

รายงานฉบับสมบูรณ์

เรื่อง

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลง การเปิดเสรี (FTA)
ในบทรการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

เสนอต่อ

สำนักพัฒนาและส่งเสริ
มอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
กระทรวงอุตสาหกรรม

คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

กันยายน 2550

คณะวิจัย

ที่ปรึกษาโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เสาวณีย์ ไทยรุ่งโรจน์
คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ที่ปรึกษาโครงการ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมชาย รัตนชื้อสกุล
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ที่ปรึกษาโครงการ

หัวหน้าโครงการ

ดร.ธนวรรณ พลวิชัย
ผู้อำนวยการศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

หัวหน้าโครงการ

ทีมวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมพร เจนนภา
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุเนตรตรา จันทบุรี
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

ดร.ภูมิฐาน รั้งคกุลนุวัฒน์
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

อาจารย์ฐะปะนี มะลิซ้อน
อาจารย์ประจำคณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

อาจารย์ณัฐริกา จุงพล
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

อาจารย์อโนชา หงส์บุรินทร์
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

อาจารย์พัชรี จิรติลก
อาจารย์ประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

นักวิจัย

คำนำ

ตามที่ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มอบหมายให้คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย ทำการศึกษาวิจัยในโครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทรการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้อง การวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียจากการทำข้อตกลงต่างๆ ที่ผ่านมาและที่กำลังจะเกิดขึ้นใหม่ในส่วนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเพื่อเป็นบรรทัดฐาน และการพิจารณากรอบความตกลงกับคู่เจรจาต่อไปในอนาคต

อนึ่ง ความสำเร็จของการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เกิดจากความตั้งใจจริงในการทำหน้าที่ของคณะที่ปรึกษาแล้ว ยังมีอีกส่วนที่สำคัญ คือ การได้รับความสะดวกในการติดต่อประสานงาน และความเต็มใจในการให้ข้อมูลของนักธุรกิจ ผู้ประกอบการ และนักวิชาการที่มีประสบการณ์ตรงทุกท่านที่กล่าวถึงล้วนมีคุณต่อผลงานวิจัยนี้ จึงใคร่ขอขอบพระคุณท่าน

คณะที่ปรึกษาหวังเป็นอย่างยิ่งว่า โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทรการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยที่ได้ดำเนินการจนครบวัตถุประสงค์ข้อต้น จะได้รับการหยิบยกมาพิจารณาเพื่อให้เกิดประโยชน์แก่สาธารณชน ภาครัฐ ภาคธุรกิจ และประเทศชาติต่อไป

คณะผู้วิจัย

กันยายน 2550

สารบัญ

	หน้า
สารบัญ	i
สารบัญตาราง	vii
สารบัญภาพ	xvi
บทที่ 1 บทนำ	1-1
1.1 หลักการและเหตุผล	1-1
1.2 วัตถุประสงค์	1-2
1.3 ขอบเขตการศึกษา	1-3
1.4 วิธีการศึกษา	1-3
1.5 ทำการศึกษาถึงแนวโน้มการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจาก ต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน กับประเทศคู่เจรจา	1-5
1.6 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน	1-5
1.7 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบ	1-5
1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ	1-20
บทที่ 2 สภาวะการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย	2-1
2.1 การจำแนกแร่ตามการใช้ประโยชน์	2-1
2.2 สถานการณ์แร่ในปัจจุบันของประเทศไทย	2-5
2.3 อุตสาหกรรมทองคำ	2-12
2.4 อุตสาหกรรมทองแดง	2-24
2.5 อุตสาหกรรมเหล็ก	2-38
2.6 อุตสาหกรรมอะลูมิเนียม	2-60
2.7 อุตสาหกรรมโปแตช	2-74
2.8 อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	2-93

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 3 กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย	3-1
3.1 กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการด้านการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับ กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมเหมืองแร่	3-4
3.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว	3-7
3.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	3-13
3.1.3 กฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งออก	3-50
3.1.4 กฎหมายเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว	3-57
3.1.5 กฎหมายหลักตามความรับผิดชอบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และการเหมืองแร่	3-59
3.1.6 กฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท	3-72
3.1.7 กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3-73
3.2 ความเหมาะสม ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากกฎหมายในปัจจุบัน	3-114
3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าว และการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว	3-114
3.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน	3-115
3.2.3 กฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งออก	3-116
3.2.4 กฎหมายเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว	3-116
3.2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐาน และอุตสาหกรรมเหมืองแร่	3-116
3.2.6 กฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท	3-117
3.2.7 กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม	3-117
3.3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	3-117
3.3.1 ทรัพย์สินในดินเป็นสมบัติของรัฐ	3-117
3.3.2 การถ่ายทอดเทคโนโลยี	3-117
3.3.3 เรื่องการตอบแทนชุมชนในพื้นที่	3-118
3.3.4 กองทุน FTA	3-118

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ความตกลงการค้าเสรีและกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง	4-1
4.1 เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน (ASEAN - China Free Trade Agreement)	4-9
4.2 ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - อินเดีย (Thailand-India Free Trade Agreement)	4-21
4.3 ความตกลงการค้าเสรีไทย- ออสเตรเลีย (Thailand – Australia Free Trade Agreement: TAFTA)	4-27
4.4 หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทย-นิวซีแลนด์ (Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership: CEP)	4-43
4.5 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)	4-48
4.6 กรอบความตกลงว่าด้วยหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทย-บาห์เรน (Framework Agreement on Closer Economic Partnership between the Kingdom of Thailand and the Kingdom of Bahrain)	4-64
4.7 กรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่าง รัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐเปรู (Framework Agreement on Closer Economic Partnership between the Government of the Republic of Peru and the government of the Kingdom of Thailand)	4-66
4.8 ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย – สหรัฐอเมริกา (Thailand – U.S. Free Trade Agreement: TUSFTA)	4-71
4.9 ความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement: NAFTA)	4-90
4.10 ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา-ออสเตรเลีย (Free Trade Agreement between the United States of America and Australia)	4-100
4.11 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ Japan-Philippines Economic Partnership Agreement (JPEPA)	4-109

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ประเด็นทางกฎหมายไทยที่น่าสนใจเทียบกฎหมายต่างประเทศ	4-122
บทที่ 5 ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน	5-1
5.1 กลุ่มประเทศที่ไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี FTA และมีผลในการปฏิบัติแล้ว	5-1
5.1.1 ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-จีน (Framework Agreement on ASEAN -China Comprehensive Economic Cooperation and Agreement on Trade in Goods)	5-1
5.1.2 ความตกลงการค้าเสรีไทยกับอินเดีย (Framework Agreement for Establishment Free Trade Area between India and Thailand)	5-14
5.1.3 ความตกลงการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย (Thailand and Australia Free Trade Agreement: TAFTA)	5-24
5.1.4 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ (Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership Agreement: TNZCEP)	5-35
5.2 กลุ่มประเทศที่ไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี แต่ยังไม่มีการปฏิบัติ	5-46
5.2.1 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทย – ญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)	5-46
5.2.2 ความตกลงการค้าเสรีไทย-บาห์เรน (Thailand - Bahrain Free Trade Agreement)	5-60
5.2.3 ความตกลงการค้าเสรีไทย-เปรู (Thailand - Peru Free Trade Agreement)	5-67
5.2.4 ความตกลงการค้าเสรีไทย- สหรัฐอเมริกา (Thailand-U.S. Free Trade Agreement)	5-78
5.3 กรณีศึกษาความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศอื่น ๆ	5-87
5.3.1 ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา-ออสเตรเลีย (United States - Australia Free Trade Agreement)	5-87
5.3.2 ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา - เม็กซิโก (US- Mexico Free Trade Agreement)	5-92

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
5.3.3 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ระหว่างญี่ปุ่น - ฟิลิปปินส์ (Agreement Between Japan and the Republic of the Philippines for an Economic Partnership)	5-96
บทที่ 6 สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีศักยภาพทางการค้าของไทย	6-1
6.1 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับจีน	6-3
6.2 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับอินเดีย	6-21
6.3 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับออสเตรเลีย	6-36
6.4 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับนิวซีแลนด์	6-46
6.5 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับญี่ปุ่น	6-52
6.6 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับบราซิล	6-70
6.7 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับเปรู	6-74
6.8 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา	6-76
6.9 สรุปการจัดกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีศักยภาพของไทย	6-89
บทที่ 7 ผลกระทบทางเศรษฐกิจภายในประเทศ	7-1
7.1 กรอบการวิเคราะห์ผลกระทบ	7-1
7.1.1 กรอบการพิจารณาภาษีศุลกากร	7-1
7.1.2 กรอบการพิจารณาสินค้า	7-2
7.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบ	7-3
7.3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ	7-8
7.3.1 ผลของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าของประเทศไทย กับประเทศคู่ค้ารวม (โลก)	7-8
7.3.2 ผลของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของประเทศไทย กับประเทศคู่ค้ารวม (โลก)	7-12
7.3.3 ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจจากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าการนำเข้าและการส่งออก	7-14

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 8 ทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	8-1
8.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	8-1
8.1.1 การวิเคราะห์ถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอุตสาหกรรม	8-1
8.1.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะ ของผู้ผลิตแต่ละอุตสาหกรรม และภาครัฐ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่	8-4
8.2 การสำรวจทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยใช้แบบสอบถาม	8-10
8.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	8-10
8.2.2 ส่วนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT)	8-14
8.2.3 ส่วนที่ 3 ทักษะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิของประเทศไทยต่อ การเปิด FTA	8-17
สรุปและข้อเสนอแนะในทักษะของคณะที่ปรึกษา	8-21
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	
ภาคผนวกที่ 1 สูตรเคมี	ผ1
ภาคผนวกที่ 2 คำอธิบายพิกัดศุลกากร	ผ2-1
ภาคผนวกที่ 3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกและนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ	ผ3-1
ภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิตปี 2000	ผ4-1
ภาคผนวกที่ 5 สัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง	ผ5-1
ภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผกผันของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง	ผ6-1
ภาคผนวกที่ 7 สมการต่างๆ	ผ7-1

สารบัญตาราง

		หน้า
ตารางที่ 1.1	โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต	1-11
ตารางที่ 1.2	โครงสร้างอย่างง่ายของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต	1-12
ตารางที่ 1.3	ผลกระทบต่อประเทศไทย กรณีญี่ปุ่นลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเหลือ 0 %	1-18
ตารางที่ 2.1	สัดส่วนมูลค่าการผลิตแร่ต่อ GDP	2-5
ตารางที่ 2.2	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่จากต่างประเทศ	2-7
ตารางที่ 2.3	ปริมาณการส่งออกและมูลค่าการส่งออกของแร่	2-8
ตารางที่ 2.4	ปริมาณและมูลค่าการบริโภคภายในประเทศ	2-8
ตารางที่ 2.5	สรุปปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย	2-9
ตารางที่ 2.6	จำนวนและร้อยละของผู้ที่มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่	2-11
ตารางที่ 2.7	ผลผลิตแร่ทองคำของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่	2-15
ตารางที่ 2.8	การบริโภคทองคำของประเทศต่างๆ	2-16
ตารางที่ 2.9	ราคาทองคำแท่ง ณ ตลาดลอนดอน	2-18
ตารางที่ 2.10	ปริมาณการผลิตแร่ทองคำในประเทศไทย	2-20
ตารางที่ 2.11	ปริมาณการบริโภคแร่ทองคำในประเทศไทย	2-20
ตารางที่ 2.12	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าโลหะทองคำของประเทศไทย	2-21
ตารางที่ 2.13	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกโลหะทองคำของประเทศไทย	2-22
ตารางที่ 2.14	ดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ทองคำ ปี 2542-2549	2-22
ตารางที่ 2.15	ราคาขายทองคำแท่งค่อน้ำหนักหนึ่งบาท	2-23
ตารางที่ 2.16	อัตราขาดทุนอากรขาเข้าประเทศไทยของทองคำ	2-24
ตารางที่ 2.17	ปริมาณการผลิตแร่ทองคำ การถลุง และการใช้	2-30
ตารางที่ 2.18	ราคาโลหะทองแดงเฉลี่ยในตลาด LME	2-31
ตารางที่ 2.19	ปริมาณการผลิตทองแดงของไทยระหว่างปี 2544 – 2549	2-32
ตารางที่ 2.20	ปริมาณการบริโภคผลิตภัณฑ์ทองแดง ระหว่างปี 2542 – 2549	2-33
ตารางที่ 2.21	การนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงระหว่างปี 2542-2549	2-34
ตารางที่ 2.22	การส่งออกผลิตภัณฑ์ทองแดงระหว่างปี 2542-2549	2-35
ตารางที่ 2.23	ดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ทองแดง ปี 2542-2549	2-36
ตารางที่ 2.24	ราคาเฉลี่ยทองแดงในประเทศ ระหว่างปี 2542-2549	2-37

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 2.25	โครงสร้างภาษีนำเข้าทองแดง	2-38
ตารางที่ 2.26	ปริมาณการผลิตเหล็กขั้นต้นปี 2548	2-44
ตารางที่ 2.27	สัดส่วนปริมาณการบริโภคเหล็กในตลาดโลกในปี 2548	2-46
ตารางที่ 2.28	ปริมาณการนำเข้าแร่เหล็กสุทธิ ของกลุ่มประเทศต่างๆ	2-47
ตารางที่ 2.29	ปริมาณการส่งออกแร่เหล็กสุทธิ ของกลุ่มประเทศต่างๆ	2-48
ตารางที่ 2.30	ปริมาณการนำเข้าเหล็กขั้นต้นของกลุ่มประเทศต่างๆ	2-49
ตารางที่ 2.31	ปริมาณการส่งออกเหล็กขั้นต้นของกลุ่มประเทศต่างๆ	2-50
ตารางที่ 2.32	ดุลการค้าในการค้าเหล็กของประเทศต่างๆ ปี 2548	2-50
ตารางที่ 2.33	ราคาเหล็กเฉลี่ยในตลาดโลก ปี 2545-2549	2-51
ตารางที่ 2.34	โครงการเหล็กพรมและเหล็กถลุง	2-52
ตารางที่ 2.35	ปริมาณการผลิตเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2549 เทียบกับปี 2548	2-54
ตารางที่ 2.36	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2545-2549	2-55
ตารางที่ 2.37	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2545-2549	2-56
ตารางที่ 2.38	ราคาเหล็กเฉลี่ยในประเทศไทย ปี 2546-2549	2-58
ตารางที่ 2.39	อัตราพีดานอากรขาเข้าประเทศไทยของเหล็ก	2-58
ตารางที่ 2.40	ประเทศผู้ผลิตอะลูมิเนียมที่สำคัญ	2-62
ตารางที่ 2.41	ความต้องการบริโภคอะลูมิเนียมในตลาดโลก	2-64
ตารางที่ 2.42	ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยในตลาดโลก ปี 2540-2549	2-66
ตารางที่ 2.43	ปริมาณการบริโภคอะลูมิเนียมปี 2542-2549	2-67
ตารางที่ 2.44	ปริมาณการนำเข้าอะลูมิเนียมปี 2542-2549	2-69
ตารางที่ 2.45	เปรียบเทียบปริมาณการส่งออกอะลูมิเนียมปี 2542-2549	2-70
ตารางที่ 2.46	ดุลการค้าอะลูมิเนียมปี 2542-2549	2-71
ตารางที่ 2.47	ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยประเทศไทย	2-72
ตารางที่ 2.48	โครงสร้างภาษีนำเข้าอะลูมิเนียมของไทย	2-73
ตารางที่ 2.49	แหล่งผลิตแร่โปแตชของโลก (จำแนกรายประเทศ)	2-76
ตารางที่ 2.50	แหล่งแร่โปแตชสำรองของประเทศผู้ผลิต ปี 2549	2-78
ตารางที่ 2.51	ปริมาณการบริโภคของประเทศที่สำคัญ	2-80

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 2.52	ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าแร่โปแตชที่สำคัญของโลก 20 อันดับแรก ปี 2548	2-82
ตารางที่ 2.53	ราคาแร่โปแตชในตลาดโลก	2-83
ตารางที่ 2.54	โครงสร้างการนำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ	2-89
ตารางที่ 2.55	ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย	2-90
ตารางที่ 2.56	โครงสร้างการส่งออกปุ๋ยโปแตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ	2-91
ตารางที่ 2.57	ปริมาณและมูลค่าการส่งออกปุ๋ยโปแตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย	2-91
ตารางที่ 2.58	ราคานำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียมประเทศไทย	2-92
ตารางที่ 2.59	อัตรากำไรแร่โปแตชและ ธาตุโพแทสเซียม	2-92
ตารางที่ 2.60	โครงสร้างการส่งออกและนำเข้าของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ ของประเทศไทยในตลาดโลก	2-96
ตารางที่ 2.61	โครงสร้างการนำเข้าของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ	2-97
ตารางที่ 2.62	โครงสร้างการส่งออกของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ	2-97
ตารางที่ 2.63	ผู้ผลิตปุ๋ยไนโตรเจนของโลก	2-100
ตารางที่ 2.64	ผู้ผลิตหินฟอสเฟตของโลก	2-102
ตารางที่ 2.65	ผู้ผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมของโลก	2-104
ตารางที่ 2.66	ปริมาณการบริโภคปุ๋ยเคมี (ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียม) ของโลก	2-106
ตารางที่ 2.67	โครงสร้างการนำเข้าของปุ๋ยเคมีของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-108
ตารางที่ 2.68	โครงสร้างการส่งออกของปุ๋ยเคมีของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-109
ตารางที่ 2.69	โครงสร้างการนำเข้าของโซเดียมคาร์บอเนตของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-112

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 2.70	โครงสร้างการส่งออกของโซเดียมคาบอเนตของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-113
ตารางที่ 2.71	ปริมาณการผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก	2-115
ตารางที่ 2.72	โครงสร้างการนำเข้าของโซเดียมคลอไรด์ของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-117
ตารางที่ 2.73	ปริมาณการผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก	2-119
ตารางที่ 2.74	ปริมาณการผลิตโลหะแมกนีเซียม (ผลิตภัณฑ์ขั้นต้น) ของโลก	2-121
ตารางที่ 2.75	โครงสร้างการนำเข้าของแมกนีเซียมคลอไรด์ของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-123
ตารางที่ 2.76	โครงสร้างการส่งออกของแมกนีเซียมคลอไรด์ของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ	2-123
ตารางที่ 3.1	กิจการเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐานเป็นกิจการ ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน	3-20
ตารางที่ 3.2	โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ สิ่งแวดล้อม จำนวน 22 โครงการ	3-74
ตารางที่ 3.3	มาตรฐานคุณภาพอากาศ (Air Quality Standard)	3-96
ตารางที่ 3.4	มาตรฐานคุณภาพน้ำ (Water Quality Standard)	3-97
ตารางที่ 3.5	การขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์	3-98
ตารางที่ 3.6	สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว	3-99
ตารางที่ 4.1	ระยะเวลาการลดภาษี	4-23
ตารางที่ 4.2	เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ	4-112
ตารางที่ 5.1	ผลกระทบสุทธิจากข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน ต่อภาวะ การค้าระหว่างประเทศรายสินค้า	5-4
ตารางที่ 5.2	ผลกระทบของการลดอัตราภาษีจากการทำเขตการค้าเสรี ในแต่ละช่วงปีที่ทำการศึกษา	5-5
ตารางที่ 5.3	ผลกระทบจากข้อตกลงการค้าเสรี อาเซียน-จีน ต่อภาวะการค้าต่างประเทศ	5-6

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 5.4	การค้าระหว่างประเทศของไทยกับ จีน	5-9
ตารางที่ 5.5	มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับจีน	5-10
ตารางที่ 5.6	การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างไทยกับ จีน	5-11
ตารางที่ 5.7	เปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทย-จีน	5-12
ตารางที่ 5.8	การวิเคราะห์ศักยภาพสินค้านำเข้าของไทยและอินเดีย	5-16
ตารางที่ 5.9	การค้าระหว่างประเทศของไทยกับอินเดีย	5-20
ตารางที่ 5.10	การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างไทยกับอินเดีย	5-21
ตารางที่ 5.11	เปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทย-อินเดีย	5-22
ตารางที่ 5.12	การค้าระหว่างประเทศของไทยกับออสเตรเลีย	5-30
ตารางที่ 5.13	มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับออสเตรเลีย	5-31
ตารางที่ 5.14	การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไทยกับออสเตรเลีย	5-32
ตารางที่ 5.15	เปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนของไทยกับออสเตรเลีย	5-34
ตารางที่ 5.16	การค้าระหว่างประเทศของไทยกับนิวซีแลนด์	5-42
ตารางที่ 5.17	มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์	5-43
ตารางที่ 5.18	การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์	5-44
ตารางที่ 5.19	เปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนของไทยกับนิวซีแลนด์	5-45
ตารางที่ 5.20	การค้าระหว่างประเทศของไทยกับญี่ปุ่น	5-52
ตารางที่ 5.21	มูลค่าการลงทุน โดยตรงของญี่ปุ่นและไทย	5-54
ตารางที่ 5.22	การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับ ญี่ปุ่น	5-54
ตารางที่ 5.23	การลงทุนของญี่ปุ่นในไทยที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI	5-57
ตารางที่ 5.24	เปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน	5-58
ตารางที่ 5.25	ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทย จากการจัดทำเขตการค้าเสรี ไทย-บาหลีเรน	5-61

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่ 5.26 ผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทยจากการจัดทำเขตการค้าเสรี ไทย-บาหลีเรน	5-61
ตารางที่ 5.27 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับบาหลีเรน	5-63
ตารางที่ 5.28 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างไทยกับ บาหลีเรน	5-64
ตารางที่ 5.29 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้าการลงทุนของไทย-บาหลีเรน	5-66
ตารางที่ 5.30 ข้อดีข้อเสียของการลงทุนในเปรู	5-73
ตารางที่ 5.31 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับ เปรู	5-74
ตารางที่ 5.32 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับ เปรู	5-76
ตารางที่ 5.33 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้าการลงทุนของไทยกับเปรู	5-77
ตารางที่ 5.34 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับ สหรัฐอเมริกา	5-82
ตารางที่ 5.35 มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา	5-83
ตารางที่ 5.36 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับ สหรัฐอเมริกา	5-84
ตารางที่ 5.37 บริษัทไทยที่มีผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่เป็นสัญชาติสหรัฐอเมริกาที่ได้รับประทานบัตรทำเหมืองแร่	5-86
ตารางที่ 5.38 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้าและการลงทุนของไทย-กับสหรัฐอเมริกา	5-86
ตารางที่ 5.39 การค้าระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกากับ ออสเตรเลีย	5-89
ตารางที่ 5.40 มูลค่าการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกา กับออสเตรเลีย	5-90
ตารางที่ 5.41 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างสหรัฐอเมริกา กับออสเตรเลีย	5-91
ตารางที่ 5.42 การค้าระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกากับ เม็กซิโก	5-93
ตารางที่ 5.43 มูลค่าการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก	5-94
ตารางที่ 5.44 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกา กับเม็กซิโก	5-95
ตารางที่ 5.45 การค้าระหว่างประเทศของญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์	5-97
ตารางที่ 5.46 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์	5-99
ตารางที่ 5.47 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์	5-100
ตารางที่ 6.1 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังจีน	6-4

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 6.2	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม COWS ของไทยไปยังจีน	6-5
ตารางที่ 6.3	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังจีน	6-7
ตารางที่ 6.4	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากจีน	6-11
ตารางที่ 6.5	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากจีน	6-15
ตารางที่ 6.6	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากจีน	6-19
ตารางที่ 6.7	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังอินเดีย	6-23
ตารางที่ 6.8	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังอินเดีย	6-24
ตารางที่ 6.9	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังอินเดีย	6-27
ตารางที่ 6.10	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากอินเดีย	6-30
ตารางที่ 6.11	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากอินเดีย	6-32
ตารางที่ 6.12	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากอินเดีย	6-35
ตารางที่ 6.13	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังออสเตรเลีย	6-38
ตารางที่ 6.14	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังออสเตรเลีย	6-39
ตารางที่ 6.15	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังออสเตรเลีย	6-40
ตารางที่ 6.16	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากออสเตรเลีย	6-43
ตารางที่ 6.17	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากออสเตรเลีย	6-44
ตารางที่ 6.18	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากออสเตรเลีย	6-45
ตารางที่ 6.19	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังนิวซีแลนด์	6-47
ตารางที่ 6.20	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังนิวซีแลนด์	6-48
ตารางที่ 6.21	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังนิวซีแลนด์	6-49
ตารางที่ 6.22	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากนิวซีแลนด์	6-50
ตารางที่ 6.23	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากนิวซีแลนด์	6-51
ตารางที่ 6.24	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากนิวซีแลนด์	6-51
ตารางที่ 6.25	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังญี่ปุ่น	6-53
ตารางที่ 6.26	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังญี่ปุ่น	6-54
ตารางที่ 6.27	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังญี่ปุ่น	6-55
ตารางที่ 6.28	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากญี่ปุ่น	6-58
ตารางที่ 6.29	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากญี่ปุ่น	6-62

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า	
ตารางที่ 6.30	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากญี่ปุ่น	6-66
ตารางที่ 6.31	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังบาหลีเรน	6-70
ตารางที่ 6.32	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังบาหลีเรน	6-71
ตารางที่ 6.33	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังบาหลีเรน	6-72
ตารางที่ 6.34	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากบาหลีเรน	6-73
ตารางที่ 6.35	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากบาหลีเรน	6-73
ตารางที่ 6.36	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังบาหลีเรน	6-74
ตารางที่ 6.37	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังบาหลีเรน	6-74
ตารางที่ 6.38	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังบาหลีเรน	6-74
ตารางที่ 6.39	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากบาหลีเรน	6-75
ตารางที่ 6.40	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากบาหลีเรน	6-75
ตารางที่ 6.41	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา	6-77
ตารางที่ 6.42	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา	6-78
ตารางที่ 6.43	การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา	6-79
ตารางที่ 6.44	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา	6-82
ตารางที่ 6.45	การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา	6-85
ตารางที่ 6.46	จำนวนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ขาส่งออกของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำ การศึกษา	6-89
ตารางที่ 6.47	จำนวนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ขาเข้าของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำ การศึกษา	6-90
ตารางที่ 6.48	จำนวนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ขาเข้าของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำ การศึกษา	6-91
ตารางที่ 6.49	มูลค่าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ขาเข้าของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำ การศึกษา	6-92
ตารางที่ 7.1	การจัดหมวดสินค้าประเภทสินแร่ตามพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) และรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code)	7-2
ตารางที่ 7.2	การจัดหมวดสินค้าประเภทสินแร่ตามพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) และรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code)	7-3

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 7.3	โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต	7-6
ตารางที่ 7.4	สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการนำเข้าในรูปแบบของสินแร่	7-9
ตารางที่ 7.5	เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบสินแร่ก่อนและหลัง ลดอัตราภาษีนำเข้าสินแร่	7-10
ตารางที่ 7.6	สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการนำเข้าในรูปแบบของสินค้ำ	7-11
ตารางที่ 7.7	เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบสินแร่ก่อนและหลัง ลดอัตราภาษีนำเข้าประเภทสินค้ำ	7-11
ตารางที่ 7.8	สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการส่งออกในรูปแบบของสินแร่	7-12
ตารางที่ 7.9	สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการส่งออกในรูปแบบของสินค้ำ	7-13
ตารางที่ 7.10	เปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกในรูปแบบสินค้ำก่อนและหลังลดราคาส่งออก	7-14
ตารางที่ 7.11	สรุปมูลค่าการส่งออกและการนำเข้าก่อนและหลัง การเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี โดยจัดกลุ่มสินค้ำตามพิกัดศุลกากร	7-16
ตารางที่ 7.12	มูลค่าการส่งออกสุทธิก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี โดยจัด กลุ่มสินค้ำตามรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต	7-17
ตารางที่ 7.13	ผลกระทบต่อมูลค่าการผลิตและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงการส่งออกสุทธิก่อนและหลังเปลี่ยนแปลง อัตราภาษีนำเข้า	7-18
ตารางที่ 8.1	อันดับของประเทศที่ทำการส่งออกและนำเข้าของกลุ่มตัวอย่าง	8-11
ตารางที่ 8.2	สัดส่วนผู้ถือหุ้นชาติต่างชาติของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง	8-13
ตารางที่ 8.3	ทัศนะต่อประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในแต่ละประเทศ	8-18
ตารางที่ 8.4	ทัศนะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในด้านต่างๆ	8-20

สารบัญภาพ

	หน้า	
ภาพที่ 1.1	แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบจากแบบจำลองเข้าสู่ เมตริกซ์บัญชีสังคม	1-19
ภาพที่ 2.1	กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและ โครงการขนาดใหญ่ ของรัฐในประเทศไทย	2-2
ภาพที่ 2.2	กลุ่มแร่พลังงานในประเทศไทย	2-2
ภาพที่ 2.3	กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในประเทศไทย	2-3
ภาพที่ 2.4	กลุ่มแร่เพื่อการเกษตรในประเทศไทย	2-4
ภาพที่ 2.5	กลุ่มแร่เพื่อรองรับเทคโนโลยีขั้นสูงในประเทศไทย	2-4
ภาพที่ 2.6	ปริมาณและมูลค่าการผลิตแร่ของประเทศไทย	2-5
ภาพที่ 2.7	อัตราการขยายตัวของ GDP สาขาเหมืองแร่ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP)	2-6
ภาพที่ 2.8	อัตราการขยายตัวทางด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สาขาเหมืองแร่ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	2-6
ภาพที่ 2.9	ศักยภาพทรัพยากรแร่	2-10
ภาพที่ 2.10	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทองคำ	2-13
ภาพที่ 2.11	ปริมาณการผลิตแร่ทองคำของโลก	2-14
ภาพที่ 2.12	สัดส่วนของผลผลิตแร่ทองคำของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ในปี 2549	2-15
ภาพที่ 2.13	ปริมาณการบริโภคแร่ทองคำของโลก	2-16
ภาพที่ 2.14	สัดส่วนของการบริโภคแร่ทองคำของประเทศต่างๆ ในปี 2549	2-17
ภาพที่ 2.15	ราคาทองคำแท่ง ณ ตลาดลอนดอน	2-18
ภาพที่ 2.16	ราคาขายทองคำแท่งต่อน้ำหนักหนึ่งบาท	2-23
ภาพที่ 2.17	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทองแดง	2-26
ภาพที่ 2.18	ปริมาณการผลิตแร่ทองแดงของโลก	2-28
ภาพที่ 2.19	สัดส่วนการผลิตแร่ทองแดง ปี 2549	2-28
ภาพที่ 2.20	สัดส่วนการบริโภคทองแดง ปี 2549	2-29
ภาพที่ 2.21	ราคาโลหะทองแดงเฉลี่ยในตลาด LME	2-31
ภาพที่ 2.22	ราคาเฉลี่ยทองแดงในประเทศ ระหว่างปี 2542-2549	2-37
ภาพที่ 2.23	โครงสร้างอุตสาหกรรมเหล็ก	2-40

สารบัญญภาพ (ต่อ)

	หน้า	
ภาพที่ 2.24	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหล็ก	2-41
ภาพที่ 2.25	ปริมาณการผลิตแร่เหล็กโดยรวมของโลก	2-42
ภาพที่ 2.26	สัดส่วนปริมาณการผลิตแร่เหล็กในตลาดโลกในปี 2548	2-43
ภาพที่ 2.27	ปริมาณการผลิตเหล็กขั้นต้นโดยรวมของโลก	2-44
ภาพที่ 2.28	การผลิตเหล็กขั้นต้น	2-45
ภาพที่ 2.29	ปริมาณการบริโภคเหล็กขั้นต้นโดยรวมของโลก	2-45
ภาพที่ 2.30	ปริมาณการบริโภคเหล็ก 10 อันดับแรกของโลกปี 2548	2-46
ภาพที่ 2.31	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอะลูมิเนียม	2-61
ภาพที่ 2.32	ปริมาณการผลิตอะลูมิเนียมของโลก	2-61
ภาพที่ 2.33	ประเทศผู้ผลิตอะลูมิเนียมที่สำคัญ	2-63
ภาพที่ 2.34	ปริมาณการบริโภคอะลูมิเนียมของโลก	2-63
ภาพที่ 2.35	ความต้องการบริโภคอะลูมิเนียมในตลาดโลก	2-64
ภาพที่ 2.36	การใช้ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	2-65
ภาพที่ 2.37	ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยในตลาดโลก ปี 2540-2549	2-66
ภาพที่ 2.38	สัดส่วนการใช้โลหะอะลูมิเนียมของไทยแยกตามประเภทการใช้งาน	2-67
ภาพที่ 2.39	ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยประเทศไทย	2-72
ภาพที่ 2.40	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโปแตช	2-75
ภาพที่ 2.41	ปริมาณการผลิตแร่โปแตชของโลก	2-77
ภาพที่ 2.42	ประเทศผู้ผลิตแร่โปแตชที่สำคัญของโลก	2-77
ภาพที่ 2.43	แหล่งแร่โปแตชสำรองของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ปี 2549	2-79
ภาพที่ 2.44	ราคาแร่โปแตชในตลาดโลก	2.83
ภาพที่ 2.45	การผลิตแร่โปแตช การถลุงแร่ และการใช้ประโยชน์จากโปแตชในประเทศไทย	2-88
ภาพที่ 2.46	ราคานำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียมประเทศไทย ระหว่างปี 2540-2549	2-92
ภาพที่ 2.47	โครงสร้างอุตสาหกรรมต่อเนื่องของอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์	2-99
ภาพที่ 2.48	การผลิตปุ๋ยไนโตรเจนของโลก	2-99
ภาพที่ 2.49	สัดส่วนผู้ผลิตผลิตปุ๋ยไนโตรเจนของโลก	2-100
ภาพที่ 2.50	การผลิตหินฟอสเฟตของโลก	2-101

สารบัญภาพ (ต่อ)

	หน้า	
ภาพที่ 2.51	สัดส่วนผู้ผลิตผลิตหินฟอสเฟสของโลก	2-102
ภาพที่ 2.52	การผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมของโลก	2-103
ภาพที่ 2.53	ประเทศผู้ผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมที่สำคัญของโลก	2-104
ภาพที่ 2.54	การบริโภคปุ๋ยเคมีของโลก	2-105
ภาพที่ 2.55	สัดส่วนผู้บริโภคนุ๋ยเคมีของโลก	2-106
ภาพที่ 2.56	ปริมาณการบริโภคปุ๋ยเคมีของประเทศไทย	2-107
ภาพที่ 2.57	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโซเดียมคาร์บอเนต	2-110
ภาพที่ 2.58	การผลิตโซเดียมคาร์บอเนตของโลก	2-111
ภาพที่ 2.59	สัดส่วนผู้ผลิตโซเดียมคาร์บอเนตของโลก	2-111
ภาพที่ 2.60	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโซเดียมคลอไรด์	2-114
ภาพที่ 2.61	การผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก	2-115
ภาพที่ 2.62	สัดส่วนผู้ผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก	2-116
ภาพที่ 2.63	โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับแมกนีเซียมคลอไรด์	2-118
ภาพที่ 2.64	การผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก	2-119
ภาพที่ 2.65	สัดส่วนผู้ผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก	2-120
ภาพที่ 2.66	การผลิตโลหะแมกนีเซียมของโลก	2-121
ภาพที่ 2.67	สัดส่วนผู้ผลิตโลหะแมกนีเซียมของโลก	2-122
ภาพที่ 3.1	ทางเลือกของนักลงทุนเกี่ยวกับการลงทุนในกิจการเหมืองแร่	3-45
ภาพที่ 6.1	การจัดกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ตามรูปแบบของ BCG Model	6-3
ภาพที่ 8.1	ประเภทของอุตสาหกรรม	8-11
ภาพที่ 8.2	ลักษณะของกิจการ	8-11
ภาพที่ 8.3	สัดส่วนผู้ถือหุ้นของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง	8-13
ภาพที่ 8.4	จุดแข็ง จุดอ่อน	8-15
ภาพที่ 8.5	โอกาส	8-16
ภาพที่ 8.6	ทักษะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิในการเปิดเขตการค้าเสรี	8-21

บทที่ 1

บทนำ

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยมีกฎหมายหลายฉบับที่เป็นอุปสรรคต่อการเปิดตลาดการลงทุน โดยกฎหมายสำคัญที่มีผลกระทบในวงกว้างครอบคลุมการประกอบธุรกิจและการเข้ามาลงทุนของคนต่างชาติ ได้แก่ กฎหมายว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนและอื่นๆ ซึ่งกฎหมายบางฉบับได้ขัดแย้งกับข้อตกลงทางการค้า เช่น สัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้ามาลงทุน ประกอบกิจการทางด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน หากพิจารณาจากกิจการของประเทศคู่เจรจาที่เข้ามาลงทุนในไทย ส่วนใหญ่แล้วประเทศคู่เจรจาจะเป็นผู้ถือหุ้นข้างมาก และเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมพื้นฐาน และอุตสาหกรรมเซรามิก เป็นต้น

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เป็นองค์กรหลักของประเทศในการบริหารจัดการ และพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เป็นไปอย่างมีสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม มีหน้าที่รับผิดชอบหลักในการนำเสนอแนะนโยบายและกำหนดยุทธศาสตร์ในการบริหารจัดการทรัพยากรแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้เกิดประโยชน์สูงสุด สร้างโอกาสและสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการประกอบธุรกิจ อีกทั้งสนับสนุนและเสริมสร้างขีดความสามารถของอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ตลอดจนการกำกับและดูแลการประกอบกิจการเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานให้มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

แม้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จะได้เล็งเห็นความสำคัญของการลงทุนของชาวต่างชาติในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ แต่การลงทุนของนักลงทุนชาวต่างชาติก็อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการเหมืองแร่ของไทย โดยเฉพาะการทำความตกลงความร่วมมือทางด้านต่างๆ เช่น การตกลงการทำเขตการค้าเสรี (Free Trade Area – FTA) และการตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ตลอดจนผลกระทบที่อาจเกิดจากกฎหมายต่อไปนี้

1) พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (The Foreign Business Act B.E. 2542)

2) พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (Investment Promotion Act B.E. 2520) ที่อาจเอื้อประโยชน์ให้กับนักลงทุนชาวต่างชาติ และก่อให้เกิดความเสียเปรียบต่อประเทศได้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในบทบาทการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยในส่วนที่ได้ทำการเปิดเสรีไปแล้ว และที่กำลังจะเปิดเสรีต่อไปจึงมี

ความจำเป็นอย่างยิ่ง ที่ดำเนินการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย การศึกษานี้จะพิจารณาในด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ข้อดีและข้อเสียจากการทำข้อตกลงต่างๆ ที่ผ่านมาและที่กำลังจะเกิดขึ้น ในส่วนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานเพื่อเป็นบรรทัดฐานและการพิจารณากรอบความตกลงกับคู่เจรจาต่อไปในอนาคต

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการด้านการลงทุนและการนำเข้าจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
2. เพื่อศึกษาข้อกฎหมายรวมทั้งระเบียบต่างๆ ที่ขัดแย้งและช่วยเอื้อประโยชน์ให้กับคู่เจรจาในส่วนการลงทุนและการนำเข้าจากต่างประเทศทางด้านเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
3. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการวิเคราะห์ความเหมาะสมในสัดส่วนการถือหุ้นและจำนวนกรรมการบริหารของชาวต่างชาติในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
4. เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นให้กับภาครัฐบาลในการประกอบการตัดสินใจการทำข้อตกลงการทำเขตการค้าเสรี และการตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ที่เปิดโอกาสให้ต่างชาติที่เข้ามาลงทุนด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานในประเทศไทย
5. เพื่อพิจารณาข้อเสนอการเปิดตลาดด้านการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศทางด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ว่าไทยจะมีความได้เปรียบเสียเปรียบมากน้อยเพียงใด โดยพิจารณาภายใต้กรอบเจรจากับประเทศที่ประเทศไทยมีการตกลงเปิดการค้าเสรีไปเรียบร้อยแล้ว
6. เพื่อศึกษาผลกระทบของการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในบทางการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ที่มีผลในด้านเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย

1.3 ขอบเขตการศึกษา

1. ศึกษาและวิเคราะห์ความเหมาะสมของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

2. ศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจาก กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการต่างๆ ของข้อตกลงด้านการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานกับประเทศที่ลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีไปแล้ว (จีน ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย และญี่ปุ่น) กับประเทศไทยและประเทศที่เปิดการเจรจาใหม่หรือกำลังจะลงนามกับประเทศไทย (บราซิล แปรูและสหรัฐอเมริกา)

3. ศึกษาความได้เปรียบเสียเปรียบในการจัดทำ FTA ของประเทศที่ตกลงทำเขตการค้าเสรีแล้ว (อย่างน้อย 3 ประเทศ)

4. ศึกษาและวิเคราะห์ผลกระทบจากการเปิดเสรีการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ต่างประเทศสนใจ ได้แก่ ทองคำ ทองแดง เหล็ก อุตสาหกรรมเคมี โปแตช และอะลูมิเนียม

1.4 วิธีการศึกษา

ในการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทธการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย โดยทำการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิจากแหล่งต่างๆ เพื่อใช้ในการวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน ดังต่อไปนี้

1.1 กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

1.2 ข้อตกลงในการทำเขตการค้าเสรี หรือข้อตกลงการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องในบทธการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานไทย

1.3 รวบรวมข้อมูลสินแร่ของประเทศไทย เพื่อเตรียมความพร้อมในการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนในส่วนของอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

2. ทำการศึกษาโดยใช้ข้อมูลปฐมภูมิ

2.1 การสัมภาษณ์เชิงลึก (Deep Interview) กับผู้ที่เกี่ยวข้อง ดังนี้คือ

2.2.1 ผู้ประกอบการ หรือภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

2.2.2 ข้าราชการ หรือหน่วยงานของภาครัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

2.2 การประชุมกลุ่มย่อย จะดำเนินการประชุมกลุ่มย่อย เพื่อระดมความคิดเห็นถึงแนวทางการดำเนินการเปิดการค้าเสรี ปัญหาอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับภาคเอกชนและประเทศไทย

3. การวิเคราะห์ผล ความพร้อมของประเทศไทยในการเปิดการค้าเสรีนั้น จะทำการวิเคราะห์ผลโดยการพิจารณาถึงสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกประเทศเป็นสำคัญ ทั้งนี้จะทำการวิเคราะห์ในประเด็นดังต่อไปนี้

3.1 การวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ (Economic Factors) จะทำการศึกษาวิเคราะห์ปัจจัยด้าน อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ย การได้เปรียบหรือเสียเปรียบดุลการค้า รวมทั้งการส่งออก และการนำเข้าเป็นต้น นอกจากนี้ยังทำการวิเคราะห์ การเปลี่ยนแปลงสภาพทางเศรษฐกิจ องค์กรที่กำกับดูแลต่างรวมทั้งการรวมกลุ่มของประเทศที่ทำการศึกษา

3.2 การวิเคราะห์ปัจจัยทางสังคม (Social Factors) จะทำการศึกษาวิเคราะห์โดยสอบถามจากผู้ประกอบการที่ทำการค้า และการลงทุน

3.3 การวิเคราะห์ปัจจัยทางการเมือง (Political Factors) จะทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวทางการดำเนินการทางการเมือง รวมทั้งกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

3.4 การวิเคราะห์ปัจจัยทางด้านเทคโนโลยี (Technological Factors) จะทำการศึกษาวิเคราะห์ถึงปัจจัยการผลิตสินค้าของประเทศไทยกับประเทศคู่แข่งกันว่ามีความพร้อมในการดำเนินการและพัฒนาไปในทิศทางใด

4. การวิเคราะห์ SWOT เป็นการพิจารณาถึงจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) เพื่อพิจารณาถึงปัจจัยภายในและภายนอกของประเทศ โดยจะเป็นการศึกษาเพื่อวางกลยุทธ์ในการเจรจาการค้า รวมทั้งแนวทางการเปิดเสรี

- 4.1 จุดแข็ง (Strengths) คือ ทรัพยากรที่ได้เปรียบเมื่อเทียบกับคู่แข่งและเป็นสิ่งจำเป็นต่อตลาดซึ่งองค์กรตอบสนองอยู่หรือตลาดที่คาดหวัง เป็นความสามารถที่โดดเด่นอันจะช่วยให้ประเทศมีความได้เปรียบในโลกธุรกิจ มีจุดแข็งเพิ่มขึ้นจากทรัพยากรและความสามารถที่จะสร้างขึ้นมาได้ขององค์กร
- 4.2 จุดอ่อน (Weaknesses) คือ ข้อจำกัดหรือความขาดแคลนในทรัพยากรหนึ่งหรือความสามารถที่ด้อยกว่าคู่แข่ง ซึ่งขัดขวางการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพของประเทศ
- 4.3 โอกาส (Opportunities) คือ แนวโน้มของการพัฒนาหรือแนวโน้มของสถานการณ์ใดๆ ก็ตามซึ่งเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบทางด้านบวก เช่น กฎระเบียบการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี และการปรับปรุงความสัมพันธ์ต่างๆ เป็นต้น
- 4.4 อุปสรรค (Threats) คือ สิ่งกีดขวางที่สำคัญของประเทศในตำแหน่งที่อยู่ในปัจจุบันหรือตำแหน่งที่ปรารถนา

1.5 ทำการศึกษาถึงแนวโน้มการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้อง อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานกับประเทศคู่เจรจา

ในการศึกษาถึงแนวโน้มการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยกับประเทศคู่เจรจานั้นจะทำการศึกษาโดยอาศัยข้อมูลของประเทศที่ได้มีการดำเนินการไปแล้ว ว่าส่งผลกระทบอย่างไรต่อประเทศไทย

1.6 การวิเคราะห์ความสามารถในการแข่งขัน

ในการศึกษาศักยภาพในการแข่งขัน โดยใช้การวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Revealed Comparative Advantage: RCA)

1.7 แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบ

แบบจำลองที่ใช้ในการศึกษาผลกระทบจะดำเนินการ โดยอาศัยแบบจำลองเศรษฐกิจมหภาคโดยผ่านตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input– Output Tables)

การศึกษาผลกระทบจากการเจรจาทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเน้นการศึกษาเรื่องการเปิดเสรีของอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านต่างๆของประเทศไทยในครั้งนี้ จะทำการศึกษาโดยใช้เครื่องมือตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ซึ่งเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็น

การไหลเวียน (Flow) ของสินค้าและบริการระหว่างภาคการผลิต (Sectors) ต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ ในช่วงระยะเวลาที่แน่นอน และยังสามารถวิเคราะห์หาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของ อุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) ในระบบเศรษฐกิจ ได้แก่ การบริโภค การลงทุน และการนำเข้า และการส่งออกของภาคการผลิตหนึ่งที่มีต่อภาคการผลิตอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกันภายในระบบเศรษฐกิจ

บัญชีรายได้ประชาชาติ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

บัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Account) ได้แสดงกิจกรรมทางเศรษฐกิจอย่างมี ขั้นตอน และเป็นระบบเช่นเดียวกันกับตารางปัจจัยการผลิต และผลผลิต (Input Output Tables) แม้ว่าจะมีความแตกต่างกันอยู่บ้างในรายละเอียดและการจัดทำก็ตาม โดยบัญชีรายได้ประชาชาติจะ บันทึกรายการสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย (Final Goods and Services) ซึ่งผลิตได้ในระบบ เศรษฐกิจในช่วงเวลาหนึ่งปี โดยแบ่งเป็น 4 ภาค คือ ธุรกิจ (Business) ครัวเรือน (Personal or Household) รัฐบาล (Government) และส่วนต่างประเทศ (Rest of The World) ซึ่งจะสอดคล้องกับ คอลัมน์ของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมักจะแบ่งภาค ธุรกิจออกเป็นหลายๆ สาขา หรือ หลาย ๆ อุตสาหกรรม นั่นคือ ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต หรือในด้านของมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ของบัญชีรายได้ประชาชาติก็จะสอดคล้องกับแถวของ Primary Input ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่แบ่งภาคธุรกิจออกเป็นหลาย ๆ สาขา หรือ หลาย ๆ อุตสาหกรรมเช่นกัน ซึ่งตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่ได้จะแสดงข้อมูลของบัญชี รายได้ประชาชาติไว้ด้วยและได้เพิ่มเติมรายละเอียดทางภาคธุรกิจให้ละเอียดยิ่งขึ้น

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ตารางผลิตปัจจัยการผลิตและผลผลิต เป็นบัญชีเศรษฐกิจ (Economic Account) ที่สำคัญยิ่งบัญชีหนึ่ง ใน 4 บัญชี และ 1 ตารางของระบบบัญชีรายได้ประชาชาติ (National Account System) ซึ่งอีก 4 บัญชี และ 1 ตาราง ได้แก่ บัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Account) บัญชีดุลการชำระเงิน (Balance of Payment) บัญชีเศรษฐกิจเงินทุน (Flow of Funds Account) และ บัญชีงบดุลประชาชาติ (National Balance Sheet หรือ National Wealth) บัญชีเหล่านี้ถูกสร้าง ขึ้นมาบนจุดมุ่งหมายอันเดียวกัน เพื่อวัดธุรกรรมทางเศรษฐกิจ (Economic Transactions) ต่างกันที่ แต่ละบัญชีทำธุรกรรมเศรษฐกิจในส่วนที่ต่างกัน และเน้นจุดสำคัญในการนำเสนอภาพทาง เศรษฐกิจโดยบัญชีหรือตารางนั้น ๆ เป็นเครื่องมือในการนำเสนอและวิเคราะห์ต่างกันไป

ก่อนที่จะทำความเข้าใจให้กับตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ต้องทำความเข้าใจระบบ บัญชีรายได้ประชาชาติ (National Account System) ซึ่งเป็นระบบที่สำคัญยิ่งที่ใช้ใน การวัด ธุรกรรมทางเศรษฐกิจ ซึ่งระบบดังกล่าวถูกคิดค้นขึ้นมาโดยบรรดานักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่อเสียงและ

ผ่านกระบวนการค้นคว้าพัฒนาจนเป็นที่ยอมรับ เซอร์ ริชาร์ด สโตน นักเศรษฐศาสตร์ชาวอังกฤษ เป็นผู้สร้างระบบบัญชีรายได้ประชาชาติสำหรับประเทศอังกฤษ ในระหว่างสงครามโลกครั้งที่ 2 เมื่อสงครามยุติ องค์การสหประชาชาติ ได้แต่งตั้ง เซอร์ ริชาร์ด สโตน เป็นหัวหน้าคณะทำงาน พัฒนาวิธีการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติให้เป็นแนวเดียวกัน เพื่อให้ประเทศสมาชิกองค์การสหประชาชาตินำไปใช้ในการจัดทำบัญชีรายได้ประชาชาติ ระบบบัญชีรายได้ประชาชาติจึงได้แพร่หลายจากประเทศอุตสาหกรรมไปยังประเทศต่างๆ ในโลก โดยประกาศใช้อย่างเป็นทางการ โดยองค์การสหประชาชาติเป็นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2496 เรียกว่า “ ระบบบัญชีรายได้ประชาชาติขององค์การสหประชาชาติ ” (United Nations System of National Accounting) มีชื่อย่อว่า UNSNA ต่อมาได้มีการปรับปรุงครั้งใหญ่ทั้งระบบในปี 2511 เพื่อปรับปรุงแก้ไขกรอบความคิด คำจำกัดความ การจำแนกรายการ และระบบการนำเสนอให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับบนพื้นฐานความคิดทางเศรษฐศาสตร์ และความเป็นจริงที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจที่มีความเปลี่ยนแปลงโดยธรรมชาติและแตกต่างกันไปแต่ละประเภท ทั้งนี้เพื่อให้การปรับปรุงทั้งระบบดังกล่าวสามารถปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ และใช้ประโยชน์ได้สูงสุดในการนำไปวิเคราะห์ จนถึงปัจจุบันการค้นคว้าปรับปรุงระบบบัญชีรายได้ประชาชาติก็ยังคงมีอยู่ในทิศทางดังกล่าว จะแตกต่างก็เพียงเป็นการเจาะลึกลงไปรายละเอียดมากขึ้นเท่านั้น

ระบบบัญชีรายได้ประชาชาติแบ่งธุรกรรมทางเศรษฐกิจออกเป็น 3 ส่วนคือ การผลิต (Production) การบริโภค (Consumption) และการลงทุน (Investment) หากกรณีเป็นระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (Open Economy) คือมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจกับประเทศอื่น จะมีรายการนำเข้า (Import) และส่งออก (Export) สินค้าบริการซึ่ง กิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าวสามารถนำมาสรุปเป็นสมการ เรียกว่าสมการรายได้ประชาชาติดังนี้

$$Y = C + I + G + (X - M)$$

ในที่นี้

Y	=	รายได้หรือผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP)
C	=	ค่าใช้จ่ายในการบริโภคของเอกชน
I	=	มูลค่าการลงทุนของเอกชน
G	=	ค่าใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาล
X	=	มูลค่าการส่งออก
M	=	มูลค่าการนำเข้า

ยอดรวมทางด้านขวามือของสมการเรียกว่ารายจ่ายประชาชาติ ซึ่งเท่ากับรายได้ประชาชาติ หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ตามราคาปัจจัยการผลิต (at factor cost) และขณะเดียวกันได้ทำการแบ่งผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการก่อให้เกิดกิจกรรมเศรษฐกิจดังกล่าวในสังคมเศรษฐกิจออกเป็นภาคเศรษฐกิจ 4 ส่วนด้วยกันคือการผลิตหรือผู้ผลิต (Industries) ครัวเรือน (Household) รัฐบาล (Government) และส่วนต่างประเทศ (Rest of The World or External Transaction) ทำให้ได้สมการใหม่ดังนี้

$$Y = C_h + C_g + I_g + I_i + X - M$$

ในที่นี้

C_h	=	การใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการของครัวเรือน
C_g	=	การใช้จ่ายซื้อสินค้าและบริการของรัฐบาล
I_g	=	การลงทุนภาครัฐบาล
I_i	=	การลงทุนภาคเอกชน

จากข้อเท็จจริงที่ว่าการผลิตสินค้าในสังคมเศรษฐกิจจะต้องใช้ปัจจัยการผลิต (Factor of Production) ซึ่งปัจจัยการผลิตแต่ละประเภทมีผลตอบแทน (Factor Income) ดังนี้

<u>ปัจจัยการผลิต</u>	<u>ผลตอบแทน</u>
ที่ดิน (Land)	ค่าเช่า (Rent)
แรงงาน (Labour)	ค่าจ้าง (Wages)
ทุน (Capital)	ดอกเบี้ย (Interest)
การประกอบการ (Entrepreneur)	กำไร (Profit)

ยอดรวมของผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ที่เกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจของประเทศหนึ่งๆ เรียกว่ายอดรวมผลตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน (Total Primary Inputs) ซึ่งเท่ากับรายได้ประชาชาติ (National Income หรือ NI) หรือ ผลิตภัณฑ์ประชาชาติสุทธิตามราคาปัจจัยการผลิต (Net National Product หรือ NNP at factor cost)

อย่างไรก็ตาม ในกระบวนการผลิตสินค้าบริการแต่ละชนิดหรือแต่ละสาขาการผลิต นอกเหนือจากการนำเอาปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐาน 4 อย่างเข้ามาใช้แล้ว ผู้ผลิตยังมีภาระในค่าใช้จ่าย ดังต่อไปนี้คือ

1. ค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิต (Intermediate Cost or Intermediate Inputs) ได้แก่ วัตถุดิบ และวัสดุสิ้นเปลืองที่ใช้หมดไปในกระบวนการผลิต เช่น เชื้อเพลิง วัสดุ ปุ๋ย และยาฆ่าแมลง

2. ภาษีทางอ้อม (Indirect Taxes) ได้แก่ ภาษีการผลิต การขาย ภาษีนำเข้า ภาษีส่งออก รวมถึงค่าธรรมเนียมใบอนุญาตต่าง ๆ ที่ต้องจ่ายให้แก่รัฐบาล

3. ค่าเสื่อมราคาเครื่องจักรเครื่องมือ (Depreciation or Capital Consumption Allowance)

ดังนั้น การผลิตสินค้าบริการใด ๆ ก็ตาม ค่าใช้จ่ายในการผลิตทั้งหมดย่อมเท่ากับ ยอดรวม ผลตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นพื้นฐานกับค่าใช้จ่ายรายการหลัง เรียกว่าต้นทุนการผลิต (Cost of Production) ซึ่งย่อมเท่ากับมูลค่าผลผลิต (Value of Production) โดยต้นทุนการผลิตพิจารณาองค์ประกอบแต่ละรายการก็คือโครงสร้างปัจจัยการผลิต (Input Structure) ของสินค้าบริการนั่นเอง

ดังที่ได้กล่าวไว้แล้วว่ายอดรวมผลตอบแทนปัจจัยการผลิตขั้นต้น เท่ากับรายได้ประชาชาติ หรือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ดังนั้นในการคำนวณมูลค่าสินค้าบริการทั้งสิ้นที่ผลิตในระบบเศรษฐกิจของประเทศหนึ่ง ๆ โดยวิธีการนำมูลค่าผลผลิตสินค้าบริการทั้งหมดที่ผลิตที่ได้รวมกันเข้า ผลลัพธ์ที่ออกมาจะเท่ากับรายได้ประชาชาติหรือไม่ คำตอบก็คือไม่เท่ากัน เนื่องจากในผลรวมมูลค่าสินค้าบริการนั้นมีการนับซ้ำ (Double Counting) ในส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิตอยู่ ที่ว่านับซ้ำก็คือมูลค่าส่วนที่เป็นค่าใช้จ่ายขั้นกลางในการผลิตนี้ได้ถูกนับไว้แล้วในภาคที่ผลผลิตนั้นถูกผลิตขึ้นมา (Origin Sectors) ยกตัวอย่างเช่นในการคิดมูลค่าผลผลิตของสาขาการเลี้ยงสัตว์ (โรงเลี้ยงสัตว์) ซึ่งผลผลิตคือข้าวสาร (มีรำและแกลบเป็นผลพลอยได้) ในการคิดมูลค่าของข้าวสาร นอกเหนือจากค่าใช้จ่ายรายการอื่น ๆ แล้วจะต้องรวมเอามูลค่าข้าวเปลือกซึ่งเป็นวัตถุดิบ และน้ำมันเชื้อเพลิงเข้าไว้ด้วย ซึ่งสาขาการผลิตข้าวเปลือก (ชาวนา) และสาขาการผลิตน้ำมัน (โรงกลั่น) ได้คิดเป็นมูลค่าผลผลิตที่สาขาของตนแล้ว ดังนั้นเมื่อมูลค่าดังกล่าวมาปรากฏขึ้นในมูลค่าการผลิตข้าวสาร จึงเท่ากับเป็นการนับสองครั้งหรือนับซ้ำ หากพิจารณาทั้งระบบเศรษฐกิจโดยรวมแล้วการนับซ้ำเกิดขึ้นทุกสาขาการผลิต วิธีหลีกเลี่ยงก็คือต้องหักมูลค่าต้นทุนการผลิตขั้นกลางออกจากการผลิตสินค้าบริการแต่ละชนิดแต่ละสาขา เนื่องจากต้นทุนดังกล่าวเป็นความต้องการขั้นกลาง (Intermediate Demand) คือต้องการเพื่อใช้ในการผลิตผลผลิตสุดท้าย (Final Products) เท่านั้น และผลผลิตสุดท้ายนี้แหละที่จะใช้ตอบสนองอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) ในระบบเศรษฐกิจ อันได้แก่ การบริโภค การลงทุน การนำเข้าและส่งออกนั่นเอง

ในทางปฏิบัติการที่จะทราบว่าสินค้าชนิดใดบ้างแต่ละสาขา ถูกใช้ไปเพื่ออุปสงค์
ขั้นสุดท้ายเท่าใดหรือในสัดส่วนเท่าใด เป็นเรื่องที่ยากมากและแทบจะเป็นไปไม่ได้ในทางปฏิบัติ
ดังนั้นเพื่อหลีกเลี่ยงความยุ่งยากจึงใช้วิธีการหักค่าใช้จ่ายขั้นกลางออกไปจากมูลค่าการผลิตแต่ละ
สาขามูลค่าที่เหลือเรียกว่ามูลค่าเพิ่มขั้นต้น (Gross Value Added) ซึ่งประกอบด้วยผลตอบแทน
ขั้นต้น ภาษีทางอ้อมและค่าเสื่อมราคา หากหักสองรายการหลังออกไปจะได้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติ
สุทธิตามราคาปัจจัยการผลิต (Net National Product at Factor Cost) ซึ่งจะเท่ากับรายได้ประชาชาติ
(National Income)

ความหมายของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเป็นตารางที่สร้างขึ้นมาเพื่อวัด และแสดงกิจกรรมทาง
เศรษฐกิจของประเทศอย่างเป็นระบบ โดยการแบ่งกลุ่มกิจกรรมเหล่านั้น ให้เป็นหมวดหมู่ตาม
ประเภทสาขาการผลิต (Sector of Industry) เช่น เกษตรกรรม เหมืองแร่ อุตสาหกรรม ขนส่ง
ก่อสร้าง บริการและอื่น ๆ ซึ่งถ้าหากตั้งข้อสมมติเพิ่มเติมว่าแต่ละสาขาการผลิต ผลิตสินค้าประเภท
เดียวและโดยกระบวนการผลิตอย่างเดี๋ยวนั้นแล้วแนวคิดนี้สามารถนำมาใช้จัดสร้างตารางแสดง
ความสัมพันธ์ของการผลิตและการแจกแจงผลผลิตของสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจของ
ประเทศในช่วงระยะหนึ่งได้อย่างเป็นระบบและชัดเจนมากขึ้นกล่าวคือในระบบเศรษฐกิจนั้น
สาขาการผลิตแต่ละสาขาจะต้องใช้ปัจจัยการผลิต (Input) อะไรบ้าง เพื่อนำมาใช้ในการผลิตสินค้า
นั้นออกมาแล้วก็จะขายสินค้าที่ผลิตได้ (Output) ให้กับสาขาการผลิตอื่นๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิต
ต่อไปและยังขายให้กับครัวเรือน รัฐบาล ธุรกิจ หรือต่างประเทศ หรือเก็บไว้เป็นกักตุนสินค้า

โดยนัยดังกล่าว ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตได้แสดงให้เห็นการไหลเวียน (Flow)
ของสินค้าและบริการระหว่างภาคการผลิต (Sector) ต่าง ๆ ในระบบเศรษฐกิจ ในช่วงระยะเวลาที่
แน่นอน (โดยปกติกำหนดระยะเวลา 1 ปี) โดยทางด้านแนวตั้ง (Column) ของตารางได้แสดงถึง
โครงสร้างปัจจัยการผลิต (Input Structure) และทางด้านแนวนอน (Row) ได้แสดงถึงการแจกแจง
ผลผลิต (Output Distribution) ของแต่ละสาขาการผลิตในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งบางครั้ง Input –
Output Table มีชื่อเรียกอีกชื่อหนึ่งว่า Inter Industrial Relation Table

โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิต ผลผลิต

ตารางปัจจัยการผลิต ผลผลิตรูปแบบอย่างง่าย ๆ แสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 1.1 โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิต ผลผลิต

OUTPUT INPUT		Intermediate Demand				Final Demand (F)						Supply
		(1) Agr.	(2) Min.	(3) Mfg.	(4) Ser.	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(13) -IM.	(20) Total Out put
(1)	Agr.	x_{11}	x_{12}	x_{13}	x_{14}	C_1	G_1	F_1	S_1	E_1	$-M_1$	X_1
(2)	Min.	x_{21}	x_{22}	x_{23}	x_{24}	C_2	G_2	F_2	S_2	E_2	$-M_2$	X_2
(3)	Mfg.	x_{31}	x_{32}	x_{33}	x_{34}	C_3	G_3	F_3	S_3	E_3	$-M_3$	X_3
(4)	Ser.	x_{41}	x_{42}	x_{43}	x_{44}	C_4	G_4	F_4	S_4	E_4	$-M_4$	X_4
(15)	Wages	W_1	W_2	W_3	W_4	VA (Value Added)						
(16)	O.S.	O_1	O_2	O_3	O_4							
(17)	Dep.	D_1	D_2	D_3	D_4							
(18)	I.T.	T_1	T_2	T_3	T_4							
(20)	Total Input	X_1	X_2	X_3	X_4							

ที่มา : ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

- โดยที่
- Agr. = เกษตรกรรม (Agriculture)
 - Min. = เหมืองแร่ (Mining)
 - Mfg. = อุตสาหกรรม (Manufacturing)
 - Ser. = การบริการ (Services)
 - PCE (C_n) = รายจ่ายเพื่อการบริโภค อุปโภคภาคเอกชน (Private Consumption Expenditure)
 - GCE (G_n) = รายจ่ายเพื่อการบริโภค อุปโภคภาครัฐ (Government Consumption Expenditure)
 - FCE (F_n) = การสะสมทุน (Fixed Capital Formation)
 - C.S. (S_n) = ส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ (Change in Stock)
 - EX. (E_n) = การส่งออก (Export)
 - IM. (M_n) = การนำเข้า (Import)
 - Wages = ค่าจ้าง, เงินเดือน, ค่าตอบแทน (Wages and Salaries)
 - OS = ผลตอบแทนการผลิต (Operating Surplus)

- Dep. = ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)
 I.T. = ภาษีทางอ้อมสุทธิ (Net Indirect Taxes)
 VA = มูลค่าเพิ่ม (Value Added)

ตารางที่ 1.2 โครงสร้างอย่างง่ายของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

การแจกแจงผลผลิต (Output Distribution)

→

ความต้องการสินค้าและบริการ ชั้นกลางเพื่อใช้ในการผลิต (Intermediate Transaction) (x_{ij})	อุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) (F_n)	มูลค่าผลผลิตรวม (Total Output) (X_j)
ค่าตอบแทนการผลิตขั้นต้น (Primary Input) (V)		
มูลค่าผลผลิตรวม (Total Input) (X_T)		

ที่มา : ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

จากตารางที่เสนอทางด้าน Row ได้แสดงแจกแจงผลผลิตของสินค้าในแต่ละสาขาการผลิตคือ ขยายให้กับภาคการผลิตหรืออุตสาหกรรมอื่น ๆ เพื่อใช้เป็นปัจจัยการผลิต หรือเรียกว่าการผลิตชั้นกลาง (Intermediate Demand) และอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) ซึ่งก็คือความต้องการใช้สินค้าและบริการจากสาขาการผลิตหนึ่งๆ โดยไม่ได้นำมาใช้ในลักษณะของการผลิตต่อหรือเป็นปัจจัยการผลิตนั่นเอง ประกอบด้วย การบริโภคของครัวเรือนและการบริโภคของรัฐบาล การเพิ่มขึ้นของสต็อก (Increase in Stock) การส่งออก (Export) ในขณะที่ทางด้าน Column ได้แสดงโครงสร้างการผลิตของแต่ละอุตสาหกรรมว่าต้องใช้ปัจจัยการผลิตอะไรบ้าง ซึ่งได้แก่วัตถุดิบต่างๆ (ซึ่งอยู่ในส่วนของ Intermediate Demand) และปัจจัยการผลิตขั้นต้น (Primary Input) ซึ่งประกอบด้วยกำไร (Profit) ค่าเช่าที่ดิน (Rent) และดอกเบี้ย (Interest) ค่าเสื่อมราคา (Depreciation) ภาษีทางอ้อมสุทธิ (Indirect Taxes Minus Subsidies) ซึ่งเมื่อรวมทั้งหมดนี้จะเรียกว่า มูลค่าเพิ่ม (Value Added) และเมื่อรวมสินค้านำเข้า (Import goods) มาบันทึกไว้ในตารางแล้ว ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจะแสดงสภาวะของ Demand เท่ากับ Supply ของสินค้าในระบบเศรษฐกิจ ซึ่งก็คือภาวะสมดุลโดยรวมของสินค้าและบริการในระบบเศรษฐกิจแบบเปิด (General Equilibrium in

The Open Economy) และจากตารางจะแสดงความสัมพันธ์ของปัจจัยการผลิต (Input) จะเป็น
สัดส่วนโดยตรงกับผลผลิต (Output) ด้วยเสมอ

สำหรับธุรกรรมทางเศรษฐกิจระหว่างสาขาการผลิต (Inter-Industrial Transactions)
สามารถอธิบายให้เห็นภาพในรูปของพีชคณิต ได้ดังต่อไปนี้

ในแต่ละแนวนอน (Row) จะแสดงถึงการกระจายของผลผลิตของสาขาอุตสาหกรรม i
โดยสมมติให้มี n สาขาการผลิตคือ

$$\sum_{j=i}^n x_{ij} + F_i = X_i \quad (i = 1, 2, \dots, n)$$

- โดยที่ x_{ij} = ความต้องการสินค้าอุตสาหกรรม i เพื่อการผลิตสินค้าของ
อุตสาหกรรม j
 X_i = มูลค่าผลผลิตของอุตสาหกรรม i
 F_i = อุปสงค์ขั้นสุดท้ายที่มีต่อสินค้าอุตสาหกรรม i

ในทำนองเดียวกัน ในแต่ละแนวตั้งจะแสดงถึงโครงสร้างค่าใช้จ่าย (หรือต้นทุน) การผลิต
ของสินค้าอุตสาหกรรม j คือ

$$\sum_{i=i}^n x_{ij} + V_j = X_j \quad (j = 1, 2, \dots, n)$$

- โดยที่ V_j = มูลค่าของสาขาการผลิต

สมมติให้การใช้ปัจจัยการผลิต (Input) จะเป็นสัดส่วนโดยตรงกับมูลค่าผลผลิต (Output)
แล้วจะได้ว่า

$$x_{ij} = a_{ij} X_i$$

หรือ $a_{ij} = x_{ij} / X_i$

โดยที่ a_{ij} จะเรียกว่า ค่าสัมประสิทธิ์การผลิต (Input of Technical Coefficients) ของแต่ละ
ปัจจัย ซึ่งใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรม i

จากความสัมพันธ์ที่แสดงข้างต้นนี้สามารถอธิบายในรูปเมตริกซ์ (Matrix Form) ได้ดังนี้

$$AX + F = X$$

$$AX - X = -F$$

$$X - AX = F$$

$$X(1-A) = F$$

หรือ $X = (1-A)^{-1} F$

โดยที่ $X = \begin{pmatrix} x_1 \\ x_2 \\ \cdot \\ x_n \end{pmatrix}$ $F = \begin{pmatrix} F_1 \\ F_2 \\ \cdot \\ F_n \end{pmatrix}$

$$A = \begin{pmatrix} A_{11} & A_{12} & \dots & A_{1n} \\ A_{21} & A_{22} & \dots & A_{2n} \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ \cdot & \cdot & \cdot & \cdot \\ A_{n1} & A_{n2} & \dots & A_{nn} \end{pmatrix}$$

$(1-A)^{-1}$ เรียกว่า Leotief Inverse Matrix หรือ Inverse Matrix ซึ่งตั้งชื่อให้ตาม PROF. Wassily W. Leotief ผู้คิดค้นทฤษฎี Input – Output Inverse Matrix นี้ นับเป็นหัวใจสำคัญในการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจด้วยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ตัวอย่างการวิเคราะห์ผลกระทบโดยใช้เมตริกซ์บัญชีสังคม

ในปัจจุบันมีการนำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมาวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในระบบเศรษฐกิจอย่างแพร่หลาย ตัวอย่างเช่นการวิเคราะห์ผลกระทบจากการขึ้นนโยบายต่างๆ ของรัฐบาล ซึ่งก็คือการเปลี่ยนแปลงอุปสงค์ขั้นสุดท้ายนั่นเอง นอกจากนั้นเรายังสามารถนำตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมาใช้เป็นเครื่องมือวิเคราะห์เพื่อหาผลกระทบของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศจากการตกลงเจรจาการค้าระหว่างประเทศในเรื่องการลดอัตราภาษีนำเข้าของทั้ง 2

ประเทศที่ทำการค้ากันได้ ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังแสดงตัวอย่างการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศญี่ปุ่น ดังนี้

ด้านการส่งออก

กรณีประเทศญี่ปุ่นลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเหลือ 0 % : การที่ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกลดอัตราภาษีนำเข้าลง จะทำให้ประเทศที่มีความได้เปรียบในการผลิตสินค้าใดก็ตามสามารถส่งสินค้าออกไปขายยังต่างประเทศได้มากขึ้น ในขณะที่ประเทศที่ขาดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้าใดก็จะนำเข้าสินค้านั้นมากขึ้น ทำให้การใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เช่นเดียวกับการที่ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของประเทศไทยลดอัตราภาษีนำเข้าลง ทำให้สินค้านำเข้ามีราคาถูกลงจึงส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้ามากขึ้น ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าไปญี่ปุ่นได้มากขึ้น

ด้านการนำเข้า

พิจารณาเช่นเดียวกับกรณีข้างต้น กล่าวคือกรณีประเทศไทยลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเหลือ 0 %: การที่ประเทศสมาชิกองค์การการค้าโลกลดอัตราภาษีนำเข้าลง จะทำให้ประเทศที่มีความได้เปรียบในการผลิตสินค้านั้นๆสามารถส่งสินค้าออกมาขายยังต่างประเทศได้มากขึ้น เช่นเดียวกับการที่ประเทศญี่ปุ่นเป็นตลาดนำเข้าที่สำคัญของประเทศไทย หากประเทศไทยมีการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าลง ในขณะที่ประเทศไทยขาดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้านั้นๆ ก็จะส่งผลให้มีการนำเข้าสินค้านั้นๆมากขึ้น

ขั้นตอนการวิเคราะห์สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 : หากการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (ในที่นี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของไทยไปยังญี่ปุ่น และการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าของไทยจากญี่ปุ่น)

ด้านการส่งออก

เราจำเป็นต้องทราบมูลค่าการส่งออกของสินค้าไทยที่ส่งไปขายในญี่ปุ่น ในปีที่เราเริ่มใช้มาตรการดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นอีก 1 ปี หรือ 2 ปีข้างหน้า เราจึงจำเป็นต้องทราบผลกระทบของการส่งออกจากอัตราภาษีดังกล่าวล่วงหน้า ซึ่งเราสามารถหาได้โดยการพยากรณ์มูลค่าการส่งออกในปีนั้นๆ จากฟังก์ชันการส่งออก ซึ่งจะใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติโดยสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ เส้นตรง (Linear) กึ่งล็อก (Semi – Log) และดับเบิ้ลล็อก (Double Log Linear)

จากนั้นจะเลือกสมการถดถอยเชิงซ้อนที่มีความเหมาะสมที่สุดมาใช้ในการพิจารณาต่อไป สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณนี้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series) รายปี โดยสมการที่ใช้ คือ

$$EX_i = \alpha_0 + \alpha_1 GDP_i + \alpha_2 PX_i + \alpha_3 ER_i + \varepsilon$$

โดยที่	EX_i	=	มูลค่าการส่งออกของไทยไปยังประเทศ i
	GDP_i	=	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของประเทศ i
	PX_i	=	ราคาสินค้าส่งออกของประเทศ i
	ER_i	=	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของประเทศไทยกับประเทศ i
	i	=	ประเทศคู่ค้าต่างๆ
	ε	=	ค่าความคลาดเคลื่อน

ด้านการนำเข้า

วิธีการเช่นเดียวกับการวิเคราะห์ด้านส่งออก คือเราจำเป็นต้องทราบมูลค่าการนำเข้าของสินค้าญี่ปุ่นในปีที่ประเทศไทยเริ่มใช้มาตรการดังกล่าว ซึ่งอาจเป็นอีก 1 ปี หรือ 2 ปีข้างหน้า เราจึงจำเป็นต้องทราบผลกระทบของการนำเข้าจากปรับอัตราภาษีดังกล่าวล่วงหน้า ซึ่งเราสามารถหาได้โดยการพยากรณ์มูลค่าการนำเข้าในปีนั้นๆ จากฟังก์ชันการนำเข้า ซึ่งจะใช้วิธีการวิเคราะห์ทางสถิติ โดยสร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) ด้วยวิธีการกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ในรูปแบบต่างๆ ได้แก่ เส้นตรง (Linear) กึ่งล็อก (Semi – Log) และดับเบิลล็อก (Double Log Linear) จากนั้นจะเลือกสมการถดถอยเชิงซ้อนที่มีความเหมาะสมที่สุดมาใช้ในการพิจารณาต่อไป สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณนี้เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series) รายปี โดยสมการที่ใช้ คือ

$$IM_i = \alpha_0 + \alpha_1 GDP_i + \alpha_2 PM_i + \alpha_3 ER_i + \varepsilon$$

โดยที่	IM_i	=	มูลค่าการนำเข้าของไทยจากประเทศ i
	GDP_i	=	มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศของประเทศ i
	PM_i	=	ราคาสินค้านำเข้าของประเทศ i
	ER_i	=	อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของประเทศไทยกับประเทศ i

i = ประเทศคู่ค้าต่างๆ

ϵ = ค่าความคลาดเคลื่อน

ขั้นตอนที่ 2 : หาผลกระทบภายในจากการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (ในที่นี้ก็คือผลกระทบที่ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศจะได้รับ)

จากการคำนวณในขั้นตอนที่ 1 ทำให้เราทราบมูลค่าการส่งออกและการนำเข้าที่เปลี่ยนแปลงไป ภายหลังจากการลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมของทั้งประเทศญี่ปุ่นและประเทศไทย จากนั้นนำค่าการส่งออกและการนำเข้าดังกล่าวไปแทนในสูตร

$$Y_n = (I - A_n)^{-1} F_n$$

โดยที่ F_n = เมตริกซ์แสดงการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (ในที่นี้คือการส่งออก และการนำเข้า)

Y_n = เมตริกซ์แสดงผลกระทบของกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย

ซึ่ง $(I - A_n)^{-1}$ ก็คือ Leontief Inverse Matrix หรือ Inverse Matrix ซึ่งเป็นเมตริกซ์ผกผันของการใช้สินค้าและบริการขั้นกลาง หรือก็คือค่าตัววิเศษของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย ต่อมูลค่าผลผลิตนั่นเอง ตัวอย่างผลที่ได้รับจากการวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังกล่าวได้แสดงใน ตารางที่ 1.3

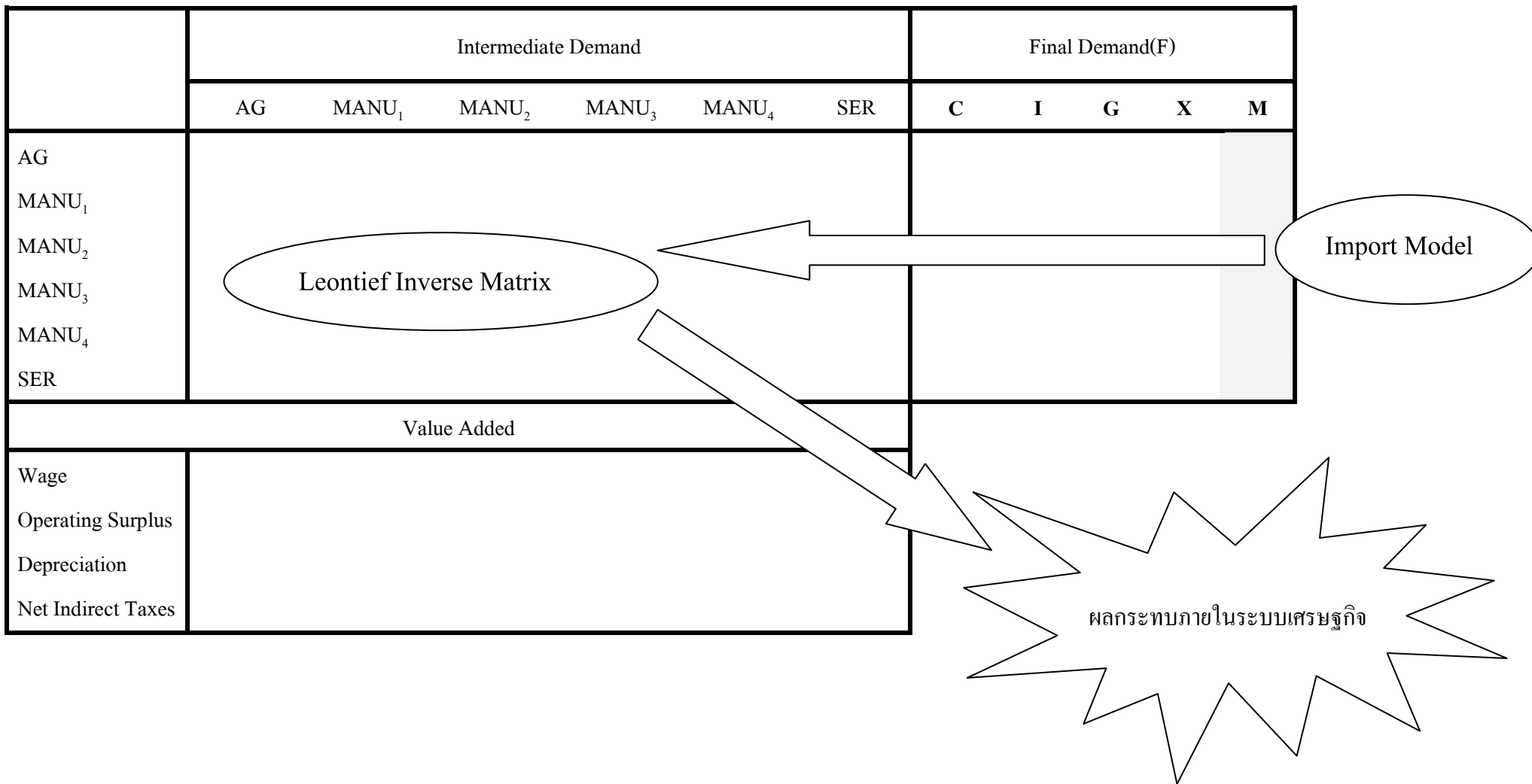
ตารางที่ 1.3 ผลกระทบต่อประเทศไทย กรณีญี่ปุ่นและไทยลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเหลือ 0 %

ด้านการส่งออก	ผลกระทบ จากการส่งออก (ภาษีนำเข้า 10 %)	ผลกระทบ จากการส่งออก (ภาษีนำเข้า 0 %)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง ของผลกระทบ
เกษตรกรรม	164,171.38	167,125.68	1.80
อุตสาหกรรม	1,272,832.45	1,358,472.32	6.73
บริการ	25,209.40	26,879.27	6.62
ด้านการนำเข้า	ผลกระทบ จากการนำเข้า (ภาษีนำเข้า 10 %)	ผลกระทบ จากการนำเข้า (ภาษีนำเข้า 0 %)	ร้อยละ การเปลี่ยนแปลง ของผลกระทบ
เกษตรกรรม	431,204.69	417,834.00	- 3.20
อุตสาหกรรม	3,909,741.23	3,544,643.00	- 10.30
บริการ	36,912.22	34,562.00	- 6.80

จากตารางที่ 1.3 ในด้านการส่งออกจะพบว่ากรณีที่ประเทศญี่ปุ่นลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมลง ส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งออกได้เพิ่มขึ้น และยังก่อให้เกิดผลทางด้านบวกต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศด้วย กล่าวคือส่งผลให้ภาคเกษตรกรรมมีมูลค่าการผลิตเพิ่มขึ้นจากเดิมร้อยละ 1.80 ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.73 และภาคบริการมีมูลค่าการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.62 เป็นต้น

สำหรับในด้านการนำเข้าจะพบว่าหลังจากที่ประเทศไทยลดอัตราภาษีการนำเข้าลงเหลือ 0 % ส่งผลมูลค่าการผลิตภาคเกษตรกรรมลดลงร้อยละ 3.20 ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าการผลิตลดลงร้อยละ 10.30 และภาคบริการมีมูลค่าการผลิตลดลงร้อยละ 6.80 เมื่อนำผลที่ได้ของทั้ง 2 ด้านมาพิจารณาเปรียบเทียบกันจะพบว่าหลังจากทำการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าให้เหลือ 0 % ของทั้ง 2 ประเทศแล้ว ประเทศไทยเสียผลประโยชน์มากกว่านั่นเอง สำหรับทิศทางของขั้นตอนการวิเคราะห์ข้างต้นสามารถสรุปเพื่อให้เข้าใจได้ง่ายขึ้น ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 แสดงขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบจากแบบจำลองเข้าสู่เมตริกซ์บัญชีสังคม

ประโยชน์ของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ในขณะที่ขณะหนึ่งระบบเศรษฐกิจโดยทั่วไปจะอยู่ในภาวะสมดุล ซึ่งหากระบบเศรษฐกิจในส่วนหนึ่งส่วนใดเกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้ไม่อยู่ในภาวะสมดุล ระบบเศรษฐกิจที่ไม่อยู่ในภาวะสมดุลจะมีการปรับตัวตามพฤติกรรมทางเศรษฐกิจ การปรับตัวของพฤติกรรมทางเศรษฐกิจจะเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาจนกระทั่งเข้าสู่ภาวะสมดุล เมื่อระบบเศรษฐกิจอยู่ในภาวะสมดุลแล้ว หากปัจจัยทางเศรษฐกิจภายนอกเปลี่ยนแปลงและมีผลกระทบเชื่อมโยงต่อภายในระบบเศรษฐกิจ จะทำให้ระบบเศรษฐกิจต้องมีการปรับตัวตามโครงสร้างเศรษฐกิจที่เชื่อมโยงกับผลกระทบและปรับตัวตามพฤติกรรมทางเศรษฐกิจในส่วนต่างๆ การปรับตัวของระบบเศรษฐกิจจึงเป็นการปรับตัวเข้าสู่สมดุลใหม่ ซึ่งการเคลื่อนย้ายดุลยภาพของระบบเศรษฐกิจนี้จะมีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงของสาขาเศรษฐกิจในส่วนต่างๆ โดยผลกระทบนี้จะเล็กน้อยเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับสาขาเศรษฐกิจนั้นมีสัดส่วนโครงสร้างของปัจจัยเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องมากน้อยเพียงใด ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตจึงเป็นเครื่องมือที่ใช้อธิบาย และทำความเข้าใจโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคมที่อยู่ในดุลยภาพระดับหนึ่ง โดยมีสมมติฐานว่า เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงทำให้สมดุลเปลี่ยนไปนั้นเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงจากภายนอก ซึ่งโครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตตั้งที่อธิบายมาข้างต้นนั้นสามารถสร้างให้ครอบคลุมเพื่อวิเคราะห์ถึงผลกระทบให้ละเอียดเพียงใดก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ของผู้ศึกษาและข้อจำกัดของข้อมูล

1.8 ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. มีข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
2. เพื่อเสนอแนะแนวทางการกำหนด กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
3. ทราบแนวทางการเจรจาด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐาน
4. ทราบถึงผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบ และวิธีการป้องกันหรือแนวทางการลดปัญหาและอุปสรรค จากการเปิดเขตการค้าเสรีที่เกี่ยวกับการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

บทที่ 2

สภาวการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

บทที่ 2

สถานการณ์อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

สิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่อยู่รอบตัวเราเกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ เช่น ดิน น้ำ อากาศ ป่าไม้ สัตว์ แร่ธาตุ ซึ่งมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคน พืช และสัตว์ การพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันของทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม จึงเป็นเรื่องจำเป็น ดังที่ทราบกันโดยทั่วไปว่า ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในแต่ละที่แต่ละท้องถิ่น แต่ละประเทศ แต่ละภูมิภาค มีความแตกต่างกัน ทั้งในด้านชนิด ปริมาณ และคุณภาพ ประเทศต่างๆ จึงต้องมีการแลกเปลี่ยน และพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกัน ในการนำมาใช้และการประกอบธุรกิจ เดียวกัน ก็ต้องคำนึงถึง ปริมาณ คุณค่า และคุณภาพของทรัพยากร รวมทั้งผลกระทบในทางบวกและทางลบที่มีต่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

ในส่วนของ การดำรงชีวิตของมนุษย์นั้น นอกเหนือจากปัจจัย 4 แล้ว มนุษย์ต้องการ ความก้าวหน้า ความสะดวกสบาย การสร้างรากฐานของชีวิตที่มั่นคง คิดค้นให้เกิดการแสวงหาสิ่งใหม่ๆ โดยเรียนรู้ ใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งทรัพยากรแร่และหิน ก็เป็นส่วนหนึ่ง และเป็นปัจจัยพื้นฐานหรือวัตถุดิบเริ่มต้นของอุตสาหกรรมต่างๆ ธรรมชาติให้ทรัพยากรแก่มวลมนุษยชาติ ถ้ามนุษย์ไม่ขวนขวาย เรียนรู้และหาวิธีนำมาใช้ประโยชน์ หินก็ยังคงเป็นหิน ดินก็ยังคงเป็นดินที่มีพืชขึ้น หรือแสงตามฤดูกาล ไม่กลายมาเป็นภาชนะใช้สอยหรืออื่นๆ ได้ แร่ดิบๆ แร่เหล็ก แร่ทองแดง ก็ยังเป็นสินแร่ที่ไม่มีประโยชน์และหาค่ามิได้แก่ผู้ใด มนุษย์เราได้พยายาม เสาะแสวงหาแร่เอามาถลุง หลอม หล่อ มาเป็นเครื่องใช้ เครื่องประดับ และพัฒนาการสืบทอดมาถึงปัจจุบัน ซึ่งถือได้ว่าเป็นรากฐานแห่งชีวิต

2.1 การจำแนกแร่ตามการใช้ประโยชน์

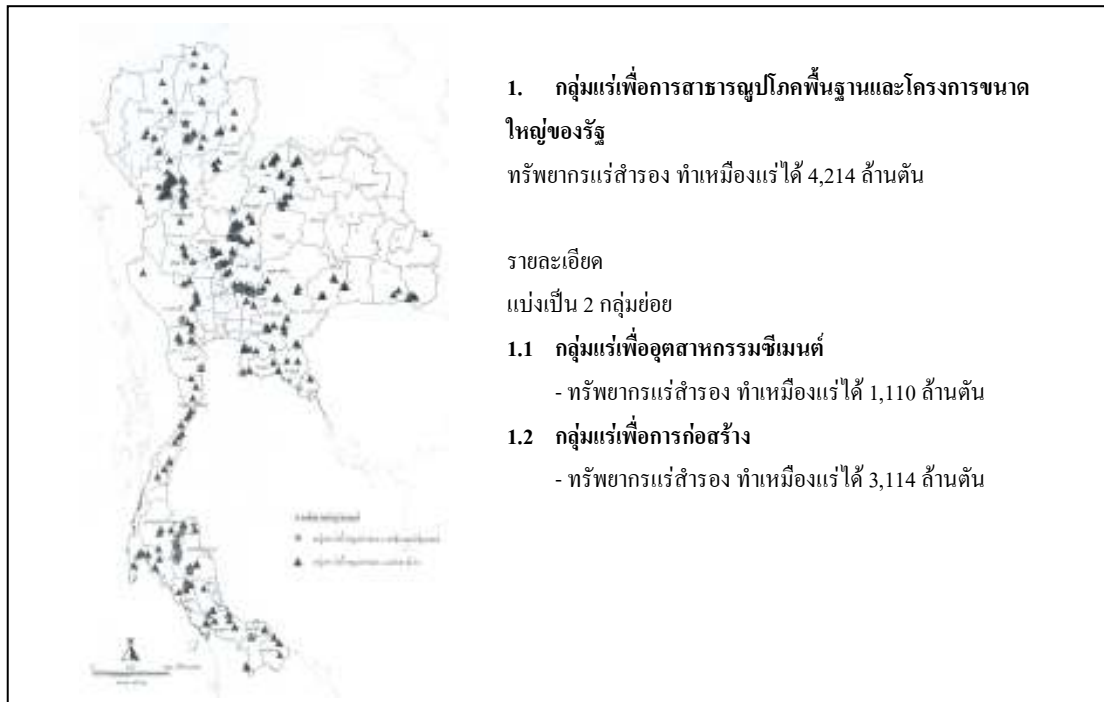
แร่ที่ถูกค้นพบในประเทศไทยนั้นมีมากกว่า 40 ชนิด และมีการขุดขึ้นมาใช้ประโยชน์มากกว่า 20 ชนิด ซึ่งสามารถจำแนกตามการใช้ประโยชน์ได้เป็น 5 กลุ่ม¹ ดังนี้

1. กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ของรัฐ โดยแร่กลุ่มนี้จะใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับงานก่อสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน เช่น การก่อสร้างถนน อาคาร สถานที่ต่างๆ รวมทั้งเขื่อน เป็นต้น โดยแร่กลุ่มนี้จะประกอบด้วย 2 กลุ่มย่อย ได้แก่

1.1 แร่เพื่ออุตสาหกรรมซีเมนต์ ได้แก่ หินปูน หินดินดาน ยิปซัม และเหล็ก

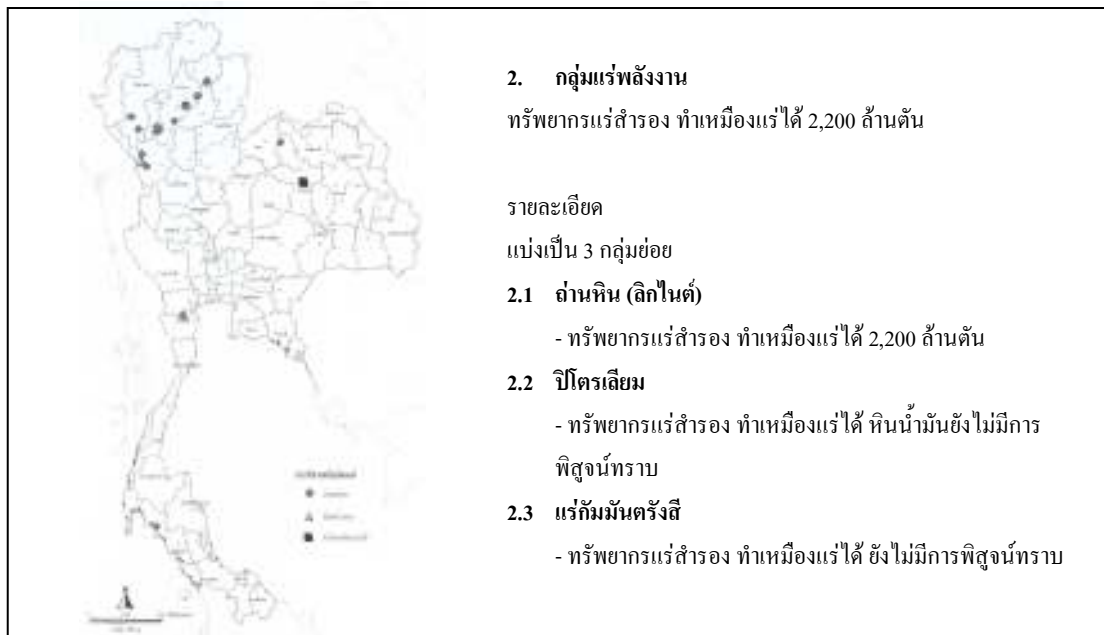
1.2 แร่เพื่อการก่อสร้าง ได้แก่ หินชนิดต่างๆ ที่ใช้เป็นวัสดุก่อสร้างและใช้เป็นหินประดับ เช่น หินปูน หินแกรนิต หินอ่อน หินทราย หินบะซอลต์ และทรายก่อสร้าง

¹ กรมทรัพยากรธรณี กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม “ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรแร่”

ภาพที่ 2.1 กลุ่มแร่เพื่อการพัฒนาสาธารณูปโภคพื้นฐานและโครงการขนาดใหญ่ของรัฐในประเทศไทย
ที่มา: สำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี

2. กลุ่มแร่พลังงาน โดยแร่ในกลุ่มนี้จะใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญในการผลิตพลังงาน ได้แก่ ไฟฟ้า และให้ความร้อน เป็นต้น ซึ่งแร่กลุ่มนี้ได้แก่ ถ่านหิน หินน้ำมัน และแร่กัมมันตรังสี (ยูเรเนียม ทอเรียม)

ภาพที่ 2.2 กลุ่มแร่พลังงานในประเทศไทย
ที่มา: สำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี

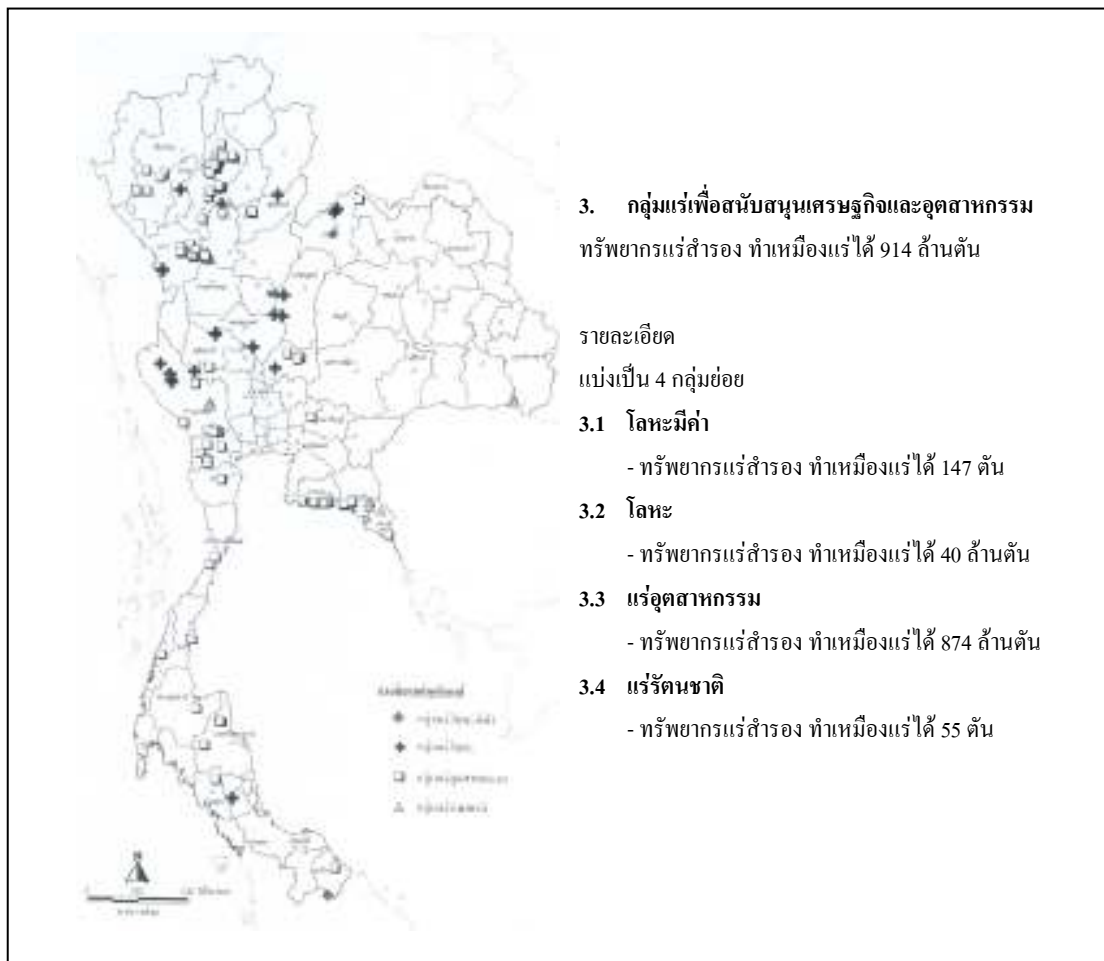
3. กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรม โดยแร่กลุ่มนี้จะใช้เป็นวัตถุดิบพื้นฐานของกระบวนการผลิตต่างๆ สำหรับอุตสาหกรรม ต่อเนื่องหลายสาขา เช่น อัญมณี เซรามิก และแก้ว เป็นต้น โดยแร่กลุ่มนี้จะประกอบด้วย 4 กลุ่มย่อย ได้แก่

3.1 แร่โลหะมีค่า ได้แก่ ทองคำ และเงิน

3.2 แร่โลหะ ได้แก่ เหล็ก ทองแดง ตะกั่ว สังกะสี พลวง ดีบุก ทังสแตน แมกนีสิส ใช้ถลุงแยกไปใช้ในอุตสาหกรรมต่างๆ

3.3 แร่อุตสาหกรรม ได้แก่ ดินขาว เฟลด์สปาร์ แบไรต์ ฟลูออไรต์ ทรายแก้ว

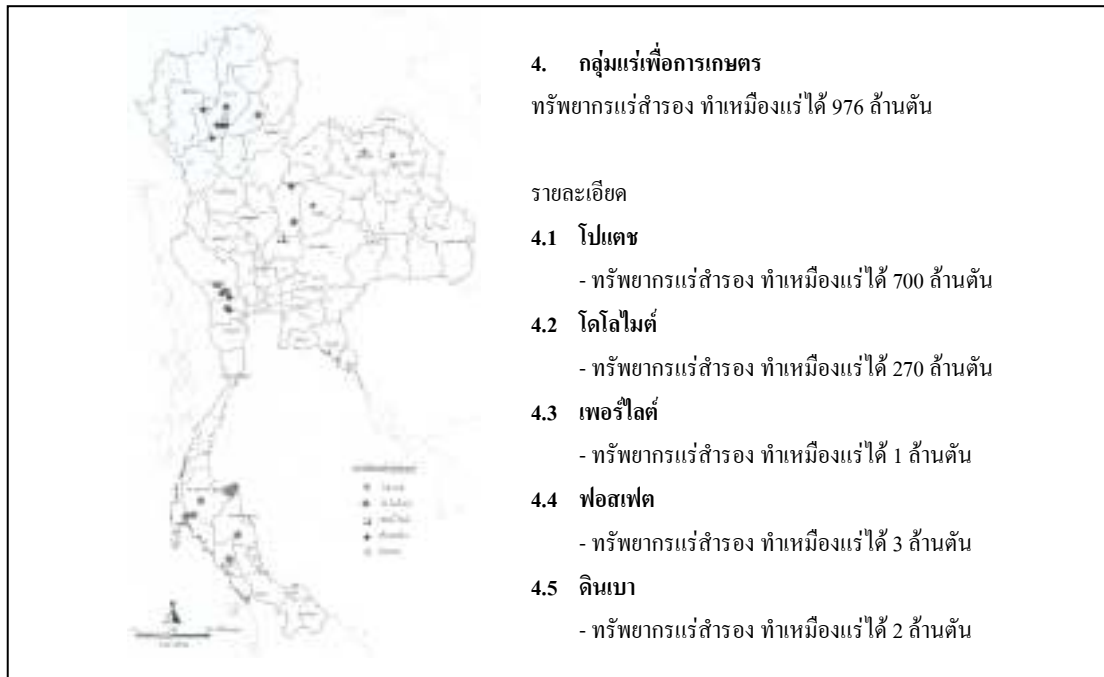
3.4 แร่รัตนชาติ ได้แก่ พลอย (ทับทิมและแซปไฟร์)

ภาพที่ 2.3 กลุ่มแร่เพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมในประเทศไทย

ที่มา: สำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี

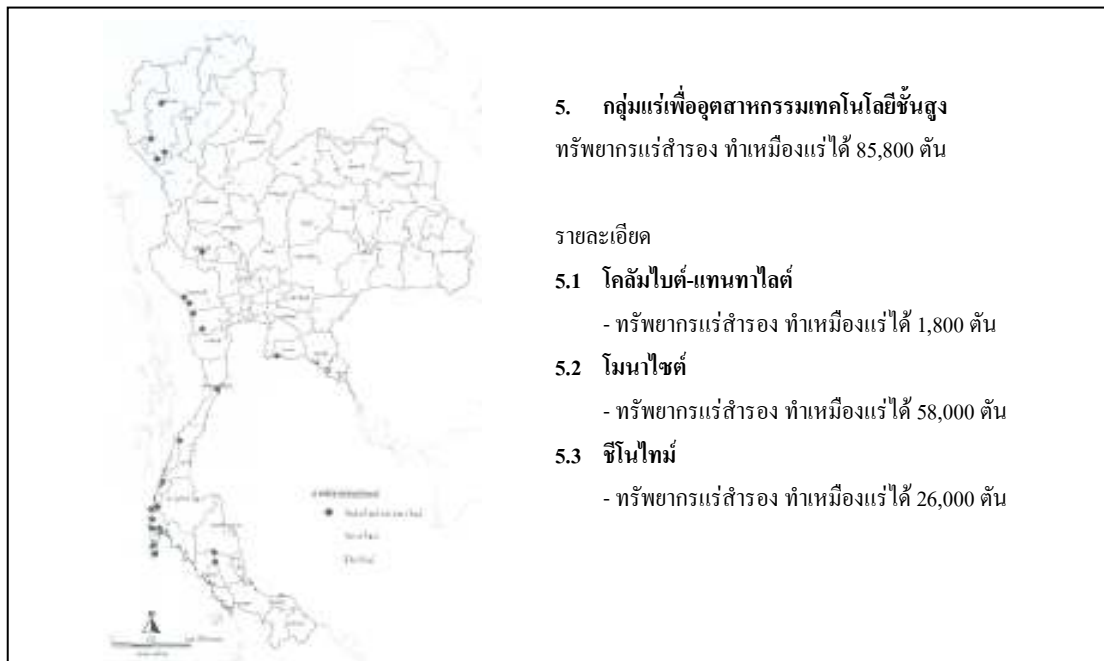
4. กลุ่มแร่เพื่อการเกษตร โดยแร่กลุ่มนี้ใช้เป็นวัตถุดิบผลิตปุ๋ย ปรับปรุงคุณภาพดิน ได้แก่ โปแตช โคโลไมต์ เพอไรต์ ฟอสเฟต

ภาพที่ 2.4 กลุ่มแร่เพื่อการเกษตรในประเทศไทย

ที่มา: สำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี

5. กลุ่มแร่เพื่อรองรับเทคโนโลยีขั้นสูง โดยแร่กลุ่มนี้จะใช้ในอุตสาหกรรมเทคโนโลยีขั้นสูง เช่น คอมพิวเตอร์ เครื่องมือสื่อสาร ดาวเทียม เป็นต้น ซึ่งแร่กลุ่มนี้ได้แก่ โคลัมไบต์ แแทนทาไลต์ โมนาไซต์ และซีโนไทม์

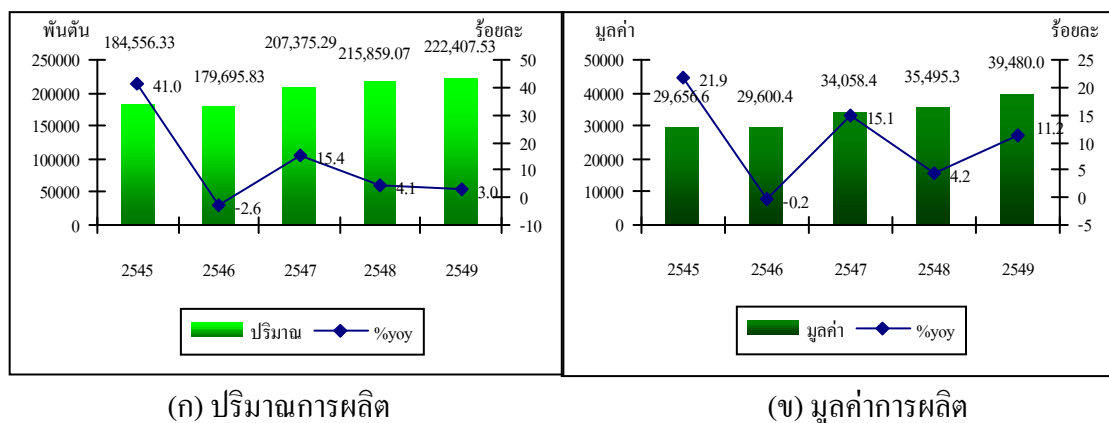
ภาพที่ 2.5 กลุ่มแร่เพื่อรองรับเทคโนโลยีขั้นสูงในประเทศไทย

ที่มา: สำนักทรัพยากรแร่ กรมทรัพยากรธรณี

2.2 สถานการณ์แร่ในปัจจุบันของประเทศไทย

2.2.1 การผลิตแร่ของประเทศไทย

ปริมาณการผลิตแร่ในปัจจุบันของประเทศไทย เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 ประเทศไทยมีการผลิตแร่รวมทั้งสิ้น 222,407 พันตัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.0 (ภาพที่ 2.6 (ก)) เมื่อทำการพิจารณามูลค่าของการผลิตรวมในปี 2549 พบว่า การผลิตแร่ของไทย มีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 39,480 ล้านบาท หรือขยายตัวร้อยละ 11.2 โดยแร่ที่มีการผลิตในสัดส่วนที่สูงนั้น ได้แก่ หินปูน ลิกไนต์ และยิปซัม เป็นต้น อย่างไรก็ตาม เมื่อทำการเทียบกับปี 2548 จะพบว่า มูลค่าการผลิตแร่ของประเทศไทยนั้นขยายตัวขึ้นจากปี 2547 ที่ขยายตัวร้อยละ 4.2 (ภาพที่ 2.6(ข))

ภาพที่ 2.6 ปริมาณและมูลค่าการผลิตแร่ของประเทศไทย

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการเปรียบเทียบมูลค่าการผลิตแร่ของประเทศไทย เทียบกับผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ (GDP) จะพบว่าในปี 2549 มูลค่าการผลิตแร่ของประเทศไทยคิดเป็นร้อยละ 0.51 ของ GDP (ตารางที่ 2.1)

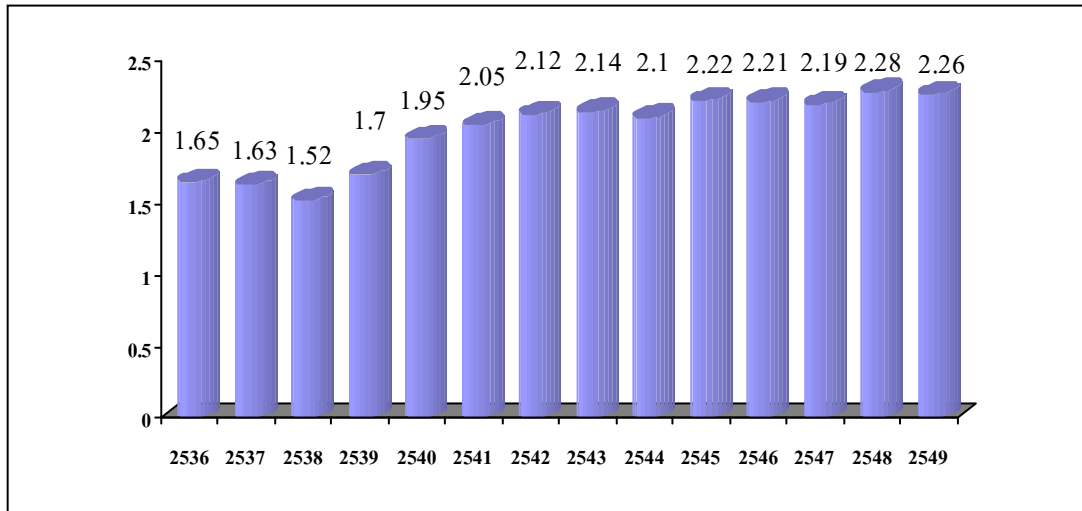
ตารางที่ 2.1 สัดส่วนมูลค่าการผลิตแร่ต่อ GDP

	2544	2545	2546	2547	2548	2549
มูลค่าการผลิตแร่(ล้านบาท)	24,327.1	29,656.6	29,600.4	34,058.4	35,495.3	39,480.0
GDP (ล้านบาท)	5,133,502	5,450,643	5,917,368	6,489,847	7,087,660	7,813,050
สัดส่วนต่อ GDP (ร้อยละ)	0.47	0.54	0.50	0.52	0.50	0.51

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และสำนักงานคณะกรรมการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

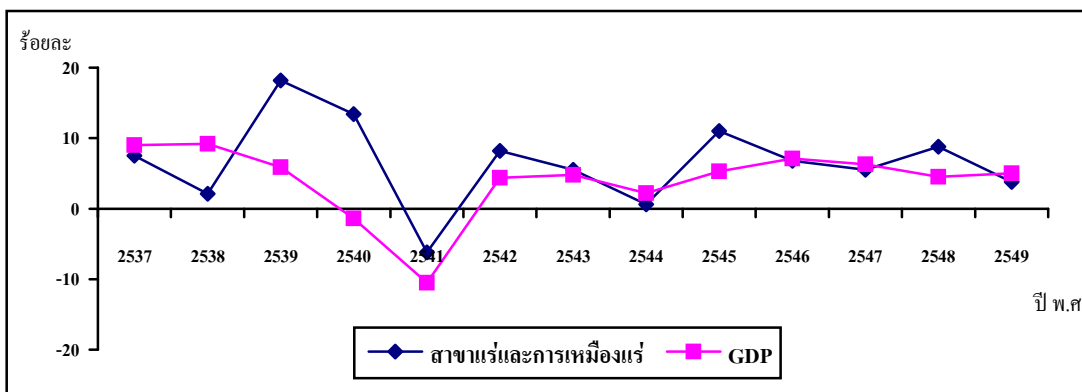
และหากพิจารณาถึงอัตราการเจริญเติบโตของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของสาขาเหมืองแร่ (GDP ด้านเหมืองแร่) เทียบกับผลผลิตผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) นั้นพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ของสาขาเหมืองแร่เริ่มมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มสูงอย่าง

ต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2536 ที่มีอัตราการเจริญเติบโตอยู่เพียงร้อยละ 1.65 ของ GDP ของประเทศ แต่ในปี 2549 จะพบว่าอัตราการเจริญเติบโตของ GDP ของสาขาเหมืองแร่เพิ่มขึ้นอยู่ที่ร้อยละ 2.26 ของ GDP ประเทศ (ภาพที่ 2.7) ย่อมแสดงให้เห็นว่าสาขาเหมืองแร่เริ่มมีบทบาทและความสำคัญต่อการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของประเทศมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2.7 อัตราการเจริญเติบโตของ GDP สาขาเหมืองแร่ ต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

นอกจากนี้ หากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของประเทศกับอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสาขาเหมืองแร่ พบว่า เมื่อภาวะเศรษฐกิจของประเทศขยายตัวสูงขึ้น มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของสาขาเหมืองแร่ก็จะเพิ่มสูงขึ้นตามเช่นกัน ดังนั้นอาจมองได้ว่าถ้าหากปริมาณการใช้แร่ภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจก็จะเพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน (ภาพที่ 2.8) ทั้งนี้เนื่องจากแร่ถือเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมหลายสาขาด้วยกัน ดังนั้นถ้าหากมีการใช้แร่มากขึ้นย่อมแสดงให้เห็นถึงกิจกรรมในการผลิตในภาคอุตสาหกรรมที่เพิ่มสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

ภาพที่ 2.8 อัตราการขยายตัวทางด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศสาขาเหมืองแร่ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)

2.2.2 การนำเข้า

ในปี 2548 และ 2549 ปริมาณการนำเข้าแร่จากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการแร่ที่เพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2548 มีปริมาณการนำเข้าแร่ที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก ซึ่งคิดเป็นจำนวนทั้งสิ้น 15,615,827 ตัน ขยายตัวร้อยละ 76.3 และมีมูลค่าการนำเข้าทั้งสิ้น 34,122 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 19.5 (ตารางที่ 2.2) ซึ่งแร่ที่มีปริมาณในการนำเข้ามากที่สุดได้แก่ ถ่านหิน รองลงมาได้แก่ อะลูมิเนียม อย่างไรก็ตาม ถ้าหากพิจารณาปริมาณการนำเข้าแร่นั้นถือว่า มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะมูลค่าที่นำเข้าที่มีอัตราการขยายตัวที่สูงที่สุดในปี 2547 ที่ขยายตัวสูงถึงร้อยละ 40.5 ทั้งนี้เป็นผลมาจากภาวะเศรษฐกิจของประเทศที่มีการขยายตัวได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ความต้องการใช้แร่เพื่อประโยชน์ทางด้านเศรษฐกิจนั้นมีค่อนข้างสูง นอกจากนี้ เป็นผลมาจากระดับราคาแร่ที่เพิ่มสูงขึ้นเป็นลำดับ

ตารางที่ 2.2 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่จากต่างประเทศ

ปี	การนำเข้าจากต่างประเทศ			
	ปริมาณ (ตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2544	6,614,989.2	-	21,676.5	-
2545	6,843,328.2	3.5	18,071.9	- 16.6
2546	9,061,245.1	32.4	20,323.5	12.5
2547	8,855,023.3	-2.3	28,546.2	40.5
2548	15,615,827.0	76.3	34,122.2	19.5
2549	16,622,470.1	6.4	34,574.5	1.3

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

2.2.3 การส่งออก

หากพิจารณาการส่งออกแร่ของประเทศไทยไปยังต่างประเทศนั้น ถือว่ามีสัดส่วนที่น้อยเมื่อเทียบกับปริมาณการผลิต ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่ยังไม่มีการผลิตแร่ในจำนวนมาก ประกอบกับความต้องการใช้แร่ในประเทศไทยยังคงมีจำนวนที่สูงอยู่มาก อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาปริมาณการส่งออกแร่จะพบว่าในปี 2549 มีการส่งออกแร่จำนวนทั้งสิ้น 23,985,427 ตัน ลดลง ร้อยละ 4.9 โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 17,024 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 2.8 (ตารางที่ 2.3) ซึ่งแร่ที่มีการส่งออกมากที่สุดได้แก่ ดินบุก ยิปซัม และทองคำ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.3 ปริมาณการส่งออกและมูลค่าการส่งออกของแร่

ปี	การส่งออกจากไปยังต่างประเทศ			
	ปริมาณ (ตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2544	7,071,220.0	-	11,020.7	-
2545	28,752,974.0	306.6	13,435.9	21.9
2546	23,345,180.0	- 18.8	10,879.8	-19.0
2547	22,209,617.0	- 4.9	13,919.1	27.9
2548	25,208,220.0	13.5	16,558.8	19.0
2549	23,985,427.0	- 4.9	17,024.3	2.8

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

2.2.4 การบริโภคภายในประเทศ

การบริโภคแร่ในประเทศไทย ถือว่ามีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณการบริโภคแร่ในประเทศไทยเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยปี 2549 มูลค่าการบริโภคในประเทศไทยมีจำนวน 215,044,569.1 ตัน ขยายตัวร้อยละ 4.3 โดยมีมูลค่า 57,030.2 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 7.5 โดยแร่ที่บริโภคมากที่สุดในประเทศไทยได้แก่ แร่หินปูนเพื่ออุตสาหกรรมก่อสร้างและซีเมนต์ รองลงมาได้แก่ ถ่านหิน (ตารางที่ 2.4)

ตารางที่ 2.4 ปริมาณและมูลค่าการบริโภคภายในประเทศ

ปี	การบริโภคในประเทศ			
	ปริมาณ (ตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2544	130,456,464.2	-	34,982.9	-
2545	162,646,688.2	24.7	34,292.6	-2.0
2546	165,411,890.1	1.7	39,044.1	13.9
2547	194,020,693.3	17.3	48,685.5	24.7
2548	206,266,675.0	6.3	53,058.7	9.0
2549	215,044,569.1	4.3	57,030.2	7.5

ที่มา : จากการคำนวณ การบริโภคในประเทศ = การผลิต + การนำเข้า – การส่งออก

2.2.5 ปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย

ปริมาณแร่ของประเทศไทยมีกระจายอยู่ในทั่วทุกภูมิภาค และมีมากกว่า 40 ชนิด โดยเมื่อทำการพิจารณาปริมาณสำรองของแร่ของประเทศไทยพบว่า ประเทศไทยมีปริมาณสำรองแร่มากที่สุดได้แก่ เหล็ก หิน รongลงมาได้แก่ โปแตช และแร่หินปูน ตามลำดับ (ตารางที่ 2.5)

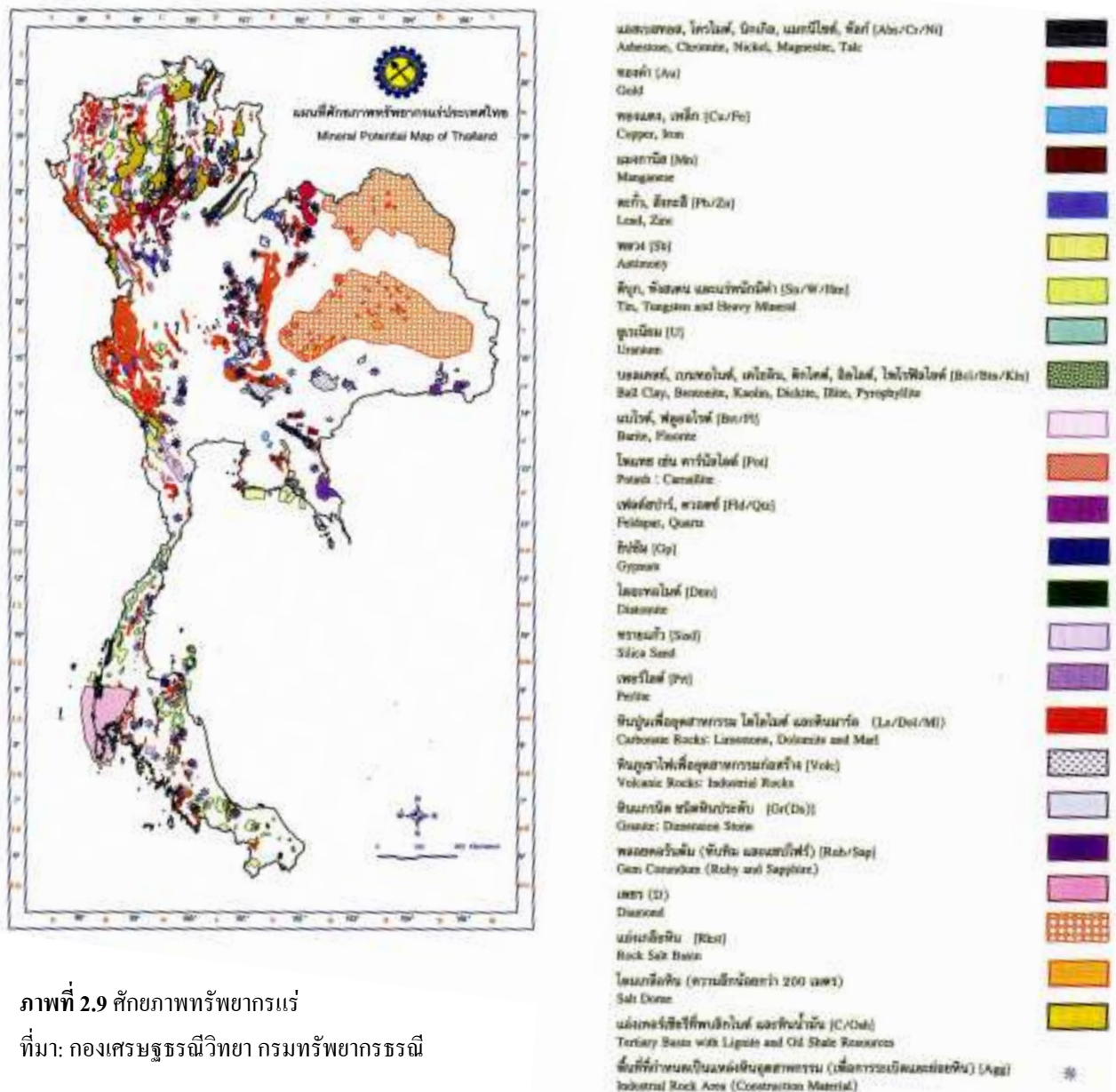
ตารางที่ 2.5 สรุปปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย

ชนิดแร่	ปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย (ตัน)
1. เหล็ก	47,849,900
2. แมงกานีส	789,900
3. โครไมต์	2,000
4. ทองแดง	89,018,400
5. ตะกั่ว	1,000,000
ตะกั่ว + สังกะสี	3,000,000
6. สังกะสี	1,000,000
7. พลวง	421,500
8. ดีบุก	336,995
9. ทองคำ	2,746,300
10. แร่หนักมีค่า	61,100
11. แบไรต์	6,152,000
12. ฟลูออไรต์	4,703,500
13. ยิปซัม	202,200,000
14. ฟอสเฟต	181,000
15. โปแตช	407,000,000,000
16. เหล็ก	18,000,000,000,000
17. โดโลไมต์	2,155,750,000
18. เฟลด์สปาร์	100,000,000
19. แมกนีไซต์	1,616,100
20. ดินขาว	136,000,000
21. บอลเคลย์	17,000,000
22. เบนทอนต์	200,000
23. ดิกไคต์	2,070,000
24. ทราซแก้ว	20,694,000
25. ดินเบา	244,600,000

ตารางที่ 2.5 สรุปปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย (ต่อ)

ชนิดแร่	ปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย (ตัน)
26. แอสเบสตอส	5,000
27. คินมารัล	100,000,000
28. เอเมอริ	20,000
29. หินปูน	300,000,000,000
30. รัตนชาติ - พลอย	15.4
รวม	18,710,136,417,710

ที่มา: เอกสารประกอบการบรรยายพิเศษของ นายมงคล มั่นทะจิตร อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี
ในวันที่ 9 มิถุนายน 2541 ณ พระราชวังไกลกังวล

ภาพที่ 2.9 ศักยภาพทรัพยากรแร่
ที่มา: กองเศรษฐกิจธรณีวิทยา กรมทรัพยากรธรณี

2.2.6 แรงงานในภาคอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่ในประเทศไทย

จากข้อมูลการสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่า ในช่วงปี 2545-2549 ประเทศไทยมีจำนวนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่เพิ่มมากขึ้น ซึ่งในปี 2549 มีจำนวนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่ 56,924 คน คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 0.16 ของจำนวนแรงงานทั้งประเทศ

ตารางที่ 2.6 จำนวน และร้อยละของผู้มีงานทำในภาคอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่

ปี (พ.ศ.)	จำนวน (คน)	สัดส่วนจำนวนแรงงานในภาคอุตสาหกรรมการทำเหมืองแร่ ต่อจำนวนแรงงานทั้งประเทศ (ร้อยละ)
2544	49,973	0.16
2545	44,793	0.14
2546	46,722	0.14
2547	50,418	0.15
2548	56,593	0.16
2549	56,924	0.16

ที่มา: การสำรวจภาวะการทำงานของประชากร สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

สำหรับขอบเขตการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพทการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยในครั้งนี้ จะศึกษาสินค้าด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่ต่างประเทศสนใจ ได้แก่ ทองคำ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และอุตสาหกรรมเคมี ดังมีข้อมูลเชิงเศรษฐกิจที่จะนำเสนอตามลำดับดังนี้

2.3 อุตสาหกรรมทองคำ

ทองคำ เป็นธาตุโลหะที่คนส่วนใหญ่ต้องการเป็นอย่างมาก ทั้งนี้เนื่องจากทองคำเป็นธาตุที่มีความสวยงาม และมีมูลค่าที่สูง นอกจากนี้แล้วทองยังมีประโยชน์ในการเป็นวัสดุของอุตสาหกรรมต่างๆ ด้วยคุณสมบัติที่ไม่ก่อให้เกิดสนิม มีความอ่อนตัว สามารถนำไฟฟ้าและสะท้อนความร้อนได้ดี เป็นแร่ที่หายาก สามารถนำกลับมาหลอมใช้ได้ใหม่ รวมทั้งทองคำยังถือเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ และเป็นที่ยอมรับกันทั่วโลกถึงมูลค่าที่สามารถใช้เป็นตัวกลางในการแลกเปลี่ยนได้

2.3.1 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทองคำ

จากคุณสมบัติของทองคำขั้นต้น ทำให้ทองคำถูกนำไปใช้ประโยชน์เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องหลายๆ ประเภทอุตสาหกรรม² ได้แก่

1) อุตสาหกรรมเครื่องประดับและเป็นทุนสำรองระหว่างประเทศ การที่ทองคำมีลักษณะภายนอกที่งดงามเป็นมันวาว ไม่ขึ้นสนิม ไม่ผุกร่อน ไม่หมอง แม้เวลาจะผ่านไปหลายพันปี อีกทั้งเป็นแร่ที่หายาก โดยกว่าจะได้ทองคำน้ำหนักหนึ่งออนซ์ (31.167 กรัม) นั้น ต้องถลุงก้อนแร่ที่มีทองคำอยู่เป็นจำนวนหลายตันและต้องขุดเหมืองลึกลงไปหลายสิบลเมตร นอกจากนี้ทองคำยังสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ใหม่โดยการหลอมรวมกันได้นับครั้งไม่ถ้วน ดังนั้น ทองคำจึงถูกใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตเครื่องประดับที่มีราคาแพง และยังคงถูกใช้เป็นทุนสำรองทางการเงินของประเทศต่างๆ ในโลกอีกด้วย

2) อุตสาหกรรมด้านอิเล็กทรอนิกส์ มีการนำทองคำมาใช้เป็นวัสดุที่ทำหน้าที่สัมผัสในอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่างๆ เช่น เครื่องคิดเลข โทรศัพท์ คอมพิวเตอร์ หรือโทรศัพท์มือถือ เนื่องจากทองคำมีค่าการนำไฟฟ้าสูง และมีความคงทนต่อการกัดกร่อน จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพ และอายุการใช้งานของเครื่องไฟฟ้าเหล่านั้น

3) อุตสาหกรรมด้านการบิน ทองคำถูกนำมาใช้เคลือบกระจกเครื่องบินให้ห้องโดยสารของนักบิน เพื่อป้องกันความร้อนจากรังสีของดวงอาทิตย์ และยังช่วยรักษาอุณหภูมิในห้องนักบิน กำจัดเมฆ หมอก ที่อาจบดบังทัศนวิสัยในการมองเห็นของนักบิน นอกจากนี้ในทางอวกาศได้มีการนำทองคำมาใช้เป็นหุคนักบินอวกาศและแคปซูล เพื่อป้องกันไม่ให้นักบินอวกาศกระทบกับรังสีในอวกาศที่มีพลังงานสูง และยังมีการใช้ทองคำบริสุทธิ์เคลือบกับเครื่องยนต์ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ หมวกเหล็ก เกราะบังหน้า และอุปกรณ์อื่นๆ ที่ใช้ในอวกาศ เนื่องจากทองคำที่มี

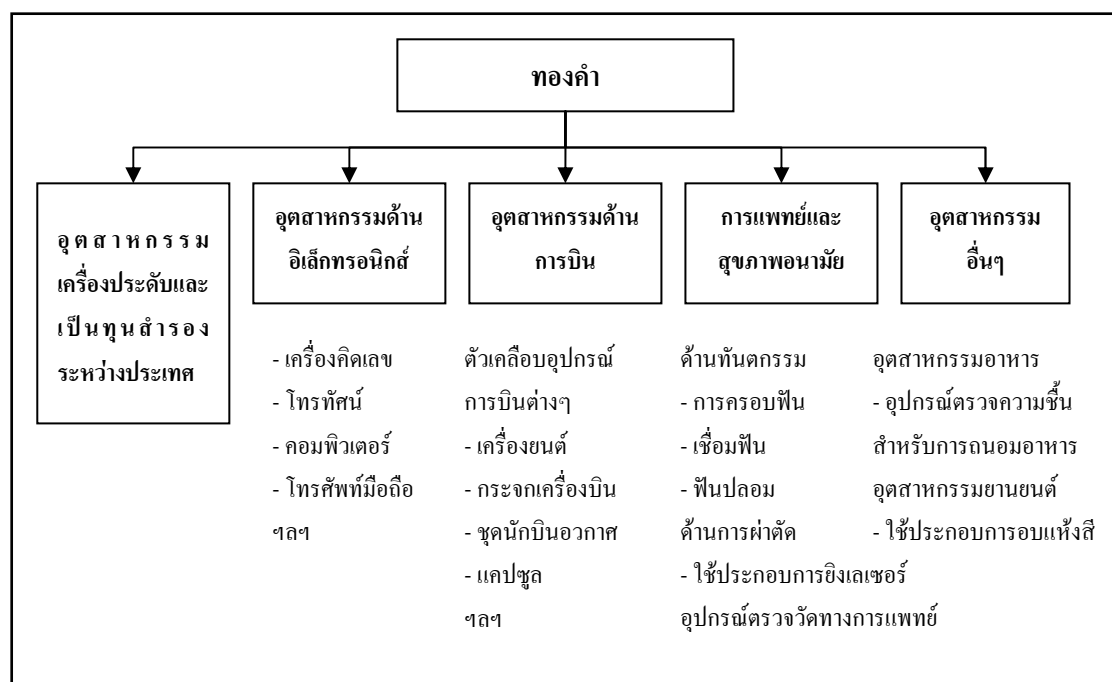
² ทองคำ. (2006, ธันวาคม 19). วิกิพีเดีย, สารานุกรมเสรี. สืบค้นเมื่อ 07:23, ธันวาคม 28, 2006 จาก

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B3>

ความหนา 0.000006 นิ้ว จะมีคุณสมบัติช่วยสะท้อนรังสีความร้อนจากดวงอาทิตย์ไม่ให้ทำลาย หรือเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของอุปกรณ์ดังกล่าว

4) การแพทย์และสุขภาพอนามัย ทองคำถูกใช้ประโยชน์ทางการแพทย์และสุขภาพอนามัยด้านต่างๆ ได้แก่ ด้านทันตกรรม (การครอบฟัน เชื่อมฟัน หรือการเลี่ยมทอง และการใช้ในการผลิตฟันปลอม) ด้านการผ่าตัดโดยนำทองคำมาผสมไอออนของแสงเลเซอร์ เพื่อเป็นการควบคุมปรับความชัดเจนของโพกัสในการจัดการผ่าตัดเซลล์มะเร็ง นอกจากนี้ยังใช้ทองคำเป็นส่วนประกอบของอุปกรณ์ตรวจวัดอยู่ที่กระเปาะเทอร์โมมิเตอร์ เนื่องจากทองคำมีคุณสมบัติสะท้อนความร้อนได้ดี

5) อุตสาหกรรมอาหาร ทองคำยังเป็นส่วนสำคัญในการตรวจวัดความชื้น โดยใช้ทองคำเป็นตัวเคลือบระบบตรวจวัดปริมาณของแก๊สคาร์บอนไดออกไซด์ที่มีส่วนสำคัญในการป้องกันการเน่าเสียของอาหาร เนื่องจากทองคำไม่ทำปฏิกิริยาใดๆ รวมถึงความชื้นในอากาศที่เป็นสภาพที่เหมาะสมของการเจริญเติบโตของสิ่งมีชีวิตจำพวกเห็ดและรา

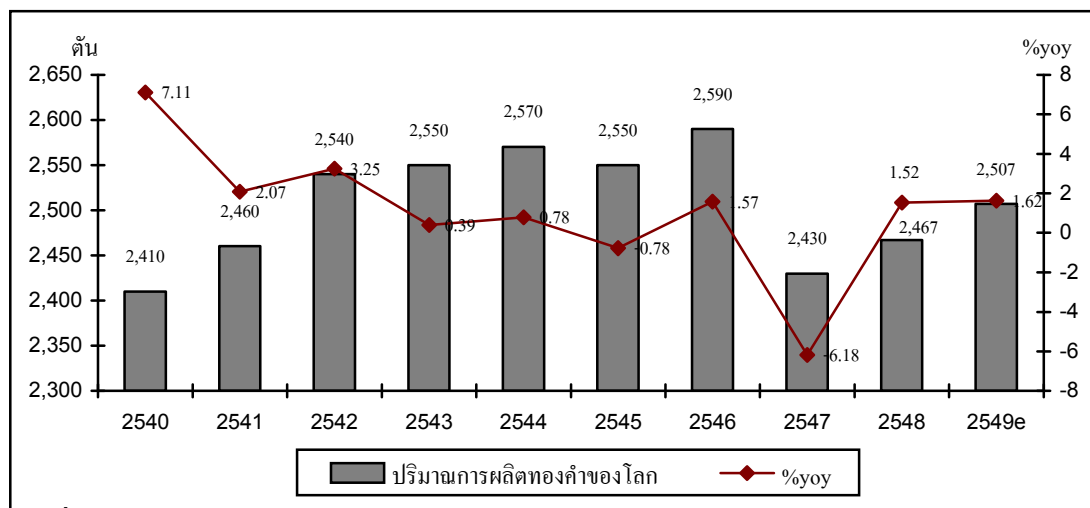

ภาพที่ 2.10 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทองคำ

2.3.2 สถานการณ์แร่ทองคำของโลก

1) การผลิตแร่ทองคำของโลก

ในปี 2549 โลกมีปริมาณการผลิตแร่ทองคำจำนวนทั้งสิ้น 2,507 ตัน ขยายตัวเพิ่มขึ้นสูงขึ้นร้อยละ 1.62 เมื่อเทียบกับปี 2548 ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการแร่ทองคำในปี 2549 เพิ่มขึ้นจากสถานการณ์ของระดับราคาน้ำมันที่แพงขึ้น ประกอบกับความผันผวนของเสถียรภาพของโลกในด้านต่างๆ เช่น ด้านเศรษฐกิจ และการเมือง นอกจากนี้ยังมีข่าวเกี่ยวกับความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกา และอิหร่าน ทำให้หลายฝ่ายเกรงว่าจะเกิดสงครามขึ้น จึงมีการกักตุนแร่ทองคำเพิ่มขึ้น (ภาพที่ 2.11)

ภาพที่ 2.11 ปริมาณการผลิตแร่ทองคำของโลก

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

หมายเหตุ e คือประมาณการณ์

เมื่อพิจารณาถึงประเทศที่เป็นแหล่งผลิตแร่ทองคำที่สำคัญของโลกนั้นจะประกอบไปด้วย ประเทศแอฟริกาใต้ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย จีน แคนาดา และรัสเซีย³ โดยประเทศแอฟริกาใต้สามารถผลิตแร่ทองคำได้มากที่สุดในโลก จากตารางที่ 2.7 พบว่าในปี 2549 ประเทศแอฟริกาใต้สามารถผลิตแร่ทองคำได้เป็นจำนวน 270 ตัน คิดเป็นร้อยละ 10.77 ของผลผลิตในตลาดโลก รองมาเป็นประเทศสหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย ผลิตแร่ทองคำได้เป็นจำนวน 260 ตัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 10.37 ของผลผลิตในตลาดโลก ตามลำดับ

³ ทองคำ. (2549, ธันวาคม 23). วิกีพีเดีย, สารานุกรมเสรี. สืบค้นเมื่อ 07:25, ธันวาคม 28, 2549, จาก

<http://en.wikipedia.org/w/index.php?title=Gold&oldid=96027518>

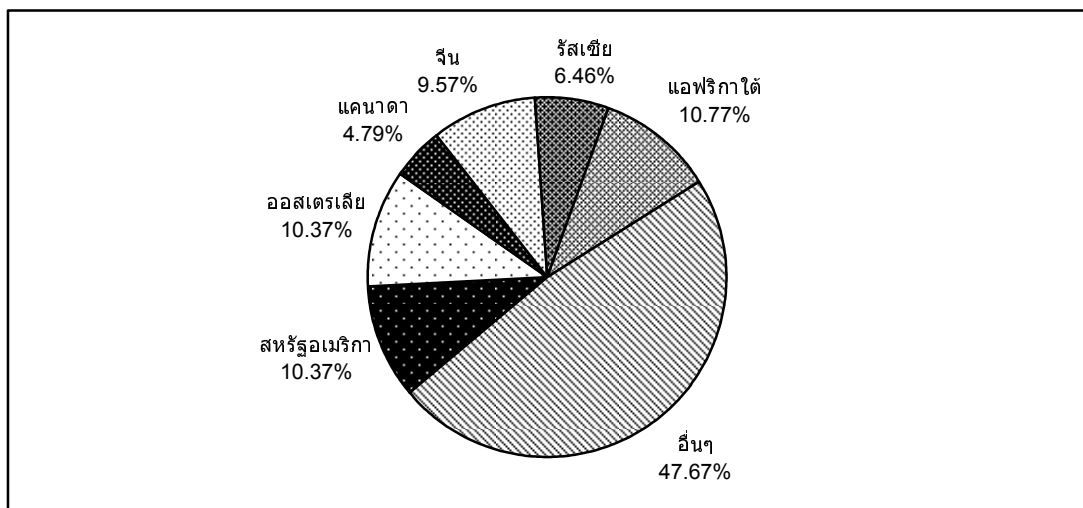
ตั้งแต่ปี 2540 เป็นต้นมา ผลผลิตแร่ทองคำของประเทศแอฟริกาใต้ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และแคนาดา มีแนวโน้มที่ลดลง ในขณะที่ผลผลิตแร่ทองคำของประเทศจีนและรัสเซีย มีแนวโน้มที่สูงขึ้น ดังแสดงในตารางที่ 2.7 อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาถึงผลผลิตแร่ทองคำของทั้งโลก พบว่ามีแนวโน้มที่คงที่

ตารางที่ 2.7 ผลผลิตแร่ทองคำของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่

ประเทศ	ปริมาณการผลิต (ตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^e
สหรัฐอเมริกา	360	366	341	353	335	298	277	258	256	260
ออสเตรเลีย	311	312	303	296	285	273	282	259	262	260
แคนาดา	169	166	158	154	160	149	141	129	119	120
จีน	175	178	170	180	185	190	202	215	225	240
รัสเซีย	115	104	104	126	152	170	170	169	169	162
แอฟริกาใต้	492	464	449	431	402	399	373	341	295	270
อื่นๆ	788	870	1,015	1,010	1,051	1,071	1,145	1,059	1,141	1,195
รวม	2,410	2,460	2,540	2,550	2,570	2,550	2,590	2,430	2,467	2,507

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

หมายเหตุ: e คือประมาณการ

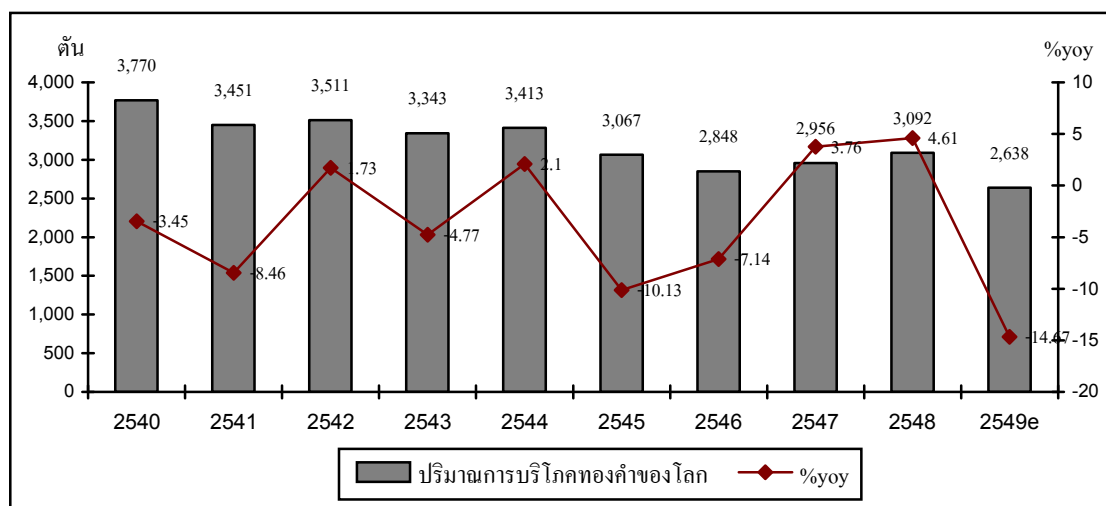
ภาพที่ 2.12 สัดส่วนของผลผลิตแร่ทองคำของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่ในปี 2549

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

หมายเหตุ: e คือประมาณการ

2) การบริโภคแร่ทองคำของโลก

ในส่วนของกรบริโภคแร่ทองคำปี 2549 โลกมีปริมาณการบริโภคแร่ทองคำจำนวนทั้งสิ้น 2,638 ตัน ลดลงร้อยละ 14.67 เมื่อเทียบกับปี 2548 (ภาพที่ 2.13) ทั้งนี้เนื่องจากระดับราคาทองคำได้ปรับตัวสูงขึ้น จึงส่งผลกระทบต่อความต้องการแร่ทองคำในขณะนั้น โดยเฉพาะความต้องการทองคำในรูปเครื่องประดับของประเทศในทวีปเอเชียและตะวันออกกลาง⁴

ภาพที่ 2.13 ปริมาณการบริโภคแร่ทองคำของโลก

ที่มา: Gold Fields Mineral Services Ltd (GFMS)

หมายเหตุ: e คือประมาณการ

ตารางที่ 2.8 การบริโภคแร่ทองคำของประเทศต่างๆ

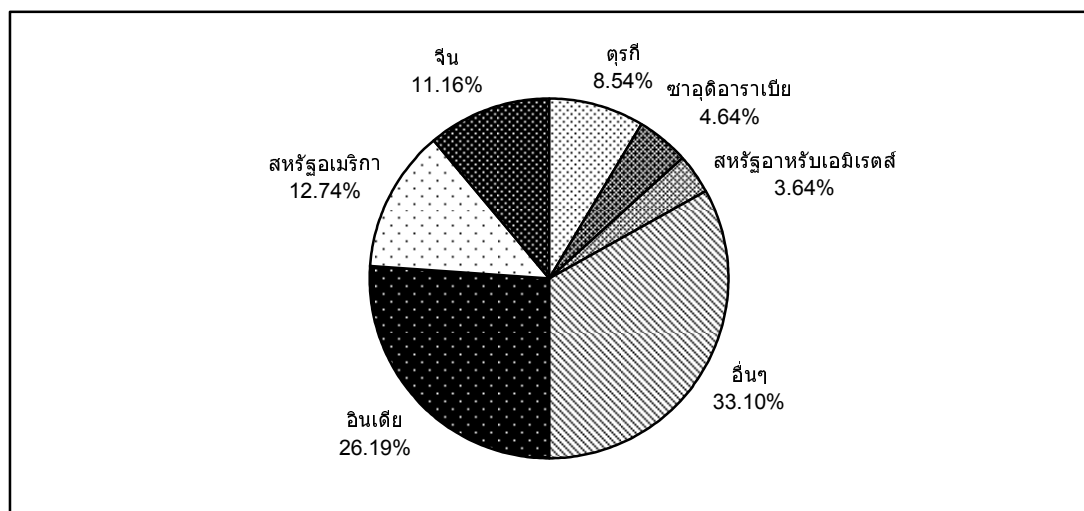
ประเทศ	ปริมาณการบริโภค (ตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^e
อินเดีย	688	774	731	723	727	576	569	618	722	691
สหรัฐอเมริกา	371	432	461	369	413	409	374	372	377	336
จีน	530	367	309	293	270	238	208	234	293	295
ตุรกี	84	81	114	177	118	127	204	235	248	225
ซาอุดีอาระเบีย	250	195	173	174	166	143	133	141	154	122
สหรัฐอเมริกาบริติช	51	62	84	98	100	93	90	96	106	96
อื่นๆ	1,797	1,539	1,639	1,509	1,620	1,481	1,271	1,261	1,192	873
รวม	3,770	3,451	3,511	3,343	3,413	3,067	2,848	2,956	3,092	2,638

ที่มา: Gold Fields Mineral Services Ltd (GFMS)

หมายเหตุ: e คือประมาณการ

⁴ Record Dollar Demand for Gold in 2006. The World Gold Council (WGC)

เมื่อพิจารณาถึงประเทศที่มีการบริโภคแร่ทองคำที่สำคัญของโลกนั้นจะประกอบไปด้วย ประเทศอินเดีย สหรัฐอเมริกา จีน ตุรกี ซาอุดีอาระเบีย และสหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ ทั้งนี้สาเหตุที่ประเทศอินเดียเป็นประเทศที่มีความต้องการแร่ทองคำมากที่สุดในโลก เนื่องจากความนิยมทองคำของชาวอินเดีย ซึ่งมีเทศกาล Diwali (ช่วงสิ้นฤดูเดือนถือศีลอด) ของชาวฮินดู ศาสนาประจำชาติของอินเดีย โดยชาวอินเดียจำนวนมากนิยมจัดพิธีแต่งงานหลังเทศกาล Diwali หรือมักใช้ทองคำเป็นของหมั้นในงานแต่งงาน และจากตารางที่ 2.8 พบว่าในปี 2549 ประเทศอินเดียบริโภคแร่ทองคำเป็นจำนวน 691 ตัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 26.20 ของความต้องการแร่ทองคำโลก ส่วนประเทศสหรัฐอเมริกาและจีน บริโภคแร่ทองคำเป็นจำนวน 336 และ 295 ตัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละ 12.74 และ 11.16 ของความต้องการแร่ทองคำโลก ตามลำดับ

ภาพที่ 2.14 สัดส่วนของการบริโภคแร่ทองคำของประเทศต่างๆในปี 2549

ที่มา: Gold Fields Mineral Services Ltd (GFMS)

3) ระดับราคาทองคำในตลาดโลก

ตารางที่ 2.9 แสดงราคาทองคำในตลาดลอนดอนตั้งแต่ปี 2540 ถึง 2549 ค่าเฉลี่ยราคาทองคำในตลาดลอนดอนในช่วงเวลาดังกล่าวคือ 331.26 เหรียญสหรัฐ/ออนซ์ อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาระดับราคาทองคำในตลาดโลก จะเห็นได้ชัดว่ามีความผันผวนค่อนข้างสูง โดยราคาทองคำในตลาดลอนดอน ซึ่งเป็นราคากลางของตลาดทองคำโลก ณ ปี 2540 คือ 330.98 เหรียญสหรัฐ/ออนซ์ และเมื่อพิจารณาจากภาพที่ 2.15 พบว่า ในช่วงปี 2540 ถึง 2542 ราคาทองคำในตลาดลอนดอนมีแนวโน้มที่ลดลง โดยมีสาเหตุจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจและการล่มสลายของระบบอัตราแลกเปลี่ยนคงที่ของประเทศต่างๆ ในเอเชีย ในปี 2540 ทำให้ความต้องการทองคำในกลุ่มประเทศเอเชียลดลงมาก ประกอบกับขณะนั้นรัฐบาลของประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้เทขายทองคำเข้าสู่ตลาด จึงส่งผลให้ราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้น และในเวลาต่อมา ตั้งแต่ปี 2545 ราคา

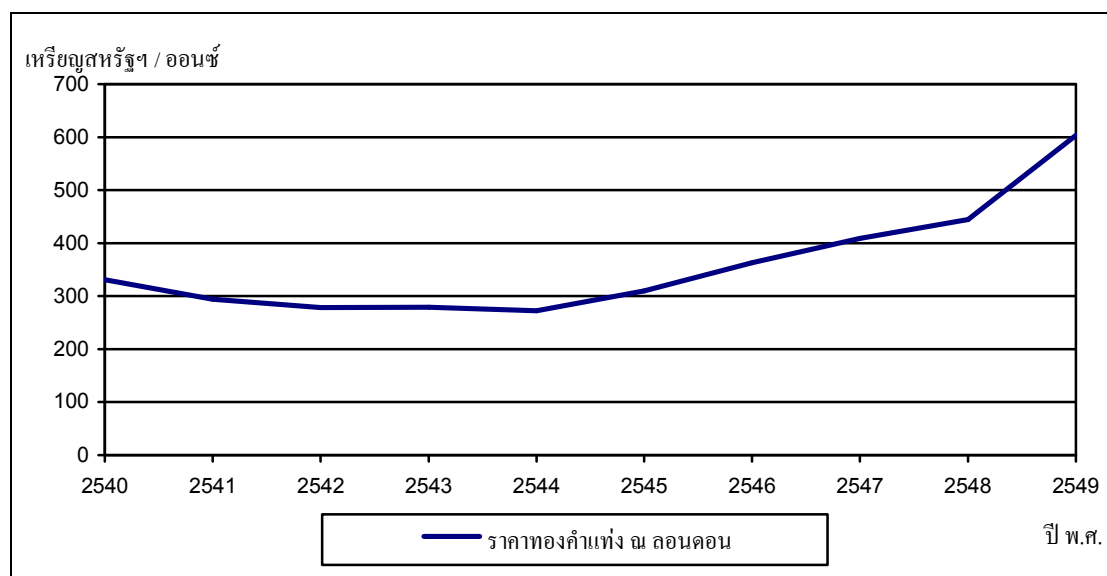
โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ทองคำในตลาดลอนดอนสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2549 ราคาทองคำในตลาดลอนดอนมีค่าถึง 603.5 เหรียญสหรัฐฯ/ออนซ์ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสถานะเศรษฐกิจและการเมืองโลก กล่าวคือการขึ้นราคาน้ำมัน ภาวะเงินเฟ้อ และค่าเงินเหรียญสหรัฐฯอ่อนตัวลง ประกอบกับความไม่มั่นคงของหลายๆประเทศทั่วโลก ทำให้มีการคาดการณ์ว่าจะเกิดสงครามและการก่อการร้ายอยู่เสมอ

ตารางที่ 2.9 ราคาทองคำแท่ง ณ ตลาดลอนดอน

ปี	ราคาทองคำแท่ง ณ ตลาดลอนดอน (เหรียญสหรัฐฯ/ออนซ์)
2540	330.98
2541	294.12
2542	278.55
2543	279.10
2544	272.67
2545	309.66
2546	362.91
2547	409.17
2548	444.47
2549	603.50
ค่าเฉลี่ย	331.26

ที่มา: http://www.kitco.com/scripts/hist_charts/yearly_graphs.plx

ภาพที่ 2.15 ราคาทองคำแท่ง ณ ตลาดลอนดอน

ที่มา: http://www.kitco.com/scripts/hist_charts/yearly_graphs.plx

2.3.3 สถานการณ์แร่ทองคำในประเทศไทย

1) การผลิตแร่ทองคำในประเทศ

ประเทศไทยมีแหล่งแร่ทองคำหลายแหล่งด้วยกัน แต่ปริมาณสำรองทองคำของประเทศไทยมีถึง 2,746,300 ตัน ซึ่งกระจายอยู่ในแหล่งต่างๆ⁵ ดังนี้

1. แหล่งโตะโมะ จังหวัดนครราชสีมา
2. แหล่งเขาสามสิบ จังหวัดสระแก้ว
3. แหล่งชาติรี (เขาโป่ง) จังหวัดพิจิตร - เพชรบูรณ์
4. แหล่งคอยตุ้ง (บ้านผาอี) จังหวัดเชียงราย
5. แหล่งเขาพนมพา จังหวัดพิจิตร
6. แหล่งบ้านป่าร่อน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์
7. แหล่งบ้านนาล้อม จังหวัดปราจีนบุรี
8. แหล่งบ้านทุ่งฮั่ว จังหวัดลำปาง
9. แหล่งในแม่น้ำโขง จังหวัดเลย - หนองคาย และ
10. แหล่งบ้านผาซำมูบ จังหวัดพะเยา

ซึ่งถ้าหากพิจารณาแหล่งผลิตที่มีศักยภาพ ณ ปัจจุบันนี้มีอยู่ด้วยกัน 2 แหล่ง ได้แก่ แหล่งชาติรี(เขาโป่ง) จังหวัดพิจิตร-เพชรบูรณ์ และจังหวัดเลย-หนองคาย แต่ในปัจจุบันนี้ประเทศไทยมีผู้ประกอบการเหมืองแร่และผลิตโลหะทองคำที่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการประกอบโลหกรรมจำนวน 2 ราย คือ

1. บริษัท อัครา ไมนิ่ง จำกัด ที่จังหวัดพิจิตร ซึ่งเป็นบริษัทในเครือของบริษัท Kingsgate Consolldated Ltd. ประเทศออสเตรเลีย มีผลผลิตเป็นโลหะผสมทองคำและเงิน (อัตราส่วนระหว่างทองคำและเงินเท่ากับ 1:3) สำหรับกำลังการผลิตของบริษัทฯ สามารถผลิตแท่งโลหะผสมคิดเป็นเนื้อโลหะทองคำ 65,000 ออนซ์ต่อปี (ประมาณ 2 ตันต่อปี) และโลหะเงิน 190,000 ออนซ์ต่อปี (ประมาณ 6 ตันต่อปี) ซึ่งเริ่มเปิดทำเหมืองและผลิตแร่ทองคำตั้งแต่เดือนพฤศจิกายน 2544 เป็นต้นมา

2. บริษัท ทุ่งคำ จำกัด ตั้งอยู่ที่ อำเภอวังสะพุง จังหวัดเลย มีผลผลิตเป็นโลหะทองคำผสมเงินและทองแดง (อัตราส่วนระหว่างทองคำต่อทองแดงและเงินประมาณ 3:6:1) บริษัทมีกำลังการผลิตโลหะทองคำผสมประมาณ 0.7 ตันต่อปี ซึ่งเริ่มเปิดดำเนินการเมื่อปลายปี 2549

⁵ ทองคำ. (2006, ธันวาคม 19). วิกีพีเดีย, สารานุกรมเสรี. สืบค้นเมื่อ 07:23, ธันวาคม 28, 2006 จาก <http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B3>

เมื่อวิเคราะห์ปริมาณการผลิตแร่ทองคำของประเทศไทยในปี 2549 สามารถผลิตแร่ทองคำได้ทั้งสิ้น 3.47 ตัน (คิดเป็นมูลค่า 2,546.0 ล้านบาท) ซึ่งลดลงร้อยละ 21.01 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา (ตารางที่ 2.10) ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากสถานการณ์ราคาทองคำมีแนวโน้มสูงขึ้นมาก ทำให้บริษัทผลิตแร่ทองคำต้องเร่งการผลิต ส่งผลให้ปริมาณแร่สำรองของแร่ทองคำลดน้อยลงจากเดิมที่วางแผนไว้ ดังนั้น ในอนาคตจึงต้องส่งเสริมให้เกิดการสำรวจแร่ทองคำที่มีศักยภาพเพิ่มเติมโดยเร็ว

ตารางที่ 2.10 ปริมาณการผลิตแร่ทองคำในประเทศไทย

ปี	การผลิตทองคำของไทย			
	ปริมาณ (ตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2545	4.949637	-	2,116.0	-
2546	4.269472	-13.74	2,065.9	-2.37
2547	4.506610	5.55	2,369.9	14.72
2548	4.393058	-2.52	2,551.9	7.68
2549	3.470000	-21.01	2,546.0	-0.23

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

2) การบริโภคแร่ทองคำในประเทศ

ปัจจุบัน ปริมาณการใช้แร่ทองคำภายในประเทศมีแนวโน้มชะลอตัวลง เนื่องจากระดับราคาทองคำภายในประเทศที่สูงขึ้นทำให้ความต้องการทองคำในประเทศลดลง โดยในปี 2549 ไทยมีปริมาณการบริโภคแร่ทองคำภายในประเทศ 51.21 ตัน ซึ่งลดลงจากปี 2548 ร้อยละ 55.18 (ตารางที่ 2.11)

ตารางที่ 2.11 ปริมาณการบริโภคแร่ทองคำในประเทศไทย

ปี	การบริโภคทองคำของไทย			
	ปริมาณ (ตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2545	173.16	-	25,094.50	-
2546	18.54	-89.29	14,356.60	-42.79
2547	71.60	286.18	42,585.30	196.63
2548	114.26	59.59	72,377.80	69.96
2549	51.21	-55.18	54,592.70	-24.57

ที่มา : กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

หมายเหตุ : จากการค้าคำนวณ

3) การนำเข้า

ปริมาณและมูลค่าของการนำเข้าโลหะทองคำของประเทศไทยตั้งแต่ปี 2540 ถึง 2549 โดยในช่วงเวลาดังกล่าวมีค่าเฉลี่ยของปริมาณนำเข้าโลหะทองคำคือ 288.43 ตัน และมีมูลค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 35,565.26 ล้านบาท อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาข้อมูลในปี 2540 จนถึงปี 2549 จะพบว่าปริมาณการนำเข้าโลหะทองคำนั้นมีความผันผวนค่อนข้างสูง โดยมีปริมาณการนำเข้าที่แตกต่างกันอย่างมากในแต่ละปี อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณามูลค่าการนำเข้าจะพบว่า มูลค่าการนำเข้านั้นปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2542 (ตารางที่ 2.12) ทั้งนี้เนื่องจากระดับราคาทองคำปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องทำให้ความต้องการโลหะทองคำในประเทศลดลง สำหรับประเทศคู่ค้าที่ไทยมีการนำเข้าโลหะทองคำเป็นปริมาณมากได้แก่ ออสเตรเลีย สวิตเซอร์แลนด์ มาเลเซีย อิสราเอล เยอรมนี สิงคโปร์ ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา และเบลเยียม ตามลำดับ

ตารางที่ 2.12 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าโลหะทองคำของประเทศไทย

ปี	ปริมาณการนำเข้า (ตัน)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)
2540	203.84	11,648.20
2541	133.10	10,843.20
2542	559.46	13,386.00
2543	1,216.23	24,100.80
2544	239.51	36,687.90
2545	137.60	33,144.90
2546	64.12	29,210.60
2547	90.22	46,045.90
2548	142.42	78,874.90
2549	99.39	71,710.20
ค่าเฉลี่ย	288.43	35,565.26

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

4) การส่งออก

ปริมาณและมูลค่าของการส่งออกโลหะทองคำประเทศไทยตั้งแต่ปี 2540 ถึง 2549 มีค่าเฉลี่ยของปริมาณส่งออกโลหะทองคำคือ 215.12 ตัน และมูลค่าการส่งออกโดยเฉลี่ยทองคำอยู่ที่ 10,416.51 ล้านบาท อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาข้อมูลในปี 2540 จนถึงปี 2549 จะพบว่าปริมาณการส่งออกมีความผันผวนเช่นเดียวกับปริมาณการนำเข้า ส่วนมูลค่าการส่งออกก็มีความผันผวนเช่นเดียวกัน (ตารางที่ 2.13) สำหรับประเทศที่ประเทศไทยมีการส่งออกโลหะทองคำเป็นปริมาณ

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

มากได้แก่ ออสเตรเลีย ฮองกง สวิตเซอร์แลนด์ สิงคโปร์ เยอรมนี สหรัฐอเมริกา เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น เวียดนาม และมาเลเซีย ตามลำดับ

ตารางที่ 2.13 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกโลหะทองคำของประเทศไทย

ปี	ปริมาณการส่งออก (ตัน)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)
2540	43.44	15,641.40
2541	44.66	18,604.20
2542	19.48	6,538.10
2543	7.16	862.40
2544	5.16	889.70
2545	1,874.12	10,166.40
2546	49.85	16,919.90
2547	23.13	5,830.50
2548	32.55	9,049.00
2549	51.65	19,663.5
ค่าเฉลี่ย	215.12	10,416.51

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

5) ดุลการค้า

ดุลการค้าของไทยในผลิตภัณฑ์ทองคำ พบว่าประเทศไทยมีการขาดดุลการค้าในผลิตภัณฑ์ทองคำมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2542 – 2549 และภาวะการขาดดุลการค้านี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 ประเทศไทยขาดดุลการค้าในผลิตภัณฑ์ทองคำถึง 52,046.7 ล้านบาท

ตารางที่ 2.14 ดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ทองคำ ปี 2542-2549

ปี	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	ดุลการค้า (ล้านบาท)
2542	6,538.1	13,386.0	-6,847.9
2543	862.4	24,100.8	-23,238.4
2544	889.7	36,687.9	-35,798.2
2545	10,166.4	33,144.9	-22,978.5
2546	16,919.9	29,210.6	-12,290.7
2547	5,830.5	46,045.9	-40,215.4
2548	9,049.0	78,874.9	-69,825.9
2549	19,663.5	71,710.2	-52,046.7

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์

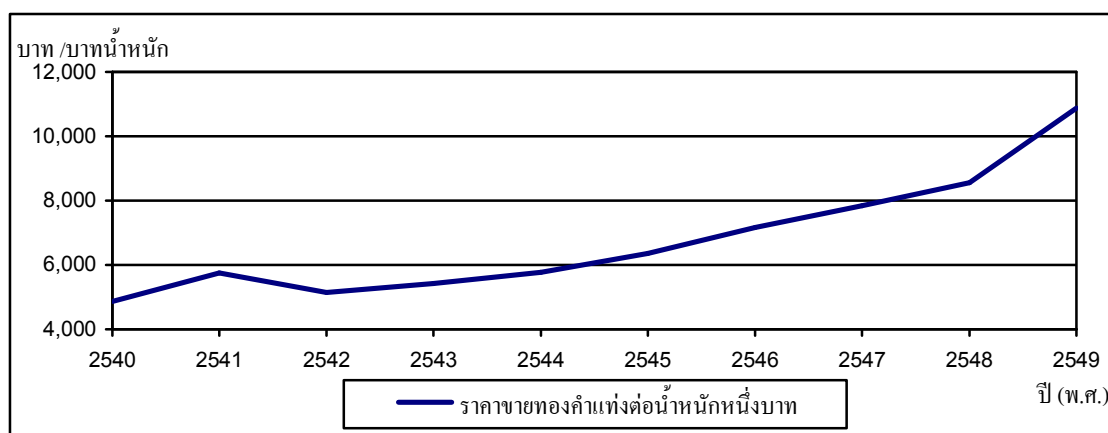
6) ระดับราคาทองคำในประเทศไทย

ราคาทองคำแท่งที่ขายในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2540 ถึง 2549 มีราคาเฉลี่ยอยู่ที่บาทละ 6,775.36 บาท และเมื่อพิจารณาถึงระดับราคาทองคำในประเทศไทยตั้งแต่ปี 2542 จะเห็นได้ว่าระดับราคาทองคำมีแนวโน้มปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยราคาทองคำที่ขาย ณ ปี 2542 คือบาทละ 5,143.57 บาท ส่วนในปี 2549 ราคาทองคำปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นถึง บาทละ 10,879.82 บาท ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากการบริโภคทองคำในประเทศไทยส่วนใหญ่มาจากการนำเข้า ดังนั้นการกำหนดราคาทองคำของประเทศไทยจึงต้องอิงการกำหนดตามราคาทองคำในตลาดโลก ทำให้เมื่อระดับราคาทองคำในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น ราคาทองคำในประเทศไทยจึงสูงขึ้นตาม (ตารางที่ 2.15)

ตารางที่ 2.15 ราคาขายทองคำแท่งต่อน้ำหนักหนึ่งบาท

ปี	ราคาขายทองคำแท่งต่อน้ำหนักหนึ่งบาท (บาท / บาทน้ำหนัก)
2540	4,868.71
2541	5,748.16
2542	5,143.57
2543	5,426.09
2544	5,766.31
2545	6,355.12
2546	7,166.75
2547	7,844.45
2548	8,554.66
2549	10,879.82
ค่าเฉลี่ย	6,775.36

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

ภาพที่ 2.16 ราคาขายทองคำแท่งต่อน้ำหนักหนึ่งบาท

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย

7) ฐานภาษี

เมื่อพิจารณาโครงสร้างภาษีนำเข้าทองคำของไทย จะพบว่าเมื่ออัตราการจัดเก็บที่แตกต่างกันตามพิภคศุลกากร โดยทองคำ (รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผง (พิภค 7108) ซึ่งกำหนดอัตราเพดานร้อยละ 35 และมีอัตราภาษีที่เก็บจริงอยู่ที่ร้อยละ 0 ส่วนทองคำที่อยู่ในรูปของเงินตรา ที่ไม่ต้องเสียอากรภาษีขาเข้าประเทศไทยแต่อย่างใด รายละเอียดในตาราง 2.16

ตารางที่ 2.16 อัตราเพดานอากรขาเข้าประเทศไทยของทองคำ

ประเภทสินค้า	พิภค ศุลกากร	อัตราเพดาน (ร้อยละ)	อัตราที่จัดเก็บจริง (ร้อยละ)
ทองคำ (รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผง	71.08		
- ไม่ใช่เงินตรา			
-- เป็นผง	7108.11	35	0
-- อื่น ๆ ในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป	7108.12	35	0
-- อื่น ๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	7108.13	35	0
- เงินตรา	7108.20	0	0

ที่มา: กรมศุลกากร

2.4 อุตสาหกรรมทองแดง

ทองแดงเป็นโลหะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมพื้นฐานและมีการนำมาใช้ประโยชน์ในหลายๆอุตสาหกรรมรองจากอะลูมิเนียมและเหล็ก เนื่องจากทองแดงมีคุณสมบัติเฉพาะตัว เช่น การขึ้นรูป ทนต่อการกัดกร่อน เป็นตัวนำความร้อน ตัวนำไฟฟ้า และมีความต้านทานแรงดึง นอกจากนี้ยังนำไปผสมกับโลหะอื่นได้ดี เช่น ทองเหลือง (ทองแดงกับสังกะสี) บรอนซ์ (ทองแดงกับดีบุก) อีกทั้งยังสามารถนำกลับไปหลอมใช้ใหม่ได้ (Recycle) จึงทำให้ความต้องการใช้ทองแดงมีปริมาณเพิ่มขึ้นมาอย่างต่อเนื่องจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ตามการขยายตัวของอุตสาหกรรมต่างๆ ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงการนำทองแดงมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่างๆ สามารถแบ่งออกเป็น 5 ประเภทใหญ่ๆได้ดังนี้

2.4.1 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทองแดง

1) อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ เนื่องจากทองแดงมีคุณสมบัติในการเป็นตัวนำไฟฟ้าที่ดี โลหะทองแดงส่วนใหญ่จึงใช้ในด้านเกี่ยวกับไฟฟ้า ได้แก่ การผลิตสายไฟฟ้า และเคเบิล มอเตอร์ เครื่องกำเนิดไฟฟ้า ไดนาโม พัดลม เครื่องเป่า และเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น

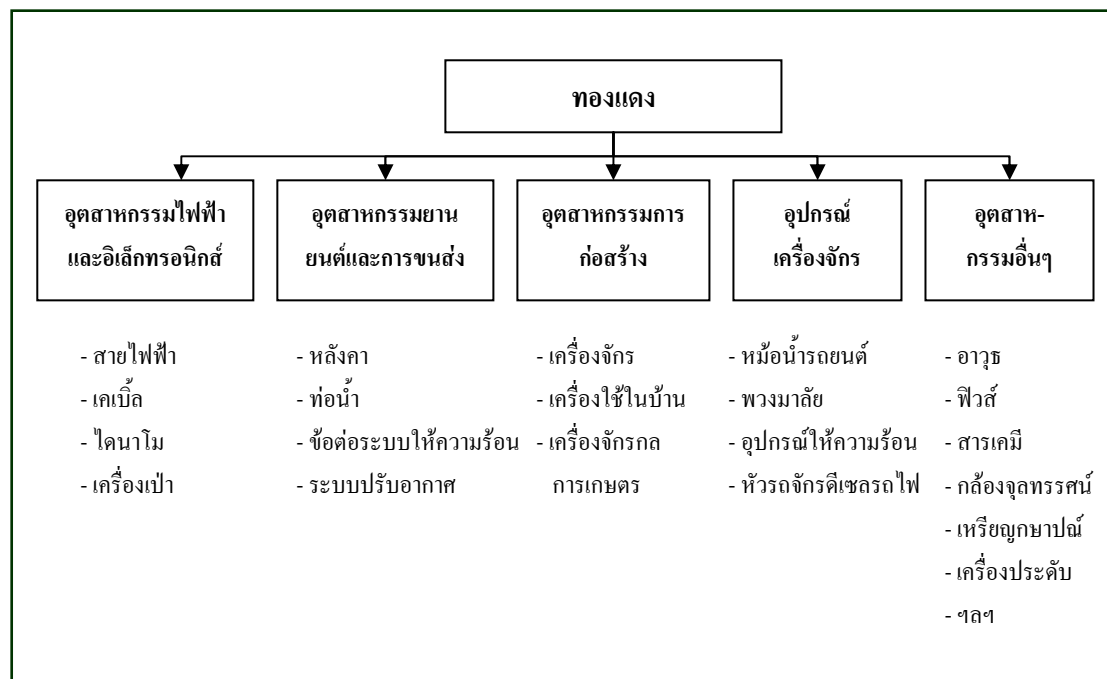
อุตสาหกรรมการผลิตสายไฟฟ้าทองแดง เป็นอุตสาหกรรมผลิตสินค้าขั้นกลาง (Intermediate Goods) และเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องของการผลิตลวดทองแดง อุตสาหกรรมรถยนต์ อุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้น เมื่ออุตสาหกรรมเหล่านี้มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นพร้อมกับการขยายตัวของกลุ่มผู้ใช้ผลิตภัณฑ์สายไฟฟ้าทองแดง เช่น โครงการที่อยู่อาศัย อาคารสำนักงานและโรงงานอุตสาหกรรมต่างๆ จึงมีผลทำให้การใช้ไฟฟ้าเพิ่มขึ้นซึ่งส่งผลต่อความต้องการสายไฟฟ้าเพิ่มขึ้นตามไปด้วย

2) อุตสาหกรรมการก่อสร้าง เนื่องจากคุณสมบัติที่ดีของทองแดงในด้านการทนต่อการกัดกร่อน จึงมีการนำโลหะทองแดงมาใช้ในอุตสาหกรรมการก่อสร้างหลายอย่างด้วยกัน เช่น หลังคา ท่อน้ำ ข้อต่อระบบให้ความร้อน และระบบปรับอากาศ เป็นต้น

3) อุปกรณ์เครื่องจักร จากคุณสมบัติการขึ้นรูปของทองแดง ทำให้มีการนำโลหะทองแดงและทองแดงผสมในเครื่องจักรอุตสาหกรรม เครื่องใช้ในบ้าน เครื่องจักรกลการเกษตร

4) อุตสาหกรรมยานยนต์และการขนส่ง มีการนำทองแดงมาใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวางในอุตสาหกรรมรถยนต์ รถไฟ การผลิตเครื่องบิน เช่น หม้อน้ำรถยนต์ พวงมาลัย อุปกรณ์ให้ความร้อน อุปกรณ์ละลายน้ำแข็ง ท่อน้ำมัน นอกจากนี้ยังมีการใช้ทองแดงในปริมาณมากในการผลิตหัวรถจักรดีเซล รถไฟ และรถโดยสาร

5) อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่นำทองแดงมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ การผลิตอาวุธยุทโธปกรณ์ เช่น ปลอกกระสุน แหวนของเครื่องยิงกระสุนและจรวด นอกจากนี้ ยังนำทองแดงไปใช้ในการผลิตฟิวส์ ผลิตสารเคมี ชิ้นส่วนนาฬิกา กิ่งจูลทรทัศน์ แหวนทองแดง ทองเหลือง และทองสัมฤทธิ์ นำมาทำภาชนะเครื่องใช้ในครัวเรือน เครื่องประดับ เครื่องตกแต่ง เหริยญตรา และ เหริยญกษาปณ์ เป็นต้น

ภาพที่ 2.17 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับทองแดง

2.4.2 สถานการณ์ทองแดงของโลก

1) แหล่งผลิตแร่ทองแดงที่สำคัญของโลก

ประเทศที่มีการผลิตแร่ทองแดงทั่วโลกมีกว่า 20 ประเทศ แต่ประเทศผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สำคัญของโลกมี 6 ประเทศ ได้แก่

- **ประเทศชิลี** เป็นประเทศผู้ผลิตแร่ทองแดงรายใหญ่ที่สุดในโลก มีบริษัทที่ดำเนินการทำเหมืองแร่ในชิลีหลายบริษัทได้แก่ บริษัท Codelco ซึ่งเป็นบริษัทที่ดำเนินธุรกิจเหมืองแร่หลายแห่งในชิลีและเป็นหนึ่งในผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ของโลก บริษัท BHP Billiton เป็นบริษัทที่เป็นหุ้นส่วนสำคัญของเหมืองแร่ทองแดงที่ใหญ่ที่สุดในโลก คือ เหมือง Escondida ซึ่งตั้งอยู่ทางตอนเหนือของชิลี เริ่มการผลิตตั้งแต่ปี 2533 และคาดว่าปริมาณแร่สำรองมากกว่า 2,000 ล้านตัน

- **ประเทศสหรัฐอเมริกา** เป็นประเทศผู้ผลิตแร่ทองแดงอันดับ 2 ของโลก เหมืองแร่ทองแดงในสหรัฐอเมริกาส่วนใหญ่อยู่ที่รัฐอริโซนา (Arizona) รัฐยูทาห์ (Utah) และรัฐนิวเม็กซิโก (New Mexico) โดยมีบริษัทผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สุดในสหรัฐอเมริกาคือ บริษัท Phelps Dodge

- **ประเทศอินโดนีเซีย** มีเหมืองแร่ทองแดงที่สำคัญอยู่ 2 แห่ง คือ Grasberg Mine. PT Freeport Indonesia ตั้งอยู่บริเวณชายฝั่งตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะปาปัว

(Papua) เป็นเหมืองแบบเปิด (Open-pit) ซึ่งเป็นเหมืองที่มีต้นทุนต่ำแต่ให้ผลผลิตสูง มีกำลังการผลิตประมาณ 700,000 ตันต่อปี และเหมือง Batu Hijau PT Newmont Tenggara ตั้งอยู่ทางตะวันตกเฉียงใต้ของเกาะ Sumbawa เป็นเหมืองแบบหาบ มีผลผลิตแร่ทองแดงประมาณร้อยละ 2.5 ของผลผลิตโลก

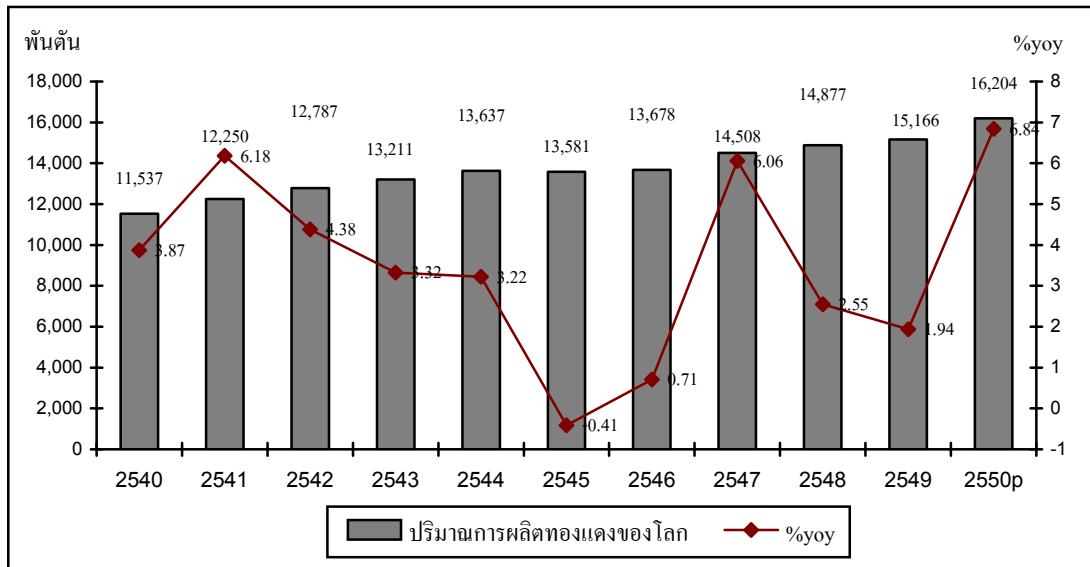
- **ประเทศออสเตรเลีย** มีแหล่งแร่ทองแดงกระจายอยู่ทั่วไป แหล่งแร่ทองแดงขนาดใหญ่อยู่ที่ Olympic Dam ซึ่งเป็นเหมืองทองแดง ยูเรเนียม และทองคำ ตั้งอยู่ในออสเตรเลียใต้ และเหมือง Mouth Isa ซึ่งเป็นเหมือง ทองแดง ตะกั่ว สังกะสี ตั้งอยู่ในควีนแลนด์ และเป็นเหมืองแร่ทองแดงที่ใหญ่ที่สุดในออสเตรเลียและเป็นเหมืองใต้ดินที่ใหญ่ที่สุดในโลก

- **ประเทศเปรู** ผู้ผลิตทองแดงรายใหญ่ที่สุดในเปรูคือ Southern Peru Copper Corporation (SPCC) เป็นหนึ่งในสิบบริษัทที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่ทำเหมืองทองแดง โดยทำเหมือง Toquepala และเหมือง Cuajone ซึ่งตั้งอยู่บริเวณทิศตะวันออกเฉียงใต้ของเมืองลิมา (Lima)

- **ประเทศแคนาดา** มีแหล่งผลิตแร่ทองแดงที่สำคัญหลายแห่ง ได้แก่ บริติชโคลัมเบีย (British Columbia) ออนตาริโอ (Ontario) และควิเบก (Quebec)

2) การผลิตแร่ทองแดงของโลก

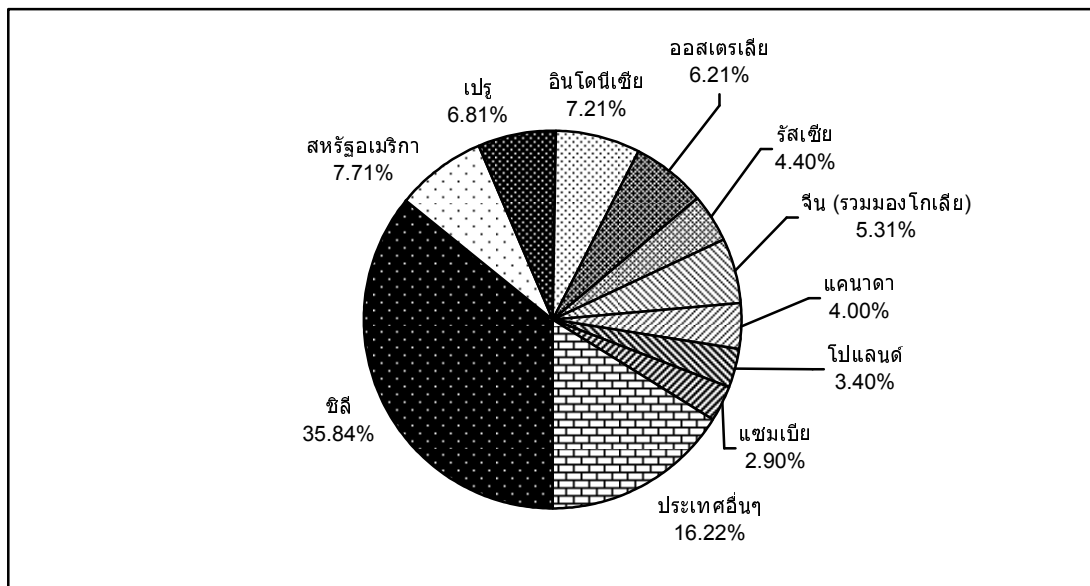
ในปี 2549 มีการผลิตแร่ทองแดงได้จำนวน 15,166 พันตัน เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.9 เมื่อเทียบกับปี 2548 (ภาพที่ 2.18) และคาดว่าในปี 2550 จะมีการผลิตแร่ทองแดงได้จำนวน 16,204 พันตัน โดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 6.8 ประเทศผู้ผลิตรายใหญ่เหล่านี้มีผลผลิตแร่ทองแดงคิดเป็นสัดส่วนถึงร้อยละ 65 ของปริมาณการผลิตแร่ทองแดงของโลก โดยมีปริมาณการผลิตในแต่ละประเทศ ดังนี้ คือ ชิลี (5,865 พันตัน) สหรัฐอเมริกา (1,257 พันตัน) เปรู (1,113 พันตัน) อินโดนีเซีย (1,174 พันตัน) และออสเตรเลีย (1,015 พันตัน) ตามลำดับ

ภาพที่ 2.18 ปริมาณการผลิตแร่ทองแดงของโลก

ที่มา: The International Copper Study Group (ICSG)

หมายเหตุ: E เป็นค่าประมาณการ

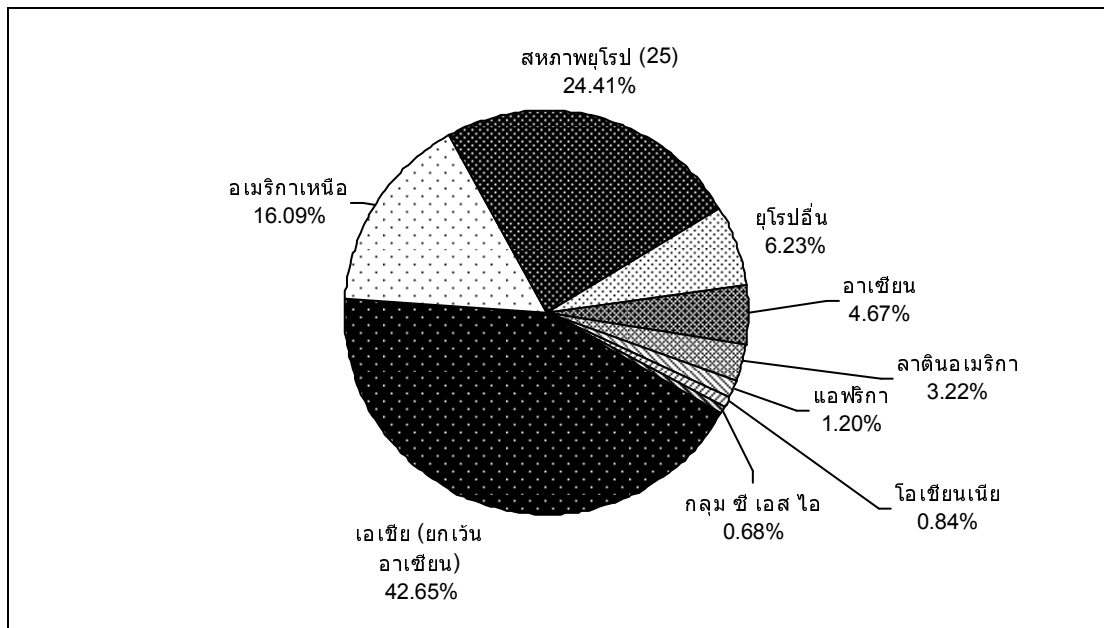

ภาพที่ 2.19 สัดส่วนการผลิตแร่ทองแดง ปี 2549

ที่มา: Annual Report 2005, Copper Development Association Inc.

3) การบริโภคทองแดงของโลก

ในปี 2549 มีการบริโภคทองแดงรวม 17,160 พันตัน โดยกลุ่มประเทศในเอเชีย (ยกเว้นอาเซียน) เป็นกลุ่มที่มีสัดส่วนการบริโภคสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 42.65 ซึ่งประเทศที่มีการบริโภคมากที่สุดได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน เนื่องจากจีนมีการขยายตัวในอุตสาหกรรมเครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มาก กลุ่มผู้บริโภครายใหญ่รองลงมาคือ สหภาพยุโรป และอเมริกาเหนือ (ภาพที่ 2.20)

ภาพที่ 2.20 สัดส่วนการบริโภคทองแดง ปี 2549

ที่มา: The International Copper Study Group (ICSG)

ตารางที่ 2.17 ปริมาณการผลิตแร่ทองแดง การถลุง และการใช้

ทวีป	ปริมาณการผลิตแร่ทองแดง (พันตัน)				ปริมาณการถลุงแร่ทองแดง (พันตัน)				ปริมาณการใช้แร่ทองแดง (พันตัน)			
	2547	2548	2549	2550 ^E	2547	2548	2549	2550 ^E	2547	2548	2549	2550 ^E
แอฟริกา	627	676	830	1,003	508	513	614	746	166	200	200	204
อเมริกาเหนือ	2,142	2,181	2,233	2,473	2,188	2,168	2,238	2,382	3,097	2,956	2,999	3,097
ลาตินอเมริกา	6,725	6,651	6,793	7,225	3,576	2,559	3,568	4,227	538	537	565	580
อาเซียน	832	1,148	906	888	438	514	539	603	720	761	794	822
เอเชีย (ยกเว้น อาเซียน) และกลุ่ม ซี.ไอ.เอส.	994	1,049	1,135	1,193	4,644	5,225	5,853	6,204	6,933	7,136	7,175	7,881
เอเชีย – กลุ่ม ซี.ไอ.เอส.	572	510	545	569	549	534	538	565	93	60	107	114
สหภาพยุโรป (25)	727	711	713	716	2,318	2,329	2,330	2,386	4,071	3,732	4,016	3,845
ยุโรปอื่น	801	831	872	902	1,124	1,198	1,278	1,298	953	1,075	1,160	1,191
โอเชียเนีย	1,028	1,120	1,140	1,235	490	471	483	550	168	158	144	150
โลก	14,508	14,877	15,166	16,204	15,836	16,512	17,398	18,059	16,739	16,614	17,160	17,884

ที่มา: The International Copper Study Group (ICSG)

หมายเหตุ: E หมายถึงข้อมูลคาดการณ์

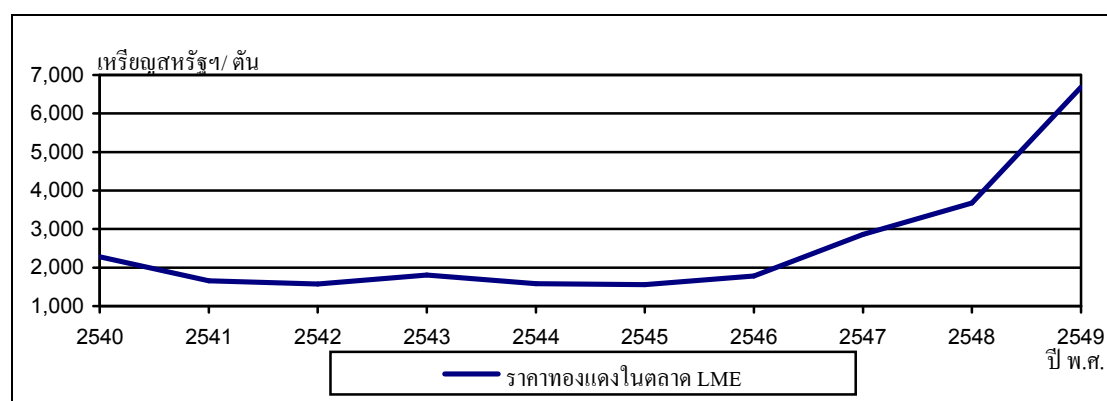
3) ระดับราคาทองแดงในตลาดโลก

ราคาทองแดงในตลาดโลก จากปี 2540 – 2546 มีการเคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 2,5276 – 1,779 เหรียญสหรัฐฯ/ตันและได้เพิ่มขึ้นเป็น 2,865 และ 3,678 เหรียญสหรัฐฯ/ตัน ในปี 2547 และ 2548 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.18) แต่หลังจากนั้นราคาทองแดงได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากมีปริมาณความต้องการบริโภคทองแดงจากประเทศรายใหญ่ของโลก เช่น จีนและสหรัฐอเมริกา มีผลทำให้ราคาทองแดงในปี 2549 ปรับตัวสูงขึ้นหลายเท่าตัวและเคลื่อนไหวอยู่ในช่วง 4,734 – 6,199 เหรียญสหรัฐฯ/ตัน ทำให้ราคาทองแดงเฉลี่ยอยู่ที่ 6,681 เหรียญสหรัฐฯ/ตัน นอกจากนี้ราคาทองแดงที่ปรับตัวสูงขึ้นมากนั้นมีสาเหตุมาจากการหยุดงานของเหมืองทองแดงในประเทศชิลีด้วย

ตารางที่ 2.18 ราคาโลหะทองแดงเฉลี่ยในตลาด LME

ปี	ราคาเฉลี่ย (เหรียญสหรัฐฯ/ตัน)
2540	2,276
2542	1,653
2542	1,573
2543	1,808
2544	1,578
2545	1,559
2546	1,779
2547	2,865
2548	3,678
2549	6,681
เฉลี่ย	2,545

ที่มา : Bureau of Primary Industries, Department of Primary Industries and Mines

ภาพที่ 2.21 ราคาโลหะทองแดงเฉลี่ยในตลาด LME

ที่มา : Bureau of Primary Industries, Department of Primary Industries and Mines

2.4.3 สถานการณ์อุตสาหกรรมทองแดงของไทย

1) การผลิตทองแดงของไทย

จากการสำรวจแหล่งแร่ทองแดงในประเทศพบว่า มีแร่ทองแดงบริเวณจังหวัดเลย ขอนแก่น นครราชสีมา หนองคาย เพชรบูรณ์ อุดรดิตถ์ แพร่ น่าน ลำพูน ลำปาง และกาญจนบุรี ซึ่งเป็นแร่ทองแดงชนิดต่างๆ แต่ปริมาณแร่ทองแดงที่ค้นพบมีไม่มากพอที่จะดำเนินการในเชิงพาณิชย์ได้ ดังนั้นทองแดงที่มีการใช้ในประเทศไทยจึงเป็นการนำเข้าจากต่างประเทศ การนำเข้ามีทั้งในรูปของโลหะทองแดง และทองแดงผสม เช่น ท่อทองแดง หลอดทองแดง ทองแดงไม่บริสุทธิ์ ผงและเศษทองแดง และแผ่นทองแดง เป็นต้น

ในปี 2537 ได้มีการก่อตั้งโรงงานถลุงทองแดงขึ้นเป็นแห่งแรกในประเทศไทย คือ บริษัท ไทยคอปเปอร์ อินดัสตรี จำกัด (มหาชน) ตั้งอยู่อำเภอพัฒนานิคม จังหวัดระยอง มีกำลังการผลิตโลหะทองแดงบริสุทธิ์ ในรูปของคอปเปอร์คาโทด (Copper Cathode) ปริมาณ 165 พันตันต่อปี และผลพลอยได้อื่นจากกระบวนการถลุงโลหะทองแดง เช่น กรดกำมะถันเข้มข้น ปริมาณ 470 พันตันต่อปี และตะกรันที่มีโลหะมีค่าเจือปน 0.047 พันตันต่อปี บริษัทสามารถดำเนินการผลิตได้ตั้งแต่ปลายปี 2547 โดยใช้วัตถุดิบที่เป็นหัวแร่ทองแดงจากประเทศชิลี อินโดนีเซีย ปาปัวนิวกินี และประเทศในแถบอเมริกาใต้ นอกจากนี้แล้วยังมี บริษัท ภูเก็ต จำกัด ซึ่งจะทำเหมืองแร่ทองแดงผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองแร่ทองแดง จังหวัดเลย ทำให้ประเทศไทยสามารถผลิตทองแดงได้เป็นปริมาณ 15.8 พันตันในปี 2548 และเพิ่มขึ้นเป็น 27.05 พันตันในปี 2549 (ตารางที่ 2.19)

ตารางที่ 2.19 ปริมาณการผลิตทองแดงของไทยระหว่างปี 2544 – 2549

ปี	การผลิตทองแดงของไทย			
	ปริมาณ (พันตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2544	-	-	-	-
2545	-	-	-	-
2546	-	-	-	-
2547	5.8	-	0.73	-
2548	15.8	172.41	2.32	220.55
2549	27.05	71.20	7.28	213.03

ที่มา : Thailand Metal Statistics Year 2006

2) ความต้องการใช้ทองแดงในประเทศไทย

ตั้งแต่ปี 2542 – 2547 ความต้องการใช้ทองแดงภายในประเทศมีแนวโน้มสูงขึ้นมาโดยตลอดอย่างต่อเนื่องจาก 181.54 พันตัน ในปี 2544 เป็น 307.44 พันตันในปี 2547 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 69.4 อย่างไรก็ตาม ความต้องการใช้ทองแดงได้ลดลงเหลือ 289.77 พันตัน ในปี 2548 หรือลดลงคิดเป็นร้อยละ 19.08 (ตารางที่ 2.20) ทั้งนี้เนื่องจากผลของการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมทั้งการปรับตัวสูงขึ้นของราคาทองแดงในตลาดโลก และในปี 2549 ความต้องการใช้ทองแดงได้เพิ่มขึ้นเป็น 289.77 พันตัน แต่เป็นการเพิ่มขึ้นในปริมาณเล็กน้อยจากปี 2548 อันเนื่องมาจากราคาทองคำที่เพิ่มขึ้นสูง สำหรับอุตสาหกรรมที่มีการใช้ทองแดงมาก ได้แก่ อุตสาหกรรมการผลิตสายไฟ ขดลวด อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ทองแดงที่ใช้ในอุปกรณ์ทำความเย็น ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ และหม้อน้ำรถยนต์ เป็นต้น

ตารางที่ 2.20 ปริมาณการบริโภคผลิตภัณฑ์ทองแดง ระหว่างปี 2542 – 2549

ปี	การบริโภคทองแดงของไทย			
	ปริมาณ (พันตัน)	%yoy	มูลค่า (ล้านบาท)	%yoy
2542	161.10	-	13,100	-
2543	173.87	7.93	16,284	24.31
2544	181.54	4.41	18,870	15.88
2545	225.22	24.06	19,328	2.43
2546	226.69	0.65	23,503	21.06
2547	307.44	35.62	37,219	58.36
2548	248.78	-19.08	43,333	16.43
2549	289.77	16.48	74,991	73.06

ที่มา : การคำนวณ

3) การนำเข้าและการส่งออก

การนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปีจากปี 2540-2547 และได้ลดลงเหลือ 366.394 พันตัน ในปี 2548 ลดลงจากปี 2547 ร้อยละ 12 (ตารางที่ 2.21) และในปี 2549 ได้มีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงเพิ่มขึ้นเป็น 443.071 พันตัน โดยส่วนใหญ่ไทยนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงที่ยังไม่ขึ้นรูปมากกว่าร้อยละ 70 ของการนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงทั้งหมด แหล่งนำเข้าที่สำคัญคือ ออสเตรเลีย อินโดนีเซีย และแซมเบีย รองลงมาคือ การนำเข้าผลิตภัณฑ์ชนิดลวดทองแดง และทองแดงแผ่น โดยมีแหล่งนำเข้าที่สำคัญคือ อินโดนีเซีย จีนและเกาหลี สำหรับลวดทองแดง ส่วนทองแดงแผ่นมีการนำเข้าจาก ญี่ปุ่น ได้หวัน และฮ่องกง รายละเอียดการนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงชนิดต่างๆ คุรรายละเอียดได้ในตารางที่ 2.21

ตารางที่ 2.21 การนำเข้าผลิตภัณฑ์ทองแดงระหว่างปี 2542-2549

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
1. แมตต์ และซีเมนต์								
ปริมาณ (พันตัน)	-	0	0.015	0.176	0.001	0.001	0.001	0.071
มูลค่า (ล้านบาท)	-	0	3	3	0	0	0	0
2. เศษทองแดง								
ปริมาณ (พันตัน)	2.949	4.358	4.210	4.245	4.757	6.560	5.015	6.426
มูลค่า (ล้านบาท)	138	247	287	208	360	608	602	1,227
3. ทองแดงที่ยังไม่ขึ้นรูป								
- ทองแดงบริสุทธิ์	117.465	150.864	166.795	186.633	205.187	229.840	235.715	301.123
- ทองแดงเจือปน	5.818	8.203	8.535	8.832	11.829	52.473	10.564	9.761
ปริมาณ (พันตัน)	123.283	159.067	175.331	195.465	217.016	282.313	246.279	310.884
มูลค่า (ล้านบาท)	7,853	11,990	13,693	14,153	16,243	27,838	35,596	69,499
4. ผงทองแดงและเกร็ดทองแดง								
ปริมาณ (พันตัน)	0.735	0.570	0.450	0.559	0.587	0.721	1.242	1.090
มูลค่า (ล้านบาท)	62	79	80	101	118	167	1,655	278
5. ท่อน เส้น และ โพรไฟล์								
ปริมาณ (พันตัน)	3.446	3.759	4.074	6.202	7.705	7.733	11.227	13.422
มูลค่า (ล้านบาท)	382	488	513	692	888	1,255	1,664	3,001
6. ลวด								
ปริมาณ (พันตัน)	33.909	28.799	26.680	36.362	45.421	52.436	39.097	39.950
มูลค่า (ล้านบาท)	2,332	2,809	2,632	2,837	4,171	6,838	6,431	10,838
7. แผ่น แผ่นบาง และแถบ								
ปริมาณ (พันตัน)	14.266	19.875	18.170	26.365	28.732	34.939	35.374	39.949
มูลค่า (ล้านบาท)	2,375	3,470	3,968	3,956	4,585	7,027	8,048	11,976
8. ฟอยล์								
ปริมาณ (พันตัน)	14.061	14.110	12.102	14.154	14.517	15.844	13.215	13.486
มูลค่า (ล้านบาท)	2,961	3,331	2,826	2,881	3,524	4,159	4,461	5,312
9. หลอด ท่อ และอุปกรณ์								
ปริมาณ (พันตัน)	12.617	8.453	10.585	9.619	11.578	13.778	14.943	17.793
มูลค่า (ล้านบาท)	1,315	1,403	1,863	1,649	1,953	2,698	3,293	4,732
รวมปริมาณ (พันตัน)	205.266	238.992	251.616	293.148	330.314	414.323	366.394	443.071
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	17,418	23,817	25,865	26,481	31,844	50,590	61,750	106,862

ที่มา: กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

หมายเหตุ : P หมายถึงข้อมูลเบื้องต้น

การส่งออกผลิตภัณฑ์ทองแดงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเช่นกันจากปี 2542-2549 โดยในปี 2549 มีการส่งออกผลิตภัณฑ์ทองแดงเป็นปริมาณทั้งสิ้น 180.353 พันตัน คิดเป็นมูลค่า 39,146 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ที่ส่งออกปริมาณ 133.416 พันตัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 35.2 ผลิตภัณฑ์ทองแดงที่มีการส่งออกมากที่สุดคือ เศษโลหะทองแดง ประมาณร้อยละ 33.5 รองลงมาคือ ท่อทองแดง โลหะทองแดงกึ่งสำเร็จรูปและทองแดงแท่ง (ตารางที่ 2.22) ประเทศที่ไทยส่งออกเศษโลหะทองแดงไปจำหน่ายมากที่สุด ได้แก่ จีนและญี่ปุ่น ส่วนการส่งออกผลิตภัณฑ์ทองแดงชนิดอื่นๆ ส่วนใหญ่ส่งออกไปยังประเทศมาเลเซีย อินเดียและซาอุดีอาระเบีย เป็นต้น

ตารางที่ 2.22 การส่งออกผลิตภัณฑ์ทองแดงระหว่างปี 2542-2549

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
1. แมตต์ และซีเมนต์								
ปริมาณ (พันตัน)	0.039	0.039	0.037	-	-	-	0	0
มูลค่า (ล้านบาท)	1	2	3	-	-	-	0	0
2. เศษทองแดง								
ปริมาณ (พันตัน)	15.536	18.446	26.942	22.449	54.920	51.322	58.257E	60.410
มูลค่า (ล้านบาท)	734	1,034	1,121	1,251	2,181	4,546	7,117	12,364
3. ทองแดงที่ยังไม่ขึ้นรูป								
- ทองแดงบริสุทธิ์	0.01	0.000	0.005	0.013	0.018	3.893	19.944	53.214
- ทองแดงเจือปน	0.888	2.164	0.389	0.168	0.641	0.703	0.724	1.074
ปริมาณ (พันตัน)	0.898	2.164	0.394	0.181	0.659	4.596	20.668	54.288
มูลค่า (ล้านบาท)	47	116	29	20	52	564	2,684	8,926
4. ผงทองแดงและเกร็ดทองแดง								
ปริมาณ (พันตัน)	0.071	0.181	0.035	0.05	0.06	0.094	0.101	0.169
มูลค่า (ล้านบาท)	14	13	9	11	14	20	1,246	25
5. ท่อน เส้น และ โพรไฟล์								
ปริมาณ (พันตัน)	7.456	8.88	10.806	9.812	7.886	10.185	9.958	14.828
มูลค่า (ล้านบาท)	637	892	1,163	907	751	1,359	1,727	4,109
6. ลวด								
ปริมาณ (พันตัน)	3.602	5.252	2.243	0.571	0.613	0.889	5.345	1.215
มูลค่า (ล้านบาท)	284	696	273	163	168	168	303	308
7. แผ่น แผ่นบาง และแถบ								
ปริมาณ (พันตัน)	0.674	1.467	0.898	1.812	5.127	6.89	6.818	11.331
มูลค่า (ล้านบาท)	82	209	105	141	474	1,005	1,066	2,875

ตารางที่ 2.22 การส่งออกผลิตภัณฑ์ทองแดงระหว่างปี 2542-2549 (ต่อ)

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
8. ฟอยล์								
ปริมาณ (พันตัน)	7.731	9.005	6.944	7.862	6.762	7.39	9.212	10.501
มูลค่า (ล้านบาท)	1,348	2,261	1,117	983	834	883	1,799	1,943
9. หลอดท่อ และอุปกรณ์								
ปริมาณ (พันตัน)	8.163	19.688	21.779	25.169	27.596	31.319	23.056	27.611
มูลค่า (ล้านบาท)	1,171	2,313	3,176	3,678	3,865	5,551	4,800	8,596
รวมปริมาณ (พันตัน)	44.17	65.124	70.078	67.927	103.622	112.686	133.416	180.353
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	4,318	7,533	6,995	7,153	8,341	14,096	20,741	39,146

ที่มา: กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

หมายเหตุ : P หมายถึงข้อมูลเบื้องต้น, E หมายถึงข้อมูลคาดการณ์

จากสถานการณ์การนำเข้าและการส่งออกดังกล่าว ส่งผลให้ดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ทองแดง ของประเทศไทยมีการขาดดุลการค้าทองแดงมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2542 – 2549 และภาวะการขาดดุลการค้าดังกล่าวมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 ไทยขาดดุลการค้า เท่ากับ 67,716 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ที่มีมูลค่า 41,009 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 65.12 (ตารางที่ 2.23)

ตารางที่ 2.23 ดุลการค้าของผลิตภัณฑ์ทองแดง ปี 2542-2549

ปี	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	ดุลการค้า (ล้านบาท)
2542	4,318	17,418	-13,100
2543	7,533	23,817	-16,284
2544	6,995	25,865	-18,870
2545	7,153	26,481	-19,328
2546	8,341	31,844	-23,503
2547	14,096	50,590	-36,494
2548	20,741	61,750	-41,009
2549	39,146	106,862	-67,716

ที่มา: กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ และการคำนวณ

4) ระดับราคาทองแดงในประเทศไทย

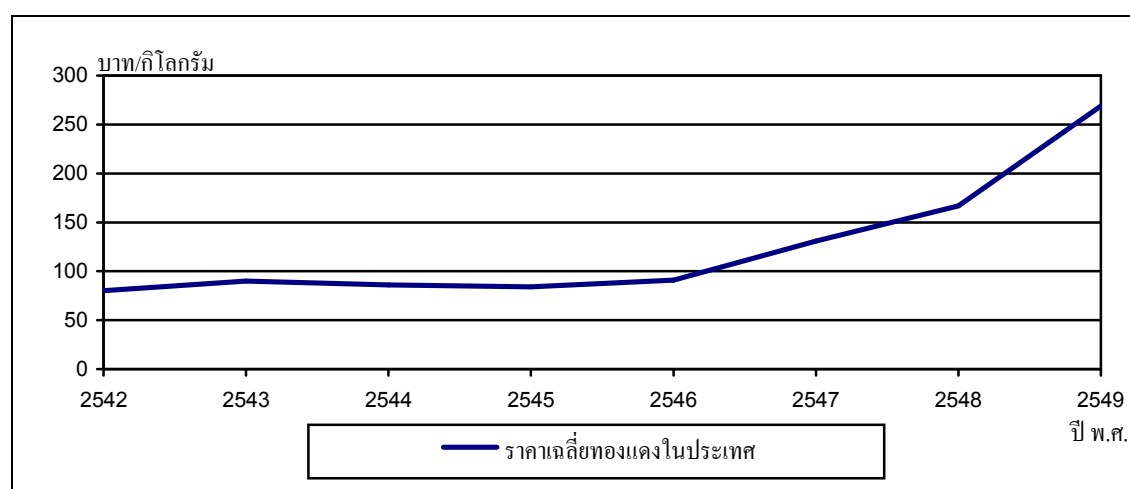
ราคาทองแดงในประเทศไทยมีการปรับตัวสูงขึ้นในช่วง 3 ปีที่ผ่านมาตามราคาทองแดงในตลาดโลก กล่าวคือ ในปี 2542 ราคาทองแดงในประเทศไทยเฉลี่ยกิโลกรัมละ 80 บาท

เพิ่มขึ้นเป็นกิโลกรัมละ 91 บาทในปี 2546 และ 131 167 และ 269 บาทในปี 2547 2548 และ 2549 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.24) ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่าราคาทองแดงได้ปรับตัวสูงขึ้นมากกว่าเท่าตัว ตั้งแต่ปี 2542-2549 สาเหตุหลักมาจากการลดลงของปริมาณทองแดงคงคลังในประเทศจีน และ อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจในหลายประเทศรวมทั้ง จีนและอินเดียที่ยังคงอยู่ในระดับสูงทำให้ ปริมาณความต้องการทองแดงในตลาดยังคงสูงอยู่ นอกจากนี้แล้วการเพิ่มขึ้นของราคาทองแดงยังมี สาเหตุมาจากการเพิ่มขึ้นของอุปสงค์ทองแดงในตลาดโลกร้อยละ 3-4 จากปี 2548 รวมทั้งการลดลง ของการผลิตทองแดงจากการหมดลงของทองแดงเหมืองบางแห่ง การเก็งกำไรราคาทองแดงใน ตลาดซื้อขายล่วงหน้า เป็นต้น

ตารางที่ 2.24 ราคาทองแดงเฉลี่ยในประเทศ ระหว่างปี 2542-2549

ปี	ราคาทองแดงเฉลี่ย (บาทต่อกิโลกรัม)
2542	80
2543	90
2544	86
2545	84
2546	91
2547	131
2548	167
2549	269

ที่มา : สำนักอุตสาหกรรมพื้นฐาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ภาพที่ 2.22 ราคาเฉลี่ยทองแดงในประเทศ ระหว่างปี 2542-2549

ที่มา : สำนักอุตสาหกรรมพื้นฐาน กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

5. ฐานภาษี

เมื่อพิจารณาโครงสร้างภาษีนำเข้าทองแดงของไทย จะพบว่าม้อัตราการจัดเก็บที่แตกต่างกันตามพิกัดศุลกากร โดยแร่ทองแดง (พิกัด 2603) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 10 แต่มีการจัดเก็บจริงเพียงร้อยละ 1 เศษทองแดง (พิกัด 7404) และทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 7403.11) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 6 จัดเก็บจริงร้อยละ 1 ทองแดงแผ่น/แถบ (พิกัด 7409) ทองแดงท่อน/เส้น (พิกัด 7407) ทองแดงเปลว (พิกัด 7410) ลวดทองแดง (พิกัด 7408) และท่อทองแดง/ข้อต่อ (พิกัด 7411.-12) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 17 จัดเก็บจริงร้อยละ 5 ส่วนผง/เกร็ดทองแดง (พิกัด 7406) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 25 จัดเก็บจริงร้อยละ 1 และลวดเกลียวไม่มีฉนวน (พิกัด 7413) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 35 จัดเก็บจริงร้อยละ 5 (ตารางที่ 2.25)

ตารางที่ 2.25 โครงสร้างภาษีนำเข้าทองแดง

ประเภทสินค้า	พิกัดศุลกากร	อัตราเพดาน (ร้อยละ)	อัตราภาษีจัดเก็บจริง
แร่ทองแดง (Copper Concentrates)	2603	10	1
เศษทองแดง (Copper Scrap)	7404	6	1
ทองแดงบริสุทธิ์ (Copper Cathode)	7403.11	6	1
ทองแดงแผ่น/แถบ (Copper Plates, Sheets, Strip)	7409	17	5
ทองแดงท่อน/เส้น (Copper Bars, Rods, Profiles)	7407	17	5
ทองแดงเปลว (Copper Foil)	7410	17	5
ลวดทองแดง (Copper Wire)	7408	17	5
ท่อทองแดง/ข้อต่อ (Copper Tube/Pipe, Fitting)	7411.-12	17	5
ผง/ เกร็ดทองแดง (Copper Powders and flakes)	7406	25	1
ลวดเกลียวไม่มีฉนวน (Cables)	7413	35	5

ที่มา : กรมศุลกากร

2.5 อุตสาหกรรมเหล็ก

เหล็ก เป็นโลหะพื้นฐานที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมของประเทศ รวมทั้งเป็นวัสดุพื้นฐานสำหรับการผลิต โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ ก่อสร้าง เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ บรรจุภัณฑ์ หรือแม้แต่อุปกรณ์ต่างๆ ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงโครงสร้างของอุตสาหกรรมเหล็กโดยแบ่งตามกระบวนการผลิต สามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ชั้น ได้แก่ การผลิตเหล็กขั้นต้น การผลิตเหล็กขั้นกลาง และการผลิตเหล็กขั้นปลาย ดังนี้

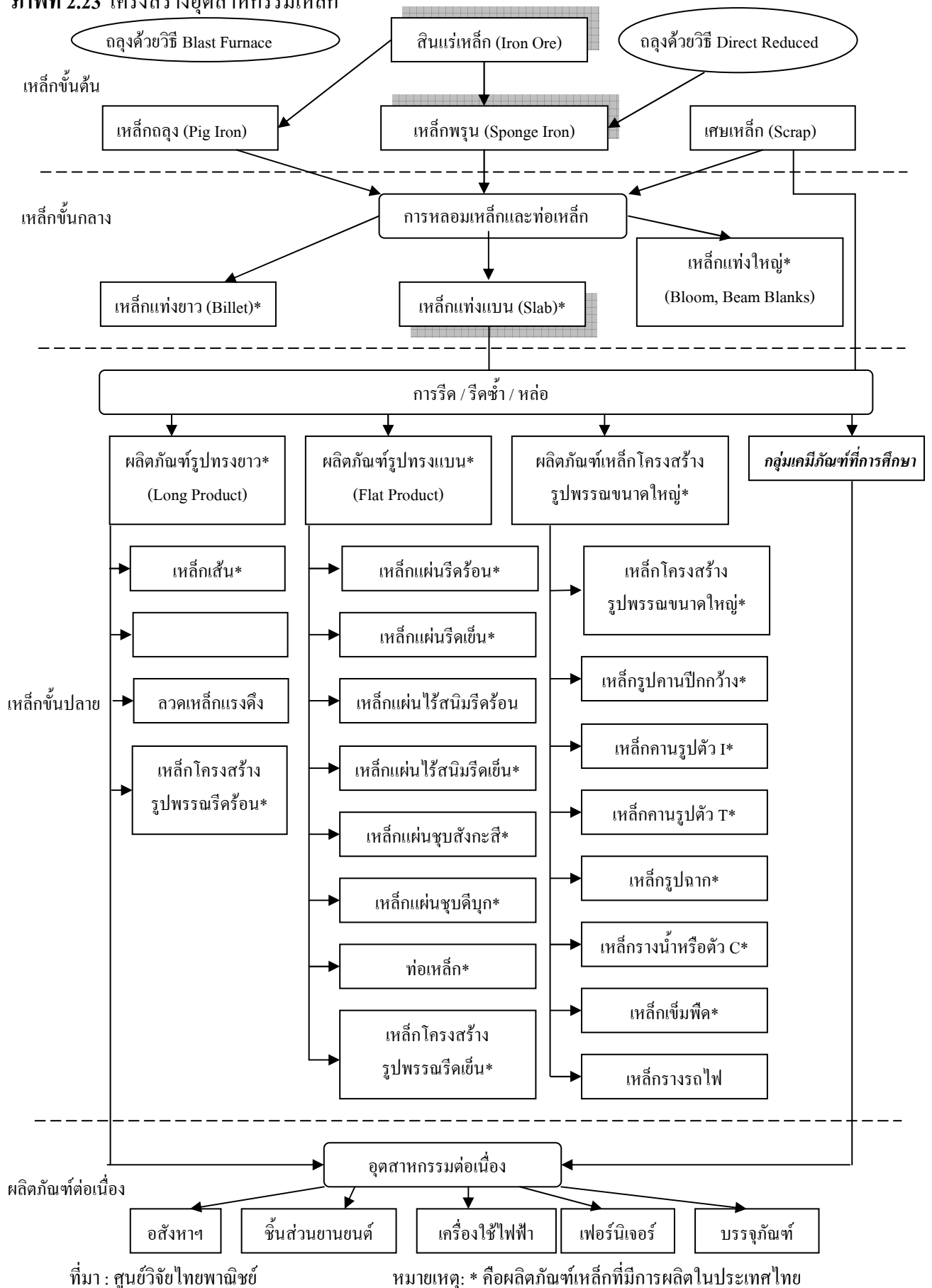
โครงสร้างอุตสาหกรรมเหล็ก

1) การผลิตเหล็กขั้นต้นหรือการถลุงแร่เหล็ก (Ironmaking) เป็นการนำสินแร่เหล็ก (Iron Ore) ซึ่งอยู่ในรูปเหล็กออกไซด์มาผ่านกระบวนการถลุงให้เป็นโลหะเหล็กโดยใช้สารลดออกซิเจน อาทิ คาร์บอนไฮโดรเจน ในการกำจัดออกซิเจน และสารปลอมปนออกจากเหล็ก โดยที่กระบวนการถลุงแร่เหล็กมีสองวิธีคือ เตาถลุงแบบพ่นลม (Blast Furnace) ซึ่งประกอบด้วยเตาหลอมที่มีปล่องสูงและใช้วิธีอัดอากาศร้อนเข้าทางด้านล่างโดยใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงเพื่อเร่งความร้อนถึงอุณหภูมิที่ไปแยกเหล็กออกจากสิ่งเจือปนอื่น ๆ ผลลัพธ์เป็นเหล็กถลุง (Pig Iron) ส่วนเตาหลอมแบบอุณหภูมิต่ำ (Direct Reduction) ใช้วิธีพ่นก๊าซที่เป็น Reducing Gas เข้าไปทำปฏิกิริยากับแร่เหล็กในเตาถลุง ผลลัพธ์ที่ได้เป็นเหล็กพูน (Sponge Iron) โดยที่ทั้งเหล็กถลุงและเหล็กพูนเป็นวัตถุดิบพื้นฐานสำหรับการผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กทั้งหมด

2) การผลิตเหล็กขั้นกลางหรือการผลิตเหล็กกล้า (Steelmaking) ในขั้นนี้เป็นการนำเอาผลิตภัณฑ์จากอุตสาหกรรมเหล็กขั้นต้น คือ เหล็กถลุง (Pig Iron) เหล็กพูน (Sponge Iron) หรือเศษเหล็ก (Steel Scrap) มาเข้าเตาหลอมละลายออกซิเจน (Basic Oxygen Furnace) เพื่อให้เกิดน้ำเหล็ก ตลอดจนผ่านกระบวนการปรับปรุงคุณภาพของน้ำเหล็กตามที่ต้องการ จากนั้นจึงผ่านกระบวนการหล่อในเข้หล่อ หรือหล่อแบบต่อเนื่อง (Continuous Casting) ให้เป็นแท่งชนิดต่างๆ ซึ่งมีลักษณะแตกต่างกันตามการใช้งาน ผลิตภัณฑ์ที่ได้จากการผลิตเหล็กขั้นกลางจะเป็นผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป (Semi-finished products) ได้แก่ เหล็กแท่งเล็ก (Billet) เหล็กแท่งแบน (Slab) และเหล็กแท่งใหญ่ (Bloom/Beam/Blank) สำหรับใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตผลิตภัณฑ์เหล็กสำเร็จรูปต่อไป

3) การผลิตเหล็กขั้นปลายหรือการผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ในขั้นนี้เป็นการนำเอาผลิตภัณฑ์ขั้นกลาง คือ เหล็กแท่งเล็ก เหล็กแท่งแบน และเหล็กแท่งใหญ่ จะถูกนำมาผ่านกระบวนการรีดร้อน รีดเย็น รีดซ้ำ หล่อ หรือตีขึ้นรูป ให้เป็นผลิตภัณฑ์เหล็กขั้นปลาย ทั้งนี้เหล็กแท่งเล็กเป็นวัตถุดิบในการรีดและรีดซ้ำเป็นผลิตภัณฑ์เหล็กรูปทรงยาว (Long Product) ได้แก่ เหล็กเส้น เหล็กทวด ทวดเหล็กแรงดึงสูง และ เหล็กโครงสร้างรูปพรรณรีดร้อน ส่วนเหล็กแท่งใหญ่นั้นจะถูกรีดเป็นผลิตภัณฑ์เหล็กโครงสร้างรูปพรรณรีดร้อนขนาดใหญ่ ในขณะที่เหล็กแท่งแบนจะถูกรีดเป็นผลิตภัณฑ์เหล็กทรงแบน (Flat Product) ได้แก่ เหล็กแผ่นรีดร้อนและเหล็กแผ่นรีดเย็น ต่าง ๆ หรือนำไปชุบดิวอกหรือสังกะสีเป็นเหล็กแผ่นชุบดิวอกและเหล็กแผ่นชุบสังกะสี เป็นต้น ส่วนผลิตภัณฑ์เหล็กหล่อนั้น จะผลิตด้วยการหล่อเศษเหล็กขึ้นรูปเป็นวัสดุเหล็กรูปทรงต่าง ๆ เพื่อการใช้งานเฉพาะอย่างต่อไป ผลิตภัณฑ์ขั้นปลายเหล่านี้จะเป็นวัตถุดิบให้แก่อุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่น ๆ เช่น ก่อสร้าง ยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เฟอร์นิเจอร์ บรรจุก๊าซโลหะ เป็นต้น

ภาพที่ 2.23 โครงสร้างอุตสาหกรรมเหล็ก

2.5.1 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหล็ก

1) อุตสาหกรรมอสังหาริมทรัพย์ มักใช้เหล็กเส้น เหล็กลวด เหล็กโครงสร้างรูปพรรณนำมาใช้ในด้านเกี่ยวกับการก่อสร้าง ได้แก่ เหล็กเส้นสำหรับงานคอนกรีต เสริมเหล็กในการนำมาใช้งานมักมีการตัดหรืออให้เข้ากับรูปร่างของโครงสร้าง เช่น สะพาน ทางด่วน โครงสร้างอาคาร

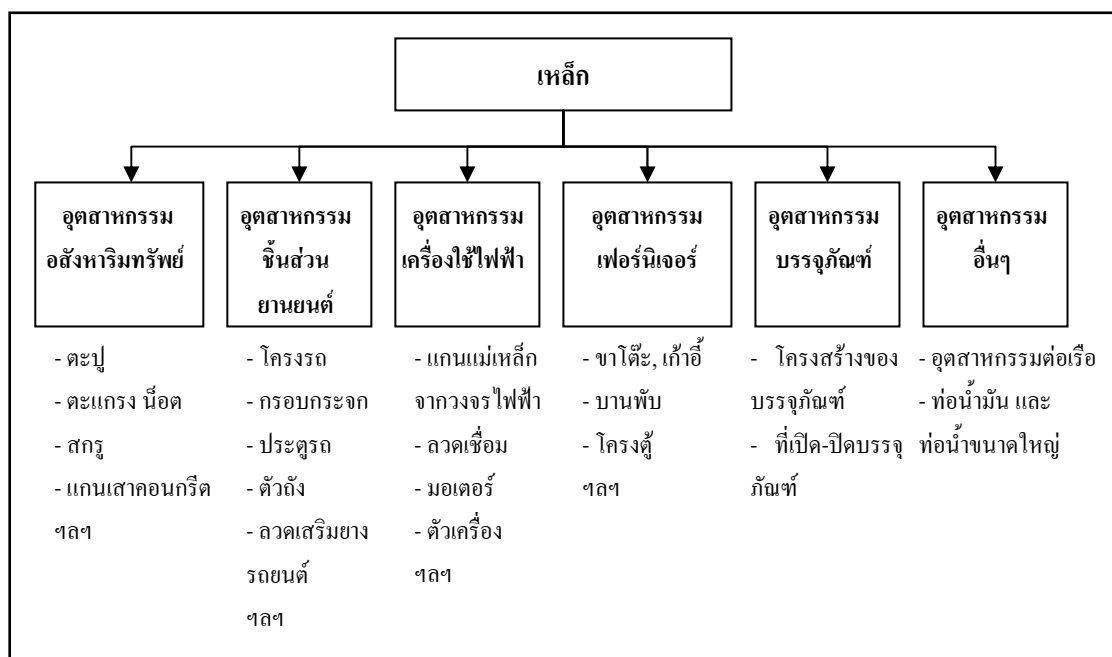
2) อุตสาหกรรมด้านชิ้นส่วนยานยนต์ มักใช้เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดหนา เหล็กลวดเป็นส่วนประกอบในการผลิต เช่น โครงของรถยนต์ กรอบกระจก ประตู รถ ตัวถัง ลวดเสริมยาง กะทะล้อ

3) อุตสาหกรรมด้านเครื่องใช้ไฟฟ้า มักใช้เหล็กแผ่นรีดเย็นเป็นส่วนประกอบในการขึ้นโครงสินค้า เช่น ตู้เย็น เครื่องซักผ้า ไมโครเวฟ

4) อุตสาหกรรมด้านเฟอร์นิเจอร์ มักใช้เหล็กแผ่นรีดเย็นเป็นส่วนประกอบในการขึ้นโครงสินค้า เช่น โซฟา ตู้ เตียง ประตู

5) อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ มักใช้เหล็กแผ่นดำ หรือ TMBP (Tin Mill Black Plate) ซึ่งเป็นเหล็กที่ผ่านการรีดเย็น เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดหนาเป็นส่วนประกอบในการผลิต เช่น กระจัง ตู้คอนเทนเนอร์ ถังแก๊ส หม้อน้ำอุตสาหกรรม ถังเก็บน้ำมัน

6) อุตสาหกรรมอื่นๆ ที่นำทองแดงมาใช้ประโยชน์ ได้แก่ อุตสาหกรรมต่อเรือ ท่อน้ำมัน ท่อน้ำขนาดใหญ่ เป็นต้น

ภาพที่ 2.24 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับเหล็ก

2.5.2 สถานการณ์เหล็กของโลก

1) การผลิตเหล็กของโลก

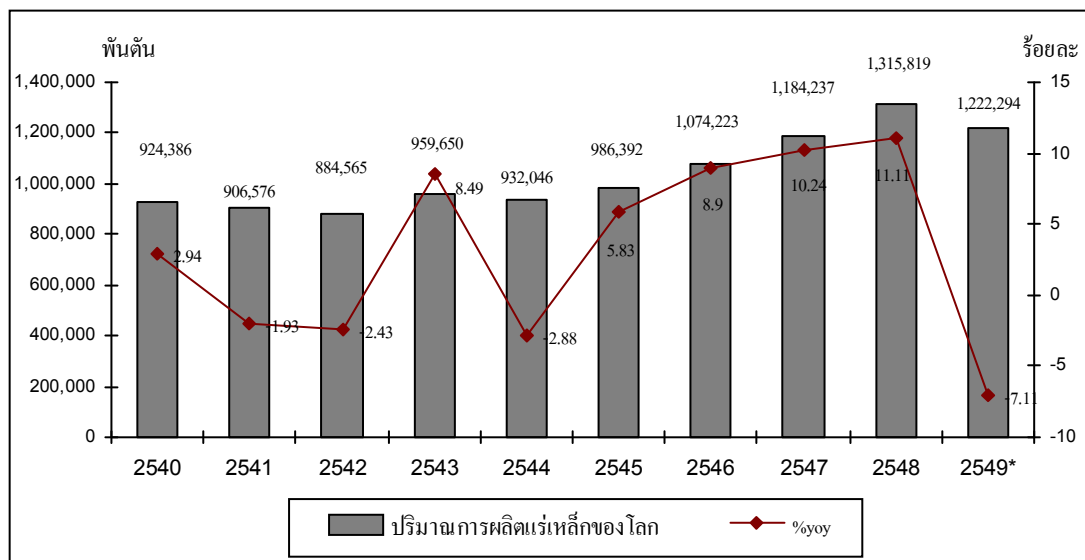
- การผลิตแร่เหล็ก (Iron Ore) ของโลก

ปริมาณการผลิตแร่เหล็กของโลกมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2544-2548 ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการแร่เหล็กของโลกมีมากขึ้น โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีความต้องการเหล็กในการดำเนินการก่อสร้างพื้นฐานภายในประเทศ เพื่อรองรับการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ จึงทำให้ในช่วงปีดังกล่าวนี้ประเทศจีนมีอัตราการผลิตแร่เหล็กออกมาในอัตราที่สูง

เมื่อพิจารณาปริมาณการผลิตแร่เหล็กในภูมิภาคพบว่าภูมิภาคเอเชียมีสัดส่วนการผลิตแร่เหล็กมากที่สุดถึงร้อยละ 26.36 รองลงมาได้แก่กลุ่ม โอเชียเนีย ร้อยละ 19.74 ตามลำดับ โดยประเทศที่มีการผลิตแร่เหล็กมากที่สุดได้แก่ ประเทศจีน รองลงมาได้แก่ ประเทศบราซิล ออสเตรเลีย และอินเดีย ตามลำดับ (ภาพที่ 2.26)

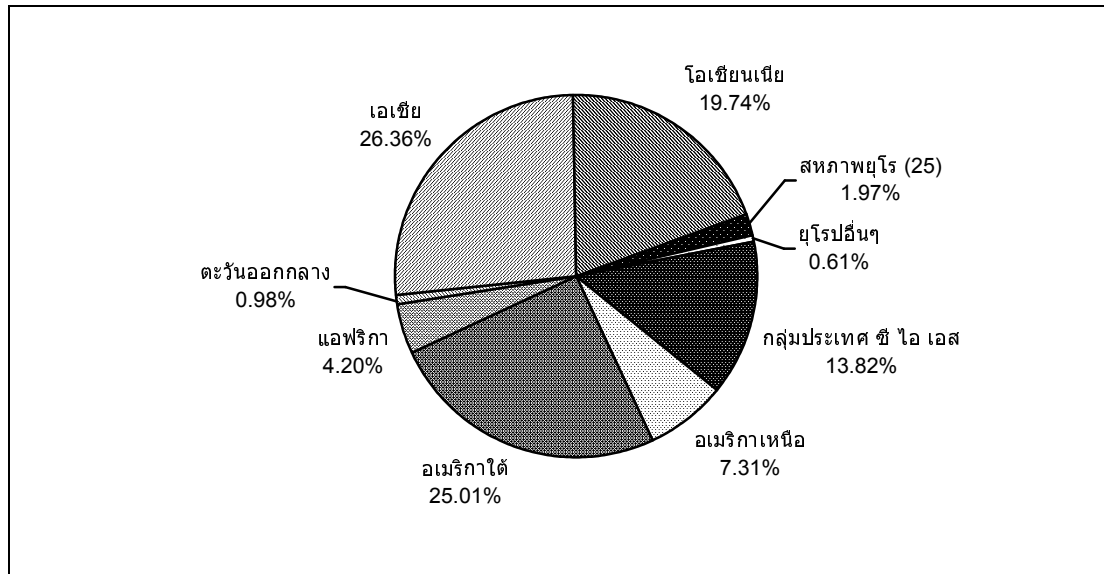
ส่วนในปี 2549 ปริมาณการผลิตแร่เหล็กมีปริมาณ 1,222,294 พันตัน ลดลงร้อยละ 7.11 เมื่อเทียบกับปี 2548 ทั้งนี้เป็นผลเนื่องมาจากต้นทุนการผลิตต่อหน่วยที่เพิ่มสูงขึ้นจากราคาน้ำมันที่เพิ่มขึ้นจึงทำให้ผู้ผลิตบางรายลดปริมาณการผลิตลง

ภาพที่ 2.25 ปริมาณการผลิตแร่เหล็กโดยรวมของโลก

ที่มา : International Iron and Steel Institute 2006

* Steel statistic archive 2006

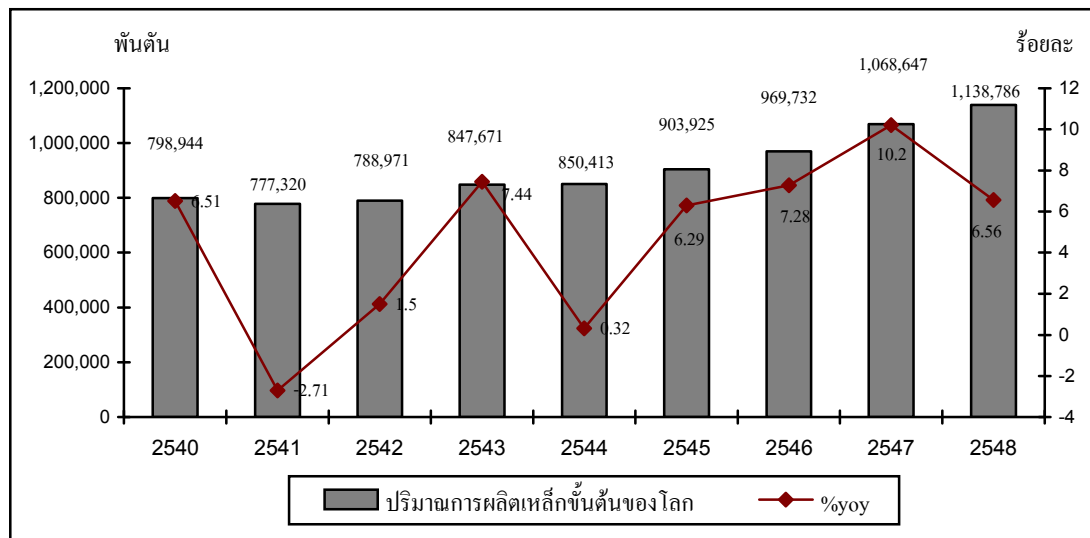
ภาพที่ 2.26 สัดส่วนปริมาณการผลิตแร่เหล็กในตลาดโลกในปี 2548

ที่มา : International Iron and Steel Institute 2006

- การผลิตเหล็กขั้นต้น

ในปี 2548 มีการผลิตเหล็กขั้นต้นได้จำนวน 1,138,786 พันตัน ลดลงร้อยละ 6.56 เมื่อเทียบกับปี 2548 (ภาพที่ 2.27) เมื่อทำการพิจารณาปริมาณการผลิตเหล็กขั้นต้นของโลก ส่วนใหญ่ จะพบมากในกลุ่มประเทศในเอเชีย โดยมีปริมาณการผลิตเหล็กขั้นต้นคิดเป็นร้อยละ 51.87 ของผลผลิตทั้งหมดของโลก รองลงมาได้แก่กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป (25 ประเทศ) คิดเป็นร้อยละ 16.45 และกลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ ร้อยละ 11.21 (ตารางที่ 2.26) โดยมีปริมาณการผลิตในแต่ละประเทศ ดังนี้ คือ จีน (ร้อยละ 31.44) ญี่ปุ่น (ร้อยละ 9.94) สหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 8.39) รัสเซีย (ร้อยละ 5.85) และเกาหลีใต้ (ร้อยละ 4.23) ตามลำดับ (ภาพที่ 2.28) ส่วนประเทศไทยนั้นอยู่ในอันดับที่ 30 ของโลก โดยมีปริมาณการผลิตอยู่ที่ 5,161 ตัน คิดเป็นร้อยละ 0.46 ของปริมาณการผลิตของโลก

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

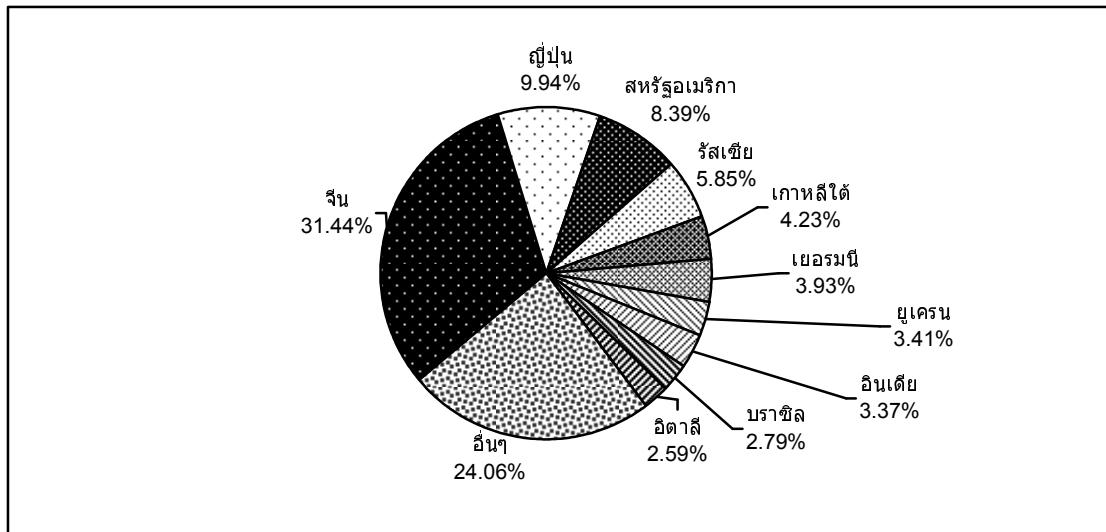
ภาพที่ 2.27 ปริมาณการผลิตเหล็กขั้นต้นโดยรวมของโลก

ที่มา : International Iron and Steel Institute

ตารางที่ 2.26 ปริมาณการผลิตเหล็กขั้นต้นปี 2548

ประเทศ	ปริมาณการบริโภคเหล็ก (พันตัน)	อัตราการขยายตัว(ร้อยละ)
เอเชีย	590,661	51.87
สหภาพยุโรป	187,337	16.45
อเมริกาเหนือ	127,631	11.21
กลุ่มประเทศซี ไอ เอส	112,876	9.91
อเมริกาใต้	45,316	3.98
ยุโรปอื่นๆ	33,117	2.91
แอฟริกา	17,945	1.58
ตะวันออกกลาง	15,257	1.34
โอเชียเนีย	8,646	0.76

ที่มา : International Iron and Steel Institute 2006

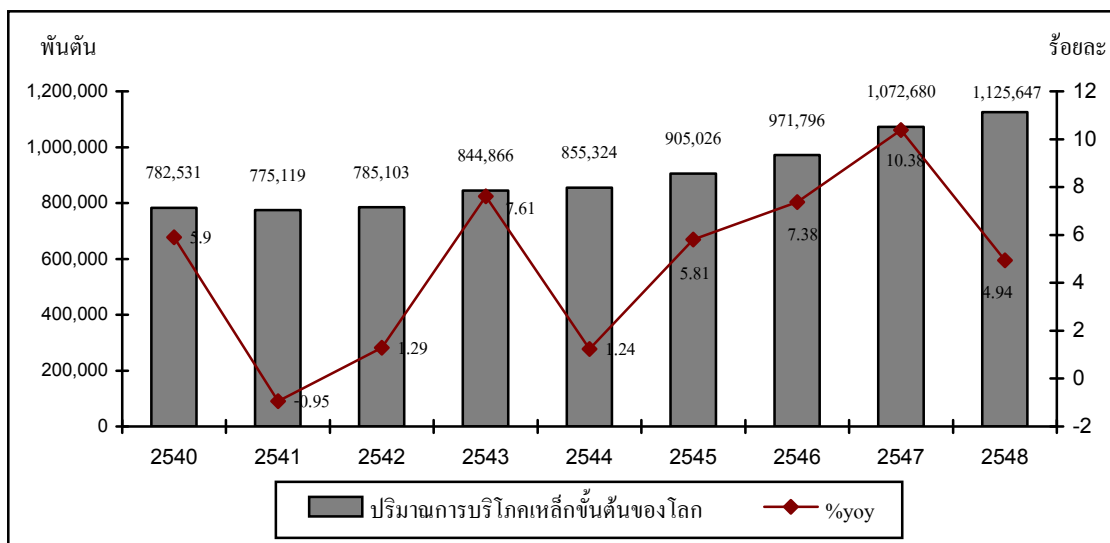
ภาพที่ 2.28 การผลิตเหล็กขั้นต้น

ที่มา : International Iron and Steel Institute และจากการคำนวณ

2) การบริโภคเหล็กของโลก

การบริโภคเหล็กขั้นต้น

ปริมาณการบริโภคเหล็กขั้นต้นของโลกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่าในปี 2547 นั้นปริมาณการบริโภคเหล็กขั้นต้นมีอัตราการขยายตัวสูงที่สุด คิดเป็นร้อยละ 10.38 ส่วนในปี 2548 ปริมาณการบริโภคเหล็กขั้นต้นที่ยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีการบริโภคจำนวนทั้งสิ้น 1,125,647 พันตัน ขยายตัวร้อยละ 4.94 ทั้งนี้เป็นผลมาจากการบริโภคเหล็กขั้นต้นของประเทศจีนเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

ภาพที่ 2.29 ปริมาณการบริโภคเหล็กขั้นต้นโดยรวมของโลก

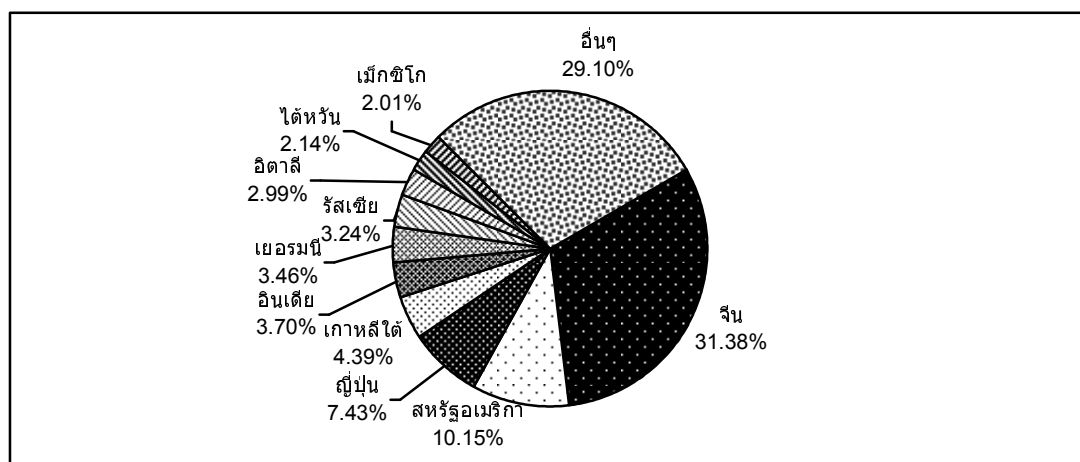
ที่มา : International Iron and Steel Institute

การบริโภคเหล็กขั้นต้นของโลกในปี 2548 พบว่ากลุ่มประเทศในเอเชียมีสัดส่วนการบริโภคมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 62.21 ของปริมาณการบริโภคเหล็กขั้นต้นทั้งโลกรองลงมา ได้แก่ กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ ร้อยละ 16.18 (ตารางที่ 2.27) ซึ่งประเทศที่มีการบริโภคเหล็กขั้นต้นมากที่สุดมากที่สุด ได้แก่ ประเทศจีน คิดเป็นร้อยละ 31.39 ของปริมาณการบริโภครวมของโลก ทั้งนี้เนื่องจากในปัจจุบันนี้ประเทศจีนต้องการเร่งดำเนินการขยายโครงสร้างพื้นฐานไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการคมนาคมขนส่ง หรือสาธารณูปโภคต่างๆ เพื่อรองรับการลงทุนที่จะเติบโตในอนาคต รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และญี่ปุ่น ตามลำดับ ส่วนประเทศไทยนั้นมีการบริโภคเหล็กขั้นต้นอยู่ในอันดับที่ 13 ของโลก โดยมีปริมาณการบริโภคทั้งสิ้นในปี 2548 อยู่ที่ 15,273 พันตัน หรือคิดเป็นร้อยละ 1.37 ของปริมาณการบริโภคโดยรวมทั้งหมดของโลก

ตารางที่ 2.27 สัดส่วนปริมาณการบริโภคเหล็กในตลาดโลกในปี 2548

ประเทศ	ปริมาณการบริโภคเหล็ก (พันตัน)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
เอเชีย	601,546	62.21
อเมริกาเหนือ	156,419	16.18
กลุ่มประเทศซี ไอ เอส	51,435	5.32
อเมริกาใต้	34,098	3.53
ยุโรปอื่นๆ	33,773	3.49
แอฟริกา	26,507	2.74
ตะวันออกกลาง	36,790	3.80
สหภาพยุโรป	17,680	1.97
โอเชียเนีย	8,700	0.90

ที่มา: International Iron and Steel Institute 2006

ภาพที่ 2.30 ปริมาณการบริโภคเหล็ก 10 อันดับแรกของโลกปี 2548

ที่มา : International Iron and Steel Institute

3) ปริมาณการค้าระหว่างประเทศ

- ปริมาณการค้าแร่เหล็กระหว่างประเทศ

จากการศึกษาพบว่าภูมิภาคที่มีการนำเข้าแร่เหล็กสุทธินั้น ได้แก่ กลุ่มประเทศในเอเชียมากที่สุด โดยประเทศที่มีการนำเข้ามากที่สุดได้แก่ประเทศจีน และประเทศญี่ปุ่น ตามลำดับ รองลงมาได้แก่ สหภาพยุโรป (25 ประเทศ) ตะวันออกกลาง และกลุ่มประเทศยุโรปอื่นๆ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.28 ปริมาณการนำเข้าแร่เหล็กสุทธิ ของกลุ่มประเทศต่างๆ

หน่วย : พันตัน

ปี พ.ศ.	เอเชีย	สหภาพยุโรป (25)	ตะวันออกกลาง	ยุโรปอื่นๆ
2539	187,732	134,681	9,200	9,980
2540	212,983	139,302	9,463	12,008
2541	196,244	153,081	7,620	12,206
2542	202,654	131,494	7,555	10,097
2543	230,552	143,900	10,906	10,939
2544	252,075	131,161	9,653	8,932
2545	252,720	133,087	8,924	13,213
2546	291,498	133,175	7,228	15,600
2547	349,638	153,408	7,744	14,764
2548	392,440	138,541	14,832	13,970

ที่มา : International Iron and Steel Institute 2006 และจากการคำนวณ

ส่วนกลุ่มประเทศที่เป็นผู้ส่งออกแร่เหล็กสุทธินั้น ได้แก่ กลุ่มประเทศอเมริกาใต้ โอเชียเนีย แอฟริกา ซี.ไอ.เอส.และอเมริกาเหนือ โดยกลุ่มประเทศที่มีสัดส่วนการส่งออกสุทธิมากที่สุด ได้แก่ กลุ่มประเทศอเมริกาใต้ รองลงมา ได้แก่ กลุ่มโอเชียเนีย (ตารางที่ 2.29) โดยมีประเทศบราซิลทำการส่งออกแร่เหล็กมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ออสเตรเลีย

ตารางที่ 2.29 ปริมาณการส่งออกแร่เหล็กสุทธิ ของกลุ่มประเทศต่างๆ

หน่วย : พันตัน

ปี พ.ศ.	อเมริกาใต้	โอเชียเนีย	แอฟริกา	กลุ่มประเทศซี.ไอ.เอส.	อเมริกาเหนือ
2539	145,203	128,988	27,656	33,206	5,000
2540	155,301	145,107	29,224	33,027	8,682
2541	157,370	135,147	29,615	25,593	3,879
2542	152,477	138,716	28,258	21,176	5,251
2543	171,686	157,044	26,766	29,341	4,967
2544	168,380	155,765	28,630	34,953	5,921
2545	182,014	164,202	29,583	27,120	7,581
2546	196,241	185,493	26,762	29,085	8,504
2547	252,279	208,982	28,954	29,550	4,102
2548	239,149	238,191	30,436	24,828	11,224

ที่มา : International Iron and Steel Institute และจากการคำนวณ

ซึ่งจากปริมาณการค้าระหว่างประเทศนั้น จะเห็นได้ว่าปริมาณความต้องการเหล็กของกลุ่มประเทศในแถบเอเชียยังคงมีสูง ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณการนำเข้าเหล็กจากต่างประเทศนั้นยังคงมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เป็นผลมาจากการที่ประเทศจีนต้องการขยายโครงสร้างพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นความจำเป็นที่ความต้องการแร่เหล็กนั้นจึงมีมาก

- ปริมาณการค้าเหล็กขั้นต้นระหว่างประเทศ

ภูมิภาคที่มีการนำเข้าเหล็กขั้นต้นมากที่สุดในปี 2548 คือ กลุ่มประเทศอเมริกาเหนือ โดยมีปริมาณนำเข้าสุทธิ 6,294 พันตัน รองลงมา ได้แก่ กลุ่มประเทศสหภาพยุโรป จำนวน 4,008 พันตัน (ตารางที่ 2.30)

ตารางที่ 2.30 ปริมาณการนำเข้าเหล็กขั้นต้นของกลุ่มประเทศต่างๆ

หน่วย : พันตัน

ปี พ.ศ.	สหภาพ ยุโรป (25)	ยุโรปอื่นๆ	อเมริกาเหนือ	ตะวันออก กลาง	เอเชีย	โอเชียเนีย
2539	2,479	225	2,517	-	432	- 16
2540	2,074	14	3,174	32	5	38
2541	3,060	150	5,151	-	- 1,028	97
2542	2,409	99	5,098	-	911	38
2543	2,532	389	6,112	-	942	3
2544	2,692	118	5,137	5	1,461	11
2545	2,192	293	5,617	-	2,277	10
2546	2,517	766	4,399	55	1,996	13
2547	3,043	289	6,682		3,959	158
2548	4,008	441	6,294	132	2,623	309

ที่มา : จากการคำนวณของข้อมูล International Iron and Steel Institute

ภูมิภาคที่มีการส่งออกเหล็กมากที่สุด ในปี 2548 คือ กลุ่มประเทศอเมริกาใต้ โดยมีปริมาณ 7,060 พันตัน รองลงมาได้แก่ กลุ่มประเทศซี.ไอ.เอส. มีจำนวนส่งออกสุทธิ 5,454 พันตัน (ตารางที่ 2.31)

ตารางที่ 2.31 ปริมาณการส่งออกเหล็กขั้นต้นของกลุ่มประเทศต่างๆ

หน่วย : พันตัน

ปี พ.ศ.	กลุ่มประเทศซี.ไอ.เอส.	อเมริกาใต้	แอฟริกา
2539	2,632	2,710	-
2540	2,977	2,708	- 26
2541	3,922	3,396	-
2542	4,531	3,093	552
2543	3,561	3,951	964
2544	5,780	4,130	364
2545	4,574	4,401	433
2546	4,458	- 60	499
2547	6,289	6,078	498
2548	5,454	7,060	702

ที่มา : จากการคำนวณของข้อมูล International Iron and Steel Institute

เมื่อพิจารณาแยกประเทศแล้วจะพบว่า ประเทศที่มีการส่งออกสุทธิมากที่สุด ได้แก่ บราซิล รองลงมา ได้แก่ รัสเซีย และจีน ตามลำดับ ส่วนประเทศที่นำเข้าสุทธินั้น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา รองลงมาได้แก่ อิตาลี เกาหลีใต้ และญี่ปุ่น ส่วนประเทศไทยนั้นเป็นผู้นำเข้าเหล็กขั้นต้นเป็นอันดับที่ 5 (ตารางที่ 2.32)

ตารางที่ 2.32 คุณการค่าในการค้าเหล็กของประเทศต่างๆ ปี 2548

หน่วย: ตัน

ส่งออกสุทธิ	ปริมาณคุณการค่า	นำเข้าสุทธิ	ปริมาณคุณการค่า
บราซิล	7,086	สเปน	806
สหรัฐอเมริกา	6,029	แองโกลา	686
รัสเซีย	4,946	ยูเครน	684
จีน	1,973	มาเลเซีย	595
อิตาลี	1,729	ตุรกี	414
เกาหลีใต้	1,508	อินเดีย	309
ญี่ปุ่น	1,039	เกาหลีเหนือ	116
ไทย	952	สวีเดน	61
ไต้หวัน	863	อื่นๆ	704

ที่มา : จากการคำนวณของข้อมูล International Iron and Steel Institute

4) ระดับราคาเหล็กในตลาดโลก

ราคาเหล็กในตลาดโลกส่วนใหญ่ยังคงมีแนวโน้มของการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการเหล็กของประเทศจีนเพื่อใช้ในการก่อสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานของประเทศ ทำให้แผ่นเหล็กไร้สนิมรีดร้อน แผ่นเหล็กไร้สนิมรีดเย็น เหล็กเส้น เหล็กถวด เหล็กแท่งเล็กบิลเล็ท เหล็กแท่งแบน เหล็กแท่ง ชนิด Merchant Bar เศษเหล็ก เหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ และเหล็กถลุง มีราคาสูงขึ้น ส่วนราคาเหล็กในตลาดโลกที่ปรับตัวลดลงนั้น ได้แก่ ธาตุผสมของเหล็ก แผ่นเหล็กรีดเย็น เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน และแผ่นเหล็กหนา (ตารางที่ 2.33) แต่การปรับลดลงนั้นไม่ได้ลดลงมากนัก เนื่องจากปริมาณการบริโภคยังเพิ่มสูงขึ้นในขณะที่ปริมาณการผลิตปรับตัวลดลง

ตารางที่ 2.33 ราคาเหล็กเฉลี่ยในตลาดโลก ปี 2545-2549

หน่วย: เหรียญสหรัฐฯ/ตัน

ประเภท	2545	2546	2547	2548	2549
เหล็กเส้น	247.00	315.29	497.29	469.43	518.29
เหล็กแท่ง ชนิด Merchant Bar	278.57	339.57	519.71	547.00	580.33
เหล็กถวด	269.50	323.83	512.67	498.33	534.50
เหล็กโครงสร้างรูปพรรณ	301.00	353.00	593.43	619.71	633.43
แผ่นเหล็กหนา	337.14	391.86	601.57	708.14	651.86
เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน	285.57	343.71	561.29	577.14	559.43
แผ่นเหล็กรีดเย็น	361.71	452.00	644.00	690.43	671.14
เหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี	462.00	530.71	724.57	759.43	803.57
เหล็กแท่งเล็กบิลเล็ท	194.00	250.75	379.00	365.00	391.00
เหล็กแท่งแบน	207.50	249.00	457.50	414.00	443.33
แผ่นเหล็กไร้สนิมรีดร้อน	-	1,698.00	2,390.33	2,427.33	3,139.00
แผ่นเหล็กไร้สนิมรีดเย็น	-	1,876.00	2,588.67	2,586.67	3,273.67
เศษเหล็ก	-	145.67	238.00	231.00	244.50
ธาตุผสมของเหล็ก	-	497.67	916.67	680.33	673.33
เหล็กถลุง	-	-	296.00	289.00	294.00

ที่มา: สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย

2.5.3 สถานการณ์อุตสาหกรรมเหล็กในประเทศไทย⁶

ในปัจจุบันประเทศไทยไม่มีการผลิตเหล็กขึ้นต้นนับตั้งแต่ปี 2524 ทั้งนี้เนื่องจากการถลุงเหล็กในประเทศไทยมีต้นทุนที่สูง ทำให้ไม่สามารถที่จะแข่งขันกับต่างประเทศได้ เพราะต้นทุนในการถลุงเหล็กของต่างประเทศนั้นถูกกว่าและมีเทคโนโลยีที่ทันสมัย ทำให้ราคาแร่เหล็กที่นำเข้ามามีราคาถูกกว่าที่ผลิตในประเทศ นอกจากนี้เรื่องของต้นทุนแล้ว ประเทศไทยยังไม่มีแหล่งแร่เหล็กที่มีคุณภาพ ซึ่งมีจำนวนน้อย และอยู่กระจัดกระจายในหลายภูมิภาค คือ ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังนั้นในปัจจุบันนี้ประเทศไทยจึงมีการผลิตเหล็กเฉพาะเหล็กขึ้นกลาง และเหล็กขึ้นปลายเท่านั้น

อย่างไรก็ตามในช่วงปี 2537-2538 มีผู้ประกอบการหลายรายสนใจที่จะลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิต วัสดุดิบเหล็กขึ้นต้น และได้ยื่นโครงการขอรับการส่งเสริมการลงทุนจากสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนทั้งสิ้น 6 ราย คิดเป็นกำลังการผลิตรวม 9.15 ล้านตันต่อปี แต่ในช่วงปี 2540 นั้น ประเทศไทยเกิดวิกฤติเศรษฐกิจขึ้นทำให้โครงการต่างๆ นั้นมีการชะลอและขอยกเลิกไป (ตารางที่ 2.34) ทำให้ในปัจจุบันจึงไม่มีการผลิตเหล็กถลุงและเหล็กพรมภายในประเทศ แต่ต้องนำเข้าจากต่างประเทศทั้งหมด

ตารางที่ 2.34 โครงการเหล็กพรมและเหล็กถลุง

บริษัท	ผลิตภัณฑ์	กำลังผลิต (ล้านตัน/ปี)	ปี BOI อนุมัติ	ที่ตั้ง	เงินทุน (ล้านบาท)	หมายเหตุ
บริษัท นครไทยสตีล จำกัด (มหาชน)	เหล็กพรม	1.5	2537	ชลบุรี	10,400	ชะลอ
บริษัท อุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย จำกัด (มหาชน)	เหล็กถลุง	3.0	2537	ระยอง	12,219	ยกเลิก
Nippon Dento Ispat	เหล็กพรม	1.2	2538	ระยอง	7,500	ยกเลิก
กลุ่มอิตาเลียน-ไทย	เหล็กพรม	0.9	2538	ระยอง	5,500	ยกเลิก
บริษัท สหวิริยา สตีลอินดัสตรี จำกัด (มหาชน)	เหล็กพรม	1.8	2538	ประจวบ-คีรีขันธ์	13,000	ชะลอ
บริษัท ร่วมทุนเหล็กไทย จำกัด	เหล็กพรม	0.75	2538	ระยอง	7,000	ยกเลิก
รวม		9.15				

ที่มา : กองโลกรรรม กรมทรัพยากรธรณี

⁶ รายงานภาวะเศรษฐกิจอุตสาหกรรม สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม 2549

1) การผลิตในประเทศ

ปริมาณการผลิตเหล็กและเหล็กกล้าของประเทศไทย ในปี 2549 มีประมาณ 8,687,057 ตัน (ไม่รวมผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป เหล็กแผ่นรีดเย็น เหล็กแผ่นเคลือบและท่อเหล็ก เพื่อไม่ให้เกิดการนับซ้ำ) ผลิตลดลงจากปี 2548 จำนวน 721,943 ตัน ทั้งนี้เนื่องจากการชะลอตัวของภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งเป็นผลมาจากราคาน้ำมันและอัตราดอกเบี้ยที่เพิ่มสูงขึ้น ปัญหาทางด้านสถานการณ์การเมืองภายในประเทศ จึงทำให้ความต้องการใช้เหล็กในประเทศลดลง รวมไปถึงการที่ผู้ผลิตเกรงว่าจะเกิดปัญหาความผันผวนของราคาเหล็ก ส่งผลให้ผู้ผลิตชะลอการผลิตลง และสต็อกสินค้าที่เก็บไว้ก็มีปริมาณไม่มาก ในขณะเดียวกันพ่อค้าคนกลางก็กังวลว่าจะเกิดปัญหาเช่นเดียวกันจึงสต็อกสินค้าไว้ที่จำเป็นเท่านั้น และเมื่อพิจารณาในรายผลิตภัณฑ์ พบว่าผลิตภัณฑ์ที่มีชะลอตัวลงมากที่สุดในช่วงนี้ ได้แก่ เหล็กทรงยาว ลดลงร้อยละ 12.09 เนื่องจากการชะลอตัวของภาคอสังหาริมทรัพย์ยังคงมีอยู่อย่างต่อเนื่องทั้งโครงการของภาครัฐและภาคเอกชน โดยจะเห็นได้จากฐานข้อมูลเครื่องชี้ภาวะอสังหาริมทรัพย์ของธนาคารแห่งประเทศไทย ซึ่งพบว่าในช่วง 9 เดือนแรกของปี 2549 พื้นที่รับอนุญาตก่อสร้างในเขตเทศบาลทั่วประเทศปรับตัวขึ้นเล็กน้อย ร้อยละ 3.27 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปีก่อน ในขณะที่มูลค่าซื้อขายที่ดินและสิ่งปลูกสร้างทั่วประเทศ ลดลง ร้อยละ 6.05 สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีการผลิตลดลงรองลงมาคือ เหล็กแผ่นรีดเย็นและเหล็กแผ่นรีดร้อน ลดลง ร้อยละ 2.38 และ 2.09 ตามลำดับ เป็นผลมาจากการชะลอตัวของสถานะเศรษฐกิจในประเทศ จึงทำให้ความต้องการบริโภคสินค้าในประเทศมีการชะลอตัว สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีการขยายตัว คือ เหล็กแผ่นเคลือบ เพิ่มขึ้น ร้อยละ 19.55 ทั้งนี้เนื่องจากในปี 2549 ประเทศไทยมีการลดลงนำเข้าเหล็กจากต่างประเทศ และมีการส่งออกในปริมาณที่เพิ่มสูงขึ้น รายละเอียดตามตารางที่ 2.35

ตารางที่ 2.35 ปริมาณการผลิตเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2549 เทียบกับปี 2548

ผลิตภัณฑ์	ปี 2548 (ตัน)	ปี 2549 ^๑ (ตัน)	อัตราการเปลี่ยนแปลง (ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป (Semi-Finished Products)	5,161,300	5,237,160	1.47
เหล็กทรงยาว (Long Products)	4,990,559	4,387,225	-12.09
เหล็กทรงแบน (Flat Products)			
เหล็กแผ่นรีดร้อน (Hot-rolled Flat)	4,418,441	4,326,107	-2.09
เหล็กแผ่นรีดเย็น (Cold-rolled Flat)	1,772,302	1,730,081	-2.38
เหล็กแผ่นเคลือบ (Coated Steel)	1,869,681	1,039,710	19.55
- เหล็กแผ่นเคลือบสังกะสี (Galvanized Sheet)	332,545	327,505	-1.52
- เหล็กแผ่นเคลือบดีบุก (Tin plate)	231,183	292,222	26.40
- เหล็กแผ่นไม่ได้เคลือบดีบุก (Tin free)	128,698	147,271	14.43
- อื่นๆ (other coated steel)	177,255	278,590	57.17
ท่อเหล็ก (Pipes & Tubes)	N/A	N/A	N/A
รวม ¹	9,409,000	8,687,057	-7.67

ที่มา: สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย

หมายเหตุ : ค่าประมาณการณ โดยสำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม

¹ ไม่รวมผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป เหล็กแผ่นรีดเย็น เหล็กแผ่นเคลือบ และท่อเหล็กเพื่อไม่ให้เกิดการนับซ้ำ

2) การบริโภคในประเทศ

ปริมาณการใช้เหล็กและเหล็กกล้าในประเทศที่สำคัญปี 2549 ประมาณ 11,475,220 ตัน โดยการใช้ในประเทศชะลอตัวลงร้อยละ 12.36 เมื่อเทียบกับช่วงเวลาดียวกันของปีก่อน อันเป็นผลมาจากการลดลงของการใช้ในประเทศของเหล็กทรงยาวร้อยละ 12.84 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน เนื่องจากภาวะอสังหาริมทรัพย์ที่ชะลอตัวลง จึงทำให้ผู้ซื้อจะสั่งซื้อสินค้าเฉพาะที่จำเป็นเท่านั้นและจะไม่มีการสต็อกสินค้าไว้ สำหรับปริมาณการใช้ในประเทศของเหล็กทรงแบนลดลงร้อยละ 12.03 เนื่องจากความต้องการใช้ในประเทศที่ลดลงอันเป็นผลมาจากสถานการณ์เศรษฐกิจในประเทศที่ชะลอตัว ทำให้ผู้บริโภคเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่ายใช้สอย

3) การนำเข้า

ปริมาณการนำเข้าเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญในปี 2549 มีจำนวนประมาณ 9,824,377 ตัน โดยคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 230,413 ล้านบาท และ โดยมูลค่าและปริมาณการนำเข้าชะลดตัวลง ร้อยละ 17.38 และ 15.34 ตามลำดับ ซึ่งเป็นผลมาจากสถานการณ์เศรษฐกิจภายในประเทศ โดยส่วนใหญ่จะนำเข้ามาจากประเทศญี่ปุ่น จีนและรัสเซีย ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้าชะลดตัวลงมากที่สุดเมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป ลดลง ร้อยละ 31.27 รองลงมาคือเหล็กแผ่นรีดร้อน ลดลง ร้อยละ 23.01

ผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป มีมูลค่า 57,614 ล้านบาท รองลงมาคือ เหล็กแผ่นเคลือบ มีมูลค่า 46,121 ล้านบาท และ เหล็กแผ่นรีดร้อน มีมูลค่า 44,810 ล้านบาท โดยผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้าขยายตัวเพิ่มมากที่สุด ได้แก่ ท่อเหล็ก เพิ่มขึ้นร้อยละ 119.46 เหล็กทรงยาว เพิ่มขึ้น ร้อยละ 7.45 และเหล็กแผ่นรีดเย็น เพิ่มขึ้นร้อยละ 3.07 รายละเอียดตามตารางที่ 2.36

ตารางที่ 2.36 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2545-2549

รายการ	2545	2546	2547	2548	2549	ตลาดนำเข้าที่สำคัญ
1. ผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป (Semi-Finished Products)						รัสเซีย,จีน
ปริมาณ (ตัน)	5,010,103.87	4,180,558.49	5,011,578.64	5,709,471.75	3,924,295.11	
มูลค่า (ล้านบาท)	41,926.69	46,100.73	79,154.42	95,308.55	57,613.90	
2. เหล็กทรงยาว (Long Products)						จีน,ญี่ปุ่น
ปริมาณ (ตัน)	562,196.76	539,749.72	547,174.83	654,589.32	703,382.51	
มูลค่า (ล้านบาท)	7,694.26	8,561.92	11,469.58	16,766.32	16,102.49	
3. เหล็กแผ่นรีดร้อน (Hot-Rolled Flat Products)						ญี่ปุ่น,จีน
ปริมาณ (ตัน)	2,204,813.79	2,348,345.15	2,354,069.94	2,638,998.42	2,031,835.63	
มูลค่า (ล้านบาท)	24,572.35	31,584.42	42,542.30	64,532.76	44,810.06	
4. เหล็กแผ่นรีดเย็น (Cold-Rolled Flat Products)						ญี่ปุ่น,เกาหลีใต้
ปริมาณ (ตัน)	394,216.50	545,219.77	621,737.09	713,993.00	735,912.37	
มูลค่า (ล้านบาท)	10,685.76	15,400.36	20,512.33	29,219.49	27,251.53	
5. เหล็กแผ่นเคลือบ (Coated Steel Products)						ญี่ปุ่น,เกาหลีใต้
ปริมาณ (ตัน)	761,064.33	861,796.06	1,072,590.54	1,367,846.08	1,379,366.10	
มูลค่า (ล้านบาท)	17,670.60	21,125.25	30,995.93	48,180.61	46,121.39	

ตารางที่ 2.36 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2545-2549 (ต่อ)

รายการ	2545	2546	2547	2548	2549	ตลาดนำเข้าที่สำคัญ
6. ท่อเหล็ก (Pipe)						อิตาลี, ญี่ปุ่น
ปริมาณ (ตัน)	150,121.42	217,896.23	593,268.13	478,263.92	1,049,585.62	
มูลค่า (ล้านบาท)	5,870.61	8,787.42	15,061.72	24,888.50	38,513.84	
รวมปริมาณ (ตัน)	9,082,516.68	8,693,565.40	10,200,419.17	11,563,162.48	9,824,377.34	ญี่ปุ่น, จีน, รัสเซีย
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	108,420.27	131,560.09	199,736.27	278,896.22	230,413.21	

ที่มา: สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย

4) การส่งออก

ปริมาณการส่งออกเหล็กและเหล็กกล้าในปี 2549 มีจำนวนประมาณ 1,903,157 ตัน โดยคิดเป็นมูลค่า 52,986 ล้านบาท โดยมูลค่าและปริมาณการส่งออกชะลอตัวลง ร้อยละ 0.04 และ 1.48 ตามลำดับ โดยตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยในช่วงนี้คือ สหรัฐอเมริกา สำหรับผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกขยายตัวขึ้นในช่วงนี้เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ได้แก่ เหล็กแผ่นเคลือบเพิ่มขึ้น ร้อยละ 50.82 รองลงมาคือ เหล็กทรงยาวและท่อเหล็ก เพิ่มขึ้น 23.56 และ 6.10 ตามลำดับ เนื่องจากความต้องการใช้ในประเทศที่ลดลง ผู้ผลิตไทยจึงต้องขยายตลาดโดยเพิ่มการส่งออกไปยังประเทศที่ยังคงมีความต้องการใช้อยู่ เช่น สหรัฐอเมริกา ยุโรปและตะวันออกกลาง เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ที่มีการมูลค่าการส่งออกมากที่สุด 3 อันดับแรก ได้แก่ เหล็กแผ่นรีดร้อน มีมูลค่า 18,703 ล้านบาท รองลงมาคือ เหล็กแผ่นรีดเย็น ไร้สนิมและท่อเหล็ก โดยมีมูลค่า 10,734 และ 10,590 ล้านบาท ตามลำดับ รายละเอียดตามตารางที่ 2.37

ตารางที่ 2.37 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2545-2549

รายการ	2545	2546	2547	2548	2549	ตลาดนำเข้าที่สำคัญ
1. ผลิตภัณฑ์เหล็กกึ่งสำเร็จรูป (Semi-Finished Products)						เวียดนาม
ปริมาณ (ตัน)	591.74	84,393.76	71,834.84	39,418.02	18,171.53	
มูลค่า (ล้านบาท)	6.56	888.07	974.93	540.49	288.98	
2. เหล็กทรงยาว (Long Products)						มาเลเซีย
ปริมาณ (ตัน)	296,240.57	321,303.21	326,796.37	288,759.63	356,787.65	
มูลค่า (ล้านบาท)	3,327.78	4,355.69	6,901.58	6,074.12	7,486.03	
3. เหล็กแผ่นรีดร้อน (Hot-Rolled Flat Products)						สหรัฐอเมริกา
ปริมาณ (ตัน)	237,115.33	274,551.50	613,251.99	921,663.60	907,889.75	
มูลค่า (ล้านบาท)	3,234.79	3,871.40	12,827.32	18,392.39	18,703.33	

ตารางที่ 2.37 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกเหล็กและเหล็กกล้าที่สำคัญปี 2545-2549 (ต่อ)

รายการ	2545	2546	2547	2548	2549	ตลาดนำเข้าที่สำคัญ
4. เหล็กแผ่นรีดเย็น (Cold-Rolled Flat Products)						มาเลเซีย,ฮ่องกง
ปริมาณ (ตัน)	522,852.59	643,772.50	517,092.86	374,989.22	247,512.88	
มูลค่า (ล้านบาท)	10,628.67	15,711.74	16,316.95	15,274.55	10,734.33	
5. เหล็กแผ่นเคลือบ (Coated Steel Products)						สหรัฐอเมริกา,พม่า
ปริมาณ (ตัน)	121,138.73	152,758.65	136,179.32	105,374.14	158,927.56	
มูลค่า (ล้านบาท)	2,741.70	4,010.61	3,988.03	3,929.59	5,182.42	
6. ท่อเหล็ก (Pipe)						สหรัฐอเมริกา มาเลเซีย
ปริมาณ (ตัน)	210,160.52	176,624.43	217,331.17	201,565.27	213,867.56	
มูลค่า (ล้านบาท)	4,903.39	5,066.04	7,227.48	8,794.40	10,590.46	
รวมปริมาณ (ตัน)	1,388,099.47	1,653,404.05	1,882,486.55	1,931,769.88	1,903,156.92	สหรัฐอเมริกา
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	24,842.90	33,903.55	48,236.29	53,005.54	52,985.55	

ที่มา: สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย

5) ระดับราคาเหล็กในประเทศไทย

ในช่วงปี 2549 ระดับราคาเหล็กปรับตัวลดลงจากปี 2548 ในเกือบทุกรายการ ทั้งนี้
เนื่องจากความต้องการบริโภคเหล็กลดลง จากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลง โดยเฉพาะหลายฝ่าย
มองถึงแนวโน้มภาคอสังหาริมทรัพย์ที่ชะลอตัวลงอย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ต้นปี 2549
(ตารางที่ 2.38)

ตารางที่ 2.38 ราคาเหล็กเฉลี่ยในประเทศไทย ปี 2546-2549

หน่วย: บาท/ ก.ก.

ประเภท	2546	2547	2548	2549
เศษเหล็ก	6.47	9.06	9.73	9.51*
เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ SR.24 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 6 มม. (มอก. 20 - 2527)	15.74	21.36	20.41	20.55
เหล็กเส้นกลมผิวเรียบ SR.24 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 มม.(มอก. 20 - 2527)	14.53	19.94	18.92	18.79
เหล็กเส้นกลมผิวข้ออ้อย SD.30 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 มม. (มอก. 24 - 2536)	14.35	19.87	18.79	18.73
เหล็กเส้นกลมผิวข้ออ้อย SD.40 ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 12 มม. (มอก. 24 - 2536)	14.55	20.08	18.96	18.93
เหล็กฉาก ขนาด 40 x 40 x 4 มม.	16.56	22.25	21.98	21.00
เหล็กตัวซี (Light Channel Steel) ขนาด 75 x 45 มม.	15.74	21.50	20.58	21.11
ตะแกรงเหล็ก เบอร์ 18 (Wires No.18)	21.30	28.91	28.96	27.38
ลวดเหล็กแรงดึงสูงชนิดเส้นเดี่ยว (PC WIRE)	29.10	37.68	39.93	37.63
ลวดเหล็กแรงดึงสูงชนิดตีเกลียว 7 เส้น (PC STRAND)	30.10	38.67	40.65	38.32
เหล็กแผ่นรีดร้อนชนิดม้วน (HR coil)	17.11	23.03	23.67	20.00*

ที่มา: Bureau of Trade and Economic Indicies

หมายเหตุ: * ข้อมูลเฉลี่ยระหว่างเดือนมกราคม-มิถุนายน 2549

6) ฐานภาษี

เมื่อทำการพิจารณาเปรียบเทียบระหว่างอัตราเพดานที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้จัดเก็บสำหรับสินค้าในกลุ่มดังกล่าว พบว่า อัตราเพดานจะมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 1-25 และอัตราภาษีจัดเก็บจริงจะมีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 1-10 โดยอัตราภาษีจัดเก็บจริงจะมีค่าต่ำกว่าอัตราเพดานภาษีในเกือบทุกรายการ ยกเว้น แต่สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ที่ข่างแล้ว (พิกัด 2601) เท่านั้นที่อัตราภาษีจัดเก็บจริงจะเท่ากับอัตราเพดานภาษี ซึ่งมีรายละเอียดดังตารางที่ 2.39

ตารางที่ 2.39 อัตราเพดานอากรขาเข้าประเทศไทยของเหล็ก

ประเภทสินค้า	พิกัด ศุลกากร	อัตราเพดาน (ร้อยละ)	อัตราภาษีจัดเก็บ จริง(ร้อยละ)
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ที่ข่างแล้ว	26.01	1	1
เหล็กถลุงและเหล็กสปีเกล เป็นแท่งถลุง ก้อนเหลี่ยม หรือลักษณะอื่น ๆ	72.01	5	1
สารเจือเหล็ก (เฟอโรอัลลอย)	72.02	6	1

ตารางที่ 2.39 อัตราเพดานอากรขาเข้าประเทศไทยของเหล็ก (ต่อ)

ประเภทสินค้า	พิกัด ศุลกากร	อัตรา เพดาน (ร้อยละ)	อัตราภาษี จัดเก็บจริง (ร้อยละ)
ผลิตภัณฑ์จำพวกเหล็กที่ได้จากสินแร่เหล็กโดยวิธีใดเร่กรีตักชั้น และผลิตภัณฑ์จำพวกเหล็กอื่น ๆ	72.03	5	1
เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก รวมทั้งอินกอตที่หลอมมาจากของ	72.04	1-10	1
เม็ดและผง ของเหล็กถลุง ของเหล็กสปีเกล ของเหล็ก หรือเหล็กกล้า	72.05	6	1
เหล็ก และเหล็กกล้าไม่เจือ เป็นอินกอตหรือมีลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ	72.06	10	1
ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	72.07	10	1
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดร้อน ไม่หุ้มดัด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ	72.08	15	5
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดเย็น (โคลด์รีดิวส์) ไม่หุ้มดัด ไม่ชุบหรือไม่เคลือบ	72.09	17	7
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป หุ้มดัด ชุบ หรือเคลือบ	72.10	20	1-9
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร ไม่หุ้มดัด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ	72.11	15	5-7
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร หุ้มดัด ชุบ หรือเคลือบ	72.12	20	9
ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	72.13	15	5
ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ที่ไม่ได้ทำมาไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อนหรืออัดรีดร้อน แต่รวมถึงของดังกล่าวที่บิดตัวหลังจากการรีด	72.14	15	5
ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	72.15	17	1-7
มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่าง ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	72.16	15-17	10
ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	72.17	25	10
เหล็กกล้าไม่สนิม ที่เป็นอินกอตหรือมีลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ รวมทั้งผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม	72.18	10	1
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป	72.19	15-20	1-5
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร	72.20	15-20	1-5
ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อนขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม	72.21	15	1
ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม	72.22	15-7	1-5
ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม	72.23	25	10
เหล็กกล้าเจืออื่น ๆ ที่เป็นอินกอตหรือมีลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ	72.24	10	1
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป	72.25	15-20	5-9
ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร	72.26	15-20	5-9
ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ	72.27	15	1
ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ มุม รูปทรงและหน้าตัดรูปต่าง ๆ	72.28	15-17	1-7
ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ	72.29	25	1-10

ที่มา: กรมศุลกากร

2.6 อุตสาหกรรมอะลูมิเนียม

โลหะอะลูมิเนียมเป็นธาตุเริ่มเป็นที่รู้จักของมนุษย์เมื่อไม่นานมานี้ โดยมีการค้นพบครั้งแรกในปี ค.ศ 1820 ณ แหล่งบอไซด์ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งต่อมาได้ใช้เป็นชื่อเรียก แร่อะลูมิเนียมจนถึงปัจจุบัน แม้โลหะอะลูมิเนียมจะเป็นธาตุใหม่ แต่มีคุณสมบัติเด่นหลายประการและสามารถนำไปใช้ได้กว้างขวางในอุตสาหกรรมหลายประเภท ทำให้การใช้ประโยชน์จากโลหะอะลูมิเนียมมีปริมาณเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด จนนับเป็นโลหะนอกกลุ่มเหล็กที่มีปริมาณการใช้มากที่สุดในโลก

อย่างไรก็ตาม ถ้าหากพิจารณาถึงคุณสมบัติของอะลูมิเนียม ที่มีความแข็งแรงสูงเมื่อเทียบกับน้ำหนัก นำไฟฟ้าและความร้อนได้ดี น้ำหนักเบา ไม่เป็นสนิม สามารถขึ้นรูปด้วยกรรมวิธีต่างๆ ได้ง่ายไม่เสี่ยงต่อการแตกหักและสามารถนำมาหมุนเวียนใช้ได้ใหม่โดยมีคุณภาพไม่เปลี่ยนแปลง จึงถูกนำไปใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ ที่สำคัญได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ อุตสาหกรรมไฟฟ้าและอุตสาหกรรมยานยนต์ ดังนั้นจึงถือได้ว่าอะลูมิเนียมเป็นธาตุที่มีบทบาทต่อภาคอุตสาหกรรมต่างๆ มากขึ้น อย่างต่อเนื่อง

2.6.1 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอะลูมิเนียม

จากคุณสมบัติของอะลูมิเนียมขั้นต้น ทำให้ถูกนำไปใช้ประโยชน์เป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องหลายๆ ประเภทอุตสาหกรรม ได้แก่

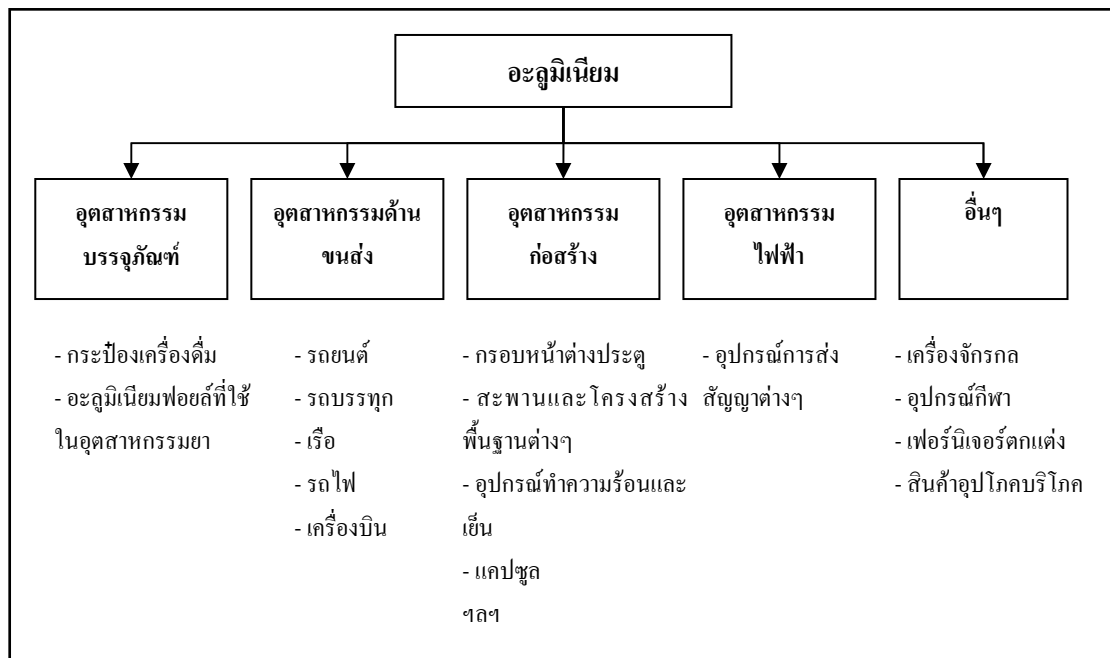
1) อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ การที่อะลูมิเนียมเป็นโลหะที่มีคุณสมบัติเด่นหลายประการคือมีความแข็งแรงต่อหน่วยน้ำหนักสูง นำไฟฟ้าและความร้อนได้ดี น้ำหนักเบาไม่เป็นสนิมสามารถนำมาขึ้นรูปง่ายจึงนิยมนำมาผลิตเป็นบรรจุภัณฑ์ต่างๆ เช่น กระจังเครื่องดื่มน้ำ เป็นต้น

2) อุตสาหกรรมด้านขนส่ง มีการนำอะลูมิเนียมมาใช้เป็นวัสดุที่ทำส่วนประกอบในการผลิตรถยนต์ รถไฟ เรือ เครื่องบิน

3) อุตสาหกรรมด้านการก่อสร้าง อะลูมิเนียมถูกนำมาใช้เป็นส่วนประกอบในการผลิตสินค้าด้านอุตสาหกรรมการก่อสร้างต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นกรอบหน้าต่างประตู สะพานและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ อุปกรณ์ทำความร้อนและเย็น

4) อุตสาหกรรมไฟฟ้า อะลูมิเนียมได้ถูกนำไปใช้ในการผลิตเครื่องใช้ไฟฟ้าต่างๆ รวมไปถึงอุปกรณ์การส่งสัญญาณต่างๆ (Transmission Line, Transmission Tower)

5) อุตสาหกรรมอื่นๆ อะลูมิเนียมยังเป็นส่วนสำคัญในการผลิตสินค้าต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เครื่องจักรกล อุปกรณ์กีฬา เฟอร์นิเจอร์ตกแต่ง สินค้าอุปโภคบริโภค ฯลฯ

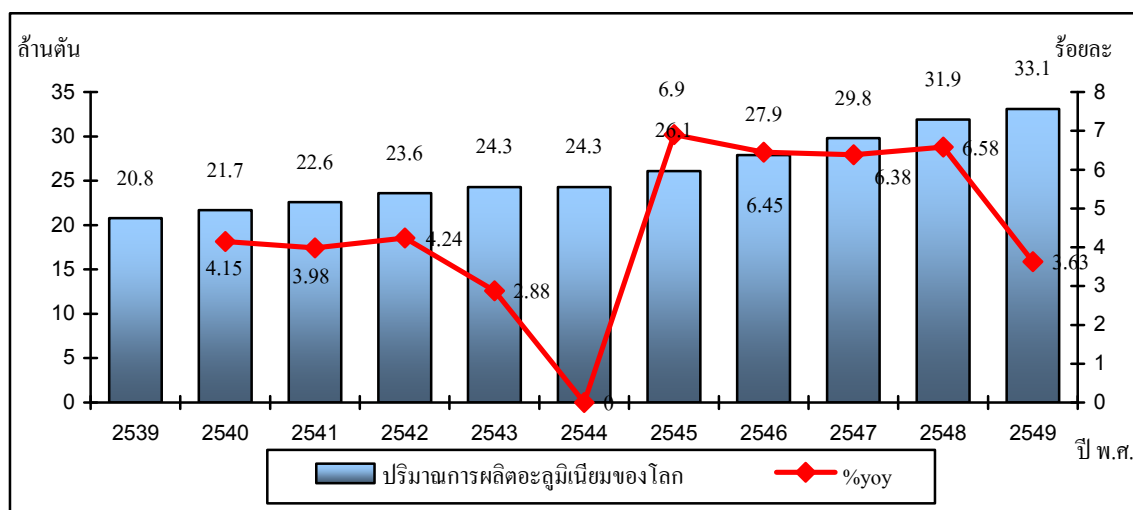

ภาพที่ 2.31 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอะลูมิเนียม

2.6.2 สถานการณ์อะลูมิเนียมของโลก

1) แหล่งผลิตอะลูมิเนียมที่สำคัญของโลก

ในปี 2549 มีการผลิตอะลูมิเนียมขั้นปฐมภูมิ (Primary Aluminum) จำนวนทั้งสิ้น 33.1 ล้านตันต่อปี จาก 120 โรงถลุงอะลูมิเนียมจากทั่วโลก โดยมีอัตราการขยายตัวชะลอตัวลงจากปี 2548 อยู่ที่ 3.63 ทั้งนี้มาจากการลดลงของการผลิตอะลูมิเนียมของประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นสำคัญ (ภาพที่ 2.32)

ภาพที่ 2.32 ปริมาณการผลิตอะลูมิเนียมของโลก

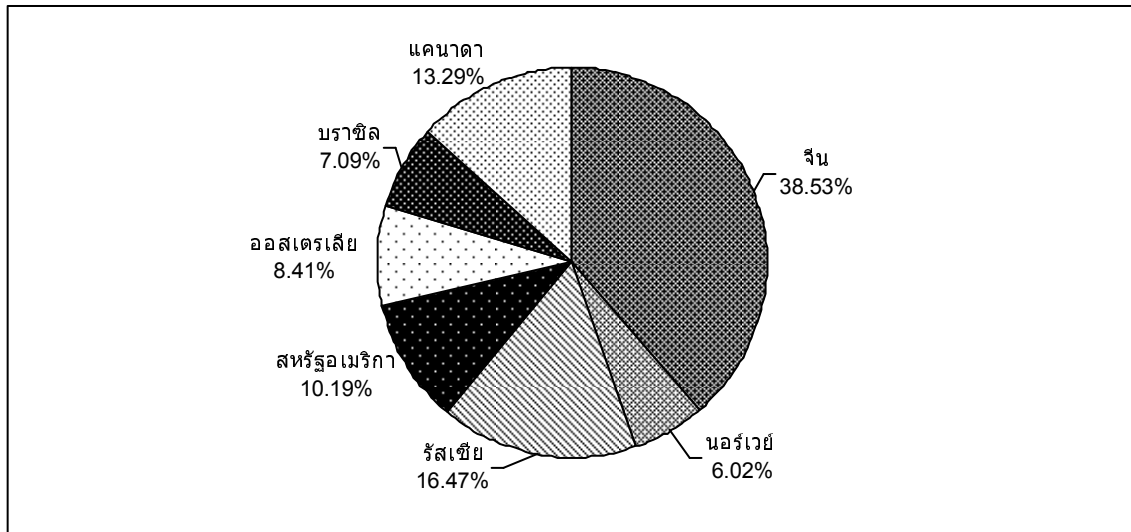
ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, 2007

และเมื่อพิจารณาประเทศผู้ผลิตที่สำคัญของอะลูมิเนียมแล้วพบว่า ประเทศจีนเป็นประเทศที่มีการผลิตอะลูมิเนียมมากที่สุดมีจำนวนทั้งสิ้น 8,700 พันตัน รองลงมาได้แก่ ประเทศรัสเซีย 3,720 พันตัน และสหรัฐอเมริกา 2,300 พันตัน ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาแนวโน้มของประเทศผู้ผลิตรายใหญ่โดยเฉพาะประเทศจีนที่มีแนวโน้มของการผลิตที่เพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 11.54 ทั้งนี้เนื่องจากประเทศจีนต้องการใช้อะลูมิเนียมในการพัฒนากิจกรรมพื้นฐานทางด้านเศรษฐกิจของประเทศ เพื่อรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ (ตารางที่ 2.40)

ตารางที่ 2.40 ประเทศผู้ผลิตอะลูมิเนียมที่สำคัญ

ประเทศ	ปริมาณการผลิต (พันตัน)							
	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549*
สหรัฐอเมริกา	3,780	3,670	2,640	2,710	2,700	2,520	2,480	2,300
ออสเตรเลีย	1,720	1,770	1,800	1,840	1,860	1,900	1,900	1,900
บราซิล	1,250	1,280	1,130	1,320	1,380	1,460	1,500	1,600
แคนาดา	2,390	2,370	2,580	2,710	2,790	2,590	2,890	3,000
จีน	2,450	2,550	3,250	4,300	5,450	6,670	7,800	8,700
ฝรั่งเศส	400	440	460	450	400	550	550	560
นอร์เวย์	1,030	1,030	1,070	1,100	1,150	1,320	1,370	1,360
รัสเซีย	3,150	3,240	3,300	3,350	3,480	3,590	3,650	3,720
แอฟริกาใต้	690	670	660	680	740	860	850	890
เวเนซุเอลา	570	570	570	570	600	620	610	620
อื่นๆ	5,650	6,440	6,890	6,910	7,160	7,710	5,190	5,340
รวม	23,100	24,000	24,400	25,900	27,700	29,800	31,900	33,100

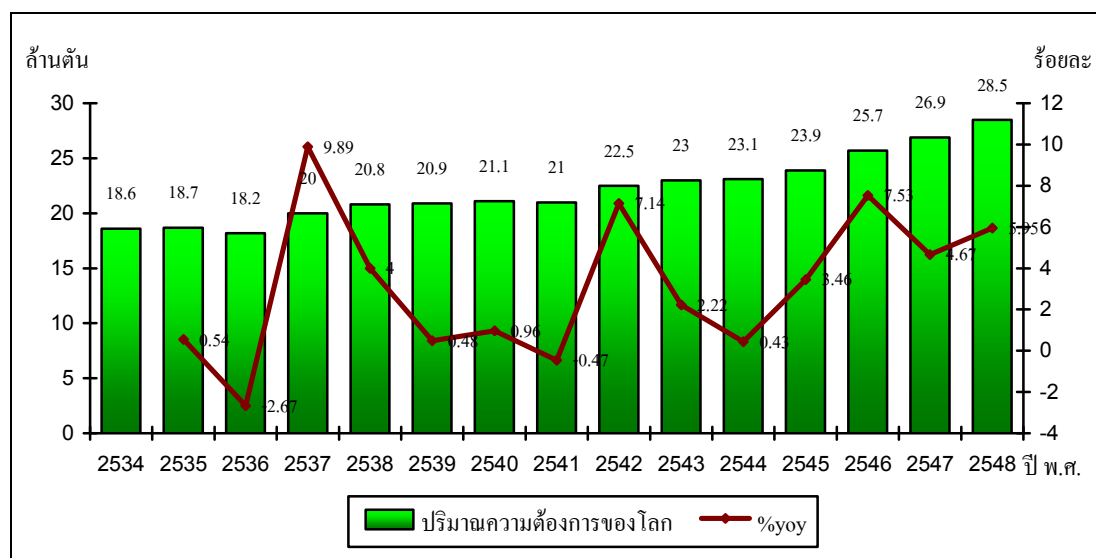
ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, 2007

ภาพที่ 2.33 ประเทศผู้ผลิตอะลูมิเนียมที่สำคัญ

2) การบริโภคอะลูมิเนียมโลก

อะลูมิเนียมนับเป็นโลหะที่มีปริมาณการใช้สูงมากที่สุดเป็นอันดับสองของโลก รองจากโลหะเหล็กและเหล็กกล้า จากการที่โลหะอะลูมิเนียมสามารถใช้งานได้อย่างกว้างขวางทำให้ปริมาณการใช้โลหะอะลูมิเนียมมีแนวโน้มสูงขึ้นมาโดยตลอด (ภาพที่ 2.34) โดยในปี 2549 มีปริมาณการใช้อะลูมิเนียมทั่วโลกทั้งหมดประมาณ 28.5 ล้านตัน ขยายตัวร้อยละ 5.95 เมื่อเทียบกับปี 2548 (ภาพที่ 2.34)

ภาพที่ 2.34 ปริมาณการบริโภคอะลูมิเนียมของโลก

ที่มา: International Aluminium Institute

เมื่อพิจารณาประเทศที่มีปริมาณการบริโภคอะลูมิเนียมมากที่สุด คือประเทศจีน มีการบริโภคสูงถึง 8, 100 พันตัน ทั้งนี้เนื่องจากประเทศจีนมีความต้องการที่จะสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานเพื่อรองรับกับการลงทุน และการขยายตัวของเศรษฐกิจของประเทศเป็นสำคัญ รองลงมา ได้แก่ สหรัฐอเมริกา 7,000 พันตัน และกลุ่มสหภาพยุโรป 6,800 พันตัน ตามลำดับ (ตารางที่ 2.41)

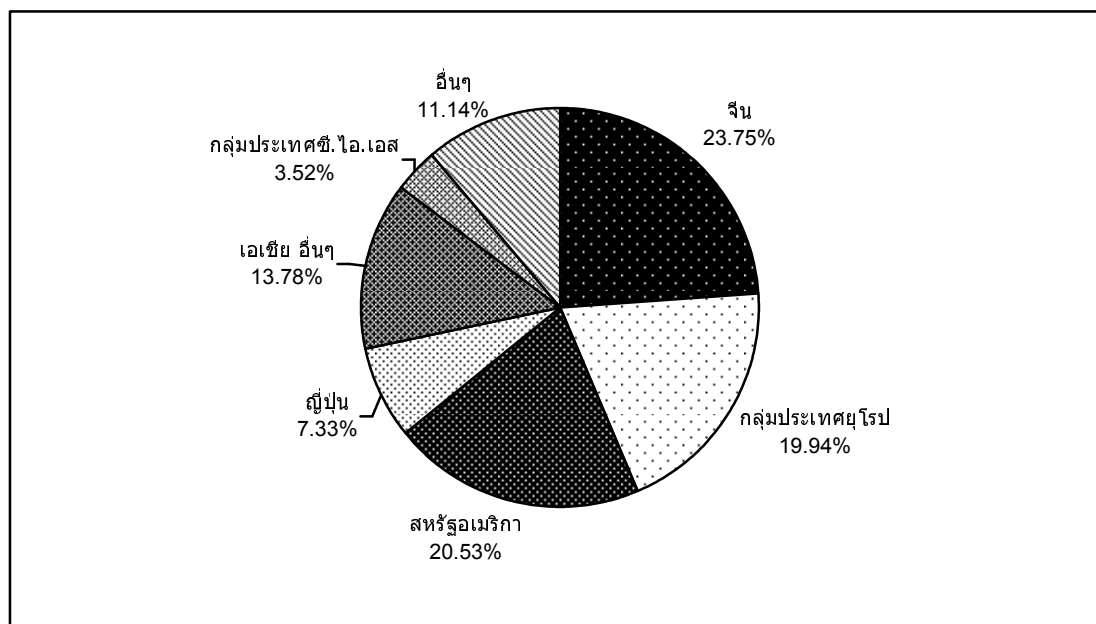
ตารางที่ 2.41 ความต้องการบริโภคอะลูมิเนียมในตลาดโลก

ประเทศ	ปริมาณการบริโภค (พันตัน)		
	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
จีน	6,200	7,200	8,100
กลุ่มประเทศยุโรป	7,300	7,400	6,800
สหรัฐอเมริกา	6,600	6,800	7,000
ญี่ปุ่น	2,400	2,400	2,500
เอเชีย อื่นๆ	4,300	4,500	4,700
กลุ่มประเทศซี.ไอ.เอส.	1,000	1,000	1,200
อื่นๆ	3,300	3,620	3,800
รวม	31,100	32,900	34,100

ที่มา: 1. Macquarie Research, October 2005

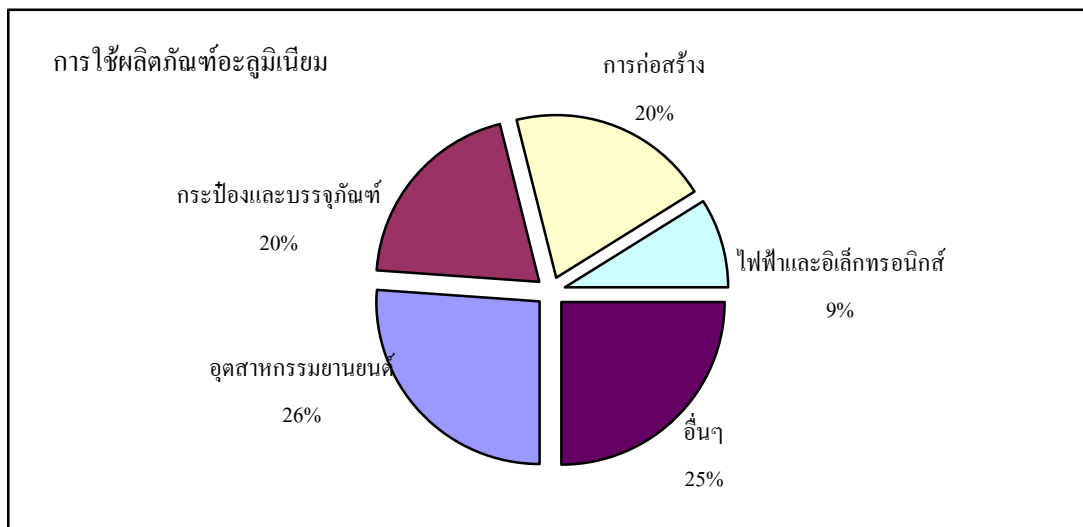
2. U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2006

หมายเหตุ: E = Estimated (ประมาณการ)

ภาพที่ 2.35 ความต้องการบริโภคอะลูมิเนียมในตลาดโลก

โดยการบริโภคอะลูมิเนียมทั่วโลก จะมีการใช้มากที่สุดใอุตสาหกรรมยานยนต์ โดยคิดเป็นร้อยละ 26 ของการใช้ทั้งหมด เนื่องจากอะลูมิเนียมเป็น โลหะที่มีน้ำหนักเบาและมีความแข็งแรงสูง ทำให้เมื่อใช้เป็นวัตถุดิบผลิตรถยนต์จะช่วยประหยัดพลังงานที่ใช้ โดยปัจจุบันชิ้นส่วนต่างๆ ในยานพาหนะ โดยเฉพาะรถยนต์ ได้เปลี่ยนมาใช้โลหะอะลูมิเนียมเป็นวัตถุดิบแทนโลหะชนิดอื่นๆ (ภาพที่ 2.36) และการใช้โลหะอะลูมิเนียมในรถยนต์ของโลกยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จากเดิมในปี 2545 ที่มีปริมาณการใช้ประมาณ 107 กิโลกรัมต่อรถยนต์หนึ่งคันเป็น 117 กิโลกรัมต่อรถยนต์หนึ่งคันในปี 2548 และคาดการณ์ว่าในปี 2553 จะมีการใช้โลหะอะลูมิเนียมในรถยนต์หนึ่งคันสูงถึง 137 กิโลกรัม สำหรับสัดส่วนการใช้โลหะอะลูมิเนียมของโลกมากที่สุดรองลงมาได้แก่ อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ (Packaging) เช่น กระจกป้องเครื่องคั้ม อะลูมิเนียมฟอยด์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมยาและอาหารคิดเป็นร้อยละ 20 ของการบริโภคอะลูมิเนียมทั้งหมด อุตสาหกรรมก่อสร้าง เช่น กรอบหน้าต่างประตู สะพานและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ อุปกรณ์ทำความร้อนและความเย็น คิดเป็นร้อยละ 20 เช่นกัน นอกจากนี้ยังใช้ในอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุตสาหกรรมไฟฟ้า ประมาณร้อยละ 9

ภาพที่ 2.36 การใช้ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียมของโลก

ที่มา: Mineral Yearbook Aluminium International Aluminium Institute, London

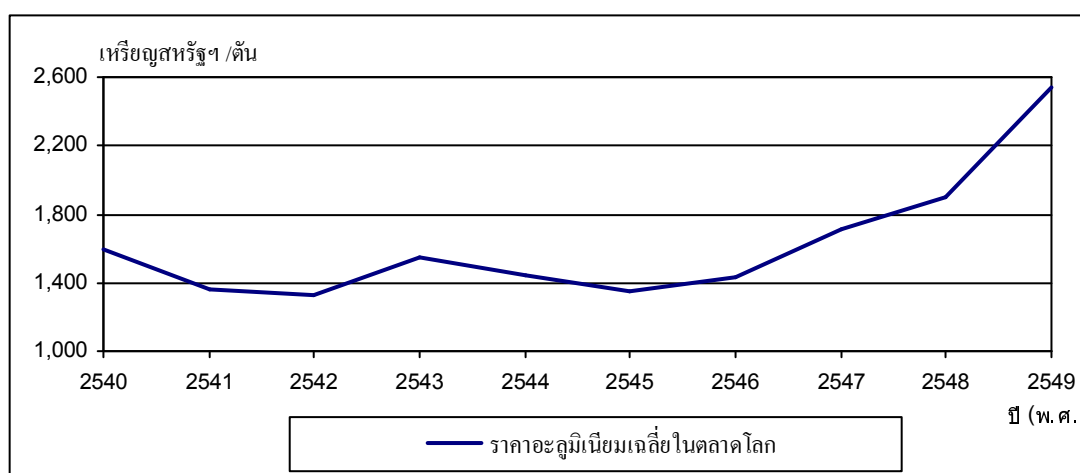
3) ระดับราคาอะลูมิเนียมในตลาดโลก

ราคาอะลูมิเนียมในตลาดโลกได้มีการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องในช่วง 5 ปีที่ผ่านมาและมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดย ในปี 2549 ราคาโลหะอะลูมิเนียมอยู่ที่ประมาณ 2,537 เหรียญสหรัฐฯ/ตัน ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณการผลิตลงของประเทศสหรัฐอเมริกา และการบริโภคที่เพิ่มขึ้นของประเทศจีน ทำให้ระดับราคาอะลูมิเนียมในตลาดโลกปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น (ตารางที่ 2.42)

ตารางที่ 2.42 ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยในตลาดโลก ปี 2540-2549

ปี	ราคา (เหรียญสหรัฐฯ/ ตัน)
2540	1,599
2541	1,358
2542	1,328
2543	1,550
2544	1,444
2545	1,350
2546	1,431
2547	1,716
2548	1,898
2549	2,537

ที่มา: London Metal Exchange (LME)

ภาพที่ 2.37 ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยในตลาดโลก ปี 2540-2549

ที่มา: London Metal Exchange (LME)

2.6.3 สถานการณ์อุตสาหกรรมอะลูมิเนียมในประเทศไทย

1) การผลิตอะลูมิเนียมในประเทศ

การผลิตอะลูมิเนียมในประเทศไทยในขั้นของการผลิตอะลูมิเนียมขั้นปฐมภูมิ (Primary Aluminium) นั้น ยังไม่มีการผลิต เนื่องจากประเทศไทยไม่มีศักยภาพในแร่อะลูมิเนียม

2) การบริโภคโลหะอะลูมิเนียมในประเทศ

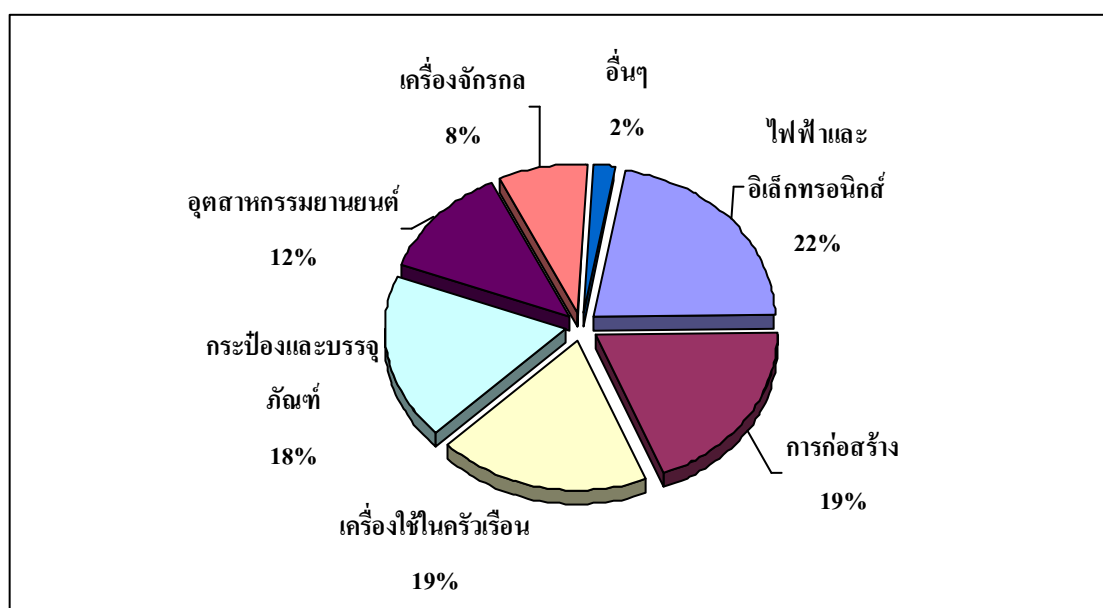
ความต้องการใช้โลหะอะลูมิเนียมของประเทศไทยในปี 2549 มีปริมาณ โดยเฉลี่ย ประมาณ 449.61 พันตัน รวมเป็นมูลค่ากว่า 46,314 ล้านบาท ทั้งนี้โลหะอุตสาหกรรมจะถูกนำไปใช้ในอุตสาหกรรมไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด โดยมีปริมาณการใช้คิดเป็นร้อยละ 22.0 ของการใช้โลหะอะลูมิเนียมทั้งหมดในประเทศไทย รองลงมา ได้แก่ อุตสาหกรรมก่อสร้าง อุตสาหกรรมบรรจุภัณฑ์ และอุตสาหกรรมยานยนต์ ตามลำดับ (ภาพที่ 2.38) อย่างไรก็ตาม แนวโน้มของการใช้อะลูมิเนียมนั้นมีแนวโน้มขยายตัวขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากมีอุตสาหกรรมยานยนต์ขนาดใหญ่จากต่างประเทศหลายแห่งมาตั้งฐานการผลิตในประเทศ

ตารางที่ 2.43 ปริมาณการบริโภคอะลูมิเนียมปี 2542-2549

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
รวมปริมาณ (พันตัน)	267.71	293.6	293.44	320.88	406.17	477.47	422.43	449.61
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	16,478	22,590	26,541	25,710	31,261	41,078	37,106	46,314

ที่มา: THAILAND METAL STATISTICS YEAR 2006 (Jan-Jun)

หมายเหตุ: P ค่าเบื้องต้น

ภาพที่ 2.38 สัดส่วนการใช้โลหะอะลูมิเนียมของประเทศไทยแยกตามประเภทการใช้งาน

3) การนำเข้าโลหะอะลูมิเนียม

เนื่องจากประเทศไทยไม่มีโรงงานผลิตอะลูมิเนียมปฐมภูมิ ประกอบกับ
อุตสาหกรรมอะลูมิเนียมขั้นกลางและขั้นปลายในประเทศจำเป็นต้องใช้โลหะอะลูมิเนียมเป็น
วัตถุดิบหลักทำให้ต้องพึ่งพาการนำเข้าเป็นจำนวนมาก โดยการนำเข้าอะลูมิเนียมในแต่ละปีคิดเป็น
มูลค่ามากที่สุดเป็นอันดับ 2 รองจากเหล็กและเหล็กกล้า ซึ่งประเทศไทยได้นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่น
จีน ออสเตรเลีย และมาเลเซีย มากที่สุด

โดยในปี 2549 การนำเข้าอะลูมิเนียมของประเทศไทย มีปริมาณทั้งสิ้น 536.24
พันตัน เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ทั้งนี้เนื่องจากการขยายตัวของอุตสาหกรรม ทำให้การลงทุนของ
ภาคเอกชนนั้นเพิ่มสูงขึ้นจึงมีการเพิ่มปริมาณการนำเข้าอะลูมิเนียมเพื่อมาใช้เป็นวัตถุดิบเบื้องต้น
เพิ่มขึ้น โดยอะลูมิเนียมที่นำเข้าเพิ่มขึ้นได้แก่ อะลูมิเนียมทุกชนิดยกเว้นอะลูมิเนียมฟอยล์ที่มีมูลค่า
ลดลงจากในปี 2548 (ตารางที่ 2.44)

ตารางที่ 2.44 ปริมาณการนำเข้าอะลูมิเนียมปี 2542-2549

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
1. เศษโลหะ								
ปริมาณ (พันตัน)	7.16	11.49	13	17.60	22.36	31.18	31.78	53.41
มูลค่า (ล้านบาท)	304	569	699	890	1,158	1,768	1,893	3,923
2. อะลูมิเนียมไม่ขึ้นรูป								
ปริมาณ (พันตัน)	160	236.95	235	259.32	330.32	392.75	386.92	418.45
มูลค่า (ล้านบาท)	9,664	14,280	17,122	16,343	20,128	28,092	30,586	41,012
3. ผงอะลูมิเนียม								
ปริมาณ (พันตัน)	0.23	0.58	0.58	0.67	0.86	1.02	0.43	0.55
มูลค่า (ล้านบาท)	44	59	64	62	78	75	92	110
4. อะลูมิเนียมแท่ง								
ปริมาณ (พันตัน)	3	3.91	3.42	2.62	4.28	4.14	5.91	9.47
มูลค่า (ล้านบาท)	398	499	431	359	575	680	970	1,400
5. อะลูมิเนียมลวด								
ปริมาณ (พันตัน)	2	2.36	2.53	2.74	2.63	3.26	2.69	2.95
มูลค่า (ล้านบาท)	291	367	356	314	311	366	339	466
6. อะลูมิเนียมแผ่น								
ปริมาณ (พันตัน)	41	56.68	56.17	61.03	70.76	80.95	47.69	31.92
มูลค่า (ล้านบาท)	4,390	6,169	6,689	6,805	7,804	9,354	5,809	4,621
7. อะลูมิเนียมฟอยล์								
ปริมาณ (พันตัน)	81	17.95	20.41	21.69	26.57	33.28	13.52	12.84
มูลค่า (ล้านบาท)	2,888	3,387	3,683	3,693	4,290	5,493	2,057	1,968
8. ท่อและอุปกรณ์								
ปริมาณ (พันตัน)	2	2.14	1.87	2.16	2.39	3.09	6.14	6.67
มูลค่า (ล้านบาท)	551	599	786	742	890	1,102	1,875	2,121
รวมปริมาณ (พันตัน)	296	332.06	332.78	367.82	460.17	549.66	495.08	536.24
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	18,530	25,930	29,830	29,209	35,234	46,929	43,621	55,621

ที่มา: THAILAND METAL STATISTICS YEAR 2006 (Jan-JUN)

หมายเหตุ: P ค่าเบื้องต้น

มูลค่าการนำเข้าอะลูมิเนียมของไทยมีการนำเข้าเพิ่มขึ้นทุกปี ยกเว้นในปี 2545 และปี 2548 ที่มีมูลค่าการนำเข้าอะลูมิเนียมลดลง โดยในปี 2547 ไทยมีมูลค่าการนำเข้า 46,929 ล้านบาท และในปี 2548 มีมูลค่าการนำเข้า 43,621 ล้านบาท ลดลง 3,308 ล้านบาท

4) การส่งออกโลหะอะลูมิเนียม

การส่งออกโลหะอะลูมิเนียมของประเทศไทยนั้น มีปริมาณและมูลค่าไม่มากนัก ทั้งนี้เนื่องจากโลหะอะลูมิเนียมที่ผลิตได้นั้นจะใช้ในการบริโภคภายในประเทศเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตามในปี 2549 ปริมาณการส่งออกของประเทศไทยมีจำนวนทั้งสิ้น 86.63 พันตัน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ปริมาณยังไม่มากนัก โดยตลาดส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศญี่ปุ่น จีน ออสเตรเลียและมาเลเซีย ตามลำดับ

ตารางที่ 2.45 เปรียบเทียบปริมาณการส่งออกอะลูมิเนียมปี 2542-2549

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
1. เศษโลหะ								
ปริมาณ (พันตัน)	11.07	11.50	13.39	15.32	17.49	20.62	21.30	26.31
มูลค่า (ล้านบาท)	449	543	658	708	735	944	1,103	1,864
2. อะลูมิเนียมไม่ขึ้นรูป								
ปริมาณ (พันตัน)	4.63	6.84	5.14	9.54	6.91	12.31	13.30	11.41
มูลค่า (ล้านบาท)	258	438	333	586	452	902	1,111	1,136
3. ผงอะลูมิเนียม								
ปริมาณ (พันตัน)	0.001	0.02	0.004	0.01	0.14	0.16	0.01	0.79
มูลค่า (ล้านบาท)	0	1	1	2	10	12	1	137
4. อะลูมิเนียมแท่ง								
ปริมาณ (พันตัน)	7.79	10.51	13.12	13.95	17.05	22.49	20.59	28.96
มูลค่า (ล้านบาท)	682	795	1,085	1,020	1,224	1,746	1,829	3,097
5. อะลูมิเนียมลวด								
ปริมาณ (พันตัน)	0.55	0.07	0.49	0.17	0.15	0.35	0.047	0.059
มูลค่า (ล้านบาท)	69	9	53	11	11	14	8	10
6. อะลูมิเนียมแผ่น								
ปริมาณ (พันตัน)	2.75	7.60	4.64	3.87	7.61	9.93	11.71	12.38
มูลค่า (ล้านบาท)	347	1,198	551	372	664	1,023	1,173	1,421
7. อะลูมิเนียมฟอยล์								
ปริมาณ (พันตัน)	0.87	1.07	1.35	2.32	2.32	3.52	2.29	2.92
มูลค่า (ล้านบาท)	136	177	282	341	346	544	348	494

ตารางที่ 2.45 เปรียบเทียบปริมาณการส่งออกอะลูมิเนียมปี 2542-2549 (ต่อ)

รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^P
8. ท่อและอุปกรณ์								
ปริมาณ (พันตัน)	0.63	0.85	1.19	1.76	2.33	2.81	3.41	3.80
มูลค่า (ล้านบาท)	109	179	327	458	530	666	943	1,149
รวมปริมาณ (พันตัน)	28.29	38.46	39.34	46.94	54	72.19	72.65	86.63
รวมมูลค่า (ล้านบาท)	2,052	3,340	3,289	3,499	3,973	5,851	6,515	9,307

ที่มา: THAILAND METAL STATISTICS YEAR 2006 (Jan-Jun)

หมายเหตุ: P ค่าเบื้องต้น

ตารางที่ 2.46 ดุลการค้าอะลูมิเนียมปี 2542-2549

ปี	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	ดุลการค้า (ล้านบาท)
2542	2,052	18,530	-16,478
2543	3,340	25,930	-22,590
2544	3,289	29,830	-26,541
2545	3,499	29,209	-25,710
2546	3,973	35,234	-31,261
2547	5,851	46,929	-41,078
2548	6,515	43,621	-37,106
2549	9,307	55,621	-46,314

ที่มา: THAILAND METAL STATISTICS

ดุลการค้าของไทยขาดดุลมาโดยตลอด นับตั้งแต่ปี 2542 -2549 โดยปีของไทยขาดดุลมากที่สุด คือ ปี 2549 โดยไทยมีดุลการค้าขาดดุล 46,314 ล้านบาทและขาดดุลน้อยที่สุดในปี 2542 โดยมีมูลค่าการขาดดุล 16,478 ล้านบาท

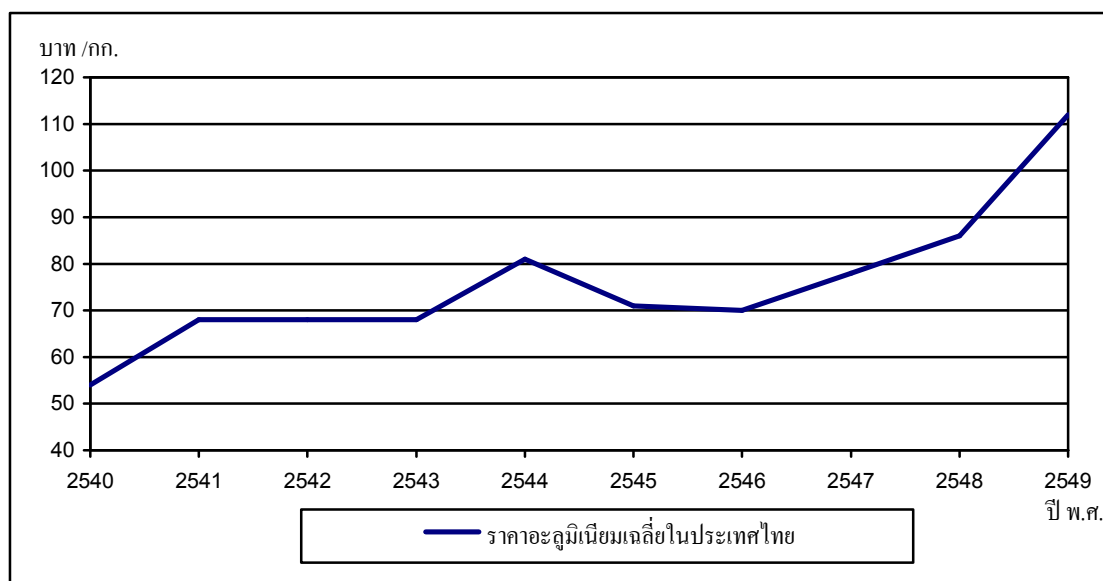
5) ระดับราคาอะลูมิเนียมในประเทศไทย

ราคาอะลูมิเนียมของประเทศไทยนั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2540 จนถึงปี 2549 โดยในปี 2549 ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยอยู่ที่ 112 บาทต่อกิโลกรัม ทั้งนี้เนื่องจากปริมาณการใช้โลหะอะลูมิเนียมที่สูงขึ้นในอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ รวมทั้งการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นของราคาในตลาดโลก (ตารางที่ 2.47)

ตารางที่ 2.47 ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยประเทศไทย

รายการ	ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยประเทศไทย (บาท/ก.ก.)
2540	54
2541	68
2542	68
2543	68
2544	81
2545	71
2546	70
2547	78
2548	86
2549	112

ที่มา: Local Market Trader

ภาพที่ 2.39 ราคาอะลูมิเนียมเฉลี่ยประเทศไทย

ที่มา: Local Market Trader

6) ฐานภาษี

เมื่อพิจารณาโครงสร้างภาษีนำเข้าอะลูมิเนียมของไทย จะพบว่าเมื่ออัตราการจัดเก็บที่แตกต่างกันตามพิภคศุลกากร โดย สิ้นแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม (พิภค 26.06) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 10 และมีอัตราภาษีที่เก็บจริงอยู่ที่ร้อยละ 1 อะลูมิเนียมที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต) (พิภค 76.01) และเศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม (พิภค 76.02) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 6 แต่มีอัตราภาษีที่จัดเก็บจริงอยู่ที่ร้อยละ 1 เป็นต้น (ตารางที่ 2.48)

ตารางที่ 2.48 โครงสร้างภาษีนำเข้าอะลูมิเนียมของไทย

ประเภทสินค้า	พิภค ศุลกากร	อัตราเพดาน (ร้อยละ)	อัตราภาษีจัดเก็บจริง (ร้อยละ)
สิ้นแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	26.06	10	1
อะลูมิเนียมที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)	76.01	6	1
เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	76.02	6	1
ผงอะลูมิเนียม และเกล็ดอะลูมิเนียม	76.03	25	1
ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม	76.04	30	5
ลวดอะลูมิเนียม	76.05	30	5
แผ่น แผ่นบางและแถบ ทำด้วยอะลูมิเนียม มีความหนาเกิน 0.2 มิลลิเมตร	76.06	35	5
ฟอยล์อะลูมิเนียม (จะพิมพ์หรือรองรับด้านหลังด้วยกระดาษ กระดาษแข็ง พลาสติก หรือวัตถุรองรับที่คล้ายกัน หรือไม่ก็ตาม) มีความหนา (ไม่รวมถึงวัตถุรองรับ) ไม่เกิน 0.2 มิลลิเมตร	76.07	35	5
หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียม	76.08	17	5
อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	76.09	17	17
สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง (เช่น สะพาน และส่วนของสะพาน หอคอย เสาที่มีโครงประสานกัน หลังคา โครงหลังคา ประตูหน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่าง และธรณีประตู ระเบียง เสาชนิดพิลลาร์และคอล์มน์)	76.10	35	20
เรโซวัวร์ แท็งก์ แวก์ และภาชนะที่คล้ายกัน สำหรับใช้บรรจุ วัตถุใดก็ตาม (นอกจากก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว) ทำด้วย อะลูมิเนียม ที่มีความจุเกิน 300 ลิตร จะบุด้านในหรือหุ้ม ฉนวนความร้อนหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่มีเครื่องอุปกรณ์กล หรือเครื่องอุปกรณ์ความร้อนประกอบติดอยู่ด้วย	76.11	35	20

ที่มา: กรมศุลกากร

ตารางที่ 2.48 โครงสร้างภาษีนำเข้าอะลูมิเนียมของไทย (ต่อ)

ประเภทสินค้า	พิกัด ศุลกากร	อัตราพดาน (ร้อยละ)	อัตราภาษีจัดเก็บจริง (ร้อยละ)
คาสก์ ครัม กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน สำหรับบรรจุวัตถุใดก็ตาม (นอกจากก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว)	76.12	17	10
ภาชนะอะลูมิเนียม สำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว	76.13	17	10
ลวดเกลียว เคเบิล แถบดัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม ไม่มีฉนวนไฟฟ้า	76.14	35	10
ของใช้บนโต๊ะอาหาร ของใช้ในครัวหรือของใช้ตามบ้านเรือนอื่น ๆ และส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยอะลูมิเนียม ของที่ใช้ขัดหม้อ แผ่น ถูมือและของที่คล้ายกันสำหรับขัด หรือขัดถู ทำด้วยอะลูมิเนียม เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของเครื่องสุขภัณฑ์ทำด้วยอะลูมิเนียม	76.15	60	20
ของอื่น ๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม	76.16	35	10

ที่มา: กรมศุลกากร

2.7 อุตสาหกรรมโปแตช

คำว่า "โปแตช" เป็นคำเรียกชื่อของเกลือโปแตช ซึ่งเป็นคำทับศัพท์มาจากภาษาอังกฤษว่า "POTASH" อันหมายถึงแร่ชนิดหนึ่งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ หรือเกิดจากการสะสมตัวของสารละลาย และการระเหยของน้ำทะเล โดยจะประกอบไปด้วยสารประกอบของโปแตสเซียม เกลือและแร่ ซึ่งทั้งหมดนี้จะรวมกันอยู่ในรูปสารละลายน้ำอันได้แก่ โปแตสเซียมคลอไรด์(KCl) หรือ ซิวไวท์ โปแตสเซียมซัลเฟต (K_2SO_4) โปแตสเซียมไฮดรอกไซด์ (KOH) โปแตสเซียมคาร์บอเนตหรือ pearlsh (K_2CO_3) โปแตสเซียมคลอเรต ($KClO_3$) โปแตสเซียมไนเตรด(KNO_3) และ โปแตสเซียมออกไซด์(K_2O) อย่างไรก็ตามส่วนใหญ่แล้วจะพบในรูปของโปแตสเซียมคลอไรด์ (ร้อยละ61) ซึ่งเป็นส่วนประกอบหลักที่สำคัญในการผลิตปุ๋ย โดยมีแร่ที่สำคัญอยู่ 3 ชนิดได้แก่ Sylvite ,Camallite และ Kaimite ส่วนแร่โปแตชที่อยู่ในรูปโปแตสเซียมซัลเฟตที่สำคัญคือแร่ Langbainite ซึ่งในบรรดาแร่ต่างๆ เหล่านี้พบว่า Sylvite (KCL) เป็นแร่โปแตชที่มีความสำคัญที่สุด โดยมีเปอร์เซ็นต์ของโปแตสเซียมสูงถึง ร้อยละ 52.44K หรือ ร้อยละ100 KCL หรือ ร้อยละ63.17 K_2O ถึงแม้ว่าแร่โปแตชจะอยู่ในรูปของสารประกอบทางเคมีที่แตกต่างกันไป แต่สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมเคมีและอุตสาหกรรมผลิตปุ๋ย จะมีการกำหนดกฎเกณฑ์ให้เรียกในรูปของโปแตสเซียมออกไซด์ (K_2O)

2.7.1 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโปแตช

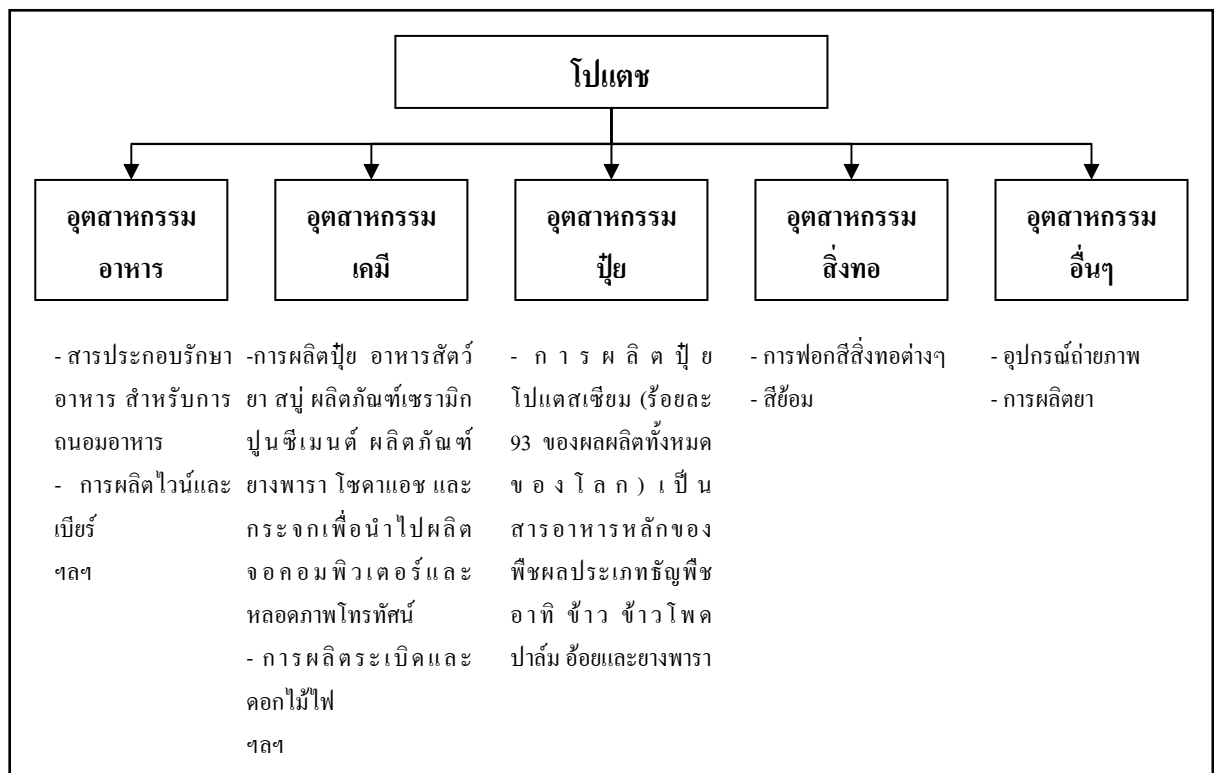
1) อุตสาหกรรมอาหาร ปัจจุบันพบว่ามีการนำแร่โปแตชมาใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมอาหาร คือ การถนอมอาหาร และผงฟู

2) อุตสาหกรรมเคมี สำหรับการใช้ประโยชน์จากแร่โปแตชนั้น ปัจจุบันพบว่ามีการนำแร่โปแตชมาใช้เป็นวัตถุดิบสำคัญในอุตสาหกรรมเคมีต่างๆ มากมายทั้งในอุตสาหกรรมเคมีขั้นพื้นฐาน และอุตสาหกรรมเคมีขั้นสูง เช่น สบู่ อาหารสัตว์ ยา สบู่ ผลิตภัณฑ์เซรามิก ปูนซีเมนต์ ผลิตภัณฑ์ยางพารา โซดาแอช และกระจกเพื่อนำไปผลิตจอคอมพิวเตอร์และหลอดภาพโทรทัศน์

3) อุตสาหกรรมปุ๋ย การใช้โปแตชสำคัญมาก โดยเฉพาะการนำแร่โปแตชไปใช้ในการผลิตปุ๋ยโปแตสเซียม (ร้อยละ 93 ของผลผลิตทั้งหมดของโลก) ซึ่งถือว่าเป็นสารอาหารหลักของพืชที่มีผสมอยู่ในปุ๋ยนอกเหนือจากไนโตรเจนและฟอสเฟต ที่มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของพืชและช่วยเพิ่มผลผลิตให้แก่พืชผลประเภทธัญพืช อาทิ ข้าว ข้าวโพด ปาล์ม อ้อยและยางพารา

4) อุตสาหกรรมสิ่งทอ การใช้ประโยชน์จากแร่โปแตชการในด้านสิ่งทอ เช่น ย้อมสี การฟอกสีสิ่งทอต่างๆ

5) อุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น อุปกรณ์ถ่ายภาพ และการผลิตยา

ภาพที่ 2.40 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโปแตช

2.7.2 สถานการณ์ของอุตสาหกรรมโปแตชในตลาดโลก

1) แหล่งผลิตแร่โปแตชของโลก

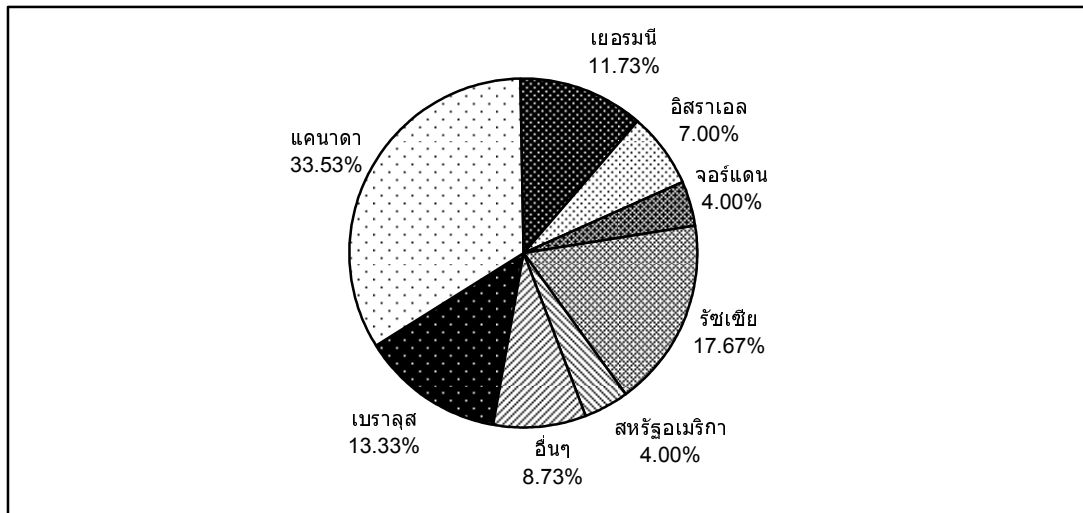
ประเทศผู้ผลิตที่สำคัญก็คือ แคนาดา คิดเป็นร้อยละ 34 ของปริมาณการผลิตทั้งหมด รองลงมาคือ รัสเซีย (ร้อยละ 17.67) เบลารุส (ร้อยละ 13.33) เยอรมนี (ร้อยละ 12.2) อิสราเอล (ร้อยละ 7) จอร์แดน (ร้อยละ 4) และสหรัฐอเมริกา (ร้อยละ 4) ตามลำดับ สำหรับแหล่งผลิตโปแตชที่ใหญ่ที่สุดในโลกคือ Saskatchewan อยู่ในประเทศแคนาดา ซึ่งถือว่าเป็นแหล่งผลิตที่มีปริมาณผลผลิตมากเป็น 2 ใน 3 ของผลผลิตทั้งโลก ส่วนประเทศแถบเอเชียมีเพียงประเทศจีนเท่านั้นที่สามารถผลิตแร่โปแตชได้เพียงเล็กน้อย (ตารางที่ 2.49 และภาพที่ 2.41)

ตารางที่ 2.49 แหล่งผลิตแร่โปแตชของโลก (จำแนกรายประเทศ)

ประเทศ	ปริมาณการผลิต (พันตัน)							
	ปี2542	ปี2543	ปี2544	ปี2545	ปี2546	ปี2547	ปี2548	ปี2549 ^e
เบราลุส ^c	3,600	3,800	3,700	3,800	4,230	4,600 ^r	4,800 ^r	4,000
บราซิล	3,501	350	319	337	416 ^r	403 ^r	405	405
แคนาดา	8,329	9,200	8,237	8,515 ^r	9,093 ^r	10,114 ^r	10,120	10,060
ชิลี ^c	22	22	390	350	370	370 ^r	370	350
จีน ^c	125	125	385	450	500	551	600	700
ฝรั่งเศส ^c	300	300	244	130	0	0	0	0
เยอรมนี	3,600	3,400	3,597	3,521	3,571	3,622	3,650	3,520
อิสราเอล	1,750	1,750	1,770	1,920	1,960	2,060 ^c	2,060	2,100
จอร์แดน	1,100	1,100	1,180	1,170	1,230	1,230 ^c	1,230	1,200
รัสเซีย ^c	4,200	3,600	4,300	4,400	4,740	5,000	5,500 ^r	5,300
สเปน ^c	550	450	471	407	510	500	500	500
ยูเครน ^c	35	35	75	60	60	50	65	65
สหราชอาณาจักร ^c	500	350	532	540	620	600	600	600
สหรัฐอเมริกา ^c	1,200	1,300	1,200	1,200	1,100	1,300	1,200	1,200
รวมทั้งหมด	28,812	25,782	26,400^r	26,800^r	28,400	30,400^r	31,100	30,000

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Yearbook, 2007

หมายเหตุ: e ประมาณการ , r ปรับปรุงใหม่

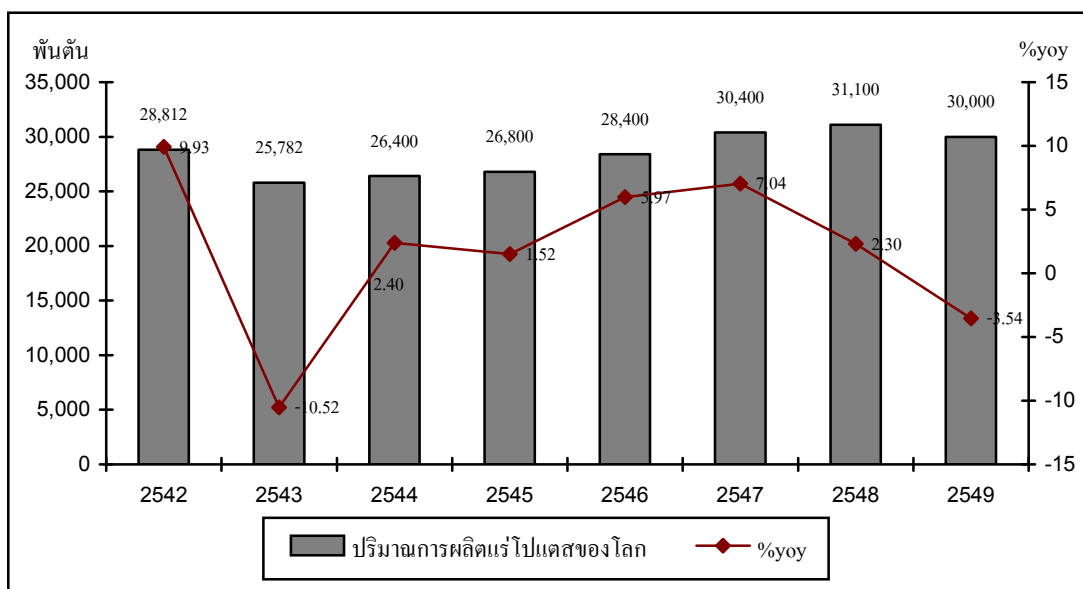

ภาพที่ 2.41 ประเทศผู้ผลิตแร่โปแตชที่สำคัญของโลก

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Yearbook, 2007

ปริมาณการผลิตแร่โปแตชของโลก

ประเทศผู้ผลิตแร่โปแตชของโลกมีทั้งหมด 14 ประเทศ โดยมีปริมาณการผลิตในช่วงระยะเวลาตั้งแต่ปี 2542-2549 อยู่ระหว่างประมาณ 25,000-30,000 พันตันต่อปี ปีที่มีการผลิตน้อยที่สุด คือปี 2543 อยู่ที่ 25,782 พันตัน ในปี 2540 และปริมาณการผลิตมากที่สุดอยู่ที่ 31,100 พันตันในปี 2548 ทั้งนี้ จากการประมาณการปริมาณผลผลิตทั้งหมดของโลกในปี 2549 พบว่ามีประมาณ 30,000 พันตัน (ดังภาพที่ 2.42)

ภาพที่ 2.42 ปริมาณการผลิตแร่โปแตชของโลก

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Yearbook, 2007

2) แหล่งแร่โปแตชสำรองของโลก

ในบรรดาประเทศผู้ผลิตแร่โปแตชทั้ง 14 ประเทศ พบว่ายังคงมีปริมาณแร่โปแตชสำรองอยู่เป็นจำนวนมากที่ยังไม่ถูกนำมาใช้ประโยชน์ เว้นแต่เพียงประเทศฝรั่งเศสเท่านั้นที่ไม่มีปริมาณแร่โปแตชสำรองเหลืออยู่ นอกจากนี้ยังมีประเทศอื่นๆ อีกหลายประเทศที่ยังไม่มีการผลิตแร่โปแตชแต่มีปริมาณสำรองที่มากพอที่จะนำมาผลิตในเชิงพาณิชย์ ซึ่งคาดว่าในอนาคตจะมีการพัฒนาแหล่งผลิตแร่โปแตชใหม่ๆ ในประเทศอาร์เจนตินา คองโก และไทย จนอาจส่งผลให้ประเทศเหล่านี้กลายเป็นประเทศผู้ส่งออกแร่โปแตชที่สำคัญต่อไปในอนาคต (International Fertilizer Industry Association, 2005, p. 17-22)

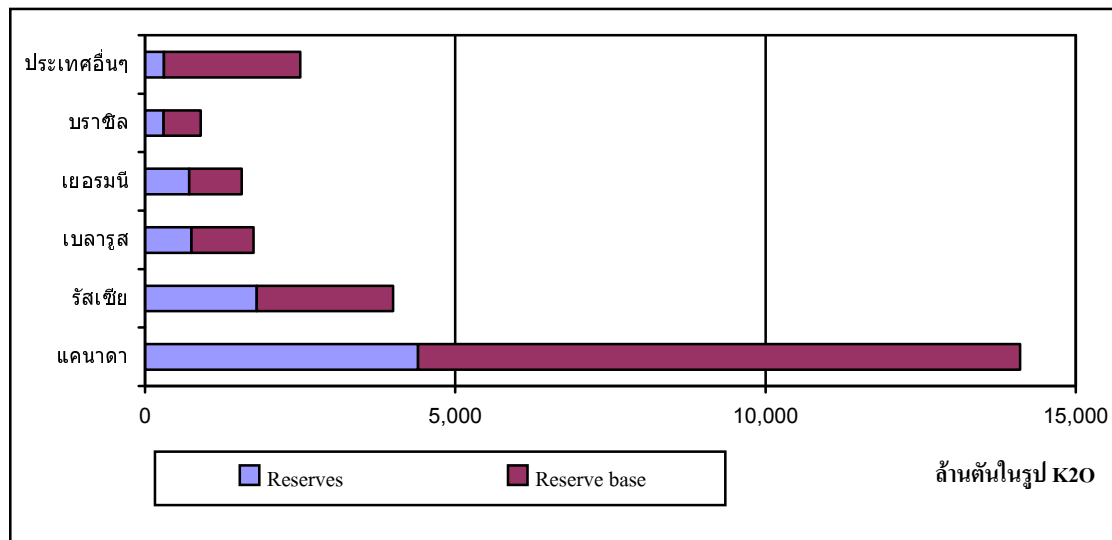
ดังนั้น เมื่อพิจารณาทั้งปริมาณการผลิตและปริมาณแร่โปแตชสำรองของประเทศคู่เจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับไทย จะเห็นได้ว่ามีเพียงประเทศสหรัฐอเมริกาและจีนเท่านั้นที่มีศักยภาพในการผลิตแร่โปแตชอยู่ขณะนี้

ตารางที่ 2.50 แหล่งแร่โปแตชสำรองของประเทศผู้ผลิต ปี 2549

ประเทศ	Reserves (ล้านตันในรูป K ₂ O)	Reserve base (ล้านตันในรูป K ₂ O)
แคนาดา	4,400	9,700
รัสเซีย	1,800	2,200
เบลารุส	750	1,000
เยอรมนี	710	850
บราซิล	300	600
อิสราเอล *	40	580
จอร์แดน *	40	580
จีน	8	450
สหรัฐอเมริกา	90	300
ชิลี	10	50
สเปน	20	35
ยูเครน	25	30
สหราชอาณาจักร	22	30
ประเทศอื่นๆ	50	140
รวม	8,265	16,545

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2006

หมายเหตุ : * หมายถึงแหล่งแร่โปแตชสำรองจากทะเลสาบ Dead Sea

ภาพที่ 2.43 แหล่งแร่โปแตซสำรองของประเทศผู้ผลิตที่สำคัญ ปี 2549

สำหรับประเทศไทยยังไม่มีการผลิตแร่โปแตซขึ้นมาใช้ในเชิงพาณิชย์ แต่อย่างไรก็ตาม จากการสำรวจแร่โปแตซสำรองในประเทศโดยกรมทรัพยากรธรณี สามารถประเมินปริมาณสำรองของแร่โปแตซได้ทั้งหมดประมาณ 470,000 ล้านตัน โดยแบ่งเป็นปริมาณสำรองแร่ Carnallite ปริสุทธิประมาณ 400,000 ล้านตัน และปริมาณสำรองแร่ Sylvite ปริสุทธิประมาณ 7,000 ล้านตัน ซึ่งเป็นปริมาณแร่ที่สูงมากเมื่อเทียบกับปริมาณแร่ของประเทศที่มีศักยภาพในการผลิตแร่โปแตซ ดังนั้น ถ้าประเทศไทยสามารถขุดแร่โปแตซขึ้นมาได้ จะสามารถเป็นเป็น มีประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก

3) การบริโภคแร่โปแตซของโลก

ปัจจุบันมีความต้องการใช้แร่โปแตซอย่างมาก และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในแต่ละปีปริมาณการบริโภคของโลกโดยเฉลี่ยแล้วจะอยู่ที่ประมาณ 40 – 45 ล้านตัน โดยประเทศที่มีความต้องการแร่โปแตซที่สำคัญ ได้แก่ ประเทศสหรัฐอเมริกา จีน บราซิล และ อินเดีย ตามลำดับ ดังแสดงปริมาณการบริโภคของประเทศต่างๆที่สำคัญ 20 อันดับแรกของโลกไว้ในตารางที่ 2.51 ซึ่งในจำนวนนี้มีประเทศคู่เจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับไทยอยู่ 4 ประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา จีน อินเดีย และออสเตรเลีย ซึ่งถ้าหากมีการเจรจาในสินค้าดังกล่าวย่อมอาจจะส่งผลกระทบต่อทิศทางการบริโภคแร่โปแตซต่อไปในอนาคต

ตารางที่ 2.51 ปริมาณการบริโภคแร่โปแตชของประเทศที่สำคัญ

ประเทศ	ปริมาณการบริโภค (พันตันในรูปK ₂ O)			
	ปี 2545	ปี 2546	ปี 2547	ปี 2548
จีน	5,109.45	4,943.60	5,837.82	7,813.19
สหรัฐอเมริกา	4,491.00	5,007.80	4,693.30	4,284.60
บราซิล	2,981.38	3,899.34	4,236.57	3,472.52
อินเดีย	1,568.42	1,546.28	2,054.74	2,763.98
ฝรั่งเศส	965.10	978.40	979.90	812.60
มาเลเซีย	603.73	737.36	855.41	688.42
เบราลุส	492.23	478.17	492.14	626.51
รัสเซีย	705.91	467.55	676.01	625.17
อิสราเอล	532.37	858.62	210.89	577.78
ญี่ปุ่น	516.19	534.49	516.24	513.46
อินโดนีเซีย	304.74	330.40	671.25	493.92
โปแลนด์	417.87	454.46	618.70	480.28
เยอรมนี	479.67	486.46	478.42	426.11
สเปน	473.07	485.10	503.95	405.21
ไทย	273.83	451.96	386.51	356.86
เวียดนาม	350.97	429.96	464.49	356.04
ประเทศอื่นๆ	5,221.82	5,316.65	5,956.77	4,795.58
รวม	25,489.75	27,408.59	29,635.11	29,494.24

ที่มา: Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)

ประเทศต่างๆ ทุกภูมิภาคล้วนมีความต้องการแร่โปแตชและมีการนำแร่โปแตชไปใช้ประโยชน์มากมาย เพราะถือเป็นสิ่งที่เข้ามามีบทบาทสำคัญทั้งต่อพืช สัตว์และคน โดยเฉพาะประเทศในแถบภูมิภาคเอเชีย ซึ่งภูมิภาคนี้มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6 – 7 ทำให้มีความต้องการใช้แร่โปแตชเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว จึงมีการคาดการณ์ว่าในปี พ.ศ. 2553 จะมีความต้องการใช้แร่โปแตชเพิ่มขึ้นอีกประมาณ 22 ล้านตัน

ทั้งนี้ ปัจจัยหลักที่เกื้อหนุนให้มีความต้องการใช้แร่โปแตชขยายตัวเพิ่มสูงขึ้นก็คือ มีการคาดการณ์ว่าเศรษฐกิจของประเทศในแถบเอเชีย อเมริกากลาง และอเมริกาใต้จะเติบโตอย่างรวดเร็ว ซึ่งประเทศต่างๆ เหล่านี้ล้วนมีโครงการที่จะสนับสนุนการใช้ปุ๋ยเพิ่มขึ้น เพื่อพัฒนาทางการเกษตร และเพิ่มผลผลิตให้เป็นไปตามเป้าหมาย (Potash Corp. of Saskatchewan, Inc.) โดยเฉพาะประเทศที่น่าจับตามองอย่าง บราซิล จีน และอินเดีย ซึ่งทั้งสามประเทศนี้มีอัตราการเจริญเติบโต (GDP growth) ค่อนข้างสูง และมีความได้เปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตรา

ต่างประเทศ อีกทั้งมีความสามารถเข้าถึงตลาดได้มากขึ้น จึงคาดว่าจะส่งผลให้การค้าแร่โปแตชใน
อนาคตจะเติบโตได้อย่างรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม ในช่วงเวลาที่ผ่านมามีโลกต้องประสบกับปัญหาภัยธรรมชาติ ซึ่ง
สร้างความเสียหายแก่พืชผลทางการเกษตร ประกอบกับการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานและต้นทุน
การผลิตจนส่งผลให้ราคาปุ๋ยเพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย นอกจากนี้ยังมีอิทธิพลจากการปรับอัตรา
ดอกเบี้ยของสหรัฐอเมริกา นโยบายอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราของจีนและภาวะเงินเฟ้อของโลก
สิ่งต่างๆ เหล่านี้ย่อมส่งผลต่อเศรษฐกิจโลก และการบริโภคแร่โปแตชด้วยเช่นกัน

4) การค้าแร่โปแตชของโลก

แม้ว่าประเทศต่างๆจะมีความต้องการใช้แร่โปแตชอย่างมาก แต่ด้วยข้อจำกัดต่างๆ
ทั้งทางด้านความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากร เทคโนโลยีและเงินทุน ทำให้มีเพียงบางประเทศ
เท่านั้นที่สามารถผลิตและส่งออกไปจำหน่ายยังประเทศอื่นๆ ได้ ในขณะที่ประเทศอื่นๆต้องเป็น
ผู้นำเข้าเพียงฝ่ายเดียวหรืออาจจะเป็นทั้งผู้ส่งออก และผู้นำเข้า ซึ่งจากข้อมูลการค้าแร่โปแตชของ
โลกพบว่าประเทศผู้ส่งออกรายใหญ่ของโลกคือ ประเทศแคนาดา รองลงมาคือ รัสเซีย และเบลารุส
ตามลำดับ ส่วนประเทศผู้นำเข้าที่สำคัญของโลกคือจีน สหรัฐอเมริกา และบราซิลตามลำดับ
(ดังตารางที่ 2.51) ซึ่งจากการที่ประเทศต่างๆพยายามพัฒนาเทคโนโลยี รวมถึงการแสวงหาแหล่งแร่
ใหม่ๆ เพื่อนำแร่โปแตชที่มีสำรองอยู่มาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด และสามารถตอบสนอง
กับความต้องการที่เพิ่มสูงขึ้น ดังนั้นจึงคาดว่าจะส่งผลให้การค้าแร่โปแตชของโลกจะมีแนวโน้ม
เติบโตขึ้น

ตารางที่ 2.52 ประเทศผู้ส่งออกและนำเข้าแร่โปแตชที่สำคัญของโลก 20 อันดับแรก ปี 2548

ลำดับที่	ส่งออก		นำเข้า	
	ประเทศ	ปริมาณ (พันตันในรูป K ₂ O)	ประเทศ	ปริมาณ (พันตันในรูป K ₂ O)
1	แคนาดา	77,602.53	จีน	57,826.80
2	รัสเซีย	57,192.08	สหรัฐอเมริกา	55,523.00
3	เบลารุส	42,605.88	บราซิล	31,227.84
4	เยอรมนี	30,338.44	อินเดีย	27,640.50
5	อิสราเอล	17,123.71	ฝรั่งเศส	10,685.55
6	จอร์แดน	10,179.46	มาเลเซีย	7,174.95
7	สเปน	3,253.83	โปแลนด์	5,459.52
8	ชิลี	2,803.06	ญี่ปุ่น	5,197.37
9	นอร์เวย์	2,459.48	อินโดนีเซีย	5,014.23
10	สหราชอาณาจักร	2,160.00	เกาหลีใต้	4,450.94
11	สหรัฐอเมริกา	2,044.00	ไทย	3,757.83
12	เนเธอร์แลนด์	1,577.03	เวียดนาม	3,570.15
13	ฟินแลนด์	1,337.23	สเปน	3,231.11
14	จีน	1,174.93	นอร์เวย์	3,156.08
15	แอฟริกาใต้	922.55	อิตาลี	3,039.80
16	ฝรั่งเศส	799.71	เนเธอร์แลนด์	2,805.64
17	โปแลนด์	656.70	ออสเตรเลีย	2,738.51
18	ลิทัวเนีย	409.90	เยอรมนี	2,133.38
19	ออสเตรีย	390.23	ฟินแลนด์	2,116.25
20	ยูเครน	367.53	สหราชอาณาจักร	2,009.32
	ประเทศอื่นๆ	3,688.73	ประเทศอื่นๆ	38,941.74
	รวม	259,087.01	รวม	277,700.51

ที่มา: Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO)

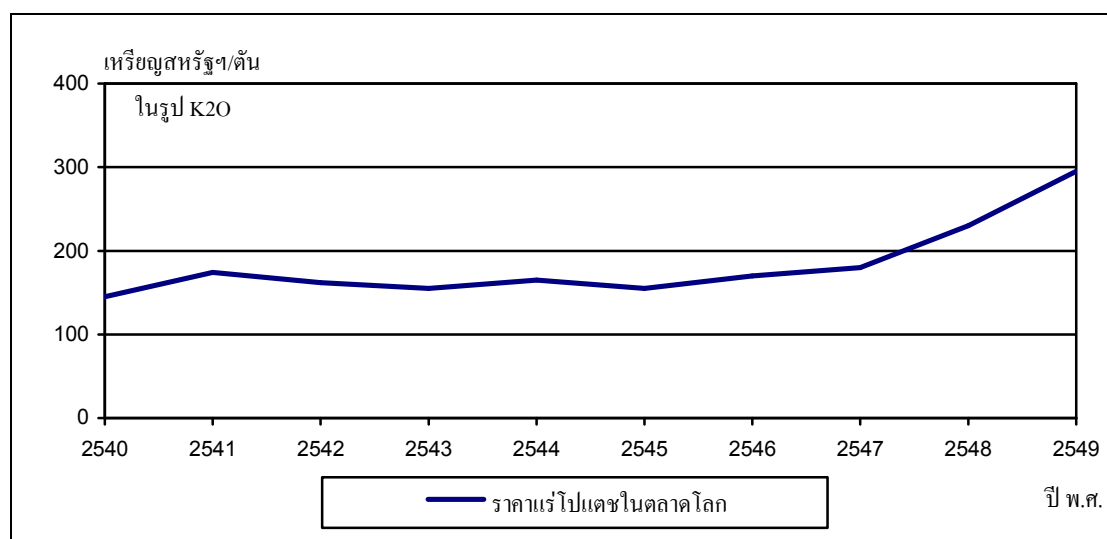
5) ระดับราคาแร่โปแตชในตลาดโลก

สถานการณ์ราคาแร่โปแตชในตลาดโลกในช่วงปี 2540 – 2547 มีการเคลื่อนไหวอยู่ระหว่าง 145-180 เหรียญสหรัฐ/ตัน ซึ่งอยู่ในระดับที่ไม่ผันผวนมากนัก แต่หลังจากนั้น ราคาแร่โปแตชได้ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากปริมาณความต้องการแร่โปแตชจากประเทศรายใหญ่ของโลก เช่น จีนและอินเดียเพิ่มสูงขึ้น ส่งผลทำให้ราคาแร่โปแตชในช่วงปี 2548-2549 ปรับตัวสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยในปี 2549 ราคาแร่โปแตชอยู่ที่ระดับ 295 เหรียญสหรัฐ/ตัน

ตารางที่ 2.53 ราคาแร่โปแตชในตลาดโลก

ปี	ราคาแร่โปแตชในตลาดโลก (เหรียญสหรัฐ/ตันในรูป K ₂ O)
2540	145
2541	174
2542	162
2543	155
2544	165
2545	155
2546	170
2547	180
2548	230
2549	295

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

ภาพที่ 2.44 ราคาแร่โปแตชในตลาดโลก

2.7.3 สถานการณ์ของอุตสาหกรรมโปแตชในประเทศไทย

1) การผลิตโปแตชของไทย

ปัจจุบันประเทศไทยนับได้เป็นประเทศที่มีแหล่งแร่โปแตชสำรองที่มีความอุดมสมบูรณ์ทั้งในแง่ปริมาณและคุณภาพ อีกทั้งยังเป็นแหล่งแร่โปแตชที่มีคุณภาพสูง ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจึงได้เล็งเห็นความสำคัญและมีโครงการส่งเสริมและพัฒนาแหล่งแร่โปแตชของประเทศเรื่อยมา ทั้งนี้ จากการสำรวจพบว่า ประเทศไทยสามารถพบแหล่งแร่โปแตชได้ในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยสะสมตัวอยู่ใน 2 บริเวณ คือ

- แอ่งโคราช ได้แก่ บริเวณ จังหวัดขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา มหาสารคาม บุรีรัมย์ สุรินทร์ อุบลราชธานี ร้อยเอ็ด กาฬสินธุ์ และยโสธร รวมเนื้อที่ประมาณ 37,300 ตารางกิโลเมตร โดยเฉพาะในเขตจังหวัดอุดรธานีซึ่งถือได้ว่าเป็นแหล่งที่มีแร่โปแตชสำรองที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับ 3 ของโลก
- แอ่งสกลนคร ได้แก่ บริเวณ จังหวัดอุดรธานี สกลนคร นครพนม และหนองคาย รวมเนื้อที่ประมาณ 19,500 ตารางกิโลเมตร

จากผลการเจาะสำรวจของกรมทรัพยากรธรณีทั้งหมด 118 หลุม ในทั้ง 2 แอ่งของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สามารถที่จะประเมินปริมาณสำรองของแร่โปแตชได้ทั้งหมดประมาณ 4 แสนล้านตัน ดังนั้น ถ้าประเทศไทยสามารถขุดแร่โปแตชขึ้นมาได้จะมีประโยชน์ต่อประเทศชาติเป็นอย่างมาก กล่าวคือ มีการกระจายอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ไปสู่ภูมิภาค มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น เกษตรกรสามารถซื้อปุ๋ยได้ในราคาถูกลง ลดการนำเข้า และเพิ่มการส่งออกของไทย

ทั้งนี้ แหล่งแร่โปแตชในประเทศไทยแห่งแรกที่ได้รับการพัฒนาคือพื้นที่บริเวณบ่าเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ ในปี 2516 ซึ่งโครงการนี้ถือเป็นโครงการอุตสาหกรรมอาเซียนของประเทศไทย ภายใต้ข้อตกลงระหว่างกลุ่มอาเซียนเพื่อการพัฒนาอุตสาหกรรม (ASEAN Industrial Projects) โดยการพึ่งพาการใช้ทรัพยากรภายในประเทศตนเองตามแผนการพัฒนาอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ เพื่อให้เกิดการร่วมลงทุนระหว่างประเทศสมาชิกและรับซื้อผลิตภัณฑ์ที่ได้ร่วมลงทุน (โปแตช) ซึ่งมีไทยเป็นประเทศเจ้าของโครงการ โดยประเทศเจ้าของโครงการจะต้องจัดหาเงินทุนและค่าประกันเงินทุน โดยในครั้งนั้นมีประเทศญี่ปุ่นเป็นผู้ให้เงินทุน ปี 2533 กระทรวงอุตสาหกรรม จัดตั้งองค์กรผู้ถือหุ้นของฝ่ายไทยเข้าร่วมทุนจัดตั้งบริษัท เหมืองแร่โปแตชอาเซียน จำกัด (บริษัท APMC) และให้บริษัทดังกล่าวเข้าไปดำเนินการในเขตพื้นที่โครงการได้ในฐานะตัวแทนของกรมทรัพยากรธรณี โดยคาดหวังว่าหากโครงการนี้ประสบความสำเร็จจะช่วยพัฒนาประเทศทั้งทางด้านอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมอย่างมาก

นอกจากนี้ ยังมีโครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดอุดรธานี ซึ่งบริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (Asia Pacific Potash Corp หรือ APPC) ได้รับการจดทะเบียนให้เป็นผู้ยื่นคำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน ซึ่งขณะนี้อยู่ในขั้นตอนที่เจ้าหน้าที่ของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จะดำเนินการไต่สวนเขตเหมืองแร่รอบนอก (ความลึกมากกว่า 100 เมตร) รั้วเขตรอบใน (ความลึกน้อยกว่า 100 เมตร) พร้อมทั้งไต่สวน โดยบริษัท APPC จะต้องเป็นผู้นำรังวัดและไต่สวน ขณะนี้การดำเนินงานยังไม่แล้วเสร็จครบถ้วน เนื่องจากการดำเนินงานจะต้องมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่เข้าใจผ่านทางคณะกรรมการศึกษาผลกระทบและประชาสัมพันธ์โครงการเหมืองแร่โปแตชอุดรธานีที่แต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีและมีผู้แทนจากทุกฝ่ายร่วมเป็นคณะกรรมการ ทั้งนี้โครงการดังกล่าว กำลังประสบปัญหาเกี่ยวกับประชาชนในพื้นที่โครงการบางส่วน ซึ่งคัดค้านการดำเนินงานของบริษัท APPC โดยเฉพาะเรื่องผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)

นอกจากโครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดชัยภูมิ และที่จังหวัดอุดรธานีแล้ว ประเทศไทยยังมีโครงการแร่โปแตชในประเทศไทยอีกหลายโครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน ตำรวจและรอการพิจารณาจากกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้แก่

1. โครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดมหาสารคาม
บริษัท ไทยสารคามอะโกร โปแตช จำกัด ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่โปแตช ในท้องที่ ต.หนองเม็ก และ ต.บ่อพาน อ.นาเชือก จ.มหาสารคามจำนวน 2 แปลง เนื้อที่ 20,000 ไร่
2. โครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดสกลนคร
บริษัท ไชน่า หมิงต้า โปแตช คอร์ปอเรชั่น (ประเทศไทย) จำกัด ได้ยื่นขออาชญาบัตรพิเศษ เพื่อสำรวจแร่โปแตชใน อ.วานรนิวาส จ.สกลนครจำนวน 12 แปลง เนื้อที่ 120,000 ไร่
3. โครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดขอนแก่น
บริษัท กรุงเทพโยธาอุตสาหกรรม จำกัด ได้ยื่นคำขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจแร่โปแตชจำนวน 10 แปลง เนื้อที่ 100,000 ไร่ ในท้องที่ ต.บ้านทุ่ม, ต.บ้านหว้า อ.เมือง และ ต.บ้านฝาง, ต.บ้านเหล่า อ.บ้านฝาง จ.ขอนแก่น
4. โครงการเหมืองแร่โปแตช จังหวัดนครราชสีมา
บริษัท เหมืองไทยสินทรัพย์ จำกัด ได้ยื่นขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจในพื้นที่ อ.คง, อ.บัวใหญ่, อ.บ้านเหลื่อม และอ.ขามสะแกแสง จ. นครราชสีมาจำนวน 28 แปลง เนื้อที่ 280,000 ไร่
และบริษัท ชนสุนทร (1997) จำกัด ได้ยื่นขออาชญาบัตรพิเศษสำรวจในพื้นที่ ต.ด่านช้าง อ.บัวใหญ่ จ.นครราชสีมาจำนวน 3 แปลง เนื้อที่ 30,000 ไร่

แร่โปแตชที่พบในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นแร่ Camallite มีเพียงบางบริเวณเท่านั้นที่พบแร่ Sylvite เกิดอยู่เป็นหย่อมๆ ในแอ่งเล็กๆ ของแอ่งใหญ่อีกทีหนึ่ง ซึ่งจากการสำรวจพบว่า แร่ทั้งสองชนิดมีปริมาณสำรองดังนี้

- แร่ Camallite บริสุทธิ์มีอยู่ประมาณ 400,000 ล้านตัน ซึ่งพบมากในเขตจังหวัดนครราชสีมา นอกจากนี้ยังพบในเขตจังหวัด อุตรธานี หนองคาย สกลนคร ขอนแก่น มหาสารคาม กาฬสินธุ์ ร้อยเอ็ด ยโสธร นครราชสีมา และชัยภูมิ ซึ่งบริเวณที่มีการเจาะสำรวจอย่างละเอียดเพื่อหาปริมาณและคุณภาพของแร่ชนิดนี้คือบริเวณอำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ และจากผลการสำรวจครอบคลุมพื้นที่ 100 ตารางกิโลเมตร พบว่าเป็นชั้นที่หนามากเป็นพิเศษเมื่อเปรียบเทียบกับแหล่งอื่นๆ ในโลก อีกทั้งมีคุณภาพสูงเหมาะแก่การผลิตในเชิงพาณิชย์ ซึ่งเมื่อคิดปริมาณของแร่มีไม่น้อยกว่า 570 ล้านตัน โดยมีความอุดมสมบูรณ์ของ K_2O ประมาณ ร้อยละ 62 ในอัตราการผลิต 1.1 ล้านตันต่อปี ซึ่งนับว่าเพียงพอสำหรับการทำเหมืองได้มากกว่า 30 ปี และสามารถนำมาทำปุ๋ยได้เป็นจำนวนมหาศาล

- แร่ Sylvite บริสุทธิ์มีอยู่ประมาณ 7,000 ล้านตัน ซึ่งพบมากในเขตจังหวัด สกลนคร และขอนแก่น นอกจากนี้ยังพบในจังหวัด หนองคาย ร้อยเอ็ด ยโสธร และมหาสารคาม ถึงแม้ว่าจะพบเป็นหย่อมเล็กๆ ก็ตามแต่คุณภาพของแร่ที่สูงมากเมื่อเทียบกับแหล่งอื่นๆ ของโลก

ไทยเป็นประเทศที่มีปริมาณแร่โปแตชที่มากพอแก่การทำเหมืองเมื่อเทียบกับแหล่งผลิตอื่นๆ ทั่วโลก ประกอบกับแร่โปแตชเป็นเกลือ โปแตสเซียมที่สามารถนำมาใช้ทำปุ๋ยเพื่อการเกษตร ซึ่งเป็นภาคการผลิตที่สำคัญของประเทศไทยและประเทศต่างๆ ในภูมิภาคเอเชีย ดังนั้นทางภาครัฐจึงควรที่จะส่งเสริมการสำรวจและพัฒนาแหล่งแร่โปแตช เพื่อเป็นประโยชน์สำหรับการใช้ในประเทศและนำมาซึ่งรายได้เข้าสู่ประเทศ

2) การพัฒนาแหล่งแร่โปแตชของไทย

รัฐบาลได้มีการทำแผนยุทธศาสตร์การจัดการแร่โปแตชของประเทศไทย สำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมต่อเนื่องขึ้น โดยได้มีการกำหนดเป็นนโยบายและกำหนดแนวทางการพัฒนาแหล่งแร่โปแตช ไว้ดังนี้ (จากรายงานการประชุมของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ครั้งที่ 1/2549 วันที่ 23 มกราคม พ.ศ. 2549)

1. ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจ เพื่อตอบสนองความต้องการใช้แร่ภายในประเทศ สร้างโอกาสในการแข่งขันทางการตลาด รักษาระดับดุลการค้าระหว่างประเทศ ตลอดจนเพื่อเป็นเครื่องมือในการต่อรองการค้าระหว่างประเทศที่เป็นคู่แข่งด้านการเกษตร และต้องพิจารณาถึงการพัฒนาแหล่งแร่พร้อมกับการเพิ่มมูลค่าแร่

2. ด้านการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม ควรศึกษา Strategic Environmental Assessment (SEA) เพื่อการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อมกับการพัฒนาแหล่งแร่โปแตชในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือทั้งหมด การทำเหมืองแร่ใต้ดินและการแต่งแร่ ควรใช้เทคโนโลยีการผลิตที่สะอาดและเป็นเทคโนโลยีที่ดีที่สุด เพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

3. ด้านสังคม การพัฒนาแหล่งแร่โปแตชจะต้องส่งเสริมให้ดำเนินงานภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน เพื่อป้องกันการขัดแย้งระหว่างการพัฒนาแหล่งแร่โปแตชกับชุมชนปัจจุบันมีโครงการเหมืองแร่โปแตชที่อยู่ในขั้นตอนการยื่นขออนุญาตประทานบัตรเพื่อทำเหมืองแร่ใต้ดิน 2 ราย คือ

1. บริษัท เอเชีย แปซิฟิก โปแตช คอร์ปอเรชั่น จำกัด (Asia Pacific Potash Corp หรือ APPC) ที่อำเภอเมือง จังหวัดอุดรธานี

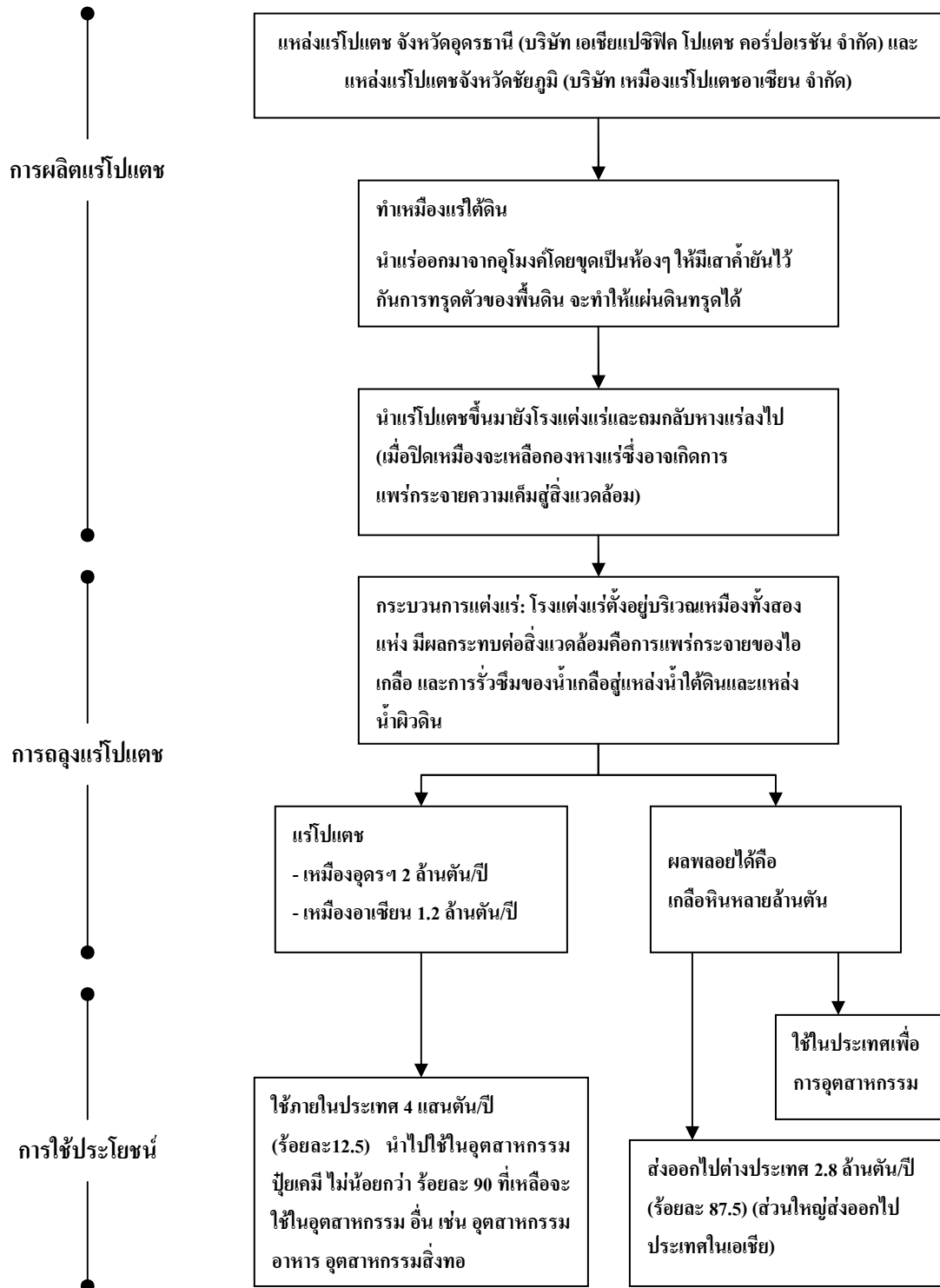
บริษัท APPC เป็นบริษัทลูกของบริษัท เอเชีย แปซิฟิก รีเสิร์ชเซส ลิมิเต็ด (Asia Pacific Resources Ltd. (APR) ซึ่งเป็นทุนข้ามชาติจากประเทศแคนาดาที่มีประสบการณ์ในการทำเหมืองแร่ใต้ดินในแคนาดามาก่อน โดยได้รับสิทธิในการสำรวจและผลิตแร่โปแตชจากกรมทรัพยากรธรณี กระทรวงอุตสาหกรรม ตั้งแต่ ปี 2527 และได้เริ่มสำรวจแหล่งแร่โปแตชมาตั้งแต่ปี 2536 เป็นต้นมา ครอบคลุมพื้นที่ประมาณ 850 ตารางกิโลเมตร

เมื่อเดือนมิถุนายน ปี 2549 บริษัท Italian Thai Development PCL ได้เข้ามาถือหุ้นและดำเนินโครงการนี้แทนเพื่อให้โครงการเสร็จสมบูรณ์ ซึ่งส่งผลให้โครงการนี้มีความพร้อมทั้งด้านการเงิน แหล่งเงินทุนและการก่อสร้างมากยิ่งขึ้น

2. บริษัท เหมืองแร่โปแตชอาเซียน จำกัด (มหาชน) (APMC) ที่อำเภอบำเหน็จณรงค์ จังหวัดชัยภูมิ

ในอนาคตหากมีการผลิตแร่โปแตชขึ้นในประเทศก็จะทำให้ไม่ต้องนำเข้าแร่โปแตชจากต่างประเทศ อีกทั้งยังสามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และนำเงินตราเข้าสู่ประเทศได้อีกด้วย จึงถือว่าเป็นแหล่งสร้างงาน สร้างรายได้ให้กับคนในชาติ สำหรับประเทศไทยนั้น มีข้อได้เปรียบกว่าผู้ผลิตรายใหญ่ของโลกเพราะอยู่ใกล้แหล่งผู้บริโภครายใหญ่ทำให้ต้นทุนการผลิตและการขนส่งต่ำ ซึ่งจากความได้เปรียบเหล่านี้ ประเทศไทยจึงควรริบดำเนินการให้มีการทำเหมืองขึ้นโดยเร็ว ก่อนที่จะมีแรชนิดอื่นที่มีคุณสมบัติสามารถใช้ทดแทนแร่โปแตชได้ จนทำให้แร่โปแตชที่ประเทศไทยมีอยู่นั้นหมดคุณค่าลง

ภาพที่ 2.45 การผลิตแร่โปแตช การถลุงแร่ และการใช้ประโยชน์จากโปแตชในประเทศไทย

ที่มา: โครงการจัดทำแผนแม่บทการจัดการทรัพยากรธรณี, กรมทรัพยากรธรณี

3) การบริโภคและการนำเข้าส่งออก

ปัจจุบันประเทศไทยมีการนำเข้าแร่โปแตชปีละประมาณ 3-4 แสนตัน ซึ่งส่วนใหญ่จะนำเข้ามาใช้เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบหลักในอุตสาหกรรมปุ๋ย โดยนำเข้ามาในรูปของปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโปแตสเซียม (พิกัด HS 31.04) ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 หมวดย่อยได้แก่

- HS 3104.100 หมายถึงคาร์บอเนต ไลต์ ซิล ไลต์ และเกลือโปแตสเซียมตามสภาพธรรมชาติอื่นๆ
- HS 3104.200 หมายถึงโปแตสเซียมคลอไรด์
- HS 3104.300 หมายถึงโปแตสเซียมซัลเฟต
- HS 3104.900 หมายถึงอื่นๆ

สำหรับการนำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียมของไทยในปี 2549 นั้นประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญ 3 อันดับแรกได้แก่ประเทศแคนาดา โดยมีมูลค่าสูงถึง 1,534.4 ล้านบาท (มูลค่า ณ ราคา C.I.F.) รองลงมาคือ เยอรมนี และอิสราเอล ซึ่งมีมูลค่า 922.6 ล้านบาท และ 469.5 ล้านบาท ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาถึงการนำเข้าจากประเทศคู่ค้าที่ทำการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับไทยแล้ว พบว่ามีเพียง 5 ประเทศเท่านั้นที่ดำเนินการค้า โดยมูลค่าการนำเข้าสูงสุดจากประเทศสหรัฐอเมริกา รองลงมาคือ จีน อินเดีย ญี่ปุ่น และออสเตรเลีย ตามลำดับ (ตารางที่ 2.53)

ตารางที่ 2.54 โครงสร้างการนำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ

รายการ	2547		2548		2549		อัตราการขยายตัว ปี 2549 เทียบกับ ปี 2548 (ร้อยละ)	สัดส่วน ปี 2549 (ร้อยละ)
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)		
1 แคนาดา	252,956.6	1,737.1	262,650.0	2,343.2	174,251.7	1,534.4	-34.5	45.97
2 เยอรมนี	49,835.2	407.0	60,936.7	560.9	104,690.4	922.6	64.5	27.64
3 อิสราเอล	146,133.9	1,064.9	82,013.5	722.8	52,662.0	469.5	-35.1	14.07
4 จอร์แดน	24,170.0	166.6	45,400.0	396.6	28,998.0	250.0	-37.0	7.49
5 เบลเยียม	3,328.0	35.8	3,522.8	45.5	4,417.9	45.8	0.7	1.37
6 รัสเซีย	7,621.9	56.2	29,375.1	255.7	4,923.3	38.3	-85.0	1.15
7 สหรัฐอเมริกา	378.9	19.4	322.7	13.9	786.7	22.5	62.5	0.67
8 จีน	616.9	6.1	1,050.8	9.0	1,741.9	14.2	56.7	0.42
9 เกาหลีใต้	415.2	3.6	496.0	5.7	1,110.0	12.3	115.0	0.37
10 ไต้หวัน	-	-	21.0	0.3	736.0	8.1	3,122.4	0.24
รวม 10 ประเทศ	485,456.6	3,496.7	485,788.7	4,353.6	374,318.1	3,317.6	-23.8	99.40
อื่นๆ	6,909.7	40.7	1,728.1	9.6	1,217.1	19.9	108.0	0.60
รวมทั้งหมด	492,366.2	3,537.4	487,516.7	4,363.1	375,535.2	3,337.5	-23.5	100.00

ที่มา: ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 2.55 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย

ปี	ปริมาณการนำเข้า (พันตัน)	มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)
2541	247.3240	1,494.96
2542	297.0502	1,667.79
2543	361.2025	1,530.70
2544	338.5414	2,171.78
2545	327.1953	2,042.62
2546	380.3681	2,310.07
2547	494.8103	3,521.50
2548	487.5167	4,374.51
2549	375.5352	3,337.46

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีความต้องการใช้ปุ๋ยโปแตสเซียมอย่างมาก และมีแนวโน้มจะเพิ่มสูงขึ้นในอนาคต ทั้งนี้ก็นำมาพัฒนาภาคการเกษตรของประเทศให้เติบโตมากยิ่งขึ้น นอกจากนี้ยังมีการนำมาใช้ในอุตสาหกรรมเคมีอยู่บ้าง อาทิ ผงซักฟอกและสารฟอกสี เป็นต้น การที่ประเทศไทยอยู่ระหว่างขั้นตอนการพัฒนาแหล่งแร่โปแตชภายในประเทศ ทำให้จำเป็นต้องสั่งปุ๋ยโปแตสเซียมเข้ามาจากต่างประเทศ จึงส่งผลให้ไทยต้องสูญเสียเงินตราในแต่ละปีเป็นจำนวนมาก

4) การส่งออกปุ๋ยโปแตสเซียมของประเทศไทย

แม้ว่าประเทศไทยจะมีความอุดมสมบูรณ์ในสินแร่โปแตช แต่ในด้านการนำแร่ขึ้นมาผลิตเป็นปุ๋ยโปแตสเซียมยังคงมีข้อจำกัดอยู่ ทำให้การส่งออกในรูปปุ๋ยโปแตสเซียมยังไม่มากเท่าที่ควร ทั้งนี้ ประเทศคู่ค้าที่รับปุ๋ยจากไทยในปัจจุบันมี 6 ประเทศ ได้แก่ ใต้หวัน กัมพูชา พม่า เวียดนาม สาธารณรัฐโดมินิกัน และสิงคโปร์ (ตารางที่ 2.55)

ตารางที่ 2.56 โครงสร้างการส่งออกนํ้าไปเตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ

รายการ	2547		2548		2549		อัตราการขยายตัว ปี 2549 เทียบกับ ปี 2548 (ร้อยละ)	สัดส่วน ปี 2549 (ร้อยละ)
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)		
1 ไม้หั่น	-	0.0	-	0.0	125.0	1.1	-	45.97
2 กัมพูชา	68.1	0.6	27.0	0.3	10.5	1.0	224.28	41.83
3 พม่า	4.3	0.1	3.5	0.1	85.7	0.2	61.29	10.18
4 เวียดนาม	-	0.0	-	0.0	2.5	0.0	-	1.71
5 สาธารณรัฐโดมินิกัน	-	0.0	-	0.0	0.1	0.0	-	0.30
6 สิงคโปร์	-	0.0	-	0.0	0.001	0.0	-	0.00
7 เกาหลีใต้	0.5	0.2	-	-	-	-	-	-
8 มาเลเซีย	465.0	3.4	53.8	-	-	-	-	-
9 ลาว	16.0	0.1	280.0	-	-	-	-	-
มูลค่ารวม	553.9	4.3	364.3	0.5	223.8	2.4	420.45	100.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 2.57 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกนํ้าไปเตสเซียม (HS 3104) ของประเทศไทย

ปี	ปริมาณการส่งออก (พันตัน)	มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)
2541	0.037330	1.4
2542	0.055902	1.5
2543	0.086650	0.6
2544	0.090000	0.6
2545	0.009000	0.1
2546	0.039000	0.5
2547	1.019404	0.7
2548	0.084251	0.5
2549	0.096221	2.4

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

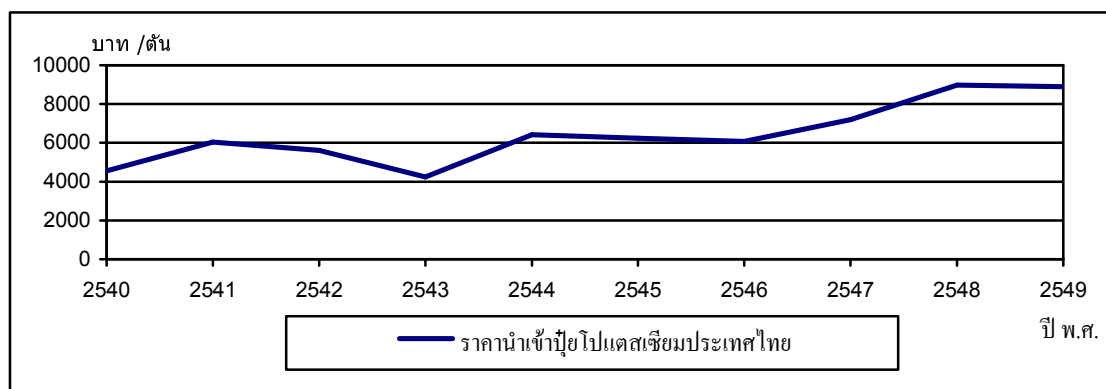
5) ระดับราคานำเข้านํ้าไปเตสเซียมในประเทศไทย

ราคานำเข้านํ้าไปเตสเซียมของประเทศไทยนั้นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2546 จนถึงปี 2549 โดยในปี 2549 ราคานำเข้านํ้าไปเตสเซียมอยู่ที่ระดับ 8,887.3 บาทต่อตัน ทั้งนี้ เนื่องจากปริมาณการใช้นํ้าไปเตสเซียมในประเทศไทยสูงขึ้นในภาคอุตสาหกรรมต่อเนื่องต่างๆ รวมทั้งการปรับตัวเพิ่มสูงขึ้นของราคาตลาดโลกในขณะนั้น

ตารางที่ 2.58 ราคานำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียมประเทศไทย

รายการ	ราคานำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียมประเทศไทย (บาท/ตัน)
2540	4551.3
2541	6044.7
2542	5614.5
2543	4237.8
2544	6415.2
2545	6242.8
2546	6073.3
2547	7197.5
2548	8973.0
2549	8887.3

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ภาพที่ 2.46 ราคานำเข้าปุ๋ยโปแตสเซียมประเทศไทย ระหว่างปี 2540-2549

ที่มา : คำนวณจากข้อมูลของศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

6) ฐานภาษี

เมื่อพิจารณาโครงสร้างภาษีนำเข้าโปแตชของไทย จะพบว่า มีอัตราการจัดเก็บที่แตกต่างกันตามพิกัดศุลกากร โดยแร่โปแตช (พิกัด 2530.90) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 15 และปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโปแตสเซียม (พิกัด 31.04) กำหนดอัตราจัดเก็บร้อยละ 30 รายละเอียดในตาราง 2.59

ตารางที่ 2.59 อัตราภาษีแร่โปแตชและ ธาตุโปแตสเซียม

ประเภทสินค้า	พิกัดศุลกากร	อัตราเพดาน (ร้อยละ)	ปกติตามราคา (ร้อยละ)
แร่โปแตช	2530.90	15	1
ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุโปแตสเซียม	31.04	30	5

ที่มา: กรมศุลกากร

2.8 อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

2.8.1 อุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ของไทย

ประเภทของอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์สามารถจำแนกประเภทตามขั้นตอนการผลิตได้เป็น 3 กลุ่ม คือ

1) อุตสาหกรรมเคมีพื้นฐาน (Basic Chemical Industry or Upstream Chemical Industry) แบ่งย่อยได้เป็น 2 ประเภทคือ เคมีภัณฑ์อนินทรีย์ (Inorganic Chemical) ได้จากการเตรียมสารประกอบของธาตุต่างๆ หรือจากการทำปฏิกิริยาสังเคราะห์ทางเคมี ได้แก่ สารประกอบพวกออกไซด์ เกลือ และด่าง ส่วนอีกประเภทหนึ่งคือ เคมีภัณฑ์อินทรีย์ (Organic Chemical) คือมีสารประกอบที่มีธาตุคาร์บอนเป็นองค์ประกอบ ยกเว้น CO CO_2 และ CO_3^{2-} ซึ่งเดิมเชื่อกันว่าเคมีภัณฑ์อินทรีย์ได้มาจากสิ่งมีชีวิตเท่านั้น แต่ปัจจุบันสามารถสังเคราะห์ขึ้นได้แล้ว

2) อุตสาหกรรมเคมีขั้นกลาง (Intermediate Chemical Industry) ส่วนใหญ่เป็นเคมีภัณฑ์อินทรีย์ที่ได้จากผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม

3) อุตสาหกรรมเคมีขั้นปลาย (Downstream Chemical Industry) เป็นอุตสาหกรรมที่ผลิตผลิตภัณฑ์เคมีสำเร็จรูปโดยใช้วัตถุดิบจากเคมีภัณฑ์ขั้นกลางและขั้นต้น ได้แก่ อุตสาหกรรมปุ๋ยและยาฆ่าแมลง อุตสาหกรรมสี อุตสาหกรรมยา เป็นต้น

สำหรับในประเทศไทยกว่าร้อยละ 80 ของมูลค่ารวมการผลิตเคมีภัณฑ์เป็นอุตสาหกรรมเคมีขั้นปลาย ที่เหลือเป็นอุตสาหกรรมเคมีพื้นฐานและเคมีภัณฑ์ขั้นกลาง ซึ่งต้องใช้บุคลากร เงินทุนและเทคโนโลยีการผลิตในระดับสูง

สินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของไทย

เนื่องจากอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ประกอบด้วยสินค้าหลายกลุ่ม และในแต่ละกลุ่มยังสามารถแยกออกเป็นรายสินค้าอีกหลายชนิด เมื่อพิจารณาจากโครงสร้างการส่งออกสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย สามารถจัดกลุ่มของแต่ละสินค้าเคมีภัณฑ์ได้ดังนี้

เคมีภัณฑ์

- (1) เคมีภัณฑ์อนินทรีย์
 - (1) คาร์บอน
 - (2) กรดอนินทรีย์อื่นๆ
 - (3) เคมีภัณฑ์อนินทรีย์อื่นๆ
- (2) เคมีภัณฑ์อินทรีย์
 - (1) อะไซคลิกไฮโดรคาร์บอน
 - (2) ไซคลิกไฮโดรคาร์บอน
 - (3) กรดเทอร์พาทิก
 - (4) กรดกลูตามิกและโมโนโซเดียมกลูตาเมต
 - (5) สารประกอบเฮตเทอโรไซคลิก
 - (6) ไลซีนและเอสเทอร์ของไลซีน
 - (7) ฟูมิซินะ
 - (8) เคมีภัณฑ์อินทรีย์อื่นๆ
- (3) ปุ๋ย
 - (1) ปุ๋ยเคมีที่มีธาตุไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโปแตสเซียม
 - (2) ปุ๋ยเคมีที่มีธาตุไนโตรเจน
 - (3) ปุ๋ยอื่นๆ
- (4) สีทาและวาร์นิช และสีอื่นๆ
 - (1) สีทาและวาร์นิช
 - (2) หมึกพิมพ์ หมึกเขียนหรือหมึกวาดภาพ
 - (3) สีสำหรับงานวาด
 - (4) สารสีและสีอื่นๆ
- (5) สารสกัดใช้ในการฟอกหนังและย้อมสี
- (6) สารแอลูมิเนียมออกไซด์
 - (1) กาวปรุงแต่งและสารยึดติดอื่นๆ
 - (2) สารแอลูมิเนียมออกไซด์อื่นๆ
- (7) เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด
 - (1) สารฆ่าแมลง
 - (2) สารที่ใช้เป็นตัวเร่งสำหรับยางและพลาสติก
 - (3) เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ดอื่นๆ

และจากกลุ่มสินค้าข้างต้น เมื่อนำมาพิจารณาตามพิกัดอัตราภาษีศุลกากรระบบ
Harmonized System สินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ทั้งหมดจะอยู่ในพิกัดเลขที่ 28 – 39 โดยในแต่ละพิกัดมี
รายละเอียดดังนี้

- พิกัด 28 เคมีอินทรีย์
- พิกัด 29 เคมีอินทรีย์
- พิกัด 30 เกสซ์ภัณฑ์
- พิกัด 31 ปุ๋ยเคมี (Fertilizers)
- พิกัด 32 สิ่งสกัดที่ใช้ฟอกหนังหรือย้อมสี แทนนินและอนุพันธ์ของแทนนิน สีข้อม สารสี
(พิกเมนต์) และวัตถุแต่งสีอื่นๆ สีทาและวาร์นิช พัดสีและมาสดิกอื่นๆ รวมทั้งหมึกด้วย
- พิกัด 33 เอสเซนเชียลออยส์และเรซินนอยด์ เครื่องหอม เครื่องสำอาง หรือสิ่งปรุงแต่งสำหรับ
ประติณร่างกาย
- พิกัด 34 สบู่ สารอินทรีย์ที่เป็นตัวลดแรงตึงผิว สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ล้าง หล่อลื่น ไขเทียม ไขปรุง
แต่ง สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ขัดเงาหรือขัดถู เทียนไขและสิ่งของที่คล้ายกัน เพลสต์สำหรับ
ทำแบบ ไขและสิ่งปรุงแต่งทางทันตกรรมซึ่งมีพลาสติกเป็นหลัก
- พิกัด 35 สารแอลบูมินอยด์ โมดิไฟด์สตาร์ช กาว เอนไซม์
- พิกัด 36 วัตถุระเบิด
- พิกัด 37 ของที่ใช้ในการถ่ายรูปและภาพยนตร์
- พิกัด 38 เคมีภัณฑ์เบ็ดเตล็ด เช่น ยาปราบศัตรูพืช สารเคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์
Activated Carbon
- พิกัด 39 พลาสติกและปิโตรเคมี

2.8.2 การค้าระหว่างประเทศของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของไทย

จากการที่อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์ภายในประเทศไทยส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมเคมีขั้น
ปลาย ส่งผลให้ประเทศไทยต้องนำเข้าสินค้าเคมีภัณฑ์จากตลาดโลก โดยในปี 2549 มูลค่าการนำเข้า
เคมีภัณฑ์จากตลาดโลกคิดเป็น 349,814.40 ล้านบาท เทียบกับมูลค่าการส่งออก 130,808.50
ล้านบาท นั่นคือ ไทยขาดดุลการค้าในหมวดเคมีภัณฑ์ 219,005.90 ล้านบาท โดยมีรายละเอียดดัง
แสดงในตารางที่ 2.60

ตารางที่ 2.60 โครงสร้างการส่งออกและนำเข้าของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของประเทศไทยในตลาดโลก

รายการ		มูลค่า (ล้านบาท)				อัตราการขยายตัว ปี 2549 เทียบกับ ปี 2548 (ร้อยละ)	สัดส่วน ปี 2549 (ร้อยละ)
		2546	2547	2548	2549		
การส่งออก							
1	โลก	65,897.40	82,847.90	105,760.80	130,808.50	23.68	100
2	อาเซียน	29,989.80	41,294.20	46,234.70	46,296.50	0.13	35.39
3	สหภาพยุโรป(15)	2,259.50	2,426.10	3,301.80	4,234.00	28.23	3.24
4	ญี่ปุ่น	4,951.20	5,557.10	7,018.70	8,297.40	18.22	6.34
5	สหรัฐอเมริกา	1,088.80	1,877.30	2,986.30	2,364.70	-20.82	1.81
การนำเข้า							
1	โลก	233,523.20	297,373.70	340,376.30	349,814.40	2.77	100
2	อาเซียน	48,918.60	69,490.00	77,660.30	84,050.10	8.23	24.03
3	สหภาพยุโรป(15)	36,130.10	41,079.20	44,305.30	44,146.40	-0.36	12.62
4	ญี่ปุ่น	53,022.10	67,966.80	78,144.00	79,553.60	1.8	22.74
5	สหรัฐอเมริกา	28,001.10	32,955.40	35,084.60	30,215.60	-13.88	8.64

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

จากตารางที่ 2.60 จะเห็นได้ว่าในปี 2549 ไทยมีการค้าสินค้าเคมีภัณฑ์กับประเทศอาเซียนในสัดส่วนที่มากที่สุด กล่าวคือมีการนำเข้าจากอาเซียนมีมูลค่า 84,050.10 ล้านบาท หรือ ร้อยละ 24.03 ของการนำเข้าสินค้าเคมีภัณฑ์ทั้งหมดจากตลาดโลก โดยประเทศไทยมีการนำเข้าจากประเทศอาเซียนมากที่สุดคือประเทศสิงคโปร์ มูลค่า 44,460.40 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 12.71 จากการนำเข้าสินค้าเคมีภัณฑ์ทั้งหมดจากกลุ่มประเทศอาเซียน(ตารางที่ 2.61) และมีการนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 79,553.60 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 22.74 จากการนำเข้าสินค้าเคมีภัณฑ์ทั้งหมดจากตลาดโลก (ตารางที่ 2.61)

ในด้านการส่งออก ประเทศไทยส่งออกไปอาเซียนในปี 2549 มูลค่า 46,296.50 ล้านบาท หรือร้อยละ 35.39 ของการส่งออกสินค้าเคมีภัณฑ์ทั้งหมด (ตารางที่ 2.62) โดยประเทศอินโดนีเซียเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของไทยในอาเซียนคือมีมูลค่าการส่งออก 15,565.80 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 11.90 จากการส่งออกสินค้าเคมีภัณฑ์ทั้งหมดจากกลุ่มประเทศอาเซียน และมีการส่งออกไปประเทศจีนมากที่สุดคิดเป็นมูลค่า 44,820.60 ล้านบาท หรือร้อยละ 34.26 จากการส่งออกสินค้าเคมีภัณฑ์ทั้งหมดจากตลาดโลก (ตารางที่ 2.62)

ตารางที่ 2.61 โครงสร้างการนำเข้าของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)				อัตราการขยายตัวปี 2549 เทียบกับ ปี 2548 (ร้อยละ)	สัดส่วน ปี 2549 (ร้อยละ)
	2546	2547	2548	2549		
1 ญี่ปุ่น	53,022.10	67,966.80	78,144.00	79,553.60	1.8	22.74
2 สิงคโปร์	26,185.60	36,258.00	40,964.00	44,460.40	8.54	12.71
3 จีน	15,487.00	21,851.80	28,739.20	31,066.80	8.1	8.88
4 สหรัฐอเมริกา	28,001.10	32,955.40	35,084.60	30,215.60	-13.88	8.64
5 มาเลเซีย	15,140.20	20,344.60	23,888.90	27,033.30	13.16	7.73
6 เกาหลีใต้	11,395.20	14,578.10	17,538.80	21,464.10	22.38	6.14
7 ใต้หวัน	12,819.30	15,866.30	18,901.40	18,447.80	-2.4	5.27
8 เยอรมนี	13,406.90	15,559.90	16,231.70	17,817.00	9.77	5.09
9 ซาอุดีอาระเบีย	7,917.70	11,350.80	16,346.60	13,883.70	-15.07	3.97
10 อินโดนีเซีย	6,975.20	12,006.70	11,678.50	11,095.80	-4.99	3.17
รวม 10 ประเทศ	190,350.10	248,738.40	287,517.70	295,038.10	2.62	84.34
อื่นๆ	43,173.10	48,635.30	52,858.70	54,776.40	3.63	15.66
มูลค่ารวม	233,523.20	297,373.70	340,376.30	349,814.40	2.77	100

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 2.62 โครงสร้างการส่งออกของสินค้าในกลุ่มเคมีภัณฑ์ของประเทศไทย จำแนกรายประเทศ

รายการ	มูลค่า (ล้านบาท)				อัตราการขยายตัว ปี 2549 เทียบกับ ปี 2548 (ร้อยละ)	สัดส่วน ปี 2549 (ร้อยละ)
	2546	2547	2548	2549		
1 จีน	12,967.30	14,557.60	20,931.60	44,820.60	114.13	34.26
2 อินโดนีเซีย	10,876.50	12,921.70	17,004.60	15,565.80	-8.46	11.9
3 สิงคโปร์	3,699.40	7,079.30	8,982.00	10,120.40	12.67	7.74
4 มาเลเซีย	7,265.50	11,888.80	10,238.40	9,712.60	-5.14	7.43
5 ญี่ปุ่น	4,951.20	5,557.10	7,018.70	8,297.40	18.22	6.34
6 ใต้หวัน	2,952.10	4,122.90	8,459.90	5,618.00	-33.59	4.29
7 อินเดีย	1,175.10	1,772.30	1,784.50	4,042.10	126.51	3.09
8 ฮองกง	1,793.60	1,640.40	3,056.30	3,195.60	4.56	2.44
9 เวียดนาม	2,550.10	2,921.10	2,911.50	3,067.70	5.36	2.35
10 ปากีสถาน	3,678.90	3,219.80	3,225.30	2,713.00	-15.88	2.07
รวม 10 ประเทศ	51,909.70	65,681.00	83,612.90	107,153.20	28.15	81.92
อื่นๆ	13,987.80	17,166.80	22,147.90	23,655.30	6.81	18.08
มูลค่ารวม	65,897.40	82,847.90	105,760.80	130,808.50	23.68	100

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

สำหรับขอบเขตในงานครั้งนี้จะพิจารณาเฉพาะสินค้าเคมีภัณฑ์ 4 ชนิดเท่านั้น ประกอบด้วย ปุ๋ย (พิกัด 3100000000) โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต (พิกัด 2836200009) โซเดียมคลอไรด์ (พิกัด 2828900201) และแมกนีเซียมคลอไรด์ (พิกัด 2827310004) ซึ่งผลการศึกษาในแต่ละชนิดเป็นดังนี้

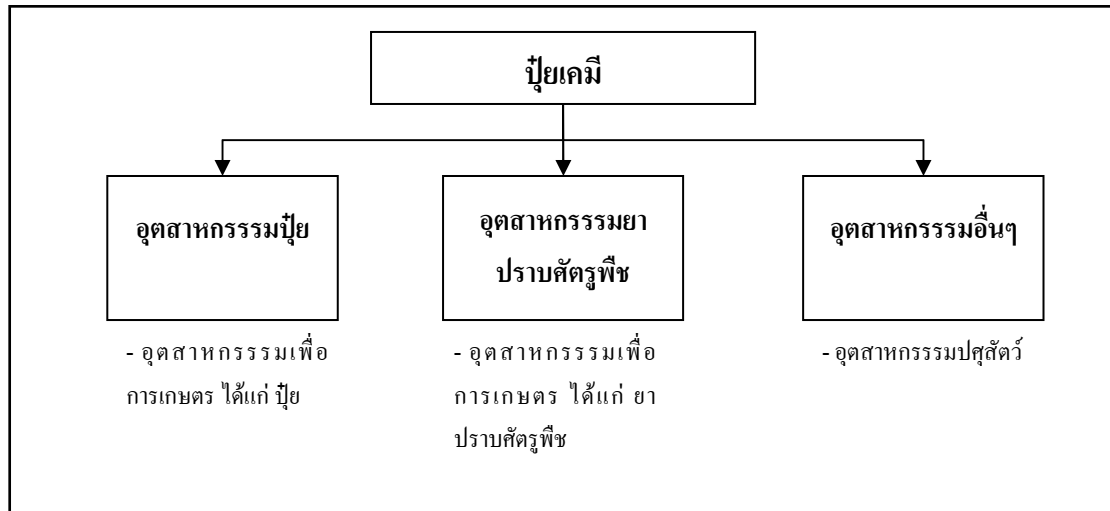
2.8.3 อุตสาหกรรมปุ๋ยเคมี

ปุ๋ยเคมีนั้นประกอบด้วย ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียม โดยไนโตรเจนเป็นส่วนประกอบในสารประกอบที่สำคัญหลายชนิด เช่น กรดอะมิโน แอมโมเนีย กรดไนตริก และสารจำพวกไซยาไนด์ ขณะที่ฟอสฟอรัสในด้านการใช้งานทางพาณิชย์ที่สำคัญที่สุด คือ การผลิตปุ๋ย นอกจากนี้ ยังใช้ในการผลิตวัตถุระเบิด ไม้ขีดไฟ ดอกไม้ไฟ ยาฆ่าแมลง ยาสีฟัน และผงซักฟอก ส่วนโปแตสเซียมเป็นธาตุโลหะประเภทโลหะอะคาไล โปแตสเซียมถูกใช้งานในหลายทางรวมถึงการนำไปผลิตปุ๋ย หากพิจารณาถึงการนำปุ๋ยเคมีมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่างๆแยกได้ดังนี้

1) อุตสาหกรรมปุ๋ย กรรมวิธีการผลิตปุ๋ยเคมีในประเทศไทยมี 2 ลักษณะคือ การผลิตในลักษณะเชิงผสม (Physical Mixing Process) กรรมวิธีนี้เป็นวิธีที่โรงงานผลิตปุ๋ยส่วนใหญ่ในประเทศไทยทำการผลิตอยู่ และ การผลิตในเชิงประกอบ (Chemical Mixing Process) เป็นการผลิตที่ต่อเนื่องจากการผลิตวัตถุดิบ โดยการสังเคราะห์ทางเคมี แล้วนำวัตถุดิบมาผสมกันเพื่อให้ได้ปุ๋ยตามสูตรที่ต้องการ เป็นปุ๋ยที่ได้จากการสังเคราะห์โดยผ่านกระบวนการทางเคมี ประกอบด้วยธาตุอาหารที่สำคัญ 3 ชนิดคือ ธาตุไนโตรเจน (N) ธาตุฟอสฟอรัส (P) และธาตุโปแตสเซียม (K)หรือที่เรียกว่า ปุ๋ย N-P-K

2) อุตสาหกรรมยาปราบศัตรูพืช การผลิตปุ๋ยที่ใช้ในการปราบศัตรูพืชโดยใช้สารเคมีผสมในปุ๋ย นอกจากนี้ยังใช้ในการผลิตยาฆ่าแมลงผสมลงในปุ๋ยด้วยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้ปุ๋ยมากขึ้น

3) อุตสาหกรรมอื่นๆ ใช้ในการเพิ่มผลผลิตทางของอาหารสัตว์ เช่น การปลูกหญ้าให้สัตว์ในระบบปศุสัตว์ทำให้ลดต้นทุนด้านอาหารสัตว์ได้

ภาพที่ 2.47 โครงสร้างอุตสาหกรรมต่อเนื่องของอุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

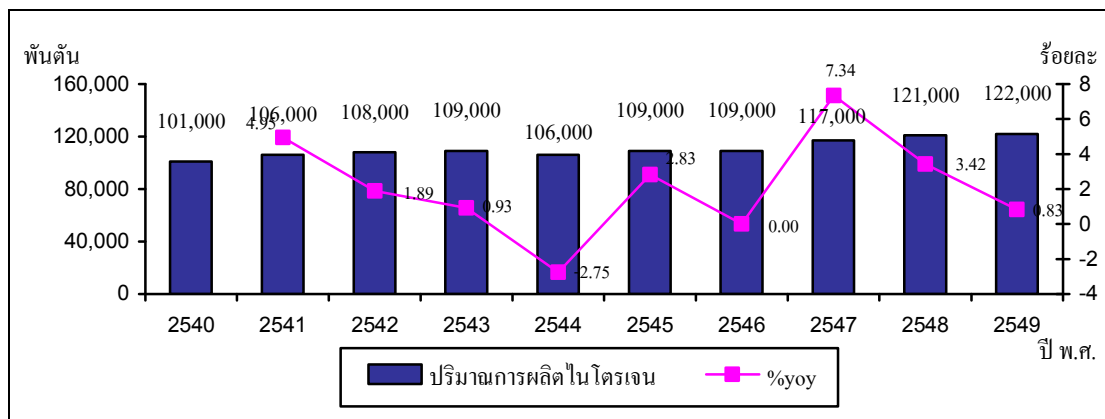
2.8.3.1 สถานการณ์ปุ๋ยเคมีของโลก

1) การผลิตของโลก

เนื่องจากการผลิตปุ๋ยเคมีจะต้องมีองค์ประกอบของธาตุอาหารที่พืชต้องการ 3 ชนิดคือไนโตรเจน ฟอสเฟต และโปแตสเซียม ซึ่งในแต่ละองค์ประกอบจะมีการผลิตและการบริโภคของทั้งโลกในปริมาณที่แตกต่างกัน โดยข้อมูลล่าสุดจากหน่วยงาน International Fertilizer Industry Association (IFA) ขอแยกรายละเอียดออกเป็นส่วนดังต่อไปนี้

ปุ๋ยไนโตรเจน

การผลิตไนโตรเจนของโลกมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา จากปริมาณ 106,000 พันตัน มาอยู่ที่ 122,000 พันตันในปี 2549 แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะเห็นได้ว่ามีแนวโน้มของการชะลอตัวลง ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการในการบริโภคปุ๋ยของโลกที่ชะลอตัวลง (ภาพที่ 2.48)

ภาพที่ 2.48 การผลิตปุ๋ยไนโตรเจนของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

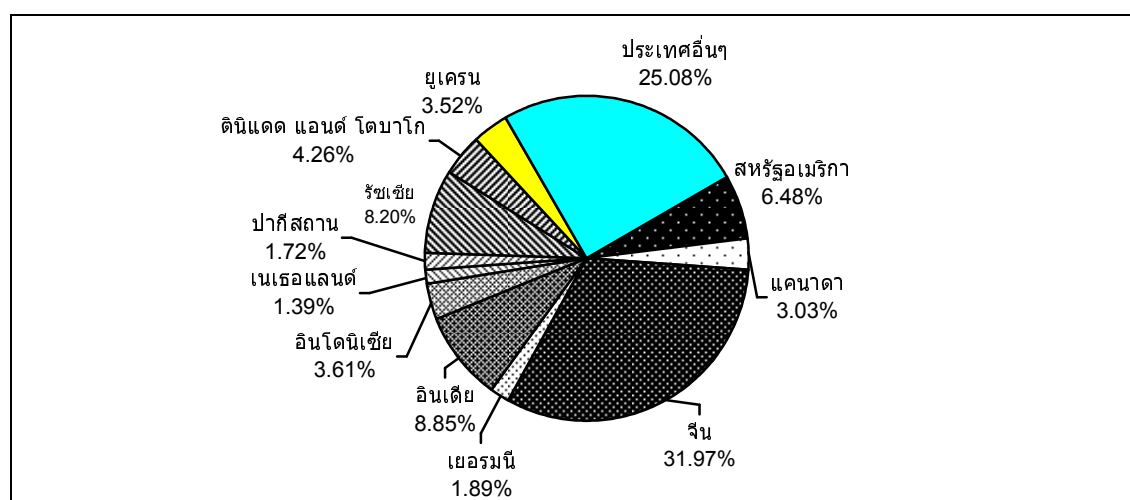
หากพิจารณาการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน แยกรายประเทศจะพบว่าประเทศจีนเป็นผู้ที่ทำการผลิตมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.97 ของการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน โลก รองลงมาคือ อินเดีย ร้อยละ 9.85 และรัสเซีย ร้อยละ 8.20 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.63)

ตารางที่ 2.63 ผู้ผลิตปุ๋ยไนโตรเจนของโลก

ประเทศ	ปริมาณการผลิตปุ๋ยไนโตรเจน (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^e
สหรัฐอเมริกา	13,200	14,700	12,900	12,300	9,730	10,800	8,770	8,850	8,040	7,900
แคนาดา	3,980	3,900	4,140	4,130	3,440	3,600	3,650	4,110	4,000	3,700
จีน	24,000	26,500	28,400	28,000	28,100	30,100	30,200	34,800	37,800	39,000
เยอรมนี	2,470	2,500	2,410	2,470	2,730	2,560	2,800	2,740	2,700	2,300
อินเดีย	8,600	10,000	10,400	10,100	10,100	9,830	9,710	10,700	10,800	10,800
อินโดนีเซีย	3,770	3,600	3,700	4,000	3,700	4,200	4,250	4,120	4,400	4,400
เนเธอร์แลนด์	2,500	2,350	2,430	2,540	1,940	1,970	1,750	1,970	1,700	1,700
ปากีสถาน	7,150	1,800	2,000	1,880	1,970	1,960	2,360	2,360	2,110	2,100
รัสเซีย	7,150	6,500	7,630	8,740	8,690	8,600	9,100	9,800	10,000	10,000
ดินแดน แอนด์ โทบาโก	1,800	2,270	2,720	2,690	3,040	3,300	3,570	3,880	4,200	5,200
ยูเครน	3,500	3,300	3,710	3,300	3,700	3,700	3,900	3,900	4,300	4,300
ประเทศอื่นๆ	22,880	28,580	27,560	28,850	28,860	28,380	28,940	29,770	30,950	30,600
รวมทั้งโลก	101,000	106,000	108,000	109,000	106,000	109,000	109,000	117,000	121,000	122,000

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

หมายเหตุ : e ประมาณการ

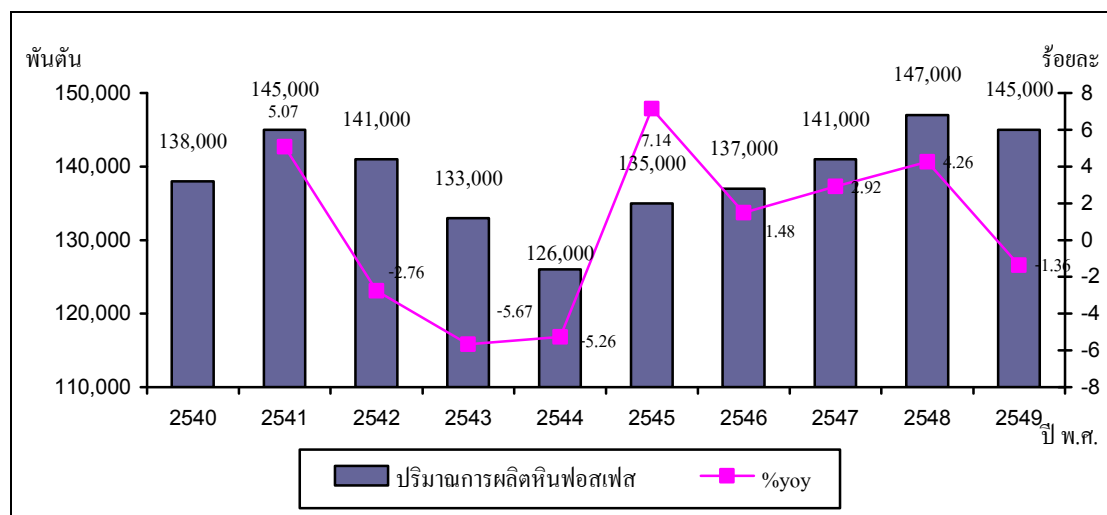

ภาพที่ 2.49 สัดส่วนผู้ผลิตปุ๋ยไนโตรเจนของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

ปุ๋ยฟอสเฟต

การผลิตหินฟอสเฟตของโลกมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2544 เป็นต้นมา จากปริมาณ 126,000 พันตัน จนถึง ปี 2548 ที่ผลิตได้ 147,000 พันตัน และมาผลิตลดลงในปี 2549 ที่ผลิตได้ 145,000 พันตัน โดยหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่ามีแนวโน้มของการชะลอตัวมาตั้งแต่ปี 2545 และทรงตัวมาตลอดจนในปี 2549 ปริมาณการผลิตกลับมาหดตัวลงอยู่ที่ร้อยละ 1.36 (ภาพที่ 2.50)

ภาพที่ 2.50 การผลิตหินฟอสเฟตของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

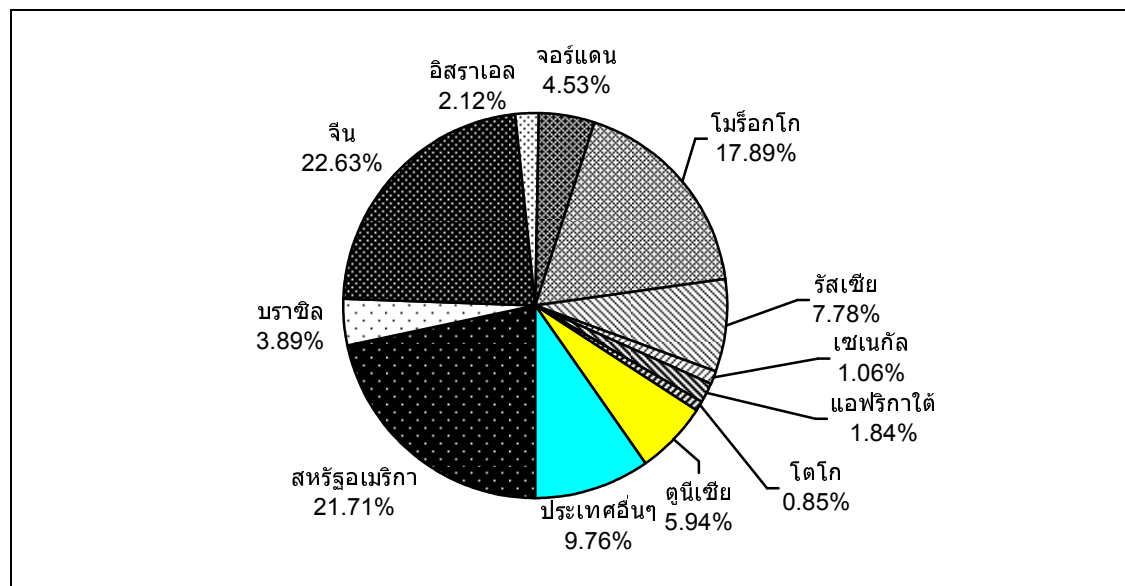
พิจารณาการผลิตหินฟอสเฟตแยกรายประเทศจะพบว่าประเทศที่ผลิตหินฟอสเฟต ได้มากที่สุดของโลกคือ ประเทศจีนคิดเป็นร้อยละ 22.63 ของการผลิตหินฟอสเฟตของโลก รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกาคิดเป็นร้อยละ 21.71 และโมร็อกโก ร้อยละ 17.89 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.64)

ตารางที่ 2.64 ผู้ผลิตหินฟอสเฟตของโลก

ประเทศ	ปริมาณการผลิตหินฟอสเฟต (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^e
สหรัฐอเมริกา	45,900	44,200	40,600	38,600	31,900	36,100	35,000	35,800	36,300	30,700
บราซิล	3,850	4,270	4,100	4,900	4,700	4,850	5,600	5,400	6,100	5,500
จีน	20,000	25,000	25,100	19,400	21,000	23,000	24,500	25,500	30,400	32,000
อิสราเอล	4,050	4,100	4,100	4,110	3,510	3,500	3,210	2,950	2,900	3,000
จอร์แดน	5,900	5,900	6,000	5,510	5,840	7,180	6,760	6,220	6,230	6,400
โมร็อกโก	23,400	24,000	24,000	21,600	21,800	23,000	23,000	26,700	25,200	25,300
รัสเซีย	7,500	9,800	11,100	11,100	10,500	10,700	11,000	11,000	11,000	11,000
เซเนกัล	1,540	1,300	1,800	1,800	1,700	1,500	1,470	1,600	1,520	1,500
แอฟริกาใต้	3,000	2,800	2,900	2,800	2,550	2,910	2,640	2,740	2,580	2,600
โตโก	2,630	2,200	1,700	1,370	1,060	1,280	1,480	1,120	1,220	1,200
ตูนิเซีย	7,070	7,950	8,000	8,340	8,000	7,750	7,890	8,050	8,000	8,400
ประเทศอื่นๆ	13,160	13,480	11,600	13,470	13,440	13,230	14,450	13,920	15,550	17,400
รวมทั้งโลก	138,000	145,000	141,000	133,000	126,000	135,000	137,000	141,000	147,000	145,000

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

หมายเหตุ : e : ประมาณการ

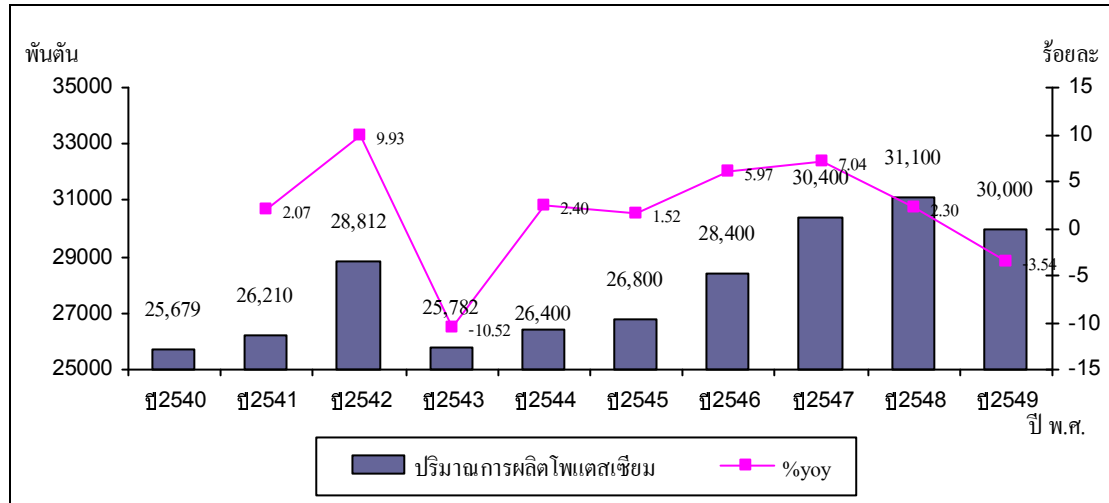

ภาพที่ 2.51 สัดส่วนผู้ผลิตหินฟอสเฟตของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

ปุ๋ยโปแตสเซียม

การผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมของโลก นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา จากปริมาณ 25,782 พันตัน จนถึงปี 2548 ที่ผลิตได้ 31,100 พันตัน และมาผลิตลดลงในปี 2549 ที่ผลิตได้ 14,000 พันตัน โดยหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่าแนวโน้มของการชะลอตัวมาตั้งแต่ปี 2545 และทรงตัวมาตลอดจนในปี 2549 ปริมาณการผลิตกลับมาหดตัวลงอยู่ที่ร้อยละ 3.54 (ภาพที่ 2.52)

ภาพที่ 2.52 การผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

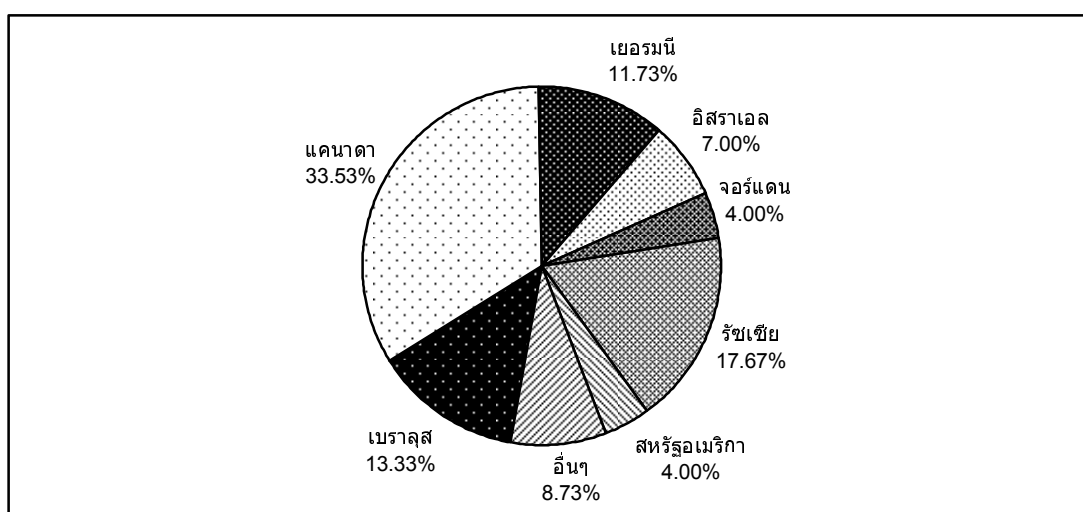
พิจารณาการผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมแยกรายประเทศจะพบว่าประเทศที่ผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมได้มากที่สุดของโลกคือ ประเทศแคนาดาคิดเป็นร้อยละ 33.53 ของการผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมของโลก รองลงมาคือ รัสเซีย คิดเป็นร้อยละ 17.67 เบลารุสร้อยละ 13.33 และเยอรมนี ร้อยละ 11.73 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.65)

ตารางที่ 2.65 ผู้ผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมของโลก

ประเทศ	ปริมาณการผลิตปุ๋ยโปแตสเซียม (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549 ^e
เบราซิล	3,250	3,400	3,600	3,800	3,700	3,800	4,230	4,600	4,800	4,000
บราซิล	243	300	3,501	350	319	337	416	403	405	405
แคนาดา	9,301	9,400	8,329	9,200	8,237	8,515	9,093	10,114	10,120	10,060
ชิลี	240	200	22	22	390	350	370	370	370	350
จีน	115	100	125	125	385	450	500	551	600	700
ฝรั่งเศส	665	500	300	300	244	130	0	0	0	0
เยอรมนี	3,423	3,550	3,600	3,400	3,597	3,521	3,571	3,622	3,650	3,520
อิสราเอล	1,488	1,650	1,750	1,750	1,770	1,920	1,960	2,060	2,060	2,100
จอร์แดน	849	840	1,100	1,100	1,180	1,170	1,230	1,230	1,230	1,200
รัสเซีย	3,400	3,700	4,200	3,600	4,300	4,400	4,740	5,000	5,500	5,300
สเปน	640	550	550	450	471	407	510	500	500	500
ยูเครน	100	100	35	35	75	60	60	50	65	65
สหราชอาณาจักร	565	620	500	350	532	540	620	600	600	600
สหรัฐอเมริกา	1,400	1,300	1,200	1,300	1,200	1,200	1,100	1,300	1,200	1,200
รวมทั้งโลก	25,679	26,210	28,812	25,782	26,400	26,800	28,400	30,400	31,100	30,000

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Yearbook, 2007

หมายเหตุ : e : ประมาณการ

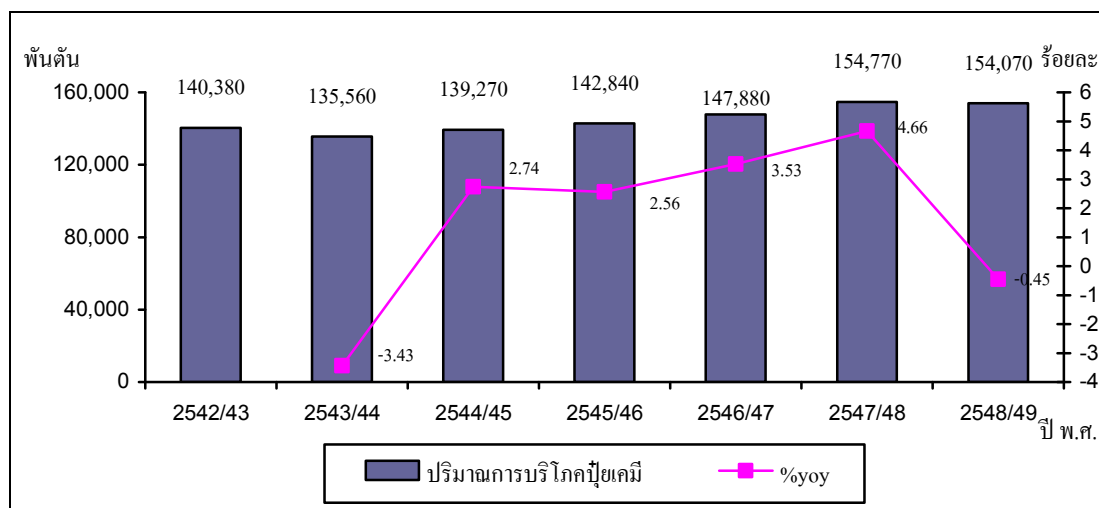

ภาพที่ 2.53 ประเทศผู้ผลิตปุ๋ยโปแตสเซียมที่สำคัญของโลก

ที่มา: U.S. Geological Survey, Mineral Yearbook, 2007

2) การบริโภคของโลก

การบริโภคปุ๋ยเคมีของโลก นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2543/44 เป็นต้นมา จากปริมาณ 135,560 พันตัน จนถึง ปี 2548 ที่ผลิตได้ 154,770 พันตัน และมาบริโภคลดลงในปี 2549 ที่ 154,070 พันตัน โดยหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่าแนวโน้มของการทรงตัวมาตั้งแต่ปี 2544/45 ตลอดจนในปี 2549 ปริมาณการบริโภคกลับมามีแนวโน้มที่ร้อยละ 0.4 (ภาพที่ 2.54)

ภาพที่ 2.54 การบริโภคปุ๋ยเคมีของโลก

ที่มา : International Fertilizer Industry Association (IFA) 1996-2007

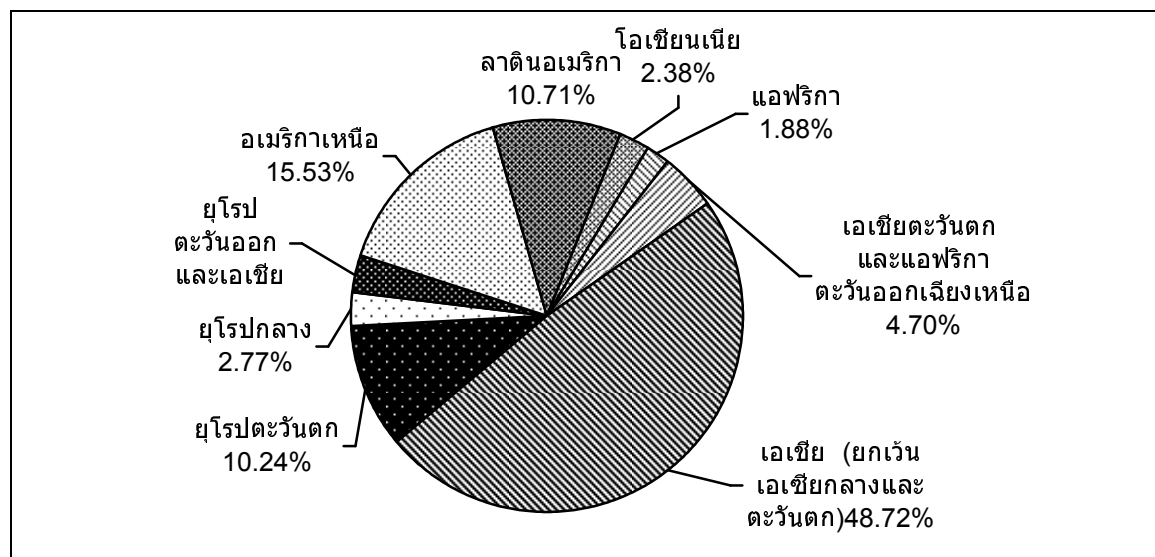
พิจารณาการบริโภคปุ๋ยเคมีแยกรายภูมิภาคจะพบว่าภูมิภาคที่บริโภคปุ๋ยเคมี(ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และ โปแตสเซียม) มากที่สุดของโลก คือ ภูมิภาคเอเชีย (ยกเว้นเอเชียกลางและตะวันตก) คิดเป็นร้อยละ 48.72 ของการบริโภคปุ๋ยเคมีของโลก รองลงมาคืออเมริกาเหนือ ลาตินอเมริกาและยุโรปตะวันตกคิดเป็นร้อยละ 15.53 10.71 และ 10.24 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.66) โดยเหตุที่ภูมิภาคเอเชียมีปริมาณการบริโภครวมมากกว่าภูมิภาคอื่นๆ เนื่องจากประเทศส่วนใหญ่ยังคงมีพื้นฐานทางการเพาะปลูกพืชอยู่นั่นเอง

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ตารางที่ 2.66 ปริมาณการบริโภคปุ๋ยเคมี (ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียม) ของโลก

กลุ่มประเทศ	ปริมาณการบริโภคปุ๋ยเคมี (พันตัน)						
	2542/43	2543/44	2544/45	2545/46	2546/47	2547/48	2548/49
ยุโรปตะวันตก	17,600	15,980	15,830	15,430	15,470	14,750	14,060
ยุโรปกลาง	3,200	3,520	3,660	3,570	3,610	3,740	3,800
ยุโรปตะวันออก และเอเชียกลาง	3,870	3,880	4,030	3,940	3,890	4,140	4,210
อเมริกาเหนือ	22,250	21,340	22,160	22,000	23,890	22,620	21,330
ลาตินอเมริกา	10,990	12,220	12,850	13,140	16,090	16,800	14,720
โอเชียเนีย	3,090	3,220	3,380	3,300	3,230	3,400	3,270
แอฟริกา	2,640	2,540	2,720	2,940	2,770	2,890	2,590
เอเชียตะวันตก และแอฟริกาตะวันออกเฉียงเหนือ	6,200	5,960	5,730	5,640	5,950	6,310	6,450
เอเชีย (ยกเว้นเอเชียกลางและตะวันตก)	70,550	66,900	68,910	72,900	72,990	80,130	66,900
โลก	140,380	135,560	139,270	142,840	147,880	154,770	154,070

ที่มา : International Fertilizer Industry Association (IFA) 1996-2007

ภาพที่ 2.55 สัดส่วนผู้บริโภคปุ๋ยเคมีของโลก

ที่มา : International Fertilizer Industry Association (IFA) 1996-2007

2.8.3.2 สถานการณ์ปุ๋ยเคมีในประเทศไทย

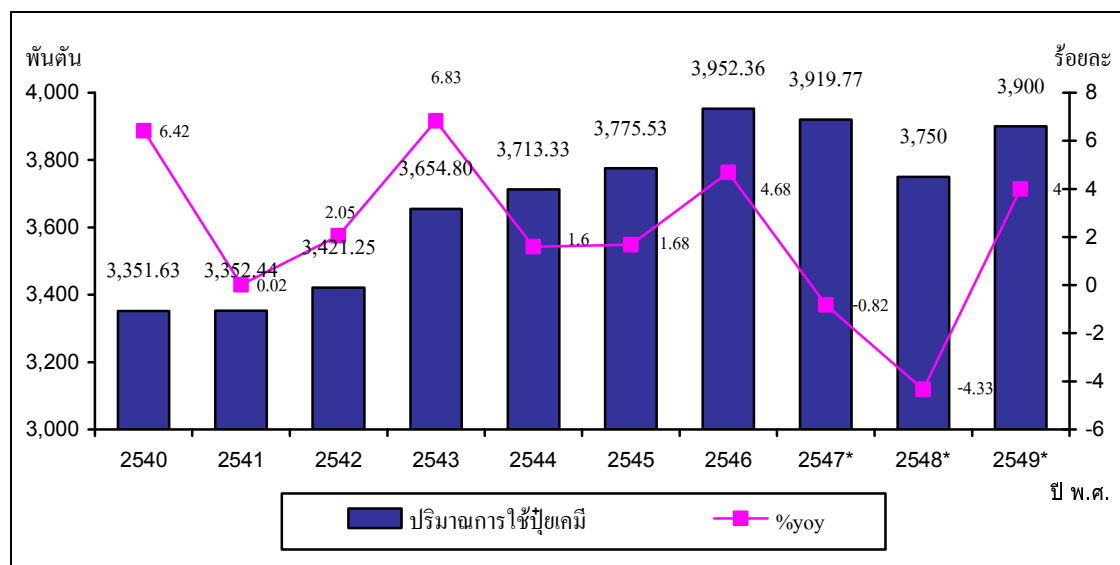
1) การผลิตในประเทศ

ในปัจจุบัน ประเทศไทยไม่มีโรงงานผลิตปุ๋ยเคมีภายในประเทศ โรงงานปุ๋ยที่มีอยู่ในประเทศส่วนใหญ่จะเป็นเพียงผสมปุ๋ยสูตรต่างๆ เท่านั้น ดังนั้น โครงสร้างอุตสาหกรรมปุ๋ยในประเทศจึงต้องพึ่งพาการนำเข้าจากต่างประเทศ

2) การบริโภคในประเทศ

ปริมาณการบริโภคปุ๋ยภายในประเทศของไทย นั้นจะแปรผันตามการเปลี่ยนแปลงของปัจจัยหลักๆ ประมาณ 3 – 4 ปัจจัย คือ ภาวะราคาปุ๋ยเคมีในตลาดโลก ภาวะราคาพืชผลทางการเกษตรในประเทศกับราคาส่งออกไปยังตลาดโลก และสภาพดินฟ้าอากาศ ซึ่งรวมถึงปริมาณน้ำฝนในแต่ละปีด้วย

โดยปริมาณการบริโภคปุ๋ยเคมีของประเทศ นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ ปี 2540 เป็นต้นมา จากปริมาณ 3,351.63 พันตัน จนถึง ปี 2546 ที่ผลิตได้ 3,952.36 พันตัน และมาบริโภคลดลงในปี 2547 ที่บริโภค 3,919.77 พันตัน และมาบริโภคสูงขึ้นในปี 2549 ที่ 3,900 พันตัน หากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่ามีแนวโน้มที่ค่อนข้างผันผวนมาโดยตลอด โดยในปี 2549 ปริมาณการบริโภคขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 4 (ภาพที่ 2.55)

ภาพที่ 2.56 ปริมาณการบริโภคปุ๋ยเคมีของประเทศไทย

ที่มา: สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

หมายเหตุ: * ค่าเบื้องต้น

2) การค้าระหว่างประเทศของปุ๋ยเคมีของไทย

การนำเข้าปุ๋ยเคมีของประเทศไทย

จากตารางที่ 2.67 แสดงให้เห็นว่าในปี 2549 ประเทศที่ไทยนำเข้ามากที่สุดคือประเทศซาอุดีอาระเบีย คิดเป็นมูลค่า 5,788.80 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 16.38 ของการนำเข้าปุ๋ยเคมีทั้งหมด รองลงมาคือมาเลเซีย และเกาหลีใต้ ตามลำดับ

ตารางที่ 2.67 โครงสร้างการนำเข้าของปุ๋ยเคมีของประเทศไทยในตลาดโลกจำแนกรายประเทศ

ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1 ซาอุดีอาระเบีย	526,579.41	4,287.94	520,453.00	5,613.33	574,176.58	5,788.82
2 มาเลเซีย	296,937.75	2,635.72	293,183.95	3,289.47	359,391.90	3,736.40
3 เกาหลีใต้	421,011.78	3,032.68	325,444.21	2,322.21	462,966.77	3,617.32
4 นอร์เวย์	217,106.00	2,096.19	167,146.50	1,841.76	256,087.45	2,820.76
5 กาตาร์	290,939.60	2,402.72	262,922.00	2,906.18	243,630.49	2,489.73
6 รัสเซีย	273,119.98	2,188.96	282,616.50	2,674.11	271,781.51	2,309.02
7 จีน	321,016.28	3,146.73	150,072.43	1,568.63	253,870.49	2,159.05
8 คูเวต	136,541.55	1,203.88	168,266.40	1,828.84	165,790.87	1,683.76
9 แคนาดา	267,347.80	1,822.24	262,671.50	2,343.45	174,251.87	1,534.39
10 โมร็อกโก	72,192.00	749.37	55,568.82	637.04	128,720.00	1,450.44
รวม 10 ประเทศ	2,822,792.15	23,566.42	2,488,345.32	25,025.04	2,890,667.93	27,589.70
อื่นๆ	1,075,178.24	9,678.09	1,103,723.14	10,921.89	793,842.64	7,788.48
มูลค่ารวม	3,897,970.39	33,244.51	3,592,068.46	35,946.93	3,684,510.57	35,378.18

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

การส่งออกปุ๋ยเคมีของประเทศไทย

จากตารางที่ 2.68 แสดงให้เห็นว่าในปี 2549 ประเทศที่ไทยส่งออกไปมากที่สุดคือประเทศกัมพูชา คิดเป็นมูลค่า 620.9 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 29.86 ของการส่งออกปุ๋ยเคมีทั้งหมด รองลงมาคืออินโดนีเซีย มาเลเซีย พม่า และโมซัมบิก

ตารางที่ 2.68 โครงสร้างการส่งออกของปุ๋ยเคมีของประเทศไทยในตลาดโลก จำแนกรายประเทศ

ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
1 กัมพูชา	43,782.95	375.67	65,439.13	649.06	64,832.09	620.95
2 อินโดนีเซีย	30,492.46	268.35	24,364.47	206.05	47,859.06	426.25
3 มาเลเซีย	21,218.38	134.37	67,837.90	417.16	95,750.22	352.80
4 พม่า	8,910.92	45.88	20,708.92	131.34	36,200.85	277.56
5 โมซัมบิก	0.00	0.00	34,998.00	388.85	15,481.60	161.67
6 ลาว	17,032.04	135.60	21,167.61	204.77	16,722.49	142.18
7 เวียดนาม	33,151.51	291.00	47,050.65	392.77	1,314.93	27.51
8 ญี่ปุ่น	7,875.32	143.89	2,051.86	19.47	2,082.74	25.00
9 ศรีลังกา	0.25	0.00	24.00	0.28	895.26	9.40
10 ปากีสถาน	300.58	1.15	986.52	3.32	2,150.00	9.22
รวม 10 ประเทศ	162,764.41	1,395.91	284,629.05	2,413.08	283,289.23	2,052.55
อื่นๆ	23,605.11	214.28	30,706.69	340.96	1,791.69	26.65
มูลค่ารวม	186,369.52	1,610.18	315,335.74	2,754.04	285,080.92	2,079.20

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

2.8.4 โซเดียมคาร์บอเนต (Sodium Carbonate)

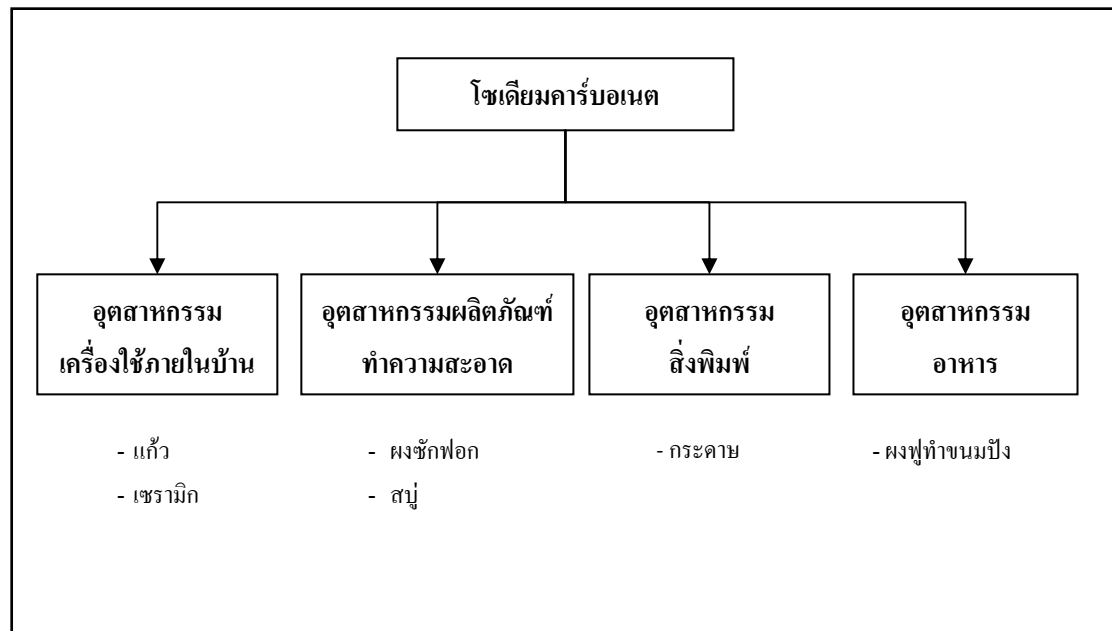
โซเดียมคาร์บอเนต หรือ โซดาแอส (Soda Ash) เป็นสารประกอบเกลือของกรดคาร์บอนิก มีลักษณะเป็นผงสีขาว ไม่มีกลิ่น สามารถดูดความชื้นจากอากาศได้ดี ละลายได้ในน้ำ มีฤทธิ์เป็นด่างแก่เมื่อละลายน้ำ ละลายได้เล็กน้อยในแอลกอฮอล์ พบในขี้เถ้าของพืชหลายชนิดและสาหร่ายทะเล (จึงได้ชื่อว่า โซดาแอส เนื่องจาก แอส ในภาษาอังกฤษ หมายถึง ขี้เถ้า) เป็นสารเคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรมหลายชนิด ดังนี้

1) อุตสาหกรรมเครื่องใช้ภายในบ้าน ในกระบวนการผลิต จะมีการผสมสาร โซดาแอส (Soda Ash) ซึ่งมีองค์ประกอบหลักคือ โซเดียมคาร์บอเนต (sodium carbonate- Na_2CO_3) เพื่อช่วยให้อุณหภูมิในการหลอมเหลวนั้นต่ำลงอยู่ที่ประมาณ 1000~1500 °C ตัวอย่างเช่น การผลิตแก้วเซรามิก เป็นต้น

2) อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ทำความสะอาด โซเดียมคาร์บอเนต เป็นสารเพื่อใช้ในการรักษาระดับความเป็นด่าง (ความกระด้าง) ของน้ำ ซึ่งจะใช้ในอุตสาหกรรมผงซักฟอก และสบู่

3) อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ โซเดียมคลอไรด์ ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์เพื่อนำมาผลิตสารฟอกขาว สารฟอกขาวเป็นสารประกอบไฮโปคลอไรด์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมการฟอกย้อมเส้นด้ายเยื่อกระดาษ การผลิตกระดาษ และ หมึกพิมพ์ผ้า

4) อุตสาหกรรมอาหาร โซเดียมคาร์บอเนตได้ถูกใช้เป็นส่วนผสมในการทำผงฟูทำขนมปัง

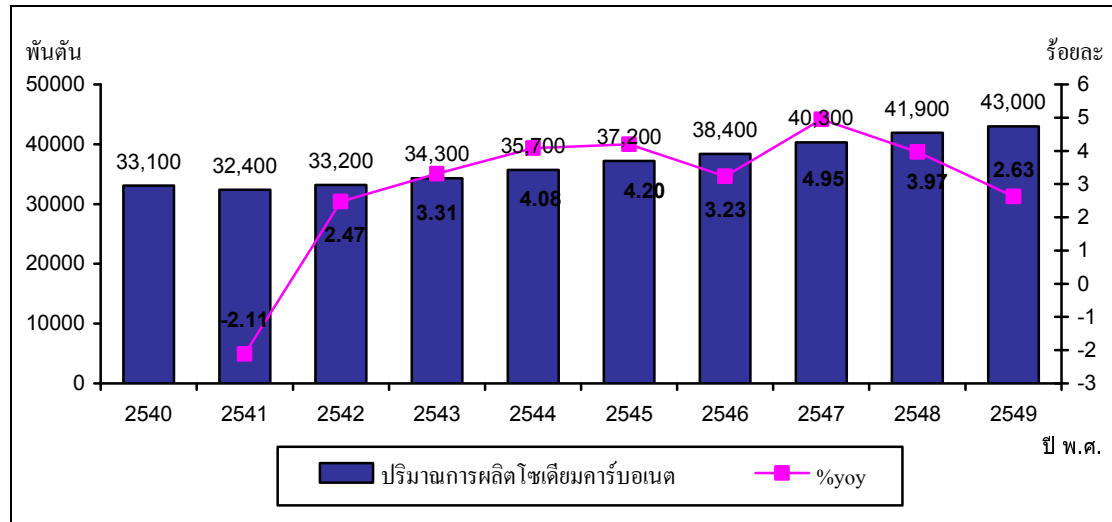
ภาพที่ 2.57 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโซเดียมคาร์บอเนต

2.8.4.1 สถานการณ์โซเดียมคาร์บอเนตของโลก

1) การผลิตของโลก

การผลิตโซเดียมคาร์บอเนตของโลก นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง นับตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา จากปริมาณ 32,400 พันตัน จนถึง ปี 2549 ที่ผลิตได้ 43,000 พันตัน โดยหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่าแนวโน้มของการหดตัวมาตั้งแต่ปี 2548 และปี 2549 ปริมาณการผลิตหดตัวอยู่ที่ร้อยละ 2.63 (ภาพที่ 2.58)

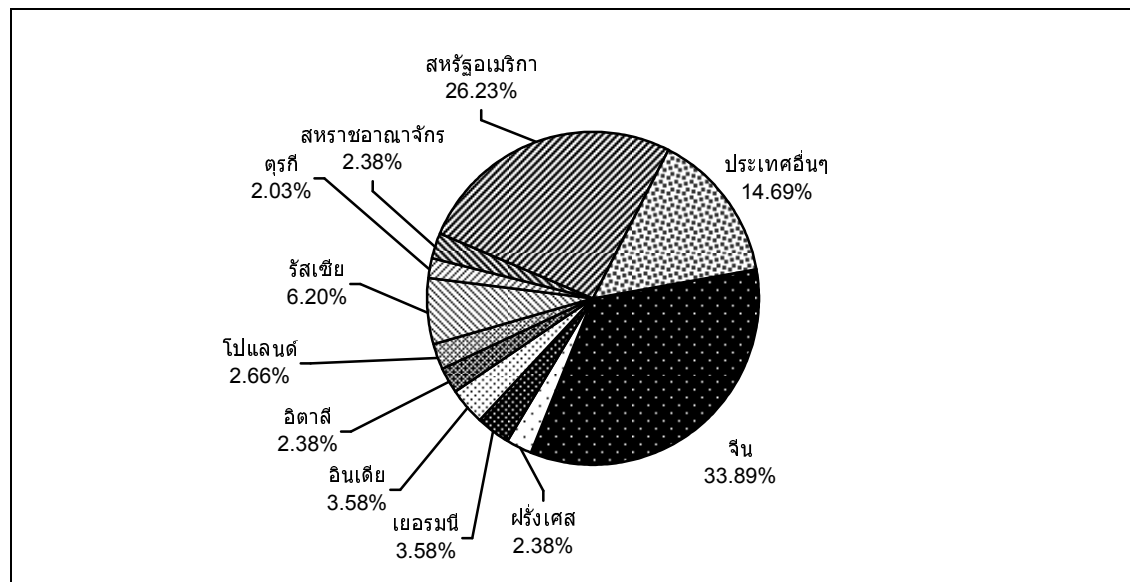
โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ภาพที่ 2.58 การผลิตโซเดียมคาร์บอเนตของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

เมื่อพิจารณาการผลิตโซเดียมคาร์บอเนตแยกรายประเทศจะพบว่าประเทศที่ผลิตโซเดียมคาร์บอเนต ได้มากที่สุดของโลกคือ ประเทศจีนคิดเป็นร้อยละ 33.89 ของการผลิตโซเดียมคาร์บอเนตของโลก รองลงมาคือสหรัฐอเมริกา คิดเป็นร้อยละ 26.23 โดยปริมาณการผลิตนี้ ได้รวมทั้งที่ได้จากธรรมชาติ และเป็นการผลิตจากการสังเคราะห์ (ภาพที่ 2.59)

ภาพที่ 2.59 สัดส่วนผู้ผลิตโซเดียมคาร์บอเนตของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

2.8.4.2 สถานการณ์โซเดียมคาร์บอเนตในประเทศไทย

1) การผลิตภายในประเทศ

เนื่องจากประเทศไทยไม่มีโรงงานขนาดใหญ่ที่ทำการผลิตเอง ดังนั้นจึงเป็นการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่

2) การบริโภคภายในประเทศ

โซเดียมคาร์บอเนตเป็นสารเคมีที่ใช้ในอุตสาหกรรมหลายชนิด เช่น แก้ว เซรามิก กระจก ผงซักฟอก สบู่ ผงฟูทำขนมปัง และใช้สำหรับการแก้ไขน้ำกระด้าง เป็นต้น ซึ่งปริมาณการบริโภคนั้นจะอยู่ในอัตราที่ใกล้เคียงกับปริมาณการนำเข้าทั้งหมดของประเทศ ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยไม่มีการผลิต ทำให้ต้องนำเข้ามาเพื่อการบริโภคทั้งหมด

3) การค้าระหว่างประเทศของโซเดียมคาร์บอเนตของไทย

— การนำเข้าโซเดียมคาร์บอเนตของประเทศไทย

ประเทศไทยนำเข้าจากประเทศจีนมากที่สุดคือ 165,805.10 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1,137.64 ล้านบาท รองลงมาคือ สหรัฐอเมริกา เกนยา และบัลแกเรีย (ตารางที่ 2.69)

ตารางที่ 2.69 โครงสร้างการนำเข้าของโซเดียมคาร์บอเนตของประเทศไทยในตลาดโลก

จำแนกรายประเทศ

ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
โลก	426,970.07	2,351.75	514,185.90	3,724.89	403,392.53	2,832.88
1 จีน	151,387.50	813.44	176,726.89	1,337.09	165,805.10	1,137.64
2 สหรัฐอเมริกา	170,880.01	980.64	171,710.53	1,341.15	118,506.90	906.98
3 เกนยา	59,708.68	300.23	72,144.78	390.06	70,255.75	442.00
4 บัลแกเรีย	7,428.17	38.78	51,564.01	336.36	21,586.52	154.13
5 อินเดีย	32,123.11	178.50	36,979.00	276.73	19,501.33	125.93
6 ออสเตรเลีย	839.47	6.82	806.40	7.60	3,367.68	27.01
7 อิตาลี	2,500.30	13.67	90.12	0.86	2,578.90	18.68
8 ญี่ปุ่น	802.21	8.02	196.28	2.85	716.29	9.98
9 อังกฤษ	673.15	5.26	3,664.10	27.24	777.25	6.35
10 เยอรมนี	338.17	4.36	290.26	4.25	290.98	3.91

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

– การส่งออกโซเดียมคาบอเนตของประเทศไทย

ในส่วนของ การส่งออก (ตารางที่ 2.70) ประเทศไทยได้ส่งออกไป
ตลาดโลกเป็นปริมาณ 154.03 ตัน คิดเป็นมูลค่า 2.45 ล้านบาท โดยการส่งออกรวมในปี 2549 นั้น
เป็นการส่งออกไปยังประเทศลาวทั้งสิ้น

ตารางที่ 2.70 โครงสร้างการส่งออกของโซเดียมคาร์บอเนตของประเทศไทยในตลาดโลก
จำแนกรายประเทศ

ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
โลก	4,117.05	35.06	92.45	1.06	154.03	2.45
1 ลาว	117.05	1.15	92.25	1.05	154.03	2.45
2 ฮองกง	0.00	0.00	0.10	0.00	0.00	0.00
3 เวียดนาม	4,000.00	33.91	0.08	0.00	0.00	0.00
4 ฟิลิปปินส์	0.00	0.00	0.03	0.00	0.00	0.00
5 กัมพูชา	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

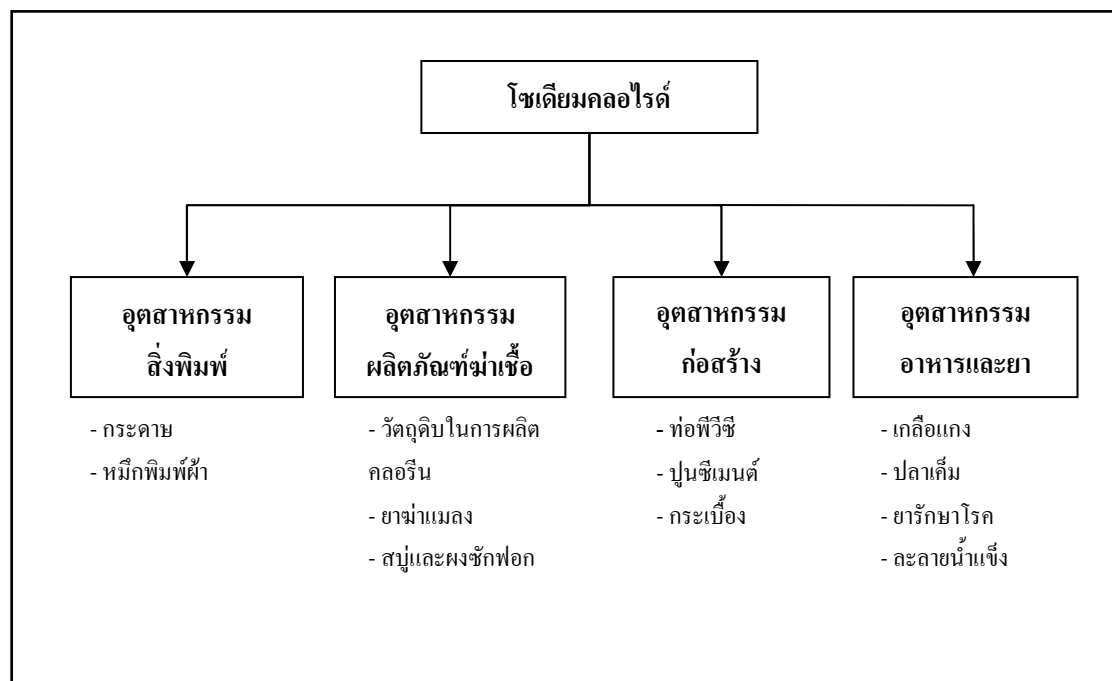
2.8.5 โซเดียมคลอไรด์ (Sodium Chloride)

โซเดียมคลอไรด์ (Sodium Chloride) มีชื่อที่เรียกทั่วไปดังนี้ เกลือแกง หรือ เกลือ
โต๊ะหรือ ฮาไลต์ เป็นสารประกอบเคมี โซเดียมคลอไรด์เป็นเกลือที่พบมากต่อความเค็มของ
มหาสมุทรและของเหลวภายนอกเซลล์ของสิ่งมีชีวิตหลายเซลล์ เป็นส่วนประกอบหลักในเกลือที่
กินได้ โดยอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง มีดังต่อไปนี้

- 1) อุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์ โซเดียมคลอไรด์ ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งพิมพ์เพื่อนำมาผลิตสาร
ฟอกขาว สารฟอกขาวเป็นสารประกอบไฮโปคลอไรต์สามารถนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรม
การฟอกย้อมเส้นด้ายเยื่อกระดาษ การผลิตกระดาษ และหมึกพิมพ์ผ้า
- 2) อุตสาหกรรมผลิตภัณฑ์ฆ่าเชื้อ ในอุตสาหกรรมนี้โซเดียมคลอไรด์ มีบทบาทเป็นสารตั้งต้น
นำมาใช้ผลิตเป็นเป็นสารฆ่าเชื้อโรคการผลิตใช้ในอุตสาหกรรมผลิต สบู่และผงซักฟอก รวมถึงเป็น
วัตถุดิบในการผลิต คลอรีนและยาฆ่าแมลง เป็นต้น
- 3) อุตสาหกรรมก่อสร้าง โซเดียมคลอไรด์ ใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซเดียมคาร์บอเนต
(Na_2CO_3) โซเดียมไฮดรอกไซด์ (NaOH) กรดไฮโดรคลอริก (HCl) คลอรีน (Cl_2) โซเดียมไฮโป

คลอรีน (NaOCl) และปูนคลอรีน (Bleaching Power) เพื่อใช้ผลิต ท่อพีวีซี ปูนซีเมนต์และกระเบื้อง เป็นต้น

4) อุตสาหกรรมอาหารและยา โซเดียมคลอไรด์ ถูกใช้ในการถนอมอาหาร ใช้ปรุงรสอาหาร ให้มีรสเค็ม เช่น ปลาเค็ม และใช้เป็นสารป้องกันการแข็ง เช่น ใช้ในการทำละลายน้ำแข็ง อีกทั้งยังใช้เป็นส่วนผสมในเภสัชภัณฑ์ประเภทปราศจากเชื้อ และประเภทไม่ผ่านการทำให้ปราศจากเชื้อ สำหรับนำมาผลิตเกลือแกงและยารักษาโรคบางชนิด

ภาพที่ 2.60 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับโซเดียมคลอไรด์

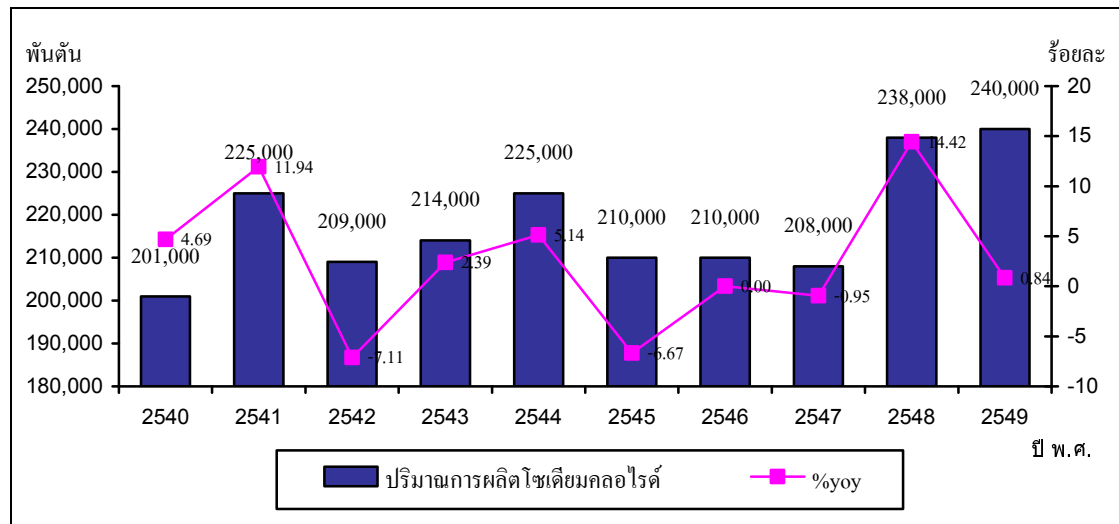
2.8.5.1 สถานการณ์โซเดียมคลอไรด์ของโลก

การผลิตของโลก

ในปี 2549 ทั้งโลกมีการผลิตโซเดียมคลอไรด์ทั้งสิ้น 240 ล้านตัน โดยการผลิตเพิ่มขึ้นจากปีที่ผ่านมาเพียง ร้อยละ 0.84 ขณะที่ในปี 2548 มีอัตราการขยายตัวของปริมาณการผลิตถึง ร้อยละ 14.42

การผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องกัน 2 ปี คือ ปี 2548 และ 2549 ผลิตได้ 238,000 พันตัน และ 240,000 พันตัน ตามลำดับ โดยหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่าการขยายตัวอย่างสูงในปี 2548 อยู่ที่ร้อยละ 14.42 และชะลอตัวลงในปี 2549 อยู่ที่ร้อยละ 0.84 (ภาพที่ 2.61)

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ภาพที่ 2.61 การผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก

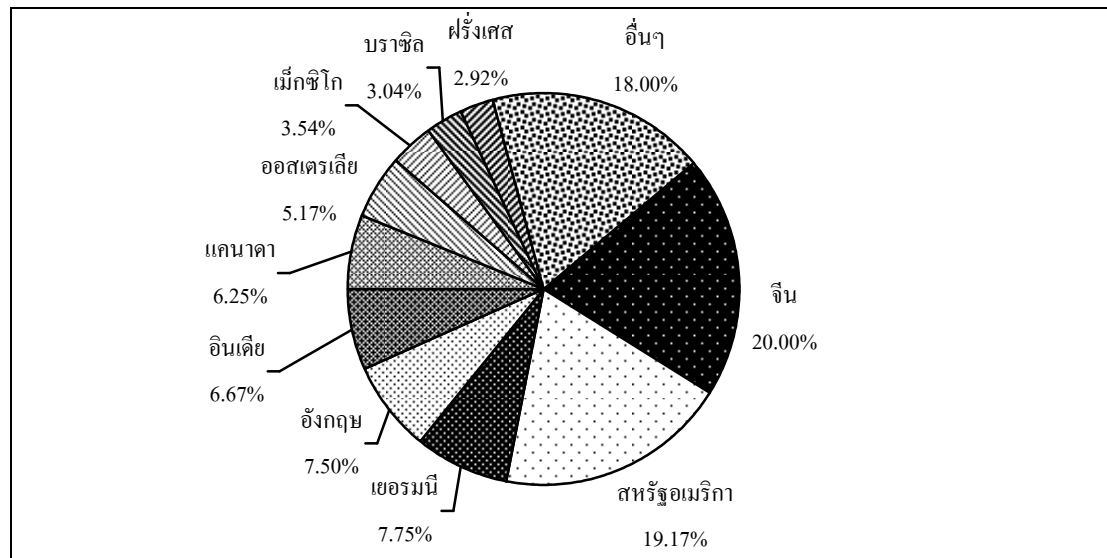
ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

พิจารณาการผลิตโซเดียมคลอไรด์แยกรายประเทศจะพบว่าประเทศที่ผลิตหินฟอสเฟตได้มากที่สุดของโลกคือ ประเทศจีนคิดเป็นร้อยละ 20 ของการผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก รองลงมาคือสหรัฐอเมริกา คิดเป็นประมาณร้อยละ 19 (ตารางที่ 2.71)

ตารางที่ 2.71 ปริมาณการผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก

ประเทศ	ปริมาณการผลิตโซเดียมคลอไรด์ (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
จีน	29,300	31,000	28,100	31,300	31,000	32,800	32,400	37,100	44,550	48,000
สหรัฐอเมริกา	41,400	44,800	44,900	45,600	44,800	40,300	43,700	46,500	45,100	46,000
เยอรมนี	15,700	15,700	15,700	15,700	15,700	15,700	15,700	16,000	18,670	18,600
อังกฤษ	6,600	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	5,800	18,000
อินเดีย	9,500	14,500	14,500	14,500	14,500	14,500	15,000	15,000	15,500	16,000
แคนาดา	13,260	12,500	12,500	11,900	12,500	12,300	13,300	14,100	14,500	15,000
ออสเตรเลีย	8,720	9,500	10,000	8,800	9,500	9,890	9,800	11,200	12,380	12,400
เม็กซิโก	7,930	8,900	8,500	8,900	8,900	8,500	8,000	8,200	9,240	8,500
บราซิล	5,520	6,000	6,900	6,000	6,000	5,600	6,100	6,500	6,660	7,300
ฝรั่งเศส	7,160	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000	7,000
อื่นๆ	55,910	69,300	55,100	58,500	69,300	57,610	53,200	40,600	58,600	43,200
รวมทั้งโลก	201,000	225,000	209,000	214,000	225,000	210,000	210,000	208,000	238,000	240,000

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

ภาพที่ 2.62 สัดส่วนผู้ผลิตโซเดียมคลอไรด์ของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

2.8.5.2 สถานการณ์โซเดียมคลอไรด์ของไทย

1) การบริโภคภายในประเทศ

มีการใช้อย่างกว้างขวางในการเป็นเครื่องปรุงรสและใช้ในการถนอมอาหาร ในขณะที่ผู้คนจำนวนมากคุ้นเคยกับการใช้เกลือปรุงอาหาร แต่ในด้านอุตสาหกรรมยังใช้ประโยชน์ได้อีกมากมาย เช่น ใช้ในการผลิตกระดาษ ใช้ในหมักพิมพ์ผ้าในอุตสาหกรรมสิ่งทอ ใช้ในอุตสาหกรรมผลิตสบู่และผงซักฟอก และใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต คลอรีน พีวีซี และ ยางมาแมลง เป็นต้น

2) การค้าระหว่างประเทศของโซเดียมคลอไรด์ของไทย

เนื่องจากประเทศไม่มีการส่งออกสินค้าดังกล่าว การผลิตจึงเพื่อใช้ภายในประเทศเท่านั้น โดยในปี 2549 ประเทศไทยมีการขาดดุลในการค้าของโซเดียมคลอไรด์ 29.95 ล้านบาท ซึ่งไทยนำเข้าจากตลาดโลกเป็นปริมาณ 1,198.02 ตัน เป็นการนำเข้าจากประเทศจีนมากที่สุดคือ 660.90 ตัน คิดเป็นมูลค่า 15.41 ล้านบาท รองลงมาคือเกาหลีใต้ ฝรั่งเศส และอิตาลี (ตารางที่ 2.72)

ตารางที่ 2.72 โครงสร้างการนำเข้าของโซเดียมคลอไรด์ของประเทศไทยในตลาดโลกจำแนกรายประเทศ

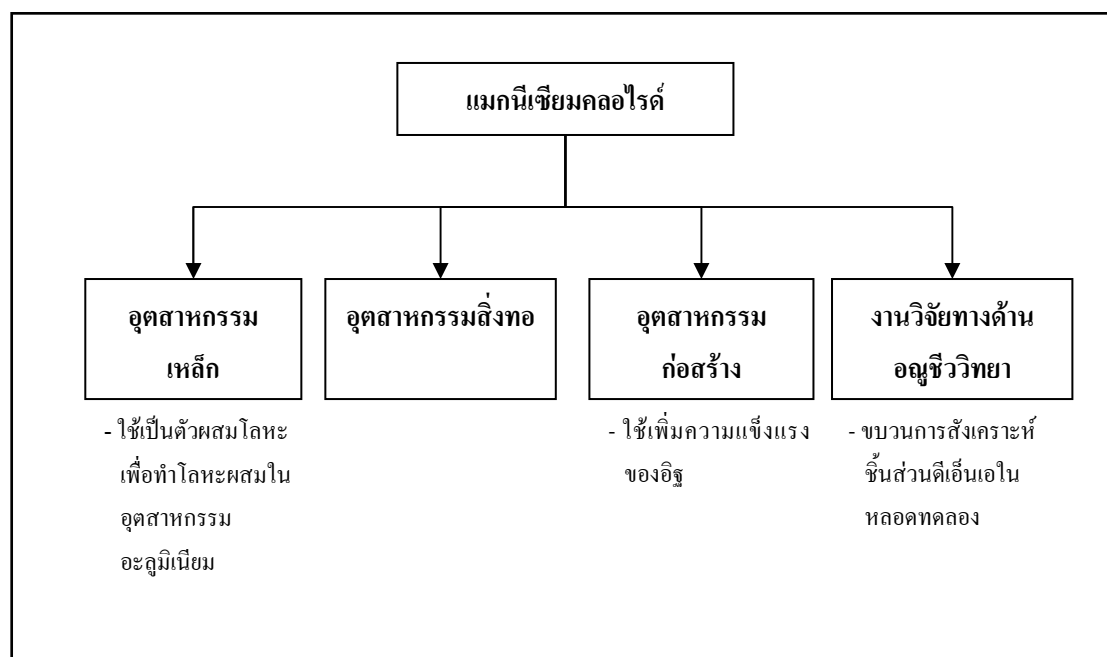
ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
โลก	1,020.24	26.57	1,040.33	28.99	1,198.02	29.95
1 จีน	5.03	0.17	195.20	5.11	660.90	15.41
2 เกาหลีใต้	584.00	14.43	378.00	9.70	278.00	7.15
3 ฝรั่งเศส	187.20	4.91	353.22	9.14	103.22	2.61
4 อิตาลี	40.00	1.34	82.40	2.88	82.60	2.35
5 อินเดีย	0.00	0.00	22.52	1.02	67.72	2.09
6 เนเธอร์แลนด์	4.49	0.27	4.66	0.31	4.90	0.24
7 ญี่ปุ่น	80.02	2.04	0.20	0.04	0.62	0.07
8 ออสเตรเลีย	0.00	0.00	0.11	0.09	0.06	0.03
9 เบลเยียม	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

2.8.6 แมกนีเซียมคลอไรด์ (Magnesium Chloride)

แมกนีเซียมสามารถแยกออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญคือสารประกอบแมกนีเซียม และโลหะแมกนีเซียม โดยแมกนีเซียมถูกนำมาใช้ประโยชน์ในอุตสาหกรรมต่างๆ ได้ดังนี้

- 1) อุตสาหกรรมเหล็ก โลหะแมกนีเซียมถูกใช้เป็นตัวผสมโลหะเพื่อทำโลหะผสมในอุตสาหกรรมอะลูมิเนียม
- 2) อุตสาหกรรมสิ่งทอ สารประกอบแมกนีเซียมเป็นตัวเร่งปฏิกิริยาในการผลิตของอุตสาหกรรมสิ่งทอ
- 3) อุตสาหกรรมก่อสร้าง แมกนีเซียมใช้ในอุตสาหกรรมก่อสร้างในส่วนของการผลิตอิฐ โดยผสมเพื่อเพิ่มความแข็งแรงให้กับอิฐ
- 4) ใช้ในงานวิจัยทางด้านอนุชีววิทยา ใช้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญในการทำพีซีอาร์ (PCR) ย่อมาจาก Polymerase Chain Reaction โดยพีซีอาร์เป็นขบวนการสังเคราะห์ชิ้นส่วนดีเอ็นเอในหลอดทดลอง ซึ่งขบวนการนี้เลียนแบบขบวนการสังเคราะห์ดีเอ็นเอในสิ่งมีชีวิต

ภาพที่ 2.63 โครงสร้างอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับแมกนีเซียมคลอไรด์

2.8.6.1 สถานการณ์แมกนีเซียมคลอไรด์ของโลก

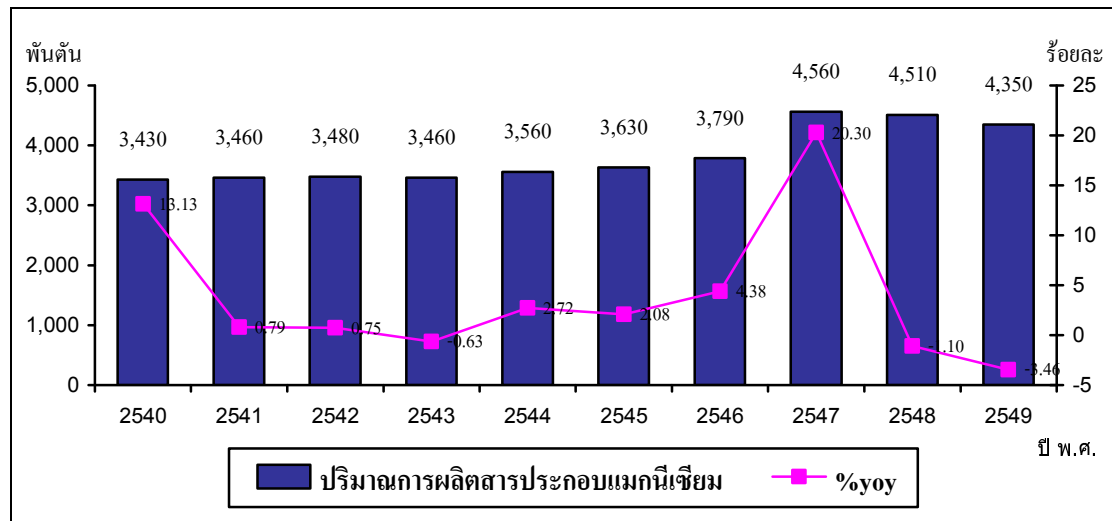
1) การผลิตของโลก

การผลิตแมกนีเซียมของโลกสามารถแยกออกเป็น 2 ส่วนที่สำคัญคือ สารประกอบแมกนีเซียม และ โลหะแมกนีเซียม ซึ่งในแต่ละส่วนจะมีประเทศที่ทำการผลิตแตกต่างกัน ดังแสดงในภาพที่ 2.64 และ 2.66

1.1) สารประกอบแมกนีเซียม

การผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา จากปริมาณ 3,460 พันตัน จนถึง ปี 2547 ที่ผลิตได้ 4,560 พันตัน และมาผลิตลดลงในปี 2548 และปี 2549 ซึ่งผลิตได้ 4,510 และ 4,350 พันตัน ตามลำดับโดยหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่ามีความโน้มของการทรงตัวมาตลอดตั้งแต่ปี 2541 จนในปี 2547 ปริมาณการผลิตขยายตัวสูงถึงร้อยละ 20.30 และกลับมาหดตัว 2 ปีติดต่อกัน โดยในปี 2549 หดตัวร้อยละ 3.46 (ภาพที่ 2.64)

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ภาพที่ 2.64 การผลิตสารประกอบแมงกานีสของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

พิจารณาการผลิตสารประกอบแมงกานีสแยกรายประเทศจะพบว่าประเทศที่ผลิตสารประกอบแมงกานีสได้มากที่สุดของโลกคือ ประเทศจีนคิดเป็นร้อยละ 32.35 ของการผลิตสารประกอบแมงกานีสของโลก รองลงมาคือตุรกี เป็นร้อยละ 19.36 (ตารางที่ 2.73)

ตารางที่ 2.73 ปริมาณการผลิตสารประกอบแมงกานีสของโลก

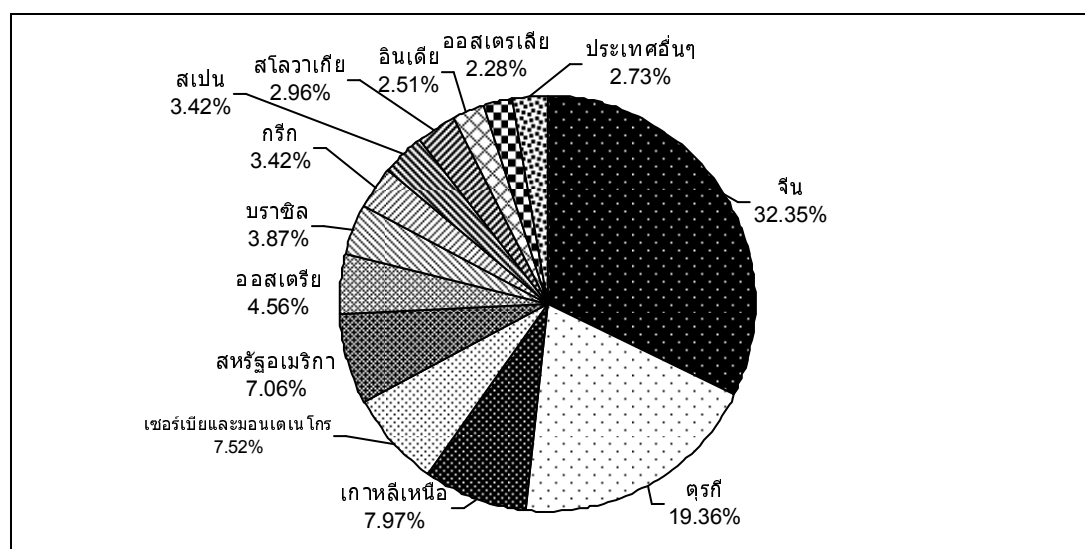
ประเทศ	ปริมาณการผลิตสารประกอบแมงกานีส (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
จีน	580	690	710	720	750	1,070	1,070	1,340	1,350	1,420
ตุรกี	630	460	720	580	580	580	580	1,100	980	850
เกาหลีเหนือ	460	460	290	290	290	290	290	290	350	350
เซอร์เบียและมอนเตเนโกร	30	30	260	290	290	290	350	350	320	330
สหรัฐอเมริกา	400	370	400	370	390	310	330	280	300	310
ออสเตรเลีย	190	190	190	220	200	200	200	200	200	200
บราซิล	90	90	90	90	80	80	80	80	110	170
กรีซ	190	190	190	190	140	140	140	140	140	150
สเปน	130	140	140	140	160	150	70	150	150	150
สโลวาเกีย	290	280	250	250	290	140	270	290	290	130
อินเดีย	110	110	100	110	110	110	110	110	100	110

ที่มา : U.S. Geological Survey , Mineral Commodity Summaries, January 2007

ตารางที่ 2.73 ปริมาณการผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก (ต่อ)

ประเทศ	ปริมาณการผลิตสารประกอบแมกนีเซียม (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
ออสเตรเลีย	70	100	60	100	160	140	140	90	100	100
รัสเซีย	170	250	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
ประเทศอื่นๆ	100	100	100	130	130	130	160	140	120	120
รวมทั้งโลก	3,430	3,460	3,480	3,460	3,560	3,630	3,790	4,560	4,510	4,350

ที่มา : U.S. Geological Survey , Mineral Commodity Summaries, January 2007

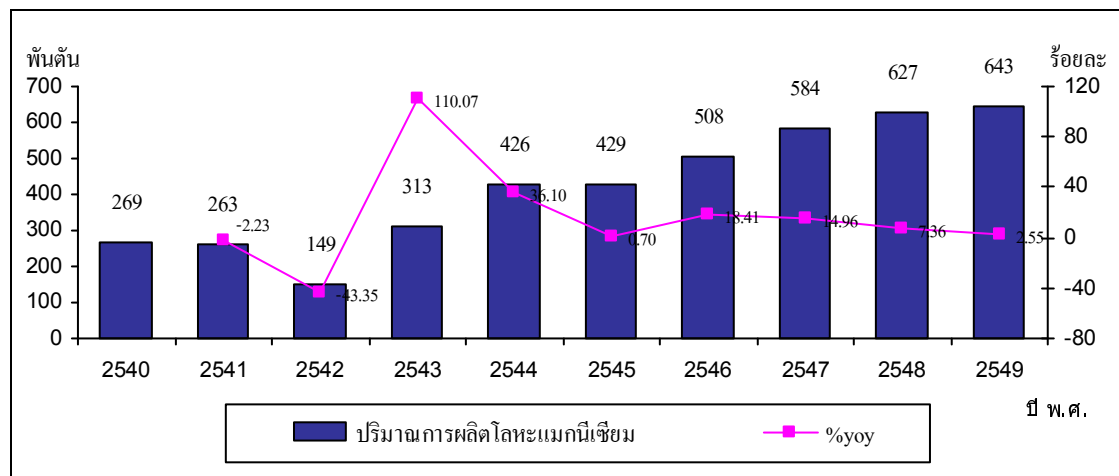
ภาพที่ 2.65 สัดส่วนผู้ผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

1.2) โลหะแมกนีเซียม

การผลิตโลหะแมกนีเซียมของโลก นั้นมีปริมาณเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา จากปริมาณ 149 พันตัน จนถึง ปี 2549 ที่ผลิตได้ 643 พันตัน หากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวจะพบว่ามีแนวโน้มของการชะลอตัวมาตั้งแต่ปี 2544 และทรงตัวมาตลอดจนถึงในปี 2549 พบว่าการผลิตขยายตัวร้อยละ 2.55 (ภาพที่ 2.66)

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ภาพที่ 2.66 การผลิตโลหะแมกนีเซียมของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

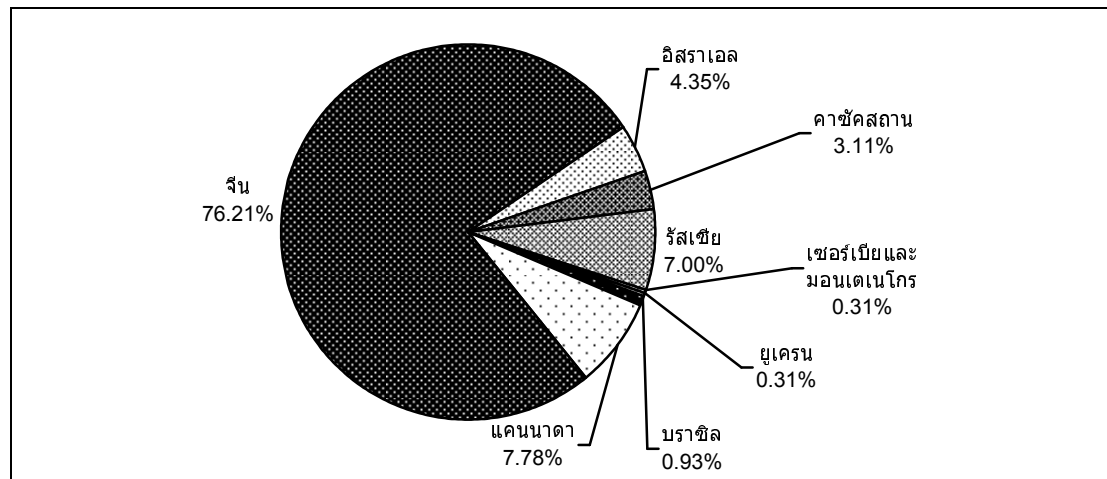
พิจารณาการผลิตโลหะแมกนีเซียมแยกรายประเทศจะพบว่าประเทศที่ผลิตโลหะแมกนีเซียมได้มากที่สุดของโลกคือ ประเทศจีน คิดเป็นร้อยละ 76.21 ของการผลิตสารประกอบแมกนีเซียมของโลก รองลงมาคือแคนาดา คิดเป็นร้อยละ 7.78 และรัสเซีย ร้อยละ 7 ตามลำดับ (ตารางที่ 2.74)

ตารางที่ 2.74 ปริมาณการผลิตโลหะแมกนีเซียม (ผลิตภัณฑ์ขั้นต้น) ของโลก

ประเทศ	ปริมาณการผลิตโลหะแมกนีเซียม (พันตัน)									
	2540	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549
สหรัฐอเมริกา	125	106	w	w	w	w	w	w	w	w
บราซิล	9	9	9	9	6	6	6	6	6	6
แคนาดา	58	77	71	80	83	80	60	54	54	50
จีน	92	67	83	140	200	230	340	426	470	490
ฝรั่งเศส	12	14	14	14	4	0	0	0	0	0
อิสราเอล	8	15	25	34	32	34	34	28	28	28
กาซัคสถาน	9	9	10	10	16	18	14	18	20	20
นอร์เวย์	28	28	28	35	36	10	0	0	0	0
รัสเซีย	40	42	35	45	48	50	52	50	45	45
เซอร์เบียและมอนเตเนโกร	3	1	1	0	0	1	2	2	2	2
ยูเครน	10	1	1	0	0	0	0	0	2	2
ยูโกสลาเวีย	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
รวมทั้งโลก (ไม่รวมสหรัฐฯ)	269	263	149	313	426	429	508	584	627	643

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

หมายเหตุ: W คือ ไม่มีการเปิดเผยข้อมูล

ภาพที่ 2.67 สัดส่วนผู้ผลิตโลหะแมงกานีสของโลก

ที่มา : U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries, January 2007

2.8.6.2 สถานการณ์แมงกานีสของประเทศไทย

การค้าระหว่างประเทศของแมงกานีสของประเทศไทย

ในปี 2549 ประเทศไทยมีการขาดดุลในการค้าของแมงกานีส 43.93 ล้านบาท โดยไทยนำเข้าจากตลาดโลกเป็นปริมาณ 4,367.34 ตัน คิดเป็นมูลค่า 44.06 ล้านบาท ซึ่งเป็นการนำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นมากที่สุดคือ 31.27 ตัน คิดเป็นมูลค่า 13.16 ล้านบาท รองลงมาคือจีน อิสราเอล และเยอรมนี (ตารางที่ 2.75)

ในส่วนของการส่งออก (ตารางที่ 2.76) ประเทศไทยได้ส่งออกไปตลาดโลกเป็นปริมาณ 12.20 ตัน คิดเป็นมูลค่า 0.13 ล้านบาท โดยส่งออกไปยัง 3 ประเทศหลักซึ่งก็คือ ประเทศพม่ามากที่สุดปริมาณ 7.5 ตัน คิดเป็นมูลค่า 0.08 ล้านบาท รองลงมาคือประเทศกัมพูชา ปริมาณ 4.65 ตัน คิดเป็นมูลค่า 0.04 ล้านบาท และส่งออกไปยังประเทศลาวปริมาณ 0.05 ตัน คิดเป็นมูลค่า 0.01 ล้านบาท ซึ่งแสดงให้เห็นว่าส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าเพื่อผลิตและใช้ในประเทศเป็นสำคัญ

ตารางที่ 2.75 โครงสร้างการนำเข้าของแมกนีเซียมคลอไรด์ของประเทศไทยในตลาดโลก
จำแนกรายประเทศ

ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
โลก	1,978.17	34.44	1,954.16	33.72	4,367.34	44.06
1 ญี่ปุ่น	34.50	15.76	35.52	14.37	31.27	13.16
2 จีน	610.10	4.07	587.50	3.59	2,566.99	12.97
3 อิสราเอล	1,233.60	8.81	1,213.60	8.85	1,621.20	11.31
4 เยอรมนี	61.83	2.24	74.76	5.27	115.76	4.68
5 อินเดีย	0.00	0.00	0.00	0.00	20.00	1.29
6 เซด	17.80	3.30	10.70	0.89	8.00	0.44
7 มาเลเซีย	0.00	0.00	11.15	0.15	2.83	0.10
8 สวิตเซอร์แลนด์	0.00	0.02	0.02	0.13	0.03	0.10
9 อังกฤษ	0.03	0.01	0.00	0.00	0.02	0.01
10 สหรัฐอเมริกา	0.00	0.00	0.22	0.08	0.00	0.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 2.76 โครงสร้างการส่งออกของแมกนีเซียมคลอไรด์ของประเทศไทยในตลาดโลก
จำแนกรายประเทศ

ประเทศ	2547		2548		2549	
	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)	ปริมาณ (ตัน)	มูลค่า (ล้านบาท)
โลก	13.79	0.17	35.90	0.36	12.20	0.13
1 พม่า	10.00	0.13	27.40	0.28	7.50	0.08
2 กัมพูชา	3.75	0.03	5.50	0.04	4.65	0.04
3 ลาว	0.00	0.00	0.00	0.00	0.05	0.01
4 ฮองกง	0.00	0.00	3.00	0.04	0.00	0.00
5 สิงคโปร์	0.04	0.02	0.00	0.00	0.00	0.00

ที่มา : ศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารโดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ
ด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

บทที่ 3

กฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือเอฟทีเอ มีสถานะเป็นข้อตกลงระหว่างรัฐกับรัฐ มีฐานะเป็นกฎหมายระหว่างประเทศซึ่งมีรัฐ (State) ประเทศไทย และรัฐคู่ภาคีเป็นบุคคลตามกฎหมาย (Legal Personality) ข้อตกลงเขตการค้าเสรีมีผลผูกพัน ในทางกฎหมาย (Legal Binding) เมื่อได้มีการลงนามเซ็นสัญญาจึงจะเกิดข้อผูกพันระหว่างประเทศต่อรัฐที่ลงนาม โดยการนำไปกำหนดเป็นหลักการทางกฎหมายภายใน (Domestic Law) ทั้งนี้ โดยการกำหนดนโยบายและกฎหมายภายในให้สอดคล้องกับข้อตกลงที่ได้ตกลงกันไว้ ตามเงื่อนไข หลักการหรือกรอบระยะเวลาที่กำหนดไว้ในข้อตกลง ซึ่งเป็นไปตามหลักการสำคัญทางกฎหมายระหว่างประเทศที่ยึดถือปฏิบัติ (State Practice) กันระหว่างประเทศที่ว่า เมื่อได้ลงนามทำข้อตกลงสัญญาไว้อย่างไร คู่สัญญาจะต้องให้ความเคารพยึดถือปฏิบัติตามข้อตกลงที่ทำไว้นั้น ด้วยเหตุนี้ข้อตกลงระหว่างประเทศ จึงผูกพันต่อองค์กรทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ ทั้งฝ่ายบริหาร นิติบัญญัติ และตุลาการ กล่าวคือ ฝ่ายนิติบัญญัติ มีความผูกพันในการตรากฎหมาย ให้จำกัดอยู่ในกรอบความตกลง เพียงเท่าที่ไม่ขัดแย้งกับข้อตกลงที่ได้ลงนามไว้ ในขณะที่ตุลาการก็มีความผูกพันในการวินิจฉัยชี้ขาดกรณีตามกฎหมายที่จะตราขึ้นตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเช่นกัน แต่โดยทั่วไปแล้วระบบระงับข้อพิพาทในความตกลงประเภทนี้ จะมีกระบวนการระงับข้อพิพาทพิเศษต่างหากออกไป โดยมีอนุญาโตตุลาการหรือมีคณะที่จะมาระงับข้อพิพาทเองต่างหาก ด้วยวิธีพิจารณาที่เป็นอิสระจากองค์กรตุลาการที่มีอยู่ภายในประเทศ จึงเห็นได้ว่าฐานะของข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือเอฟทีเอนั้นครอบคลุม และสร้างความเอกเทศในกฎข้อตกลงที่ประกอบเป็นข้อตกลงทั้งหมด ทั้งยังรวมถึงแนววิธีการตีความในข้อตกลง หลักกฎหมายที่ใช้ในการตีความ ซึ่งจะเป็กรอบในการตรากฎหมายภายใน ขณะเดียวกัน ก็มีองค์กรที่เป็นศาลพิเศษที่จะชำระความได้เอง โดยไม่ต้องขึ้นอยู่กับอำนาจศาลของรัฐใดรัฐหนึ่งที่ได้ทำข้อตกลงกัน

ความผูกพันตามกฎหมายที่ว่ามีแสดงออกจากการที่รัฐไทยในฐานะคู่สัญญาที่ได้ลงนามในข้อตกลงเอฟทีเอจะต้องนำหลักการที่เขียนนั้น มาปรับใช้ภายในรัฐด้วยการปรับปรุงยกเลิกบรรดากฎหมายที่มีอยู่แต่เดิม และขัดหรือแย้งไม่สอดคล้องกับข้อตกลงเอฟทีเอที่ดี การจัดทำกฎหมายขึ้นมาใหม่เพื่อรองรับให้สอดคล้องกับหลักการที่เขียนไว้ในข้อตกลง ล้วนแต่เป็นข้อผูกพันระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพราะกฎหมายไทยถือหลักเรื่อง Dualist Doctrine ที่ถือว่ากฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในรัฐนั้นแยกออกจากกัน จึงไม่ถือว่าบทบัญญัติในข้อตกลงระหว่าง

ประเทศ มีผลใช้บังคับเหมือนกฎหมายภายใน ดังนั้น จึงเป็นข้อผูกพันระหว่างประเทศของรัฐไทยที่จะรองรับเอาข้อตกลงดังกล่าว ให้มีผลใช้บังคับเป็นกฎหมายภายในด้วยการตรากฎหมายภายในให้สอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศ ก็จะก่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนมาสู่การใช้เป็นกฎหมาย จากข้อตกลงระหว่างประเทศมาสู่กฎหมายภายใน ด้วยเหตุนี้ข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือเอฟทีเอที่ไทยไปลงนาม จึงผูกพันองค์กรทางการเมืองตามรัฐธรรมนูญ ในการตรากฎหมายเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อข้อตกลงเอฟทีเอที่ได้ลงนามไปแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับกรอบข้อตกลงของสหรัฐอเมริกา ซึ่งได้เคยทำไว้กับประเทศต่างๆ และจะถูกนำไปเป็นกรอบข้อตกลงในการตกลงกับประเทศไทยในเวลา

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การอนุวัติการตามข้อตกลงว่าด้วยการลงทุน ภายใต้ข้อตกลงเอฟทีเอ ประเทศไทยจะต้องยกเลิกกฎหมายที่ปวงที่เป็นอุปสรรคต่อนักลงทุน เช่น การจำกัดสัดส่วนการถือหุ้น อีกทั้งการเปิดเสรีแก่นักลงทุนสหรัฐอเมริกา ได้ในทุกสาขา ซึ่งรวมถึงกิจการสาธารณูปโภค โรงพยาบาล ไฟฟ้า ประปา การก่อสร้าง การลงทุนในตลาดทุน ตลาดเงินการซื้อขายพันธบัตรและตราสารหนี้ หรือธุรกิจด้านการเกษตร กฎหมาย แพทย์ สถาปนิก ซึ่งจะต้องแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542 รวมถึงกฎหมายอื่นๆ อีกทั้งขัดแย้งต่อข้อตกลงว่าด้วยการลงทุนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการข้อตกลงที่ได้ทำไว้

โดยหลักกฎหมายระหว่างประเทศแล้ว รัฐมีอำนาจอธิปไตยในการออกกฎหมายภายในของตน แต่เมื่อไรก็ตามที่รัฐเข้าไปลงนามในความตกลงหรือสนธิสัญญาระหว่างประเทศใดๆ แล้ว รัฐจะต้องไม่กระทำการใดอันเป็นการขัดต่อเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ของข้อตกลงหรือสนธิสัญญานั้น กฎหมายภายในที่เกี่ยวกับมาตรฐานทางเทคนิค (Technical Standards) ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณสมบัติต่างๆ เกี่ยวกับการค้าและการลงทุน และข้อกำหนดของการขอใบอนุญาต จะต้องไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคในการค้าและการลงทุนโดยไม่จำเป็น หมายความว่าข้อกำหนดหรือมาตรฐานต่างๆ นั้น รัฐสมาชิกสามารถออกกฎเกณฑ์ภายในของตนได้ แต่จะต้องไม่สร้างภาระจนเกินจำเป็น การสร้างขีดจำกัดเกี่ยวกับการค้าและการลงทุน รัฐสมาชิกจะต้องไม่นำเอาข้อกำหนดเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตและคุณสมบัติของผู้ให้บริการ ตลอดจนมาตรฐานทางเทคนิคที่จะก่อให้เกิดการเสื่อมเสียต่อพันธกรณีเฉพาะที่ได้ให้ไว้มาใช้ กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ การใช้บังคับกฎหมายภายในจะต้องเป็นธรรม มิฉะนั้น อาจก่อให้เกิดอุปสรรคอย่างหนึ่งในการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน

โดยหลักการแล้วนโยบายการค้าเสรี (Liberal Trade Policy) และนโยบายการแข่งขันทางการค้า (Competition Policy) ต่างก็มีเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์อย่างเดียวกัน นั่นก็คือ การเปิดเสรีทางการค้า หมายถึง การผูกพันระเพิ่มการแข่งขันทางการค้าในตลาดที่มีการเปิดเสรีนั้น ยกตัวอย่างเช่น ในความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in

Services) หรือความตกลงแกตส์ (GATS) ระบุว่าเมื่อใดก็ตามที่มีการยกเลิกอุปสรรคทางการค้าในบริการสาขาใดสาขาหนึ่งก็จะทำให้มีการเพิ่มการแข่งขันทางการค้าในการบริการสาขานั้นๆ มากยิ่งขึ้น อันเป็นนโยบายการแข่งขันทางการค้า ในขณะที่เดียวกัน การดำเนินการใดๆ โดยเจ้าหน้าที่ดำเนินนโยบายการแข่งขันทางการค้าที่จะลดอุปสรรคทางการค้า ในการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบการรายใหม่ก็นับเป็นเป้าหมายของนโยบายการค้าเสรีด้วย

อย่างไรก็ตาม การที่ประเทศไทยเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) เราจึงไม่สามารถศึกษาเฉพาะกฎหมายที่ใช้บังคับภายในประเทศไทยเท่านั้น เพราะประเทศไทยมีพันธะที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในข้อตกลงดังกล่าวด้วย กล่าวคือ วัตถุประสงค์หลักของ GATTs หรือ WTO คือ การค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรม ดังนั้นหลักการพื้นฐาน เช่น หลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most Favoured Nation-MFN) และหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment-NT) จึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์หลักขององค์การดังกล่าว

หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN) นี้กำหนดให้ประเทศภาคีทุกประเทศได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกัน กล่าวคือ สิทธิประโยชน์ใดใดที่ประเทศภาคีใดให้กับสินค้าที่มาจากหรือนำเข้ามาจากประเทศภาคีอีกประเทศหนึ่ง สิทธิประโยชน์เหล่านั้นต้องให้แก่สินค้าชนิดเดียวกัน (like product) ที่มาจากประเทศภาคีอื่นโดยอัตโนมัติและไม่มีเงื่อนไข เช่น ประเทศ ก เก็บภาษีสินค้าชนิดหนึ่งที่น่าเข้าจากประเทศ ข ในอัตราร้อยละ 15 ต่อมาได้ขอมตกลงกับประเทศ ข โดยลดลงเหลือร้อยละ 10 สิทธิประโยชน์นี้จึงต้องตกให้แก่สินค้าชนิดเดียวกันนี้ที่น่าเข้ามาจากประเทศภาคีอื่นเช่นกัน โดยอัตโนมัติและจะรอให้ประเทศภาคีอื่นนั้นยื่นข้อเสนอดังตอบแทนไม่ได้เพราะเป็นการให้แบบไม่มีเงื่อนไข

อย่างไรก็ตาม หลักการนี้ที่กำหนดให้สิทธิหรือประโยชน์ต่างๆนั้นต้องให้แก่กันโดยอัตโนมัติและไม่มีเงื่อนไข แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้นหลักการดังกล่าวไม่สามารถทำได้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีบทบัญญัติในความตกลงภายใต้ WTO หลายมาตราที่ยอมให้มีการเลือกปฏิบัติได้คือ ไม่นำหลัก MFN มาใช้โดยเหตุผลในการให้เลือกปฏิบัตินั้นย่อมแตกต่างกันไป เช่น การปฏิบัติที่แตกต่างและเป็นพิเศษต่อประเทศกำลังพัฒนา การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ การค้าชายแดน ข้อยกเว้นทั่วไปตามมาตรา 20 ข้อยกเว้นเพื่อความมั่นคงมาตรา 21 เป็นต้น

กลไกสำคัญต่อไปที่นำไปสู่การค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรมนั้น คือ หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ หรือ NT (National Treatment) หลักการนี้เป็นการไม่เลือกปฏิบัติระหว่างสินค้านำเข้ากับสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศผู้นำเข้า เป็นการสร้างหลักประกันว่าเมื่อ

สินค้าที่นำเข้านั้นได้ผ่านเข้ามาสู่ภายในประเทศผู้นำเข้าแล้วย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันต่อสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตในประเทศผู้นำเข้า

การใช้หลัก NT นี้มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญ เช่น สินค้าที่นำเข้าจะถูกเก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่างๆไม่เกินกว่าที่เรียกเก็บจากสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศ กฎหมายกฎระเบียบ หรือข้อกำหนดต่างๆของประเทศผู้นำเข้าที่ผลกระทบต่อการขาย การซื้อ การขนส่ง การจัดจำหน่าย การใช้สินค้านั้นจะต้องใช้บังคับกับสินค้านำเข้าไม่น้อยไปกว่าสินค้าชนิดเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศ เป็นต้น

หลัก NT นี้มีขึ้นเพื่อป้องกันมิให้มีการให้ความคุ้มครองแก่สินค้าที่ผลิตภายในประเทศ เพราะหากยอมให้มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างสินค้านำเข้ากับสินค้าที่ผลิตในประเทศย่อมเป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรม ดังนั้น มาตรการใดๆ ที่ประเทศผู้นำเข้าออกมาใช้หากสุดท้ายมีผลทำให้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศมีความได้เปรียบหรือมีลักษณะให้ความคุ้มครองที่ย่อมเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน

ดังนั้น นอกจากเราจะต้องศึกษากฎหมาย มาตรการ ระเบียบต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนตามกฎหมายไทยแล้ว เรายังจะต้องทราบถึงหลักปฏิบัติระหว่างประเทศอื่นๆ ด้วยเช่น หลัก MFN หรือ NT เป็นต้น ทั้งนี้เพื่อไม่ให้ประเทศภาคีสมาชิกอื่นๆ ยกเป็นข้ออ้างเพื่อกล่าวหาว่ารัฐบาลไทยได้ว่าไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบระหว่างประเทศ ดังนั้นการศึกษาวิจัยฉบับนี้จึงเป็นการศึกษาและคำนึงถึงหลักการระหว่างประเทศควบคู่กันไปเท่าที่ผู้วิจัยเห็นว่าเกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาวเคราะห์ ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องกับการลงทุนระหว่างประเทศ

3.1 กฎหมาย ระเบียบ และมาตรการด้านการลงทุนที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมเหมืองแร่

“โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทธการลงทุนที่มีผลต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน” มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาและวิจัยด้วยบทกฎหมายที่มีผลใช้บังคับอยู่ในประเทศไทยที่อาจถือว่าเป็นอุปสรรคด้านการเปิดเสรีด้านการค้าและการลงทุน

ในส่วนแรกของการวิจัยเป็นการศึกษาว่าในปัจจุบันมีกฎหมายของประเทศไทยฉบับใดที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาลงทุนของต่างชาติว่าจะมีอุปสรรคจากกฎหมายภายในประเทศมากน้อยเพียงใด เอื้อแก่การลงทุนหรือไม่ เพราะการที่กฎหมายภายในเอื้อต่อการเข้ามาลงทุนยิ่งจะส่งผลให้เกิดบรรยากาศที่ดีและ

น่าสนใจในการเข้ามาศึกษาและลงทุนภายในประเทศอันจะทำให้เศรษฐกิจไทยได้รับการพัฒนา การวิจัยฉบับนี้จึงศึกษาในแง่ของอุปสรรคทางกฎหมายในการเข้ามาลงทุนและเสนอแนะ ข้อคิดเห็นหากผู้วิจัยเห็นว่าเป็นข้อที่ควรแก้ไขอันอาจนำมาซึ่งการแก้ไขกฎหมายเพื่อพัฒนาให้อยู่ในระดับสากลและสอดคล้องในการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีต่อไปในอนาคต

โดยงานวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมกฎหมาย ระเบียบ และมาตรการด้านการลงทุน ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน โดยแยกกฎหมายออกเป็น 7 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

1. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าวและการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ได้แก่
 - 1.1 สิทธิของคนต่างด้าวตามกฎหมายระหว่างประเทศ
 - 1.2 สิทธิของคนต่างด้าวตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
 - 1.3 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2493
 - 1.4 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521
 - 1.5 พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2536
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน ได้แก่
 - 2.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520
 - 2.2 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542
 - 2.3 พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542
3. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและส่งออก
 - 3.1 พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม พ.ศ. 2511
 - 3.2 พระราชบัญญัติการส่งออกป็นอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ. 2522
 - 3.3 พระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469
 - 3.4 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

4. กฎหมายเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว
 - 4.1 ประมวลกฎหมายที่ดิน
 - 4.2 พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542
5. กฎหมายและหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่
 - 5.1 พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509
 - 5.2 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510
 - 5.3 พระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2545
 - 5.4 หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอประทานบัตรทำเหมืองได้ดิน
 - 5.5 ขั้นตอน หลักเกณฑ์/วิธีการ การปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสียสำหรับโครงการทำเหมืองได้ดิน
 - 5.6 หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ในการเสนอและรับรองโครงการ ระเบียบการรับและจ่ายเงินและอัตราค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ขอประทานบัตรสำหรับกองทุนสนับสนุนโครงการ ศึกษาวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการทำเหมืองได้ดิน
 - 5.7 การกำหนดวาระการทำงาน เงื่อนไข และวิธีการเพิกถอนผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองได้ดิน การเก็บรักษากองทุน คุณสมบัติมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะสัญญาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ และระเบียบการเบิกจ่ายกองทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำเหมืองแร่
 - 5.8 พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. 2514
 - 5.9 พระราชบัญญัติสภาการเหมืองแร่ พ.ศ. 2526
 - 5.10 กฎกระทรวง ฉบับที่ 79 (พ.ศ. 2548) ออกตามความใน พ.ร.บ.แร่ พ.ศ. 2510 -- ยกเลิกการควบคุมการนำเข้าโลหะดีบุกผสม
 - 5.11 กฎกระทรวง ฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509
 - 5.12 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507
 - 5.13 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535
 - 5.14 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

6. กฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัท
 - 6.1 ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์
7. กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
 - 7.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535
 - 7.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535
 - 7.3 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542
 - 7.4 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535
 - 7.5 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

3.1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

เมื่อประเทศไทยเข้าสู่การจัดตั้งเขตการค้าเสรี และผลของการที่ประเทศไทยเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลก (WTO) ทำให้ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN) หมายความว่า คนต่างด้าวจะสามารถเข้ามาประกอบอาชีพภายในประเทศไทยได้โดยอัตโนมัติโดยผลของกฎหมาย เพราะหากประเทศไทยให้ความอนุเคราะห์แก่ประเทศหนึ่งประเทศใด โดยเปิดให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจหรือลงทุนในประเทศไทยได้แล้วก็ต้องเปิดโอกาสให้คนชาติอื่นเข้ามาประกอบธุรกิจได้เช่นกัน เป็นการได้สิทธิโดยทันที และปราศจากเงื่อนไข เช่น ถ้าอนุญาตให้ชาวอังกฤษเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้ ประเทศไทยก็ต้องเปิดโอกาสให้ชาติอื่นเข้ามาลงทุนได้หรือ ถ้าประเทศไทยเปิดให้ประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาลงทุนในประเทศไทยได้คราวละ 2 ปี ประเทศไทยก็ต้องอนุญาตประเทศอื่นด้วยเงื่อนไขแบบเดียวกัน

นั่นหมายถึงว่าคนต่างชาติจะเข้ามาประกอบธุรกิจในเมืองไทยได้มากขึ้น ปัญหาสำคัญประการหนึ่งก็คือประเทศไทยยังมีกฎหมายที่กำหนดเกี่ยวกับสิทธิหน้าที่ของคนต่างด้าวในการเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย ซึ่งกฎหมายต่าง ๆ เหล่านั้น อาจจะเป็นกฎหมายที่ไม่เอื้อประโยชน์ในการที่คนต่างด้าวจะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย

สิทธิของคนต่างด้าวตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ

ตามหลักของกฎหมายระหว่างประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อคนต่างด้าวนั้น ให้ถือหลักว่าคนต่างด้าวไม่ว่าจะอยู่ในฐานะนักท่องเที่ยวหรือพำนักอาศัยประจำก็ตาม ย่อมตกอยู่ภายใต้กฎหมายของรัฐนั้นทุกประการ หากคนต่างด้าวถูกละเมิดจะต้องใช้กฎหมายภายในของรัฐนั้นบังคับ หากคนต่างด้าวไม่ได้รับความยุติธรรมหรือถูกปฏิเสธความยุติธรรม (Denial of Justice) รัฐจะต้องรับผิดชอบความเสียหายที่คนต่างด้าวได้รับ แต่อย่างไรก็ตามรัฐที่คนต่างด้าวมีสัญชาติอาจใช้ความคุ้มครองทางการทูต (Diplomatic Protection) ต่อคนต่างด้าวนั้นได้

คนต่างด้าวตามกฎหมายรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540

หมวด 3 เรื่องสิทธิและเสรีภาพของปวงชนชาวไทย

มาตรา 4 บัญญัติว่า

“ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ และเสรีภาพของบุคคลย่อมได้รับความคุ้มครอง”

มาตรา 50 บัญญัติว่า

“บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพและการแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรม”

การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุขโลก การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ การคุ้มครองผู้บริโภค การผังเมือง การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม สวัสดิภาพของประชาชน หรือเพื่อป้องกันการผูกขาดหรือขัดขวางไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน”

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 มาตรา 50 เป็นบทบัญญัติที่ให้ความคุ้มครองแก่สิทธิเสรีภาพของบุคคลในการประกอบอาชีพ โดยไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าว หากต้องการจะประกอบธุรกิจในประเทศไทยจะต้องเป็นการประกอบธุรกิจอย่างเสรีและเป็นธรรม ทั้งนี้ หากเป็นกรณีดังต่อไปนี้ อาจถือเป็นข้อจำกัดในการดำเนินการอย่างเสรีและเป็นธรรม ยกตัวอย่างเช่น หากเป็นกรณีที่รัฐบาลมีนโยบายในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม รัฐบาลอาจประกาศให้กิจการบางประเภทเป็นกิจการที่สงวนไว้สำหรับคนไทยก็ได้ เช่น การประกอบธุรกิจเหมืองแร่ เป็นต้น

ในกรณีต่อไปนี้เป็นข้อยกเว้นเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจอย่างเสรีและเป็นธรรม กล่าวคือ รัฐบาลสามารถยกเป็นข้ออ้างในการที่จะไม่ให้มีการประกอบธุรกิจอย่างเสรีได้

1. เพื่อประโยชน์ในการรักษาความมั่นคงของรัฐหรือเศรษฐกิจของประเทศ
2. การคุ้มครองประชาชนในด้านสาธารณสุขโลก
3. การรักษาความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน
4. การจัดระเบียบการประกอบอาชีพ
5. การคุ้มครองผู้บริโภค
6. การผังเมือง
7. การรักษาทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม
8. สวัสดิภาพของประชาชน
9. เพื่อป้องกันการผูกขาดหรือจัดความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน

ขณะที่ปรึกษาได้นำหลักการของรัฐธรรมนูญ ปี 2540 มาวิเคราะห์ให้เห็นถึงเจตนารมณ์กฎหมายสูงสุดของประเทศไทยที่คำนึงถึงสิทธิ เสรีภาพ และการแข่งขันอย่างเป็นธรรม โดยผู้ร่างรัฐธรรมนูญในขณะนั้นได้หยิบยกมาบัญญัติไว้เป็นธรรมนูญของประเทศ แต่อย่างไรก็ตามรัฐธรรมนูญฉบับดังกล่าวได้ถูกยกเลิกไป และขณะนี้กำลังอยู่ในกระบวนการร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่ ซึ่งขณะที่ปรึกษาคาดว่า หลักการและเจตนารมณ์ดังกล่าวจะยังคงปรากฏอยู่ในรัฐธรรมนูญฉบับใหม่

พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2493

ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง คนต่างด้าว หมายถึง “บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย”

พระราชบัญญัติคนเข้าเมืองได้กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการที่คนต่างด้าวจะเข้ามาในประเทศไทย ไว้ดังนี้

มาตรา 34 คนต่างด้าวซึ่งจะเข้ามาในประเทศไทยเป็นการชั่วคราวจะต้องเข้ามาด้วยจุดประสงค์ ดังต่อไปนี้

- 1 การปฏิบัติหน้าที่ทางทูตหรือกงสุล
- 2 การปฏิบัติหน้าที่ทางราชการ

- 3 การท่องเที่ยว
- 4 การเล่นกีฬา
- 5 ธุรกิจ
- 6 การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรม ที่เกี่ยวข้อง
- 7 การลงทุน หรือ การอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
- 8 การเดินทางผ่านราชอาณาจักร
- 9 การเป็นผู้ควบคุมพาหนะหรือคนประจำพาหนะที่เข้ามายังท่าสถานีหรือท้องที่ในราชอาณาจักร
- 10 การศึกษาหรือดูงาน
- 11 การปฏิบัติหน้าที่สื่อมวลชน
- 12 การเผยแพร่ศาสนาที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง
- 13 การค้นคว้าทางวิทยาศาสตร์หรือฝึกสอนในสถาบันการค้นคว้าหรือสถาบันการศึกษาในราชอาณาจักร
- 14 การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ
- 15 การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 12 (3) ห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกายโดยไม่ได้อาศัยวิชาความรู้หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วย การทำงานของคนต่างด้าว

มาตรา 17 ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ หรือจะยกเว้น ไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีใดๆ ก็ได้

ในการที่คนต่างด้าวจะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ทั้งนี้ มีข้อสังเกตอยู่ว่า ในมาตรา 12 (3) ห้ามคนต่างด้าวเข้ามามีอาชีพเป็นกรรมกร ดังนั้น หากบริษัทต่างชาติที่เข้ามาลงทุนทำกิจการเหมืองแร่ในประเทศไทยไทยก็จะไม่สามารถนำคนของประเทศของตนเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้ เว้นแต่เป็นกิจการที่

ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งได้รับการยกเว้นตามมาตรา 34 แต่อย่างไรก็ตาม คนต่างด้าวซึ่งได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือกฎหมายอื่นๆ ได้แก่ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 พระราชบัญญัติการปิโตรเลียมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2521 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เป็นต้น คนต่างด้าวประเภทนี้ตามพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว มาตรา 10 กำหนดให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตทำงาน โดยยื่นคำขออนุญาตต่ออธิบดีกรมการจัดหางานหรือเจ้าพนักงานซึ่งอธิบดีมอบหมายภายในสามสิบวัน นับแต่วันที่เข้ามาในราชอาณาจักร หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบว่าได้รับอนุญาตให้ทำงานตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือกฎหมายอื่นในกรณีที่คนต่างด้าวอยู่ในราชอาณาจักรแล้ว และระหว่างที่ขอรับใบอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอทำงานไปพลางก่อนได้ ใบอนุญาตทำงานซึ่งออกให้ตามมาตรานี้ มีกำหนดเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานตามกฎหมายนั้น

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521

พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ. 2521 ใช้บังคับกับคนต่างด้าว ซึ่งหมายถึง บุคคลธรรมดาที่มีได้มีสัญชาติไทยทุกคนที่ประสงค์จะทำงานในราชอาณาจักรไทยจะต้องขออนุญาตทำงานและได้รับอนุญาตทำงานจากอธิบดีกรมแรงงานหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเสียก่อนจึงจะทำงานได้ แม้ว่าคนต่างด้าวนั้นจะได้รับอนุญาตให้เข้ามาทำงานในราชอาณาจักรตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุนหรือตามกฎหมายอื่นใดแล้วก็ตาม ก็ยังต้องขออนุญาตและได้รับใบอนุญาตจากอธิบดีเช่นกัน

มีพระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2536 ทั้งหมด 39 อาชีพ ดังนี้

งานกรรมกร

งานกลีกรรม งานเลี้ยงสัตว์ งานป่าไม้ หรืองานประมง ยกเว้นงานที่ใช้

ความชำนาญงานเฉพาะสาขา หรืองานควบคุมดูแลฟาร์ม

งานก่อสร้าง งานช่างไม้ หรืองานก่อสร้าง

งานแกะสลัก ไม้

งานขับขี่ยานยนต์หรืองานขับขี่ยานพาหนะที่ไม่ใช่เครื่องจักรเครื่องกล ยกเว้นงาน

ขับขี่เครื่องบินระหว่างประเทศ

งานขายของหน้าร้าน

งานขายทอดตลาด

งานควบคุมตรวจสอบหรือให้บริการทางบัญชี ยกเว้นงานตรวจสอบภายในเป็นครั้งคราว

งานเจียรไนหรืองานขัดเพชรหรือพลอย

งานตัดผม งานตัดผม งานเสริมสวย

งานทอผ้าด้วยมือ

งานทอเสื่อหรืองานทำเครื่องใช้ด้วยกก หวาย ปอ ฟาง ไม้ไผ่ หรือเชือก ไม้ไผ่ พืชหญ้า ขนไก่ ก้านทางมะพร้าว เส้นใย ลวด และวัสดุอื่นๆ

งานทำกระดาษสาด้วยมือ

งานทำเครื่องเงิน

งานทำเครื่องดนตรีไทย

งานทำเครื่องถม

งานทำเครื่องทอง เครื่องเงิน หรือเครื่องนาก

งานทำเครื่องลงหิน

งานทำตุ๊กตาไทย

งานทำที่นอนหรือผ้าห่มนวม

งานทำบาตร

งานทำผลิตภัณฑ์จากไหมด้วยมือ

งานทำพระพุทธรูป

งานทำมิด

งานทำร่มกระดาษหรือผ้า

งานทำรองเท้า

งานทำหมวก

งานนายหน้าหรืองานตัวแทนยกเว้นงานนายหน้าหรืองานตัวแทนในธุรกิจการค้าระหว่างประเทศ

งานในอาชีพวิศวกรรม

งานในวิชาชีพสถาปัตยกรรมที่เกี่ยวกับงานออกแบบ เขียนแบบ ประมาณราคา
อำนวยความสะดวกก่อสร้าง หรือให้คำแนะนำ

งานประดิษฐ์เครื่องแต่งกาย

งานปั้นหรืองานทำเครื่องปั้นดินเผา

งานมวนบุหรี่ด้วยมือ

งานมัคคุเทศก์หรืองานจัดนำเที่ยว

งานเร่ขายสินค้า

งานเรียงตัวอักษรด้วยมือ

งานสาวและบิดเกลียวไหมด้วยมือ

งานเสมียนพนักงานหรืองานเลขานุการ

งานให้บริการทางกฎหมายหรืองานอรรถคดี

3.1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

3.1.2.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

เหตุผลในการตราพระราชบัญญัตินี้ที่สำคัญคือ เพื่อให้ความมั่นใจแก่ผู้ลงทุนโดยการกำหนดระบบการให้สิทธิและประโยชน์ที่เหมาะสม เช่น ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน รวมไปถึงการลดหย่อนอากรต่างๆ ที่อาจจะเพิ่มขึ้นเพราะการประกอบกิจการ ทั้งนี้ก็เพื่อจูงใจให้มีการลงทุนในกิจการที่รัฐให้ความสำคัญและประสงค์จะส่งเสริม นอกจากนี้ยังมีส่วนของการให้ความคุ้มครองกิจการที่รัฐให้การส่งเสริมที่ทันต่อเหตุการณ์และให้มีกลไกการบริหารงานส่งเสริมการลงทุนของรัฐที่สามารถอำนวยความสะดวกและขจัดอุปสรรคในการลงทุน ดังนั้น เพื่อประโยชน์ในการเข้ามาลงทุนของต่างชาติพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนนี้จึงเป็นกฎหมายที่สำคัญที่ควรหยิบยกมาพิจารณา

ตามพระราชบัญญัตินี้มีมาตราที่น่าสนใจ คือ กิจการที่คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้จะต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา 16 กล่าวคือ

กิจการที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ
กิจการผลิตเพื่อส่งออกไปจำหน่ายต่างประเทศ
กิจการที่ใช้ทุนแรงงานหรือบริการในอัตราสูงหรือกิจการที่ใช้ผลิตผลการเกษตรหรือ
ทรัพยากรธรรมชาติเป็นวัตถุดิบ ซึ่งคณะกรรมการเห็นว่ากิจการนั้นยังไม่มีในราชอาณาจักร
หรือ มีในราชอาณาจักร ไม่เพียงพอ หรือ กรรมวิธีการผลิตยังไม่ทันสมัย
ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์

มาตรา 19 กำหนดให้คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมได้ต้องเป็นการลงทุนที่มีมาตรการ
อันสมควรที่จะป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

มาตรา 20 บัญญัติไว้ดังนี้

“ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรให้การส่งเสริมแก่ผู้ขอรับการส่งเสริมรายใด
แล้ว คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริม เพื่อให้ผู้ได้รับการส่งเสริมรายนั้นต้อง
ปฏิบัติตามเรื่องใดเรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้”

จำนวนทุนและแหล่งที่มาของทุน

สัญชาติและจำนวนผู้ถือหุ้น

ขนาดของกิจการ ซึ่งรวมถึงชนิดผลิตภัณฑ์ ผลิตผลหรือการให้บริการ กรรมวิธี
การผลิตหรือประกอบ และกำลังผลิตหรือประกอบ

ปริมาณวัตถุดิบภายในประเทศที่จะต้องใช้

สัญชาติและจำนวนคนชาติ ช่างฝีมือ และผู้ชำนาญการ

การฝึกและการใช้กำลังคนในการปฏิบัติงาน

การป้องกันและควบคุมมิให้เกิดผลเสียหายต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ระยะเวลาที่จะต้องเริ่มปฏิบัติตามโครงการที่ได้รับการส่งเสริม

ระยะเวลาที่จะต้องสั่งซื้อเครื่องจักร

ระยะเวลาที่จะต้องนำเครื่องจักรเข้ามาในราชอาณาจักร

ระยะที่จะต้องส่งเครื่องจักรที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรกลับออกไปเมื่อใช้งานเสร็จแล้ว

การขยายระยะเวลาตาม (1) (9) (10) หรือ (11)

วันเปิดดำเนินการ

การรายงานผลการปฏิบัติงานตามโครงการและการดำเนินงาน

การรายงานผลการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าว ว่าได้

ฝึกอบรมว่าให้คนไทยได้รับความรู้ความชำนาญเพียงไร

การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผลิต ประกอบ หรือส่งออก เป็นไปตาม
มาตรฐานที่คณะกรรมการหรือทางราชการกำหนด
การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผลิตหรือประกอบหรือการให้บริการ
การส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผลิตหรือประกอบ
การให้นำเงิน หนังสือสัญญาค้ำประกันของธนาคารหลักทรัพย์รัฐบาลไทย หรือ
หลักประกันอื่นที่คณะกรรมการเห็นสมควร มอบแก่สำนักงานเพื่อเป็นประกันใน
การปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด
เรื่องอื่นที่เกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ การให้ การใช้ หรือ
การควบคุมการใช้สิทธิและประโยชน์ตามพระราชบัญญัตินี้

เมื่อพิจารณามาตรา 19 และ 20 นั้นจะพบว่าคณะกรรมการสามารถกำหนดเงื่อนไข
ไว้ในบัตรส่งเสริม เพื่อให้ปฏิบัติตามได้ตามคุณลักษณะในกรอบที่กฎหมายอนุญาตไว้ เช่น สัญชาติ
และจำนวนผู้ถือหุ้น จำนวนทุนและแหล่งที่มาของทุน ปริมาณวัตถุดิบภายในประเทศที่จะต้องใช้
สัญชาติ จำนวนคนงาน ช่างฝีมือและผู้ชำนาญการ การป้องกันและควบคุมไม่ให้เกิดผลเสียหายต่อ
คุณภาพสิ่งแวดล้อม รายงานผลการปฏิบัติการของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าวว่าได้
ฝึกอบรมให้คนไทยได้รับความรู้ความชำนาญเพียงไร การกำหนดให้ผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผลิต
ประกอบ หรือส่งออกเป็นไปตามมาตรฐานที่คณะกรรมการหรือทางราชการกำหนด ข้อกำหนด
เงื่อนไขที่เปิดโอกาสให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสามารถกำหนดเงื่อนไขได้ตามที่
เห็นสมควรเหล่านี้อาจเป็นไปได้ทั้งในกรณีเอื้ออำนวยการลงทุน หรือเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนได้
เพราะกฎหมายกำหนดให้เงื่อนไขต่างๆนั้นถูกกำหนดโดยคณะกรรมการ ซึ่งหากการกำหนด
เงื่อนไขดังกล่าวถูกที่ใช้ต่อนักลงทุนต่างชาตินั้นแตกต่างจากเงื่อนไขที่ใช้กับผู้อยู่รับการส่งเสริมการ
ลงทุนซึ่งเป็นคนชาติแล้วอาจนำมาสู่ปัญหาที่ว่าเป็นการเลือกปฏิบัติอันขัดกับหลักเรื่อง หลักปฏิบัติ
เยี่ยงคนชาติ (NATION TREATMENT)(NT) ซึ่งในขณะนี้ไทยก็ได้เข้าทำความตกลงการค้าเสรีกับ
หลายประเทศ ดังนั้น กฎหมายภายในประเทศจึงสมควรอย่างยิ่งที่จะต้องถูกพิจารณาพร้อมๆ ไปด้วย
การยึดหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาตินี้สำหรับการเปิดโอกาสให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนทั้งในเรื่องการค้า
บริการ การลงทุน

นอกจากนี้ยังพบว่ากฎหมายฉบับนี้ได้กำหนดให้คณะกรรมการเมื่อมีมติให้การ
ส่งเสริมรายใดแล้วจะต้องแจ้งในเบื้องต้นให้ผู้มาขอรับการส่งเสริมทราบภายใน 15 วัน ทั้งนี้ก็
เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการดำเนินการและป้องกันการล่าช้า แต่อย่างไรก็ตามกฎหมายฉบับนี้ก็
ไม่ได้กำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการพิจารณาเรื่องต่างๆที่มาขอรับการส่งเสริมไว้ว่าควรจะ
อนุมัติได้ภายในเมื่อไหร่ไว้ตั้งแต่มีการยื่นคำขอ กล่าวแต่เพียงเมื่ออนุมัติก็ให้แจ้งให้ทราบภายใน

เวลา 15 วัน ทั้งนี้เพื่อให้เป็นประโยชน์สูงสุดแก่นักลงทุนต่างชาติ และเพื่อมิให้ขั้นตอนการพิจารณาล่าช้าเกินไปอันอาจเป็นอุปสรรคต่อการขอเข้ามาลงทุนและได้รับการส่งเสริมในประเทศไทย

อย่างไรก็ตามได้มีระเบียบสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนฉบับที่ 1/2547 ลงวันที่ 22 กันยายน 2547 ได้กำหนดให้การพิจารณาโครงการที่ขอรับการส่งเสริมนั้น สำนักงานจะต้องพิจารณาคำขอรับการส่งเสริมให้แล้วเสร็จภายใน 60 วันนับแต่วันที่สำนักงานได้รับคำขอพร้อมด้วยเอกสารและหลักฐานเพื่อประกอบการพิจารณาครบถ้วน ส่วนคำขอรับการส่งเสริมที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปที่ผลิตเพื่อการจำหน่ายภายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ จะต้องเสนอคณะกรรมการพิจารณาซึ่งจะใช้เวลาเพิ่มขึ้นอีก 30 วันรวมเป็น 90 วันทำการ จึงเป็นระเบียบที่ออกมาแก้ไขปัญหาความล่าช้าแม้ไม่ได้ออกมาเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายฉบับนี้ก็ตาม

ในหมวดที่ 3 ซึ่งเป็นหมวดของสิทธิประโยชน์นั้น พระราชบัญญัตินี้ได้เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนโดยมีข้อกำหนดยกเว้นกฎหมายฉบับอื่นหลายประการ อันเป็นการเอื้อประโยชน์อย่างมากต่อนักลงทุน เช่น ในมาตรา 24 มีข้อยกเว้นกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองโดยให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อศึกษาผู้ทางการลงทุนหรือกระทำการอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการลงทุนได้รวมไปถึงระยะเวลาการอยู่ในประเทศซึ่งอาจจะเกินกำหนดกฎหมายคนเข้าเมือง

นอกจากนี้ในมาตรา 25 ยังกำหนดให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมได้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวซึ่งเป็น ช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่อุปการะของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรแม้ว่าจะเกินอัตราจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

ทั้งนี้ ยังมีข้อกำหนดยกเว้นกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวตามมาตรา 26 คือ เมื่อได้รับการเข้าเมืองแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ยังอนุญาตให้ทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรอีกได้โดยไม่ต้องพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวอีก สำหรับในเรื่องของการขอถือกรรมสิทธิ์ในที่ดิน พระราชบัญญัติฉบับนี้ก็ได้อำนาจไว้เป็นพิเศษแตกต่างจากกฎหมายอื่น

มาตรา 27 บัญญัติไว้ว่า

“ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับ การส่งเสริมการลงทุนตามจำนวนที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรแม้ว่าจะเกินกำหนดที่จะพึงมีได้ตามกฎหมายอื่น

ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมซึ่งเป็นคนต่างด้าวตามประมวลกฎหมายที่ดินเลิกกิจการที่ได้รับการส่งเสริมหรือโอนกิจการนั้นให้แก่ผู้อื่น ผู้ได้รับการส่งเสริมต้องจำหน่ายที่ดินที่ได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ภายใน 1 ปีนับแต่วันที่เลิกหรือโอนกิจการ มิฉะนั้นให้อธิบดีกรมที่ดินมีอำนาจจำหน่ายที่ดินนั้นตามประมวลกฎหมายที่ดิน”

ซึ่งในพระราชบัญญัตินี้อนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมสามารถถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการได้ตามจำนวนที่คณะกรรมการเห็นสมควรแม้ว่าจำนวนที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์จะเกินกว่าจะมีได้ตามกฎหมายอื่นอันเป็นมาตรการอีกประการของกฎหมายฉบับนี้ที่เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนโดยเฉพาะต่างชาติ

ข้อสังเกตจากพระราชบัญญัตินี้อีกประการคือ การที่จะได้รับการยกเว้นภาษีหรือลดหย่อนบางประการ มักจะมีเงื่อนไขให้ใช้เครื่องจักรหรือวัตถุดิบในประเทศ หากจะนำเข้าเครื่องจักรหรือวัตถุดิบจากต่างประเทศและจะได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ นั้นต้องเป็นกรณีที่ไม่สามารถผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ไม่มีคุณภาพหรือชนิดใกล้เคียงกับที่ต่างประเทศและปริมาณมีไม่เพียงพอที่จะจัดหามาได้ หากเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเหล่านี้จึงจะได้รับการยกเว้น หรือลดหย่อนอากรอย่างที่กำลังกล่าวไว้ ดังนั้นจึงเป็นกรณี que แสดงให้เห็นว่าต้องการให้พยายามใช้เครื่องจักรหรือวัตถุดิบในประเทศก่อนเป็นหลักซึ่งหลักการดังกล่าวนี้หากถูกนำไปใช้ให้เท่าเทียมกับคนชาติ ก็จะเป็นไปตามหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติ (NT)

เมื่อได้รับการส่งเสริมในขั้นตอนการนำเข้า หากมีการนำผลิตผลส่งออกภายหลังย่อมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษเช่นกัน เช่น ตามมาตรา 36 เพื่อส่งเสริมการส่งออก หากมีการนำเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์หรือผลิตผล เฉพาะที่ใช้ในการส่งออก ก็ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า และเมื่อส่งออกไปสำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ ก็ได้รับการยกเว้นอากรขาออกเช่นกัน ทั้งนี้จึงเป็นสิทธิประโยชน์ทั้งตอนนำเข้า และส่งออกของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

พระราชบัญญัตินี้ไม่ได้บังคับควบคุมการส่งเงินออกนอกประเทศอย่างเคร่งครัดอันจะเป็นอุปสรรคกับนักลงทุนต่างชาติแต่มีข้อยกเว้นเพียงหากในประเทศขณะนั้นเกิดปัญหาการดุลการชำระเงินประสบความยุ่งยาก จำเป็นต้องสงวนเงินตราต่างประเทศก็ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจำกัดการนำหรือส่งเงินนั้นออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้

ส่วนที่สำคัญที่สุดของพระราชบัญญัตินี้ในส่วนของการเอื้อประโยชน์ต่อการลงทุน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสร้างหลักประกันและการคุ้มครองให้แก่การลงทุนจากต่างชาติก็ได้ถูกบัญญัติหลักการต่างๆ ไว้แล้วในหมวดที่ 5 ในเรื่องหลักประกันและการคุ้มครองซึ่งต้องพิจารณา ตั้งแต่มาตรา 43-53 ทั้งนี้ ขอพิจารณาเฉพาะมาตราที่สำคัญและเป็นประโยชน์กับนักลงทุนต่างชาติ

มาตรา 43 บัญญัติไว้ว่า “รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ”

มาตรา 44 บัญญัติไว้ว่า “รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม”

มาตรา 45 บัญญัติไว้ว่า “รัฐจะไม่ทำการผูกขาด การจำหน่ายผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน หรือคล้ายคลึงกันกับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิต หรือประกอบได้”

มาตรา 46 บัญญัติไว้ว่า “รัฐจะไม่ควบคุมราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของประเทศ แต่จะไม่กำหนดราคาจำหน่ายให้ต่ำกว่าราคาที่คณะกรรมการเห็นสมควร

มาตรา 47 บัญญัติไว้ว่า “ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ส่งออกนอกราชอาณาจักรได้เสมอไปซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน เว้นแต่ในกรณีจำเป็นในด้านเศรษฐกิจ สังคมและความมั่นคงของประเทศ”

มาตรา 49 บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีจำเป็นเพื่อให้ความคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริม คณะกรรมการมีอำนาจกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษสำหรับการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน คล้ายคลึงกัน หรือทดแทนกันได้กับผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบในอัตราที่เห็นสมควร...”

มาตรา 50 บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นว่าการกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษตามมาตรา 49 ไม่เพียงพอสำหรับการให้ความคุ้มครองกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริม ให้กระทรวงพาณิชย์ห้ามนำผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลชนิดเดียวกัน คล้ายคลึงกัน หรือทดแทนกันได้ กับที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ เข้ามาในราชอาณาจักร ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการส่งออกป้อนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้าบางอย่าง”

มาตรา 51 บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่ผู้ได้รับการส่งเสริมประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการที่ได้รับการส่งเสริมและร้องเรียนให้คณะกรรมการช่วยเหลือให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งให้ความช่วยเหลือไปตามความเหมาะสม หรือสั่งให้ส่วนราชการ องค์การของรัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการช่วยเหลือต่อไปโดยมิชักช้า”

มาตรา 52 บัญญัติไว้ว่า “ในกรณีที่โครงสร้าง อัตรา หรือวิธีการจัดเก็บภาษีอากร ค่าบริการ หรือค่าธรรมเนียม เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนที่พึงให้การส่งเสริมหรือที่ให้การส่งเสริมไปแล้ว ไม่ว่าจะ มีผู้ร้องเรียนขอให้คณะกรรมการช่วยเหลือหรือไม่ก็ตาม ให้ประธานกรรมการมีอำนาจสั่งส่วนราชการ องค์การของรัฐบาลหรือรัฐวิสาหกิจที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการแก้ไขต่อไป”

เมื่อพิจารณามาตราที่ยกมาแล้วทั้งหมดจะพบว่าในหมวดหลักประกันและความคุ้มครองนี้ค่อนข้างเอื้ออำนวยประโยชน์แก่นักลงทุนต่างชาติมาก กล่าวคือ รัฐรับรองว่าจะไม่โอนกิจการไปเป็นของรัฐ ไม่ประกอบกิจการแข่งขัน รัฐจะไม่ทำการผูกขาด รัฐจะไม่ควบคุมราคาจำหน่ายของผลิตภัณฑ์ รัฐรับรองว่าผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ส่งออกได้เสมอไปซึ่งผลิตภัณฑ์ได้จากกิจการ

นอกจากนี้มาตรา 50 ก็เอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมมาก โดยหากเห็นว่าการกำหนดค่าธรรมเนียมพิเศษไม่เพียงพอต่อการคุ้มครองกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ให้กระทรวงพาณิชย์สามารถห้ามการนำเข้าผลิตภัณฑ์เดียวกัน คล้ายคลึงกันหรือทดแทนกันได้กับที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักร มาตรานี้เป็นกรณีที่ช่วยเหลือและให้การรับรองแก่นักลงทุนที่เกรงว่าหากเข้ามาลงทุนในกิจการที่สำคัญแล้ว หากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมนั้นประสบปัญหา และได้รับความคุ้มครองไม่เพียงพอ ก็สามารถหาทางออกโดยเข้ามาขอให้รัฐช่วยเหลือตามมาตรานี้ได้

สำหรับในกรณีที่หากว่านักลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการที่ได้รับการส่งเสริมไม่ว่าในเรื่องใด กฎหมายฉบับนี้ก็ให้สิทธิผู้ได้รับการส่งเสริมสามารถร้องเรียนให้คณะกรรมการช่วยเหลือได้ และได้รับการช่วยเหลือโดยไม่ชักช้าดังที่บัญญัติรับรองไว้ในมาตรา 51

สุดท้ายถ้าเป็นอุปสรรคทางภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าบริการและผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะเห็นประเด็นเหล่านี้ว่าเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนหรือไม่ก็ตาม หรือไม่ว่าจะมีผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ก็ได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดำเนินการแก้ไขต่อไป เพราะนักลงทุนต่างชาตินั้นมักจะเกิดความไม่แน่ใจว่าหากจะต้องเข้ามาลงทุนแล้วประสบกับปัญหาภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าบริการต่างๆที่มากเกินไปหรือไม่ ดังนั้นการที่มาตรา 52 ได้วางหลักรับรองไว้เช่นนี้ก็จะทำให้บรรยากาศการลงทุนเป็นไปโดยราบรื่นและเป็นหลักประกันแก่นักลงทุนอีกประการหนึ่ง

ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ที่ 2/2543 เรื่องประเภท ขนาด และเงื่อนไขของกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุน ในบัญชีประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุน หมวดที่ 2 ได้กำหนดให้กิจการเหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐานเป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ดังจะปรากฏรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3.1 หมวด 2 เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน

ประเภท	เงื่อนไข
2.1 กิจการสำรวจแร่	
2.2 กิจการทำเหมืองแร่หรือแต่งแร่ (ยกเว้นแร่ดีบุก)	เฉพาะกิจการทำเหมืองแร่ ต้องได้ประทานบัตรจากกรมทรัพยากรธรณี ก่อนออกบัตรส่งเสริม
2.3 กิจการทำเหมืองหินอ่อนหรือเหมืองแกรนิต	ต้องได้ประทานบัตรจากกรมทรัพยากรธรณี ก่อนออกบัตรส่งเสริม
2.4 กิจการผลิตเครื่องดินเผา 2.4.1 สโตนแวร์ 2.4.2 ปอร์ซเลน 2.4.3 โบนไชน่า	
2.5 กิจการผลิตแก้วหรือผลิตภัณฑ์แก้ว	
2.6 กิจการถลุงแร่	
2.7 กิจการผลิตผงโลหะ	
2.8 กิจการผลิตเฟอร์โรอัลลอย	

ตารางที่ 3.1 หมวด 2 เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน (ต่อ)

ประเภท	เงื่อนไข
2.9 กิจการผลิตเหล็กขั้นต้นและเหล็กชั้นกลาง* 2.9.1 การผลิตเหล็กขั้นต้น ได้แก่ น้ำเหล็กบริสุทธิ์ (Hot Metal), เหล็กถลุง (Pig Iron), เหล็กพูน (Sponge Iron, Direct Reduction Iron-DRI) และ Hot Briquetted Iron (HBI) 2.9.2 การผลิตเหล็กชั้นกลาง ได้แก่ Slab, Billet, Bloom	1. กำหนดให้เป็นกิจการที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ 2. หากตั้งโรงงานในเขตส่งเสริมการลงทุน (เขต 3) ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 35 (1),(2),(3) 1. ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 1/2543 2. เฉพาะการผลิตเหล็กชั้นกลางที่มีขั้นตอนกลางผลิตต่อเนื่องจากการผลิตเหล็กขั้นต้นในโครงการเดียวกัน จัดเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญและเป็นประโยชน์ต่อประเทศเป็นพิเศษ และหากตั้งโรงงานในเขตส่งเสริมการลงทุน (เขต3) ให้ได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา 35 (1),(2),(3)
2.10 กิจการผลิตเหล็กขั้นปลาย * 2.10.1 กิจการผลิตเหล็กทรงยาว ได้แก่ เหล็กรูปพรรณ เหล็กเพลา เหล็กถวด ลวดเหล็ก 2.10.2 กิจการผลิตเหล็กทรงแบน ได้แก่ เหล็กแผ่นไร้สนิม ริดร้อนหรือรีดเย็น เหล็กแผ่นหนา เหล็กแผ่นรีดร้อนหรือรีดเย็น เหล็กแผ่นเคลือบ	

ตารางที่ 3.1 หมวด 2 เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน (ต่อ)

ประเภท	เงื่อนไข
2.11 กิจการผลิตท่อเหล็กหรือท่อเหล็กไร้สนิม	
2.12 กิจการผลิตชิ้นส่วนเหล็กหล่อ	จัดเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษสำหรับการผลิตชิ้นส่วนเหล็กหล่อที่ใช้เตาหลอมแบบ Induction Furnace
2.13 กิจการผลิตชิ้นส่วนเหล็ก	จัดเป็นกิจการที่ให้ความสำคัญเป็นพิเศษ
2.14 กิจการรีด ดึง หล่อ หรือทอโลหะที่ไม่ใช่เหล็ก	
2.15 กิจการผลิตวัสดุทนไฟหรือฉนวนกันความร้อน	
2.16 กิจการผลิตกระเบื้องมุงหลังคาเซรามิกส์	
2.17 กิจการผลิตแผ่นยิปซัมหรือผลิตภัณฑ์จากยิปซัม	
2.18 กิจการตัดและแปรรูปโลหะแผ่น (Coil Center)*	1. ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 36 (1) และ (2) 2. ให้ได้รับสิทธิและประโยชน์อื่นที่ไม่เกี่ยวกับภาษีอากร

* ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ ส.12/2547 ลงวันที่ 28 ธันวาคม 2547

- กิจการตัดและแปรรูปโลหะแผ่นตามนโยบายและหลักเกณฑ์การส่งเสริมการลงทุน ได้กำหนดให้เป็นกิจการที่มีการกำหนดไว้เป็นการเฉพาะอื่น ๆ ซึ่งเป็นประเภทที่ไม่ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

หลักเกณฑ์การให้การส่งเสริมการลงทุนตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520

1. จำแนกประเภทกิจการที่ให้การส่งเสริมก่อนนำหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และสิทธิประโยชน์ที่คณะกรรมการกำหนดไว้มาใช้ให้สอดคล้อง โดยเงื่อนไขทั่วไปกำหนดขนาดการลงทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 1 ล้านบาท รวมทั้งกำหนดเขตที่ตั้งโรงงานในแต่ละประเภทกิจการ ส่วนการให้สิทธิประโยชน์มีความแตกต่างในแต่ละประเภทกิจการและเขตการส่งเสริม ประเภทของกิจการที่จะได้รับการส่งเสริมการลงทุนมี 7 หมวด ดังนี้

หมวด 1	เกษตรกรรมและผลิตผลจากการเกษตร
หมวด 2	เหมืองแร่ เซรามิกส์ และโลหะขั้นมูลฐาน
หมวด 3	อุตสาหกรรมเบา
หมวด 4	ผลิตภัณฑ์โลหะ เครื่องจักร อุปกรณ์ขนส่ง
หมวด 5	อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า
หมวด 6	เคมีภัณฑ์ กระดาษ และพลาสติก
หมวด 7	บริการและสาธารณูปโภค

2. หลักเกณฑ์พิจารณาอนุมัติโครงการ ได้แก่

- 1.1 โครงการที่มีเงินทุนไม่เกิน 500 ล้านบาท จะต้องมียุทธศาสตร์เพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนไม่เกิน 3 ต่อ 1 สำหรับโครงการริเริ่ม ส่วนโครงการเสริมจะพิจารณาตามความเหมาะสม ใช้กรรมวิธีผลิตที่ทันสมัยและมีระบบป้องกันสภาพแวดล้อม
- 1.2 โครงการที่มีเงินทุนเกิน 500 ล้านบาท ใช้หลักเกณฑ์เดียวกัน และจะต้องแนบรายงานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการตามที่คณะกรรมการกำหนด
- 1.3 กิจการที่ได้รับสัมปทานและกิจการแปรรูปรัฐวิสาหกิจคณะกรรมการจะใช้แนวทางพิจารณาตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม 2541

สิทธิประโยชน์ตาม พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

1. การเข้ามาศึกษาช่องทางของการลงทุน เพื่อประโยชน์ต่อการลงทุน เข้ามาได้ไม่เกิน 6 เดือน แต่ถ้ามีความจำเป็นในการขยายเวลาศึกษาให้ขอขยายเวลาได้อีก 6 เดือน แต่ทั้งหมดต้องไม่เกิน 3 ครั้ง
2. ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมสามารถนำคนต่างด้าวที่เป็นช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรส และบุคคลที่อยู่ในอุปการะของผู้ที่ได้รับการอนุญาตเข้ามาได้
3. ผู้ได้รับส่งเสริมจะได้รับอนุญาตให้ถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมตามจำนวนที่คณะกรรมการเห็นสมควร
4. ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรไม่ว่าตั้งอยู่เขตใด
5. ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ไม่ว่าตั้งอยู่เขตใด
6. อากรขาเข้าวัตถุดิบเพื่อการส่งออกคล้ายกับมาตรการกรมศุลกากร แตกต่างกันที่ มาตรา 19 ทวิ วัตถุดิบที่นำมาผลิตเพื่อการส่งออก ให้ชำระไปก่อนและขอคืนทีหลัง ขณะที่ พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน มาตรา 36 สามารถขอคืนได้เลย
7. สิทธิประโยชน์ทางภาษีอากรเพิ่มเติมให้แต่ละเขตตามเกณฑ์ที่กำหนด เช่น เขต 3 ได้ลดหย่อนภาษีเงินได้ ร้อยละ 50 เป็นระยะเวลา 5 ปี

หลักเกณฑ์การถือหุ้นของต่างชาติ

นักลงทุนไทยหรือต่างชาติจะได้รับสิทธิประโยชน์เท่ากัน ยกเว้นเกณฑ์การถือหุ้นต่างชาติตั้งแต่ สิงหาคม 2543 เป็นต้นมา คือ กิจการเกษตรกรรม เลี้ยงสัตว์ ประมง สारวจเหมืองแร่ จะรับการส่งเสริมการลงทุนได้ต้องมีผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้นไม่น้อยกว่า ร้อยละ 51 ในส่วนของกิจการอุตสาหกรรม ไม่ว่าจะขายในประเทศทั้งหมดหรือส่งออกทั้งหมด

จากสถิติคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแต่ละปีมีโครงการใหม่ 700-800 โครงการ เมื่อพิจารณาตามการถือหุ้น การลงทุนที่มีหุ้นไทยทั้งหมดมีสัดส่วน 1 ใน 3 ของที่ได้รับการส่งเสริมทั้งหมด ส่วนที่เป็นหุ้นต่างชาติทั้งหมด มีสัดส่วน 1 ใน 3 และอีก 1 ใน 3 คือ การร่วมทุนระหว่างไทยกับต่างชาติ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นมีการลงทุนภายใต้โครงการส่งเสริมการลงทุนมากที่สุด โดยมีสัดส่วนครึ่งหนึ่งของการลงทุนต่างชาติทั้งหมด รองลงมา ได้แก่ ไต้หวัน สหรัฐอเมริกา และยุโรป อุตสาหกรรมที่ต่างชาติถือหุ้นทั้งหมดหรือข้างมาก คือ อิเล็กทรอนิกส์

งานโลหะ และสินค้าเทคโนโลยีขั้นสูง สำหรับธุรกิจการเกษตร และการบริการจะเป็นหุ้นไทยข้างมาก

เพื่ออำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติในการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม คณะกรรมการจะผ่อนคลามาตรการจำกัดการถือหุ้น โดยใช้แนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. โครงการลงทุนในกิจการเกษตรกรรม การเลี้ยงสัตว์ การประมง การสำรวจและการทำเหมืองแร่ และการให้บริการตามที่ ปรากฏในบัญชีหนึ่งท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 จะต้องมีผู้มีสัญชาติไทยถือหุ้น รวมกันไม่น้อยกว่า ร้อยละ 51 ของทุนจดทะเบียน
2. โครงการลงทุนในกิจการอุตสาหกรรม อนุญาตให้ต่างชาติถือหุ้นข้างมากหรือทั้งสิ้นได้ไม่ว่าตั้งในเขตใด
3. เมื่อมีเหตุผลอันสมควร คณะกรรมการอาจกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติเป็นการเฉพาะสำหรับกิจการที่ให้การส่งเสริมบางประเภท

การออกบัตรส่งเสริม

ผู้ขอรับการส่งเสริมจะต้องตอบรับมติให้การส่งเสริมภายใน 30 วันนับแต่วันที่ ได้รับหนังสือแจ้งมติ หากไม่สามารถตอบรับมติภายในระยะเวลาที่กำหนด สามารถขอขยายเวลาตอบรับมติและขอขยายเวลาเพื่อส่งเอกสารประกอบการออกบัตรส่งเสริมได้ เมื่อตอบรับแล้วจะต้องส่งเอกสารและหลักฐานประกอบการออกบัตรส่งเสริม ตามที่สำนักงานกำหนดไว้ภายใน 180 วัน นับตั้งแต่วันตอบรับมติได้ที่สำนักงานเลขานุการ

หลักเกณฑ์การอนุมัติโครงการ

ในการพิจารณาความเหมาะสมของโครงการที่ขอรับการส่งเสริมการลงทุน คณะกรรมการมีแนวทางการพิจารณา ดังนี้

1. โครงการที่มีเงินลงทุนไม่เกิน 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะใช้ หลักเกณฑ์พิจารณาอนุมัติโครงการ ดังนี้
 - 1.1. จะต้องมีส่วนเพิ่มไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 ของรายได้ ยกเว้น การผลิตผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์และชิ้นส่วน กิจการเกษตรกรรม และผลิตผลจากการเกษตร และโครงการที่ คณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นพิเศษ

- 1.2. มีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนจดทะเบียนไม่เกิน 3 ต่อ 1 สำหรับโครงการริเริ่ม ส่วนโครงการขยายจะพิจารณาตามความเหมาะสม เป็นรายๆ ไป
 - 1.3. ใช้กรรมวิธีการผลิตที่ทันสมัยและใช้เครื่องจักรใหม่ ในกรณีที่ใช้เครื่องจักรเก่าจะต้องให้สถาบันที่เชื่อถือได้รับรองประสิทธิภาพ และคณะกรรมการให้ความเห็นชอบเป็นกรณีพิเศษ
 - 1.4. มีระบบป้องกันสภาพแวดล้อมเป็นพิษที่เพียงพอ โครงการที่อาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม คณะกรรมการจะพิจารณาเป็นพิเศษในเรื่องสถานที่ตั้งและวิธีการจัดการมลพิษ
2. โครงการที่มีเงินลงทุนมากกว่า 500 ล้านบาท (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะใช้ หลักเกณฑ์ ตามข้อ 1 และจะต้องแนบรายงานศึกษาความเป็นไปได้ของโครงการตามที่คณะกรรมการกำหนด

สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากร

1. ผู้ได้รับการส่งเสริมจะได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรตามที่คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติ แต่เครื่องจักรนั้นต้องไม่เป็นเครื่องจักรที่ผลิตหรือประกอบได้ในราชอาณาจักร ซึ่งมีคุณภาพใกล้เคียงกันกับชนิดที่ผลิตในต่างประเทศ และมีปริมาณเพียงพอที่จะจัดหามาใช้ได้
2. เมื่อคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า การให้การส่งเสริมแก่กิจการใด หรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายใดไม่สมควรให้ได้รับสิทธิและประโยชน์ตามมาตรา 28 คณะกรรมการจะให้การส่งเสริมแก่กิจการนั้น หรือผู้ขอรับการส่งเสริมรายนั้น และรายต่อ ๆ ไปโดยให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเพียงกึ่งหนึ่ง หรือจะไม่ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรเลยก็ได้
3. รายได้ที่ต้องนำมาคำนวณกำไรสุทธิที่ได้จากการประกอบกิจการตามวรรคหนึ่งให้รวมถึงรายได้จากการจำหน่าย ผลพลอยได้และรายได้จากการจำหน่ายสินค้า กึ่งสำเร็จรูป ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควร
4. ในกรณีประกอบกิจการขาดทุนในระหว่างเวลาได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลตามวรรคหนึ่ง ผู้ได้รับการส่งเสริม จะได้รับอนุญาต ให้นำผลขาดทุนประจำปีที่

เกิดขึ้นในระหว่างเวลานั้นไปหักออกจากกำไรสุทธิที่เกิดขึ้นภายหลัง ระยะเวลาที่ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลมีกำหนดเวลาไม่เกินห้าปีนับแต่วันพ้นกำหนดเวลานั้น โดยจะเลือกหักจากกำไรสุทธิ ของปีใดปีหนึ่งหรือหลายปีก็ได้

5. เงินปันผลจากกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนซึ่งได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล ตามมาตรา 31 ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องรวมคำนวณเพื่อเสียภาษีเงินได้ตลอดระยะเวลาที่ผู้ได้รับการส่งเสริมได้รับยกเว้นภาษีเงินได้ นิติบุคคลนั้น

สิทธิและประโยชน์ด้านภาษีอากรตามเขตการลงทุน

1. เขต 1 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร นครปฐม นนทบุรี ปทุมธานี สมุทรปราการและสมุทรสาคร

1.1 โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 1

1.1.1 ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

1.1.2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งนี้ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

1.1.3 ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

1.2 โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 1

1.2.1 ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

1.2.2 ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

2. **เขต 2** โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในจังหวัดกาญจนบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครนายก พระนครศรีอยุธยา ภูเก็ต ระยอง ราชบุรี สมุทรสงคราม สระบุรี สุพรรณบุรีและอ่างทอง

2.1 โครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2 (ไม่รวมนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบังและนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง)

2.1.1 ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าเครื่องจักร (สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการ ส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552)

2.1.2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 7 ปี (สำหรับโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552) ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

2.1.3 ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น สำหรับที่ ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

2.2 โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในเขต 2

2.2.1 ให้ได้รับลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักรกึ่งหนึ่ง เฉพาะเครื่องจักรที่มีอากรขาเข้าไม่ต่ำกว่าร้อยละ 10

2.2.2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 3 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

2.2.3 ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็น สำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 1 ปี

3. **เขต 3** โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในท้องที่ 36 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ กำแพงเพชร ขอนแก่น จันทบุรี ชัยนาท ชุมพร เชียงราย เชียงใหม่ ตรัง ตราด ตาก นครราชสีมา นครศรีธรรมราช นครสวรรค์ ประจวบคีรีขันธ์ ปราจีนบุรี พังงา พัทลุง พิจิตร พิษณุโลก เพชรบุรี เพชรบูรณ์ มุกดาหาร แม่ฮ่องสอน ระนอง ลพบุรี ลำปาง ลำพูน เลย สงขลา สระแก้ว สิงห์บุรี สุโขทัย สุราษฎร์ธานี อุตรดิตถ์ อุทัยธานี

3.1 โครงการที่ตั้งในนิคมอุตสาหกรรมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ 36 จังหวัด และโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริม ภายในวันที่ 31 มกราคม 2552 ซึ่งตั้งอยู่ในนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในจังหวัดระยอง

3.1.1 ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร

3.1.2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี

3.1.3 ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็น สำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี

3.1.4 ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 5 ของอัตรากำไรเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล

3.1.5 อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม

- 3.1.6 อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มิรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ
 - 3.1.7 ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบหรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ยกเว้นนิคมอุตสาหกรรมแหลมฉบัง และโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548 เป็นต้นไป ที่ตั้งสถานประกอบการ
- 3.2 โครงการที่ตั้งนอกนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมในท้องที่ 36 จังหวัด
- 3.2.1 ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร
 - 3.2.2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
 - 3.2.3 ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี
 - 3.2.4 อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่มิรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ

4. เขต 3 โครงการที่ตั้งสถานประกอบการในท้องที่ 22 จังหวัด ได้แก่ กาฬสินธุ์ นครพนม นครราชสีมา น่าน บุรีรัมย์ ปัตตานี พะเยา แพร่ มหาสารคาม ยโสธร ยะลา ร้อยเอ็ด ศรีสะเกษ สกลนคร สตูล สุรินทร์ หนองบัวลำภู ชัยภูมิ หนองคาย อุบลราชธานี อุครธานี และอำนาจเจริญ
 - 4.1 ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับเครื่องจักร
 - 4.2 ให้ได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลเป็นระยะเวลา 8 ปี ทั้งนี้ ผู้ได้รับการส่งเสริมในโครงการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 10 ล้านบาทขึ้นไป (ไม่รวมค่าที่ดินและทุนหมุนเวียน) จะต้องดำเนินการให้ได้รับใบรับรองระบบคุณภาพตามมาตรฐาน ISO 9000 หรือมาตรฐานสากลอื่นที่เทียบเท่าภายในระยะเวลา 2 ปี นับตั้งแต่วันเปิดดำเนินการ หากไม่สามารถดำเนินการได้จะถูกเพิกถอนสิทธิและประโยชน์การยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล 1 ปี
 - 4.3 ให้ได้รับการยกเว้นอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อการส่งออกเป็นระยะเวลา 5 ปี
 - 4.4 ให้ได้รับลดหย่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรสุทธิ ที่ได้จากการลงทุนในอัตราร้อยละ 5 ของอัตราปกติเป็นระยะเวลา 5 ปี นับจากวันที่พ้นกำหนดระยะเวลาการยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคล
 - 4.5 อนุญาตให้หักค่าขนส่ง ค่าไฟฟ้า และค่าประปา 2 เท่าเป็นระยะเวลา 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม
 - 4.6 อนุญาตให้หักค่าติดตั้งหรือก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกจากกำไรสุทธิ ร้อยละ 25 ของเงินที่ลงทุนแล้วในการนั้นในกิจการที่ได้รับการส่งเสริม โดยผู้ได้รับการส่งเสริมจะเลือกหักจากกำไรสุทธิของปีใดปีหนึ่ง หรือหลายปีก็ได้ภายใน 10 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากกิจการที่ได้รับการส่งเสริม ทั้งนี้ นอกเหนือไปจากการหักค่าเสื่อมราคาตามปกติ
 - 4.7 ให้ได้รับการลดหย่อนอากรขาเข้าสำหรับวัตถุดิบ หรือวัสดุจำเป็นสำหรับส่วนที่ผลิตเพื่อจำหน่ายในประเทศ ร้อยละ 75 เป็นระยะเวลา 5 ปี (จะอนุมัติให้คราวละ 1 ปี) ทั้งนี้สำหรับโครงการที่ตั้งในนิคมหรือเขตอุตสาหกรรมที่ได้รับการส่งเสริมและยื่นขอรับการส่งเสริมภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2552

3.1.2.2 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

ประเด็นต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

3.1.2.2.1 ความหมายของคนต่างด้าว

ความหมายของคนต่างด้าวมี่คำนิยามปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติหลายฉบับ ดังนี้

1. พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง และพระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว “คนต่างด้าว หมายความว่า บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย”
2. พระราชบัญญัติการจดทะเบียนคนต่างด้าว “คนต่างด้าว หมายความว่า คนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติ”
3. พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว “คนต่างด้าว หมายความว่า
 - 3.1 บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
 - 3.2 นิติบุคคลซึ่งไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
 - 3.3 นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย และมีลักษณะดังต่อไปนี้
 - (ก) นิติบุคคลซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) หรือ (2) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) หรือ (2) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น
 - (ข) ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่จดทะเบียนซึ่งหุ้นส่วนผู้จัดการ หรือ ผู้จัดการเป็นบุคคลตาม (1)
 - 3.4 นิติบุคคลซึ่งจดทะเบียนในประเทศไทย ซึ่งมีหุ้นอันเป็นทุนตั้งแต่กึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นถือโดยบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคคลตาม (1) (2) หรือ (3) ลงทุนมีมูลค่าตั้งแต่กึ่งหนึ่งของทุนทั้งหมดในนิติบุคคลนั้น”

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากพระราชบัญญัติข้างต้นแล้ว สามารถสรุปความหมายของคนต่างด้าวได้ ดังนี้ คนต่างด้าว คือ คนธรรมดาที่ไม่มีสัญชาติไทย หรือ นิติบุคคลที่ไม่ได้

จดทะเบียนในประเทศไทย หรือ นิติบุคคลที่ถึงแม้จะได้จดทะเบียนในประเทศไทยแต่มีบุคคลธรรมดาถือหุ้นหรือมีอำนาจจัดการเกินกว่ากึ่งหนึ่งเป็นคนต่างด้าวก็จะถือว่าเป็นนิติบุคคลต่างด้าว

หลักการที่จะจำแนกว่าบุคคลใดเป็นคนต่างด้าวอยู่ในคำนิยาม มาตรา 4 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

1. เป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย
2. นิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย
3. บุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย หรือนิติบุคคลที่ไม่ได้จดทะเบียนในประเทศไทย การลงทุนมีมูลค่าเกินกว่าร้อยละ 50 ของทุนทั้งหมดในนิติบุคคล หรือมีหุ้นเป็นทุนเกินกว่าร้อยละ 50
4. ห้างหุ้นส่วนจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนสามัญที่มาจดทะเบียนในประเทศไทย จำนวนหุ้นมากเท่าไรก็ตาม แต่หุ้นส่วนผู้จัดการหรือผู้จัดการเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งไม่มีสัญชาติไทย

3.1.2.2.2 เงื่อนไขของการที่คนต่างด้าวจะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย

คนต่างด้าวซึ่งจะขอรับใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

1. มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์
2. มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง
3. ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย
5. ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศคณะปฏิวัติฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ.2515 เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต
6. ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ชักยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินอันเป็น

การถือ โกงประชาชนหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

7. ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัติฉบับนี้ หรือตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ในระยะเวลาห้าปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต

3.1.2.2.3 บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มีการจำแนกประเภทธุรกิจที่คนต่างด้าวสามารถประกอบธุรกิจได้ ซึ่งธุรกิจการค้าและบริการทุกประเภทที่คนต่างด้าวสามารถประกอบธุรกิจได้ต้องมีการขออนุญาตตามมาตรา 8

บัญชีที่ 1 ธุรกิจที่คนต่างด้าวไม่สามารถขออนุญาตประกอบธุรกิจได้

บัญชีที่ 2 ธุรกิจที่คนต่างด้าวสามารถประกอบธุรกิจได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยยื่นเรื่องที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อขออนุญาตจากคณะรัฐมนตรี แต่จนถึงปัจจุบันนี้ยังไม่มีผู้มาใช้สิทธิ

บัญชีที่ 3 ธุรกิจที่คนต่างด้าวสามารถประกอบธุรกิจได้ แต่ต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี กรมพัฒนาธุรกิจการค้า โดยเสนอเรื่องเข้าสู่คณะกรรมการประกอบธุรกิจคนต่างด้าว ประกอบด้วยปลัดกระทรวงพาณิชย์เป็นประธาน และกรรมการเป็นผู้แทนระดับ 10 จากทุกกระทรวง ยกเว้นกระทรวงยุติธรรม รวมทั้งมีผู้แทนจากสภาหอการค้าไทย สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิโดยคณะกรรมการจะตั้งคณะอนุกรรมการประกอบธุรกิจคนต่างด้าวขึ้นมา ประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน กรมสรรพากร สำนักงานพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และสภาหอการค้า เพื่อพิจารณากลับกรองคำขออนุมัติของนิติบุคคลต่างด้าว ก่อนเสนอกรรมการใหญ่

บัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ได้กำหนดประเภทธุรกิจไว้ดังนี้

บัญชีหนึ่ง

ธุรกิจที่ไม่อนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบกิจการด้วยเหตุผลพิเศษ

1. การทำกิจการหนังสือพิมพ์ กิจการสถานีวิทยุกระจายเสียง หรือสถานีวิทยุโทรทัศน์
2. การทำนา ทำไร่ หรือทำสวน
3. การเลี้ยงสัตว์
4. การทำป่าไม้และการแปรรูปป่าไม้จากธรรมชาติ
5. การทำการประมงเฉพาะการจับสัตว์น้ำในน่านน้ำไทยและในเขตเศรษฐกิจจำเพาะของประเทศไทย
6. การสกัดสมุนไพรไทย
7. การค้าและการขายทอดตลาดโบราณวัตถุของไทยหรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
8. การทำหรือหล่อพระพุทธรูปหรือการทำบาตร
9. การค้าที่ดิน

บัญชีสอง

ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรมจารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้าน และธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

หมวด 1 ธุรกิจที่เกี่ยวกับความปลอดภัยหรือความมั่นคงของประเทศ

- (1) การผลิตการจำหน่าย และการซ่อมบำรุง
 - (ก) อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ดินปืน วัตถุระเบิด
 - (ข) ส่วนประกอบของอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน และวัตถุระเบิด
 - (ค) อาวุธยุทโธปกรณ์ เรือ อากาศยาน หรือ ยานพาหนะทางการทหาร
 - (ง) อุปกรณ์หรือส่วนประกอบของอุปกรณ์สงครามทุกประเภท
- (2) การขนส่งทางบก ทางน้ำ หรือทางอากาศในประเทศ รวมถึงกิจการการบินในประเทศ

หมวด 2 ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อศิลปวัฒนธรรม จารีตประเพณี และหัตถกรรมพื้นบ้าน

การค้าของเก่า หรือศิลปวัตถุ ซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรมของไทย

การผลิตเครื่อง ไม้แกะสลัก

การเลี้ยงไหม การผลิตเส้นไหมไทย การทอผ้าไหมไทย หรือการพิมพ์ลวดลาย ผ้าไหมไทย

การผลิตเครื่องดนตรีไทย

การผลิตเครื่องทอง เครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทองลงหิน หรือเครื่องเงิน

การผลิตด้วยขามหรือเครื่องปั้นดินเผาที่เป็นศิลปวัฒนธรรมไทย

หมวด 3 ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม

(1) การผลิตน้ำตาลจากอ้อย

(2) การทำนาเกลือ รวมทั้งการทำเกลือสินเธาว์

(3) การทำเกลือหิน

(4) การทำเหมือง รวมทั้งการระเบิดหรือย่อยหิน

(5) การแปรรูปไม้เพื่อทำเครื่องเรือนและเครื่องใช้สอย

บัญชีสาม

ธุรกิจที่คนไทยยังไม่มีความพร้อมที่จะแข่งขันในการประกอบกิจการกับคนต่างด้าว

(1) การสีข้าว และการผลิตแป้งจากข้าวและพืชไร่

(2) การทำการประมง เฉพาะการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

(3) การทำป่าไม้จากป่าปลูก

(4) การผลิตไม้อัด แผ่น ไม้วีเนียร์ ชิปบอร์ด หรือฮาร์ดบอร์ด

(5) การผลิตปูนขาว

(6) การทำกิจการบริการทางบัญชี

(7) การทำกิจการบริการทางกฎหมาย

(8) การทำกิจการบริการทางสถาปัตยกรรม

- (9) การทำกิจการบริการทางวิศวกรรม
- (10) การก่อสร้าง ยกเว้น
 - (ก) การก่อสร้างสิ่งซึ่งเป็นการให้บริการพื้นฐานแก่ประชาชนด้านการสาธารณสุขปกหรือการคมนาคมที่ต้องใช้เครื่องมือ เครื่องจักร เทคโนโลยีหรือความชำนาญในการก่อสร้างเป็นพิเศษ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่ห้าร้อยล้านบาทขึ้นไป
 - (ข) การก่อสร้างประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (11) การทำกิจการนายหน้าหรือตัวแทน ยกเว้น
 - (ก) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหลักทรัพย์หรือการบริการที่เกี่ยวกับการซื้อขายล่วงหน้าซึ่งสินค้าเกษตรหรือตราสารทางการเงินหรือหลักทรัพย์
 - (ข) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขายหรือจัดหาสินค้าหรือบริการที่จำเป็นต่อการผลิตหรือการให้บริการของวิสาหกิจในเครือเดียวกัน
 - (ค) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนซื้อขาย จัดซื้อหรือจัดจำหน่ายหรือจัดหาตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อการจำหน่ายซึ่งสินค้าที่ผลิตในประเทศหรือนำเข้ามาจากต่างประเทศอันมีลักษณะ เป็นการประกอบธุรกิจระหว่างประเทศ โดยมีทุนขั้นต่ำของคนต่างด้าวตั้งแต่หนึ่งร้อยล้านบาทขึ้นไป
 - (ง) การเป็นนายหน้าหรือตัวแทนประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (12) การขายทอดตลาด ยกเว้น
 - (ก) การขายทอดตลาดที่มีลักษณะเป็นการประมูลซื้อขายระหว่างประเทศที่ไม่ใช่การประมูลซื้อขายของเก่า วัตถุโบราณ หรือศิลปวัตถุซึ่งเป็นงานศิลปกรรม หัตถกรรม หรือ โบราณวัตถุของไทย หรือที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์ของประเทศ
 - (ข) การขายทอดตลาดประเภทอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง
- (13) การค้าภายในเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลทางการเกษตรพื้นเมืองที่ยังไม่มีกฎหมายห้ามไว้

- (14) การค้าปลีกสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำรวมทั้งสิ้นน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท หรือที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค่าน้อยกว่ายี่สิบล้านบาท
- (15) การค้าส่งสินค้าทุกประเภทที่มีทุนขั้นต่ำของแต่ละร้านค่าน้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท
- (16) การทำกิจการโฆษณา
- (17) การทำกิจการโรงแรม เว้นแต่บริการจัดการโรงแรม
- (18) การนำเข้าเที่ยว
- (19) การขายอาหารหรือเครื่องดื่ม
- (20) การทำกิจการเพาะขยายหรือปรับปรุงพันธุ์พืช
- (21) การทำธุรกิจบริการอื่น ยกเว้นธุรกิจบริการที่กำหนดในกฎกระทรวง

3.1.2.2.4 หลักเกณฑ์การพิจารณาอนุญาตให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจในประเทศไทย

ในการพิจารณาให้คนต่างด้าวประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 5 ให้พิจารณาโดยคำนึงถึงผลดีและผลเสียต่อความปลอดภัยและความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ศิลปวัฒนธรรมและจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ การพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม การคุ้มครองผู้บริโภค ขนาดของกิจการ การจ้างแรงงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา

3.1.2.2.5 คนต่างด้าวที่สามารถประกอบธุรกิจได้เป็นกรณีพิเศษมีดังนี้

1. คนต่างด้าวที่เกิดในราชอาณาจักรไทยแต่ไม่ได้รับสัญชาติไทยตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น โดยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี
2. คนต่างด้าวโดยผลของการถูกถอนสัญชาติตามกฎหมายว่าด้วยสัญชาติหรือตามกฎหมายอื่น โดยต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดี
3. คนต่างด้าวได้รับอนุญาตจากรัฐบาลไทยเฉพาะการ ซึ่งตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันยังไม่มีผู้ได้รับสิทธิ

4. คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคี หรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติของพรบ.นี้ โดยให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ได้แก่ สนธิสัญญาไมตรีไทย-สหรัฐอเมริกา ซึ่งตามกฎหมายเดิม คือ ปว.281 จะยกเว้นให้ โดยไม่ต้องขออนุญาตประกอบธุรกิจ แต่ พรบ. ฉบับนี้ ถึงแม้ว่าจะยกเว้นให้เช่นกัน แต่จะต้องมีหนังสือแจ้งต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจให้ออกหนังสือรับรอง และกำหนดทุนขั้นต่ำ 1 ล้านบาท
5. คนต่างด้าวที่ได้รับสิทธิภายใต้โครงการส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการสำนักงานส่งเสริมการลงทุน โดยไม่ต้องขออนุญาต เพียงแต่มาขอหนังสือรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจ
6. คนต่างด้าวที่ได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือการค้าเฉพาะธุรกิจตามบัญชี 2 และ 3 ท้าย พระราชบัญญัตินี้ เพื่อการส่งออกตามกฎหมายว่าด้วยนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย หรือตามกฎหมายอื่น โดยไม่ต้องขออนุญาต เพียงแต่มาขอหนังสือรับรองจากกรมพัฒนาธุรกิจการค้า

ทั้งนี้ หลักเกณฑ์การอนุญาตประกอบธุรกิจจะพิจารณาให้เป็นรายกรณี เช่น นิติบุคคลในต่างประเทศ มาตั้งสำนักงานผู้แทนในประเทศไทยเพื่อรายงานความเคลื่อนไหวหรือแนะนำสินค้าคู่สัญญา หน่วยงานภาครัฐและรัฐวิสาหกิจ และการให้บริการทางวิศวกรรมบางส่วน โดยไม่ได้ทำการค้าที่ก่อให้เกิดรายได้ เป็นต้น

3.1.2.2.6 การประกอบธุรกิจอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของคนต่างด้าว

การทำเหมือง รวมทั้งการระเบิดและย่อยหิน เป็นธุรกิจภายใต้บัญชีสองตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดังนั้น ธุรกิจดังกล่าวจึงเป็นธุรกิจที่คนต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้ โดยจะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ การประกอบธุรกิจดังกล่าวจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขตามมาตรา 14 และมาตรา 15 ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดังนี้

1 เรื่องทุนขั้นต่ำ (มาตรา 14)

ทุนขั้นต่ำที่คนต่างด้าวใช้ในการเริ่มต้นประกอบธุรกิจในประเทศไทยต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามหากเป็นการประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวต้องมีทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท

2 เรื่องสัดส่วนการถือหุ้น (มาตรา 15)

คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจตามบัญชีสองได้จะต้องมีคนไทยหรือนิติบุคคลที่มีใช้คนต่างด้าวถือหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละสี่สิบของทุนของคนต่างด้าวที่เป็นนิติบุคคลนั้น เว้นแต่จะมีเหตุอันสมควร รัฐมนตรีโดยการอนุมัติของคณะรัฐมนตรีอาจผ่อนผันสัดส่วนดังกล่าวให้น้อยลงได้ แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้า และต้องมีกรรมการที่เป็นคนไทยไม่น้อยกว่าสองในห้าของจำนวนกรรมการทั้งหมด

3.1.2.2.7 เอกสารเบื้องต้นที่ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องยื่นประกอบคำขอรับใบอนุญาต

1. สำเนาหนังสือรับรองหรือหลักฐานการเป็นนิติบุคคลซึ่งแสดงรายการเกี่ยวกับชื่อ ทุน วัตถุประสงค์ ที่ตั้งสำนักงาน รายชื่อกรรมการและผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคล
2. หนังสือแจ้งสัดส่วนการถือหุ้นระหว่างคนไทยกับคนต่างด้าว จำนวนหุ้น ประเภทหรือชนิดของหุ้นที่คนต่างด้าวถือ (บัญชีรายชื่อผู้ถือหุ้น)
3. หนังสือแต่งตั้งผู้แทนโดยผู้มีอำนาจลงนามผูกพันนิติบุคคลที่ขอรับใบอนุญาตเป็นผู้แต่งตั้งให้มีหน้าที่รับผิดชอบดำเนินกิจการในประเทศไทยแทนนิติบุคคล (Power of Attorney)
4. สำเนาหนังสือเดินทาง ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนของผู้ที่ได้รับแต่งตั้ง
5. สำเนาทะเบียนบ้าน ใบสำคัญถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร หรือหลักฐานการได้รับอนุญาตให้เข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองของผู้แทนที่ได้รับการแต่งตั้ง

6. คำรับรองของผู้ขอรับใบอนุญาตแสดงว่าผู้ขอรับใบอนุญาต กรรมการ หรือผู้จัดการ มีคุณสมบัติ และ ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ.2542
7. หนังสือแจ้งรายละเอียดของประเภทธุรกิจที่ขอรับใบอนุญาต โดยมีรายการดังนี้
 - 7.1 ประเภทธุรกิจที่ขออนุญาต รวมทั้งขั้นตอนการดำเนินการ
 - 7.2 ประมาณการรายจ่ายในการประกอบธุรกิจจำนวน 3 ปี
 - 7.3 ขนาดกิจการ
 - 7.4 จำนวนแรงงานในประเทศไทยที่ผู้ขอรับใบอนุญาตว่าจ้าง
 - 7.5 แผนการนำเทคโนโลยีเข้ามาจากต่างประเทศและการถ่ายทอดเทคโนโลยี
 - 7.6 แผนการวิจัยและการพัฒนาโดยให้อธิบายแผนงานที่จะมีการวิจัยและพัฒนา
 - 7.7 ระยะเวลาที่ประสงค์จะประกอบธุรกิจ
 - 7.8 ผลประโยชน์ต่อเศรษฐกิจโดยรวมที่คาดว่าประเทศไทยจะได้รับจากการประกอบธุรกิจ
 - 7.9 เหตุผลและความจำเป็นในการขออนุญาต เช่น ความปลอดภัย และความมั่นคงของประเทศ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ และจารีตประเพณีของประเทศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และการพลังงานและการรักษาสิ่งแวดล้อม
8. แผนที่แสดงที่ตั้งโดยสังเขปของสถานที่ประกอบธุรกิจในประเทศไทย
9. หนังสือมอบอำนาจในกรณีที่มีการมอบอำนาจให้บุคคลอื่นเป็นผู้กระทำการแทน

3.1.2.2.8 ข้อยกเว้นตามสนธิสัญญาหรือข้อตกลงที่ประเทศไทยเป็นภาคี

มาตรา 10 วรรคสอง พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542

“คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติแห่งมาตราต่างๆตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง และให้เป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้น ซึ่งอาจรวมถึงการให้สิทธิคนไทยและวิสาหกิจของคนไทยเข้าไปประกอบธุรกิจในประเทศสัญชาติของคนต่างด้าวนั้นเป็นการต่างตอบแทนด้วย”

จากบทบัญญัติมาตรา 10 วรรคสองถือเป็นบทบัญญัติที่เอื้อประโยชน์ต่อคนต่างด้าวที่สามารถเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้ โดยได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามมาตรา 5 มาตรา 8 มาตรา 15 มาตรา 17 และมาตรา 18 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว กล่าวคือ หากประเทศไทยทำความตกลงเปิดการค้าเสรี (Free Trade Area) กับประเทศใดแล้ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อตกลงที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ก็จะได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ในเรื่องของสัดส่วนการถือหุ้น สัดส่วนของการเป็นกรรมการ รวมถึงเงื่อนไขการรับใบอนุญาตตามมาตรา 18 หากตามความตกลงเขตการค้าเสรีกำหนดไว้อย่างไรก็ให้ถือปฏิบัติตามข้อตกลงนั้น กล่าวอีกอย่างหนึ่งก็คือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเปรียบเสมือนเป็นกฎหมายทั่วไป ในขณะที่ สนธิสัญญาหรือข้อตกลงที่ไทยเป็นภาคีถือเป็นกฎหมายเฉพาะ ดังนั้น จึงต้องใช้บังคับตามกฎหมายเฉพาะ

ข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ในส่วนของภาคการธนาคาร ประเทศไทยอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาถือหุ้นลงทุนในธนาคารและสถาบันการเงินอื่นๆ ภายใต้ข้อจำกัดบางประการ เช่น ปริมาณสาขา และผู้บริหารที่เป็นต่างชาติ รวมทั้งในส่วนของภาคการลงทุน ไทยเปิดให้ออสเตรเลียเข้ามาลงทุนในธุรกิจซึ่งเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ใช้เงินลงทุนสูง และรัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยให้ชาวออสเตรเลียถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 60 และกำหนดขนาดพื้นที่ และเงินลงทุนขั้นต่ำไว้เป็นเงื่อนไขด้วย เช่น ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ หอประชุม การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐานสาธารณูปโภค สถาบันอุดมศึกษาด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โรงแรมขนาดใหญ่ อุทยานสัตว์น้ำมารีน่า และเหมืองแร่

นอกจากนี้ ออสเตรเลียยังให้หลักประกันว่าคนไทยสามารถเข้าไปลงทุนในธุรกิจทุกประเภทได้ 100 % ยกเว้น หนังสือพิมพ์ การกระจายเสียง การขนส่งทางอากาศ อย่างไร

ก็ตาม หากเป็นการลงทุนที่มีขนาดเกิน 10 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จะต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนของต่างชาติก่อน

3.1.2.2.9 ธุรกิจที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน

มาตรา 12 บัญญัติว่า

“ในกรณีที่ธุรกิจของคนต่างด้าวซึ่งได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน หรือได้รับอนุญาต เป็นหนังสือให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออก ตามกฎหมายว่าด้วยการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทยหรือตาม กฎหมายอื่น เป็นธุรกิจตามบัญชีสองหรือบัญชีสามท้ายพระราชบัญญัตินี้ ให้คนต่างด้าวดังกล่าวแจ้งต่ออธิบดีเพื่อขอหนังสือรับรองเมื่ออธิบดีหรือ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย ตรวจสอบความถูกต้องของบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาตดังกล่าวแล้ว ให้อธิบดีออกหนังสือรับรองโดยเร็ว แต่ต้องไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งการได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุนหรือหนังสืออนุญาต แล้วแต่กรณี ในกรณีนี้ให้ คนต่างด้าวดังกล่าวนั้น ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ มาตรา 21 มาตรา 22 มาตรา 39 มาตรา 40 และ มาตรา 42 ตลอดระยะเวลาที่ธุรกิจนั้นได้รับการส่งเสริมการลงทุนหรือได้รับอนุญาตให้ประกอบอุตสาหกรรมหรือประกอบการค้าเพื่อส่งออกแล้วแต่กรณี

การออกหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่อธิบดีกำหนด

ในกรณีที่คนต่างด้าวรายใดเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยโดยได้รับการส่งเสริมการลงทุน และได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน ประกอบกับเป็นธุรกิจตามบัญชี 2 หรือ 3 ท้ายพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ให้คนต่างด้าวรายนั้นสามารถนำบัตรส่งเสริมการลงทุนมายื่นต่ออธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เพื่อให้อธิบดีออกหนังสือรับรองภายใน 30 วันนับแต่วันที่ได้รับการแจ้งการได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน

นอกจากนี้ผู้ได้นหนังสือรับรองดังกล่าวยังได้รับการยกเว้นจากการปฏิบัติ ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว ดังต่อไปนี้

1. มาตรา 21 เรื่องอายุหนังสือรับรอง
2. มาตรา 22 เรื่องการแจ้งย้ายหรือเลิกสถานประกอบธุรกิจ
3. มาตรา 39 เรื่องกำหนดโทษเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับใบรับรอง
4. มาตรา 40 เรื่องการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสอบถามจากนายทะเบียน

5. มาตรา 42 เรื่องการเปรียบเทียบปรับ

3.1.2.2.10 การทำงานของคนต่างด้าวภายใต้สนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2511

สนธิสัญญาที่ประเทศไทยได้ทำไว้กับสหรัฐอเมริกา “สนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2511” มิได้เกี่ยวกับการเปิดตลาดเสรีให้คนชาติสหรัฐอเมริกาสามารถเข้ามาประกอบอาชีพภายในประเทศไทยได้แต่อย่างใด โดยในข้อ 4 วรรค 1 ได้บัญญัติไว้ว่า “คนชาติและบริษัทของภาคีฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะได้รับผลประโยชน์เทียบเคียงคนชาติในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดตั้งตลอดจนการได้มาซึ่งผลประโยชน์ในวิสาหกิจทุกประเภทเพื่อประกอบกิจกรรมทางพาณิชย์ อุตสาหกรรม การคลัง และธุรกิจอื่น ภายในอาณาเขตของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง” และในวรรค 3 ได้บัญญัติไว้อย่างชัดเจนว่า “บทแห่งวรรค 1 ไม่รวมถึงการประกอบวิชาชีพหรืออาชีพที่ได้สงวนไว้สำหรับคนชาติของภาคีแต่ละฝ่าย”

ประเทศไทยและสหรัฐอเมริกามีสนธิสัญญาไมตรีต่อกันตามสนธิสัญญาทางไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างราชอาณาจักรไทยกับสหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2511 (Treaty of Amity and Economic Relations) ซึ่งได้ใช้มาตั้งแต่วันที่ 29 พฤษภาคม 2511 สนธิสัญญาไมตรีนี้ให้สิทธิหลายประการแก่คนชาติสหรัฐอเมริกา ในอันที่จะเข้ามาทำธุรกิจในประเทศไทยโดยให้ประเทศเจ้าบ้านปฏิบัติต่อนักลงทุนต่างชาติด้อย่างเท่าเทียมกันกับคนชาติของตน ไม่ว่าจะเป็นสิทธิในการจัดตั้งบริษัท สิทธิในการประกอบธุรกิจต่างๆ สิทธิในการเช่าอสังหาริมทรัพย์ และสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งหมายความว่าประเทศไทยให้สิทธิดังกล่าวแก่คนไทยอย่างไร สิทธินั้นจะต้องขยายไปสู่คนชาติสหรัฐอเมริกาอย่างเท่าเทียมกันด้วย เช่น ข้อจำกัดเรื่องการห้ามถือหุ้นเกินที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ไม่อาจใช้กับคนชาติสหรัฐได้

แต่อย่างไรก็ดี สนธิสัญญาไมตรีมีข้อสงวนว่า ประเทศผู้สัญญาอาจไม่ให้สิทธิแก่นักลงทุนอีกฝ่ายหนึ่งในการประกอบธุรกิจ ดังต่อไปนี้

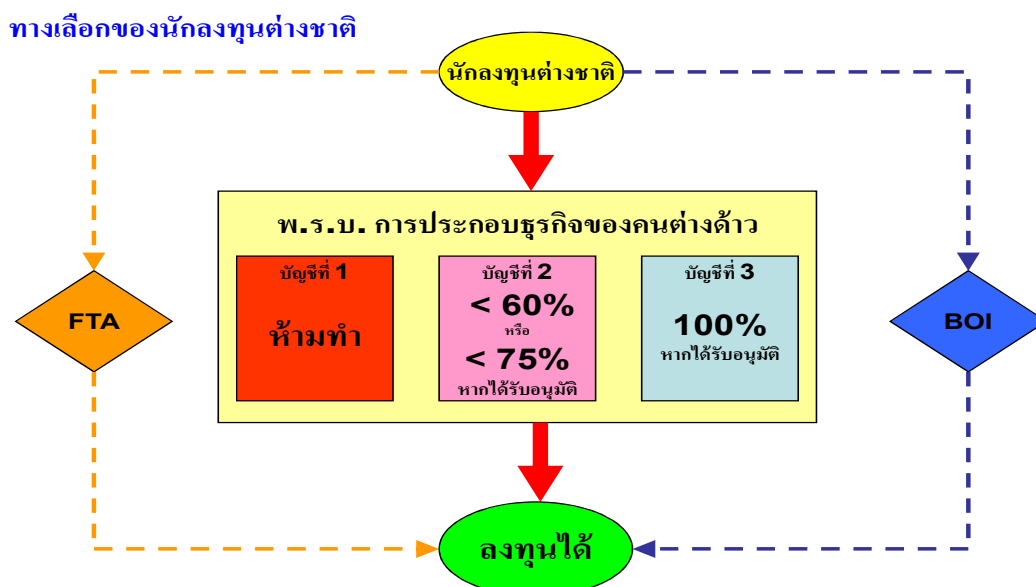
- 1 การคมนาคม
- 2 การขนส่ง
- 3 หน้าที่ดูแลทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ของผู้อื่น
- 4 การธนาคารที่เกี่ยวกับหน้าที่การรับฝากเงิน
- 5 การแสวงหาประโยชน์จากที่ดินหรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น
- 6 การค้าภายในเกี่ยวกับผลผลิตทางเกษตรพื้นเมือง

ข้อสังเกต สนธิสัญญาไมตรี ยังไม่ได้ให้สิทธิคนสหรัฐอเมริกาในการถือครองที่ดิน และสิทธิในการเข้าเมือง สิทธิต่างๆเหล่านี้ คนชาติสหรัฐ จึงมีสิทธิเท่าเทียมกับสิทธิของคนต่างด้าวประเทศอื่น

ผู้มีสิทธิแจ้งขอรับความคุ้มครองภายใต้สนธิสัญญาเพื่อประกอบธุรกิจในประเทศไทย ได้แก่

- 1 บุคคลธรรมดาสัญชาติอเมริกัน
- 2 นิติบุคคลอเมริกัน ซึ่งมีองค์ประกอบ ดังนี้
 - (1) นิติบุคคลที่ก่อตั้งขึ้นตามกฎหมายของประเทศไทย หรือสหรัฐอเมริกา
 - (2) จำนวนทุนและจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้เป็นหุ้นส่วนหรือสมาชิกข้างมากของนิติบุคคลนั้นเป็นของบุคคลสัญชาติอเมริกันหรือคนไทย
 - (3) กรรมการมากกว่าครึ่งหนึ่งต้องเป็นคนอเมริกันหรือคนไทย
 - (4) หากกรรมการคนหนึ่งได้รับมอบอำนาจให้ลงนามแทนบริษัท กรรมการผู้นั้นจะต้องไม่เป็นคนชาติที่สาม
 - (5) หากกรรมการหลายคนได้รับมอบอำนาจให้ลงนามแทนบริษัทร่วมกัน กรรมการเหล่านั้น ส่วนมากจะต้องไม่ใช่เป็นคนชาติที่สาม

โดยสรุป พิจารณาจากพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 และพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 (BOI) ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนในกิจการเหมืองแร่แล้ว อาจสรุปเป็นแผนภาพได้ดังนี้

ภาพที่ 3.1 ทางเลือกของนักลงทุนเกี่ยวกับการลงทุนในกิจการเหมืองแร่

3.1.2.2 พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

ในพระราชบัญญัตินี้ ในหมวดที่ 3 เรื่องการป้องกันการผูกขาดเป็นหมวดที่จะนำมาพิจารณาถึงความเป็นไปได้ที่จะนำมาใช้กับความตกลงการค้าเสรีว่าจะเอื้อประโยชน์หรือทำให้การค้าเป็นไปอย่างเสรีมากน้อยเพียงใด และสามารถปกป้องผู้ประกอบการในประเทศไม่ให้เสียหายจากการลงทุนข้ามชาติจนเกินควรได้หรือไม่

มาตรา 3 “ในพระราชบัญญัตินี้หมายความว่า

“ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” หมายความว่า ผู้ประกอบการรายหนึ่งหรือหลายรายในตลาดสินค้าใดสินค้านั้นหรือบริการใดบริการหนึ่ง ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดและยอดขายเกินกว่าที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ โดยให้พิจารณาสภาพการแข่งขันของตลาดด้วย”

มาตรา 25 “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไปนี้

กำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม

กำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่เป็นการบังคับโดยทางตรงหรือทางอ้อมอย่างไม่เป็นธรรม ให้ผู้ประกอบการอื่นซึ่งเป็นลูกค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อหรือจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือการให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบการอื่น

ระงับ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้าภายในราชอาณาจักร โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้าเพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

แทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร”

มาตรา 26 “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดอันก่อให้เกิดการผูกขาดหรือความไม่เป็นธรรมในการแข่งขัน ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดในราชกิจจานุเบกษา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ...”

มาตรา 28 “ห้ามมิให้ผู้ประกอบการซึ่งมีความสัมพันธ์ทางธุรกิจกับผู้ประกอบการซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักร ไม่ว่าความสัมพันธ์นั้นจะเป็นโดยทางสัญญา นโยบาย ความเป็นหุ้นส่วน การถือหุ้น หรือมีความสัมพันธ์ในลักษณะอื่นใดทำนองเดียวกัน ดำเนินการใดๆ เพื่อให้บุคคลซึ่งอยู่ใน

ราชอาณาจักรที่ประสงค์จะซื้อสินค้าหรือบริการมาใช้เอง ต้องถูกจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อสินค้าหรือบริการจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอยู่นอกราชอาณาจักรโดยตรง

มาตรา 29 “ห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจกระทำการใดๆอันมิใช่การแข่งขัน โดยเสรีอย่างเป็นธรรม และมีผลเป็นการทำลาย ทำให้เสียหาย ขัดขวาง กีดกัน หรือจำกัดการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจอื่น หรือเพื่อมิให้ผู้อื่นประกอบธุรกิจ หรือต้องล้มเลิกการประกอบธุรกิจ”

มาตรา 31 “ในกรณีที่คณะกรรมการเห็นว่าผู้ประกอบธุรกิจฝ่าฝืนมาตรา 25 มาตรา 26 มาตรา 27 มาตรา 28 มาตรา 29 ให้คณะกรรมการมีอำนาจสั่งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบธุรกิจ ระงับหยุด หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลง การกระทำดังกล่าวได้ ในการนี้คณะกรรมการจะกำหนดหลักเกณฑ์วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการปฏิบัติไว้ในคำสั่งด้วยก็ได้

ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งที่ไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าวให้มีสิทธิอุทธรณ์ได้ตามมาตรา 46

ผู้ประกอบธุรกิจจะเรียกร้องค่าเสียหายจากคณะกรรมการเพราะเหตุที่คณะกรรมการมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งมิได้”

พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้านี้เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างมากมายแก่คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าที่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้ เช่น การกำหนดว่าส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของธุรกิจใดที่ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งอำนาจเหนือตลาด เมื่อมีการเข้ามาลงทุนอย่างกว้างขวางของต่างชาติโดยเฉพาะในภาคการเปิดการค้าเสรีและ การบริการย่อมหมายถึงการเข้ามาของกิจการข้ามชาติที่มีกำลังทุนสูง หากพิจารณาในแง่ของการปกป้องผู้ประกอบการในประเทศ กฎหมายฉบับนี้ยังไม่มีความชัดเจนในแง่ของการนำมาบังคับใช้ กล่าวคือ ความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” กฎหมายฉบับนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังนั้นจึงไม่สามารถเข้าใจชัดเจนแน่นอนว่าลักษณะธุรกิจใดเข้าข่ายที่มีอำนาจเหนือตลาด การที่ต่างชาติที่มีกำลังทุนสูงย่อมเกรงว่าการดำเนินกิจการบางอย่างหากเข้ามาลงทุนภายในประเทศผู้รับการลงทุนแล้วจะมีลักษณะอันต้องห้ามตามกฎหมายภายในหรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้ก็ไม่ปรากฏคำนิยามที่แน่นอนของคำดังกล่าว ดังนั้น จึงต้องค่อนข้างคลุมเคลือ ไม่ชัดเจนแน่นอน และอาจนำมาสู่การไม่ไว้วางใจในการเข้ามาลงทุนทำธุรกิจ เพราะยิ่งหากประเทศผู้รับการลงทุนเป็นประเทศกำลังพัฒนาแล้ว กฎหมายภายในเป็นสิ่งสำคัญมากที่นักลงทุนต่างชาติมักจะพิจารณาเพราะมักจะถูกมองว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม หากเข้ามาดำเนินธุรกิจ

นอกจากนี้หากมองในแง่ของการปกป้องผู้ประกอบการภายในจากการเข้ามาลงทุนของกิจการต่างชาติ เพื่อป้องกันการกระทำอันเป็นการผูกขาดแล้ว ในแง่นี้คำนิยามของคำว่า “ผู้ประกอบการซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” ก็ยังสามารถเป็นอุปสรรคต่อการดำเนินคดีต่อกิจการต่างชาติที่เข้ามาดำเนินการอันมีลักษณะเป็นการผูกขาด เพราะกรณีจะเป็นอย่างไรล้วนย่อมขึ้นอยู่กับข้อกำหนดของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า และให้ดุลยพินิจแก่คณะกรรมการในการพิจารณาสภาพตลาดประกอบกัน

อย่างไรก็ตาม ขณะนี้ได้มีมติคณะรัฐมนตรีเห็นชอบการกำหนดหลักเกณฑ์ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยให้มีเกณฑ์เดียวในทุกธุรกิจ โดยมีเกณฑ์ 2 ลักษณะดังนี้

ประการแรก คือ ผู้ประกอบการธุรกิจรายใดรายหนึ่งในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งในตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละ 50 ขึ้นไปและมียอดขายในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป หรือ

ประการที่สอง คือ ผู้ประกอบการธุรกิจสามรายแรก ในตลาดสินค้าใดสินค้าหนึ่ง หรือบริการใดบริการหนึ่งที่มีส่วนแบ่งในตลาดในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ร้อยละ 75 ขึ้นไปและมียอดขายของรายใดรายหนึ่งในปีที่ผ่านมาตั้งแต่ 1,000 ล้านบาทขึ้นไป ทั้งนี้ยกเว้นผู้ประกอบการรายใดที่มีส่วนแบ่งตลาดในปีที่ผ่านมาต่ำกว่าร้อยละ 10 หรือผู้ประกอบการรายใดที่มียอดขายในปีที่ผ่านมาต่ำกว่า 1,000 ล้านบาท

ทั้งนี้คณะกรรมการอาจทบทวนหลักเกณฑ์เพื่อให้สอดคล้องกับสภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจการค้าของไทยได้มีความเหมาะสม

ในความเห็นของคณะที่ปรึกษามีความเห็นว่าจะมีเกณฑ์การพิจารณาจากมติคณะรัฐมนตรีออกมาให้ความหมายของผู้มีอำนาจเหนือตลาดชัดเจนแน่นอนขึ้นก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถคุ้มครองผู้บริโภคได้อย่างแท้จริงตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนี้ เพราะการที่พิจารณาเพียงแค่ส่วนแบ่งของตลาดและรายได้จากการขายไม่สามารถชี้ชัดได้ว่าจะไปกระทำอันหมายถึงมีอำนาจเหนือตลาดอย่างแท้จริง หรือเป็นสาเหตุหลักที่ทำให้ผู้บริโภคเสียหายเพราะแท้ที่จริงแล้วยังมีผู้ประกอบการอีกมากที่ใช้กลยุทธ์ทางการตลาดที่ซับซ้อนและหลากหลายอันอาจมาในหลายรูปแบบ ซ่อนเงื่อนก่อกำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้บริโภคได้ หากผู้บริโภคไม่สามารถตามทันกลยุทธ์เหล่านั้น

ทั้งนี้นอกจากคำนิยามของผู้มีอำนาจเหนือตลาดแล้ว การดำเนินการหรือการกระทำที่เข้าข่ายเป็นการต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ชัดเจนแน่นอน การระบุว่าพฤติกรรมใดที่ถือว่าเป็น

การจำกัดคู่แข่งทางการค้าย่อมเป็นการยาก เพราะลักษณะการกระทำผิดมีหลากหลายรูปแบบ และซับซ้อนมากขึ้นเรื่อยๆ การกำหนดไปให้ชัดเจนแน่นอน หากทำได้ครอบคลุมก็ย่อมเป็นประโยชน์ต่อการค้าเสรีและป้องกันการผูกขาดอย่างจริงจัง แต่ด้วยลักษณะการค้าบริการที่เปลี่ยนแปลงไป การดำเนินการค้าหลายรูปแบบ ซับซ้อนมากขึ้น การกำหนดระบุชัดเจนว่าการกระทำใดผิดก็อาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศ หรือ อาจเป็นโอกาสให้แก่ผู้ประกอบการหาช่องโหว่ที่ไม่ถูกจำกัดควบคุมโดยกฎหมายได้

หรือตามมาตรา 25 (4) ที่กำหนดหลักว่าห้ามมิให้ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดกระทำการแทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่น โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร การแทรกแซงในมาตรานี้ก็ได้กำหนดนิยามว่าเป็นการกระทำอย่างไรเพียงแต่กล่าวไว้เฉยๆซึ่งก็ต้องอาศัยดุลยพินิจอย่างสูงจากคณะกรรมการอีกเช่นกัน ในการพิจารณาว่าการกระทำอย่างไรเป็นการแทรกแซง อย่างไรไม่มีเหตุผลอันสมควร นอกจากนี้ในบางมาตรากฎหมายใช้คำว่า การแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นทางการหรือไม่มีซึ่งย่อมต้องอาศัยการตีความอีกเช่นกัน ว่าลักษณะใดเป็นการแข่งขันโดยเสรี และเป็นธรรมหรือไม่เป็นธรรม ดังนั้นโดยภาพรวมของกฎหมายฉบับนี้ แสดงให้เห็นถึงความไม่คลุมเคลือไม่ชัดเจนในเรื่องของคำนิยามซึ่งทั้งหมดกรณีจะเป็นอย่างไรจึงขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของคณะกรรมการ

โดยสรุปแล้ว เมื่อมีการเปิดการค้าเสรี การค้าบริการเข้ามาหลายรูปแบบ การกำหนดนิยามผู้มีอำนาจเหนือตลาดเพียงแต่การพิจารณาที่ส่วนแบ่งในตลาดและรายได้จากการขายเท่านั้นอาจเป็นการกำหนดที่ไม่เพียงพอในการคุ้มครองผู้บริโภค นอกจากนี้จากที่พิจารณาที่ส่วนแบ่งตลาดและยอดขายก็ย่อมทำให้ผู้ประกอบการต่างชาติในหลายๆกิจการตกอยู่ในคำนิยามนี้เพราะทุนจากต่างชาติส่วนใหญ่มักจะมียุทธศาสตร์การลงทุนที่ใหญ่และย่อมหมายถึงส่วนแบ่งตลาดที่ใหญ่ไปด้วยเมื่อเข้าคำนิยามตามที่กฎหมายกำหนดก็อาจทำให้ผู้ประกอบการต่างชาติรู้สึกถูกรบกวนหรือกำกับดูแลอย่างใกล้ชิดและอาจเกรงว่าจะขาดอิสระในการดำเนินงานเพราะเมื่อเข้าคำนิยามก็มักจะต้องคอยรายงานหรือถูกตรวจสอบจากราชการมากกว่าผู้ประกอบการรายอื่นๆที่มีได้ตกอยู่ในคำนิยามนี้ แม้เกณฑ์ที่กำหนดนิยามผู้มีอำนาจเหนือตลาดจะได้นำมาจากกฎหมายของประเทศอื่นๆทำให้กฎหมายมีมาตรฐานสากล แต่หากพิจารณาในมุมมองของนักลงทุนกำหนดคำนิยามแบบนี้ อาจจะเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามาของต่างชาติ

แต่อย่างไรก็ตามในส่วนของผู้บริโภคต่างๆที่เข้าข่ายการกระทำอันเป็นการผูกขาดทางการค้านั้น ทางผู้วิจัยเห็นว่าควรจะต้องปล่อยให้ไปตามดุลยพินิจของคณะกรรมการเพราะอย่างที่กล่าวไว้ เมื่อการค้าเสรีมากขึ้น ย่อมหมายถึงการเข้ามาจำนวนมากของการลงทุน และธุรกิจหลากหลายรูปแบบ ทั้งในแง่ของทุน การรวมกลุ่ม องค์กร เหล่านี้อาจมีความซับซ้อนมากขึ้น หากไปกำหนดเฉพาะเจาะจง อาจทำให้เป็นช่องโหว่แก่ผู้ประกอบการที่จะดำเนินการต่างๆที่หลีกเลี่ยง

ไม่ให้เข้าค่านิยมของกฎหมายก็เป็นได้ซึ่งอาจทำให้กว่าจะป้องกันได้เศรษฐกิจภายในประเทศก็อาจเสียหายอย่างร้ายแรงเพราะการหลีกเลี่ยงกฎหมาย

3.1.3 กฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าและการส่งออก

3.1.3.1 พระราชบัญญัติการส่งออกไปนอกและการนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า พ.ศ.2522

มาตรา 5 บัญญัติว่า

“ในกรณีที่จำเป็น หรือสมควรเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สาธารณประโยชน์ การสาธารณสุข ความมั่นคงของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน หรือเพื่อประโยชน์อื่นใดของรัฐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษาในเรื่องใดเรื่องหนึ่งดังต่อไปนี้

- กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องห้ามในการส่งออกหรือในการนำเข้า
- กำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้า
- กำหนด ประเภท ชนิด คุณภาพ มาตรฐาน จำนวน ปริมาตร ขนาด น้ำหนัก ราคา ชื่อที่ใช้ในทางการค้า ตรา เครื่องหมายการค้า ถิ่นกำเนิด สำหรับสินค้าที่ส่งออก หรือ นำเข้า ตลอดจนกำหนดประเทศที่ส่งไปหรือประเทศที่ส่งมาซึ่งสินค้าดังกล่าว
- กำหนดประเภทและชนิดของสินค้าที่จะต้องเสียค่าธรรมเนียมพิเศษในการส่งออกหรือในการนำเข้า
- กำหนดให้สินค้าใดที่ส่งออกหรือนำเข้าเป็นสินค้าที่ต้องมีหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หนังสือรับรองคุณภาพสินค้า หรือหนังสือรับรองอื่นใดตามความตกลงหรือประเพณีทางการค้าระหว่างประเทศ
- กำหนดมาตรฐานอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการจัดระเบียบในการส่งออกหรือการนำเข้าตามพระราชบัญญัตินี้...”

มาตรา 7 บัญญัติว่า

“เมื่อได้มีการประกาศกำหนดสินค้าใดเป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือนำเข้า ตามมาตรา 5 (2) แล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้านั้น เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์

มอบหมายการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง”

3.1.3.2 กฎหมายศุลกากร

มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482 บัญญัติว่า

“เมื่อนำของใดๆเข้ามาหรือส่งของใดๆออกไปและของนั้นต้องเสียอากรหรือไม่ก็ตาม ให้ผู้นำของเข้าหรือผู้ส่งออกของแสดงรายการต่อไปนี้ ในใบขนสินค้าคือ ชนิดของคุณภาพ ปริมาณ น้ำหนัก ราคาศุลกากร และรายการอย่างอื่น ๆ ตามแต่อธิบดีจะต้องการ และให้ลงนามรับรองในใบขนสินค้าหรือใช้วิธีการอื่นใดตามที่อธิบดีกำหนดเพื่อรับรองใบขนสินค้าว่าข้อความที่แสดงไว้เป็นความจริง...”

หมวด 3 มาตรา 10 ของพระราชบัญญัติศุลกากร พ.ศ. 2469 บัญญัติว่า

“บรรดาค่าภาษีนั้น ให้เก็บตามบทพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร การเสียค่าภาษีให้เสียแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในเวลาที่ออกใบขนสินค้าให้...”

การนำเข้า **มาตรา 40** บัญญัติว่า

“ก่อนที่จะนำของใดๆ ไปจากอารักขาของศุลกากร ผู้นำของเข้าต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร กับต้องยื่นใบขนสินค้าโดยถูกต้อง และเสียภาษีอากรจนครบถ้วนหรือวางเงินไว้เป็นประกัน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด...”

การส่งออก **มาตรา 45** บัญญัติว่า

“ก่อนที่จะส่งของใดๆออกนอกราชอาณาจักร ผู้ส่งออกต้องปฏิบัติให้ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ และตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร กับต้องยื่นใบขนสินค้าโดยถูกต้อง และเสียภาษีอากรจนครบถ้วนหรือวางเงินไว้เป็นประกัน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด...”

ตามกฎหมายศุลกากรสินค้าที่มีการควบคุมการนำเข้าและส่งออกมี 2 รายการ ได้แก่

1. ของต้องห้าม คือ ของที่มีกฎหมายกำหนดห้ามนำเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรโดยเด็ดขาด และในบางกรณีห้ามการส่งผ่านด้วย ผู้ใดนำสินค้าต้องห้ามเข้ามาหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรจะมีความผิดต้องรับโทษตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและเป็นความผิดตามมาตรา 27 และ 27 ทวิของกฎหมายศุลกากรด้วย ตัวอย่างสินค้าต้องห้ามในการนำเข้า-ส่งออก มีดังนี้

- 1.1 วัตถุลามก การนำเข้าและส่งออกวัตถุลามก ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบหนังสือ ภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ขึ้น รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย และภาพยนตร์ลามกหรือวัตถุลามกอื่น ๆ
- 1.2 สินค้าที่มีตราหรือลวดลายเป็นรูปธงชาติ
- 1.3 ยาเสพติดให้โทษ
- 1.4 เงินตรา พันธบัตร ใบสำคัญรับดอกเบี้ยพันธบัตรอันเป็นของปลอมหรือแปลงเหรียญกษาปณ์ที่ทำให้หน้าหนักลดลงโดยทุจริต ดวงตราแผ่นดิน รอยตราแผ่นดินหรือพระปรมาภิไธย ดวงตราหรือรอยตราของทางราชการอันเป็นของปลอม
- 1.5 สินค้าละเมิดลิขสิทธิ์ เช่น แดบบันท์กเสียง (เทปเพลง) แผ่นบันทึกเสียง (คอมแพคดิสก์) แดบบันท์กภาพ (วีดีโอเทป) โปรแกรม คอมพิวเตอร์ หนังสือ หรือสินค้าอื่นใดที่ทำซ้ำหรือคัดแปลงงานอันมีลิขสิทธิ์ของผู้อื่น
- 1.6 สินค้าปลอมแปลงหรือเลียนแบบเครื่องหมายการค้า

2. ของต้องจำกัด คือ สินค้าที่มีกฎหมายกำหนดว่าหากจะมีการนำเข้า-ส่งออก หรือผ่านราชอาณาจักรจะต้องได้รับอนุญาตหรือปฏิบัติให้ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้ในกฎหมาย นั้นๆ เช่น ต้องมีใบอนุญาตการนำเข้าและส่งออก ต้องปฏิบัติตามประกาศอันเกี่ยวกับฉลากหรือ ใบรับรองการวิเคราะห์ หรือเอกสารกำกับยา เป็นต้น ผู้ใดนำของต้องจำกัดเข้ามา หรือส่งออก หรือ ส่งผ่านราชอาณาจักร โดยมิได้รับอนุญาตหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายที่กำหนดไว้ให้ครบถ้วน จะมีความผิดตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายนั้น ๆ และเป็นความผิดตามมาตรา 27 และ 27 ทวิของกฎหมายศุลกากรด้วย

ดังนั้น กรมศุลกากรมีหน้าที่ป้องกันการนำเข้า หรือส่งออก หรือส่งผ่านสินค้าต้องห้าม ส่วนสินค้าต้องจำกัด กรมศุลกากรมีหน้าที่ต้องตรวจสอบว่า การนำเข้า หรือส่งออก หรือส่งผ่านแดนได้รับอนุญาตและปฏิบัติตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ครบถ้วนหรือไม่

3.1.3.3 พระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530

มาตรา 4 บัญญัติว่า “ของที่นำหรือพาเข้ามาในหรือส่งหรือพาออกไปนอกราชอาณาจักรนั้น ให้เรียกเก็บและเสียอากรตามที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราอากรท้ายพระราชกำหนดนี้...”

มาตรา 14 บัญญัติว่า “เพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันตามสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศที่เป็นประโยชน์แก่การเศรษฐกิจของประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี มีอำนาจประกาศยกเว้น ลด หรือเพิ่มอากรจากอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรหรือประกาศเรียกเก็บอากรตามอัตราที่กำหนดไว้ในพิกัดอัตราศุลกากรสำหรับของที่ถิ่นกำหนดจากประเทศที่ร่วมลงนามหรือลักษณะตามที่ระบุไว้ในสัญญาหรือความตกลงดังกล่าว ทั้งนี้จะกำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขใดๆ ไว้ด้วยก็ได้

การประกาศ การยกเลิกหรือเปลี่ยนแปลงประกาศในวรรคหนึ่ง ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา 14 นี้พิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นมาตราที่ออกมาเพื่ออำนวยความสะดวกระหว่างประเทศเป็นไปด้วยดีและไม่ขัดกับกฎหมายภายในประเทศ ทั้งยังให้การรับรองแก่นักลงทุนต่างชาติว่า สิทธิของนักลงทุนหากได้มาจากการตกลงระหว่างประเทศก็จะมีสิทธิตามนั้น โดยอาจได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียอากรตามกฎหมายศุลกากรทั่วไปที่ได้กำหนดไว้ เพราะมาตรานี้ให้อำนาจรัฐมนตรีประกาศยกเว้น ลดอากรตามที่ประเทศไปตกลงไว้ จึงเป็นมาตราที่ส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติอีกประการหนึ่ง

ดังนั้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าหรือส่งออกผู้ประกอบการเกี่ยวกับเหมืองแร่จึงต้องพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวกับกฎหมายดังกล่าวเหล่านี้ด้วย ว่าสินค้าหรือของที่ต้องนำเข้าหรือส่งออกนั้นเป็นสินค้าที่ต้องห้าม หรือต้องจำกัดหรือไม่ หากต้องจำกัดก็ต้องดำเนินการขออนุญาตและดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเหมืองแร่ ทางเจ้าหน้าที่กรมศุลกากรมีหน้าที่เพียงช่วยตรวจสอบว่าสินค้าหรือของเหล่านั้นได้ดำเนินการถูกต้องตามกฎหมายแล้วหรือไม่ก่อน นำเข้าหรือออกนอกราชอาณาจักร แต่ในส่วนของเราชนิดอื่นที่ไม่ได้เป็นของต้องจำกัดอย่างไรก็ตามหากจะมีการนำเข้าหรือส่งออกก็ต้องไปพิจารณาหลักเกณฑ์ตามกฎหมายศุลกากรเพื่อดำเนินการให้ถูกต้องตามระเบียบ เช่น การเสียภาษีอากรตามพิกัดอัตราศุลกากร การดำเนินการออกใบขนสินค้า เป็นต้น

3.1.3.4 พระราชบัญญัติมาตรฐานอุตสาหกรรม พ.ศ. 2511

ปัจจุบันแต่ละประเทศมีการกำหนดควบคุมและตรวจสอบมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้อยู่ในระดับที่ตนกำหนดซึ่งจะเป็นการส่งเสริมให้ผู้ผลิตผลิตสินค้าที่ได้มาตรฐานแล้วเท่านั้นเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการระหว่างประเทศซึ่งมีการส่งเสริมให้ทั้งประเทศผู้นำเข้าและผู้ส่งออกต่างควบคุมมาตรฐานสินค้านำเข้าและส่งออก และนอกจากนี้ยังก่อให้เกิดผลดีต่อผู้บริโภคอีกด้วย ดังนั้น หากประเทศนำเข้าสินค้าโดยไม่มีตรวจสอบมาตรฐานสินค้านำเข้าย่อมจะทำให้ผู้บริโภคในประเทศเสียเปรียบเนื่องจากสินค้าที่ส่งออกซึ่งผลิตในประเทศเป็น

สินค้าที่ผ่านมาตรฐานผลิตภัณฑ์แล้วแต่สินค้านำเข้ายังไม่ได้มาตรฐาน หรือหากสินค้านำเข้าอาจที่การบรรจุหีบห่อที่ดีแต่คุณภาพของสินค้ายังไม่ได้มาตรฐานเมื่อเทียบกับสินค้าที่ผลิตภายในประเทศ อาจทำให้ผู้บริโภคหลงเข้าใจผิดและพากันเลือกซื้อสินค้านำเข้าที่นั่นเนื่องจากมีราคาต่ำกว่าสินค้ามาตรฐานที่ผลิตภายในประเทศ

พระราชบัญญัติฉบับนี้เป็นกฎหมายที่ควบคุมมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม โดยกำหนดหลักเกณฑ์ให้ผู้ทำ ผู้นำเข้า ผู้ผลิตเพื่อส่งออก และผู้ใช้เครื่องหมายมาตรฐานจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ คือ ขออนุญาตต่อเจ้าพนักงานก่อนหรือต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่รัฐมนตรีกำหนด ซึ่งหลักเกณฑ์สำคัญของพระราชบัญญัตินี้ได้แก่

1. ความหมายของคำว่า “มาตรฐาน” (มาตรา 3) หมายถึง ข้อกำหนดรายการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างเกี่ยวกับ

(๑) จำพวก แบบ รูปร่าง มิติ การทำ เครื่องประกอบ คุณภาพ ชั้น ส่วนประกอบ ความสามารถ ความทนทาน และความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๒) วิธีทำ วิธีออกแบบ วิธีเขียนรูป วิธีใช้ วัตถุที่จะนำมาทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และความปลอดภัยอันเกี่ยวกับการทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๓) จำพวก แบบ รูปร่าง มิติของหีบห่อหรือสิ่งบรรจุชนิดอื่น รวมตลอดถึงการหีบห่อหรือสิ่งบรรจุชนิดอื่น วิธีการบรรจุ หุ้มห่อหรือผูกมัด และวัตถุที่ใช้ในการนั้นด้วย

(๔) วิธีทดลอง วิธีวิเคราะห์ วิธีเปรียบเทียบ วิธีตรวจ วิธีทดสอบ และวิธีชั่ง ตวง วัด อันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๕) คำเฉพาะ คำย่อ สัญลักษณ์ เครื่องหมาย สีเลขหมาย และหน่วยที่ใช้ในทางวิชาการอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(๖) ข้อกำหนดรายการอย่างอื่นอันเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมตามที่รัฐมนตรีประกาศหรือตามพระราชกฤษฎีกา

2. การกำหนดผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ใดที่ผู้ประกอบการจะต้องถูกตรวจสอบให้ได้มาตรฐานอุตสาหกรรมจะถูกกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ผลิตภัณฑ์เป็นไปตามมาตรฐานแต่ละฉบับ ดังนั้น ผู้ทำ ผู้ผลิตเพื่อส่งออก ผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่ถูกกำหนดไว้ สำหรับสินค้าแต่ละประเภท

ในกรณีที่มีข้อกำหนดของต่างประเทศหรือข้อตกลงระหว่างประเทศ หรือสัญญา ระหว่างผู้ส่งออกและผู้นำเข้ากำหนดให้ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมใดเป็นไปตามมาตรฐาน หรือ กฎเกณฑ์ของต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ จึงจะนำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ สำนักงาน อาจทำความเข้าใจกับหน่วยงานของต่างประเทศเกี่ยวกับการให้การรับรองการตรวจสอบ หรือ รับรองผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด ไม่ว่า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นจะมีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานหรือไม่ก็ตาม และไม่ว่าหน่วยงานของต่างประเทศนั้นจะเป็นหน่วยงานของรัฐหรือเอกชนก็ตาม (มาตรา 20 จัตวา)

ผลิตภัณฑ์ที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่ต้องมีมาตรฐาน เช่น ผลิตภัณฑ์เหล็กเส้นเสริมคอนกรีต ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเครื่องซักผ้า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม ตู้เย็น ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมเคเบิลเส้นใยนำแสง ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์ หม้อหุงข้าวไฟฟ้า รถยนต์ที่ใช้เครื่องยนต์เบนซิน เหล็กกล้ารีดเย็นแผ่นม้วน แผ่นแถบและแผ่นตัดสำหรับงานรถยนต์ เป็นต้น

3. การแสดงเครื่องหมายมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม และหากจะใช้ เครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์ที่ทำให้ได้มาตรฐานนั้นจะต้องให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ ก่อนและต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการ (มาตรา 16) ซึ่งการขออนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

4. กฎเกณฑ์สำหรับผู้ผลิต ผู้ผลิตสินค้าหรือผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราช กฤษฎีกากำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานจะต้องแสดงหลักฐานให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบ และได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการก่อน (มาตรา 20) ซึ่งการขออนุญาต การตรวจสอบ และการ ออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

แต่หากเป็นกรณีที่เป็นการผลิตเพื่อส่งออก หากผู้ประกอบการมีความจำเป็นที่ จะต้องทำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่พระราชบัญญัติฯ นี้กำหนดเพื่อการ ส่งออก ให้ผู้ทำแจ้งต่อสำนักงานคณะกรรมการผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมก่อนเริ่มทำ ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้น (มาตรา 20 ตรี)

5. กฎเกณฑ์สำหรับผู้นำเข้า ผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกา กำหนดให้ต้องเป็นไปตามมาตรฐานเข้ามาเพื่อจำหน่ายภายในประเทศต้องแสดงหลักฐานให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบและต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ (มาตรา 21) การขอ

อนุญาต การตรวจสอบ และการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

นอกจากนี้ผู้นำเข้าที่ได้รับใบอนุญาตต้องแสดงเครื่องหมายมาตรฐานก่อนนำผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมออกจากสถานที่ผลิตหรือรับมอบไปจากเจ้าพนักงานศุลกากร ในกรณีหลังนี้ รัฐมนตรีจะอนุญาตให้ทำภายหลังตามเงื่อนไขที่กำหนดก็ได้

ในกรณีที่มีการอนุญาตให้ทำหรือนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่แตกต่างไปจากมาตรฐานที่กำหนดแล้วแต่กรณี ให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตแสดงเครื่องหมายหรือข้อความว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมนั้นไม่ได้เป็นไปตามมาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ สำหรับเครื่องหมายหรือข้อความดังกล่าวนี้ให้คณะกรรมการกำหนด

ในกรณีที่มีหลักฐานว่าผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่นำเข้าเป็นไปตามมาตรฐานของต่างประเทศที่เทียบได้ไม่ต่ำกว่ามาตรฐานตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเครื่องหมายมาตรฐานของต่างประเทศแสดงแล้ว คณะกรรมการอาจยกเว้นให้ผู้รับใบอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตไม่ต้องแสดงเครื่องหมายมาตรฐานตามแต่ละประเภท

6. เงื่อนไขตามใบอนุญาต ในการออกใบอนุญาต คณะกรรมการจะกำหนดเงื่อนไขเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตปฏิบัติเรื่องต่อไปนี้ด้วยก็ได้

- (1) วิธีการควบคุมคุณภาพผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามมาตรฐาน
- (2) กำหนดเวลาสำหรับการแสดงเครื่องหมายมาตรฐาน
- (3) กำหนดเวลาสำหรับการชำระค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

7. อายุใบอนุญาต ใบอนุญาตสิ้นอายุเมื่อ

- (1) ผู้รับใบอนุญาตเลิกประกอบกิจการ
- (2) ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา 16 ขอเลิกแสดงเครื่องหมายมาตรฐานกับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม

(3) ประกาศหรือพระราชกฤษฎีกากำหนดมาตรฐานใหม่ แก่ไขหรือยกเลิกมาตรฐานสำหรับผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมชนิดนั้น มีผลใช้บังคับ ในกรณีที่มีการกำหนดมาตรฐานใหม่หรือแก้ไขมาตรฐาน ถ้าผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะประกอบกิจการตามมาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไข ให้ยื่นคำขออนุญาตได้ก่อนวันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ประกอบกิจการตามใบอนุญาตเดิมต่อไปได้ตามมาตรฐานเดิมภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่มาตรฐานใหม่หรือมาตรฐานที่แก้ไขมีผลใช้บังคับ

สรุปได้ว่า การทำ หรือ นำเข้า หรือทำเพื่อส่งออกซึ่งผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีพระราชกฤษฎีกากำหนดไว้ให้ต้องมีมาตรฐานจะต้องปฏิบัติตามมาตรฐานที่กำหนดและการทำ การนำเข้า หรือทำเพื่อส่งออกจะต้องขออนุญาตก่อนจึงจะสามารถทำได้ แต่ประเด็นที่เป็นข้อสังเกตที่เกี่ยวข้องกับการเปิดการค้าเสรีคือ มาตรฐานผลิตภัณฑ์ที่กำหนดโดยคู่ภาคีควรมีมาตรฐานเดียวกันหรือใกล้เคียงกัน หากคู่ภาคีมีมาตรฐานที่แตกต่างกันแล้วจะเกิดผลเสียทั้งต่อผู้ประกอบการและผู้บริโภคในประเทศที่มีมาตรฐานสูงกว่าหากทั้งสองประเภทผลิตสินค้าชนิดเดียวกัน สินค้าที่มีมาตรฐานต่ำกว่าย่อมจะมีราคาถูกกว่าซึ่งหากผู้บริโภคไม่เข้าใจก็อาจหันไปซื้อสินค้านำเข้าที่มีรูปปลักษณ์เหมือนกันแต่มีคุณภาพต่ำกว่า ประเด็นที่สองคือ ไม่ได้มีการกำหนดอายุใบอนุญาตในการทำ นำเข้า ผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมที่มีมาตรฐาน ดังนั้นหากผู้ประกอบการขออนุญาตเพียงครั้งเดียวใบอนุญาตก็สามารถใช้ได้ตลอดไปหากไม่ถูกเพิกถอน

3.1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว

3.1.4.1 ประมวลกฎหมายที่ดิน

นับแต่มีการแก้ไขประมวลกฎหมายที่ดินให้คนต่างด้าวสามารถถือครองที่ดินในประเทศไทยได้ พ.ศ. 2542 และกำหนดหลักเกณฑ์ใช้บังคับเมื่อวันที่ 18 มกราคม 2545 จนถึงปัจจุบันยังไม่มีผู้ใดยื่นคำขอให้ได้มาซึ่งที่ดินแต่อย่างใด ทั้งนี้ มิได้รวมถึงกฎหมายอื่นที่ให้สิทธิคนต่างด้าวสามารถถือครองที่ดินได้ เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522 เป็นต้น เนื่องจากกฎหมายที่ดินมีความเข้มงวดโอกาสที่คนต่างด้าวจะถือครองที่ดินเป็นไปได้ยาก นักลงทุนชาวต่างชาติจึงหันไปใช้สิทธิภายใต้พระราชบัญญัติอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ได้ขอใช้สิทธิภายใต้โครงการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งมีหลักเกณฑ์การถือครองที่ดินดังนี้ พระราชบัญญัติแก้ไขประมวลกฎหมายที่ดิน (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2542 บัญญัติให้คนต่างด้าวสามารถครอบครองที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ไม่เกิน 1 ไร่ โดยต้องนำเงินมาลงทุนไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท และต้องได้รับ

อนุญาตจากรัฐมนตรี นอกจากนี้ กฎกระทรวง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้อาศัยของคนต่างด้าว พ.ศ. 2545 (ประกาศใช้เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2545) มีดังนี้

1. ต้องดำรงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี
2. ต้องเป็นที่ดินอยู่ในเขตกรุงเทพ เมืองพัทยา เขตเทศบาลหรือเขตที่อยู่อาศัยตามกฎหมายผังเมือง
3. ต้องอยู่นอกเขตปลอดภัยทหาร
4. ต้องลงทุนในกิจการดังต่อไปนี้
 - 4.1. ซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทย พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรรัฐวิสาหกิจหรือพันธบัตรที่รัฐบาลค้ำประกันเงินต้นหรือดอกเบี้ย
 - 4.2. ลงทุนในกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ กองทุนอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหา ในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์
 - 4.3. ลงทุนในหุ้นของนิติบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน
 - 4.4. ลงทุนในกิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ประกาศให้เป็นกิจการที่สามารถขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน

3.1.4.2 พระราชบัญญัติการเช่าที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรม พ.ศ. 2542 เนื้อหาสาระสำคัญของกฎหมายฉบับนี้มีดังต่อไปนี้

"การเช่า" หมายความว่า การเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรม หรือ อุตสาหกรรมที่กำหนดเวลาเช่าไว้เกินสามสิบปีแต่ไม่เกินห้าสิบปี และต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ นอกจากนี้ การเช่าที่ดินที่มีเนื้อที่เกินกว่าหนึ่งร้อย ไร่จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมที่ดิน การที่กฎหมายฉบับนี้ได้บัญญัติออกมา ก็เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับสภาวะการลงทุนเพื่อพาณิชย์กรรมและอุตสาหกรรมในระยะยาวกฎหมายฉบับนี้จึง กำหนดให้ระให้สิทธิการเช่ามีความมั่นคงมากยิ่งขึ้น เช่น โดยให้สิทธิดังกล่าวสามารถใช้เป็นหลักประกันการชำระหนี้โดยการจำนองได้ และเพื่อเป็นการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศจึงได้มีการตรากฎหมายฉบับนี้ขึ้นเพื่อให้มีระยะเวลายาวนานกว่าตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ โดย

กำหนดให้การเช่านั้นเมื่อหมดระยะเวลาการเช่าแล้ว ผู้ให้เช่าและผู้เช่าอาจจะตกลงกันต่อระยะเวลาการเช่านี้ได้ออกไปอีกมีกำหนดไม่เกินห้าสิบปีนับแต่วันที่ตกลงกันและต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นจะตกเป็นโมฆะ

ดังนั้นหากเป็นการเช่าเพื่อประกอบกิจการเหมืองแร่หรือประกอบกิจการอุตสาหกรรมก็สามารถเช่าและใช้ประโยชน์จากที่ดินนี้เป็นระยะเวลาที่ยาวนานขึ้น ทั้งนี้ก็เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่นักลงทุนต่างชาติที่มีความต้องการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยแต่ไม่ต้องการที่จะลงทุนซื้อที่ดินเพื่อประกอบกิจการก็สามารถเช่าโดยมีระยะเวลาการเช่าที่ยาวโดยสามารถเช่าได้นานที่สุดถึง 100 ปี และเพื่อประโยชน์ทางการดำเนินการค้าการลงทุนอย่างสูงสุดแก่นักลงทุน กฎหมายยังกำหนดให้สิทธิการเช่านี้ไปจำนองได้ และยังสามารถคดทอสิทธิการเช่านี้เป็นมรดกได้

โดยสรุป คณะวิจัยจึงเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้เอื้ออำนวยต่อการเข้ามาลงทุนจากต่างชาติมากเพราะเปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาเช่าอสังหาริมทรัพย์ได้ยาวนานสูงสุดถึง 100 ปีและนอกจากจะสร้างความมั่นคงให้แก่สิทธิการเช่านี้ ยังสามารถนำสิทธิการเช่าไปจำนองให้เกิดประโยชน์แก่นักลงทุนได้ จึงเป็นการเอื้อประโยชน์แก่นักลงทุนเป็นอย่างยิ่งและเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่เปิดเป็นทางเลือกหรือเป็นปัจจัยที่จะช่วยส่งเสริมและดึงดูดนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุน มากขึ้น

3.1.5 กฎหมายหลักตามความรับผิดชอบของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

3.1.5.1 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 เป็นกฎหมายที่ออกมาเพื่อควบคุมเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ กาประกอบธุรกิจเกี่ยวกับแร่ การขออนุญาต การขออาชญาบัตร ประทานบัตร ใบอนุญาตต่างๆ รวมทั้งค่าภาคหลวงแร่และค่าธรรมเนียมต่างๆ ในการขออนุญาต และบทกำหนดโทษ โครงสร้างของพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 มีดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป

หมวด 2 คณะกรรมการ

หมวด 3 การสำรวจแร่และการผูกขาดการสำรวจแร่

หมวด 4 การทำเหมือง

หมวด 5 การขุดหาแร่รายย่อย และการร่อนแร่

หมวด 6 การซื้อแร่ การขายแร่ และเก็บแร่

หมวด 7 การชำระค่าภาคหลวงแร่ การมีแร่ไว้ในครอบครอง และการขนแร่

หมวด 8 การแต่งแร่

หมวด 9 การประกอบโลหะกรรม

หมวด 10 การคืนค่าภาคหลวงแร่

หมวด 11 การนำแร่เข้า หรือการส่งออกนอกราชอาณาจักร

หมวด 12 บทกำหนดโทษ

หมวด 13 บทเฉพาะกาล

ธุรกรรมเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่ แบ่งออกเป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. การสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่

ต้องมีการยื่นขออาชญาบัตรสำรวจแร่ (แบบผูกขาด แบบไม่ผูกขาด และ แบบพิเศษ)

2. การขุดหาแร่รายย่อย การร่อนแร่ และการขุดเจาะน้ำเกลือใต้ดิน

การขุดหาแร่รายย่อย และการร่อนแร่ เป็นอาชีพที่รัฐสงวนไว้ให้กับผู้ประกอบการรายย่อยที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย

3. การซื้อขายแร่และการเก็บแร่

ผู้ซื้อแร่เพื่อใช้ในการประกอบธุรกิจจะต้องมีใบอนุญาตซื้อแร่ยกเว้นการซื้อแร่จากผู้มีใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือการซื้อโลหะที่ได้จากโลหะกรรม

4. การแต่งแร่และการประกอบโลหะกรรม

ต้องได้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือเป็นผู้ถือประทานบัตรทำเหมืองแร่ซึ่งแต่งภายในเขตเหมืองแร่ ส่วนการประกอบโลหะกรรมก็ต้องได้รับใบอนุญาตเช่นเดียวกัน

5. ค่าครอบครองแร่ การขนแร่ และค่าภาคหลวงแร่

ค่าภาคหลวงแร่เป็นรูปแบบหนึ่งของภาษีที่รัฐเรียกเก็บจากการผลิตแร่ โดยกำหนดอัตราตามราคาแร่หรือราคาโลหะในแร่ และคำนวณจากสภาพหรือปริมาณของสารประกอบในแร่

6. การนำเข้าและการส่งออกแร่

6.1. การนำเข้าแร่ในราชอาณาจักร แร่ที่มีการควบคุมการนำเข้าต้องมีใบอนุญาตนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร อธิบดี หรือผู้ได้รับมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขรวมถึงวิธีการซื้อขายและการนำไปใช้ แร่ที่อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2516)

- สินแร่ดีบุก ปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม
- โลหะดีบุกปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม

เอกสารประกอบคำขอใบอนุญาตนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร

1. ใบสั่งซื้อแร่เพื่อขนานเข้า
2. ใบขนสินค้าขาเข้าและแบบแสดงรายการค้า
3. ใบส่งของ
4. บันทึกลงและแสดงเหตุผลความจำเป็นในการนำเข้า

ตาม พ.ร.บ. แร่ มาตรา 128 กำหนดให้มีการควบคุมการนำเข้าแร่เข้ามาในราชอาณาจักร โดยจะต้องกำหนดชนิดแร่ สภาพ และปริมาณที่จะต้องอยู่ในความควบคุม

6.2. การส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร พ.ร.บ. แร่ มาตรา 128 กำหนดเช่นเดียวกันกับการนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร คือ ต้องมีใบอนุญาตส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร

แร่ที่อยู่ในการควบคุมการส่งออกตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2516)

1. สินแร่ดีบุก ปริมาณเกิน 50 กรัม
2. สินแร่ทองคำไม่ว่าจะมีปริมาณเท่าใด
3. สินแร่ทองแดง สินแร่สังกะสี สินแร่เหล็ก ปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม
4. แร่ที่มีธาตุโคลัมเบียมแทนทาลัม หรือทอเรียม หรือแร่อื่นที่มีกัมมันตภาพรังสี ไม่ว่าจะมีปริมาณเท่าใด
5. แร่โคโลไมต์ แร่แบไรต์ แร่ไพโรฟิลโลด์ แร่เฟลด์สปาร์ แร่ยิปซัม หรือดินขาว ปริมาณเกิน 1 เมตริกตัน

นอกจากนี้ยังมีประกาศล่าสุดจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ได้ออกกำหนดให้มีผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่เพราะในปัจจุบัน งานเหมืองแร่เกือบทุกประเภทจะต้องมีการระเบิดเหมืองซึ่งบ่อยครั้งที่ก่อให้เกิดอุบัติเหตุ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องมีผู้เชี่ยวชาญในการควบคุมการระเบิดเหมืองเพื่อให้เกิดความปลอดภัยและมีการระเบิดและเก็บรักษาอย่างถูกต้องตามมาตรฐาน ดังนั้นกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่จึงได้ออกประกาศกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เรื่อง ผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่ ลงวันที่ 16 มิถุนายน พ.ศ. 2549 กำหนดให้การทำเหมืองแร่ที่มีการใช้วัตถุระเบิดต้องมีผู้ควบคุมการใช้

วัตถุประสงค์ในงานเหมืองแร่ที่ได้รับการรับรองจากกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ เพื่อให้การทำเหมืองที่มีการใช้วัตถุระเบิดมีผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในการใช้วัตถุระเบิดอย่างแท้จริงและเป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการใช้วัตถุระเบิดทุกขั้นตอน โดยมีมาตรการสากลที่นานาประเทศใช้ในการควบคุมความปลอดภัยในการใช้วัตถุระเบิดในงานวิศวกรรม ทั้งนี้มีเป้าหมายจะให้ผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2552 ดังนั้นหากผู้ประกอบการเหมืองแร่จะมีการระเบิดเหมืองจะต้องมีผู้ควบคุมการระเบิดตามที่ประกาศกำหนดและผู้ควบคุมนั้นจะต้องได้รับการขึ้นทะเบียนเพื่อเป็นผู้ควบคุมการใช้วัตถุระเบิดในงานเหมืองแร่

พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 มีข้อบกพร่องหลายประการที่ควรได้รับการแก้ไข ประการสำคัญ คือ ความล้าสมัยของกฎหมายที่บัญญัติมานาน และไม่สามารถก้าวตามการพัฒนาของการประกอบกิจการเหมืองแร่ที่มีการพัฒนา ไม่ว่าจะเป็นด้านเทคโนโลยี ด้านสิ่งแวดล้อม ด้านการเปิดเสรีการค้าและการลงทุน รวมทั้งขั้นตอนการขอใบอนุญาต การขออาชญาบัตร และการขอประทานบัตรที่มีความยุ่งยาก ซับซ้อนและใช้เวลานานในการดำเนินการ ทำให้กิจการเกี่ยวกับแร่ยังไม่สามารถพัฒนาได้เท่าที่ควร ความล่าช้าในการดำเนินการขออนุญาตใช้เวลานาน เนื่องจากสาเหตุหลักสองประการ กล่าวคือ

ประการแรก ภาครัฐ ที่ไม่สามารถดำเนินการตามกรอบระยะเวลาได้ ในทางปฏิบัติ ผู้ขออนุญาตจะยื่นเรื่องมาที่อุตสาหกรรมจังหวัด ทางจังหวัดจะส่งเรื่องมาตรวจสอบที่สำนักงานเขต จากนั้นจังหวัดจะส่งเรื่องมายังกรมฯ ทางกรมฯจะรวบรวมเอกสารส่งเข้าคณะกรรมการกลั่นกรอง จากนั้นจะนำเรื่องเสนอรัฐมนตรี ซึ่งขั้นตอนทั้งหมดจะใช้เวลาประมาณ 3-4 เดือน ปัญหาที่ถือในบางขั้นตอนการรวบรวมเรื่องของจังหวัดส่งไปให้เขตนั้นใช้เวลา และในการตรวจสอบนั้นเป็นการตรวจสอบทางวิชาการ มีข้อโต้แย้งมากมาย และมาตรฐานในแต่ละจังหวัดจะไม่เหมือนกัน

ประการที่สอง ภาคเอกชน กล่าวคือ ในบางกรณีภาคเอกชนไม่สามารถดำเนินการตามขั้นตอนได้อย่างรวดเร็ว ความล่าช้าจากภาคเอกชนนี้เป็นปัญหาสำคัญ เพราะในการขออาชญาบัตรผู้ขอจะต้องจัดทำแผนงานการสำรวจ ประเมินค่าใช้จ่าย และอื่นๆ ซึ่งส่วนใหญ่จะถูกตีกลับ และก็ได้แก้ไขกลับมาอย่างรวดเร็ว เหตุผลก็คือ เมื่อมีการขอ อาชญาบัตรไปแล้วจะไม่มีผู้ขอรายอื่นมาขอซ้ำได้ และถ้าได้รับอาชญาบัตรมาแล้ว เมื่อสิ้นอายุอาชญาบัตรบริษัทนั้นก็ไม่สามารถขอซ้ำที่เดิมได้อีก ซึ่งเท่ากับได้สิทธิ์การครอบครองพื้นที่นั้น ดังนั้นการดำเนินเรื่องซ้ำก็ไม่เสียหายอะไร

ดังนั้น ในเรื่องการขออนุญาต การขออาชญาบัตร หรือการขอสัมปทานควรมีการแก้ไขกฎหมายให้มีการกำหนดกรอบเวลา และขั้นตอนการดำเนินการให้มีความชัดเจนไม่ยุ่งยากซับซ้อน แต่อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบส่วนใหญ่จะเป็นปัญหาที่เกิดในทางปฏิบัติ เนื่องจากการขอทำกิจการเหมืองแร่ เริ่มต้นจากการขอสำรวจแร่ โดยผู้สำรวจต้องขออาชญาบัตรในการสำรวจแร่ ซึ่งใช้เวลา

ในการอนุญาตนาน และเมื่อได้รับอนุญาตให้สำรวจแล้ว ขั้นตอนของการสำรวจก็ต้องเข้าไปอยู่ในความรับผิดชอบของกรมป่าไม้

นอกจากนี้ ในเรื่องของการขอประทานบัตรกฎหมายกำหนดกรอบระยะเวลาไว้ไม่เกิน 1 ปี แต่ในทางปฏิบัติพบอุปสรรคหลายประการที่ไม่สามารถดำเนินการได้ตามกรอบเวลาที่กฎหมายกำหนด กล่าวคือ ปัญหาด้านการพิจารณาด้านสิ่งแวดล้อม (EIA) ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายป่าไม้ ซึ่งในทางปฏิบัติพบว่าผู้ขออนุญาตบางรายดำเนินการขออนุญาตเป็นระยะเวลา 10 ปี แต่ก็ยังไม่ได้รับอนุญาต ปัญหาเรื่องการทำรายงานต่างๆที่ผู้ประกอบการไม่สามารถดำเนินการได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ นอกจากนี้ การขอประทานบัตรต้องผ่านการเห็นชอบจากองค์การบริหารส่วนตำบลจากสถิติผู้ยื่นคำขอ 1,800 ราย มีผู้ไม่ได้รับอนุญาตหรือถูกปฏิเสธคำขอประมาณ 300 ราย

ประเด็นที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ เรื่องการร้องเรียนตามมาตรา 49 บัญญัติว่า “เมื่อได้กำหนดเขตแล้ว ให้ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ ประกาศการขอประทานบัตรของผู้ยื่นคำขอ โดยปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ ที่ว่าการอำเภอหรือที่ว่าการกิ่งอำเภอ และที่ทำการกำนันแห่งท้องที่ซึ่งขอประทานบัตรแห่งหนึ่งฉบับ เมื่อ ไม่มีผู้โต้แย้ง ภายในยี่สิบวันนับแต่วันปิดประกาศ ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่จะได้ดำเนินการ สำหรับคำขอนั้นต่อไป” ในทางปฏิบัติพบว่า ในกรณีที่มีผู้คัดค้านกฎหมายอนุญาตให้ผู้ยื่นคำขอสามารถเจรจากับผู้คัดค้านได้ แต่ปัจจุบัน หลังจากมีกฎหมายปกครองออกมาใช้บังคับ ห้ามผู้ยื่นคำขอทำการเจรจากับผู้คัดค้านเนื่องจากการละเมิดสิทธิ โดยหน่วยงานที่รับผิดชอบจะต้องเป็นผู้เข้าไปเจรจากับผู้คัดค้านเอง ดังนั้น หน่วยงานที่รับผิดชอบควรมีการตรวจสอบชัดเจนเสียก่อนว่าข้อคัดค้านดังกล่าวมีมูลหรือไม่ และถ้าคำคัดค้านมีมูลจะสามารถเยียวยาแก้ไขได้อย่างไร โดยต้องคำนึงถึงผลได้ผลเสียของผู้ยื่นคำขอและผู้คัดค้านเป็นสำคัญ

อย่างไรก็ตาม จากการศึกษาพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ.2510 พระราชบัญญัติฉบับนี้ยังมีอุปสรรคปัญหาอยู่หลายประการ ทั้งในส่วนเนื้อหาของกฎหมายและในส่วนของการบังคับใช้บางเรื่องที่ไม่สามารถทำได้จริง ปัจจุบันได้มีการเสนอร่างกฎหมายฉบับใหม่เพื่อมาแก้ไขพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 คือ “บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยแร่ พ.ศ. ...” วัตถุประสงค์ของร่างฉบับนี้ เพื่อปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับแร่ และกฎหมายเกี่ยวกับพิกัตอัตราค่าภาคหลวงแร่ให้เหมาะสมกับแก่สภาวะการณ์ปัจจุบัน โดยเหตุผลของการยกร่างกฎหมายฉบับนี้คือ

“โดยที่รัฐธรรมนูญฉบับปัจจุบันได้รับรองสิทธิในการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์จัดการ และการตัดสินใจเกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์การบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ การปฏิบัติราชการเพื่อการบริหารราชการอันก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ราชการและประชาชน กฎหมาย

ว่าด้วยแร่และพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่มีความซับซ้อนและซ้ำซ้อนก่อให้เกิดความยุ่งยากและความล่าช้าในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ สมควรปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับแร่ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมในการบริหารจัดการแร่อย่างยั่งยืนและมีเอกภาพให้สอดคล้องกับคุณภาพทาง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาและส่งเสริมอุตสาหกรรมเกี่ยวกับแร่ให้เป็นปัจจัย ด้านการผลิต ในกระบวนการอุตสาหกรรมต่อเนื่อง เอื้อประโยชน์ต่อการลงทุนเพื่อเพิ่มทุนทางเศรษฐกิจนำไปสู่ การเพิ่มรายได้ของประเทศ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้เสียได้มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์ จัดการ ตัดสินใจ และตรวจสอบการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และเพื่อกระจายอำนาจในการ ปฏิบัติหน้าที่ ลดขั้นตอนและระยะเวลาในการปฏิบัติงาน ลดจำนวนเอกสารและค่าใช้จ่ายอันไม่ จำเป็น เปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบการใช้ดุลพินิจและการทำงานของ เจ้าหน้าที่ได้ทุกขั้นตอน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้”

บันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยแร่พ.ศ. ... ได้มีการปรับปรุงโครงสร้างกฎหมายใหม่ ซึ่งแตกต่างจากพระราชบัญญัติ พ.ศ.2510 ดังนี้

หมวด 1 บททั่วไป

หมวด 2 คณะกรรมการแร่

หมวด 3 การขออนุญาต การแก้ไข และการเพิกถอนการขออนุญาตการประกอบกิจการ แร่และการประกอบธุรกิจแร่

ส่วนที่ 1 การสำรวจแร่

ส่วนที่ 2 การทำเหมือง

ส่วนที่ 3 การทำเหมืองใต้ดิน

ส่วนที่ 4 การประกอบธุรกิจแร่

ส่วนที่ 5 การยกคำขอ การแก้ไข การเพิกถอนการอนุญาตหรือใบอนุญาต

ส่วนที่ 6 การบริหารจัดการแร่

หมวด 4 หน้าที่ของผู้ประกอบกิจการแร่และผู้ประกอบธุรกิจแร่

หมวด 5 พนักงานเจ้าหน้าที่ การกำกับดูแลและการรังวัด

หมวด 6 ค่าภาคหลวงแร่ ค่าธรรมเนียม เงินเพิ่ม และเงินเพิ่มพิเศษ

หมวด 7 การพัฒนาและส่งเสริม

หมวด 8 ความรับผิด

หมวด 9 บทกำหนดโทษ

หมวด 10 บทเฉพาะกาล

สำหรับบันทึกหลักการและเหตุผลประกอบร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยแร่ พ.ศ. ... ได้แก้ไขข้อบกพร่องของกฎหมายฉบับเก่าหลายประการ อาทิเช่น การเพิ่มบทบัญญัติเรื่องการมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยบัญญัติไว้ในมาตรา 7 การกำหนดให้กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่เป็นหนึ่งในกรรมการของคณะกรรมการแร่ (มาตรา 8) ซึ่งในพระราชบัญญัติฉบับปัจจุบันไม่ได้กำหนดไว้ บทบัญญัติเกี่ยวกับการทำเหมืองได้ดิน รวมถึงการจัดหมวดหมู่ของกฎหมายให้ง่ายแก่การเข้าใจ

นอกจากนี้ ร่างฉบับใหม่ยังมีการกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม (Social Responsibility) ในมาตรา 101 ผู้ประกอบกิจการแร่ ผู้ประกอบธุรกิจแร่ต้องรับผิดชอบต่อผลกระทบ ของตนต่อความเสียหาย หรือเดือดร้อนรำคาญใดอันเกิดขึ้นแก่บุคคล ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ในกรณีที่เกิดความเสียหายขึ้นในเขตที่ได้รับอนุญาตให้สันนิษฐานไว้ก่อนว่า ความเสียหายนั้นเกิดจากการกระทำของผู้ประกอบกิจการแร่ ผู้ประกอบธุรกิจแร่ และหากผู้ประกอบกิจการแร่ ผู้ประกอบธุรกิจแร่ ที่สามารถบริหารจัดการทรัพยากรแร่ให้เกิดคุณภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมอาจได้รับสิทธิประโยชน์ในการลดหย่อน หรือยกเว้นค่าธรรมเนียม หรือคืนค่าภาคหลวงแร่ รวมถึงการบริการอื่นๆ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา 100)

อย่างไรก็ตาม ในท้ายที่สุดแล้ว ถึงแม้หากมีการแก้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพเพียงใด ในทางปฏิบัติ ผู้ที่ใช้บังคับกฎหมายก็ควรมีความเข้าใจในตัวกฎหมายอย่างต้องแท้ จึงควรมีการส่งเสริมและพัฒนาบุคลากรใหม่ โดยการอบรมทั้งผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่ของภาครัฐ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นให้เข้าใจถึงกฎหมายได้อย่างแท้จริง เพื่อที่วงการกฎหมายจะได้พัฒนา อันจะยังผลดีให้แก่การพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศต่อไป

3.1.5.2 พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ.2509

พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ.2509 บัญญัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราค่าภาคหลวงแร่ในการ เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ชนิดต่าง ๆ

อำนาจหน้าที่

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ ออกกฎกระทรวง กำหนด อัตราค่าภาคหลวงแร่ กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการ เรียกเก็บค่าภาคหลวงแร่ วิธีการกำหนดราคาตลาด การใช้อัตราแลกเปลี่ยนเงินในการคำนวณราคาตลาด และ วิธีการคำนวณราคาตลาด และวิธีการควบคุมการชำระค่าภาคหลวง

- **อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี** มีอำนาจหน้าที่ประกาศราคาตลาดของแร่แต่ละชนิด เพื่อเป็นเกณฑ์การเรียกเก็บค่าภาคหลวง

จากการศึกษาไม่พบปัญหาในการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้แต่อย่างใด

3.1.5.3 พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ.2514

พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ.2514 บัญญัติ ในเรื่อง การกำหนดช่วงระยะเวลาที่มีการควบคุมการส่งแร่ดีบุกออก นอกราชอาณาจักร ซึ่งจะมีการควบคุมการผลิตและการส่งออก แร่ดีบุก รวมตลอดทั้งการ กำหนดพิธีการในการเรียกเก็บ หรือเรียกเก็บเงินแทนแร่เพื่อส่งเข้ามุลักษณ์กั้นชนดีบุก

อำนาจหน้าที่

- รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจหน้าที่ แต่งตั้งคณะกรรมการ ประเมิน กำหนดจำนวนแร่ในการทำเหมือง เพิ่ม ลดโควตา การ ควบคุมแร่ดีบุก ที่จะให้ ทำเหมือง ส่งและระงับการส่งแร่ดีบุกออกนอกราชอาณาจักร กู้ยืมเงิน เพื่อส่งเข้ามุลักษณ์กั้นชน เพิกถอนใบอนุญาตแร่หรือใบ อนุญาตซื้อแร่ดีบุก ประกาศจ่ายเงินส่วนแบ่งตามหนังสือสำคัญมุลักษณ์กั้นชน
- อธิบดีกรมทรัพยากรธรณี มีอำนาจหน้าที่ เปลี่ยนแปลง โควตาผู้ทำเหมือง
- ทรัพยากรธรณีประจำท้องที่ มีอำนาจหน้าที่ ออกใบสุทธิแร่ และใบแทนออกหนังสือสำคัญมุลักษณ์กั้นชน และใบแทน ตลอดจนสลักหลังใบสุทธิ แร่ดีบุก

จากการศึกษาไม่พบปัญหาในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้แต่อย่างใด

3.1.5.4 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อาศัยตามความในมาตรา 16 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ออกระเบียบ กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ

1. ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา **ต้องมีสัญชาติไทย**และบรรลุนิติภาวะ

2. ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ นิติบุคคลต้องจดทะเบียนในประเทศไทย และผู้ถือหุ้นต้องมีสัญชาติไทยเกินสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้ที่เป็นหุ้นส่วน และต้องถือหุ้นเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมด
3. ในกรณีของการขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองแร่ จะกำหนดอายุหนังสืออนุญาตตามอายุประทานบัตรนั้น แต่ไม่เกิน 10 ปีและในการใช้พื้นที่ จะกำหนดเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาต

ดังนั้นหากจะความประสงค์จะประกอบกิจการเหมืองแร่ในเขตป่าสงวนจะต้องดำเนินการตามหลักการดังกล่าวทั้งนี้จะต้องยื่นความประสงค์ต่อนายอำเภอท้องที่ที่ป่าที่ตั้งอยู่โดยนายอำเภอจะจัดทำรายงานความเห็นเบื้องต้นต่อผู้ว่าราชการจังหวัด เมื่อได้รับรายงานผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งเจ้าพนักงานป่าไม้ออกตรวจสอบสภาพป่าทั้งหมดให้ป่าไม้เขตท้องที่ออกไปร่วมตรวจสอบสภาพป่าภายใน 15 วันนับแต่ผู้ว่าราชการจังหวัดได้รับรายงานเบื้องต้นจากนายอำเภอ และเมื่อได้รับรายงานการตรวจสอบสภาพป่าจากคณะเจ้าหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดพร้อมป่าไม้เขตจัดทำความเห็นเสนออธิบดีกรมป่าไม้และเมื่อเป็นการขอใช้พื้นที่ป่าเพื่อทำเหมืองแร่จะต้องจัดทำสำเนารายงานดังกล่าวส่งให้เจ้าพนักงานอุตสาหกรรมแร่ประจำท้องที่ทราบด้วย ทั้งนี้การทำเหมืองแร่ในเขตป่าสงวนจะขอได้ไม่เกิน 300 ไร่และมีระยะเวลาไม่เกิน 10 ปี

3.1.5.5 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535

หลักเกณฑ์การขออนุญาตประกอบธุรกิจโรงงาน มาตรา 7

“ให้รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวงกำหนดให้โรงงานตาม ประเภท ชนิดหรือขนาดใดเป็นโรงงานจำพวกที่ 1 โรงงานจำพวกที่ 2 หรือ โรงงานจำพวกที่ 3 แล้วแต่กรณี โดยคำนึงถึงความจำเป็นในการควบคุมดูแล การป้องกันเหตุเดือดร้อนรำคาญ การป้องกันความเสียหาย และการป้องกัน อันตรายตามระดับความรุนแรงของผลกระทบที่จะมีต่อประชาชนหรือสิ่งแวดล้อม โดยแบ่งออกเป็นดังนี้

(1) โรงงานจำพวกที่ 1 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่สามารถประกอบ กิจการโรงงานได้ทันทีตามความประสงค์ของผู้ประกอบกิจการโรงงาน

(2) โรงงานจำพวกที่ 2 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่ เมื่อจะประกอบกิจการ โรงงานต้องแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบก่อน

(3) โรงงานจำพวกที่ 3 ได้แก่ โรงงานประเภท ชนิด และขนาดที่ การตั้ง โรงงานจะ ต้องได้รับใบอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้

มาตรา 14 บัญญัติว่า

“ใบอนุญาตให้ใช้^๑ได้จนถึงวันสิ้นปีปฏิทินแห่งปีที่ห้า นับแต่ปีที่ เริ่มประกอบกิจการ เว้นแต่มีการย้ายโรงงานตาม มาตรา 27 หรือมีการเลิก ประกอบกิจการ โรงงาน ให้ถือว่าใบอนุญาต สิ้นอายุในวันที่ออกใบอนุญาตใหม่ หรือวันที่เลิกประกอบกิจการ โรงงาน”

นอกจากนี้กฎหมายกำหนดให้โรงงานเมื่อได้รับการอนุญาตให้ประกอบกิจการแล้วจะ ไม่สามารถขยายโรงงานได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม และหากจะมิ การย้ายโรงงานจะต้องมีการขออนุญาตเสมือนการตั้งโรงงานใหม่ ตามมาตรา 27

มาตราที่สำคัญอีกมาตราคือ มาตรา 30 กล่าวคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม มีอำนาจกำหนดให้เขตท้องที่ใดท้องที่หนึ่งเป็นเขตประกอบการอุตสาหกรรม ซึ่งหากโรงงาน ประเภทที่สองหรือที่สามได้ประกอบกิจการในเขตดังกล่าว กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ได้รับยกเว้น ไม่ต้องแจ้งให้เจ้าพนักงานทราบ และไม่ต้องได้รับอนุญาตตามมาตรา 12 นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ ได้ให้อำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจทางอาญา กล่าวคือ จับกุม ยึดทรัพย์สิน สมุดบัญชีหรือ บรรจุภัณฑ์ที่สงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และกฎหมายฉบับนี้ยังให้อำนาจ ทางราชการมีอำนาจเข้าไปจัดการแทนผู้ประกอบกิจการ โรงงานได้ตามมาตรา 42 หากผู้ประกอบ กิจการ โรงงานได้ฝ่าฝืนคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ และเมื่อได้มีการจัดการแทนไปก็ให้ผู้ฝ่าฝืน เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายพร้อมเบี้ยปรับ หากทางราชการได้เข้าไปจัดการแทนในการแก้ไขปัญหา มลพิษและทางสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน กฎหมายฉบับนี้ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุน สิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อนำไปเป็น ค่าใช้จ่าย ในส่วนของบทกำหนดโทษ จะเห็นได้ว่าการกำหนดโทษจำคุกซึ่งเป็นโทษทางอาญา นอกจากโทษปรับด้วยซึ่งทำให้ผู้ประกอบกิจการ โรงงานจะต้องเพิ่มความระมัดระวังมากขึ้น โดยเฉพาะมาตรา 55 กฎหมายฉบับนี้กำหนดให้ สถาปนิก วิศวกร คนงานหรือผู้ที่ทำงานใน โรงงาน จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายอย่างเคร่งครัดคือ การไม่ฝ่าฝืนปฏิบัติงานในโรงงานเฉพาะในส่วนที่มี คำสั่งให้หยุดอาจได้รับโทษจำคุกเช่นกัน อีกมาตราที่ได้กำหนดอย่างเคร่งครัดให้สถาปนิกหรือ วิศวกรใน โรงงานอาจมีความผิดและได้รับโทษทางอาญาเช่นกันคือ มาตรา 61 กล่าวคือ ในกรณีที่ผู้ ประกอบกิจการ โรงงาน ได้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายให้ถือว่าสถาปนิกหรือ วิศวกรนั้นเฉพาะในงานส่วนที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น มีส่วนร่วมรู้เห็นในการกระทำความผิด และให้ได้รับโทษเช่นเดียวกับผู้ประกอบกิจการ โรงงาน ซึ่งนอกจากจะได้รับโทษดังกล่าวแล้วยังถูก คณะกรรมการควบคุมประกอบวิชาชีพดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพสถาปัตยกรรมหรือ วิศวกรรมตามสมควรอีกด้วย และตามมาตรา 62 ก็กำหนดให้ศาลพิจารณาเพิ่มโทษแก่ผู้กระทำ ความผิดตามพระราชบัญญัตินี้หากผู้ผู้นั้นได้เคยถูกลงโทษตามพระราชบัญญัตินี้มาก่อนแล้ว

ในส่วนของผู้เสียหายนอกจากจะเป็นบุคคลที่ถูกกระทบกระเทือนจากการกระทำผิดตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว มาตรา 64 ยังกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ใกล้ชิดติดกับโรงงานหรืออยู่ติดต่อกับโรงงานเป็นผู้เสียหายอีกเช่นกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สุดท้ายกฎหมายฉบับนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบคดีขึ้น เพื่อพิจารณาหากเห็นว่าผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัติโรงงานนี้ไม่สมควรถูกจำคุก หรือไม่สมควรถูกฟ้องร้องก็ให้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับได้ ซึ่งหากมีการชำระค่าปรับตามที่เปรียบเทียบภายใน 30 วันก็ให้ถือว่าคดีเป็นอันเลิกกัน และยังกำหนดให้พนักงานสอบสวนดำเนินการส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการเปรียบเทียบเมื่อผู้กระทำความผิดยินยอมให้เปรียบเทียบปรับ

ดังนั้น เมื่อพิจารณาจากเนื้อหาทั้งหมดของกฎหมายฉบับนี้จะเห็นได้ชัดว่ามีความเข้มงวดเป็นอย่างยิ่งในการดูแลโรงงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ทั้งยังกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจจับกุม ยึดทรัพย์สิน เข้าตรวจค้น ใน โรงงานซึ่งเป็นอำนาจของเจ้าพนักงานทางอาญานอกจากนี้ยังกำหนดบทลงโทษแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการ โรงงานนอกจากเจ้าของกิจการเพื่อให้ทุกคนต้องมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาไม่ให้กระทำความผิด โทษที่นำมาใช้ก็ไม่ใช่เป็นเพียงโทษปรับ ยังมีโทษจำคุกแก่บุคคลเหล่านั้นด้วย ทั้งยังมีคณะกรรมการเปรียบเทียบปรับเพื่อดำเนินการตามกฎหมายฉบับนี้ โดยสรุปคณะที่ปรึกษาจึงเห็นว่า พระราชบัญญัติโรงงานฉบับนี้มีความเหมาะสมและเคร่งครัดในการกำกับดูแลโรงงานให้เป็นระเบียบเรียบร้อยและไม่มีเนื้อหาที่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุนจากต่างชาติแต่อย่างใด เพราะเมื่อกฎหมายมีความเข้มงวดก็ยิ่งทำให้การลงทุนเป็นการลงทุนที่มีคุณภาพมากยิ่งขึ้น

3.1.5.6 พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2522

พระราชบัญญัติฉบับนี้ได้มีสาระสำคัญๆที่ควรพิจารณาดังนี้

มาตรา 36 บัญญัติว่า

“นิคมอุตสาหกรรมมีสองประเภทคือ

(1) เขตอุตสาหกรรมทั่วไป

(2) เขตอุตสาหกรรมส่งออก

การจัดตั้ง การเปลี่ยนแปลงเขต และการยุบเขตอุตสาหกรรมทั่วไปให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่กำหนดเขตไว้ท้ายประกาศด้วย

การจัดตั้ง การเปลี่ยนแปลงเขต และการยุบเขตอุตสาหกรรมส่งออก ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่กำหนดเขตไว้ท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย”

มาตรา 41 บัญญัติว่า

“ผู้ใดจะประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากผู้ว่าการ หรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมาย

การขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่ คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา 42 บัญญัติว่า

“บรรดาการปลูกสร้างอาคาร การตั้งโรงงาน และการประกอบกิจการโรงงานในนิคม อุตสาหกรรมให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน กฎหมายว่าด้วยการควบคุมการก่อสร้างอาคาร และกฎหมายว่าด้วยการผังเมือง แต่การอนุญาตซึ่งเป็นอำนาจหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่า ด้วยการนั้น ให้เป็นอำนาจหน้าที่ของผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมาย”

มาตรา 44 บัญญัติว่า

“ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออกอาจได้รับอนุญาตให้ถือ กรรมสิทธิ์ในที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมหรือในเขตอุตสาหกรรมส่งออก แล้วแต่กรณี เพื่อประกอบ กิจการได้ตามจำนวนเนื้อที่ที่คณะกรรมการเห็นสมควรแม้ว่าจะเกินกำหนดที่จะพึงมีได้ตาม กฎหมายอื่น.....”

มาตรา 45 บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้บัญญัติไว้เป็น อย่างอื่น ให้ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออกได้รับอนุญาตให้นำคนต่าง ค้าวซึ่งเป็น

- (1) ช่างฝีมือ
- (2) ผู้ชำนาญการ
- (3) คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่ในอุปการะของบุคคลใน (1) หรือ (2) เข้ามาใน ราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและภายในกำหนดระยะเวลาให้อยู่ได้ในราชอาณาจักรตามที่ คณะกรรมการเห็นสมควร แม้ว่าจะเกินกำหนดจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ได้ในราชอาณาจักรตาม กฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

มาตรา 46 บัญญัติว่า

“ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างค้าวเพียงเท่าที่พระราชบัญญัตินี้มีได้ บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ให้คนต่างค้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการซึ่งได้รับอนุญาตให้อยู่ใน ราชอาณาจักรตามมาตรา 45 ได้รับอนุญาตทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการ ให้ความเห็นชอบ ตลอดระยะเวลาเท่าที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร”

มาตรา 48 บัญญัติว่า

“ผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออกในเขตอุตสาหกรรมส่งออกจะได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้าภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือการค้าเพื่อส่งออกแล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้างประกอบหรือติดตั้งเป็น โรงงานหรืออาคารในเขตอุตสาหกรรมส่งออก ทั้งนี้ เท่าที่นำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออกตามที่คณะกรรมการอนุมัติ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา 49 บัญญัติว่า

“ของที่ผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบการค้าเพื่อส่งออกนำเข้ามาในราชอาณาจักรและนำเข้าไปในเขตอุตสาหกรรมส่งออก เพื่อใช้ในการผลิตสินค้า หรือเพื่อการค้าเพื่อส่งออก ให้ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน อกรขาเข้าภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต ทั้งนี้ ให้รวมถึงของ ที่นำออกจากเขตอุตสาหกรรมส่งออกแห่งหนึ่งไปยังเขตอุตสาหกรรมส่งออกอีกแห่งหนึ่งด้วย”

เมื่อนักลงทุนต้องการตั้งโรงงานเพื่อประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม ขึ้นแรกต้องขออนุญาตใช้ที่ดิน กับการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กนอ.) โดยยื่นคำขอใช้ที่ดินเพื่อประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม (กนอ.01/1) หาก กนอ. พิจารณาอนุญาตให้ใช้ที่ดิน กนอ. จะออกใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม (กนอ. 01/2) หลังจากผู้ประกอบการได้รับใบอนุญาตให้ใช้ที่ดินและประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรม (กนอ. 01/2) ใบอนุญาตก่อสร้างอาคาร (กนอ.02/2) รวมถึงใบรับรองการก่อสร้างอาคาร/ดัดแปลง (กนอ.02/6) เรียบร้อยแล้ว ต่อมาประสงค์จะเริ่มประกอบกิจการในส่วนหนึ่งส่วนใด ให้ผู้ประกอบการยื่นคำขอแจ้งเริ่มประกอบกิจการ (กนอ. 03/1)

โดยลักษณะของการดำเนินการในนิคมอุตสาหกรรมแบ่งออกเป็น 2 ประเภท ได้แก่ นิคมอุตสาหกรรมทั่วไปและนิคมอุตสาหกรรมส่งออก การขออนุญาตประกอบกิจการในนิคมอุตสาหกรรมทั้ง 2 ประเภท ต้องได้รับใบอนุญาตจากกนอ.ก่อน

1. พื้นที่เขตอุตสาหกรรมทั่วไป หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมและกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรม
2. พื้นที่เขตอุตสาหกรรมส่งออก หมายถึง เขตพื้นที่ที่กำหนดไว้สำหรับการประกอบอุตสาหกรรมการค้า หรือการบริการ เพื่อส่งสินค้าออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ และกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ

การประกอบอุตสาหกรรม การค้า หรือบริการ เพื่อส่งสินค้าออกไป
จำหน่ายยังต่างประเทศ

การลงทุนในเขตนิคมอุตสาหกรรม นักลงทุนจะได้รับสิทธิประโยชน์มากมาย ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษีอากร ค่าธรรมเนียมต่างๆอากรขาเข้า ภาษีมูลค่าเพิ่ม และภาษีสรรพสามิต สำหรับของที่เป็นเครื่องจักร อุปกรณ์ เครื่องมือ และเครื่องใช้ รวมทั้งส่วนประกอบของสิ่งดังกล่าวที่จำเป็นต้องใช้ในการผลิตสินค้าหรือการค้าเพื่อส่งออก แล้วแต่กรณี และของที่ใช้ในการสร้างประกอบหรือติดตั้งเป็นโรงงานหรืออาคารในเขตอุตสาหกรรมส่งออก รวมทั้งสิทธิประโยชน์ การถือครองที่ดิน หรือ สิทธิประโยชน์ในการนำช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรสและครอบครัวเข้ามาทำงานในประเทศไทยได้

3.1.6 กฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท

ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ในการจัดตั้งบริษัทจำกัดนั้น จะต้องดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

- (1) ต้องมีผู้เริ่มก่อการตั้งแต่ 7 คนขึ้นไป เข้าชื่อกันทำหนังสือบริคณห์สนธิขึ้น แล้วไปจดทะเบียน
- (2) เมื่อได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องจัดให้หุ้นของบริษัทที่จะตั้งขึ้นนั้นมีผู้เข้าชื่อจองซื้อหุ้นจนครบ
- (3) ดำเนินการประชุมตั้งบริษัท โดยต้องส่งคำบอกกล่าวนัดประชุมให้ผู้จองทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนวันประชุม
- (4) เมื่อได้ประชุมตั้งบริษัท และที่ประชุมได้แต่งตั้งกรรมการบริษัทแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องมอบหมายกิจการให้กรรมการบริษัทรับไปดำเนินการต่อไป
- (5) กรรมการบริษัทเรียกให้ผู้เริ่มก่อการและผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้น) ทุนของบริษัทจะแบ่งเป็นกี่หุ้นก็ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท
- (6) เมื่อได้รับเงินค่าหุ้นแล้ว กรรมการต้องไปจดทะเบียนเป็นบริษัทภายใน 3 เดือน ภายหลังจากการประชุมตั้งบริษัท

หลักการตามที่ปรากฏในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นี้ คณะที่ปรึกษาเห็นว่าหากนักกลงทุนต่างชาติเข้ามาประกอบกิจการในประเทศไทย จำเป็นที่จะต้องศึกษาหลักการพื้นฐานของการตั้งบริษัทตามกฎหมายไทย เมื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การตั้งบริษัทดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะที่ปรึกษาเห็นว่าหลักการตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์นี้ไม่เป็นอุปสรรคต่อ

นักลงทุนแต่อย่างใด เพราะเป็นหลักการทั่วไปที่ถูกนำมาใช้ทั้งนักลงทุนชาวไทยและนักลงทุนต่างชาติโดยไม่มี การเลือกปฏิบัติอันเป็นไปตามหลักปฏิบัติเยี่ยงชาติ (NT-National Treatment)

3.1.7 กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

3.1.7.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535

การทำเหมืองแร่จะต้องมีการจัดทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วย ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม อาศัยอำนาจตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 กำหนดให้การทำเหมืองแร่ทุกขนาด ต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนและเสนอแผนต่อแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินโครงการ

ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่ต้องว่าจ้างผู้มีสิทธิทำรายงานที่ได้รับอนุญาตจาก (สผ.) ให้เป็นผู้จัดทำรายงานหลังจากจัดทำรายงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำรายงานไปยื่นต่อ สผ. เพื่อตรวจสอบพิจารณา พร้อมส่งสำเนารายงานฉบับย่อ และฉบับสมบูรณ์ให้แก่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (กพร.) เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการขออนุญาตประทานบัตร

สำนักวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม อาศัยอำนาจตามความใน มาตรา 46 และมาตรา 51 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม แห่งชาติ พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติกำหนดให้ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจและเอกชน ซึ่งดำเนินโครงการหรือกิจการหรือจะดำเนินการขยายโครงการหรือกิจการ จำนวน 22 โครงการต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเสนอต่อสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อพิจารณาและเห็นชอบก่อนดำเนินโครงการ ซึ่งการทำเหมืองแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ทุกขนาดเป็นหนึ่งในโครงการที่จะต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

ทั้งนี้ผู้ขออนุญาตดำเนินกิจการเหมืองแร่จะต้องติดต่อว่าจ้าง ผู้จัดทำรายงานการวิเคราะห์ที่ได้รับอนุญาตจากสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) และเมื่อได้รับรายงานการวิเคราะห์ดังกล่าวแล้ว สผ. ก็จะพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนนำไปเป็นหลักฐานสำหรับการขอประทานบัตร

ตารางที่ 3.2 โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 22 โครงการ

โครงการหรือกิจกรรม	ขนาด
1. เกือบน้ำหรืออ่างเก็บน้ำ	ที่มีปริมาตรเก็บกักน้ำตั้งแต่ 100 ล้าน ลบ.ม.หรือ มีพื้นที่เก็บกักน้ำตั้งแต่ 15 ตารางกิโลเมตรขึ้นไป
2. การชลประทาน	ที่มีพื้นที่การชลประทานตั้งแต่ 80,000 ไร่ขึ้นไป
3. สนามบินพาณิชย์	ทุกขนาด
4. ระบบทางพิเศษตามกฎหมายว่าด้วยการทางพิเศษหรือโครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับการทางพิเศษหรือระบบขนส่งมวลชนที่ใช้ราง	ทุกขนาด
5. การทำเหมืองตามกฎหมายว่าด้วยแร่	ทุกขนาด
6. นิคมอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยนิคมอุตสาหกรรม หรือ โครงการที่มีลักษณะเช่นเดียวกับนิคมอุตสาหกรรม	ทุกขนาด
7. ท่าเรือพาณิชย์	สามารถรับเรือขนาด ตั้งแต่ 500 ตันขึ้นไป
8. โรงไฟฟ้าพลังความร้อน	ที่มีกำลังผลิตกระแสไฟฟ้าตั้งแต่ 10 เมกกะวัตต์ขึ้นไป
9. การอุตสาหกรรม (1) อุตสาหกรรมปิโตรเคมีที่ใช้วัตถุดิบ : และ/หรือการแยกก๊าซธรรมชาติในกระบวนการผลิต (2) อุตสาหกรรมกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม (3) อุตสาหกรรมแยกหรือแปรสภาพก๊าซธรรมชาติ (4) อุตสาหกรรมคลอแอลคาไลน์ ที่ใช้โซเดียมคลอไรด์ เป็นวัตถุดิบในการผลิตโซเดียมคาร์บอเนต โซเดียมไฮดรอกไซด์ กรอไฮโดรคลอริก คลอรีน โซเดียมไฮโปคลอไรด์ และปูนคลอรีน	ตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป ทุกขนาด ทุกขนาด ที่มีกำลังผลิตสารดังกล่าวแต่ละชนิดหรือรวมกัน ตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป

ตารางที่ 3.2 โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จำนวน 22 โครงการ (ต่อ)

โครงการหรือกิจกรรม	ขนาด
(5) อุตสาหกรรมเหล็กและ/หรือเหล็กกล้า	ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ 100 ตันต่อวันขึ้นไป
(6) อุตสาหกรรมผลิตปูนซีเมนต์	ทุกขนาด
(7) อุตสาหกรรมถลุงแร่หรือหลอมโลหะ ซึ่งมีใช้อุตสาหกรรมเหล็กหรือเหล็กกล้า	ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ 50 ตันต่อวันขึ้นไป
(8) อุตสาหกรรมการผลิตเยื่อกระดาษ	ที่มีกำลังผลิตตั้งแต่ 50 ตันต่อวันขึ้นไป
10. โครงการทุกประเภทที่อยู่ในพื้นที่ที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ กำหนดให้เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำชั้น 1บี	ทุกขนาด
11. การถมที่ดินในทะเล	ทุกขนาด
12. อาคารที่ตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ฝั่งทะเล ทะเลสาบ หรือชายหาด หรือที่อยู่ใกล้ หรือในอุทยานแห่งชาติ หรืออุทยานประวัติศาสตร์ ซึ่งเป็นบริเวณที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม	อาคารที่มีขนาด 1. ความสูงตั้งแต่ 23 เมตรขึ้นไป หรือ 2. ที่มีพื้นที่รวมกันทุกชั้นหรือชั้นหนึ่งชั้นใด ในหลังเดียวกัน ตั้งแต่ 10,000 ตร.ม.ขึ้นไป
13. การจัดสรรที่ดินเพื่อเป็นที่อยู่อาศัย หรือเพื่อประกอบการพาณิชย์	จำนวนที่ดินแปลงย่อยตั้งแต่ 500 แปลงขึ้นไป หรือ เนื้อที่เกินกว่า 100 ไร่
14. โรงพยาบาลหรือสถานพยาบาล 1. กรณีตั้งอยู่ริมแม่น้ำ ฝั่งทะเล ทะเลสาบ หรือชายหาด ซึ่งเป็นบริเวณที่อาจจะก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม 2. กรณีโครงการที่ไม่อยู่ในข้อ 1.	1. ที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนตั้งแต่ 30 เตียงขึ้นไป 2. ที่มีเตียงสำหรับผู้ป่วยไว้ค้างคืนตั้งแต่ 60 เตียงขึ้นไป
15. อุตสาหกรรมผลิตสารออกฤทธิ์ หรือ สารที่ใช้ป้องกันหรือกำจัดศัตรูพืชหรือสัตว์โดยกระบวนการทางเคมี	ทุกขนาด
16. อุตสาหกรรมผลิตปุ๋ยเคมีโดยกระบวนการทางเคมี	ทุกขนาด

ตารางที่ 3.2 โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 22 โครงการ (ต่อ)

โครงการหรือกิจกรรม	ขนาด
17. ทางหลวงหรือถนน ซึ่งมีความหมายตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง ที่ตัดผ่านพื้นที่ดังต่อไปนี้ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พื้นที่เขตอุทยานแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ พื้นที่เขตลุ่มน้ำชั้น 2 ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบแล้ว พื้นที่เขตป่าชายเลนที่เป็นป่าสงวนแห่งชาติ พื้นที่เขตฝั่งทะเลในระยะ 50 เมตรห่างจากระดับน้ำทะเลขึ้นสูงสุด	ทุกขนาดที่เทียบเท่าหรือสูงกว่ามาตรฐานต่ำสุดของทางหลวง ชนบทขึ้นไป โดยรวมรวมถึงการก่อสร้างคันทางใหม่เพิ่มเติมจากคันทางที่มีอยู่
18. โรงแรม หรือสถานที่พักตากอากาศ	ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไป
19. อาคารอยู่อาศัยรวมตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมอาคาร	ที่มีจำนวนห้องพักตั้งแต่ 80 ห้องขึ้นไป
20. โรงงานปรับปรุงคุณภาพของเสียรวม เฉพาะสิ่งปฏิกูลหรือวัสดุที่ไม่ใช้แล้วตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน	ทุกขนาด
21. อุตสาหกรรมประกอบกิจการเกี่ยวกับน้ำตาลดังต่อไปนี้ การทำน้ำตาลทรายดิบ น้ำตาลทรายขาว น้ำตาลทรายขาวบริสุทธิ์ การทำกลูโคส เดกซ์โทรส ฟรักโทส หรือผลิตภัณฑ์อื่นที่คล้ายคลึงกัน	ทุกขนาด ที่มีกำลังการผลิตตั้งแต่ 20 ตันต่อวันขึ้นไป

ตารางที่ 3.2 โครงการหรือกิจการที่ต้องจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม จำนวน 22 โครงการ (ต่อ)

โครงการหรือกิจกรรม	ขนาด
22. การพัฒนาปิโตรเลียม	
1. การสำรวจและ/หรือผลิตปิโตรเลียม	1. ทุกขนาด
2. ระบบการขนส่งปิโตรเลียมและน้ำมันเชื้อเพลิงทางท่อ	2. ทุกขนาด

* ข้อมูลจาก สำนักวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม http://www.onep.go.th/eia/T_data/T_size.html

3.1.7.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535

มาตรา 31

ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศกระทรวงที่ 5/2538 เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งได้จัดให้การทำเหมืองแร่เป็นกิจการที่ต้องควบคุม ดังนั้นหากการทำเหมืองแร่อยู่ในเขตการปกครองของ อ.บ.ต. ที่ได้ออกข้อบังคับตำบล กำหนดให้การทำเหมืองแร่เป็นกิจการที่ต้องควบคุม ผู้ประกอบกิจการเหมืองแร่ในเขต อ.บ.ต. นั้นจะต้องดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือประธานกรรมการบริหาร อ.บ.ต. ภายใน 90 วัน

ตามพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 ซึ่งได้กำหนดอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลไว้เป็นหลักในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังมีกฎหมายอื่นๆที่เกี่ยวข้องซึ่งให้อำนาจแก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นในการปกครองระดับท้องถิ่นซึ่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ได้ให้อำนาจแก่องค์การบริหารส่วนท้องถิ่นออกข้อบังคับตำบลในกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นออกข้อบังคับตำบล

1. กำหนดประเภทของกิจการตามประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง กิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพบางกิจการหรือ ทุกกิจการ ให้เป็นกิจการที่ต้องมีการควบคุมภายในท้องถิ่น

2. กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขสำหรับผู้ดำเนินกิจการตาม (1) ปฏิบัติตามดูแลสภาพหรือสัญลักษณ์ของสถานที่ที่ใช้ดำเนินกิจการและมาตรการป้องกันอันตรายต่อสุขภาพ

นอกจากนั้น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ยังได้กำหนดกำหนดหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในฐานะราชการส่วนท้องถิ่นในเรื่องอื่นๆ ได้แก่ ตลาด สถานที่จำหน่ายอาหาร และสถานที่สะสมอาหาร การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะไว้ด้วย และเพื่อปฏิบัติการเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ มาตรา 44 ยังได้กำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดังต่อไปนี้

1. มีหนังสือเรียกบุคคลใดๆมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งข้อเท็จจริง หรือทำข้อชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสารหลักฐานใดๆเพื่อตรวจสอบ หรือเพื่อประกอบการพิจารณา
2. เข้าไปในสถานที่ใดๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการเพื่อตรวจสอบ หรือ ควบคุมให้เป็นไปตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามพระราชบัญญัตินี้ ในการนี้ให้มีอำนาจสอบถามข้อเท็จจริงหรือเรียกหนังสือ รับรองการแจ้ง หรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องจากเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่นั้น
3. แนะนำให้ผู้ได้รับใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองการแจ้งปฏิบัติตามเงื่อนไขในใบอนุญาตหรือในหนังสือรับรอง การแจ้ง หรือตามข้อกำหนดของท้องถิ่น หรือตามพระราชบัญญัตินี้
4. ยึดหรืออายัดสิ่งของใดๆ ที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อประชาชน เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีหรือนำไปทำลายในกรณีจำเป็น
5. เก็บหรือนำสินค้าหรือสิ่งของใดๆที่สงสัยว่าไม่ถูกต้องลักษณะ หรือจะก่อให้เกิดเหตุรำคาญจากอาคารหรือสถานที่ใดๆ เป็นปริมาณตามสมควร เพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบตามความจำเป็นได้โดยไม่ต้องใช้ราคา ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ แต่งข้าราชการหรือพนักงานส่วนท้องถิ่น เพื่อให้ปฏิบัติตามหน้าที่ดังกล่าวของราชการ ส่วนท้องถิ่นนั้นในเรื่องใดหรือทุกเรื่องก็ได้

ดังนั้นหากผู้ประกอบการเหมืองแร่จะต้องเข้าไปทำกิจการเหมืองแร่ในท้องถิ่นใด ก็จำเป็นต้องติดต่อกับการบริหารส่วนท้องถิ่นเพื่อพิจารณาว่า ในท้องถิ่นนั้นๆ ได้มีข้อบังคับที่กำหนดให้เหมืองแร่เป็นกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือไม่ หากมีการกำหนดไว้ก็จะต้องมีการดำเนินการขออนุญาตส่วนท้องถิ่นด้วย

3.1.7.3 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาตรา 4 ได้บัญญัติความหมายขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไว้ดังนี้ “องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น” หมายความว่า องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง” ในการบริหารจัดการท้องถิ่น พระราชบัญญัติฉบับนี้กำหนดให้มีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมานั่งชุดเรียกว่า คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 6) มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา 12)

1. จัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและ แผนปฏิบัติการเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรายงานต่อรัฐสภา
2. กำหนดการจัดระบบการบริการสาธารณะตามอำนาจและหน้าที่ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง
3. ปรับปรุงสัดส่วนภาษีและอากร และรายได้ระหว่างรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเอง โดยคำนึงถึงภาระหน้าที่ของรัฐกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกันเองเป็นสำคัญ
4. กำหนดหลักเกณฑ์และขั้นตอนการถ่ายโอนภารกิจจากราชการส่วนกลางและราชการส่วนภูมิภาคให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
5. ประสานการถ่ายโอนข้าราชการ ข้าราชการส่วนท้องถิ่น และพนักงานรัฐวิสาหกิจระหว่างส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับคณะกรรมการพนักงานส่วนท้องถิ่นหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สอดคล้องกับการกำหนดอำนาจและหน้าที่การจัดสรรภาษีและอากร เงินอุดหนุน เงินงบประมาณที่ราชการส่วนกลางโอนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการถ่ายโอนภารกิจตาม (๒) (๓) และ (๔)
6. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการกระจายอำนาจการอนุมัติหรือการอนุญาตตามที่มีกฎหมายบัญญัติให้ต้องขออนุมัติหรืออนุญาตไปให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นโดย

คำนึงถึงความสะดวก รวดเร็วในการให้บริการประชาชน และการกำกับดูแลให้เป็นไปตามกฎหมายนั้นๆ เป็นสำคัญ

7. เสนอแนะมาตรการด้านการเงิน การคลัง การภาษีอากร การงบประมาณและการรักษาวินัยทางการเงิน การคลังขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
8. เสนอแนะการตราพระราชบัญญัติ พระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรี
9. เรงรัดให้มีการตราพระราชกฤษฎีกา ออกกฎกระทรวง ประกาศ ข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งที่จำเป็นเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
10. เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีในการจัดสรรเงินงบประมาณที่จัดสรรเพิ่มขึ้นให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากการถ่ายโอนภารกิจจากส่วนกลาง
11. พิจารณาหลักเกณฑ์การจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามความจำเป็น
12. เสนอแนะและจัดระบบตรวจสอบและการมีส่วนร่วมของประชาชนในท้องถิ่น
13. เสนอความเห็นต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีที่น่าปรากฏว่าส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจไม่ดำเนินการตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
14. เสนอรายงานเกี่ยวกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อคณะรัฐมนตรีอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
15. ออกประกาศกำหนดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้
16. ปฏิบัติการอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

อำนาจและหน้าที่ของเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา 16 ให้เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง
2. การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ
3. การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ
4. การสาธารณสุขโรคและการก่อสร้างอื่นๆ
5. การสาธารณสุขการ

6. การส่งเสริม การฝึก และประกอบอาชีพ
7. การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน
8. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
9. การจัดการศึกษา
10. การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
11. การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
12. การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย
13. การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ
14. การส่งเสริมกีฬา
15. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
16. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
17. การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง
18. การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย
19. การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล
20. การจัดให้มีและควบคุมสุสานและฌาปนสถาน
21. การควบคุมการเลี้ยงสัตว์
22. การจัดให้มีและควบคุมการฆ่าสัตว์
23. การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย และการอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ
24. การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดินทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
25. การผังเมือง
26. การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร
27. การดูแลรักษาที่สาธารณะ
28. การควบคุมอาคาร
29. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
30. การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
31. กิจการอื่นใดที่เป็นผลประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

อำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา ๑๗ บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีอำนาจและหน้าที่ในการจัดระบบบริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเอง ดังนี้

1. การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนา จังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด
2. การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
3. การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
4. การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
5. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
6. การจัดการศึกษา
7. การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน
8. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น
9. การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม
10. การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม
11. การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม
12. การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่างๆ
13. การจัดการและดูแลสถานีขนส่งทั้งทางบกและทางน้ำ
14. การส่งเสริมการท่องเที่ยว
15. การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่นหรือจากสหการ
16. การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
17. การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
18. การส่งเสริมการกีฬา จารีตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น
19. การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
20. การจัดให้มีพิพิธภัณฑ์และหอจดหมายเหตุ
21. การขนส่งมวลชนและการวิศวกรรมจราจร
22. การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
23. การจัดให้มีระบบรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
24. จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่อยู่ในเขต และกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกัดำเนินการหรือ

ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนดอำนาจ และหน้าที่ของเทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

รายได้ของเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล

มาตรา ๒๓ เทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากภาษีอากร ค่าธรรมเนียม และเงินรายได้ดังต่อไปนี้

1. ภาษีโรงเรือนและที่ดินตามกฎหมายว่าด้วยภาษีโรงเรือนและที่ดิน
2. ภาษีบำรุงท้องที่ตามกฎหมายว่าด้วยภาษีบำรุงท้องที่
3. ภาษีป้ายตามกฎหมายว่าด้วยภาษีป้าย
4. ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับการจัดสรรตามมาตรา ๒๔ (๓) และมาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ
5. ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๔ (๔) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ
6. ภาษีสรรพสามิตตามกฎหมายว่าด้วยภาษีสรรพสามิต ภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา และค่าแสตมป์ยาสูบตามกฎหมายว่าด้วยยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตเทศบาล เมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบล โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่กรมสรรพสามิตจัดเก็บ และให้ถือเป็นภาษีและค่าแสตมป์ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพสามิตที่จะจัดเก็บ
7. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ภาษีรถตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วยล้อเลื่อน
8. ภาษีการพนันตามกฎหมายว่าด้วยการพนัน
9. ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ
10. อากรการฆ่าสัตว์และผลประโยชน์อื่นอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์
11. อากรรังนกอีแอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น

ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่หลังจากหักส่งเป็นรายได้ของรัฐในอัตราร้อยละสี่สิบแล้ว ดังต่อไปนี้

- (ก) องค์การบริหารส่วนตำบลหรือเทศบาลที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตาม
ประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสี่สิบของเงินค่าภาคหลวง
แร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต
- (ข) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่
ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตร ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละสิบ
ของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต
- (ค) องค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่นให้ได้รับการจัดสรรใน
อัตราร้อยละสิบของเงินค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขต

รายได้ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

มาตรา 24 องค์การบริหารส่วนจังหวัดอาจมีรายได้จากภาษีอากรค่าธรรมเนียมและเงินรายได้ ดังต่อไปนี้

1. ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัด สำหรับน้ำมันเบนซินและน้ำมันที่คล้ายกัน น้ำมันดีเซลและน้ำมันที่คล้ายกัน ก๊าซปิโตรเลียมที่ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับรถยนต์ซึ่ง เก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินสิบสตางค์สำหรับน้ำมันและกิโลกรัมละไม่เกินสิบสตางค์สำหรับก๊าซปิโตรเลียม
2. ภาษีบำรุงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสำหรับยาสูบ ซึ่งเก็บจากการค้าในเขตจังหวัด โดย ออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มได้ไม่เกินมวนละสิบสตางค์
3. ภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากรที่ได้รับการจัดสรรในอัตราซึ่งเมื่อรวมกับอัตรา ตามมาตรา ๒๓ (๔) และมาตรา ๒๕ (๖) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของภาษีมูลค่าเพิ่ม ที่จัดเก็บได้หักส่วนที่ต้องจ่ายคืนแล้ว โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ
4. ภาษีธุรกิจเฉพาะตามประมวลรัษฎากร โดยออกข้อบัญญัติจัดเก็บเพิ่มขึ้นในอัตราซึ่ง เมื่อรวมกับอัตราตามมาตรา ๒๓ (๕) แล้วไม่เกินร้อยละสามสิบของอัตราภาษีที่จัดเก็บ ตามประมวลรัษฎากร โดยเป็นหน้าที่ของกรมสรรพากรที่จะจัดเก็บ
5. ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์ รวมทั้งเงินเพิ่มตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ภาษีรถตาม กฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก และค่าธรรมเนียมล้อเลื่อนตามกฎหมายว่าด้วย ล้อเลื่อน
6. ภาษีเพื่อการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

7. อากรังนกก็แอ่นตามกฎหมายว่าด้วยอากรังนกก็แอ่น
8. ค่าภาคหลวงแร่ตามกฎหมายว่าด้วยแร่ ให้ได้รับการจัดสรรในอัตราร้อยละยี่สิบของค่าภาคหลวงแร่ที่จัดเก็บได้ภายในเขตขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้นิยามความหมายขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นว่าหมายความถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกฎหมายจัดตั้ง โดยใจความสำคัญของพระราชบัญญัติฉบับนี้แบ่งออกเป็น เป็น 5 หัวข้อหลักๆ ดังนี้

1. เรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น
2. การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหากมีการเข้ามาขอทำเหมืองแร่ หรือเข้ามาสำรวจแร่ในท้องถิ่น เนื่องจากคนในท้องถิ่น ย่อมจะเป็นผู้ที่ได้รับประโยชน์หรือผลกระทบโดยตรงจากการเข้ามาทำเหมืองแร่ หรือการสำรวจแร่ดังกล่าว
3. การคุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
4. รายได้ขององค์การบริหารส่วนท้องถิ่นรายได้ประเภทหนึ่งขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล องค์การบริหารส่วนตำบล ได้แก่ ค่าภาคหลวงแร่ โดยมีหลักการการจัดแบ่งค่าภาคหลวงแร่ดังนี้
 - ร้อยละ 40 หักเป็นรายได้ของรัฐ
 - ร้อยละ 20 สำหรับท้องถิ่นที่มีการขอประทานบัตร
 - ร้อยละ 20 สำหรับองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเขตพื้นที่ที่มีการขอประทานบัตร
 - ร้อยละ 10 สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลอื่นที่อยู่ภายในจังหวัดที่มีพื้นที่ครอบคลุมพื้นที่ตามประทานบัตร
 - ร้อยละ 10 สำหรับองค์การบริหารส่วนตำบลและเทศบาลในจังหวัดอื่น
5. การส่งเสริมการพาณิชย์และการส่งเสริมการลงทุน

ในปัจจุบันกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เป็นส่วนราชการที่จัดตั้งขึ้นใหม่ในสังกัดกระทรวงมหาดไทยที่มีบทบาทภารกิจสำคัญในการส่งเสริมสนับสนุนองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการพัฒนาและให้คำปรึกษาแนะนำองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การบริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง และการบริหารจัดการเพื่อให้องค์กร

ปกครองส่วนท้องถิ่นมีความเข้มแข็ง และมีศักยภาพในการให้บริการสาธารณะ เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนอย่างมีประสิทธิภาพ และมีทิศทางการพัฒนาที่สอดคล้องแนวนโยบายแห่งรัฐ

3.1.7.4 พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัตินี้เป็นกฎหมายที่ควบคุมวัตถุหรือสินค้าที่เข้าข่ายตามความหมายของวัตถุอันตราย โดยผู้ผลิต ผู้มีไว้ในครอบครองและผู้จำหน่ายวัตถุหรือสินค้าเหล่านั้นจะต้องปฏิบัติตามกฎเกณฑ์อย่างใดอย่างหนึ่ง ทั้งนี้ก็เพื่อป้องกันอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดประเภทของวัตถุอันตรายไว้ดังนี้

ความหมายของวัตถุอันตราย

มาตรา 4 กำหนดว่า “วัตถุอันตราย” หมายความว่า วัตถุดังต่อไปนี้

- (๑) วัตถุระเบิดได้
- (๒) วัตถุไวไฟ
- (๓) วัตถุออกซิไดซ์และวัตถุเปอร์ออกไซด์
- (๔) วัตถุมีพิษ
- (๕) วัตถุที่ทำให้เกิดโรค
- (๖) วัตถุกัมมันตรังสี
- (๗) วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม
- (๘) วัตถุกัดกร่อน
- (๙) วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง
- (๑๐) วัตถุอย่างอื่น ไม่ว่าจะเป็เคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใด ที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

ดังนั้น ในบางกรณีผู้ประกอบการเหมืองแร่หรือกิจการที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานจำเป็นต้องตรวจสอบวัตถุดิบที่นำมาใช้หรือประกอบหรือผลิตเป็นสินค้าไม่ว่าเพื่อจำหน่ายในประเทศ หรือไม่ว่าเพื่อนำเข้าหรือส่งออกว่าวัตถุดิบเหล่านั้นจัดอยู่ในประเภทใดประเภทหนึ่งของ “วัตถุดิบอันตราย” ตามข้างต้นหรือไม่ หากกิจการนั้นครอบครองหรือมีไว้จำหน่ายหรือเพื่อนำเข้าหรือส่งออก ผู้ประกอบการจะต้องแจ้งขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตรายและขออนุญาตต่อคณะกรรมการวัตถุอันตรายเสียก่อน ซึ่งมาตรา 7 กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการว่ามีหน้าที่ให้ความเห็นแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรมและรัฐมนตรีที่รับผิดชอบในการออกประกาศ ให้คำแนะนำแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการรับขึ้นทะเบียน ให้คำแนะนำหรือคำปรึกษาแก่รัฐมนตรีที่รับผิดชอบรัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม หน่วยงานผู้รับผิดชอบ และพนักงานเจ้าหน้าที่ ในเรื่องใดๆ เกี่ยวกับวัตถุดิบอันตราย พิจารณาเรื่องร้องเรียนจากผู้ที่มีความเดือดร้อนหรือเสียหายจากวัตถุดิบอันตราย แจ้งหรือโฆษณาข่าวสารเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายให้ประชาชนได้ทราบ ในการนี้จะระบุชื่อของวัตถุดิบอันตรายหรือชื่อของผู้ประกอบการที่เกี่ยวข้องด้วยก็ได้ สอดส่องดูแล ให้คำแนะนำ และเร่งรัดพนักงานเจ้าหน้าที่ส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับวัตถุดิบอันตรายต่างๆ ให้ปฏิบัติตามอำนาจและหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด เป็นต้น

นอกจากนี้ ผู้ประกอบการอาจขอความช่วยเหลือจากศูนย์ข้อมูลวัตถุดิบอันตรายที่จัดตั้งขึ้นในกระทรวงอุตสาหกรรมเพื่อเป็นศูนย์กลางประสานงานในเรื่องข้อมูลของวัตถุดิบอันตรายกับส่วนราชการต่างๆ รวมทั้งจากภาคเอกชน เพื่อรวบรวมและให้บริการข้อมูลทุกชนิดเกี่ยวกับวัตถุดิบอันตราย ตั้งแต่การมีอยู่ในต่างประเทศ การนำเข้าหรือการผลิตภายในประเทศ การเคลื่อนย้าย การใช้สอย การทำลาย และการอื่นใดอันเกี่ยวเนื่อง

ประเภทของวัตถุดิบอันตรายที่ควบคุม

มาตรา 18 ได้แบ่งวัตถุดิบอันตรายตามความจำเป็นแก่การควบคุม ดังนี้

(๑) วัตถุดิบอันตรายชนิดที่ ๑ ได้แก่ วัตถุดิบอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

(๒) วัตถุดิบอันตรายชนิดที่ ๒ ได้แก่ วัตถุดิบอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบก่อนและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดด้วย

(๓) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๓ ได้แก่วัตถุอันตรายที่การผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองต้องได้รับใบอนุญาต

(๔) วัตถุอันตรายชนิดที่ ๔ ได้แก่วัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครอง

วัตถุอันตรายแต่ละประเภทจะถูกกำหนดโดยประกาศกระทรวงเรื่องบัญชีวัตถุอันตราย แต่สำหรับวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 นอกจากที่ระบุไว้ในประกาศกระทรวงแล้ว มาตรา 45 ยังกำหนดเพิ่มเติมสำหรับวัตถุอันตรายที่ห้ามมิให้มีการผลิต การนำเข้า การส่งออก หรือการมีไว้ในครอบครองไว้อีก 5 ประการ ได้แก่

- (1) วัตถุอันตรายปลอม
- (2) วัตถุอันตรายผิดมาตรฐาน
- (3) วัตถุอันตรายเสื่อมคุณภาพ
- (4) วัตถุอันตรายที่ต้องขึ้นทะเบียนแต่มิได้ขึ้นทะเบียนไว้
- (5) วัตถุอันตรายที่ถูกสั่งเพิกถอนทะเบียน

ดังนั้น วัตถุอันตรายชนิดใดก็ตามที่เข้าข่ายตามข้อ (1) – (5) ข้างต้นก็ให้ถือว่าเป็นวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 คือห้ามมิให้มีการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองโดยเด็ดขาด

นอกจากนี้ ผู้มีไว้ในครอบครอง ผู้ผลิต ผู้นำเข้า และผู้ส่งออกวัตถุอันตรายทุกประเภทดังกล่าวจะต้องปฏิบัติตามมาตรา 20 ที่ให้อำนาจรัฐมนตรีกำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติต่างๆ ดังนี้

มาตรา 20 (1) กำหนดองค์ประกอบ คุณสมบัติและสิ่งเจือปน ภาชนะบรรจุ วิธีตรวจและทดสอบภาชนะ ฉลาก การผลิต การนำเข้า การส่งออก การขาย การขนส่ง การเก็บรักษา การกำจัด การทำลาย การปฏิบัติกับภาชนะของวัตถุอันตราย การให้แจ้งข้อเท็จจริง การให้ส่งตัวอย่าง หรือการอื่นใดเกี่ยวกับวัตถุอันตรายเพื่อควบคุม ป้องกัน บรรเทา หรือระงับอันตรายที่จะเกิดแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม โดยคำนึงถึงสนธิสัญญาและข้อผูกพันระหว่างประเทศประกอบด้วย

มาตรา 20 (2) กำหนดให้มีผู้เชี่ยวชาญหรือบุคลากรเฉพาะรับผิดชอบสำหรับการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตาม (1)

มาตรา 20 (3) กำหนดเกณฑ์ค่าตลาดเคลื่อนจากปริมาณที่กำหนดไว้ของสารสำคัญในวัตถุอันตราย

นอกจากการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ข้างต้นแล้ว มาตรา 42 ยังกำหนดว่า ผู้ผลิตเพื่อการค้า ผู้นำเข้าเพื่อการค้า ผู้ส่งออกเพื่อการค้า ผู้เก็บรักษาเพื่อการค้า หรือผู้ขายซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 2 หรือชนิดที่ 3 ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง อีกด้วย

ดังนั้นในการมีไว้ครอบครอง การนำเข้า การส่งออก หรือการผลิตวัตถุอันตรายแต่ละประเภทมีหลักเกณฑ์การควบคุมที่แตกต่างกัน คือ บางประเภทห้ามมีการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือมีไว้ในครอบครองเด็ดขาด บางประเภททำได้แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดโดยประกาศกระทรวงตามมาตรา 20(1) – (3) บางประเภทต้องได้รับใบอนุญาต บางประเภทต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ โดยผู้ประกอบการ ผู้ผลิต ผู้นำเข้า ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครอง จะต้องติดตามประกาศของรัฐมนตรีที่จะกำหนดให้วัตถุใดเป็นวัตถุที่ต้องควบคุมในประเภทที่ 1 ถึง 4 เป็นระยะๆ กล่าวคือ หากมีประกาศกระทรวงฉบับที่สองกำหนดให้สาร XX เป็นวัตถุอันตรายประเภทที่ 2 ผู้ที่มีสาร xx ไว้ในครอบครอง หรือเพื่อนำเข้า ส่งออก หรือผลิต จะต้องดำเนินการตามที่กำหนดไว้สำหรับวัตถุอันตรายประเภทที่ 2 คือต้องแจ้งให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบถึงการมีไว้ในครอบครอง หรือเพื่อนำเข้า ส่งออก หรือผลิตนั้น ซึ่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง บัญชีวัตถุอันตราย จะกำหนดประเภทของสารต่างๆ ให้มีสถานะที่ถือว่าเป็นวัตถุอันตราย

โดยมากวัตถุอันตรายที่ถูกกำหนดโดยประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมมักจะเป็นวัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร วัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา และวัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม

วัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตร เช่น ALDICARB, CAPTAN, CHLORANIL, DICOFOL DICROTOPHOS, ENDOSULFAN, ETHION, ISAZOFOS, METHYL BROMIDE (BROMOMETHANE), PARATHION - METHYL, QUINTOZENE, สารสกัดจากพืช เช่น สะเดา ข่า ตะไคร้หอม เพื่อใช้ประโยชน์ในการป้องกัน กำจัดแมลงศัตรูพืชและสัตว์ (EXTRACTS FROM PLANTS e.g. NEEM, GALANGA AND LEMON GRASS FOR THE PURPOSE OF PREVENTING AND CONTROLLING INSECTS WHICH ARE PESTS TO PLANTS AND ANIMALS) และสารสำคัญจุลชีพ เป็นต้น

วัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา เช่น ANTU, AZAMETHIPHOS, CRIMIDINE 1,2 - DIBROMO-3-CHLOROPROP ANE (DBCP), HYDRAMETHYLNON PHENTHOATE, PROTHIOFOS, TETRACHLOROETHANE (ACETYLENE TETRACHLORIDE; 1,1,2,2- TETRACHLOROETHANE), 1,1,1-TRICHLOROETHANE (METHYL CHLOROFORM), และ ZINC PHOSPHIDE เป็นต้น

ส่วนวัตถุอันตรายที่อยู่ในความรับผิดชอบของกรมโรงงานอุตสาหกรรม เช่น AMITROLE, CAPTAN, CHLORANIL, CHLOROPICRIN DBCP, 1,2-DIBROMO-3-CHLOROPROPANE (DBCP), DIELDRIN, EPN, ETHYLENE DICHLORIDE, beta-HCH (1,3,5/2,4,6-HEXACHLOROCYCLOHEXANE) HCH-mixed isomer, LINDANE (>99% gamma-HCH or gamma-BHC) METHAMIDOPHOS, MGK Repellent-11, PARATHION-METHYL POLYCHLORINATED BIPHENYL, PYRINURON (PIRIMINIL), SCHRADAN (OCTAMETHYL PYROPHOSPHORAMIDE, OMPA), SILVEX, SODIUM ARSENITE, STROBANE (POLYCHLOROTERPENES), TDE or DDD [1,1-DICHLORO-2,2-bis (4-CHLOROPHENYL) ETHANE] และ TRIS (2,3-DIBROMOPROPYL) PHOSPHATE เป็นต้น

กรณียกเว้นที่ไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

กรณีที่ 1 มีประกาศกระทรวงกำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม เรื่อง ยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535 เกี่ยวกับการผลิต การนำเข้า และการมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายชนิดที่ 4 (อาวุธเคมี) ที่กรมโรงงานอุตสาหกรรมมีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ พ.ศ. 2546

ประกาศฯ ข้อ 2 กำหนดให้การนำเข้ามาเพื่อผลิต หรือมีไว้ในครอบครองเพื่อใช้ วัตถุอันตรายที่มีรายชื่อในบัญชีแนบท้ายประกาศนี้ ของกระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ สภาอากาศไทย และองค์การห้ามอาวุธเคมี ที่มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย การแพทย์ เกษตรกรรม หรือความมุ่งประสงค์ในการป้องกันตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี และต้องไม่นำเข้ามาเพื่อพัฒนา ผลิต สะสม หรือใช้เป็นอาวุธเคมี หรือเตรียมการเพื่อใช้อาวุธเคมี ได้รับการยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามมาตรา 43 แห่งพระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. 2535

ข้อ 3 การได้รับการยกเว้นตามข้อ 2 จะต้องได้รับความเห็นชอบจากกรมโรงงานอุตสาหกรรมก่อน โดยให้ยื่นคำขอตามแนบท้ายประกาศนี้

ข้อ 4 ให้กระทรวง ทบวง กรม ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การของรัฐ สภาอากาศไทย และองค์การห้ามอาวุธเคมี ที่ได้รับความเห็นชอบตามข้อ 3 แจ่งชื่อวัตถุดิบอันตราย สูตร และอัตราส่วน ชื่อและที่อยู่ของผู้ผลิต วัตถุประสงค์ในการใช้ ปริมาณ รายละเอียดเกี่ยวกับ พาหนะ ประเทศทางผ่านด่านศุลกากรที่นำเข้า ชนิดและขนาดของภาชนะที่บรรจุ วัน เดือน ปี ที่ นำเข้าให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบภายในเจ็ดวันหลังจากการนำเข้า และการนำเข้าหรือการมีไว้ใน ครอบครองในระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนมิถุนายน ให้แจ่งปริมาณที่ใช้ ปริมาณคงเหลือของ วัตถุดิบอันตรายภายในเดือนกรกฎาคมของปีนั้น การนำเข้าหรือการมีไว้ในครอบครองในระหว่างเดือน กรกฎาคม ถึงเดือนธันวาคม ให้แจ่งภายในเดือนมกราคมของปีถัดไป

กรณีที่ 2 มีกำหนดให้ใช้กฎหมายอื่น

มาตรา 15 ในกรณีที่มีกฎหมายว่าด้วยการใดบัญญัติเรื่องใดไว้โดยเฉพาะแล้วให้บังคับตาม บทบัญญัติแห่งกฎหมายว่าด้วยการนั้น แต่ถ้ามีเหตุอันควรคณะกรรมการ โดยความเห็นชอบของ รัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นอาจมีมติให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไป ใช้บังคับเป็นการเพิ่มเติมหรือแทนที่กฎหมายว่าด้วยการนั้นได้ ทั้งนี้ โดยจะกำหนดระยะเวลาหรือ เงื่อนไขอย่างใดไว้ในมตินั้นก็ได้

กรณีที่ 3 มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา 15/1 ในการมีมติหรือการให้ความเห็นของคณะกรรมการ การให้ความเห็นชอบ ของรัฐมนตรีผู้รักษาการตามกฎหมายอื่น และการออกประกาศของรัฐมนตรีว่าการกระทรวง อุตสาหกรรม หรือรัฐมนตรีผู้รับผิดชอบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำนึงถึง อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมีและสนธิสัญญาและข้อผูกพันระหว่างประเทศอื่นประกอบด้วย

ประเด็นสำคัญที่พระราชบัญญัติฯ นี้ เกี่ยวข้องกับการเปิดเสรีทางการค้าในอุตสาหกรรม พื้นฐานและการเหมืองแร่

1. กิจการเหมืองแร่ที่มีวัตถุที่จัดอยู่ในชนิดใดชนิดหนึ่งของวัตถุดิบอันตรายที่ถูกควบคุม มีผลให้ผู้ประกอบการต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่รัฐมนตรีหรือคณะกรรมการวัตถุดิบอันตราย กำหนด เช่น การจัดเก็บ การเคลื่อนย้าย การขนส่ง การนำเข้า การส่งออก การบำบัด ฯลฯ จะต้องทำ ตามที่ประกาศกระทรวงกำหนดไว้ในรายละเอียด หรือ การขึ้นทะเบียนวัตถุดิบอันตราย การแจ่งให้ พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบ การยื่นคำร้องขออนุญาตเพื่อมีวัตถุดิบอันตรายนั้นไว้ในครอบครอง หรือเพื่อ ผลิต นำเข้าหรือส่งออก การเสียค่าธรรมเนียมรายปี เป็นต้น แม้ว่าหลักเกณฑ์ดังกล่าวจะก่อให้เกิด

ความยุ่งยากที่ผู้ประกอบการอาจไม่ชอบใจนัก แต่การควบคุมวัตถุอันตรายเป็นเรื่องจำเป็นที่จะละเลยเสียไม่ได้ เนื่องจากเป็นเรื่องที่กระทบต่อชีวิตและความปลอดภัยของมนุษย์ สัตว์และพืช ดังนั้น มาตรการเหล่านี้จึงไม่ถือว่าเป็นอุปสรรคในทางการค้า การลงทุนแต่อย่างใด แต่เป็นเรื่องของความจำเป็นเพื่อความปลอดภัยสาธารณะ หากมีกระบวนการตรวจสอบทางวิทยาศาสตร์ที่ถูกต้อง และเป็นธรรมทั้งต่อผู้ประกอบการและเจ้าหน้าที่รัฐ

2. กรณีของการค้าสินค้า หากเป็นกรณีที่เป็นการนำเข้าสินค้าที่ไม่เข้าข่ายวัตถุอันตรายที่ถูกควบคุมตามประกาศกระทรวงฯ เรื่องบัญชีวัตถุอันตรายแล้วก็จะไม่ปัญหาในเรื่องการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมหรืออากร แต่หากเป็นกรณีที่เป็นการนำเข้าสินค้าที่จัดอยู่ในบัญชีวัตถุอันตรายที่ถูกควบคุมซึ่งผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงการชำระค่าอากรรายปีด้วยจะมีความขัดแย้งกับข้อตกลงที่ไม่ให้เรียกเก็บอากรในสินค้าประเภทนั้นหรือไม่

ในประเด็นนี้เห็นว่า มาตรา 15/1 กำหนดว่าในกรณีที่มีสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่มีความแตกต่างจากข้อความตามพระราชบัญญัติฯ นี้ ให้ใช้บังคับตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศ ดังนั้น หากความตกลงการเปิดเสรีฉบับใดที่กำหนดรายชื่อสินค้าที่ห้ามประเทศภาคีเรียกเก็บอากรหรือห้ามไม่ให้ประเทศภาคีจำกัดการนำเข้า แม้ว่าจะมีประกาศกระทรวงกำหนดวัตถุอันตรายที่ถูกควบคุมซึ่งใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ก็ตาม ประกาศกระทรวงหรือพระราชบัญญัติฯ นี้ก็จะถูกยกเว้นไปโดยความตกลงดังกล่าว

ดังนั้น หากไทยต้องการที่จะสงวนการนำเข้าวัตถุอันตรายประเภทใดที่ถูกอ้างโดยคู่ภาคีว่าอยู่ในรูปแบบของ “สินค้า” ซึ่งควรเปิดเสรี ไทยจะต้องไม่ระบุสินค้าหรือวัตถุอันตรายประเภทนั้นไว้ในบัญชีท้ายความตกลงสำหรับสินค้าที่ต้องการเปิดเสรี ซึ่งตัวอย่างที่เห็นได้ชัดในกรณีนี้คือความตกลงฯ ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ที่ประเทศญี่ปุ่นกำหนดสินค้าบางประเภทให้เป็นสินค้าที่อยู่ในบัญชีที่ประเทศไทยจะต้องลดภาษีให้เหลือร้อยละ 0 ซึ่งบางรายการมองว่าเป็นสินค้าประเภทที่ไร้ประโยชน์หรืออาจก่อให้เกิดโทษ เช่น ขยะ ของเสีย วัตถุมีพิษต่าง ๆ ซึ่งประเทศญี่ปุ่นกำหนดไว้รูปของสินค้าประเภทหนึ่ง ซึ่งหากประเทศไทยไม่ต้องการนำเข้าหรือจำกัดการนำเข้าสินค้าใด ที่จัดว่าเป็นวัตถุอันตรายตามพระราชบัญญัติฯ นี้ ประเทศไทยจะต้องไม่ระบุไว้ในบัญชีสินค้าที่จะเปิดเสรีท้ายข้อตกลงไว้ตั้งแต่ต้น หากไทยได้ระบุไปแล้วจะอ้างพระราชบัญญัติฯ นี้เพื่อกีดกันการนำเข้าสินค้าวัตถุอันตรายนั้นภายหลังหาได้ไม่ เนื่องจากพระราชบัญญัติฯ นี้ถูกยกเว้นโดยสนธิสัญญาระหว่างประเทศ

3.1.7.5 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535

พระราชบัญญัตินี้มีหน่วยงานหลายหน่วยงานของราชการที่มีอำนาจหน้าที่ดำเนินการภายใต้พระราชบัญญัตินี้ เช่น หน่วยงานของกรมควบคุมมลพิษ หน่วยงานเทศบาล เป็นต้น ทั้งนี้ตามมาตรา 2 ของพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตเทศบาล สุขาภิบาล กรุงเทพมหานคร และเมืองพัทยา ส่วนองค์การบริหารส่วนจังหวัดใด หรือองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นใดจะให้ใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ ภายใต้ขอบเขตเช่นไร มาตราใดบ้าง มาตรานี้ก็กำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกระทรวงมหาดไทยประกาศ และตามมาตรา 5 กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ในพระราชบัญญัตินี้ได้แบ่งออกเป็น 6 หมวด ดังนี้

- หมวดที่ 1 การรักษาความสะอาดในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ
- หมวดที่ 2 การดูแลรักษาสนามหญ้าและต้นไม้ในถนนและสถานสาธารณะ
- หมวดที่ 3 การห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูลมูลฝอยในที่สาธารณะและสถานสาธารณะ
- หมวดที่ 4 การรักษาความเรียบร้อย
- หมวดที่ 5 อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่
- หมวดที่ 6 บทลงโทษ

พระราชบัญญัตินี้รักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมืองนี้ มีเนื้อหาที่กำหนดหน้าที่ให้แก่ประชาชนทั่วไปให้รักษาความสะอาดโดยเฉพาะผู้ครอบครองอาคาร และบ้านเรือนมิให้ก่อความเสียหายเดือดร้อนแก่ประชาชนทั่วไป หรือ เพื่อให้บ้านเมืองนี้เป็นระเบียบเรียบร้อย เช่น มาตรา 6 เจ้าของอาคารหรือผู้ครอบครองมีหน้าที่ที่จะต้องดูแลรักษาความสะอาดทางเท้าที่อยู่ติดกับอาคารหรือบริเวณที่ติดกับอาคาร หรือมาตรา 23 กำหนดห้ามประชาชนทั่วไปเท หรือทิ้ง กรวด หิน ดิน ทราย หรือเศษวัสดุก่อสร้างลงในน้ำ หรือกระทำการด้วยประการใดๆ ให้วัสดุเหล่านั้นตกลงในน้ำ หรือ การกำหนดให้ห้ามปิดประกาศโฆษณาในที่สาธารณะ เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งตามพระราชบัญญัตินี้เจ้าพนักงานท้องถิ่น คือ นายกเทศมนตรี สำหรับในเขตเทศบาล, ประธานกรรมการสุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล, ผู้ว่าราชการจังหวัด สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด, ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร, ปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยา, หัวหน้าผู้บริหารท้องถิ่นขององค์การปกครองท้องถิ่นอื่นที่กฎหมายกำหนดให้เป็นราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และพนักงานเจ้าหน้าที่ตามคำนิยามพระราชบัญญัตินี้คือ ปลัดเทศบาล และรองปลัดเทศบาล สำหรับในเขตเทศบาล, ปลัด

สุขาภิบาล สำหรับในเขตสุขาภิบาล, ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายอำเภอ สำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด, ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการเขตและผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร, รองปลัดเมืองพัทยา สำหรับในเขตเมืองพัทยาและ ผู้ซึ่งเจ้าพนักงานท้องถิ่นแต่งตั้งให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

สำหรับในเขตกรุงเทพมหานครให้เป็นอำนาจของรัฐมนตรีกระทรวงมหาดไทยที่จะแนะนำผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครให้ดำเนินการแก้ไขข้อบกพร่องในการรักษาความสะอาดและการดูแลบ้านเมืองให้เป็นระเบียบเรียบร้อย ส่วนในเขตเทศบาล สุขาภิบาล เมืองพัทยา และองค์การปกครองท้องถิ่นอื่นให้เป็นอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด และของปลัดกระทรวงมหาดไทยสำหรับในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

ทั้งนี้จากเนื้อหาของหมวด 1-5 เป็นเนื้อหาที่เกี่ยวกับการห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการให้ที่สาธารณะเกิดความไม่สะอาด ไม่เป็นระเบียบ เช่น การห้ามเทขยะ สิ่งปฏิกูล วางสิ่งกีดขวางลงบนถนน หรือ การถ่มน้ำลายหรือขับถ่ายสิ่งปฏิกูลลงในที่สาธารณะ ผู้ที่มีอาการติดกับถนน หรือที่สาธารณะมีหน้าที่ดูแลอาการมิให้เกิดความสกปรกกรกรรุงรัง นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัตินี้ยังกำหนดให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้ที่มีได้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กระทำการแก้ไขให้เป็นไปตามที่เจ้าพนักงานมีคำสั่ง หากขัดขืนก็มีอำนาจดำเนินการฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา เช่นตามมาตรา 39 และ มาตรา 40 ดังนั้นจะพิจารณาได้ว่าพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เจ้าพนักงานผู้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายอาญาได้แก่ผู้ที่ขัดคำสั่งของเจ้าพนักงาน นอกจากนี้ยังมีอำนาจจับกุมผู้ฝ่าฝืน ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือการตักเตือนของเจ้าพนักงาน และดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้และเมื่อพิจารณาต่อไปจะเห็นได้ว่ามีหลายมาตราที่กำหนดให้เจ้าพนักงานมีอำนาจตามกฎหมายอาญาและให้ใช้หลักการดำเนินการตามกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญา เช่น ในมาตรา 46 ในกรณีที่มีการจับกุมตามพระราชบัญญัตินี้ให้เจ้าพนักงานมีหน้าที่แจ้งให้ผู้กระทำความผิดดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงสิ่งที่เป็ความผิดมิให้เป็นความผิดอีกต่อไปโดยกำหนดระยะเวลาการแก้ไขนั้น หากได้มีการดำเนินการแก้ไข มาตรานี้ก็กำหนดให้คดีเป็นอันเลิกกัน หากไม่ดำเนินการเจ้าพนักงานมีอำนาจมอบหมายให้ผู้อื่นทำการแก้ไขนั้น และให้ผู้กระทำความผิดรับผิดชอบค่าใช้จ่ายโดยการรับผิดชอบค่าใช้จ่ายนั้นไม่เป็นการลบล้างความผิดหรือเป็นการระงับการดำเนินคดีในส่วน ของ มาตรา 48 กำหนดให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามพระราชบัญญัตินี้มีอำนาจเปรียบเทียบปรับ และหากผู้กระทำความผิดได้ชำระค่าปรับแล้วภายใน 15 วันให้ถือว่าคดีเป็นอันเลิกกัน หากไม่ยินยอมตามที่เปรียบเทียบหรือยินยอมแล้วไม่ชำระภายในเวลาที่กำหนด ก็ให้ดำเนินการฟ้องร้องต่อไปได้ มาตรา 50 กำหนดให้เจ้าพนักงานหรือเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจ

จับกุมผู้กระทำความผิดหรือผู้ที่ต้องสงสัยว่ากระทำความผิด ทั้งพาหนะ สิ่งของ เครื่องมือที่กระทำความผิดเพื่อดำเนินการตามกฎหมายได้ และสุดท้ายมาตราที่สำคัญคือ มาตรา 51 ที่กำหนดให้ประชาชนผู้พบเห็นการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่ได้แจ้งความแก่เจ้าพนักงาน เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานสอบสวน เป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาดังนั้นจึงเห็นได้ว่า พระราชบัญญัตินี้ถือว่า ประชาชนทุกคนมีส่วนร่วมในการดูแลรักษาความสะอาดเรียบร้อยของบ้านเมือง และประชาชนทุกคนที่พบเห็นความไม่สะอาดเรียบร้อยก็ถือว่าเป็นผู้เสียหาย นอกจากนี้พระราชบัญญัตินี้ยังกำหนดอีกว่า หากประชาชนผู้พบเห็นได้มีการแจ้งความแก่เจ้าพนักงานดังกล่าวแล้วหากไม่ดำเนินการหรือดำเนินการชักช้ามาตรา 59 ก็กำหนดให้เจ้าพนักงานดังกล่าวต้องระวางโทษปรับเช่นเดียวกับผู้กระทำความผิดที่มีการแจ้งความนั้น

เมื่อพิจารณาเนื้อหาทั้งหมดของพระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 แล้วสาระสำคัญที่ได้จากกฎหมายฉบับนี้คือ ให้ประชาชนทุกคนที่พบเห็นการกระทำความผิดเป็นผู้เสียหายได้หากมีการแจ้งความ และเมื่อมีการปรับก็ให้ค่าปรับบางส่วนตกเป็นของประชาชนผู้เสียหายดังกล่าว นอกจากนี้กฎหมายฉบับนี้ให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่น เจ้าพนักงานมีอำนาจดำเนินการตามกฎหมายอาญาและมีการนำหลักการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาใช้ แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีการนำหลักการกฎหมายอาญามาใช้ ขณะที่ปรึกษาก็มีความเห็นว่า โทษปรับที่นำมาใช้นั้นมีจำนวนน้อยเกินไปสำหรับการกระทำความผิด โทษที่นำมาใช้เป็นเพียงการเปรียบเทียบปรับ เมื่อพิจารณาหมวดการลงโทษ โทษปรับที่มีจำนวนมากที่สุดก็มีเพียง หนึ่งหมื่นบาท หากความเสียหายเกิดจากการกระทำของโรงงานอุตสาหกรรมหรือ เหมืองแร่ที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมก่อให้เกิดมลพิษแล้ว การชำระค่าปรับเพียงหนึ่งหมื่นบาทไม่สามารถทำให้เกิดความเกรงกลัวในการกระทำความผิดได้เลย กฎหมายฉบับนี้เป็นเพียงฉบับหนึ่งที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการประกอบกิจการอุตสาหกรรมพื้นฐานและการประกอบกิจการเหมืองแร่ เพราะผู้ประกอบการจะต้องดูแลรักษาอาคาร โรงงาน หรือสิ่งปลูกสร้างของตนไม่ให้ก่อให้เกิดความไม่สะอาดเรียบร้อยแก่บ้านเมือง และก่อให้เกิดภัยต่อสิ่งแวดล้อม หากฝ่าฝืนก็มีบทลงโทษ อย่างไรก็ตาม อย่างที่คณะที่ปรึกษาได้ให้ความเห็นไว้กล่าวคือ พระราชบัญญัตินี้ควรจะมีการเพิ่มค่าปรับให้มีจำนวนสูงขึ้น เพื่อให้ผู้ประกอบการเกิดความระมัดระวังมากขึ้นในการดูแลรักษาอาคาร โรงงานหรือกิจการของตนไม่ให้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่สาธารณะ นอกจากนี้หากมีการเพิ่มค่าปรับก็อาจมีส่วนทางอ้อมทำให้เกิดแรงจูงใจในการทำงานมากขึ้นของเจ้าพนักงานที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ หรือประชาชนผู้พบเห็นในการดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ เพราะมาตรา 48 วรรคสาม กำหนดให้แบ่งค่าปรับดังกล่าวแก่ผู้แจ้งกึ่งหนึ่ง และพนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าพนักงานจราจร หรือตำรวจที่ปฏิบัติหน้าที่ควบคุมการจราจร

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ผู้จับกุมอีกกึ่งหนึ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหากประเทศไทยเปิดการค้าเสรี นักลงทุนชาวต่างชาติจะเข้ามาประกอบกิจการมากขึ้นในประเทศไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่กฎหมายสิ่งแวดล้อมของไทยจะต้องมีการบังคับใช้ได้อย่างจริงจังและก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการควบคุมการดำเนินกิจการของโรงงานต่างๆ เพื่อให้การลงทุนจากต่างชาติเป็นการลงทุนที่มีคุณภาพทั้งในทางเศรษฐกิจและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ดังนั้นโทษทางอาญา คือ โทษปรับเพียงเล็กน้อยอาจไม่สามารถนำมาซึ่งการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมได้อย่างแท้จริง

ตารางที่ 3.3 มาตรฐานคุณภาพอากาศ (Air Quality Standard)

เรื่อง	แหล่งข้อมูล
ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดมาตรฐานควบคุมการปล่อยฝุ่นละออง จากโรงโม่บดหรือย่อยหิน	กรมควบคุมมลพิษ
ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม เรื่องกำหนดให้โรงโม่ บดหรือย่อยหินเป็นแหล่งกำเนิดมลพิษ ที่จะต้องถูกควบคุมการปล่อยฝุ่นละอองออกสู่บรรยากาศ	กรมควบคุมมลพิษ
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2540) มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศ	กรมควบคุมมลพิษ
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2538) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่องกำหนดมาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป	กรมควบคุมมลพิษ
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 15 (พ.ศ. 2540) มาตรฐานคุณภาพเสียงชุมชน	กรมควบคุมมลพิษ

ตารางที่ 3.4 มาตรฐานคุณภาพน้ำ (Water Quality Standard)

เรื่อง	แหล่งข้อมูล
ประกาศคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535 เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำในแหล่งน้ำผิวดิน ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2537	กรมควบคุมมลพิษ
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2521) ออกตามความในพระราชบัญญัติน้ำบาดาลพ.ศ. 2520 เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์และมาตรการในทางวิชาการ สำหรับการป้องกันด้านสาธารณสุขและป้องกันสิ่งแวดล้อมเป็นพิษ ลงวันที่ 27 มิถุนายน 2521	กระทรวงอุตสาหกรรม
ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2537) เรื่อง กำหนดมาตรฐานคุณภาพน้ำทะเลชายฝั่ง	กรมควบคุมมลพิษ
ประกาศกระทรวงอุตสาหกรรมฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2540) เรื่องกำหนดมาตรฐาน คุณภาพน้ำบาดาลที่ใช้บริโภค	กระทรวงอุตสาหกรรม
มาตรฐานคุณภาพเสียงและแรงสั่นสะเทือน	
ประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดมาตรฐานควบคุมระดับเสียง และความสั่นสะเทือนจากการทำเหมืองหิน	กรมควบคุมมลพิษ
มติคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ เรื่อง การกำหนดดัชนีคุณภาพลุ่มน้ำภาคตะวันตก ภาคกลางและลุ่มน้ำป่าสัก และการกำหนดดัชนีคุณภาพลุ่มน้ำภาคเหนือ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือส่วนอื่นๆ (ลุ่มน้ำชายแดน)	กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

ตารางที่ 3.5 การขออนุญาตใช้ประโยชน์พื้นที่อนุรักษ์

เรื่อง	แหล่งข้อมูล
พ.ร.บ. ส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535	กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม
พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2504	กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าพ.ศ. 2503	กรมป่าไม้
พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507	กรมป่าไม้
การกำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ โดยสำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ ตามมติคณะรัฐมนตรี	สำนักงานคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ
ข้อกำหนดอื่นๆ	
พ.ร.บ. โบราณสถาน โบราณวัตถุศิลปวัตถุและพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504	กรมศิลปากร

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
1. กฎหมายเกี่ยวกับสิทธิของคนต่างด้าว 1.1 สิทธิของคนต่างด้าวตามรัฐธรรมนูญ	- <u>มาตรา 50 วรรค 1</u> กำหนดให้บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการประกอบกิจการหรือประกอบอาชีพ และการแข่งขัน โดยเสรีและเป็นธรรม	
1.2 พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ.2493	- <u>มาตรา 34 (7)</u> การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน - <u>มาตรา 12 (3)</u> ห้ามมิให้คนต่างด้าวเข้ามาเพื่อมีอาชีพเป็นกรรมกร หรือเข้ามาเพื่อรับจ้างทำงานด้วยกำลังกายโดยไม่ได้อาศัยวิชาความรู้หรือการฝึกทางวิชาการ หรือเข้ามาเพื่อทำงานอื่นอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าว - <u>มาตรา 17</u> ในกรณีพิเศษเฉพาะเรื่อง รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีจะอนุญาตให้คนต่างด้าวผู้ใดหรือจำพวกใดเข้ามาอยู่ในราชอาณาจักรภายใต้เงื่อนไขใดๆ หรือจะยกเว้นไม่จำเป็นต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีใดๆ ก็ได้	
1.3 พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พ.ศ.2521	- บุคคลธรรมดาที่มีได้มีสัญชาติไทยทุกคนที่ประสงค์จะทำงานในราชอาณาจักรไทย จะต้องขออนุญาตทำงานและได้รับอนุญาตทำงานจากอธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเสียก่อนจึงจะทำงานได้	<u>ข้อสังเกต</u> แม้ว่าคนต่างด้าวจะเข้าเมืองตามพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุนก็ตาม

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
1.4 พระราชกฤษฎีกากำหนดงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้าม คนต่างด้าวทำ (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2536	- คนต่างด้าวจะต้องไม่ทำงานในอาชีพและวิชาชีพที่ห้ามคนต่างด้าวทำ 39 อาชีพ	
2. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2521	- เหมืองแร่ เซรามิกส์ และ โลหะขั้นมูลฐานเป็นกิจการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ตามประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนที่ 2/2543 เรื่อง ประเภท ขนาด และเงื่อนไขของกิจการที่ให้การส่งเสริมการลงทุน - ในมาตรา 24 มีข้อยกเว้นกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง โดยให้คณะกรรมการมีอำนาจอนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อศึกษาสู่ทางการลงทุนหรือกระทำการอื่นใดที่จะเป็นประโยชน์ต่อการลงทุน ได้รวมไปถึงระยะเวลาการอยู่ในประเทศซึ่งอาจจะเกินกำหนดกฎหมายคนเข้าเมือง - ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมจะต้องเป็นบริษัท มูลนิธิ หรือสหกรณ์ - ตามมาตรา 20 เมื่อคณะกรรมการเห็นสมควรให้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนแล้ว สามารถกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริมได้ เช่น จำนวนทุนแหล่งที่มาของทุน สัญชาติหรือจำนวนผู้ถือหุ้น วัตถุประสงค์ในประเทศที่จะต้องใช้ จำนวนช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ ฯลฯ*	* อาจสร้างข้อกำหนดที่ยุ่งยากต่อนักลงทุนและเป็นอุปสรรคต่อการเข้ามาดำเนินกิจการ

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
	- เมื่อได้รับคำขอให้คณะกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 60 วัน หากเป็นกิจการที่มีขนาดการลงทุนตั้งแต่ 500 ล้านบาทขึ้นไปที่ผลิตเพื่อการจำหน่ายในประเทศเป็นส่วนใหญ่ให้คณะกรรมการพิจารณาให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน** - เมื่อมีมติจากคณะกรรมการให้ได้รับการส่งเสริมจะต้องเข้ามาขอรับการส่งเสริมการลงทุนภายใน 15 วัน - มาตรา 25 ยังกำหนดให้ผู้ที่ได้รับการส่งเสริมได้รับอนุญาตให้นำคนต่างด้าวซึ่งเป็นช่างฝีมือ ผู้ชำนาญการ คู่สมรสและบุคคลซึ่งอยู่อุปการะของช่างฝีมือหรือผู้ชำนาญการเข้ามาในราชอาณาจักรได้ตามจำนวนและกำหนดระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรเท่าที่คณะกรรมการพิจารณาเห็นสมควรแม้ว่าจะเกินอัตราจำนวนหรือระยะเวลาให้อยู่ในราชอาณาจักรตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง - มีข้อกำหนดยกเว้นกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวตามมาตรา 26 คือ เมื่อได้รับการเข้าเมืองแล้วตามพระราชบัญญัตินี้ยังอนุญาตให้ทำงานเฉพาะตำแหน่งหน้าที่การทำงานที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบตลอดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรอีกได้โดยไม่ต้องพิจารณาตามกฎหมายว่าด้วยการทำงานของคนต่างด้าวอีก	** เป็นระเบียบที่ออกมาใหม่เพื่อให้คณะกรรมการออกมติภายในระยะเวลาที่กำหนดเพื่อให้การขอรับการส่งเสริมไม่ล่าช้า

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
	- พระราชบัญญัตินี้อนุญาตให้ผู้ได้รับการส่งเสริมสามารถถือกรรมสิทธิ์ในที่ดินเพื่อประกอบกิจการได้ตามจำนวนที่คณะกรรมการเห็นสมควรแม้ว่าจำนวนที่ดินที่ถือกรรมสิทธิ์จะเกินกว่าจะมีได้ตามกฎหมายอื่นอัน * - เมื่อได้รับการส่งเสริมในขั้นตอนการนำเข้า หากมีการนำผลิตผลส่งออกภายหลังย่อมได้รับสิทธิและประโยชน์พิเศษเช่นกัน เช่น ตามมาตรา 36 เพื่อส่งเสริมการส่งออก หากมีการนำเข้าวัตถุดิบและวัสดุจำเป็นที่ต้องนำเข้ามาจากต่างประเทศเพื่อใช้ ผลิต ผสม หรือประกอบผลิตภัณฑ์หรือผลิตผล เฉพาะที่ใช้ในการส่งออก ก็ให้ได้รับยกเว้นอากรขาเข้า และเมื่อส่งออกไปสำหรับผลิตภัณฑ์หรือผลิตผลที่ผู้ได้รับการส่งเสริมผลิตหรือประกอบ ก็ได้รับการยกเว้นอากรขาออกเช่นกัน** - หากในประเทศไทยขณะนั้นเกิดปัญหาการดุลการชำระเงินประสบความยุ่งยาก จำเป็นต้องสงวนเงินตราต่างประเทศก็ให้ธนาคารแห่งประเทศไทยจำกัดการนำเข้าหรือส่งเงินนั้นออกนอกราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้*** - มาตรา 51 ในกรณีที่นักลงทุนที่ได้รับการส่งเสริมประสบปัญหาหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการที่ได้รับการส่งเสริมไม่ว่าในเรื่องใด กฎหมายฉบับนี้ก็ให้สิทธิผู้ได้รับการส่งเสริมสามารถร้องเรียนให้คณะกรรมการช่วยเหลือได้ และได้รับการช่วยเหลือโดยไม่ชักช้า - ถ้าเป็นอุปสรรคทางภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าบริการและผู้ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจะเห็นประเด็นเหล่านี้ว่าเป็นอุปสรรคต่อการลงทุนหรือไม่ก็ตาม หรือไม่ว่าจะมีผู้ร้องเรียนหรือไม่ก็ตาม กฎหมายฉบับนี้ก็ได้อำนาจให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ดำเนินการแก้ไขต่อไป ตามมาตรา 52 *	* เป็นมาตรการอีกประการของกฎหมายฉบับนี้ที่เอื้อประโยชน์โดยเฉพาะต่อนักลงทุนต่างชาติ ** เป็นสิทธิประโยชน์ทางอากรทั้งตอนนำเข้า และส่งออกของกิจการที่ได้รับการส่งเสริม *** อาจเป็นข้อกำหนดที่สร้างความกังวลแก่นักลงทุนต่างชาติโดยเฉพาะประเทศที่กำลังพัฒนา * เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้พิจารณาว่ามีอุปสรรคต่อการลงทุนบ้างหรือไม่ หากมีก็มีอำนาจที่จะดำเนินการแก้ไขเพื่อส่งเสริมบรรยากาศการลงทุนที่ดีในประเทศไทย

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
2.2 พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 (แทนประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281)	1. หลักกฎหมายคือ จะต้องมีคนไทยถือหุ้น ไม่น้อยกว่า 50% ไม่เช่นนั้นจะถือว่าเป็นคนต่างด้าว 2. การประกอบธุรกิจเมืองแร่ เป็นธุรกิจตามบัญชี 2 ได้แก่ ธุรกิจที่มีผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติหรือสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทำ เว้นแต่ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ โดยยื่นเรื่องที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าเพื่อขออนุญาตจากคณะรัฐมนตรี 3. ทนขั้นต่ำ คนต่างด้าวจะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้จะต้องมีทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 2 ล้านบาท แต่หากเป็นธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติจะต้องมีทุนขั้นต่ำไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท 4. คนต่างด้าวที่จะประกอบธุรกิจเมืองแร่ได้หรือประกอบธุรกิจตามบัญชี 2 ได้จะต้องมีคนไทยหรือนิติบุคคลที่มีเชื้อต่างด้าวถือหุ้น ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของนิติบุคคลนั้น แต่ห้ามต่างด้าวถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 75*	คนต่างด้าวจะประกอบธุรกิจไทยได้ จะต้องปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ * รัฐมนตรีสามารถผ่อนผันสัดส่วนการถือหุ้นได้แต่ต้องไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 และต้องมีกรรมการเป็นคนไทยไม่น้อยกว่า 2 ใน 5 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
	5. คนต่างด้าวจะขอรับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ได้จะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ 5.1 มีอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปีบริบูรณ์ 5.2 มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรหรือได้รับอนุญาตเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง 5.3 ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ 5.4 ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย 5.5 ไม่เคยต้องโทษตามคำพิพากษาหรือถูกเปรียบเทียบปรับในความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 เว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต 5.6 ไม่เคยต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาในความผิดฐานฉ้อโกง โกงเจ้าหนี้ ยักยอก ความผิดเกี่ยวกับการค้าตามประมวลกฎหมายอาญาหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินอันเป็นการฉ้อโกงประชาชนหรือในความผิดตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองเว้นแต่พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 5 ปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต 5.7 ไม่เคยถูกเพิกถอนใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามประกาศคณะปฏิวัติ ฉบับที่ 281 ลงวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2515 ในระยะเวลา 5 ปีก่อนวันขอรับใบอนุญาต	

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
	6. ระยะเวลาการขอใบอนุญาตประกอบธุรกิจตามบัญชี 2 ใช้ระยะเวลาประมาณ 75 วัน (รัฐมนตรีพิจารณาอนุญาตภายใน 60 วันและจะต้องออกใบอนุญาตภายใน 15 วันนับแต่วันที่รัฐมนตรีอนุมัติ) 7. <u>คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากพระราชบัญญัตินี้ และให้บังคับตามสนธิสัญญานั้น*</u> 8. <u>ในกรณีที่กฎหมายอื่นกำหนดเรื่องการถือหุ้น การเป็นหุ้นส่วนหรือการลงทุน การอนุญาตหรือการห้ามประกอบธุรกิจบางประเภทของคนต่างด้าว ให้ใช้บังคับตามกฎหมายนั้น*</u>	* การห้ามการประกอบธุรกิจตามกฎหมายนี้อาจถูกยกเว้นได้โดยกฎหมายอื่น
3. กฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก	ตาม พ.ร.บ. แร่ มาตรา 128 กำหนดให้มีการควบคุมการนำเข้าแร่เข้ามาในราชอาณาจักร โดยจะต้องกำหนดชนิดแร่ สภาพ และปริมาณที่จะต้องอยู่ในความควบคุม - การนำเข้าแร่ที่อยู่ในความควบคุมจะต้องมีใบอนุญาตนำเข้าแร่เข้ามาในราชอาณาจักร อธิบดีหรือผู้ได้รับมอบหมายจะกำหนดเงื่อนไขรวมถึงวิธีการซื้อขายและการนำแร่ไปใช้ - แร่ที่อยู่ในความควบคุมตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2516) 1. <u>สินแร่ดีบุก ปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม</u> 2. <u>โลหะดีบุกหรือโลหะดีบุกผสม ปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม</u>	

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
	- เอกสารประกอบคำขอใบอนุญาตนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร 1. ใบสั่งซื้อแร่เพื่อขนานเข้า 2. ใบขนสินค้าขาเข้าและแบบแสดงรายการค้า 3. ใบส่งของ 4. บันทึกและแสดงเหตุผลความจำเป็นในการนำเข้า - ส่วนการส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร พ.ร.บ แร่ มาตรา 128 กำหนดเช่นเดียวกันกับการนำเข้าในราชอาณาจักร คือ ต้องมีใบอนุญาตส่งแร่ออกนอกราชอาณาจักร <u>แร่ที่อยู่ในการควบคุมการส่งออกตามกฎหมายกระทรวงฉบับที่ 24 (พ.ศ. 2516)</u> 1. <u>สินแร่ดีบุก</u> ปริมาณเกิน 50 กรัม 2. <u>สินแร่ทองคำ</u> ไม่ว่าจะมามีปริมาณเท่าใด 3. <u>สินแร่ทองแดง</u> <u>สินแร่สังกะสี</u> <u>สินแร่เหล็ก</u> ปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม 4. <u>แร่ที่มีธาตุโคบอลต์บิยแทนทาลัม หรือทอเรียม หรือแร่อื่นที่มีกัมมันตภาพรังสี</u> ไม่ว่าจะมามีปริมาณเท่าใด 5. <u>แร่โคโลไมต์</u> <u>แร่แบไรต์</u> <u>แร่ไพโลไฟลไลต์</u> <u>แร่เฟลด์สปาร์</u> <u>แร่ยิบซัม</u> หรือ<u>ดินขาว</u> ปริมาณเกิน 1 เมตริกตัน	

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
3.1 พระราชบัญญัติการส่งออกและการนำเข้าในราชอาณาจักรซึ่งสินค้า	มาตรา 7 จะวางหลักไว้ว่าเมื่อได้มีประกาศกำหนดสินค้าใดให้เป็นสินค้าที่ต้องขออนุญาตในการส่งออกหรือในการนำเข้าตาม มาตรา 5(2) แล้วห้ามมิให้ผู้ใดส่งออกหรือนำเข้าซึ่งสินค้านั้นเว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ หรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย	
3.2 กฎหมายศุลกากร	ตามกฎหมายศุลกากรสินค้าที่ถูกควบคุมการนำเข้าหรือส่งออกมี 2 รายการ ได้แก่ 1. ของต้องห้าม ได้แก่ ของที่ห้ามส่งออกไม่ว่าในกรณีใดๆ 2. ของต้องจำกัด ได้แก่ ของที่ห้ามส่งออกเว้นแต่จะได้รับอนุญาต	
4. กฎหมายเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว 4.1 ประมวลกฎหมายที่ดิน	- คนต่างด้าวสามารถครอบครองที่ดินเพื่อใช้เป็นที่อยู่อาศัยได้ไม่เกิน 1 ไร่ โดยต้องนำเงินมาลงทุนไม่น้อยกว่า 40 ล้านบาท และต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี - กฎกระทรวง เรื่อง การกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การได้มาซึ่งที่ดินเพื่อใช้อยู่อาศัยของคนต่างด้าว พ.ศ. มีดังนี้ 1 ต้องดำรงทุนไว้ไม่น้อยกว่า 5 ปี 2 ต้องเป็นที่ดินอยู่ในเขตกรุงเทพ เมืองพัทยา เขตเทศบาลหรือเขตที่อยู่อาศัยตามกฎหมายผังเมือง 3 ต้องอยู่นอกเขตปลอดภัยทหาร 4 ต้องลงทุนในกิจการดังต่อไปนี้	<u>ข้อสังเกต</u> กฎหมายที่ดินมีความเข้มงวดโอกาสที่คนต่างด้าวจะถือครองที่ดินเป็นไปได้ยาก นักลงทุนชาวต่างชาติจึงหันไปใช้สิทธิภายใต้พระราชบัญญัติอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ได้ขอใช้สิทธิภายใต้โครงการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
	4.1 ซื้อพันธบัตรรัฐบาลไทย พันธบัตรธนาคารแห่งประเทศไทย พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ หรือพันธบัตรที่รัฐบาลค้ำประกันเงินต้นหรือดอกเบี้ย 4.2 ลงทุนในกองทุนรวมอสังหาริมทรัพย์ กองทุนอสังหาริมทรัพย์เพื่อแก้ไขปัญหาในระบบสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ 4.3 ลงทุนในหุ้นเรือนหุ้นของนิติบุคคลที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน 4.4 ลงทุนในกิจการที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนได้ประกาศให้เป็นกิจการที่สามารถขอรับการส่งเสริมการลงทุนได้ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน	ข้อสังเกต กฎหมายที่ดินมีความเข้มงวด โอกาสที่คนต่างด้าวจะถือครองที่ดินเป็นไปได้ยาก นักลงทุนชาวต่างชาติจึงหันไปใช้สิทธิภายใต้พระราชบัญญัติอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ได้ขอใช้สิทธิภายใต้โครงการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน
4.2 พรบ.การเช่าที่ดินเพื่อการพาณิชย์กรรมและการ อุตสาหกรรม พ.ศ. ๒๕๔๒	หากการประกอบกิจการเหมืองแร่หรือการเปิดโรงงานอันเกี่ยวกับการผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานเป็นการเช่าที่ดินเพื่อประกอบอุตสาหกรรม ตามกฎหมายนี้ จะต้องเป็นการเช่าอสังหาริมทรัพย์เพื่อพาณิชย์กรรมหรืออุตสาหกรรมที่กำหนดเวลาเช่าไว้เกิน 30ปีแต่ไม่เกิน 50ปี และจะต้องทำเป็นหนังสือและจดทะเบียนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ มิฉะนั้นเป็นโมฆะ และหากมีการเช่าที่ดินที่มีเนื้อที่เกินกว่า 100ไร่จะต้องได้รับอนุมัติจากอธิบดี	ไม่ว่าจะเช่าที่ดินมากเท่าใดกฎหมายก็เปิดโอกาสให้ขอต่ออธิบดีได้

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
5. กฎหมายเกี่ยวกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ 5.1 พระราชบัญญัติพิกัดอัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ.2509 5.2 พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 5.3 พระราชบัญญัติแร่ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2545 - หลักเกณฑ์และเงื่อนไขการขอประทานบัตรทำเหมืองได้ ดิน - ขั้นตอน หลักเกณฑ์ วิธีการ การปรึกษาเบื้องต้นกับผู้มีส่วนได้เสียสำหรับโครงการทำเหมืองได้ดิน - หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข ในการเสนอและรับรองโครงการ ระเบียบการรับและจ่ายเงิน และอัตราค่าใช้จ่ายที่เรียกเก็บจากผู้ขอประทานบัตรสำหรับกองทุนสนับสนุนโครงการ ศึกษาวิจัยของกลุ่มผู้มีส่วนได้เสียในโครงการทำเหมืองได้ดิน - การกำหนดวาระการทำงาน เงื่อนไข และวิธีการเพิกถอนผู้มีสิทธิตรวจสอบการทำเหมืองได้ดิน การเก็บรักษากองทุน คุณสมบัติมาตรฐานของผู้เชี่ยวชาญ ลักษณะสัญญาว่าจ้างผู้เชี่ยวชาญ และระเบียบการเบิกจ่ายกองทุนสนับสนุนการมีส่วนร่วมตรวจสอบการทำเหมืองได้	<u>ธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับการทำเหมืองแร่</u> 1. <u>การสำรวจแร่และการทำเหมืองแร่</u> ต้องมีการยื่นขออาชญาบัตรสำรวจแร่(แบบผูกขาด ,แบบไม่ผูกขาดและแบบพิเศษ) 2. <u>การขุดหาแร่รายย่อย การร่อนแร่ การขุดเจาะน้ำเกลือได้ดิน</u> เป็นอาชีพที่รัฐสงวนไว้ให้กับผู้ประกอบการรายย่อยที่มีภูมิลำเนาในประเทศไทย (เฉพาะการหาแร่รายย่อย และการร่อนแร่) 3. <u>การซื้อขายแร่และการเก็บแร่</u> จะต้องมีใบอนุญาตซื้อขายแร่ก่อนการขายแร่จากผู้มีใบอนุญาตขุดหาแร่รายย่อย หรือการขายโลหะที่ได้จากโลหะกรรม	1. ผู้ยื่นคำขออาชญาบัตรและประทานบัตรสำหรับแร่ทั่วไปและการขอใบอนุญาตจะต้องเป็นสมาชิกสภาการเหมืองแร่และเป็นผู้มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย 2. ส่วนอาชญาบัตรพิเศษและประทานบัตรสำหรับแร่ทองคำต้องเป็นสมาชิกสภาการเหมืองแร่

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
- คำสั่งกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่กำหนดแบบพิมพ์ - คำขอประทานบัตรทำเหมืองใต้ดิน 5.5 พระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. 2514 5.6 พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. 2535 5.7 พระราชบัญญัติสภาการเหมืองแร่ พ.ศ. 2526 5.8 กฎกระทรวง ฉบับที่ 79 (พ.ศ.2548) ออกตามความใน พ.ร.บ.แร่ พ.ศ.2510 -- ยกเลิกการควบคุมการนำเข้าโลหะดีบุกผสม 5.9 กฎกระทรวง ฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2523) ออกตามความในพระราชบัญญัติพิกัด อัตราค่าภาคหลวงแร่ พ.ศ. 2509 5.10 กฎกระทรวง ฉบับที่ 21 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 5.11 กฎกระทรวง ฉบับที่ 23 (พ.ศ. 2516) ออกตามความในพระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 5.12 กฎกระทรวง ฉบับที่ 27 (พ.ศ. 2516) ออกตามความใน พระราชบัญญัติแร่ พ.ศ. 2510 5.13 กฎกระทรวง ฉบับที่ 2, 3, 4 ,5 และ 7 ออกตามความในพระราชบัญญัติควบคุมแร่ดีบุก พ.ศ. 2514	4. การแต่งแร่และการประกอบโลหะกรรม ต้องได้รับใบอนุญาตแต่งแร่ หรือเป็นผู้ถือประทานบัตรเหมืองแร่ซึ่งแต่งแร่ภายในเขตเหมืองแร่ เช่นเดียวกับการประกอบโลหะกรรม 5. การครอบครองแร่ การขนแร่ และค่าภาคหลวงแร่ เป็นรูปแบบหนึ่งของภาษีที่รัฐเรียกเก็บจากการผลิตแร่โดยกำหนดอัตราราคาแร่หรือราคาโลหะในแร่ และคำนวณจากสภาพหรือปริมาณของสารประกอบในแร่ 6. การนำเข้าและส่งออกแร่ การนำเข้าในราชอาณาจักร แร่ที่มีการควบคุมการนำเข้าต้องมีใบอนุญาตนำเข้าเข้ามาในราชอาณาจักร (แร่ที่ควบคุมการนำเข้าในปัจจุบัน ได้แก่ สินแร่ดีบุก โลหะดีบุกที่มีปริมาณเกิน 2 กิโลกรัม)	

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
5.14 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507	- อธิบดีกรมป่าไม้โดยอนุมัติของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อาศัยตามความในมาตรา 16 พระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ออกระเบียบกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการเงื่อนไขในการอนุญาตให้เข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยภายในเขตป่าสงวนแห่งชาติ - คุณสมบัติของผู้ยื่นคำขอ 1. ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นบุคคลธรรมดา ต้องมีสัญชาติไทยและบรรลุนิติภาวะแล้ว 2. ในกรณีผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคลซึ่งไม่ใช่ส่วนราชการหรือรัฐวิสาหกิจ นิติบุคคลต้องจดทะเบียนในประเทศไทย และผู้ถือหุ้นต้องมีสัญชาติไทยเกินสองในสามของจำนวนผู้ถือหุ้นหรือผู้ที่เป็นหุ้นส่วน และต้องถือหุ้นเกินกว่าครึ่งหนึ่งของจำนวนหุ้นทั้งหมด - ในกรณีของการขออนุญาตใช้พื้นที่เพื่อการทำเหมืองแร่ จะกำหนดอายุหนังสืออนุญาตตามอายุประทานบัตรนั้น แต่ไม่เกิน 10 ปีและในการใช้พื้นที่จะกำหนดเงื่อนไขแนบท้ายหนังสืออนุญาต	

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
6 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	ในการจัดตั้งบริษัทจำกัด จะต้องดำเนินการดังนี้ 1. ต้องผู้เริ่มก่อการ 7 คนขึ้นไปเข้าชื่อกันเพื่อทำหนังสือบริคณห์สนธิแล้วจดทะเบียน 2. เมื่อได้จดทะเบียนหนังสือบริคณห์สนธิแล้ว จะต้องจัดให้หุ้นของบริษัทที่จะตั้งขึ้นนั้นมีผู้เข้าชื่อจองซื้อหุ้นจนครบ 3. ดำเนินการประชุมตั้งบริษัท โดยส่งคำบอกกล่าวนัดประชุมให้ผู้จองทราบล่วงหน้าอย่างน้อย 7 วัน ก่อนวันประชุม 4. เมื่อได้ประชุมตั้งบริษัทและที่ประชุมได้แต่งตั้งกรรมการบริษัทแล้ว ผู้เริ่มก่อการต้องมอบหมายกิจการให้กรรมการบริษัทรับไปดำเนินการต่อ 5. กรรมการบริษัทเรียกให้ผู้ก่อการและผู้จองหุ้นชำระค่าหุ้นอย่างน้อยร้อยละ 25 ของมูลค่าหุ้น ซึ่งทุนของบริษัทจะแบ่งเป็นกี่หุ้นก็ได้ แต่ต้องไม่ต่ำกว่าหุ้นละ 5 บาท 6. เมื่อได้รับเงินค่าหุ้นแล้ว กรรมการต้องไปจดทะเบียนเป็นบริษัทภายใน 3 เดือนภายหลังจากการประชุมตั้งบริษัท	

ตารางที่ 3.6 สรุปตารางกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว (ต่อ)

กฎหมาย	เงื่อนไข	หมายเหตุ
7. กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม 7.1 พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 7.2 พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535	การทำเหมืองแร่จะต้องจัดทำรายงานผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมด้วยตามประกาศกระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม อาศัย อำนาจตามมาตรา 46 แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม พ.ศ. 2535 กำหนดให้การทำเหมืองแร่ทุกขนาด ต้องจัดทำรายงานวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนและเสนอแผนต่อแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.) เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบก่อนดำเนินโครงการ - ผู้ยื่นคำขอประทานบัตรเหมืองแร่ต้องว่าจ้างผู้มีสิทธิทำรายงานที่ได้รับอนุญาตจาก (สผ.) ให้เป็นผู้จัดทำรายงานหลังจากจัดทำรายงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะต้องนำรายงานไปยื่นต่อ สผ. เพื่อตรวจสอบพิจารณา พร้อมส่งสำเนารายงานฉบับย่อ และฉบับสมบูรณ์ให้แก่ กพร. เพื่อเป็นหลักฐานสำหรับการขออนุญาตประทานบัตร มาตรา 31 ให้อำนาจแก่นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข ออกประกาศกระทรวงที่ 5/2538 เรื่องกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ ซึ่งได้จัดให้การทำเหมืองแร่เป็นกิจการที่ต้องควบคุม ดังนั้นหากการทำเหมืองแร่อยู่ในเขตการปกครองของ อ.บ.ต. ที่ได้ออกข้อบังคับตำบลกำหนดให้การทำเหมืองแร่เป็นกิจการที่ต้องควบคุม ผู้ประกอบกิจการเหมืองแร่ในเขต อ.บ.ต. นั้นจะต้องดำเนินการขออนุญาตประกอบกิจการต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือประธานกรรมการบริหาร อ.บ.ต. ภายใน 90 วัน	

3.2 ความเหมาะสม ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจากกฎหมายในปัจจุบัน

เมื่อพิจารณาความเหมาะสมของกฎหมายไทยในปัจจุบัน โดยวิเคราะห์ตามกลุ่มของกฎหมาย ทั้ง 7 กลุ่ม ดังกล่าวในงานวิจัยข้างต้น สามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

3.2.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าวและการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

จากการวิจัยพบว่า กลุ่มกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าวและการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวมีความเหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนต่างชาติ แต่อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยมีข้อสังเกตในส่วนข้องกฎหมาย 2 ประการ

ประการแรก หากจะมีการส่งเสริมให้คนต่างด้าวหรือมีนโยบายของรัฐอนุญาตให้คนต่างด้าวสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจเหมืองแร่ได้ โดยมีสัดส่วนการเข้าครอบครองกิจการได้มากขึ้น อาจทำได้โดยการเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวให้มากกว่าร้อยละ 49

ประการที่สอง หากรัฐยังมีนโยบายที่จะคุ้มครองธุรกิจเหมืองแร่ไว้สำหรับผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นคนไทย และไม่ต้องทำให้มีการเข้าครอบงำในกิจการเหมืองแร่ การลดหรือคงสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวไว้ที่ร้อยละ 49 ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ไม่ใช่ทางแก้ปัญหาก็เหมาะสม เพราะในทางปฏิบัติยังพบปัญหาการถือหุ้นแทน (Nominee)¹ กล่าวคือ ตามกฎหมายต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ 49% ส่วนอีก 51% อาจยืมชื่อคนไทยถือหุ้นแทนได้ หรือให้เงินกู้โดยตรง หรือค้ำประกันเงินกู้แก่คนไทยในการถือหุ้น ซึ่งจะมีผลให้ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้เต็ม 100% และสามารถดำเนินการกำกับบริษัทได้เต็มที่ (Controlling Power) ดังนั้น หากต้องการปกป้องผลประโยชน์โดยรวมของผู้ประกอบการไทย รัฐควรจะต้องพิจารณามาตรการอื่น ๆ นอกจากการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้นเพื่อไม่ให้ต่างชาติสามารถเข้ามาครอบงำกิจการ เช่น การกำหนดเรื่องสิทธิในการออกเสียงของคนต่างชาติ (Voting Right)² เป็นต้น หากพิจารณาในแง่ของนักลงทุนต่างชาติ การเพิ่มเงื่อนไขเรื่องสิทธิในการออกเสียงของคนต่างชาติ (Voting Right) อาจทำให้คนต่างชาติถอนและย้ายการลงทุนหรือเปลี่ยนการตัดสินใจไปลงทุนในประเทศอื่นที่มีวัตถุดิบคล้ายคลึงกับประเทศไทย แต่มีข้อจำกัดใน

¹ “นอมินี (Nominee)” จึงน่าจะหมายถึง การที่บุคคลใดถือหุ้นและดำเนินการแทนนิติบุคคล โดยกำหนดเงื่อนไขโครงสร้างการถือหุ้นที่ซับซ้อนเพื่อนำไปสู่การถือหุ้นในสัดส่วนที่มากกว่ากฎหมายกำหนด

² voting right คือ สิทธิการออกเสียง ยกตัวอย่างเช่น ประเทศไทยเดิมพิจารณาแค่สัดส่วนการถือหุ้นเช่น คนต่างด้าวจะถือหุ้นได้ไม่เกิน 49% แต่เมื่อมีการโหวตเพื่อ ออกมติต่างๆจากที่ประชุมของบริษัท คนต่างด้าวเหล่านั้นกลับมีสิทธิมีอำนาจบริหารจัดการมากในบริษัทนั้น ดังนั้น ประเทศไทยจึงพยายามออกกฎหมายใหม่ให้คุมไปถึงสิทธิในการออกเสียงนี้ว่า หากแม้ชาวต่างชาติถือหุ้นไม่เกิน 49% แต่กลับสามารถออกเสียงลงมติและมีอำนาจจัดการบริหารบริษัทได้ เช่นนี้ก็จะถูกควบคุมตามกฎหมายไทย เป็นต้น

การลงทุนน้อยกว่าประเทศไทย อันจะส่งผลให้ประเทศไทยสูญเสียเงินทุนที่ต่างชาติจะนำเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

นอกจากนี้ตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 เรื่อง ใบอนุญาตประกอบธุรกิจ มิได้มีการกำหนดอายุของใบอนุญาต ทำให้นักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาขออนุญาตประกอบธุรกิจก็สามารถใช้ได้ตลอดไปโดยไม่มีกำหนดระยะเวลา ทำให้รัฐไม่สามารถเข้าไปควบคุมหรือตรวจสอบถึงคุณสมบัติของนักลงทุนได้ ดังนั้น หากมีการแก้กฎหมายให้มีการกำหนดอายุใบอนุญาต โดยมีการกำหนดให้นักลงทุนดำเนินการขอต่อใบอนุญาตเป็นคราวๆ ไป รัฐก็จะสามารถเข้าไปตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ประกอบธุรกิจได้อย่างต่อเนื่อง ทำให้ประเทศไทยได้การลงทุนที่มีคุณภาพ

3.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน

จากการศึกษาวิจัย ผู้วิจัยพบว่ากฎหมาย ระเบียบและมาตรการด้านการลงทุนของไทย ส่วนใหญ่เปิดกว้างและให้โอกาสชาวต่างชาติเข้ามาประกอบอาชีพ ประกอบกิจการหรือลงทุน และเปิดช่องทางให้ต่างชาติเข้ามาทำงานหรือลงทุนในประเทศไทยได้ง่าย กล่าวคือ นักลงทุนต่างชาติสามารถที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยโดยผ่านทางช่องทางการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ซึ่งจะให้ผู้ลงทุนได้รับสิทธิประโยชน์ต่างๆ มากมาย ไม่ว่าจะเป็นสิทธิประโยชน์ด้านการลงทุน การเสียภาษีอากร การถือครองที่ดิน หรือแม้กระทั่งสิทธิประโยชน์ในการเสีค่าไฟฟ้าก็ตาม ดังนั้นถึงแม้ว่าตามประมวลกฎหมายที่ดิน พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว หรือกฎหมายเกี่ยวกับศุลกากร จะก่อให้เกิดความยุ่งยากแก่นักลงทุนต่างชาติที่จะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย หากนักลงทุนเลือกช่องทางของการส่งเสริมการลงทุนก็จะทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์และความสะดวกมากยิ่งขึ้น

แต่อย่างไรก็ตาม หากมองในด้านเศรษฐกิจโดยรวม ผลของการที่คนต่างด้าวหลีกเลี่ยงช่องทางการเข้ามาประกอบธุรกิจตามพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว โดยใช้ช่องทางตามการส่งเสริมการลงทุนแทนนั้น อาจส่งผลเสียให้กับประเทศไทยอยู่บ้าง กล่าวคือวิธีการดังกล่าวทำให้ธุรกิจหลายประเภทที่คนต่างด้าวทำอยู่ในประเทศไทย ไม่ได้ผ่านกลั่นกรองจากคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวและไม่อยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เนื่องจากการเข้ามาประกอบธุรกิจโดยผ่านช่องทางการส่งเสริมการลงทุนสามารถทำได้เพียงแค่การขอใบรับรองประกอบธุรกิจเท่านั้น ซึ่งก็จะทำให้คนต่างด้าวหรือนักลงทุนบางกลุ่มเข้ามาทำความเสียหายให้กับเศรษฐกิจของประเทศได้ เพราะไม่ได้มีกระบวนการการตรวจสอบและกลั่นกรองเสียตั้งแต่แรกซึ่งอาจทำให้การลงทุนที่เข้ามาเป็นการลงทุนที่ไม่มีคุณภาพและก่อผลเสียต่อประเทศ

3.2.3 กฎหมายเกี่ยวกับการนำเข้าและส่งออก

หากประเทศไทยทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศใดก็ตาม ก็อาจจะได้รับยกเว้นการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติบางฉบับ ไม่ว่าจะเป็นพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 หรือพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ. 2530 เป็นต้น เนื่องจากพระราชบัญญัติดังกล่าวมีบทบัญญัติยกเว้นไม่นำมาตราต่างๆ ในพระราชบัญญัตินี้มาใช้กับภาคีสมาชิกตามข้อตกลงเขตการค้าเสรีหรือตามสนธิสัญญา การที่กฎหมายภายในได้รับรองสนธิสัญญาหรือการตกลงระหว่างประเทศเช่นนี้ไว้โดยตรงแล้ว จึงเป็นการสนับสนุนการลงทุนระหว่างประเทศโดยตรงและทำให้การเข้ามาลงทุนของต่างชาติเป็นไปได้โดยสะดวก เพราะไม่ต้องมีการแก้กฎหมายภายในกันอีกเพื่อให้เป็นไปได้โดยถูกต้อง ดังนั้นในส่วนนี้จึงเป็นประโยชน์อีกประการหนึ่งที่เพิ่มความมั่นใจให้แก่ต่างชาติในการอันที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทย

3.2.4 กฎหมายเกี่ยวกับการถือครองที่ดินของคนต่างด้าว

จากการวิจัยพบว่ากฎหมายที่ดินมีความเข้มงวด โอกาสที่คนต่างด้าวจะถือครองที่ดินเป็นไปได้ยาก นักลงทุนชาวต่างชาติจึงหันไปใช้สิทธิภายใต้พระราชบัญญัติอื่น ซึ่งส่วนใหญ่ได้ขอใช้สิทธิภายใต้โครงการของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแทน

3.2.5 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมเหมืองแร่

กระบวนการและขั้นตอนในการที่คนต่างด้าวจะขอเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทย การขออาชญาบัตร ประทานบัตร รวมทั้งใบอนุญาตต่างๆ ควรมีการรวมการบริการต่างๆ ให้สามารถกระทำได้โดยการติดต่อเพียงที่เดียว (One Stop Service) เพื่อให้นักลงทุนต่างชาติได้รับความสะดวก ประหยัดเวลา และค่าใช้จ่ายในการติดต่อกับหน่วยงานราชการ เพราะหากพิจารณาต่อไปในภายภาคหน้าเมื่อประเทศไทยมีการเปิดการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ มากขึ้น ประเทศไทยควรจะลดอุปสรรคขั้นตอนการดำเนินการต่างๆ ให้น้อยที่สุด เพราะตามหลักการทั่วไปที่ปรากฏอยู่ในความตกลงการค้าเสรีเกือบทุกฉบับจะกำหนดให้ประเทศภาคีจะต้องดำเนินการแก้ไขกฎระเบียบ การดำเนินการต่างๆ ภายในประเทศให้มากที่สุด เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุน ดังนั้นหากกระบวนการขั้นตอนอันเกี่ยวกับการเข้ามาลงทุนทำเหมืองแร่มีขั้นตอนยุ่งยากใช้ระยะเวลานานเกินกว่าที่คาดหมายได้ ประเทศอื่นๆ อาจจะหยิบยกขั้นตอนเหล่านั้นและระยะเวลาการขออนุญาตมาอ้างได้ว่า ประเทศไทยสร้างอุปสรรคทางการค้า การลงทุนอย่างแอบแฝงและยากแก่การเข้ามาลงทุนจากต่างชาติได้

3.2.6 กฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท

จากการวิจัยพบว่ากฎหมายเกี่ยวกับการจดทะเบียนบริษัทมีความเหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน เนื่องจากเป็นหลักการที่ปฏิบัติเป็นการทั่วไป

3.2.7 กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

จากการวิจัยพบว่า กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมและไม่เป็นอุปสรรคต่อการลงทุน แต่อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า การขออนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ในพื้นที่ที่มีชุมชนอาศัยอยู่ควรมีการคำนึงถึงสิทธิของชุมชนนั้น ซึ่งในต่างประเทศสิทธิชุมชนเป็นสิทธิที่มีการบัญญัติรับรองไว้ในกฎหมายด้วย โดยให้ชุมชนมีสิทธิออกเสียงหรือมีประชามติพิจารณาถึงแม้ว่าในบางพื้นที่ของประเทศไทย องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) มีอำนาจออกข้อบังคับให้กิจการเหมืองแร่เป็นกิจการที่ต้องควบคุมและขออนุญาตในระดับท้องถิ่น อาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 ก็เป็นเพียงการขออนุญาตจากส่วนราชการ ประชาชนในพื้นที่ไม่ได้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างแท้จริง ดังนั้น ผู้วิจัยเห็นว่าควรมีการออกกฎหมายรับรองสิทธิของชุมชนในพื้นที่ที่อาจจะได้รับผลกระทบจากการเข้ามาทำกิจการเหมืองแร่ไว้อย่างชัดเจนและถือเป็นการยกระดับการคุ้มครอง สิทธิของชุมชนให้เป็นระดับสากล

3.3 บทสรุปและข้อเสนอแนะ

3.3.1 ทรัพย์สินในดินเป็นสมบัติของรัฐ

กฎหมายของประเทศไทยกำหนดให้ทรัพย์สินในดิน เช่น แร่ธาตุต่างๆ นั้นตกเป็นสมบัติของรัฐ ดังนั้น แม้เอกชนจะมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินก็ไม่ได้หมายความว่าจะมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สินในดินเหล่านั้นด้วย ซึ่งในต่างประเทศเช่น สหรัฐอเมริกา เจ้าของกรรมสิทธิ์ในที่ดินก็ย่อมมีสิทธิในทรัพย์สินในดินด้วย ดังนั้น หากมองในแง่ของการลงทุนแล้ว นักลงทุนต่างชาติที่ต้องการเข้ามาทำกิจการเหมืองแร่ในประเทศไทย ถึงแม้ว่าจะได้รับอนุญาตในการสำรวจแร่แล้วก็ตาม ก็อาจจะมีค่าใช้จ่ายในการเสียค่าตอบแทนให้แก่เจ้าของที่ดินด้วย เนื่องจากพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตให้ทำกิจการเหมืองแร่อาจจะเป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชนรายใดรายหนึ่งก็ได้

3.3.2 การถ่ายทอดเทคโนโลยี

เมื่ออนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศไทยได้แล้ว ควรส่งเสริมให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้แก่คนไทยด้วย เนื่องจากจากการสอบถามข้อมูลพบว่า ในทางปฏิบัติเมื่อมีการขออนุญาตส่งแร่ออกนอกประเทศ เมื่อมีการส่งออกจริงกลับพบว่าแร่ที่ขออนุญาตส่งออกไป

นั้นมีเรื่องอื่นที่ไม่ได้ขออนุญาตปณอยู่ด้วยทำให้ประเทศไทยเสียเปรียบต่างชาตอย่างมาก ปัญหาดังกล่าวเกิดจากการที่ประเทศไทยไม่มีเทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเพียงพอ ซึ่งการถ่ายทอดเทคโนโลยีในที่นี้อาจพิจารณาได้หลายมุมมองไม่ว่าจะเป็นการลงทุนในการทำวิจัยและพัฒนาหรือการจัดการหาเทคโนโลยีใหม่ก็ตาม

3.3.3 เรื่องการตอบแทนชุมชนในพื้นที่

หากการเข้ามาลงทุนนั้นมีส่วนทำให้ทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อมในท้องถิ่นนั้นได้รับผลกระทบ จึงควรมีการตอบแทนชุมชนในพื้นที่เพื่อพัฒนาท้องถิ่น โดยอาจเป็นในรูปแบบของผลประโยชน์ทางการเงิน องค์ความรู้ ปรับปรุงสิ่งแวดล้อมที่เสียหาย ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของหลักการแบ่งปันผลประโยชน์ (Benefit Sharing) อันเป็นหลักการสากลที่หลายประเทศรับรองและปฏิบัติต่อนักลงทุนที่เข้าไปใช้ประโยชน์ในพื้นที่ เช่น ในต่างประเทศอาจมีการจัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาชุมชน โดยมีการตกลงกับบริษัทต่างชาติที่เข้ามาในพื้นที่ว่า จะต้องนำผลกำไรจากการประกอบธุรกิจส่งเข้ากองทุนที่ตั้งขึ้นมา โดยกองทุนก็จะดำเนินการจัดบริการถ่ายทอดความรู้ให้แก่ชุมชน นำเงินกองทุนไปปรับปรุงและพัฒนาสิ่งแวดล้อม อย่างไรก็ตามหากพิจารณาในมุมมองของนักลงทุน การกำหนดให้ตอบแทนชุมชนในพื้นที่อาจสร้างภาระ หรือต้นทุนแก่การประกอบกิจการได้ซึ่งภาระเหล่านี้สามารถคาดหมายได้ว่าจะเกิดขึ้นทั้งก่อนการเข้ามาประกอบกิจการในพื้นที่ ขณะเข้ามาประกอบกิจการและสุดท้ายเมื่อยกเลิกการประกอบกิจการไป

3.3.4 กองทุน FTA

การจัดตั้งกองทุน FTA เป็นแนวคิดที่ก่อตั้งขึ้นมาเพื่อช่วยเหลือธุรกิจภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบจากการทำข้อตกลง FTA เพื่อบรรเทาผลกระทบทางเศรษฐกิจที่ธุรกิจประเภทนั้นๆได้รับ โดยเงินกองทุนอาจมาในรูปแบบของเงินสนับสนุนจากรัฐ อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่าหากรัฐให้เงินสนับสนุนเข้ากองทุนนี้มากเกินไปเพื่อเอื้อธุรกิจภายในประเทศที่ได้รับผลกระทบ ในทางระหว่างประเทศอาจถูกมองว่าขัดกับหลักของ WTO ในเรื่องของการอุดหนุน (Subsidy) นอกจากนี้ การจัดตั้งกองทุน FTA ขึ้นมาควรที่จะสามารถช่วยเหลือผู้ประกอบการที่ได้รับผลกระทบอย่างแท้จริง ดังนั้น รัฐควรจะออกมาตรการที่ส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุน FTA ให้ช่วยเหลือผู้ประกอบการได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักการระหว่างประเทศ

จากการศึกษากฎหมายที่เกี่ยวข้องในงานวิจัยฉบับนี้ เป็นเพียงข้อเสนอแนะและข้อสังเกตเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยนำเสนอเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาเบื้องต้นในภายภาคหน้าหากจะมีการทำการแก้ไขหรือปรับปรุงเพื่อให้เนื้อหาของกฎหมายมีความสอดคล้องกับสภาพการณ์การค้า การลงทุนระหว่างประเทศ

ความตกลงการค้าเสรีและกฎหมาย กฏระเบียบที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 4

ความตกลงการค้าเสรีและกฎหมาย กฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ความตกลงการค้าเสรีในอดีตจะพิจารณาเพียงแค่การค้าระหว่างประเทศ แต่ในปัจจุบันเป็นความตกลงที่ครอบคลุมเกือบทุกด้านที่แต่ละประเทศได้ติดต่อกัน เช่น การลงทุน การค้าบริการ ความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องของความโปร่งใสของกฎระเบียบ การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา ความร่วมมือกันทางด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เป็นต้น สาเหตุที่ทั่วโลกหันมาให้ความสนใจในการเจรจาทำความตกลงการค้าเสรีในระดับทวีปมากขึ้นก็เนื่องจากการที่องค์การการค้าโลกไม่ประสบความสำเร็จในการเจรจาพหุภาคี และการเจรจาเป็นไปอย่างล่าช้า ทั้งสมาชิกขององค์การการค้าโลกก็ได้เพิ่มมากขึ้นเรื่อยๆ ทำให้กฎระเบียบที่ใช้เกิดความซับซ้อนยุ่งยากมากขึ้น ในการเจรจาเพื่อให้ได้ผลประโยชน์ร่วมกัน ประเทศต่างๆ จึงหันมาให้ความสนใจกับความตกลงการค้าเสรีระดับทวีปมากขึ้น เพราะการเจรจากันเองตั้งแต่สองประเทศขึ้นไปทำให้แลกเปลี่ยนผลประโยชน์กันได้ดียิ่งขึ้น ไม่ยุ่งยากซับซ้อนเท่ากับการเจรจากระดับพหุภาคี

ความตกลงการค้าเสรีในปัจจุบันจึงมีการตกลงกันในหลายเรื่อง โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการการลงทุนกันมากขึ้น ทั้งในเรื่องของการเปิดเสรีการลงทุนและการคุ้มครองการลงทุน นโยบายการแข่งขันทางการค้า เป็นต้น สิ่งเหล่านี้ล้วนมีผลกระทบต่อประเทศต่างๆ ที่เข้าไปเจรจาแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกัน

ในส่วนของการลงทุนระหว่างประเทศซึ่งเป็นการลงทุนข้ามชาติย่อมส่งผลกระทบต่อโดยตรงต่อประเทศผู้รับการลงทุนหากพิจารณาในแง่ของเศรษฐกิจ การลงทุนข้ามชาติอาจก่อให้เกิดการส่งผลกำไรออกนอกประเทศ มีการกระทำที่มีลักษณะผูกขาดทางการค้า ลดจำนวนคู่แข่งในตลาดซึ่งอาจทำให้ธุรกิจขนาดกลางไปจนถึงขนาดเล็กต้องออกจากตลาด

ดังนั้น เมื่อมีการลงทุนระหว่างประเทศ ไม่มีประเทศใดในโลกที่ยอมเปิดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนโดยไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นประเทศต่างๆ จึงได้กำหนดกฎระเบียบต่างๆ หรือกฎหมายภายในขึ้นมาเพื่อใช้วางระเบียบในการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ เช่น การจำกัดธุรกิจบางประเภทไว้ให้แก่คนชาติ แม้แต่สหรัฐอเมริกาที่ส่งวงกิจการบางอย่างไว้ให้แก่คนชาติเท่านั้น หรือบางกิจการยอมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนแต่ก็ถูกจำกัดด้วยจำนวนหุ้น จำนวนผู้ถือหุ้นต่างชาติ การห้ามคนต่างด้าวดำรงตำแหน่งบางประการ ทั้งนี้สำคัญก็เพื่อป้องกันและรักษาไว้ซึ่งอำนาจ

อธิปไตย เพราะการปล่อยให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนอย่างไม่มีขีดจำกัดนั้นอาจกระทบต่อความมั่นคงของประเทศชาติและต่อประโยชน์สาธารณะชน

ในประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ซึ่งเป็นประเทศผู้รับการลงทุนมักจะคำนึงถึงผลกระทบต่อเศรษฐกิจภายในประเทศมากจึงมักจะกำหนดให้กิจการต่างชาติจะต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบบางอย่าง เช่น การกำหนดสัดส่วนให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศผู้รับการลงทุน การกำหนดให้ถ่ายทอดวิชาความรู้และรายงานแก่เจ้าหน้าที่รัฐถึงความคืบหน้า การกำหนดให้จ้างคนชาติของประเทศผู้รับการลงทุนมาทำงาน เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่ย่อมต้องการ การเข้ามาลงทุนของชาวต่างชาติเพราะเป็นการได้เม็ดเงินมหาศาลเข้ามาภายในประเทศ นอกจากนี้ยังก่อให้เกิดการจ้างแรงงาน การพัฒนาถ่ายทอดความรู้อันทันสมัย ตลอดจนส่งผลให้เกิดความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ดังนั้นประเทศกำลังพัฒนาส่วนใหญ่จึงมีกฎหมายหรือกฎระเบียบที่ชักจูงและค่อนข้างเอื้ออำนวยต่อการเข้ามาลงทุนของต่างชาติ เช่น การให้สิทธิพิเศษในกิจการบางประเภท การยกเว้นภาษีนิติบุคคล การลดหย่อนอากรบางประเภท การให้สิทธิถือครองที่ดิน การให้สิทธิเข้ามาอาศัยเพื่อทำงานของชาวต่างชาติ เหล่านี้ล้วนเป็นเรื่องที่รัฐให้การสนับสนุน ประเทศไทยก็เช่นกัน เช่น พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พระราชบัญญัติการทำงานของคนต่างด้าว พระราชบัญญัติคนเข้าเมือง เป็นต้น

ดังนั้น การค้าระหว่างประเทศ หรือการลงทุนระหว่างประเทศจึงต้องอาศัยความช่วยเหลือจากรัฐของตนในการเสนอเจรจาต่อรองแลกเปลี่ยนผลประโยชน์กับประเทศอื่นๆ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่กันทางด้านการค้า ลดอุปสรรคทางการค้าทั้งกำแพงภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษี นอกจากนี้เมื่อเปิดการค้าเสรี ย่อมหมายความว่าความตึงเครียดการแข่งขันกันมากขึ้นในตลาดภายในประเทศจากผู้ประกอบการภายในและภายนอกประเทศ สิ่งที่ต้องพิจารณาคือ การแข่งขันที่เป็นธรรมโดยรัฐจะไม่เข้ามาแทรกแซงและปล่อยให้เป็นกลไกของตลาด ทำหน้าที่เพียงกำกับดูแลให้เกิดความโปร่งใสยุติธรรม และคุ้มครองผู้บริโภค ฉะนั้น นโยบายการค้าเสรีและการแข่งขันทางการค้าจึงเป็นนโยบายที่ถูกหยิบยกมาพิจารณาและให้ความสำคัญมากที่สุดในยุคโลกาภิวัตน์นี้

นโยบายการค้าเสรี เป็นนโยบายที่ต้องการลดอุปสรรคทางการค้าและ เพื่อที่จะให้ประเทศหนึ่งๆ ได้รับประโยชน์สูงสุดจากการจัดสรรทรัพยากรอันมีจำกัดของประเทศซึ่งก็ทำให้มีการเพิ่มการแข่งขันทางการค้าในตลาดซึ่งจะส่งผลให้การผูกขาดทางการค้าลดลง

นโยบายการแข่งขันทางการค้า คือ ก็เพิ่มการแข่งขันทางการค้าเพื่อให้สินค้าบริการที่ได้มีการเปิดเสรีในสาขานั้นๆ ได้มีการผลิตสูงสุดตามความต้องการของสังคม และเปิดโอกาสให้ผู้แข่งขันรายใหม่ได้เข้ามาในตลาดโดยไม่ถูกปิดกั้นโดยการกระทำของผู้ขายที่มีอยู่แล้ว

ในตลาดนั้น หรือช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ขายที่มีอำนาจทางการตลาดกระทำการใดๆ จนทำให้ผู้ขายรายอื่นในตลาดไม่สามารถดำเนินกิจการได้อีกต่อไปจนต้องออกจากการแข่งขันไปในที่สุด

อย่างไรก็ตาม การแข่งขันทางการค้าในบางตลาดก็มีข้อจำกัด กล่าวคือ ในบางสาขาของการค้าและบริการนั้น จำต้องใช้ทุนสูงและความรู้ความชำนาญอันทันสมัย ด้วยเงื่อนไขเหล่านี้จึงอาจเป็นข้อจำกัดแก่การเข้ามาแข่งขันในสาขานั้นๆ ด้วยลักษณะเหล่านี้จึงอาจนำไปสู่การผูกขาดทางการค้า กฎระเบียบที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้านั้นส่วนใหญ่ก็มักจะกำหนดห้ามมิให้ทำการใดๆ ให้ผู้ประกอบการรายอื่นไม่สามารถเข้ามาแข่งขันได้ เช่น การรวบรวมกิจการเพื่อให้องค์กรที่มีอำนาจครอบงำตลาดได้มากขึ้นและสามารถกำหนดราคาขายได้ อันทำให้ผู้ประกอบการรายย่อยหรือรายเล็กไม่สามารถแข่งขันได้ หรือ การรวมกลุ่มกันระหว่างผู้ผลิตและผู้จัดหาวัตถุดิบ เป็นต้น แต่การพิจารณาว่าการที่ตลาดการค้า การบริการนั้นๆ มีการผูกขาดหรือกระทำผิดกฎระเบียบที่เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าหรือไม่อาจเป็นไปได้ยาก เพราะการที่ผู้ประกอบการล้มเหลวหรือไม่สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้อาจจะเป็นเพราะสาเหตุมาจากตัวผู้ประกอบการนั่นเอง เช่น ล้มเหลวในระบบการจัดการ

โดยปกติแล้วการที่ผู้ประกอบการในตลาดทำการปรับปรุงพัฒนาสินค้าและบริการของตนให้มีคุณภาพหรือประสิทธิภาพมากขึ้นหรือด้วยการจัดการต่างๆ ที่มีประสิทธิภาพทำให้สามารถลดต้นทุนการผลิตและทำให้ผู้ประกอบการที่มีประสิทธิภาพต่ำกว่าต้องออกจากกิจการ การกระทำดังกล่าวนี้ไม่ถือว่าขัดกับนโยบายการแข่งขันทางการค้า

อย่างไรก็ตาม การค้าเสรี การบริการ การลงทุนต่างๆ นั้นเมื่อมีลักษณะของกิจการข้ามชาติย่อมเป็นการมาถึงของบรรษัทข้ามชาติขนาดใหญ่ที่เข้ามาลงทุน ด้วยทุนมหาศาล และเทคโนโลยีที่ทันสมัย หากเข้ามาในประเทศผู้รับการลงทุนแล้วอาจเกิดลักษณะการรวบรวมกิจการจนทำให้มีองค์กรขนาดใหญ่ และลักษณะการดำเนินการบางกรณีอาจมีมาตรการเพื่อลดต้นทุนเป็นไปในทางเศรษฐศาสตร์ แต่ก็ไม่อาจปฏิเสธได้ว่า อาจนำไปสู่การผูกขาดทางการค้าได้ เพราะองค์กรขนาดเล็กย่อมเสียเปรียบในแง่ของทุน และศักยภาพในการลดต้นทุน ดังนั้น หากไม่มีกฎระเบียบที่ออกมาควบคุมการแข่งขันทางการค้า ก็อาจทำให้ผู้ประกอบการในประเทศเสียหายและในที่สุดเป็นการผูกขาดทางการค้า บริการ การลงทุนจากต่างชาติ สำหรับประเทศไทยได้มีกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันการแข่งขันทางการค้า คือ พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542

ในขณะที่ทุกประเทศเกือบทั่วโลกกำลังเจรจาการค้าทวิภาคีเพื่อแลกเปลี่ยนผลประโยชน์ระหว่างกันจากประเทศคู่ค้าและเพื่อลดอุปสรรคการค้าระหว่างกันโดยเฉพาะการลดภาษีให้เหลือน้อยที่สุด และใช้อัตราภาษีที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่มเพื่อเจรจาต่อรองประโยชน์แก่กัน

อนาคต รวมทั้งลดกำแพงกีดกันทางการค้าหรืออุปสรรคที่มีใช้ภายในระหว่างกัน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงความตกลงเกี่ยวกับการลงทุน และการบริการ และในอนาคตอันไม่ช้าประเทศไทยอันเป็นประเทศกำลังพัฒนาจะเข้าทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ โดยเฉพาะกับสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศมหาอำนาจทั้งทางด้านการเมืองของโลก และเศรษฐกิจ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพิจารณาความตกลงการค้าเสรีต่างๆ ที่สำคัญที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน การค้า โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาเข้าไปเกี่ยวข้องเพราะคาดได้ว่าบางหลักการสหรัฐอเมริกานำมาใช้ในความตกลงการค้าเสรีกับไทยด้วยเช่นกัน

ก่อนที่จะเข้าสู่การศึกษา วิเคราะห์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบของความตกลงการค้าเสรีของแต่ละประเทศคู่ภาคีที่ทำความตกลงระหว่างกันจำนวนทั้งสิ้น 11 ความตกลงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาหลักการพื้นฐานอันเป็นหลักการที่สำคัญที่ปรากฏในทุกๆ ความตกลงการค้าเสรีเพื่อให้การปฏิบัติต่อกันระหว่างนักลงทุนประเทศคู่ภาคีและนอกภาคีเป็นไปอย่างยุติธรรม หลักการดังกล่าวคือ หลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง หรือ MFN (General-Most-Favoured-Nation Treatment) และ การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ หรือ NT (National Treatment) และ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) อันเป็นหลักที่สำคัญที่เป็นตัวกำหนดว่าสินค้าใดจะได้รับสิทธิพิเศษทั้งหมดที่เกิดขึ้นจากความตกลง ซึ่งทางคณะที่ปรึกษาจะได้นำเสนอก่อนเข้าสู่บทวิเคราะห์ความตกลงการค้าเสรีเป็นรายฉบับไป

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN)

วัตถุประสงค์หลักของ GATT และ WTO คือการค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรม ดังนั้น หลักพื้นฐานเช่น หลักปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่จะนำไปสู่วัตถุประสงค์หลักขององค์กรดังกล่าว

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งนี้กำหนดให้ประเทศภาคีทุกประเทศได้รับการปฏิบัติที่เหมือนกัน กล่าวคือ สิทธิประโยชน์ใดๆ ที่ประเทศภาคีใดให้กับสินค้าที่มาจากหรือนำเข้ามาจากประเทศภาคีอีกประเทศหนึ่ง สิทธิประโยชน์เหล่านั้นต้องให้แก่สินค้าชนิดเดียวกัน (Like product) ที่มาจากประเทศภาคีอื่น โดยอัตโนมัติและไม่มีเงื่อนไข เช่น ประเทศ ก เก็บภาษีสินค้าชนิดหนึ่งที่น่าเข้ามาจากประเทศ ข ในอัตราร้อยละ 15 ต่อมาได้ยอมตกลงกับประเทศ ข โดยลดลงเหลือร้อยละ 10 สิทธิประโยชน์นี้จึงต้องตกให้แก่สินค้าชนิดเดียวกันนี้ที่นำเข้ามาจากประเทศภาคีอื่นเช่นกัน โดยอัตโนมัติและจะรอให้ประเทศภาคีอื่นนั้นยื่นข้อเสนอต่างตอบแทนไม่ได้เพราะเป็นการให้แบบไม่มีเงื่อนไข

หลักการนี้จึงเป็นการทำให้เกิดความเท่าเทียมกันในระหว่างประเทศภาคี การใช้หลัก MFN นี้จะต้องใช้กับทุกประเทศสมาชิกไม่ว่าสิทธิประโยชน์นั้นจะเริ่มให้กับประเทศใดก่อน นอกจากนี้อัตราภาษีที่ใช้กับประเทศสมาชิคนั้นต้องใช้อย่างเท่าเทียมกัน กล่าวคือ การปฏิบัติและวิธีการจัดเก็บภาษี ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่ให้ต้องมีความเท่าเทียมกันระหว่างประเทศสมาชิก WTO ตามหลัก MFN นั้นมีหลายประการ เช่น ภาษีศุลกากร ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เก็บโดยตรงจากการนำเข้าหรือส่งออก ค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เกี่ยวเนื่องกับการนำเข้าหรือส่งออกโดยเก็บจากกระบวนการ วิธีการในการจัดเก็บภาษีและค่าธรรมเนียม และกฎ ระเบียบพิธี ที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออก ทั้งนี้รวมไปถึงการยกเว้นต่างๆ เช่นกัน เช่น ยกเว้นภาษี

อย่างไรก็ตาม หลักการนี้ที่กำหนดให้สิทธิหรือประโยชน์ต่างๆ นั้นต้องให้แก่กันโดยอัตโนมัติและไม่มีเงื่อนไข แต่ในสภาพความเป็นจริงนั้นหลักการดังกล่าวไม่สามารถทำได้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติ ดังนั้นจึงมีบทบัญญัติในความตกลงภายใต้ WTO หลายมาตราที่ขอมให้มีการเลือกปฏิบัติได้คือ ไม่นำหลัก MFN มาใช้โดยเหตุผลในการให้เลือกปฏิบัติที่ขอมแตกต่างกันไป เช่น การปฏิบัติที่แตกต่างและเป็นพิเศษต่อประเทศกำลังพัฒนา การรวมกลุ่มเศรษฐกิจ การค้าชายแดน ข้อยกเว้นทั่วไปตามมาตรา 20 ข้อยกเว้นเพื่อความมั่นคงมาตรา 21 เป็นต้น

ดังนั้น เมื่อมีการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) โดยตกลงให้สิทธิพิเศษไม่ว่าจะเป็นสิทธิพิเศษทางการค้า การลงทุน การให้ความร่วมมือระหว่างประเทศ เป็นต้น ซึ่งเป็นสิทธิพิเศษที่ให้เฉพาะกับประเทศสมาชิกที่อยู่ในกลุ่มเท่านั้น ประเทศที่ไม่ใช่ประเทศสมาชิกหรือประเทศนอกกลุ่มความตกลงเขตการค้าเสรีนั้นๆ ขอมไม่ได้รับสิทธิพิเศษเหล่านี้ที่ให้แก่ประเทศสมาชิก และประเทศนอกกลุ่มจะเรียกร้องสิทธิพิเศษนั้นเอาแก่ประเทศสมาชิกที่ให้สิทธิพิเศษนั้นโดยอ้างหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) ไม่ได้ เนื่องจากการรวมกลุ่มเศรษฐกิจมีผลเป็นการยกเว้นหลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) อย่างไรก็ตาม หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) ก็จะมีผลใช้บังคับแก่กันระหว่างประเทศสมาชิกภายในกลุ่ม และในทางกลับกัน หากประเทศสมาชิกจะให้สิทธิพิเศษกับประเทศนอกกลุ่มที่เป็นพิเศษยิ่งกว่าประเทศสมาชิก ประเทศสมาชิกก็จะเรียกเอาสิทธิพิเศษที่ประเทศสมาชิกอีกประเทศหนึ่งให้แก่ประเทศนอกกลุ่มไม่ได้เฉกเช่นเดียวกัน เว้นแต่ประเทศสมาชิกจะระบุไว้เป็นการชัดแจ้งในความตกลงว่าหากประเทศสมาชิกใดให้สิทธิพิเศษทางการค้า หรือทางการลงทุนแก่ประเทศนอกกลุ่ม ให้ถือว่าประเทศนั้นได้ให้สิทธิพิเศษอย่างเดียวกันนั้นแก่ประเทศในกลุ่มด้วย หากประเทศผู้ให้สิทธิพิเศษมิได้ตั้งข้อสงวนไว้จะถือว่าประเทศนั้นต้องให้สิทธิพิเศษดังกล่าวแก่ประเทศสมาชิกอื่นในกลุ่มด้วย แต่หากว่าประเทศผู้ให้จะเรียกร้องเอาสิทธิพิเศษอย่างเดียวกันจากประเทศสมาชิกอื่น ประเทศนั้นต้องไปทำการตกลงเจรจากับประเทศสมาชิกอื่น จะเรียกร้องเอาโดยอ้างหลักต่างตอบแทน (Reciprocity) จากประเทศสมาชิกอื่นไม่ได้ เนื่องจากหลักต่างตอบแทนนั้น

เป็นเรื่องที่ประเทศสมาชิกจะต้องให้สิทธิพิเศษต่างตอบแทนกันแต่หาจำเป็นต้องให้สิทธิพิเศษแบบเดียวกันหรือเหมือนกันไม่

กลไกสำคัญต่อไปที่ทำให้นำไปสู่การค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรม นั้น คือ การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ หรือ NT (National Treatment) หลักการนี้เป็นการไม่เลือกปฏิบัติระหว่างสินค้านำเข้ากับสินค้านิดเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศผู้นำเข้า เป็นการสร้างหลักประกันว่าเมื่อสินค้านำเข้านั้นได้ผ่านเข้ามาสู่ภายในประเทศผู้นำเข้าแล้วย่อมต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกันต่อสินค้านิดเดียวกันที่ผลิตในประเทศผู้นำเข้า

การใช้หลักปฏิบัติอย่างชาตินี้มีหลักเกณฑ์ที่สำคัญเช่น สินค้านำเข้าจะถูกเก็บภาษีหรือค่าธรรมเนียมต่างๆ ไม่เกินกว่าที่เรียกเก็บจากสินค้านิดเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศ กฎหมาย ระเบียบ หรือข้อกำหนดต่างๆ ของประเทศผู้นำเข้าที่ผลกระทบต่อ การขาย การซื้อ การขนส่ง การจัดจำหน่าย การใช้สินค้านำเข้าจะต้องใช้บังคับกับสินค้านำเข้าไม่ด้อยไปกว่าสินค้านิดเดียวกันที่ผลิตภายในประเทศเป็นต้น

หลัก NT นี้มีขึ้นเพื่อป้องกันมิให้มีการให้ความคุ้มครองแก่สินค้านิดที่ผลิตภายในประเทศเพราะหากยอมให้มีการปฏิบัติที่แตกต่างกันระหว่างสินค้านำเข้ากับสินค้านิดที่ผลิตในประเทศย่อมเป็นอุปสรรคต่อการค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรม ดังนั้นมาตรการใดๆ ที่ประเทศผู้นำเข้าออกมาใช้หากสุดท้ายมีผลทำให้สินค้านิดที่ผลิตภายในประเทศมีความได้เปรียบหรือมีลักษณะ ให้ความคุ้มครองก็ย่อมเป็นการเลือกปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมกัน

แจกเช่นเดียวกับหลัก MFN ที่ยอมมีข้อยกเว้น ดังนั้นข้อยกเว้นของหลัก NT มี 5 ประการ

1. ไม่นำการปฏิบัติอย่างคนชาติมาใช้กับกฎหมาย ระเบียบและข้อกำหนดที่เกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐเมื่อสินค้านั้นมีการซื้อมาเพื่อการใช้ของรัฐ มิให้นำมาใช้ในเชิงพาณิชย์
2. ประเทศภาคีสามารถจ่ายเงินที่เป็นการอุดหนุนซึ่งให้เป็นการเฉพาะแก่ผู้ผลิตภายในประเทศได้ แต่กรณีนี้ต้องพิจารณาเป็นกรณีๆ ไป
3. การบังคับใช้กฎเกณฑ์เกี่ยวกับปริมาณสินค้านิดที่ผลิตในประเทศ Internal quantitative regulations กับ Exposed cinematograph films โดยพิจารณาจาก มาตรา 3.10 ของ GATT 1994
4. ความตกลงการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้ โดยความตกลงนี้อนุญาตให้ ประเทศภาคีที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาให้การอุดหนุนแก่ผู้ผลิต

ภายในประเทศด้วยการกำหนดให้ผู้ผลิตใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศทดแทนสินค้านำเข้าแต่ต้องอยู่ภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ในปัจจุบันข้อยกเว้นนี้ได้เลิกใช้ไปแล้ว

5. ความตกลงการค้าที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับมาตรการการลงทุน คือ โดยทั่วไป WTO ห้ามมิให้ประเทศสมาชิกกำหนดเงื่อนไขในการลงทุนในลักษณะที่กำหนดให้ผู้ลงทุนใช้สินค้าที่ผลิตภายในประเทศและกำหนดปริมาณการใช้สินค้านำเข้าในการผลิตสินค้าที่เป็นสัดส่วนกับมูลค่าหรือปริมาณของสินค้าที่ผลิตภายในประเทศซึ่งผู้ลงทุนใช้ในการผลิตเพื่อการส่งออก

หลักสำคัญอีกประการหนึ่ง คือ หลักต่างตอบแทน (Reciprocity)

หลักต่างตอบแทนนั้นเป็นกลไกที่เสริมให้มีการแผ่ขยายการค้าเสรีและการแข่งขันที่เป็นธรรมมากขึ้น เพราะหลักต่างตอบแทนคือ หลักการที่ประเทศหนึ่งจะให้สิทธิประโยชน์ใดๆแก่ประเทศหนึ่งก็ต่อเมื่อประเทศหนึ่งนั้นได้เสนอให้สิทธิประโยชน์เป็นการต่างตอบแทนด้วย และเมื่อมีการแลกเปลี่ยนสิทธิประโยชน์ระหว่างกันแล้วสิทธิเหล่านี้ก็จะตกแก่ประเทศสมาชิกอื่นที่ไม่ได้เข้าร่วมตกลงนั้นด้วยตามหลัก MFN ทำให้เกิดการค้าที่เป็นเสรีมากขึ้นและลดอุปสรรคทางการค้าไปได้มากขึ้น

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

สินค้าที่ส่งออกไปประเทศคู่ภาคีจะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีศุลกากร ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี จะต้องเป็นสินค้าที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขที่ตกลงกันไว้ในความตกลงและเป็นกฎเกณฑ์ที่องค์การการค้าโลก (World Trade Organization: WTO) นำมาใช้กับสินค้านำเข้าส่งออก โดยกำหนดให้มีการรับรองแหล่งกำเนิดสินค้า หรือให้แสดงข้อมูลการได้แหล่งกำเนิดในประเทศที่ผลิตสินค้าที่แท้จริง

นอกจากนี้ในการนำเข้าหรือส่งออกสินค้า ศุลกากรจะเก็บข้อมูลแหล่งกำเนิดประเมินอัตราอากรขาเข้าให้ถูกต้อง ในการค้าระหว่างประเทศแหล่งกำเนิดสินค้าจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อให้ มีข้อมูลมาใช้แสดงแหล่งกำเนิดที่ถูกต้อง ทั้งการมีกฎแหล่งกำเนิดที่ชัดเจนแน่นอนทำให้สามารถปรับปรุงเทคโนโลยีการผลิตให้เป็นไปตามเงื่อนไขการได้แหล่งกำเนิดหรือแม้แต่ทำให้ผู้ประกอบการสามารถเลือกนำเข้าวัตถุดิบที่มีแหล่งกำเนิดที่ถูกต้องตามความตกลงที่ได้ทำกันไว้ เจ้าหน้าที่ศุลกากร จะทำการตรวจหาแหล่งกำเนิดของสินค้าโดยหลักการจาก WTO จะมีหลักการคิดจาก วัตถุดิบมาผลิตเป็นสินค้าส่งออกได้ 2 แนวทางใหญ่ๆคือ

1. นำวัตถุดิบจากในประเทศเดียวทั้งหมด (Wholly Obtained:WO) โดยไม่มีการนำเข้า แล้วนำมาแปรรูปเป็นสินค้าส่งออก ได้แก่ วัตถุดิบที่ได้จากธรรมชาติ เช่น แร่ธาตุ สัตว์ พืช พันธุ์ต่างๆ เป็นต้น เช่น แร่ทองคำในประเทศไทยถูกนำมาแปรรูปออกมาเป็นทองรูปพรรณ ก็ถือว่า มีแหล่งกำเนิดในประเทศไทย

2. วัตถุดิบมาจากการนำเข้ามาผลิตสินค้าโดยมีการแปรรูปอย่างเพียงพอ หรือ การเปลี่ยนแปลงสภาพอย่างสำคัญ (Substantial Transformation: ST) โดยมีลักษณะได้ดังนี้

2.1 มีผลต่อการเปลี่ยนพิกัดศุลกากร (Change of tariff classification) โดยจะมีรหัสที่ใช้กำหนดการได้แหล่งกำเนิดของสินค้าที่ผลิตขึ้นมาแล้วส่งออก แต่เนื่องจากพิกัดศุลกากรนั้นไม่สามารถแบ่งประเภทสินค้าลงรายละเอียดให้กับสินค้าทุกรายการได้ จึงต้องกำหนดเลขพิกัดศุลกากรเพิ่มเติม

2.2 ทำให้มีมูลค่าเพิ่ม (Value added) โดยกำหนดสัดส่วนมูลค่าการผลิตที่มีระดับสูงขึ้นหรือใช้สัดส่วนวัตถุดิบจากในประเทศซึ่งถือว่ามากพอที่จะเป็นสัดส่วนใหญ่ ซึ่งกฎสัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบภายในประเทศ (Regional Value Content:RVC) อาจจะถูกนำมาใช้ในรูปของการกีดกันได้หากไปกำหนดกฎว่าด้วยสัดส่วนนี้โดยไม่ได้พิจารณาอย่างท่องแท้ถึงสภาพการผลิตของสินค้านั้นๆ

ดังนั้น หากรัฐบาลไทยจะไปเจรจาตกลงการค้าเสรีกับประเทศใดควรจะพิจารณาให้รอบคอบเสียก่อนถึงสภาพการผลิตที่แท้จริงของสินค้านั้นภายในประเทศว่าขาดแคลนวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตนั้นมากน้อยเพียงใด เพราะหากไปกำหนดสัดส่วนสูงในวัตถุดิบที่ใช้ผลิตสินค้าโดยไทยขาดแคลนวัตถุดิบนั้นและต้องนำเข้าเพื่อผลิตอาจจะทำให้ประเทศไทยไม่ได้รับผลประโยชน์ของการลดภาษีหรือสิทธิพิเศษจากความตกลงการค้าเสรีเลยเพราะอาจจะไม่ถึงว่าได้แหล่งกำเนิดในประเทศไทย

ในบพนี้คณะที่ปรึกษาได้ศึกษาแนวทางและสาระสำคัญในแง่ของกฎหมายทั้งกฎหมายภายในและกฎหมายระหว่างประเทศตามความตกลงการค้าเสรีที่ไทยผูกพันกับประเทศต่างๆ ได้แก่ ญี่ปุ่น จีน อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์เปรู และบาหลีเรน และความตกลงที่สหรัฐอเมริกาผูกพันกับประเทศออสเตรเลีย เม็กซิโก และประเทศไทย

4.1 ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน - จีน

(ASEAN - China Free Trade Agreement)

ข้อมูลทั่วไป

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-จีนนั้นไม่ได้อยู่ในรูปของความตกลงแบบทวิภาคี หากแต่อยู่ในรูปของความตกลงแบบกลุ่มหรือพหุภาคี โดยจีนได้เข้ามาทำความตกลงเปิดเจรจาการค้าเสรีกับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งกลุ่มซึ่งได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย และเวียดนาม โดยอาเซียนกับจีน ได้ลงนามกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-จีน (Framework Agreement on ASEAN -China Comprehensive Economic Cooperation) เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 เพื่อเป็นกรอบและแนวทางสำหรับการเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน ที่ครอบคลุมทั้งเรื่องการเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ต่อมาทั้งสองฝ่ายได้สามารถสรุปการเจรจาและลงนามในความตกลงเฉพาะด้านการค้าสินค้าระหว่างอาเซียน-จีนภายใต้กรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจดังกล่าว (Agreement on Trade in Goods of the Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-operation between the ASEAN and China) ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2547 ณ กรุงเวียงจันทน์ ประเทศลาว

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการเปิดเสรีทางการค้าที่ไทยและจีนมีพันธกรณีร่วมกันแล้วหรือมีผลใช้บังคับแล้วนั้น ได้แก่การเปิดเสรีทางการค้าสินค้านั้น ยังไม่รวมถึงการเปิดเสรีในด้านอื่นๆ เช่น การค้าบริการ การลงทุน โดยในส่วนที่เป็นการค้าบริการ การลงทุน หรือความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ นั้น ซึ่งจีนยังคงสงวนท่าทีที่จะผลักดันให้มีการเปิดเสรีอย่างเต็มรูปแบบ แต่ไทยและจีนผูกพันที่จะเปิดเสรีและกำหนดรายละเอียดกันในอนาคตแต่ในขณะนี้เป็นแต่เพียงกรอบความตกลงการเปิดเสรีอย่างกว้างๆ เท่านั้น

4.1.1 กรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (Framework Agreement on ASEAN -China Comprehensive Economic Cooperation)

กรอบความร่วมมือได้กำหนดขอบเขตการเปิดเสรี สาขาที่จะมีการเจรจาให้เปิดเสรีและแนวทางที่จะผลักดันให้มีการเปิดเสรีดังนี้

วัตถุประสงค์ของความตกลงมีดังนี้

ก) ส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ การค้า และการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ข) เปิดเสรีอย่างก้าวหน้าและส่งเสริมการค้าสินค้าและบริการ สร้างนโยบายการลงทุนที่โปร่งใส เป็นเสรีและอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน

ค) ริเริ่มสาขาใหม่ๆ และพัฒนามาตรการที่เหมาะสมในอันที่จะสร้างความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ง) อำนวยความสะดวกให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพของประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่และประสานความแตกต่างของระดับการพัฒนาของกลุ่มประเทศภาคี

มาตรการสำหรับกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

กลุ่มประเทศภาคีจะต้องจัดให้มีการเจรจาจัดตั้งเขตเศรษฐกิจเสรีภายใน 10 ปี โดย

ก) กำจัดอุปสรรคทางด้านภาษีและที่มิใช่ภาษีอย่างก้าวหน้าครอบคลุมการค้าอย่างมาก

ข) เปิดเสรีอย่างก้าวหน้าด้านการค้าบริการโดยครอบคลุมการค้าสาขาบริการอย่างมาก

ค) กำหนดนโยบายด้านการลงทุนที่เปิดและสร้างการแข่งขันที่อำนวยความสะดวกและส่งเสริมการลงทุนภายในกลุ่ม

ง) มีมาตรการที่เป็นพิเศษ แตกต่างและยืดหยุ่นให้กับประเทศสมาชิก

จ) กำหนดมาตรการที่อำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งไม่ได้จำกัดแค่การลดขั้นตอนด้านศุลกากรและพัฒนาความตกลงร่วมกันเท่านั้น

ฉ) ขยายความร่วมมือด้านเศรษฐกิจในสาขาที่จะมีการตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่จะถือถือต่อการเชื่อมโยงด้านการค้าและการลงทุนในเชิงลึก

ช) กำหนดกลไกที่เหมาะสมเพื่อให้การปฏิบัติตามพันธกรณีของความตกลงนี้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most - Favoured-Nation Treatment : MFN)

ข้อ 9 ของกรอบความตกลงฯ กำหนดว่าประเทศจีนมีพันธกรณีที่ต้องให้การปฏิบัติแก่ทุกชาติในสมาชิกอาเซียนเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งตามหลักการของ WTO แม้ว่าชาตินั้นจะไม่ได้เป็นสมาชิกของ WTO ก็ตาม หมายความว่า แม้ว่าประเทศใดในอาเซียนจะไม่ได้เป็นสมาชิก WTO ก็จะได้รับ MFN จากจีนอย่างเท่าเทียมกัน โดยผลของข้อตกลงฉบับนี้

เป็นที่น่าสังเกตว่ากรอบข้อตกลงการเปิดเสรีระหว่างอาเซียนกับจีนนี้ไม่ได้ระบุถึงการให้สิทธิพิเศษเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) นั่นก็หมายความว่า นักลงทุนของอาเซียนที่เข้าไปลงทุนในประเทศจีนอาจไม่ได้รับความคุ้มครองตามกฎหมายของประเทศจีนเทียบเท่าคนชาติจีน อย่างไรก็ตาม ในทางกลับกันหากนักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนในประเทศไทย ประเทศไทยก็ไม่มีพันธกรณีที่จะต้องให้สิทธิพิเศษเยี่ยงคนชาติแก่นักลงทุนจีนเช่นกัน แต่ในที่นี้หมายถึงกรอบความตกลงในภาพรวมเท่านั้น ซึ่งในอนาคตเมื่อมีการลงนามความตกลงการค้าเสรีในสาขาต่างๆ อาจมีการกำหนดเรื่องการให้สิทธิพิเศษเยี่ยงคนชาติโดยเฉพาะแต่สาขา

กรอบความตกลงในด้านการลงทุน

กำหนดให้สมาชิกส่งเสริมการลงทุนและสร้างนโยบายการลงทุนที่เป็นเสรี อำนาจความความสะดวก โปร่งใส และแข่งขัน โดยภาคีตกลงที่จะเข้าสู่การเจรจาเพื่อเปิดเสรีนโยบายการลงทุนอย่างก้าวหน้า กระชับความร่วมมือด้านการลงทุน การอำนวยความสะดวกด้านการลงทุน และการยกระดับความโปร่งใสของกฎระเบียบและข้อบังคับด้านการลงทุน และคุ้มครองการลงทุน ซึ่งในขณะนี้ทั้งสองฝ่ายยังไม่ได้มีการลงนามในความตกลงการเปิดเสรีทางการลงทุนภายในกรอบความตกลงฯ นี้ ซึ่งอยู่ในระหว่างการเจรจาของทั้งสองฝ่าย

ขณะที่ปรึกษาเห็นว่าหากมีการเปิดเสรีทางการลงทุนระหว่างอาเซียน-จีน ในอนาคต ไทยจำเป็นต้องเตรียมพร้อมในเรื่องของกฎระเบียบต่างๆ ให้อำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนมากยิ่งขึ้นสำหรับสาขาการลงทุนที่ไม่กระทบกระเทือนต่อความสามารถในการแข่งขันของนักลงทุนไทย เนื่องจากเมื่อเปิดเสรีอาเซียน-จีนแล้ว ทำให้ประเทศอื่นๆ ในอาเซียนต่างดึงดูดความสนใจของนักลงทุนต่างชาติที่จะเข้าไปลงทุนเช่นประเทศเวียดนามที่ในขณะนี้ค่อนข้างเปิดเสรีทางการลงทุนมากขึ้นและเป็นแหล่งที่นักลงทุนต่างชาติเริ่มให้ความสนใจมากขึ้นทั้งในแง่ของแรงงาน ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรแรงงานและสภาพทางภูมิศาสตร์ซึ่งประเทศเวียดนามมีระยะทางในการเดินทางใกล้กับจีนมากกว่าไทยทำให้ความสะดวกในการขนถ่ายสินค้ามากกว่า

อย่างไรก็ตาม หากมองในแง่การเข้ามาลงทุนในไทยสำหรับสาขาที่นักลงทุนไทย ยังไม่มีความสามารถในการแข่งขันมากพอคือเช่นอุตสาหกรรมแร่บางประเภท เช่น อุตสาหกรรมการถลุงเหล็ก อุตสาหกรรมการผลิตอะลูมิเนียม ซึ่งในขณะนี้ไทยยังไม่มีโรงงานในการผลิตในอุตสาหกรรมดังกล่าวแต่ยังต้องนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศเพื่อนำมาประกอบและแปรรูปก่อนการส่งออก เนื่องจากไทยยังขาดทุนและเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตอยู่อย่างมาก ดังนั้น หากไทยมีความจำเป็นต้องเปิดเสรีทางการค้าในภาคอุตสาหกรรมดังกล่าวแล้ว จะมีผลให้นักลงทุนจีนเข้ามาลงทุนแข่งขันได้อย่างเต็มที่ซึ่งจีนมีความพร้อมในแง่ของทุนมากกว่าไทย ดังนั้นขณะที่ปรึกษาเห็นว่าหากมีการเปิดการลงทุน ไทยจะต้องระวังในเรื่องกฎหมายการลงทุนของจีนด้วย เนื่องจากกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนของประเทศไทยค่อนข้างเปิดรับต่อการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติอยู่แล้ว แต่หากพิจารณาในแง่ของการที่นักลงทุนไทยจะเข้าไปลงทุนในประเทศจีนอาจเกิดความเสียหายเปรียบในแง่ของอุปสรรคของกฎหมายภายในของจีนที่อาจมีความยุ่งยาก ซับซ้อนเนื่องจากทั้งลักษณะการปกครองของจีนและธรรมเนียมปฏิบัติด้วย ฉะนั้น ไทยควรทำความเข้าใจและต้องมั่นใจว่าหากนักลงทุนไทยเข้าไปลงทุนในประเทศจีนแล้วจะไม่พบอุปสรรคอันก่อให้เกิดภาระทางระยะเวลาและต้นทุน หรืออาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อธุรกิจ มีการเจรจาให้เงินแก้ไขกฎระเบียบภายในที่มักสร้างความยุ่งยากและมีขั้นตอนต่างๆ ซับซ้อนเพื่อให้นักลงทุนไทยสามารถเข้าไปลงทุนในจีนได้สะดวกยิ่งขึ้น

นอกจากนี้ ในการเจรจาไทยควรมีความระมัดระวังเรื่องการเวนคืนไปเป็นของรัฐ ของทางการเงิน ควรมีข้อตกลงที่ชัดเจนในเรื่องขอบเขตของการเวนคืนและข้อยกเว้นที่ให้มีมาตรการในการเวนคืนได้ที่ชัดเจน

กรอบความตกลงในด้านการค้าสินค้า

ในการพิจารณาการยกเว้นหรือลดอัตราภาษีศุลกากร มีการแบ่งสินค้าออกเป็นสองได้แก่ กลุ่มสินค้าปกติและกลุ่มสินค้าอ่อนไหว โดยกลุ่มสินค้าปกติกำหนดเป้าหมายให้มีการลด/ยกเลิกภาษีที่เรียกเก็บจริงอย่างค่อยเป็นค่อยไปรวมถึงยกเลิกภาษีอย่างสิ้นเชิง โดยครอบคลุมระยะเวลาตั้งแต่ 1 มกราคม 2005 ถึง 2010 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียน 6 (บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์และไทย) และ 1 มกราคม 2005 ถึง 2015 สำหรับประเทศสมาชิกอาเซียนใหม่ (กัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม) และในกรณีที่มีการลดภาษีแล้วแต่ยังไม่ได้ยกเลิกภาษีอย่างสิ้นเชิง จะต้องกำหนดให้ยกเลิกอย่างก้าวหน้าภายในระยะเวลาที่กำหนด สำหรับกลุ่มสินค้าอ่อนไหว กำหนดให้มีการลดภาษีจนถึงอัตราสุดท้ายตามระยะเวลาที่กำหนด

ในกรอบความตกลงนี้ได้มีผลบังคับใช้ในเรื่องการลดภาษีสินค้าล่วงหน้า (Early Harvest) ในตัวซึ่งกำหนดให้คู่สัญญาลดภาษีสินค้าล่วงหน้าก่อนใช้ความตกลงในการค้าสินค้า

สำหรับสินค้าในหมวด 01-08 อันได้แก่ สัตว์มีชีวิต เนื้อสัตว์และส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้ ปลา ผลิตภัณฑ์นม ไข่สัตว์ปีก ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ต้นไม้ พืชผักที่บริโภคได้ และผลไม้และลูกนัตที่บริโภคได้รวมทั้งสินค้าเฉพาะ (Specific products) ที่มีผลเฉพาะกับประเทศที่ตกลงกันสองฝ่ายเท่านั้น เช่น ไทยกับจีนได้ตกลงที่จะเร่งลดภาษีระหว่างกันอีก 2 รายการ คือ ถ่านหินแอนทราไซต์และถ่านหินโค้ก/เซมิโค้ก โดยให้จีนและอาเซียนเดิม 6 ประเทศ เริ่มต้นการลดภาษีในวันที่ 1 มกราคม 2547 และลดภาษีลงเป็น 0% ภายในในวันที่ 1 มกราคม 2549 และให้ความยืดหยุ่นกับอาเซียนใหม่ 4 ประเทศ ในอัตราและระยะเวลาเริ่มลดภาษีแต่ต้องลดภาษีเป็น 0% ภายในปี 2553 ดังนั้นเฉพาะสินค้านี้กล่าวในหมวด 01-08 เท่านั้นที่จะมีผลให้คู่สัญญาลดภาษีทันทีภายใต้กรอบความตกลงอาเซียน-จีน ฉบับนี้ สำหรับการลดภาษีสินค้าทั่วไปหรือสินค้าที่ไม่ได้อยู่ใน Early Harvest Program จะมีการตกลงในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน-จีน ต่างหาก ซึ่งจะกล่าวถึงในความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน-จีน โดยเฉพาะในข้อ 2

ข้อยกเว้น

ข้อ 10 ของกรอบความตกลงกำหนดข้อยกเว้นในการใช้มาตรการการเปิดเสรีว่า มาตรการต่างๆ จะไม่ใช้ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการปฏิบัติตามอำเภอใจหรืออย่างไม่มีเหตุผลระหว่างประเทศคู่ภาคี หรือก่อให้เกิดอุปสรรคแอบแฝงต่อการค้าระหว่างประเทศ แต่อย่างไรก็ตาม คู่ภาคีแต่ละฝ่ายมีสิทธิบังคับใช้มาตรการในการคุ้มครองความมั่นคงของชาติ ทรัพย์สินลับที่มีคุณค่าทางศิลปะ ประวัติศาสตร์ และโบราณคดี หรือมาตรการอื่นที่จำเป็นในการคุ้มครองศีลธรรมอันดีของประชาชน การคุ้มครองชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ

ทั้งสองฝ่ายตกลงที่จะสร้างความร่วมมือระหว่างกัน 5 สาขา ได้แก่ การเกษตร เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การลงทุน การพัฒนาภูมิปัญญา ซึ่งความร่วมมืออาจขยายไปถึง การธนาคาร การเงิน การท่องเที่ยว การอุตสาหกรรม การขนส่ง โทรคมนาคม ทรัพย์สินทางปัญญา วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีชีวภาพ ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ พลังงาน และการพัฒนาอนุภูมิภาค โดยกำหนดกรอบมาตรการในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน เช่นความร่วมมือในการกำหนดมาตรการตรวจสอบ การแก้ไขอุปสรรคทางการค้าและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี ความร่วมมือทางการศุลกากร การส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น จะเห็นได้ว่ากรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างอาเซียน-จีน นี้เป็นการกำหนดแนวทางและหลักการอย่างกว้างเพื่อที่จะนำไปสู่การเจรจาตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจในรายละเอียด ซึ่งกรอบความตกลงดังกล่าวเป็นกำหนดนโยบายที่สอดคล้องกับหลักการของ

WTO ที่ไทยและประเทศสมาชิก WTO ยอมรับกันอย่างกว้างขวางอยู่แล้ว เช่น ไม่ว่าจะเป็นนโยบายการลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากรที่กำหนดให้ลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ทั้งนี้สำหรับสินค้าบางประเภทภายใต้ Early Harvest Program สำหรับสินค้ากลุ่มพิกัด 01-08 นโยบายการห้ามใช้มาตรการกีดกันอื่นที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรเว้นแต่จะตกอยู่ภายใต้ข้อยกเว้นของ WTO เช่น มาตรการการปกป้อง (Safeguard) ตามมาตรา 20 หรือกรอบนโยบายด้านการลงทุนที่เพียงแต่กำหนดไว้อย่างกว้างๆ ให้คู่สัญญาอำนวยความสะดวกให้มีการเปิดเสรีทางการลงทุนในอนาคต ดังนั้น ขณะที่ปรึกษาไม่พบว่ากรอบความตกลงระหว่างอาเซียน-จีน นี้จะมีผลกระทบทางด้านกฎหมายต่อกฎหมายภายในของไทย โดยไม่มีมาตรการใดที่ทำให้ไทยต้องแก้กฎหมายให้เป็นไปในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหายหรือเกิดความขัดแย้งต่อกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันแต่อย่างใด การพิจารณาในรายละเอียดในแง่ของความตกลงขัดแย้งกับกฎหมายไทยในเรื่องใดนั้นต้องพิจารณาจากตัวความตกลงการเปิดเสรีโดยตรง ซึ่งในขณะนี้ไม่มีเพียงสาขาเดียวที่ได้มีการลงนามในความตกลงการเปิดเสรีระหว่างอาเซียน-จีนแล้ว คือ ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน-จีน

4.1.2 ความตกลงการค้าสินค้าภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และสาธารณรัฐประชาชนจีน (Agreement on Trade in Goods of the Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-operation between the ASEAN and China)

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติว่าด้วยการเก็บภาษีอากรและข้อบังคับภายใน

แม้ว่าในกรอบความตกลงฯจะไม่ได้กำหนดไว้ในเรื่องการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแต่ในความตกลงการค้าสินค้านี้กำหนดไว้ว่าแต่ละประเทศภาคีจะต้องให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) ต่อสินค้าจากกลุ่มประเทศภาคีซึ่งเป็นหลักการเดียวกันกับหลักการเปิดเสรีทางการค้าไทย-ญี่ปุ่นและหลักการการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติตามหลักสากล กล่าวคือ หากไทยส่งสินค้าไปยังประเทศจีน ทางการเงินจะต้องปฏิบัติต่อสินค้าจากไทยดังเช่นที่ปฏิบัติต่อสินค้าของจีน ในทางกลับกันไทยก็ห้ามกีดกันสินค้าจากจีนที่นำเข้ามาขายในประเทศไทยโดยถือเสมือนว่าเป็นสินค้าของไทยภายใต้ความตกลงอาเซียน-จีน นี้

การลดและยกเลิกภาษีศุลกากร

การลดและยกเลิกภาษีศุลกากรจะใช้อัตราภาษีที่เก็บจริงโดยจะรวมถึงสินค้าทุกรายการที่ไม่ได้อยู่ในหมวด 01-08 ตาม Early Harvest Program ที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยจะแบ่งสินค้าทั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ 1) การลดภาษีสินค้าปกติ และ 2) การลดภาษีสินค้าอ่อนไหว

1) **สินค้าปกติ (Normal Track):** กำหนดให้ลดอัตราภาษีที่สูงกว่า 20% ให้เหลือ 20% ในวันที่ 1 มกราคม 2548 ส่วนภาษีที่มีอัตราต่ำกว่า 20% ให้ลดอัตราภาษีลงตามลำดับ และอัตราภาษีของสินค้าทั้งหมดจะต้องลดลงเหลือ 0% ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 (5 ปี) พร้อมกับให้สินค้าจำนวน 150 รายการได้รับความยืดหยุ่นให้ลดภาษีเหลือ 0% ได้ถึงปี 2555 (7 ปี) รวมทั้งให้เพิ่มสินค้าที่จะมีอัตราภาษีอยู่ที่ 0-5% จากจำนวน 40% ในปี 2548 เป็น 60% ในปี 2550 โดยสินค้าประเภทแร่ส่วนใหญ่จะถูกระบุไว้ในตารางสินค้าปกติของไทยซึ่งแต่กำหนดให้ภานำเข้าอยู่ที่ร้อยละ 1 ในปี 2550 และให้ลดลงเหลือศูนย์ในปี 2551

2) **สินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track):** จะมีได้ไม่เกิน 400 รายการและไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าการนำเข้า โดยกำหนดให้ลดอัตราภาษีเหลือ 20% ในปี 2555 และมีอัตราภาษีสุดท้ายอยู่ที่ 0-5% ในปี 2561 ส่วนสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive Track) ได้ตกลงในเบื้องต้นที่จะกำหนดไม่ให้เกิน 40% หรือ 100 รายการของสินค้าอ่อนไหวทั้งหมด โดยต้องเลือกหลักเกณฑ์ที่มีจำนวนรายการน้อยกว่า และลดอัตราภาษีเหลือ 50% ในปี 2558

ดังนั้น ในแง่ของผลกระทบจากการเปิดเสรีด้านการค้าต่อกฎหมายภายในของไทย คณะที่ปรึกษาไม่พบว่าข้อตกลงเหล่านี้จะมีผลให้ต้องมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎหมายภายในอันเป็นสาระสำคัญแต่อย่างใดเนื่องจากมาตรการการลดอัตราศุลกากรก็เป็นไปตามหลักการยอมรับการเปิดเสรีทางการค้าตามหลักของ WTO อยู่แล้ว

อย่างไรก็ดี คณะที่ปรึกษาเห็นว่าในปัจจุบันสินค้าที่นำเข้ามาจากประเทศจีนมักมีราคาถูกกว่าสินค้าอย่างเดียวกันที่ผลิตในไทยซึ่งทำให้ผู้บริโภคเริ่มหันไปซื้อสินค้าของจีนมากขึ้น ในสินค้าบางประเภทที่มีรูปแบบภายนอกเหมือนกันแต่คุณภาพอาจมีความแตกต่างซึ่งข้อเท็จจริงในเรื่องความแตกต่างของคุณภาพนี้ผู้บริโภคไม่ทราบ ดังนั้นเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าไทยควรเตรียมความพร้อมในเรื่องกฎหมายหรือกฎระเบียบเพื่อควบคุมคุณภาพสินค้าทำให้ผู้บริโภคได้มีโอกาสเลือกซื้อและตัดสินใจซื้อสินค้าที่มีคุณภาพและราคาที่แตกต่างกัน ซึ่งขณะนี้ประเทศจีนก็ได้มีการกำหนดคุณภาพสินค้าที่นำเข้าจากประเทศอื่นไว้เช่นกัน

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

ประเทศสมาชิกที่ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีนั้นมีเงื่อนไขว่าจะต้องเป็นสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดจากประเทศที่เป็นภาคีเท่านั้น ซึ่งตามข้อตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าอาเซียน-จีน นี้ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาให้แหล่งกำเนิดสินค้าไว้ดังนี้

1) ให้ใช้หลักการได้มาทั้งหมด หรือ Wholly Obtained ในสินค้าเกษตรขั้นพื้นฐาน หมายความว่าสินค้าเกษตรจากจีนที่จะนำเข้ามาในไทยจะต้องเป็นสินค้าที่ได้มาจากประเทศจีนทั้งหมดเท่านั้น

2) สินค้าประเภทอื่นๆ ต้องมีมูลค่าของวัตถุดิบที่ใช้ภายในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 โดยสามารถนำมูลค่าของวัตถุดิบจากทุกประเทศสมาชิกมารวมกันได้

3) กฎแหล่งกำเนิดสินค้าเฉพาะ (Product Specific Rules: PSR) สำหรับบางสินค้า โดยได้ตกลงสินค้ากลุ่มแรกส่วนใหญ่เป็นสิ่งทอ และกำลังเจรจาสินค้ากลุ่มที่สองโดยสินค้าที่ไทยผลิตได้ คือ สินค้าทะเลกระป๋อง อัญมณีและเครื่องประดับ

ดังนั้น สินค้าประเภทแร่หรือสินค้าที่แปรรูปมาจากวัตถุดิบของแร่ จะต้องมีการนำกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าในข้อที่ 2 มาใช้ เช่น สินค้าที่นำเข้าจากจีนที่ผลิตจากวัตถุดิบที่หาได้ในประเทศจีนน้อยกว่าร้อยละ 40 ก็จะไม่ได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีจากไทย แต่หากสินค้านี้ดังกล่าวประกอบเป็นสินค้านำเข้าจากจีนซึ่งประกอบด้วยวัตถุดิบ ร้อยละ 20 จากจีน ร้อยละ 30 จากเวียดนาม และอีกร้อยละ 50 จากฟิลิปปินส์ ก็จะได้รับลดหรือยกเว้นอัตราภาษีเช่นกันเพราะเวียดนามและฟิลิปปินส์ต่างก็เป็นสมาชิกอาเซียนในทางกลับกันหากไทยส่งออกสินค้าในอุตสาหกรรมแร่ไปประเทศจีนสินค้านั้นก็ต้องผ่านการผลิตโดยใช้วัตถุดิบของไทยไม่ร้อยละ 40 เช่นกัน หากมีวัตถุดิบของไทยอยู่น้อยกว่าร้อยละ 40 สินค้านั้นจะต้องมีส่วนประกอบของวัตถุดิบที่เหลือมาจากประเทศภาคีในความตกลงนี้เท่านั้น ซึ่งกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าในข้อนี้อาจเป็นอุปสรรคต่อผู้ส่งออกของไทยในเรื่องสินค้าไม่ได้แหล่งกำเนิดในกรณีที่มีผู้ผลิตนำเข้าวัตถุดิบมากกว่าร้อยละ 60 มาจากประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศภาคี เช่น ออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเทศผู้ส่งออกที่สำคัญในอุตสาหกรรมแร่ เนื่องจากไทยยังไม่สามารถผลิตสินค้าที่เป็นวัตถุดิบบางประเภทได้โดยมากยังต้องอาศัยการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ

พิธีการศุลกากรและการค้าไร้กระดาษ (Customs Procedures and Paperless)

ในข้อตกลงการค้าอาเซียน-จีน นี้ กำหนดเฉพาะมาตรการในการลดหรือยกเว้นอากรศุลกากรเท่านั้น โดยไม่ได้กำหนดมาตรการเกี่ยวกับการดำเนินพิธีการศุลกากรให้ง่ายขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกในการนำเข้าหรือส่งออกสินค้านำเข้าระหว่างประเทศภาคี ความยุ่งยากในการตรวจปล่อยสินค้านำเข้า ส่งออก ย่อมขึ้นอยู่กับ กฎ ระเบียบทางศุลกากรของประเทศภาคีที่ผู้นำเข้าไม่มีทางเลือกอื่นในการหลีกเลี่ยงจากความยุ่งยากในการดำเนินงานหรือติดต่อกับเจ้าหน้าที่ของรัฐของประเทศผู้นำเข้า นอกจากนี้ต้องปฏิบัติตามกฎหรือระเบียบนั้นเท่านั้น ซึ่งในบางกรณีความล่าช้าในการตรวจปล่อยสินค้าของเจ้าหน้าที่และความซับซ้อนทางด้านเอกสาร อาจก่อให้เกิดความเสียหาย

ต่อผู้นำเข้าที่สุจริต หรือการค้าในภาพรวมได้ แม้ว่าไทยจะเปิดเสรีทางการค้ากับจีนภายใต้ความตกลงทางการค้าอาเซียน-จีน แต่ในทางปฏิบัติโดยเฉพาะในเรื่องของพิธีการศุลกากรที่ต้องมีความคล่องตัวเพื่อให้การค้าเงินบาทเป็นไปอย่างราบรื่น ผู้ส่งออกไทยอาจประสบข้อติดขัดยุ่งยากที่เกี่ยวกับพิธีการศุลกากรของจีนได้

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favored-Nation Treatment: MFN)

ข้อตกลงทางการค้าอาเซียน-จีน ฉบับนี้ไม่ได้ให้ MFN แก่ประเทศภาคี ในกรณีที่ประเทศภาคีให้ MFN แก่ประเทศอื่นนอกภาคี กล่าวคือ การให้สิทธิพิเศษทางการค้าใดๆ ที่จีนให้แก่ประเทศอื่นใดที่ไม่ใช่ภาคีในข้อตกลงฉบับนี้ที่ดีกว่าสิทธิพิเศษที่จีนให้แก่ไทย ไทยจะอ้างสิทธิการได้รับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) จากจีนโดยขอสิทธิพิเศษอย่างเดียวกันโดยอ้างความตกลงการเปิดการค้าเสรีฉบับนี้เพื่อให้สอดคล้องกับหลัก MFN ของ WTO นั้นไม่ได้ เนื่องจากข้อตกลงฉบับนี้ไม่ได้กำหนดไว้เป็นการเฉพาะ

มาตรการปกป้อง

เป็นที่น่าสังเกตว่าในข้อตกลงการค้าอาเซียน-จีน มีข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรการปกป้องไว้หลายข้อ ข้อแรก ประเทศภาคีซึ่งเป็นสมาชิกองค์การการค้าโลก (WTO) สงวนสิทธิในการใช้มาตรการปกป้องภายในข้อ 19 ของ แกดด์ 1994 ซึ่งเป็นมาตรการปกป้องในกรณีที่เกิดความเสียหายต่อผู้ผลิตภายในประเทศหรือต่อสินค้าอื่นๆ ภายในประเทศ โดยที่ประเทศภาคีจะใช้มาตรการปกป้องดังกล่าวได้แค่ภายในช่วงเปลี่ยนผ่าน (Transition Period) คือนับแต่วันที่ความตกลงมีผลใช้บังคับจนครบระยะเวลา 5 ปี หลังจากวันที่การลด/เลิกภาษีศุลกากรของสินค้านั้นสิ้นสุดลง ข้อที่สอง อนุญาตให้ประเทศภาคีใช้มาตรการปกป้องดังกล่าวได้โดยอิสระ โดยประเทศภาคีที่ใช้มาตรการปกป้องนั้นอาจจะเพิ่มอัตราภาษีศุลกากรที่ใช้กับสินค้านั้นเท่ากับอัตราภาษีทั่วไปภายในช่วงระยะเวลาเปลี่ยนผ่าน ข้อที่สาม ประเทศภาคีอาจใช้มาตรการปกป้องได้ถึง 3 ปีและขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน 1 ปี ข้อที่สี่ ห้ามใช้มาตรการปกป้องกับสินค้าที่กำเนิดในประเทศภาคีหนึ่ง ตราบเท่าที่สัดส่วนการนำเข้าของสินค้านั้นในประเทศผู้นำเข้าไม่เกินร้อยละ 3 ของการนำเข้าทั้งหมดจากทุกประเทศภาคี

ในการทำความตกลงการค้าสินค้าระหว่างอาเซียนกับจีน คู่กรณีกำหนดเรื่องการใช้มาตรการปกป้องไว้ค่อนข้างรัดกุมเมื่อเทียบกับข้อตกลง JTEPA ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น โดยในข้อตกลงอาเซียน-จีนนี้ ได้กำหนดกรณีที่ประเทศภาคีมีสิทธิใช้มาตรการปกป้องที่ชัดเจนกว่า

อีกทั้งกำหนดระยะเวลาไว้ด้วย ซึ่งแสดงให้เห็นว่าประเทศภาคียังต้องการที่จะคงไว้ซึ่งข้อสงวนใน อันที่ตนจะละเว้นการให้สิทธิพิเศษทางอากรศุลกากรแก่ประเทศภาคีอีกประเทศหนึ่ง ซึ่งในทางปฏิบัติแล้วอาจเป็นการเปิดโอกาสให้ประเทศภาคีใช้ข้อสงวนนี้เป็นเครื่องมือในการกีดกันทางการค้าระหว่างกันได้

การลงทุน

ตามที่ได้กล่าวมาแล้วในตอนต้นว่าขณะนี้ยังไม่มีการลงทุนในความตกลงการเปิดเสรีการลงทุนภายใต้กรอบความตกลงอาเซียน-จีน โดยยังอยู่ในระหว่างการเจรจาและยังมีประเด็นที่มีความเห็นไม่ลงตัวโดยเฉพาะในเรื่องที่จีนต้องการใช้แนวทาง 'Positive List' ในขณะที่อาเซียนต้องการแนวทาง 'Negative List' ตามแนวทางการลงทุนของอาเซียน (AIA) ในขณะนี้ทั้งไทยและจีนมีสิทธิเดิมที่ในอันที่ใช้บังคับตามกฎหมายภายในในเรื่องของคุ้มครองการลงทุนแก่นักลงทุนของอีกฝ่ายหนึ่ง

ในการเปิดเสรีการลงทุนกับประเทศจีนเป็นสิ่งที่ต้องพิจารณาหลายปัจจัย ทั้งกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนของจีนว่ามีข้อขัดข้องอย่างไรที่อาจเกิดขึ้นกับนักลงทุนไทย ขึ้นตอนทางกฎหมายเช่น การขออนุญาตทำธุรกิจ ระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตให้ทำธุรกิจ รูปแบบขององค์กรทางธุรกิจ มาตรการการเวนคืนธุรกิจของนักลงทุนไทย และการระงับข้อพิพาททางการลงทุน ซึ่งประเทศจีนมีนโยบายการพัฒนาการลงทุนไปพร้อมๆ กับการรับเทคโนโลยีเข้ามาในประเทศด้วย กฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของประเทศจีนกำหนดให้นักลงทุนที่จะเข้าไปลงทุนจะต้องนำเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วและได้มาตรฐานเข้าไปลงทุน หรือถ้าเทคโนโลยีก่อให้เกิดความเสียหายแก่ธุรกิจภายในเจ้าของเทคโนโลยีต้องรับผิดชอบในค่าเสียหายที่เกิดจากเทคโนโลยีนั้นด้วย

การระงับข้อพิพาท

- 1) ให้สิทธิคู่กรณีปรึกษาหารือภายใน 30 วัน นับแต่วันที่ถูกฟ้อง
- 2) คู่ภาคีอาจเลือกระงับข้อพิพาทโดยการประนีประนอม หรือ โกล่เกลี่ย
- 3) หากการประนีประนอมหรือไกล่เกลี่ยยังไม่ทำให้ข้อพิพาทระงับ ให้ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการ โดยให้ตั้งอนุญาโตตุลาการภายใน 60 วัน หรือ 20 วัน ในกรณีฉุกเฉิน

¹ Positive List คือการเปิดเสรีการลงทุนเฉพาะในสาขาที่กำหนดไว้ในข้อตกลงเท่านั้น สาขาใดที่ไม่ได้กำหนดไว้คู่ภาคีจะไม่ผูกพันที่จะเปิดเสรีทางการลงทุนในสาขา

² Negative List คือการเปิดเสรีการลงทุนอย่างกว้างขวางเว้นแต่เฉพาะในสาขาที่คู่ภาคีตั้งข้อสงวนไว้เป็นการเฉพาะว่าจะไม่เปิดเสรีในสาขานั้น

การเวนคืนและค่าชดเชย

ปัจจุบันยังไม่มีกรณีการตกลงกันในรายละเอียดในเรื่องหลักเกณฑ์การออกมาตรการเวนคืนการลงทุนมาเป็นของรัฐและระบบการชดใช้ค่าเสียหาย

สรุป

หากมีการเปิดเสรีการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่กับจีนในอนาคต ซึ่งกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของไทยมีเนื้อหาที่ค่อนข้างเปิดรับกับการลงทุนอยู่แล้ว จึงเป็นการง่ายสำหรับนักลงทุนจีนที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศไทยหากเปรียบเทียบกับกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของประเทศจีน โดยกฎหมายการลงทุนของประเทศจีนอาจเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนไทยมากกว่า เนื่องจากมีการกำหนดรูปแบบการลงทุนของต่างชาติที่ค่อนข้างเข้มงวดมากกว่า อีกทั้งยังไม่มีนโยบายที่แน่นอนในการพิจารณาออกใบอนุญาตให้แก่ักลงทุนต่างด้าว ดังนั้น ในเรื่องของความแตกต่างระหว่างกฎหมายการลงทุนของทั้งสองประเทศจะก่อให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบระหว่างนักลงทุนที่มาจากประเทศคู่ภาคี (ซึ่งจะกล่าวถึงกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของจีนในท้ายบทที่ 4 เรื่องเปรียบเทียบกฎหมายเกี่ยวกับการลงทุนของไทยและต่างชาติ)

ในส่วนของกรณีสนับสนุนทางด้านกฎหมายซึ่งไทยมีกฎ ระเบียบและขั้นตอนที่ค่อนข้างซับซ้อนและยุ่งยากในการขอใบอนุญาตประกอบกิจการเหมืองแร่ การขอประทานบัตร การดำเนินการใดๆ ตามกฎหมายเพื่อการประกอบกิจการเหมืองแร่ เนื่องจากในการดำเนินการขออนุญาตจะต้องดำเนินการซ้ำซ้อนเพื่อขออนุญาตต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องหลายหน่วยงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาคซึ่งอาจมองว่าเป็นอุปสรรคแอบแฝงทางการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติ ดังนั้นไทยควรปรับปรุงในเรื่องกฎ ระเบียบเหล่านี้ไม่ให้เกิดซ้ำซ้อนและเพิ่มความเป็นระบบมากยิ่งขึ้น ซึ่งนอกจากจะเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนต่างชาติแล้วยังเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนไทยด้วย

จากที่ได้กล่าวมาทั้งหมดถึงสาระสำคัญในการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศไทยและจีน โดยผ่านทางความตกลงการค้าอาเซียน-จีน นั้น เป็นการตกลงกันในเรื่องของการลดอากรศุลกากรระหว่างกัน โดยตั้งเป้าให้ลดอากรลงให้เหลือร้อยละศูนย์สำหรับสินค้าทั่วไป และตั้งเพดานสูงสุดของอากรสำหรับสินค้าอ่อนไหวภายในระยะเวลาที่กำหนด ซึ่งขณะที่ปรึกษาไม่พบว่าข้อตกลงที่ได้กล่าวมานั้นจะมีผลให้ไทยต้องแก้กฎหมายใดๆ ในสาระสำคัญเนื่องจากมาตรการการลดอากรศุลกากรสอดคล้องกับหลักการของ WTO ที่ไทยได้ยอมรับอยู่แล้ว อีกทั้งข้อตกลงยังไม่มีผลหลากหลายในสาขาของการเปิดเสรีเท่าใดนักจึงยังไม่มีประเด็นทางกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องที่น่าเป็นห่วงว่าไทยจะต้องแก้ไขกฎหมายในเรื่องนั้น แต่ไทยควรมีการปรับปรุงกฎระเบียบในเรื่องการลงทุนบางประการให้เอื้ออำนวยต่อการเปิดเสรีทางการลงทุน

นอกจากนี้ ข้อที่ไทยควรต้องระวังและเตรียมความพร้อมในการเปิดการค้าเสรีกับจีนมีอยู่หลายประการ ประการแรก เนื่องจากระบบการปกครองของประเทศจีนเป็นสาธารณรัฐที่ต้องแยกเขตการปกครองออกเป็นมณฑลหลายมณฑลที่ส่งผลให้กฎ ระเบียบ และแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ทางด้านค้า การลงทุน การบริการและด้านอื่นๆ มีความหลากหลาย ดังนั้น เมื่อนักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนประเทศจีน เมื่อการปฏิบัติตามกฎ ระเบียบของมณฑลหนึ่งเป็นไปได้โดยง่าย แต่ไม่มีหลักประกันว่าจะสามารถปฏิบัติอย่างเดียวกันในอีกมณฑลหนึ่ง สิ่งเหล่านี้เป็นผลโดยตรงจากใช้ดุลพินิจอย่างอิสระของเจ้าหน้าที่ของแต่ละมณฑล ซึ่งนักลงทุนจำเป็นต้องศึกษากฎ ระเบียบภายในของจีนที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนให้ดีเสียก่อน มิเช่นนั้นแม้จะมีการเปิดเสรีการค้า การลงทุนในอนาคตก็ตามนักลงทุนไทยก็อาจประสบกับอุปสรรคอันเป็นอุปสรรคทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษี (Non-Tariff Barrier)

ประการที่สอง เรื่องของการกำหนดมาตรฐานสินค้าซึ่งรัฐบาลจีนใช้มาตรการกำหนดมาตรฐานสินค้าซึ่งเป็นอุปสรรคทางการค้าอย่างหนึ่ง ในขณะที่ไทยแม้จะมีสำนักงานมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (สมอ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานหลักในการกำหนดมาตรฐานสินค้าอุตสาหกรรมของประเทศและมีหน้าที่รับแจ้งในกรณีที่ประเทศสมาชิกอื่นจะกำหนดมาตรฐานสินค้า ดังนั้นไทยต้องพิจารณากำหนดมาตรฐานสินค้านำเข้าด้วยโดยเฉพาะสินค้านำเข้าจากประเทศจีน เนื่องจากสินค้านำเข้าจากประเทศจีน ส่วนใหญ่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกับสินค้าที่ผลิตในประเทศ แต่สิ่งที่แตกต่างกันคือ สินค้าของจีนมีราคาถูกกว่า ดังนั้นหากไม่มีการกำหนดมาตรฐานสินค้าจะทำให้ผู้ผลิตในประเทศเสียเปรียบเนื่องจากผู้บริโภคจะเลือกซื้อสินค้านำเข้าราคาถูกโดยไม่พิจารณาถึงคุณภาพที่มีความแตกต่างกัน

ประการที่สาม ในเรื่องของการเวนคืนธุรกิจที่เข้าไปลงทุนในจีน ซึ่งยังไม่มีความชัดเจนเนื่องจากยังไม่มีกรณีการตกลงกันในเรื่องนี้ ซึ่งที่ผ่านมาการปฏิบัติของรัฐบาลจีนยังไม่เปิดในเรื่องการให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนมากนัก ดังนั้นการตกลงการเปิดเสรีทางการลงทุนจึงเป็นเรื่องใหม่สำหรับจีน ดังนั้น ไทยควรระมัดระวังในการเจรจาที่จะมีขึ้นในอนาคตโดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการเวนคืนไว้อย่างชัดเจนโดยอาศัยหลักมาตรฐานสากลที่ประเทศส่วนใหญ่ใช้ในการตกลงระหว่างกัน

4.2 ความตกลงการค้าเสรีไทย - อินเดีย

(Thailand-India Free Trade Agreement)

ข้อมูลทั่วไป

ไทยและอินเดียได้ลงนามกรอบความตกลงเขตการค้าเสรีไทย - อินเดีย (Framework Agreement for Establishing Free Trade Area between Thailand-India) ว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรี (FTA) ไทย-อินเดีย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 เช่นเดียวกับกับกรอบความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างอาเซียนและจีนซึ่งได้กล่าวมาแล้ว โดยสาระสำคัญของกรอบความตกลงฯ ไทย-อินเดียจะครอบคลุมการเปิดเสรีทั้งในด้านการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ โดยกรอบความตกลงนี้เป็นการกำหนดแนวทางอย่างกว้างๆ สำหรับประเทศคู่ภาคีเพื่อจัดให้มีการลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดียในรายละเอียดต่อไป นอกจากการกำหนดแนวทางแล้ว กรอบความตกลงนี้ยังมีผลให้ไทยและอินเดียมีความผูกพันในการลด/ยกเลิกภาษีสำหรับสินค้าบางชนิดที่อยู่ภายใต้โปรแกรม Early Harvest Scheme (EHS) จำนวน 82 รายการ เช่นเดียวกับกรอบความตกลงฯ อาเซียน-จีนด้วย

กรอบมาตรการการค้าเสรี

คู่ภาคีมีพันธกรณีที่จะจัดให้มีการเจรจาเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยและประเทศอินเดียดังนี้

- 1) ให้มีการยกเลิกภาษีศุลกากรหรือมาตรการกีดกันอื่นที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรสำหรับการสินค้าระหว่างทั้งสองประเทศ
- 2) ให้มีการเปิดเสรีทางการค้าบริการระหว่างทั้งสองประเทศ
- 3) กำหนดหลักเกณฑ์การเปิดเสรีทางการลงทุนที่เป็นการส่งเสริมการลงทุนระหว่างทั้งสองประเทศ
- 4) กำหนดมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การลดขั้นตอนพิธีการทางศุลกากรและพัฒนาข้อปฏิบัติด้านพิธีการศุลกากรร่วมกัน
- 5) ขยายความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาที่ทั้งสองประเทศเห็นชอบร่วมกัน
- 6) กำหนดเครื่องมือที่เหมาะสมในการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้กรอบความตกลงนี้

สาระสำคัญของกรอบความตกลงทางการลงทุน

ไทยและอินเดียมีกำหนดจะทยอยเปิดเสรีในรายสาขาที่มีความพร้อมก่อน โดยจะเริ่มต้นเจรจายละเอียดตั้งแต่เดือนมกราคม พ.ศ. 2547 และให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม พ.ศ.2549 โดยประเด็นที่ไทยให้ความสำคัญ ได้แก่ มาตรการปกป้องฉุกเฉิน มาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค Prudential Measures เป็นต้น ส่วนฝ่ายอินเดียให้ความสำคัญในเรื่องการเคลื่อนย้ายบุคลากร และการจัดทำความตกลงยอมรับร่วมกัน

ส่วนในเรื่องการลงทุน ทั้งสองฝ่ายได้แลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและกฎระเบียบด้านการลงทุน เพื่อส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และการขยายตัวด้านการลงทุนระหว่างกัน โดยอ้างถึงความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Bilateral Investment Protection and Promotion Agreement: BIPA) ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม 2544 และทั้งสองฝ่ายเห็นพ้องกันว่าควรแยกส่วนการเปิดเสรีด้านการลงทุนไว้ต่างหาก ปัญหาทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนของชาวต่างชาตินั้น โดยมากจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับการห้ามต่างชาติเข้ามาประกอบธุรกิจประเภทใดบ้างซึ่งมักจะเป็นธุรกิจที่ต้องการสงวนไว้ให้คนชาติไทยหรือในกรณีที่คนไทยยังไม่สามารถแข่งขันได้ สำหรับธุรกิจประเภทเหมืองแร่ซึ่งอยู่ภายใต้บัญชีสอง พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่ห้ามคนต่างด้าวเข้ามาประกอบธุรกิจประเภทนี้ เว้นแต่จะได้มีการขออนุญาตโดยถูกต้องและมีผู้ถือหุ้นคนไทยถือหุ้นอยู่ด้วยไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 ของหุ้นทั้งหมด แต่อย่างไรก็ตาม พ.ร.บ.ฯ ฉบับดังกล่าวมีเนื้อหาที่เอื้ออำนวยต่อการปฏิบัติตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศอยู่แล้ว โดยยอมรับเรื่องการกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวตามสนธิสัญญาระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคีแม้จะแตกต่างจากสัดส่วนที่กำหนดไว้ใน พ.ร.บ.ฯ ดังกล่าวก็ตาม ดังนั้น ในส่วนของสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวจึงไม่มีปัญหาเรื่องความขัดแย้งทางกฎหมายที่ต้องมีการแก้ไข ผลของกฎหมายดังกล่าวไม่น่าจะก่อให้เกิดผลกระทบโดยตรงต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่ขั้นทุติยภูมิที่มีกระบวนการผลิตส่วนใหญ่เป็นการนำเข้า ส่งออก และการแปรรูปผลิตภัณฑ์จากวัตถุดิบจำพวกแร่ แต่อาจเกิดผลกระทบต่ออุตสาหกรรมภายในขั้นปฐมภูมิหากต่างชาติมีความเสรีในการขุดและทำเหมืองแร่

นอกจากปัญหาทางกฎหมายในเรื่องโครงสร้างของผู้ถือหุ้นในบริษัทต่างชาติซึ่งเป็นเรื่องหลักแล้ว หากมีการแก้ไขกฎหมายในเรื่องขั้นตอนต่างๆของคนต่างชาติในการเข้ามาประกอบธุรกิจตามกฎหมายภายในของไทย มักเป็นการแก้กฎ ระเบียบเพื่อลดขั้นตอนความยุ่งยากต่างๆ ที่คนต่างด้าวจะต้องปฏิบัติ

สาระสำคัญของกรอบความตกลงทางการค้า

1. กรอบความตกลงฯ นี้ กำหนดให้คู่ภาคีจัดให้มีการเจรจาในเรื่องของการลดอัตราภาษีศุลกากรเพื่อให้สอดคล้องกับพันธกรณีที่คู่ภาคีมีอยู่ภายใต้เกดต์ 1947
2. มาตรการการลด/ยกเว้นภาษีศุลกากรให้ใช้กับสินค้าที่คู่ภาคีกำหนดไว้ในข้อตกลง
3. ให้แบ่งสินค้าที่อยู่ภายใต้ความตกลงรวมทั้งที่อยู่ภายใต้ Early Harvest Scheme ออกเป็นสองประเภท ได้แก่ สินค้าปกติ (Normal Track) และสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track)
4. การเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย ในสาขาของการค้าสินค้าให้รวมถึงประเด็นเกี่ยวกับ รายละเอียดในการลด/ยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าปกติและสินค้าอ่อนไหว รวมถึงความตกลงร่วมกันที่เกี่ยวข้องกับการลด/ยกเว้นภาษี กำหนดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า การกำหนดโควต้า การแก้ไขกรอบข้อตกลงให้สอดคล้องกับหลักการของเกดต์หรือองค์การการค้าโลก มาตรการอื่นที่ไม่ใช่มาตรการทางภาษีซึ่งรวมถึงการจำกัดปริมาณการนำเข้าและส่งออก การใช้มาตรการปกป้อง (Safeguard) ตามหลักการของเกดต์หรือองค์การการค้าโลก การตอบโต้การอุดหนุนสินค้า การพุ่มตลาดที่เป็นไปตามหลักของเกดต์หรือองค์การการค้าโลก เป็นต้น
5. Early Harvest Scheme ไทยและอินเดียได้ตกลงที่จะทยอยลดภาษีสินค้านรวม 82 รายการซึ่งรวมถึงสินค้าประเภทแร่บางชนิดด้วยเช่น โครเมียม อะลูมิเนียม อลลอยด์ โดยทั้งสองฝ่ายจะลดภาษีลงในอัตราร้อยละ 50 75 และ 100 ของอัตราภาษี MFN applied rates ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2547 จนถึงวันที่ 1 กันยายน 2549 ตามลำดับ ดังนี้

ตารางที่ 4.1 ระยะเวลาการลดภาษี

ระยะเวลาการลดภาษี	สัดส่วนการลดจากอัตราภาษีปีฐาน ณ 1 ม.ค. 2547
1 ก.ย. 2547 - 31 ส.ค. 2548	50%
1 ก.ย. 2548 - 31 ส.ค. 2549	75%
1 ก.ย. 2549 (ค.ศ. 2006) เป็นต้นไป	100%

ทั้งนี้ สินค้าที่จะได้รับสิทธิการลดภาษีภายใต้ (Early Harvest Program) จะต้องได้แหล่งกำเนิดของสินค้าตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตกลงกันไว้ชั่วคราว คือ

1. สินค้าที่ผลิตขึ้นโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด (Wholly Obtained) ภายในประเทศภาคี หรือ

2. สินค้าที่ผลิตในประเทศภาคีโดยมีการนำเข้าวัตถุดิบจากแหล่งอื่นไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้ โดยมีการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรในระดับ 4 หลัก (Change in Tariff Classification) และต้องมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของวัสดุในประเทศ (Local Value Added Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40

แม้ว่ากฎเกณฑ์ข้างต้นจะใช้เป็นการชั่วคราว และจะยกเลิกเมื่อมีการบังคับใช้กฎด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) ฉบับถาวรก็ตาม แต่มีการคาดการณ์กันว่ากฎด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าฉบับใหม่อาจมีเนื้อหาที่ไม่แตกต่างไปจากฉบับชั่วคราวมากนักซึ่งเป็นหลักเกณฑ์ที่ค่อนข้างเข้มงวดเนื่องจากใช้หลักการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรในระดับ 4 หลัก (Change in Tariff Classification) ควบคู่กับการผลิตที่ต้องมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของวัสดุในประเทศ (Local Value Added Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ดังนั้นการจะได้แหล่งกำเนิดย่อมต้องเข้าหลักเกณฑ์ทั้งสองหลักเกณฑ์พร้อมๆ กัน ซึ่งเป็นไปได้ยากสำหรับสินค้าประเภทที่เป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่องของไทย

จึงมีข้อสังเกตว่าในการเจรจากำหนดกฎด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านี้ระหว่างไทย-อินเดีย ไทยควรมีการเจรจาให้กำหนดสัดส่วนของวัตถุดิบที่นำเข้าจากประเทศอื่นเหมาะสมกับความสามารถในการผลิตของไทยในวัตถุดิบแต่ละประเภทเพื่อป้องกันการบิดเบือนการคิดกันทางการค้า หากสินค้าที่ส่งออกของไทยไปยังอินเดียไม่ได้แหล่งกำเนิดจากไทยก็จะทำให้ไทยไม่ได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้าของอินเดีย ซึ่งขณะนี้ไทยกำลังเร่งดำเนินการเจรจาให้อินเดียผ่อนผันการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวลงโดยคาดว่าอาจขอให้เป็นการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากร 6 หลัก ควบคู่กับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มร้อยละ 35 เพื่อให้ทันกับความตกลงที่จะมีผลใช้บังคับในอนาคต

6. การลดภาษีสินค้าทั่วไปไทยและอินเดียอยู่ระหว่างการหารือร่างตัวบทความตกลงการค้าสินค้า (Draft Agreement on Trade in Goods) ซึ่งสามารถตกลงกันได้โดยประเด็นสำคัญส่วนใหญ่ โดยการลดภาษีสินค้านี้จะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มสินค้าปกติ (Normal Track) และกลุ่มสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track) ซึ่งในกลุ่มสินค้าปกติ จะแบ่งสินค้าออกเป็นอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่จะลดภาษีเป็นศูนย์ และกลุ่มที่ไม่ลดภาษีเป็นศูนย์ แต่ลดลงถึงระดับใดระดับหนึ่ง และทั้งสองฝ่ายจะพิจารณาในเรื่องกฎด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าต่อไป โดยคาดว่าจะยึดตามร่างกฎด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าชั่วคราวข้างต้น

7. การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) เช่นเดียวกับข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ญี่ปุ่น และอาเซียน-จีน กรอบความตกลงการค้าเสรีไทย-อินเดียมิได้ให้

MFN แก่คู่ภาคีในกรณีที่คู่ภาคีฝ่ายใดให้สิทธิพิเศษใดๆ แก่ประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศคู่ภาคี กล่าวคือ หากอินเดียให้สิทธิพิเศษทางการค้าแก่เงินที่ดีกว่าสิทธิพิเศษที่อินเดียให้แก่ไทย ไทยไม่สามารถอ้างสิทธิตามกรอบความตกลงการค้าเสรีฉบับนี้เพื่อขอรับสิทธิพิเศษดังกล่าว เว้นแต่จะได้รับการให้สิทธิพิเศษเป็นการเพิ่มเติมโดยระบุไว้ในความตกลงการเปิดเสรีการค้าระหว่างไทย-อินเดีย โดยตรง

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

ไทยและอินเดียจะแสวงหาความร่วมมือด้านใหม่ๆ และสร้างกลไกในการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น เช่น ด้านการประมง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เทคโนโลยีชีวภาพ การท่องเที่ยว สาธารณสุข การดำเนินการภาครัฐเป็นต้น และสร้างมาตรการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนที่มีประสิทธิภาพ เช่น การอำนวยความสะดวกด้านพิธีการศุลกากร การพัฒนาการยอมรับมาตรฐานร่วม (Mutual Recognition Arrangement: MRA) และความร่วมมือด้านมาตรการสุขอนามัย รวมทั้งการจัดทำ Pest Risk Analysis (PRA) และความร่วมมือทางด้าน Plant Quarantine เพื่อให้สินค้าไทยเข้าสู่ตลาดอินเดียได้สะดวกขึ้น

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจก็เป็นการกำหนดสาขาที่ประเทศคู่ภาคีจะต้องดำเนินการต่าง ๆ ทั้งที่เป็นการดำเนินการร่วมกันและการดำเนินการภายในเพื่อให้การดำเนินการร่วมกันประสบความสำเร็จ ซึ่งการดำเนินการภายในมีผลให้ต้องมีการปรับปรุงกฎหมายภายในที่ภาครัฐใช้เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกทางการค้าและการลงทุนกับนักลงทุนของคู่ภาคีซึ่งในปัจจุบันไทยมีกฎหมายส่งเสริมการลงทุนอยู่แล้วคือพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 แต่นอกจากนี้สิ่งที่ภาครัฐต้องดูแลคือกฎหมายการแข่งขันทางการค้า เพื่อป้องกันการการผูกขาดของนักลงทุนต่างชาติและกฎหมายที่สนับสนุนความร่วมมือในการถ่ายโอนเทคโนโลยีโดยเฉพาะในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ เนื่องจากความร่วมมือทางเศรษฐกิจนี้ไม่ได้กำหนดความร่วมมือทางด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่โดยตรง แต่เป็นการกำหนดกรอบความร่วมมือกว้าง ๆ

สรุป

การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยและอินเดีย ในปัจจุบันมีเพียงกรอบความตกลงที่กำหนดแนวทางไว้เพื่อการเจรจาในข้อตกลงทางการค้าอีกชั้นหนึ่งในอนาคตโดยกำหนดระยะเวลาในการดำเนินการให้มีการเจรจาไว้ แต่ในขณะเดียวกันกรอบความตกลงนี้มีผลสำหรับการลดหรือยกเลิกภาษีล่วงหน้าก่อนการลงนามในข้อตกลงการค้าสินค้าสำหรับสินค้าบางประเภท ซึ่งรวมถึงสินค้าประเภทแร่บางชนิด โดยกำหนดให้ลดภาษีเหลือร้อยละศูนย์ภายในปี 2549 สำหรับ

ในเรื่องของมาตรการอื่นๆ เช่น การลดขั้นตอนทางพิธีศุลกากร ไม่ได้มีกำหนดในรายละเอียดไว้ใน
กรอบความตกลง

สำหรับการเปิดเสรีทางการลงทุนระหว่างไทย-อินเดีย กรอบความตกลงฯ
กล่าวถึงการเปิดเสรีทางการลงทุนว่าให้ใช้ความตกลงทางด้านการลงทุน (Bilateral Investment
Protection and Promotion Agreement: BIPA) ต่างหากจากความตกลงการเปิดเสรีทางการค้า

ในเรื่องของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่กำหนดให้ใช้กฎชั่วคราวซึ่งโดย
หลักให้ใช้หลัก Wholly Obtained คือ สินค้าที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากรจะต้องได้รับ
แหล่งกำเนิดจากคู่ภาคี คือ มีผลผลิตจากวัตถุดิบที่ได้มาจากประเทศคู่ภาคีทั้งหมด หรือสำหรับสินค้า
บางประเภทอาจกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำของวัตถุดิบที่จะต้องมาจากประเทศคู่ภาคี ซึ่งสอดคล้องกับ
หลักเกณฑ์ของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่กำหนดโดยความตกลงฯ ไทย-ญี่ปุ่น และ อาเซียน-จีน
แต่หลักเกณฑ์ของอินเดียมีความเข้มงวดกว่ามาก ซึ่งไทยควรเจรจาให้กำหนดสัดส่วนการนำเข้า
วัตถุดิบที่เหมาะสมกับความสามารถในการผลิตวัตถุดิบแต่ละประเภทเพื่อให้สินค้าที่ส่งออกของ
ประเทศไทยเป็นสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดและได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี อย่างไรก็ตาม คณะที่ปรึกษา
ยังเห็นว่า การเจรจากร่างกำหนดสัดส่วนของสินค้าที่จะได้แหล่งกำเนิดกับประเทศอินเดียเป็นเรื่องที่
สำคัญมาก เนื่องจากสินค้าในอุตสาหกรรมแร่หรือเหมืองแร่ส่วนใหญ่ ไทยต้องนำเข้าตัววัตถุดิบเพื่อ
นำมาประกอบหรือผลิตในประเทศ ดังนั้น ไทยไม่ควรตกลงกำหนดสัดส่วนการได้แหล่งของสินค้า
ที่สูงเกินไป มิเช่นนั้น แม้จะเปิดการค้าเสรี ไทยก็อาจไม่ได้รับประโยชน์จากการลดภาษีหรือได้
แต่ไม่เต็มที่เท่าที่ควรจะเป็น

โดยทั่วไปแล้ว เมื่อพิจารณาจากกรอบความตกลงฯ คณะที่ปรึกษาไม่
พบว่ากฎหมายภายในของไทยจะเป็นอุปสรรคต่อการเปิดเสรีทางการค้า การลงทุนกับประเทศ
อินเดีย แต่สิ่งที่ต้องทบทวนคือหลักการทางการค้าระหว่างประเทศ เช่น กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิด
สินค้า (Rules of Origin) ว่ามีความเหมาะสมและจะเป็นผลเสียต่อไทยในทางปฏิบัติหรือไม่
หลักการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) คือ การพิจารณาว่าอินเดียสงวนสิทธิที่
ให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศนอกภาคียิ่งกว่าสิทธิที่ให้แก่ไทยหรือไม่ แต่เนื่องจากขณะนี้ความตกลง
ระหว่างไทยและอินเดียยังอยู่ในรูปของกรอบความตกลงและอยู่ในขั้นตอนการเจรจาจึงยังไม่
สามารถสรุปได้ว่าไทยจะเสียเปรียบอินเดียในประเด็นของ MFN หรือไม่ นอกจากนี้ก็ประเด็น
หนึ่งคือ พิจารณาความได้เปรียบจากกฎหมายภายในของอินเดียโดยเฉพาะกฎหมายเกี่ยวกับการ
ลงทุน เนื่องจากการที่กฎหมายภายในของประเทศไทยเอื้ออำนวยต่อการเปิดรับการลงทุนอยู่แล้ว
แต่หากกฎหมายภายในของอินเดียมีข้อติดขัดที่อาจเป็นอุปสรรคต่อนักลงทุนไทยก็จะเกิดข้อ
เสียเปรียบต่อไทยได้ แม้ว่าจะมีความตกลงการเปิดเสรีทางการลงทุนแต่ในทางปฏิบัติอาจจะไม่เสรี

อย่างแท้จริง เนื่องจากปัญหาเรื่องความแตกต่างกันของกฎ ระเบียบภายใน เนื่องจากกรณีของ ประเทศอินเดียมีความคล้ายคลึงกับจีนเพราะระบอบการปกครองของอินเดียแบ่งออกเป็นรัฐ 28 รัฐ แต่ละรัฐก็มีกฎ ระเบียบและแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการค้า การลงทุนที่แตกต่างกัน ดังนั้น ผู้ประกอบการที่ต้องการจะเข้าไปลงทุนในประเทศอินเดียอาจต้องประสบกับอุปสรรคแอบแฝง เหล่านี้เช่นกัน

นอกจากนี้ คณะที่ปรึกษาเห็นว่าหากมีการลงนามในข้อตกลงทางการค้า ระหว่างไทย-อินเดียในอนาคต ไทยมีความจำเป็นที่จะต้องพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะที่ เหมาะสมทั้งในแง่ของการบังคับใช้กฎหมาย กฎ ระเบียบที่ใช้โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งแม้ว่าจะมี การแก้ไขกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับความตกลงฯ แล้วก็ตาม ในทางปฏิบัติ หากเจ้าหน้าที่รัฐผู้ ใช้บังคับกฎหมายโดยตรงขาดความรู้ ความเข้าใจอย่างแท้จริงอาจไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาทาง การค้า การลงทุนอย่างแท้จริง หรือในกรณีของการนอกราชการ ผู้ใช้กฎหมายเองขาดความซื่อสัตย์ สุจริต จะก่อให้เกิดความเสียหายทั้งต่อนักลงทุนไทยและต่างชาติ เช่น ปัญหาการกำหนดคพิกัศ สุลการ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิด การดำเนินพิธีการศุลการ เป็นต้น

4.3 ความตกลงการค้าเสรีไทย- ออสเตรเลีย

(Thailand – Australia Free Trade Agreement: TAFTA)

ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลียมีผลใช้บังคับไปเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2548³ การตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับออสเตรเลียนี้เป็นข้อตกลงที่มีขอบเขตกว้างขวาง ครอบคลุมสินค้าทุกรายการที่มีการค้าขายระหว่างกัน รวมทั้งเปิดตลาดด้านบริการและการลงทุน รวมถึงความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการค้า

ผลของความตกลงนี้ทำให้มีสินค้าที่ออสเตรเลียจะลดภาษีให้ไทยเหลือร้อยละ 0 แทนที่คิดเป็นกว่าร้อยละ 83 ของรายการสินค้า ส่วนสินค้าที่เหลือจะทยอยลดลง ภายในปี 2510 และ 2515 ในส่วนของไทยเสนอลดภาษีเหลือร้อยละ 0 แทนที่ในวันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ประมาณ ร้อยละ 49 ของรายการสินค้า และในสินค้าประเภทที่เหลือก็จะทยอยลดภาษีลดจนหมดสิ้นภายในปี 2510 ถือเป็นเปิดโอกาสการค้าขาย การบริการ การลงทุนครบทุกด้านอย่างแท้จริง

³ ริงสรรค์ ณะพรพันธุ์และคณะ , ข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย:รายงานและบทวิเคราะห์, โครงการ WTO Watch เอกสารข้อมูลหมายเลข 12

เนื่องจากออสเตรเลียเป็นแหล่งส่งออกแร่อะลูมิเนียม ทองคำ ทองแดงที่ใหญ่ที่สุดในโลก ดังนั้นจึงเป็นสินค้าที่ไทยนำเข้าจากออสเตรเลียเป็นสำคัญเพื่อการผลิตในประเทศหรือเพื่อแปรรูปและส่งออกไปทั่วโลก และออสเตรเลียก็เป็นตลาดส่งออกของไทยที่สำคัญเช่นกัน จากข้อมูลพื้นฐานทางเศรษฐกิจของออสเตรเลียปี พ.ศ. 2547 สินค้าที่ไทยนำเข้าจากออสเตรเลียที่สำคัญได้แก่ อะลูมิเนียม ทองคำ ทองแดง ส่วนสินค้าที่ไทยส่งออกไปยังออสเตรเลียที่สำคัญได้แก่ เหล็ก

จากตารางลดภาษีของประเทศออสเตรเลียซึ่งเป็น 0 % ทันทีคือ พวงสินแร่ หิน และของทำด้วยหิน เชื้อเพลิงที่ได้จากแร่ อะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม ส่วนลดเหลือ 0% ภายใน 5 ปีคือ จำพวกเหล็กขึ้นรูปต่างๆ ผลิตภัณฑ์เหล็ก ส่วนตารางลดภาษีของไทยที่จะลดเป็น 0% ให้แก่ออสเตรเลียภายในปี 2553 ก็ เช่น เหล็ก ชิ้นส่วนยานยนต์ ดังนั้นความตกลงการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลียจะเป็นประโยชน์สำคัญมากแก่ผู้ประกอบการไทยและความก้าวหน้าในอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ของประเทศไทย

ในส่วนที่เกี่ยวกับกฎระเบียบของข้อตกลงระหว่างไทยกับออสเตรเลียโดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่มีเนื้อหาสาระสำคัญที่จะนำมาประกอบการพิจารณาได้ดังนี้

4.3.1 การลงทุน

จากเนื้อหาในข้อตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนได้กำหนดในส่วนของคำนิยามดังนี้

ข้อ 103 (L) การลงทุน หมายถึง สิทธิทุกประการซึ่งนักลงทุนเป็นเจ้าของหรือควบคุมไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม ซึ่งรวมถึง แต่ไม่จำกัดอยู่เพียง ดังต่อไปนี้

- (1) สัมหาริมทรัพย์และอสังหาริมทรัพย์ รวมทั้งสิทธิต่างๆ เช่น จ้างอสังหาริมทรัพย์และจ่านำอื่นๆ
- (2) หุ้น หุ้นสามัญ พันธบัตรและหุ้นกู้ และรูปแบบอื่นใดของการมีส่วนร่วมในนิติบุคคล
- (3) เงินที่เรียกหรือให้ชำระหรือสิทธิเรียกร้องให้ปฏิบัติตามซึ่งมีมูลค่าทางเศรษฐกิจ
- (4) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา รวมถึงสิทธิต่างๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับลิขสิทธิ์ สิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า ชื่อทางการค้า ความรู้ความชำนาญ และค่าความนิยม

(5) สัมปทานทางธุรกิจและสิทธิอื่นใดที่จำเป็นต้องใช้ในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และมีมูลค่าทางเศรษฐกิจที่ให้สิทธิโดยกฎหมายหรือภายใต้สัญญา รวมถึงสัมปทานในการหา การเพาะ การสกัด หรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และ

(6) ผลตอบแทนที่นำมาลงทุน เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงนี้ ให้การเปลี่ยนแปลงใดๆในรูปแบบของสินทรัพย์ที่นำมาลงทุนหรือลงทุนซ้ำ ไม่กระทบต่อลักษณะของสินทรัพย์นั้นในฐานะที่เป็นการลงทุน โดยมีเงื่อนไขว่าการลงทุนที่เปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้รับความเห็นชอบโดยภาคีที่เกี่ยวข้อง หากกฎหมาย ระเบียบ หรือนโยบายของตนกำหนดไว้เช่นนั้น

ข้อ 103 (M) นักลงทุนของภาคี หมายถึง

(1) นิติบุคคลของภาคี

(2) บุคคลธรรมดา ซึ่งเป็นคนชาติหรือเป็นผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรของภาคี

ซึ่งลงทุนแล้ว หรือ อยู่ในกระบวนการลงทุนหรือ กำลังหาทางลงทุนในดินแดนของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

ข้อ 103 (N) นิติบุคคล หมายถึง องค์กรตามกฎหมายใดๆซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยชอบหรือมิฉะนั้นก็จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ไม่ว่าเพื่อแสวงหากำไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นใดและไม่ว่าเป็นส่วนของบุคคลหรือรัฐบาล รวมถึงบริษัท สมาคม ทรัสต์ ห้างหุ้นส่วน การร่วมทุน หรือการเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว

ข้อ 103 (O) นิติบุคคล คือ

(1) เป็นเจ้าของ โดยบุคคลของภาคี หากบุคคลของภาคีนั้นเป็นเจ้าของเงินทุนมากกว่าร้อยละ 50

(2) ถูกควบคุม โดยบุคคลของภาคี หากบุคคลนั้นมีอำนาจในการเสนอชื่อกรรมการส่วนใหญ่ หรือมิฉะนั้นก็เป็นผู้มีอำนาจโดยถูกต้องตามกฎหมายในการกำกับดำเนินการ

ข้อ 103 (P) นิติบุคคลของภาคี หมายถึง นิติบุคคลซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยชอบหรือมิฉะนั้นก็จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ของภาคี

สำหรับข้อตกลงในส่วนของการลงทุนนั้นแบ่งสาระสำคัญออกเป็น 2 ส่วนได้แก่

1. การเปิดเสรีการลงทุน
2. การส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุน

โดยใช้หลักการเกี่ยวกับการเปิดตลาดการค้าบริการ คือ จะให้การปฏิบัติไม่ด้อยไปกว่าคนชาติต่อการลงทุนและผู้ลงทุนของอีกประเทศที่เข้ามาลงทุน เฉพาะในสาขาธุรกิจที่

ระบุไว้ในตารางข้อผูกพัน (Pre-Establishment National Treatment Commitments) แต่ในส่วนของ การส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนนั้นยึดหลักการเจรจาตามข้อตกลงการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน (Investment Promotion and Protection : IPPA) ที่ไทยทำไว้กับหลายประเทศโดยมีเนื้อหา คลุมทั้งเรื่องการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (MFN) การเวนคืน การปฏิเสธ ผลประโยชน์ ค่าทดแทนสำหรับสูญเสีย การเข้าสู่กลไกระงับข้อพิพาทและการระงับข้อพิพาท ระหว่างรัฐกับผู้ลงทุนต่างชาติโดยเปิดโอกาสให้นักลงทุนสามารถเลือกใช้กระบวนการยุติธรรมใน ประเทศหรืออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ)

ในความตกลงคนไทยสามารถเข้าไปลงทุนเพื่อผลิตสินค้าได้ร้อยละ 100 ยกเว้นใน หมวดหนังสือพิมพ์ ธุรกิจกระจายเสียง การบินระหว่างประเทศและท่าอากาศยาน และหากมีการ ลงทุนเกิน 10 ล้านดอลลาร์ออสเตรเลีย (ประมาณ 300 ล้านบาท) (จากข้อมูล FACT BOOK กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ) จะต้องมีการขออนุญาตจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุน ต่างประเทศของออสเตรเลีย นอกจากนี้ออสเตรเลียยังเปิดโอกาสให้คนไทยทำธุรกิจประเภท เหมืองแร่ ได้มากกว่าสมาชิก WTO ประเทศอื่น นอกจากข้อกำหนดที่ออสเตรเลียกำหนดไว้เป็นการทั่วไปแล้ว การลงทุนในธุรกิจบางประเภทยังต้องปฏิบัติตามกฎหมายหรือกฎระเบียบภายในประเทศอื่นๆ รวมทั้งยังมีการสงวนสิทธิในการใช้มาตรการต่างๆที่บริหารโดยท้องถิ่น

ในส่วนของประเทศไทยนั้นยินยอมให้คนชาติออสเตรเลียหรือนักลงทุนจาก ออสเตรเลียเข้ามาลงทุนทางตรงได้ไม่เกิน 50% ในทุกประเภทธุรกิจ ยกเว้นธุรกิจที่อยู่ในบัญชี 1 และ 2 ของพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 และกำหนดให้การประกอบ ธุรกิจทุกประเภทและการให้บริการผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ต้องจดทะเบียนกับกรมพัฒนาธุรกิจ การค้า นอกจากนี้ไทยได้เปิดตลาดในบางธุรกิจที่ระบุไว้ให้คนออสเตรเลียถือหุ้นได้ไม่เกิน 60% และกำหนดขนาดของพื้นที่ และเงินลงทุนขั้นต่ำไว้ด้วย โดยมีเงื่อนไขว่าต้องเป็นธุรกิจที่จดทะเบียน จัดตั้งในประเทศไทยและมีสัดส่วนหนี้สินต่อทุนไม่เกิน 3 ต่อ 1 ซึ่งมักเป็นธุรกิจขนาดใหญ่ ที่ต้อง เงินลงทุนสูง และรัฐมีนโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับ ภายในประเทศ

กล่าวคือ ธุรกิจที่ฝ่ายไทยเปิดตลาดให้บริษัทออสเตรเลียสามารถเข้ามาประกอบ ธุรกิจด้วยการถือหุ้นข้างมาก (ส่วนที่เหลือต้องถือหุ้นโดยคนไทย) ภายใต้ความตกลงการค้าเสรี FTA ไทย-ออสเตรเลีย) มีจำนวนทั้งสิ้น 12 ธุรกิจ แบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ

ธุรกิจที่นักลงทุนออสเตรเลียถือหุ้นได้ร้อยละ 100

- 1) การก่อสร้างสิ่งที่เป็นบริการพื้นฐานแก่ประชาชน ด้านการสาธารณูปโภคหรือคมนาคมต้องใช้เครื่องมือ/เครื่องจักร/ เทคโนโลยี หรือความชำนาญในการก่อสร้างเป็นพิเศษ (เงื่อนไขมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท)
- 2) บริการเป็นที่ปรึกษาทั่วไปให้แก่สำนักงานปฏิบัติการ
- 3) บริการจัดจำหน่ายและติดตั้งสินค้าที่ผลิตจากนิติบุคคลออสเตรเลียที่จัดตั้งในไทย

ธุรกิจที่นักลงทุนออสเตรเลียถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 60

- 1) การทำเหมืองแร่บนบกและในทะเล โดยมีเงื่อนไขต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงอุตสาหกรรม มีกรรมการอย่างน้อย 2 ใน 5 เป็นคนไทย
- 2) กัดอาคารเต็มรูปแบบ โดยมีเงื่อนไขมีพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 450 ตารางเมตร ทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 50 ล้านบาท
- 3) หอประชุม โดยมีเงื่อนไขมีพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 4,000 ตารางเมตร พื้นที่ในหอประชุมหลังใหญ่ที่สุดไม่น้อยกว่า 3,000 ตารางเมตร
- 4) ศูนย์แสดงสินค้านานาชาติ โดยมีเงื่อนไขพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 50 ไร่ มีพื้นที่ภายในอาคารไม่น้อยกว่า 25,000 ตารางเมตร
- 5) สถาบันอุดมศึกษาที่เชี่ยวชาญด้านวิทยาศาสตร์/ เทคโนโลยี Life Sciences-Biotechnology-Nanotechnology โดยมีเงื่อนไขตั้งอยู่นอก กทม.และปริมณฑล มีกรรมการสภามหาวิทยาลัยไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นคนไทย
- 6) บริการโรงแรม/รีสอร์ทหรู โดยเงื่อนไขมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 800 ล้านบาท มีห้องพักขั้นต่ำ 100 ห้อง
- 7) บริการสวนสนุก/สวนสัตว์ โดยมีเงื่อนไขมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 1,000 ล้านบาท มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 200 ไร่
- 8) บริการอุทยานสัตว์น้ำ โดยมีเงื่อนไขมีทุนจดทะเบียนขั้นต่ำชำระแล้วไม่น้อยกว่า 200 ล้านบาท มีพื้นที่รวมไม่น้อยกว่า 10 ไร่ และ
- 9) บริการที่จอดเรือท่องเที่ยว โดยมีเงื่อนไขต้องมีอุปกรณ์ที่ยกเรือ/ที่จอดเรือ/ ousse

ดังนั้น ธุรกิจเหมืองแร่ ก็เป็นหนึ่งในที่ไทยได้ให้การส่งเสริม จากข้อมูลของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ออสเตรเลียสามารถเข้ามาทำธุรกิจเหมืองแร่บนบกและในทะเลโดยสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 60 แต่ต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไข คือ ต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงอุตสาหกรรม มีกรรมการอย่างน้อย 2 ใน 5 เป็นคนไทย

การที่เนื้อหาในความตกลงการค้าเสรีนี้ไทยได้กำหนดให้สิทธิของออสเตรเลียสามารถเข้ามาถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 100 หรือ ร้อยละ 60 นั้นทางคณะที่ปรึกษาเห็นว่ามิได้ขัดกับกฎหมายภายในของไทยแต่อย่างใด เพราะในพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคสองก็ได้วางหลักที่เอื้อประโยชน์ต่อคนต่างด้าวกล่าวคือ หากคนต่างด้าวเข้ามาทำการประกอบธุรกิจตามสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันเป็นพันธกรณี ก็ให้ได้รับการยกเว้นจากการบังคับใช้กฎหมายมาตราต่างๆ ของพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจคนต่างด้าว เช่น มาตรา 5,8,15,17 และมาตรา 18 ซึ่งเป็นเรื่องของการกำหนดสัดส่วนผู้ถือหุ้น สัดส่วนของกรรมการ รวมถึงเงื่อนไขการได้รับใบอนุญาต และให้การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวเป็นไปตามบทบัญญัติและเงื่อนไขของสนธิสัญญานั้นแทน

นอกจากนี้ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2521 ก็ได้ผ่อนผันให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสามารถกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นของต่างชาติเป็นการเฉพาะได้ ดังนั้นทางคณะที่ปรึกษาจึงเห็นว่าข้อกำหนดให้สิทธินักลงทุนออสเตรเลียเช่นนี้จึงไม่ขัดกับกฎหมายไทย

นอกจากนี้ ความตกลงในเรื่องของการลงทุนนั้นคู่ภาคีได้ตกลงกันในสาระสำคัญอื่นๆ ดังนี้

การเคลื่อนย้ายทุน

1. ภายใต้ข้อ 1605 เมื่อได้รับคำร้องขอโดยผู้ลงทุนของภาคีอีกฝ่าย ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องยอมให้ผู้ลงทุนสามารถโอนเงินทุนทั้งปวงที่เกี่ยวกับการลงทุนในอาณาเขตได้โดยเสรี และปราศจากความล่าช้า ทั้งเข้ามาในอาณาเขตหรือออกจากอาณาเขตก็ต้องเป็นไปโดยเสรี โดยเงินทุนนั้น รวมถึงทุนขั้นต้น ผลตอบแทนต่างๆ เงินที่ได้รับจากการขาย หรือการขายบางส่วน หรือ การเลิกการลงทุน การชำระเงินคืน การชำระความสูญเสียที่ได้อ้างถึงไว้ และรายได้และค่าตอบแทนของบุคคลที่ได้รับจากต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนนั้น

2. การ โอนเงินจะต้องใช้อัตราแลกเปลี่ยนตลาดที่มีอยู่ในวันที่ทำการ โอน ซึ่งสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของภาคีที่รับการลงทุน

3. ประเทศภาคีอาจห้ามการโอนด้วยการใช้กฎหมายของตนอย่างเที่ยงธรรมไม่เลือกปฏิบัติ และข้อโต้แย้งในเรื่องที่เกี่ยวกับภาวะล้มละลาย การล้มละลาย หรือ การป้องกันสิทธิของเจ้าหนี้ หรือ ประกันความพอใจของคำตัดสินในกระบวนการทางศาล

การปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์

ภายใต้การแจ้งล่วงหน้าและการปรึกษาหารือ ภาคีอาจปฏิเสธผลประโยชน์ของภาคีนี้แก่ผู้ลงทุนของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นนิติบุคคลของภาคีนั้นและแก่การลงทุนของผู้ลงทุนนั้นเมื่อภาคีพิสูจน์ได้ว่า นิติบุคคลนั้นเป็นเจ้าของหรือควบคุมโดยบุคคลของประเทศที่มีใช้ภาคี

การริบทรัพย์และการจ่ายเงินชดเชย

1. ภาคีทั้งสองฝ่ายไม่สามารถโอนกิจการของนักลงทุนมาเป็นของรัฐ ริบทรัพย์ หรือวางมาตรการที่มีผลกระทบเทียบเท่ากับการโอนเป็นของรัฐ หรือการริบทรัพย์การลงทุนของอีกฝ่ายหนึ่ง ยกเว้นว่าเป็นการทำเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเป็นการดำเนินการตามกฎหมายภายใต้หลักการไม่เลือกปฏิบัติและต้องชดเชยทันที เพียงพอและมีประสิทธิผล

2. ค่าชดเชยดังกล่าวจะคำนวณบนพื้นฐานของมูลค่าตลาดของการลงทุน โดยทันทีก่อนการเวนคืน หรือหลังการเวนคืนที่จะเกิดขึ้นและจะต้องเป็นที่ทราบของสาธารณะ หากไม่สามารถหามูลค่าที่แน่นอนได้ จะกำหนดค่าชดเชยตามหลักการประเมินมูลค่าและหลักความเที่ยงธรรมซึ่งเป็นที่ยอมรับทั่วไปตามความเหมาะสม

3. ค่าชดเชยจะต้องชำระโดยไม่ชักช้า รวมทั้งดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสมในเชิงพาณิชย์และสามารถโอนได้โดยเสรีระหว่างอาณาเขตของคู่ภาคีในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี

กระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับนักลงทุน

ในกรณีที่มีข้อพิพาทระหว่างรัฐและนักลงทุนของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทั้งปวง จะต้องมีการปรึกษาหารือระหว่างคู่ภาคี โดยจะระงับกรณีพิพาทอย่างฉันทมิตร หากข้อพิพาทดังกล่าวไม่สามารถระงับได้ด้วยการปรึกษาหารือ ข้อพิพาทดังกล่าวผู้ลงทุนอาจ

1. เริ่มขึ้นที่หน่วยงานด้านศาลหรือบริหารที่มีอำนาจ โดยเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบของภาคีที่รับการลงทุน หรือ

2. ระงับโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศเฉพาะกิจที่ตั้งขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนประชาชาติว่าด้วยกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL)

ในการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทการลงทุน ไม่ว่าจะในขั้นตอนใดๆของการไกล่เกลี่ยหรือการตัดสินโดยอนุญาโตตุลาการ หรือ การรับรองคำตัดสิน ภาคีจะไม่อ้างสิทธิว่าผู้ลงทุนได้รับหรือจะได้รับซึ่งประโยชน์จากการประกัน หรือสัญญาประกัน การชดใช้ค่าเสียหายหรือค่าทดแทนอื่นๆ สำหรับความสูญเสียที่กล่าวถึงทั้งปวงหรือเพียงบางส่วน สำหรับกรณีที่มีข้อพิพาทเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีตามบทนี้ คำตัดสินของอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้ จะอยู่บนพื้นฐานของข้อบทของความตกลงที่มีอยู่ รวมถึงกฎที่ใช้ในกฎหมายระหว่างประเทศและกฎหมายภายในประเทศ โดยคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการจะถือเป็นการสิ้นสุดและผูกพันภาคีให้ปฏิบัติตามคำตัดสิน

โดยสรุป ความตกลงดังกล่าวในส่วนของการลงทุนนั้นทางคณะที่ปรึกษาเห็นว่า คำนียาม ขอบเขต หลักการ และข้อกำหนดเกือบทั้งหมดมีสาระเช่นเดียวกับความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ (General Agreement on Trade in Services: GATS) ภายใต้องค์การการค้าโลกซึ่งเป็นหลักการสากลที่ใช้กันทั่วไป จึงไม่ได้กระทบกับกฎหมายภายในของไทยแต่อย่างใด พิจารณาในส่วนของการเคลื่อนย้ายทุน ความตกลงก็กำหนดให้ การโอนเงินสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบ และนโยบายของภาคีที่รับการลงทุน นอกจากนี้ความตกลงยังกำหนดว่า ประเทศภาคีอาจห้ามการโอนด้วยการใช้กฎหมายของตนอย่างเที่ยงธรรมไม่เลือกปฏิบัติ ดังนี้ หลักการดังกล่าวจึงไม่ขัดกับกฎหมายภายใน เพราะ เป็นข้อกำหนดที่ยอมรับกฎหมาย ระเบียบภายในของประเทศภาคีที่รับการลงทุนโดยชัดแจ้งไม่ได้มีผลกระทบต่อกฎหมายของประเทศแต่อย่างใด

แต่ในประเด็นของสิทธิของนักลงทุนที่จะสามารถเลือกว่าจะดำเนินการเมื่อเกิดข้อพิพาทอย่างไรนั้น จากการศึกษาของกลุ่ม FTA WATCH มีความเห็นว่า การที่ความตกลงยินยอมให้นักลงทุนสามารถฟ้องรัฐบาลไทยได้และยินยอมให้สามารถเลือกกระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้ก็เท่ากับว่าไม่ใช่กระบวนการศาลยุติธรรมไทยหรือกฎหมายไทยได้ ก็อาจจะผิดต่อหลักอำนาจอธิปไตยของไทย และหากพิจารณาและตีความว่าขัดต่อหลักอำนาจอธิปไตยของไทยก็อาจจะโยกไปสู่รัฐธรรมนูญฉบับปี 2540 มาตรา 224 วรรคสอง ที่วางหลักว่า หนังสือสัญญาที่มีบทเปลี่ยนแปลงอาณาเขตไทยหรือเขตอำนาจแห่งรัฐ หรือจะต้องออกพระราชบัญญัติเพื่อให้การเป็นไปตามสัญญา ต้องได้รับความเห็นชอบจากรัฐสภา ดังนั้น และเมื่อรัฐบาลได้ทำความตกลงการค้าเสรีโดยไม่ได้ผ่านรัฐสภา และมีเนื้อหาในความตกลงไปเปลี่ยนแปลงเขตอำนาจแห่งรัฐ (หากมีการตีความว่า เขตอำนาจรัฐ คือ อำนาจอธิปไตย) ก็จะทำให้การตกลงนั้นตกเป็นโมฆะไป

ในความเห็นของคณะที่ปรึกษา หากไม่ได้พิจารณาถึงประเด็นการตีความที่กล่าวถึง มาตรการที่ความตกลงเปิดโอกาสให้นักลงทุนสามารถเลือกได้ว่าจะ ดำเนินกระบวนการระงับข้อพิพาทผ่านกระบวนการยุติธรรมของประเทศภาคีที่รับการลงทุน หรือ เลือกการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศก็เป็นข้อดี สำหรับนักลงทุนไทยเช่นกัน เพราะถือว่าไม่ได้จำกัดเพียงอย่างเดียวอย่างหนึ่งเท่านั้น หากนักลงทุนไทยมีปัญหาข้อพิพาทกับรัฐภาคี และไม่ไว้วางใจต่อกระบวนการยุติธรรมของรัฐภาคีนั้น นักลงทุนไทยก็ยังสามารถเลือกการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้ซึ่งการ ใกล้เคียงข้อพิพาทของคณะกรรมการมาธิการสหประชาชาติว่าด้วยกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ (UNCITRAL) ก็เป็นการระงับข้อพิพาทที่ได้รับการยอมรับเป็นสากลอยู่แล้ว

4.3.2 การค้า

หลักอันสำคัญที่ถูกลำเอียงมาใช้เกือบทุกเรื่องในความตกลงการค้าเสรีคือ กำหนดให้ในภาคการค้า ประเทศภาคีจะต้องยึดหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) ต่อสินค้าของภาคีอีกประเทศหนึ่ง โดยสอดคล้องกับมาตรา III แห่ง GATT 1994

การลดภาษี

กำหนดให้การยกเลิกอากรศุลกากรสำหรับสินค้านำเข้าสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศภาคี โดยยกเลิกเป็นขั้นเป็นตอนไปตามที่กำหนดในพิกัดอัตราศุลกากร ซึ่งประเทศคู่ภาคีไม่สามารถขึ้นอากรศุลกากรที่มีอยู่เดิม หรือกำหนดอากรศุลกากรขึ้นมาใหม่สำหรับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศภาคี

นอกจากนี้ประเทศภาคี สามารถใช้ หรือคงไว้ซึ่งมาตรการด้านการนำเข้าเพื่อเป็นการจัดสรรการนำเข้าในโควตาตามที่ระบุไว้ ถ้าหากว่ามาตรการเหล่านั้นไม่ส่งผลให้เกิดการกีดกันทางการค้าต่อสินค้านำเข้าเพิ่มเติม จากผลกระทบจากการใช้มาตรการ โควตาภาษี

ประเทศภาคีอาจเร่งยกเลิกอากรศุลกากรที่เรียกเก็บจากสินค้าที่แหล่งกำเนิดได้ หากว่าสถานการณ์ทางเศรษฐกิจเอื้ออำนวย หรือ ได้รับการร้องขอจากประเทศภาคีและการเร่งยกเลิกอากรศุลกากรนี้จะมีผลบังคับใช้ภายหลังจากที่คู่ภาคีได้แลกเปลี่ยนเอกสารลายลักษณ์อักษรที่แจ้งว่า คู่ภาคีได้ดำเนินขั้นตอนทางกฎหมายภายในเสร็จสิ้นและในวันที่ได้ตกลงไว้

ในส่วนของการประเมินและค่าภาระต่างๆที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและการส่งออก จะต้องสอดคล้องกับข้อ VIII (1) ของ GATT 1994 ลักษณะใดซึ่งนอกเหนือจากอากรศุลกากร ค่าภาระที่เทียบเท่ากับภาษีภายใน หรืออากรต่อต้านการทุ่มตลาดและอากรตอบโต้การอุดหนุนซึ่งค่าธรรมเนียมนี้อาจจะไม่ว่าจะที่จะถูกจำกัดอยู่ในปริมาณที่เท่ากับต้นทุน โดยประมาณของ

การให้บริการ และไม่เป็นการปกป้องสินค้าภายใน โดยทางอ้อมหรือเป็นการเรียกเก็บภาษีเพื่อวัตถุประสงค์ทางการคลัง

มาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด และการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้

ในความตกลงเป็นการเน้นย้ำของคู่ภาคีว่าจะปฏิบัติตามข้อผูกพันของตนภายใต้ บทบัญญัติของความตกลง WTO ว่าด้วยมาตรการต่อต้านการทุ่มตลาด และการอุดหนุนและ มาตรการตอบโต้ ดังนั้นในส่วนนี้จึงเป็นเพียงการกำหนดลงไปให้ชัดเจนว่าคู่กรณีจะปฏิบัติตาม มาตรฐานสากลที่มีอยู่แล้ว อันมีผลให้ไม่ได้สร้างผลกระทบใหม่ๆ ให้แก่กฎหมายของ ประเทศภาคี

มาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากร

ความตกลงในส่วนนี้ได้วางหลักว่า เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลง นี้ ภาคีจะต้องไม่นำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งการห้ามหรือการจำกัดใดๆสำหรับการนำเข้าสินค้าใดๆของ ภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง หรือ การส่งออกหรือการขายเพื่อการส่งออกของสินค้าใดๆไปยังดินแดนของภาคี อีกฝ่ายหนึ่ง แต่มีข้อยกเว้นว่า หากเป็นกรณีของข้อ 11 GATT 1994 ก็สามารทำได้

แม้ว่าจะเป็นการกำหนดให้นำหลักทั่วไปของกฎ ระเบียบทางการค้าระหว่าง ประเทศมาใช้ก็ตาม แต่การที่ข้อกำหนดได้เปิดโอกาสในข้อตกลงว่า หากกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น ตามความตกลงนี้ ภาคีก็สามารถที่จะห้ามหรือ จำกัดการนำเข้าหรือส่งออกสินค้าของภาคีอีกฝ่ายได้ แม้ว่าจะไม่ใช่กรณี ข้อ 11 ของ GATT ก็ตาม เช่นนี้แล้วการที่เปิดโอกาสไว้เช่นนี้ ในมุมมองของ นักวิจัยเห็นว่า ในส่วนของข้อดี ประเทศไทยหากมีกรณีอันจำเป็นอื่นๆที่จะต้องห้ามการนำเข้าหรือ ส่งออกบางประการและไม่สามารถใช้ประโยชน์จากข้อยกเว้นของเกดต์ได้ ประเทศไทยก็อาจจะใช้ ประโยชน์จากข้อความนี้ได้เพราะเป็นการเปิดช่องไว้ให้ แต่อาจจะเป็นข้อเสียได้ หากถูกนำไปใช้ เพื่อกำหนดมาตรการแอบแฝงใหม่ๆที่ทำให้ประเทศไทยอาจจะเสียเปรียบได้ เพราะหากพิจารณาถึง อำนาจการต่อรอง ประเทศไทยมีอำนาจการต่อรองน้อย ในภายภาคหน้าหากมีการทบทวนถึง ประเด็นนี้ จึงจำเป็นที่จะต้องศึกษามาตรการที่มีใช้ภาษีศุลกากรเกี่ยวกับการนำเข้าหรือส่งออกใหม่ๆ เพื่อป้องกันการใช้ประโยชน์จากข้อความที่เปิดโอกาสให้แก่คู่ภาคีเช่นนี้

พิธีการศุลกากร

ความตกลงจะส่งเสริมการใช้พิธีการศุลกากรที่ง่าย ไม่ยุ่งยาก และต้องสอดคล้อง กับกฎ ระเบียบของสินค้าภายในประเทศ และมาตรฐานสากล โดยการประเมินราคาศุลกากรของ สินค้าจะเป็นไปตาม GATT 1994 กล่าวคือ พิธีการศุลกากรของประเทศภาคีจะเป็นไปตามมาตรฐาน ระหว่างประเทศและเท่าที่จะเป็นไปได้ ภายในขอบเขตที่ได้รับอนุญาตโดยกฎหมาย ระเบียบและ

นโยบายภายในประเทศ และต้องมั่นใจว่า วิธีและการปฏิบัติเหล่านั้นสามารถคาดการณ์ได้ มีความสอดคล้อง โปร่งใส และอำนวยความสะดวกทางการค้า แต่ละประเทศจะต้องจัดให้มีกระบวนการที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย โดยเฉพาะสินค้านำเข้าที่มีใบรับรองแหล่งกำเนิดหากมีปัญหาเกี่ยวกับภาษีที่จะต้องจ่าย สามารถนำสินค้าผ่านแดนมาได้ โดยยังไม่ต้องชำระทันทีและชำระภายหลังได้หากได้วางหลักประกันไว้ก่อน ทั้งยังสามารถขอทบทวนคำวินิจฉัยของศุลกากรทั้งทางบริหารและทางศาล คำร้องขอเพื่อทบทวนคำวินิจฉัยนั้น จะต้องทำเป็นลายลักษณ์อักษรหรือโดยทางอิเล็กทรอนิกส์และแนบข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไปด้วย

ประเทศที่นำเข้าจะต้องอำนวยความสะดวกในการนำเข้าสินค้าที่มีใบรับรองแหล่งกำเนิดตามที่ระบุไว้ในข้อตกลงให้มากที่สุดตามแต่จะทำได้ภายใต้กฎหมาย ระเบียบ และนโยบาย แต่ไม่สามารถนำไปใช้กับสินค้าที่อยู่ในระหว่างการตรวจสอบหรือถูกปฏิเสธการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษี

นอกจากนี้ยังมีข้อกำหนดเกี่ยวกับระบบการนำการค้าแบบไร้กระดาษมาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า (Paperless Trading) ซึ่งจะต้องคำนึงถึงวิธีการที่ได้ตกลงไว้ใน APEC และองค์การศุลกากรโลก ในส่วนของการเริ่มใช้เทคโนโลยีสารสนเทศนั้นจะต้องมีการหารือกับภาคีที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่ได้รับผลกระทบโดยตรง เท่าที่จะเป็นไปได้

ตามข้อ 311 ของความตกลงกำหนดให้ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องเผยแพร่บทบัญญัติของกฎหมายและข้อบังคับใดๆ และกระบวนการบริหารทางศุลกากรใดๆ ที่ใช้หรือบังคับใช้โดยหน่วยงานศุลกากรของตน ทางอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายโทรคมนาคมที่ใช้คอมพิวเตอร์เป็นหลักที่เทียบเท่าหรือในรูปสิ่งพิมพ์ และภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องมอบหมายให้มีหน่วยตอบข้อสอบถามตั้งแต่นั้นหน่วยขึ้นไปเพื่อตอบข้อสอบถามจากผู้มีส่วนได้เสียของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการศุลกากร และจะต้องจัดให้มีข้อสนเทศที่เกี่ยวข้องกับขั้นตอนในการสอบถามดังกล่าวทางอินเทอร์เน็ต

จากเนื้อหาในข้อตกลงขณะที่ปรึกษาเห็นว่า การกำหนดให้คู่ภาคีดำเนินการให้พิธีการศุลกากรมีขั้นตอนที่เรียบง่าย โปร่งใส อำนวยความสะดวกทางการค้า และอยู่ภายใต้กฎหมาย ระเบียบภายในของรัฐภาคี จึงเป็นการเคารพกฎหมายภายในของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายอย่างชัดเจน และยังเปิดโอกาสไว้อย่างชัดเจนในข้อตกลงอันเนื่องประโยชน์แก่นักลงทุนของรัฐภาคี โดยหากมีปัญหาเกี่ยวกับคำวินิจฉัยของศุลกากร ก็สามารถขอทบทวนคำวินิจฉัยได้ทั้งทางเอกสารหรืออิเล็กทรอนิกส์ได้ อีกทั้งกำหนดให้ภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดตั้งหน่วยงานตอบข้อซักถามและเผยแพร่ข้อมูลกฎหมาย ข้อบังคับให้เป็นการทั่วไปทางอินเทอร์เน็ตหรือเครือข่ายโทรคมนาคม ดังนั้นนับว่าในส่วนของข้อกำหนดพิธีการศุลกากรจะช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าได้มากแก่รัฐภาคีทั้งสองฝ่ายและเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

ข้อกำหนดเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดของสินค้านั้นมีหลักการคร่าวๆ คือ สินค้าที่ได้แหล่งกำเนิด
ในอาณาเขตของภาคี จะต้องมีความสัมพันธ์ในข้อใดข้อหนึ่งดังนี้

1. เป็นสินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในภาคีนั้นทั้งหมด ซึ่งหมายถึง
ผลิตภัณฑ์แร่ธาตุซึ่งสกัดในอาณาเขตของภาคีนั้น ผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรที่เกี่ยวเกี่ยว เก็บ หรือ
รวบรวมได้ในอาณาเขตของภาคีนั้น เศษที่ได้จากการผลิตในอาณาเขตของภาคีนั้น หรือของใช้แล้ว
ที่เก็บรวบรวมในอาณาเขตของภาคีนั้น หากว่าเศษหรือของใช้แล้วดังกล่าวเหมาะสำหรับการกู้คืน
วัตถุดิบเท่านั้น

2. เป็นข้อกำหนดของแหล่งกำเนิดสินค้าสำหรับสินค้าแต่ละรายการซึ่งไปตาม
ข้อกำหนดในภาคผนวก 4.1 โดยเป็นสินค้าที่มีกระบวนการผลิตทั้งหมดในอาณาเขตของภาคีใดภาคี
หนึ่งหรือของทั้งสองภาคี โดยมีผู้ผลิตรายเดียวหรือสองราย โดยแม้วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้า
ของประเทศผู้ผลิตจะมาจากประเทศคู่สัญญา ก็ให้ถือว่าวัตถุดิบนั้นได้แหล่งกำเนิดในประเทศผู้ผลิต
สินค้า

3. ข้อกำหนดของแหล่งกำเนิดสินค้าสำหรับสินค้าแต่ละรายการซึ่งไปตาม
ข้อกำหนดในภาคผนวก 4.1 ของความตกลงประกอบไปด้วยกฎ 2 ข้อ คือ การเปลี่ยนพิกัดสินค้า
และ การกำหนดมูลค่าของวัตถุดิบที่ใช้ภายในประเทศภาคี

สินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ตะกั่ว สังกะสี ดีบุกเป็นสินค้าประเภท
ที่ถูกกำหนดให้มีการใช้กฎการเปลี่ยนพิกัดควบคู่ไปกับการกำหนดมูลค่าขั้นต่ำของวัตถุดิบ
ภายในประเทศไทยและออสเตรเลีย

นอกจากนี้ความตกลงยังกำหนดให้ประเทศผู้ส่งออกมีบทลงโทษสำหรับผู้ที่จะทำผิด
เกี่ยวกับการแจ้งข้อมูลไม่ถูกต้อง ปลอมแปลงหนังสือรับรองแหล่งกำเนิด หรือไม่ได้แจ้งข้อมูลการ
เปลี่ยนแปลงข้อมูลสำคัญ เป็นต้น โดยบทลงโทษคือ เพิกถอนการลงทะเบียน หรือไม่รับพิจารณาค่า
ของจดทะเบียนเป็นระยะเวลาหนึ่ง และประเทศผู้นำเข้าสามารถตรวจสอบสินค้าว่าจะให้สิทธิพิเศษ
ทางภาษีศุลกากรได้หรือไม่ตามกฎหมาย ระเบียบและนโยบายของผู้นำเข้า และยังสามารถปฏิเสธ
การให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรได้ในกรณีที่สินค้านั้นมีคุณสมบัติไม่ถูกต้องตามข้อกำหนด และ
ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้าไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดได้และให้มีการกำหนดจัดตั้ง
คณะกรรมการกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเพื่อให้มีการนำข้อบังคับไปปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพ
และในแนวทางเดียวกัน

4.3.3 ประเด็นอื่นๆ

การเข้าเมืองชั่วคราวของนักธุรกิจ โดยความตกลงนี้ได้แบ่งออกเป็น 2 ระยะเวลา กล่าวคือ

1. การเข้าเมืองชั่วคราวระยะสั้น ข้อ 1004 โดยนักธุรกิจของฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดจะต้องยื่นคำร้องขอและปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การเข้าเมือง ประเทศคู่สัญญาจะให้สิทธิให้นักธุรกิจนั้นเข้าเมืองชั่วคราวในอาณาเขตภาคีของผู้ให้สิทธิ เป็นระยะเวลาจนถึง 90 วัน โดยผ่านพิธีการเข้าเมือง

2. การเข้าเมืองชั่วคราวระยะยาว ข้อ 1005 โดยภาคีจะต้องอนุญาตการเข้าเมืองชั่วคราวให้แก่ผู้โอนย้ายภายในกิจการ (ตามคำนิยามข้อ 1002 (E) คือ ลูกจ้างของผู้ให้บริการ ผู้ลงทุน หรือนิติบุคคลของภาคีที่จัดตั้งขึ้นในดินแดนของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งในรูปของสาขาหรือธุรกิจในเครือ และเป็นผู้จัดการ ผู้บริหารหรือผู้เชี่ยวชาญ) หรือผู้ให้บริการตามสัญญาของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในการให้อนุญาตตามพิธีการเข้าเมืองของตน เว้นแต่มีเหตุผลเพราะการฝ่าฝืนเงื่อนไขใดๆ ที่ใช้บังคับเกี่ยวกับการเข้าเมืองชั่วคราวหรือปฏิเสธคำร้องขออยู่ต่อด้วยเหตุผลความมั่นคงแห่งชาติ หรือความสงบเรียบร้อยตามที่ภาคีฝ่ายที่อนุญาตเห็นว่าเหมาะสม

ในส่วนข้อกำหนดอื่นๆ ความตกลงนี้ก็ได้กำหนดให้มีการเผยแพร่ข้อมูลหรือจัดให้มีข้อเสนอเพื่อให้อีกฝ่ายมีความคุ้นเคยกับมาตรการของตนอันเป็นหนึ่งในจุดประสงค์หลักของความตกลงนี้ที่จะทำให้การค้าการลงทุนเป็นไปโดยคล่องตัวและมีประสิทธิภาพ และในความตกลงก็กำหนดให้ภาคีทั้งสองฝ่ายเข้าใจตรงกันว่ามาตรการต่างๆ ที่เกี่ยวกับเข้าเมืองนั้นอาจทำได้หากเป็นมาตรการที่จำเป็นและเป็นไปอย่างมีระเบียบแต่จะต้องไม่ทำให้ประโยชน์ที่ภาคีอีกฝ่ายได้รับถูกลบล้างหรือเสียหายไปและสุดท้ายกำหนดความตกลงร่วมกันเหมือนในข้ออื่นๆ คือ จะต้องดำเนินการอย่างรวดเร็วเกี่ยวกับคำร้องตามพิธีการเข้าเมือง

ตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 มาตรา 35 ได้กำหนดระยะเวลาที่อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้าเมืองมาชั่วคราวได้ แตกต่างกันไปตามลักษณะงาน เช่น

1. เข้ามาทำธุรกิจ การศึกษาหรือดูงาน การปฏิบัติงานด้านช่างฝีมือหรือผู้เชี่ยวชาญ หรือ การอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ตามมาตรา 35 (3) เข้ามาได้ไม่เกิน 1 ปี

2. การลงทุนที่ได้รับความเห็นชอบจากกระทรวง ทบวง กรมที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 35 (4) เข้ามาได้ไม่เกิน 2 ปี

3. การลงทุนหรือการอื่นที่เกี่ยวกับการลงทุนภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมการลงทุน ตามมาตรา 35 (6) ระยะเวลาอนุญาตตามกำหนดระยะเวลาที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนพิจารณาเห็นสมควร

ดังนั้นแล้วจะเห็นได้ว่ากฎหมายภายในตามพระราชบัญญัติคนเข้าเมือง พ.ศ. 2522 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการ อนุญาตให้คนต่างด้าวเข้ามาได้โดยมีระยะเวลาอันสั้นกว่าที่ความตกลงกำหนดไว้ กล่าวคือ กฎหมายภายในให้สิทธิเข้าเมืองมากกว่าที่ความตกลงการค้าเสรีกำหนดไว้ และหากนักลงทุนที่เข้ามาประกอบกิจการเหมืองแร่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนก็ยังสามารถนำผู้เชี่ยวชาญหรือคนชาติภาคีเข้ามาประกอบการงานในประเทศไทยได้โดยอาจมีระยะเวลายาวนาน ได้ครบเท่าที่คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนเห็นสมควร ฉะนั้นในส่วนนี้จึงไม่ได้ขัดกับกฎหมายภายในแต่อย่างใด

นโยบายการแข่งขัน

ความตกลงนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้เกิดการส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรมและจัดการปฏิบัติที่จำกัดการแข่งขัน

ข้อ 1201 การปฏิบัติที่จำกัดการแข่งขัน หมายถึง การดำเนินการทางธุรกิจหรือการดำเนินธุรกรรมที่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขัน เช่น ข้อตกลงที่จำกัดการแข่งขันระหว่างผู้แข่งขันที่เป็นผู้ประกอบการระดับเดียวกันในตลาด การใช้อำนาจทางการตลาดอย่างไม่ถูกต้องซึ่งรวมถึงการกำหนดราคาเพื่อทำลายคู่แข่ง ข้อตกลงที่จำกัดการแข่งขันของผู้ประกอบการต่างระดับกันในตลาดและการควบกิจการและการซื้อกิจการที่เป็นการจำกัดการแข่งขัน

คู่ภาคีก็ต้องส่งเสริมการแข่งขัน โดยแก้ปัญหาคารปฏิบัติที่จำกัดการแข่งขันในดินแดนของตนและโดยการนำมาใช้และใช้บังคับวิธีการหรือมาตรการตามที่ตนถือว่าเหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพื่อตอบโต้การปฏิบัติดังกล่าว แต่คู่ภาคีสามารถที่จะยกเว้นมาตรการหรือสาขาธุรกิจใดเป็นการเฉพาะจากบทนี้แต่ต้องอยู่บนพื้นฐานของนโยบายสาธารณะหรือผลประโยชน์สาธารณะ และได้ตกลงกันในเรื่องของการให้ความร่วมมือและประสานงานเพื่อบรรลุผลของการใช้บังคับที่มีประสิทธิภาพภายใต้กฎหมายการแข่งขันของตน และร่วมมือกันตามความเหมาะสมในเรื่องของการใช้บังคับกฎหมายการแข่งขัน ทั้งนี้คู่ภาคีจะต้องเผยแพร่หรือมีฉะนั้นจะต้องจัดให้สาธารณะสามารถเข้าถึงกฎหมายที่ส่งเสริมการแข่งขันที่เป็นธรรม และกฎหมายว่าด้วยการปฏิบัติที่จำกัดการแข่งขันของตนได้โดยง่าย

นอกจากนี้ ข้อ 1203 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้กฎหมายการแข่งขัน ในความตกลงกำหนดไว้โดยกำหนดให้คู่ภาคีจะต้องทำให้มั่นใจว่าธุรกิจทั้งหมดอยู่ภายใต้กฎหมายทั่วไปว่าด้วยการแข่งขัน หรือกฎหมายแข่งขันรายสาขาธุรกิจที่เกี่ยวข้อง ซึ่งมีผลบังคับใช้ในดินแดนของประเทศ คู่ภาคี รวมถึงมาตรการใดๆ ที่คู่ภาคีได้ใช้เพื่อยุติการปฏิบัติที่จำกัดการแข่งขัน และการดำเนินการใดๆ เพื่อบังคับให้เป็นไปตามมาตรการของภาคีนั้น จะต้องมีความสอดคล้องกับหลักการของความโปร่งใส เหมาะสมกับเวลา ไม่เลือกปฏิบัติ เข้าใจง่ายและมีขั้นตอนที่เป็นธรรม

ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 มาตรา 3 ได้วางคำนิยามของคำว่า ธุรกิจ คือ กิจการในทางเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม การเงิน การประกันภัย และการบริการ และให้หมายความรวมถึงกิจการอื่นที่กำหนดโดยกฎกระทรวง และในมาตรา 4 พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของ

- (1) ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการส่วนท้องถิ่น
- (2) รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ
- (3) กลุ่มเกษตรกร สหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ซึ่งมีกฎหมายรับรอง และมีวัตถุประสงค์ดำเนินการทางธุรกิจเพื่อประโยชน์ในการประกอบอาชีพของเกษตรกร
- (4) ธุรกิจตามที่กำหนดโดยกฎกระทรวง ซึ่งอาจกำหนดให้ยกเว้นการใช้บังคับทั้งฉบับหรือแต่เฉพาะบทบัญญัติหนึ่งบทบัญญัติใดของพระราชบัญญัตินี้ก็ได้

สรุป ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 นี้ได้กำหนดยกเว้นธุรกิจบางประการไม่ต้องอยู่ภายใต้พระราชบัญญัตินี้ ซึ่งในปัจจุบันนี้ก็ยังไม่ได้มีธุรกิจที่กำหนดยกเว้นไว้ในกฎกระทรวง และหากมีการกำหนดธุรกิจเหล่านั้นไว้ว่าไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับของพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 นี้ ก็เป็นที่คาดหมายได้ว่าจะมีกฎหมายฉบับอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับธุรกิจนั้นกำกับอยู่ในส่วนของการแข่งขัน

ทั้งนี้ การที่ความตกลงกำหนดคุณลักษณะต้องทำให้มั่นใจว่าธุรกิจทุกรายการจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายทั่วไปว่าด้วยการแข่งขัน หรือกฎหมายแข่งขันรายสาขาธุรกิจที่เกี่ยวข้องก็เป็นการกำหนดเพื่อสร้างความชัดเจนว่าธุรกิจทุกรายการจะได้รับความคุ้มครองจากกฎหมายภายในของประเทศภาคี และในเมื่อกำหนดเช่นนี้ธุรกิจทุกรายการก็จะได้รับความคุ้มครองจากประเทศภาคีที่รับการลงทุนหรือนำเข้าสินค้า อันเป็นการตกลงที่เคารพกฎหมายภายใน โดยให้กฎหมายของประเทศภาคีนั้นควบคุมการแข่งขันให้เป็นไปโดยโปร่งใส ยุติธรรม ดังนั้นข้อตกลงในบพนี้จึงไม่มีส่วนใดขัดกับกฎหมายภายใน และกฎหมายภายใน โดยเฉพาะพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 นี้แม้จะได้กำหนดมีข้อยกเว้นให้ธุรกิจบางรายการไม่ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายฉบับนี้ แต่ในปัจจุบันก็ยังไม่มีการกำหนดไว้ และหากกำหนดไว้ก็จะเป็นกรณีที่ถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้กฎหมายแข่งขันรายสาขาธุรกิจที่เกี่ยวข้องฉบับอื่นๆ จึงไม่มีส่วนใดที่จะเป็นการกระทำที่ขัดต่อข้อตกลงการค้าเสรีฉบับนี้เช่นกัน

นอกจากนี้แล้ว ข้อตกลงในบพที่เกี่ยวกับนโยบายการแข่งขันที่กำหนดไว้ในข้อตกลงการค้าเสรีนี้เป็นเพียงกรอบเพื่อให้ภาคีปฏิบัติตามภายใต้กฎหมายภายในของตนและเพื่อส่งเสริมให้ร่วมมือกันใช้กฎหมายการแข่งขันให้โปร่งใส ยุติธรรม และไม่เลือกปฏิบัติ อันเป็น

หลักการสากล ดังนั้น จึงไม่ได้มีส่วนใดที่ทำให้ประเทศไทยได้รับผลกระทบจากข้อตกลงในส่วนนี้
เป็นเพียงแต่ประเทศไทยจะพยายามผลักดันให้การใช้บังคับกฎหมายแข่งขันของตนเป็นไปอย่าง
บริสุทธิ์ ยุติธรรม และเป็นหลักสากลอย่างที่ได้ทำความตกลงไว้

สรุป

จากเดิมก่อนมีการตกลงการค้าเสรีฉบับนี้ภานำเข้าของออสเตรเลียที่เกี่ยวกับ
อุตสาหกรรมพื้นฐานมีอัตราค่อนข้างต่ำและบางรายการก็มีอัตราเป็นศูนย์อยู่แล้ว ดังนั้น เมื่อมีการ
เปิดการค้าเสรีผู้ประกอบการไทยจึงไม่ได้มีผลกระทบหรือไม่ได้รับประโยชน์จากความตกลงฉบับ
นี้ นอกจากนี้หลังจากที่มีความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-ออสเตรเลีย ในธุรกิจบางรายการ
ผู้ประกอบการไทยได้รับประโยชน์จากสิทธิพิเศษทางภาษีเหนือประเทศอื่นอยู่ไม่นาน ประเทศ
ออสเตรเลียก็ประกาศลดอัตราภาษีจากเดิมไปเป็นอัตราภาษี MFN ซึ่งทำให้ประเทศอื่นๆ ที่มีใช้ภาษี
ก็ได้รับประโยชน์จากภาษี MFN นี้ ดังนั้น ทางคณะที่ปรึกษาเห็นว่า ในส่วนที่เกี่ยวกับการลดภาษี
ผู้ประกอบการไทยไม่ได้รับผลกระทบเลย

ในภาคการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมพื้นฐานอุตสาหกรรมค้ำน้ำในประเทศไทย
ยังขาดเงินลงทุนและเทคโนโลยีการผลิตที่ต้องใช้ต้นทุนสูงมาก เช่น อุตสาหกรรมเหล็ก อะลูมิเนียม
ทำให้ประเทศไทยยังไม่สามารถเข้าไปลงทุนในประเทศออสเตรเลียและแข่งขันได้เลย ดังนั้น แม้
ไทย-ออสเตรเลียจะเปิดเสรีด้านการลงทุนระหว่างกันก็ตาม ก็ยังไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในเชิง
บวกต่อนักลงทุนไทยได้ ที่จะพอเป็นประโยชน์ได้ก็จะมีในส่วนของอุตสาหกรรมขั้นกลางและ
ปลายเสียมากกว่า

ในส่วนของเหมืองแร่ ประเทศออสเตรเลียเป็นประเทศที่มีการลงทุนใน
ภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ที่ใหญ่ที่สุดของโลกเนื่องจากมีความพร้อมมากทั้งในด้านเทคโนโลยีการ
ผลิต ความรู้ความเชี่ยวชาญ เช่น การขุดเจาะ การทำเหมือง รวมไปถึงเงินลงทุนมหาศาล ดังนั้น หาก
พิจารณาทางการแข่งขัน อาจจะเป็นการยากแก่ผู้ประกอบการไทยรายใหม่ที่เข้ามาในธุรกิจนี้
และยิ่งหากพิจารณาถึงการที่จะเข้าไปลงทุนทำเหมืองแร่ในออสเตรเลียยิ่งมีความเป็นไปได้ยากมาก
ขึ้นสำหรับผู้ประกอบการไทย แต่อย่างไรก็ตามแม้ว่า ไทยจะไม่ได้เปรียบออสเตรเลียในส่วนที่
เกี่ยวกับการแข่งขันในการทำเหมืองแร่ แต่ประเทศไทยก็ยังสามารถได้ประโยชน์จากการที่
ออสเตรเลียเข้ามาทำเหมืองเพื่อให้ได้มาซึ่งวัตถุดิบขั้นต้นซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทย
ได้ หากมีการขายวัตถุดิบเหล่านั้นภายในประเทศไทย ผู้ประกอบการไทยอาจจะสามารถลดการ
นำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศน้อยลง นอกจากนี้หากนักลงทุนออสเตรเลียเป็นผู้ขายวัตถุดิบเหล่านี้
เพียงรายเดียวหรือน้อยรายก็อาจจะก่อให้เกิดปัญหาการผูกขาดและเกิดผลกระทบเชิงลบแก่
ผู้ประกอบการไทย ดังนั้น รัฐจึงควรพิจารณากฎหมายแข่งขันทางการค้าของไทยให้มีความชัดเจน

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

และมีประสิทธิภาพมากขึ้น และเพื่อเพิ่มการแข่งขัน ประเทศไทยควรเร่งเปิดเสรีในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่แก่ประเทศอื่นๆ ด้วยก็จะเป็นผลดีในแง่ของการส่งเสริมการแข่งขันให้ผู้แข่งขันหลายรายและเกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคในที่สุด

4.4 หุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทย - นิวซีแลนด์

(Thailand - New Zealand Closer Economic Partnership: CEP)

ไทยและนิวซีแลนด์ได้เริ่มการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างกันเมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 และสามารถสรุปการเจรจาได้ในเดือนพฤศจิกายน 2547 โดยทั้งสองฝ่ายโดยทั้งสองฝ่ายได้ลงนามความตกลงฯ ไปแล้วในเดือนเมษายน 2548 เพื่อให้ความตกลงฯ มีผลใช้บังคับในวันที่ 1 กรกฎาคม 2548⁴ ซึ่งจะครอบคลุมทั้งเรื่องการค้าสินค้า บริการ การลงทุน และความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และนโยบายการแข่งขัน มาตรฐานแรงงาน สิ่งแวดล้อมและการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

ทั้งนี้ คาดว่าการจัดทำความตกลงการค้าเสรีฯ จะทำให้สินค้าของไทยสามารถส่งออกไปยังนิวซีแลนด์ได้มากขึ้น ซึ่งเป็นผลจากการที่นิวซีแลนด์ลดภาษีสินค้านำเข้า รวมทั้งความร่วมมือของทั้งสองประเทศที่จะแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภาษีที่มีอยู่ที่สำคัญคือมาตรการด้านสุขอนามัยที่เข้มงวด (SPS Measure) ที่เป็นอุปสรรคสำคัญในการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปยังนิวซีแลนด์

การเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า

ความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างทั้งสองประเทศครอบคลุมการค้าสินค้า และประเด็นอื่นๆ ที่ขยายและเพิ่มความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุนและความร่วมมือระหว่างทั้งสองประเทศ เช่น เรื่อง การค้าบริการ มาตรฐานสุขอนามัย นโยบายการแข่งขัน การจัดซื้อจัดจ้างของรัฐบาล พาณิชยอิเล็กทรอนิกส์ มาตรฐานแรงงานและสิ่งแวดล้อม และการถ่ายทอดเทคโนโลยี เป็นต้น

โดยการเจรจาครอบคลุมสินค้าทุกรายการ และจะเริ่มลดภาษีตั้งแต่วันที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ ในส่วนของประเทศไทย อัตราภาษีศุลกากรสินค้าหลักและเหล็กกล้า บางรายการจะปรับลดเป็นร้อยละ 0 ทันทีที่ความตกลงมีผลบังคับใช้ และบางรายการจะทยอยปรับลด

⁴ Fact Book, ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดกันยิ่งขึ้นไทย-นิวซีแลนด์: Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership Agreement: TNZCEPA, กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ภาษีเป็น 0 ในปี พ.ศ. 2553 ส่วนประเทศนิวซีแลนด์ อัตราภาษีศุลกากรสินค้าเหล็กและเหล็กกล้าที่ปัจจุบันเท่ากับ 0 จะคงอัตราภาษีต่อไป ส่วนรายการสินค้าที่ปัจจุบันมีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 5, 6.5, 7 และ 7.5 จะทยอยลดอัตราภาษีจนเหลือร้อยละ 0 ในปี พ.ศ. 2553

ในส่วนของอุตสาหกรรมเหล็ก นิวซีแลนด์จะมีภาษีที่ค่อนข้างต่ำ คือร้อยละ 0-6.5 ซึ่งการลดภาษีในส่วนนี้ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีจะทำให้ไทยได้รับสิทธิพิเศษในการเข้าสู่ตลาดนิวซีแลนด์สูงขึ้น ซึ่งขณะที่นิวซีแลนด์มีภาษีอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่ไม่เป็นผลกระทบสำคัญต่อผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเหล็กของนิวซีแลนด์ เนื่องจากผู้ผลิตของนิวซีแลนด์เน้นในการสร้างตลาดเฉพาะ เช่น การผลิตเหล็กในรูปแบบยากๆ เป็นต้น

สำหรับอุตสาหกรรมอะลูมิเนียม มีการทำความตกลงที่เหมือนกับการทำความตกลงกับออสเตรเลีย กล่าวคือ การทำความตกลงการค้าเสรีของไทยกับออสเตรเลีย จะมีการปรับลดภาษีในรายการสินค้าที่อยู่ในกลุ่มอุตสาหกรรมอะลูมิเนียมตามกรอบของสินค้าในกลุ่ม Normal Track ซึ่งคาดว่าทั้งสองประเทศจะได้รับประโยชน์จากการทำความตกลง โดยไทยจะเข้าถึงแหล่งวัตถุดิบที่มีคุณภาพ และมีราคาต่ำลง และจะเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมอะลูมิเนียมของไทย อย่างไรก็ตาม คาดว่าประโยชน์ที่จะได้รับของไทยจากการทำความตกลงกับนิวซีแลนด์สำหรับอุตสาหกรรมอะลูมิเนียมน่าจะน้อยกว่าการทำความตกลงกับออสเตรเลีย

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

ไทยและนิวซีแลนด์ให้ความสำคัญกับเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านี้มาก เพราะเป็นส่วนประกอบที่จำเป็นต่อการทำความตกลงทางการค้าเสรี ซึ่งกฎดังกล่าวจะตัดสินว่าสินค้าใดที่จะได้รับยกเว้นหรือได้รับอัตราภาษีพิเศษภายใต้ข้อตกลง กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านี้จะช่วยให้เศรษฐกิจเป็นไปในทางที่ดีขึ้นในขณะที่พิจารณาถึงความเป็นจริงในแง่ของลักษณะภูมิประเทศและปัจจัยต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งสองประเทศ ซึ่งกฎดังกล่าวจะต้องนำมาปฏิบัติและบังคับใช้ได้จริง ในขณะเดียวกันผลประโยชน์ของการนำกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านี้มาใช้จะต้องตกอยู่กับประเทศที่เป็นภาคีของข้อตกลงเท่านั้น อย่างไรก็ตามในสภาพที่ภาษีอยู่ในระดับต่ำนั้น กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่มีการกำหนดหลักการที่เกินควรจะทำให้เกิดค่าใช้จ่ายในการดูแลกำกับที่มากเกินไปจนอาจทำให้เป็นอุปสรรคต่อเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้า

สำหรับประเทศไทยได้มีการทำความตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรือ AFTA โดยภายใต้ความตกลงนี้ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าจะใช้เพื่อให้แน่ใจว่าสินค้าส่งออกที่ได้รับอัตราภาษีพิเศษจะเป็นสินค้าที่มาจากประเทศที่อยู่ในข้อตกลงหรือเป็นสินค้าที่ได้รับการแปรรูปเป็นหลักในประเทศสมาชิก โดย AFTA ได้กำหนดให้มีมูลค่าของสินค้า

วัตถุดิบภายในประเทศอย่างน้อยร้อยละ 40 ของราคาสินค้า FOB เพื่อให้มีการแปรสภาพอย่างเพียงพอ (Substantial Transformation)

นิवेश์แลนด์ใช้หลักการคิดราคาสินค้าแบบกumulค่าเพิ่ม (Undifferentiated Value Added) ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีกับประเทศอื่นๆ ซึ่งต่างจากวิธีการของ AFTA โดยจะไม่คิดค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นหลังจากสินค้าผลิตเสร็จแล้ว นอกจากนี้กฎแหล่งกำเนิดสินค้าของนิवेश์แลนด์จะแบ่งออกเป็น สองส่วน ได้แก่ มูลค่าของสินค้าวัตถุดิบภายในประเทศจะต้องได้ตามที่กำหนดและกระบวนการในการผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายจะต้องเกิดขึ้นในประเทศที่ได้รับประโยชน์จากจากสิทธิพิเศษ

การเปิดเสรีการค้าบริการ

ทั้งสองฝ่ายจะเจรจาเปิดตลาดการค้าบริการภายใน 3 ปี หลังความตกลงฯ มีผลใช้บังคับ โดยในระหว่างที่ยังไม่มีการเจรจา ทั้งสองฝ่ายจะอำนวยความสะดวกให้คนไทยและนิवेश์แลนด์เดินทางไปทำงานและติดต่อธุรกิจในประเทศหนึ่งได้สะดวกยิ่งขึ้น โดยนิवेश์แลนด์จะอนุญาตให้พ่อครัวไทยที่ได้รับวุฒิปัตรีจากกรมพัฒนาฝีมือแรงงานเข้าไปทำงานได้คราวละ 3 ปี และต่ออายุได้อีก 1 ปี โดยมีสัญญาจ้างงาน ส่วนไทยจะอนุญาตให้นักธุรกิจนิवेश์แลนด์ที่เข้ามาประชุมและติดต่องานในไทยสามารถยื่นขอ Multiple Entry Visa ณ สถานทูตไทยในต่างประเทศได้ และให้นักธุรกิจเข้ามาประชุมและติดต่องานในไทยได้ไม่เกิน 90 วัน รวมทั้งให้นักลงทุนนิवेश์แลนด์ใช้บริการศูนย์บริการวิซ่าและใบอนุญาตทำงานได้ โดยไม่จำกัดว่าต้องเป็นบริษัทที่มีสินทรัพย์รวมเกินกว่า 30 ล้านบาท

การเปิดเสรีด้านการลงทุน

เรื่องการลงทุน นิवेश์แลนด์จะให้คนไทยเข้าไปลงทุนในธุรกิจทุกประเภทได้ 100% ยกเว้นประมง และหากเป็นการลงทุนที่มีขนาดเกิน 50 ล้านดอลลาร์นิवेश์แลนด์ จะต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการการลงทุนต่างชาติก่อน โดยในอนาคตนิवेश์แลนด์จะพิจารณาขยายเขตการลงทุนที่ ต้องขออนุญาตจาก 50 ล้านดอลลาร์ เป็น 100 ล้านดอลลาร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคนไทยมากขึ้น

ส่วนไทยมีพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 กำกับดูแลเรื่องการลงทุนจากต่างชาติโดยมีการจำกัดการเป็นเจ้าของธุรกิจของคนต่างชาติในบางธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับความมั่นคง เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและสังคมในปี พ.ศ.2547ประเทศไทยได้ดำเนินนโยบายเพื่อให้มีการเปิดเสรีด้านการลงทุนเพิ่มมากขึ้น และเพื่อดึงดูดนักลงทุนชาวต่างชาติ โดยเฉพาะในธุรกิจอุตสาหกรรมเกษตร แพชั่น รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้า อุปกรณ์เทคโนโลยี รวมถึงอุตสาหกรรมที่มีการลงทุนสูง

สำหรับการลงทุนของต่างชาติในนิวซีแลนด์นั้นจะดูแลโดย Overseas Investment Commission (OIC) กำหนดให้การลงทุนในบางธุรกิจที่สำคัญจะต้องผ่านกระบวนการได้รับความเห็นชอบก่อน ซึ่งกระบวนการโดยเบื้องต้นจะเกี่ยวข้องกับการซื้อขายที่ดินและเพื่อใช้ในการเก็บสถิติ ขณะนี้รัฐบาลนิวซีแลนด์อยู่ระหว่างการทบทวนนโยบายการลงทุนจากต่างชาติ โดยมีจุดประสงค์เพื่อเปิดเสรีด้านการลงทุนและลดค่าใช้จ่ายซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จช่วงกลางปี พ.ศ. 2547 และประกาศใช้ในปี พ.ศ. 2548

สำหรับประเทศไทยจะเปิดเสรีการลงทุนทางตรงให้คนนิวซีแลนด์ลงทุนได้ร้อยละ 100 ในธุรกิจผลิตสินค้าบางประเภท โดยเฉพาะธุรกิจที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยต้องนำเงินมาลงทุนไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท อาทิ ธุรกิจผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ซอฟต์แวร์ เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์กระดาษ การแปรรูปอาหารที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายจะให้การส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกันโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย (TAFTA)

อัตราภาษีเฉลี่ยของไทยขณะนี้อยู่ที่ร้อยละ 17.24 โดยสินค้าเกษตรกรรมจะมีอัตราภาษีเฉลี่ยร้อยละ 39.7 และสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ 13.88 ในปี 2003 ไทยมีโควตาภาษีสำหรับสินค้าจำนวน 23 รายการครอบคลุมร้อยละ 1 ของสินค้าทั้งหมด โดยประมาณร้อยละ 60 ของอัตราภาษีนอกโควตาเป็นการเก็บภาษีตามราคา

สำหรับนิวซีแลนด์ร้อยละ 95 ของสินค้านำเข้าจะได้รับการยกเว้นภาษี ส่วนอัตราภาษีปกติของนิวซีแลนด์จะอยู่ระหว่างร้อยละ 5-7 ยกเว้นในบางอุตสาหกรรมที่ยังคงมีอัตราภาษีที่สูง เช่น เสื้อผ้าและรองเท้า (ร้อยละ 19) นอกจากนี้ นิวซีแลนด์จะมีการทบทวนอัตราภาษีที่จะมีการใช้ในปี 2005 ซึ่งจะมีการปรับลดอัตราภาษีสำหรับสินค้าที่มีภาษีร้อยละ 12.5 หรือต่ำกว่า ลงเหลือร้อยละ 5 ภายใน 1 มกราคม 2008 สำหรับสินค้าที่มีอัตราภาษีสูงระหว่างร้อยละ 17-19 จะลดลงเหลือร้อยละ 10 ภายใน 1 กรกฎาคม 2009 และการจัดเก็บภาษีตามราคาจะเปลี่ยนเป็นการเก็บภาษีตามสภาพ สำหรับสินค้าที่มีภาษีร้อยละ 5 หรือต่ำกว่า ยังคงอัตราภาษีเช่นเดิม

ในขณะนี้การลงทุนระหว่างสองประเทศยังอยู่ในระดับปานกลาง การจัดตั้งความตกลงการค้าเสรีจะช่วยให้ทั้งสองประเทศได้รับประโยชน์จากการลงทุนที่เพิ่มขึ้น การแลกเปลี่ยนความรู้ เทคโนโลยี ความคิดและโอกาสการค้าในอุตสาหกรรมเดียวกันจะได้รับประโยชน์ในด้านการส่งออกที่สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านตลาดระหว่างประเทศ และกลยุทธ์เพื่อพัฒนาความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลก ยิ่งไปกว่านั้น หลักปฏิบัติเชิงคนชาติจะช่วยให้โอกาสการลงทุนร่วมกันของสองประเทศเพิ่มมากขึ้น

ขอบเขตความร่วมมือด้านการลงทุนของไทยและนิวซีแลนด์ มีดังต่อไปนี้

1. การวิจัยและพัฒนา
2. การสร้างเครือข่ายเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
4. การแลกเปลี่ยนข้อมูล และ
5. การสร้างขีดความสามารถสำหรับธุรกิจขนาดเล็กและขนาดกลาง

นโยบายการแข่งขัน

ประเทศไทยได้ออกกฎหมายใหม่เพื่อป้องกันการทำธุรกิจที่ไม่เป็นธรรมรวมทั้งสร้างบรรยากาศเสรีทางการค้าและการลงทุนในประเทศให้มากขึ้น

นิวซีแลนด์มีกฎหมายในเรื่องนี้ที่เข้มงวดมาก โดยห้ามไม่ให้มีการควบรวมหรือซื้อกิจการที่จะเป็นการลดคู่แข่งทางธุรกิจ รวมทั้งการใช้อำนาจทางการตลาดในทางที่ผิด คณะกรรมการพาณิชย์ (The Commerce Commission) ซึ่งเป็นหน่วยงานอิสระทำหน้าที่บังคับใช้กฎหมายและมีกระทรวงพัฒนาการเศรษฐกิจเป็นที่ปรึกษาในส่วนของนโยบายการแข่งขันให้กับรัฐบาล

ภายใต้ข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยและนิวซีแลนด์จะช่วยส่งเสริมให้มีการแข่งขันในตลาดมากขึ้นและช่วยลดพฤติกรรมต่อต้านการแข่งขัน รวมทั้งความร่วมมือระหว่างสองประเทศซึ่งประกอบด้วย การแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน การแจ้ง และการให้คำปรึกษาในเรื่องที่เกี่ยวกับการพัฒนานโยบายการแข่งขัน และการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการแข่งขัน

ความร่วมมือทางศุลกากร

การร่วมมือกันระหว่างหน่วยงานศุลกากรของทั้งสองประเทศมีความสำคัญ เพราะจะทำให้การดำเนินการทางการค้าสะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น ความตกลงการค้าเสรีจะช่วยเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกันทางด้านศุลกากร ให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายต่างๆ การให้ความช่วยเหลือทางวิชาการ การส่งเสริมการค้าแบบไร้กระดาษ การจัดการความเสี่ยง และการพิสูจน์แหล่งกำเนิดสินค้า

สรุป

นิวซีแลนด์เปิดการค้าและการลงทุนเกือบทุกด้าน ยกเว้นเพียงแค่การประมงเท่านั้น ดังนั้นในด้านการค้าโดยเฉพาะอุตสาหกรรมพื้นฐาน ภายในสินค้าเหล่านี้มีอัตราค่อนข้างต่ำอยู่แล้ว การที่ประเทศไทยได้รับสิทธิพิเศษจากการลดภาษีตามความตกลงการค้าเสรีฉบับนี้จึงไม่มีผลกระทบหรือเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยมากนัก สำหรับส่วนที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมนั้น โดยหลักแล้วผู้ประกอบการไทยสามารถเข้าไปลงทุนได้เลย หรือแม้แต่การเข้าไปลงทุนภาคอื่นๆ กระบวนการไม่ได้มีความยุ่งยาก เว้นแต่หากการลงทุนนั้นจะมีขนาดเกิน 50 ล้านดอลลาร์ จะต้องมีการขออนุญาตจากคณะกรรมการการลงทุนต่างชาติเท่านั้น ดังนั้นหากผู้ประกอบการไทยสนใจที่จะเข้าไปลงทุนประกอบกิจการเหมืองแร่ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะต้องใช้เงินลงทุนสูง ดังนั้นจึงเป็นไปได้ว่าขนาดการลงทุนจะเกิน 50 ล้านดอลลาร์ ผู้ประกอบการไทยก็เพียงแต่จะต้องดำเนินการขออนุญาตจากคณะกรรมการการลงทุนต่างชาติเพื่อให้เป็นไปได้ตามระเบียบภายในของนิวซีแลนด์ ในทางกลับกันหากผู้ลงทุนจากนิวซีแลนด์จะเข้ามาลงทุนประกอบกิจการเหมืองแร่ในไทย หากได้รับการส่งเสริมการลงทุนจำนวนเงินขั้นต่ำที่จะเป็นไปได้ตามเกณฑ์นั้นก็เพียงแค่ 3 ล้านบาทขึ้นไปก็สามารถยื่นคำขอให้ได้รับการส่งเสริมได้ และในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทยก็ไม่ได้มีการปิดกั้นการลงทุนจากต่างชาติ แต่อย่างไรก็ตามการเปิดเสรีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ในส่วนที่เกี่ยวกับเหมืองแร่มีปริมาณการลงทุนคาดว่าจะมีไม่มากนักเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนจากออสเตรเลีย

4.5 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ญี่ปุ่น

(Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)

ข้อมูลทั่วไป⁵

เนื่องจากญี่ปุ่นเป็นสมาชิกองค์การระหว่างประเทศหลายแห่งและในฐานะที่เป็นสมาชิกสำคัญของความตกลงทั่วไปเกี่ยวกับอัตราภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade: GATT) และองค์การเพื่อความร่วมมือและพัฒนาทางเศรษฐกิจ (Organization for Economic Cooperation and Development : OECD) ซึ่งจัดตั้งเพื่อการดูแลและส่งเสริมการค้าเสรี ทำให้ในปัจจุบันญี่ปุ่นมีบทบาทสำคัญทางด้านการค้า การเงิน และความช่วยเหลือทางด้านเศรษฐกิจและเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ซึ่งความสัมพันธ์ระหว่างไทยและญี่ปุ่นนั้น ที่ผ่านมามีทั้งสองประเทศมีความร่วมมือระหว่างกันทั้งในด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรม ไทยได้มุ่งกระชับความสัมพันธ์และความร่วมมือกับญี่ปุ่นเพื่อพัฒนาไปสู่ความเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์และเศรษฐกิจ (Strategic and Economic Partnership) จนถึงปัจจุบันทั้งสองประเทศมี

⁵ แหล่งที่มา : กรมเจรจาการค้าระหว่างต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

ความร่วมมือในระดับที่แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น โดยการเปิดการค้าเสรีระหว่างกันแบบสัญญาพหุภาคีภายใต้ความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)

ความเป็นมาของความร่วมมือทางเศรษฐกิจไทย - ญี่ปุ่น JTEPA

เมื่อวันที่ 18-21 พฤศจิกายน 2544 ในระหว่างการเยือนญี่ปุ่นอย่างเป็นทางการ พ.ต.ท. ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อนายจุนอิจิโร โคอิซึมิ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นให้มีการจัดทำความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด (Closer Economic Partnership: CEP) ไทย-ญี่ปุ่น ซึ่งรวมเรื่องการจัดทำเขตการค้าเสรี (FTA) ด้วย และต่อมาเมื่อ 11-12 มกราคม 2545 นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่นได้เยือนไทยอย่างเป็นทางการและเสนอต่อไทยให้จัดทำความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ครอบคลุม (Comprehensive Economic Partnership)⁶

ในการหารือระหว่างการประชุม Boao Forum for Asia ณ มณฑลไหหลำ สาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2545 ฯพณฯ นายกรัฐมนตรีไทยและญี่ปุ่นได้หารือและเห็นควรให้มีการจัดตั้งคณะทำงานร่วมเพื่อศึกษาการเป็นหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดไทย-ญี่ปุ่น เพื่อผลักดันความร่วมมือที่ครอบคลุมรอบด้าน ทั้งด้านการค้า การลงทุน อุตสาหกรรม และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ รวมทั้งการทำความตกลงการค้าเสรี โดยให้ยึดรูปแบบความตกลง Japan-Singapore for a New-Age Economic Partnership Agreement (JSEPA) เป็นตัวอย่างในการทำความตกลงไทย-ญี่ปุ่น และต่อมา ในวันที่ 11 ธันวาคม 2546 ผู้นำทั้งสองได้พบหารือทวิภาคีและเห็นชอบให้เริ่มการเจรจาอย่างเป็นทางการเพื่อจัดทำความตกลง JTEPA โดยให้เริ่มการประชุมเจรจาครั้งแรกที่ประเทศไทยในต้นปี 2547

อย่างไรก็ดี ในระหว่างการเจรจา ทั้งสองฝ่ายยังมีท่าทีที่แตกต่างกันในหลายเรื่อง อาทิ แนวทางการลด/ยกเลิกภาษีสินค้า โดยเฉพาะสำหรับสินค้าอ่อนไหว ของแต่ละฝ่าย เช่น สินค้าเกษตรสำหรับญี่ปุ่น (ข้าว แป้งมันสำปะล้ง ไข่ และน้ำตาล) และเหล็กและผลิตภัณฑ์ในกรณีของไทย แนวทางการเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุนที่ทั้งสองฝ่ายซึ่งในขณะนั้นยังอยู่ระหว่างการหารือแลกเปลี่ยนข้อเสนอและข้อเรียกร้องระหว่างกันในสาขาบริการต่างๆ โดยญี่ปุ่นไม่เห็นด้วยกับข้อเสนอไทยที่ให้ใช้แนวทาง Positive list และเรื่องหลักการคำนวณแหล่งกำเนิดสินค้าเฉพาะสำหรับบางรายการสินค้า (Product Specific Rule: PSR) เป็นต้น อย่างไรก็ตาม หลังจากที่ผู้นำของทั้งสองประเทศได้หารือกันระหว่างการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป ครั้งที่ 5 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม เมื่อวันที่ 7-9 ตุลาคม 2547 และไทยเห็นชอบให้ญี่ปุ่นยกเว้นข้าวออกจากการเจรจาลดภาษี

⁶ http://www.mfa.go.th/jtepa/asset/jtepa_book_22dec2006.pdf

สินค้า โดยญี่ปุ่นยอมรับในหลักการที่จะนำสินค้าและบริการทั้งหมด ยกเว้นข้าว รวมอยู่ในการเจรจา ซึ่งการเจรจามีความคืบหน้าอย่างเป็นรูปธรรมมากขึ้น

สถานะปัจจุบันของ JTEPA

ในวันที่ 3 เมษายน 2550 ได้มีการลงนามในความตกลงโดยนายกรัฐมนตรีไทย พล.อ. สุรยุทธ์ จุลานนท์ นายกรัฐมนตรี ได้พบหารือทวิภาคีกับนายชินโซ อาเบะ นายกรัฐมนตรีญี่ปุ่น และลงนามในความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ซึ่งครอบคลุมความร่วมมือ 21 สาขาดังต่อไปนี้

1. การค้าสินค้า
2. กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า
3. ระบบศุลกากรของญี่ปุ่นและไทย
4. การค้าไร้กระดาษ
5. มาตรฐานเพื่อการยอมรับร่วมกัน
6. นโยบายการแข่งขันทางค้า
7. ทรัพย์สินทางปัญญา
8. การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ
9. การค้าบริการ
10. การลงทุน
11. การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
12. บริการการเงิน
13. เทคโนโลยีสารสนเทศ
14. วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี พลังงานและสิ่งแวดล้อม
15. การศึกษาและพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
16. การท่องเที่ยว
17. อุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม
18. การส่งเสริมการค้าและการลงทุน

19. ความร่วมมือทางด้านการเกษตร ป่าไม้ และประมง
20. การปรับปรุงบรรยากาศทางธุรกิจ และ
21. กระบวนการหลีกเลี่ยงข้อพิพาทและระงับข้อพิพาท

จะเห็นได้ว่าจากขอบเขตของข้อตกลงข้างต้นครอบคลุมไปถึงการเปิดเสรีในภาคหลัก ๆ ได้แก่ การเปิดเสรีทางการค้าสินค้า การเปิดเสรีทางการลงทุน การกำหนดพิกัดอัตราภาษีใหม่โดยการลดหรือยกเว้นภาษีสำหรับสินค้าที่นำเข้าจากญี่ปุ่นตามรายการที่กำหนดไว้ในภาคผนวกที่ขยความตกลง การกำหนดดำเนินการทางศุลกากรที่สะดวก รวดเร็วขึ้น การสนับสนุนการค้าไร้กระดาษ การกำหนดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) เพื่อส่งเสริมการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนซึ่งจะแบ่งพิจารณาเป็นประเด็นหลักที่สำคัญในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมพื้นฐาน อุตสาหกรรมเหมืองแร่ และการค้าแร่ ได้แก่ สาระสำคัญของตกลงในด้านการค้า สาระสำคัญของตกลงในด้านการลงทุน และอาจรวมถึงประเด็นอื่นๆที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

4.5.1 สาระสำคัญของ JTEPA ทางด้านการลงทุน

ขอบเขตการลงทุน

เมื่อพิจารณาจากนิยามการลงทุนตามข้อ 91(j) ที่กำหนดให้การลงทุนหมายรวมถึงสินทรัพย์ประเภทหุ้นส่วน หุ้น การเป็นเจ้าของในหุ้น กำไร พันธบัตร หุ้นกู้ ตราสารหนี้อื่นๆ หรือทรัพย์สินในรูปแบบอื่นอันเกิดจากการลงทุนทางตรง ดังนั้นกรอบการเปิดเสรีใน JTEPA เป็นการเปิดเสรีสำหรับการลงทุนโดยตรงหรือลงทุนระยะยาว (Direct Investment) เท่านั้น โดยไม่รวมถึงการลงทุนแบบ Portfolio หรือการให้สินเชื่อระยะสั้นหากเป็นการลงทุนที่เป็นการถือหุ้นจะต้องมีหุ้นอยู่ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของจำนวนหุ้นทั้งหมดจึงจะนับเป็นการการลงทุนตามความหมายของการลงทุนทางตรงใน JTEPA

การอนุญาตให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในไทยนั้น มีกฎหมายไทยที่เกี่ยวข้องที่ควบคุมในเรื่องนี้อยู่หลายฉบับ กฎหมายที่สำคัญได้แก่ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่กำหนดประเภทธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าวทำ หรืออนุญาตให้ทำได้ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ เช่น จำกัดสัดส่วนการถือหุ้นของคนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจในบัญชีสองซึ่งรวมถึงธุรกิจเหมืองแร่ด้วย ซึ่งคณะที่ปรึกษาไม่พบว่าข้อผูกพันของไทยจากการเปิดเสรีการลงทุนภายใต้ JTEPA กระทบหรือขัดแย้งต่อพระราชบัญญัติดังกล่าว เนื่องจาก ประการแรก พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว มาตรา 11 วรรคสอง กำหนดไว้ว่า คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดยสนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติที่ห้ามหรือจำกัดการประกอบธุรกิจดังกล่าวของคนต่างด้าว ดังนั้นพ.ร.บ. ฯ นี้ซึ่ง

ยอมรับข้อยกเว้นหรือข้อแตกต่างที่ระบุไว้ในสนธิสัญญาที่ไทยเป็นภาคี จึงไม่ถือว่าสนธิสัญญา JTEPA ขัดแย้งต่อ พ.ร.บ.ฯ ฉบับดังกล่าว ประการที่สองคือข้อผูกพันการเปิดเสรีการลงทุนของไทย ที่ให้แก่นักลงทุนญี่ปุ่นนั้น ไม่รวมถึงการเปิดให้เข้ามาลงทุนในธุรกิจประเภทเหมืองแร่โดยตรง ดังนั้นจึงไม่มีปัญหาต้องพิจารณาเรื่องความขัดแย้งกับ พ.ร.บ. การประกอบธุรกิจของต่างด้าวฯ แต่อย่างใด

นอกจากนี้ มีประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือการกำหนดคำนิยามของคำว่า “Investment Area” โดยให้รวมถึง อาณาเขตทางบก (Territory) ทะเลอาณาเขต (Territorial Sea) และ เขตเศรษฐกิจจำเพาะและบริเวณไหล่ทวีปด้วย (Exclusive Economic Zone and Continental Shelf) ดังนั้น ต่อไปนี้หากนักลงทุนญี่ปุ่นต้องการที่จะเข้ามาลงทุนในทะเลอาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ ก็ย่อมทำได้เช่นกัน

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN)

ตามข้อตกลงข้อ 93 วรรคหนึ่ง มีผลให้ภาคีแต่ละฝ่ายต้องให้การปฏิบัติแก่ผู้ลงทุนของอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นการอนุเคราะห์ไม่ด้อยไปกว่าที่ตนให้แก่ผู้ลงทุนของตนสำหรับการลงทุนใน สภาวะการที่คล้ายคลึง แต่ทั้งนี้ จะต้องเป็นการลงทุนในสาขาที่ได้มีการตกลงไว้ในภาคผนวกท้าย ข้อตกลงนี้เท่านั้นหมายความว่า ไทยจะให้สิทธิแก่นักลงทุนญี่ปุ่นในการเข้ามาลงทุนในไทยเท่ากับ ที่คนไทยได้รับเฉพาะในสาขาที่ไทยผูกพันไว้ท้ายข้อตกลงเท่านั้น ดังนั้น สำหรับสาขาการลงทุนที่ แต่ละฝ่ายไม่ได้ระบุไว้ท้ายข้อตกลงก็จะไม่มีข้อผูกพันที่จะเปิดเสรี

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN)

ในกรณีที่ไทยให้สิทธิประโยชน์แก่ประเทศอื่นๆ ตามข้อตกลงการค้าเสรีกลุ่มอื่น มากกว่าที่ไทยให้แก่ญี่ปุ่นใน JTEPA ญี่ปุ่นจะไม่ได้รับสิทธิประโยชน์นั้นไปด้วยโดยอัตโนมัติ เนื่องจากหลักการ MFN นั้นถือเป็นข้อยกเว้นระหว่างกลุ่มการค้าเสรีแต่ละกลุ่ม เว้นแต่ญี่ปุ่นจะมีคำ ร้องขอให้ไทยพิจารณาบรรจุเรื่องสิทธิพิเศษที่ไทยให้แก่ประเทศอื่นนั้นไว้ภายใต้ความตกลง JTEPA เฉพาะในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การได้มา และการขยายการลงทุน ดังนั้น หากไทยให้ สิทธิประโยชน์เป็นพิเศษแก่ผู้ลงทุนของสหรัฐอเมริกาตามความตกลงพิเศษระหว่างไทยกับสหรัฐฯ โดยอนุญาตให้นักลงทุนสหรัฐฯ เข้ามาลงทุนในธุรกิจเหมืองแร่ภายใต้เงื่อนไขของพ.ร.บ.การ ประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ญี่ปุ่นจะไม่สามารถเรียกร้องสิทธิพิเศษดังกล่าวจากไทย ได้โดยอ้างการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง หรือ MFN แต่สิ่งที่ญี่ปุ่นทำได้คือทำคำ ร้องต่อไทยขอให้บรรจุเพิ่มเติมสิทธิพิเศษนั้นลงไปในข้อตกลงฉบับปัจจุบันระหว่างไทยและญี่ปุ่น

สำหรับในกรณีของไทยให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศอื่นในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติ การคงไว้ การใช้ การใช้ประโยชน์ การขายหรือการจำหน่ายจ่ายโอน ซึ่งการลงทุนในพื้นที่ของตน แต่ละฝ่ายต้องให้การปฏิบัติต่อผู้ลงทุนของคู่ภาคีอีกฝ่ายไม่ด้อยไปกว่า ที่ตนให้แก่ผู้ลงทุนของประเทศอื่นในสภาวะการณที่คล้ายคลึงกัน

ข้อผูกพันในสาขาการลงทุนที่แต่ละฝ่ายผูกพัน

ตามข้อตกลงแล้วโดยหลัก สาขาการลงทุนที่ระบุไว้ในข้อผูกพันของแต่ละฝ่าย เท่านั้นจึงจะเปิดเสรีทางการลงทุนให้แก่อีกฝ่ายหนึ่งภายใต้กฎหมายภายในที่ใช้บังคับอยู่ หากเป็นการลงทุนสาขาใดที่ไม่ได้อยู่ในข้อผูกพันที่แต่ละฝ่ายระบุไว้ให้ปฏิบัติต่อนักลงทุนหรือบริษัทของ คู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งตามหลักกฎหมายของตนที่บังคับใช้อยู่ในขณะที่ข้อตกลง JTEPA นี้มีผลใช้ บังคับ จากหลักการข้างต้นสรุปได้ว่า 1) สาขาการลงทุนที่แต่ละฝ่ายไม่ได้ระบุไว้ในข้อผูกพัน จะไม่ มีการเปิดเสรีในสาขาการลงทุนนั้น ดังนั้น รัฐสามารถเข้ามาควบคุมหรือบังคับใช้ตามกฎหมาย ภายในที่มีอยู่เดิมได้อย่างเต็มที่ 2) สาขาการลงทุนที่คู่สัญญาผูกพันที่จะเปิดเสรี คู่สัญญาต้องให้ การปฏิบัติแก่ผู้ลงทุนของอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นการอนุเคราะห์ไม่ด้อยไปกว่าที่ตนให้แก่ผู้ลงทุนของตน ภายใต้กฎหมายที่ใช้อยู่ในขณะที่สัญญามีผลใช้บังคับ ดังนั้น ตัวอย่างเช่นในกรณีของไทยอนุญาตให้ ญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในประเทศได้ในสาขาการผลิตรถยนต์ ซึ่งกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการเข้ามาตั้ง บริษัทหรือสถานประกอบของต่างชาติที่ใช้บังคับอยู่ในขณะที่ JTEPA มีผลใช้บังคับได้แก่ พ.ร.บ. ว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งมีบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามคนต่างด้าว ประกอบธุรกิจในบางรายการที่กำหนดไว้ และได้มีการกำหนดสัดส่วนของการถือหุ้นของคนต่าง ด้าวหากประสงค์จะเข้ามาประกอบธุรกิจในประเทศ ดังนั้น ภายหลังจากที่ไทยตกลงอนุญาตให้นัก ลงทุนญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในสาขาการผลิตรถยนต์โดยมีเงื่อนไขว่านักลงทุนญี่ปุ่นจะทำได้ แต่ห้ามถือ หุ้นในบริษัทนั้นเกินกว่าร้อยละ 50 ดังนั้นไทยถูกผูกพันและไม่สามารถออกกฎหมายใหม่เพื่อห้าม นักลงทุนญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนในสาขาการผลิตรถยนต์ได้อีกตราบเท่าที่การลงทุนนั้นญี่ปุ่นถือหุ้นใน สัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ 50

ข้อผูกพันของญี่ปุ่น

นักลงทุนไทยสามารถเข้าไปลงทุนในญี่ปุ่นได้ทุกสาขา ยกเว้น สาขาการผลิตยา น้ำมัน อุตสาหกรรมอวกาศและยานอวกาศ อุตสาหกรรมพลังงาน เหมืองแร่ ประมง การเกษตร และการป่าไม้

ข้อผูกพันของไทย

ไทยอนุญาตให้นักลงทุนญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนได้ในสาขาการผลิตรถยนต์โดยมีเงื่อนไขว่าให้คนสัญชาติญี่ปุ่นถือหุ้นได้ไม่เกินกว่าร้อยละ 50 เท่านั้น

สำหรับข้อผูกพันของไทยในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ไทยไม่มีข้อผูกพันในเรื่องนี้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม แม้ไทยจะไม่เปิดเสรีทางการลงทุนในสาขาการทำเหมืองแร่ก็ตามแต่นักลงทุนญี่ปุ่นยังสามารถเข้ามาทำกิจการเหมืองแร่ได้ตามช่องทางของกฎหมายภายในเช่นพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ที่จัดกิจการเหมืองแร่ให้อยู่ในธุรกิจบัญชีสอง ซึ่งเมื่อคนต่างด้าวได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจประเภทดังกล่าวแล้ว คนต่างด้าวนั้นมีสิทธิถือหุ้นในธุรกิจนั้นได้ไม่เกินกว่าร้อยละ 60 ของทุนทั้งหมด หรืออาจขอเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นได้แต่ไม่เกินร้อยละ 75 และต้องมีกรรมการอย่างน้อย 2 ใน 5 มีสัญชาติไทย ซึ่งย่อมจะเอื้ออำนวยต่อการเปิดรับการลงทุนอยู่แล้ว หรือพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุนฯ ที่มีข้อบัญญัติยกเว้นพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวฯ บางประการและยกเว้นกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องบางประการ ยิ่งเป็นการอำนวยความสะดวกต่างชาตินักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยโดยอาศัยช่องทางของกฎหมายภายในของไทย

ดังนั้นเมื่อญี่ปุ่นมีข้อสงวนที่จะไม่เปิดการลงทุนสาขาเหมืองแร่ ผู้ประกอบการไทยก็ไม่สามารถเข้าไปลงทุนในสาขาเหมืองแร่ได้ แต่ไทยไม่ได้มีข้อสงวนระบุไว้ แม้ญี่ปุ่นจะไม่ได้สิทธิประโยชน์จากการลงทุนสาขาเหมืองแร่จากความตกลง JTEPA แต่ญี่ปุ่นเลือกเข้ามาลงทุนโดยอาศัยช่องทางของกฎหมายภายในที่ค่อนข้างเปิดรับการลงทุนอยู่แล้วได้

การเวนคืนและการชดเชย

การตกลงเรื่องการหลักเกณฑ์ในการเวนคืนกิจการของผู้ลงทุนของภาคีอีกฝ่ายและหลักการจ่ายค่าทดแทนโดยรัฐผู้เวนคืนใน JTEPA นี้ สอดคล้องกับหลักการที่ประเทศส่วนใหญ่ใช้ในการตกลง โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาที่ใช้หลักเกณฑ์อย่างเดียวกัน กล่าวคือ ทั้งสองฝ่ายจะต้องไม่ออกมาตรการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐซึ่งการลงทุนในพื้นที่ของตนของผู้ลงทุนของภาคีอีกฝ่าย หรือ ใช้มาตรการใดที่เทียบเท่ากับการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐ เว้นแต่

- (1) เพื่อความมุ่งประสงค์ทางสาธารณะ
- (2) อยู่บนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติ
- (3) เป็นไปตามกระบวนการ โดยชอบด้วยกฎหมาย และ

(4) มีการชำระค่าชดเชยโดยพลัน เพียงพอ และมีประสิทธิผล

โดยค่าชดเชยจะเทียบเท่ากับมูลค่าตลาดที่เป็นธรรมของการลงทุนที่เวนคืน ณ เวลาที่ได้ประกาศเรื่องการเวนคืนต่อสาธารณชน หรือเมื่อเกิดการเวนคืนขึ้นแล้วแต่ว่ากรณีใดเกิดก่อน ส่วนค่าชดเชยจะต้องชำระโดยไม่ล่าช้าและจะต้องให้คิดรวมดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสมตามกฎหมายของภาคีผู้ทำการเวนคืนและจะต้องสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างมีประสิทธิภาพและโอนได้โดยเสรีในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี

หลักการดังกล่าวเป็นหลักการที่ไม่ได้หมายความถึงการเวนคืนทางตรงเท่านั้น แต่ข้อตกลงใช้คำว่า “การใช้มาตรการใดที่เทียบเท่ากับการเวนคืนด้วยหรือเทียบเท่ากับการทำให้เป็นของรัฐ” ด้วย ดังนั้น หมายรวมถึงการเวนคืนทางอ้อมด้วยซึ่งเป็นการขยายสิทธิของนักลงทุนให้มากขึ้น ความตกลง JTEPA ข้อ 110 ให้ “การลงทุนทางอ้อม” รวมถึงมาตรการทางด้านภาษีด้วย

มาตรการเวนคืนทางอ้อมนี้เป็นมาตรการที่ประเทศกำลังพัฒนาทั้งหลายที่ยังไม่พร้อมในการแข่งขัน หรือมีข้อจำกัดทางด้านกฎหมายที่ยังไม่พร้อมเปิดเสรีอย่างเต็มรูปแบบอาจถูกนักลงทุนของภาคีอีกฝ่ายยื่นข้อพิพาทให้อนุญาตตุลาการตัดสินได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง JTEPA ที่มีข้อกำหนดในเรื่องการระงับข้อพิพาทว่าให้นักลงทุนเอกชนของคู่ภาคีอีกฝ่ายฟ้องรัฐภาคีอีกฝ่ายได้

การระงับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างภาคีและผู้ลงทุนของภาคีอีกฝ่าย

ในกรณีมีข้อพิพาทการลงทุนจะต้องระงับข้อพิพาทอย่างฉันทมิตรเท่าที่จะเป็นไปได้ โดยผ่านการปรึกษาหารือกันระหว่างคู่พิพาท แต่หากไม่สามารถระงับข้อพิพาทโดยการปรึกษาหารือได้ภายใน 6 เดือนนับจากวันที่ผู้ลงทุนร้องขอการปรึกษาหารือเป็นลายลักษณ์อักษร และหากผู้ลงทุนที่เกี่ยวข้องยังไม่ได้ยื่นคำฟ้องข้อพิพาทการลงทุนต่อศาลยุติธรรมภายใต้กฎหมายของภาคี อาจยื่นข้อพิพาทการลงทุนต่ออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศได้ หมายความว่า ข้อตกลงนี้ให้สิทธิคู่พิพาทที่จะเลือกวิธีการระงับข้อพิพาทระหว่างการระงับข้อพิพาทโดยศาลยุติธรรมของประเทศคู่พิพาทและการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ

ข้อพิพาทที่อาจยื่นคำร้องได้ ข้อ 106 กำหนดไว้ว่าต้องเป็นข้อพิพาทเฉพาะที่เป็นมาตรการเกี่ยวกับการจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติ การคงไว้ การใช้ การได้รับประโยชน์ การขาย หรือ จำหน่ายจ่ายโอนซึ่งการลงทุนเท่านั้น ดังนั้นหากเป็นข้อพิพาทอื่นที่นอกเหนือจากขอบเขตดังกล่าวแล้วย่อมไม่รวมอยู่ในวิธีการระงับข้อพิพาทดังกล่าวข้างต้น

ในประเด็นที่เกี่ยวกับวิธีการระงับข้อพิพาทนี้ โดยมากประเทศพัฒนาแล้วมักจะไม่ยอมรับวิธีการระงับข้อพิพาทโดยศาลยุติธรรมของประเทศกำลังพัฒนาหรือประเทศด้อยพัฒนา เนื่องจากไม่มีความเชื่อมั่นทางด้านกฎหมายและการบังคับใช้กฎหมายของประเทศเหล่านั้น ดังนั้น

จะเห็นได้ว่าส่วนใหญ่แล้วเมื่อเกิดข้อพิพาทประเทศพัฒนาแล้วมักนำข้อพิพาทเข้าสู่กระบวนการยุติธรรมของประเทศตนหรือไม่เช่นนั้นก็นำเข้าสู่การอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ

4.5.2 สาระสำคัญของ JTEPA ทางด้านการค้าสินค้า

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment: NT)

คู่ภาคีจะต้องให้การปฏิบัติแก่สินค้าของอีกฝ่ายไม่ด้อยไปกว่าสินค้าของคนชาติตน ซึ่งหลักการนี้มาจากหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ ที่เป็นหัวใจสำคัญของแกตต์ (GATT) หรือ องค์การการค้าโลก (WTO) ในปัจจุบัน ซึ่งได้ถูกนำมาบัญญัติไว้ในข้อตกลงการค้าเสรี (FTA) ด้วยเช่นกันซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในตอนต้นของบทนี้ นั้นหมายความว่าถ้ามีการนำเข้าแร่ดิบมาจากประเทศอื่นเช่น มาเลเซีย หากมีการเรียกเก็บอากรภายใน แร่ดิบที่นำเข้ามาจากมาเลเซียจะถูกเรียกเก็บในอัตราที่เท่ากันกับแร่ดิบของคนชาติไทยซึ่งเป็นไปตามหลักใหญ่ของ WTO เนื่องจากไทยและมาเลเซียต่างก็เป็นสมาชิก WTO ด้วยกันทั้งคู่ สำหรับในกรณีที่เป็นแร่ดิบจากประเทศญี่ปุ่นก็จะถูกเรียกเก็บอากรในอัตราที่เท่ากันกับแร่ดิบของคนชาติไทยด้วยเช่นกัน

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment : MFN)

ข้อตกลง JTEPA ไม่ได้ให้ MFN แก่ประเทศภาคีในกรณีที่ประเทศภาคีใดให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศนอกภาคีมากกว่าที่ให้แก่ประเทศภาคี ดังนั้นมีสิทธิใดที่ไทยให้แก่มาเลเซียตามความตกลงการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) ซึ่งด้อยกว่าที่ไทยให้แก่ญี่ปุ่นตามข้อตกลง JTEPA ญี่ปุ่นจะเรียกร้องให้ไทยให้สิทธิพิเศษอย่างเดียวกันกับที่ให้แก่มาเลเซียไม่ได้เว้นแต่ญี่ปุ่นจะขอเจรจาเพิ่มข้อตกลงใหม่ใน JTEPA เนื่องจากความตกลงการค้าเสรีของกลุ่มเศรษฐกิจกลุ่มใดหรือคู่ใดจะถือเป็นเอกเทศต่อกันและประเทศภาคีต้องผูกพันที่จะปฏิบัติตามข้อตกลงของกลุ่มการค้าเสรีกลุ่มนั้นหรือคู่หนึ่งและจะเป็นข้อยกเว้นสำหรับการปฏิบัติต่อประเทศนอกกลุ่มสมาชิก

มาตรการด้านภาษีศุลกากร

ในแง่ของการเปิดเสรีทางการค้า มาตรการทางกฎหมายที่มีบทบาทมากที่สุดได้แก่เรื่องของการเรียกเก็บภาษีศุลกากรต่อสินค้านำเข้าจากประเทศคู่ค้า ซึ่งข้อตกลง JTEPA กำหนดไว้ในข้อ 18 วรรคหนึ่งว่าภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องยกเลิกหรือลดอากรสำหรับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดของภาคีอีกฝ่ายหนึ่งตามตารางในภาคผนวก 1 ซึ่งหมายความว่าสินค้านำเข้าประเทศญี่ปุ่นที่ได้รับการรับรองว่าเป็นสินค้านำเข้าจากประเทศไทย (Certificate of Origin) จะได้รับการยกเว้นหรือลดภาษีในอัตราตามตารางจำแนกประเภทของสินค้าที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 1 และในทางกลับกันสินค้านำเข้าที่ได้รับการรับรองแหล่งกำเนิดว่ามาจากประเทศญี่ปุ่นเมื่อนำเข้ามาในประเทศไทยก็

จะได้รับการยกเว้นหรือลดภาษีตามตารางที่ไทยกำหนดเช่นกัน ซึ่งโดยส่วนใหญ่แล้วสินค้าหรือวัตถุดิบประเภทแร่นั้นทั้งไทยและญี่ปุ่นมีอัตราภาษีศุลกากรที่ค่อนข้างต่ำอยู่แล้วหรือเป็นศูนย์สำหรับวัตถุดิบแร่บางประเภท สำหรับวัตถุดิบที่มีอัตราภาษีต่ำอยู่แล้วคู่ภาคีกำหนดให้มีการยกเว้นภาษีศุลกากรต่อกัน กล่าวคือให้ภาษีลดลงเป็นศูนย์นับแต่วันที่ข้อตกลงนี้มีผลใช้บังคับ

อย่างไรก็ตาม สินค้าบางประเภทที่เป็นสินค้าที่แปรรูปแล้วจะมีอัตราศุลกากรที่แตกต่างจากวัตถุดิบเดิมซึ่งจะสูงกว่าอัตราศุลกากรของแร่ที่เป็นวัตถุดิบ เช่น เหล็กหรือเหล็กกล้าสินแร่เหล็ก หรือ เหล็กถลุง ซึ่งเป็นวัตถุดิบปฐมภูมิจะมีอัตราศุลกากรเป็นร้อยละ 0 ส่วนสินค้าพวกผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กก็มีอัตราอากรศุลกากรประมาณร้อยละ 5-6

ผลทางกฎหมายจากพันธกรณีที่ไทยต้องลดภาษีศุลกากรนั้น คณะที่ปรึกษาเห็นว่าไม่ก่อให้เกิดปัญหาใดๆ อันเป็นการกระทบหรือขัดแย้งต่อกฎหมายทางด้านศุลกากรของไทยซึ่งปัจจุบันได้อนุมัติให้เป็นไปตามพันธกรณีที่ไทยผูกพันต่อองค์การการค้าโลก (WTO) อยู่แล้ว อีกทั้งข้อตกลงนี้ยังได้กำหนดในข้อ 16 ว่าในการจำแนกพิกัดของสินค้าในการค้าระหว่างคู่กรณีจะต้องสอดคล้องกับระบบฮาร์โมนไนซ์ (Harmonize) ขององค์การการค้าโลกด้วย

อย่างไรก็ดี แม้ว่าจะมีการตกลงให้ใช้ระบบฮาร์โมนไนซ์ คณะที่ปรึกษาพบว่าในทางปฏิบัติมักเกิดข้อถกเถียงกันในเรื่องของการกำหนดพิกัดอากรศุลกากร โดยเฉพาะในกรณีที่สินค้านำเข้าที่ได้แหล่งกำเนิดจากภาคีอีกฝ่ายเป็น สินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตโดยใช้ส่วนประกอบจากวัตถุดิบหลายประเภท จึงเกิดข้อถกเถียงว่าสินค้านั้นควรจัดว่าเป็นสินค้าในประเภทใดซึ่งจะมีผลต่อการเรียกเก็บอากรศุลกากรในอัตราที่แตกต่างกันซึ่งผู้นำเข้าเห็นว่าสินค้าควรจัดอยู่ในประเภทที่มีพิกัดอากรศุลกากรต่ำ แต่ในขณะที่ประเทศผู้เรียกเก็บอากรเห็นว่าสินค้านั้นควรจัดให้อยู่ในอีกพิกัดหนึ่งซึ่งมีอากรในอัตราที่สูงกว่า แม้วาระบบฮาร์โมนไนซ์จะมีหลักเกณฑ์ในการพิจารณากำหนดพิกัดสินค้านี้ก็ตาม คณะที่ปรึกษาเห็นว่าเมื่อมีการเปิดเสรี ทางภาครัฐควมเตรียมพร้อมในเรื่องของการอบรมเจ้าหน้าที่ หรือสรรหาเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเฉพาะเกี่ยวกับตัวสินค้าหรือส่วนประกอบของสินค้านั้นๆ ให้มีความเข้าใจที่ถูกต้องตรงกันและอย่างเป็นทางการทั้งต่อผู้ประกอบการของตนและผู้ประกอบการของภาคีอีกฝ่ายด้วย

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

เพื่อการคุ้มครองว่าการลดหรือยกเว้นภาษีจะใช้กับสินค้านำเข้าจากประเทศคู่ภาคีเท่านั้น จึงมีการใช้กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ซึ่งข้อตกลงการเปิดเสรีไทย-ญี่ปุ่น (JTEPA) ได้กำหนดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าไว้ดังนี้

- 1) สินค้าที่ได้มาทั้งหมด (Wholly Obtained) หรือ มีการผลิตทั้งหมด (Entirely Produced) ในภาคี
- 2) สินค้ามีการผลิตทั้งหมดในภาคนั้นจากวัสดุที่ได้แหล่งกำเนิดของภาคนั้นล้วน หรือ
- 3) สินค้าเป็นไปตามกฎเฉพาะผลิตภัณฑ์ที่ระบุไว้ในภาคผนวก 2 ตลอดจนข้อกำหนดที่ใช้บังคับอื่นๆ ของบพนี้ทั้งหมด เมื่อสินค้ามีการผลิตทั้งหมดในภาคนั้นโดยใช้วัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดหรือบางส่วน

ดังนั้น ในการที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางด้านภาษี โดยหลักแล้วหากเป็นวัตถุดิบประเภทแร่จะต้องเป็นวัตถุดิบที่ได้จากไทยหรือญี่ปุ่นล้วน หรือ ในกรณีที่เป็นสินค้าที่มีการแปรรูปมาจากส่วนประกอบของแร่กับวัสดุอื่นจะต้องพิจารณากระบวนการผลิตว่ามีการผลิตในประเทศใด หากมีการผลิตที่ญี่ปุ่นหรือไทยจึงถือว่าเป็นสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดของคู่ภาคี แต่หากไทยหรือญี่ปุ่นตั้งชื่อสินค้าที่ผ่านการแปรรูปแล้วมาจากประเทศอื่นแล้วส่งออกไปยังประเทศคู่ภาคีก็ไม่ได้ถือว่าสินค้านั้นเป็นสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดของประเทศภาคีจึงไม่ขึ้นอยู่กับสิทธิพิเศษทางด้านภาษีที่คู่ภาคีได้ไว้แก่อีกฝ่าย ดังนั้นสินค้าที่แม้ว่าคู่ภาคีจะนำเข้ามาจากประเทศอื่นแต่หากมีกระบวนการผลิตหรือแปรรูปในประเทศภาคีแล้วจึงส่งออกไปยังประเทศอีกประเทศภาคีหนึ่งจะถือว่าสินค้านั้นได้แหล่งกำเนิดจากประเทศภาคีที่เป็นผู้ผลิต

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการปฏิบัติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการลดอัตราภาษีนำเข้า เนื่องจากว่าหาก JTEPA ใช้หลัก Wholly Obtained เพียงหลักเดียวในการกำหนดสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดไทยจะไม่ได้รับประโยชน์จากการลดหรือยกเว้นภาษีนำเข้าของญี่ปุ่นเลยเนื่องจากในอุตสาหกรรมแร่หลายประเภท ไทยยังไม่มีผู้ผลิตโดยตรง ดังนั้นในการผลิตไทยจะต้องนำเข้าส่วนประกอบมาจากต่างประเทศเป็นส่วนใหญ่ การกำหนดกฎเฉพาะผลิตภัณฑ์เป็นการพิจารณาแหล่งที่มีการผลิตเป็นสำคัญไม่ใช่พิจารณาเพียงแหล่งที่มาของวัตถุดิบเพียงอย่างเดียว

การเยียวยาความเสียหายจากการยกเว้นหรือลดอากรศุลกากร

การยกเว้นหรือการลดภาษีศุลกากรของทั้งสองประเทศอาจก่อให้เกิดให้เกิดความเสียหายทางด้านเศรษฐกิจ การค้าของฝ่ายใด ฝ่ายหนึ่งหรือทั้งสองฝ่ายซึ่งได้มีการกำหนดมาตรการเยียวยาความเสียหายไว้ใน JTEPA ข้อ 22 ว่าหากการยกเลิกหรือลดอากรศุลกากรแก่สินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดของภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งนำเข้ามายังภาคีอีกฝ่ายหนึ่งในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ทั้งในปริมาณที่นำเข้าโดยเปรียบเทียบกับการผลิตภายในประเทศและภายใต้เงื่อนไขที่การนำเข้าสินค้านั้นเป็นเหตุ

ความเสียหายอย่างรุนแรงหรือภัยที่อาจเกิดความเสียหายอย่างรุนแรงต่ออุตสาหกรรมภายในของภาคีอีกฝ่าย ภาคีอีกฝ่ายนั้นอาจดำเนินการต่อไปนี้เป็นมาตรการปกป้องสองฝ่ายเพียงน้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายอย่างรุนแรงนั้นได้

1. ระงับการลดอัตราศุลกากรใดๆ ต่อไปสำหรับสินค้านั้น หรือ
2. เพิ่มอัตราอากรศุลกากรที่เรียกเก็บกับสินค้าเป็นระดับที่ไม่เกินอัตราที่ต่ำกว่า

ระหว่าง

1) อัตราอากรศุลกากรที่เรียกเก็บจริงเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ที่ยังที่มีผลใช้อยู่ในขณะที่ใช้มาตรการปกป้องสองฝ่าย และ

2) อัตราอากรศุลกากรที่เรียกเก็บจริงเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ที่ยังที่มีผลใช้อยู่ในวันก่อนวันที่ความตกลงฉบับนี้ใช้บังคับหนึ่งวัน

3. ก่อนการใช้มาตรการปกป้องทั้งสองฝ่ายดังกล่าวจะต้องผ่านการไต่สวนจากหน่วยงานที่รับผิดชอบในเรื่องนี้ก่อน

ทั้งนี้หากมีการใช้มาตรการปกป้องทั้งสองฝ่ายแล้วจะต้องไม่นำมาตรการปกป้องกับสินค้าเดิมนั้นมาใช้อีกภายในระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ใช้มาตรการปกป้องในครั้งก่อน หรือ ภายในหนึ่งปี แล้วแต่ว่าระยะเวลาใดจะนานกว่ากัน

แม้ว่าแกตต์จะมีข้อยกเว้นในกรณีที่ประเทศใดปฏิบัติตามพันธกรณีของแกตต์ที่มีวัตถุประสงค์การจำกัดกำแพงภาษีและได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรงในการปฏิบัติตามพันธคมนั้น ประเทศภาคีดังกล่าวสามารถใช้มาตรการปกป้อง (Safeguard) ตามข้อ 20 ของแกตต์ได้ แต่ JTEPA ยังกำหนดมาตรการเยียวยาไว้เป็นการเฉพาะเพื่อป้องกันความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเป็นข้อดีของทั้งสองประเทศภาคี อย่างไรก็ตามไทยควรระวังการใช้มาตรการปกป้องดังกล่าวเป็นเครื่องมือในการบิดเบือนการปฏิบัติตามข้อตกลงด้วย

มาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากร

นอกจากข้อตกลงให้ยกเลิกการใช้มาตรการทางภาษีศุลกากรแล้ว ข้อ 21 ยังตกลงว่าภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องไม่นำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการกีดกันอื่นๆ ที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรแก่การนำเข้าสินค้าใดๆ จากภาคีอีกฝ่าย หรือการส่งออกหรือการจำหน่ายเพื่อส่งออกสินค้าไปยังภาคีอีกฝ่ายที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีของตนที่มีต่อ WTO เช่นมาตรการการกำหนดโควต้าสินค้า การตอบโต้การอุดหนุนสินค้า (Countervailing Duty) การทุ่มตลาด (Antidumping) มาตรฐานทางเทคนิค (Technical Standard) มาตรการด้านสุขภาพอนามัยและสุขภาพอนามัยพืช (Sanitary and

phytosanitary standard : SPS) เป็นต้น หรืออีกนัยคือแม้มีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันแล้ว คู่ภาคียังมีสิทธิใช้มาตรการกีดกันทางการค้าได้ทราบเท่าที่เข้าช้อยกเว้นตามที่กำหนดไว้ในแกตต์ ในทางปฏิบัติมีกรณีในประเทศต่างๆ ใช้มาตรการปกป้องหรือช้อยกเว้นตามที่แกตต์กำหนดไว้เป็น มาตรการปกป้องตนเองเพื่อหลีกเลี่ยงการปฏิบัติตามข้อผูกพันในการลดหรือยกเว้นภาษี

การส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า

ข้อตกลง JTEPA ก็ได้มีการตกลงไว้อย่างกว้างๆ ในเรื่องการส่งเสริมการแข่งขัน ทางการค้าที่เป็นธรรมและเสรีโดยห้ามกิจกรรมที่จำกัดการแข่งขัน โดยกำหนดว่าแต่ละฝ่ายจะต้อง ใช้กฎหมายและข้อบังคับว่าด้วยการแข่งขันของตนในลักษณะที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติซึ่งข้อนี้ก็มี ความสอดคล้องกับกฎหมายไทยในปัจจุบันคือพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. 2542 อยู่ แล้ว จึงไม่มีผลกระทบต่อกฎหมายไทยในกรณีนี้

พิธีการศุลกากร (Customs Procedure)

การกำหนดข้อตกลงทางด้านพิธีการศุลกากรเป็นการกำหนดหลักการร่วมกันใน การตรวจปล่อยสินค้าที่มีการค้าระหว่างไทยและญี่ปุ่น โดยมีข้อกำหนดกว้าง ๆ ในเรื่องความ โปร่งใส ทั้งนี้เนื่องจากพันธกรณีของทั้งสองฝ่ายตามข้อตกลงนี้ ทั้งสองฝ่ายจะต้องเตรียมความ พร้อมทั้งในด้านของการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงกฎหมายศุลกากรภายในและต้องทำให้ข้อมูล ที่ปรับปรุงแล้วมีอยู่พร้อมให้เข้าถึงได้เป็นการล่วงหน้าก่อนที่การเปลี่ยนแปลงนั้นจะมีผลใช้บังคับ การตรวจปล่อยสินค้าจะต้องมีลักษณะที่สามารถคาดการณ์ได้ สม่าเสมอและโปร่งใส มีการลด ข้อกำหนดเรื่องเอกสารเกี่ยวกับการนำเข้า ส่งออกและทำให้เรียบง่ายขึ้น และต้องปรับปรุง เปลี่ยนแปลงใดๆ เพื่อให้พิธีการศุลกากรของตนมีความสอดคล้องกับมาตรฐานระหว่างประเทศ มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

จะเห็นได้ว่าในเรื่องของการกำหนดความเหมาะสมในหลักเกณฑ์ด้านพิธีการ ศุลกากรนั้น ไทยมีพันธกรณีที่ต้องปรับปรุงแก้ไขกฎหมายศุลกากร หรือกฎ ระเบียบทางศุลกากร ของไทยในบางส่วนที่อาจก่อให้เกิดความยุ่งยาก ลำช้า ไม่สะดวกสำหรับผู้นำเข้าหรือส่งออก ทั้งนี้ คณะที่ปรึกษาเห็นว่าพันธกรณีดังกล่าวไม่ก่อให้เกิดผลเสียหายต่อกฎหมายเดิมที่ไทยใช้อยู่แต่อย่าง ใด เนื่องจากว่าข้อตกลงยอมให้มีการแก้ไข ปรับปรุงกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับแนวทางปฏิบัติ ทางศุลกากรระหว่างประเทศซึ่งก่อให้เกิดผลดีต่อการค้า นักลงทุน ผู้ประกอบการและผู้นำเข้า ส่งออกของไทยด้วยเนื่องจากที่ผ่านมาในทางปฏิบัติแล้วผู้ประกอบการมักประสบกับความล่าช้าใน การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ การมีมาตรฐานต่างกันในการปฏิบัติของเจ้าหน้าที่ มีขั้นตอนที่ ซ้ำซ้อนและยุ่งยาก

การค้าไร้กระดาษ (Paperless)

คู่ภาคีตกลงที่จะพัฒนาการค้าโดยสร้างความสะดวก รวดเร็วในการดำเนินการทางเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการค้า การชำระเงินระหว่างประเทศ โดยคู่ภาคีกำหนดให้การค้าที่ใช้การจัดเก็บและถ่ายโอนข้อมูลเกี่ยวกับการค้าทางอิเล็กทรอนิกส์และเอกสารอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ใบตราส่งสินค้า บัญชีราคาสินค้า เลขเทอร์ออฟเครดิต และหนังสือรับรองการประกันภัย ในฐานะที่เป็นทางเลือกอีกทางที่นอกเหนือจากวิธีการใช้กระดาษเป็นหลัก

ขณะที่ปรึกษาเห็นว่านโยบายการค้าไร้กระดาษตามข้อตกลงนี้เป็นเครื่องมือทางกฎหมายระหว่างประเทศที่ให้ความคุ้มครองหรือส่งเสริมการค้าทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นทางการที่ควรได้รับการสนับสนุน เนื่องจากระบบการค้าไร้กระดาษเป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ในอนาคตและทำให้ระบบการค้ามีความสะดวก รวดเร็ว โปร่งใสและมีประสิทธิภาพมากขึ้น แต่อย่างไรก็ดี เห็นว่าไทยยังต้องสร้างความพร้อมในการพัฒนาระบบการค้าไร้กระดาษให้สอดคล้องกับความเป็นจริงเพราะอาจเกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่นผู้ประกอบการอาจต้องเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการซื้อระบบมาติดตั้งซึ่งเป็นการเพิ่มต้นทุนการผลิตในระยะแรกๆ ของการพัฒนาระบบ หรือปัญหาความไม่พร้อมในเรื่องทุนและไม่เข้าใจในเทคโนโลยีของผู้ประกอบการรายย่อย หรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการจะต้องมีความรู้ ความชำนาญเป็นอย่างดีเพื่อที่จะให้ความรู้แก่ผู้ประกอบการได้ต่อไปได้ด้วย

นอกจากนี้ตามที่ JTEPA กำหนดว่าคู่ภาคีจะต้องมีการทบทวนขั้นตอนและวิธีการในการส่งเสริมการค้าไร้กระดาษภายในสองปีนับแต่วันที่ความตกลง JTEPA มีผลใช้บังคับ ดังนั้นไทยซึ่งขณะมีกฎหมายในเรื่องนี้แล้วคือ พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่เนื่องจากกฎหมายฉบับดังกล่าวเป็นกฎหมายใหม่ ดังนั้นยังต้องมีการเตรียมความพร้อมในเรื่องการบังคับใช้กฎหมายในทางปฏิบัติ

ขณะที่ปรึกษาเห็นว่าพันธกรณีของไทยที่เกี่ยวกับมาตรการทางค้าภายใต้ JTEPA ที่มีการตกลงกันในเรื่องของการลดหรือยกเว้นภาษีให้แก่กันและกัน ในแง่ของกฎหมายนั้นไม่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือข้อขัดแย้งกับกฎหมายภายในของไทย เนื่องจาก JTEPA อิงหลักการตามพันธกรณีที่แต่ละฝ่ายมีอยู่แล้วภายใต้กรอบใหญ่ของ WTO ซึ่งกฎหมายไทยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศได้ถูกอนุวัติให้เป็นไปตามหลักการค้าเสรีของ WTO เพียงเท่าที่ไทยสามารถทำได้ จึงไม่พบว่ามีข้อตกลงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าหรือวัตถุดิบประเภทแร่จะสร้างภาระที่หนักเกินไปจากพันธกรณีที่ไทยมีอยู่กับ WTO แต่เดิม ซึ่งสอดคล้องกับการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) อันเป็นหลักการสากลของแกตต์

4.5.3 โครงการความร่วมมือในกรอบ JTEPA⁷

โครงการความร่วมมือในกรอบ JTEPA มีทั้งหมด 7 โครงการ ได้แก่ โครงการความร่วมมือเพื่อสนับสนุนโครงการครัวไทยสู่โลก โครงการอนุรักษ์พลังงาน โครงการเศรษฐกิจสร้างมูลค่า โครงการหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชน โครงการอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โครงการอุตสาหกรรมเหล็ก และโครงการสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมยานยนต์

โดยท้ายข้อตกลงนี้มีความตกลงในเรื่องความร่วมมือร่วมกันในอุตสาหกรรมเหล็กดังนี้

(1) สร้างเสริมความแข็งแกร่งของรากฐานทางเทคโนโลยีของอุตสาหกรรมเหล็กไทย

- ส่งผู้เชี่ยวชาญไปยังสถาบันของรัฐในประเทศไทย (อาทิ สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย) เป็นประจำ
- ผู้เชี่ยวชาญอาจให้คำแนะนำที่จำเป็นแก่สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทยในการพัฒนาวัสดุการเรียนการสอนที่จำเป็นสำหรับวิศวกรและช่างเทคนิค เกี่ยวกับความสามารถการออกแบบและมาตรฐาน และเกี่ยวกับการพัฒนาตลาดเหล็กกล้าสำหรับการสร้างโครงสร้างพื้นฐาน การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยีการก่อสร้างโดยเน้นบ้าน โครงเหล็กกล้า อาคารที่มี การเตรียมการทางวิศวกรรมล่วงหน้าและโครงสร้างที่มีการประกอบล่วงหน้า ตลอดจนเครื่องจักรการเกษตร โดยเน้นอาคารการเกษตร เป็นต้น ทั้งนี้ หากจำเป็นอาจมีการสนับสนุนจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง

(2) การเสริมสร้างเทคโนโลยีด้านสิ่งแวดล้อมของอุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย

1. การสัมมนาด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย

- ส่งผู้ฝึกสอนที่สามารถถ่ายทอดความเชี่ยวชาญในลักษณะทำงานตรงไปร่วมสัมมนาด้านเทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมซึ่งจัดโดยฝ่ายไทย
- จัดหาวัสดุการเรียนรู้อันจำเป็น (คาดว่าจำนวนผู้ร่วมสัมมนาโดยรวมน่าจะถึง 1,000 คนในช่วง 5 ปี จนถึงปี 2553)

⁷ ที่มา: กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

2. ให้คำแนะนำด้านมาตรการสิ่งแวดล้อม ณ สถานที่จริง

- ผู้เชี่ยวชาญอาจให้คำแนะนำ ณ สถานที่ปฏิบัติงานจริง เพื่อลดการปล่อยสารอันตราย เพื่อลดและนำเศษเหล็กไปใช้ประโยชน์ เป็นต้น

(3) พัฒนากิจกรรมของช่างเทคนิคภาคสนามที่โรงงานเหล็กกล้าไทย

1 ฝึกอบรมช่างเทคนิคภาคสนามของการลงทุนร่วมไทย-ญี่ปุ่น ผ่านวิธีการ (1) การให้ คำแนะนำด้านเทคนิค ณ สถานที่จริง และ (2) หลักสูตรการฝึกอบรมในญี่ปุ่น

2 สนับสนุนหลักสูตรพัฒนากิจกรรม (จัดโดยฝ่ายไทย) สำหรับช่างเทคนิคท้องถิ่น โดยจัดหา วัสดุการสอนเป็นภาษาอังกฤษ และโดยการฝึกอบรมผู้ฝึกสอนไทย

(4) สนับสนุนการศึกษาและพัฒนากิจกรรมสำหรับวิศวกรด้านเหล็กกล้า

1 ส่งผู้เชี่ยวชาญเทคโนโลยีเหล็กกล้าของบริษัทเหล็ก/มหาวิทยาลัยญี่ปุ่น ไปบรรยายที่มหาวิทยาลัยในประเทศไทย

2 อำนวยความสะดวกแก่ความร่วมมือที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นในการพัฒนาการทำวิจัยร่วมการฝึกอบรมและหลักสูตรการเรียนในด้านเทคโนโลยีเหล็กและเหล็กกล้า ระหว่างมหาวิทยาลัยไทยและมหาวิทยาลัยญี่ปุ่น โดยประสานงานอย่างใกล้ชิดกับอุตสาหกรรมเหล็กกล้าของทั้งสองประเทศ

กลุ่มหรืออุตสาหกรรมเหล็กกล้าไทย-ญี่ปุ่นจะหารือรายละเอียดของ “โครงการความร่วมมืออุตสาหกรรมเหล็ก” ไทย-ญี่ปุ่น และสาขาความสนใจร่วมกันอื่นๆ ที่เป็นไปได้สำหรับความร่วมมือในอนาคตภายใต้โครงการนี้ และจะรายงานผลของการหารือดังกล่าวต่อรัฐบาลทั้งสอง

ขณะที่ปรึกษาเห็นว่าความตกลงความร่วมมือที่เป็นการส่งเสริมการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยีนี้เป็นผลดีแก่ไทย เนื่องจากในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ไทยยังขาดความพร้อมในการแข่งขันทางด้านทุนและเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก ดังนั้น ไทยควรส่งเสริมให้มีความร่วมมือทางเทคโนโลยีระหว่างไทยและประเทศอื่นๆ ที่มีความพร้อมกว่าไทยในการพัฒนาเทคโนโลยีด้วย นอกจากความร่วมมือกับประเทศญี่ปุ่น

สรุป

ในส่วนของภาคกฎหมายในเรื่องของขอบเขตการลงทุนขณะที่ปรึกษาไม่พบว่าข้อผูกพันของไทยจากการเปิดเสรีการลงทุนภายใต้ JTEPA กระทบหรือขัดแย้งต่อกฎหมายภายในของไทย โดยเฉพาะพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจคนต่างด้าวฯ เนื่องจาก ประการแรก พ.ร.บ.ฯ มาตรา 11 วรรคสอง กำหนดไว้ว่า คนต่างด้าวที่ประกอบธุรกิจตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้โดย

สนธิสัญญาที่ประเทศไทยเป็นภาคีหรือมีความผูกพันตามพันธกรณี ให้ได้รับยกเว้นจากการบังคับใช้บทบัญญัติที่ห้ามหรือจำกัดการประกอบธุรกิจดังกล่าวของคนต่างด้าว ดังนั้น พ.ร.บ. ฯ นี้ซึ่งยอมรับข้อยกเว้นหรือข้อแตกต่างที่ระบุไว้ในสนธิสัญญาที่ไทยเป็นภาคี อีกทั้งพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุนฯ ก็เป็นกฎหมายอีกฉบับหนึ่งที่เอื้ออำนวยให้ไทยเปิดเสรีทางการลงทุนได้ง่ายยิ่งขึ้น นอกจากนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับพระราชกำหนดพิกัดอัตราศุลกากร พ.ศ.2530 ยังได้กำหนดหลักการที่สอดคล้องกับการปรับลดภาษีศุลกากรโดยมาตรา 14 ให้อำนาจรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีพิจารณาปรับอัตราศุลกากรให้สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศที่ไทยเป็นภาคี นอกจากนี้มาตรา 14 ทวิ ให้อำนาจรัฐมนตรีฯ แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การตีความพิกัดอัตราศุลกากรเพื่อปฏิบัติตามข้อผูกพันของสนธิสัญญาระบบฮาร์โมนิซ็อกด้วย ดังนั้น จึงไม่ถือว่าสนธิสัญญา JTEPA ขัดกับกฎหมายภายในของประเทศไทย แต่อย่างไร หากแต่ไทยยังต้องเตรียมความพร้อมในเรื่องของการปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายที่รวมทั้งกฎหมายภายในและความตกลงการค้าเสรีด้วย เนื่องจากอุปสรรคทางการค้าส่วนใหญ่เป็นอุปสรรคแอบแฝงที่เกิดจากการใช้หรือการบังคับให้เป็นไปตามกฎหมายหรือความพร้อมของกฎหมายเพื่อให้สอดคล้องกับข้อตกลงใหม่ๆ ที่ไทยจะผูกพัน สำหรับความพร้อมทางกฎหมายของไทยที่คณะที่ปรึกษาเห็นว่าไทยยังต้องเตรียมความพร้อมคือ กฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 โดยตามความตกลงของ JTEPA ที่กำหนดให้ไทยต้องเตรียมพร้อมในการดำเนินการค้าไร้กระดาษ ซึ่งกฎหมายนี้เป็นกฎหมายใหม่ที่อาจเกิดปัญหาในเรื่องการปฏิบัติและการใช้บังคับ

4.6 กรอบความตกลงว่าด้วยหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทย-บาห์เรน

(Framework Agreement on Closer Economic Partnership between the Kingdom of Thailand and the Kingdom of Bahrain)

การลงนามกรอบความตกลงการเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจไทย-บาห์เรน (Framework Agreement on Closer Economic Partnership between the Kingdom of Thailand and the Kingdom of Bahrain) มีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2545 ซึ่งต่อมาทั้งสองฝ่ายได้เห็นชอบให้จัดตั้งคณะทำงานด้านเทคนิคไทย-บาห์เรน (Technical Expert Group: TEG) เพื่อจัดทำรายละเอียดความตกลง Closer Economic Partnership (CEP) รวมทั้งการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างกัน โดยจะครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรีด้านสินค้า การค้าบริการ และการลงทุนและความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

4.6.1 การเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า

รายการสินค้าที่จะลดภาษีในเบื้องต้นบางส่วนอย่างเร่งด่วน (Early Harvest) จำนวนทั้งสิ้น 626 รายการ รวมทั้งสินค้าเหล็กและเหล็กกล้าบางรายการ ได้แก่ ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ โดยมีอัตราภาษีดังนี้

- ร้อยละ 0 สำหรับสินค้า 417 รายการ ได้แก่ ข้าวหมวดอาหาร น้ำมันสำเร็จรูปและก๊าซธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์พลาสติก สิ่งทอ เครื่องนุ่งห่ม **อะลูมิเนียม** เครื่องปรับอากาศ และเครื่องจักรกล

- ร้อยละ 3 สำหรับสินค้า 109 รายการ (โดยจะลดเป็น ร้อยละ 0 ในปี 2548) ได้แก่ รองเท้า สินค้า หมวดอาหารบางรายการ เคมีภัณฑ์ เสื้อผ้าสตรี อัญมณี และเครื่องประดับรถยนต์และชิ้นส่วนอะไหล่ยานยนต์

- สำหรับสินค้ากว่า 5,000 รายการ จะจัดเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้
 - กลุ่มที่สามารถลดลงได้อย่างรวดเร็ว (Fast Track) ประกอบด้วยสินค้า ร้อยละ 40 โดยจะตกลงลดภาษีสินค้าในกลุ่มนี้เหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2548
 - กลุ่มสินค้าทั่วไป (Normal Track) ประกอบด้วยสินค้า ร้อยละ 40 โดยจะตกลงลดภาษีสินค้าในกลุ่มนี้เหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2550
 - กลุ่มสินค้าอื่นๆ (Other products) ประกอบด้วยสินค้า ร้อยละ 20 โดยจะตกลงลดภาษีสินค้าในกลุ่มนี้เหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553

4.6.2 การเปิดเสรีด้านการค้าบริการ

ทั้งสองประเทศได้เริ่มหารือในสาขาการค้าบริการที่แต่ละฝ่ายให้ความสนใจและได้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลในเรื่องการค้าบริการในภาพกว้าง และประเด็นที่เกี่ยวข้องกับกฎระเบียบภายในของแต่ละประเทศและได้ระบุสาขาที่แต่ละฝ่ายให้ความสนใจ โดยไทยให้ความสำคัญกับสาขาธุรกิจก่อสร้างและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง บริการสุขภาพและสาธารณสุข การท่องเที่ยวและนันทนาการ และการศึกษา ในขณะที่บราซิลให้ความสำคัญกับการเงินการธนาคาร บริการโทรคมนาคม บริการเทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่งและโทรคมนาคม และบริการสาธารณสุขซึ่งขณะนี้ทั้งสองฝ่ายอยู่ระหว่างยื่นข้อเรียกร้องและข้อเสนอสาขาที่จะเปิดเสรีระหว่างกัน

4.6.3 การเปิดเสรีด้านการลงทุน

กรอบความตกลงฯระหว่างไทยบราซิล มีลักษณะคล้ายกับกรอบความตกลงฯไทยและเปรู กล่าวคือ เน้นการลงทุนโดยการให้ประเทศคู่ภาคีเข้ามาลงทุน หรือร่วมทุนกัน (Joint

Venture) โดยทั้งสองฝ่ายกำหนดว่าจะร่วมมือกันในสาขาต่างๆ เช่น พลังงาน การเงิน และ ประกันภัย การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ การเคลื่อนย้ายนักธุรกิจ การขนส่ง การประมง เทคโนโลยี สารสนเทศและคมนาคม พิธีการศุลกากร และการกักกันโรคติดต่อ เป็นต้น

อย่างไรก็ตามการเจรจาไม่มีความคืบหน้ามากนัก เนื่องจากมีการเลื่อนการประชุมบ่อยครั้ง โดยสถานการณ์ล่าสุด บาหลีเรนสนใจเปิดเสรีการค้าบริการ โดยเฉพาะสาขาการเงินการธนาคาร ซึ่ง ไทยยังไม่มียุทธศาสตร์ที่จะเปิดสาขานี้ ทำให้บาหลีเรนไม่เร่งดำเนินการลดภาษีสินค้า Early Harvest กับไทย

สรุป

แม้ความตกลงระหว่างไทย-บาหลีเรนจะเป็นเพียงแค่กรอบการลงทุน แต่ก็เป็นที่ คาดหมายได้ว่าประเทศไทยมีความสนใจเกี่ยวกับธุรกิจก่อสร้างซึ่งอาจเป็นประโยชน์ใน ภาคอุตสาหกรรมพื้นฐานไทยทางอ้อมและผู้ประกอบการไทยในอนาคตได้ เช่น เหล็กแปรรูป อะลูมิเนียม ยิปซัม เหล่านี้ จะสามารถส่งออกในปริมาณที่มากขึ้น ในขณะที่บาหลีเรนสนใจที่จะเข้า มาในส่วนของภาคการบริการเป็นส่วนใหญ่ เช่น ภาคการเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศ การ สาธารณสุข ดังนั้นในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่แล้วยังไม่มีการตกลงกันในเรื่องนี้

4.7 กรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างรัฐบาล แห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐเปรู

(Framework Agreement on Closer Economic Partnership between the Government of the Republic of Peru and the government of the Kingdom of Thailand)

ไทยและเปรูได้มีการลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทาง เศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างกัน เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2546 โดยเริ่มเจรจาเมื่อต้นปี 2547 และ คาดว่าจะแล้วเสร็จภายในปี 2558 ซึ่งครอบคลุมการเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกทางด้าน การค้าสินค้าโดยในการลดภาษีจะครอบคลุมสินค้าทุกรายการรวมทั้งสินค้าเหล็กและเหล็กกล้า การค้าบริการ และการลงทุน รวมทั้งการขยายความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นเขตการค้า เสรีโดยสมบูรณ์ภายในปี 2558

ในกรอบความตกลงดังกล่าวระหว่างประเทศไทยและเปรูมีความมุ่งหมายหลักใน การที่จะให้การค้าและการลงทุนคืบหน้าด้วยการลดอุปสรรคทางการค้าและการลงทุน เพื่อ ประโยชน์ในการเปิดเสรีทางการค้าและส่งเสริมการค้าและการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

4.7.1 การเปิดเสรีการค้าสินค้า

ในเรื่องของการลดภาษีประเทศไทยจะพิจารณาลดภาษีให้ประเทศเปรูเท่ากับที่ไทยให้กับอาเซียน ใน AFTA (ขณะนี้ร้อยละ 60 ของรายการภาษีทั้งหมดมีภาษีเป็น 0) และประเทศไทยได้เสนอให้ประเทศเปรูลดภาษีเป็น 0 ทันที อย่างน้อยร้อยละ 50 ของ Tariff Line และครอบคลุมการนำเข้าไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ด้วย ส่วนที่เหลือให้ลดภาษีเป็น 0 ภายใน 5 ปี สำหรับสินค้าอ่อนไหวให้มีน้อยที่สุดและทยอยลดภาษีภายใน 10 ปี และล่าสุดเปรูจะสามารถลดภาษีเป็น 0 ทันที ประมาณร้อยละ 50-80 ของรายการสินค้าทั้งหมด โดยสินค้าเหล็กและเหล็กกล้าไม่ได้มีการกำหนดให้เป็นสินค้าอ่อนไหวของทั้งสองประเทศ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมอะลูมิเนียม ยังไม่มีความก้าวหน้ามากนักเนื่องจากฝ่ายไทยยังไม่สามารถรับข้อเสนอเปิดตลาดของฝ่ายเปรูได้ เพราะข้อเสนอลดภาษีของเปรูยังมีสินค้าที่ลดภาษีเกินกว่า 5 ปีมากเกินไป

ผลการประชุมครั้งที่ 1 สรุปได้ว่า ไทยและเปรูจะลดภาษีครอบคลุมสินค้าทุกรายการและจะลดเหลือร้อยละ 0 ภายในปี 2558 ยกเว้นสินค้าที่มีความอ่อนไหวจะพิจารณาเป็นรายการไป ซึ่งฝ่ายไทยเสนอว่าควรให้มีให้น้อยที่สุด โดยประเด็นในการเจรจาเปิดเสรีการค้าสินค้า ได้แก่ การเปิดตลาด กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า สินค้าเกษตร มาตรการสุขอนามัย มาตรการปกป้อง และการอำนวยความสะดวกทางการค้า ประเด็นอื่นๆ ได้แก่ การเปิดเสรีการค้าบริการซึ่งทั้งสองฝ่ายเห็นว่าควรเน้นด้านความร่วมมือและการอำนวยความสะดวกเพื่อให้มีการขยายการค้าบริการ เช่น การขนส่ง และการท่องเที่ยว เป็นต้น

การประชุมคณะเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-เปรู ในช่วงเดือนสิงหาคม 2547 ที่ผ่านมาสรุปได้ว่า เปรูตกลงที่จะปรับรายการสินค้าในข้อเสนอให้สอดคล้องกับฝ่ายไทย โดยจะเพิ่มจำนวนรายการสินค้าที่ลดภาษีทันทีให้ได้ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 50

ฝ่ายไทยเสนอให้ใช้ Positive List Approach ขณะที่เปรูต้องการใช้ Negative List Approach ซึ่งทั้งสองฝ่ายยังคงตกลงกันไม่ได้ ดังนั้นในระหว่างการเจรจาทั้งสองฝ่ายจึงใช้ Consolidated Agreement นอกจากนี้ ไทยได้ยื่นข้อเสนอให้เปรูเปิดตลาดการค้าบริการในสาขาวิชาชีพ (สถาปนิก วิศวกร) การจัดทำนายภาพยนต์ การก่อสร้าง การศึกษา การท่องเที่ยว ธุรกิจ เสริมความงาม การบำบัดด้วยธรรมชาติ (นวดแผนโบราณและสปา) การบริการที่เกี่ยวข้องกับการประมง เหมืองแร่และการผลิต นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายมีความตกลงที่จะร่วมมือในเรื่องการศึกษา การขนส่ง การท่องเที่ยว และจะมีการเจรจาเพิ่มเติมในเรื่องวัฒนธรรม สุขภาพ การก่อสร้าง และธุรกิจที่อยู่อาศัย

การเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-เปรู ครั้งที่ 4 ระหว่างวันที่ 12-15 ตุลาคม 2547 ณ กรุง ลิมา ประเทศเปรู สรุปได้ว่าการเจรจาแบ่งเป็น 6 กลุ่มคือ

1. มาตรการภาษีและมิใช่ภาษี
2. มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชและมาตรการที่เป็นอุปสรรคทางเทคนิคทางการค้า
3. การค้าบริการ
4. การลงทุน
5. พิธีการทางศุลกากรและกฎแหล่งกำเนิดสินค้า
6. กฎเกณฑ์ทางการค้าทั่วไป

โดยเรื่องที่ต้องตกลงกันได้และการเจรจาเสร็จสิ้นแล้ว คือ เรื่องมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช และมาตรการที่เป็นอุปสรรคทางเทคนิคการค้า และเรื่องพิธีการศุลกากร ซึ่งเปรูได้ออกมาตรการห้ามนำเข้าสินค้าไก่และข้าวจากไทยโดยอ้างปัญหาไข้หวัดนก แต่หลังจากการเจรจาคาดว่าเปรูจะยกเลิกมาตรการนี้

ส่วนเรื่องการค้าสินค้า ได้ตกลงให้มีการลดภาษีสินค้าเป็น 0 ทันที โดยครอบคลุมไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนรายการสินค้า และร้อยละ 50 ของมูลค่านำเข้า ทั้งนี้ เปรูยังคงยืนยันที่จะให้มีกลุ่มสินค้าที่มีการลดภาษีเกินกว่า 10 ปี ซึ่งส่วนใหญ่เป็นสินค้าเกษตร จึงต้องทำให้มีการเจรจาในเรื่องนี้ต่อไป ในขณะที่เรื่องการค้าบริการ ทั้งสองฝ่ายสามารถตกลงได้เพียงประเด็นความร่วมมือด้านการค้าบริการ และยังมีที่ท่าแตกต่างกัน คือ เปรูต้องการใช้ Negative List Approach ในขณะที่ไทยต้องการใช้ Positive List Approach จึงทำให้การเจรจาเรื่องการค้าบริการยังคงเป็นปัญหาอยู่และต้องเจรจากันต่อไป ส่วนการเจรจาเรื่องการลงทุน เปรูเสนอสิทธิพิเศษในการลงทุนให้ไทยจัดตั้งโรงงานเฟอร์นิเจอร์ โดยเปรูจะให้สัมปทานในการทำป่าไม้กับไทยจำนวน 40 ปี รวมถึงก่อสร้างสาธารณูปโภคที่เปรูพร้อมที่จะให้สิทธิพิเศษในการเข้ามารับเหมาก่อสร้างแก่นักธุรกิจไทย

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

ไทยและเปรูได้มีพิธีสารเพื่อตกลงกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า โดยให้หลักเกณฑ์ดังนี้

1. การได้มาทั้งหมด (Wholly Obtained) หรือ มีการผลิตทั้งหมด (Entirely Produced) ในประเทศภาคี

2. หากวัตถุดิบไม่ได้มาทั้งหมดจากประเทศภาคีแต่มีกระบวนการผลิตเกิดในประเทศภาคีและเข้าตามกฎเฉพาะวัตถุดิบแต่ละประเภท (Specific Rule)

3. มีการผลิตในดินแดนของภาคีจากวัตถุดิบที่ได้แหล่งกำเนิด

4.7.2 การเปิดเสรีด้านการลงทุน

ภาคีตกลงที่จะส่งเสริมการลงทุน โดยการร่วมทุน การลงทุนร่วมกัน หรือการลงทุนในรูปแบบอื่นและจะอำนวยความสะดวกของการลงทุน โดยการปรับปรุงความโปร่งใสของกฎและข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนและการสร้างเงื่อนไขที่เป็นการเอื้อประโยชน์ต่อผู้ลงทุนของกลุ่มภาคี และกิจกรรมส่งเสริมการลงทุนในอาณาเขตของภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง

สำหรับประเด็นด้านการลงทุน ฝ่ายไทยเห็นว่าเป็นสิ่งสำคัญของการทำความตกลงเสรีทวิภาคี เพื่อที่จะดึงดูดการลงทุน ขอบเขตการเจรจาจึงควรมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมการลงทุนระหว่างกัน ทั้งในด้านความร่วมมือและการอำนวยความสะดวก ในเบื้องต้นควรมีความเข้าใจกฎหมายการลงทุนของกันและกัน นอกจากนี้ควรมีการจัดตั้งหน่วยงานที่จะเป็นศูนย์ประสานงาน และมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกัน

ความคืบหน้าล่าสุดในการเจรจาช่วงเดือนพฤศจิกายน 2547 สำหรับการเจรจาเขตการค้าเสรีไทย-เปรู พบว่ายังไม่สามารถสรุปรายละเอียดได้ และยังมีหลายประเด็นที่ต้องมีการเจรจาใหม่ ส่งผลให้การลงนามในการจัดทำเขตการค้าเสรีของทั้งสองฝ่ายจะต้องเลื่อนไปในปี 2548

วัตถุประสงค์ของกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลแห่งสาธารณรัฐเปรู ได้แก่

1. เปิดเสรีแบบก้าวหน้าโดยลำดับและส่งเสริมการค้าสินค้าและบริการ รวมทั้งการลงทุนระหว่างทั้งสองประเทศ
2. อำนวยความสะดวกต่อการเคลื่อนย้ายของสินค้า บริการ และการลงทุนระหว่างอาณาเขตของทั้งสองประเทศ
3. เสริมสร้างและเพิ่มพูนความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างทั้งสองประเทศ
4. การลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากรและลดอุปสรรคที่มีใช้ภาษีสำหรับสินค้าภายในประเทศ ในปี ค.ศ. 2015

5. ทั้งสองฝ่ายจะเปิดเสรีการค้าบริการ อำนวยความสะดวกด้านการลงทุน และความคุ้มครองการลงทุนระหว่างกัน
6. ขยายความร่วมมือในสาขาอื่นๆ โดยเริ่มจากความตกลงที่มีอยู่แล้วในปัจจุบัน เช่น ด้านการท่องเที่ยวและการขนส่ง เป็นต้น
7. ให้มีความโปร่งใสของข้อมูลทั้งทางกฎหมาย กฎระเบียบและข้อมูลสำคัญทางเศรษฐกิจ
8. จัดตั้งคณะทำงานเปรู-ไทย (Peru-Thailand Negotiation Committee)
9. เริ่มเจรจารายละเอียดการเปิดเสรีภายในเดือนมกราคม พ.ศ.2547 และให้เสร็จสิ้นในปี พ.ศ.2548

การระงับข้อพิพาททางการลงทุน

1. การปรึกษาหารือ ในกรณีที่เกิดข้อพิพาทคู่ภาคีมีสิทธิร้องขอและภาคีอีกฝ่ายจะต้องให้โอกาสภาคีฝ่ายที่ร้องขอปรึกษาหารือในเรื่องเกี่ยวกับการตีความ การปฏิบัติตาม หรือการใช้พิธีสาร และฝ่ายที่รับคำขอต้องตอบคำร้องขอภายใน 7 วันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอเพื่อมุ่งหมายให้บรรลุข้อยุติที่เป็นที่พอใจร่วมกัน

2. การประสานท่าที การประนีประนอม และการไกล่เกลี่ย คู่ภาคีอาจตกลงกันเมื่อใดก็ได้ให้มีการประสานท่าที การประนีประนอม หรือการไกล่เกลี่ยโดยอาจเริ่มต้นหรือยกเลิกเมื่อใดก็ได้

3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการร่วม หากมีการประสานท่าที การประนีประนอมและการไกล่เกลี่ยแล้ว คู่ภาคียังไม่สามารถยุติข้อพิพาทได้ ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งสามารถทำหนังสือถึงคณะกรรมการร่วมให้พิจารณาได้

4. คณะอนุญาโตตุลาการ หากภาคีทั้งสองฝ่ายไม่ยอมรับการตัดสินของคณะกรรมการร่วม อาจยื่นหนังสือถึงอีกฝ่ายเพื่อขอให้ตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาชี้ขาดข้อพิพาท

สรุป

ในภาคการลงทุน ตามกรอบความตกลงฉบับนี้ประเทศไทยได้เสนอให้ความสนใจที่เกี่ยวกับการก่อสร้างและเหมืองแร่ที่จะขอให้ประเทศเปรูเปิดการลงทุนในส่วนนี้ และหากมีความตกลงที่ชัดเจนมากขึ้น ก็จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ประกอบการไทยที่จะเข้าไปทำธุรกิจเกี่ยวกับก่อสร้าง

มากขึ้น โดยเฉพาะจะเป็นประโยชน์ทางอ้อมแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรมพื้นฐานไทย ดังเช่น กรอบความตกลงไทย-บาหลีเรน เพราะจะทำให้การส่งออกสินค้าเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานไทย มีการขยายตัวและไทยยังเสนอขอให้ปรุเปิดเสรีเกี่ยวกับเหมืองแร่ให้แก่ผู้ประกอบการไทย ต่างกับ บาหลีเรนที่ไทยเสนอขอให้เปิดแค่ธุรกิจก่อสร้าง และไม่ได้ขอไปในส่วนที่เกี่ยวกับเหมืองแร่ นอกจากนี้ในส่วนอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนของสองประเทศนี้ก็เน้นให้มีการลงทุนร่วมกัน มีการปรับปรุงกฎหมายการลงทุนของแต่ละประเทศให้อ่อนอำนวยการค้าการลงทุนที่จะมีขึ้นในอนาคต ซึ่งในภาคกฎหมายภายในของประเทศไทยก็มีกฎหมายที่เกี่ยวกับการลงทุนที่พร้อมแก่การเปิด การค้าเสรีแล้ว เพียงแต่ในภาครัฐจะต้องดำเนินการเผยแพร่กฎหมายไทยให้เป็นที่ทราบทั่วไปแก่นักลงทุนต่างชาติและสร้างความโปร่งใสในการติดต่อดำเนินการเท่านั้น

4.8 ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย – สหรัฐอเมริกา

(Thailand – U.S. Free Trade Agreement: TUSFTA)

แม้ในขณะนี้การเจรจาการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกาก็ได้ สัมเลิกไปแล้วเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าในอีกไม่ช้านานจะได้มีการเปิดการเจรจากันใหม่ ดังนั้นการศึกษา การค้าเสรีในส่วนนี้จึงเป็นการศึกษาในส่วนสำคัญๆ ที่คาดว่าจะมีการเจรจากันและแนวโน้มที่ อาจจะเกิดขึ้นหากมีการจัดการเจรจาทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างกัน

การเจรจาการค้าเสรีระหว่างไทย – สหรัฐอเมริกาเริ่มต้นในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2547⁸ ซึ่งจากการเจรจาสหรัฐอเมริกายืนยันที่จะใช้ข้อเสนอของตนที่ใช้มาตลอดในการทำความตกลง การค้าเสรีกับประเทศอื่นๆ เช่น การเจรจาเรื่อง การค้าบริการและการลงทุนตกลงที่ผ่านมา ซึ่งจาก การศึกษาความตกลงที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่น โดยเฉพาะในเรื่องของการลงทุนแทบจะไม่ แตกต่างกันในเนื้อหา

ดังนั้น การศึกษาแนวโน้มการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหรัฐจึงจำเป็นต้องศึกษา ความตกลงการค้าเสรีที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่นๆ และความตกลงอื่นๆ ที่สหรัฐอเมริกาได้ ทำไว้ เช่น ความตกลงนาฟต้า ข้อตกลงเอ็มเอไอ นอกจากนี้ยังควรพิจารณาถึงสนธิสัญญาไมตรีและ ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา เป็นต้น เพราะเป็นที่คาดการณ์ได้ว่า สหรัฐอเมริกาคงจะนำเนื้อหาที่ปรากฏในความตกลงดังกล่าวมาใช้กับประเทศไทยอย่างแน่นอน

⁸ Fact Book เขตการค้าเสรี ไทย-สหรัฐอเมริกา: TUSFTA, กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ, กระทรวงพาณิชย์

4.8.1 การลงทุน

หัวใจการเจรจาการค้าเสรีที่สหรัฐอเมริกาเรียกร้องจากทุกประเทศคู่ค้าใน ส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุน คือ การส่งเสริมการลงทุน และ คุ้มครองนักลงทุนซึ่งในความตกลงเกือบ ทุกฉบับจะเน้นเกี่ยวกับการคุ้มครองนักลงทุนและการอำนวยความสะดวกในการลงทุนระหว่าง ประเทศให้โปร่งใสและยุติธรรม

จากการที่สหรัฐอเมริกาเปิดเสรีการลงทุนทำให้เพิ่ม โอกาสแก่ต่างชาติที่จะ เข้าไปลงทุน สหรัฐอเมริกาแม้จะไม่มีเงื่อนไขการเข้าสู่ตลาดเช่นประเทศอื่นๆ แต่ก็มีข้อยกเว้น สำหรับธุรกิจ 3 ประเภทที่สหรัฐอเมริกาสงวนไว้ให้กับคนและบริษัทสัญชาติสหรัฐเท่านั้น คือ ธุรกิจพลังงานนิวเคลียร์ ธุรกิจการทำเหมืองแร่และน้ำมัน และธุรกิจด้านการประมง⁹ ซึ่งธุรกิจเหล่านี้ อาจจะกระทบต่อความมั่นคงของชาติ ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบใดแบบหนึ่งก็ได้ เช่น กำหนดเขตแดนการ ถิ่นของต่างด้าว หรือ ห้ามคนต่างด้าวทำเด็ดขาดซึ่งกิจการเหมืองแร่เป็นธุรกิจที่ห้ามคนต่างด้าว ทำเด็ดขาด ดังนั้นผู้ประกอบการเหมืองแร่ไทยอาจจะไม่ได้รับประโยชน์จากความตกลงนี้เท่าใดนัก เมื่อพิจารณาถึงโอกาสการเข้าไปประกอบกิจการเหมืองแร่ในสหรัฐอเมริกา

ในส่วนของการคุ้มครองการลงทุน สหรัฐอเมริกาเรียกร้องให้คุ้มครองการลงทุน ทุกประเภทที่อยู่ภายใต้ความตกลงนี้โดยอัตโนมัติ ต่างกับกฎระเบียบของประเทศไทยที่เกี่ยวข้อง คือ หากนักลงทุนต่างชาติเข้ามาลงทุนในประเทศจะประกอบกิจการได้จะต้องดำเนินการเพื่อให้ ได้มาซึ่งใบรับรองการให้ความเห็นชอบการให้ความคุ้มครองการลงทุน (Certificate of Approval for Protection: C.A.P) ตามประกาศคณะกรรมการที่ กต.0704/1/2546 ให้ความเห็นชอบการให้ ความคุ้มครองการลงทุนระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ แต่หากการลงทุนนั้นได้ผ่านความ เห็นชอบจากหน่วยงานรัฐใน 3 กรณีนี้ก็ไม่ต้องขอใบรับรอง C.A.P จากกระทรวงการ ต่างประเทศอีก คือ 1) ได้ใบอนุญาตตาม พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 2) บัตรส่งเสริมการลงทุนจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน และ 3) สัญญาสัมปทานจาก หน่วยงานภาครัฐ¹⁰ ดังนั้นเมื่อมีความตกลงการค้าเสรีแม้ปัจจุบันกฎหมายไทยก็ผ่อนปรนการขอ ใบรับรองหรือใบอนุญาตมาพอสมควร แต่ก็เป็นที่คาดหมายได้ว่า สหรัฐอเมริกาจะยื่นข้อเสนอให้ ไทยต้องยอมให้การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาได้รับการคุ้มครองโดยอัตโนมัติทันที ซึ่งหากประเทศ ไทยยอมในจุดนี้ ไทยอาจจะสูญเสียโอกาสการคัดกรองการลงทุนเพื่อให้มีแต่การลงทุน ที่มีคุณภาพไป

⁹ Goldman, Marvin, U.S. Regulation of foreign Investment

¹⁰ สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย, ผลกระทบและแนวทางการเจรจาการค้าเสรีแบบทวิภาคี: การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ ทรัพย์สินทางปัญญา การลงทุน และการค้าบริการ, 28 พฤศจิกายน 2548 หน้า 6-28

นอกจากนี้ในส่วนของเนื้อหาที่เกี่ยวกับการลงทุนระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา จำเป็นจะต้องศึกษาความตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ อย่างที่กล่าวไว้ข้างต้นเพราะความตกลงระหว่างประเทศเหล่านี้เป็นที่มาของความตกลงการค้าเสรีทั้งหลายที่สหรัฐอเมริกาใช้ทำกับประเทศอื่นๆ รวมทั้งศึกษาความตกลงที่ไทยเคยได้ทำกับสหรัฐอเมริกามาก่อน ทั้งนี้เพื่อจะสามารถประมวลภาพได้ว่าภาพการลงทุนการค้าเสรีระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกาจะเป็นเช่นไร และน่าจะมีผลกระทบอย่างไรต่อไปกับประเทศไทยหากมีการทำความตกลงการค้าเสรีเกิดขึ้นระหว่างประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา

ความตกลงนาฟตา

สหรัฐอเมริกาใช้หลักการในความตกลง NAFTA เป็นแม่แบบหรือแนวทางในการทำความตกลงการลงทุนกับประเทศต่างๆ เช่น ทำความตกลงเอฟทีเอกับสิงคโปร์ และชิลี และกับประเทศอื่นๆ และคาดได้ว่าหลักการนี้จะถูกนำมาใช้กับความตกลงเอฟทีเอกับประเทศไทยด้วย

กฎระเบียบการลงทุนภายใต้ความตกลงนาฟตา

- ต้องเปิดเสรีการลงทุน โดยไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) ภายใต้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) และการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับการอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-favoured-nation treatment) ดังนั้นการใช้อุปสรรคต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนจะต้องอยู่ภายใต้หลักทั้งหลายดังกล่าว
- ภายใต้ความตกลงนี้ ห้ามมิให้มีการบังคับใช้กฎระเบียบเพื่อบังคับให้ดำเนินการ (Performance Requirement) เช่น การบังคับให้ถ่ายทอดวิชาความรู้และเทคโนโลยีทันสมัยแก่คนชาติ บังคับให้ใช้แรงงานภายในประเทศผู้รับการลงทุน หรือ บังคับให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศผู้รับการลงทุน เป็นต้น
- มีการคุ้มครองการลงทุน คือ การปกป้องผู้ลงทุนจากการยึดหรือริบคืนกิจการโดยรัฐ โดยห้ามมิให้รัฐคู่สัญญากระทำการดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม ยกเว้นเหตุผลเป็นไปเพื่อผลประโยชน์สาธารณะ โดยหากกระทำต้องไม่มีการเลือกปฏิบัติทั้งต้องเป็นการยึดคืนโดยชอบด้วยกฎหมาย (Due process of law) มีค่าชดเชยที่เพียงพอ เป็นธรรมและโดยไม่ชักช้า

สหรัฐอเมริกาสั่งกีดกันกฎระเบียบต่างๆ เหล่านี้และมีแนวโน้มว่าจะนำไปใช้ในความตกลงต่างๆ ที่เกี่ยวกับการลงทุนกับประเทศอื่นๆ ที่ต้องพิจารณาเป็นพิเศษคือ การยึดหรือริบคืนกิจการโดยอ้อม (Indirect Expropriation) เพราะเป็นข้อตกลงที่สามารถถูกนำไปใช้และตีความเป็นที่เสียหายกับประเทศที่เป็นคู่สัญญากับสหรัฐอเมริกาได้เป็นอย่างมาก เพราะเป็นคำที่

คลุมเครือขาดความชัดเจนว่ามีความหมายครอบคลุมเพียงใด ดังนั้นภายใต้ความตกลงนาฟต้านี้ คำว่า “การยึดหรือริบคืนกิจการ โดยอ้อม” นี้ถูกนำไปใช้อย่างกว้างขวางมากและในที่สุดส่งผลกระทบต่ออำนาจอธิปไตยแห่งรัฐ เพราะมีการเปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนที่ถูกยึดหรือริบคืนกิจการ โดยอ้อมนี้สามารถฟ้องร้องรัฐเพื่อเรียกค่าชดเชยได้ โดยความตกลงนี้กำหนดให้มีการนำคดีขึ้นฟ้องโดยผ่านกระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดยไม่ให้มีการผ่านศาลของรัฐผู้รับการลงทุน

จากคดีต่างๆที่มีการนำขึ้นฟ้องต่ออนุญาโตตุลาการนี้ส่วนใหญ่เป็นข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์สาธารณะ ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่ออนุรักษ์ฐานทรัพยากรของประเทศ เช่น การที่รัฐผู้รับการลงทุนออกกฎหมายหรือกฎระเบียบมาเพื่อควบคุมนักลงทุนต่างชาติ โดยเฉพาะในกิจการที่มีความสำคัญต่อรัฐและมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ การที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติสามารถฟ้องร้องรัฐได้หากมีการออกกฎระเบียบมาแล้วกระทบต่อกิจการของนักลงทุน เช่นนี้ เป็นการจำกัดอำนาจอธิปไตยของรัฐที่จะออกกฎระเบียบมาปกป้องผลประโยชน์สาธารณะและส่งผลกระทบต่อการรักษาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติของรัฐนั้น

เช่น ในคดี *Metalclad Corp. v. United Mexican States*¹¹ คดีนี้บริษัทอเมริกันได้รับสัมปทานจากประเทศเม็กซิโกเพื่อก่อสร้างโรงกำจัดขยะ การก่อสร้างโรงงานดังกล่าวได้รับการคัดค้านเพราะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งในภายหลัง ได้มีการออกระเบียบของเทศบาลท้องถิ่นคือการประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่อนุรักษ์ ทำให้การก่อสร้างโรงงานดังกล่าวไม่สามารถกระทำได้ บริษัทอเมริกันจึงได้ใช้สิทธิฟ้องร้องรัฐบาลเม็กซิโกเพื่อเรียกร้องค่าเสียหายโดยคำตัดสินของอนุญาโตตุลาการวินิจฉัยว่า การที่เทศบาลท้องถิ่นในฐานะตัวแทนประเทศเม็กซิโกได้ออกกฎระเบียบดังกล่าว เป็นการยึดหรือริบคืนกิจการ โดยอ้อม อันต้องห้ามตามความตกลงนาฟต้า ทั้งๆ ที่เหตุผลเบื้องหลังก็เป็นไปเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ทรัพยากรของประเทศ คดีนี้รัฐบาลเม็กซิโกจึงต้องชดเชยค่าเสียหายให้แก่บริษัทอเมริกันเป็นจำนวนหลายล้านเหรียญสหรัฐฯ

จะเห็นได้ว่าการที่ความตกลงดังกล่าวนี้อาจถูกผลักดันให้ถูกนำไปใช้ในระดัพบพหุภาคีหรือทวิภาคี มีความมุ่งหมายเพียงแต่ต้องการ “คุ้มครองนักลงทุน” โดยแลกกับอำนาจอธิปไตยของรัฐในการออกกฎระเบียบเพื่อมาควบคุมนักลงทุนต่างชาติ และคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรของประเทศ ส่งผลให้รัฐไม่สามารถออกกฎระเบียบใดๆ ที่มีผลกระทบต่อนักลงทุนได้เลย

ประเทศไทยในฐานะที่กำลังจะเป็นคู่สัญญาในการทำความตกลงเอฟทีเอกับประเทศสหรัฐอเมริกาย่อมต้องพิจารณาปัญหาในเรื่องนี้ให้เป็นอย่างดี เพราะมีความเป็นไปได้สูงที่สหรัฐอเมริกาจะผลักดันให้มีการใช้หลักการดังกล่าวนี้กำหนดลงไปในส่วนของการลงทุน ซึ่งหาก

¹¹ *Metalclad Corp. v. United Mexican States* (2001)

ประเทศไทยยินยอมให้ใช้หลักการดังกล่าว โดยเฉพาะยอมให้มีการกำหนดหัวข้อการคุ้มครองนักลงทุน โดยยินยอมให้มีการฟ้องร้องรัฐบาลไทยหากมีการยึดหรือริบคืนกิจการ โดยอ้อม จะนำผลเสียอย่างมากต่ออำนาจอธิปไตยของไทยในการออกกฎหมายเพื่อควบคุมนักลงทุนต่างชาติและคุ้มครองทรัพยากรไทย เพราะหากประเทศไทยกระทำการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อสิทธิประโยชน์ของนักลงทุนอเมริกัน อาจมีผลให้รัฐบาลไทยถูกฟ้องดำเนินคดีเรียกค่าเสียหายจากนักลงทุนได้

นอกจากนี้ร่างความตกลงเอ็มเอไอ (Multilateral Agreement on Investment: MIA) ยังได้นำหลักการหลายประการจากนาฟต้ามาใช้ เช่น การกำหนดค่านิยมของการลงทุนอย่างกว้างขวาง กำหนดให้มีการเปิดการลงทุนทุกสาขาบริการ และห้ามการกำหนดเงื่อนไขบังคับให้ดำเนินการบางอย่าง ซึ่งเป็นการจำกัดโอกาสการใช้ข้อบังคับต่างๆ เพื่อเรียกร้องสิทธิประโยชน์อันมีผลต่อเศรษฐกิจของประเทศผู้รับการลงทุน ในเรื่องของการคุ้มครองการลงทุนตามร่างของเอ็มเอไอ ก็กำหนดเฉพาะเช่นเดียวกับความตกลงนาฟต้าคือ ห้ามการริบหรือยึดคืนกิจการโดยตรงหรือโดยอ้อม โดยการประชุมเอ็มเอไอได้ให้ยกตัวอย่าง การริบหรือยึดคืนกิจการโดยอ้อมว่า หมายถึง การเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบ ที่ทำให้เกิดอุปสรรคและมีผลกระทบต่อมูลค่าต่อการลงทุน¹² ซึ่งเป็นการกำหนดหรือยกตัวอย่างที่มีความกว้างขวางอย่างมาก เพราะการกระทำของรัฐเกือบทุกอย่างหากมีผลกระทบต่อมูลค่าการลงทุนของนักลงทุน ย่อมมีความหมายว่าเป็นการริบหรือยึดคืนกิจการโดยอ้อมทั้งสิ้น

ความตกลงว่าด้วยมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า หรือ ความตกลงทริมส์ (TRIMS) เป็นความตกลงพหุภาคีต่อท้ายความตกลงจัดตั้งองค์การการค้าโลก ซึ่งในความตกลงนี้ก็กำหนดห้ามประเทศสมาชิกใช้มาตรการที่เกี่ยวข้องกับการค้าที่มีผลกระทบต่อสิทธิของนักลงทุน เช่น ห้ามการบังคับให้ใช้วัตถุดิบภายในประเทศ ห้ามใช้ข้อจำกัดการส่งออก มาตรการที่เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงเงินตรา เป็นต้น

เมื่อพิจารณาถึงความตกลงต่างๆ ที่กล่าวมานี้ ประเทศไทยในฐานะที่กำลังเข้าสู่ความตกลงทางการค้ากับประเทศต่างๆ นั้น จำเป็นจะต้องพิจารณาถึงผลกระทบต่างๆ หากยอมให้มีการนำหลักการต่างๆ ที่ปรากฏในความตกลงนาฟต้า ความตกลงเอ็มเอไอ ความตกลงทริมส์ เหล่านี้มาใช้กับประเทศไทยเนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีอำนาจการต่อรองที่ด้อยกว่าและเป็นประเทศที่มีฐานทรัพยากรให้ใช้ประโยชน์อย่างกว้างขวาง การมาถึงจำนวนมากของนักลงทุนต่างชาติในอนาคต ย่อมกระทบต่อประเทศไทยทั้งด้านบวกและลบ ซึ่งก็คือ การมีจำนวนเม็ดเงินมหาศาลเข้าสู่ประเทศอื่นทำให้เศรษฐกิจได้รับการพัฒนาไปอย่างมาก รวมทั้งการได้รับ

¹² OECD, The MAI Negotiating Text, Final Version, Apr. 24, 1998, DAF/MAI/(98)7/REV1, p.128.

การถ่ายทอดเทคโนโลยีเพิ่มขึ้น แต่ในทางกลับกัน อาจส่งผลให้ประเทศไทยไม่อาจต้องรองรับหรือออกข้อกำหนดต่างๆมาเพื่อประโยชน์แก่เศรษฐกิจของประเทศ ปกป้องกิจการภายในประเทศ หรือการออกกฎระเบียบมาควบคุมนักลงทุนหรือ เพื่อปกป้องทรัพยากรหรือสิ่งแวดล้อมอันจะกระทบต่อมูลค่าการลงทุนของนักลงทุนต่างชาติได้เลย

ประเทศไทยในฐานะคู่สัญญาของความตกลงเอฟทีเอ โดยเฉพาะอย่างยิ่งกับประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งจะมีขึ้นในระยะเวลาอันใกล้นี้ จึงจำเป็นต้องพิจารณาถึงสนธิสัญญาที่ไทยได้เคยทำกับประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะเป็นที่คาดหมายได้ว่าสิทธิประโยชน์ที่นักลงทุนชาวอเมริกันที่จะได้รับจากการทำความตกลงเอฟทีเอ คงจะไม่ได้ด้อยไปกว่ากัน สนธิสัญญาดังกล่าว คือ สนธิสัญญาไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจ (Treaty of Amity and Economic Relations) ภายหลังจากที่ประเทศไทยได้เข้าทำสนธิสัญญานับนี้กับประเทศสหรัฐอเมริกาแล้วมีผลอย่างมากต่อนักลงทุนชาวอเมริกันเพราะสนธิสัญญานับนี้เปิดโอกาสอย่างมากให้คนชาติสหรัฐฯ เข้ามาประกอบกิจการภายในประเทศไทยได้อย่างหลากหลาย หลักการที่สำคัญที่กำหนดไว้ในสนธิสัญญานับนี้คือหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (NT) และใช้กฎระเบียบของสองประเทศควบคู่กัน ไป ดังนั้นหากประเทศไทยให้สิทธิอะไรในการประกอบธุรกิจแก่คนชาติ รัฐบาลไทยก็จะต้องให้สิทธิดังกล่าวแก่คนชาติสหรัฐอเมริกาเช่นกัน เช่น ข้อจำกัดเรื่องการห้ามคนต่างด้าวถือหุ้นเกินร้อยละ 50 ก็ไม่สามารถนำมาใช้กับคนชาติสหรัฐอเมริกาได้ แต่อย่างไรก็ตามสนธิสัญญานับนี้ก็ยังมีข้อสงวนไว้โดยประเทศคู่สัญญาอาจไม่ให้สิทธิเหล่านี้แก่คนชาติของคู่สัญญาได้ เช่น ธุรกิจการรับฝากเงินและการธนาคาร การประกอบวิชาชีพต่างๆ หรือ การใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากรธรรมชาติและนักลงทุนชาวสหรัฐอเมริกาก็ไม่ได้มีสิทธิไปกว่านักลงทุนชาติอื่นๆ ในเรื่องของ การเข้าเมืองสิทธิในการถือครองที่ดิน เพราะสนธิสัญญานับนี้ไม่ได้ให้สิทธิไว้เป็นพิเศษ

จากหลักการที่ปรากฏในสนธิสัญญาจะพบว่า ประเทศไทยยังสามารถควบคุมการลงทุนที่เข้ามาในประเทศไทยได้ แต่ต่อจากนี้ไปประเทศไทยกำลังจะเข้าทำสัญญาเอฟทีเอกับประเทศสหรัฐอเมริกาย่อมเป็นที่คาดหมายได้ว่า สหรัฐอเมริกาคงจะมีข้อเสนอที่ครอบคลุมประโยชน์ของคนชาติอเมริกันมากขึ้น โดยเฉพาะอาจจะนำหลักการจากนาฟต้า หรือ ทริพส์มาเสนอใช้กับประเทศไทย ดังนั้นเพื่อปกป้องผลประโยชน์ของประเทศในระยะยาว ประเทศไทยไม่ควรให้สิทธิเสรีภาพที่ไม่มีขีดจำกัดแก่นักลงทุนต่างชาติในการที่จะประกอบกิจการโดยเสรี ประเทศไทยควรจะต้องคงอำนาจไว้เพื่อจะสกัดกั้นการลงทุนที่ไม่มีคุณภาพและคัดสรรกิจการที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศไทยมากที่สุด โดยเฉพาะที่เกี่ยวกับการใช้และการรักษาทรัพยากร นอกจากนี้ประเทศไทยควรจะได้รับโอกาสที่จะสามารถสนับสนุนและให้สิทธิพิเศษแก่ผู้ประกอบการในประเทศ ให้มีศักยภาพที่จะแข่งขันกับกิจการที่ลงทุนจากนักลงทุนชาวอเมริกันได้

อีกประการที่สำคัญคือ ประเทศไทยไม่ควรยอมให้มีการกำหนดค่านิยมที่อาจมีผลให้ประเทศไทยจะต้องถูกฟ้องโดยนักลงทุนต่างชาติเพียงเพราะออกมาตรการใดๆ มาแล้วมีผลกระทบต่อนักลงทุนต่างชาติด้วยข้อหาเป็นการยึดหรือริบคืนกิจการโดยอ้อม และควรจะเสนอให้มีการกำหนดกฎเกณฑ์สำหรับควบคุมกำกับพฤติกรรมของผู้ลงทุนต่างชาติได้ เช่น การกระทำการที่เกี่ยวกับการผูกขาดทางการค้า หรือ การหลีกเลี่ยงกฎหมายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นต้น นอกจากนี้ประเทศไทยควรจะเสนอให้มีการกำหนดช้อยกเว้น โดยให้ประเทศคู่สัญญาสามารถนำมาตรการบางประการมาใช้ได้ เช่น ควรมีช้อยกเว้นเกี่ยวกับการบังคับใช้วัตถุอันตรายในประเทศ หรือ มีข้อกำหนดที่ทำให้ประเทศไทยสามารถกำหนดมาตรการบางอย่างขึ้นมาเพื่อควบคุมนักลงทุนต่างชาติได้เพื่อการลงทุนที่มีคุณภาพ หรือสามารถให้ความช่วยเหลือได้บ้างแก่ผู้ประกอบการในประเทศที่อาจจะต้องล้มลงหรือปิดกิจการในที่สุดเพราะการลงทุนจากต่างชาติ

สาระสำคัญของประเทศสหรัฐอเมริกาทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้า

คำจำกัดความ

นิยามการลงทุนทั้งสิงคโปร์ ซิลี และสิงคโปร์ ครอบคลุมอย่างกว้างขวาง ทั้งการลงทุนทางตรงและการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การซื้อขายพันธบัตรและตราสารหนี้ เงินกู้ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า สิทธิการเช่า เป็นต้น ซึ่งหากสหรัฐอเมริกา นำคำจำกัดความนี้มาใช้กับประเทศไทยก็จะเป็นความหมายที่กว้างกว่าสนธิสัญญาไมตรีและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ไทยได้ทำกับสหรัฐอเมริกาเมื่อปี 2509 เนื่องจากในสนธิสัญญาไม่ได้กำหนดค่านิยมของการลงทุนไว้เพียงแต่ให้ความคุ้มครองนักลงทุนและบริษัทสหรัฐอเมริกาเท่านั้น ต่างจากความตกลงการค้าเสรีที่มีขอบเขตขยายออกไปและรวมถึงการลงทุนระยะสั้นด้วย แต่ตามสนธิสัญญาครอบคลุมไปถึงแค่การลงทุนระยะยาวและเป็นการลงทุนทางตรงเท่านั้น ซึ่งหากในอนาคตเบื้องหน้าไทยได้ทำความตกลงการค้าเสรีกับสหรัฐอเมริกาและใช้ค่านิยมที่กว้างเช่นนี้ ข้อควรระวังแก่รัฐบาลไทยจะต้องมีเพิ่มมากขึ้น เพราะหากออกมาตรการใดๆ ทำให้นักลงทุนจากสหรัฐอเมริกาเสียหาย รัฐบาลไทยอาจถูกฟ้องจากภาคเอกชนต่างชาติได้

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment : MFN)

โดยหลักแล้วรัฐบาลของประเทศมักจะต้องออกมาตรการมาควบคุมการลงทุนจากต่างประเทศโดยเฉพาะในสาขาธุรกิจที่นักลงทุนภายในชาติของตนยังไม่มีความพร้อม แต่หากเมื่อมีการตกลงทำสัญญาการค้าเสรีแล้ว รัฐบาลจะไม่สามารถเลือกปฏิบัติได้อีกต่อไป กล่าวคือ จะต้องปฏิบัติแก่นักลงทุนที่มาจากประเทศคู่ภาคีไม่ด้อยไปกว่านักลงทุนในชาติตนและ

จะต้องปฏิบัติต่อนักลงทุนนั้นไม่ด้อยไปกว่าที่ตนปฏิบัติต่อนักลงทุนจากประเทศภาคีอื่น ทั้งยังจะต้องไม่เลือกปฏิบัติในเงื่อนไขต่างๆ ทั้งก่อนและหลังการเข้ามาประกอบกิจการหรือลงทุนในประเทศเจ้าบ้าน (Pre&Post Establishment) ดังนั้น นักลงทุนสหรัฐอเมริกาก็จะได้สิทธิเพิ่มขึ้นและเท่าเทียมกับนักลงทุนไทย เช่น สิทธิในการจัดตั้งธุรกิจ สิทธิในการทำธุรกิจแต่ละประเภทมากกว่าเดิมที่ได้จากสนธิสัญญา และสนธิสัญญา ยังไม่ได้ให้สิทธิแก่นักลงทุนสหรัฐอเมริกาในการถือครองที่ดิน และสิทธิในการเข้าเมืองซึ่งต่างกับความตกลงการค้าเสรีที่ไทยกำลังจะทำกับสหรัฐอเมริกาในอนาคต

ขอบเขตของผู้ลงทุนที่ได้รับสิทธิ

ขอบเขตของผู้ที่ได้รับสิทธิภายใต้ความตกลงการค้าเสรีจะครอบคลุมกว้างกว่าที่นักลงทุนชาวสหรัฐอเมริกาเคยได้มาก่อนตามสนธิสัญญา เพราะตามสนธิสัญญาผู้ที่จะได้รับสิทธิประโยชน์จะต้องเป็นนักลงทุนที่มีสัญชาติสหรัฐอเมริกาเท่านั้น แต่ขอบเขตตามความตกลงการค้าเสรีจะครอบคลุมถึงบุคคลสัญชาติใดๆ ที่มีการประกอบกิจการอย่างมีนัยสำคัญในประเทศสหรัฐอเมริกา (Substantial Business Operation) ยกตัวอย่างเช่น ชาวจีนได้ไปประกอบกิจการทำธุรกิจในสหรัฐอเมริกา มีบริษัท มีการจ้างงานในประเทศสหรัฐอเมริกา ต่อมาได้เข้ามาลงทุนในประเทศไทย ชาวจีนดังกล่าวก็ถือว่าได้มีการประกอบกิจการอย่างมีนัยสำคัญในสหรัฐอเมริกา จึงสามารถเข้ามาลงทุนในประเทศไทยและได้รับสิทธิประโยชน์ตามความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา

การกำหนดมาตรการขั้นต่ำของการปฏิบัติ

ประเทศภาคีจะต้องไม่ปฏิบัติกับนักลงทุนของประเทศคู่ภาคีไม่น้อยกว่ามาตรฐานขั้นต่ำตามกฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ (Customary International Law) และปฏิบัติด้วยความเป็นธรรม เท่าเทียม ทั้งไม่ปฏิเสธคำตัดสินในกระบวนการลงโทษทางคดีอาญา คดีแพ่ง หรือ กระบวนการพิจารณาโทษอื่นๆ ตามระบบกฎหมายส่วนใหญ่ของโลก ข้อกำหนดในส่วนนี้จึงเป็นการย้าชัดให้ศาลไทยและกระบวนการยุติธรรมไทยจะต้องยอมรับคำตัดสินในกระบวนการลงโทษทางคดีอาญา คดีแพ่ง หรือ กระบวนการพิจารณาโทษอื่นๆ ตามระบบกฎหมายส่วนใหญ่ของโลก

การกำหนดเงื่อนไขการลงทุน

ประเทศคู่ภาคีห้ามกำหนดเงื่อนไขหรือข้อกีดกันต่างๆ อันเกี่ยวกับการลงทุน หรือสร้างอุปสรรคให้แก่การลงทุนประเทศภาคี เช่น ห้ามการบังคับให้ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่คนชาติผู้รับการลงทุน เงื่อนไขการกำหนดสัดส่วนวัตถุดิบภายในประเทศ ควบคุมการส่งผลกำไรหรือ

เงินตราออกนอกประเทศ เหล่านี้ ซึ่งจะแตกต่างจากสนธิสัญญาไม่ได้มีมาตรการห้ามการกำหนดเงื่อนไขการลงทุน ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะเจ้าบ้านสามารถที่จะออกมาตรการหรือกำหนดเงื่อนไขการลงทุนได้ และหากเป็นการกำหนดเงื่อนไขให้ถ่ายทอดเทคโนโลยี ก็ไม่ขัดกับข้อตกลง TRIMs แต่ในอนาคตหากประเทศไทยไปทำความตกลงการค้าเสรี ก็จำเป็นต้องปฏิบัติตามหลักการดังกล่าวข้างต้นอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้เพราะเป็นข้อบังคับที่สหรัฐอเมริกาใช้ทำความตกลงการค้าเสรีกับประเทศคู่ค้าอื่นๆ เช่นกัน

อย่างไรก็ตาม ประเด็นการบังคับให้ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่นักลงทุนต่างชาติใน ส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายไทยกล่าวคือ ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 ตามมาตรา 20 กำหนดให้คณะกรรมการสามารถกำหนดเงื่อนไขให้นักลงทุนต่างชาติที่มาขอส่งเสริมการลงทุนต้องปฏิบัติตามได้ ซึ่งการบังคับให้ถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ประกอบการไทย ทาง BOI ไม่ได้มีนโยบายในส่วนนี้ แต่มีการกำหนดว่า หากมีการจ้างผู้เชี่ยวชาญหรือช่างฝีมือผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าว ทางกฎหมายฉบับนี้เปิดโอกาสให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนสามารถกำหนดให้ช่างฝีมือดังกล่าวต้องถ่ายทอดฝึกอบรมความรู้ให้แก่คนไทยและรายงานการปฏิบัติกรนั้น นอกจากนี้ในมาตราดังกล่าวยังกำหนดให้คณะกรรมการสามารถกำหนดเงื่อนไขไว้ในบัตรส่งเสริมได้ เช่น การกำหนดสัญชาติและจำนวนผู้ถือหุ้น ปริมาณวัตถุดิบที่ประเทศจะต้องใช้ สัญชาติผู้ชำนาญการหรือช่างฝีมือ เป็นต้น ข้อกำหนดเหล่านี้ทางคณะที่ปรึกษาเห็นว่า หากคณะกรรมการได้ใช้กฎหมายฉบับนี้กำหนดเงื่อนไขดังกล่าวเป็นเงื่อนไขในการส่งเสริมการลงทุนแก่ชาวต่างชาติ อาจนำมาสู่ข้อพิพาทได้ว่าเป็นการออกมาตรการที่ขัดกับความตกลงการค้าเสรีหรือความตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ก็เป็นไปได้

ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

ในข้อกำหนดนี้จะให้สิทธิแก่นักลงทุนต่างชาติอย่างเต็มที่ในการบริหารจัดการงาน กล่าวคือ ห้ามประเทศผู้รับการลงทุนออกข้อกำหนดจำกัดสัญชาติของผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

การริบทรัพย์และมาตรการที่เทียบเท่ากับการริบทรัพย์

ในส่วนของการคุ้มครองการลงทุนภายใต้ความตกลงการค้าเสรีที่สหรัฐอเมริกาใช้ทำกับประเทศคู่ค้าอื่นๆ ในส่วนที่เกี่ยวกับการริบทรัพย์นั้น ความตกลงกำหนดห้ามมิให้ประเทศภาคีริบทรัพย์หรือใช้มาตรการที่เทียบเท่ากับการริบทรัพย์กิจการที่เป็นของนักลงทุนสหรัฐอเมริกา และโอนกิจการมาเป็นของรัฐ ทั้งการยึดหรือริบทรัพย์คืนโดยตรงหรือโดยอ้อม เว้นเสียแต่ว่า เป็นการทำให้สาธารณประโยชน์หรือเป็นการดำเนินการตามกฎหมายโดยไม่เลือกปฏิบัติ การชดเชย

ต้องชัดเจนอย่างเป็นธรรม และชำระอย่างไม่ล่าช้า ทั้งการดำเนินการต้องเป็นไปตาม กระบวนการทางกฎหมาย

การริบทรัพย์ทางอ้อมนั้นเช่น การที่รัฐออกมาตรการใดๆ มาที่ไม่ได้เกี่ยวข้องกับโดยตรงแต่ส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ รัฐบาลไทยควรระมัดระวังเป็นอย่างยิ่งในอนาคตเมื่อจะออกมาตรการใดๆ ออกมาเพื่อป้องกันการถูกฟ้องจากนักลงทุนสหรัฐอเมริกา ในขณะที่ตามสนธิสัญญาไม่ได้ระบุถึงการริบทรัพย์ทางอ้อม เพียงแต่ต้องให้ความคุ้มครองต่อทรัพย์สินของนักลงทุนต่างชาติ การริบทรัพย์สินจะต้องกระทำโดยผ่านกระบวนการที่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตามในส่วนนี้เมื่อพิจารณาพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุนของไทย มาตรา 43 ก็ได้กำหนดชัดเจนเสมือนเป็นการรับรองจากรัฐว่า จะไม่โอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ ในส่วนนี้ไม่ได้กำหนดชัดเจนเช่นความตกลงการค้าเสรี เพราะไม่ได้กำหนดว่าจะไม่โอนกิจการไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม หรือจะไม่ออกมาตรการที่มีผลเทียบเท่ากับการริบทรัพย์ แต่อย่างไรก็ตามมาตรา 43 นี้ก็แสดงให้เห็นว่ารัฐให้ความสำคัญกับการลงทุนจากต่างชาติพร้อมทั้งสร้างความมั่นใจให้แก่นักลงทุนต่างชาติ ทั้งยังไม่ได้ขัดกับความตกลงระหว่างประเทศ ดังนั้นเมื่อความตกลงระหว่างสหรัฐอเมริกาและไทยมีผลบังคับใช้ ความตกลงนี้จะมาเสริมความมั่นใจให้แก่นักลงทุนสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นเสมือนได้รับการคุ้มครองจากทั้งกฎหมายภายในและความตกลงระหว่างประเทศ

การโอนเงิน

การโอนเงินจะต้องยินยอมให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนและ โอนเงินระหว่างประเทศ โดยเสรีเมื่อมีการตกลงการค้าเสรีกันแล้ว รัฐบาลไทยจะไม่สามารถควบคุมธุรกรรมโอนเงินที่ไหลเข้าหรือออกอันเกี่ยวเนื่องจากการลงทุนได้และภายใต้ข้อตกลง GATS กำหนดให้ประเทศสมาชิกทั้งหลายสามารถดำเนินการใช้มาตรการปกป้องชั่วคราว หากเกิดเหตุการณ์ที่ทำให้อุตสาหกรรมภายในประเทศเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงจากการเปิดตลาด และหากประเทศสมาชิกมีปัญหาดุลการชำระเงินและปัญหาทางการเงินภายนอกที่ร้ายแรง

ประเทศไทยในฐานะที่เพิ่งจะฟื้นตัวจากภาวะวิกฤตทางการเงิน รัฐบาลไทยควรจะพิจารณาข้อบ่งชี้ให้รอบคอบ ว่าประเทศไทยพร้อมแล้วหรือไม่ในการเปิดโอกาสให้มีการเคลื่อนย้ายเงินทุนหรือการโอนเงินระหว่างประเทศโดยเสรี เพราะหากสถานการณ์ภายในประเทศยังไม่พร้อม อาจก่อให้เกิดปัญหาวิกฤตทางการเงินแก่ประเทศไทยอีก

กลไกการระงับข้อพิพาท

ตามความตกลงการค้าเสรีเกือบทุกฉบับที่สหรัฐอเมริกาได้ทำกับประเทศคู่ค้าอื่นๆ สาระสำคัญที่เกี่ยวกับกระบวนการระงับข้อพิพาทคือ เปิดโอกาสให้นักลงทุนต่างชาติสามารถฟ้องรัฐบาลประเทศภาคีได้หากรัฐบาลออกมาตรการหรือดำเนินการใดๆ อันก่อให้เกิดความเสียหายแก่นักลงทุน โดยจะต้องร่วมกันระหว่างนักลงทุนและรัฐบาลและหากไม่สามารถตกลงกันได้ ก็จะเข้าสู่กระบวนการอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศตามหลักการของ ICSID¹³ หรือ UNCITRAL¹⁴ ซึ่งเมื่อประเทศไทยได้เข้าทำความตกลงการค้าเสรีกับสหรัฐอเมริกาและในความตกลงได้กำหนดกลไกการระงับข้อพิพาทเช่นนี้ไว้ หากมีกรณีพิพาทระหว่างนักลงทุนสหรัฐอเมริกากับรัฐบาลไทย ก็มีความเป็นไปได้สูงที่นักลงทุนสหรัฐอเมริกานี้จะเลือกดำเนินการระงับข้อพิพาทด้วยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศโดยไม่ได้ผ่านกระบวนการจากศาลไทย

4.8.2 ภาคการค้า

จากการศึกษาข้อมูลของกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ สหรัฐอเมริกา แม้จะยึดมั่นในหลักการการค้าเสรี แต่สหรัฐอเมริกายังมีการปกป้องในกลุ่มอุตสาหกรรมบางกลุ่มที่อ่อนไหว เช่น เหล็ก ซึ่งยังมีการเก็บภาษีนำเข้าในอัตราที่สูงและยังมีมาตรการที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าของผู้ประกอบการไทยอีกหลายราย เช่น การผลิตสินค้าต้องให้ได้มาตรฐานตามที่สหรัฐอเมริกาคำหนด ซึ่งบางกรณีทำให้เพิ่มต้นทุนของผู้ส่งออกโดยไม่จำเป็น เนื่องจากขณะนี้ยังไม่ได้มีการเจรจาความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ดังนั้น ภาคการค้าในแง่ของกฎระเบียบขณะนี้ที่ปรึกษาคาดว่าจะมีสาระสำคัญดังนี้

การลดภาษีและมาตรการที่มีใช้ภาษี

ในประเด็นเรื่องสินค้าอุตสาหกรรม สหรัฐอเมริกาได้เสนอเปิดตลาดสินค้าให้ไทยถึงร้อยละ 74 ของการนำเข้ารวมของสหรัฐอเมริกาจากไทย ซึ่งจะทำให้นำเข้าได้โดยไม่ต้องเสียภาษี ธุรกิจที่จะได้ประโยชน์ คือ เครื่องใช้ไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ซึ่งบางสินค้าจะต้องพึ่งพาอะลูมิเนียมเป็นส่วนประกอบ เครื่องแก้ว เซรามิกซึ่งกระบวนการผลิตต้องพึ่งพาแร่บางชนิดเพื่อการผลิต ผลิตภัณฑ์เหล็ก เหล่านี้เป็นต้น จะเห็นได้ว่าอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยแม้ไม่ได้เป็นการส่งออกแร่โดยตรง แต่ก็ได้ประโยชน์ทางอ้อมหากอุตสาหกรรมเหล่านี้ได้มีโอกาสส่งออกมากขึ้นเข้าสู่ตลาดสหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตามเนื่องจากสหรัฐอเมริกามีมาตรฐานสินค้าสูง ถึงแม้จะนำเข้าไปในอนาคตเบื้องต้นอาจถูกลดลงหรืออาจไม่มีภาษีเลย ก็ไม่ได้หมายความว่าสินค้าไทยจะได้

¹³ ประเทศไทยยังไม่ได้เข้าเป็นสมาชิก ICSID: International Centre for Settlement of Investment Disputes

¹⁴ ประเทศไทยเป็นสมาชิก UNCITRAL: United Nations Commission on International Trade Law

ผ่านเข้าสู่อาณาเขตสหรัฐอเมริกาได้อย่างสะดวก เพราะมาตรการหลายประการที่เป็นอุปสรรคทางการค้าก็อาจจะยังคงอยู่ เนื่องจากเดิมอัตราภาษีที่สหรัฐอเมริกาเรียกเก็บเป็นอัตราที่ต่ำอยู่แล้ว ดังนั้น มาตรการที่สหรัฐอเมริกาใช้ส่วนใหญ่เป็นมาตรการที่มีใช้ภายใน เช่น มาตรการที่กำหนดขึ้นมาเพื่อปกป้องสุขภาพของประชาชนและสิ่งแวดล้อม หรือแม้กระทั่งสินค้าที่ไทยผลิตยังต้องเกิดจากการจ้างแรงงานที่ถูกต้อง เพราะสิ่งเหล่านี้สหรัฐอเมริกาอาจนำมาเป็นข้อกีดกันสินค้าจากไทยได้ ในการเจรจาการค้าเสรีที่จะเกิดขึ้นรัฐบาลไทยควรจะหยิบยกเรื่องเหล่านี้ขึ้นมาเจรจาเพื่อประโยชน์อันสูงสุดของอุตสาหกรรมไทย

พิธีการศุลกากร

เป็นที่คาดหมายได้ว่า พิธีการศุลกากรที่อาจจะเกิดขึ้นตามความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกาคงจะไม่เปลี่ยนไปจากที่สหรัฐอเมริกาทำกับออสเตรเลีย สิงคโปร์ ซิลิเกตัวคือ ส่งเสริมความร่วมมือในพิธีการศุลกากรให้งานบริหารจัดการศุลกากรเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส มีการเผยแพร่กฎหมายและข้อบังคับผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นกฎเกณฑ์ที่คู่ค้ากำหนดขึ้นเพื่อตรวจสอบลักษณะของสินค้า ซึ่งกฎเกณฑ์ก็จะแตกต่างกันไปตามประเภทสินค้า ซึ่งกฎเกณฑ์ที่ใช้กันทั่วไปมีหลักสำคัญ ดังนี้

1. หลักเกณฑ์ Wholly Obtained (WO) คือ สินค้าที่ผลิตโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมดจะได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีภายใต้ความตกลงการค้าเสรี เช่น แร่ทองคำในประเทศไทยได้ถูกนำมาแปรรูปออกมาเป็นทองรูปพรรณ ประเทศไทยก็จะถือว่าเป็นแหล่งกำเนิดของสินค้านั้น หลักการนี้ส่วนใหญ่นำมาใช้กับ สินค้าทางการเกษตร สินแร่ เป็นต้น

2. หลักเกณฑ์ Substantial Transformation (ST) คือ สินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตที่สำคัญที่ได้ถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญซึ่งหากกระบวนการที่สำคัญนั้นเกิดขึ้นที่ประเทศใดก็จะถือได้ว่ามีแหล่งกำเนิดที่ประเทศนั้น หรือ ทำให้พิภคสินค้าเปลี่ยนไปจากสินค้านั้นไปเป็นอีกพิภคหนึ่ง ทั้งนี้อาจมีการกำหนดสัดส่วนวัตถุดิบภายในประเทศในการผลิตด้วย เช่น นำเข้าแร่อะลูมิเนียมมาจากประเทศจีน แล้วได้นำมาแปรรูปออกมาเป็นอะลูมิเนียมที่จับประตู สินค้านี้ถือว่า ได้มีการผลิตที่สำคัญในประเทศไทยได้แหล่งกำเนิดจากประเทศไทย

ในอนาคตหากมีการหยิบยกความตกลงการค้าเสรีขึ้นมาอีกระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเหล่านี้ จะได้นำมาพิจารณาเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การค้ากันต่อไปซึ่งเมื่อเทียบกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าที่สหรัฐอเมริกาทำกับออสเตรเลีย ก็เป็น

ข้อกำหนดที่รัดกุมเรียกได้ว่า เป็นกฎที่ทำให้คู่ภาคีมั่นใจได้ว่าไม่มีสินค้าของประเทศนอกภาคีมาใช้สิทธิพิเศษจากการค้าเสรีฉบับนี้ได้ ดังนั้นประเทศไทยควรจะพิจารณากฎแหล่งกำเนิดสินค้านี้ให้ดี เพราะไทยจะได้รับประโยชน์อย่างน้อยแก่ไหนจากความตกลงการค้าเสรีที่อยู่ทีถุกว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

4.8.3 ประเด็นอื่นๆ

นโยบายการแข่งขัน

ภายหลังการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกาแล้ว การค้าการลงทุนเป็นที่คาดการณ์ได้ว่าจะขยายตัวเพิ่มขึ้นซึ่งทำให้ตลาดเกิดการแข่งขันสูงขึ้น ซึ่งรัฐบาลไทยก็จำเป็นต้องเตรียมความพร้อมให้แก่ธุรกิจให้แก่ผู้ประกอบการภายในประเทศไทย เพราะในภาคอุตสาหกรรม หากพิจารณาในแง่ของเทคโนโลยี หรือ โนว์ ฮาวน์ (Know How) ช่วงผู้ชำนาญการ รวมทั้งเงินลงทุนเมื่อเปรียบเทียบกับแล้ว ไม่สามารถแข่งขันได้เลย ดังนั้นกฎหมายภายในประเทศจึงเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้เมื่อเปิดการค้าเสรีกับสหรัฐอเมริกาแล้ว จะไม่ทำให้การค้าหรือธุรกิจที่ไทยขาดความสามารถในการแข่งขันเกิดการผูกขาดเพียงชาติเดียวจากสหรัฐอเมริกา นอกจากนี้หากประเทศไทยปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศมากเกินไปก็อาจนำมาสู่คำกล่าวหาว่ารัฐให้การอุดหนุนสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งเป็นสิ่งที่ต่างชาติกลัวหากจะเข้ามาลงทุนหรือประกอบกิจการในประเทศไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งประเทศกำลังพัฒนา

ดังนั้น จะพิจารณาได้เกือบทุกความตกลงการค้าเสรีที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศต่างๆ เช่น ซิลี สิงคโปร์ และออสเตรเลีย ในความตกลงเกือบทุกฉบับเน้นให้ประเทศคู่ภาคีสร้างความโปร่งใสและมาตรฐานกฎหมายแข่งขันของตนให้เป็นสากล ไม่เลือกปฏิบัติระหว่างนักลงทุนต่างชาติกับคนไทยหรือบริษัทไทย ป้องกันพฤติกรรมไม่ก่อให้เกิดการแข่งขัน และมีองค์กรขึ้นมาดูแลกฎหมายการแข่งขันให้ไปอย่างมีประสิทธิภาพ ยุติธรรม เปิดเผยข้อมูลข่าวสารแก่สาธารณชน

ตามพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ.2542 ของประเทศไทย เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจอย่างมากมายแก่คณะกรรมการแข่งขันทางการค้าที่สามารถกำหนดหลักเกณฑ์ต่างๆ ได้ เช่น การกำหนดว่าส่วนแบ่งตลาดและยอดเงินขายของธุรกิจใดที่ถือว่าผู้ประกอบธุรกิจที่อยู่ในเกณฑ์ดังกล่าวเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด เมื่อมีการเข้ามาลงทุนอย่างกว้างขวางของต่างชาติโดยเฉพาะในภายภาคหน้าการเปิดการค้าเสรี ย่อมหมายถึงการเข้ามาของกิจการข้ามชาติที่มีกำลังทุนสูง

หากพิจารณาในแง่ของการปกป้องผู้ประกอบการในประเทศ กฎหมายฉบับนี้ยังไม่มีความชัดเจนในแง่ของการนำมาบังคับใช้ กล่าวคือ ความหมายที่แท้จริงของคำว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด” กฎหมายฉบับนี้ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด ดังนั้นจึงไม่สามารถเข้าใจชัดเจนแน่นอนว่าลักษณะธุรกิจใดเข้าข่ายที่มีอำนาจเหนือตลาด การที่ต่างชาติที่มีกำลังทุนสูงย่อมเกรงว่าการดำเนินกิจการบางอย่างหากเข้ามาลงทุนภายในประเทศผู้รับการลงทุนแล้วจะมีลักษณะอันต้องห้ามตามกฎหมายภายในหรือไม่ ซึ่งในกรณีนี้ก็ไม่ปรากฏค่านิยามที่แน่นอนของคำดังกล่าว ดังนั้น จึงต้องค่อนข้างคลุมเคลือ ไม่ชัดเจนแน่นอน และถึงแม้ว่าหากเข้าข่ายค่านิยามผู้ประกอบการธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดก็ตามก็ไม่ได้หมายความว่า จะกระทำผิดตามกฎหมายจะมีความผิดก็ต่อเมื่อไปกระทำการตามที่กฎหมายห้ามก็ตาม แต่ก็ทำให้ต่างชาติเกิดความลังเลที่จะเข้ามาลงทุนเพราะเปรียบเสมือนการเข้ามาลงทุนแล้วถูกรัฐคอยจับตามอง ไม่เอื้อต่อบรรยากาศการลงทุนและอาจนำมาสู่การไม่ไว้วางใจในการเข้ามาลงทุนทำธุรกิจ เพราะยิ่งหากประเทศผู้รับการลงทุนเป็นประเทศกำลังพัฒนาแล้ว กฎหมายภายในเป็นสิ่งสำคัญมากที่นักลงทุนต่างชาติมักจะพิจารณาเพราะมักจะดูมองว่าจะไม่ได้รับความเป็นธรรม หากเข้ามาดำเนินธุรกิจ ดังนั้นในความเห็นของคณะที่ปรึกษาทางภาครัฐควรจะมีค่านิยามที่กำหนดออกมาชัดเจนเพื่อให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนักลงทุนไทยและต่างชาติทราบทิศทางที่แน่นอนและกฎหมายมีความชัดเจนเพื่อสร้างความโปร่งใสและยุติธรรมตามหลักการของกฎหมายว่าด้วยการแข่งขันทางการค้าอย่างแท้จริง

แรงงาน

เกือบทุกความตกลงที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่น สาระสำคัญของความในเรื่องของแรงงาน คือ การทำให้กฎหมายแรงงานและข้อบังคับต่างๆ เป็นไปโดยสอดคล้องกับกฎหมายแรงงานสากล เช่น ชิชิ และสิงคโปร์ และสหรัฐอเมริกาต่างก็เป็นสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ILO (International Labor Organization) ดังนั้นจึงตกลงกันให้มาตรฐานแรงงานหรือกฎหมายแรงงานภายในประเทศจะต้องมีมาตรฐานสอดคล้องกับมาตรฐานสากล

ประเทศไทยก็เป็นสมาชิกขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ ILO (International Labor Organization) ดังนั้น จึงเป็นที่คาดหมายได้ว่า ความตกลงในส่วนข้อบทแรงงานนี้ สหรัฐอเมริกาคงจะเรียกร้องให้กำหนดเนื้อหาที่คล้ายคลึงกัน ในความตกลงการค้าเสรีที่จะมีขึ้นในภายภาคหน้า

สิ่งแวดล้อม

ในข้อบทที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในความตกลงการค้าเสรีที่สหรัฐอเมริกาได้ทำ สาระสำคัญที่พบ คือ การเรียกร้องให้ประเทศคู่ภาคีปรับปรุงกฎหมาย หรือทำให้กฎ ระเบียบ หรือมาตรการที่เกี่ยวกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมมีมาตรฐานที่สูง และที่เน้นเป็นหลักคือ ต้องเปิดโอกาส

รับฟังความคิดเห็นจากสาธารณชนหรือรับฟังคำแนะนำ รวมทั้งการส่งเสริมการค้าการลงทุนที่ทำให้เกิดการพัฒนายั่งยืนต่อสิ่งแวดล้อม

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกาในอนาคตคงจะมีเนื้อหาไม่ต่างไปจากนี้ นอกจากนี้ตามกฎหมายไทยในส่วนที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมนั้น ในมุมมองของนักวิจัยพบว่ากฎหมายของประเทศค่อนข้างให้ความคุ้มครองแก่สิ่งแวดล้อมและไม่เป็นอุปสรรคอันจะทำให้ขัดกับความตกลง ยกตัวอย่างเช่น การทำเหมืองแร่ บริษัทที่ทำก็จะต้องดูแลชุมชนท้องถิ่น เมื่อทำเหมืองเสร็จสิ้นหากมีการขุดเจาะหน้าดินไป ก็จะต้องถมคืนให้เรียบร้อยพร้อมกับปลูกป่าคืนให้แก่ชุมชน ในมุมมองของผู้ประกอบการอาจจะมองว่าเป็นการ เพิ่มต้นทุน แต่หากพิจารณาในแง่ของการพัฒนายั่งยืน ข้อกำหนดเหล่านี้จะช่วยเสริมสร้างให้ทรัพยากรอันมีค่าของไทยไม่ถูกทำลายไปกับการลงทุน นอกจากนี้เมื่อจะทำเหมืองหรือโครงการใหญ่ๆ ก็จะต้องมีการทำประเมินวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมก่อนการอนุญาต สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นมาตรการที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมที่มีมาตรฐานสากล ดังนั้นหากจะมีการปรับปรุงอาจจะเป็นการพิจารณาแก้ไขในลักษณะของการบังคับใช้กฎหมายให้มีประสิทธิภาพมากกว่า เพราะในมุมมองของคณะที่ปรึกษาเห็นว่า กฎหมายสิ่งแวดล้อมของไทยมีมาตรฐานที่เทียบเท่ามาตรฐานสากลอยู่แล้ว

สรุปและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาการเปรียบเทียบการค้าระหว่างประเทศและความตกลงการค้าเสรีที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศคู่ค้าอื่นๆ ทางคณะที่ปรึกษามีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะในส่วนที่เกี่ยวกับความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกาหากจะมีการเจรจาเกิดขึ้นอีกโดยมีสาระสำคัญดังนี้

1. คำนียามของการลงทุน

การลงทุนหากมีความหมายครอบคลุมกว้างขวางจนเกินไป เช่น ครอบคลุมทั้งการลงทุนระยะยาว กับระยะสั้น จะทำให้ประเทศไทยอาจเสียหายจากการลงทุนได้ เช่น การลงทุนระยะสั้นที่เป็นลักษณะเก็งกำไร ด้วยภาวะเศรษฐกิจที่กำลังผันผวน หากประเทศไทยเปิดเสรีการลงทุนระยะสั้นด้วย นั่นก็หมายถึงประเทศไทยจะต้องยอมให้มีการเคลื่อนย้ายทุน โอนเงินเข้าออกนอกประเทศได้อย่างเสรี และการลงทุนระยะสั้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การให้กู้ในรูปแบบต่างๆ จากต่างชาติ หากเกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนจำนวนมากออกนอกประเทศอาจทำให้เกิดปัญหาความมั่นคงทางการเงินของประเทศไทยได้ ดังนั้น รัฐบาลควรพิจารณาในส่วนนี้อย่างรอบคอบว่าประเทศไทยมีความสามารถเพียงใดที่ดูแลการไหลเวียนของเงินทุนระยะสั้นที่มีความผันผวนสูง เพื่อป้องกันปัญหาวิกฤติทางการเงินขึ้นอีก

2. ความหมายของนักลงทุนของรัฎฐาภคที่จะได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีจะครอบคลุมเพียงใด

ในหลักการของความตกลงส่วนใหญ่แบ่งการกำหนดขอบเขตของนักลงทุนที่จะได้รับสิทธิพิเศษดังนี้

1.1 แบ่งตามแหล่งที่จดทะเบียนที่ตั้ง คือ หากจัดตั้งบริษัทในประเทศคู่ภาคภคก็จะได้รับสิทธิพิเศษจากความตกลง

1.2 แบ่งตามสัญชาติของผู้ถือหุ้น

1.3 มีการประกอบการอย่างมีนัยสำคัญ คือ บริษัทที่จะได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากความตกลงจะต้องเป็นบริษัทที่ประกอบการเป็นระยะเวลาหนึ่งและมีการจ้างงานในประเทศภาคภค ก็จะได้รับสิทธิพิเศษนี้

ดังนั้น หากประเทศไทยไปเจรจาในเรื่องการลงทุนจะต้องพิจารณาให้รอบคอบว่าจะเลือกข้อใด แต่ส่วนใหญ่แล้วเกือบทุกความตกลงจะเลือกผสมกันระหว่างข้อสุดท้ายกับข้อหนึ่งหรือข้อสองอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังนั้น สิทธิหลักๆ จากข้อนี้คือ บริษัทจากประเทศอื่นที่ไปประกอบการอย่างมีนัยสำคัญในประเทศภาคภคก็จะได้รับสิทธิพิเศษด้วย เช่น หากบริษัทจีนไปประกอบการอย่างมีนัยสำคัญในสหรัฐอเมริกา ก็จะได้รับสิทธิพิเศษจากความตกลงไทย-สหรัฐอเมริกา เพื่อมาลงทุนในไทย ข้อดีคือ ประเทศไทยก็ได้รับเงินลงทุนมากขึ้น มีเงินลงทุนจากที่อื่นเข้ามามากขึ้น จากเดิมที่จำกัดอยู่แค่บริษัทสัญชาติสหรัฐอเมริกา ส่วนข้อเสียคือ หากบริษัทของประเทศอื่นที่มีใช้ภาคภคหรือแม้กระทั่งไม่มีความสัมพันธ์กับประเทศไทยเลยแต่มีกำลังการผลิตสูงและเป็นคู่แข่งของผู้ประกอบการไทยในตลาดโลกได้เข้าไปประกอบกิจการอย่างมีนัยสำคัญในสหรัฐอเมริกาอาจจะใช้สิทธิพิเศษจากความตกลงนี้มาลงทุนในประเทศไทยและแข่งขันกับผู้ประกอบการไทยได้ และยังสามารถส่งผลให้ประเทศไทยมีอำนาจต่อรองน้อยลงหากได้มีการเข้าไปทำการเจรจาการค้าเสรีกับประเทศที่มีใช้ภาคภคนั้น เพราะนักลงทุนหรือบริษัทของประเทศที่มีใช้ประเทศภาคภคนั้นได้ใช้สิทธิการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยจากข้อนี้อยู่แล้ว จึงไม่มีความจำเป็นจะต้องหยิบยกเรื่องดังกล่าวมาต่อรองกับประเทศไทยอีก

3. จำกัดการให้ความคุ้มครองการลงทุน

เนื่องจากประเทศไทยยังมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่มากจึงเป็นที่ต้องการของประเทศต่างๆที่จะเข้ามาใช้ประโยชน์ซึ่งในบางกรณีอาจนำมาซึ่งความสูญเสียทรัพยากรธรรมชาติไปอย่างไม่สามารถกู้คืนได้ ทั้งบางกรณีอาจทำให้เกิดความเสียหายทางสิ่งแวดล้อมอย่างใหญ่หลวงแก่ประเทศ นอกจากนี้ในด้านนโยบายการเงิน เนื่องจากประเทศไทยยังประสบภาวะการณ้ทาง

การเงินที่ผันผวน การไหลเข้าออกของเงินทุนอย่างเสรีโดยไม่มีข้อจำกัดอาจทำให้ประเทศตกอยู่ในสถานการณ์วิกฤตทางการเงินอีกครั้ง ดังนั้น ประเทศไทยในฐานะประเทศที่มีกำลังสำรองน้อยกว่าประเทศมหาอำนาจอย่างสหรัฐอเมริกาจึงควรอย่างยิ่งที่จะสำรองสงวนมาตรการบางอย่างไว้เพื่อเสถียรภาพของประเทศให้มากที่สุด เพราะหากตกลงให้เปิดตลาดอย่างเสรีโดยไม่มีข้อจำกัด รัฐบาลไทยไม่อาจจะออกมาตรการใดที่จะมีผลเป็นการริบทรัพย์หรือเทียบเท่ากับการริบทรัพย์ได้เลย เพราะอาจนำมาสู่การฟ้องเพื่อเรียกเงินชดเชยมหาศาลจากนักลงทุนสหรัฐอเมริกา ทั้งที่บางกรณีอาจเป็นมาตรการที่ทำเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงของประเทศหรือเพื่อสาธารณประโยชน์

4. จำกัดความหมายของการริบทรัพย์

ประเทศไทยควรจะเรียกร้องให้มีการทำความตกลงร่วมกันเพื่อจำกัดความหมายของการริบทรัพย์ให้มีความชัดเจนแน่นอน เพราะหากไม่แน่นอนอาจนำมาซึ่งข้อกล่าวหาว่าประเทศไทยออกมาตรการที่มีผลกระทบต่อทรัพย์สินของนักลงทุนจากสหรัฐอเมริกา แม้ว่ามาตรการใดๆ จะถือว่าเป็นการริบทรัพย์จะขึ้นอยู่กับกรณีความหรือดุลยพินิจของอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศหรือองค์กรที่มีอำนาจพิจารณาข้อพิพาทก็ตาม แต่เพื่อมิให้เกิดความสับสนหรือเกิดความไม่แน่นอนแก่รัฐบาลไทยในการออกมาตรการใดๆ ก็ควรจะกำหนดขอบเขตหรือคำนิยามของคำว่าริบทรัพย์ออกมาเพื่อเป็นบรรทัดฐาน และป้องกันปัญหาการตีความที่จะเกิดขึ้นได้

5. ความคุ้มครองนักลงทุนต่างชาติ

จากการพิจารณาความตกลงและสิทธิต่างๆ หากจะมีขึ้นนั้น เนื้อหาความตกลงมุ่งเน้นการคุ้มครองนักลงทุนของชาติภาคี ขณะที่ปรึกษามีความเห็นว่ ในความตกลงอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนยอมให้นักลงทุนต่างชาติฟ้องรัฐผู้รับการลงทุนได้ และสามารถเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทจากองค์กรระหว่างประเทศโดยเป็นอิสระจากศาลภายในประเทศ รวมถึงการให้สิทธิพิเศษต่างๆ แก่นักลงทุนต่างชาติในการเข้ามาลงทุน รัฐบาลไทยควรจะพิจารณาให้รอบคอบโดยมุ่งให้ความคุ้มครองผู้ประกอบการภายในประเทศให้มีสิทธิเท่าเทียมกัน ยกตัวอย่างเช่น ในเรื่องของการออกมาตรการใดๆ อันมีผลต่อทรัพย์สินของนักลงทุนสหรัฐอเมริกาอันมีผลเป็นการริบทรัพย์ทางอ้อมหรือเทียบเท่ากับการริบทรัพย์ หากประเทศไทยไปตกลงให้เนื้อหาของความตกลงยอมให้มีการฟ้องร้องรัฐบาลไทยได้ ก็จะเป็นผลให้นักลงทุนสหรัฐอเมริกาสามารถฟ้องรัฐบาลไทยได้โดยอาจเข้าสู่กระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างประเทศ ในทางกลับกัน หากรัฐบาลไทยออกมาตรการใดๆ อันมีผลกระทบต่อนักลงทุนไทย เช่นออกมาตรการห้ามนำเข้าสารเคมีบางชนิดซึ่งจำเป็นจะต้องใช้ในการผลิตสินค้าในโรงงาน ผู้ประกอบการไทยคงไม่สามารถฟ้องร้องรัฐบาลไทยได้ว่า ออกมาตรการเทียบเท่ากับการริบทรัพย์เฉกเช่น สิทธิของนักลงทุนต่างชาติ นี่คือ

ข้อสังเกตที่ทางคณะที่ปรึกษาเห็นว่าระดับความคุ้มครองอาจจะต่างกันได้นอกจากนี้หากให้ความคุ้มครองและอำนวยความสะดวกแก่นักลงทุนต่างชาติมากกว่านักลงทุนหรือผู้ประกอบการภายในประเทศ ก็จะทำให้ผู้ประกอบการไทยไม่สามารถแข่งขันต่อไปได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักลงทุนต่างชาติย่อมมีศักยภาพในการแข่งขันมากกว่าผู้ประกอบการไทยอยู่แล้ว หากรัฐบาลไทยคุ้มครองนักลงทุนจากต่างชาติมากกว่าผู้ประกอบการไทย ก็ยิ่งจะทำให้เข้าสู่ภาวะการผูกขาดตลาดจากต่างชาติเพราะผู้ประกอบการไม่มีความเสมอภาคและเท่าเทียมพอที่จะแข่งขันได้

ดังนั้น รัฐบาลไทยควรพิจารณาให้รอบคอบก่อนที่จะไปเปิดเสรีในธุรกิจใดๆ โดยคำนึงถึงศักยภาพที่แท้จริงของผู้ประกอบการภายในและพิจารณาให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนต่างชาติอย่างเท่าเทียมกับนักลงทุนไทย

6. เร่งการเจรจาเปิดการค้าเสรี

ประเทศไทยควรเร่งการเปิดการค้าเสรีกับประเทศอื่นๆ โดยเฉพาะกับประเทศที่มีความสัมพันธ์อันดีกับประเทศไทยและมีศักยภาพในการเข้ามาแข่งขันกับนักลงทุนประเทศภาคีอื่นที่ไทยได้ไปทำความตกลง เพราะคณะที่ปรึกษามีความเห็นว่าการเปิดการค้าเสรีกับประเทศที่มีกำลังศักยภาพการแข่งขันสูงเพียงประเทศเดียวจะทำให้ผู้ประกอบการไทยไม่สามารถไปแข่งขัน และหากไม่มีการเปิดตลาดเสรีกับประเทศอื่นแล้ว ตลาดก็จะไม่เกิดการแข่งขัน จะทำให้นักลงทุนจากประเทศภาคีนั้นมีอำนาจครอบงำตลาดเกิดการผูกขาดได้ แต่หากเปิดการค้าเสรีกับหลายๆ ประเทศในระยะเวลาใกล้เคียงกันก็จะทำให้ลดภาวะการผูกขาดตลาดและเกิดคู่แข่งในตลาดมากขึ้น ทำให้ตลาดมีการแข่งขันที่มีศักยภาพ หนึ่งแม้ว่าในธุรกิจรายนั้นบริษัทไทยไม่มีศักยภาพไปแข่งขัน แต่การที่มีคู่แข่งจากหลายประเทศเข้ามาแข่งขันภายในประเทศก็จะทำให้เกิดประโยชน์แก่ผู้บริโภคภายในประเทศในภาพรวม

7. ทบทวนกฎ ระเบียบ ขั้นตอน ภายในของหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลธุรกิจ แต่ละประเภทให้มีความชัดเจนและมีความโปร่งใสมากขึ้น

หน่วยงานที่มีอำนาจในการพิจารณาอนุญาต ตรวจสอบ กำกับดูแลธุรกิจ แต่ละประเภทควรจัดให้มีการแก้ไข ปรับปรุงระเบียบขั้นตอนให้มีความโปร่งใส ชัดเจน ลดขั้นตอนการยุ่งยากแก่ผู้ประกอบการ โดยเฉพาะอำนาจของส่วนกลางและส่วนท้องถิ่นควรแยกกันอย่างชัดเจนเป็นที่เข้าใจขอบเขตอำนาจได้อย่างชัดเจน เพราะหากขั้นตอนยุ่งยากซับซ้อน หรือไม่ชัดเจน อาจนำมาสู่ข้อกล่าวหาว่าเป็นมาตรการกีดกันแอบแฝงอย่างหนึ่งของประเทศผู้รับการลงทุน หรืออาจถูกกล่าวหาได้ว่าเลือกปฏิบัติ ยกตัวอย่างเช่น การขอประทานบัตรที่มีระยะเวลานานควรจะมีบรรทัดฐานออกมาเป็นที่ชัดเจนเพื่อให้ให้นักลงทุนต่างชาติทราบ เพราะหากหน่วยงานออกใบประทานบัตร โดยใช้ระยะเวลาการออกให้ไม่เท่ากันเช่นออกให้กับผู้ประกอบการไทยก่อน

ผู้ประกอบการต่างชาติ ทั้งที่องค์ประกอบเหมือนๆ กัน ก็ควรจะมีบรรทัดฐานหรือเหตุผลอย่างชัดเจนว่าทำไมถึงใช้ระยะเวลาสั้นกว่าหรือการปฏิเสธไม่ให้ประทานบัตรเพราะเหตุใด ทั้งนี้เพื่อหลีกเลี่ยงการเกิดกรณีข้อพิพาทเฉกเช่น กรณีข้อพิพาทในหลายๆ กรณีที่เกิดจากความตกลง NAFTA

8. ความเหมาะสมของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

ในภาคการค้าโดยเฉพาะอย่างยิ่งในภาคอุตสาหกรรมของประเทศไทย กำลังเข้าสู่ยุคของการแข่งขันจากทั้งภายในและภายนอกอย่างแท้จริง ในภาคอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่จำเป็นต้องนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ เพราะปริมาณทรัพยากรภายในประเทศมีไม่เพียงพอหรือไม่มีเลย ดังนั้นในแต่ละปีประเทศไทยนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศเป็นจำนวนมากเพื่อมาผลิตแปรรูปเป็นอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ดังนั้นสินค้าอุตสาหกรรมส่วนใหญ่จึงเป็นอุตสาหกรรมขั้นกลางน้ำ หรือปลายน้ำ กล่าวคือ นำเข้าเพื่อผลิตจัดจำหน่ายภายในประเทศและส่งออกนอกประเทศ การที่รัฐบาลไปเจรจาทำความตกลงจึงควรให้ความสำคัญกับกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้ามากกว่าการพิจารณาตารางลดภาษี เพราะถึงแม้ว่ามีการลดภาษีให้มากในแต่ละประเภทสินค้า แต่สินค้าที่ไม่สามารถเข้านิยามของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าได้ก็แทบจะไม่ได้รับประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรีเลย

ดังนั้น ขณะที่ปรึกษามีข้อสังเกตและข้อเสนอแนะว่า เกี่ยวกับเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้านั้น ประเทศไทยควรเน้นที่กฎการเปลี่ยนแปลงสภาพอย่างสำคัญ (Substantial Transformation) มากกว่ากฎการได้มาทั้งหมด (Wholly Obtained) เพราะเนื่องจากประเทศไทยได้นำเข้าแร่จากต่างประเทศเป็นหลักโดยเฉพาะ แร่เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช ทองคำ เป็นต้น เพื่อนำมาแปรรูป ผลิตสินค้าหากใช้กฎ (Wholly Obtained) สินค้าที่แปรรูปเพื่อส่งออกไปแล้วจะไม่สามารถใช้สิทธิพิเศษได้เลยเพราะวัตถุดิบที่นำมาผลิตไม่ได้มีแหล่งกำเนิดมาจากภายในประเทศไทยเลย หรือ การกำหนดสัดส่วนวัตถุดิบ เช่นบางประเภทสินค้าความตกลงกำหนดให้ใช้วัตถุดิบที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศภาคีถึงร้อยละ 40 จึงจะได้สิทธิพิเศษจากความตกลงได้ซึ่งความเป็นจริงแล้วแทบจะเป็นไปไม่ได้เลย เพราะสินค้าบางประเภทนั้นต้องอาศัยการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างชาติถึงร้อยละ 100 และถึงแม้แร่บางชนิดอาจมีแหล่งกำเนิดภายในประเทศก็อาจจะมีไม่ถึงร้อยละ 40 นอกนั้นต้องอาศัยการนำเข้าจากต่างประเทศ ดังนั้นรัฐบาลไทยควรจะเน้นการพิจารณาใช้กฎการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญ (Substantial Transformation) โดยให้สินค้าที่เกิดจากการผลิตที่มีการแปลงสภาพจากวัตถุดิบเป็นสินค้าอย่างสำคัญภายในประเทศไทยได้แหล่งกำเนิดจากประเทศไทย เพราะจะอำนวยความสะดวกเป็นอย่างมากแก่ผู้ประกอบการไทย และเพื่อให้การเจรจาเกิดประโยชน์ที่สุดแก่ภาคอุตสาหกรรมไทย รัฐบาลควรจะเจรจาในส่วนที่เกี่ยวกับกฎว่าด้วย

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทรการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

แหล่งกำเนิด โดยนอกจากจะเน้น กฎการเปลี่ยนแปลงอย่างสำคัญ (Substantial Transformation) แล้วควรจะพิจารณาการกำหนดสัดส่วนวัตถุดิบเฉพาะประเภทสินค้าเป็นกลุ่มๆ ไป เช่น วัตถุดิบแร่ชนิดใดขาดแคลนมากก็ให้กำหนดสัดส่วนวัตถุดิบน้อยลง ส่วนในแร่ที่ประเทศไทยมีวัตถุดิบมากก็น้อยก็กำหนดสัดส่วนวัตถุดิบอีกสัดส่วนหนึ่ง การกำหนดเช่นนี้จะเอื้ออำนวยแก่ผู้ประกอบการไทยได้มากและทำให้การไปเจรจาเพื่อขอลดภาษีเกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง

4.9 ความตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือ

(North America Free Trade Agreement: NAFTA)

การเปิดเสรีทางการค้าภายใต้ NAFTA

การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างสหรัฐฯและเม็กซิโกมิได้อยู่ในรูปแบบของสนธิสัญญาทวิภาคี หากแต่อยู่ภายใต้ความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าของอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement หรือ NAFTA) ซึ่งประเทศภาคีที่ผูกพันตามความตกลงฉบับนี้ได้แก่ สหรัฐฯ แคนาดา และเม็กซิโก ทั้งสามประเทศได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ในการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2534 และข้อตกลงนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537 ต่อมาเมื่อเดือนธันวาคม 2537

การศึกษาข้อตกลง NAFTA เป็นกรณีศึกษาที่ดีต่อการเปิดเสรีทางการค้าของไทยเนื่องจากสหรัฐฯ นอกจากจะเป็นประเทศคู่ค้ารายสำคัญของไทยแล้วยังเป็นมหาอำนาจทางเศรษฐกิจของโลกทำให้สหรัฐฯ ซึ่งเป็นประเทศที่มีอำนาจการต่อรองและทุนสูงมาก จึงมักได้เปรียบคู่ค้าทั้งในภาคการเจรจาและในทางปฏิบัติ เม็กซิโกเป็นประเทศกำลังพัฒนาเช่นเดียวกับประเทศไทย ดังนั้นการศึกษามาจากความตกลงระหว่างประเทศที่พัฒนาแล้วกับประเทศกำลังพัฒนาจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาการเปิดเสรีทางการค้าของไทยไม่ว่าจะเป็น การค้าระหว่าง ไทย-สหรัฐฯ ไทย-ออสเตรเลีย ไทย-ญี่ปุ่น ไทย-จีน หรือประเทศคู่ค้าอื่นๆ

วัตถุประสงค์

1. กำจัดการกีดกันทางการค้า การให้ความสะดวกในการนำเข้า ส่งออกภายในประเทศภาคี
2. กำหนดเงื่อนไขการแข่งขันทางการค้าที่เป็นธรรม
3. เพิ่มโอกาสการลงทุนในประเทศภาคี
4. กำหนดมาตรการปกป้องและการใช้บังคับสิทธิทรัพย์สินทางปัญญาอย่างเพียงพอและมีประสิทธิภาพ

5. กำหนดกระบวนการที่มีประสิทธิภาพในการใช้บังคับและการปฏิบัติตามข้อตกลงฉบับนี้ในดินแดนของประเทศภาคี

6. กำหนดกรอบความร่วมมือเพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ในการปฏิบัติตามข้อตกลงนี้

ขอบเขตที่ถูกระบุโดย NAFTA

NAFTA เป็นข้อตกลงที่กำหนดสาขาในการเปิดเสรีกว้างขวาง ครอบคลุม และรัดกุมในรายละเอียดมากเนื่องจากเป็นข้อตกลงที่จัดตั้งมาเป็นระยะเวลานาน และการกำหนดสาขาที่มีการเปิดเสรีเป็นไปตามหลักการที่ WTO กำหนดไว้ทุก ๆ ด้านเช่นการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment) มาตรการด้านภาษี และที่ไม่ใช่ภาษี กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากร การดำเนินการของรัฐ มาตรการด้านพลังงาน การเกษตร สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช มาตรการกีดกันด้านเทคนิค การลงทุน การระงับข้อพิพาท การโทรคมนาคม การให้บริการทางการเงิน การแข่งขันทางการค้า การเข้าไปในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวเพื่อประกอบธุรกิจ ทรัพย์สินทางปัญญา และมาตรการทางการปกครอง เป็นต้น

สาระสำคัญของ NAFTA ถูกกำหนดให้มีความสอดคล้องกับหลักการของแกตต์ โดยรับรองสิทธิของประเทศภาคีทุกอย่างตามที่ประเทศภาคีผูกพันภายใต้แกตต์ข้อ 24 ที่กำหนดเกี่ยวกับหลักการค้าเสรีของประเทศสมาชิก นอกจากนี้ NAFTA ยังยอมรับสิทธิของประเทศภาคีภายใต้สนธิสัญญาระหว่างประเทศฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสิ่งแวดล้อม เช่น สนธิสัญญาบาเซลว่าด้วยการควบคุมการเคลื่อนย้ายขยะอันตรายและสิ่งปฏิกูล

ในที่นี้จะศึกษาถึงสาระในการเปิดเสรีทางการค้าและการเปิดเสรีทางการลงทุนเป็นหลักซึ่งเป็นสาขาที่เกี่ยวข้องกับการอุตสาหกรรมเหมืองแร่มากที่สุดและเสริมด้วยประเด็นอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

4.9.1 สาระสำคัญในการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า (Chapter 2)

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment)

ความตกลง NAFTA ยอมรับหลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่สินค้านำเข้ามาจากประเทศภาคีด้วยกันเช่นเดียวกับข้อตกลงการเปิดการค้าเสรีอื่นๆ โดยรับหลักการตามมาตรา 3 ของแกตต์ ให้นำมาใช้กับข้อตกลงนี้ด้วย โดยที่ประเทศคู่สัญญาจะต้องปฏิบัติต่อสินค้านำเข้ามาจากประเทศภาคีเช่นเดียวกับสินค้าอย่างเดียวกัน (Like Product) ที่ผลิตได้ในประเทศตนสำหรับสินค้านำเข้าที่กำหนดให้เปิดเสรีตามข้อตกลงนี้ แต่ในทางปฏิบัติอาจมีปัญหาการถกเถียงกันในเรื่อง Like

Product เช่น ในกรณีที่มีการแปรรูปสินค้าที่มาจากวัตถุดิบประเภทเดียวกัน หรือ การเปลี่ยนวัตถุดิบประสงค์ในการใช้ ที่อาจเป็นช่องทางให้ประเทศคู่ภาคีพยายามหลีกเลี่ยงการให้สิทธิพิเศษแก่สินค้านั้นๆ โดยการตีความหมายให้สินค้านั้นให้เข้าอยู่ในอีกประเภทหนึ่งที่ไม่จัดว่าเป็นสินค้าประเภทเดียวกันกับสินค้าที่ผลิตในประเทศสำหรับสินค้าที่เปิดเสรีตามข้อตกลงนี้

การลดอากรศุลกากร

มาตรการด้านอากรศุลกากรของ NAFTA กำหนดห้ามประเทศภาคีเพิ่มอากรของตนสำหรับสินค้าใด ที่มีพันธกรณีอยู่ก่อนแล้วภายใต้องค์การการค้าโลก และกำหนดให้ลดอากรลงในอัตราก้าวหน้าสำหรับสินค้าที่กำหนดไว้ใน NAFTA สำหรับสินค้าที่เป็นวัตถุดิบประเภทแรกของสหรัฐฯ ที่มีภาษีต่ำอยู่แล้วเมื่อมีการเปิดเสรีภายใต้ NAFTA จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเปรียบในแง่ของการลดอากรนำเข้าของสหรัฐฯ ส่วนแรกที่เป็นวัตถุดิบของเม็กซิโกก็มีอัตราศุลกากรที่ไม่สูงอยู่แล้วตามพันธกรณีขององค์การการค้าโลก แต่สินค้าประเภทที่มีการแปรรูปอาจจะมีอัตรากาภาษีที่สูงกว่าซึ่งทำให้เม็กซิโกต้องปรับลดอัตรากาภาษีศุลกากรลงมาภายหลัง NAFTA มีผลใช้บังคับ

ประเด็นทางด้านกฎหมายในเรื่องอัตราศุลกากร ขณะที่ปรึกษาเห็นว่าการลดอัตราศุลกากรไม่ก่อให้เกิดประเด็นหรือข้อยุ่งยากอย่างไรในแง่ของกฎระเบียบ เนื่องจากลดหรือยกเว้นภาษีศุลกากรเป็นแบบ Positive List คือคู่ภาคีตกลงยินยอมในรอบการเจรจาอยู่แล้วว่าจะให้ลดหรือยกเว้นอัตรากาภาษีสำหรับสินค้าใดบ้างซึ่งได้มีการกำหนดรายการไว้ชัดเจน ถ้าสินค้าประเภทที่ประเทศภาคีไม่ได้มีข้อผูกพันที่จะลดหรือยกเลิกภาษีศุลกากรก็ไม่ต้องผูกพันในการให้สิทธิพิเศษทางภาษีแก่สินค้าประเภทนั้น

ข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องด้วยการลด การยกเว้น และการเรียกเก็บอากรศุลกากรของ NAFTA ได้กำหนดไว้อย่างละเอียดไม่ว่าจะเป็นข้อกำหนดห้ามเรียกคืนอากรที่เก็บไปแล้วในบางกรณี การลดอากร การขอยกเว้นอากร เป็นต้น ในเรื่องการยกเว้นหรือลดกาภาษีนี้ ข้อ 303 ได้กำหนดไว้ว่าไม่รวมถึงการเรียกอากรหรือค่าปรับในกรณีที่ประเทศภาคีใดทำการละเมิดข้อตกลงในเรื่องการอุดหนุนสินค้าหรือการทุ่มตลาดหรือการจำกัดโควต้าหรือค่าธรรมเนียมที่สหรัฐฯ เรียกเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงการเกษตรซึ่งสอดคล้องกับหลักว่าด้วยการคุ้มครองสุขภาพอนามัยและสุขภาพอนามัยพืช (Sanitary and Phyto-sanitary Measures : SPS) เป็นเหตุให้ประเทศนั้นถูกเรียกเก็บอากรเนื่องจากการละเมิดข้อตกลงดังกล่าว วิธีการเรียกเก็บอากรในกรณีที่มีการสินค้าเข้ามาอีกครั้ง การเรียกเก็บอากรกับสินค้าที่ส่งไปขายในเขตปลอดกาภาษี (Duty-Free Entry) เป็นต้น

ในเรื่องของเก็บอากรหรือค่าธรรมเนียมภายใน ได้มีการกำหนดให้ประเทศภาคีต้องอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้าโดยพาหนะที่เข้ามาจากประเทศภาคีหนึ่งสู่อีกประเทศภาคีหนึ่ง และหากมีกฎหมายภายในให้เรียกเก็บค่าธรรมเนียมในกรณีที่การขนถ่ายสินค้า

ผ่านท่าเรือหรือท่าขนส่งสินค้ามากกว่าหนึ่งจุด ห้ามมิให้มีการเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการผ่านด่านมากกว่าหนึ่งจุด

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)

หลักเรื่องกฎการได้มาซึ่งถิ่นกำเนิดที่ NAFTA กำหนดหลักไว้หลายข้อด้วยกัน สารระสำคัญที่ NAFTA ใช้เป็นตัวกำหนดว่าสินค้าที่จะถือว่าเป็นได้แหล่งกำเนิดมาจากประเทศภาคีที่จะได้รับการลดหรือยกเว้นภาษีนั้น:

1. จะต้องเป็นสินค้าที่ได้ทั้งหมดจากประเทศภาคีนั้น (Wholly Obtained) หรือจะต้องมีกระบวนการทั้งหมดในประเทศภาคีนั้นหรือในประเทศภาคีอื่นๆ (Entirely Produced)
2. วัตถุดิบที่แม้จะไม่มีถิ่นกำเนิดมาจากประเทศนั้นแต่เป็นวัตถุดิบที่ถูกใช้ในกระบวนการผลิตจนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในประเภทของพิกัดของวัตถุดิบเดิมโดยการกระบวนการผลิตนั้นทำในประเทศภาคีทั้งหมด (Substantially Transform)
3. จะต้องเป็นสินค้าที่มีกระบวนการผลิตทั้งหมดในประเทศภาคีนั้นหรือประเทศอื่นโดยผลิตจากวัตถุดิบที่ได้แหล่งกำเนิด

การกำหนดให้ใช้หลักสินค้าต้องได้มาจากหรือมีกระบวนการผลิตทั้งหมดในประเทศภาคี (Wholly Obtained) หรือต้องมีกระบวนการผลิตทั้งหมดในประเทศ (Entirely Produced) นั้น เป็นตัวอุปสรรคที่จะทำให้เม็กซิโกซึ่งยังไม่สามารถผลิตสินค้าบางประเภทได้เองทั้งหมด อาจต้องพึ่งพาหรือนำเข้าวัตถุดิบมาจากที่อื่นในบางกระบวนการผลิต กล่าวคือ หากเป็นสินค้าประเภทแร่ที่เป็นวัตถุดิบจะไม่มีปัญหาเรื่อง Wholly Obtained เนื่องจากเป็นสิ่งที่ได้จากประเทศภาคีอยู่แล้วตามธรรมชาติ แต่ในกรณีของวัตถุดิบที่ต้องนำไปประกอบหรือนำไปผ่านกระบวนการผลิตรวมกับสินค้านำมาจากประเทศอื่นจะไม่สอดคล้องกับหลัก Wholly Obtained ทำให้สินค้านั้นไม่ถือว่าเป็นได้รับถิ่นกำเนิดจากเม็กซิโก ดังนั้น หากเม็กซิโกส่งออกสินค้านี้ไปยังสหรัฐฯ หรือ แคนาดา จะไม่ได้รับยกเว้นหรือลดภาษีเนื่องจากไม่ได้ถิ่นกำเนิดนั่นเอง

จะเห็นได้ว่าแม้จะมีการเปิดเสรีทางการค้าโดยการให้สิทธิพิเศษทางภาษีก็ตาม หลักการของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่จะทำให้มาตรการการลดหรือยกเว้นภาษีเป็นมาตรการที่ใช้ได้อย่างแท้จริง หากใช้เพียงเครื่องมือในการกีดกันหรือหลีกเลี่ยงการให้สิทธิพิเศษแก่ประเทศคู่ภาคี

การตีความพิกัดศุลกากร

การตีความพิกัดเป็นปัญหาอีกปัญหาหนึ่งในทางปฏิบัติ แม้ว่า NAFTA จะมีการกำหนดระบบพิกัดอัตราศุลกากรร่วมกัน (Harmonized System) ก็ตาม แต่ในทางปฏิบัติ ขณะที่ปรึกษาพบว่าเกิดปัญหาการตีความพิกัดสินค้าให้เข้าไปอยู่ในพิกัดที่แตกต่างกันระหว่างประเทศผู้นำเข้ากับประเทศผู้ส่งออก ในกรณีที่เป็นสินค้าที่ผลิตมาจากวัตถุดิบตั้งแต่สองประเภทขึ้นไป หากตีความให้เข้าพิกัดของวัตถุดิบประเภทแรกจะได้รับยกเว้นภาษีซึ่งเป็นประโยชน์แก่ประเทศผู้ส่งออก แต่หากตีความให้เข้าพิกัดของวัตถุดิบอีกประเภทหนึ่งอาจมีภาษีนำเข้าร้อยละ 5 ซึ่งทำให้ผู้นำเข้าเรียกเก็บภาษีได้ ดังนั้นจากความแตกต่างในการตีความ ทำให้เกิดปัญหาและอุปสรรคแบบแฝงของการมาตรการการยกเว้นหรือลดภาษีได้

พิธีการศุลกากร

NAFTA กำหนดว่าห้ามประเทศภาคีเรียกเก็บค่าธรรมเนียมใดจากการใช้หรือจากกระบวนการทางศุลกากร

มาตรการที่ไม่ใช่ภาษี

การห้ามจำกัดปริมาณการนำเข้าและส่งออกห้ามประเทศภาคีใช้มาตรการใดอันเป็นการห้ามหรือการจำกัดการนำเข้าสินค้าจากประเทศภาคีหรือการส่งออกสินค้าไปสู่อีกประเทศภาคีหนึ่ง ทั้งนี้เป็นไปตามหลักของเกณฑ์ข้อ 11 ในเรื่องการกำหนดปริมาณสินค้า มาตรการในการจำกัดปริมาณสินค้านี้รวมถึงมาตรการใดๆ ก็ตามที่เป็นการจำกัดปริมาณสินค้า เช่น การตั้งราคาสินค้าส่งออก หรือนำเข้า เป็นต้น

4.9.2 สาระสำคัญในการเปิดเสรีทางการลงทุน (Chapter 11)

โดยปกติ การเปิดการลงทุนระหว่างสหรัฐฯ กับประเทศต่างๆ จะอยู่ในรูปของข้อตกลงพหุภาคีการเปิดเสรีการค้า (Bilateral Investment Treaty : BIT) แต่สำหรับข้อตกลงการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ กับเม็กซิโกอยู่ภายใต้ NAFTA ซึ่งเป็นสนธิสัญญาที่เน้นการเปิดเสรีทางการลงทุนมากกว่าทางการค้าที่ถือว่าเป็นการเปิดเสรีทางการลงทุนอย่างกว้างขวางมาก โดยให้สิทธิแก่ผู้ลงทุนของประเทศภาคีในการได้มา การเป็นเจ้าของ การดำเนินธุรกิจในการหลายประเภทที่อยู่ภายใต้คำจำกัดความของคำว่า “การลงทุน” ที่ได้นิยามไว้ ที่นิยามไว้อย่างกว้างขวางมาก ทำให้กิจการเกือบทุกประเภทตกอยู่ภายใต้ขอบเขตของ “การลงทุน” ที่ประเทศภาคีถูกผูกพันที่ต้องให้สิทธิพิเศษแก่ภาคีอื่นๆ

ความหมายของ “การลงทุน”

นิยามของ “การลงทุน” ในขอบเขตของ NAFTA รวมถึง กิจการ ธุรกรรม การลงทุนของกิจการ ธุรกรรมหนึ่งหรือกิจการสาขาของผู้ลงทุน หรือธุรกรรมหนึ่งที่มีระยะเวลาชำระอย่างน้อยสามปีขึ้นไป เงินกู้ยืมที่ให้แกกิจการที่เป็นสาขาของผู้ลงทุนหรือเงินกู้ยืมที่มีระยะเวลาดั้งแต่สามปีขึ้นไป ดอกเบี้ยของกิจการ สหกรณ์ทรัพย์หรือทรัพย์สินใดๆ ที่ได้มาเพื่อวัตถุประสงค์ในทางเศรษฐกิจ ฯลฯ

กรณีที่พบปัญหาในการตีความคือ ผู้ลงทุนที่ฟ้องรัฐภาคีเมื่อมีการกีดกันการลงทุนในรูปแบบใด ๆ มักเกิดประเด็นว่าผู้ลงทุนนั้นมีกิจการที่ถือว่าอยู่ในขอบเขตของ “การลงทุน” ตามสนธิสัญญานี้หรือไม่ เช่นในกรณีที่ผู้ลงทุนผู้นั้นเป็นผู้ถือหุ้น รัฐที่ถูกฟ้องมักยกข้อต่อสู้ว่าผู้ลงทุนนั้นเป็นเพียงผู้ถือหุ้นที่ไม่มีอำนาจในการควบคุมกิจการจึงไม่ถือว่าเป็นผู้ลงทุนตามความหมายของ NAFTA ในกรณีที่ผู้ลงทุนแฝงมาจากประเทศอื่นที่ไม่ใช่ประเทศภาคีโดยผู้ลงทุนจากประเทศนั้นเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทของประเทศภาคี เป็นต้น

ในกรณีของการถือครองที่ดินนั้น สหรัฐอเมริกาไม่มีปัญหาในเรื่องการจำกัดการถือครองที่ดินของต่างชาติ เนื่องจากกฎหมายสหรัฐอเมริกาค่อนข้างเปิดในเรื่องอยู่แล้ว ซึ่งแตกต่างจากเม็กซิโกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนาซึ่งมีข้อจำกัดการเปิดให้ถือครองที่ดินหรือการเวนคืนย่อมได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีอย่างขวางนี้ ซึ่งในเรื่องของการเวนคืนที่ดินของรัฐจะกล่าวในหัวข้อต่อไป

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment: MFN)

NAFTA ให้ MFN แก่ประเทศภาคี กล่าวคือ มีการตกลงในข้อตกลงว่าให้ประเทศภาคีปฏิบัติต่อผู้ลงทุนหรือกิจการการลงทุนของประเทศภาคีไม่น้อยกว่าที่ให้แก่อีกประเทศภาคีหนึ่งและไม่น้อยกว่าที่ให้แก่ประเทศที่ไม่ใช่ภาคีด้วย ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่า NAFTA กำหนดให้ MFN เป็นพิเศษแก่ประเทศภาคีด้วยซึ่งแตกต่างจากกรณีของความตกลงการเสรีไทย-ญี่ปุ่น ดังนั้นผลจากข้อตกลงนี้ย่อมมีผลต่อประเทศไทยเนื่องจากภาคีทั้งสามประเทศต่างเป็นคู่ค้าของไทยทั้งสิ้น กล่าวคือ แม้ว่าสหรัฐฯ จะเปิดการเสรีกับประเทศไทยแล้วก็ตาม หากประเทศไทยเห็นว่ามิใช่สาขาการลงทุนใดที่สหรัฐฯ ให้ความสำคัญน้อยกว่าที่ให้แกเม็กซิโก หรือ แคนาดา ไทยจะไม่สามารถอ้างความตกลงการเปิดการค้าการลงทุนเสรีระหว่างไทย-สหรัฐฯ เพื่อให้สหรัฐฯ ให้ความสำคัญดังกล่าวแก่ไทยได้ เว้นแต่จะมีความตกลงดังกล่าวไว้ในข้อตกลงระหว่างไทยกับสหรัฐฯ โดยเฉพาะ

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment : NT)

กำหนดหลักการปฏิบัติเยี่ยงคนชาติไว้ในภาคการลงทุนที่มีหลักสอดคล้องกับหลักการของแกตต์ กล่าวคือ ประเทศภาคีจะต้องให้การปฏิบัติแก่นักลงทุนหรือการลงทุนที่มาจากอีกประเทศภาคีหนึ่งไม่น้อยไปกว่าที่ปฏิบัติต่อนักลงทุนหรือการลงทุนของคนชาติตนสำหรับสถานการณ์ที่เหมือนหรือคล้ายกันในเรื่องที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติ การขายไป หรือการจำหน่ายออกไปซึ่งการลงทุน

นอกจากนี้ข้อ 1102(4) ยังกำหนดไว้อีกว่าประเทศภาคีไม่สามารถกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำในการลงทุนหรือการถือหุ้นในการลงทุนของผู้ลงทุนจากอีกประเทศภาคีหนึ่งโดยผู้ลงทุนภายในประเทศของตน กล่าวคือหากนักลงทุนอเมริกันเข้าไปลงทุนในเม็กซิโก รัฐบาลเม็กซิโกไม่สามารถกำหนดว่าในการตั้งบริษัทนั้นจะต้องถือหุ้นโดยชาวเม็กซิโกอย่างน้อยร้อยละเท่าใด หรือมีข้อจำกัดทางสัญชาติมาจัดการการลงทุนได้

ข้อกำหนดดังกล่าวเป็นข้อกำหนดที่เปิดกว้างมากที่เปิดโอกาสให้นักลงทุนของสหรัฐฯ เข้าไปลงทุนได้โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านสัญชาติในเม็กซิโกและแคนาดา ซึ่งแม้ว่าสหรัฐอเมริกาจะเปิดให้เม็กซิโกสามารถเข้าลงทุนได้โดยไม่มีเงื่อนไขเช่นกัน เม็กซิโกยังคงเสียเปรียบสหรัฐอเมริกา เนื่องจากความไม่พร้อมทางด้านทุนและเทคโนโลยีซึ่งเป็นปัญหาเช่นเดียวกับไทย

การจำกัดการดำเนินการในการลงทุน

ข้อ 1106 กำหนดห้ามประเทศภาคีออกกฎหมายหรือบังคับใช้กฎหมายใดๆ ดังต่อไปนี้ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติทางการลงทุนของประเทศภาคีหรือที่ไม่ใช่ประเทศภาคี

- 1) การกำหนดระดับและสัดส่วนร้อยละของสินค้าและบริการที่ส่งออก
- 2) การกำหนดระดับและสัดส่วนร้อยละของส่วนประกอบภายในประเทศ
- 3) การซื้อหรือใช้หรือเลือกปฏิบัติต่อการสินค้าหรือบริการที่ผลิตภายในประเทศ
- 4) การเกี่ยวข้องกับการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งเงินตราต่างประเทศที่หมุนเวียนในระบบที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนไม่ว่าในปริมาณใด

- 5) จำกัดการขายซึ่งสินค้าหรือบริการที่ผลิตโดยภาคการลงทุนนั้น รวมทั้งการกระทำใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจำกัดการขายนั้น
- 6) การโอนเทคโนโลยี กระบวนการการผลิต หรือภูมิปัญญาของผู้ผลิตไปสู่บุคคลใดในประเทศตน เว้นแต่ในกรณีที่มีคำสั่งศาล หรือ คำสั่งคณะกรรมการทางปกครอง หรือผู้มีอำนาจในการควบคุมการแข่งขันทางการค้าเพื่อควบคุมหรือบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

จะเห็นได้ว่าข้อกำหนดดังกล่าวเป็นข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการลงทุน กล่าวคือนอกจากจะห้ามการจำกัดทางการลงทุนแล้วยังห้ามการจำกัดเกี่ยวกับการได้มาของปัจจัยการลงทุนด้วยและไม่เปิดโอกาสในการ โอนเทคโนโลยี เช่นนี้ย่อมส่งผลให้ฝ่ายเม็กซิโกเสียเปรียบเนื่องจากเม็กซิโกย่อมไม่สามารถพัฒนาเทคโนโลยีของตนได้เทียบเท่ากับสหรัฐฯ

ข้อยกเว้นที่ไม่ถือว่าการจำกัดการเปิดเสรีการลงทุน

NAFTA กำหนดข้อยกเว้นที่มีเนื้อหาสอดคล้องกับข้อยกเว้นของแกตต์ กล่าวคือ ในกรณีที่รัฐภาคีใช้มาตรการใดๆ ที่ไม่ก่อให้เกิดการปิดบังการจำกัดทางการค้า การลงทุน ในลักษณะที่ไม่ใช้มาตรการนั้นตามอำเภอใจ เพื่อ ความจำเป็นในการบังคับใช้กฎ ระเบียบ หรือ กฎหมายตราบเท่าที่ไม่ขัดต่อข้อตกลงนี้ หรือเพื่อความจำเป็นในการปกป้องชีวิตหรือสุขภาพอนามัยของคน สัตว์และพืช หรือเพื่อความจำเป็นสำหรับการสงวนทรัพยากรธรรมชาติ

ข้อยกเว้นนี้เป็นผลดีต่อประเทศภาคีที่มีความจำเป็นที่ต้องปกป้อง สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยของคนในประเทศ แต่อาจเป็นเครื่องมือในการบิดเบือนการเปิดเสรีทางการค้า การทุนได้

การกำหนดสัญชาติของผู้บริหาร

ข้อ 1107 กำหนดว่าห้ามประเทศภาคีกำหนดให้บุคคลที่เป็นผู้บริหารหรือผู้มีอำนาจตัดสินใจในบริษัทหรือนิติบุคคลแห่งการลงทุนนั้นเป็นคนชาติตน

การโอน (Transfer)

ข้อ 1109 กำหนดว่าประเทศภาคีจะต้องไม่ห้ามการโอนเข้ามาหรือออกไป ซึ่งกำไร ดอกเบี้ย เงินทุน เงินค่า Royalty ค่าธรรมเนียมการจัดการ ค่าธรรมเนียมทางเทคนิค หรือ ค่าธรรมเนียมอื่นๆ เงินที่ได้จากการขายทั้งหมดหรือบางส่วนจากการลงทุนหรือการยกเลิกการลงทุน ค่าใช้จ่ายใด ๆ ที่ต้องชำระภายใต้สัญญาที่เกี่ยวข้องกับการลงทุน เช่น สัญญากู้ยืม เป็นต้น

การเวนคืนและการชดเชย (Expropriation and Compensation)

NAFTA ข้อ 1110 ได้กำหนดห้ามมิให้ประเทศภาคีเวนคืนหรือยึดคืนการลงทุนของผู้ลงทุนจากประเทศภาคีอีกประเทศหนึ่ง ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อมหรือมีมาตรการใดๆ ที่เทียบเท่าได้กับการเวนคืนหรือการยึดคืนซึ่งการลงทุนนั้น เว้นแต่ มาตรการดังกล่าวมีวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะ หรือ กระทำบนหลักที่ไม่เลือกปฏิบัติ (Non-discrimination) หรือ มีการจ่ายค่าชดเชยให้แก่ผู้ลงทุนที่ถูกเวนคืนหรือยึดคืนกิจการนั้น

ขณะที่ปรึกษาพบว่าข้อกำหนดการห้ามรัฐเวนคืนหรือยึดคืนนี้ครอบคลุมการกระทำทั้งที่เป็นการเวนคืนทางตรงและทางอ้อม หรือแม้ในกรณีที่เป็นการเวนคืนหรือยึดคืนเพราะมีความจำเป็นตามข้อยกเว้นข้างต้นก็ตาม คู่ภาคีอีกฝ่ายอาจมีการตีความว่าเป็นการเวนคืนทางอ้อมเพื่อเรียกค่าชดเชยหรือเรียกร้องให้รัฐยินยอมให้ทำการลงทุนต่อไปได้ ดังเช่นในกรณีของบริษัทสัญชาติอเมริกัน (Metaclad) ฟ้องเขตการปกครองท้องถิ่นเม็กซิโกที่ปฏิเสธการออกใบอนุญาตให้บริษัทในการสร้างแหล่งพื้นที่กำจัดขยะ ซึ่งรัฐบาลกลางของเม็กซิโกได้ออกประกาศให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตสงวนนิเวศวิทยา ดังนั้น เขตการปกครองส่วนท้องถิ่นจึงไม่สามารถออกใบอนุญาตให้บริษัทดังกล่าวได้ ในคดีนี้คณะกรรมการ NAFTA ได้ตัดสินว่าการที่รัฐบาลกลางของเม็กซิโกได้ออกประกาศเขตพื้นที่สงวนระบบนิเวศวิทยานั้น ถือเป็นกระทำที่เทียบเท่ากับการยึดคืนกิจการของบริษัทซึ่งเป็นการยึดคืนทางอ้อม (Indirect Expropriation) การตีความในประเด็นนี้เป็นการตีความอย่างกว้างขวางที่มีผลให้ประเทศภาคีอย่างเม็กซิโกเสียเปรียบและไม่สามารถจำกัดขอบเขตของการเข้ามาลงทุนของบริษัทสหรัฐฯ ได้

ตัวอย่างอีกกรณีหนึ่งที่บริษัทสหรัฐฯ ฟ้องจังหวัดของเม็กซิโกที่จังหวัดเพิกถอนสัมปทานการกำจัดขยะ แต่ในกรณีกรรมการ NAFTA ตัดสินให้ฝ่ายเม็กซิโกชนะคดีเนื่องจากไม่พบว่าจังหวัดให้การปฏิบัติต่อบริษัทที่เป็นการด้อยกว่ามาตรฐานการปฏิบัติขั้นต่ำ (Minimum Standard of Treatment)

จากตัวอย่างดังกล่าวจะเห็นได้ว่าข้อกำหนดในเรื่องของขอบเขตการห้ามการเวนคืนหรือยึดทรัพย์นั้นเป็นประเด็นอ่อนไหวเนื่องจากประเทศภาคีที่เสียประโยชน์มักหยิบยกประเด็นนี้มาเป็นข้อต่อสู้ในการปกป้องผลประโยชน์ของตน อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดี คณะที่ปรึกษาเห็นว่าประเด็นนี้มีผลกระทบต่อประเทศภาคีที่เป็นประเทศกำลังพัฒนามากกว่าประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างสหรัฐฯ เนื่องจากขอบเขตของการเวนคืนและยึดทรัพย์กำหนดไว้อย่างกว้างขวางมาก หากมีกรณีจำเป็นที่ประเทศภาคีอาจต้องสงวนไว้ ประเทศผู้ลงทุนอาจแย้งว่าเป็นการเวนคืนทางอ้อม และผลของการเวนคืนคือการชดเชยค่าเสียหายเป็นจำนวนเทียบเท่ากับมูลค่าทางเศรษฐกิจที่เสียหายจริงซึ่งมี

มูลค่ามหาศาลซึ่งข้อตกลงยังกำหนดให้ชดใช้ทันทีและเต็มจำนวน ดังนั้นประเทศภาคีกำลังพัฒนา ย่อมไม่สามารถรับผิดชอบในการชดใช้ค่าเสียหายนี้ได้

ขณะที่ปรึกษาเห็นว่ากรณีนี้เป็นกรณีศึกษาที่ดีต่อการเปิดเสรีการค้าการลงทุน ระหว่างไทยกับสหรัฐฯ ในอนาคตที่ไทยควรระวังและเตรียมความพร้อมทั้งในแง่ของการเจรจาควรร ให้มีการกำหนดขอบเขตของการเวนคืนไว้ให้ชัดเจน

สิทธิของเอกชนในการฟ้องรัฐภาคี

ประเด็นเรื่องการเวนคืนเป็นประเด็นสำคัญที่เกิดข้อพิพาทระหว่าง ประเทศภาคีอยู่บ่อย ๆ เนื่องจาก NAFTA ให้สิทธิแก่นักลงทุนของประเทศภาคีสามารถฟ้องรัฐของประเทศที่เป็นเจ้าของพื้นที่การลงทุนได้ โดยข้อ 1116 กำหนดให้เอกชนคือผู้ลงทุนของประเทศภาคี หนึ่งมีสิทธิภาคีเข้าสู่การพิจารณาของอนุญาโตตุลาการต่อประเทศภาคีที่ละเมิดความตกลงนี้ โดย ยื่นฟ้องต่อสถาบันการระงับข้อพิพาททางการลงทุนระหว่างประเทศ (International Council for Settlement of Investment Disputes: ICSID) เป็นการให้สิทธิพิเศษอย่างมากแก่นักลงทุน ซึ่งเป็นการ กระทบต่ออำนาจอธิปไตยของรัฐเพราะตามหลักกฎหมายระบบคอมมอนลอว์นั้น ห้ามไม่ให้มีการ ฟ้องรัฐในกิจการบางกิจการ แต่จะเห็นได้ว่า NAFTA ที่ให้เอกชนฟ้องรัฐภาคีได้นั้นเป็นการกำหนด ข้อยกเว้นของหลักกฎหมายดังกล่าว ซึ่งผลที่ตามมาคือเกิดคดีฟ้องร้องกันระหว่างเอกชนและรัฐภาคี หลายคดีและมีบางคดีที่รัฐถูกตัดสินให้เป็นผู้แพ้คดีด้วย

สรุป

จะเห็นได้ว่าข้อตกลง NAFTA เป็นข้อตกลงที่มีความรัดกุมมากและกำหนดใน รายละเอียดในการปฏิบัติการในภาครัฐและควบคุมการกระทำของเอกชนด้วย ข้อตกลงที่ผูกพัน ระหว่างสหรัฐฯและเม็กซิโกนี้สามารถใช้เป็นกรณีศึกษาที่ดีในการศึกษาถึงภาวะผูกพันที่ไทย จะต้องทำความตกลงการเปิดเสรีกับสหรัฐฯ ซึ่งสหรัฐฯ มักใช้หลักการของความตกลง NAFTA ในการทำความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าหรือการลงทุนกับประเทศต่าง ๆ โดยมีหลายประเด็นที่ ประเทศไทยจะต้องพิจารณาให้ถี่ถ้วน ไม่ว่าจะเป็นประเด็นการกำหนดอัตราอากรศุลกากร การ กำหนดกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า การกำหนดความร่วมมือในภาคอุตสาหกรรมรวมทั้งความ ร่วมมือทางด้านเทคโนโลยีที่ไทยไม่พร้อมสำหรับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ซึ่งเห็นได้ชัดว่าสหรัฐฯ สงวนท่าทีในการโอนเทคโนโลยีให้กับประเทศภาคีของ NAFTA การเวนคืนหรือการยึดทรัพย์ การที่เอกชนมีสิทธิฟ้องรัฐได้ เป็นต้น

สรุป สาระสำคัญตามความตกลงที่สหรัฐอเมริกาได้ทำกับประเทศออสเตรเลียและประเทศเม็กซิโก

จากการศึกษาเนื้อหาของความตกลงที่สหรัฐอเมริกาได้ทำไว้กับทั้งสองประเทศ สหรัฐอเมริกาใช้หลักการเดียวกันเป็นส่วนใหญ่ เช่น การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment) กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin) หลักการเวนคืน หรือชดเชย หลักมาตรฐานแรงงาน หลักกำหนดขอบเขตและเงื่อนไขการลงทุน เป็นต้น

หลักสำคัญๆ ที่แตกต่างกันของความตกลงทั้งสอง คือ ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้ามาลงทุนของนักลงทุนสหรัฐอเมริกาในประเทศออสเตรเลีย การลงทุนนั้นไม่ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนจากต่างชาติ FIPB (Foreign Investment Review Board) ซึ่งอาจจะทำให้ออสเตรเลียสูญเสียอำนาจการตรวจสอบการลงทุนและอาจทำให้ไม่สามารถถ่วงดุลการลงทุนที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศได้ ในส่วนที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทให้เป็นไปโดยระบบรัฐต่อรัฐ ซึ่งจะต่างจากความตกลงฉบับอื่นๆ ที่สหรัฐอเมริกาไปตกลงกับประเทศต่างๆ ที่กำหนดให้เป็นการดำเนินกระบวนการแบบเอกชนกับรัฐ นอกจากนี้ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าเมือง สหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียไม่มีความตกลงระหว่างกัน

4.10 ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา - ออสเตรเลีย

(Free Trade Agreement between the United State of America and Australia)

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างอเมริกากับออสเตรเลียนั้น สหรัฐอเมริกาจะยึดหลักการเจรจาจากที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศสิงคโปร์เป็นสาระสำคัญในการเจรจากับประเทศอื่นๆ ซึ่งกับออสเตรเลียนี้มีสาระสำคัญดังนี้

4.10.1 การลงทุน

การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาในออสเตรเลียนั้นตามข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศภาคีนี้ การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาก็ได้สิทธิพิเศษเกือบทั้งหมดโดยไม่ต้องถูกการตรวจสอบพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนจากต่างชาติ FIPB (Foreign Investment Review Board)¹⁵ เป็นการแสดงให้เห็นว่า ออสเตรเลียสูญเสียอำนาจการควบคุมตรวจสอบบางส่วนในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนไป ข้อดีคือ ทำให้การลงทุนจากประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาสู่ประเทศออสเตรเลียมีมากขึ้น ทำให้การลงทุนไม่ล่าช้า แต่ข้อเสียคือ ออสเตรเลียจะไม่สามารถเข้าไป

¹⁵ ทิวาร์ตัน ลากวิลล์และคณะ, ข้อตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา, เอกสารเหตุการณ์ปัจจุบันหมายเลข 4 โครงการ WTO Watch มีนาคม 2548 หน้า 114

ตรวจสอบได้หรือกระทำการใดๆ อันจะทำให้การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาได้รับผลกระทบได้ เพราะอาจจะถูกกล่าวหาว่า ออสเตรเลียกระทำการหรือออกมาตรการกระทบต่อการลงทุนจากสหรัฐอเมริกา ทำให้ในบางกรณีการลงทุนโดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบเลยอาจจะกระทบต่อนักลงทุนภายในประเทศได้ หรือ อาจก่อให้เกิดการลงทุนที่ไม่มีคุณภาพได้ นอกจากนี้การลงทุนจากสหรัฐอเมริกายังได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมธุรกรรมด้านการลงทุนเกือบร้อยละ 90

ข้อตกลงในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียมีความแตกต่างจากข้อตกลงทั้งหลายที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่นๆ กล่าวคือ ไม่ได้มีการกำหนดข้อบังคับในประเด็นที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐ (Investor-state Dispute Settlement) แต่กลับเป็นการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับรัฐแทน (State-to-State Dispute Settlement) ไว้ในข้อตกลงเพื่อใช้ในการระงับข้อพิพาทในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุน

สาระสำคัญอันเกี่ยวกับการลงทุนที่ปรากฏในข้อตกลงการค้าเสรีฉบับนี้ มีประเด็นสำคัญๆ ที่ควรพิจารณาดังนี้

คำจำกัดความ

คำจำกัดความโดยรวมที่สหรัฐอเมริกาไปตกลงการค้าเสรีกับประเทศอื่น ๆ คือ เป็นการลงทุนอย่างกว้างทั้งการลงทุนทางตรง และการลงทุนในรูปแบบต่างๆ เช่น การลงทุนในตลาดหลักทรัพย์ การทำสัญญา สัญญาอนุญาตให้ใช้สิทธิ สิทธิในทรัพย์สินประเภทต่างๆ ทั้งที่มีรูปร่างและไม่มีรูปร่าง อาทิ สิทธิการเช่าเป็นต้น ซึ่งคำจำกัดความนี้ก็ถูกหยิบยกนำมาใช้กับประเทศออสเตรเลียเช่นกันซึ่งจะปรากฏอยู่ในมาตรา 11.17 ของความตกลง

และทั้งนี้การลงทุนก็ครอบคลุมทั้งการลงทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว การลงทุนทุกประเภทภายในอาณาเขตของประเทศผู้รับการลงทุน

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง (Most-Favoured-Nation Treatment : MFN)

ในมาตรา 11. 3 และ 11.4 ความตกลงได้กำหนดให้ใช้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติและการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง กล่าวคือ นักลงทุนต่างชาติจะต้องได้รับการปฏิบัติไม่ด้อยไปกว่านักลงทุนในชาติ ตามมาตรา III แห่ง GATT 1994 ทั้งในเรื่องของกิจการ การรวบรวมกิจการ การขยายกิจการ การบริหารงาน การจัดการ การขาย หรือธุรกรรมอื่นในด้านการลงทุน รวมทั้งต้องปฏิบัติกับนักลงทุนของประเทศคู่ภาคีไม่ด้อยไปกว่าที่ปฏิบัติกับนักลงทุนของ

ประเทศภาคีอื่น โดยต้องไม่เลือกปฏิบัติสำหรับเงื่อนไขต่างๆ ทั้งก่อนการเข้ามาลงทุนหรือหลังเข้ามาลงทุนแล้ว (Pre&Post Establishment)

การลงทุนทั้งนี้ครอบคลุมทั้งการลงทุนทั้งระยะสั้นและระยะยาว การลงทุนทุกประเภทภายในอาณาเขตของประเทศผู้รับการลงทุน และหลักการเหล่านี้จะถูกนำไปใช้ในกรณีที่เกิดความเสียหายอันเกิดจากความขัดแย้งหรือข้อพิพาทที่รุนแรง

มาตรฐานขั้นต่ำของการปฏิบัติ

มาตรา 11.5 วางหลักว่าคู่ภาคีจะต้องปฏิบัติต่อนักลงทุน ตามมาตรฐานขั้นต่ำสุดของกฎหมายพื้นฐานระหว่างประเทศว่าด้วยการปฏิบัติกับนักลงทุนประเทศคู่ภาคีอย่างเท่าเทียมและยุติธรรม รวมทั้งปกป้องคุ้มครองอย่างเต็มที่และตกลงว่าจะไม่ปฏิเสธคำตัดสินในกระบวนการพิจารณาทางทนายทาคติอาญา คดีแพ่ง หรือกระบวนการพิจารณาโทษอื่นๆ ตามหลักกฎหมายส่วนใหญ่ของโลก

การริบทรัพย์และการจ่ายเงินชดเชย

มาตรา 11. 7 ประเทศภาคีตกลงกันว่าจะไม่ริบทรัพย์และยึดโอนกิจการของนักลงทุนคู่ภาคีมาเป็นของรัฐ ไม่ว่าจะทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่จะเป็นการทำให้ไปเพื่อสาธารณประโยชน์ หรือเป็นกรณีที่ดำเนินการตามกฎหมายด้วยการไม่เลือกปฏิบัติและจะต้องชดเชยอย่างยุติธรรม ซึ่งต้องดำเนินการตามกระบวนการด้านกฎหมาย ในส่วนของเงินชดเชยจะต้องไม่น้อยกว่ามูลค่าตลาด ณ วันที่ริบทรัพย์ และชำระเงินชดเชยโดยไม่ล่าช้า หากเกิดความล่าช้าจะต้องชำระดอกเบี้ยเพิ่มในอัตราที่สมควรกับสกุลเงินนั้น โดยจะคำนวณจนถึงวันที่มีการชำระเงินจริง

การเคลื่อนย้ายเงินทุน

มาตรา 11.8 การเคลื่อนย้ายเงินทุนและการโอนเงินที่เกี่ยวกับการลงทุนต้องกระทำได้โดยเสรีโดยไม่ล่าช้า เงินทุนดังกล่าวรวมไปถึง กำไร เงินปันผล ดอกเบี้ย กำไรจากการขายหลักทรัพย์ ค่าธรรมเนียมการจัดการ และค่าธรรมเนียมอื่นๆ การจ่ายใดๆ ที่มีสัญญารองรับ และเงินได้จากกรณีพิพาท ซึ่งเงินลงทุนสกุลดังกล่าวต้องอยู่ในสกุลเงินที่ใช้จ่ายได้ง่ายเป็นที่ยอมรับของตลาด

แต่มีข้อยกเว้นว่า ประเทศภาคีอาจไม่ปฏิบัติตามที่ตกลงในข้อนี้ได้ กล่าวคือ อาจทำให้การเคลื่อนย้ายเงินทุนเป็นไปอย่างช้าได้ หากกระทำไปเพราะผู้ลงทุนเป็นผู้ล้มละลายไม่สามารถชดเชยหนี้สินได้ หรือเป็นไปเพื่อปกป้องผู้ฝากเงิน หรือผู้ลงทุนถูกดำเนิน

คดีอาญา แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นจะต้องกระทำอยู่บนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติและเป็นไปอย่างโปร่งใส

ผู้บริหารระดับสูงและคณะกรรมการ

ห้ามรัฐกำหนดสัญชาติของคณะกรรมการ หรือผู้บริหารระดับสูง สิทธิการเลือกเป็นของบริษัทผู้ลงทุนอย่างเต็มที่ในการดูแลบริหารกิจการ และห้ามการนำเรื่องสัญชาติหรือถิ่นที่อยู่ในอาณาเขตประเทศใดก็ตามของกลุ่มบุคคลดังกล่าว มาริรอนสิทธิความสามารถในการประกอบการลงทุนนั้นได้ สิทธิดังกล่าวนี้เป็นไปตามมาตรา 11.10

การปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์

การให้สิทธิต่างๆ นั้นประเทศคู่ภาคีฝ่ายหนึ่งสามารถที่จะปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์แก่นักลงทุนหรือการลงทุนจากประเทศคู่ภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ในกรณีที่นักลงทุนของประเทศที่มีใช้คู่ภาคี เป็นเจ้าของหรือควบคุมกิจการนั้นๆ และประเทศที่ทำการปฏิเสธไม่ได้มีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศที่มีใช้คู่ภาคีดังกล่าว

การกำหนดเงื่อนไขการลงทุน

ประเทศคู่ภาคีห้ามกำหนดเงื่อนไขการรับผลประโยชน์ หรือ กำหนดข้อกีดกันต่างๆ อันเกี่ยวข้องกับการลงทุน หรือก่อให้เกิดอุปสรรคให้นักลงทุนของประเทศคู่ภาคี เช่น ห้ามการกำหนดระดับหรือร้อยละของการส่งออก ห้ามการกำหนดระดับหรือร้อยละเรื่องการใช้วัตถุดิบภายในประเทศ ห้ามไม่ให้บังคับซื้อหรือบังคับใช้สินค้าภายในประเทศภาคีผู้รับการลงทุน ห้ามไม่ให้มีการบังคับการถ่ายทอดเทคโนโลยี กระบวนการผลิตหรือถ่ายทอดความรู้ต่างๆ แก่บุคคลในประเทศผู้รับการลงทุน แต่มีได้ห้ามการใช้มาตรการหรือกฎระเบียบใดๆ อันเป็นแรงจูงใจแก่การลงทุนและมีได้ห้ามการกำหนดพื้นที่การผลิต การฝึกฝน การจ้างงาน การสร้างหรือขยายสิ่งอำนวยความสะดวกหรือการวิจัยพัฒนา

การกำหนดเงื่อนไขเช่นนี้ไม่ปรากฏในความตกลงระหว่างประเทศไทยกับออสเตรเลีย

กลไกการระงับข้อพิพาท

ตามมาตรา 11.16 วางหลักว่า หากคู่สัญญาพิจารณาแล้วว่ามี การเปลี่ยนแปลงที่กระทบต่อกระบวนการระงับข้อพิพาทซึ่งอยู่ภายใต้ข้อบพการลงทุนตามความตกลงการค้าเสรีฉบับนี้ ประเทศคู่ภาคีทั้งสองฝ่ายจะต้องอนุญาตให้นักลงทุนสามารถแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการขึ้นมาพิจารณาได้ส่วนในเรื่องนี้ และประเทศคู่ภาคีอาจเรียกร้องให้มีการเจรจา

หารือหรือปรึกษาร่วมกันเพื่อพัฒนากระบวนการโต้สวนให้มีความเหมาะสมและควรมีการดำเนินการทันทีที่มีการเรียกร้อง

ข้อกำหนดในส่วนนี้จะต่างกับความตกลงการค้าเสรีอื่นๆ ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่นๆ เช่น สิงคโปร์ ชิลี กล่าวคือ ในเรื่องการกำหนดกลไกระงับการพิพาทได้กำหนดว่า หากเกิดข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนและรัฐบาลจะต้องดำเนินการร่วมกันโดยเจรจาต่อรองระหว่างกัน โดยอาจใช้วิธีการของผู้ไม่เกี่ยวข้องหรือประเทศที่สาม และหากไม่สามารถเจรจากันได้ จะต้องดำเนินการฟ้องร้องกันตามอนุญาโตตุลาการที่ตั้งขึ้นภายใต้กฎเกณฑ์ว่าด้วยการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทของ ICSID (International Centre for Settlement of Investment Disputes) หรือ คณะกรรมาธิการสหประชาชาติว่าด้วยกฎเกณฑ์การค้าระหว่างประเทศ UNCITRAL (United Nations Commission on International Trade Law)

จากความแตกต่างดังกล่าวรัฐบาลไทยจึงต้องศึกษาถึงกลไกการระงับข้อพิพาทที่แตกต่างกันตรงนี้มีผลเสียดีร้ายอย่างไรจึงกำหนดให้แตกต่างกันซึ่งประเทศไทยในฐานะที่ในอนาคตอาจจะเป็นคู่ภาคีของสหรัฐอเมริกาในความตกลงการค้าเสรีคงจะมีข้อความไม่แตกต่างไปจากนี้แต่มีข้อสังเกตว่าข้อกำหนดที่สหรัฐอเมริกาได้ทำกับประเทศออสเตรเลียนั้นมีการเปิดโอกาสให้ประเทศคู่ภาคีสามารถเรียกร้องให้มีการพัฒนากระบวนการโต้สวนให้มีความเหมาะสมต่อไปและไม่ได้กำหนดอย่างชัดเจนว่าจะต้องดำเนินการระงับข้อพิพาทด้วยกฎเกณฑ์ของ ICSID หรือ UNCITRAL ดังเช่น สหรัฐอเมริกาทำกับสิงคโปร์ และชิลี

4.10.2 การค้า

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) ยังปรากฏอยู่เป็นหลักใน ความตกลงการค้าเสรีระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียซึ่งในทุกภาคของความตกลงไม่สามารถปฏิเสธหลักการนี้ได้อันเป็นไปตามมาตรา II แห่ง GATT 1994 ซึ่งกำหนดให้รัฐบาลแต่ละชาติปฏิบัติต่อคู่ภาคีไม่ด้อยไปกว่าคนในชาติของตน

ในภาคอุตสาหกรรมข้อตกลง กำหนดให้สินค้าอุตสาหกรรมที่ส่งออกจากสหรัฐอเมริกาไปออสเตรเลียร้อยละ 99 จะต้องยกเลิกภาษีทันทีนับแต่ข้อตกลงมีผลบังคับใช้ อันมีผลให้ผู้ประกอบการจากสหรัฐสามารถส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมากและในทางกลับกัน ออสเตรเลียก็จะนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นนั่นเองซึ่งภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลประโยชน์ทันทีจากการลดภาษี ได้แก่

- เคมีภัณฑ์ พลาสติก และ โซดาแอช
- อุปกรณ์ก่อสร้าง

- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ
- เครื่องจักรที่มีใช้อิเล็กทรอนิกส์

การลดภาษี

คู่ภาคีต้องดำเนินการลดอัตราภาษีศุลกากรที่จัดเก็บกับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศคู่ภาคีแบบก้าวหน้าตามเงื่อนไขในภาคผนวกแนบท้าย 2-B ว่าด้วยเรื่องการลดภาษีศุลกากร โดยสินค้าแต่ละกลุ่มจะได้รับผลจากการตกลงแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มหนึ่งจะได้รับยกเว้นภาษีในทันทีและอีกกลุ่มจะได้รับการยกเว้นภายใน 10 ปี ตามกลุ่มสินค้าที่แตกต่างกันและประเภทคู่ภาคีจะต้องไม่เพิ่มอัตราภาษีศุลกากรที่มีการจัดเก็บอยู่แล้ว หรือเรียกเก็บภาษีศุลกากรแบบใหม่เพิ่มขึ้นจากการนำเข้าสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศคู่ภาคีซึ่งนอกเหนือจากที่มีการกำหนดในข้อตกลงการค้าเสรี และนอกจากนี้หากมีการส่งออกสินค้าไปจากประเทศภาคีเพื่อซ่อมแซมหรือปรับปรุงเปลี่ยนแปลงแล้วนำกลับเข้ามาในประเทศภาคีนั้นใหม่ ประเทศภาคีนั้นจะต้องไม่จัดเก็บภาษีศุลกากรกับสินค้า นั้น โดยไม่ต้องคำนึงถึงแหล่งกำเนิด และสาระสำคัญสุดท้าย ประเทศภาคีจะต้องละเว้นภาษีแก่สินค้าตัวอย่างและสิ่งพิมพ์โฆษณาที่มีมูลค่าเล็กน้อย

มาตรการที่มีใช้ภาษี

นอกเหนือจากความตกลงนี้ คู่ภาคีจะต้องไม่ดำรงข้อกำหนดใดๆ ที่เป็นมาตรการจำกัดการนำเข้า ส่งออกหรือขายเพื่อส่งออกจากประเทศคู่ภาคี เว้นแต่ในกรณีที่สุดคดคล้องกับมาตรา XI แห่ง GATT 1994 แต่ข้อกำหนดนี้ก็ไม่ได้ใช้บังคับไปถึง การปฏิบัติต่อประเทศนอกภาคี และเหมือนกับความตกลงการค้าเสรีทั่วไป คือ ประเทศคู่ภาคีจะต้องทำให้มั่นใจว่า ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกและการนำเข้าทุกประเภทไม่ว่าจะอยู่ในลักษณะรูปแบบใดก็ตามจะต้องถูกจำกัดจำนวนให้ใกล้เคียงกับต้นทุนการให้บริการและต้องไม่ใช่การจัดเก็บเหล่านี้เพื่อปกป้องผู้ผลิตภายในประเทศ และในส่วนของภาษีส่งออก ประเทศภาคีจะไม่สามารถจัดเก็บภาษีหรืออากรใดๆจากการส่งออกเพื่อไปยังประเทศคู่สัญญา โดยมีข้อยกเว้นว่า จะเป็นการเก็บภาษีหรืออากรในสินค้าที่มีจุดประสงค์เพื่อการบริโภคภายในประเทศและในความตกลงกำหนดให้ประเทศภาคีต้องมีการจัดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการการค้าซึ่งแต่งตั้งมาจากผู้แทนของทั้งสองฝ่าย

มาตรการปกป้องคุ้มครอง

หากการลดข้อจำกัดทางด้านภาษีของประเทศใดประเทศหนึ่งส่งผลให้ประเทศคู่ภาคีสามารถส่งออกสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศตนมากขึ้น แล้วก่อให้เกิดความ

เสียหายทางการค้าอย่างมากแก่ประเทศผู้เสียหาย ประเทศผู้เสียหายนั้นสามารถดำเนินมาตรการดังต่อไปนี้ได้

- หยุดการลดกำแพงภาษีศุลกากรขั้นต่อไปในสินค้าภายใต้ข้อตกลงนี้
- เพิ่มภาษีศุลกากรในสินค้าในระดับที่ไม่เกินกว่าอัตรา MFN ณ เวลาที่ข้อตกลงมีผลบังคับใช้

ซึ่งการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้ นั้น ประเทศภาคีจะต้องทำการตรวจสอบเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรและปรึกษาร่วมกับประเทศคู่ภาคีของตนว่าขอบเขตของการนำมาตรการดังกล่าวมาใช้เป็นอย่างไรและที่สำคัญจะต้องมีการจ่ายค่าชดเชยในทันทีที่มาตรการนี้มีผลบังคับใช้และต้องร่วมกันเกี่ยวกับการจ่ายค่าชดเชยภายใน 30 วัน และหากการนำเข้าสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดภายในประเทศนั้นจะก่อให้เกิดผลกระทบอันร้ายแรง ประเทศภาคีอาจจำกัดการนำเข้าสินค้านั้นได้

มาตรการปกป้องคุ้มครองระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย นั้นข้อกำหนดจะแตกต่างจากข้อตกลงระหว่างไทยกับออสเตรเลียในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการปกป้อง กล่าวคือ ได้มีการกำหนดรายละเอียดมากกว่าที่ออสเตรเลียได้ทำกับสหรัฐอเมริกา เช่น ระยะเวลาการใช้มาตรการจะต้องใช้เท่าที่จำเป็นและใช้ได้ เบื้องต้นไม่เกิน 2 ปี และห้ามการใช้มาตรการมากกว่า 1 ครั้ง สำหรับสินค้าเดียวกันจนกว่าระยะเวลาที่ความตกลงกำหนดไว้ได้สิ้นสุดไปและประเทศภาคีสามารถใช้มาตรการการปกป้องชั่วคราวได้แต่ต้องไม่เกิน 200 วัน หากการลดหรือการยกเว้นอากรศุลกากรตามข้อตกลงนี้ก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรงแก่อุตสาหกรรมภายในประเทศ ส่วนการชดเชยความเสียหายได้กำหนดชัดเจนให้ชดเชยความเสียหายจากการใช้มาตรการปกป้องเป็นระยะเวลาเกินกว่า 3 ปีและให้ดำเนินการภายใน 30 วันนับแต่วันที่มมีมติให้ขยายการใช้มาตรการ

จะเห็นได้ว่าความตกลงระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียได้กำหนดให้มีการชดเชยทันทีที่จะใช้มาตรการ ปกป้องและปรึกษาหารือร่วมกัน แต่ความตกลงระหว่างไทยกับออสเตรเลียกำหนดให้ชดเชยความเสียหายหากใช้มาตรการเกินกว่า 3 ปี และกำหนดรายละเอียดอื่นๆ ไว้ได้ชัดเจน

พิธีการศุลกากร

ในความตกลงการค้าเสรีระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียได้กำหนดพิธีการศุลกากรและกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดที่ไม่เคยมีมาก่อน โดยกำหนดให้มีพิธีการ

ศุลกากรที่โปร่งใสและมีประสิทธิภาพ ในส่วนของด้านข้อมูลข่าวสาร ประเทศคู่ภาคีตกลงที่จะมีการแลกเปลี่ยนข่าวสารเพื่อป้องกันการส่งสินค้าผ่านประเทศคู่ภาคีโดยไม่ได้รับอนุญาต นอกจากนี้ยังได้กำหนดให้มีการใช้ภาษาเฉพาะเพื่อช่วยให้สินค้าผ่านด่านศุลกากรด้วยพิเศษเป็นไปได้อย่างสะดวกรวดเร็ว ทั้งนี้ประเทศคู่ภาคีก็ตกลงที่จะเผยแพร่กฎหมายและข้อบังคับผ่านทางอินเทอร์เน็ตและสิ่งพิมพ์พร้อมคำเนิงานศุลกากรด้วยความแน่นอนและยุติธรรมทั้งจะต้องเผยแพร่ข้อคิดเห็นของผู้ที่เกี่ยวข้องกับพิธีการศุลกากรผ่านทางอินเทอร์เน็ตและเครือข่ายโทรคมนาคมต่างๆ และหากจะมีการเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบ จะต้องมีการเผยแพร่ให้ทราบล่วงหน้า

นอกจากนี้ยังเปิด โอกาสให้ผู้สนใจและประเทศอื่นๆ สามารถแสดงข้อคิดเห็นได้เกี่ยวกับการดำเนินงานของกระบวนการศุลกากรซึ่งประเทศคู่ภาคีรับที่จะฟังความคิดเห็น

ในกรณีการเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบด้านพิธีการศุลกากรมีผลในการกีดกันทางการค้าจากประเทศคู่ภาคี ประเทศคู่ภาคีนั้นสามารถที่จะเสนอกระบวนการหรือให้คำแนะนำการดำเนินการด้านพิธีการศุลกากรแก่ประเทศนั้นได้

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าตามข้อตกลงฉบับนี้ทำให้สร้างความมั่นใจได้ว่าสินค้าจากออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาเท่านั้นที่จะได้ประโยชน์จากข้อตกลงนี้

ตามความตกลงนี้ได้กำหนดให้สินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดไว้ ดังนี้

1. สินค้าที่กำเนิดหรือผลิตโดยใช้วัตถุดิบในภาคนั้นหรือคู่ภาคีทั้งหมด
2. สินค้าตามที่คู่ภาคีได้ระบุไว้ซึ่งผลิตจากวัตถุดิบที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดแต่ได้รับการลดภาษีตามที่ระบุกันไว้ซึ่งปรากฏในตารางภาคผนวก ทั้ง 5A และ 4A
3. สินค้าที่ดำเนินการผลิตทั้งหมดภายในอาณาเขตประเทศภาคีทั้งสองไม่ว่าวัตถุดิบจะได้แหล่งกำเนิดหรือไม่
4. สินค้าที่ถูกระบุว่าเป็นสินค้าที่ได้แหล่งกำเนิดตามคำนิยามในบทนี้

สำหรับสินค้าที่ไม่ได้รับการลดภาษีตามภาคผนวกนั้นจะได้แหล่งกำเนิดหรือไม่ ความตกลงนี้ก็ได้อำหนดพิจารณาที่มูลค่าวัตถุดิบ โดยคู่ภาคีได้กำหนดไว้ในความตกลงกันว่าจะใช้วิธีใดในการคำนวณมูลค่าวัตถุดิบ นอกจากนี้หลักการที่สำคัญคือ แม้วัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าในประเทศผู้ผลิตจะมาจากประเทศคู่ภาคี ก็ให้ถือว่าวัตถุดิบนั้นได้แหล่งกำเนิดมาจากประเทศผู้ผลิตนั้น

ความตกลงในส่วนของแหล่งกำเนิดนี้ก็ได้กำหนดไว้แตกต่างจากความตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศไทยกับออสเตรเลีย กล่าวคือ ในความตกลงฉบับนี้ได้ตกลงรายละเอียดการได้แหล่งกำเนิดไว้มากกว่าที่ปรากฏในความตกลงที่ออสเตรเลียทำไว้กับประเทศไทย ซึ่งทำให้มั่นใจได้ว่าสินค้าของประเทศคู่ภาคีจะได้รับสิทธิพิเศษอย่างแท้จริง

4.10.3 ประเด็นอื่นๆ

การเข้าเมืองชั่วคราวของนักธุรกิจ

ในส่วนนี้ไม่มีความตกลงกันแต่อย่างใดระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย

นโยบายการแข่งขัน

ในความตกลงกำหนดให้ประเทศคู่ภาคีจะต้องปรึกษาหารือกันเป็นระยะเกี่ยวกับประสิทธิภาพของมาตรการที่เกี่ยวกับการแข่งขัน และจะต้องให้ความมั่นใจว่า ผู้ที่ทำหน้าที่บังคับใช้นโยบายการแข่งขันทางการค้าจะสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างเป็นธรรม และกฎหมายการแข่งขันของประเทศภาคีจะต้องสอดคล้องกับกฎหมายสากล และมีความโปร่งใส รวมทั้งปฏิบัติต่อชาติที่ไม่ใช่สมาชิก ไม่ด้อยไปกว่าชาติสมาชิก โดยความตกลงเน้นให้นำการปฏิบัติเชิงคนชาติมาใช้ซึ่งหมายความว่าประเทศคู่ภาคีจะต้องปฏิบัติต่อธุรกิจของทุกประเทศเท่าเทียมกับธุรกิจภายในประเทศของตน ในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับใช้กฎระเบียบ เช่น การออกใบอนุญาต ส่งออกนำเข้าและการกำหนดค่าธรรมเนียมต่างๆ

และการไม่เลือกปฏิบัติต่อสินค้า การบริการและการลงทุนของประเทศคู่ภาคีก็เป็นสิ่งสำคัญที่คู่ภาคีต้องตระหนักถึง และรวมถึงความร่วมมือในด้านการคุ้มครองผู้บริโภค เพื่อเพิ่มสวัสดิการของผู้บริโภคทั้งสองฝ่าย โดยบังคับใช้กฎหมายคุ้มครองผู้บริโภคอย่างมีประสิทธิภาพ

สุดท้ายประเทศคู่ภาคีสามารถเรียกร้องให้อีกฝ่ายเปิดเผยข้อมูลด้านมาตรการประกอบของธุรกิจที่มีพฤติกรรมที่ไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันได้ ในที่นี้อาจหมายถึงธุรกิจที่มีลักษณะที่ก่อให้เกิดการผูกขาดได้

โดยสรุป ในส่วนนี้เน้นให้คู่ภาคีทั้งสองฝ่ายส่งเสริมให้ความร่วมมือกัน และกำหนดให้กฎหมายแข่งขันทั้งสองฝ่ายมีความโปร่งใส ยุติธรรม ตลอดจนเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับนโยบายการแข่งขันรวมทั้ง การยึดหลักการปฏิบัติเชิงชาติต่อธุรกิจภายในและจากภายนอกให้เท่าเทียมกัน

แรงงาน

ความตกลงในเรื่องแรงงานนี้ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้ทำไว้กับประเทศออสเตรเลีย แต่มีข้อสังเกตว่าในความตกลงการค้าเสรีระหว่างออสเตรเลียกับไทยไม่ได้กำหนดไว้แต่อย่างใด

อย่างไรก็ตาม สาระที่เกี่ยวกับข้อบทรื่องแรงงานของความตกลงฉบับนี้คือ ทั้งสองฝ่ายต้องหาแนวทางในการบังคับใช้สิทธิภายใต้กฎหมายแรงงานและการตัดสินใจของทั้งสองฝ่ายในเรื่องใดๆ ต้องประกาศให้สาธารณชนทราบ ในข้อบทรที่เกี่ยวกับเรื่องแรงงานนี้ประเทศคู่ภาคีจะต้องหารือร่วมกับตัวแทนแรงงานและองค์กรธุรกิจในเรื่องการดำเนินงานที่เหมาะสม

การร่วมมือกันระหว่างประเทศคู่ภาคีสามารถทำได้โดยผ่านการแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน การทำวิจัย การประชุม และรูปแบบอื่นของการแลกเปลี่ยนกัน

เมื่อเกิดปัญหาทั้งสองฝ่ายจะต้องพยายามหาทางออกที่ทำให้ทั้งสองฝ่ายพอใจ อาจหาคำแนะนำจากบุคคลหรือหน่วยงานที่เหมาะสมและหากการปรึกษาแก้ไขปัญหาล้มเหลว คณะอนุกรรมการต้องพยายามแก้ไขปัญหโดยการปรึกษากับรัฐบาลหรือผู้เชี่ยวชาญภายนอก

4.11 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

Japan-Philippines Economic Partnership Agreement (JPEPA)

ความตกลงการร่วมมือการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์ทั้งสองประเทศได้มีการลงนามในเดือน กันยายน 2006 โดยทั้งสองประเทศได้ตกลงกันเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจในเรื่องสำคัญ คือ การค้า การลงทุน และการบริการ กล่าวคือความตกลงนี้จะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายสินค้าข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายคน การลงทุน และการบริการ โดยเน้นให้ทั้งสองประเทศมีการร่วมมือกันในการป้องกันการแข่งขันที่ไม่เป็นธรรม รวมทั้งมีการส่งเสริมความร่วมมือในเรื่องต่อไปนี้

1. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้แก่

- การสอนภาษาญี่ปุ่น และความร่วมมือในการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในด้านที่เกี่ยวกับการพยาบาล
- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในส่วนของการให้การศึกษาและการฝึกอบรม รวมทั้งการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาของประเทศฟิลิปปินส์

- การให้ทุนการศึกษาสำหรับชั้นอุดมศึกษา
- เสริมสร้างศักยภาพของผู้ประกอบการ และให้การส่งเสริมแก่ผู้หญิง

2. การบริการทางการเงิน

การเงิน

- เพิ่มหลักสูตรฝึกอบรมสำหรับกฎระเบียบและการควบคุมดูแลสถาบันการเงิน
- พัฒนาระบบในการเก็บสถิติข้อมูลทางการเงิน

3. เทคโนโลยีสารสนเทศ

- ให้ความร่วมมือกับ “Asia Broadband program”

4. พลังงานและสิ่งแวดล้อม

5. วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

6. ส่งเสริมการค้าและการลงทุน

7. ส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

8. การท่องเที่ยว

9. การขนส่ง

10. การพัฒนาปรับปรุงถนน

4.11.1 การเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า

สำหรับการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมของฟิลิปปินส์จะคิดภาษีในอัตราร้อยละ 0 นับแต่วันแรกที่มีการลงนาม ได้แก่ กัญชง สับปะรด กุ้ง และปู กากน้ำตาล อ้อย น้ำตาลทรายดิบสีน้ำตาล และท่อน้ำ ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมของฟิลิปปินส์จะได้รับประโยชน์จากการหลั่งไหลของเงินลงทุนที่จะเข้ามาลงทุนในประเทศฟิลิปปินส์ เนื่องจากประเทศญี่ปุ่นถือเป็นแหล่งลงทุนรายใหญ่ของฟิลิปปินส์ โดยธุรกิจที่คาดว่าจะได้รับประโยชน์จากความตกลงนี้ คือ เหล็ก และเหล็กกล้า รถยนต์และอะไหล่รถยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอุปกรณ์ไฟฟ้า เสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม

4.11.2 การเปิดเสรีด้านการลงทุน

ฟิลิปปินส์มีมาตรการในการปกป้องธุรกิจภายในประเทศของตน จากการหลั่งไหลเข้ามาลงทุนของประเทศญี่ปุ่น กล่าวคือ ในความตกลงดังกล่าวมีบทบัญญัติที่เรียกว่า

มาตรการฉุกเฉิน (Emergency Measure) และ Rule of Suspending ซึ่งประเทศฟิลิปปินส์สามารถนำมามาตรการดังกล่าวมาใช้ได้ในกรณีที่มีการหลังไหลของการลงทุนจากต่างชาติเข้ามาจำนวนมากจนทำให้ธุรกิจในประเทศได้รับความเสียหายอย่างร้ายแรง

สรุป

ความตกลงระหว่างญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์เป็นความตกลงที่ครอบคลุมเกือบทุกด้าน และได้มีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน ทั้งด้านการลงทุนและการค้าบริการ ดังนั้นกฎหมายการแข่งขันจึงได้ถูกหยิบยกขึ้นมาในความตกลงนี้ให้กฎหมายภายในของทั้งสองประเทศมีความเป็นธรรม และป้องกันการผูกขาดอันเป็นเรื่องหลักที่พบได้ในความตกลงเกือบทุกประเทศ นอกจากนี้ในภาคของการค้าก็เช่น ประเทศญี่ปุ่นได้ตกลงทำกับประเทศอื่นๆ สินค้าที่ได้รับประโยชน์จากความตกลงคือ เหล็ก เหล็กกล้า อุตสาหกรรมรถยนต์ เป็นต้น

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย – ญี่ปุ่น	มีผลใช้บังคับ/JTEPA	สินค้าประเภทแร่ส่วนใหญ่มีอัตราค่าอากรแล้ว โดยให้ลดให้เป็น 0	1. การได้มาทั้งหมด (Wholly Obtained) หรือ 2. มีการผลิตทั้งหมด (Entirely Produced) จากวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศภาคีนั้นล้วน เว้นแต่ สินค้ายกเว้นที่ใช้วัสดุจากประเทศอื่น แต่ต้องมีการผลิตทั้งหมดภายในประเทศด้วย	ไทย – เปิดสาขาเดียวคือ การผลิตรถยนต์ ญี่ปุ่น- ทุกสาขา ยกเว้น การผลิตยา น้ำมัน อุตสาหกรรมอวกาศ และยานอวกาศ อุตสาหกรรมพลังงาน เหมืองแร่ ประมง การเกษตร และการป่าไม้ ดังนั้น ญี่ปุ่นยังไม่เปิดเสรีทางการลงทุน ให้ไทยในสาขาการทำเหมืองแร่แต่สำหรับไทย แม้จะไม่ได้เปิดเสรีในสาขาการทำเหมืองแร่ให้แก่ญี่ปุ่นก็ตาม แต่กฎหมายปัจจุบันของไทยก็เอื้ออำนวยในการเข้าลงทุนในสาขานี้แล้ว	ห้ามไม่ให้รัฐภาคี ริบทรัพย์นักลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และห้ามกำหนดมาตรการภายในใด ๆ ที่มีผลเป็นการริบทรัพย์ เว้นแต่ 1. เป็นการทำเพื่อสาธารณประโยชน์ 2. ภายใต้หลักการไม่เลือกปฏิบัติ 3. ต้องชดเชยค่าชดเชยทันทีและเพียงพอ	ให้ผู้ลงทุนเอกชนฟ้องรัฐได้เฉพาะในกรณีที่มีการเข้ามาลงทุนแล้วโดยให้ปรึกษาหารือก่อน ถ้าตกลงกันไม่ได้ภายใน 6 เดือน คู่ภาคีมีสิทธิฟ้องต่อศาลภายในหรือ ยื่นข้อพิพาทต่ออนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศตามที่ตกลงกัน	มีหลักในเรื่องการริบทรัพย์และการระงับข้อพิพาททางการลงทุนคล้ายกับหลักเกณฑ์ที่สหรัฐฯ และประเทศส่วนใหญ่ใช้

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย - จีน	กรอบความตกลง/Asian-China (CAFTA) มีผลใช้บังคับใช้เฉพาะส่วนข้อตกลงทางการค้า	1. Early Harvest ตกลงให้ลดเป็น 0 ทันทีสำหรับสินค้าประเภทภายในปี 2549 2. สินค้าปกติให้ทยอยลดลงเป็น 0 ภายในปี 2553	1. ใช้หลัก Wholly Obtained กับ สินค้าเกษตรขั้นพื้นฐาน หรือ 2. สินค้าอื่นต้องมีมูลค่าวัตถุดิบในประเทศไม่ต่ำกว่าร้อยละ 40 หรือ 3. กฎเฉพาะ (Specific Rule) สำหรับสินค้าบางประเภท ได้แก่ สิ่งทอ อัญมณี เครื่องประดับ	ยังไม่มีข้อตกลง	ยังไม่มีข้อตกลง	ให้สิทธิคุ้มครองปรึกษาหารือภายใน 30 วัน หรืออาจใช้วิธีการประนีประนอมหรือไกล่เกลี่ยแต่หากการประนีประนอมไกล่เกลี่ยยังไม่สามารถระงับข้อพิพาทได้ใช้อนุญาโตตุลาการ	

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ ภายใต้อุปกรณ์ของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย - อินเดีย	กรอบความตกลง/ Thai-India	สินค้า Early Harvest ที่ลดภาษีส่งหน้า 88 รายการ รวมถึงสินค้าแร่บางประเภท โดยลดจาก MFN Rate ให้เหลือ 0 ภายในปี 2549	1. ใช้หลักการได้มาทั้งหมด (Wholly Obtained) 2. สินค้าที่ผลิตในประเทศภาคีโดยมีการนำเข้าวัตถุดิบจากแหล่งอื่นไม่เกินกว่าที่กำหนดไว้โดยมีการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากรในระดับ 4 หลัก (Change in Tariff Classification) และต้องมีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มของวัสดุภายในประเทศ (Local Value Added Content) ไม่น้อยกว่าร้อยละ 40	อยู่ในระหว่างการเจรจา โดยไทยต้องการให้ใช้ Positive List แต่อินเดียต้องการให้ใช้ Negative List	ยังไม่มีข้อตกลง	ยังไม่มีข้อตกลง	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดนี้เป็นกฎชั่วคราวซึ่งขณะนี้ไทยกำลังเร่งดำเนินการเจรจาให้อินเดียผ่อนผันการกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวลงโดยคาดว่าจะอาจขอให้เป็นการเปลี่ยนแปลงพิกัดศุลกากร 6 หลัก ควบคู่กับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มร้อยละ 35 เพื่อให้ทันกับความตกลงที่จะมีผลใช้บังคับในอนาคต

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย -ออสเตรเลีย	มีผลใช้บังคับ/ TAFTA	สินค้าประเภทแร่ส่วนใหญ่เป็น 0	1. ใช้หลัก Wholly Obtained คือ วัตถุดิบประเภทแร่ชาติได้มา หรือมีการผลิตทั้งหมดในประเทศ 2. สินค้าบางรายการใช้หลักว่าด้วยการเปลี่ยนพิกัด และการกำหนดมูลค่าของวัตถุดิบที่ใช้ในประเทศ	ไทย – กำหนดประเภทธุรกิจเป็น 2 กลุ่ม กลุ่มแรกให้นักลงทุนออสเตรเลียถือหุ้นได้ 100% และ กลุ่มที่สองให้ถือหุ้นได้ 60% โดยสาขาการทำเหมืองแร่จัดอยู่ในกลุ่มที่สอง ก็คือต้องได้รับอนุญาตจากกระทรวงอุตสาหกรรม และมีกรรมการคนไทยอย่างน้อย 2 ใน 5	รัฐไม่สามารถออกมาตรการริบทรัพย์หรือมาตรการอื่นที่เทียบเท่ากับการริบทรัพย์ของนักลงทุนเอกชนได้ เว้นแต่ 1. เป็นการทำให้สาธารณประโยชน์ 2. ภายใต้หลักการไม่เลือกปฏิบัติ และ 3. ต้องชดใช้ค่าชดเชยทันทีและเพียงพอ	ให้มีการปรึกษากับคู่ภาคีก่อนดำเนินการ โดยการระงับข้อพิพาทคู่ภาคีมีสิทธิคือ 1. ฟ้องศาลภายในประเทศคู่ภาคี หรือ 2. โดยอนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ภายใต้กฎเกณฑ์ของUNCITRAL	ข้อตกลงนี้กำหนดเรื่องการเข้าเมืองชั่วคราว

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย - นิวซีแลนด์	มีผลใช้บังคับ/ NTFTA	สินค้าบางรายการของไทยปรับลดเป็น 0 ทันทีเช่นเหล็กและเหล็กกล้าบางรายการปรับให้เป็น 0 ภายในปี 2553	1. ใช้หลักการมูลค่าของวัตถุดิบภายในประเทศจะต้องมีสัดส่วนตามที่กำหนด 2. กระบวนการในการผลิตสินค้าขั้นสุดท้ายเกิดขึ้นภายในประเทศ	นิวซีแลนด์ – เปิดเสรีในธุรกิจทุกประเภท 100% ยกเว้น ประมง ไทย – เปิดเสรีให้ธุรกิจบางประเภท เช่นอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ซอฟแวร์ เครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องจักรผลิตภัณฑ์กระดาษ เป็นต้น	หลักการเดียวกับ TAFTA	หลักการเดียวกับ TAFTA	

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย- สหรัฐฯ	ยังไม่มีการลงทุน	ยังไม่มีการค้า	1. Wholly Obtained คือผลิตโดยใช้วัตถุดิบภายในประเทศทั้งหมด 2. หลัก Substantial Transformation คือสินค้าที่ผ่านกระบวนการผลิตที่สำคัญที่ถือได้ว่ากระบวนการผลิตนั้นเกิดขึ้นภายในประเทศ การใช้หลัก Substantial Transformation จะเป็นประโยชน์กับไทยมากกว่า หากจะมีการตกลงกันในอนาคต	ทั้งสองฝ่ายเปิดเสรีทางการลงทุนซึ่งครอบคลุมทั้งการลงทุนทางตรงและทางอ้อม การลงทุนระยะสั้นและระยะยาว	ห้ามไม่ให้รัฐภาคีริบทรัพย์นักลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และห้ามกำหนดมาตรการภายในใดที่มีผลเป็นการริบทรัพย์ เว้นแต่ 1. เป็นการทำให้เพื่อสาธารณประโยชน์ 2. ภายใต้หลักการไม่เลือกปฏิบัติ และ 3. ต้องชดเชยค่าชดเชยทันทีและเพียงพอ	ให้นักลงทุนฟ้องรัฐได้ โดยที่เอกชนร่วมกับรัฐบาลจะต้องมีการตกลงหาข้อยุติกันก่อน หากตกลงไม่ได้ให้ใช้อนุญาโตตุลาการระหว่างประเทศ ภายใต้กฎเกณฑ์ของ ICSID หรือ UNCITRAL	เนื่องจากความตกลงยังไม่มีการลงทุน ขณะที่ปรึกษาจึงเห็นว่าหากมีขึ้นคงจะมีเนื้อหาหลักๆ ไม่ต่างไปจากความตกลงที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่นๆ ในที่นี้ คาดว่าคงจะมีการหยิบยกเรื่องมาตรฐานแรงงานขึ้นมาอีกเช่นกัน

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ ภายใต้อกรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย-บาหลีเรน	กรอบความตกลงฯ	ใช้ Early Harvest คือการลดภาษีส่วหน้า 626 รายการโดยกลุ่มแรกลดให้เหลือร้อยละ 0 เช่น อะลูมิเนียม กลุ่มที่สองลดให้เหลือร้อยละ 3 ได้แก่ เคมีภัณฑ์ อัญมณี เครื่องประดับ	ยังไม่มีข้อตกลง	ไทย - สนใจในสาขาธุรกิจก่อสร้าง และธุรกิจเกี่ยวเนื่อง การท่องเที่ยว การสาธารณสุข การศึกษา บาหลีเรน - สนใจเรื่องการเงิน การธนาคาร บริการโทรคมนาคม เทคโนโลยีสารสนเทศ การขนส่ง	ยังไม่มีข้อตกลง	ยังไม่มีข้อตกลง	

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน/ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
ไทย-เปรู	กรอบความตกลงฯ	ไทยเสนอให้เปรูลดภาษีลงเป็น 0 ทันทีในร้อยละ 50 ของสินค้านำเข้าทั้งหมดสำหรับสินค้าที่เหลือให้ลดเป็น 0 ภายใน 5 ปี	1.การได้มาทั้งหมด (Wholly Obtained) หรือมีการผลิตทั้งหมด (Entriely Produced) ในประเทศภาคี 2.หากวัตถุดิบไม่ได้มาทั้งหมดจากประเทศภาคีแต่มีกระบวนการผลิตเกิดในประเทศภาคีและเข้าตามกฎเฉพาะวัตถุดิบแต่ละประเภท (Specific Rule) 3.มีการผลิตในดินแดนของภาคีจากวัตถุดิบที่ได้ถิ่นกำเนิด	ไทยเสนอให้เปรูเปิดเสรีในหลายสาขา รวมถึงการเหมืองแร่ด้วย แต่ในขณะนี้ยังคงตกลงกันไม่ได้ เนื่องจากไทยเสนอให้ใช้ Positive List แต่เปรูเสนอให้ใช้ Negative List	ยังไม่มีข้อตกลง	1. การปรึกษาหารือ 2. ประสานท่าที ประนีประนอมและการไกล่เกลี่ย 3. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการร่วม 4.อนุญาโตตุลาการ	

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน / ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
สหรัฐฯ - ออสเตรเลีย	มีผลใช้บังคับ	ลดภาษีสินค้าส่วนใหญ่เป็น 0 รวมทั้งสินค้าประเภทแร่	ใช้หลักการได้มาทั้งหมดในประเทศ (Wholly Obtained) หรือ มีการผลิตทั้งหมดในประเทศ (Entirely Produced) สินค้าที่ไม่ได้แหล่งกำเนิดแต่ได้รับการลดภาษีตามที่ระบุไว้ในรายการ สินค้าที่มีการผลิตทั้งหมดภายในประเทศไม่ว่าวัตถุดิบจะได้แหล่งกำเนิดหรือไม่	ทั้งสองฝ่ายเปิดเสรีทางการลงทุนซึ่งครอบคลุมทั้งการลงทุนทางตรง และทางอ้อม การลงทุนระยะสั้น และระยะยาว อีกทั้งการลงทุนจากสหรัฐอเมริกา ไม่ต้องผ่านการพิจารณาจากคณะกรรมการการลงทุนจากต่างชาติของออสเตรเลีย	ห้ามไม่ให้รัฐภาคีริบทรัพย์นักลงทุนทั้งทางตรงและทางอ้อม และ ห้าม กำหนด มาตรการภายในใด ๆ ที่มี ผล เป็น การ ริบทรัพย์ เว้นแต่ เป็นการทำเพื่อสาธารณประโยชน์ ภายใต้หลักการไม่เลือกปฏิบัติ และ ต้องชดใช้ค่าชดเชยทันทีและเพียงพอ	ต้องเป็นการดำเนินคดีกันระหว่างรัฐกับรัฐโดยที่เอกชนร่วมกับรัฐบาลจะต้องมีการตกลงหาข้อยุติกันก่อน หากตกลงไม่ได้ให้ใช้อनुญาโตตุลาการระหว่างประเทศภายใต้กฎเกณฑ์ของ ICSID หรือ UNCITRAL	โดยมีข้อตกลงที่สหรัฐฯ ทำกับประเทศต่างๆ จะกำหนดให้เอกชนเป็นคู่กรณี และดำเนินคดีกับรัฐได้ แต่ความตกลงนี้ระบุโดยให้ดำเนินการโดยรัฐกับรัฐ

ตารางที่ 4.2 เปรียบเทียบสาระสำคัญของความตกลงการค้าเสรี (FTA) ของประเทศไทยและประเทศอื่นที่สำคัญ (ต่อ)

FTA รายประเทศ	สถานะปัจจุบัน / ภายใต้กรอบของ	การลดภาษี	กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin)	สาขาการเปิดการลงทุน	การคุ้มครองการลงทุน เช่นการริบทรัพย์	การระงับข้อพิพาท	อื่นๆ
สหรัฐอเมริกา-เม็กซิโก	มีผลใช้บังคับ/NAFTA	ห้ามเพิ่มภาษีในสินค้าที่กำหนดในเกณฑ์ และให้ลดภาษีในอัตราก้าวหน้า	1. ใช้หลักการได้มาทั้งหมดในประเทศ (Wholly Obtained) หรือ มีการผลิตทั้งหมดในประเทศ (Entirely Produced) 2. ใช้หลัก Substantial Transformation คือ แม้วัตถุดิบจะไม่ได้มาจากภายในประเทศแต่การผลิตทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในพิกัด	เหมือนสหรัฐ-ออสเตรเลีย	เหมือนสหรัฐ-ออสเตรเลีย	ให้นักลงทุนฟ้องรัฐได้ โดยที่เอกชนร่วมกับรัฐบาล จะต้องมีการตกลงหาข้อยุติกันก่อน หากตกลงไม่ได้ให้ใช้ออนุญาโตตุลาการ ระหว่างประเทศภายใต้กฎเกณฑ์ของ ICSID หรือ UNCITRAL เหมือนสหรัฐ - ออสเตรเลีย	

ประเด็นทางกฎหมายไทยที่น่าสนใจเทียบกฎหมายต่างประเทศ

1. รูปแบบการลงทุน

กฎหมายเกี่ยวกับการเข้ามาลงทุนซึ่งได้กล่าวไปแล้วในบทที่ 3 หลักๆ ที่สำคัญได้แก่ พระราชบัญญัติว่าด้วยการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 กำหนดสัดส่วนการลงทุนของต่างชาติในธุรกิจแต่ละประเภท (สามบัญชี) แม้จะไม่ได้กำหนดรูปแบบของการเข้ามาลงทุนไว้แต่ได้กำหนดสัดส่วนของการถือหุ้นหรือทุน ซึ่งรูปแบบของการเข้ามาลงทุนก็ใช้บังคับตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บรรพ 3 ว่าด้วยห้างหุ้นส่วนและบริษัทซึ่งควบคุมการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด นอกจากนี้ผู้ลงทุนต่างชาติยังอาจลงเข้ามาลงทุนในรูปแบบของกิจการร่วมค้า (Joint Venture)¹⁶ โดยจะต้องไปจดทะเบียนกับกรมสรรพากรซึ่งลักษณะของกิจการร่วมค้านี้เป็นการร่วมทุนกันระหว่างผู้ร่วมค้า (อาจเป็นผู้ลงทุนไทยกับผู้ลงทุนต่างประเทศ) ร่วมกันลงทุนและแบ่งผลประโยชน์ร่วมกัน โดยมีระยะเวลาทำธุรกิจที่แน่นอนภายในเวลาที่ธุรกิจนั้นจะเสร็จสิ้นลงหรืออาจต่อระยะเวลาได้เป็นคราวๆ ไป เหตุที่คณะที่ปรึกษาหยาบยกประเด็นการลงทุนแบบกิจการร่วมค้านี้ก็เพื่อชี้ให้เห็นถึงประเด็นของการมีอำนาจควบคุมกิจการร่วมกันระหว่างนักลงทุนไทยกับนักลงทุนต่างชาติ หากทำกิจการร่วมค้าโดยหลักแล้ว ทั้งสองฝ่ายจะมีอำนาจควบคุมหรืออำนาจตัดสินใจร่วมกันถึงแม้ว่ากิจการร่วมค้าจะจดทะเบียนให้อยู่ในรูปของบริษัทจำกัดก็ตาม แต่หากเป็นกรณีที่เข้ามาลงทุนในรูปแบบของบริษัทจำกัดโดยมิได้มีวัตถุประสงค์ของการเป็นกิจการร่วมค้าแม้ว่าผู้ลงทุนต่างชาติจะถือหุ้นส่วนน้อยแต่อาจมีอำนาจควบคุมเหนือกว่านักลงทุนก็เป็นได้ซึ่งสัดส่วนการถือไม่ได้เป็นตัวบ่งชี้ถึงการมีอำนาจควบคุมเพียงอย่างเดียวหากแต่จะต้องพิจารณาถึงอำนาจการตัดสินใจในการลงทุนนั้นๆ ด้วย

การที่ต่างชาติจะเข้ามาลงทุนแบบเป็นเจ้าของคนเดียวไม่ได้เป็นปัจจัยลบเสมอไปในมุมมองของคณะที่ปรึกษา แต่อาจก่อให้เกิดความได้เปรียบ เสียเปรียบ หากกฎหมายไทยเอื้ออำนวยอย่างมากที่จะเปิดให้ประเทศภาคีตามความตกลงเขตการค้าเสรีให้เข้ามาทำได้ ในขณะที่กฎหมายของประเทศคู่ภาคีนั้นไม่เปิด ย่อมจะก่อให้เกิดอุปสรรคต่อนักลงทุนของไทยที่ต้องการจะเข้าไปลงทุนโดยตรง (Direct Investment) ในประเทศนั้น

¹⁶ กิจการร่วมค้า หมายถึง กิจการที่ดำเนินการร่วมกันเป็นทางค้าหรือหากำไรระหว่างบริษัทกับบริษัท บริษัทกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือระหว่างบริษัทและหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลกับบุคคลธรรมดา คณะบุคคลที่มีใช้นิติบุคคล ห้างหุ้นส่วนสามัญหรือนิติบุคคลอื่น ตามประมวลรัษฎากร มาตรา 39

1.1 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของประเทศจีน

กฎหมายหลักที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของประเทศจีนมีอยู่ 3 ฉบับได้แก่

1. กฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนเรือนหุ้นระหว่างจีน-ต่างชาติ (The Law of the People's Republic of China on Chinese-Foreign Equity Joint Ventures) (แก้ไขปรับปรุง ค.ศ. 2001)
2. กฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนจีน-ต่างชาติแบบทำสัญญา (The Law of the People's Republic of China on Chinese-Foreign Contractual Joint Ventures) (แก้ไขปรับปรุง ค.ศ. 2000) และ
3. กฎหมายว่าด้วยการถือหุ้นโดยต่างชาติทั้งสิ้น (The Law of the People's Republic of China on Wholly Foreign-Owned Enterprises) (แก้ไขปรับปรุง ค.ศ. 2000)

1.1.1 กฎหมายจีนกำหนดระยะเวลาในการลงทุน

โดยที่กฎหมายแต่ละฉบับกล่าวถึงการกำหนดระยะเวลาในการขออนุญาตดำเนินธุรกิจ เช่น มาตรา 20 ของกฎหมายว่าด้วยการถือหุ้นโดยต่างชาติทั้งสิ้น กำหนดให้ผู้ลงทุนต่างชาติจะต้องยื่นคำร้องต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจว่าจะขอดำเนินธุรกิจภายในระยะเวลาที่ร้องขอ หากจะขอขยายระยะเวลาจะต้องยื่นคำร้องขอขยายระยะเวลาประกอบธุรกิจก่อนครบกำหนดระยะเวลาที่ได้รับอนุญาตไม่น้อยกว่า 180 วัน นอกจากนี้ มาตรา 22 ของกฎหมายฉบับเดียวกันยังได้กล่าวถึงกรณีที่ระยะเวลาการประกอบธุรกิจได้สิ้นสุดลงแล้วจะต้องมีการยกเลิกการจดทะเบียนธุรกิจนั้น รวมทั้งการคืนใบอนุญาตในการประกอบธุรกิจด้วย และ มาตรา 13 ของกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนจีน-ต่างชาติแบบทำสัญญา (Contractual Joint Venture) ก็มีกำหนดเวลาสำหรับการร่วมทุนซึ่งเป็นไปตามลักษณะของธุรกิจแต่ละประเภท และหากระยะเวลาดังกล่าวสิ้นสุด ผู้ร่วมทุนสามารถยื่นคำขอต่ออายุสัญญาได้ภายในกำหนดเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือนก่อนกำหนดเวลาเดิมสิ้นสุด ดังนั้น ไม่ว่าผู้ลงทุนต่างชาติจะเข้าไปประกอบธุรกิจในรูปแบบของการเป็นเจ้าของคนเดียว (Wholly Foreign-Owned Enterprises) หรือการร่วมทุนหรือที่เราเรียกว่ากิจการร่วมค้า (Joint Ventures) กฎหมายยังกำหนดระยะเวลาสำหรับการอนุญาตให้ประกอบธุรกิจทั้งสิ้น การจะขอต่อใบอนุญาตหรือขอขยายระยะเวลาการดำเนินธุรกิจย่อมเป็นอีกเรื่องหนึ่งในทางปฏิบัติ

หากเปรียบเทียบกฎหมายดังกล่าวกับ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 จะเห็นได้ว่าในกรณีที่ต่างด้าวได้รับอนุญาตให้ประกอบธุรกิจโดยการจัดตั้งในรูปแบบของบริษัท บริษัทย่อมไม่มีระยะเวลาสิ้นสุดในการดำเนินธุรกิจหากไม่มีการเลิก

การควบ ล้มละลาย อันเป็นเหตุให้ต้องมีการชำระบัญชี ซึ่งหากจะมีการเลิก การควบ ล้มละลายนั้นก็ เป็นไปโดยการกระทำของผู้ลงทุนเอง ไม่ใช่โดยผลของกฎหมายว่าด้วยห้างหุ้นส่วนหรือบริษัทซึ่งมี กำหนดระยะเวลาให้สิ้นสุดลงแต่อย่างใด

ดังนั้น ในแง่ของการกำหนดระยะเวลาให้ต่างชาติเข้ามาทำธุรกิจนั้น กฎหมายไทยไม่มีการปิดกั้น โดยให้กำหนดระยะเวลาสิ้นสุดแต่อย่างใด เว้นแต่กรณีที่ต่างชาติเข้ามา ธุรกิจในรูปแบบของกิจการร่วมค้า หรือ Joint Ventures ซึ่งโดยสภาพของกิจการร่วมค้าย่อมมี ระยะเวลาจำกัดอยู่ในสัญญากิจการร่วมค้าในตัว

1.1.2 กฎหมายจีนค่อนข้างจำกัดกิจการที่ให้ต่างชาติมีอำนาจครอบงำได้ทั้งหมด

กฎหมายหลักทั้งสามฉบับดังกล่าวข้างต้นเป็นกฎหมายที่ใช้บังคับเฉพาะ กับคนต่างชาติที่เข้าไปลงทุนในจีนเท่านั้นซึ่งเป็นการกำหนดรูปแบบของกิจการสำหรับนักลงทุน ต่างชาติโดยเฉพาะ โดยกฎหมายทั้งสามฉบับกำหนดประเภทของกิจการที่ต่างด้าวจะสามารถ ประกอบการได้ ได้แก่ 1) การลงทุนแบบการร่วมทุนเรือนหุ้นซึ่งควบคุมโดยกฎหมายว่าด้วยการ ร่วมทุนเรือนหุ้นระหว่างจีน-ต่างชาติ (The Law of the People's Republic of China on Chinese-Foreign Equity Joint Ventures) (แก้ไขปรับปรุง ค.ศ. 2001) 2) การลงทุนแบบการร่วมทุนแบบทำ สัญญาหรือสัญญา Joint Venture ซึ่งถูกควบคุมโดยกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนจีน-ต่างชาติแบบทำ สัญญา (The Law of the People's Republic of China on Chinese-Foreign Contractual Joint Ventures) (แก้ไขปรับปรุง ค.ศ. 2000) และ 3) การลงทุนแบบต่างชาติมีอำนาจควบคุมกิจการ ทั้งหมด ซึ่งอยู่ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการถือหุ้นโดยต่างชาติทั้งสิ้น (The Law of the People's Republic of China on Wholly Foreign-Owned Enterprises) (แก้ไขปรับปรุง ค.ศ. 2000) แต่หาก เปรียบกับกฎหมายไทยคือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 มิได้กำหนด รูปแบบของกิจการว่าคนต่างด้าวจะต้องดำเนินธุรกิจในรูปแบบใด แต่เป็นการกำหนดสัดส่วนการ ลงทุนหรือการถือหุ้นมากกว่า ว่ากิจการประเภทใดนักลงทุนต่างชาติจะได้รับอนุญาตให้ถือหุ้นได้ ทั้งหมด หรือแต่บางส่วนซึ่งขณะที่ปรึกษาพบว่าสัดส่วนการถือหุ้นเพียงปัจจัยเดียวมิได้เป็น ตัวกำหนดอำนาจครอบงำกิจการ แต่จะต้องพิจารณาถึงสิทธิการออกเสียง (Voting Rights) อำนาจ กรรมการ (Authorized Power) และที่สำคัญคือการถือหุ้นแทน (Nominees) ด้วย การกำหนดว่าให้ นักลงทุนต่างชาติสามารถถือหุ้นได้เท่านั้นเท่านั้นอาจมีการถือหุ้นของนักลงทุนต่างชาติโดยผู้ถือหุ้น แทนที่มีสัญชาติไทยซึ่งจะเป็นผู้ใช้สิทธิออกเสียงในการประชุมของบริษัทเพื่อหามติต่างๆ แทนนัก ลงทุนต่างชาตินี้ได้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่ากฎหมายจีนยังไม่เปิดมากนักในเรื่องการลงทุนทางตรง (Foreign Direct Investment) ของต่างชาติ ถึงแม้ว่าปัจจุบันจีนจะถูกผูกพันโดยพันธกรณีที่มิต่อองค์การการค้าโลก (WTO) ทำให้ต้องมีการปรับนโยบายด้านการค้าและการลงทุนให้เปิดกว้างมากขึ้นก็ตาม แต่เป็นแบบค่อยเป็นค่อยไป ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายการลงทุนของไทยแล้ว กฎหมายการลงทุนของไทยเปิดกว้างมากกว่าอย่างเห็นได้ชัด กฎหมายจีนส่งเสริมให้ต่างชาติเข้าไปลงทุนในรูปแบบของการร่วมลงทุน (Joint Venture) มากกว่าจะอนุญาตให้ลงทุนแบบถือหุ้นทั้งหมดโดยต่างชาติ (Wholly Foreign-owned Business) เนื่องจากการลงทุนแบบต่างชาติมีอำนาจควบคุมกิจการทั้งหมด อนุญาตให้ทำได้เฉพาะในบางกิจการเท่านั้น เนื่องจากตามกฎหมายปัจจุบันรัฐบาลจีนยังไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่ชัดในการพิจารณา การอนุมัติ และการจัดตั้งบริษัท สำหรับแนวทางการพิจารณาออกใบอนุญาต และการจัดตั้งบริษัท¹⁷

ขณะที่ปรึกษาเห็นว่าโครงสร้างของ Joint Venture เป็นรูปแบบการร่วมทุนที่น่าสนใจและเป็นเครื่องมือสำคัญที่ทำให้ประเทศจีนถึงแม้จะพัฒนาอย่างค่อยเป็นค่อยไปแต่มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน แต่เนื่องจากกฎหมายการลงทุนของไทยค่อนข้างจะแตกต่างกับจีน กฎหมายของประเทศจีนยังค่อนข้างบังคับในเรื่องรูปแบบการลงทุน คือโดยเนื้อหาของกฎหมายแล้วหากต่างชาติจะเข้าไปลงทุนถ้าไม่ทำเป็นสัญญาร่วมทุนอาจได้รับอนุญาตให้ลงทุนยากกว่าการทำสัญญาร่วมทุน ในขณะที่กฎหมายไทยมีเนื้อหาที่เปิดกว้างกว่า คือไม่มีการบังคับในรูปแบบการลงทุนแต่จะไปจำกัดในเรื่องของประเภทของธุรกิจ ซึ่งหากไทยไม่ได้กำหนดในเรื่องรูปแบบการลงทุนมาตั้งแต่ต้น การที่จะไปกำหนดให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนโดยทำในรูปแบบของสัญญาร่วมทุนหรือ Joint Venture ย่อมเป็นการสร้างกลไลอย่างถดถอย ซึ่งหากมีการบังคับ อาจเกิดการต่อต้าน ทำให้ต่างชาติไม่ยอมมาลงทุนหรือถอนทุนคืน ดังนั้น หากมองว่า Joint Venture เป็นโครงสร้างที่ดีที่จะสามารถทำให้ไทยดึงผลประโยชน์จากนักลงทุนต่างชาติมาสู่นักลงทุนในประเทศได้บ้าง ไทยอาจสนับสนุนการลงทุนในรูปแบบของ Joint Venture โดยแลกกับสิทธิพิเศษที่จะตอบแทนให้แก่ักลงทุนต่างชาติ เช่นสิทธิพิเศษทางภาษี

¹⁷ วันรักษ์ มิ่งมณีนากิน, สารานุกรมเศรษฐกิจจีน(ฉบับปรับปรุงเพิ่มเติม) พิมพ์ครั้งที่ 2 หน้า 269

ภาพที่แสดงในตารางต่อไปนี้เป็นโครงสร้างของ Joint Venture และสิทธิประโยชน์ที่ทำได้ให้ไทยได้รับจากโครงสร้างดังกล่าว

โครงสร้างของ Joint Venture

- ร่วมทุนกันระหว่างคู่สัญญาตั้งแต่ 2 ฝ่ายขึ้นไป มีลักษณะทางกฎหมายคล้ายห้างหุ้นส่วน (Partnership) หรืออาจตกลงให้จัดตั้งในรูปแบบอื่น
- มีสภาพเป็นองค์กรใหม่ที่ไม่ใช่องค์กรเดิมของคู่สัญญาทั้งสองฝ่าย (A+B → C) (แต่ไม่ใช่การรวมองค์กร)
- ดำเนินการทางธุรกิจอยู่ภายใต้สัญญาร่วมทุน (Joint Venture Contract) ซึ่งอาจกำหนดระยะเวลาสิ้นสุดหรือต่อระยะเวลาก็ได้
- คู่สัญญาเป็นเจ้าของร่วมกันและแบ่งผลประโยชน์ร่วมกัน (Equity and Benefit Sharing)
- บริหาร จัดการร่วมกัน (Joint Managerial Practice)
- รับผิดชอบค่าใช้จ่ายและภาษีร่วมกัน (Joint Liabilities)

ประโยชน์ที่จะได้จากโครงสร้าง Joint Venture

- Joint Venture เป็นรูปแบบที่ทำให้มีการแบ่งประโยชน์ร่วมกันระหว่างนักลงทุนไทยกับต่างชาติ ได้มากกว่า เนื่องจากเป็นรูปแบบที่อยู่ภายใต้สัญญาร่วมทุน และในระยะยาวทำให้ลดปัญหาการผูกขาดตลาดในประเทศจากต่างชาติ
- มีการกระจายความเสี่ยงและภาระต้นทุน
- ช่วยต่อการถ่ายทอดเทคโนโลยี (Technology Transfer) และการบริหารจัดการงานภายในที่ดีได้ (Innovative Managerial Practice) โดยการตกลงไว้ในสัญญาร่วมทุน (Joint Venture Contract)
- กำหนดให้นำเทคโนโลยีใหม่ที่ยังไม่มีในประเทศเข้ามาใช้เพื่อแลกเปลี่ยนกับสิทธิพิเศษบางประการ เช่น อกรขาเข้าเครื่องจักร หรือยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลให้

ประโยชน์ที่จะได้จากโครงสร้าง Joint Venture(ต่อ)

- ช่วยต่อการจ้างแรงงานไทย การกำหนดจำนวนแรงงานไทยขั้นต่ำที่จะถูกจ้างโดย JV
- ช่วยต่อการควบคุมและกำหนดวิธีการถ่ายทอดความรู้ความชำนาญและการฝึกช่างฝีมือ
- ทั้งนักลงทุนไทยและต่างชาติผู้ร่วมทุนใน JV ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีด้วยกัน
- การกำหนด Local Content

1.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนของประเทศอินเดีย

1.2.1 รูปแบบการลงทุนทางตรงหรือ FDI (Foreign Direct Investment) ทำในหลายรูปแบบเช่น

1. การร่วมทุน เป็นกรณีที่บริษัทต่างชาติหรือ Non-Resident เข้าร่วมลงทุนกับบริษัทอินเดีย ด้วยการจัดตั้งธุรกิจใหม่ การเข้าซื้อกิจการหรือ การเข้าเป็นพันธมิตรกับบริษัทอินเดียที่มีตลาดอยู่ก่อนแล้ว

2. การร่วมมือทางเทคนิค สำหรับกรณีเข้าร่วมมือทางเทคนิคนั้นหากทำ ความตกลงร่วมกับบริษัทอินเดียโดยเป็นการลงทุนผ่านช่องทางอัตโนมัติ แต่ต้องมีการจ่ายเงินค่า Know how ของเทคนิคนั้นไม่เกินกว่า 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือค่าสิทธิร้อยละ 5 สำหรับการขาย ภายในประเทศและร้อยละ 8 สำหรับการส่งออก ทั้งนี้ความร่วมมือนั้นจะต้องเป็นเรื่องใหม่ไม่มีอยู่ ก่อนแล้วในอินเดีย

การจัดตั้งบริษัท

การจัดตั้งบริษัทในอินเดียจะต้องได้รับอนุญาตจากธนาคารชาติของอินเดีย (Reserve Bank of India: RBI) ก่อนเพื่อทำการอนุญาตในการทำธุรกรรม

รูปแบบของบริษัท

อาจมีรูปแบบเป็นนิติบุคคลหรือมหาชน โดยที่บริษัทที่จดทะเบียนในอินเดียและสาขาของ บริษัทต่างประเทศจะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายจัดตั้งบริษัท (The Companies Act 1956)

1. บริษัทเอกชน จะต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างน้อย 0.1 ล้านดอลลาร์
2. บริษัทมหาชน แม้แต่บริษัทในเครือของบริษัทมหาชนก็มีฐานะเป็นบริษัทมหาชน ต้องมีทุนจดทะเบียนอย่างน้อย 0.5 ล้านดอลลาร์

3. บริษัทต่างประเทศ บริษัทที่จดทะเบียนในต่างประเทศแต่มาทำการประกอบธุรกิจ ในอินเดีย จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายของอินเดีย ซึ่งทำให้สำนักงานประสานงาน (Liaison office) สำนักงานโครงการ (Project office) หรือสำนักงานสาขาของบริษัทต่างประเทศ (Branch office) จะต้องอยู่ภายใต้กฎหมายของอินเดียด้วย บริษัทเหล่านี้จะต้องจดทะเบียนกับ ROC (The Registrar of Companies) ที่นิวเดลีภายใน 30 วันหลังจากจัดตั้งสำนักงานในอินเดีย

ทั้งนี้บริษัทที่ดำเนินธุรกิจเกี่ยวกับการผลิตและการค้าสามารถดำเนินการขอตั้งสำนักงาน สาขาและทำธุรกรรมดังต่อไปนี้ได้

- ส่งออกและนำเข้าสินค้า
- ให้บริการด้านวิชาชีพและเป็นที่พักศึกษา
- ดำเนินการวิจัยที่เกี่ยวกับธุรกิจที่บริษัทแม่ดำเนินการอยู่

- ส่งเสริมความร่วมมือทางด้านเทคนิคหรือทางด้านการเงินระหว่างบริษัทอินเดียและบริษัทแม่ หรือกลุ่มบริษัทต่างประเทศ
- เป็นตัวแทนบริษัทแม่ในอินเดียเพื่อเป็นตัวแทนการซื้อการขาย
- ให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการพัฒนาซอฟต์แวร์ในอินเดีย
- ให้บริการความช่วยเหลือทางด้านเทคนิคแก่สินค้าที่จัดหาโดยบริษัทแม่หรือกลุ่มบริษัท
- กลุ่มบริษัทสายการบินหรือบริษัทเดินเรือต่างชาติ

เมื่อพิจารณาจากรูปแบบการลงทุน โดยการจัดตั้งบริษัทแล้วการเข้ามาลงทุนจะต้องได้รับการพิจารณาอนุญาตจัดตั้งบริษัทจาก RBI (Reserve Bank of India) และจะต้องจดทะเบียนกับ ROC (The Registrar of Companies) ภายใน 30 วันหลังจากเข้ามาจัดตั้งธุรกิจ ในอินเดีย ทั้งนี้การจัดตั้งสำนักงานสาขานอกจากจะต้องจดทะเบียนกับ ROC ในรัฐที่สำนักงานสาขานั้นตั้งอยู่แล้วยังจะต้องจดทะเบียนที่สำนักทะเบียนการค้ากลางที่นิวเดลีอีกด้วย ดังนั้นจึงต้องผ่านกระบวนการทั้งการขออนุญาตจัดตั้งและการจดทะเบียนการค้าทั้งในรัฐที่จัดตั้งและรัฐนิวเดลีอีกด้วย

ส่วนกฎหมายของประเทศไทยนั้น การเข้ามาประกอบธุรกิจของคนต่างด้าวนั้นจะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตหรือหนังสือรับรองตามพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ดังนี้

หากเป็นกรณีที่ไม่มีสันติสัญญา

จะต้องดำเนินการขอใบอนุญาตโดยยื่นคำขอที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าซึ่งถ้าเป็นธุรกิจในบัญชี 2 จะต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์โดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรี และหากเป็นธุรกิจในบัญชี 3 จะต้องได้รับอนุญาตจากอธิบดีโดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว

หากเป็นกรณีที่มีสันติสัญญาหรือได้รับบัตรส่งเสริมการลงทุน

ไม่ต้องดำเนินการขออนุญาต ผู้ได้รับสิทธิตามเงื่อนไขดังกล่าวดำเนินการเพียงแค่ออหนังสือรับรองได้ที่กรมพัฒนาธุรกิจการค้าโดยอธิบดีเป็นผู้ออกหนังสือรับรอง

ทั้งนี้ การได้รับอนุญาตที่เป็นกรณีที่ดำเนินการขอหนังสือรับรองจากอธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า เช่น การได้รับสิทธิประโยชน์จากความตกลงการค้าเสรี การได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI และจากการได้รับสิทธิประโยชน์ตามพระราชบัญญัติคุ้มครองอุตสาหกรรม เป็นต้น

ช่องทางการเข้ามาลงทุน

การเข้ามาลงทุนในอินเดียสามารถเข้ามาได้ 2 ช่องทางคือ

1. การได้รับอนุญาตผ่านช่องทางอัตโนมัติ
2. การได้รับอนุญาตผ่าน FIRB (Foreign Investment Promotion Board) และรัฐบาล

การได้รับอนุญาตผ่านช่องทางอัตโนมัติ

อยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของ RBI โดยตรง โดยนักลงทุนต่างชาติจะต้องแจ้งให้ RBI ทราบถึงการเข้ามาลงทุนและวันที่ออกหุ้นของบริษัทภายใน 30 วัน โดยระยะเวลาการอนุมัติจะดำเนินการภายใน 2 อาทิตย์ ทั้งนี้มีอำนาจอนุมัติสัดส่วนการลงทุนสำหรับ

1. อุตสาหกรรมใน 3 ประเภทที่เกี่ยวกับเหมืองแร่ไม่เกินร้อยละ 50
2. อุตสาหกรรมใน 48 ประเภทต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 51 ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรมด้านการผลิต
3. อุตสาหกรรมใน 9 ประเภทต่างชาติถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 74 ส่วนใหญ่เป็นอุตสาหกรรม ยา การขนส่ง เหมืองแร่

กิจกรรมที่ต้องห้ามและไม่สามารถใช้วิธีการลงทุนโดยผ่านช่องทางอัตโนมัติ เช่น

- เป็นกิจการที่อยู่ในรายการที่สงวนไว้
- เป็นกิจการของบริษัทใหม่ที่เคยได้ร่วมลงทุนในอินเดียมาก่อนแล้ว
- เป็นโครงการที่ได้รับการเข้าถือครองหุ้นของบริษัทภายในประเทศ
- เป็นโครงการที่อยู่ในประเภทกิจการที่ห้ามคนต่างชาติลงทุน
- เป็นกิจการที่ได้เคยขอยื่นขอส่งเสริมการลงทุนจาก FIPB แล้วไม่ได้รับการอนุมัติ เป็นต้น

การได้รับอนุญาตผ่านช่องทาง FIPB

เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมบางอย่างที่กฎหมายกำหนดไว้ กล่าวคือ

1. เป็นโครงการที่จำเป็นต้องได้รับใบอนุญาตประกอบอุตสาหกรรม
2. เป็นโครงการที่ไม่อาจได้รับใบอนุญาตผ่านช่องทางอัตโนมัติจาก RBI

FIPB มีอำนาจในการพิจารณาอนุมัติโครงการลงทุนที่มีเงินลงทุนน้อยกว่า 600 ล้านบาท หรือประมาณ 170 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หากมีเงินลงทุนมากกว่านี้จะต้องได้รับการพิจารณาอนุมัติจาก The Cabinet Committee on Foreign Investment (CCF)

โดยหลักแล้วการลงทุนโดยตรงจากต่างชาติไม่ต้องขอใบอนุญาตเพื่อการผลิต เว้นแต่เป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมที่กำหนดไว้ว่าจะต้องมีใบอนุญาตเพื่อการผลิตด้วย เช่น อุตสาหกรรมที่สงวนไว้เฉพาะภาครัฐ คือ พลังงานปรมาณูและการรถไฟ อุตสาหกรรมที่เกี่ยวกับวัตถุระเบิด เคมีอันตราย การกลั่นผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นอกจากนี้คือ อุตสาหกรรมที่อยู่ใน Negative List ที่สงวนไว้ให้ธุรกิจ SMEs ซึ่งมีขนาดของทรัพย์สินถาวรมูลค่าไม่เกิน 10 ล้านบาทและมีสัดส่วนทุนจากผู้ถือหุ้นอื่นไม่เกินร้อยละ 24

ทั้งนี้ระยะเวลาในการดำเนินการอนุญาตจะใช้เวลาประมาณ 4-6 สัปดาห์และการลงทุนนี้ไม่จำเป็นต้องมีผู้ถือหุ้นหรือลงทุนร่วมกับนักลงทุนท้องถิ่น

การลงทุนที่อินเดียได้เปลี่ยนแปลงนโยบายการลงทุนแบ่งออกเป็น 3 ประเภท

1. อุตสาหกรรมที่นักลงทุนต่างประเทศถือหุ้นได้ร้อยละ 50 มี 3 ประเภทคือ กิจการเหมืองแร่ เหล็ก กิจการเหมืองแร่อื่น (ยกเว้นเหมืองแร่ยูเรเนียม) เช่น แร่แมงกานีส ทองแดง ดีบุกและสังกะสี และการลงทุนในเหมืองแร่โลหะ เช่น แร่ที่จะนำมาผลิตปุ๋ยและเคมี เป็นต้น
2. อุตสาหกรรมที่นักลงทุนต่างประเทศถือหุ้นได้ร้อยละ 51 มี อุตสาหกรรม 13 ประเภท เช่น โรงงานผลิตภัณฑอาหาร โรงงานอุตสาหกรรมเคมีพื้นฐาน โรงงานอุตสาหกรรมผลิตยางพารา พลาสติก ปิโตรเลียม ถ่านหิน
3. อุตสาหกรรมที่นักลงทุนต่างประเทศถือหุ้นได้ร้อยละ 74 มีอุตสาหกรรม 9 ประเภท คือ อุตสาหกรรมบริการเหมืองแร่ เช่น การสำรวจ อุตสาหกรรมโลหะพื้นฐาน และอัลลอยด์

ปัญหาและอุปสรรคในการลงทุนจากต่างประเทศ

- ธนาคารกลางอินเดีย จะไม่อนุมัติโครงการการลงทุน โดยอัตโนมัติในประเภทอุตสาหกรรมขนาดย่อยที่สงวนไว้สำหรับนักลงทุนในประเทศ
- อุตสาหกรรม Hardware Electronic Technology Park Schemes และ Software Technology Park Schemes ยังคงจำกัดการลงทุนจากต่างประเทศ
- อินเดียยังคงไม่เปิดเสรีด้านการลงทุน โดยเฉพาะที่จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมขนาดย่อยและอุตสาหกรรม Consumer Goods และยังคงใช้นโยบายปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ รวมทั้งการจำกัดการถือหุ้นของต่างประเทศ เนื่องจากเกรงว่าผู้ประกอบการภายในประเทศจะแข่งขันกับต่างประเทศไม่ได้

อินเดียสนับสนุนการลงทุนจากต่างประเทศในเกือบทุกประเภทของธุรกิจ ยกเว้น ธุรกิจที่มีความสำคัญทางยุทธศาสตร์ เช่น อุตสาหกรรมผลิตอาวุธป้องกันประเทศ เครื่องบินรบ และ เรือรบ การขนส่งทางรถไฟและพลังงานปรมาณู

รัฐบาลอินเดียได้ก่อตั้งหลายหน่วยงานเพื่อรับผิดชอบการลงทุนจากต่างประเทศ เช่น FIPC (Foreign Investment Promotion Council) ทำหน้าที่ประชาสัมพันธ์ ชักชวนการเข้ามาลงทุน ให้ข้อมูลข่าวสารแก่นักลงทุน FIPB (Foreign Investment Promotion Board) ทำหน้าที่ส่งเสริมและอนุมัติการลงทุน และ สำนักงานการลงทุนของต่างประเทศ FIIA เพื่อทำหน้าที่ดำเนินการตามอนุมัติของ FDI โดยให้บริการแบบจุดเดียวแก่นักลงทุนต่างประเทศ เช่น ให้การช่วยเหลือให้ได้รับอนุมัติตามที่ต้องการ พบปะหน่วยงานต่างๆของรัฐเพื่อหาทางแก้ไขปัญหาคือ เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม ในส่วนของเหมืองแร่ นั้นได้มีการแก้ไขและพิจารณาออกกฎหมายใหม่เมื่อ ปี 2000 เพื่อเปิดการลงทุนเสรีทางด้านเหมืองแร่ กล่าวคือ

1. ข้อกำหนดใหม่ไม่มีความแตกต่างในเรื่องของการถือหุ้นจากต่างชาติระหว่าง การทำเหมืองหรือการสำรวจ
2. แร่ทุกชนิดที่เกี่ยวกับกรมเหมืองแร่ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 100 ทั้ง การสำรวจแร่และการทำเหมือง เช่น การทำเหมืองทองและเงิน การแยกโลหะ ออกจากแร่และกระบวนการที่เกี่ยวข้อง โดยผ่านช่องทางการขออนุมัติโดย อัตโนมัตินี้
3. แต่หากเป็นการสำรวจและทำเหมืองเพชรหรืออัญมณี ต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ ถึงร้อยละ 74 โดยผ่านช่องทางการขออนุมัติโดยอัตโนมัติ แต่หากต้องการถือ หุ้นมากกว่าร้อยละ 74 จะต้องทำการขออนุมัติผ่าน FIPB
4. ไม่อนุญาตให้จัดตั้งบริษัทลูกที่ถือหุ้นโดยบริษัทแม่ร้อยละ 100 ทำกิจการที่ เกี่ยวกับเหมืองแร่ ทั้งนี้ นักลงทุนจะต้องทำการแสดงเป็นหลักฐานว่าไม่ได้มีการ ร่วมทุนในบริเวณพื้นที่หรือแร่ประเภทเดียวกัน

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าหากไม่ใช่เหมืองเพชรและอัญมณี นักลงทุนต่างชาติสามารถลงทุนได้ โดยตรง และถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 100 โดยผ่านช่องทางอัตโนมัติจาก RBI เมื่อเปรียบเทียบกับ การลงทุนทางด้านเหมืองแร่ในประเทศไทย กฎหมายตามพระราชบัญญัติประกอบธุรกิจคนต่างด้าวเปิด โอกาสให้นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาถือหุ้นตามบัญชีสอง โดยสามารถถือสัดส่วนได้ร้อยละ 60 และหากมีกรณีอันสมควรสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 75 ทั้งนี้ต้องมีกรรมการเป็นคนไทย 2 ใน 5 อย่างไรก็ตามหากนักลงทุนต่างชาติได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI คณะกรรมการส่งเสริม การลงทุนสามารถอนุญาตให้มีสัดส่วนการถือหุ้นโดยต่างชาติได้ถึงร้อยละ 100

โดยสรุป การเข้ามาลงทุนด้านเหมืองแร่ในประเทศอินเดียนั้น นักลงทุนต่างชาติสามารถเข้ามาถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 100 โดยผ่านช่องทางอัตโนมัติแต่หากเป็นการลงทุนในประเทศไทยจะไม่สามารถกระทำได้และหากจะสามารถถือหุ้นได้ร้อยละ 100 จะต้องเป็นการกระทำผ่านช่องทางส่งเสริมการลงทุนเท่านั้น

ขั้นตอนการขออนุญาตลงทุนทางด้านเหมืองแร่¹⁸

1. กรมเหมืองแร่เป็นผู้พิจารณาคำขออนุญาตสำรวจและการขอสัมปทานเหมืองแร่ในบางกรณีและกรณีที่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติแร่และเหมืองแร่
2. พื้นที่ที่ขออนุญาตหากเป็นพื้นที่ในเมือง Charagah¹⁹ หรือพื้นที่ที่ยอมให้มีการทำเหมืองจะต้องขอความเห็นชอบจากกรมสรรพากรก่อนได้รับอนุญาต
3. จะต้องดำเนินการยื่นจดหมายแสดงสถานะที่ชัดเจนของพื้นที่ที่ระบุในคำขออนุญาตต่อกรมป่าไม้เพื่อยืนยันว่าพื้นที่นั้นไม่อยู่ในเขตป่าไม้
4. ใบสมัครจะต้องถูกตรวจสอบจากกระทรวงสิ่งแวดล้อมและป่าไม้ของรัฐบาลกลางกรุงนิวเดลี โดยพิจารณาร่วมกับคณะกรรมการควบคุมมลพิษ ในรัฐต่างๆซึ่งจะเป็นผู้ให้คำแนะนำ ทั้งนี้จะต้องทำประชาพิจารณ์สำหรับพื้นที่ที่มีขนาด 500 เฮกทาหรือมากกว่า
5. ภายใต้พระราชบัญญัติป้องกันสิ่งแวดล้อมและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง กำหนดให้ การดำเนินการด้านการสำรวจแร่ที่มีความสำคัญจะต้องมีความชัดเจนด้านสิ่งแวดล้อม ดังนั้น ทุกคำขออนุญาตจะต้องมีรายงานการศึกษาผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA) และแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม (EMP)
6. ก่อนการระบุพื้นที่ที่แน่นอน ต้องทำประชาพิจารณ์ในพื้นที่โครงการโดยคณะกรรมการควบคุมมลพิษของรัฐซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการทำ EIA
7. ในกรณีการขอสัมปทานแร่ที่มีความสำคัญน้อยหรือเหมืองแร่ขนาดเล็กหรือเหมืองแร่สำคัญที่มีขนาดไม่เกิน 5 เฮกทาไม่จำเป็นต้องทำ EIA และ EMP

1.2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่

1. นโยบายแร่แห่งชาติ

ได้กำหนดให้แร่ 13 ชนิดถูกสงวนไว้เฉพาะเหมืองรัฐบาลโดยเปิดให้เอกชนทำการสำรวจ เช่น แร่เหล็ก ทองคำ เพชร ทองแดง สังกะสี เป็นต้น นโยบายนี้กำหนดให้สามารถนำ

¹⁸ คู่มือการลงทุนทางด้านอุตสาหกรรมเหมืองแร่ในต่างประเทศ: ประเทศสาธารณรัฐอินเดีย, กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

¹⁹ เป็นเมืองซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการทำแก้วจำนวนมากจำเป็นต้องได้รับการยินยอมจากเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจบริหารกฎหมายด้านรายได้

เทคโนโลยีจากต่างประเทศเข้ามาใช้ในการสำรวจทำเหมืองแร่ รวมถึงการร่วมหุ้นกับต่างประเทศ เพื่อการผลิตแร่ที่มีปริมาณสูงขึ้นรวมทั้งแร่ที่หายาก

2. กฎหมายเหมืองแร่

กฎหมายเหมืองแร่กำหนดและควบคุมโดยรัฐบาลกลางที่กรุงนิวเดลี ในส่วนของสินแร่เป็นของรัฐต่างๆ โดยทองคำ เพชร สังกะสี ทองแดง ได้ถูกกำหนดเป็นสินแร่สงวนของรัฐหรือของประเทศ

ภายใต้พระราชบัญญัติเหมืองแร่และแร่ กฎระเบียบและการพัฒนา รัฐบาลได้ให้กรมเหมืองแร่เป็นผู้ดูแลซึ่งได้รับการแก้ไขปรับปรุงเมื่อปี 2542 โดยมีเนื้อหาหลักๆ ดังนี้

2.1 การสำรวจแร่เบื้องต้น ถือว่าเป็นขั้นตอนของการดำเนินการที่แตกต่างจากการสำรวจแร่โดยครอบคลุมพื้นที่ถึง 5,000 ตารางกิโลเมตร

2.2 ผู้ได้รับใบอนุญาตสำรวจแร่เบื้องต้นมีสิทธิที่จะได้รับอนุญาตบัตรสำรวจแร่โดยครอบคลุมพื้นที่ถึง 25 ตารางกิโลเมตร

2.3 รัฐบาลของรัฐมีอำนาจในการให้สัมปทานแร่

2.4 แร่ต่างๆที่ต้องได้รับความเห็นชอบก่อนจากรัฐบาลกลาง สำหรับการอนุมัติสัมปทานแร่มีเพียง 10 ชนิด เช่น แร่ทองคำ ตะกั่ว เพชร ทองแดง สินแร่โลหะ เป็นต้นแต่สำหรับการขอต่ออายุอนุญาตสำรวจแร่หรือประทานบัตรเหมืองแร่สำหรับแร่ 10 ชนิดไม่ต้องขอความเห็นชอบจากรัฐบาลกลาง

2.5 รัฐบาลของรัฐได้รับอำนาจมากขึ้นในการรวมประทานบัตรเหมืองแร่ที่อยู่ติดกันสองฉบับหรือมากกว่านั้นได้

2.6 สำหรับเหมืองแร่ขนาดใหญ่ ที่เสนอการลงทุนเกิน 2 พันล้านรูปี จะไม่ยึดอายุประทานบัตรเหมืองแร่ให้ ถ้าการพัฒนาเหมืองแร่ไม่กระทำภายใน 2 ปี

3. เงื่อนไขอื่นๆ

สิทธิทางแร่บนบกตกอยู่กับรัฐที่มีแหล่งแร่ โดยอินเดียมีกฎหมายหลักอยู่ 2 ฉบับคือพระราชบัญญัติเหมืองแร่และแร่ 2500 และพระราชบัญญัติแร่ปี 2595 โดยทั้งสองฉบับก่อให้เกิดกฎหมายพื้นฐานของประเทศ ทั้งนี้ พระราชบัญญัติแร่ปี 2595 เป็นกฎหมายที่เกี่ยวกับความปลอดภัย ภายใต้กฎระเบียบการอนุรักษ์และพัฒนาแร่ ทั้งนี้ผู้ที่ถืออนุญาตบัตรสำรวจแร่ทุกคนเสนอแผนงานสำรวจโดยจะต้องเสนอว่าจะทำเหมืองโดยกิจกรรมเป็นไปอย่างไร โดยจะต้องดำเนินการเป็นไปตามแผนการทำเหมืองดังกล่าวทุกช่วงเวลา 5 ปีนับจากวันที่เริ่มทำเหมือง กิจกรรมการสำรวจและเหมืองแร่ต้องเป็นไปในทิศทางที่ประกันการพัฒนาแหล่งแร่และอนุรักษ์แร่อย่างเป็นระบบทั้งนี้ รัฐบาลกลางอินเดียได้ประกาศ เรื่องการประเมินผลกระทบสิ่งแวดล้อม ปี 2537 กระทรวงสิ่งแวดล้อมและป่าไม้เมืองนิวเดลี ได้กำหนดประเภทโครงการที่ต้องจัดทำรายงานผลกระทบ

สิ่งแวดล้อม (EIA) เช่น อุตสาหกรรมโลหะปฐมภูมิ (ผลิตภัณฑ์เหล็ก เหล็กกล้า อะลูมิเนียม ทองแดง สังกะสี ตะกั่ว และเฟอร์โรอัลลอยด์) เหมืองแร่(สินแร่หลัก) ที่มีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 5 เฮกทา และรายละเอียดการทำประชาพิจารณ์ประกอบใบขออนุญาตโดยหน่วยงานราชการจะต้องทำประชาพิจารณ์โดยคณะกรรมการควบคุมมลพิษของรัฐ

ดังนั้น จะพิจารณาได้ว่าการทำเหมืองแร่ของอินเดียแม้จะเปิดให้นักลงทุนเข้ามาทำได้ถึงร้อยละ 100 หรือร้อยละ 74 แล้วแต่กรณีจะต้องผ่านการจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม (Environment Impact Assessment Report) และแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม (Environment Management Plan) ด้วย นอกจากนี้ยังจะต้องมีการทำประชาพิจารณ์หากเป็นพื้นที่ที่มีขนาดใหญ่โดยกำหนดหน้าที่ให้เป็นของราชการ นอกจากนี้ยังกำหนดให้จะต้องยื่นเอกสารแสดงตำแหน่งให้แก่กรมป่าไม้เพื่อแสดงว่าพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้อยู่ป่าสงวน เมื่อเปรียบเทียบกับกฎหมายไทย นักลงทุนไม่จำเป็นต้องยื่นเอกสารเพื่อแสดงให้เห็นว่าพื้นที่ดังกล่าวไม่ได้อยู่ในเขตป่าสงวน เมื่อพิจารณาเหมืองแร่ขนาดใหญ่แล้วประเทศไทยแม้จะมีขั้นตอนซับซ้อนแต่อย่างไรก็ตาม มาตรฐานทางด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศไทยก็ไม่ได้ด้อยไปกว่าประเทศอินเดียเลย ดังนั้น เมื่อเปรียบเทียบกับกันแล้วกฎหมายไทยจึงไม่ได้มีมาตรฐานน้อยไปกว่าประเทศที่มีทรัพยากรแร่ที่อุดมสมบูรณ์อย่างอินเดียเลย

2. การส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน

2.1 กฎหมายภายในของจีน

กฎหมายการลงทุนของจีนส่งเสริมให้นักลงทุนต่างชาติเข้าไปลงทุนในรูปแบบของกิจการร่วมค้า (Joint Venture) โดยกำหนดให้กิจการร่วมค้า หรือการร่วมลงทุนตาม มาตรา 4 ของกฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนจีน-ต่างชาติแบบทำสัญญากำหนดให้การร่วมทุนอยู่ในรูปแบบของบริษัทจำกัด และกำหนดสัดส่วนการถือหุ้นในบริษัทร่วมทุนของผู้ลงทุนต่างชาติไว้ให้ถือหุ้นได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ 25 ของจำนวนทุนทั้งหมด และ มาตรา 4 วรรคสอง ให้ผู้ร่วมลงทุนแบ่งปันผลประโยชน์ ร่วมกันรับผิดชอบในความเสี่ยงและความเสียหายร่วมกัน ซึ่งไม่ใช่เฉพาะนักลงทุนต่างชาติเท่านั้นที่ได้รับประโยชน์นักลงทุนของจีนที่เป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการก็ย่อมได้รับผลประโยชน์ร่วมกันด้วย

(1) การส่งเสริมเทคโนโลยี

มาตรา 5 ของกฎหมายฉบับดังกล่าวยังกำหนดให้เทคโนโลยีที่ผู้ลงทุนจะนำเข้ามาจะต้องเป็นเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วและอุปกรณ์ต่างๆ จะต้องเป็นอุปกรณ์ที่เหมาะสมกับความต้องการของประเทศจีน และหากผู้ร่วมลงทุนต่างชาติใช้เทคโนโลยีนั้นไปในทาง

มิชอบอย่างจงใจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายขึ้น ให้ผู้ร่วมลงทุนต่างชาตินั้นต้องชดใช้ค่าเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นต่อรัฐ

นอกจากนี้ นโยบายทางด้านภาษีอากรของจีนยังคงภาษีให้แก่ กิจการของผู้ลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนพร้อมกับการนำเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้ว (Advanced Technology) เข้ามาลงทุนซึ่งกิจการดังกล่าวจะได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ในระยะเวลา 2 ปีแรกของการลงทุนและได้รับการลดภาษีลงอีกร้อยละ 50 ของเงินภาษีที่ต้องจ่ายในอีก 6 ปีต่อมา

จะเห็นได้ว่ากฎหมายการลงทุนของจีนส่งเสริมด้านการนำเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วเข้ามาใช้ในธุรกิจซึ่งไม่เพียงแต่จะเกิดประโยชน์ต่อผู้ร่วมลงทุนชาวจีน ยังเป็นประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของจีนอีกด้วย เนื่องจากเทคโนโลยีภายในประเทศของจีนอาจยังล่าสมัยอยู่ในกิจการบางประเภท จีนเล็งเห็นถึงประโยชน์ของการดึงเทคโนโลยีเข้ามาและให้ผู้ลงทุนจีนมีส่วนในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวด้วยเนื่องจากเป็นผู้ร่วมลงทุนในกิจการร่วมค้า นอกจากนี้ยังสะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดในการปกป้องความเสียหายอันเกิดจากการใช้เทคโนโลยีของต่างชาติด้วย

เมื่อเปรียบเทียบกฎหมายดังกล่าวกับกฎหมายที่เกี่ยวข้องของไทย คือ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ซึ่งไม่มีกรกล่าวถึงประเด็นนี้แต่อย่างใด หรือพระราชบัญญัติการส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ที่เน้นการส่งเสริมให้ต่างชาติเข้ามาลงทุนในสาขาการลงทุนหรือในเขตพื้นที่การลงทุนเป้าหมายโดยแลกกับสิทธิพิเศษต่างๆ เช่นสิทธิพิเศษทางภาษี การขออนุญาต หรือสิทธิพิเศษอื่น ๆ ซึ่งขณะที่ปรึกษาเห็นว่า ทุนและเทคโนโลยีเป็นปัจจัยสำคัญ ถึงแม้ว่ากฎหมายส่งเสริมการลงทุนจะกำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนมีสิทธิกำหนดให้ผู้ลงทุนต่างชาติปฏิบัติต้องรายงานผลการปฏิบัติงานของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการซึ่งเป็นคนต่างด้าวว่าได้ฝึกอบรมให้คนไทยได้รับความรู้ ความชำนาญเพียงใด (มาตรา 20(15)) ก็ตามขณะที่ปรึกษาเห็นว่า ประการแรก การกำหนดให้นักลงทุนต่างชาติรายงานการฝึกอบรมของช่างฝีมือและผู้ชำนาญการนี้ ใช้เฉพาะกับกิจการของคนต่างด้าวที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเท่านั้น และไม่ได้กำหนดไว้สำหรับกิจการที่ไม่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน ซึ่งกฎหมายของจีนส่งเสริมให้นักลงทุนต่างด้าวทุกรายต้องนำไปซึ่งเทคโนโลยีอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศจีน ไม่จำกัดเฉพาะกิจการที่ได้รับการส่งเสริมหรือได้รับสิทธิประโยชน์อย่างใดเป็นพิเศษนั้น **ประการที่สอง** กฎหมายจีนกำหนดให้ผู้ร่วมลงทุนต่างด้าวต้องนำไปซึ่งเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาแล้วอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศจีนซึ่งการนำเทคโนโลยีดังกล่าวไปใช้ในกิจการร่วมทุนย่อมเป็นผลโดยตรงให้ผู้ร่วมทุนฝ่ายจีนมีส่วนในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวด้วยเป็นผลให้การถ่ายโอนทางเทคโนโลยีทำได้ง่ายกว่า ในขณะที่กฎหมายไทยกำหนดให้กิจการต่างชาติที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนต้องให้ช่างฝีมือและ

ผู้ชำนาญการฝึกอบรมให้แก่แรงงานไทยเท่านั้น ยังไม่ถึงกับทำให้ผู้ประกอบการไทยได้มีส่วนร่วมในการใช้เทคโนโลยีดังกล่าวด้วยได้อย่างเต็มที่

ในประเด็นนี้ผู้วิจัยเห็นว่า การที่ผู้ประกอบการต่างชาติเข้ามาลงทุนย่อมเป็นผลดีกับไทยในแง่ของการกระตุ้นการผลิตและสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ แต่อย่างไรก็ดี หากนักลงทุนไทยมีศักยภาพในการลงทุนได้เอง โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมต้นน้ำย่อมจะเกิดเป็นผลดีสองต่อ คือ ทั้งต่อเศรษฐกิจในภาพรวมและต่อตัวผู้ประกอบการภายในด้วย ดังนั้น การที่กฎหมายสนับสนุนการเข้ามาลงทุนแต่ยังขาดมาตรการหรือกลไกในการปกป้องผลประโยชน์ของอุตสาหกรรมภายในย่อมไม่ก่อให้เกิดการพัฒนาต่ออุตสาหกรรมภายในในระยะยาว

(2) การคุ้มครองแรงงาน

มาตรา 12 ของกฎหมายว่าด้วยการถือหุ้นโดยต่างชาติทั้งสิ้น กำหนดให้ผู้ลงทุนต่างด้าวที่จ้างแรงงานจีนให้ทำงานในธุรกิจตนจะต้องมีการทำสัญญาจ้างแรงงาน โดยที่การจ้างงานนี้ให้อยู่ภายใต้กฎหมายว่าจ้างงาน การเลิกจ้าง การจ่ายค่าชดเชย กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและการประกันแรงงานของจีน

นอกจากนี้กฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนจีน-ต่างชาติแบบทำสัญญาก็บัญญัติเรื่องการคุ้มครองแรงงานไว้เช่นเดียวกัน

จากบทบัญญัติดังกล่าว จะเห็นได้ว่าแม้กระทั่งกฎหมายในเรื่องการลงทุนยังคุ้มครองแรงงานภายในไว้อีกชั้นหนึ่งนอกเหนือจากกฎหมายคุ้มครองแรงงานด้วย ซึ่งขณะที่ปริศนาเห็นว่าการบัญญัติเรื่องการคุ้มครองแรงงานไว้เป็นการเฉพาะยอมทำให้ผู้ลงทุนต่างชาติที่เป็นนายจ้างไม่สามารถหลีกเลี่ยงข้อพิพาทแรงงานได้ เนื่องจากว่าหากมิได้มีการระบุไว้เป็นการเฉพาะแล้ว นักลงทุนต่างชาติที่เป็นนายจ้างอาจอ้างเอาข้อตกลงเรื่องการระงับข้อพิพาทตามสัญญาขึ้นมาเพื่อหลีกเลี่ยงการระงับข้อพิพาทตามกฎหมายภายในและโดยศาลยุติธรรมภายในประเทศได้

2.2 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการถ่ายทอดเทคโนโลยีของอินเดีย

อินเดียสนับสนุนความร่วมมือทางเทคนิค โดยเป็นการลงทุนผ่านช่องทางอัตโนมัติ ทั้งนี้ต้องมีการจ่ายเงินค่า Know How ของเทคนิคนั้นไม่เกินกว่า 2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ หรือค่าสิทธิร้อยละ 5 สำหรับการขายภายในประเทศ และร้อยละ 8 สำหรับการส่งออก โดยที่ความร่วมมือทางเทคนิคนั้นต้องเป็นเรื่องใหม่ที่ไม่เคยมีมาก่อนแล้วในอินเดีย และแม้ว่าจะเป็นการร่วมมือในอุตสาหกรรมที่สงวนไว้สำหรับคนอินเดีย และที่เป็นการออกใบอนุญาตโดยบังคับก็ให้ทำได้เช่นกัน ในเรื่องของความร่วมมือการถ่ายทอดเทคโนโลยีนี้ประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายออกมาเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตามแนวความคิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน

ที่กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนอาจออกข้อกำหนดให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีได้ใน บัตรส่งเสริมการลงทุน แต่ก็ไม่ได้มีการกำหนดค่าสิทธิหรือการจ่ายเงินที่แน่นอนดังเช่นความ ร่วมมือทางเทคนิคของอินเดีย

3. การเวนคืนธุรกิจต่างชาติเป็นของรัฐ

กฎหมายที่เกี่ยวข้องของจีน

กฎหมายว่าด้วยการร่วมทุนจีน-ต่างชาติแบบทำสัญญา มาตรา 2 กำหนดว่า รัฐจะไม่เวนคืน หรือซื้อคืนไปซึ่งกิจการร่วมค้า เว้นแต่ภายใต้สถานการณ์พิเศษและมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์ สาธารณะ รัฐสามารถกระทำการอันจำเป็นตามกระบวนการทางกฎหมายได้โดยจ่ายค่าชดเชย หรือ มาตรา 5 ของกฎหมายว่าด้วยการถือหุ้นโดยต่างชาติทั้งสิ้น ซึ่งกำหนดไว้ในลักษณะเดียวกัน คือ ภายใต้สถานการณ์พิเศษและมีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ รัฐสามารถเวนคืนกิจการของ ต่างต่างได้ตามกระบวนการของกฎหมายโดยจ่ายค่าชดเชยให้

ประเด็นนี้มีความสัมพันธ์กับหลักเกณฑ์ในการเวนคืนที่มักถูกระบุไว้ในความตกลงการเปิด เสรีทางการค้าและการลงทุนที่โดยมากจะมีการกำหนดห้ามรัฐภาคีเวนคืนหรือออกมาตรการใดๆ ที่ เทียบได้กับการเวนคืนกิจการของนักลงทุนจากคู่ภาคี เว้นแต่ มีความจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ อยู่บนหลักของการไม่เลือกปฏิบัติ และจะต้องมีการชดเชยค่าเสียหายอย่างเป็นธรรมและทันที ซึ่ง ความตกลงบางความตกลงกำหนดห้ามรัฐเวนคืนทั้งทางตรงและทางอ้อม เช่นความตกลงเขตการค้า เสรีระหว่างไทยและญี่ปุ่น (JTEPA) ที่ให้ถือว่า การออกมาตรการทางภาษีบางประการอาจเป็นการ เวนคืนด้วย หรือความตกลงที่สหรัฐอเมริกา มักใช้ทำความตกลงกับประเทศต่างๆ ก็มีหลักการ เดียวกัน การที่มีข้อกำหนดห้ามรัฐออกมาตรการใดๆ ที่ถือว่าเป็นการเวนคืนนั้นเป็นข้อกำหนด อย่างกว้างขวางมาก เนื่องจากเป็นการเวนคืนทางอ้อม ข้อตกลงในประเด็นนี้อาจเป็นการปกป้อง ผลประโยชน์ของประเทศคู่ภาคีที่ได้รับกระทบต่อผลประโยชน์ของประเทศได้จริงหากการเวนคืน กระทำโดยอยู่บนหลักการที่เป็นการปกป้องประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริง แต่อีกนัยหนึ่งก็อาจ เป็นช่องทางให้คู่ภาคีใช้ความไม่สุจริตโดยอ้างประโยชน์สาธารณะเพื่อเวนคืนกิจการของนักลงทุน ต่างชาติเพื่อบิดเบือนการคิดกันทางการลงทุนหรือเนื่องจากเหตุผลทางการเมืองได้เช่นกัน

เมื่อพิจารณาด้วยบทกฎหมายของจีนข้างต้นแล้ว เห็นได้ว่าจีนค่อนข้างที่จะสงวนท่าทีในการ เวนคืนกิจการเนื่องจากมีการกำหนดไว้ในกฎหมายการลงทุนอย่างชัดเจนในการที่จะสงวนสิทธิใน การเวนคืนกิจการของนักลงทุนต่างชาติหากกิจการที่ผู้ลงทุนทำนั้นกระทบต่อหรือก่อให้เกิดผลเสีย ต่อประโยชน์สาธารณะ ซึ่งจะเป็นการจำเป็นต่อประโยชน์สาธารณะอย่างแท้จริงหรือไม่ย่อมต้อง

ขึ้นอยู่กับแนวทางปฏิบัติของเจ้าหน้าที่หรือปัจจัยทางการเมืองหรือปัจจัยอื่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งกรณีของประเทศซึ่งเป็นสมาชิกใหม่ขององค์การการค้าโลกที่อยู่ในช่วงการใช้เวลาในการปรับตัวกับข้อตกลงการเปิดเสรีทางการค้า

กฎหมายไทยในเรื่องนี้พิจารณาได้จากพระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ.2520 มาตรา 43 ที่ว่า “รัฐจะไม่โอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐ” ซึ่งเมื่อพิจารณาจากบทบัญญัติดังกล่าวแล้ว ดูเสมือนว่าไทยจะไม่สามารถโอนกิจการของผู้ได้รับการส่งเสริมมาเป็นของรัฐได้เลย โดยไม่มีข้อยกเว้น ซึ่งความเป็นจริงเมื่อพิจารณาจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ที่กำหนดหลักไว้ว่า การเวนคืนอสังหาริมทรัพย์จะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายเฉพาะเพื่อการอันเป็นสาธารณูปโภค การอันจำเป็นในการป้องกันประเทศ การได้มาซึ่งทรัพยากรธรรมชาติ การผังเมือง การส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การพัฒนาการเกษตร หรือการอุตสาหกรรม การปฏิรูปที่ดิน หรือเพื่อประโยชน์สาธารณะอย่างอื่นและต้องชดเชยค่าทดแทนที่เป็นธรรมภายในเวลาอันควรแก่เจ้าของตลอดจนผู้ทรงสิทธิบรรดาที่ได้รับความเสียหายในการเวนคืนนั้น ตามที่กฎหมายบัญญัตินอกจากนี้ ทั้งนี้ เมื่อรัฐธรรมนูญเป็นกฎหมายสูงสุดของประเทศและกฎหมายใดจะขัดกับรัฐธรรมนูญไม่ได้ ดังนั้น ผู้ลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนโดยช่องทางของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนจะอ้าง มาตรา 43 ของกฎหมายส่งเสริมการลงทุนข้างต้น เพื่อโต้แย้งสิทธิหากรัฐต้องการโอนกิจการไม่ได้ ซึ่งในเรื่องการเวนคืนนี้ไทยก็ค่อนข้างสงวนสิทธิไว้เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ

อย่างไรก็ตาม มาตรา 44 พระราชบัญญัติส่งเสริมการลงทุน พ.ศ. 2520 ที่ว่า “รัฐจะไม่ประกอบกิจการขึ้นใหม่แข่งขันกับผู้ได้รับการส่งเสริม” โดยไม่ได้วางข้อยกเว้นไว้ นั่น ขณะที่ปรึกษาเห็นว่า หากเป็นกิจการที่ผู้ประกอบการไทยยังไม่สามารถแข่งขันได้ อาจก่อให้เกิดการผูกขาดโดยผู้ลงทุนต่างชาติที่ประกอบกิจการประเภทนั้น หรือ ไม่ก่อให้เกิดการแข่งขันในกิจการประเภทนั้นเลย ซึ่งทำให้เกิดผลเสียต่อผู้บริโภคได้

4. พิธีการศุลกากร

การดำเนินการด้านพิธีการศุลกากร ผู้นำเข้าสินค้าจะต้องชำระภาษีศุลกากรภายใน 2 วันนับแต่วันที่ได้รับ Bill of Entry โดยการประเมินของเจ้าหน้าที่ หากล่าช้ากว่ากำหนดจะต้องชำระดอกเบี้ยเพิ่มในอัตราร้อยละ 20 ต่อปี แม้อินเดียมีนโยบายการเปิดเสรีด้านการลงทุน และมีการลดภาษีลง แต่ปัญหาอื่น ๆ ก็ยังมีอยู่ เช่น ความล่าช้าของการดำเนินการ การร้องเรียนในเรื่องของการจัดหมวดหมู่สินค้า การตีความตีราคาไม่ถูกต้อง สำหรับภาษีศุลกากรสำหรับแร่ก็ได้รับการปรับลดลง เช่น ทองคำ ลดลงจาก 250 รูปี ต่อ 10 กรัม เป็น 100 รูปี ต่อ 10 กรัม และปัญหาการขออนุญาตนำเข้า ต้องใช้เวลาติดต่อก่อนหลายเดือนซึ่งอาจส่งผลเสียต่อกระบวนการนำเข้าเครื่องจักรหรือสินค้าทั่วไป อีกทั้งจำกัดปริมาณการนำเข้า

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าอินเดียได้ปรับลดภาษีศุลกากรลงในระดับหนึ่งแต่อินเดียก็ได้กำหนดให้มีการจัดเก็บภาษีศุลกากรเพิ่มพิเศษอีกร้อยละ 10 ของอัตราภาษีศุลกากรพื้นฐานสำหรับสินค้านำเข้าทุกชนิด ยกเว้นสินค้าประเภทผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม ทองคำและสินค้าเงิน รวมทั้งยังกำหนดเก็บภาษีตอบโต้และยังคงอัตราภาษีศุลกากรในระดับสูงกับสินค้า Consumer Goods และสินค้าสำเร็จรูปอื่นๆ

แม้อินเดียจะได้ลดภาษีศุลกากรลงแต่ก็ได้เพิ่มภาระภาษีศุลกากรพิเศษเข้ามาสำหรับสินค้านำเข้าทุกชนิดนอกจากนี้ยังคงนโยบายปกป้องอุตสาหกรรมภายในของอินเดีย ส่งผลต่อการเพิ่มการใช้มาตรการ Safeguard และ Anti dumping ต่อสินค้าไทยบางประเภท

โดยสรุปดังนั้นจะเห็นได้ว่านักลงทุนชาวไทยหรือต่างประเทศที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศอินเดียยังพบอุปสรรคในเรื่องของการขออนุญาตนำเข้า ปัญหาการเปรียบเทียบที่แตกต่างกันไปในแต่ละรัฐ ปัญหาการปกป้องอุตสาหกรรมบางประเภท ปัญหาการเก็บภาษีซ้ำซ้อนระหว่างรัฐบาลกลางและรัฐบาลท้องถิ่น รวมไปถึงอัตราภาษีที่ค่อนข้างสูง หรือแม้แต่ภาษีศุลกากรที่มีการกำหนดการจัดเก็บเพิ่มพิเศษแก่สินค้านำเข้าทุกประเภท รวมถึงการจัดเก็บภาษีอีกหลากหลายรูปแบบที่นักลงทุนต่างชาติจะต้องเสีย สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นอุปสรรคในการเข้ามาลงทุนในประเทศอินเดีย หากพิจารณาแล้วแม้ประเทศอินเดียจะได้มีนโยบายส่งเสริมการเข้ามาลงทุนจากต่างชาติมีการเปิดเขตเศรษฐกิจและให้สิทธิพิเศษแก่นักลงทุนต่างชาติก็ตาม แต่อินเดียยังมีปัญหาการปกป้องอุตสาหกรรมภายในสูงโดยมีมาตรการออกมาในหลายรูปแบบที่ทำให้เกิดอุปสรรคอย่างมากแก่ผู้ประกอบการ เช่น ภาษีในรูปแบบต่างๆ เป็นต้น

บทที่ 5

ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

บทที่ 5

ผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

ในการศึกษาผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน จะทำการศึกษาใน 3 กลุ่มประเทศ คือ กลุ่มประเทศที่ไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี และมีผลบังคับใช้แล้ว ได้แก่ จีน อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ กลุ่มประเทศที่ไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีแต่ยังไม่มีผลบังคับใช้ ได้แก่ ญี่ปุ่น บาห์เรน เปรู และสหรัฐอเมริกา ส่วนในกลุ่มสุดท้ายจะเป็นกรณีศึกษาของประเทศสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก สหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย และญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์ ซึ่งในแต่ละกลุ่มประเทศ จะทำการศึกษาทางการค้าและการลงทุนโดยรวม และทางการค้าและการลงทุนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ (จะทำการศึกษาเฉพาะพิกัด HS 26, 28-39, 72, 74, 76 และ 7108) ซึ่งผลการศึกษาเป็นดังนี้

5.1 กลุ่มประเทศที่ไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรี FTA และมีผลในการปฏิบัติแล้ว

ความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทย-จีน เป็นผลสืบเนื่องมาจากความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-จีน โดยที่ไทยและจีนได้ตกลงเร่งลดภาษีสินค้าผักและผลไม้ที่อยู่ภายใต้โปรแกรม Early Harvest Scheme (EHS) ของความตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียน-จีน สาระสำคัญของความตกลงครอบคลุมเรื่องการลดภาษี สินค้าผักและผลไม้ทุกรายการ (พิกัดศุลกากรตอนที่ 07-08) ระหว่างไทย-จีน เหลือร้อยละ 0 ทันทีภายในวันที่ 1 ตุลาคม 2546 โดยมีกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า กำหนดว่าให้สินค้าต้องผ่านกระบวนการผลิต โดยใช้วัตถุดิบในประเทศทั้งหมด (Wholly Obtained) ซึ่งไทยจะได้รับประโยชน์จากสินค้าส่งออกของไทยที่สำคัญ ได้แก่ มันเส้น มันอัดเม็ด ลำไย สับปะรด มะละกอ กุ้ง และทุเรียน และสินค้าที่ไทยนำเข้าจากจีนที่สำคัญ ได้แก่ แอปเปิ้ล แพร์ เกาลัด กระเทียม และเห็ด เป็นต้น

และหลังจากนั้นประเทศไทยและจีนไม่ได้ทำการเจรจาในลักษณะของทวิภาคี ทั้งนี้เนื่องจากประเทศจีนมีความสนใจที่จะทำการเจรจาการค้าในลักษณะของกลุ่มอาเซียนทั้งกลุ่มมากกว่าที่จะเฉพาะเจาะจงประเทศใดประเทศหนึ่งในอาเซียน จึงเป็นที่มาของการตกลงเขตการค้าเสรีอาเซียนจีน

5.1.1 ความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-จีน

(Framework Agreement on ASEAN - China Comprehensive Economic Cooperation and Agreement on Trade in Goods)

ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-จีนนั้นไม่ได้อยู่ในรูปของความตกลงแบบทวิภาคี หากแต่อยู่ในรูปของความตกลงแบบกลุ่มหรือพหุภาคี โดยจีนได้เข้ามาทำความตกลงเปิด

เจรจาการค้าเสรีกับประเทศสมาชิกอาเซียนทั้งกลุ่มซึ่งได้แก่ บรูไน กัมพูชา อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย พม่า ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทยและเวียดนามโดยอาเซียนกับจีน ได้ลงนามกรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน-จีน (Framework Agreement on ASEAN - China Comprehensive Economic Cooperation) เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2545 เพื่อเป็นกรอบและแนวทางสำหรับการเจรจาจัดตั้งเขตการค้าเสรี อาเซียน-จีน ที่ครอบคลุมทั้งเรื่องการเปิดเสรีการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และความร่วมมือทางเศรษฐกิจต่างๆ ต่อมาทั้งสองฝ่ายได้สามารถสรุปการเจรจาและลงนามในความตกลงเฉพาะด้านการค้าสินค้าระหว่างอาเซียน-จีนภายใต้กรอบความตกลงความร่วมมือทางเศรษฐกิจดังกล่าว (Agreement on Trade in Goods of the Framework Agreement on Comprehensive Economic Co-operation between the ASEAN and China) ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียน-จีน เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2547 ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการเปิดเสรีทางการค้าที่ไทยและจีนมีพันธกรณีร่วมกันแล้ว หรือมีผลใช้บังคับแล้วนั้น ได้แก่การเปิดเสรีทางการค้าสินค้าเท่านั้น ยังไม่รวมถึงการเปิดเสรีทางด้านอื่นๆ เช่น การค้าบริการ การลงทุน โดยในส่วนที่เป็นการค้าบริการ การลงทุน หรือความร่วมมือทางเศรษฐกิจอื่นๆ นั้น ซึ่งจีนยังคงสงวนท่าทีที่จะผลักดันให้มีการเปิดเสรีอย่างเต็มรูปแบบ แต่ไทยและจีนผูกพันที่จะเปิดเสรีและกำหนดรายละเอียดกันในอนาคตแต่ในขณะนี้เป็นแต่เพียงกรอบความตกลงการเปิดเสรีอย่างกว้างๆ เท่านั้น

5.1.1.1 ผลการศึกษา

1. เรื่อง “โครงการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน” งานศึกษาของคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เสนอ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ การศึกษาโครงการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีนมีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามและประเมินผลการเปิดเสรีที่ได้ดำเนินการไปแล้วภายใต้กรอบอาเซียน-จีนรวมทั้งที่กำลังจะเปิด เสรีต่อไป ประมวลผลประโยชน์ที่ไทยได้ รับจากการเปิดเสรีอาเซียน-จีนในส่วนที่ได้ดำเนินการไปแล้วและกำลังจะดำเนินการ ประมวลปัญหาและอุปสรรคต่อการส่งออกและการใช้ประโยชน์จากการเปิดเสรี ประเมินผลกระทบที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและกำลังจะเกิดขึ้นในอนาคต และเสนอแนะยุทธศาสตร์และแนวทางการแก้ไขปัญหา เพื่อให้ไทยได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีมากที่สุด

รายการสินค้าที่ทำการศึกษาประกอบไปด้วยสินค้าเกษตร ได้แก่ ชา ไม้ตัดดอก ขางพารา มันสำปะหลัง และสินค้าอุตสาหกรรม ได้แก่ เครื่องนุ่งห่ม เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ รองเท้าและเครื่องหนัง ยานยนต์และชิ้นส่วน เฟอร์นิเจอร์ เหล็ก และ

ผลิตภัณฑ์พลาสติกขั้นปฐม ปิโตรเคมี และผลิตภัณฑ์น้ำมัน อัญมณีและเครื่องประดับ กระจกและผลิตภัณฑ์และรวมถึงศูนย์กลางการกระจายสินค้าอีกด้วย

วิธีการศึกษาประกอบไปด้วยการวิเคราะห์เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยแบบจำลอง Global Trade Analysis Project (GTAP) version 6 และการวิเคราะห์เชิงคุณภาพ (Qualitative Analysis) ซึ่งผลการศึกษาเป็นดังนี้

การวิเคราะห์เชิงปริมาณพบว่า การค้าเสรีอาเซียน-จีน มิได้ส่งผลกระทบต่อตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาคของประเทศไทยมากนัก อย่างไรก็ตาม ผลของข้อตกลงฯ จะส่งผลให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นโดยรวมร้อยละ 0.13 ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศดังกล่าว จะเกิดขึ้นในช่วงที่มีการลดภาษีสำหรับกลุ่มสินค้าปกติเป็นหลัก นั่นคือ ระหว่างปี 2548-2553

เมื่อพิจารณาการส่งออกของประเทศไทยหลังเปิดการค้าเสรี พบว่า ประเทศไทยจะมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศจีนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 23.62 แต่ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยจะส่งออกไปยังกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศคู่ค้าอื่นในตลาดโลก ลดลงในอัตราร้อยละ 0.62 และอัตราร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ผลต่อภาวะการนำเข้าแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยจะมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีนเพิ่มขึ้นถึงอัตราร้อยละ 95.79 แต่จะนำเข้าลดลงจากกลุ่มประเทศอาเซียนและประเทศอื่นๆ ซึ่งอยู่ในอัตราร้อยละ 4.25 และ 2.92 ตามลำดับ

โดยสรุปแล้ว ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนจะทำให้ประเทศไทยมีการค้าขายกับกลุ่มประเทศอาเซียนลดลง ในขณะที่จะมีการค้ากับประเทศจีนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงการเบี่ยงเบนทางการค้าระหว่างประเทศที่จะเกิดขึ้นระหว่างประเทศไทย กลุ่มประเทศอาเซียนอื่นๆ ไปยังประเทศจีน นอกจากนี้ ผลโดยรวมของเขตการค้าเสรีจะทำให้ดุลการค้าของ ไทยต่อจีนเปลี่ยนแปลงลดลงกว่า 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยมีการเปลี่ยนแปลงดุลการค้าลดลงอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ช่วงของการลดภาษี

ตารางที่ 5.1 ผลกระทบสุทธิจากข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน ต่อภาวะการค้าระหว่างประเทศรายสินค้า

รายการตามภาคอุตสาหกรรม	อัตราการเปลี่ยนแปลง (%)		
	การส่งออก	การนำเข้า	ดุลการค้า
ยาง	39.2	95.4	285.7
พลาสติกและปิโตรเคมี	39.2	95.4	170.1
ยานยนต์	73.3	61.3	20.1
ไม้ตัดดอก	3.9	120.3	-0.7
ชา	21.7	120.2	-1.4
มันสำปะหลัง	-2.1	1.0	-2.9
กระดาษ	1.3	134.9	-22.0
ไหมดิบ	62.2	193.9	-22.9
อัญมณีและเครื่องประดับ	88.6	36.8	-45.6
เฟอร์นิเจอร์	22.2	178.6	-88.2
รองเท้า	94.2 1	268.5	-132.0
เครื่องใช้ไฟฟ้า	5.9	41.3	-370.9
เครื่องนุ่งห่ม	229.2	400.0	-372.4
เหล็ก	7.4	71.0	-557.4

ตัวแปรทางเศรษฐกิจมหภาค

ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน จะส่งผลให้การลงทุนที่แท้จริงของประเทศไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นอัตราร้อยละ 2.0 โดยเป็นผลสืบเนื่องมาจากช่วงที่มีการลดภาษีสำหรับกลุ่มสินค้าปกติเป็นหลัก นั่นคือ ระหว่างปี 2548-2553 ส่งผลให้โดยรวมแล้ว ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.13 ระหว่างปี 2548 ถึงปี 2561

ในส่วนของอัตราผลตอบแทนปัจจัยการผลิต ซึ่งได้แก่ ค่าจ้างแรงงาน และผลตอบแทนผู้ประกอบการ จะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้ภาคเอกชน มีการเติบโตเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.35 ซึ่งเป็นอัตราที่สูงกว่าการเพิ่มขึ้นของระดับราคาสินค้า ดังนั้น ประเทศไทยจะมีสวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้นจากการทำข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน สูงถึง 231.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ทั้งนี้ จากการเพิ่มขึ้นของสวัสดิการสังคมดังกล่าว เป็นผลสืบเนื่องมาจากการลดภาษีในสินค้ากลุ่มปกติมากกว่าการลดภาษีในสินค้ากลุ่มอ่อนไหว

ภาพรวมแนวโน้มภาวะการค้าระหว่างประเทศ

ข้อตกลงการค้าเสรีฯ จะส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าสุทธิของประเทศไทยเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 2.0 ในขณะที่ปริมาณการส่งออกสุทธิจะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราที่น้อยกว่า คือในอัตราร้อยละ 1.1 ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาถึงภาวะกระแสการค้าระหว่างประเทศจะพบว่า ข้อตกลงการค้าเสรี อาเซียน-จีน จะทำให้ประเทศไทยมีการค้าขายกับกลุ่มประเทศอาเซียนลดลง ในขณะที่จะมีการค้ากับประเทศจีนเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก แสดงให้เห็นถึงการเบี่ยงเบนทางการค้าระหว่างประเทศที่จะเกิดระหว่างประเทศไทย กลุ่มประเทศอาเซียนอื่นๆ ไปยังประเทศจีนต่อภาวะการค้าระหว่างประเทศ ของไทยและจีน ประเทศไทยจะนำเข้าสินค้าจากจีนมีมูลค่าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 95.8 ซึ่งมีค่ามากกว่าตัวเลขการส่งออกที่จะมีมูลค่าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 23.6 ส่งผลให้โดยรวมแล้วประเทศไทยจะมีการขาดดุลการค้ากับประเทศจีนเพิ่มขึ้น 2,095 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ทั้งนี้ การขาดดุลที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการนำเข้าผลิตภัณฑ์สิ่งทอ และสินค้าทุน เช่น เครื่องจักร อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผลิตภัณฑ์โลหะจากประเทศจีนที่เพิ่มมากขึ้น

ตารางที่ 5.2 ผลกระทบของการลดอัตราภาษีจากการทำเขตการค้าเสรีในแต่ละช่วงปีที่ทำการศึกษา

ตัวแปร	Normal Track				Sensitive Track			Overall
	2548	2550	2552	2553	2555	2558	2561	
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ณ ราคาตลาด (Real GDP (market prices)) (%)	0.02	0.04	0.05	0.02	0	0	0	0.13
การลงทุนที่แท้จริง (Real investment) (%)	0.17	0.33	0.58	0.52	0.1	0.01	0.29	2.02
รายได้ส่วนบุคคล (Personal Income) (%)	0.08	0.07	0.13	0.09	-0.03	0	0.02	0.35
สวัสดิการทางสังคม (Welfare) (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	51.01	57.17	78.17	43.49	-8.63	-0.9	10.85	231.12
อัตราเงินเฟ้อ (Price of GDP (market price)) (%)	0.05	0.02	0.06	0.06	-0.03	0	0.02	0.17
ราคาปัจจัยพื้นฐาน (Average price of primary factor) (%)	0.09	0.12	0.21	0.2	0.02	0	0.07	0.71
อัตราค่าจ้างของแรงงานไม่มีทักษะ (Unskilled Labour wage rate) (%)	0.09	0.11	0.22	0.21	0.02	0	0.07	0.72
อัตราค่าจ้างของแรงงานมีทักษะ (Skilled Labour wage rate) (%)	0.08	0.11	0.2	0.18	0.01	0	0.07	0.65
ค่าเช่าของทุน (Rental price of capital) (%)	0.09	0.13	0.25	0.23	0.03	0	0.09	0.82
ปริมาณการส่งออก (Export volumes) (%)	0.06	0.17	0.31	0.28	0.14	0.02	0.09	1.07

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ตารางที่ 5.2 ผลกระทบของการลดอัตราภาษีจากการทำเขตการค้าเสรีในแต่ละช่วงปีที่ทำการศึกษา (ต่อ)

ตัวแปร	Normal Track				Sensitive Track			
	2548	2550	2552	2553	2555	2558	2561	Overall
ปริมาณการนำเข้า (Import volumes) (%)	0.15	0.31	0.57	0.54	0.2	0.03	0.21	2.03
ดุลการค้า (Trade Balance) (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	-19.1	-56.1	-101.4	-97.8	-29.3	-4	-60.6	-368.3

ตารางข้างต้นแสดงผลกระทบของการลดอัตราภาษีจากการทำเขตการค้าเสรีในแต่ละช่วงปีที่ทำการศึกษา โดยตัวเลขในตารางหมายถึงการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละ หรือ ล้านเหรียญสหรัฐฯ เทียบกับปีฐานก่อนหน้า และหลักสุดท้ายของตารางคือการเปลี่ยนแปลงโดยเปรียบเทียบปีสุดท้ายที่ทำการศึกษา (2561) กับปีฐานปีแรก (2547)

ตารางที่ 5.3 ผลกระทบจากข้อตกลงการค้าเสรี อาเซียน-จีน ต่อภาวะการค้าต่างประเทศ

ประเทศผู้ส่งออก	ประเทศผู้นำเข้า				
	ASEAN	จีน	ไทย	ประเทศอื่นๆ	รวม
ASEAN		21.78	-4.25	-0.95	0.42
จีน	18.53		95.79	-0.66	0.94
ไทย	-0.62	23.62		-0.26	1.2
ประเทศอื่นๆ	-0.3	-2.92	-2.92		-0.03
รวม	0.52	2.02	-0.04	-0.04	

หมายเหตุ: การเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละ เปรียบเทียบระหว่างปี 2561 และปีฐาน (2547) คำนวณจากมูลค่าการส่งออกของประเทศต่างๆ ซึ่งอาจไม่ตรงกับมูลค่าการนำเข้า เนื่องจากมูลค่าการนำเข้างดงกล่าวบันทึกโดยไม่รวมค่าใช้จ่ายในการขนส่งและค่าประกันภัยในแบบจำลอง ตารางข้างต้นแสดงอัตราการเปลี่ยนแปลงเป็นร้อยละของมูลค่าการส่งออกของแต่ละประเทศ เปรียบเทียบระหว่างปีสุดท้ายที่ทำการศึกษา (2561) กับปีฐานปีแรก (2547)

ตารางที่ 5.3 แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากข้อตกลงการค้าเสรี อาเซียน-จีน ต่อภาวะและทิศทางการค้าระหว่างประเทศ ของประเทศไทย กลุ่มประเทศอาเซียน ประเทศจีน และประเทศอื่นๆ

เมื่อพิจารณาการส่งออกของประเทศไทยหลังเปิดการค้าเสรี พบว่า ประเทศไทยจะมีการส่งออกสินค้าไปยังประเทศจีนเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 23.62 แต่ในขณะเดียวกัน ประเทศไทยจะส่งออกไปยัง กลุ่มประเทศอาเซียน และ ประเทศอื่นๆ ลดลงในอัตราร้อยละ 0.62 และ อัตราร้อยละ 0.26 ตามลำดับ ผลต่อภาวะการนำเข้า แสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยจะมีการนำเข้าสินค้าจากประเทศจีนเพิ่มขึ้นถึงอัตราร้อยละ 95.79 แต่จะนำเข้าลดลงจากกลุ่มประเทศอาเซียน และประเทศอื่นๆ ซึ่งอยู่ในอัตราร้อยละ 4.25 และ 2.92 ตามลำดับ สำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียนอื่นๆ นั้น จะมีการ

ส่งออกเพิ่มขึ้น โดยรวมในอัตราร้อยละ 0.42 สืบเนื่องมาจากการส่งออกไปยังประเทศจีนที่เพิ่มขึ้น ในอัตราร้อยละ 21.78 เป็นหลัก

สำหรับการนำเข้าก็จะมีเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ 0.52 ใกล้เคียงกับการเพิ่มขึ้นของสินค้าส่งออก โดยจะเป็นการนำเข้าจากประเทศจีนที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 18.53 อย่างไรก็ตาม ผลการศึกษาแสดงให้เห็นถึงข้อสังเกตที่น่าสนใจประการหนึ่งคือ การส่งออกของกลุ่มประเทศอาเซียนอื่นไปยังประเทศจีนจะมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นในอัตราที่มากกว่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้น

ด้านผลกระทบสุทธิที่มีต่อภาวะการค้าระหว่างประเทศรายสินค้าเมื่อพิจารณาตามเกณฑ์การเปลี่ยนแปลงดุลการค้า พบว่า สามารถแบ่งกลุ่มตามระดับของผลกระทบได้ 4 กลุ่ม นั่นคือ

กลุ่มที่ 1 สินค้าที่จะมีการเปลี่ยนแปลงดุลการค้าเพิ่มขึ้น

เมื่อข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนมีผลบังคับใช้เต็มรูปแบบในปี 2561 สินค้าที่ประเทศไทยจะได้ดุลการค้าเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น คือ ยาง พลาสติกและปิโตรเคมี และ ยานยนต์ ซึ่งมีมูลค่าดุลการค้าที่เพิ่มเท่ากับ 285.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ 170.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 20.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

กลุ่มที่ 2 สินค้าที่ได้รับผลกระทบจากการเปิดเสรีเพียงเล็กน้อย

เมื่อวิเคราะห์จากมูลค่าดุลการค้า กลุ่มสินค้าที่ประเทศไทยจะได้รับผลกระทบจากข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีนเพียงเล็กน้อยประกอบไปด้วย ไม้ตัดดอก (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 0.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) ชา (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 1.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และมันสำปะหลัง (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 2.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

กลุ่มที่ 3 สินค้าที่จะมีการเปลี่ยนแปลงดุลการค้าลดลง

สินค้าที่ประเทศไทยจะมีการขาดดุลการค้ากับประเทศจีนมากยิ่งขึ้น ประกอบไปด้วย กระดาษ ไหมดิบ อัญมณี และเครื่องประดับ และเฟอร์นิเจอร์ โดยมูลค่าดุลการค้าจะเปลี่ยนแปลงลดลงอยู่ระหว่าง 22 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 88.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

กลุ่มที่ 4 สินค้าที่จะมีการเปลี่ยนแปลงดุลการค้าลดลงอย่างมาก

ข้อตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน จะส่งผลให้ประเทศไทยมีการขาดดุลการค้ากับประเทศจีนอย่างมากในกลุ่มสินค้าที่ประเทศจีนมีความได้เปรียบทางการผลิตและความสามารถในการแข่งขันสูง ได้แก่ สินค้าเหล็ก (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 557.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เครื่องนุ่งห่ม (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 372.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) เครื่องใช้ไฟฟ้าและ

อิเล็กทรอนิกส์ (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 370.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ) และ รองเท้า (มูลค่าดุลการค้าเปลี่ยนแปลงลดลง 132.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ)

5.1.1.2 ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. การลดอัตราภาษีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทย-จีน

การลดและยกเลิกภาษีศุลกากรจะใช้อัตราภาษีที่เก็บจริงโดยจะรวมถึงสินค้าทุกรายการที่ไม่ได้อยู่ในหมวด 01-08 ตาม Early Harvest Scheme ที่ได้กล่าวไปแล้ว โดยจะแบ่งสินค้าทั้งหมดออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ 1) การลดภาษีสินค้าปกติ และ 2) การลดภาษีสินค้าอ่อนไหว

1) สินค้าปกติ (Normal Track) : กำหนดให้ลดอัตราภาษีที่สูงกว่าร้อยละ 20 ให้เหลือร้อยละ 20 ในวันที่ 1 มกราคม 2548 ส่วนภาษีที่มีอัตราต่ำกว่าร้อยละ 20 ให้ลดอัตราภาษีลงตามลำดับ และอัตราภาษีของสินค้าทั้งหมดจะต้องลดลงเหลือร้อยละ 0 ภายในวันที่ 1 มกราคม 2553 (5 ปี) พร้อมทั้งให้สินค้าจำนวน 150 รายการได้รับความยืดหยุ่นให้ลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ได้ถึงปี 2555 (7 ปี) รวมทั้งให้เพิ่มสินค้าที่จะมีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 0-5 จากจำนวนร้อยละ 40 ในปี 2548 เป็นร้อยละ 60 ในปี 2550 โดยสินค้าประเภทแร่ส่วนใหญ่จะถูกระบุไว้ในตารางสินค้าปกติของไทยแต่กำหนดให้ภานำเข้าอยู่ที่ร้อยละ 1 ในปี 2550 และให้ลดลงเหลือศูนย์ในปี 2551

2) สินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track) : จะมีได้ไม่เกิน 400 รายการและไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าการนำเข้า โดยกำหนดให้ลดอัตราภาษีเหลือร้อยละ 20 ในปี 2555 และมีอัตราภาษีสุดท้ายอยู่ที่ร้อยละ 0-5 ในปี 2561 ส่วนสินค้าอ่อนไหวสูง (Highly Sensitive Track) ได้ตกลงในเบื้องต้นที่จะกำหนดไม่ให้เกินร้อยละ 40 หรือ 100 รายการของสินค้าอ่อนไหวทั้งหมด โดยต้องเลือกหลักเกณฑ์ที่มีจำนวนรายการน้อยกว่า และลดอัตราภาษีเหลือร้อยละ 50 ในปี 2558

2. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับจีน

ภาพรวมการค้า การค้าระหว่างไทยกับจีน ในช่วงก่อนการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา โดยในปี 2545 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 364,298.22 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544 ถึงร้อยละ 24.65 ตลอดเวลาที่ผ่านมาตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2545 ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับจีนมาโดยตลอด โดยในปี 2545 ขาดดุลการค้าถึง 59,114 ล้านบาท และเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันในปี 2546 ไทยเริ่มขาดดุลการค้าลดลงเหลืออยู่ที่ 15,013 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในปี 2549 ไทยกลับมาขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นอย่างมาก โดยขาดดุลถึง 70,408 ล้านบาท โดยประเทศไทยมีการนำเข้าจากประเทศ

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

จีนมีมูลค่าสูงถึง 515,704.85 ล้านบาท ในขณะที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศจีนเพียง 445,296.42 ล้านบาท

สำหรับสินค้าส่งออกหลักของไทยไปจีน ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา เคมีภัณฑ์ เม็ดพลาสติก แผงวงจรไฟฟ้า น้ำมันดิบ และผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง เป็นต้น

ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์ เครื่องใช้ไฟฟ้าในบ้าน ผ้าฝ้าย สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ เป็นต้น

ตารางที่ 5.4 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับ จีน

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	147,650.60	-	72,844.11	-	74,806.49	-	-1,962.38
2542	165,163.61	11.86	70,569.79	-3.12	94,593.82	26.45	-4,024.03
2543	248,977.94	50.75	113,278.08	60.52	135,699.85	43.46	-2,421.77
2544	292,265.38	17.39	127,205.17	12.29	165,060.21	21.64	-37,855.03
2545	364,298.22	24.65	152,591.67	19.96	211,706.56	28.26	-59,114.89
2546*	487,129.34	33.72	236,057.84	54.7	251,071.50	18.59	-15,013.67
2547	615,415.43	26.34	285,753.83	21.05	329,661.60	31.3	-43,907.78
2548	816,396.58	32.66	367,405.39	28.57	448,991.19	36.2	-81,585.79
2549	961,001.26	17.71	445,296.42	21.2	515,704.85	14.86	-70,408.43

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับ จีน (วันที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2546)

ภาพรวมการลงทุน เขตการค้าเสรีอาเซียน-จีนในด้านการลงทุน ยังอยู่ในระหว่างการเจรจา ซึ่งมีหัวข้อในการเจรจา เช่น การลงทุนเกษตรกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศ การพัฒนาภูมิแม่ น้ำ โขง ทรัพยากรมนุษย์ การยอมรับมาตรฐาน สินค้าร่วม และการปกป้องทรัพย์สินทางปัญญา เป็นต้น แต่ทั้งนี้ อาเซียนและจีนต่างเป็นที่หมายหลักและเป็นคู่แข่งกัน สำหรับการลงทุนจากต่างประเทศ (Foreign Direct Investment) มากกว่าที่จะลงทุนซึ่งกันและกัน

นอกจากนั้น การลงทุนของจีนมายังอาเซียนไม่สม่ำเสมอ โดยในปี 2539 การลงทุนจากจีนเท่ากับ 127 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่ง ลดลงเหลือ 49 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2540 ก่อนจะเพิ่มสูงมากถึง 302 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2541 และลดลงเหลือ 33.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2546 ซึ่งเฉลี่ยโดยรวมแล้ว การลงทุนจากจีนมายังอาเซียนระหว่างปี 2538-2546 อยู่ที่ 108 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ต่อปี เทียบแล้วน้อยกว่าร้อยละ 0.5 ของเงินทุนต่างประเทศทั้งหมดมายังอาเซียนต่อปี สาเหตุหนึ่งที่ทำให้การลงทุนของจีนในอาเซียนลดลง เนื่องจากจีนสามารถดึงดูดการลงทุนจากต่างประเทศมากขึ้นจากการที่เศรษฐกิจภายในประเทศเข้มแข็งขึ้น และการเข้าเป็นสมาชิกของจีนในองค์การการค้าโลก (World Trade Organization) อย่างไรก็ตาม ในปัจจุบัน จีนมีนโยบายส่งเสริมการลงทุนของจีนในต่างประเทศ รวมทั้งในอาเซียนมากขึ้น

อย่างไรก็ตาม ถ้าหากพิจารณาการลงทุนระหว่างประเทศไทยและจีนแล้ว จะพบว่ามูลค่าการลงทุนของจีนในไทยที่ผ่านมานั้น ไม่ได้มากนักเมื่อทำการเปรียบเทียบกับประเทศอื่น กล่าวคือ จีนเข้ามาทำการลงทุนในประเทศไทยโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2541-2549 ประมาณ 225.03 ล้านบาท และถ้าหากพิจารณามูลค่าการลงทุนของจีนในประเทศไทยที่เพิ่มสูงที่สุด พบว่าอยู่ในปี 2546 ที่มีการลงทุนจากจีนในไทยเป็นมูลค่า 984.1 ล้านบาท

ตารางที่ 5.5 มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับจีน

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนของจีนในไทย (ล้านบาท)	มูลค่าการลงทุนของไทยในจีน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2541	217.2	194.00
2542	-81.2	205.38
2543	305.2	148.32
2544	-110.1	203.59
2545	900.8	195.91
2546*	984.1	187.72
2547	-153.4	173.52
2548	-48.8	180.32
2549	11.5	97.68

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand)

สำนักงานสถิติแห่งชาติประเทศจีน (National Bureau of Statistics of China)

3. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับจีน

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

สำหรับการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับจีน มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2542 เป็นต้นมาจนถึงปัจจุบัน โดยในปี 2542 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับจีน มีมูลค่าการค้ารวม 22,134 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 138,606.41 ล้านบาทในปี 2549 ซึ่งถือว่าเป็นการเพิ่มสูงขึ้นอย่างมาก และหากพิจารณาอัตราการขยายตัวจะพบว่า มูลค่าการค้ามีอัตราการขยายตัวในอัตราที่ชะลอตัวลงตั้งตั้งแต่ปี 2547 ทั้งนี้เนื่องจากการชะลอตัวลงของการนำเข้าจากประเทศจีนเป็นสำคัญ (ตารางที่ 5.6)

ตารางที่ 5.6 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับ จีน

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	22,134.96	-	5,020.73	-	17,114.23	-	-12,093.51
2543	30,876.95	39.49	7,360.41	46.6	23,516.53	37.41	-16,156.12
2544	29,878.43	-3.23	8,052.42	9.4	21,826.01	-7.19	-13,773.59
2545	41,386.31	38.52	13,325.58	65.49	28,060.74	28.57	-14,735.16
2546*	47,824.67	15.56	22,420.33	68.25	25,404.34	-9.47	-2,984.01
2547	77,175.79	61.37	21,912.54	-2.26	55,263.26	117.53	-33,350.72
2548	117,438.21	52.17	34,738.65	58.53	82,699.57	49.65	-47,960.92
2549	138,606.41	18.02	54,144.85	55.86	84,461.56	2.13	-30,316.71

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับ จีน (วันที่ 1 เดือนตุลาคม พ.ศ.2546)

ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 28-39, 74, 72, 76 และ 7108

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ของไทย

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากไทยไปยังจีนมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2542 เป็นต้นมา ทั้งนี้เนื่องจากประเทศจีนต้องการแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่เพื่อทำการสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน เพื่อรองรับอัตราการขยายตัวทางด้านเศรษฐกิจ ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่จากต่างประเทศเป็นจำนวนมาก ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงอัตราการขยายตัวของส่งออกของไทยเกี่ยวกับแร่และผลิตภัณฑ์แร่จะพบว่า มีอัตราการขยายตัวสูงกว่าร้อยละ 50 ในปี 2548 และ 2549 (ตารางภาคผนวกที่ 2) โดยแร่และผลิตภัณฑ์

จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปได้แก่ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม รองลงมาได้แก่ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ และเหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ของไทย

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นนับแต่ปี 2542 เป็นต้นมา โดยในปี 2547 ประเทศไทยนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ขยายตัวมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 117.53 เมื่อเทียบกับปี 2546 โดยมีมูลค่า 55,263.26 ล้านบาท และในปี 2549 มูลค่าการนำเข้าจากจีนมีถึง 84,461.56 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 2.13 เมื่อเทียบกับปี 2548 โดยแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 คือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม และทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ (ตารางภาคผนวกที่ 2)

5.1.1.3 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน

จากผลการศึกษาเรื่อง โครงการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีทางการค้าอาเซียน-จีน ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวได้กล่าวถึงผลกระทบทางด้านภาพรวมของผลกระทบ และอุตสาหกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีของอาเซียนกับจีน ที่มีผลกระทบต่อประเทศไทย กับผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน ซึ่งผลการศึกษาเปรียบเทียบเป็นดังนี้

ตารางที่ 5.7 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทยกับจีน

ประเด็น	ผลการศึกษา	ผลที่เกิดขึ้นจริง					เฉลี่ย
		2545	2546*	2547	2548	2549	
1.มูลค่าการค้ารวม (%)	เพิ่มขึ้น	24.65	33.72	26.34	32.66	17.71	27.02
2.มูลค่าการส่งออก (%)	เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.62	19.96	54.7	21.05	28.57	21.2	29.10
3.มูลค่าการนำเข้า (%)	ลดลงร้อยละ 95.79	28.26	18.59	31.3	36.2	14.86	25.84
4.ดุลการค้า (ล้านบาท)	ลดลง	-59,114.89	-15,013.67	-43,907.78	-81,585.79	-70,408.43	-54,006.11
5.การลงทุน (%)	เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.0	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ : คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

1. มูลค่าการค้ารวม มูลค่าการค้ารวมระหว่างไทยกับจีน ในช่วงก่อนการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด และมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งถ้าหากพิจารณาตั้งแต่ปี 2546 ถึง 2549 จะพบว่าประเทศไทยมีมูลค่าการค้ารวมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 27.02 และมีการขยายตัวอย่างต่อเนื่อง นั่นย่อมแสดงให้เห็นว่าแนวโน้มมูลค่าการค้าของไทยน่าจะเพิ่มสูงขึ้นได้หากมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับจีน

2. มูลค่าการส่งออก จากผลการศึกษาคาดว่าถ้าหากมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับจีน จะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งออกไปยังจีนได้สูงถึงร้อยละ 23.62 และถ้าหากพิจารณาผล ณ ปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าการส่งออกของไทยไปยังจีนนั้นมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2546-2549 มีอัตราการขยายตัวแล้วถึงร้อยละ 29.10 ดังนั้น หากไทยมีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนกับจีน จึงคาดว่าจะมีมูลค่าการค้าระหว่างกันมากขึ้นได้

3. มูลค่าการนำเข้า จากผลการศึกษาเชื่อว่าปริมาณการนำเข้าจากจีนของไทยจะมีแนวโน้มลดลงหากมีการเปิดเสรีทางการค้ากันในหลายรายการ โดยผลการศึกษาคาดว่ามูลค่าการนำเข้าจะลดลงร้อยละ 95.79 แต่ผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบันก่อนที่จะทำการเปิดเสรีกันเต็มรูปแบบนั้นไทยมีการนำเข้าจากจีนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้จากอัตราการขยายตัวโดยเฉลี่ยนับตั้งแต่ปี 2546 -2549 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 25.84

4. ดุลการค้า ตลอดเวลาที่ผ่านมาไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้ากับจีนมาโดยตลอด โดยในปี 2545 ขาดดุลการค้าถึง 59,114.89 ล้านบาท และเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันในปี 2546 ไทยเริ่มขาดดุลการค้าลดลงเป็นมูลค่า 15,013.67 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ในปี 2549 ไทยกลับมาเสียเปรียบดุลการค้าเพิ่มขึ้นอีกครั้งหนึ่ง และมีการขาดดุลการค้ากับจีนถึง 70,408.43 ล้านบาท โดยเฉลี่ยแล้วไทยขาดดุลการค้ากับจีนตั้งแต่ปี 2546-2549 ประมาณ 54,006.11 ล้านบาท ดังนั้นหากมีการเปิดเสรีทางการค้าจึงจำเป็นที่ไทยจะต้องหาแนวทางป้องกันการไหลเข้ามาของสินค้าจากจีน

5.1.2 ความตกลงการค้าเสรีไทยกับอินเดีย

(Framework Agreement for Establishing Free Trade Area between the Republic of India and the Kingdom of Thailand)

ไทยและอินเดียได้ลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการจัดตั้งเขตการค้าเสรี (FTA) ไทยกับอินเดีย เมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2546 โดยสาระสำคัญของกรอบความตกลงฯ ไทยกับอินเดียจะครอบคลุมการเปิดเสรีทั้งในด้านการค้าสินค้า การค้าบริการและการลงทุน รวมทั้งส่งเสริมความร่วมมือในด้านต่างๆ โดยกรอบความตกลงนี้เป็นการกำหนดแนวทางอย่างกว้างๆ สำหรับประเทศคู่ภาคีเพื่อจัดให้มีการลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทย-อินเดียในรายละเอียดต่อไป นอกจากนี้การกำหนดแนวทางแล้ว กรอบความตกลงนี้ยังมีผลให้ไทยและอินเดียมีความผูกพันในการลด/ยกเลิกภาษีสำหรับสินค้าบางชนิดที่อยู่ภายใต้โปรแกรม Early Harvest Scheme (EHS) เช่นเดียวกับกรอบความตกลงฯ เอเชีย-จีนด้วย

5.1.2.1 ผลการศึกษา

โครงการศึกษากลยุทธ์การเจรจาเขตการค้าเสรีไทยกับอินเดีย จัดทำโดยสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยรามคำแหง ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวิเคราะห์หาผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของการเปิด FTA ไทย-อินเดีย ที่มีต่อสินค้าและบริการทั้งของไทยและอินเดีย ปัจจัยอันเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดประโยชน์จากความตกลง FTA ไทยกับอินเดีย ประกอบกับเป็นแนวทางที่ฝ่ายไทยและอินเดียจะต้องดำเนินการต่อไปเพื่อให้มีความสอดคล้องของการเจรจาจัดทำ FTA ไทยกับอินเดีย กับนโยบายการค้าระหว่างประเทศของไทย รวมทั้งแนวทางความร่วมมือสาขาต่างๆ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเจรจาอันก่อให้เกิดประโยชน์ต่อเศรษฐกิจของไทยโดยรวม โดยคำนึงถึงหลักกฎหมายเศรษฐกิจระหว่างประเทศและกฎหมายการค้าอื่นที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งนโยบายรัฐและศักยภาพการแข่งขันของประเทศ

ผลการศึกษาพบว่าความตกลงเขตการค้าเสรีไทยกับอินเดียจะส่งผลกระทบต่อไทยในทางบวก หากว่ามีการดำเนินการและบรรลุตามเป้าหมายของความตกลง และไทยมีโอกาสดำเนินการเลือกสินค้าและบริการที่ไทยมีศักยภาพมากกว่าในการเปิดตลาดนั้นๆ ได้เพราะจะส่งผลให้เกิดโอกาสในการขยายตลาดของผู้ประกอบการไทยได้อย่างมากเนื่องจากอินเดียมีประชากรจำนวนมากกว่าพันล้านคนและอินเดียเป็นตัวเชื่อมกับประเทศนอกกลุ่มทั้งในภูมิภาคเอเชียและภูมิภาคอื่นทั่วโลก ประโยชน์ที่ไทยได้รับจากความตกลงอย่างเห็นได้ชัดก็คือ การลดต้นทุนการผลิตและราคาสินค้า หากทั้ง 2 ประเทศมีความร่วมมือกันในการพัฒนาและถ่ายทอดเทคโนโลยีและบุคลากรจะยิ่งเสริมศักยภาพให้แก่ผู้ประกอบการของทั้งสองฝ่าย

สินค้านำเข้าจากอินเดียมายังไทย ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรมประเภทเหล็ก เหล็กแผ่น ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม เครื่องมือเครื่องใช้และเคมีภัณฑ์ซึ่งมีศักยภาพในการเติบโตสูงเนื่องจากอินเดียมีเทคโนโลยีที่ใช้ในการผลิตได้อย่างมีคุณภาพและราคาถูกลงและมีการนำเข้าเพื่อใช้เป็นปัจจัยในการผลิตของอุตสาหกรรมของไทย และสินค้าอุตสาหกรรมอีกประเภทหนึ่งที่มีการนำเข้าในสัดส่วนที่สูงแต่มีอัตราการเติบโตไม่มากนัก ได้แก่ เพชร พลอยหลายประเภทที่ใช้ทำเครื่องประดับ หรือนำเข้ามาเพื่อเจียรระไนและส่งออก

สินค้าส่งออกจากไทยไปอินเดีย ส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรมประเภทเครื่องใช้ไฟฟ้า เครื่องปรับอากาศชิ้นส่วนยานยนต์ เหล็กสแตนเลส ผลิตภัณฑ์พลาสติกและเครื่องประดับเพชร พลอยและสินค้าอุตสาหกรรมขนาดเล็ก

สินค้าอุตสาหกรรมที่สำคัญ ซึ่งไทยมีโอกาสในการขยายตัวได้ดี คือสินค้าประเภทอุปกรณ์รถยนต์ เนื่องจากอินเดียมีความต้องการในการใช้รถยนต์เพิ่มขึ้นอย่างมากแม้ว่าจะมีการใช้ชิ้นส่วนอุปกรณ์ภายในประเทศแต่ก็ยังไม่เพียงพอต่อการบริโภคและเครื่องใช้และอุปกรณ์ไฟฟ้าซึ่งไทยมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่าอินเดียเนื่องจากลดภาษีนำเข้าวัตถุดิบแต่อาจถูกจัดเป็นประเภทสินค้าอ่อนไหว (Sensitive product) เนื่องจากผู้ผลิตอินเดียอาจร้องขอให้มีการปกป้องอุตสาหกรรมภายในประเทศ หรือร้องขอให้รัฐปฏิบัติอย่างเท่าเทียมกับไทยในด้านภาษีนำเข้าวัตถุดิบ

จากผลการศึกษาของโครงการศึกษากลยุทธ์การเจรจาเขตการค้าเสรีไทยกับอินเดียสามารถสรุปได้ดังนี้

ไทยและอินเดียมีการค้าสินค้านับรวมกัน 4,911 ประเภทในระบบ HS 10 digits ซึ่งในจำนวนนี้เป็นสินค้าที่ต้องแข่งขันกัน 2,195 ประเภท ไทยนำเข้าฝ่ายเดียว 1,662 ประเภท และไทยส่งออกฝ่ายเดียว 1,054 ประเภท

- มูลค่าการค้ามีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 19.93 ในปี 2546 โดยลดลงจากช่วงเดียวกันของปี 2545 ประมาณร้อยละ 36
- ในโครงสร้างการค้าสินค้าอุตสาหกรรมมีสัดส่วนร้อยละ 90.3 ของการค้าทั้งหมดและมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 23.15 ซึ่งไทยและอินเดียมีอัตราใกล้เคียงกัน
- การวิเคราะห์ได้จำแนกศักยภาพสินค้าออกได้เป็น 6 กลุ่ม คือ Star 1 และ 2, Cash Cow, Question Mark 1 และ 2, Dog

ตารางที่ 5.8 การวิเคราะห์ศักยภาพสินค้าของไทยและอินเดีย

ศักยภาพ	สัดส่วนของการค้า	อัตราการเติบโต	เสถียรภาพการเติบโต	หมายเหตุ
Star 1	สูง	สูงมาก	ดี -> ดีมาก	ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เกิดขึ้นใหม่ในช่วงปี2542-2546
Star 2	สูงมาก	สูง	ดี	ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีอยู่เดิมในตลาดแต่ยังเติบโต
Cash Cow	สูง สูงมาก	ต่ำ	ดี -> ไม่ดี	ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีอยู่เดิมในตลาด แต่เติบโตลดลง
Question Mark 1	ต่ำ	สูงมาก	ดี -> ดีมาก	ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เกิดขึ้นใหม่ในระยะ 2-3 ปีหลัง
Question Mark 2	ต่ำ	สูง	ดี	ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่เกิดขึ้นใหม่ในระยะ 2-3 ปีหลัง
Dog	ต่ำ	ต่ำ	ดีมาก-> ไม่ดี	สินค้าที่อัตราการเติบโตติดลบ

สินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออกไปยังอินเดียอยู่ในกลุ่ม Star 1 Star 2 และ Cash Cow มี 1,083 ประเภท หรือ 1 ใน 3 ของจำนวนสินค้าส่งออกทั้งหมดในระดับ HS 10 Digits แต่มีมูลค่ารวมกันถึงร้อยละ 99 ของมูลค่าการส่งออก

สินค้ากลุ่ม Star 2 เป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดมีสินค้า 371 ประเภท มีตลาดส่งออกมั่นคงและมีการเติบโตดีพอสมควรแต่ค่อนข้างขาดเสถียรภาพเป็นสินค้าเกษตรกรรมเพียง 27 ประเภท มีมูลค่าร้อยละ 3.1 ส่วนที่เหลือเป็นสินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าร้อยละ 58.7 เช่น ชิ้นส่วนยานยนต์ ยางรถยนต์ ยางธรรมชาติ และเชมพู

สินค้ากลุ่ม Star 1 มี 310 ประเภท เป็นสินค้าส่งออกใหม่และมีแนวโน้มของการเติบโตสูงส่วนใหญ่เป็นสินค้าอุตสาหกรรมซึ่งมีจำนวน 278 ประเภท เป็นมูลค่าร้อยละ 10.9 ของการส่งออกทั้งหมดที่เหลือเป็นสินค้าเกษตรกรรมมีมูลค่าเพียงร้อยละ 0.7

สินค้ากลุ่ม Cash Cow มี 402 ประเภท เป็นสินค้าอุตสาหกรรม 361 ประเภท มูลค่าร้อยละ 22.3 ที่เหลือเป็นสินค้าเกษตรกรรมมีมูลค่าร้อยละ 3.3

สินค้ากลุ่ม Question Mark และ Dog มีจำนวน 2,166 ประเภทหรือ 2 ใน 3 ของสินค้าส่งออกทั้งหมดแต่มีมูลค่ารวมกันเพียงร้อยละ 1.0 เป็นสินค้าเกษตรกรรม 324 ประเภท และเป็นสินค้าอุตสาหกรรม 1,842 ประเภท มีมูลค่าเพียง 262 ล้านบาท

- ประเด็นเรื่องสินค้าอ่อนไหวอินเดียกำหนดสินค้าอ่อนไหวไว้เมื่อปี 2544 จำนวน 300 ชนิดในระดับ HS 8 digits ในปี 2546
- อินเดียนำเข้าสินค้าอ่อนไหวเหล่านี้จากไทยเพียง 16 ประเภทเป็นสินค้าอุตสาหกรรมและเกษตรกรรมอย่างละ 8 ประเภทโดยไทยมีส่วนแบ่งการตลาดสินค้าเหล่านี้้น้อยมาก
- กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า (Rules of Origin: ROO) ไทยและอินเดียได้ตกลงกันสำหรับสินค้า EHS จำนวน 82 รายการ โดยใช้เกณฑ์ที่กำหนดทั้งเรื่อง Local Content และการเปลี่ยนแปลงที่ควบคู่กันจากการวิเคราะห์ผลกระทบของ ROO ได้ข้อสรุปว่าการใช้เกณฑ์ดังกล่าวเหมาะสมกับการค้าของอินเดียมากกว่าของไทย ไทยต้องนำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตสินค้าเกษตรกรรมในสัดส่วนที่สูงประมาณ ร้อยละ 25-30 ในขณะที่อินเดียมีการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมเพื่อการบริโภคภายในประเทศมากกว่าการใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อการผลิตสินค้าส่งออก ดังนั้น การใช้เกณฑ์ Local Content สำหรับสินค้าเกษตรกรรมทั้งแปรรูปและไม่แปรรูปที่ต้องใช้วัตถุดิบทั้งหมดภายในประเทศจึงเป็นอุปสรรคต่อการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมไทยมากกว่าอินเดียส่วนการค้าสินค้าอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีในการผลิตของทั้งสองประเทศมีแนวโน้มของสัดส่วนมูลค่าวัตถุดิบที่นำเข้า ต่อมูลค่าสินค้าส่งออกลดลงอย่างรวดเร็วจากการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มของสินค้าดังนั้นการใช้ เกณฑ์ Local Content ที่ร้อยละ 40 จึงไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าสินค้าในกลุ่มนี้ของทั้งสองประเทศ

ไทยและอินเดียมีแนวโน้มในการนำเข้า วัตถุดิบเพื่อการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมประเภทที่ใช้แรงงานในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่เป็นผู้ประกอบการรายย่อยซึ่งมีต้นทุนการผลิตต่อหน่วยสูง ไม่มีอำนาจในการต่อรองราคาเพื่อซื้อวัตถุดิบหรือขายผลผลิตได้มาก

5.1.2.2 ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. การลดอัตราภาษีภายใต้ความตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับอินเดีย

การเปิดเสรีการค้าสินค้านี้ระหว่างไทยกับอินเดียแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ การเร่งลดภาษีสินค้าบางส่วนทันที และการลดภาษีสินค้าทั่วไป

อินเดีย มีการเร่งลดภาษีสินค้าบางส่วนทันที โดยเริ่มทยอยลดภาษี ตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2547 จนถึงวันที่ 1 กันยายน 2549 รวม 82 รายการ ลดลงร้อยละ 50, 75 และ 0 ตามลำดับ สินค้าที่จะได้รับสิทธิการลดภาษีภายใต้โปรแกรม Early Harvest Scheme นั้นจะต้องมีแหล่งกำเนิดของสินค้าตามกฎเกณฑ์ที่ได้ตกลงกันไว้ และจะยกเลิกเมื่อมีการบังคับใช้ ROO ฉบับถาวร

ไทย สินค้าที่จะได้รับสิทธิการลดภาษีภายใต้โปรแกรม Early Harvest Scheme โดยมีกลุ่มสินค้าที่เร่งลดภาษีดังนี้

1. กลุ่มสินค้าเกษตรกรรม 7 รายการ
2. กลุ่มสินค้าอาหารทะเลแปรรูป 5 รายการ
3. สินค้าเกลือ 1 รายการ
4. กลุ่มสินค้าแร่และเคมีภัณฑ์ 4 รายการ
5. กลุ่มสินค้าเม็ดพลาสติกและผลิตภัณฑ์ 11 รายการ
6. สินค้าไม้อัดบาง 1 รายการ
7. กลุ่มอัญมณีและเครื่องประดับ 4 รายการ
8. กลุ่มสินค้าเหล็กและของทำด้วยโลหะ 6 รายการ
9. กลุ่มสินค้าชิ้นส่วนยานยนต์ 9 รายการ
10. กลุ่มสินค้าอะลูมิเนียม 2 รายการ
11. กลุ่มสินค้าเครื่องจักร เครื่องจักรกล เครื่องสูบของเหลว เครื่องระบายอากาศ เครื่องปรับอากาศ เครื่องจักรกลการเกษตร 24 รายการ
12. กลุ่มสินค้าอิเล็กทรอนิกส์และเครื่องไฟฟ้า 8 รายการ
13. สินค้านาฬิกาข้อมือและนาฬิกาข้อมือ 1 รายการ
14. สินค้าเฟอร์นิเจอร์ 1 รายการ

ส่วนการลดภาษีสินค้าทั่วไปไทยกับอินเดียอยู่ระหว่างการหารือร่างตัวบทความตกลงการค้าสินค้า (Draft Agreement on Trade in Goods) ซึ่งสามารถตกลงกันได้โดยประเด็นสำคัญส่วนใหญ่โดยการลดภาษีสินค้าระยะต่อไปจะแบ่งออกเป็น 2 กลุ่มได้แก่ กลุ่มสินค้าปกติ (Normal Track) และกลุ่มสินค้าอ่อนไหว (Sensitive Track) ซึ่งในกลุ่มสินค้าปกติจะแบ่งสินค้าออกเป็นอีก 2 กลุ่ม คือ กลุ่มที่จะลดภาษีเป็นศูนย์ และกลุ่มที่ไม่ลดภาษีเป็นศูนย์แต่ลดลงถึงระดับใดระดับหนึ่งและทั้งสองฝ่ายจะพิจารณาในเรื่องกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าโดยคาดว่าจะยึดตามร่างกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าชั่วคราวข้างต้น และกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้าชั่วคราวอาเซียนกับอินเดีย

2. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับอินเดีย

ภาพรวมการค้า

ในช่วงก่อนการเปิดเสรีทางการค้านับตั้งแต่ปี 2541 การค้าระหว่างไทยกับอินเดียขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2546 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 82,493 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2545 ร้อยละ 23.18 แต่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามาโดยตลอด และในปี 2547 ที่อินเดียประกาศเร่งลดภาษีสินค้าบางส่วนลง (จำนวน 82 รายการ) ให้กับประเทศไทย ส่งผลให้ไทยนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.86 และชะลอตัวลงในปี 2548 และ 2549 ที่มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 11.73 และ 20.10 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาถึงมูลค่าการนำเข้าของไทยจากอินเดียแล้วจะพบว่ามูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องซึ่งการนำเข้าดังกล่าวส่วนใหญ่เป็นการนำเข้าวัตถุดิบเพื่อใช้ในการผลิตเพื่อส่งออกจึงส่งผลให้ การส่งออกมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นในปี 2547 2548 และ 2549 ร้อยละ 31.16 36.11 และ 15.72 ตามลำดับผลของการส่งออกที่เพิ่มขึ้นดังกล่าวส่งผลให้ในปี 2548 และ 2549 ไทยเกินดุลการค้ากับอินเดีย

สำหรับสินค้าส่งออกไปอินเดียที่สำคัญ ได้แก่ เม็ดพลาสติก เครื่องรับวิทยุ โทรทัศน์และส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ ส่วนสินค้านำเข้าจากอินเดีย ได้แก่ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ สินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะแบบผลิตภัณฑ์ น้ำมันสำเร็จรูป และเคมีภัณฑ์

ตารางที่ 5.9 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับอินเดีย

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	29,619.680	-	11,663.527	-	17,956.153	-	- 6,292.625
2542	30,411.532	2.67	13,216.242	13.31	17,195.289	- 4.24	- 3,979.046
2543	44,663.027	46.86	19,784.170	49.70	24,878.857	44.68	- 5,094.686
2544	51,322.545	14.91	21,421.125	8.27	29,901.420	20.19	- 8,480.294
2545	51,059.034	- 0.51	17,739.323	- 17.19	33,319.710	11.43	- 15,580.386
2546	62,894.694	23.18	26,510.168	49.44	36,384.526	9.20	- 9,874.357
2547*	82,493.916	31.16	36,702.041	38.45	45,791.874	25.86	- 9,089.833
2548	112,284.300	36.11	61,121.555	66.53	51,162.744	11.73	9,958.811
2549	129,931.003	15.72	68,482.017	12.04	61,448.985	20.10	7,033.032

ที่มา : ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ : * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับอินเดีย (วันที่ 9 เดือนตุลาคม พ.ศ.2546)

ภาพรวมการลงทุน

ในด้านการลงทุนของไทยกับอินเดียนั้นยังคงอยู่ระหว่างการเจรจาข้อตกลงโดยฝ่ายไทยเสนอให้ครอบคลุมเฉพาะการลงทุนโดยตรงเท่านั้น และได้หารือประเด็นต่างๆ เช่น การปฏิเสศผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากความตกลงการลงทุนไทย-อินเดียกับประเทศที่ไม่ใช่คู่สัญญา ความโปร่งใส การเปิดเผยข้อมูล การส่งเสริมและการคุ้มครองการลงทุน การชดเชยค่าเสียหาย การระงับข้อพิพาท มาตรการเพื่อความมั่นคงทางเศรษฐกิจมหภาคและการเงิน และมาตรการด้านภาษี เป็นต้น

3. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับอินเดีย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับอินเดีย

สำหรับการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับอินเดียในช่วงก่อนมีการเปิดเขตการค้าเสรีมีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น โดยในปี 2542 มีมูลค่าการค้ารวม 4,914 ล้านบาท เพิ่มขึ้นเป็น 15,655 ล้านบาทในปี 2546 และเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันในปี 2547 มูลค่าการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ได้เพิ่มขึ้นอีกเป็น 19,184 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นจากปี 2546 ร้อยละ

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

22.54 และเมื่อถึงปี 2549 มูลค่าการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างไทยกับอินเดียได้เพิ่มขึ้นเป็น 28,344 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 28.10

ตารางที่ 5.10 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับอินเดีย

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (พันบาท)
	มูลค่า (พันบาท)	Δ%	มูลค่า (พันบาท)	Δ%	มูลค่า (พันบาท)	Δ%	
2542	4,914.512	-	1,801.958	-	3,112.554	-	- 1,310.597
2543	7,379.699	50.16	2,516.220	39.64	4,863.479	56.25	- 2,347.258
2544	11,417.586	54.72	3,208.910	27.53	8,208.676	68.78	- 4,999.767
2545	14,119.554	23.66	3,838.260	19.61	10,281.294	25.25	- 6,443.034
2546	15,655.804	10.88	2,741.789	- 28.57	12,914.016	25.61	- 10,172.227
2547*	19,184.083	22.54	4,657.622	69.88	14,526.461	12.49	- 9,868.840
2548	22,127.191	15.34	6,866.186	47.42	15,261.005	5.06	- 8,394.819
2549	28,344.021	28.10	11,425.652	66.40	16,918.370	10.86	- 5,492.718

ที่มา : ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับอินเดีย (วันที่ 9 เดือนตุลาคม พ.ศ.2546)

ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 28-39, 72, 74, 76 และ 7108

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากไทยไปยังอินเดียได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2542 เป็นต้นมาโดยก่อนปี 2547 ที่มีการเปิดการค้าเสรีระหว่างกันนั้นการส่งออกมีมูลค่าลดลง กล่าวคือในปี 2542 การส่งออกมีมูลค่าเพียง 1,802 ล้านบาท ได้เพิ่มขึ้นเป็น 2,742 ล้านบาทในปี 2546 หลังจากนั้น ในปี 2547 มูลค่าการส่งออกได้เพิ่มขึ้นเป็น 4,658 ล้านบาท กระทั่งในปี 2549 มูลค่าการส่งออกเป็น 11,425 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 66.40 เมื่อเทียบกับการส่งออกในปี 2548 สำหรับแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีมูลค่าการส่งออกไปอินเดียที่สูงสุดในปี 2549 คือ ทองคำ ส่วนมูลค่าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ที่ไทยส่งออกไปยังอินเดียน้อยที่สุดคือ เกลมีภัณฑ์ (ประเภทปุ๋ย) (ตารางภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากอินเดียมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น นับแต่ปี 2542 เป็นต้นมา โดยก่อนปี 2547 ที่มีการเปิดการค้าเสรีระหว่างกันนั้นการนำเข้ามีมูลค่าเพียง 12,914 ล้านบาท แต่ได้เพิ่มขึ้นถึง 14,526 , 15,261 และ 16,918 ล้านบาทในปี 2547, 2548 และ 2549 ตามลำดับ แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้ามากที่สุด คือ เหล็ก ส่วนแร่และผลิตภัณฑ์ที่นำเข้าน้อยที่สุด คือ โปแตช (ตารางภาคผนวกที่ 2)

ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ของไทย

จะเห็นได้ว่าดุลการค้าระหว่างไทยกับอินเดียนั้น ประเทศไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้าอินเดียอย่างต่อเนื่อง แต่หลังจากมีการเปิดเสรีทางการค้าจะพบว่า ประเทศไทยมีการขาดดุลการค้ากับอินเดียน้อยลงอย่างต่อเนื่องนับตั้งแต่ปี 2547 เป็นต้นมา (ตารางที่ 5.10)

5.1.2.3 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน

จากการศึกษาผลการศึกษารื่อง โครงการศึกษากลยุทธ์การเจรจาเขตการค้าเสรีไทยกับอินเดีย ซึ่งผลการศึกษาดังกล่าวได้กล่าวถึงผลกระทบที่จะเกิดขึ้น โดยทำการแบ่งแยกเป็นกลุ่มสินค้าต่างๆ ตามที่ได้อธิบายแล้วข้างต้น และเมื่อทำการเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน เป็นดังนี้

ตารางที่ 5.11 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทย-อินเดีย

ประเด็น	ผลการศึกษา	ผลที่เกิดขึ้นจริง				
		2546	2547*	2548	2549	เฉลี่ย
มูลค่าการค้ารวม (%)	เพิ่มขึ้น	23.18	31.16	36.11	15.72	18.33
มูลค่าการส่งออก (%)	เพิ่มขึ้น	49.44	38.45	66.53	12.04	39.01
มูลค่าการนำเข้า (%)	เพิ่มขึ้น	9.20	25.86	11.73	20.10	19.23
ดุลการค้า (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น	- 9,874.357	- 9,089.833	9,958.811	7,033.032	2,634.003

*2547 : ปีที่ทำการตกลงการค้าเสรี

1. มูลค่าการค้ารวมจากผลการศึกษาจะพบว่ามูลค่าการค้าถ้าหากไทยเปิดเสรีทางการค้ากับอินเดีย จะทำให้มูลค่าการค้ารวมระหว่างสองประเทศเพิ่มขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้น ณ ปัจจุบัน พบว่ามูลค่าการค้ารวมระหว่างไทยกับอินเดียในช่วงก่อนเปิดเสรีทางการค้าและมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่ม

ขึ้นมาโดยตลอดและมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากทำข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับอินเดียถึงแม้ในปี 2549 จะมีการชะลอตัวลงโดยมีอัตราการขยายตัวอยู่ที่ร้อยละ 15.72 แต่เมื่อพิจารณาถึงมูลค่าการค้ารวมโดยเฉลี่ยพบว่ามูลค่าการค้ารวมระหว่างไทยกับอินเดียเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.33 ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษา

2. มูลค่าการส่งออก จากผลการศึกษาจะ ซึ่งผลที่เกิดขึ้นพบว่ามูลค่าการส่งออกถ้าหากไทยเปิดเสรีทางการค้ากับอินเดีย จะทำให้มูลค่าการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน พบว่าในช่วงก่อนการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกันมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นโดยตลอด และมีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากทำข้อตกลงการค้าเสรีของ ไทยกับอินเดียในปี 2547 ถึงแม้ในปีแรกของการทำข้อตกลงโดยในปีแรกของการเปิดเสรีทางการค้านั้นมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในอัตราที่ลดลง แต่ก็เพิ่มสูงขึ้นในปี 2548 โดยขยายตัวร้อยละ 66.53 แม้ว่าในปี 2549 จะมีอัตราการขยายตัวที่ต่ำลง แต่ก็ยังคงมีมูลค่าเฉลี่ยเพิ่มขึ้น คือร้อยละ 39.01

3. มูลค่าการนำเข้า จากผลการศึกษาจะพบว่ามูลค่าการนำเข้าถ้าหากไทยเปิดเสรีทางการค้ากับอินเดีย จะทำให้มูลค่าการนำเข้าของไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน พบว่าอัตราการขยายตัวของการนำเข้ามีแนวโน้มชะลอตัวลงตั้งแต่ปี 2543 แต่มูลค่าการนำเข้ายังคงเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยพบว่ามูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย ตั้งแต่ปี 2547 ถึง 2549 ยังคงขยายตัวถึงร้อยละ 19.23

4. ดุลการค้า จากผลการศึกษาพบว่า ถ้าหากไทยทำการเปิดเสรีทางการค้าจะทำให้ดุลการค้าของไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบันพบว่า ประเทศไทยมีดุลการค้าเกินดุลอินเดียหลังจากมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน

ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า การที่ประเทศไทยเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนกับอินเดีย ส่งผลให้ประเทศไทยได้ประโยชน์โดยรวมมากกว่าเสียประโยชน์

5.1.3 ความตกลงการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย

(Thailand-Australia Free Trade Agreement: TAFTA)

นายกรัฐมนตรีของไทยและออสเตรเลียได้ประกาศร่วมกัน เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2545 ให้มีการเจรจาทำความตกลงการค้าเสรีระหว่าง 2 ประเทศ และคณะเจรจาทั้งสองฝ่ายได้เริ่มการเจรจาเมื่อเดือนสิงหาคม 2545 และได้ทำความตกลงฯ เสร็จสิ้นเมื่อเดือนมีนาคม 2547 โดยมีการลงนามความตกลงฯ ระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์กับรัฐมนตรีการค้าออสเตรเลีย เมื่อวันที่ 5 กรกฎาคม 2547 ณ กรุงแคนเบอร์รา และได้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2548

ความตกลงฯ ฉบับนี้เป็นความตกลงการค้าเสรีสองฝ่ายฉบับแรกของไทย และเป็นความตกลงฯ ที่มีขอบเขตกว้างขวาง (Comprehensive) ซึ่งนอกจากจะครอบคลุมในเรื่องการเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า บริการและการลงทุนแล้ว ยังรวมถึงความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาต่างๆ ด้วย เช่น พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ และนโยบายการแข่งขัน เป็นต้น

ตามข้อตกลงดังกล่าวทั้งสองฝ่ายจะทำการลดภาษี ของสินค้าส่วนหนึ่งให้เหลือร้อยละ 0 ทันที สินค้าที่เหลือจะทยอยภายใน 5 ปี โดยที่สินค้าที่มีความอ่อนไหวจะมีการลดภาษีช้ากว่า (สินค้าของออสเตรเลียจะลดในเวลา 10 ปี ส่วนของไทยในเวลา 20 ปี) นอกจากนี้ ยังมีมาตรการปกป้องพิเศษสำหรับสินค้าเกษตรกรรมอ่อนไหว¹ สำหรับสินค้าเกษตรกรรมที่มีโควต้า จะกำหนดโควต้าเฉพาะ Specific Quota และทยอยลดอัตราภาษีในโควต้า ส่วนภาษีนอกโควต้าจะลดตาม WTO Margin of preferences: MOP ร้อยละ 10 (เช่น WTO คิดร้อยละ 100 , AUS คิดร้อยละ 90)

¹ อาจใช้มาตรการปกป้องพิเศษกับสินค้าเกษตรกรรมนำเข้าตามรายการที่ระบุไว้ในภาคผนวก 5 หากปริมาณการนำเข้าสินค้านี้เกินจากที่อีกฝ่ายหนึ่งถูกส่งผ่านมาในดินแดนศุลกากรของอีกฝ่ายหนึ่งในปีปฏิทินที่มีปริมาณเกินระดับที่กำหนดไว้สำหรับปีปฏิทินนั้น" ข้อ 509 มาตรฐานสำหรับมาตรการปกป้องพิเศษ ข้อย่อย 4, ความตกลงการค้าเสรีไทย-ออสเตรเลีย ข้อมูล online: <http://www.thaifia.com/>

5.1.3.1. ผลการศึกษา

1. โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (CER – FTA) ไทย - ออสเตรเลีย²

การศึกษาผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีดังกล่าว จัดทำขึ้น โดยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ อาศัยแบบจำลองประเภท Computable General Equilibrium (CGE Model) ชื่อว่า GTAP version 5 ในการประมาณผลกระทบของการจัดทำความตกลงโดยอาศัยฐานข้อมูลด้านการผลิต การบริโภค และการค้าระหว่างประเทศ ในปี 2541 เป็นฐานข้อมูล

การศึกษาดังกล่าวได้ข้อสรุปว่าความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างไทยกับออสเตรเลียจะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจโดยรวมของทั้งสองประเทศในแง่บวก แต่ผลกระทบอยู่ในระดับไม่สูง ทั้งนี้เนื่องจากการค้าระหว่างไทยกับออสเตรเลียอยู่ในระดับที่ไม่สูงมาก

ผลกระทบในระดับมหภาคของไทย

- มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.034
- การบริโภคภาคเอกชนเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.39
- การลงทุนภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.19
- ราคาสินค้าภายในประเทศและราคาสินค้าส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.03 และร้อยละ 0.10 ตามลำดับ
- ค่าแรงของแรงงานที่มีทักษะและไม่มีทักษะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.14 และ 0.11 ตามลำดับ
- สวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้นร้อยละ 33.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ

ผลกระทบต่อการค้าระหว่างประเทศ

- เกิด Trade Creation โดยการส่งออกของไทยไปยังออสเตรเลียเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.81 ในขณะที่การนำเข้าของไทยจากออสเตรเลียเพิ่มขึ้นร้อยละ 36.01
- เกิด Trade Diversion ทำให้การส่งออกและนำเข้าของไทยกับคู่ค้าอื่นๆ เช่น ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป และกลุ่มประเทศอาเซียนมีแนวโน้มลดลง

² สำหรับเอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (CER – FTA) ไทยกับออสเตรเลีย ดูได้จาก <http://www.ftawatch.org>

- มูลค่าการส่งออกและนำเข้าของไทยสูงขึ้นร้อยละ 0.23 และ 0.14 ตามลำดับ
- ปริมาณการส่งออกและปริมาณการนำเข้าของไทยโดยรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.31 และ 0.55 ตามลำดับ
- มูลค่าการค้าของไทยลดลง 98.94 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

2. โครงการการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี³

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ ร่วมกับคณะผู้วิจัยจากคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โครงการการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการทำข้อตกลงการค้าเสรี “ผลกระทบในภาพรวมของการจัดตั้งเขตการค้าเสรี”

โดยส่วนแรกเป็นการวิเคราะห์ผลของการปรับลดอัตราภาษี และส่วนที่สองเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบของการปรับลดการกีดกันที่มีใช้ภาษี

ผลกระทบจากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าระดับการกีดกันภาษีนำเข้าภาษีของไทยและออสเตรเลีย

- ในปี 2542 ประเทศไทยเก็บภาษีนำเข้าจากออสเตรเลีย โดยเฉลี่ย เท่ากับ ร้อยละ 7.12
- ภาคการผลิตมีการเก็บภาษีในอัตราสูง ได้แก่
 - ผัก ผลไม้และเมล็ดถั่ว ร้อยละ 35.00
 - ยานยนต์และชิ้นส่วน ร้อยละ 34.07
 - เครื่องแต่งกาย ร้อยละ 23.41
 - ผลิตภัณฑ์อาหาร ร้อยละ 18.44
 - สิ่งทอ ร้อยละ 17.52
- ประเทศออสเตรเลียเก็บภาษีนำเข้าจากไทย โดยเฉลี่ย ร้อยละ 1.70
- ภาคการผลิตที่มีการจัดเก็บภาษีนำเข้าในอัตราสูง ได้แก่
 - เครื่องแต่งกาย ร้อยละ 27.75
 - สิ่งทอ ร้อยละ 10.30
 - ผลิตภัณฑ์จากหนัง ร้อยละ 8.86

³ สำหรับรายงานโครงการการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรีดูได้จาก <http://www.dtn.moc.go.th/> และ <http://www.econ.chula.ac.th/publication/project/2001/4407.pdf>

- เคมีภัณฑ์และพลาสติก ร้อยละ 6.09
- ยานยนต์และชิ้นส่วน ร้อยละ 5.22

ผลกระทบต่อเศรษฐกิจระดับมหภาคและการค้าระหว่างประเทศ

ในภาพรวมการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย จะส่งผลกระทบต่อในแง่บวกต่อเศรษฐกิจของไทย ในแง่ตลาดส่งออก ต้นทุนการผลิตที่ต่ำลงจากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้า

ผลกระทบของการปรับลดอัตราภาษีที่มิใช่ภาษี

ผลกระทบด้านการผลิต

ในกรณีที่ออสเตรเลียปรับลดอัตราภาษีที่มิใช่ภาษีภาคการผลิตของไทยที่ได้รับประโยชน์จากการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์อาหาร น้ำมันและไขมันจากพืช ผลิตภัณฑ์จากแร่ธาตุ และโลหะ เป็นต้น

3. งานวิจัย The Australia – Thailand Free Trade Agreement: Economic Effects⁴

งานวิจัยนี้จัดทำโดย Centre for International Economics เพื่อนำเสนอต่อกระทรวงการต่างประเทศและการค้าของประเทศออสเตรเลีย

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

GDP ของไทยจะเพิ่มขึ้น ร้อยละ 0.16 เมื่อเทียบกับ GDP หากไม่มีการทำข้อตกลงฯ ในปี พ.ศ. 2548

4. รายงาน Australia – Thailand FTA Joint Scoping Study

โดยความร่วมมือระหว่างกระทรวงพาณิชย์ของไทยกับกระทรวงการต่างประเทศ และการค้าแห่งออสเตรเลีย

ผลกระทบทางเศรษฐกิจ

- ในกรณีการเปิดเสรีในระยะเวลา “ข้ามคืน” GDP ของไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ภายในปี 2548 และเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 0.9 ในช่วงระยะเวลาสี่ปีหลังจากการเปิดเสรี ในขณะที่การบริโภคที่แท้จริงจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ภายในปี 2548 และเพิ่มต่อไปอีกร้อยละ 1.5 ในช่วงระยะเวลาสี่ปีหลังจากการเปิดเสรี

⁴ สำหรับรายงานการวิจัย The Australian - Thailand Free Trade Agreement: Economic effect สามารถดูได้จาก www.Dfat.gov.au

- มูลค่าการลงทุนที่แท้จริงในไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8 ภายในปี 2548 เนื่องจากประสิทธิภาพและความร่ำรวยของเศรษฐกิจไทยสูงขึ้น
- การนำเข้าและการส่งออกที่แท้จริงของไทยจะเพิ่มขึ้น และจะส่งผลให้ดุลบัญชีเดินสะพัดของไทยดีขึ้นเล็กน้อย

สินค้าที่ไทย สามารถขยายการส่งออกสู่ออสเตรเลียได้มาก หลังจาก เปิดเสรีทางการค้า ได้แก่ สินค้าประเภทเกษตรกรรมและอาหารสำเร็จรูป เสื้อผ้าและสิ่งทอ ยานยนต์

ด้านการลงทุน

การเปิดเสรีทางการค้าไทยกับออสเตรเลียจะช่วยให้เกิดการลงทุนผ่านสามช่องทาง คือ

- การเปิดเสรีการค้าสินค้าและบริการจะช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการลงทุนระหว่างกันของทั้งสองประเทศ เพราะการรวมตัวกันของตลาดทั้งสองประเทศจะช่วยขยายผลตอบแทนจากการลงทุนระหว่างกัน
- ข้อตกลงการเปิดเสรีด้านการลงทุนจะลดการกีดกันการลงทุนระหว่างกัน
- การเปิดเสรีการค้าระหว่างไทยกับออสเตรเลีย จะช่วยให้เกิดภาพลักษณ์ที่ดีแก่ตลาด ซึ่งจะสามารถชักจูงให้ผู้ลงทุนหันมาสนใจลงทุนในทั้งสองประเทศมากขึ้น โดยการเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของตลาดต่อผู้ลงทุนดังกล่าวสามารถเกิดได้ทั้งกับการลงทุนระหว่างไทยกับออสเตรเลีย หรือการลงทุนจากประเทศที่สาม

สินค้าที่จะเกิดการลงทุนระหว่างกันมากขึ้นหลังจากเปิดเสรีทางการค้าไทยกับออสเตรเลีย ได้แก่ ยานยนต์ เสื้อผ้าและสิ่งทอ สินค้าเกษตรกรรมและบริการที่สำคัญบางประเภท

4. การศึกษาของ Professor Warwick Mckibbin จาก Center of International Economics ประเทศออสเตรเลีย โดยอาศัยแบบจำลอง Dynamic CGE ชื่อว่า APG-Cubed ในปี 2545 พบว่า การจัดทำเขตการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย โดยการปรับลดภาษีนำเข้า จะส่งผลบวกแก่ระบบเศรษฐกิจของไทย และออสเตรเลีย โดยคาดว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของไทยและออสเตรเลียจะเพิ่มขึ้น 25.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 6.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ โดยคิดเป็นมูลค่าปัจจุบันระยะเวลา 20 ปี หรืออาจกล่าวได้ว่าอัตราการขยายตัวทาง

เศรษฐกิจของไทยและออสเตรเลียจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 และ 0.07 ตามลำดับ โดยสาเหตุที่ไทยได้รับประโยชน์จากการทำเขตการค้าเสรีมากกว่าออสเตรเลียคือการที่ไทยมีการกีดกันในรูปอัตราภาษีนำเข้า

5.1.3.2. ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับออสเตรเลีย

ออสเตรเลีย จะลดภาษีเหลือร้อยละ 0 ทันทีในวันที่ 1 มกราคม 2548 จำนวน 5,083 รายการ หรือ ร้อยละ 82.21 ของรายการทั้งหมด และจะทยอยลดภาษีสินค้าอีก 786 รายการ หรือร้อยละ 12.86 ของรายการสินค้าทั้งหมดลงเหลือร้อยละ 0 ภายใน 5 ปี (ปี 2553) สำหรับสินค้าอ่อนไหว ได้แก่ สิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูปจำนวน 239 รายการ จะลดเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10 ปี (ปี 2558) นอกจากนี้สินค้าที่ออสเตรเลียใช้มาตรการปกป้องพิเศษ (Special Safeguards : SSG) มีสองรายการ คือ ทุ่นากระป๋อง สับปะรดแปรรูปและน้ำสับปะรด จะใช้มาตรการนี้ไปจนถึงปี 2551

ไทย มีระยะเวลาในการลดภาษีที่ยาวนานกว่าออสเตรเลียโดยจะค่อยๆ ทยอยลดภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ทุกรายการภายใน 20 ปี โดยในวันที่ 1 มกราคม 2548 จะลดภาษีสินค้านำเข้าเหลือร้อยละ 0 ในสินค้า 2,724 รายการ หรือร้อยละ 49.48 ของรายการสินค้าทั้งหมด และภายใน 5 ปีจะลดอีก 2,411 รายการ หรือร้อยละ 43.80 ซึ่งครอบคลุมทั้งสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม สำหรับสินค้าอุตสาหกรรมอ่อนไหวของไทยจำนวน 295 รายการจะลดเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10 ปี (ปี 2558) เช่น สิ่งพิมพ์ เหล็ก ส่วนสินค้าเกษตรกรรมอ่อนไหวจำนวน 71 รายการ จะลดเหลือร้อยละ 0 ภายใน 10-15 ปี (ปี 2563) เช่น สินค้าปศุสัตว์ ไข่ และกาแฟ เป็นต้น

ภาพรวมการค้า

ในช่วงก่อนการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน การค้าระหว่างไทยกับออสเตรเลียมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา โดยในปี 2547 มีมูลค่าการค้ารวมประมาณ 187,918 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2546 ถึงร้อยละ 21.01 และตลอดเวลาที่ผ่านมามาตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2547 ไทยเป็นฝ่ายได้เกินดุลการค้ากับออสเตรเลียมาโดยตลอด แต่ในปี 2548 ที่เป็นปีแรกที่มีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน ไทยกลับเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับออสเตรเลียเป็นมูลค่า -3,471 ล้านบาท (ตารางที่ 5.12) เนื่องมาจากการที่ไทยนำเข้าน้ำมันดิบเพิ่มขึ้นจากปี 2547 เกือบ 3 เท่าของมูลค่าการนำเข้าเดิม แต่ในปี 2549 ไทยเกินดุลการค้าเท่ากับ 35,111 ล้านบาท เนื่องจากไทยนำเข้าเครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำลดลงร้อยละ 44.10 ดังนั้นการเปิดการค้าเสรีจึงไม่ใช่สาเหตุของการขาดดุลการค้าในปี 2548

สำหรับสินค้าส่งออกหลักของไทยไปออสเตรเลีย ได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์ และส่วนประกอบ เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์พลาสติก อาหารทะเลกระป๋อง และแปรรูป เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ อัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น

ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ สินแร่โลหะอื่นๆและเศษโลหะ เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งและทองคำ เส้นใยใช้ในการทอ เหล็กและเหล็กกล้า ัญพิช น้ำมันดิบ เคมีภัณฑ์และผลิตภัณฑ์นม เป็นต้น

การใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษีภายใต้ TAFTA ⁵

ประเทศไทยมีการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ร้อยละ 63.08 ของมูลค่าการส่งออกรวมของไทยไปออสเตรเลีย และออสเตรเลียมีการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ร้อยละ 13.75 ของมูลค่าการส่งออกรวมของออสเตรเลียมาไทย และหากพิจารณารายกลุ่มสินค้า เช่น สินค้าเกษตรกรรมและอาหารแปรรูปไทยมีการใช้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ร้อยละ 40.05 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมและอาหารแปรรูปของไทยไปออสเตรเลีย เสื้อผ้าสำเร็จรูปร้อยละ 53.97 อัญมณีและเครื่องประดับร้อยละ 19.19 เครื่องใช้ไฟฟ้าร้อยละ 69.29 ยานยนต์และชิ้นส่วนร้อยละ 91.37 และเฟอร์นิเจอร์ร้อยละ 67.04

ตารางที่ 5.12 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	77,046.29	-	40,197.61	-	36,848.68	-	3,348.93
2542	86,900.80	12.79	49,882.61	24.09	37,018.19	0.46	12,864.42
2543	111,864.50	28.73	65,088.95	30.48	46,775.55	26.36	18,313.40
2544	120,570.80	7.78	60,369.47	- 7.25	60,201.33	28.70	168.14
2545	134,916.26	11.90	70,420.29	16.65	64,495.97	7.13	5,924.33
2546	155,291.17	15.10	89,717.39	27.40	65,573.79	1.67	24,143.60
2547	187,918.94	21.01	99,095.70	10.45	88,823.25	35.46	10,272.45
2548*	257,680.40	37.12	127,104.44	28.26	130,575.95	47.01	-3,471.51
2549	295,523.59	14.69	165,317.48	30.06	130,206.11	- 0.28	35,111.38

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับ ออสเตรเลีย (วันที่ 1 เดือนมกราคม พ.ศ.2548)

⁵ หนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ฉบับวันที่ 13 เมษายน 2550 (โดย น.ส.ชุติมา บุญประภัศร อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ)

ภาพรวมการลงทุน ตามข้อตกลงการค้าเสรีระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่งครอบคลุมในเรื่องการเปิดเสรีด้านการลงทุนด้วยนั้น ออสเตรเลียได้เปิดตลาดให้ผู้ลงทุนหรือผู้ให้บริการไทยเข้าไปจัดตั้งธุรกิจ ในออสเตรเลียทุกประเภทได้ร้อยละ 100 ยกเว้นบางธุรกิจที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ออสเตรเลียยังเปิดตลาดในธุรกิจอื่นๆเพิ่มขึ้นนอกจากที่เปิดให้แล้วใน WTO ได้แก่ การซ่อมรถยนต์ บริการมือถือและดาวเทียม สถาบันสอนนวดไทย เหมืองแร่ และอุตสาหกรรม การผลิตสินค้าทุกประเภท

ส่วนประเทศไทยจะเปิดตลาดให้นักออสเตรเลียลงทุนทางตรงได้ไม่เกินร้อยละ 50 ในธุรกิจทุกประเภทที่ไม่อยู่ในบัญชี 1 และบัญชี 2 ของ พระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ตลอดจนเปิดให้มีการลงทุนในสาขาการลงทุนเหมืองแร่ ได้แก่ การทำเหมืองแร่บนบกและในทะเล

ด้านการลงทุนที่ผ่านมาออสเตรเลียเป็นฝ่ายเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากกว่าที่คนไทยจะไปลงทุนในออสเตรเลีย ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย พบว่าเงินลงทุนโดยตรงสุทธิจากออสเตรเลีย ในปี 2548 มีมูลค่าลงทุนเท่ากับ 1,496.9 ล้านบาท ลดลงจากปี 2547 ที่ยังไม่มี การเปิดการค้าเสรี ส่วนในปี 2549 มูลค่าการลงทุน 3,295.5 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 (ตารางที่ 5.13) ในขณะที่การลงทุนของไทยในออสเตรเลีย นั้นมีมูลค่าน้อยมาก

ตารางที่ 5.13 มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนของออสเตรเลียในไทย (ล้านบาท)	มูลค่าการลงทุนของไทยในออสเตรเลีย (ล้านเหรียญออสเตรเลีย)
2541	1,525.6	-
2542	489.8	-
2543	1,111.9	-
2544	21.1	-
2545	-21.4	-115.9
2546	1,338.7	-292.3
2547	3,932.5	579.6
2548	1,496.9	-564.2
2549	3,295.5	-

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand)

สำนักงานสถิติ ประเทศออสเตรเลีย (Australian Bureau of Statistics)

2. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับ

ออสเตรเลีย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับออสเตรเลียนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2542 - 2547 โดยเฉลี่ยปีละ 33,299.44 ล้านบาทต่อปี ก่อนที่จะมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างกัน และหลังการเปิดเขตการค้าเสรีเริ่มมีผลบังคับใช้ ปี 2548 มีมูลค่าการค้ารวม 80,561.65 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มจากปี 2547 ร้อยละ 39.51 และเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องในปีที่ 2 ของการทำเขตการค้าเสรี เนื่องมาจากไทยได้รับประโยชน์จากการปรับลดอัตราภาษีจากออสเตรเลีย (ตารางที่ 5.14)

ตารางที่ 5.14 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไทยกับออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	14,878.45	-	1,499.69	-	13,378.76	-	-11,879.06
2543	20,269.35	36.23	1,993.58	32.93	18,275.77	36.60	-16,282.19
2544	26,258.75	29.55	1,744.73	-12.48	24,514.03	34.13	-22,769.30
2545	40,719.77	55.07	4,567.50	161.79	36,152.27	47.48	-31,584.77
2546	39,922.25	-1.96	4,961.37	8.62	34,960.88	-3.30	-29,999.51
2547	57,748.08	44.65	5,544.71	11.76	52,203.38	49.32	-46,658.67
2548*	80,561.65	39.51	5,156.99	-6.99	75,404.66	44.44	-70,247.67
2549	84,602.55	5.02	13,808.08	167.75	70,794.47	-6.11	-56,986.38

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับออสเตรเลีย (วันที่ 1 เดือนมกราคม พ.ศ.2548)

ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 28-39, 72, 74, 76 และ 7108

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากไทยไปยังออสเตรเลียนี้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2542 เป็นต้นมา ในปี 2547 ก่อนที่จะมีการเปิดการค้าเสรีระหว่างกันนั้นการส่งออกมีมูลค่า 5,544.71 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 11.76 จากปี 2546 และหลังการเปิดเขตการค้าเสรีเริ่มมีผลบังคับใช้ ปี 2548 มูลค่าการส่งออกลดลงถึง 5,156.99 ล้านบาท ลดลง

ร้อยละ 6.99 เนื่องจากการลดลงของมูลค่าการส่งออกทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ และแร่ตัวอื่น (ที่ไม่ใช่พิกัด HS 26, 28-39, 72, 74, 76 และ 7108) ในปี 2549 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 13,808.08 ล้านบาท หรือร้อยละ 167.75 เมื่อเทียบกับการส่งออกในปี 2548 โดยไทยมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นในสินค้าทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์สำหรับแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการส่งออกไปออสเตรเลีย ได้แก่ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม และทองแดงและของที่ทำด้วยทองแดงอื่นๆ (ภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

นับตั้งแต่ปี 2542- 2547 เป็นต้นมา การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทยจากออสเตรเลียนั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด และในปี 2548 มูลค่าการนำเข้าได้เพิ่มขึ้นเป็น 75,404.66 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.44 จากปี 2547 เนื่องจากการเปิดเขตการค้าเสรีเริ่มมีผลบังคับใช้ โดยไทยได้รับสิทธิประโยชน์จากการปรับลดอัตราภาษีเป็นร้อยละ 0 ในสินแร่เหล็ก ทองแดง และอะลูมิเนียม นอกจากนี้ ไทยยังมีการนำเข้าทองคำที่เพิ่มขึ้น ในปี 2549 ซึ่งเป็นปีที่ 2 ของการเปิดเขตการค้าเสรี มูลค่าการนำเข้าแร่ลดลงถึง 70,794.47 ล้านบาทหรือร้อยละ 6.11 จากปี 2548 เป็นเพราะว่าไทยมีการนำเข้าทองคำลดลงประมาณเท่าตัวของมูลค่าการนำเข้าเดิม แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 คือ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม รองลงมาคือ ทองคำ และทองแดงและของที่ทำจากทองแดงอื่นๆ (ภาคผนวกที่ 2)

ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับออสเตรเลียนั้น ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามาโดยตลอดจาก 11,879.06 ล้านบาทในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 46,658.67 ล้านบาทในปี 2547 และ 70,247.67 ล้านบาท ในปี 2548 (ปีที่มีการเปิดเขตการค้าเสรี) ตามลำดับ แต่ในปี 2549 (ปีที่ 2 ของการเปิดเขตการค้าเสรี) การขาดดุลการค้าในสินค้านำเข้าได้ลดลงเหลือประมาณ 56,986.38 ล้านบาท เพราะไทยมีมูลค่าการส่งออกที่เพิ่มขึ้นอย่างมาก และมูลค่าการนำเข้าลดลง (ภาคผนวกที่ 2)

การลงทุนด้านเหมืองแร่ระหว่างไทยกับออสเตรเลีย

การลงทุนด้านเหมืองแร่ ในปัจจุบันบริษัทของออสเตรเลียที่เข้ามาลงทุนร่วมหุ้นในการทำเหมืองแร่และอุตสาหกรรมของไทย มีอยู่ 2 บริษัท คือ บริษัท Kingsgate Consolidated Ltd. เจ้าของบริษัท อัครา ไมนิ่ง จำกัด ทำเหมืองทองคำ ผลิตโลหะทองคำและเงิน จังหวัดพิจิตร และบริษัท Bluescope Steel (Thailand) Co.,Ltd. (เดิมชื่อ BHP) ผลิตเหล็กแผ่น จังหวัดระยอง ในส่วนของประเทศไทยนั้นยังไม่มี การไปลงทุนด้านเหมืองแร่ในออสเตรเลีย

5.1.3.3 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน

จากการศึกษาผลการศึกษารื่อง “โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (CER – FTA) ไทย - ออสเตรเลีย” “โครงการการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี” “งานวิจัย The Australia – Thailand Free Trade Agreement: Economic Effects”⁸ และรายงาน “Australia – Thailand FTA Joint Scoping Study”⁷ ได้กล่าวถึงภาพรวมของผลกระทบด้านการค้า การลงทุนที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเขตการค้าเสรีของไทยกับออสเตรเลีย ซึ่งผลการเปรียบเทียบเป็นดังนี้

ตารางที่ 5.15 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนของไทยกับออสเตรเลีย

รายการ	ผลการศึกษา	ผลที่เกิดขึ้นจริง			
		2547	2548	2549	เฉลี่ย ³
มูลค่าการส่งออก ¹ (%)	เพิ่มขึ้น 0.23	2.56	2.86	3.35	3.11
มูลค่าการนำเข้า ¹ (%)	เพิ่มขึ้น 0.14	2.34	2.75	2.67	2.71
มูลค่าการส่งออก ² (%)	เพิ่มขึ้น	2.56	2.86	3.35	3.11
มูลค่าการนำเข้า ² (%)	เพิ่มขึ้น	2.34	2.75	2.67	2.71
ดุลการค้า ¹ (%)	ลดลง	13.95	1.10	51.97	26.54
ดุลบัญชีเดินสะพัด ² (ล้านบาท)	เพิ่มขึ้น	110,129.00	-311,085.16	117,670.19	-96,707.49
การลงทุน ² (%)	เพิ่มขึ้น	10.43	1.41	120.15	60.78

หมายเหตุ : 1. คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร่วมกับกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์
 2. กระทรวงพาณิชย์ไทยกับกระทรวงการต่างประเทศ และการค้าแห่งออสเตรเลีย
 3. ข้อมูลตั้งแต่ปี 2548 - 2549

จากตารางที่ 5.15 สามารถสรุปได้ว่า ผลการศึกษาก่อนที่จะมีการเปิดเขตเสรีการค้ากับผลที่เกิดขึ้นจริงนั้น พบว่าส่วนใหญ่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน กล่าวคือ จากผลการศึกษา มูลค่าการส่งออก การนำเข้า ดุลการค้า ดุลบัญชีเดินสะพัด และการลงทุนของไทยจะมีมูลค่าเพิ่มขึ้น และเมื่อพิจารณาผลที่เกิดขึ้นจริงหลังจากความตกลงมีผลบังคับใช้ ปรากฏว่ามีเพียงมูลค่าการส่งออก การนำเข้า และดุลการค้าของไทยมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น แต่ในส่วนของดุลบัญชี

⁶ สำหรับเอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง โครงการศึกษาผลกระทบจากการจัดทำความตกลงว่าด้วยความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น (CER –FTA) ไทย – ออสเตรเลีย ดูได้จาก <http://www.ftawatch.org>

⁷ สำหรับรายงานโครงการการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรีดูได้จาก <http://www.dtn.moc.go.th/> และ <http://www.econ.chula.ac.th/publication/project/2001/4407.pdf>

⁸ สำหรับรายงานการวิจัย The Australian - Thailand Free Trade Agreement: Economic effect สามารถดูได้จาก www.Dfat.gov.au

เดินสะพัดและการลงทุนกลับมีมูลค่าลดลง ย่อมแสดงให้เห็นว่าไทยได้รับประโยชน์จากความตกลงดังกล่าวเฉพาะในเรื่องของมูลค่าการส่งออก การนำเข้า และดุลการค้า

5.1.4 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

(Thailand-New Zealand Closer Economic Partnership Agreement: TNZCEP)

ไทยและนิวซีแลนด์ได้เริ่มการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าเสรีครั้งแรกเมื่อเดือนพฤษภาคม 2547 และได้เจรจาเสร็จสมบูรณ์ในเดือนพฤศจิกายน โดยผู้นำทั้งสองประเทศได้ประกาศสรุปผลการเจรจาเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2547 ณ กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 สิงหาคม 2548 ความตกลงดังกล่าวครอบคลุมเรื่องการเปิดตลาดการค้าสินค้า บริการ การลงทุน และความร่วมมือที่เกี่ยวข้องกับการค้า ตลอดจนจะให้การส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกัน โดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับความตกลงการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย

5.1.4.1 ผลการศึกษาก่อนการจัดทำเขตการค้าเสรี

1. การศึกษาร่วมว่าด้วยการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Closer Economic Partnership: CEP) ไทยกับนิวซีแลนด์

จัดทำขึ้น โดย สำนักอเมริกาและแปซิฟิก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินนโยบายการค้าและการพัฒนาทางเศรษฐกิจของไทยและนิวซีแลนด์ รวมทั้งให้ทราบว่า เมื่อมีการจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทยกับนิวซีแลนด์จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศอย่างไร

ในส่วนของการศึกษาได้ใช้หลักการและทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ในการสนับสนุนการวิเคราะห์ และจากการที่คณะผู้ศึกษาได้พิจารณาขนาดและลักษณะทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศแล้ว คาดว่าไทยและนิวซีแลนด์จะได้รับผลกระทบปานกลางต่อ GDP รวมของแต่ละประเทศ และมีประโยชน์อื่นซึ่งเกิดจากการค้าระหว่างกันที่เพิ่มขึ้น นอกจากนี้คณะผู้ศึกษาได้แบ่งวิเคราะห์ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นออกเป็นผลกระทบระยะสั้นและผลกระทบระยะยาว ดังนี้

ผลกระทบระยะสั้น

ตามทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์ การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างเศรษฐกิจที่เกี่ยวพันกันจะเป็นการส่งเสริมให้เกิดผลดีต่อทั้งสองประเทศเนื่องจากราคาสินค้าที่ถูกลง การค้าระหว่างกันที่สูงขึ้นและการลดลงของความสูญเสียที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ (Deadweight Loss) เนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ

การลดภาษีจะทำให้ผู้บริโภคได้รับผลดีจากราคาสินค้านำเข้าที่ถูกลงและความหลากหลายของสินค้าและบริการที่มากขึ้น ซึ่งจะมีผลไปถึงผู้ผลิตซึ่งต้องพึ่งการ

นำเข้าวัตถุดิบเพื่อการผลิต โดยในส่วนของการผลิต การลดลงของภาษีต่างๆ จะเป็นการกระตุ้นให้เกิดการไหลเวียนของทรัพยากรจากอุตสาหกรรมที่ไม่สามารถแข่งขันได้ไปยังภาคอุตสาหกรรมการส่งออกที่มีความได้เปรียบในการผลิตมากกว่า ซึ่งท้ายที่สุดจะนำไปสู่อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่แข็งแกร่งและมั่นคง แต่ในระยะสั้น การลดลงของภาษีต่างๆ ก็จะทำให้รายได้ของภาครัฐโดยรวมลดลง

ผลกระทบระยะยาว

ในระยะยาวเขตการค้าเสรีไม่เพียงเปลี่ยนราคาสินค้าโดยเปรียบเทียบ แต่รวมถึงการเปลี่ยนสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจและความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจระหว่างสองประเทศ ได้แก่

- ข้อตกลงเขตการค้าเสรีกระตุ้นการลงทุนให้กับในเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศซึ่งได้รับสิทธิพิเศษในการเข้าสู่ตลาด
- ทั้งสองประเทศได้รับประโยชน์จากประสิทธิภาพที่เพิ่มขึ้นของความสามารถในการผลิตของแรงงานและทุน การแลกเปลี่ยนเทคโนโลยีและความรู้ และความชำนาญในการผลิตสินค้าที่มีความสามารถในการแข่งขัน

ผลกระทบระยะยาวนี้จะมีความสำคัญมากเมื่อระบบเศรษฐกิจมีการปรับตัว ผลประโยชน์ที่ไทยคาดว่าจะได้รับภายใต้ความตกลงการค้าเสรีกับนิวซีแลนด์ คือ ประสิทธิภาพในการผลิตเพิ่มขึ้น ขณะที่นิวซีแลนด์จะมีการเพิ่มขึ้นของ Term of Trade นอกจากนี้ ข้อตกลงเขตการค้าเสรีจะช่วยสนับสนุนให้มีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการเมืองที่ใกล้ชิดมากขึ้นระหว่างสองประเทศผ่านความร่วมมือในด้านอื่น ๆ ด้วย

เนื่องจากพื้นฐานโครงสร้างทางเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศที่มีลักษณะเกื้อหนุนกัน การจัดทำความตกลงการค้าเสรีไทยกับนิวซีแลนด์ จะส่งผลกระทบเพียงเล็กน้อยกับระบบเศรษฐกิจ โดยสินค้าอุตสาหกรรมของไทยที่ส่งไปนิวซีแลนด์จะไม่มีผลกระทบรุนแรงกับภาคอุตสาหกรรมของนิวซีแลนด์ เนื่องจากมีการผลิตสินค้าเหล่านั้นน้อย ขณะเดียวกัน ไทยคาดว่าจะมีการนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากนิวซีแลนด์สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มสวัสดิการผู้บริโภคในไทยให้สูงขึ้น โดยกรณีส่วนใหญ่สินค้าเกษตรกรรมจากนิวซีแลนด์จะไม่ทดแทนสินค้าเกษตรกรรมของไทย

2. โครงการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี

จัดทำโดยโครงการพัฒนาแคมเปญ คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยความร่วมมือและสนับสนุนทางการเงินจากกรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ กระทรวงพาณิชย์ โดยโครงการวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาศักยภาพและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ เศรษฐกิจมหภาค และภาคการผลิตต่างๆ ตลอดจนข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการจัดทำเขตการค้าเสรี

โครงการศึกษานี้เป็นการศึกษาศักยภาพและผลกระทบในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีของไทยในอนาคต ทั้งที่เป็นข้อตกลงในรูปแบบทวิภาคี ได้แก่ เขตการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย ไทยกับนิวซีแลนด์ และไทยกับอินเดีย รวมทั้งข้อตกลงในรูปแบบหลายฝ่าย ได้แก่ อาเซียนกับจีน อาเซียนกับญี่ปุ่น อาเซียนกับเกาหลี และ อาเซียน+3 การวิเคราะห์ผลกระทบของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

การศึกษาผลกระทบนี้อาศัยโปรแกรม Global Trade Analysis Project (GTAP) version 4.0 ซึ่งเป็นแบบจำลองประเภท Computable General Equilibrium Model โดยแบบจำลองประกอบไปด้วยภาคการผลิต 50 ภาค เขตเศรษฐกิจ 45 เขต โดยแบบจำลองใช้โครงสร้างการผลิตจากตารางปัจจัยการผลิตผลผลิต (IO) ปี 2538 การศึกษาผลกระทบการจัดตั้งเขตการค้าเสรีนี้สมมติให้ปรับลดอัตราภาษีนำเข้าให้เหลือร้อยละ 0 ในภาคเกษตรกรรมและอุตสาหกรรม (โดยไม่ได้รวมภาคบริการ) โดยในการศึกษานี้ใช้อัตราภาษีนำเข้า ณ สิ้นปี 2542

สำหรับการศึกษาผลของการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทยกับนิวซีแลนด์ พบว่าอัตราภาษีในปี 2542 ของไทยที่เก็บจากสินค้านำเข้าของนิวซีแลนด์อยู่ในระดับปานกลางโดยเฉลี่ยร้อยละ 8.88 โดยมีการกีดกันระดับสูงในทุกภาคเกษตรกรรมแปรรูป และอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ สำหรับประเทศนิวซีแลนด์มีการเก็บภาษีนำเข้าจากไทยโดยเฉลี่ยในอัตราร้อยละ 3.22 ซึ่งจัดว่าอยู่ในระดับต่ำ โดยมีอัตราภาษีระดับสูงในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานเป็นส่วนใหญ่ ได้แก่ เครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์จากหนัง เป็นต้น

ในปี 2543 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์มีระดับต่ำมาก โดยสัดส่วนของการส่งออกจากไทยไปนิวซีแลนด์มีมูลค่าเท่ากับร้อยละ 0.28 ของการส่งออกโดยรวมของไทย และการนำเข้าของไทยจากนิวซีแลนด์มีมูลค่าเท่ากับร้อยละ 0.34 ของการนำเข้าโดยรวมของไทย ในขณะที่การส่งออกจากนิวซีแลนด์ไปยังไทยมีมูลค่ากับร้อยละ 1.26 ของการส่งออกโดยรวมของนิวซีแลนด์ และการนำเข้าของนิวซีแลนด์จากไทยมีมูลค่าเท่ากับร้อยละ 1.59 ของการนำเข้าโดยรวมของนิวซีแลนด์

ในภาพรวมการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-นิวซีแลนด์จะส่งผลกระทบต่อเศรษฐกิจของไทยในแง่ตลาดเป็นหลักการปรับลดภาษีของนิวซีแลนด์และไทย

ทำให้ปริมาณการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.09 นอกจากนั้นอัตราผลตอบแทนการลงทุนที่สูงขึ้นทำให้ประเทศไทยได้รับประโยชน์จากการลงทุนที่สูงขึ้นร้อยละ 0.04 ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.02 และสวัสดิการสังคมของไทยเพิ่มขึ้น 16.48 ล้านเหรียญสหรัฐ นับว่าเป็นผลประโยชน์ที่ไม่สูงนัก โดยสวัสดิการสังคมที่ไทยได้รับจากการเปิดตลาดของนิวซีแลนด์มีเพียง 17.82 ล้านเหรียญสหรัฐ ทั้งนี้เนื่องจากการกีดกันทางการค้าของนิวซีแลนด์อยู่ในระดับที่ต่ำอยู่แล้ว

ในขณะที่ประเทศนิวซีแลนด์ซึ่งมีอัตราการกีดกันทางด้านภาษีค่อนข้างต่ำจะได้รับประโยชน์ในแง่ที่ได้ไทยเป็นตลาดการส่งออก ทำให้อุปสงค์ที่มีต่อสินค้าส่งออกของนิวซีแลนด์เพิ่มสูงขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในหมวดสินค้า พืชอื่นๆ ผลผลิตทั้งหมด ผลผลิตอาหารอื่นๆ และ อุปกรณ์คมนาคมอื่นๆ เป็นต้น ส่งผลให้ระดับค่าแรง ค่าเช่าที่ดิน และระดับราคาสินค้าภายในประเทศเพิ่มสูงขึ้น การลงทุนเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.14 การเพิ่มขึ้นของการส่งออกและการลงทุนส่งผลให้เศรษฐกิจภายในประเทศมีการขยายตัว อย่างไรก็ตาม เนื่องจากไทยไม่ใช่ตลาดส่งออกขนาดใหญ่สำหรับนิวซีแลนด์จึงทำให้ผลกระทบที่เกิดขึ้นมีขนาดที่ไม่ใหญ่นัก โดยผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.07 มีการบริโภคเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.12 ส่งผลให้สวัสดิการสังคมเพิ่มขึ้น 60.50 ล้านเหรียญสหรัฐ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผลมาจากการเปิดตลาดของประเทศไทย ในขณะที่การเปิดเสรีของประเทศนิวซีแลนด์เองนั้น จะส่งผลกระทบต่อสวัสดิการสังคม

การจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทยกับนิวซีแลนด์ส่งผลให้กระแสการค้าระหว่างไทย และนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้น โดยมูลค่าของการส่งออกของไทยไปนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.90 ในขณะที่มูลค่าการส่งออกของนิวซีแลนด์มาไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 40.85

ในระดับภาคการผลิต ผลการศึกษาพบว่าไทยได้รับประโยชน์จาก 1) ผลด้านการค้า (Trade Effect) ในหมวดผลิตภัณฑ์จากหนัง 2) ผลด้านต้นทุน (Cost Effect) ในหมวดสิ่งทอ เครื่องแต่งกาย และผลิตภัณฑ์จากหนัง ในขณะที่ภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบด้านลบจาก 1) ผลด้านการทดแทน (Substitution Effect) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์นม ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ และอุปกรณ์คมนาคมอื่นๆ

ส่วนประเทศนิวซีแลนด์ภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบทางด้านลบจาก 1) ผลด้านการค้า (Trade Effect) ได้แก่ พืชอื่นๆ ผลิตภัณฑ์นม ผลิตภัณฑ์อาหารอื่นๆ อุปกรณ์คมนาคมอื่นๆ และอุปกรณ์ไฟฟ้า 2) ผลด้านปัจจัยภายนอก (External Activity Effect) ได้แก่ เมล็ดข้าวสาลี เมล็ดพืชน้ำมัน น้ำมันดิบ ขนสัตว์และไหม ในขณะที่ภาคการผลิตที่อาจได้รับผลกระทบด้านลบจาก 1) ผลด้านการทดแทน (Substitution Effect) ได้แก่ เครื่องแต่งกาย

นอกจากนั้นการกีดกันทางการค้าที่ไม่ใช่ภาษีที่ไทยเก็บจากนิวซีแลนด์จัดว่าอยู่ในระดับสูง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 37.13 ส่วนอัตราการกีดกันที่นิวซีแลนด์เก็บจากไทยจัดว่าค่อนข้างต่ำ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 1.72 โดยภาคการผลิตที่นิวซีแลนด์มีอัตราการกีดกันสูงต่อสินค้าไทย ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากหนัง และผลิตภัณฑ์แร่ธาตุอื่นๆ เป็นต้น

ในกรณีที่นิวซีแลนด์ปรับลดอัตราการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี ประเทศไทยจะได้รับผลประโยชน์ไม่มากนักเนื่องจากนิวซีแลนด์มีอัตราการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีในระดับต่ำ ภาคการผลิตของไทยที่ได้รับผลประโยชน์จากการส่งออกเพิ่มขึ้น ได้แก่ ผลิตภัณฑ์จากหนัง เป็นต้น ในขณะที่เดียวกัน ในกรณีที่ไทยปรับลดอัตราการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษี ภาคการผลิตของไทยที่ได้รับผลกระทบด้านลบเนื่องจากการนำเข้าเพื่อทดแทนการผลิตภายในประเทศ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์นม ผักผลไม้และเมล็ดถั่ว ผลิตภัณฑ์ปศุสัตว์ น้ำมันและไขมันจากพืช และผลิตภัณฑ์จากไม้ เป็นต้น

โดยสรุปการจัดตั้งเขตการค้าเสรีไทย-นิวซีแลนด์จะเป็นประโยชน์กับทั้ง 2 ฝ่ายในระยะยาว อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่มีต่อประเทศไทยอยู่ในระดับต่ำ เนื่องจากระดับการกีดกันทางการค้าของนิวซีแลนด์อยู่ในระดับที่ต่ำ และนับว่าเขตการค้าเสรีนี้ให้ประโยชน์ต่อไทยในระดับที่ต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับการศึกษาเขตการค้าเสรีอื่นๆ

การศึกษาผลกระทบด้านสินแร่

- **แร่ธาตุอื่นๆ** จะมีต้นทุนการผลิตที่ถูกลงทำให้ราคาสินค้าภายในประเทศ และราคาส่งออกต่ำลงร้อยละ 0.03 ผลผลิตของไทยจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.12 โดยทิศทางผลกระทบมาจากการที่ไทยปรับลดอัตราการกีดกันที่ไม่ใช่ภาษีกับนิวซีแลนด์ในภาคแร่ธาตุอื่นๆ ลงร้อยละ 3.80 ปริมาณการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.17 และการนำเข้าลดลงร้อยละ 0.06 มูลค่าการนำเข้าเพิ่มขึ้น 2.41 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ มูลค่าการส่งออกของไทยไปนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.81 การนำเข้าของไทยจากนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.78

- **เหล็ก** ในปัจจุบันเหล็กเป็นสินค้าสำคัญรายการหนึ่งที่ไทยส่งออกไปยังนิวซีแลนด์มีมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละประมาณ 6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในช่วงปี 2000-2003 มูลค่าการส่งออกและส่วนแบ่งในตลาดโดยทั่วไปเพิ่มขึ้น เช่น การส่งออกเหล็กแท่ง (bars and rods) เพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 20 รวมทั้งการส่งออกเหล็กที่ไม่มีอัลลอยมีมูลค่าเพิ่มขึ้นกว่าร้อยละ 100 ถึงแม้ไทยจะมีมูลค่าการส่งออกสูงขึ้น แต่ส่วนแบ่งในตลาดน้อยเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งอื่นๆ ขณะที่นิวซีแลนด์มีความต้องการนำเข้าอุตสาหกรรมนี้เพิ่มมากขึ้น

3. ปัจจัยที่สนับสนุนความเป็นไปได้ของการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

จัดทำโดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ทราบถึงปัจจัยที่ส่งผลสนับสนุนความเป็นไปได้ของการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ รวมทั้งผลที่อาจเกิดขึ้นกับไทย โดยผลที่ได้มีดังนี้

ผลที่อาจเกิดขึ้นกับไทย

1) ช่วยผ่อนคลายมาตรการต่างๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการส่งสินค้าออกของไทยไปนิวซีแลนด์ เนื่องจากไทยและนิวซีแลนด์ไม่ใช่ประเทศคู่ค้าที่สำคัญซึ่งกันและกัน กล่าวคือ ประเทศคู่ค้าสำคัญของไทยประกอบด้วยญี่ปุ่น อาเซียน สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป และมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 70 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศทั้งหมดของไทย ขณะที่นิวซีแลนด์มีสัดส่วนเพียงประมาณร้อยละ 20 ของมูลค่าการค้าระหว่างประเทศทั้งหมดของนิวซีแลนด์ ส่วนประเทศคู่ค้าที่สำคัญรองลงมาเป็นประเทศเช่นเดียวกับของไทย และมีสัดส่วนรวมกันอยู่ระหว่างร้อยละ 40-50 นอกจากนี้ สัดส่วนการค้าระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์เมื่อเทียบกับปริมาณมูลค่าการค้ารวมทั้งหมดของแต่ละประเทศที่ยังน้อยอยู่ไม่เกินร้อยละ 1 และมีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นไม่มากนัก แสดงว่า การส่งออกของไทยไปนิวซีแลนด์จะต้องแข่งขันกับประเทศคู่ค้าที่มีศักยภาพทางการผลิตสูงกว่า และประเทศที่มีระดับการผลิตที่ไม่แตกต่างกับไทยด้วย โดยเฉพาะประเทศในกลุ่มอาเซียน รวมทั้งมีปัญหาอุปสรรคต่อการขยายการค้าระหว่างกัน ซึ่งนอกจากจะเกิดขึ้นจากขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ และกลวิธีในการเข้าสู่ตลาดของกันและกันแล้ว อาจจะเป็นเพราะมาตรการภาษี และมาตรการมิใช่ภาษีที่นิวซีแลนด์ได้กำหนดไว้ด้วย

2) นิวซีแลนด์จะได้ประโยชน์จากการปรับลดภาษีนำเข้ามากกว่าไทย ทั้งนี้เพราะอัตราภาษีนำเข้าที่นิวซีแลนด์เรียกเก็บจริงอยู่ในอัตราที่ต่ำ โดยมีอัตราเฉลี่ยรวมทุกสาขาอยู่ที่ร้อยละ 3.7 ขณะที่ภาษีที่เก็บจริงของไทยในปัจจุบันอยู่ในอัตราเฉลี่ยร้อยละ 18.05 ทำให้การจัดทำเขตการค้าเสรีกับนิวซีแลนด์ แม้ว่าจะจะเป็นประโยชน์ต่อการเอื้ออำนวยให้เกิดการขยายตัวของสินค้าที่ค้าขายระหว่างกันเพิ่มขึ้น แต่น่าที่จะเป็นผลดีแก่นิวซีแลนด์มากกว่า เนื่องจากอัตราภาษีนำเข้าของไทยสูงกว่าของนิวซีแลนด์ แต่หากพิจารณาถึงประเภทของสินค้าที่ไทยนำเข้าจากนิวซีแลนด์ ซึ่งส่วนมากเป็นสินค้าวัตถุดิบแล้ว ในที่สุดผลประโยชน์จะตกแก่ไทย เพราะไทยจะได้มูลค่าของสินค้าที่เพิ่มขึ้น (Value Added) จากการนำวัตถุดิบมาผลิตแล้วส่งออก

3) เปิดโอกาสให้สินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรของไทยเข้าสู่ตลาดนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้น จากการที่สินค้าส่วนใหญ่ที่ไทยส่งออกไปนิวซีแลนด์ในปี 2542 เป็นสินค้าอุตสาหกรรมถึงร้อยละ 77.8 ของมูลค่าสินค้าทั้งหมดที่ไทยส่งออกไปนิวซีแลนด์

รองลงมาเป็นสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรและเกษตรกรรมร้อยละ 21.7 ในขณะที่สินค้าส่วนใหญ่ที่นิวซีแลนด์ส่งออกมาไทยเป็นสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรร้อยละ 66.0 ของมูลค่าสินค้าทั้งหมดที่นิวซีแลนด์ส่งออกมาไทย รองลงมาเป็นสินค้าอุตสาหกรรมร้อยละ 35.5 แสดงว่า สินค้าอุตสาหกรรมเป็นสินค้าส่งออกหลักของไทยในตลาดนิวซีแลนด์ โดยมีสินค้าที่สำคัญได้แก่ ยานพาหนะ เครื่องใช้ไฟฟ้า และอุปกรณ์เครื่องคอมพิวเตอร์ ส่วนสินค้าเกษตรกรรมที่เป็นสินค้าส่งออกหลักของนิวซีแลนด์ในตลาดไทยนั้น เพราะสินค้าเกษตรกรรมหลายชนิดของนิวซีแลนด์ยังเป็นที่ต้องการของไทย เนื่องจากยังผลิตได้ไม่เพียงพอกับความต้องการใช้ภายในประเทศ เช่น นม และครีมผง อาหารปรุงแต่งที่ปนนมใช้เลี้ยงทารก ไม้และเยื่อไม้ ปลาแช่แข็ง และหนังฟอก เป็นต้น ดังนั้น ปัญหาของไทยสำหรับการขยายตลาดสินค้าในนิวซีแลนด์จึงอยู่ที่สินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเกษตรมากกว่า โดยเฉพาะสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการผลิตและส่งออกและต้องการขยายตลาดในนิวซีแลนด์เพิ่มขึ้น เช่น ข้าว ยางและผลิตภัณฑ์ ผลไม้กระป๋องและแปรรูปและอาหารทะเลกระป๋อง เป็นต้น

5.1.4.2 ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. การลดอัตราภาษีภายใต้กรอบข้อตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

นิวซีแลนด์ อัตราภาษีศุลกากรสินค้าเหล็กและเหล็กกล้าที่ปัจจุบันเท่ากับ 0 จะคงอัตราภาษีต่อไป ส่วนรายการสินค้าที่ปัจจุบันมีอัตราภาษีอยู่ที่ร้อยละ 5 , 6.5 , 7 และ 7.5 จะทยอยลดอัตราภาษีจนเหลือร้อยละ 0 ในปี พ.ศ. 2553 ส่วนของอุตสาหกรรมเหล็กนิวซีแลนด์จะมีภาษีที่ค่อนข้างต่ำ คือร้อยละ 0-6.5 ซึ่งการลดภาษีในส่วนนี้ภายใต้ความตกลงการค้าเสรีจะทำให้ไทยได้รับสิทธิพิเศษในการเข้าสู่ตลาดนิวซีแลนด์สูงขึ้น ซึ่งขณะที่นิวซีแลนด์มีภาษีอยู่ในระดับที่ต่ำ แต่ไม่เป็นผลกระทบสำคัญต่อผู้ผลิตในอุตสาหกรรมเหล็กของนิวซีแลนด์ เนื่องจากผู้ผลิตของนิวซีแลนด์เน้นในการสร้างตลาดเฉพาะ เช่น การผลิตเหล็กในรูปแบบขากๆ

ไทย ในส่วนของไทย อัตราภาษีศุลกากรสินค้าเหล็กและเหล็กกล้า บางรายการจะปรับลดเป็นร้อยละ 0 ทันทีที่ความตกลงมีผลบังคับใช้และบางรายการจะทยอยปรับลดภาษีเป็นร้อยละ 0 ในปี พ.ศ. 2553

2. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

ภาพรวมการค้า การค้าระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ มีแนวโน้มขยายตัวมาโดยตลอดนับแต่ปี 2541 เป็นต้นมา ยกเว้นในปี 2545 ที่มูลค่าการค้าระหว่างกันลดลงเล็กน้อย แต่อย่างไรก็ตามจะเห็นได้ว่าการค้าระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นมากกว่า 3

เท่าตัวในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา กล่าวคือ ในปี 2541 มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเพียง 12,536.46 ล้านบาท และได้เพิ่มขึ้นเป็น 32,007.14 ล้านบาทในปี 2549

และเมื่อพิจารณาดุลการค้า ก่อนปี 2545 พบว่าไทยขาดดุลการค้า กับนิวซีแลนด์โดยตลอดแต่ในปี 2545 เป็นต้นมา ไทยเป็นฝ่ายได้เกินดุลการค้ามาโดยตลอดโดยในปี 2549 ไทยได้เปรียบดุลการค้าเป็นจำนวน 7.9 พันล้านบาท (ตารางที่ 5.16)

ไทยส่งสินค้าไปยังนิวซีแลนด์มูลค่าการส่งออกของไทยเพิ่มขึ้น ทุกปีซึ่งในปี 2547 มีมูลค่าการส่งออก 13,256.56 ล้านบาทในปีต่อมามีการทำข้อตกลงการค้าเสรีทำให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 20,878.36 ล้านบาทในปี 2548 สินค้าส่งออกที่สำคัญได้แก่ รถยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ เหล็กและผลิตภัณฑ์ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เม็ดพลาสติก เป็นต้น ส่วนมูลค่าการนำเข้าของไทยนั้นมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเช่นกัน ในปี 2547 มีมูลค่าการนำเข้า 9,548.49 ล้านบาทและเพิ่มขึ้นเป็น 10,181.90 ล้านบาท สินค้านำเข้าที่สำคัญของไทยได้แก่ ผลิตภัณฑ์นม ัญพืช และัญพืชแปรรูป ไม้ซุง ไม้แปรรูปและไม้อื่นๆ เยื่อกระดาษและเศษกระดาษ เป็นต้น

ตารางที่ 5.16 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับนิวซีแลนด์

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	12,536.46	-	4,934.00	-	7,602.46	-	-2,668.46
2542	12,873.67	2.69	6,119.96	24.04	6,753.71	- 11.16	-633.74
2543	15,180.39	17.92	7,322.74	19.65	7,857.66	16.35	-534.92
2544	17,455.74	14.99	8,113.91	10.80	9,341.83	18.89	-1,227.92
2545	16,919.45	- 3.07	8,796.96	8.42	8,122.49	- 13.05	674.47
2546	19,765.51	16.82	11,011.54	25.17	8,753.97	7.77	2,257.57
2547	22,805.05	15.38	13,256.56	20.39	9,548.49	9.08	3,708.08
2548*	31,060.27	36.20	20,878.36	57.49	10,181.90	6.63	10,696.46
2549	32,007.14	3.05	19,964.87	- 4.38	12,042.27	18.27	7,922.60

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ (วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548)

ภาพรวมการลงทุน นิวซีแลนด์จะให้คนไทยเข้าไปลงทุนในธุรกิจทุกประเภทได้ร้อยละ 100 ยกเว้นประมง และหากเป็นการลงทุนที่มีขนาดเกิน 50 ล้านดอลลาร์นิวซีแลนด์ จะต้องขออนุญาตจากคณะกรรมการการลงทุนต่างชาติก่อน โดยในอนาคตนิวซีแลนด์

จะพิจารณาขยายเพดานการลงทุนที่ต้องขออนุญาตจาก 50 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เป็น 100 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อคนไทยมากขึ้น

สำหรับประเทศไทยจะเปิดเสรีการลงทุนทางตรงให้คนนิวซีแลนด์ลงทุนได้ร้อยละ 100 ในธุรกิจผลิตสินค้าบางประเภทโดยเฉพาะธุรกิจที่รัฐบาลมีนโยบายส่งเสริมการลงทุน โดยต้องนำเงินมาลงทุนไม่น้อยกว่า 3 ล้านบาท อาทิ ธุรกิจผลิตอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ เครื่องใช้ไฟฟ้า ซอฟต์แวร์ เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์กระดาษ การแปรรูปอาหารที่ใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ และชิ้นส่วนยานยนต์ เป็นต้น นอกจากนี้ ทั้งสองฝ่ายจะให้การส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างกันโดยมีสาระสำคัญทำนองเดียวกับความตกลงการค้าเสรีไทยกับออสเตรเลีย (TAFTA)

การลงทุนที่ผ่านมานั้น นิวซีแลนด์เป็นฝ่ายเข้ามาลงทุนในประเทศไทยมากกว่าที่คนไทยจะไปลงทุนในนิวซีแลนด์ กล่าวคือ ในปี 2546 มีการลงทุนจากนิวซีแลนด์ในไทยเป็นมูลค่า 23 ล้านบาท ลดลงเป็น 18 ล้านบาทในปี 2547 แต่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 23 ล้านบาทในปี 2548 ที่ทำการตกลงการค้าเสรีในวันที่ 1 ก.ค.2548 และเพิ่มขึ้นเป็น 38 ล้านบาทในปี 2549 ตามลำดับ ในขณะที่การลงทุนของไทยในนิวซีแลนด์นั้นยังไม่มีมูลค่าในการลงทุนมากนักส่วนใหญ่เป็นการลงทุนในตัวหุ้นแล้วเงินไหลออกทันทีส่วนการลงทุนด้านอื่นๆ ไม่มีการลงทุนในช่วง 6 ปีที่ผ่านมา

ตารางที่ 5.17 มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนของนิวซีแลนด์ในไทย (ล้านบาท)	มูลค่าการลงทุนของไทยในนิวซีแลนด์ (ล้านเหรียญนิวซีแลนด์)
2541	-	2
2542	-	-
2543	-	-1*
2544	-	-
2545	-	-
2546	23.0	-
2547	18.0	-
2548	23.0	-
2549	38.0	-

ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (The Board of Investment of Thailand)

<http://www.unctad.org/Templates/Page.asp?intItemID=3198&lang=1>

หมายเหตุ: * เป็นการถอนการลงทุนออกของไทย

3. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

ไทยและนิวซีแลนด์มีการค้าเกี่ยวกับแร่และผลิตภัณฑ์ใน 4 รายการ ได้แก่ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ปูน และผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม โดยมีมูลค่าการค้าในสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นมาโดยตลอดแต่มีมูลค่าการค้าเป็นจำนวนไม่มากนัก กล่าวคือ ในปี 2542 มีมูลค่าการค้ารวม 414.86 ล้านบาทและได้เพิ่มขึ้นเป็น 1,202.01 ล้านบาทในปี 2549 ทั้งนี้เนื่องจากการนำเข้าและส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างกันมากขึ้นทุกปีเพราะเศรษฐกิจของทั้งสองประเทศมีการขยายตัวและต้องการแร่และผลิตภัณฑ์มากขึ้น

ตารางที่ 5.18 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	414.86	-	256.24	-	158.62	-	97.6225
2543	726.28	75.07	508.44	98.42	217.84	37.34	290.5952
2544	430.52	-40.72	246.67	-51.48	183.86	-15.6	62.8125
2545	750.67	74.36	462.16	87.36	288.51	56.92	173.6488
2546	769.56	2.52	500.90	8.38	268.66	-6.88	232.2387
2547	1,014.61	31.84	700.42	39.83	314.19	16.95	386.2231
2548	1,202.01	18.47	869.36	24.12	332.65	5.87	536.7085
2549	1,210.47	0.7	828.87	-4.66	381.59	14.71	447.2815

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างไทยกับ นิวซีแลนด์ (วันที่ 1 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2548)

ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

สินค้าแร่ที่ไทยส่งออกไปยังนิวซีแลนด์ที่สำคัญคือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2542 ส่งออกประมาณ 256.24 ล้านบาทและได้เพิ่มขึ้นในปี 2549 คือส่งออกได้มูลค่า 828.87 ล้านบาท การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์ที่สำคัญของไทยคือผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม ซึ่งส่งออกมูลค่า 36,472,384 ล้านบาท

ในปี 2549 ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ มีการส่งออกเพิ่มขึ้นจากปี 2548 จาก 13,029,909 ล้านบาทเป็น 38,434,450 ล้านบาทในปี 2549 (ภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

ในช่วง ปี 2542 ไทยนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากนิวซีแลนด์เป็นมูลค่าประมาณ 158.62 ล้านบาท และได้เพิ่มขึ้นเป็น 381.59 ล้านบาท ในปี 2549 แร่และผลิตภัณฑ์นำเข้าที่สำคัญคือ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียมที่มีมูลค่าการนำเข้า 212,925,388 ล้านบาท ในปี 2549 รองลงมาคือการนำเข้าทองแดง และของที่ทำด้วยทองแดงอื่น ๆ มูลค่า 38,434,450 ล้านบาทและเหล็กและเหล็กกล้ามูลค่า 28,431,261 ล้านบาท ในปี 2549 ตามลำดับ (ภาคผนวกที่ 2)

ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์นั้น ไทยเป็นฝ่ายได้ดุลการค้ามาโดยตลอดจากประมาณ 97.6225 ล้านบาท ในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 386.2231 ล้านบาท ในปี 2547 และ 536.7085 ล้านบาท ในปี 2548 (ปีที่เปิดการค้าเสรี) ตามลำดับ และในปี 2549 ได้ดุลการค้าในสินค้าแร่ได้ลดลงเล็กน้อยมูลค่ารวม 447.2815 ล้านบาท

5.1.4.3 เปรียบเทียบ

จากการศึกษาผลการศึกษาเรื่อง การศึกษาว่าด้วยการจัดทำความตกลงการค้าเสรี (Closer Economic Partnership: CEP) ไทยกับนิวซีแลนด์ โครงการศึกษาวิเคราะห์ความพร้อมของไทยในการจัดทำเขตการค้าเสรี และ ปัจจัยที่สนับสนุนความเป็นไปได้ของการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ ทำการเปรียบเทียบกับผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน เป็นดังนี้

ตารางที่ 5.19 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนของไทยกับนิวซีแลนด์

ประเด็น	ผลการศึกษา	สถานการณ์ปัจจุบัน		
		2547	2548*	2549
ดุลการค้า (ล้านบาท)	ไทยเกินดุลการค้ามากขึ้น	3,708.08	10,696.46	7,922.60
มูลค่าการส่งออก (ล้านบาท)	มีการคาดว่าปริมาณการส่งออกจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.09	ร้อยละ 20.39	ร้อยละ 57.49	ร้อยละ -4.38
มูลค่าการนำเข้า (ล้านบาท)	มีการศึกษาว่าเพิ่มขึ้น	9,548.49	10,181.90	12,042.27
มูลค่าการค้า (ล้านบาท)	มีการศึกษาว่าเพิ่มขึ้น	22,805.05	31,060.27	32,007.14
สวัสดิการทางสังคม (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	คาดว่าจะมีการเพิ่มขึ้นเล็กน้อย		16.48	17.82

ตารางที่ 5.19 เปรียบเทียบผลการศึกษาเกี่ยวกับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนของไทยกับนิวซีแลนด์ (ต่อ)

ประเด็น	ผลการศึกษา	สถานการณ์ปัจจุบัน		
		2547	2548*	2549
มูลค่าการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ (ล้านบาท)	คาดว่าจะเพิ่มขึ้น	1,014.61	1,202.01	1,210.47
มูลค่าการส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ)	มูลค่าการส่งออกของไทยไปนิวซีแลนด์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.81 ในปีที่ทำการตกลง	39.83	24.12	-4.66
มูลค่าการนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์ (ร้อยละ)	มูลค่านำเข้าของไทยจากนิวซีแลนด์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.78 ในปีที่ทำการตกลง	16.95	5.87	14.71
ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์	ไทยได้ดุลการค้ามากขึ้น(ล้านบาท)	386.2231	536.7085	447.2815

หมายเหตุ: * ปีที่ทำการตกลงการค้าเสรี

จากตารางที่ 5.19 สรุปได้ดังนี้ ผลการศึกษาก่อนที่จะมีการเปิดเขตเสรีการค้ากับผลที่เกิดขึ้นจริงนั้น พบว่าส่วนใหญ่มีการคาดว่าจะมีการเพิ่มขึ้นทุกส่วน ไม่ว่าจะเป็นดุลการค้า การนำเข้า การส่งออก ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ มูลค่าการส่งออก มูลค่าการนำเข้า และเมื่อความตกลงมีผลบังคับใช้นั้นมีการเพิ่มขึ้นจริงเกือบทุกรายการ ยกเว้นมูลค่าการนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์ที่เพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ 5.87 จากการศึกษาที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 15.78 เมื่อดูจากดุลการค้าของการค้าและดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์แล้วไทยแสดงให้เห็นว่าไทยยังได้รับผลประโยชน์ทางการค้า

5.2 กลุ่มประเทศที่ไทยทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีแต่ยังไม่เห็นผลในการปฏิบัติ

5.2.1 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-ญี่ปุ่น

(Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA)

สืบเนื่องจากการประชุม Boao Forum for Asia ณ มณฑลไหหลำ ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน เมื่อวันที่ 12 เมษายน 2545 ผู้นำทั้งทางฝ่ายไทยและญี่ปุ่นได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะทำงานพันธมิตรทางเศรษฐกิจไทยกับญี่ปุ่น (Working Group on Japan-Thailand Economic Partnership: JTEP) เพื่อสร้างความร่วมมือด้านการค้าและการลงทุน รวมถึงการจัดทำ ความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับญี่ปุ่น ซึ่งภายหลังจากนั้นจึงได้เริ่มมีการดำเนินการเจรจาหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทยกับญี่ปุ่น (Japan-Thailand Closer Economic Partnership: JTEP) ขึ้นอย่างเป็นทางการ เมื่อวันที่ 11 ธันวาคม 2546 ในช่วงระหว่างการประชุม ASEAN-Japan Commemorative Summit ณ กรุงโตเกียว ประเทศญี่ปุ่น จวบจนกระทั่งในวันที่ 22-23 มิถุนายน 2549 คณะทำงานด้านกฎหมายของไทยและญี่ปุ่นได้จัดทำสรุปร่างเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวกับความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทยกับญี่ปุ่น (Japan-Thailand Economic Partnership Agreement: JTEPA) และได้ลงนามข้อตกลงดังกล่าวในวันที่ 3 เมษายน 2550 เป็นที่เรียบร้อยแล้ว โดยจะเริ่มมีผลบังคับใช้หลังจากที่แต่ละ

ประเทศได้นำเข้าสู่กระบวนการทางกฎหมายและออกมาเป็นพระราชบัญญัติแล้ว ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จภายใน 6 เดือนหลังจากนี้

ภายใต้กรอบการเจรจานั้นครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในทุกๆด้าน โดยให้มีการเปิดเสรีทั้งด้านสินค้า บริการ และการลงทุน รวมทั้งความร่วมมือในสาขาต่างๆ โดยการเจรจาแบ่งออกเป็น การค้าสินค้า (การค้าสินค้า กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า พิธีการศุลกากร การค้าไร้กระดาษ การยอมรับมาตรฐานร่วมกัน) การลงทุน/บริการ (การค้าบริการ การลงทุน การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) ทรัพย์สินทางปัญญา การจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐ นโยบายการแข่งขัน ความร่วมมือ (เกษตรและป่าไม้) การศึกษาและทรัพยากรมนุษย์ บรรยากาศการลงทุน การบริการการเงิน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) การท่องเที่ยว การส่งเสริมการค้าและการลงทุน การระงับข้อพิพาท และบทบัญญัติทั่วไป

สำหรับโครงการความร่วมมือในกรอบ JTEPA นั้นประกอบด้วย 7 โครงการ ได้แก่ โครงการความร่วมมือเพื่อสนับสนุนโครงการครัวไทยสู่โลก โครงการอนุรักษ์พลังงาน โครงการเศรษฐกิจสร้างมูลค่า โครงการหุ้นส่วนภาครัฐและเอกชน โครงการอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม โครงการอุตสาหกรรมเหล็ก และโครงการสถาบันพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในอุตสาหกรรมยานยนต์

5.2.1.1. ผลการศึกษา

1. โครงการวิจัยที่ปรึกษาการวิเคราะห์เจรจาภายใต้ความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

การศึกษาผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีดังกล่าว จัดทำขึ้นโดยศูนย์ศึกษาเอเปคและศึกษาความร่วมมือในภูมิภาค แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยใช้แบบจำลองการค้าระหว่างประเทศที่เรียกว่า Global Trade Analysis Project (GTAP) ซึ่งเป็นแบบจำลองที่มีคุณสมบัติเป็นสมดุลโดยรวมหรือ Computable General Equilibrium (CGE)

ผลกระทบในระดับมหภาคของไทย

โดยมีการสมมติให้มีการลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นศูนย์ในทุกสาขาสินค้าและบริการ โดยไม่มีข้อยกเว้น

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.43
- รายได้ครัวเรือนของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.00
- อัตราการค้า (Terms of trade) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.28

- ประเทศไทยจะมีการขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1,284.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ
- ไทยมีการส่งออกเพิ่มขึ้นร้อยละ 7.76 โดยอุตสาหกรรมสาขา ยานยนต์และชิ้นส่วน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม และเหล็กกับผลิตภัณฑ์ เหล็ก ข้าว ผลิตภัณฑ์เนื้อสัตว์ ผลิตภัณฑ์อาหารและน้ำตาลจะได้รับ ประโยชน์จากการส่งออกเพิ่มขึ้น
- ไทยจะมีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 9.93 โดยนำเข้ายานยนต์และ ชิ้นส่วน เสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม เครื่องหนังและสิ่งทอเพิ่มมากขึ้น

ผลกระทบในระดับมหภาคของไทย

ศึกษาถึงกรณีการลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการ ยกเว้น ข้าว

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.3
- รายได้ครัวเรือนของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.87
- อัตราแลกเปลี่ยนการค้า (Terms of trade) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.16
- ประเทศไทยจะมีการขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1,352.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เมื่อเปรียบเทียบผลกระทบที่ได้รับดังกล่าวกับกรณีการลดอัตราภาษี เป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการโดยไม่มีข้อยกเว้นแล้ว จะเห็นได้ว่า

1. กรณีการเปิดเสรีการค้าโดยการลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลางทุกสาขา ยกเว้น ข้าว ทำให้ไทยได้รับประโยชน์ด้านการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (GDP) ต่ำกว่า กรณีการลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลาง ทุกสาขา
2. การลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการยกเว้น ข้าว จะ ทำให้ไทยมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นน้อยกว่ากรณีลดภาษีทุกรายการ โดยไม่ยกเว้น
3. สำหรับอัตราราคา (Terms of trade) ไทยจะได้รับประโยชน์จาก การค้าเพิ่มขึ้นน้อยกว่าหากลดอัตราภาษีศุลกากร เป็นศูนย์กลางในทุกสาขา สินค้าและบริการ ยกเว้น ข้าว

4. ประเทศไทยจะขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นในกรณีการลดอัตราภาษีศุลกากร เป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการ ยกเว้น ข้าว เมื่อเทียบกับกรณีลดภาษีทุกรายการ

ผลกระทบในระดับมหภาคของไทย

ศึกษาถึงกรณีการลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการ ยกเว้น เหล็กและผลิตภัณฑ์ และยานยนต์และชิ้นส่วน

- ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.40
- รายได้ครัวเรือนของประเทศไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.97
- อัตราการค้า (Terms of trade) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2.32
- ประเทศไทยจะมีการขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นเป็นจำนวน 1,058.01 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เมื่อเปรียบเทียบผลกระทบที่ได้รับดังกล่าวกับกรณีการลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการโดยไม่มีข้อยกเว้นแล้ว จะเห็นได้ว่า

1. กรณีการเปิดเสรีการค้าโดยการลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลางทุกสาขา ยกเว้น เหล็ก และผลิตภัณฑ์ ทำให้ไทยได้รับประโยชน์ด้านการเพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ต่ำกว่า กรณีการลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลางทุกสาขา
2. การลดอัตราภาษีเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการ ยกเว้น เหล็ก และผลิตภัณฑ์ จะทำให้ไทยมีรายได้ครัวเรือนเพิ่มขึ้นน้อยกว่ากรณีลดภาษีทุกรายการโดยไม่ยกเว้น
3. สำหรับอัตราการค้า (Terms of trade) ไทยจะได้รับประโยชน์จากการค้าเพิ่มขึ้นมากกว่าหากลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการ ยกเว้น เหล็ก และผลิตภัณฑ์
4. ประเทศไทยจะขาดดุลการค้าลดลงในกรณีการลดอัตราภาษีศุลกากรเป็นศูนย์กลางในทุกสาขาสินค้าและบริการ ยกเว้น เหล็กและผลิตภัณฑ์เมื่อเทียบกับกรณีลดภาษีทุกรายการ

5.2.1.2. ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. โครงการวิจัยที่ปรึกษาการวิเคราะห์เจรจาภายใต้ความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ญี่ปุ่น : มีการเปิดตลาดให้กับสินค้าไทยหลายรายการ อาทิ การยกเลิกหรือลดภาษีนำเข้าให้กับสินค้าประมง (เช่น กุ้ง ปลาหมึก ปลา ปู หอยแช่เย็นแช่แข็ง เป็นต้น) ผักและผลไม้ (ผักและผลไม้สด แปรรูปและแช่เย็นแช่แข็งเช่นพริกหวาน กล้วยหอม มะม่วง มังคุด สับปะรดและดอกไม้ เป็นต้น) ไข่ (เช่น ไข่สดแช่เย็นแช่แข็งและไข่ปรุงสุก เป็นต้น) เครื่องดื่มที่ได้จากการหมัก น้ำมันพืชและสัตว์ อาหารสัตว์ ของปรุงแต่ง ไม้และของที่มาจากไม้ สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม รองเท้าและเครื่องหนัง ปีโตรเลียมและผลิตภัณฑ์พลาสติก สารเคมีและเคมีภัณฑ์ และอัญมณีและเครื่องประดับ เป็นต้น รวมถึงการให้โควตาพิเศษในสินค้ากล้วย เนื้อหมูและแฮมแปรรูป แป้งมันสำปะหลังตัดแปลง กากน้ำตาลและสับปะรดสด

ไทย : มีการเปิดตลาดให้กับสินค้าญี่ปุ่นหลายรายการ โดยมีการยกเลิกหรือลดภาษีนำเข้าให้กับสินค้าเกษตรกรรม อาทิผลไม้เมืองหนาว (เช่น แอปเปิ้ล พีช แพร์ พรุน เบอร์รี่ มะนาวฝรั่ง และมะละกอ) สตรอเบอร์รี่ แดงโมและแดงอื่นๆ และแครอท เป็นต้น สำหรับสินค้าอุตสาหกรรม อาทิ เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็ก ชิ้นส่วนยานยนต์ รวมถึงยานยนต์ที่มีขนาดต่ำกว่า 3,000 ซีซีขึ้นไปและขนาดเกินกว่า 3,000 ซีซี ขึ้นไป เป็นต้น

สำหรับการเปิดเสรีการค้าบริการ ให้เป็นไปตามแนวทางเดียวกันกับกรอบขององค์การการค้าโลก (WTO) คือเป็นแบบ positive list (ผูกพันที่จะเปิดเสรีเท่าที่ระบุไว้ในความตกลง) โดยญี่ปุ่นเปิดเสรีให้กับไทยเข้าไปลงทุนเปิดกิจการและทำงานในญี่ปุ่นได้มากขึ้น และสะดวกมากยิ่งขึ้นในหลายสาขา(เพิ่มเติมและปรับปรุงจากที่ผูกพันไว้ที่ WTO ทั้งหมดกว่า 135 สาขาย่อย) เช่น บริการโฆษณา บริการออกแบบพิเศษ โรงแรม ร้านอาหาร จัดเลี้ยง จัดการประชุม จัดงานแสดงสินค้า ทัวร์และนำเที่ยว ด้านดูแลคนสูงอายุและคนป่วย สปา และอู่ซ่อมรถ รวมถึงบริการที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร ป่าไม้ เหมืองแร่และการล่าสัตว์ เป็นต้น ในขณะที่ไทยเปิดเสรีให้กับญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนเปิดกิจการได้ในหลายสาขา(เพิ่มเติมจากที่ผูกพันไว้ที่ WTO ทั้งหมด 14 สาขาย่อย) อาทิ บริการที่ปรึกษา (ด้านการตลาด การจัดการด้านทรัพยากรบุคคล การจัดการด้านการผลิต ด้านโลจิสติกส์) ซ่อมบำรุงเครื่องใช้ไฟฟ้า โรงแรม ร้านอาหาร การโฆษณา ท่าเรือมาริน่า ด้านคอมพิวเตอร์ และด้านการศึกษา เป็นต้น ทั้งนี้ส่วนใหญ่จะอนุญาตให้คนญี่ปุ่นมีส่วนถือหุ้นได้เพียงบางส่วนเว้นแต่เพียงสาขาเดียวเท่านั้นคือบริการที่ปรึกษาด้านการจัดการทั่วไปที่เปิดโอกาสให้คนญี่ปุ่นสามารถเป็นเจ้าของร้อยละ 100

2. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ภาพรวมการค้า ญี่ปุ่นถือได้ว่าเป็นประเทศคู่ค้าสำคัญอันดับแรกของไทย โดยในช่วง 9 ปีที่ผ่านมา (ปี2541-2549) การค้ารวมระหว่างไทยกับญี่ปุ่นมีมูลค่าการค้าขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจาก 728,691.25 ล้านบาท ในปี 2541 มาเป็น 1,650,180.57 ล้านบาท ในปี 2548 แต่ในปี 2549 มูลค่าการค้าของทั้งสองประเทศกลับลดลงเหลือ 1,604,334.77 ล้านบาท ลดลงร้อยละ 2.78 เมื่อเทียบกับปีก่อน และตลอดเวลาที่ผ่านมตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2547 ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับญี่ปุ่นมาโดยตลอด (ตารางที่ 5.20) เพราะไทยต้องนำเข้าเครื่องจักรและส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ในมูลค่าที่สูง

ด้านการส่งออกนับตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2549 มีมูลค่าการส่งออกเฉลี่ยปีละ 459,673 ล้านบาท โดยสินค้าส่งออกที่สำคัญ 10 อันดับแรกได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ ยางพารา รถยนต์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เครื่องจักรกลและส่วนประกอบของเครื่องจักรกล เลนซ์ อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เครื่องรับวิทยุโทรทัศน์และส่วนประกอบ เครื่องใช้ไฟฟ้าและส่วนประกอบอื่น ๆ และผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม ตามลำดับ

ด้านการนำเข้านับตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2549 มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยปีละ 715,095 ล้านบาท โดยสินค้านำเข้าที่สำคัญของไทยจากญี่ปุ่น 10 อันดับแรกได้แก่เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ เครื่องจักรไฟฟ้าและส่วนประกอบ แผงวงจรไฟฟ้า เคมีภัณฑ์ ส่วนประกอบและอุปกรณ์ยานพาหนะ เครื่องมือเครื่องใช้ทางวิทยาศาสตร์ การแพทย์ และการทดสอบ สินแร่โลหะอื่น ๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์ทำจากพลาสติก และผลิตภัณฑ์โลหะ ตามลำดับ

ตารางที่ 5.20 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับญี่ปุ่น

ปี	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	728,691.25	-	308,394.07	-	420,297.18	-	-111,903.11
2542	777,410.45	6.69	312,837.24	1.44	464,573.21	10.53	-151,735.97
2543	1,022,101.30	31.48	406,442.22	29.92	615,659.08	32.52	-209,216.86
2544	1,053,329.54	3.06	439,830.20	8.21	613,499.34	- 0.35	-173,669.14
2545	1,066,127.70	1.22	427,023.43	- 2.91	639,104.27	4.17	-212,080.84
2546	1,227,851.79	15.17	471,956.25	10.52	755,895.54	18.27	-283,939.29
2547	1,442,884.45	17.51	541,762.72	14.79	901,121.74	19.21	-359,359.02
2548	1,650,180.57	14.37	603,177.06	11.34	1,047,003.51	16.19	-443,826.45
2549	1,604,334.77	- 2.78	625,632.80	3.72	978,701.97	- 6.52	-353,069.17

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

ภาพรวมการลงทุน สำหรับกรอบข้อตกลงของการลงทุน(ภาคที่ไม่ใช่บริการ) นั้นจะครอบคลุมเฉพาะการลงทุนโดยตรง(ไม่รวมการลงทุนในกลุ่มหลักทรัพย์) ซึ่งได้ใช้แนวทาง positive list โดยจะเปิดโอกาสให้มีการทบทวนข้อผูกพันของการเปิดเสรีใน 5 ปี หลังจากที่ JTEPA มีผลบังคับใช้ ดังนั้นทั้งสองฝ่ายสามารถเจรจาแก้ไขข้อผูกพันได้ ซึ่งอาจนำไปสู่การชดเชยหรือปรับข้อผูกพันอื่นเพื่อให้เกิดประโยชน์โดยรวมแก่กันและกัน โดยต้องไม่น้อยลงกว่าก่อนการเจรจา ส่วนเงื่อนไขการให้ปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งนั้น (Most-Favoured Nation: MFN) จะไม่ดำเนินไปโดยอัตโนมัติ แต่จะมีการทบทวนข้อบท MFN ภายใน 6 ปีหลังจากที่ JTEPA มีผลบังคับใช้ หากเกิดกรณีที่ฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งให้ผลประโยชน์แก่ประเทศอื่นใดดีกว่า โดยการเปิดการค้าเสรีนี้มีข้อผูกพันการลงทุนในแต่ละรายสาขาดังนี้

ญี่ปุ่น : เปิดโอกาสให้บริษัทไทย/คนไทยเข้าไปลงทุนได้ในทุกสาขายกเว้นบางสาขา ได้แก่ อุตสาหกรรมผลิตยา อุตสาหกรรมอวกาศและยานอวกาศ อุตสาหกรรมผลิตน้ำมัน อุตสาหกรรมพลังงาน อุตสาหกรรมกระจายเสียง การทำเหมืองแร่ การประมง การเกษตร ป่าไม้ และอุตสาหกรรมพื้นฐานที่เกี่ยวข้อง

ไทย : เปิดโอกาสให้บริษัทญี่ปุ่น/คนญี่ปุ่นเข้าไปลงทุนได้เฉพาะในอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ โดยอนุญาตให้ชาวญี่ปุ่นถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละ 50 และหุ้นส่วนที่

เหลืจะต้องถือโดยคนไทยเท่านั้น แต่ทั้งนี้หากบริษัทใดจะเข้าดำเนินกิจการ สามารถกระทำได้โดยไม่ต้องขออนุญาตในการประกอบธุรกิจแต่อย่างใด

การลงทุนของญี่ปุ่นในประเทศไทย จะเห็นได้ว่าในช่วงตั้งแต่ปี 2541-2545 มูลค่าการลงทุนยังไม่สูงมากนัก แต่ละปีมีการเปลี่ยนแปลงค่อนข้างผันผวนขึ้นลง และในบางปีมีการลงทุนลดลงอย่างมาก ทำให้โดยรวมแล้วในช่วงเวลาดังกล่าวการลงทุนอยู่ในภาวะหดตัว แต่หลังจากนั้นเมื่อเข้าสู่ปี 2546 - 2548 มูลค่าการลงทุนกลับเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องมาจากบริษัทญี่ปุ่นต่างแสวงหาแหล่งผลิตต้นทุนต่ำ และมีความต้องการเคลื่อนย้ายฐานการผลิตออกสู่ต่างประเทศมากยิ่งขึ้น ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวสภาวะการลงทุนของไทยอยู่ในสภาพที่ดี ส่งผลให้การลงทุนของญี่ปุ่นในไทยจึงเริ่มขยายตัวอย่างเห็นได้ชัด อย่างไรก็ตาม ในปี 2549 มูลค่าการลงทุนปรับตัวลดลงอันเนื่องมาจากสภาวะเศรษฐกิจตกต่ำ เงินบาทที่ไร้เสถียรภาพ และความผันผวนทางการเมืองของไทย ที่อาจส่งผลกระทบต่อการลงทุนโดยตรงของญี่ปุ่นและทำให้ในปี 2549 มีมูลค่าการลงทุนอยู่ที่ 1,984 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (คิดเป็นประมาณร้อยละ 1 ของมูลค่าการลงทุนโดยตรงของญี่ปุ่นทั่วโลก และเป็นอันดับ 3 ในเอเชีย รองจาก จีน และมาเลเซีย ตามลำดับ) และเมื่อเปรียบเทียบกับการลงทุนโดยตรงของไทยในญี่ปุ่นแล้วยังถือว่ามียุทธศาสตร์การลงทุนน้อยมาก และอยู่ในอันดับ 7 ของเอเชีย (รองจากสิงคโปร์ เกาหลีใต้ ฮองกง จีน ไต้หวัน และมาเลเซีย) อย่างไรก็ตาม มูลค่าการลงทุนอาจเพิ่มสูงขึ้น เนื่องจากการที่ทั้งสองประเทศหันมาร่วมมือกันทางเศรษฐกิจและมีการทำความตกลงเพื่อสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าและการลงทุนให้มากยิ่งขึ้นนั่นเอง (ตารางที่ 5.21)

ตารางที่ 5.21 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของญี่ปุ่นและไทย

ปี	การลงทุนของญี่ปุ่นในไทย		การลงทุนของไทยในญี่ปุ่น	
	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)	มูลค่าการลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	อัตราการขยายตัว (ร้อยละ)
2541	1,668	-18.40	0.023	-71.2443
2542	-119	-107.13	0.179	665.1665
2543	593	598.32	0.136	-24.3078
2544	1,594	168.80	0.943	594.8166
2545	528	-66.88	-	-
2546	678	28.41	-	-
2547	1,867	175.37	0.577	-
2548	2,125	13.82	n.a.	-
2549	1,984	-6.64	n.a.	-

หมายเหตุ : n.a. หมายถึงไม่ปรากฏข้อมูล

ที่มา: กระทรวงการคลังของญี่ปุ่น ข้อมูลจัดทำโดย JETRO และใช้อัตราแลกเปลี่ยนของธนาคารกลางญี่ปุ่น (Bank of Japan) ในการคำนวณ

3. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ภาพรวมการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทยกับญี่ปุ่นนั้น จะเห็นได้ว่านับตั้งแต่ปี 2542 จนถึงปี 2549 นั้นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ซึ่งมีมูลค่าการค้าเฉลี่ยปีละ 168,637.64 ล้านบาทต่อปี โดยเฉพาะปี 2548 มีมูลค่าการค้าสูงสุดในรอบ 8 ปีนี้ กล่าวคือมีมูลค่าการค้า 255,130.76 ล้านบาท เพิ่มจากปี 2542 ที่มีมูลค่า 105,214.41 ล้านบาท และในปี 2549 มูลค่าการค้าลดลงเท่ากับ 252,449.38 ล้านบาท แต่กระนั้นเมื่อเทียบการค้ากับอดีตที่ผ่านมายังถือว่าการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของทั้งสองประเทศค่อนข้างเติบโตและขยายตัวเป็นอย่างดี ซึ่งปริมาณและมูลค่าส่งออกและนำเข้าดังแสดงในตารางที่ 2 (เฉพาะรายการสินค้าที่ทำการศึกษา)

ตารางที่ 5.22 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	105,214.41	-	7,342.83	-	97,871.58	-	-90,528.75
2543	127,178.03	20.88	10,757.25	46.50	116,420.78	18.95	-105,663.53
2544	119,762.66	- 5.83	12,278.84	14.14	107,483.81	- 7.68	-95,204.97
2545	134,377.66	12.20	17,134.97	39.55	117,242.69	9.08	-100,107.72
2546	154,655.01	15.09	14,155.84	- 17.39	140,499.17	19.84	-126,343.33
2547	200,333.21	29.54	18,763.53	32.55	181,569.68	29.23	-162,806.16
2548	255,130.76	27.35	21,367.84	13.88	233,762.92	28.75	-212,395.09
2549	252,449.38	- 1.05	25,562.55	19.63	226,886.83	- 2.94	-201,324.28

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 2542-2549 มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องจาก 7,342.83 ล้านบาทในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 25,562.55 ล้านบาท ในปี 2549 ซึ่งเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วมีมูลค่าส่งออกปีละประมาณ 15,920.46 ล้านบาท โดยในปี 2549 สินแร่และผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดคือผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม มีมูลค่าส่งออกสูงถึง 14,213.45 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 82.21 ของมูลค่าการส่งออกแร่ทั้งหมด รองลงมาคือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ โลหะทองคำและปฏิกิริยา อย่างไรก็ตามเมื่อพิจารณาการเปลี่ยนแปลงในแต่ละปีกลับพบว่า มีเพียงผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียมและโลหะทองคำเท่านั้นที่มีแนวโน้มทั้งปริมาณและมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ในขณะที่สินค้านชนิดอื่นๆ กลับมีการส่งออกที่ค่อนข้างผันผวนและมีแนวโน้มที่ลดลงดังแสดงในภาคผนวก

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากญี่ปุ่น ตลอดช่วงเวลา 8 ปีที่ผ่านมา (ปี 2542-2549) มีการขยายตัวอย่างต่อเนื่องมาโดยตลอด อันเนื่องมาจากความต้องการใช้ในประเทศของไทยที่นับวันจะทวีเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อคิดเฉลี่ยแล้วมีมูลค่านำเข้า

ประมาณปีละ 152,717.18 ล้านบาท โดยในปี 2549 มีมูลค่าการนำเข้าสินแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของญี่ปุ่นสูงถึง 226,886.83 ล้านบาท ทั้งนี้สินแร่และผลิตภัณฑ์ที่มีมูลค่าการนำเข้ามากที่สุดคือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ โดยมีมูลค่าส่งออกสูงถึง 109,787.03 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 74.72 ของมูลค่าการส่งออกแร่ทั้งหมด รองลงมาคือ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม โลหะทองคำ ปูน แมกนีเซียมคลอไรด์ โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม และ โซเดียมคลอไรด์ ตามลำดับ (ภาคผนวกที่2)

ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับญี่ปุ่นในรอบ 8 ปีที่ผ่านมาประเทศไทยขาดดุลการค้ากับประเทศญี่ปุ่นมาโดยตลอด จาก 90,528.75 ล้านบาท ในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 201,324.28 ล้านบาทในปี 2549 ทั้งนี้เนื่องมาจากการนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่เป็นจำนวนมากนี้ ซึ่งส่วนใหญ่ถือเป็นสินค้าขั้นปฐมที่ประเทศไทยยังขาดแคลนทรัพยากร อย่างไรก็ตามสินค้าเหล่านี้ก็ล้วนมีความจำเป็นต่อภาคการผลิตและการลงทุนในอุตสาหกรรมต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต จึงส่งผลให้ความต้องการใช้ในประเทศยิ่งเพิ่มมากยิ่งขึ้นในแต่ละปี (ตารางที่ 5.22)

การลงทุนเหมืองแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

จากข้อมูลของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนแห่งประเทศไทย (BOI) ด้านสถิติการลงทุนโดยตรงของญี่ปุ่นในไทยตั้งแต่ปี 2545-2549 พบว่าญี่ปุ่นเป็นประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยมากที่สุดทั้งในแง่จำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุน โดยหากพิจารณาทั้งในขั้นยื่นรับการส่งเสริมการลงทุน (NET APPLICATIONS) ขั้นการอนุมัติการลงทุน (APPLICATIONS APPROVED) และขั้นออกบัตรส่งเสริมการลงทุน (PROMOTION CERTIFICATES ISSUED) จะเห็นได้ว่าปี 2548 มีโครงการที่ยื่นขอรับการส่งเสริมการลงทุนมากที่สุดถึง 387 โครงการ และมีมูลค่าการลงทุน 175,313 ล้านบาทหรือคิดเป็นสัดส่วนประมาณร้อยละ 35 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด ในขณะที่ปี 2549 มีโครงการยื่นขอรับการส่งเสริม 335 โครงการ ลดลงร้อยละ 13.4 เมื่อเทียบกับปีที่แล้ว และมีมูลค่าการลงทุน 110,477.1 ล้านบาท (ร้อยละ 36 ของมูลค่าการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด) ซึ่งลดลงจากปีก่อนร้อยละ 37 สำหรับขั้นการอนุมัติการลงทุนและขั้นออกบัตรส่งเสริมการลงทุนนั้นในปี 2548 ก็มีโครงการที่ได้รับอนุมัติมากที่สุดเช่นกันกล่าวคือมีโครงการทั้งสิ้น 354 และ 348 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุน 171,796 และ 116,743 ล้านบาท ตามลำดับ เมื่อเทียบกับปี 2549 ที่มีทั้งจำนวนโครงการและมูลค่าการลงทุนลดลงจากปี 2548 โดยในขั้นการอนุมัติการลงทุนและขั้นออกบัตรส่งเสริมการลงทุน มีจำนวนโครงการทั้งสิ้น 353 และ 317 โครงการ โดยมีมูลค่าการลงทุนทั้งสิ้น 115,200 และ 89,903 ล้านบาท (ตารางที่ 5.23)

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

สำหรับการลงทุนของญี่ปุ่นในไทย ส่วนใหญ่เป็นการลงทุนด้านอุตสาหกรรม (Manufacturing) โดยมุ่งเน้นทั้งการลงทุนในอุตสาหกรรมการผลิตเพื่อการส่งออกและอุตสาหกรรมต่อเนื่อง (Supporting industries) เพื่อผลิตชิ้นส่วนต่าง ๆ

ตารางที่ 5.23 การลงทุนของญี่ปุ่นในไทยที่เข้ามาขอรับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI

การลงทุนของญี่ปุ่นในไทย	หน่วย	ปี 2547	ปี 2548	ปี 2549
NET APPLICATIONS				
- จำนวนโครงการ	โครงการ	340 (749)	387 (849)	335 (823)
- มูลค่าการลงทุน	ล้านบาท	101,856 (307,008)	175,313 (498,860)	110,476 (307,668)
APPLICATIONS APPROVED				
- จำนวนโครงการ	โครงการ	350 (734)	354 (782)	353 (751)
- มูลค่าการลงทุน	ล้านบาท	125,932 (317,291)	171,796 (325,827)	115,200 (266,643)
PROMOTION CERTIFICATES ISSUED				
- จำนวนโครงการ	โครงการ	334 (654)	348 (718)	317 (719)
- มูลค่าการลงทุน	ล้านบาท	105,021 (254,526)	166,743 (386,066)	89,903 (342,127)

หมายเหตุ:- ตัวเลขในวงเล็บหมายถึงการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด

-โครงการลงทุนของชาวญี่ปุ่น ที่มีเงินลงทุนขั้นต่ำร้อยละ 10 ของเงินลงทุนทั้งหมด

ที่มา : กองการต่างประเทศ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน

การลงทุนเหมืองแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับญี่ปุ่น

รูปแบบของการลงทุนของชาวญี่ปุ่นที่เข้ามาลงทุนในไทย จะมีทั้งการลงทุนร้อยละ 100 และร่วมทุน (Joint Venture) นอกจากนี้การจ้างงานก็ยังคงใช้แรงงานในประเทศเป็นหลัก ที่เหลือเป็นแรงงานต่างชาติที่เข้ามาทำงานในหลายด้านอาทิ ด้านบริหารและวิศวกร เป็นต้น ซึ่งการลงทุนเหมืองแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรมขั้นกลางและขั้นปลาย รวมถึงอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องที่ต้องใช้แร่และผลิตภัณฑ์ต่างๆ จากแร่มาเป็นวัตถุดิบขั้นต้น โดยหากพิจารณาการลงทุนเฉพาะสาขาการผลิตที่เกี่ยวข้องกับแร่ และ

ผลิตภัณฑ์จากแร่จะประกอบด้วย 3 สาขาหลักคือสาขาการผลิตแร่และเครื่องดินเผา สาขาผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง และสาขาผลิตภัณฑ์เคมีและกระดาษ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

สาขาการผลิตแร่และเครื่องดินเผา มีทั้งหมด 9 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นการผลิตในอุตสาหกรรมเหล็กและเหล็กกล้า รวมถึงการผลิตแก้วหรือผลิตภัณฑ์จากแก้ว ทั้งนี้การลงทุนของญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะเป็นการลงทุนร้อยละ 100 และเป็นโครงการลงทุนขนาดเล็กและขนาดกลางที่จ้างแรงงานประมาณตั้งแต่ 18 -200 คน เป็นที่น่าสังเกตว่าสาขาการผลิตแร่ เป็นสาขาที่ได้รับการอนุมัติการส่งเสริมการลงทุนน้อยที่สุดเมื่อเทียบกับสาขาอื่นๆ และยังไม่มีการผลิตแร่ซึ่งถือเป็นอุตสาหกรรมขั้นต้นเกิดขึ้นในปีนี้

สาขาผลิตภัณฑ์โลหะเครื่องจักรและอุปกรณ์ขนส่ง นับได้ว่าเป็นสาขาที่มีจำนวนโครงการลงทุนและมูลค่าการลงทุนจากญี่ปุ่นมากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีโครงการที่ได้รับอนุมัติในปี 2549 ทั้งหมด 160 โครงการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโครงการผลิตชิ้นส่วนและอุปกรณ์ที่ใช้ในอุตสาหกรรมยานยนต์ เนื่องจากไทยเป็นทั้งฐานการผลิตและการตลาด ในการขยายยอดการจำหน่ายชิ้นส่วนรถยนต์และจักรยานยนต์ของญี่ปุ่น ทั้งนี้การลงทุนของญี่ปุ่นส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการร่วมลงทุนที่มีชาวญี่ปุ่นถือหุ้นข้างมาก และเป็นโครงการลงทุนทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีการจ้างงานประมาณตั้งแต่ 5,000 -9,000 คน ซึ่งถือว่าเป็นสาขาการผลิตที่มีการจ้างงานทั้งคนท้องถิ่นและชาวต่างชาติมากกว่าสาขาการผลิตอื่นๆ

สาขาผลิตภัณฑ์เคมีและกระดาษ เป็นสาขาที่มีจำนวนโครงการลงทุนและมูลค่าการลงทุนจากญี่ปุ่นมากเป็นอันดับสามรองจากสาขาอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีโครงการที่ได้รับอนุมัติในปี 2549 ทั้งหมด 38 โครงการ อันประกอบด้วยการผลิตงานพิมพ์ เคมีภัณฑ์ ปิโตรเคมี การข้อมและฟอกสี เกสซ์ภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์พลาสติก สินค้าอุปโภคบริโภค และชิ้นส่วนหรืออุปกรณ์เพื่อใช้ในอุตสาหกรรม เป็นต้น โดยเฉพาะการผลิตปิโตรเคมี เป็นอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าการลงทุนสูงสุดในกลุ่มนี้ สำหรับรูปแบบการลงทุนส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นการร่วมลงทุนที่มีสัดส่วนการถือหุ้นของชาวญี่ปุ่นและชาวไทยในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกัน และเป็นโครงการลงทุนทั้งขนาดเล็ก ขนาดกลางและขนาดใหญ่ที่มีการจ้างงานประมาณตั้งแต่ 16 -2,000 คน

กล่าวสรุปโดยรวมถึงการค้าและการลงทุนของไทยกับญี่ปุ่นมีแนวโน้มทิศทางที่ดี และคาดว่าภายหลังจากที่มีการลงนามความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น หรือ JTEPA น่าจะเป็นสัญญาณที่ดีที่จะสร้างบรรยากาศการค้าและการลงทุนของทั้งสองประเทศให้เพิ่มสูงขึ้น อีกทั้งยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะในด้านการลงทุนซึ่งญี่ปุ่นยังมีความต้องการลงทุนในไทยอยู่มาก ด้วยความพร้อมทั้งทางด้านบุคลากร และโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานที่ดี รวมถึงมีอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้อง (Cluster) เพื่อรองรับการเป็นฐานผลิตเพื่อส่งออกไปยังประเทศที่สามต่อไปในอนาคต

5.1.2.3 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนของไทยกับญี่ปุ่น

จากการศึกษา งานวิจัย “โครงการวิจัยที่ปรึกษาการวิเคราะห์เจรจาภายใต้ความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทยกับญี่ปุ่น” ได้กล่าวถึงภาพรวมของผลกระทบด้านการค้า การลงทุนที่อาจเกิดขึ้นจากการเปิดเขตการค้าเสรีของไทยกับญี่ปุ่น ซึ่งผลการเปรียบเทียบเป็นดังนี้

ตารางที่ 5.24 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน

รายการ	ผลการศึกษา	สถานการณ์ในปัจจุบัน					เฉลี่ย *
		2545	2546	2547	2548	2549	
มูลค่าการนำเข้า (%)	เพิ่มขึ้น 9.93	0.94	18.27	19.21	16.19	-6.52	9.62
มูลค่าการส่งออก (%)	เพิ่มขึ้น 7.76	1.36	10.52	14.79	11.34	3.72	8.35
ดุลการค้า (ล้าน US)	ขาดดุลเพิ่มขึ้น	-4,854.04	-6,718.16	-8,798.30	-10,939.08	-9,045.47	-8,071.01
เหล็ก ผลิตภัณฑ์เหล็ก							
ส่งออก (%)	เพิ่มขึ้น	10.97	21.08	22.27	21.29	7.39	16.60
นำเข้า (%)	เพิ่มขึ้น	14.17	17.57	32.60	41.58	-13.44	18.50

ที่มา: ศูนย์ศึกษาเอเปคและศึกษาความร่วมมือในภูมิภาค แห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

หมายเหตุ : * ข้อมูลตั้งแต่ปี 2545 - 2549

ซึ่งผลของการเปรียบเทียบเป็นดังนี้

1. มูลค่าการนำเข้ารวม จากผลการศึกษา มูลค่าการนำเข้ารวมหลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีไทยกับญี่ปุ่น แล้วจะส่งผลให้มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น 9.93 ซึ่งถ้าหากพิจารณาผล ณ ปัจจุบันซึ่งยังไม่มีเขตการค้าเสรีระหว่างไทยและญี่ปุ่น พบว่ามูลค่าการนำเข้าโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2545 จนถึงปัจจุบันนั้นขยายตัวร้อยละ 9.62 ซึ่งคาดว่าในปี 2550 มูลค่าการนำเข้าสินค้าจากญี่ปุ่นจะเพิ่มสูงขึ้นได้ เนื่องจากในปีดังกล่าวเป็นปีที่ประเทศไทยมีการใช้บังคับข้อตกลงการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน

2. มูลค่าการส่งออก จากผลการศึกษา มูลค่าการส่งออกรวมหลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีไทยกับญี่ปุ่น แล้วจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น 7.76 ซึ่งเมื่อพิจารณาผล ณ ปัจจุบันประเทศไทยมีการส่งออกไปประเทศญี่ปุ่นเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีอัตราการชะลอตัวลงก็ตาม โดยมูลค่าการส่งออกโดยเฉลี่ยตั้งแต่ปี 2545 -2549 มีอัตราการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 8.35 ซึ่งคาดหากมีการเปิดเสรีทางการค้ากับญี่ปุ่น แล้วประเทศไทยจะมีโอกาสที่จะส่งออกสินค้าได้เพิ่มสูงขึ้น

3. คุณค่าการค้า จากผลการศึกษา คุณค่าการค้าหลังจากมีการเขตการค้าเสรีไทยกับญี่ปุ่น จะทำให้ประเทศไทยขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น ซึ่ง ณ ปัจจุบันในปี 2549 ประเทศไทยขาดดุลการค้ากับญี่ปุ่นลดลง แต่อย่างไรก็ตามหากมีการเปิดเสรีทางการค้าจริง ก็อาจส่งผลให้ประเทศไทยขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้นได้ ทั้งนี้เนื่องจากความต้องการเครื่องจักรจากญี่ปุ่น เป็นสำคัญ

4. การนำเข้าและส่งออกเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก ซึ่งถือเป็นสินค้าที่มีความอ่อนไหวของไทย ซึ่งจากผลการศึกษาพบว่า ถ้าหากมีการเปิดเสรีจะทำให้มีการส่งออกและนำเข้า เหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กเพิ่มสูงขึ้น ซึ่งผล ณ ปัจจุบัน พบว่า ในปี 2549 ประเทศไทยมีการนำเข้าเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กลดลง แต่อย่างไรก็ตามโดยเฉลี่ยแล้วประเทศไทยนำเข้าเหล็กตั้งแต่ปี 2545-2549 ขยายตัวร้อยละ 18.50 ส่วนการส่งออกของไทยนั้น โดยเฉลี่ยแล้วส่งออกขยายตัวร้อยละ 16.60 ซึ่งคาดว่าถ้าหากมีการเปิดเขตการค้าเสรีการนำเข้าและส่งออกเหล็กอาจจะมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น จากปัจจุบัน เพราะประเทศไทยถือเป็นแหล่งผลิตรถยนต์ที่สำคัญประเทศหนึ่งของญี่ปุ่น

5.2.2 ความตกลงการค้าเสรีไทย-บาห์เรน (Thailand - Bahrain Free Trade Agreement)

การจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-บาห์เรน เป็นความตกลงฉบับแรกในระดับทวิภาคีที่ไทยได้จัดทำกับประเทศคู่เจรจา ซึ่งรัฐบาลมุ่งหวังที่จะให้เป็นเขตการค้าเสรี (FTA: Free Trade Area) ที่สมบูรณ์ทั้งในเรื่องการเปิดเสรีสินค้าและการค้าบริการ ในปี 2553 เพราะบาห์เรนเป็นประเทศในกลุ่มสหพันธ์รัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC ซึ่งประกอบด้วย 6 ประเทศ คือ บาห์เรน การ์ตา สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ โอมาน ซาอุดีอาระเบีย และ คูเวต) การจัดทำเขตการค้าเสรีกับบาห์เรนจะทำให้ไทยสามารถใช้บาห์เรนเป็นประตูการค้าและการลงทุนในประเทศกลุ่ม GCC ที่มีกำลังซื้อสูง รวมทั้งการได้รับความสะดวกในการส่งสินค้ามากขึ้น ส่วนบาห์เรนสามารถใช้ไทยเป็นประตูการค้าและการลงทุนสู่กลุ่มประเทศอาเซียน อย่างไรก็ตามความคืบหน้าในปัจจุบันเขตการค้าเสรีนี้ ยังไม่มีผลบังคับใช้อย่างเป็นทางการ เนื่องจากยังอยู่ในการพิจารณาของรัฐสภาของทางฝ่ายบาห์เรนอยู่ และมีได้แจ้งกำหนดเวลาเสร็จสิ้นที่แน่นอน

5.2.2.1 ผลการศึกษา

สำหรับการศึกษาเขตการค้าเสรีไทยกับบาห์เรนในครั้งนี้ ได้ทบทวนเอกสารการสัมมนาเรื่อง “วิสัยทัศน์ FTA: ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ” ในหัวข้อการสัมมนาว่าด้วย “FTA ไทยกับบาห์เรน: ผลกระทบต่อภาคเอกชน” จัดขึ้นโดยกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ วันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2547 ณ ESCAP Hall ศูนย์การประชุมสหประชาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อระดมความคิดเห็นจากภาครัฐและเอกชนในเรื่องของผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากการจัดทำ FTA ไทยกับบาห์เรน รวมทั้งมีการจัดทำแผนการบุกตลาดในกลุ่ม

ประเทศเพื่อนบ้านของบาหลีเรน เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดเสรี โดยได้สรุปผลการสัมมนา ในประเด็นความผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทย จากการจัดทำเขต การค้าเสรีไทยกับบาหลีเรนดังนี้

ตารางที่ 5.25 ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทย จากการจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-บาหลีเรน

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการจัดทำเขตการค้าเสรี ไทยกับบาหลีเรน	
การค้าสินค้า	การค้าบริการ
- ผู้ผลิตเพื่อการส่งออกจะเป็นการขยายการค้าของกลุ่มสินค้าที่ไทย มีศักยภาพในการส่งออกสูง ในหลายกลุ่ม ได้แก่ กลุ่ม เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มยานยนต์ สินค้าในหมวด อาหาร สินค้าหมวดสิ่งทอและเสื้อผ้าสำเร็จรูป - สำหรับผู้ผลิตภายในประเทศ บาหลีเรนเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูก แห่งใหม่ของไทย และช่วยลดต้นทุนการผลิตเนื่องจากกลุ่มสินค้า บางชนิดไทยมีความจำเป็นต้องนำเข้า เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการ ผลิต เช่น ด้ายบางชนิด อะลูมิเนียมขึ้นรูป ปูน ผลิตภัณฑ์ปิโตร เคมีบางชนิด เป็นต้น - นอกจากนี้บาหลีเรนยังจะเป็นประตูการค้าของประเทศไทยสู่ กลุ่มประเทศตะวันออกกลาง ที่มีกำลังซื้อสูง โดยเฉพาะกลุ่ม สหพันธรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC)	สาขาการค้าบริการที่คาดว่าไทยจะได้รับ ประโยชน์จากการจัดทำ FTA ได้แก่ 1) สาขาก่อสร้างและธุรกิจเกี่ยวเนื่อง 2) บริการด้านสุขภาพ ได้แก่ โรงพยาบาล ซึ่งต้องการให้ชาวบาหลีเรนเข้ามาใช้บริการ และสามารถ reimburse จากสถาบันของรัฐ ได้ 3) สาขาท่องเที่ยว ได้แก่ ร้านอาหาร และ โรงแรม 4) บริการเสริมความงามและผ่อนคลาย ได้แก่ ธุรกิจสปา นวดแผนไทย และร้าน ตัดผม

ตารางที่ 5.26 ผลประโยชน์และผลกระทบที่คาดว่าจะเกิดขึ้นต่อประเทศไทย จากการจัดทำเขต การค้าเสรี ไทย-บาหลีเรน

ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อประเทศไทย จากการจัดทำเขตการค้าเสรี ไทยกับบาหลีเรน	
การค้าสินค้า	การค้าบริการ
- อัตราภาษีเฉลี่ยของบาหลีเรนอยู่ในระดับต่ำ คือร้อยละ 0-5 ในขณะที่ อัตราภาษีของไทยสูงกว่า การเปิดเสรีจะทำให้ไทยต้องลดภาษีลง ในอัตราที่สูงกว่าบาหลีเรน - สินค้าส่งออกหลักของบาหลีเรน คืออะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ การ ลดภาษีทำให้บาหลีเรนได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรมนี้ และอาจ ส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการผลิต สินค้าอะลูมิเนียมขึ้นกลาง ของไทยได้ - จะทำให้เกิดต้นทุนในการปรับตัวของภาคอุตสาหกรรม (Adjustment Cost) โดยเฉพาะกับกลุ่มอุตสาหกรรมอะลูมิเนียม ซึ่งต้องมีการแข่งขันกับสินค้านำเข้าที่อัตราภาษีจะถูกลง	สาขาการค้าบริการที่คาดว่าบาหลีเรนจะ ได้รับประโยชน์จากการจัดทำ FTA ได้แก่ 1) การบริการด้านการเงิน คือ ธนาคาร อิสลาม ประกันภัยอิสลาม และธุรกิจ หลักทรัพย์ บาหลีเรนเป็นผู้เชี่ยวชาญใน เรื่องดังกล่าว 2) สาขาโทรคมนาคม ครอบคลุมทุก กิจกรรม 3) สาขาบริการธุรกิจ โดยเฉพาะสาขา วิชาชีพ

ภาพรวมผลสรุปการสัมมนาในครั้งนั้น พบว่าหลายฝ่ายอาจมองว่าประเทศไทย อาจไม่ได้รับประโยชน์อะไรมากนัก และอาจเป็นฝ่ายเสียประโยชน์เสียด้วยซ้ำ เนื่องจากบาหลีเรณมีสินค้าหลัก (อะลูมิเนียมสำเร็จรูป) ที่พร้อมจะส่งมาจำหน่ายในประเทศไทย รวมทั้งการให้บริการทางการเงิน (Banking/Financial Services) ที่พร้อมจะเข้าจัดตั้งหน่วยธุรกิจในประเทศไทย แต่หากมองในภาพรวมแล้ว ไทยเองก็มีสินค้าและบริการที่มีศักยภาพหลายชนิดที่สามารถส่งออกไปยังบาหลีเรณได้ นอกจากนี้ การมองความสัมพันธ์กับบาหลีเรณจะต้องมองที่ประเทศรอบๆ ของบาหลีเรณด้วย ประโยชน์ที่จะได้รับตามมาจากการใช้บาหลีเรณเป็นฐานในการขยายการค้าและการลงทุน อาจได้รับมากกว่าการขยายการค้ากับบาหลีเรณโดยตรงเสียอีก ดังที่ได้กล่าวไว้ในแผนกลยุทธ์การเจาะตลาดผู้บริโภค ในภูมิภาคตะวันออกกลาง โดยเน้นการจัดงานแสดงสินค้าไทย และการเข้าร่วมงานแสดงสินค้าต่างๆ

5.2.2.2 ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. แนวโน้มการลดอัตราภาษีภายใต้กรอบข้อตกลงเขตการค้าเสรีไทยกับบาหลีเรณในอนาคต

ทั้งไทยและบาหลีเรณ จะลดภาษีเบื้องต้นแบบท้ายกรอบความตกลง โดยในส่วนของรายการสินค้าที่จะนำมาลดภาษีในเบื้องต้น จำนวน 626 รายการ ตามแนบท้าย Framework Agreement on CEP มีลักษณะการลดภาษีดังนี้

(1) สินค้าจำนวน 419 รายการ ลดอัตราภาษีลงเหลือร้อยละ 0 ได้แก่ ข้าว และสินค้าหมวดอาหาร น้ำมันสำเร็จรูปและก๊าซธรรมชาติ ผลิตภัณฑ์พลาสติก สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มอะลูมิเนียม เครื่องปรับอากาศ และ เครื่องจักรกล

(2) สินค้าจำนวน 207 รายการ ลดอัตราภาษีลงเหลืออัตราร้อยละ 3 ได้แก่ ผลิตภัณฑ์รองเท้า สินค้าหมวดอาหาร (บางรายการ) เคมีภัณฑ์ เสื้อผ้าสตรี อัญมณีและเครื่องประดับ รถยนต์และส่วนประกอบ

2. ภาพรวมการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับบาหลีเรณ

ภาพรวมการค้า

ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา การค้าระหว่างไทยกับบาหลีเรณมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้น โดยในปี 2549 มีมูลค่าการค้ารวม 11,200.687 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2548 ถึงร้อยละ 50.70 แต่ทั้งนี้ทั้งนั้น ตลอดเวลาที่ผ่านมามาตั้งแต่ปี 2541 จนถึงปี 2549 ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ากับบาหลีเรณมาโดยตลอด โดยในปี 2549 ที่ไทยขาดดุลการค้าให้กับบาหลีเรณ 5,229 ล้านบาท เนื่องจากไทยมีความต้องการสินค้าวัตถุดิบที่มีราคาถูกจากบาหลีเรณ จึงทำให้มูลค่านำเข้าของไทยจากบาหลีเรณสูง และมีแนวโน้มสูงขึ้นในอนาคตโดยในปี 2548 และ 2549 มีมูลค่าการนำเข้า

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

เพิ่มขึ้นร้อยละ 35.70 และ 72.13 ตามลำดับ ทั้งนี้สินค้าหลักที่ไทยนำเข้าจากบาหลีเรน ได้แก่ สินค้าหลักคืออะลูมิเนียมแท่ง น้ำมันสำเร็จรูป ปูน เคมี และผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมี เป็นต้น ในส่วนของการส่งออก มีการขยายตัวเช่นกันแต่อยู่ในอัตรการขยายตัวเพิ่มขึ้นที่น้อยกว่าการนำเข้า โดยสินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปบาหลีเรน ได้แก่ รถยนต์และอะไหล่ เครื่องปรับอากาศ เครื่องจักรและอะไหล่ ตู้แช่/ตู้เย็น เสื้อผ้า เครื่องใช้พลาสติก ผลิตภัณฑ์ทองแดง ผ้าฝ้าย เครื่องประดับอัญมณี และเฟอร์นิเจอร์ เป็นต้น

ตารางที่ 5.27 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับบาหลีเรน

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	2,405.576	-	1,118.121	-	1,287.455	-	- 169.333
2542	3,111.635	29.35	1,140.579	2.01	1,971.056	53.10	- 830.477
2543	3,436.044	10.43	1,153.339	1.12	2,282.705	15.81	-1,129.366
2544	4,003.218	16.51	1,465.026	27.02	2,538.192	11.19	-1,073.166
2545	3,932.726	- 1.76	1,501.943	2.52	2,430.783	- 4.23	- 928.841
2546	5,624.359	43.01	1,679.801	11.84	3,944.558	62.28	-2,264.756
2547	5,585.269	- 0.70	2,068.165	23.12	3,517.104	- 10.84	-1,448.938
2548	7,432.581	33.07	2,659.977	28.62	4,772.604	35.70	-2,112.627
2549	11,200.687	50.70	2,985.564	12.24	8,215.123	72.13	-5,229.560

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

ภาพรวมการลงทุน

ความตกลงเพื่อส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนในขณะนี้ฝ่ายไทยยังไม่มีนโยบายเร่งรัดการเจรจา เนื่องจากยังรอการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ส่วนความตกลงร่วมมือระหว่างสภาหอการค้าแห่งประเทศไทยกับสภาหอการค้าและอุตสาหกรรมบาหลีเรน ยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของฝ่ายบาหลีเรน และในปัจจุบันยังไม่มีข้อมูลในส่วนของการลงทุนระหว่างกันของทั้งสองประเทศ

3. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับบาหลีเรน

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างไทยกับบาหลีเรน

สำหรับการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับบาหลีเรน ในช่วงปี 2542-2549 มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี 2543 และ 2544 มีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้น ร้อยละ 111.81 และ 19.18 เมื่อเทียบกับปีก่อนหน้า แต่ในช่วงปี 2545-2547 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับบาหลีเรนกลับลดลงเล็กน้อย กล่าวคือในปี 2545, 2546 และ 2547 มีมูลค่าการค้าที่ลดลงร้อยละ 13.15, 4.98 และ 1.44 ตามลำดับ และเมื่อมาถึงในปี 2548 และ 2549 มูลค่าการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับบาหลีเรนขยายตัวอีกครั้ง โดยคิดเป็นร้อยละ 96.19 และ 30.13 ของปีก่อนหน้า ทั้งนี้สาเหตุหลักที่มูลค่าการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่สูง มาจากความต้องการนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทยจากประเทศบาหลีเรนที่มีราคาไม่แพง เช่น ปิ๊ยะ และ อะลูมิเนียม เพื่อเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าในขั้นต่อไป

ตารางที่ 5.28 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับบาหลีเรน

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	714.586	-	40.838	-	673.748	-	- 632.910
2543	1,513.539	111.81	47.804	17.06	1,465.735	117.55	-1,417.930
2544	1,803.893	19.18	87.306	82.63	1,716.586	17.11	-1,629.280
2545	1,566.695	- 13.15	110.429	26.48	1,456.266	- 15.16	-1,345.837
2546	1,488.630	- 4.98	20.427	- 81.50	1,468.203	0.82	-1,447.776
2547	1,467.135	- 1.44	34.395	68.38	1,432.740	- 2.42	-1,398.345
2548	2,878.372	96.19	108.415	215.20	2,769.957	93.33	-2,661.543
2549	3,745.575	30.13	18.993	- 82.48	3,726.583	34.54	-3,707.590

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทยไปยังบาหลีเรนมีความผันผวนและมีมูลค่าที่น้อยเมื่อเทียบกับมูลค่าการนำเข้า โดยในปี 2548 และ 2549 มีมูลค่าการส่งออกเพียง 108.415 และ 18.993 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการส่งออกไปบาหลีเรนได้แก่ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ ซึ่งมีการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ และผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม (ภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากบาหลีเรนของไทยได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา โดยในปี 2548 การนำเข้าของไทยมีมูลค่า เพิ่มขึ้นจาก 2,769.957 ล้านบาท เป็น 3,726.583 ล้านบาท ในปี 2549 ทั้งนี้แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้าของไทยส่วนใหญ่เป็นวัตถุดิบ โดยอันดับ 1 คือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม และทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ (ภาคผนวกที่ 2)

การดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับบาหลีเรนนั้น ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามาโดยตลอดจากประมาณ 632.910 ล้านบาทในปี 2542 จนกระทั่งในปี 2549 การขาดดุลการค้าในแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ได้เพิ่มขึ้นเป็น 3,707.590 ล้านบาท ทั้งนี้มีสาเหตุมาจากบาหลีเรนเป็นแหล่งวัตถุดิบราคาถูกแห่งใหม่ของไทย ทำให้มีการนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากบาหลีเรนเป็นมูลค่าสูง โดยกลุ่มแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่บางชนิดที่ไทยมีความจำเป็นต้องการนำเข้าเพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต เช่น อะลูมิเนียมขึ้นรูป ปูน ผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีบางชนิด เป็นต้น

5.2.2.3 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน

จากการทบทวนเอกสารการสัมมนาเรื่อง “วิสัยทัศน์ FTA: ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ” ในหัวข้อการสัมมนาว่าด้วย “FTA ไทยกับบาหลีเรน: ผลกระทบต่อภาคเอกชน”⁹ ขั้นต้น ซึ่งผลการเปรียบเทียบเป็นดังนี้

9 สำหรับเอกสารประกอบการสัมมนา เรื่อง “วิสัยทัศน์ FTA: ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้รับ” ในหัวข้อการสัมมนาว่าด้วย “FTA ไทย-บาหลีเรน: ผลกระทบต่อภาคเอกชน” คว้าได้จาก <http://www.dtn.moc.go.th>

ตารางที่ 5.29 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทย-บราซิล

รายการ	ผลการศึกษา	สถานการณ์ปัจจุบัน					
		2545	2546	2547	2548	2549	เฉลี่ย*
การค้าระหว่างไทยกับบราซิล							
ปริมาณการนำเข้าของไทย: ปู๋ย (%)	เพิ่มขึ้น	91.8	-70.14	21.4	241.34	42.13	65.31
ปริมาณการนำเข้าของไทย: อะลูมิเนียม (%)	เพิ่มขึ้น	-3.66	-3.09	-12.26	76.36	8.77	13.22
มูลค่าการค้าของไทยรวม (%)	เพิ่มขึ้น	-1.76	43.01	-0.70	33.07	50.70	24.86
มูลค่าการส่งออกของไทยรวม (%)	เพิ่มขึ้น	2.52	11.84	23.12	28.62	12.24	15.67
มูลค่าการนำเข้าของไทยรวม (%)	เพิ่มขึ้น	-4.23	62.28	-10.84	35.7	72.13	31.01
การค้าระหว่างไทยกับกลุ่ม GCC							
มูลค่าการค้าของไทยรวม (%)	เพิ่มขึ้น	-5.80	22.66	39.17	54.27	15.16	25.09
มูลค่าการส่งออกของไทยรวม (%)	เพิ่มขึ้น	8.00	5.50	28.85	44.20	20.83	21.48
มูลค่าการนำเข้าของไทยรวม (%)	เพิ่มขึ้น	-9.13	27.58	41.62	56.44	14.04	26.11

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ตั้งแต่ปี 2545-2549

จากตารางที่ 5.29 จะเห็นได้ว่าผลสรุปการสัมมนาาคาดว่าการค้าระหว่างไทยกับบราซิลและกลุ่มสหพันธรัฐอ่าวอาหรับนั้น จะมีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นหลังจากมีการเปิดการค้าเสรี ซึ่ง ณ สถานการณ์การค้าในปัจจุบัน ในช่วงเวลาปี 2545-2549 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับบราซิลเฉลี่ยขยายตัวขึ้นร้อยละ 24.86 และเมื่อพิจารณาการนำเข้าสินค้าวัตถุดิบหลักของไทยจากบราซิลได้แก่ปู๋ย และอะลูมิเนียม จะเห็นได้ว่าในช่วงเวลาดังกล่าว มีการขยายสูงขึ้นเช่นกัน คือเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.13 และ 8.77 ส่วนการค้าของไทยกับกลุ่มสหพันธรัฐอ่าวอาหรับ มีอัตราการขยายตัวเช่นกัน โดยมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นร้อยละ 25.09 ในช่วงเวลาดังกล่าว

เมื่อวิเคราะห์ทั้งการทบทวนการศึกษาการสัมมนาว่าด้วย “FTA ไทยกับบราซิล: ผลกระทบต่อภาคเอกชน” ประกอบกับพิจารณาแนวโน้มทางการค้าระหว่างประเทศในปัจจุบัน ทำให้สามารถสรุปได้ว่า ถ้ามีการเปิดเขตการค้าเสรีไทยกับบราซิลในอนาคต จะส่งผลประโยชน์ต่อภาพรวมทางการค้าของทั้งสองประเทศ กล่าวคือการค้าระหว่างไทยและบราซิลมีมูลค่าสูงขึ้นโดยทางฝ่ายไทย ผู้ผลิตเพื่อการส่งออกจะเป็นการขยายการค้าของกลุ่มสินค้าที่ไทยมีศักยภาพ และผู้ผลิตเพื่อบริโภคภายในประเทศก็จะสามารถนำเข้าวัตถุดิบที่ราคาต่ำจากบราซิลได้ ส่วนทางฝ่ายบราซิล สินค้าส่งออกหลักของบราซิล คืออะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ การลดภาษีทำให้บราซิลได้รับประโยชน์จากอุตสาหกรรมนี้

นอกจากนั้น การเปิดเขตการค้าเสรีไทยกับบาหลีเรนจะทำให้ไทยได้รับผลประโยชน์ทางอ้อม สำหรับการเปิดประตูการค้าเข้าสู่กลุ่มประเทศตะวันออกกลางที่มีกำลังซื้อสูง โดยเฉพาะกลุ่มสหพันธรัฐอ่าวอาหรับ (Gulf Cooperation Council: GCC) ได้

แต่อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดของกลุ่มสหพันธรัฐอ่าวอาหรับที่ไม่อนุญาตให้สมาชิกประเทศหนึ่งประเทศใดซึ่งรวมถึงบาหลีเรน ไปจัดทำข้อตกลงเอฟทีเอกับประเทศนอกกลุ่มในระดับทวิภาคีเพียงลำพัง แต่หากจะจัดทำข้อตกลงต้องทำในนามกลุ่ม GCC เท่านั้น ทำให้การเปิดเขตการค้าเสรีไทย-บาหลีเรนเป็นไปได้ยากในปัจจุบัน

5.2.3 ความตกลงการค้าเสรีไทย-เปรู (Thailand - Peru Free Trade Agreement)

ประเทศไทยและเปรูได้มีการลงนามในกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นระหว่างกัน เมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2546 ซึ่งครอบคลุมการเปิดเสรีและการอำนวยความสะดวกทางการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน รวมทั้งการขยายความร่วมมือด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และเป็นเขตการค้าเสรีโดยสมบูรณ์ภายในปี 2558 ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้เริ่มการเจรจาครั้งแรกเมื่อเดือนมกราคม 2547 และได้มีการลงนามเปิดตลาดสินค้าไปแล้วตั้งแต่เดือนตุลาคม 2548 แต่จนถึงขณะนี้ยังไม่มีผลบังคับใช้ เนื่องจากการเจรจาเสร็จสิ้นไปแล้วร้อยละ 95 แต่ยังมีเหลือในส่วนของบันทึกแนบท้าย เรื่องการกำหนดพิทักษ์ศุลกากร เพื่อใช้ประโยชน์จากการลดภาษี แต่เกิดปัญหาจากกรมศุลกากร ซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบจัดทำระบบพิทักษ์ใหม่ หรือ ฮาร์โมนไนซ์ 2007 จัดทำไม่เสร็จตามกำหนด

การเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุน การเจรจาในภาพรวมมีความคืบหน้าเป็นลำดับ แต่ทั้งสองฝ่ายยังมีท่าทีที่แตกต่างกันในหลักการสำคัญที่มีผลต่อการเปิดเสรีการค้าบริการและการลงทุน เช่น เปรูต้องการใช้แนวทาง negative list ในการเปิดเสรี หรือ การเปิดเสรีทุกสาขา ยกเว้นสาขาที่ยังไม่พร้อม แต่ไทยต้องการใช้แนวทาง positive list หรือ การเปิดเสรีสาขาที่พร้อมเท่านั้น อย่างไรก็ตาม คาดว่าการเจรจาจะสามารถหาข้อสรุปได้ไม่ยาก เนื่องจากทั้งสองประเทศไม่ใช่ผู้ส่งออกบริการสำคัญ และจะได้รับผลประโยชน์มากกว่าหากร่วมมือกันพัฒนาการค้าบริการ เช่น ในด้านการศึกษา/วัฒนธรรม การฝึกอบรม ขนส่ง ท่องเที่ยว สุขภาพ ก่อสร้าง การเคหะ และ สุขอนามัย และส่งเสริมการลงทุนระหว่างกัน โดยปรับปรุงความตกลงส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุนระหว่างไทยกับเปรูฉบับเดิมตั้งแต่ปี 2534 ให้มีความทันสมัยมากขึ้น

นอกจากนี้ทั้งสองฝ่ายจะสานต่อโครงการความร่วมมือด้านเศรษฐกิจที่มีอยู่แล้ว และพัฒนาโครงการใหม่ในสาขาต่างๆ เช่น การท่องเที่ยว การขนส่ง พืชการด้านศุลกากร

การยอมรับมาตรฐานสินค้าร่วมกัน (Mutual Recognition Arrangement: MRA) และความโปร่งใสในการบริหารจัดการและกฎระเบียบต่างๆ เป็นต้น

5.2.3.1 ผลการศึกษา

เรื่อง “เขตการค้าเสรีไทย-เปรูความเป็นไปได้และประโยชน์ต่อประเทศไทย” งานศึกษาของสำนักอเมริกาและแปซิฟิก กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ วิเคราะห์ถึงโอกาสการจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างไทยกับเปรู โดยมีปัจจัยที่สนับสนุนและมีปัญหาอุปสรรครวมถึงผลกระทบทั้งระยะสั้นและระยะยาว จากข้อมูลสถานะเศรษฐกิจ การค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และการขนส่ง ของไทยและเปรู ได้ดังนี้

ปัจจัยสนับสนุน

1) แม้เปรูจะเป็นตลาดที่ค่อนข้างเล็ก ด้วยจำนวนประชากร 27 ล้านคน แต่เมื่อพิจารณาว่าเปรูจะเป็นประตูไปสู่ประชาคมแอนเดียนและกลุ่มเมอร์โคซู ซึ่งมีประชากรรวมกันถึง 340 ล้านคนก็นับว่าเป็นตลาดที่น่าสนใจตลาดหนึ่ง ประกอบกับรายได้ต่อหัวของประชากรเปรูที่ใกล้เคียงกับของไทย และสภาพเศรษฐกิจของเปรูที่ปรับตัวดีขึ้นมาก ทำให้เปรูเหมาะที่จะเป็นฐานในการขยายการค้าการลงทุน

2) โครงสร้างทางเศรษฐกิจของไทยและเปรูมีความคล้ายคลึงกัน โดยส่วนใหญ่เป็นการผลิตภาคบริการและอุตสาหกรรม แต่เมื่อพิจารณาถึงสินค้าที่ผลิตและส่งออกจะพบว่าสินค้าส่งออกของเปรูกับของไทยเป็นสินค้าที่มีระดับการพัฒนาและชนิดสินค้าที่แตกต่างกัน สินค้าเกษตรกรรมที่เปรูผลิตส่วนใหญ่จะใช้ในการบริโภคในประเทศ ส่วนที่ส่งออก เช่น หน่อไม้ฝรั่ง เป็นสินค้าที่ไม่ได้แข่งขันกับสินค้าของไทย ยกเว้น กาแฟ ส่วนสินค้าอุตสาหกรรมที่เปรูส่งออกจะเป็นวัตถุดิบขั้นพื้นฐานเป็นส่วนใหญ่ และเป็นสินค้าที่ไทยต้องนำเข้าเพื่อใช้ผลิตสินค้าสำเร็จรูปต่อไป การจัดตั้งเขตการค้าเสรีระหว่างกัน น่าจะเป็นการส่งเสริมทำให้เกิดการขยายตัวทางด้านการค้าสินค้าเกษตรกรรมและอุตสาหกรรมของทั้งสองประเทศ

3) เปรูเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยทรัพยากรทางธรณชาติ นานาชนิด เช่น แร่ทองแดง เงิน ทองคำ น้ำมันปิโตรเลียม ทรัพยากรประมง รวมถึงทรัพยากรการท่องเที่ยวและวัฒนธรรม แต่เปรูยังขาดศักยภาพในการในการแปรรูปทรัพยากรเหล่านี้ ซึ่งรัฐบาลเปรูมีนโยบายให้การสนับสนุนการลงทุนจากต่างชาติ โดยเห็นได้จากนโยบายเปิดเสรีการลงทุนซึ่งใช้มาตั้งแต่ปี 2533 ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุนเสรีระหว่างประเทศ และมีกฎเกณฑ์การเคลื่อนย้ายแรงงานที่ค่อนข้างยืดหยุ่น มีการจัดตั้งเขตเศรษฐกิจเสรีซึ่งให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี นอกจากนี้ยังมีกรอบกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองแก่นักลงทุนในระดับที่น่าพอใจ จึงเป็นสิ่งจูงใจที่ดีที่นักลงทุนไทยจะเข้าไปลงทุนในเปรู

4) ประเทศไทยและเปรูมีการค้าบริการที่เป็นจุดเด่นของทั้งสองประเทศ คือ สาขาการท่องเที่ยว ซึ่งรวมถึงบริการภัตตาคารและโรงแรม เนื่องจากต่างก็เป็นประเทศที่มีวัฒนธรรมและภูมิทัศน์ที่งดงาม มีโอกาสทางการค้าสำหรับบริการสาขาที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว เช่น บริการด้านสุขภาพที่เกี่ยวกับความงาม การนวดเพื่อบำบัดและผ่อนคลาย

5) เปรูจะมีระบบการคมนาคมขนส่งที่ยังไม่พร้อมนัก แต่ขณะนี้รัฐบาลกำลังเร่งพัฒนาระบบขนส่งเพื่อรองรับการขยายการค้าสู่ประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่การพัฒนาเส้นทางทั้งทางเหนือและใต้ที่สามารถเชื่อมต่อไปยังท่าเรือในบราซิล การเชื่อมต่อของถนนกับท่าเรือและสนามบิน การเพิ่มขีดความสามารถของท่าเรื่อน้ำลึกให้รองรับเรือเดินสมุทรขนาดใหญ่ได้ ขณะนี้เปรูมีท่าเรือสำคัญ 7 แห่ง โดย Callao เป็นท่าเรือหลักซึ่งเชื่อมต่อกับท่าเรือหลักในหลายประเทศ Paíta และ Ilo เป็นท่าเรือสำคัญที่ดำเนินการ ในลักษณะของเขตปลอดภาษีและเป็นศูนย์กลางกระจายสินค้าทางเหนือและใต้ของเปรู ซึ่งสามารถใช้ประโยชน์ในการเป็นศูนย์กลางการส่งออกสินค้าไปยังประเทศอื่นในภูมิภาค โดยเฉพาะท่าเรือ Ilo ซึ่งอยู่ทางตอนใต้ของเปรู เป็นท่าเรือขนถ่ายสินค้าเข้าสู่ประเทศที่ไม่มีทางออกทะเล เช่น โบลิเวียและปารากวัย หากเปรูสามารถเร่งปรับปรุงระบบการขนส่งของตนให้ทันสมัยและรองรับการขนส่งสินค้าเชื่อมต่อไปยังประเทศต่างๆ ในละตินอเมริกาได้อย่างดีแล้ว นับได้ว่าเปรูอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสมจะใช้เป็นฐานกระจายสินค้าของไทยในภูมิภาคนี้มาก

6) การที่กลุ่มประชาคมแอนเดียน เมอร์โคซู และนาฟตา กำลังจัดตั้งเขตการค้าเสรีของทวีปอเมริกา (FTAA) ซึ่งคาดว่าจะเกิดขึ้นในปี ค.ศ.2005 ทำให้ตลาดดังกล่าวเป็นตลาดที่ใหญ่มากและสามารถพึ่งพาภายในกลุ่มสูง และทำการค้ากับประเทศนอกกลุ่มลดลง สหรัฐฯ ซึ่งเป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ของไทย อาจนำเข้าสินค้าและเข้าไปลงทุนในละตินอเมริกาเพิ่มมากขึ้น หากไทยมีเขตการค้าเสรีกับเปรู ก็อาจอาศัยการที่เปรูเป็นประเทศสมาชิก FTAA ทำการค้าและลงทุนในทวีปอเมริกาได้

ปัญหาและอุปสรรค

1) การที่ไทยกับเปรูมีระยะทางที่ห่างไกลกันมากและการคมนาคมขนส่งที่ไม่สะดวกนัก การเดินทางทางอากาศใช้เวลาเกินกว่า 1 วัน ไม่มีบริการขนส่งทางเรือระหว่างกันโดยตรงต้องผ่านประเทศที่สาม ทำให้ค่าขนส่งสูงมากและมีผลต่อต้นทุนของสินค้าจนไม่จูงใจที่จะค้าขายกับประเทศเปรู

2) การที่เปรูใช้ภาษาสเปนเป็นภาษาราชการ ซึ่งคนไทยส่วนใหญ่ไม่สามารถใช้ภาษานี้ ประกอบกับความไม่รู้จักกันเพียงพอ และความสัมพันธ์ระหว่างทั้งสองประเทศยังมีไม่มากนักแม้ว่าจะมีความพยายามเสริมสร้างความสัมพันธ์ทั้งภาครัฐและเอกชนดังจะเห็นได้จากการมีความตกลงว่าด้วยความร่วมมือด้านต่างๆ ร่วมกันมากมาย แต่หลังจากการจัดทำความตกลงกันแล้วการพัฒนา

ความสัมพันธ์ที่ไม่ดีกับหน้าเท่าที่ควร ทำให้นักธุรกิจส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะติดต่อค้าขายหรือไปลงทุนที่เปรูเท่าใดนัก

3) ประเทศที่เข้าไปมีบทบาทด้านการลงทุนในเปรูได้แก่ สเปน สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร และเนเธอร์แลนด์ โดยส่วนมากเข้ามาลงทุนในภาคอุตสาหกรรมโทรคมนาคมมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ธุรกิจเหมืองแร่ พลังงาน การผลิตสินค้าอุตสาหกรรม และภาคธุรกิจการเงิน โอกาสในการลงทุนจะเป็นของประเทศในทวีปอเมริกาด้วยกันเองมากกว่าเพราะนอกจากจะมีที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ใกล้ชิดกันแล้วยังมีความคล้ายคลึงกันด้านภาษาและวัฒนธรรม และมีความตกลงระดับทวิภาคี และระดับ bloc-to-bloc ระหว่างกันหลายความตกลง ทำให้ได้เปรียบนักลงทุนไทยซึ่งยังขาดประสบการณ์การลงทุนในภูมิภาคนี้ ทั้งยังต้องแข่งขันกับนักลงทุนต่างชาติที่เข้ามาลงทุนก่อนหน้านี้

4) แม้ว่าไทยมีนโยบายเปิดเสรีในด้านการลงทุน มีการให้สิทธิประโยชน์ทั้งในด้านภาษีและไม่ใช่ภาษีเพื่อเป็นเครื่องจูงใจนักลงทุนต่างชาติมาเป็นเวลากว่า 25 ปีแล้ว แต่อุตสาหกรรมที่มีการส่งเสริมลงทุนในไทยจะเน้นหนักไปที่กลุ่มอุตสาหกรรมยุทธศาสตร์หลัก 5 กลุ่ม ได้แก่ อุตสาหกรรมเกษตร ยานยนต์ แพชั่น อุตสาหกรรมเทคโนโลยีสารสนเทศการสื่อสารและอิเล็กทรอนิกส์ และอุตสาหกรรมบริการ ซึ่งพัฒนาไปมากกว่าของเปรู การที่นักลงทุนเปรูจะสนใจเข้ามาลงทุนในไทยในอุตสาหกรรมเหล่านี้จึงเป็นไปได้น้อย

ผลกระทบต่อไทยในระยะสั้น

จากกรอบความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้น(CEP) ที่ทั้งสองฝ่ายจัดทำขึ้นนั้น จะมีการขจัดปัญหาอุปสรรคทางการค้า สำหรับการลงทุนและด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้องกับการค้า จะมีการเจรจาโดยอาศัยความตกลงที่มีระหว่างกันในสาขานั้นๆ เป็นพื้นฐาน แต่ไม่ได้กำหนดเวลาเอาไว้ จึงคาดว่าในระยะสั้นจะมีผลกระทบจาก CEP ไทยกับเปรู ดังนี้

1) หลังการเจรจาเปิดเสรีการค้าเสรีจึกลงในปี 2548 และเริ่มทยอยเปิดเสรีการค้าไปจนถึงปี 2558 การค้าสินค้าระหว่างไทยกับเปรูจะขยายตัวเพิ่มสูงขึ้น โดยคาดว่าไทยจะนำเข้าวัตถุดิบในการผลิต ได้แก่สินแร่ต่างๆ และผลิตภัณฑ์ขั้นต้น เช่น ดีบุก ทองคำ สังกะสี ทองแดง (เป็นช่วงที่โรงงานผลิตทองแดงของไทยสร้างเสร็จพอดีจึงคาดว่ามีการนำเข้าสินแร่ทองแดงเป็นจำนวนมาก) ปลาป่น เนื้อปลา ปลาหมึกแช่แข็ง เพิ่มมากขึ้น และเปรูจะนำเข้าสินค้าอุตสาหกรรมจากไทยเพิ่มขึ้น ได้แก่ รถปิคอัพ เครื่องซักผ้า ยางรถยนต์ เม็ดพลาสติก เส้นใยสังเคราะห์ ตู้เย็น คอมพิวเตอร์ หลอดไฟฟ้า เป็นต้น โดยสินค้าเหล่านี้ของไทยจะสามารถแข่งขันในตลาดเปรูได้ดีขึ้น เนื่องจากไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า

2) สินค้า/ผู้ผลิตภายในประเทศของไทยที่จะได้รับผลกระทบจากการนำเข้าจากเปรู ได้แก่

- ปลาป่น ซึ่งจะมีผลทำให้ราคาภายในประเทศตกต่ำลง

- ปลากระป๋อง ผู้ผลิตไม่น่าจะได้รับผลกระทบมากนัก เนื่องจากปัจจุบันก็ประสบปัญหาขาดแคลนวัตถุดิบ และต้องมีการนำเข้าอยู่แล้ว แต่ผู้ที่ได้รับผลกระทบจะเป็นชาวประมง

- ชาวประมงขนาดเล็ก ในปัจจุบันจับปลาได้น้อยอยู่แล้วและส่วนใหญ่เป็นปลาขนาดเล็กต้องขายเป็นวัตถุดิบทำปลาป่น หากมีการนำเข้าเนื้อปลาและปลาป่นจากเปรูจะทำให้ราคาปลาในประเทศตกต่ำซึ่งชาวประมงขนาดเล็กอาจไม่สามารถอยู่รอดได้ ซึ่งขณะนี้กระทรวงพาณิชย์กำลังศึกษาผลกระทบและจัดทำข้อเสนอแนะการปรับตัว

- กาแฟ เป็นสินค้าที่ไทยส่งออกด้วยนั้น เป็นหนึ่งในสินค้า 23 รายการที่มีโควตาภาษีภายใต้ WTO ในปี 2545 ไทยผูกพันเปิดตลาด 5.25 ตัน อัตราภาษีในโควตาร้อยละ 30 นอกโควตาร้อยละ 92 แต่มีการนำเข้าจริงภายใต้โควตาเพียง 3 ตัน และนำเข้านอกโควตา 75 ตัน ที่ผ่านมามีไม่เคยมีการนำเข้ากาแฟจากเปรู ในเรื่องนี้คณะทำงานจัดทำแผนการปรับปรุงภาษีศุลกากรเพื่อเปิดเสรีทางการค้าได้พิจารณากำหนดแนวทางการเจรจาเปิดเสรีสินค้านี้กับเปรู โดยกำหนดให้ลดภาษีในโควตาเป็นแบบ Normal ระหว่างปี 2547-2553 หากภาษีสูงกว่าร้อยละ 30 ให้ลดเหลือร้อยละ 30 ในปี 2548 และลดลงปีละร้อยละ 6 จนเหลือร้อยละ 0 ในปี 2553 ส่วนภาษีนอกโควตาให้ลดตามที่ผูกพันกับ WTO ดังนั้นจึงไม่น่ามีผลกระทบที่รุนแรงต่อผู้ผลิตกาแฟของไทย

3) สาขาบริการ คาดว่าการลงทุนในธุรกิจบริการจะยังไม่เกิดขึ้นมากนัก แต่น่าจะเป็นลักษณะของการเดินทางมาใช้บริการ หรือการส่งออกแรงงานสาขาบริการมากกว่า เช่น จะมีนักท่องเที่ยวจากเปรูมายังประเทศไทยเพิ่มขึ้น การมารับการรักษาพยาบาล การศึกษานานาชาติ อย่างไรก็ตามไทยจะต้องเจรจาให้เปรูเปิดเสรีใน Mode 2 เสียก่อน

ผลกระทบต่อไทยในระยะยาว

1) คาดว่าภายในปี 2558 ซึ่งการเปิดเสรีสินค้านี้ระหว่างไทยกับเปรูจะแล้วเสร็จสมบูรณ์ เปรูจะมีการปรับตัวด้านสาธารณูปโภคพื้นฐาน และการคมนาคมขนส่งแล้วเสร็จ เพียงพอที่จะรองรับการลงทุนจากต่างประเทศ และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารจะเป็นระบบ สามารถเข้าถึงได้ง่าย ทำให้นักลงทุนไทยมีความมั่นใจที่จะเข้าไปลงทุนในประเทศเปรู ซึ่งเป็นแหล่งทรัพยากรธรรมชาติจำนวนมาก และใช้เปรูเป็นฐานผลิตสินค้าสู่ทวีปอเมริกา คาดว่าอุตสาหกรรมที่จะได้รับความสนใจจากนักลงทุนไทย ได้แก่ อุตสาหกรรมเหมืองแร่ ป่าไม้ ประมง เป็นต้น

2) สำหรับสาขาบริการ อาจมีนักธุรกิจไทยสนใจเข้าไปแข่งขันในตลาดเปรูบ้าง เช่นร้านอาหารไทย การออกแบบก่อสร้าง การวางแผนไทย มวยไทย อย่างไรก็ตามด้วยสภาพทางภูมิศาสตร์ ภาษาและวัฒนธรรม และการที่ประเทศในละตินอเมริกาและสหรัฐอเมริกา มีข้อตกลงเปิดเสรีบริการกับเปรูที่ลึกและกว้างกว่าของไทย อาจทำให้ไม่มีการขยายตัวด้านการบริการมากนัก

3) หากปัญหาการขนส่งระหว่างไทยกับเปรูได้รับการแก้ไข และการพัฒนาการคมนาคมขนส่งภายในประเทศเปรูและที่เชื่อมต่อไปยังประเทศเพื่อนบ้านเรียบร้อยแล้ว การค้าระหว่างไทยกับเปรูจะยิ่งขยายตัวกว่าเดิม โดยจะมีการส่งออกสินค้าไทยจากเปรูต่อไปยังไปประเทศใกล้เคียงได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะประเทศที่ไม่ติดทะเล เช่น โคลัมเบีย โบลิเวีย ภูมิภาคตะวันตกของบราซิล

4) ผู้ผลิตสินค้าภายในประเทศจะมีการปรับตัว เช่น อุตสาหกรรมปลาป่นจะมีการส่งออกเพิ่มขึ้นแทนการพึ่งพิงตลาดภายในอย่างเดียว สำหรับชาวประมงขนาดเล็ก จะได้รับการดูแลภายใต้นโยบายพัฒนาการประมงแห่งชาติ ซึ่งจะทำให้การฟื้นฟู คุ้มครอง และอนุรักษ์ทรัพยากรประมง หากการดูแลฟื้นฟูเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพคาดว่าจะสามารถรักษาระดับทรัพยากรไม่ให้ลดน้อยไปกว่านี้ และสร้างความสามารถในการแข่งขันสินค้าประมง นอกจากนี้ยังมีการส่งเสริมให้ชาวประมงเหล่านี้ประกอบอาชีพอื่นด้วย

สรุปข้อดีข้อเสียของการลงทุนในเปรู

โดยสรุปการลงทุนในเปรูนั้นมีทั้งโอกาส และความเสี่ยงซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ตารางที่ 5.30 ข้อดีข้อเสียของการลงทุนในเปรู

ข้อดี	ข้อเสีย
1. ตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ที่ตั้งอยู่กึ่งกลางของทวีปอเมริกาใต้ด้านมหาสมุทรแปซิฟิก 2. เปรูเป็นสมาชิกในประชาคมแอนเดียน (Andean Community) ทำให้ได้รับสิทธิประโยชน์ทางภาษีต่างๆ จากประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น สหรัฐ EU และญี่ปุ่น ในรูปของ GSP หรือข้อตกลงพิเศษอื่นๆ เช่น สิทธิประโยชน์พิเศษด้านภาษีจากสหรัฐฯภายใต้กฎหมาย U.S. Andean Trade Promotion and Drug Eradication Act ปี 2002 3. การเป็นประตูของสินค้าไทยไปยังตลาด NAFTA หากสหรัฐฯสามารถโน้มน้าวประเทศต่างๆ ในอเมริกาใต้ให้เข้าร่วมเป็นสมาชิกของเขตการค้าเสรีแห่งทวีปอเมริกา (FTAA) ได้สำเร็จในปี 2005 4. ความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทั้งในด้านประมง ป่าไม้ แร่ธาตุ และแรงงานราคาถูก รวมทั้งทรัพยากรการท่องเที่ยวธรรมชาติและวัฒนธรรมโบราณของชาวอินคา และมายา 5. ความมีเสถียรภาพทางเศรษฐกิจและนโยบายเปิดเสรีในด้านการลงทุนภายใต้กรอบของกฎหมายที่ให้ความคุ้มครองนักลงทุนต่างชาติในด้านต่างๆ โดยเฉพาะการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ	1. โครงสร้างพื้นฐานของประเทศ เช่น ถนน ทางรถไฟ ซึ่งอาจยังไม่พร้อม และส่งผลให้ต้นทุนในการขนส่งสูงขึ้น 2. ท่าทีบราซิลภายใต้การนำของรัฐบาลประธานาธิบดีลูลาที่เพิ่งชนะการเลือกตั้งเข้ามารับหน้าที่บริหารประเทศ ซึ่งไม่เห็นด้วยกับการจัดตั้ง FTAA ซึ่งอาจทำให้เปรูไม่อาจเป็นประตูไปสู่ตลาด NAFTA ได้อย่างที่คาดการณ์ไว้ 3. ประสบการณ์ของทั้งภาครัฐและเอกชนไทยในเรื่องการลงทุนในภูมิภาคนี้ยังน้อย ซึ่งอาจทำให้การตัดสินใจลงทุนอยู่บนพื้นฐานของข้อมูลที่ไม่ครบถ้วนและไม่รอบด้าน 4. ต้องแข่งขันกับผู้ประกอบการต่างชาติที่เข้ามาลงทุนก่อนหน้าไทย

5.2.3.2 ผลที่เกิดขึ้นจริง

1. การลดอัตราภาษีภายใต้กรอบความตกลงเขตการค้าเสรีไทย-เปรู

เปรู จะยกเลิกภาษีระหว่างกันทันทีที่เริ่มความตกลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด ซึ่งจะครอบคลุมรายการที่มีการนำเข้าระหว่างกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย 3 ปี อย่างไรก็ตาม เนื่องจากเปรูมีท่าทีปกป้องการเปิดเสรีภาคเกษตรมาก อาทิ มี สินค้ามากถึงร้อยละ 32 ของรายการสินค้าทั้งหมดที่ต้องการลดภาษีเกินกว่า 5 ปี ขอให้ถอนข้าวและน้ำตาลออกจากการลดภาษี รวมทั้งขอใช้มาตรการปกป้องพิเศษสำหรับสินค้าเกษตร และคงการเก็บ surcharge สินค้าเกษตร 4 รายการ คือ ข้าว ข้าวโพด นมและผลิตภัณฑ์ และน้ำตาล ทั้งสองฝ่ายจึงยังต้องเจรจาหาข้อสรุปในเรื่องนี้ รวมทั้งเรื่องกฎแหล่งกำเนิดสินค้า ต่อไป

ไทย จะยกเลิกภาษีระหว่างกันทันทีที่เริ่มความตกลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของจำนวนรายการสินค้าทั้งหมด ซึ่งจะครอบคลุมรายการที่มีการนำเข้าระหว่างกันไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ของมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ย 3 ปี สำหรับสินค้าที่เหลือ ฝ่ายไทยสามารถลดภาษี

ภายใน 5 ปี ได้ถึงร้อยละ 48 และอีกร้อยละ 2 ซึ่งเป็นสินค้าอ่อนไหวของไทยจะพร้อมลดภาษีเป็นร้อยละ 0 ภายใน 10 ปี และสินค้าโควตาภาษีภายใต้ WTO ที่พร้อมลดภาษีภายใน 15 ปี ประโยชน์ที่ฝ่ายไทยได้รับกระจายอยู่ในสินค้าอุตสาหกรรมหลายชนิด เช่น รถปิคอัพ printer หลอดไฟฟ้า พลาสติกและผลิตภัณฑ์ เลนส์แว่นตา ยาง โทรศัพท์ เครื่องขยายเสียง คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เครื่องโทรสาร เป็นต้น ในขณะที่สินค้าส่งออกของเปรูที่จะได้แก่ สินแร่สังกะสี สินแร่ดีบุก สารฆ่ารา ด้ายและผ้าทอขนสัตว์ ปลาหมึก ซึ่งเป็นสินค้าวัตถุดิบที่ไทยมีความจำเป็นต้องนำเข้าอยู่แล้ว

2. การค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับเปรู

ภาพรวมการค้า มูลค่าการค้าของไทยกับประเทศเปรูมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยเมื่อทำการพิจารณามูลค่าการค้าในปี 2549 พบว่ามีมูลค่า 5,657 ล้านบาท ขยายตัวร้อยละ 58.08 เมื่อเทียบกับปี 2548 ซึ่งจะพบว่ามีอัตราการขยายตัวในระดับที่สูง อย่างไรก็ตามหากพิจารณาถึงดุลการค้าแล้วจะพบว่าประเทศไทยมีการขาดดุลการค้ากับเปรูมาโดยตลอด โดยในปี 2549 ประเทศไทยขาดดุลการค้ากับเปรู 1,269.18 ล้านบาท ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยมีการนำเข้าสินแร่โลหะอื่นๆ เศษโลหะและผลิตภัณฑ์เป็นสำคัญ ขณะที่ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าประเภทอุตสาหกรรม ได้แก่ รถปิคอัพ Printer หลอดไฟฟ้า พลาสติกและผลิตภัณฑ์เลนส์แว่นตา ยาง โทรศัพท์ เครื่องขยายเสียง คอมพิวเตอร์และส่วนประกอบ เครื่องโทรสาร เป็นต้น

ตารางที่ 5.31 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับ เปรู

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออก		การนำเข้า		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	1,911.35	-	426.82	-	1,484.53	-	-1,057.71
2542	2,873.44	50.34	406.17	-4.84	2,467.27	66.2	-2,061.10
2543	4,103.49	42.81	572.59	40.97	3,530.90	43.11	-2,958.30
2544	4,677.98	14	602.41	5.21	4,075.57	15.43	-3,473.15
2545	2,359.96	-49.55	964.71	60.14	1,395.25	-65.77	-430.54
2546	2,333.50	-1.12	810.16	-16.02	1,523.33	9.18	-713.17
2547	2,975.11	27.5	1,286.26	58.77	1,688.85	10.87	-402.59
2548	3,578.65	20.29	1,784.47	38.73	1,794.18	6.24	-9.71
2549	5,657.24	58.08	2,194.03	22.95	3,463.21	93.02	-1,269.18

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

ภาพรวมการลงทุน กรอบข้อตกลงระหว่างไทย-เปรู จะส่งเสริมการลงทุนร่วมกันทั้งสองประเทศ หรือการลงทุนในรูปแบบอื่นๆ ที่จะอำนวยความสะดวกต่อการลงทุน โดยปรับปรุงเรื่องความ โปร่งใสของกฎและข้อบังคับเกี่ยวกับการลงทุน และการสร้างเงื่อนไขที่เอื้อประโยชน์ต่อนักลงทุนทั้งสองฝ่าย

ตั้งแต่อดีตที่ผ่านมา ยังไม่มีการลงทุนระหว่างกัน เพิ่งเริ่มมีครั้งแรกในปี 2549 โดยประเทศเปรูเข้ามาลงทุนจัดตั้งบริษัทในประเทศไทย คือ บริษัท อาเจไทย จำกัด (Ajethai Co., Ltd) ซึ่งตั้งอยู่นิคมอุตสาหกรรมอมตะนคร จังหวัดชลบุรี โดยมีมูลค่าการลงทุนประมาณ 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ (ข้อมูลจากสถานทูตเปรู) แต่การลงทุนดังกล่าวเป็นการลงทุนในอุตสาหกรรม เครื่องดื่มเพียงอย่างเดียว

3. การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับเปรู

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับเปรู พบว่า มีมูลค่าการค้าในปี 2549 จำนวน 2,704.88 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2542 ที่มีมูลค่า 1,237.07 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาในปีอื่นๆ นั้น จะพบว่ามูลค่าการค้าระหว่างไทยกับเปรูนั้น ไม่ได้มีการค้าในลักษณะที่ผูกพันกันมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากการค้าระหว่างสองประเทศมีสูงขึ้นและลดลงอยู่ตลอดเวลา(ตารางที่ 5.32)

ตารางที่ 5.32 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับ เปรู

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	1,237.07	-	13.16	-	1,223.91	-	-1,210.75
2543	1,109.16	-10.34	8.73	-33.65	1,100.42	-10.09	-1,091.69
2544	1,457.24	31.38	10.25	17.41	1,446.99	31.49	-1,436.73
2545	2,654.97	82.19	7.03	-31.42	2,647.93	83	-2,640.90
2546	1,227.64	-53.76	9.79	39.27	1,217.84	-54.01	-1,208.05
2547	1,365.43	11.22	11.76	20.06	1,353.67	11.15	-1,341.92
2548	1,515.11	10.96	15.10	28.44	1,500.01	10.81	-1,484.91
2549	2,704.88	78.53	14.68	-2.8	2,690.20	79.35	-2,675.53

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

ปี 2549 ประเทศไทยมีการส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังเปรูทั้งสิ้น 14.68 ล้านบาท ซึ่งถือว่ามีมูลค่าน้อยมาก โดยผลิตภัณฑ์ที่ประเทศไทยส่งออกไปได้แก่ อะลูมิเนียมมากที่สุดคือ 22.58 ตัน คิดเป็นมูลค่า 1.933 ล้านบาท และสินค้ำทองแดงและผลิตภัณฑ์ทองแดงมีมูลค่าการส่งออกรองลงมาคือ 723,821 บาท (ภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากเปรูนั้น มีมูลค่าที่สูงกว่าการที่ประเทศไทยส่งออกไปยังเปรูค่อนข้างมาก กล่าวคือ ประเทศไทยนำเข้าผลิตภัณฑ์แร่ใน 4 ชนิด ได้แก่ ทองแดง เหล็ก เคมีภัณฑ์ (ปุ๋ย) และ อะลูมิเนียม โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 2,690.20 ล้านบาทในปี 2549 ซึ่งขยายตัวร้อยละ 79.35 ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่าเปรูเป็นประเทศไทยที่มีศักยภาพที่ประเทศไทยสามารถที่จะนำเข้าวัตถุดิบในด้านของแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ แต่อย่างไรก็ตามมูลค่าการนำเข้าในปัจจุบันเมื่อเทียบกับประเทศอื่นแล้วถือว่ามีสัดส่วนที่น้อย (ภาคผนวกที่ 2)

การลงทุนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

เนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยและเปรูยังไม่มีการทำการลงทุนในด้านแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

5.2.3.3 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุน

จากการศึกษาผลการศึกษาเรื่อง เขตการค้าเสรีไทย-เปรูความเป็นไปได้และประโยชน์ต่อประเทศไทย ซึ่งเป็นผลการศึกษาในศักยภาพต่างๆ ของเปรูและประเทศไทยว่า เป็นอย่างไรในด้านการค้าและการลงทุน ถ้าหากจะมีการจัดทำเขตการค้าเสรี ซึ่งเมื่อทำการเปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริง ณ ปัจจุบัน เป็นดังนี้

ตารางที่ 5.33 เปรียบเทียบผลการศึกษากับผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้า การลงทุนระหว่างไทยกับเปรู

ประเด็น	ผลการศึกษา	ผลที่เกิดขึ้นจริง		
		2547	2548	2549
1. มูลค่าการค้ารวม (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้น	27.5	20.29	58.08
2. มูลค่าการส่งออก (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้น	58.77	38.73	22.95
3. มูลค่าการนำเข้า (ร้อยละ)	เพิ่มขึ้น	10.87	6.24	93.02
4. ดุลการค้า (ล้านบาท)	ลดลง	-402.59	-9.71	-1,269.18
5. การลงทุน (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	เพิ่มขึ้น	-	-	20

ซึ่งผลของการเปรียบเทียบเป็นดังนี้

1. มูลค่าการค้ารวม จากผลการศึกษา มูลค่าการค้ารวมจะเพิ่มขึ้นหลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรี ซึ่ง ณ ปัจจุบันนั้นถ้าหากพิจารณาอัตราการขยายตัวของมูลค่าการค้าไทยและเปรู จะพบว่า มีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้เนื่องจากประเทศเปรูเป็นประเทศที่มีผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับแร่ซึ่งเป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมต่างๆ ของประเทศไทยเป็นจำนวนมาก

2. มูลค่าการนำเข้ารวม จากผลการศึกษา มูลค่าการนำเข้ารวมหลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีไทยกับเปรู แล้วจะส่งผลให้มูลค่าการค้ารวมเพิ่มขึ้น ซึ่งถ้าหากพิจารณาผล ณ ปัจจุบันซึ่งยังไม่มี การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทยและเปรู พบว่ามูลค่าการนำเข้ายังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องโดยในปี 2549 ขยายตัวถึงร้อยละ 93.02 (ตารางที่ 5.33) ดังนั้นถ้าหากมีการเปิดเสรีทางการค้าประเทศไทยอาจจะมีการนำเข้าสินค้าจากเปรูมากขึ้น โดยเฉพาะสินแร่และผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับแร่

3. มูลค่าการส่งออกรวม จากผลการศึกษา มูลค่าการส่งออกรวมหลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีไทยกับเปรู แล้วจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้น ซึ่งเมื่อพิจารณาผล ณ ปัจจุบัน

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบทรการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกไปประเทศเปรูเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ถึงแม้ว่าจะมีอัตราการแข่งขันที่ลดลงก็ตาม แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกของไทยไปเปรูนั้นค่อนข้างที่จะน้อย ดังนั้นหากมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับเปรู คงต้องทำการศึกษาว่าสินค้าที่ประเทศไทยจะส่งไปยังเปรูนั้นเป็นสินค้าประเภทใด

4. คุณค่า จากผลการศึกษา คุณค่าหลังจากมีการเขตการค้าเสรีไทยกับเปรู จะทำให้ประเทศไทยขาดดุลการค้าลดลง ซึ่ง ณ ปัจจุบันในปี 2549 ประเทศไทยขาดดุลการค้ากับเปรูถึง 1,269.18 ล้านบาท

5. การลงทุน จากการศึกษาด้านการลงทุน พบว่า หากมีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนกับเปรู จะส่งผลให้มีการลงทุนเพิ่ม ซึ่ง ณ ปัจจุบัน เปรูมีการเข้ามาลงทุนในประเทศไทยเพียง 1 รายเท่านั้น โดยมีมูลค่าการลงทุนเพียง 20 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

5.2.4 ความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา (Thailand-U.S. Free Trade Agreement)

การเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา (FTA ไทย-สหรัฐฯ) มีพัฒนาการมาจากความสำเร็จของการจัดทำกรอบความตกลงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา (Trade and Investment Framework Agreement between the United States and the Kingdom of Thailand: TIFA) ที่ลงนามเมื่อปีพ.ศ.2545 เพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างกันรวมทั้งเพื่อปูทางสำหรับการจัดตั้งเขตการค้าเสรีในอนาคต ซึ่งภายใต้ข้อตกลงดังกล่าวได้นำไปสู่การประกาศเจตนารมณ์ของผู้นำของทั้งสองประเทศให้เริ่มการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกัน โดยให้เริ่มการเจรจาในปี 2547

5.2.4.1 ผลการศึกษา

1. โครงการศึกษาผลกระทบจากการทำความตกลงการค้าเสรีไทยกับสหรัฐอเมริกา

การศึกษาผลกระทบจากความตกลงการค้าเสรีดังกล่าว จัดทำขึ้นโดยสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (ทีดีอาร์ไอ)

รายงานการศึกษาเรื่องผลกระทบจากการทำความตกลงการค้าเสรีไทยกับสหรัฐอเมริกานี้ จัดทำขึ้นเพื่อวิเคราะห์ผลกระทบของการทำความตกลงการค้าเสรีดังกล่าวต่อประเทศไทย โดยจะถือว่ากรอบในการทำความตกลงระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา ยึดตามกรอบของสหรัฐอเมริกากับสิงคโปร์ และสหรัฐฯกับชิลี (ในกรณีของสินค้าเกษตรกรรม) และจะนำเสนอ

ข้อเสนอแนะเบื้องต้นเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานให้ผู้กำหนดนโยบาย และผู้มีส่วนได้เสียต่างๆ ในประเทศไทย ได้รับทราบประเด็นที่เกี่ยวข้อง และสามารถนำเสนอแนวความคิดของตนเข้าสู่กระบวนการเจรจาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การค้าสินค้าระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดในโลกและเป็นตลาดที่สำคัญของไทยด้วยเช่นกัน โดยมีมูลค่าการนำเข้าจากไทยสูงถึง 19,454 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ในปี 2549 และมีแนวโน้มการขยายตัวเฉลี่ยประมาณร้อยละ 14.46 ต่อปี สหรัฐเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญที่สุดของไทย โดยมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 14.99 ของสินค้าส่งออกของไทย ในขณะที่ไทยมีสัดส่วนการนำเข้าจากสหรัฐอเมริการ้อยละ 6.71 ของยอดการนำเข้าของไทยทั้งหมด การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาจึงน่าจะมีผลกระทบต่อประเทศไทยมากกว่าสหรัฐอเมริกา เนื่องจากไทยเป็นประเทศที่มีขนาดเล็กกว่า และมีสัดส่วนการค้ากับสหรัฐอเมริกาคือ GDP ใหญ่กว่า

การลงทุนระหว่างไทยและสหรัฐอเมริกา

ประเทศไทยยังน่าจะได้รับประโยชน์จากการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศที่มากขึ้นจากการทำความตกลงการค้าเสรีกับสหรัฐอเมริกา ซึ่งจะมีผลดีในการจ้างงาน การขยายตัวของเศรษฐกิจ และช่วยให้ระบบเศรษฐกิจของไทยสามารถจัดสรรทรัพยากรได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

สาขาการเกษตร

สหรัฐอเมริกาคือประเทศคู่ค้าสินค้าเกษตรกรรมที่สำคัญมากที่สุดประเทศหนึ่งของไทย โดยมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรกรรมของไทยไปสหรัฐอเมริกาคืออันดับสองรองจากญี่ปุ่น ในขณะที่ไทยนำเข้าสินค้าเกษตรกรรมจากสหรัฐอเมริกามากกว่าจากประเทศอื่นๆ อย่างไรก็ตาม ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมา มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรระหว่างทั้งสองประเทศมีแนวโน้มผันผวนมาก กล่าวคือ สินค้าส่งออกของไทยไม่สามารถรักษาส่วนแบ่งตลาดในสหรัฐอเมริกาได้ ในขณะที่สินค้าส่งออกจากสหรัฐอเมริกาก็ไม่สามารถรักษาส่วนแบ่งในตลาดไทยได้เช่นเดียวกัน ปรากฏการณ์นี้เกิดจากสาเหตุหลายประการ โดยส่วนหนึ่งอาจเกิดจากการกีดกันทางการค้า จากการศึกษาจะพบว่าเมื่อมีการทำความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกจะช่วยลดอุปสรรคดังกล่าว และทำให้มูลค่าการค้าสินค้าเกษตรกรรมระหว่างทั้งสองประเทศเพิ่มขึ้น

สาขาอุตสาหกรรมยานยนต์

อุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนของไทยถือว่าเป็นอุตสาหกรรมหลักซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ เนื่องจากมีอุตสาหกรรมต่อเนื่องและ

อุตสาหกรรมสนับสนุนจำนวนมาก ที่ผ่านมา การลงทุนจากต่างประเทศและนโยบายของรัฐบาลไทยมีส่วนสนับสนุนอุตสาหกรรมนี้มาโดยตลอด ซึ่งส่งผลให้ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการผลิตยานยนต์และชิ้นส่วนจนกลายเป็นฐานในการส่งออกได้ในปัจจุบัน การศึกษาในอุตสาหกรรมยานยนต์ได้แยกการวิเคราะห์ออกเป็น 3 อุตสาหกรรมย่อยคือ อุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ (assembly) อุตสาหกรรมชิ้นส่วนและอะไหล่รถยนต์ (spare parts and components) และอุตสาหกรรมมอเตอร์ไซค์ ผลการศึกษาชี้ว่าความตกลงการค้าเสรีน่าจะมีผลในการเพิ่มปริมาณการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมชิ้นส่วนรถยนต์และมอเตอร์ไซค์ เนื่องจาก โครงสร้างการผลิตของทั้งสองประเทศมีลักษณะหนุนเสริมกัน (Complementary) อย่างไรก็ตาม ผู้ผลิตชิ้นส่วนบางรายการที่ต้องใช้เทคโนโลยีสูงแต่มีปริมาณการผลิตน้อยจะไม่สามารถแข่งขันกับชิ้นส่วนที่นำเข้าจากสหรัฐอเมริกาที่มีราคาถูกกว่าได้ ในส่วนของอุตสาหกรรมประกอบรถยนต์ โครงสร้างการผลิตของทั้งสองประเทศมีลักษณะแข่งขันกันบ้าง แต่มีรายละเอียดของสินค้าที่แตกต่างกัน จึงมีความเป็นไปได้ที่ไทยจะมีโอกาสในการส่งออกรถปิคอัพไปสหรัฐอเมริกา ในขณะที่สหรัฐอเมริกาจะสามารถส่งออกรถยนต์นั่งส่วนบุคคลมายังประเทศไทย นอกจากนี้ ความตกลงการค้าเสรีไทยกับสหรัฐอเมริกาน่าจะส่งผลดีต่อไทยในด้านการลงทุนในอุตสาหกรรมยานยนต์ที่เพิ่มขึ้น

2. โครงการวิจัยการค้าบริการและการลงทุนในกรอบความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

รายงานการศึกษาวิจัยฉบับนี้ จัดทำโดยมูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทยตามความต้องการของกรมอเมริกาและแปซิฟิกใต้ กระทรวงการต่างประเทศ เมื่อปี 2549

วัตถุประสงค์การศึกษา มุ่งวิเคราะห์และนำเสนอ ข้อเสนอแนะทางนโยบายอย่างมีระบบตามหลักวิชาการในประเด็นสำคัญๆ

อุตสาหกรรมเหมืองแร่

การเปิดเสรีการลงทุนในอุตสาหกรรมเหมืองแร่อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทย ดังนี้

การที่บริษัทต่างชาติ โดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาสามารถเข้ามาลงทุนในธุรกิจเหมืองแร่ในประเทศไทยได้ โดยมีความได้เปรียบเนื่องจากมีเงินทุนและเทคโนโลยีขั้นสูงทั้งทางด้านการสำรวจและการทำเหมืองแร่ นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังมีผู้เชี่ยวชาญด้านธรณีวิทยาที่หลากหลายสาขามีข้อมูลและเครื่องมือการวิจัยขั้นสูงซึ่งสามารถนำมาใช้ในการประกอบกิจการ

เหมืองแร่ในประเทศไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยผู้ประกอบการขนาดเล็กไม่น่าจะสามารถแข่งขันได้

การนำเข้าเทคโนโลยีขั้นสูงเข้ามาใช้ในการสำรวจและทำเหมืองแร่ในประเทศไทย จะช่วยทำให้เกิดการถ่ายทอดเทคโนโลยีในอุตสาหกรรมไปสู่แรงงานไทยและผู้ประกอบการไทยได้และทำให้การสำรวจเพื่อหาพื้นที่ศักยภาพแร่ได้ครอบคลุมมากขึ้น ส่งผลให้มีการผลิตแร่ที่ประเทศมีศักยภาพแต่ยังไม่ถูกสำรวจมากขึ้น

อุตสาหกรรมต่อเนื่องอื่นๆที่ใช้แร่เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมอาจได้รับประโยชน์ในกรณีที่สามารถผลิตแร่ชนิดนั้นๆ ภายในประเทศมากกว่าที่จะพึ่งพิงการนำเข้าจากต่างประเทศมาเพื่อใช้ในกระบวนการผลิต ซึ่งจะทำได้กลุ่มอุตสาหกรรมต่อเนื่องได้รับประโยชน์จากต้นทุนที่ประหยัดได้

โดยสรุปแล้ว การเปิดให้บริษัทต่างชาติสามารถเข้ามาประกอบธุรกิจเหมืองแร่และธุรกิจผลิตแร่จะมีผลกระทบต่อผู้ประกอบการไทยแต่การลงทุนของบริษัทต่างชาติจะช่วยพัฒนาประสิทธิภาพในการผลิตแร่และพัฒนาแหล่งแร่ ซึ่งจะเป็ผลดีต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่ อุตสาหกรรมผลิตแร่ตลอดจนอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

5.2.4.2 ผลที่เกิดขึ้นจริง

ภาพรวมการค้า

การค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา มีแนวโน้มขยายตัวมาโดยตลอด กล่าวคือ ในปี 2541 มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเพียง 750,467.65 ล้านบาทและได้เพิ่มขึ้นเป็น 1,029,766.76 ล้านบาทในปี 2548 โดยในปี 2549 มีมูลค่าการค้า 1,067,689.66 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2548 ร้อยละ 3.68 และสำหรับดุลการค้า ในช่วงปี 2541-2549 ไทยเป็นฝ่ายเกินดุลการค้ามาโดยตลอด โดยในปี 2549 ไทยเกินดุลการค้าเป็นจำนวน 414,115.02 ล้านบาท สาเหตุที่ไทยเกินดุลการค้ามาจากความต้องการทางด้านเทคโนโลยีเพิ่มสูงขึ้นไม่ว่าจะเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และส่วนประกอบ (รายละเอียดในตารางที่ 5.34) สินค้าส่งออกที่สำคัญที่ไทยส่งไปยังสหรัฐอเมริกา ได้แก่ เครื่องคอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เสื้อผ้าสำเร็จรูป อาหารทะเลกระป๋องและแปรรูป เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ แผงวงจรไฟฟ้า คอมพิวเตอร์อุปกรณ์และส่วนประกอบ เคมีภัณฑ์เครื่องจักรกลและส่วนประกอบ เป็นต้น ดังข้อมูลในตารางที่ 5.34

ตาราง 5.34 การค้าระหว่างประเทศของไทยกับสหรัฐอเมริกา

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	750,467.65	-	500,722.50	-	249,745.16	-	250,977.34
2542	722,819.51	- 3.68	479,355.98	- 4.27	243,463.53	- 2.52	235,892.45
2543	885,256.03	22.47	591,675.75	23.43	293,580.28	20.58	298,095.46
2544	903,230.05	2.03	584,496.96	- 1.21	318,733.09	8.57	265,763.87
2545	844,875.53	- 6.46	579,071.63	- 0.93	265,803.91	- 16.61	313,267.72
2546	861,426.12	1.96	565,094.87	- 2.41	296,331.26	11.48	268,763.61
2547	913,921.49	6.09	622,724.80	10.20	291,196.68	- 1.73	331,528.12
2548	1,029,766.76	12.68	680,330.23	9.25	349,436.53	20.00	330,893.70
2549	1,067,689.66	3.68	740,902.34	8.90	326,787.32	- 6.48	414,115.02

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

ภาพรวมการลงทุน

สำหรับนักลงทุนไทยและสหรัฐอเมริกาปัจจุบันสามารถลงทุนระหว่างกันโดยเสรีอยู่แล้วภายใต้ Treaty of Amity and Economic Relations ซึ่งเป็นสนธิสัญญาไมตรีระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกาที่มีมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2509 ซึ่งให้สิทธิแก่ผู้ประกอบการไทยและสหรัฐอเมริกาเท่าเทียมกันในการลงทุน ยกเว้นไทยไม่ให้สิทธิพิเศษ ด้านการลงทุนในบางประเภทได้แก่

- (1) การเงินการธนาคาร
- (2) การขนส่ง
- (3) การสื่อสาร
- (4) บริการที่ใช้ประโยชน์
- (5) การค้าผลผลิตการเกษตร

ทั้งนี้ ธุรกิจสาขาต่างๆ ข้างต้นผู้ประกอบการจากสหรัฐอเมริกา ยังไม่มีสิทธิเท่าเทียมกับผู้ประกอบการไทย รวมทั้งยังไม่มีสิทธิในการประกอบอาชีพสงวน 39 ประเภท เช่น กรรมกรช่างตัดผม วิศวกรโยธา สถาปนิก เป็นต้น ดังนั้น เป็นที่คาดว่าในธุรกิจดังกล่าว จะเป็นสาขาที่มีการเจรจากันอย่างเข้มข้นใน FTA ไทยกับสหรัฐอเมริกา สำหรับมูลค่าการลงทุนจากสหรัฐอเมริกา ในไทยตั้งแต่ปี 2541- 2545 ลดลงอย่างต่อเนื่อง และกลับมาเพิ่มขึ้น ในปี 2546-2547 แต่ในปี 2548

ลดลงไปถึง 1 เท่าตัว และกลับมาสูงขึ้นในปี 2549 เนื่องมาจากประเทศสหรัฐอเมริกาได้รับการส่งเสริมจากคณะกรรมการการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ในการเข้ามาลงทุนผลิตผลิตภัณฑ์ปิโตรเคมีขนาดใหญ่ โดยโครงการลงทุนจากสหรัฐอเมริกาที่ได้รับการอนุมัติในปี 2549 มีจำนวน 46 โครงการหรือประมาณร้อยละ 26.7 ของการลงทุนจากต่างประเทศทั้งหมด โดยนักลงทุนสหรัฐอเมริกาเป็นนักลงทุนต่างชาติลำดับที่ 2 รองจากนักลงทุนญี่ปุ่นที่มาลงทุนในประเทศไทย ส่วนมูลค่าการลงทุนของไทยในสหรัฐอเมริกา จัดได้ว่าไม่มีบทบาทเทียบเคียงกับการลงทุนของสหรัฐอเมริกาในไทยได้เลย โดยดูจากในปี 2547 สหรัฐอเมริกาได้มีการถอนเงินลงทุนจำนวนถึง -87.0 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังข้อมูลใน ตารางที่ 5.35

ตารางที่ 5.35 มูลค่าการลงทุนระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนจากสหรัฐฯ ในไทย (ล้านบาท)	มูลค่าการลงทุนของไทยในสหรัฐฯ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2541	51,800.40	-
2542	24,137.20	-
2543	25,577.00	-
2544	17,872.60	-
2545	8,077.20	-9.0
2546	13,983.00	51.0
2547	21,649.10	-87.0
2548	11,190.80	-4.0
2549	40,639.10	

ที่มา: 1. ธนาคารแห่งประเทศไทย (Bank of Thailand)

2. กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา

(Bureau of Economic Analysis, U.S. Department of Commerce)

5.2.4.3 การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2542 เป็นต้น มาจนถึงปี 2548 โดยในปี 2547 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา มีมูลค่าการค้ารวม 59,784 ล้านบาท เพิ่มขึ้นในปี 2548 เป็น 66,483 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 11.21 แต่ในปี 2549 มูลค่าการค้าแร่ได้ลดลงเหลือ 65,219

ล้านบาท ลดลงจากปีก่อนร้อยละ -1.90 เนื่องมาจากการการนำเข้าของไทยขยายตัวลดลงในระดับสูง ในขณะที่การส่งออกขยายตัวเพิ่มขึ้น จึงทำให้มูลค่าการค้าขยายตัวลดลง แต่ลดลงไม่มากนักและเป็นการขยายตัวติดลบเป็นครั้งแรกในรอบ 6 ปี

ตารางที่ 5.36 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการค้า		การส่งออกของไทย		การนำเข้าของไทย		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2542	17,846	-	6,968	-	10,878	-	- 3,910
2543	26,354	47.67	12,065	73.15	14,289	31.35	- 2,224
2544	27,357	3.81	8,238	- 31.72	19,119	33.80	- 10,881
2545	27,844	1.78	9,956	20.85	17,887	- 6.44	- 7,931
2546	45,482	63.35	6,921	- 30.48	38,560	115.57	- 31,639
2547	59,784	31.45	14,232	105.62	45,552	18.13	- 31,321
2548	66,483	11.21	15,892	11.67	50,591	11.06	- 34,699
2549	65,219	- 1.90	25,276	59.05	39,943	- 21.05	- 14,667

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากไทยไปยังสหรัฐอเมริกา ได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอดนับแต่ปี 2546 จนถึงปัจจุบัน โดยปี 2546 มีมูลค่าการส่งออก 6,921 ล้านบาทได้เพิ่มขึ้นเป็น 14,232 ล้านบาทในปี 2547 หลังจากนั้นในปี 2548 มูลค่าการส่งออกได้เพิ่มขึ้นเป็น 15,892 ล้านบาท และ 25,276 ล้านบาทในปี 2549 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 59.05 เมื่อเทียบกับการส่งออกในปี 2548 สำหรับแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการส่งออกไปสหรัฐอเมริกาได้แก่ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม (ภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากสหรัฐอเมริกาของไทยได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด เช่นเดียวกับการส่งออก โดยในปี 2542 มูลค่าการนำเข้าแร่ 10,887 ล้านบาท ขยายตัวเพิ่มขึ้นจากปี 2543 ร้อยละ 31.35 โดยปี 2548 มีมูลค่าการนำเข้าแร่มากที่สุด มีมูลค่า 50,591 ล้านบาทและในปี 2549 มูลค่าการนำเข้าแร่ได้ลดลงโดยมีอัตราการขยายตัวลดลง

จากปี 2548 ร้อยละ -21.05 สาเหตุที่ในปี 2549 ประเทศไทยมีปริมาณการนำเข้าแร่ลดลงเพราะไทยได้ลดการนำเข้าแร่ โลหะทองคำ เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ และปุ๋ย โดยการนำเข้าปุ๋ยประเทศไทยได้มีการนำเข้าในจำนวนที่น้อยที่สุดนับตั้งแต่ปี 2542 เป็นต้นมา แร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 คือ เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียมและปุ๋ย (ภาคผนวกที่ 2)

การดูแลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของไทย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกานั้น ไทยเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามาโดยตลอดนับตั้งแต่ปี 2542 จากประมาณ 3,910 ล้านบาทในปี 2542 เพิ่มขึ้นเป็น 31,321 ล้านบาทในปี 2547 และ 34,699 ล้านบาท ในปี 2548 ตามลำดับแต่ในปี 2549 การขาดดุลการค้าในสินค้านำเข้าได้ลดลงเหลือประมาณ 14,667 ล้านบาท การที่ไทยขาดดุลสหรัฐอเมริกามาโดยตลอดมีสาเหตุเนื่องจากการที่ประเทศไทยไม่มีทรัพยากรทางด้านเหมืองแร่มากนักจึงจำเป็นต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศ

การลงทุนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่

กิจการเหมืองแร่เป็นกิจการที่ห้ามคนต่างด้าวทำตามบัญชี 2 ของพระราชบัญญัติการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว พ.ศ. 2542 ยกเว้นได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี หรือในกรณีที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนจาก BOI ทั้งนี้กิจการเหมืองแร่ถือเป็นสาขาที่ได้รับการยกเว้นภายใต้ข้อตกลงของสนธิสัญญาไมตรีฯ ไทยกับสหรัฐอเมริกา สหรัฐอเมริกาจะเข้ามาลงทุนในกิจการเหมืองแร่จะต้องดำเนินการตามหลักการการประกอบธุรกิจของคนต่างด้าว เช่นเดียวกับผู้ประกอบการชาติอื่นๆ จากข้อมูลของกรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ยืนยันว่ายังไม่มีบริษัทสัญชาติสหรัฐอเมริกานที่ได้รับประทานบัตรเหมืองแร่ในปัจจุบัน ยกเว้น 3 บริษัทที่เป็นบริษัทร่วมทุนที่มีคนไทยเป็นผู้ถือหุ้นตามที่ปรากฏในตารางที่

5.37

ตารางที่ 5.37 บริษัทไทยที่มีผู้ถือหุ้นส่วนน้อยที่เป็นสัญชาติสหรัฐอเมริกาที่ได้รับประทานบัตรทำเหมืองแร่

ลำดับที่	บริษัท	สัญชาติผู้ถือหุ้น	สัดส่วนกรรมการผู้ถือหุ้นต่างชาติต่อจำนวนกรรมการทั้งหมด
1	บริษัทฮาร์เวสต์ อินเตอร์เนชั่นแนล (ไทยแลนด์) จำกัด	ไทยร้อยละ 60.1 สหรัฐฯร้อยละ 39.90	0:1
2	บริษัท รอยัลไทยมาร์เบิล จำกัด	ไทยร้อยละ 99.8930 สหรัฐฯร้อยละ 0.1070	0:1
3	บริษัท พี.แอนด์.เอส.มิลลิ่ง จำกัด	ไทยร้อยละ 75 สหรัฐฯร้อยละ 25	0:8

5.2.4.3 เปรียบเทียบผลการศึกษาดังผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้าและการลงทุน

จากกรณีศึกษาผลกระทบจากการทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกาและโครงการวิจัยการค้าบริการและการลงทุนในกรอบความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกาได้กล่าวถึงภาพรวมตลอดจนบอกถึงผลกระทบในด้านการค้า การลงทุน การค้า และการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ในการทำความตกลงการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกา ทำให้ทางคณะที่ปรึกษาสามารถวิเคราะห์ในเชิงเปรียบเทียบระหว่างผลการศึกษากับสถานการณ์ปัจจุบัน เพื่อพิจารณาถึงความน่าจะเป็นและแนวโน้ม สำหรับการเปิดเขตการค้าเสรีไทย-สหรัฐอเมริกาในอนาคต

ตารางที่ 5.38 เปรียบเทียบผลการศึกษาดังผลที่เกิดขึ้นจริงด้านการค้าและการลงทุนระหว่างไทย-สหรัฐอเมริกา

รายการ	ผลการศึกษา	สถานการณ์ปัจจุบัน		
		2547	2548	2549
มูลค่าการค้า (yoy%)	ถ้าในอนาคตมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา คาดว่ามูลค่าการค้าระหว่างสองประเทศจะเพิ่มขึ้น	6.09	12.68	3.68
มูลค่าการลงทุน (yoy%)	ถ้าในอนาคตมีการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา คาดว่าจะเกิดประโยชน์จากการลงทุนทางตรงระหว่างประเทศ	54.82	-4.83	263.15

จากตารางเปรียบเทียบผลการศึกษากับสถานการณ์ในปัจจุบัน จะพบว่า ด้านการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา นั้น คาดว่าประเทศไทยจะได้รับผลกระทบมากกว่าสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบัน จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีการค้ารวมกับสหรัฐอเมริกาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 5.38)

ส่วนทางด้านของการลงทุนนั้น คาดว่าการลงทุนจากสหรัฐอเมริกาจะเข้ามาทำการลงทุนในประเทศไทยเพิ่มขึ้น ซึ่งจากสถานการณ์ปัจจุบันจะพบว่าสหรัฐอเมริกาเข้ามาลงทุนขยายตัวถึงร้อยละ 263.15 เมื่อเทียบกับปี 2548 (ตารางที่ 5.38)

5.3 กรณีศึกษาความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าของประเทศอื่น ๆ

5.3.1 ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา-ออสเตรเลีย

(United States - Australia Free Trade Agreement)

สหรัฐอเมริกาถือเป็นประเทศที่มีความสำคัญต่อออสเตรเลียค่อนข้างมากไม่ว่าจะเป็นพันธมิตรในฐานะกลุ่ม ANZUS (The Australia, New Zealand, United States Security Treaty) หรือเป็นตัวเชื่อมความสัมพันธ์ทางด้านนโยบายต่างประเทศและยุทธศาสตร์ การดำเนินนโยบายมาเป็นเวลาเกือบครึ่งศตวรรษ สำหรับทางการค้าเชิงพาณิชย์และทางเศรษฐกิจสหรัฐอเมริกาถือเป็นคู่ค้าที่สำคัญเป็นอันดับ 2 ตลาดสำหรับการค้าบริการที่ใหญ่ที่สุด ตลาดส่งออกสินค้าแปรรูปที่ใหญ่เป็นอันดับ 2 กลุ่มนักลงทุนต่างชาติที่ใหญ่ที่สุด แหล่งกำเนิดที่สำคัญของทรัพย์สินทางปัญญาและเทคโนโลยีใหม่ๆ

ภาคการค้า

หลักปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ (National Treatment) ยังปรากฏอยู่เป็นหลักในความตกลงการค้าเสรีระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียซึ่งในทุกภาคของความตกลงไม่สามารถปฏิเสธหลักการนี้ได้อันเป็นไปตามมาตรา II แห่ง GATT 1994 ซึ่งกำหนดให้รัฐบาลแต่ละชาติปฏิบัติต่อกู้อาติไม่ด้อยไปกว่าคนในชาติของตน

ในภาคอุตสาหกรรมข้อตกลง กำหนดให้สินค้าอุตสาหกรรมที่ส่งออกจากสหรัฐอเมริกาไปออสเตรเลียร้อยละ 99 จะต้องยกเลิกภาษีทันทีนับแต่ข้อตกลงมีผลบังคับใช้ อันมีผลให้ผู้ประกอบการจากสหรัฐอเมริกาสามารถส่งออกสินค้าเพิ่มขึ้นอีกจำนวนมากและในทางกลับกันออสเตรเลียก็จะนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้นนั่นเองซึ่งภาคอุตสาหกรรมที่ได้รับผลประโยชน์จากการลดภาษี ได้แก่

- เคมีภัณฑ์ พลาสติก และ โซดาแอช
- อุปกรณ์ก่อสร้าง

- อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบ
- เครื่องจักรที่มีใช้อิเล็กทรอนิกส์

คู่ภาคีต้องดำเนินการลดอัตราภาษีศุลกากรที่จัดเก็บกับสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดในประเทศคู่ภาคีแบบก้าวหน้าตามเงื่อนไขในภาคผนวกแนบท้าย 2-B ว่าด้วยเรื่องการลดภาษีศุลกากร โดยสินค้าแต่ละกลุ่มจะได้รับผลจากการตกลงแตกต่างกัน กล่าวคือ กลุ่มหนึ่งจะได้รับการยกเว้นภาษีในพื้นที่และอีกกลุ่มจะได้รับการยกเว้นภายใน 10 ปีตามกลุ่มสินค้าที่แตกต่างกัน

ภาคการลงทุน

การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาในออสเตรเลียนั้นตามข้อตกลงการค้าเสรีระหว่างประเทศภาคีนี้ การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาก็ได้สิทธิพิเศษเกือบทั้งหมดโดยไม่ต้องถูกการตรวจสอบพิจารณาจากคณะกรรมการพิจารณาการลงทุนจากต่างชาติ FIRB (Foreign Investment Review Board) เป็นการแสดงให้เห็นว่า ออสเตรเลียสูญเสียอำนาจการควบคุมตรวจสอบบางส่วนในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนไป ข้อดีคือ ทำให้การลงทุนจากประเทศสหรัฐอเมริกาเข้ามาสู่ประเทศออสเตรเลียมีมากขึ้น ทำให้การลงทุนไม่ล่าช้า แต่ข้อเสียคือ ออสเตรเลียจะไม่สามารถเข้าไปตรวจสอบได้หรือกระทำการใดๆอันจะทำให้การลงทุนจากสหรัฐอเมริกาได้รับผลกระทบได้ เพราะอาจจะถูกกล่าวหาว่า ออสเตรเลียกระทำการหรือออกมาตรการกระทบต่อการลงทุนจากสหรัฐอเมริกา ทำให้ในบางกรณีการลงทุนโดยไม่ได้ผ่านการตรวจสอบเลยอาจจะกระทบต่อนักลงทุนภายในประเทศได้ หรือ อาจก่อให้เกิดการลงทุนที่ไม่มีคุณภาพได้ นอกจากนี้การลงทุนจากสหรัฐอเมริกายังได้รับการยกเว้นค่าธรรมเนียมธุรกรรมด้านการลงทุนเกือบร้อยละ 90

ข้อตกลงในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียนั้นมีความแตกต่างจากข้อตกลงทั้งหลายที่สหรัฐอเมริกาทำกับประเทศอื่นๆ กล่าวคือ ไม่ได้มีการกำหนดข้อบังคับในประเด็นที่เกี่ยวกับการระงับข้อพิพาทระหว่างนักลงทุนกับรัฐ (Investor-state Dispute Settlement) แต่กลับเป็นการระบุเกี่ยวกับประเด็นกระบวนการระงับข้อพิพาทระหว่างรัฐกับรัฐแทน (State-to-State Dispute Settlement) ไว้ในข้อตกลงเพื่อใช้ในการระงับข้อพิพาทในส่วนที่เกี่ยวกับการลงทุน

5.3.1.1 การค้าและการลงทุนระหว่างสหรัฐกับออสเตรเลีย

ภาพรวมการค้า

การค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียในปี 2549 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 12.45 โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 25,989 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงแนวโน้มการค้าในอดีตก่อนมีการเปิดการค้าเสรี มูลค่าการค้าในช่วงปี 2541-2547 มีมูลค่าการค้าอยู่ระหว่าง

17,101- 21,815 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่หลังจากมีข้อตกลงการเปิดการค้าเสรีโดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่ 1 มกราคม 2548 การค้าของทั้งสองประเทศมีมูลค่าเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี 2548 และ 2549 มีมูลค่าการค้าจำนวน 23,111 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 25,989 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ (ตารางที่ 5.39)

เมื่อพิจารณาทางด้านดุลการค้าพบว่าสหรัฐอเมริกาเกิดดุลการค้าเกินดุลออสเตรเลียมาโดยตลอดและเมื่อมีการเปิดเสรีทางการค้าสหรัฐอเมริกาเกิดการเกินดุลออสเตรเลียเพิ่มขึ้น โดยในปี 2548 สหรัฐอเมริกามีการเกินดุลการค้ากับออสเตรเลีย 8,430 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในปี 2549 เกินดุลการค้า 9,574 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อย่างไรก็ตามถ้าหากพิจารณาถึงมูลค่าการส่งออกและการนำเข้า จะพบว่า สหรัฐอเมริกานั้นมีมูลค่าการส่งออกไปยังออสเตรเลียเพิ่มมากขึ้นหลังจากที่มีการเปิดเสรีทางการค้า โดยมีอัตราการขยายตัวสูงถึงร้อยละ 10.51 ในปี 2548 และขยายตัวร้อยละ 12.75 ในปี 2549 ในขณะที่สหรัฐอเมริกา นำเข้าจากออสเตรเลียในมูลค่าที่ไม่แตกต่างจากก่อนการเปิดการค้าเสรี คือ นำเข้าอยู่ที่ 7,340 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2548 และ 8,208 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2549 (ตารางที่ 5.39) ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการเปิดเสรีทางการค้าของสหรัฐฯ กับออสเตรเลียนั้น สหรัฐอเมริกา ได้รับประโยชน์โดยรวมมากกว่าออสเตรเลีย

ตารางที่ 5.39 การค้าระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของสหรัฐอเมริกา		การนำเข้าของสหรัฐอเมริกา		ดุลการค้า (ล้าน US\$)
	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	
2541	17,311	-	11,929	-	5,382	-	6,547
2542	17,101	- 1.21	11,811	- 0.99	5,290	- 1.70	6,520
2543	18,898	10.51	12,460	5.50	6,439	21.70	6,021
2544	17,424	- 7.80	10,945	- 12.16	6,479	0.63	4,466
2545	19,562	12.27	13,084	19.54	6,478	- 0.01	6,606
2546	19,518	- 0.23	13,104	0.15	6,414	- 0.99	6,690
2547	21,815	11.77	14,271	8.91	7,544	17.62	6,727
2548*	23,111	5.94	15,771	10.51	7,340	- 2.70	8,430
2549	25,989	12.45	17,782	12.75	8,208	11.81	9,574

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างสหรัฐอเมริกากับ ออสเตรเลีย (วันที่ 1 เดือนมกราคม พ.ศ.2548)

ภาพรวมการลงทุน

ตามข้อตกลงการค้าเสรีระหว่าง 2 ประเทศ ซึ่งครอบคลุมในเรื่องการเปิดเสรีด้านการลงทุนด้วยนั้น การลงทุนของออสเตรเลียในสหรัฐอเมริกามีมูลค่าเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ จะเห็น

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ได้จากข้อมูลปี 2541-2545 แต่มาลดลงเกือบเท่าตัวในปี 2546 หลังจากนั้นมูลค่าการลงทุนในปี 2547 และปี 2548 ก็กลับเพิ่มสูงขึ้นเป็น 3,958 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และ 4,188 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่ในทางกลับกันมูลค่าการลงทุนของสหรัฐอเมริกาในประเทศออสเตรเลียกลับมีความไม่แน่นอน ดังข้อมูลในตารางที่ 5.40

ตารางที่ 5.40 มูลค่าการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนจากออสเตรเลียในสหรัฐอเมริกา (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	มูลค่าการลงทุนของสหรัฐอเมริกาในออสเตรเลีย (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2541	1,506	-
2542	4,193	4,868
2543	4,935	890
2544	6,490	-751
2545	6,594	8,036
2546	3,422	7,717
2547	3,958	(D)
2548	4,188	(D)

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (Bureau of Economic Analysis, U.S. Department of Commerce)

หมายเหตุ: D เป็นข้อมูลเฉพาะบริษัท ไม่สามารถเปิดเผยได้

5.3.1.2 การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของสหรัฐอเมริกา

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลียพบว่า สหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียหลังจากมีการเปิดการค้าเสรีมีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยมีมูลค่าการค้ารวมในปี 2549 ทั้งสิ้น 4,473 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ คิดเป็นร้อยละ 10.77 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน อย่างไรก็ตาม ถ้าหากพิจารณาก่อนและหลังการเปิดเขตการค้าเสรีจะพบว่า มูลค่าการค้าระหว่างกันนั้นมีแนวโน้มของการปรับตัวลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา แต่หลังจากมีการเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างกัน มูลค่าการค้ามีแนวโน้มของการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ตารางที่ 5.41)

เมื่อทำการพิจารณาดุลการค้า พบว่าสหรัฐอเมริกาเกินดุลการค้าออสเตรเลียโดยตลอดไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการเปิดเขตการค้าเสรี ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงมูลค่าการค้า

ส่งออกและการนำเข้าจะพบว่า เมื่อมีการเปิดเขตการค้าเสรีสหรัฐอเมริกาการส่งออกได้เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เดียวกันก็นำเข้าเพิ่มขึ้นเช่นกัน และเมื่อพิจารณามูลค่าการนำเข้าและการส่งออกแล้วจะพบว่าสัดส่วนการเปลี่ยนแปลงก่อนและหลังนั้นไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก ดังนั้น อาจกล่าวได้ว่าการเปิดเขตการค้าเสรีในด้านของแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียนั้น ทำให้มีการค้ากันมากขึ้น

ตารางที่ 5.41 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ระหว่างสหรัฐอเมริกากับออสเตรเลีย

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของสหรัฐฯ		การนำเข้าของสหรัฐฯ		ดุลการค้า (ล้าน US\$)
	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	
2541	4,070		2,330		1,740		591
2542	3,244	-	1,978	-	1,266	-	712
2543	3,300	1.71	1,949	- 1.46	1,350	6.65	599
2544	3,092	- 6.30	1,748	-10.32	1,344	- 0.50	405
2545	2,823	- 8.68	1,651	- 5.55	1,172	- 12.76	479
2546	2,950	4.50	1,813	9.77	1,138	- 2.94	675
2547	3,686	24.92	2,276	25.56	1,410	23.90	866
2548	4,038	9.56	2,529	11.13	1,509	7.02	1,021
2549	4,473	10.77	2,544	0.60	1,928	27.83	616

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของสหรัฐอเมริกา

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากสหรัฐอเมริกาไปออสเตรเลีย นั้น พบว่า มีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องหลังจากที่มีการเปิดเขตการค้าเสรี โดยในปี 2548 การส่งออกขยายตัวถึงร้อยละ 11.13 มูลค่า 2,529 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 0.60 มีมูลค่า 2,544 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ โดยแร่และผลิตภัณฑ์แร่ที่มีการส่งออกไปออสเตรเลีย ได้แก่ ปูน โลหะ ทองคำ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ รองลงมา ได้แก่ ทองแดง และของที่ทำด้วยทองแดงอื่นๆ

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของสหรัฐอเมริกา

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่สหรัฐอเมริกานำเข้าจากออสเตรเลีย นั้น พบว่า มีมูลค่าเพิ่มขึ้นเช่นกันหลังจากที่มีการเปิดเขตการค้าเสรี โดยในปี 2548 การนำเข้าขยายตัวร้อยละ 7.02 มูลค่า 1,509 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และในปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 27.83 มีมูลค่า 1,928 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งจะเห็นได้ว่าอัตราการขยายตัวของการนำเข้าของสหรัฐอเมริกานั้นมีการเพิ่มขึ้นในอัตราเร่ง และมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 คือ โลหะทองคำ รองลงมาคือ เหล็กและเหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม (ภาคผนวกที่ 2)

5.3.2 ความตกลงการค้าเสรีสหรัฐอเมริกา-เม็กซิโก

(US- Mexico Free Trade Agreement)

การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและเม็กซิโกมิได้อยู่ในรูปแบบของสนธิสัญญาทวิภาคี หากแต่อยู่ภายใต้ความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าของอเมริกาเหนือ (North America Free Trade Agreement หรือ NAFTA) ซึ่งประเทศภาคีที่ผูกพันตามความตกลงฉบับนี้ได้แก่ สหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก ทั้งสามประเทศได้ประกาศเจตนารมณ์ร่วมกัน ในการจัดทำข้อตกลงการค้าเสรีอเมริกาเหนือเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2534 และข้อตกลงนี้มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2537

การลดอากรศุลกากร

มาตรการด้านอากรศุลกากรของ NAFTA กำหนดห้ามประเทศภาคีเพิ่มอากรของต้นสำหรับสินค้าใด ที่มีพันธกรณีอยู่ก่อนแล้วภายใต้องค์การการค้าโลก และกำหนดให้ลดอากรลงในอัตราก้าวหน้าสำหรับสินค้าที่กำหนดไว้ใน NAFTA สำหรับสินค้าที่เป็นวัตถุดิบประเภทแร่ของสหรัฐอเมริกาที่มีภาษีต่ำอยู่แล้วเมื่อมีการเปิดเสรีภายใต้ NAFTA จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายเปรียบในแง่ของลดอากรนำเข้าแร่ของสหรัฐอเมริกาส่วนแร่ที่เป็นวัตถุดิบของเม็กซิโกที่มีอัตราศุลกากรที่ไม่สูงอยู่แล้วตามพันธกรณีขององค์การการค้าโลก

การเปิดเสรีทางการลงทุน

การเปิดเสรีทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโกอยู่ภายใต้ NAFTA ซึ่งเป็นสนธิสัญญาที่เน้นการเปิดเสรีทางการลงทุนมากกว่าทางการค้าที่ถือว่าเป็นการเปิดเสรีทางการลงทุนอย่างกว้างขวางมาก โดยให้สิทธิแก่ผู้ลงทุนของประเทศภาคีในการได้มา การเป็นเจ้าของ การดำเนินธุรกิจ ในกิจการหลายประเภท

5.3.2.1 การค้าและการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก

ภาพรวมการค้า

การค้าระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโกในปี 2549 ขยายตัวร้อยละ 14.53 โดยมีมูลค่าการค้า 332,426 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งถ้าหากพิจารณาในช่วงปี 2546 -2549 นั้นมูลค่าการค้ารวมมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

และหากพิจารณาคุลการค้าจะพบว่า สหรัฐอเมริกาจะขาดดุลเม็กซิโกอย่างต่อเนื่อง และมีแนวโน้มของการขาดดุลเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2549 สหรัฐอเมริกาขาดดุลเม็กซิโกถึง 64,092 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ตารางที่ 5.42) ทั้งนี้เนื่องจากสหรัฐอเมริกานำเข้าสินค้าอิเล็กทรอนิกส์มากที่สุด รองลงมาได้แก่ ปิโตรเลียมและยานพาหนะ ส่วนทางด้านการส่งออกนั้น สหรัฐอเมริกามีการส่งออกอุปกรณ์และส่วนประกอบอิเล็กทรอนิกส์ ยานพาหนะ ผลิตภัณฑ์พลาสติก โลหะอื่นๆ และเศษโลหะ เป็นต้น

ตารางที่ 5.42 การค้าระหว่างประเทศของสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของสหรัฐอเมริกา		การนำเข้าของสหรัฐอเมริกา		ดุลการค้า (ล้าน US\$)
	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	
2541	173,719	-	79,010	-	94,709	-	- 15,699
2542	196,751	13.26	87,044	10.17	109,706	15.84	- 22,662
2543	247,631	25.86	111,721	28.35	135,911	23.89	- 24,190
2544	232,942	- 5.93	101,509	- 9.14	131,433	- 3.29	- 29,924
2545	232,263	- 0.29	97,531	- 3.92	134,732	2.51	- 37,202
2546	235,531	1.41	97,457	- 0.08	138,073	2.48	- 40,616
2547	266,618	13.20	110,775	13.67	155,843	12.87	- 45,068
2548	290,247	8.86	120,049	8.37	170,198	9.21	- 50,149
2549	332,426	14.53	134,167	11.76	198,259	16.49	- 64,092

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

ภาพรวมการลงทุน

การลงทุนระหว่างเม็กซิโก และสหรัฐนั้น พบว่า เม็กซิโกเข้าไปลงทุนในสหรัฐอเมริกานั้น ยังไม่ค่อยแน่นอน และมีมูลค่าไม่สูงมากนักเมื่อทำการเทียบกับการลงทุนที่สหรัฐอเมริกาเข้ามาทำการลงทุนในเม็กซิโก(ตารางที่ 5.43)

ตารางที่ 5.43 มูลค่าการลงทุนระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนของเม็กซิโก ในสหรัฐฯ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	มูลค่าการลงทุนของสหรัฐฯ ในเม็กซิโก (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2541	871	-
2542	1,273	8,164
2543	5,062	4,203
2544	-716	14,226
2545	2,349	7,656
2546	2,173	3,664
2547	-363	6,361
2548	349	6,771

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (Bureau of Economic Analysis, U.S. Department of Commerce)

5.3.2.2 การค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 มูลค่าการค้าอยู่ที่ 26,661 ล้านดอลลาร์เพิ่มขึ้นร้อยละ 134.17 จากปี 2541 ที่มีมูลค่าอยู่ที่ 11,385 ล้านดอลลาร์ (ตารางที่ 5.44)

ตารางที่ 5.44 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโก

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของสหรัฐฯ		การนำเข้าของสหรัฐฯ		ดุลการค้า (ล้าน US\$)
	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	มูลค่า (ล้าน US\$)	Δ%	
2541	11,385		7,037		4,349		2,688
2542	11,724	2.98	7,382	4.90	4,342	-0.16	3,040
2543	13,950	18.99	9,176	24.30	4,774	9.95	4,402
2544	12,958	-7.11	8,550	- 6.83	4,408	-7.66	4,141
2545	13,385	3.30	8,697	1.72	4,688	6.35	4,008
2546	14,085	5.23	9,224	6.06	4,861	3.69	4,362
2547	19,135	35.85	11,827	28.22	7,308	50.32	4,519
2548	22,046	15.21	13,542	14.50	8,504	16.37	5,038
2549	26,661	20.93	16,810	24.14	9,850	15.83	6,960

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26, 74, 72, 76, 7108 และ 28-39

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของสหรัฐอเมริกา

การส่งออกแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากสหรัฐฯไปยังเม็กซิโกมีมูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2549 มีมูลค่าการส่งออกทั้งสิ้น 16,810 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 24.14 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการส่งออกไปเม็กซิโกได้แก่ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม ซึ่งมีการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือ เหล็กและเหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ (ภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของสหรัฐอเมริกา

การนำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากสหรัฐอเมริกามาของเม็กซิโกมีมูลค่าเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกับการส่งออก โดยในปี 2549 มีมูลค่าการนำเข้าทั้งสิ้น 9,850 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 15.83 เมื่อเทียบกับปีที่ผ่านมา โดยแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 คือ เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ รองลงมาคือ โลหะทองคำทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม (ภาคผนวกที่ 2)

ดุลการค้าและผลิตภัณฑ์จากแร่ของสหรัฐอเมริกา

การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างสหรัฐอเมริกากับเม็กซิโกนั้นพบว่าสหรัฐอเมริกามีการค้าเกินดุลเม็กซิโกตลอด โดยในปี 2549 สหรัฐอเมริกาเกินดุลเม็กซิโกจำนวนทั้งสิ้น 6,960 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ

5.3.3 ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ ระหว่างญี่ปุ่น-สาธารณรัฐฟิลิปปินส์

(Agreement Between Japan and the Republic of the Philippines for an Economic Partnership)

ผู้นำญี่ปุ่นนาย Junichiro Koizumi และผู้นำฟิลิปปินส์นาง Gloria Macapagal-Arroya ได้แสดงเจตนารมณ์ร่วมกันในการลงนามในข้อตกลงเขตการค้าเสรีแบบทวิภาคี ภายใต้ชื่อ The Japan-Philippines Economic Partnership Agreement หรือ JPEPA หรือ ข้อตกลงด้านความร่วมมือทางเศรษฐกิจญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์ วันที่ 25 พฤศจิกายน 2547 ใน ASEAN Summit ที่ Loas เพื่อการพัฒนาความสัมพันธ์ ให้มีเสถียรภาพ มั่นคง และเจริญมั่งคั่งของทั้ง 2 ประเทศ

การหารือและทำข้อตกลงในครั้งนี้เป็นการทำ FTA ครั้งแรกของฟิลิปปินส์ และเป็นครั้งที่ 4 ของญี่ปุ่น หลังจากญี่ปุ่นได้ทำ FTA ครั้งแรกกับสิงคโปร์ เม็กซิโก และมาเลเซีย ตามลำดับ และการลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีของญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์ดังกล่าวจะเกิดขึ้นในวันที่ 9 กันยายน 2549 และคาดว่าจะมีผลบังคับใช้เดือนเมษายน 2550 ในการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์ในครั้งนี้ ถือเป็นเขตการค้าเสรีแรกของฟิลิปปินส์ และเป็นเขตการค้าเสรีลำดับที่สี่ของญี่ปุ่น ต่อจากเขตการค้าเสรี ญี่ปุ่นกับสิงคโปร์ เขตการค้าเสรีญี่ปุ่นกับเม็กซิโก และเขตการค้าเสรีญี่ปุ่นกับมาเลเซีย

5.3.3.1 การค้าและการลงทุนระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์

ฟิลิปปินส์จะทยอยลดภาษี หรือยกเว้นภาษีสินค้าอุตสาหกรรม เช่น เหล็ก ยานยนต์และชิ้นส่วนยานยนต์ เครื่องใช้ไฟฟ้าและอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งญี่ปุ่นส่งออกสู่ฟิลิปปินส์ ตลอดจนสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มที่ทั้งสองฝ่ายค้าขายกัน ภายใน 10 ปี นับแต่ JPEPA มีผลบังคับใช้ และจะลดภาษีผลไม้ เช่น ฝรั่ง แอปเปิ้ล ทันที

ญี่ปุ่นจะทยอยลดภาษี หรือยกเว้นภาษีสินค้าเกษตรกรรม ป่าไม้ และประมงจากฟิลิปปินส์ ภายใน 10 ปี นับแต่ JPEPA มีผลบังคับใช้ เช่น กากน้ำตาลอ้อย เนื้อไก่แช่เย็น หรือแช่แข็ง สับปะรด (ซึ่งใช้ระบบโควตาภาษี (Tariff Rate Quota: TRQ) กุ้ง และปลาทูน่า (ซึ่งมีทั้งที่จะยกเว้นภาษีหลังจาก JPEPA มีผลแล้ว 5 ปี และที่จะต้องเจรจาใหม่ภายหลัง JPEPA มีผลบังคับใช้ 5 ปีหรือเมื่อบรรลุการเจรจาในระดับ WTO) อย่างไรก็ตาม ในส่วนของน้ำตาลไม่ฟอกสี

จะมีการเจรจาอีกครั้งหลังจาก JPEPA มีผลบังคับใช้แล้ว 4 ปี และสำหรับสินค้าอ่อนไหวที่จะไม่นำมาเจรจาหรือจะต้องเจรจาใหม่ ได้แก่ ข้าว แป้ง ข้าวบาร์เลย์ และผลิตภัณฑ์นมบางชนิด เนื้อวัว เนื้อหมู ผลิตภัณฑ์ประมงที่อยู่ภายใต้โควตาการนำเข้า

ภาพรวมการค้า

การค้าระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์มีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2541 เป็นต้นมา โดยในปี 2541 มีมูลค่าการค้ารวม 1,527,021 ล้านดอลลาร์ และเพิ่มขึ้นเป็น 1,600,301 และ 1,881,901 ล้านดอลลาร์ ในปี 2542 และ 2543 ตามลำดับ แต่ในปี 2544 ทั้งสองประเทศประสบปัญหาวิกฤตเศรษฐกิจ ส่งผลให้การค้าชะลอตัว มูลค่าการค้าลดลง 1,774,182 ล้านดอลลาร์ ซึ่งลดลงร้อยละ 5.72 เมื่อเทียบกับปี 2543 ในเวลาต่อมามูลค่าการค้าระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์ช่วงปี 2545-2549 เคลื่อนไหวในกรอบ 1,800,000 -2,000,000 ล้านดอลลาร์ โดยในปี 2549 มีมูลค่าการค้า 1,973,650 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 6.71 เมื่อเทียบกับปี 2548 และสำหรับดุลการค้าระหว่างสองประเทศ ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้ากับฟิลิปปินส์มาโดยตลอด ตั้งแต่ปี 2541 โดยในปี 2549 ญี่ปุ่นเกินดุลการค้าฟิลิปปินส์ถึง 122,184 ล้านดอลลาร์

สำหรับสินค้าส่งออกหลักของญี่ปุ่นไปฟิลิปปินส์ ได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้า และเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องจักรกล ยานพาหนะ เหล็กและเหล็กกล้า พลาสติกและของที่ทำด้วยพลาสติก เป็นต้น ส่วนสินค้านำเข้าที่สำคัญได้แก่ เครื่องจักรไฟฟ้าและเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า เครื่องจักรกล ผลไม้ สินแร่ ตะกรันและถั่ว ไม้และของทำด้วยไม้ เป็นต้น

ตารางที่ 5.45 การค้าระหว่างประเทศของญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของญี่ปุ่น		การนำเข้าของญี่ปุ่น		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	1,527,021	-	948,199	-	578,823	-	369,376
2542	1,600,301	4.80	996,864	5.13	603,437	4.25	393,427
2543	1,881,901	17.60	1,105,654	10.91	776,247	28.64	329,407
2544	1,774,182	- 5.72	995,303	- 9.98	778,879	0.34	216,424
2545	1,875,681	5.72	1,057,668	6.27	818,014	5.02	239,654
2546	1,857,411	- 0.97	1,041,925	- 1.49	815,486	- 0.31	226,440
2547	1,930,363	3.93	1,038,199	- 0.36	892,164	9.40	146,035
2548	1,849,609	- 4.18	999,564	- 3.72	850,044	- 4.72	149,520
2549	1,973,650	6.71	1,047,917	4.84	925,733	8.90	122,184

ที่มา: กระทรวงการคลังประจำประเทศญี่ปุ่น (Ministry of Finance Japan)

ภาพรวมการลงทุน ถ้ามีการเปิดเขตการค้าเสรีญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์ขึ้นในอนาคต ฟิลิปปินส์ตกลงให้สัมปทานที่เกี่ยวข้องกับการค้าเหล็กแก่ญี่ปุ่น และตกลงที่จะผ่อนคลายนโยบายด้านการลงทุน เพื่อเอื้อประโยชน์แก่อุตสาหกรรมรถยนต์ และอิเล็กทรอนิกส์ของญี่ปุ่น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันทั้งสองฝ่ายยังคงเจรจากันในรายละเอียดของกลไกการระงับข้อพิพาทเพื่อปกป้องการลงทุนของญี่ปุ่น

จากตารางที่ 5.46 พบว่ามูลค่าการลงทุนระหว่างสองประเทศ ส่วนใหญ่จะเป็นญี่ปุ่นที่เข้ามาลงทุนในฟิลิปปินส์ โดยในปี 2549 มีมูลค่าเงินทุนของญี่ปุ่นเข้ามาในฟิลิปปินส์ถึง 368.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่งมีสาขาการลงทุนหลักคือสาขาอิเล็กทรอนิกส์ ส่วนการลงทุนของฟิลิปปินส์ในญี่ปุ่นยังคงเบาบางเมื่อเทียบกับเงินลงทุนจากญี่ปุ่น

ตารางที่ 5.46 มูลค่าการลงทุนโดยตรงของญี่ปุ่นและฟิลิปปินส์

ปี (พ.ศ.)	มูลค่าการลงทุนของฟิลิปปินส์ในญี่ปุ่น (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)	มูลค่าการลงทุนญี่ปุ่นในฟิลิปปินส์ (ล้านเหรียญสหรัฐฯ)
2541	10.3	521.5
2542	0.8	590.9
2543	5.6	509.9
2544	0.0	274.6
2545	0.8	1,073.9
2546	0.8	114.1
2547	0.9	6.0
2548	1.4	441.5
2549	-0.7	368.9

ที่มา: กระทรวงการคลังของญี่ปุ่น ข้อมูลจัดทำโดย องค์การ ส่งเสริมการค้า ธุรกิจ ระหว่างประเทศ ของญี่ปุ่น

The Japan External Trade Organization (JETRO)

5.3.3.2 ผลกระทบต่อการค้าและการลงทุนในสินค้าอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยหลังเปิดเขตการค้าเสรีญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์

การค้าสินแร่ระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์เกิดการชะลอตัวตามนับตั้งแต่ปี 2541 – 2545 โดยในปี 2541 มีมูลค่าการค้า 28,036.4 ล้านดอลลาร์ และลดลงเป็น 24,032.7 ล้านดอลลาร์ ในปี 2545 เนื่องจากปัญหาเศรษฐกิจภายในของทั้งสองประเทศ แต่หลังจากนั้นการค้าสินแร่ระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์เริ่มมีแนวโน้มขยายตัว โดยในปี 2549 มีมูลค่าการค้าถึง 72,356.8 ล้านดอลลาร์ ซึ่งเพิ่มขึ้นร้อยละ 73.71 เมื่อเทียบกับปี 2548 ทั้งนี้มีสาเหตุมาจาก การนำเข้าสินแร่จากฟิลิปปินส์ที่มีมูลค่าที่เพิ่มขึ้นร้อยละ 73.78 เมื่อเทียบกับปี 2548

ตารางที่ 5.47 การค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์

ปี (พ.ศ.)	การค้า		การส่งออกของญี่ปุ่น		การนำเข้าของญี่ปุ่น		ดุลการค้า (ล้านบาท)
	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	มูลค่า (ล้านบาท)	Δ%	
2541	28,036.4	-	62.8	-	27,973.7	-	- 27,910.9
2542	23,864.7	- 14.88	62.0	- 1.28	23,802.7	- 14.91	- 23,740.8
2543	28,085.2	17.69	61.7	- 0.39	28,023.5	17.73	- 27,961.8
2544	24,703.3	- 12.04	42.1	- 31.80	24,661.2	- 12.00	- 24,619.1
2545	24,032.7	- 2.71	184.4	338.22	23,848.2	- 3.30	- 23,663.8
2546	27,055.0	12.58	107.7	- 41.63	26,947.3	13.00	- 26,839.7
2547	31,809.2	17.57	69.5	- 35.41	31,739.7	17.78	- 31,670.2
2548	41,654.7	30.95	60.4	- 13.19	41,594.4	31.05	- 41,534.0
2549	72,356.8	73.71	75.3	24.68	72,281.5	73.78	- 72,206.2

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: ข้อมูลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศใช้พิกัด HS 26 (สินแร่ ตะกรันและถั่ว)

การส่งออกสินแร่ของญี่ปุ่น

การส่งออกสินแร่จากญี่ปุ่นไปยังฟิลิปปินส์ มีมูลค่าไม่มากนัก เมื่อเทียบกับมูลค่านำเข้า โดยในช่วงปี 2541-2549 มูลค่าการส่งออกสินแร่ของญี่ปุ่นมีเพียง 37.701 ล้านบาทต่อปี สำหรับสินแร่จากญี่ปุ่นที่มีการส่งออกไปฟิลิปปินส์ได้แก่ สินแร่ निकเกิล ซึ่งมีการส่งออกมากที่สุด รองลงมาคือ สินแร่ตะกั่ว และสินแร่เซอร์โคเนียม ตามลำดับ(รายละเอียดในภาคผนวกที่ 2)

การนำเข้าสินแร่ของญี่ปุ่น

การนำเข้าสินแร่จากฟิลิปปินส์ของญี่ปุ่นได้มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นนับแต่ปี 2546 เป็นต้นมา โดยก่อนปี 2546 มีมูลค่าเพียง 23,848.2 ล้านบาท และได้เพิ่มขึ้นเป็น 26,947.3 และ 31,739.7 และ 41,594.4 ล้านบาทในปี 2546 2547 และ 2548 ตามลำดับ จนกระทั่งในปี 2549 มูลค่าการค้า 72,281.5 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 73.78 เมื่อเทียบกับปี 2548 ทั้งนี้สินแร่ที่มีการนำเข้าเป็นอันดับ 1 คือ สินแร่เหล็ก รองลงมาคือ สินแร่ทองแดง และสินแร่ निकเกิล (รายละเอียดในภาคผนวกที่ 2)

ดุลการค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของญี่ปุ่น

การค้าสินแร่ระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์นั้น ญี่ปุ่นเป็นฝ่ายขาดดุลการค้ามาโดยตลอด ซึ่งเป็นไปตามการนำเข้าสินแร่จากฟิลิปปินส์ โดยในปี 2541 ญี่ปุ่นขาดดุลการค้า 27,910.9 ล้านบาท จนกระทั่งในปัจจุบันมีแนวโน้มที่จะขาดดุลสูงขึ้น โดยในปี 2547 2548 และ 2549 ญี่ปุ่นขาดดุลเพิ่มขึ้นเป็น 31,670.2 และ 41,534.0 และ 72,206.2 ล้านบาท

การลงทุนเหมืองและผลิตภัณฑ์ระหว่างญี่ปุ่นกับฟิลิปปินส์

จากข้อมูลขององค์กร ส่งเสริมการค้า ธุรกิจ ระหว่างประเทศ ของญี่ปุ่น (The Japan External Trade Organization: JETRO) กระทรวงการคลังของญี่ปุ่น พบว่าปี 2538 ญี่ปุ่นเข้ามาลงทุนด้านเหมืองแร่ในฟิลิปปินส์ จำนวน 3 หน่วยธุรกิจ มูลค่า 27 ไร่ล้านบาท แต่หลังจากนั้น ยังไม่มีการลงทุนในด้านนี้จากญี่ปุ่นเลย สำหรับการลงทุนด้านเหมืองแร่ของฟิลิปปินส์ในญี่ปุ่น ก็ยังไม่เคยมีการเข้าไปลงทุนในญี่ปุ่นเช่นกัน

บทที่ 6

สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีศักยภาพทางการค้าของไทย

บทที่ 6

สินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีศักยภาพทางการค้าของไทย

สำหรับการคัดเลือกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีศักยภาพทางการค้าทั้งด้านการส่งออกและนำเข้าในแต่ละประเทศคู่ค้าที่ไทยได้ดำเนินการเจรจาเปิดการค้าเสรีด้วยนั้น จะพิจารณาจากประเทศคู่เจรจาที่สำคัญ 8 ประเทศได้แก่ จีน อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น บราซิล เปรู และสหรัฐอเมริกา ทั้งนี้การศึกษาจะประยุกต์จากหลักการวางแผนกลุ่มธุรกิจในรูปแบบของ BCG Model (Boston Consulting Group Model) มาจัดแบ่งกลุ่มสินค้าในแต่ละประเทศคู่เจรจา โดยหลักเกณฑ์ในการจัดกลุ่มสินค้าจะพิจารณาจาก 2 ด้านคือ เกณฑ์ด้านส่วนแบ่งการตลาด (Market share) และเกณฑ์ด้านความสามารถในการแข่งขันของสินค้า (Revealed Comparative Advantage index : RCA) ซึ่งรายละเอียดของการศึกษามีดังต่อไปนี้

(ก) เกณฑ์การพิจารณาจากส่วนแบ่งการตลาดของมูลค่าการส่งออกสินค้าและการนำเข้าสินค้าของไทยกับประเทศคู่เจรจาเพื่อจัดกลุ่มสินค้านั้นๆ โดยจะใช้ข้อมูลสถิติการค้าในปี 2548 เพื่อมาคำนวณหาส่วนแบ่งตลาด แล้วนำมาหาค่าเฉลี่ยเพื่อจัดแบ่งแยกสินค้าว่าอยู่ในระดับ “สูง” หรือ “ต่ำ” กว่าค่าเฉลี่ยแล้วจึงนำมาจัดกลุ่มสินค้าในลำดับต่อไป

(ข) เกณฑ์ด้านความสามารถในการแข่งขันของสินค้า โดยใช้ดัชนีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบที่ปรากฏ (Revealed Comparative Advantage index: RCA) มาเป็นตัวชี้วัดซึ่งดัชนีดังกล่าวนี้แสดงถึงศักยภาพการส่งออกสินค้าของประเทศนั้นๆว่าจะสามารถแข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้มากน้อยเพียงใด ซึ่งถ้าดัชนี RCA มีค่ามากกว่า 1 แสดงว่า ประเทศผู้ส่งออกอยู่ในฐานะได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ และยิ่งค่าดัชนี RCA สูงมากเพียงใดก็ยิ่งแสดงว่าสินค้านั้นมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบมาก ในทางตรงกันข้ามถ้าดัชนี RCA มีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่า ประเทศผู้ส่งออกอยู่ในฐานะเสียเปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ ทั้งนี้ในการแบ่งกลุ่มสินค้าจะกำหนดให้ค่า $RCA = 1$ มาเป็นค่ากลางเพื่อแบ่งสินค้าออกเป็นกลุ่มที่ได้เปรียบและเสียเปรียบทางการค้า

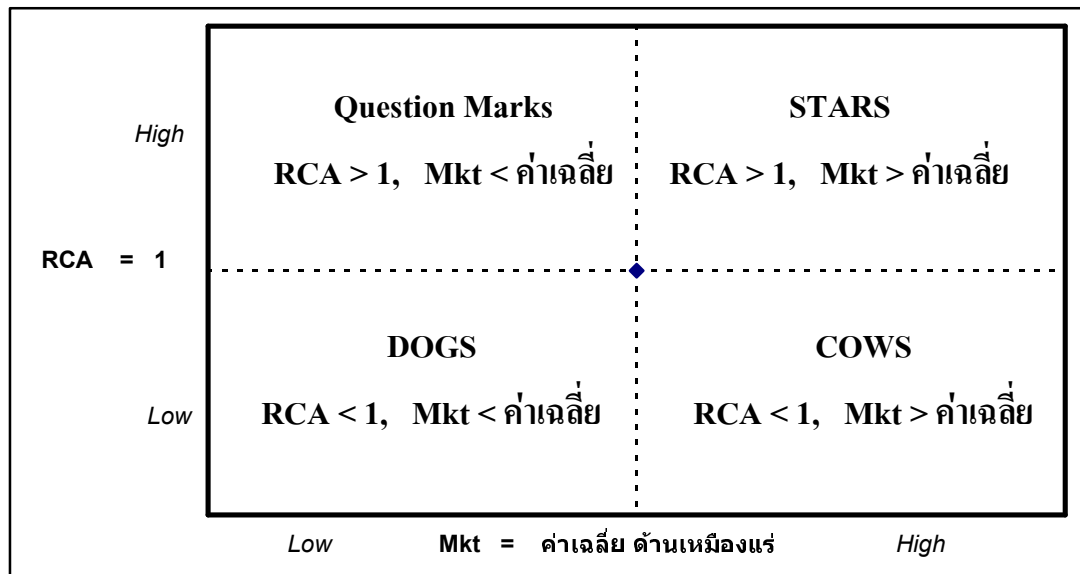
ดังนั้น จากผลการศึกษาที่ได้จากการพิจารณาข้างต้น จะสามารถนำมาจัดกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ตามแนวคิดของ BCG Model ได้ 4 กลุ่ม ดังนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มคารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศคู่เจรจามีการติดต่อทางการค้ากับประเทศไทยในปัจจุบันสูง (หรือมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย) และมีความสามารถในการแข่งขันของสินค้าสูง ซึ่งจะถูกจัดเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้าอยู่ในระดับสูงและมีแนวโน้มในการมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศคู่เจรจามีการติดต่อทางการค้ากับประเทศไทยในปัจจุบันไม่สูงมากนัก (หรือมีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย) แต่มีความสามารถในการแข่งขันของสินค้าสูง ดังนั้นจึงมีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทยมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่ทั้งนี้ประเทศไทยจะต้องดำเนินความสัมพันธ์ทางการค้าอย่างระมัดระวังเป็นพิเศษ เพื่อเพิ่มสัดส่วนทางการค้ากับไทยให้สูงขึ้น สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้าในระดับปานกลาง

3) COWS (หรือ กลุ่มวัว) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศคู่เจรจามีการติดต่อทางการค้ากับประเทศไทยในปัจจุบันสูง (หรือมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ย) แต่มีความสามารถในการแข่งขันของสินค้าต่ำ จึงมีแนวโน้มในการมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทยไม่สูงมากนัก จึงถูกจัดเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้าในระดับปานกลาง แต่เนื่องจากสินค้าในกลุ่มนี้มีความเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบทางการค้า ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าอาจจะยังไม่คุ้มค่าเท่าใดนักเมื่อเทียบกับสองกลุ่มแรก

4) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศคู่เจรจามีการติดต่อทางการค้ากับประเทศไทยในปัจจุบันไม่สูงนัก (หรือมีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย) และมีความสามารถในการแข่งขันของสินค้าต่ำ ดังนั้น จึงมีแนวโน้มว่าจะมีความสัมพันธ์ทางการค้ากับไทยไม่สูงมากนัก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้าในระดับต่ำ ด้วยเหตุนี้การสร้างความสัมพันธ์กับประเทศคู่เจรจาในสินค้านี้อาจจะยังไม่คุ้มค่าเท่าใดนักเมื่อเทียบกับสามกลุ่มแรก จึงควรพิจารณาสร้างความสัมพันธ์ทางการค้ากับกลุ่มนี้เป็นกลุ่มสุดท้าย

ภาพที่ 6.1 การจัดกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ ตามรูปแบบของ BCG Model

6.1 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับจีน

6.1.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังจีนทั้งสิ้น 100 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 16 รายการมีมูลค่า 220.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม COWS จำนวน 14 รายการมูลค่า 69.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 70 รายการมูลค่า 69.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.1-6.3 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกไปยังจีน และสินค้าไทยอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ จึงถือว่าสินค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังจีนอยู่ในระดับสูง จึงเป็นสินค้าที่มีแนวโน้มที่ไทยจะสามารถขยายการส่งออกได้อีกมากในอนาคต สินค้าในกลุ่มนี้ประกอบด้วยหมวดสินค้าจำพวกโปแตสเซียมคาร์บอเนต เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ และผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม รวมทั้งหมด 16 รายการ สินค้าในกลุ่มนี้ไทยได้ส่งออกไปมีมูลค่าส่งออกเฉลี่ย 13,768 พันเหรียญสหรัฐฯ โดยมีสินค้าพิกัด 720839 คือผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ (มีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป และมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.ที่ได้จากการรีดร้อน ชนิดม้วน) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดในขณะที่สินค้าพิกัด 720510 ซึ่ง

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

เป็นเม็ดเงินของเหล็กถลุง ของเหล็กสปีเกล ของเหล็ก หรือเหล็กกล้า นั้นเป็นสินค้าส่งออกของไทยที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดในกลุ่มนี้

ตารางที่ 6.1 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังจีน

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
283640	โปแตสเซียมคาร์บอเนต	183	2.199	4.662
720421	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	6,477	1.232	2.611
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	983	5.836	12.373
720521	เม็ดและผง ของเหล็กกล้าเจือ	1,449	4.972	10.542
720839	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	169,833	5.362	11.367
720915	เหล็กที่มีความหนาดั้งแต่ 3 มม. ขึ้นไป	631	4.631	9.818
720916	เหล็กที่มีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	14745	1.724	3.656
720990	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป จากการรีดเย็น)	1,080	1.589	3.370
721070	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	7,317	1.073	2.274
721410	ท่อนและเส้นเหล็กตี	164	1.764	3.741
721935	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	5,123	1.484	3.147
740710	ท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง	2,660	1.726	3.659
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	4,403	1.457	3.090
741820	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของของดังกล่าว	321	4.752	10.075
741991	อื่นๆ ที่ได้จากการหล่อ "หล่อแบบ" ดอกพิมพ์หรือตี	2,242	2.043	4.332
760691	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	2,678	1.384	2.933
รวม		220,289		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) COWS (หรือ กลุ่มวัว) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกไปยังจีน แต่ภาวะการแข่งขันในตลาดนี้อยู่ในสถานะที่สูญเสียความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบนั้นคือมีความสามารถในการแข่งขันของสินค้าต่ำ ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้าในระดับปานกลาง ซึ่งสินค้าในกลุ่มนี้ประกอบด้วยหมวดสินค้าจำพวกปุ๋ย เหล็ก เหล็กกล้า และผลิตภัณฑ์ ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ และผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม รวมทั้งหมด 14 รายการ โดยมีมูลค่าส่งออกเฉลี่ย 4,425 พันเหรียญสหรัฐฯ เนื่องจากสินค้าในกลุ่มนี้ไทยมีความ

เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบทางการค้า ดังนั้นการสร้างความสัมพันธ์ทางการค้าอาจจะยังไม่คุ้มค่าเท่าใดนักเมื่อเทียบกับกลุ่มอื่น อย่างไรก็ตามความต้องการสินค้าในตลาดนี้ก็ยังมียู่ และไทยคงต้องแสวงหาช่องทางเพื่อขยายส่วนแบ่งตลาดและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันให้มากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6.2 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม COWS ของไทยไปยังจีน

COWS (หรือ กลุ่มวัว)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ ^๑	RCA	Mkt.
310100	ปุ๋ยจากสัตว์หรือปุ๋ยจากพืช	34	0.630	1.335
720837	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	628	0.681	1.444
720917	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	35,172	0.703	1.491
721190	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มดัดไม่ชุบ)	916	0.739	1.567
721420	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ซี่ ร่อง หรือมีลักษณะอื่น	516	0.913	1.936
721899	อื่นๆ (เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่เป็นอินกอต)	1,201	0.724	1.535
721934	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	11,663	0.730	1.547
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	1,403	0.675	1.430
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	855	0.700	1.483
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	174	0.638	1.352
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	3,581	0.954	2.023
760120	อะลูมิเนียมเจือ	5,448	0.759	1.610
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	317	0.714	1.513
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	41	0.630	1.335
รวม		69,592		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปจีนด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ โดยมีมูลค่าส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 885.91 พันเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 70 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดสินแร่โปแตช 1 รายการ
- สินค้าหมวดสินแร่และหัวแร่เหล็ก 1 รายการ

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 2 รายการ
ได้แก่ ไคโซเดียมคาร์บอเนตและแคลเซียมคาร์บอเนต(พิกัด 283620 และ พิกัด 283650)
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 39 รายการ
อาทิ ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ชนิดเป็นม้วน ที่มีความกว้างตั้งแต่600 มม.ขึ้นไป และมีความหนาแน่นน้อยกว่า 0.5 มม. ซึ่งได้จากการรีดเย็น (โคลด์รีดิวส์) (พิกัด 720918) ซึ่งเป็น สินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงที่สุดในกลุ่มนี้
- **สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ** 15 รายการ
อาทิ แคโทดและส่วนของแคโทด (พิกัด 740311) เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง(พิกัด 740400) ,ฟอยล์ทองแดงที่ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ซึ่งไม่รองรับด้านหลัง(พิกัด 741011) และรองรับด้านหลัง(พิกัด 741021) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม** 12 รายการ
อาทิ ฟอยล์อะลูมิเนียมที่ผ่านการรีดมีความหนาไม่เกิน 0.2 มม. (พิกัด 760711) และของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761699) เป็นต้น

ตารางที่ 6.3 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังจีน

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
253090	แร่โปแตช	656	0.334	0.709
260111	สินแร่และหัวแร่เหล็กไม่ทำให้เกาะหรือติดรวมกัน	3,103	0.009	0.019
283620	ไดโซเดียมคาร์บอเนต	30	0.111	0.235
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	36	0.105	0.224
720449	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	50	0.001	0.002
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	217	0.151	0.321
720826	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็ก มีความหนา 3 -4.75 มม.	12	0.013	0.027
720838	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดไม่มาก ทำด้วยเหล็ก มีความหนา 3 -4.75 มม.	834	0.250	0.529
720852	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 - 10 มม.	33	0.016	0.034
720890	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดร้อน)	10	0.018	0.038
720918	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดไม่เจือมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	19,676	0.600	1.271
720925	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดไม่เจือเหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม.ขึ้นไป	18	0.280	0.593
720926	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดไม่เจือเหล็กมีความหนาเกิน 1 - 3 มม.	809	0.600	1.272
720927	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดไม่เจือเหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 - 1 มม.	169	0.034	0.073
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	5,425	0.200	0.424
721049	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป หุ้มติด ชุบ)	425	0.014	0.029
721061	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	276	0.092	0.194
721114	เหล็กอื่นๆ มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	21	0.066	0.141
721129	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	66	0.023	0.049
721210	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยดีบุก	23	0.043	0.090
721220	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	979	0.254	0.539
721230	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีอื่น	91	0.100	0.212
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	1,071	0.186	0.393
721399	อื่นๆ (ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วน)	945	0.433	0.919
721633	หน้าตัดรูป H	358	0.144	0.305
721650	มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ อย่างอื่น	57	0.090	0.192
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	276	0.145	0.307
721730	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	227	0.144	0.306

ตารางที่ 6.3 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังจีน (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	42	0.040	0.085
721912	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม. นำเข้าตั้งแต่ 1/1/51	159	0.010	0.021
721922	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	10	0.009	0.020
721932	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	284	0.142	0.302
721933	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	2,939	0.380	0.805
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป)	225	0.362	0.768
722012	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 4.75 มม.	31	0.023	0.050
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	1,069	0.102	0.216
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	416	0.129	0.273
722100	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ	139	0.062	0.132
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	97	0.086	0.183
722230	ท่อนและเส้นอื่นๆ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ	323	0.314	0.667
722619	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	19	0.013	0.028
722692	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	18	0.008	0.017
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	75	0.046	0.099
740200	ทองแดงไม่บริสุทธิ์	540	0.055	0.117
740311	แคโทด และส่วนของแคโทด	1,847	0.020	0.043
740321	โลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก(ทองเหลือง)	107	0.045	0.095
740400	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง	3,120	0.046	0.098
740721	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	14	0.004	0.008
740819	อื่นๆ (ลวดทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์)	81	0.011	0.023

ตารางที่ 6.3 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังจีน (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
740829	อื่นๆ (ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงเป็นหลัก)	167	0.205	0.436
740911	ทองแดงเป็นม้วน	28	0.006	0.013
740921	ทองเหลืองเป็นม้วน	1,225	0.225	0.476
741011	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ไม่รองรับด้านหลัง	3,490	0.307	0.650
741012	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงเจือ ไม่รองรับด้านหลัง	262	0.211	0.446
741021	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	4,355	0.192	0.407
741210	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์	13	0.045	0.095
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	48	0.083	0.176
741300	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง	38	0.042	0.090
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	21	0.001	0.003
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	242	0.008	0.018
760421	โพรไฟล์กลวง	67	0.233	0.494
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	32	0.010	0.021
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	70	0.008	0.017
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	14	0.011	0.024
760711	พอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	630	0.355	0.752
760719	อื่นๆ (พอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	749	0.114	0.242
760720	พอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุประสงค์รองรับ	309	0.193	0.409
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	58	0.044	0.093
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	45	0.133	0.282
761699	อื่นๆ (ของอื่นๆทำด้วยอะลูมิเนียม)	2,703	0.606	1.286
รวม		69,657		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.1.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากจีนทั้งสิ้น 209 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 61 รายการมูลค่า 997.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม Question Marks จำนวน 81 รายการมูลค่า 188.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม

DOGS จำนวน 67 รายการมูลค่า 51 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.4-6.6 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่จีนส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ สินค้ากลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทยจากจีนในระดับสูง เนื่องจากการค้าระหว่างไทยและจีนดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งสินค้าจากจีนก็มีความหลากหลายและมีราคาไม่สูงมากนัก สินค้าในกลุ่มนี้จึงสามารถตอบสนองความต้องการของไทยได้อย่างมากและยังมีโอกาสที่จะขยายการส่งออกมายังไทยมากขึ้น โดยสินค้าในกลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 16,357 พันเหรียญสหรัฐฯ อันประกอบไปด้วย

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 6 รายการ
อาทิ ไคโซเดียมคาร์บอเนต(พิกัด 283620) และแอมโมเนียมคลอไรด์ (พิกัด 282710) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดปุ๋ย** 4 รายการ
อาทิ ปุ๋ยไดแอมโมเนียมไฮโดรเจนออร์โทฟอสเฟต (พิกัด310530) และ ปุ๋ยแอมโมเนียมซัลเฟต (พิกัด310221) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 44 รายการ
อาทิ ผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือและมีคาร์บอนน้อยกว่าร้อยละ 0.25 (พิกัด 720712) ซึ่งเป็นสินค้านำเข้ามากที่สุด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มม. (พิกัด722619) เป็นสินค้านำเข้าของไทยจากจีนที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุด
- **สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ** 2 รายการ
ได้แก่ ลวดทองแดงที่ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์(พิกัด 740829) และหลอดหรือท่อที่ทำด้วยทองแดงเจือ (พิกัด 741129)
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม** 5 รายการ
อาทิ ฟอยล์อะลูมิเนียมที่ไม่มีวัตถุรองรับซึ่งมีความหนาไม่เกิน 0.2 มม. (พิกัด 760719) และแผ่น แผ่นบางและแถบทำด้วยอะลูมิเนียมเจือที่มีความหนาเกิน 0.2 มม. (พิกัด 760692) เป็นต้น

ตารางที่ 6.4 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากจีน

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
282710	แอมโมเนียมคลอไรด์	4,543	12.307	12.630
282732	คลอไรด์ของอะลูมิเนียม	491	12.766	13.100
282735	คลอไรด์ของนิกเกิล	1,148	12.111	12.428
282810	แคลเซียมไฮโปคลอไรด์ชนิดที่ใช้ในทางการค้า	3,071	7.891	8.098
283620	ไดโซเดียมคาร์บอเนต	25,317	8.532	8.755
283630	โซเดียมไฮโดรเจนคาร์บอเนต (โซเดียมไบคาร์บอเนต)	1,860	5.926	6.082
310221	แอมโมเนียมซัลเฟต	3,456	12.073	12.389
310250	โซเดียมไนเตรต	314	9.061	9.298
310530	ไดแอมโมเนียมไฮโดรเจนออร์โทฟอสเฟต	14,432	6.958	7.140
310560	ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีอื่นๆ ที่มีไนโตรเจน ฟอสฟอรัส	621	10.808	11.091
720110	เหล็กถลุงไม่เจือที่มีฟอสฟอรัสร้อยละ 0.5 หรือน้อยกว่า	69,771	10.201	10.468
720230	เฟอร์โรซิลิโคแมงกานีส	16,260	5.973	6.130
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	13,826	11.767	12.076
720521	ผงของเหล็กกล้าเจือ	5,183	18.992	19.490
720711	เหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และสี่เหลี่ยมจัตุรัส	83,737	10.376	10.648
720712	อื่นๆ ที่มีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	384,628	26.099	26.783
720719	อื่นๆ (ผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จรูป ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	34,123	9.275	9.518
720720	เหล็กมีคาร์บอนตั้งแต่ร้อยละ 0.25 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก	14,796	19.525	20.037
720826	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็ก มีความหนา 3 -4.75 มม.	1,333	5.261	5.399
720838	เหล็กมีความหนาดั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	32,934	5.431	5.573
720839	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	30,961	5.374	5.515
720840	เหล็กไม่เป็นมัน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน มีลวดลาย	255	13.713	14.073
720915	เหล็กมีความหนาดั้งแต่ 3 มม.ขึ้นไป	445	26.685	27.385
721070	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	4,458	6.224	6.388
721090	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไปหุ้มติด ชุบ)	777	7.894	8.101
721119	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	50,614	24.697	25.344
721123	เหล็กมีคาร์บอนน้อยกว่าร้อยละ 0.25 โดยน้ำหนัก	9,822	7.485	7.681
721129	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	6,987	14.319	14.694
721220	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	681	6.949	7.132
721230	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีอื่น	8,912	29.856	30.639

ตารางที่ 6.4 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากจีน (ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
721240	เหล็กทาสี ทาวรีนซ์ หรือเคลือบด้วยพลาสติก	1,065	9.091	9.329
721260	เหล็กหุ้มติด	400	7.632	7.832
721310	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ซี่ ร่อง หรือมีลักษณะอื่นๆ	7,817	14.433	14.811
721320	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	1,417	7.987	8.196
721399	อื่นๆ (ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วน)	10,488	10.505	10.780
721430	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	15,550	24.513	25.155
721499	อื่นๆ (ท่อนและเส้น ที่ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อน)	23,365	29.554	30.328
721691	มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ขึ้นรูปขณะเย็น	45	30.665	31.469
721730	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	3,890	12.400	12.725
721810	อินกอตและลักษณะขึ้นปฐมอื่นๆ	31	5.086	5.219
721912	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	285	8.008	8.218
721913	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาดังแต่ 3 - 4.75 มม.	8,496	19.185	19.688
721933	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 - 3 มม.	11,856	5.967	6.124
721934	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาดังแต่ 0.5 - 1 มม.	7,698	7.169	7.357
721935	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	2,807	15.467	15.872
722240	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	5,662	14.456	14.835
722511	ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าแผ่นรีดเจือกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป	215	6.858	7.038
722530	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน เป็นม้วน	13	12.668	13.000
722619	เหล็กกล้าผลิตภัณฑ์แผ่นรีดเจือ มีความกว้าง < 600 มม.	2,586	65.915	67.643
722620	อื่นๆ (เหล็กกล้าผลิตภัณฑ์แผ่นรีดเจือ มีความกว้าง < 600 มม.)	17	9.203	9.444
722710	ท่อนและเส้นทำด้วยเหล็กกล้ารอบสูง	2,580	11.435	11.735
722820	ท่อนและเส้นทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคแมงกานีส	15,109	31.184	32.001
722830	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อน	22,982	6.423	6.592
722910	ลวดทำด้วยเหล็กกล้ารอบสูง	219	11.406	11.705
740829	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	762	5.729	5.879
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	1,367	7.141	7.329
760320	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	139	11.871	12.182
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	6,680	12.496	12.824
760719	อื่นๆ (พอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	17,207	6.886	7.067

ตารางที่ 6.4 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากจีน (ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
761100	เรเซอร์วีร์ แท่งก๊ว๊ต และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม	489	17.159	17.609
761610	ตะปู ตะปูไม่มีหัว ตะปูสองขา สลักเกลียว และของที่คล้ายกัน	811	4.982	5.113
รวม		997,804		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่จีนส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย แต่ยังอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ นั้นแสดงว่าปัจจุบันการส่งออกของจีนมายังไทยอาจจะไม่สูงมากนัก แต่ก็ยังมีโอกาสที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ และสามารถเข้ามาขยายตลาดในไทยได้ในอนาคต ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง โดยสินค้าในกลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 2,324 พันเหรียญสหรัฐ^๑ อันประกอบไปด้วยสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จำนวน 81 รายการดังนี้

- **สินค้าหมวดสินแร่โปแตช** 2 รายการ
ได้แก่ แร่เวอร์มิคิวไลต์ เพอร์ไลต์และคลอไรต์ ชนิดอันเอกซแพนเด็ด (พิกัด 253010) และแร่โปแตช (พิกัด 253090)
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 8 รายการ
อาทิ แบเรียมคาร์บอเนต(พิกัด 283660) และแคลเซียมคลอไรด์ (พิกัด 282720) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดปุ๋ย** 8 รายการ
อาทิ ยูเรีย (พิกัด 310210) ,แอมโมเนียมไดไฮโดรเจนออร์โทฟอสเฟต (พิกัด 310540) และปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุปุ๋ยสามชนิดคือ ไนโตรเจน ฟอสฟอรัส และโปแตสเซียม (พิกัด 310520) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 33 รายการ
อาทิ สินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุด 2 อันดับแรกของหมวดนี้คือท่อและเส้นที่ได้จากการรีดร้อนที่ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ (พิกัด 721391) และเฟอโรซิลิกอน (พิกัด 720221) เป็นต้น โดยเฉพาะสินค้าใน

พิกัด 721391 ซึ่งนอกจากจะมีมูลค่านำเข้ามากที่สุดแล้วยังมีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งการตลาดสูงสุดของกลุ่ม Question Marks นี้อีกด้วย

- *สินค้ำหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ* 20 รายการ
อาทิ หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 741110) และฟอยล์ทองแดงที่ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ซึ่งไม่ได้รองรับค้ำนหลัง (พิกัด 741011) เป็นต้น
- *สินค้ำหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม* 10 รายการ
อาทิ อะลูมิเนียมเจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด 760120) ฟอยล์อะลูมิเนียมที่มีวัตุรองรับ (พิกัด 760720) และแผ่นบางและแถบที่ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ (พิกัด 760612) เป็นต้น ซึ่งทั้งสามรายการมีมูลค่านำเข้าสูงสุด 3 อันดับแรกในหมวดนี้

ตารางที่ 6.5 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากจีน

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
253010	เวอร์มิคิวไลต์ เพอร์ไลต์และคลอไรต์ ชนิดอันเอกซเพนเด็ค	1,131	1.709	1.754
253090	แร่โปแตช	766	1.632	1.674
282720	แคลเซียมคลอไรด์	1,227	2.158	2.215
282739	อื่นๆ (คลอไรด์อื่นๆ)	533	2.076	2.130
282890	อื่นๆ (ไฮโปคลอไรด์ แคลเซียมไฮโปคลอไรด์)	117	2.266	2.325
283610	แอมโมเนียมคาร์บอเนตชนิดที่ใช้ในทางการค้า	144	2.067	2.122
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	351	3.678	3.774
283660	แบเรียมคาร์บอเนต	1,796	4.179	4.289
283691	ลิเทียมคาร์บอเนต	178	3.052	3.132
283699	อื่นๆ (คาร์บอเนต เพอร์ออกโซคาร์บอเนต)	1,730	2.039	2.093
310100	ปุ๋ยจากสัตว์หรือปุ๋ยจากพืช	762	3.335	3.423
310210	ปุ๋ยยูเรีย	8,939	2.410	2.473
310230	แอมโมเนียมไนเตรตจะเป็นสารละลายในน้ำหรือไม่ก็ตาม	810	1.371	1.407
310260	เกลือสองเชิง	27	1.823	1.871
310520	ปุ๋ยไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโปแตสเซียมของที่ทำเป็นเม็ด	617	1.742	1.788
310540	แอมโมเนียมไดไฮโดรเจนออร์โทฟอสเฟต	975	1.326	1.361
310559	อื่นๆ (ปุ๋ยที่มีไนเตรตและฟอสเฟต)	63	1.553	1.593
310590	อื่นๆ (ปุ๋ยเคมีอื่นๆ ที่มีไนโตรเจนและฟอสฟอรัส)	847	3.993	4.097
720211	สารเจือเหล็กมีคาร์บอนมากกว่าร้อยละ 2 โดยน้ำหนัก	1,087	1.113	1.142
720219	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	806	1.599	1.641
720221	สารเจือเหล็กมีซิลิกอนมากกว่าร้อยละ 55 โดยน้ำหนัก	14,193	2.323	2.384
720229	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	726	3.806	3.906
720827	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	2,418	2.228	2.286
720837	เหล็กมีความหนาแน่นตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	4,479	1.013	1.039
720916	เหล็กมีความหนาแน่น 1 มม. ถึง 3 มม.	3,635	3.311	3.398
720917	เหล็กมีความหนาแน่นตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	5,868	2.739	2.811
721012	เหล็กที่มีความหนาแน่นน้อยกว่า 0.5 มม.	2,171	2.044	2.098
721049	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป หุ้มติด ชุบ)	4,730	1.003	1.029
721114	เหล็กอื่นๆ มีความหนาแน่นตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	122	2.591	2.659

ตารางที่ 6.5 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากจีน (ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
721190	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	3,859	4.543	4.662
721210	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยดีบุก	21	1.816	1.863
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	56,997	4.732	4.857
721510	ท่อนและเส้นเหล็กทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	121	1.842	1.890
721550	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ	68	1.179	1.210
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	2,663	2.956	3.033
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	2,499	1.166	1.196
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	676	2.208	2.266
721921	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	421	1.390	1.426
721932	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	488	2.831	2.905
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป)	345	1.372	1.408
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	819	2.294	2.354
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	272	2.217	2.275
722211	ท่อนและเส้นอย่างอื่น มีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	121	1.583	1.624
722219	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอย่างอื่น)	117	3.338	3.425
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	470	1.718	1.763
722230	ท่อนและเส้นอื่นๆ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ	279	1.874	1.923
722410	อินกอตและลักษณะขึ้นรูปอื่น	166	1.115	1.144
722519	ผลิตภัณฑ์เหล็กกล้าแผ่นรีดเจือ กว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป	2,928	3.941	4.044
722840	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่าการตี	2,356	4.331	4.445
722920	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคแมงกานีส	158	2.828	2.902
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	682	2.220	2.278
740500	มาสเตอร์แอลลอยของทองแดง	106	4.403	4.518
740610	ผงที่มีโครงสร้างแบบนอนลามลลา	314	1.323	1.358
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	251	2.801	2.874
740819	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	625	1.560	1.601
740821	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	780	2.822	2.896
740911	ทองแดงเป็นม้วน	236	1.971	2.022
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดง ทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	173	1.384	1.421

ตารางที่ 6.5 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากจีน (ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
741011	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ไม่รองรับด้านหลัง	5,206	2.967	3.044
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	14,007	3.036	3.116
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	3,326	4.345	4.459
741210	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์	1,144	1.005	1.031
741300	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง	272	4.357	4.471
741490	อื่นๆ (ของที่มีลักษณะแบบผ้า ตะแกรง และตาข่าย)	34	2.681	2.751
741510	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขาและของที่คล้ายกัน	93	2.191	2.249
741521	แหวนรอง (รวมถึงแหวนสปริง)	142	1.828	1.876
741532	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขา	425	1.480	1.519
741539	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	98	1.204	1.235
741600	สปริงทองแดง	37	1.503	1.542
741819	อื่นๆ (ของสำหรับขัด ขัดถู เครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง)	236	1.473	1.512
741910	โซ่และส่วนประกอบของโซ่	34	1.528	1.568
760120	อะลูมิเนียมเจือ	10,025	3.012	3.091
760410	ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	1,530	3.232	3.317
760421	โพรไฟล์กลวง	2,172	1.479	1.518
760529	อื่นๆ (ลวดอะลูมิเนียม)	145	2.417	2.481
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	928	1.037	1.064
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	3,552	1.293	1.327
760720	พอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	3,708	4.377	4.492
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	598	4.566	4.685
761210	คาสก์ ครอบ ครอบป้อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน	51	1.203	1.234
761300	ภาชนะอะลูมิเนียม สำหรับบรรจุก๊าซหรือก๊าซเหลว	238	2.485	2.550
รวม		188,260		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศจีนส่งออกมายังไทย ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทย ในระดับต่ำ โดยมีมูลค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 761 พันเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 67 รายการ ได้แก่

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 5 รายการ
อาทิ สตรอนเซียมคาร์บอเนต (พิกัด 283692) และโบรไมด์ของโซเดียม หรือของโปแตสเซียม (พิกัด 282751) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดปุ๋ย** 4 รายการ
อาทิ ปุ๋ยซุเปอร์ฟอสเฟต (พิกัด 310310) และปุ๋ยโปแตสเซียมซัลเฟต (พิกัด 310430) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 33 รายการ
โดยมีสินค้าเหล็กชนิดเฟอร์โรโมลิบดีนัม (พิกัด 720270) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดของหมวดนี้
- **สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ** 9 รายการ
โดยมีสินค้าฟอยล์ทองแดงที่รองรับด้านหลังซึ่งทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 741021) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดของหมวดนี้
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม** 16 รายการ
โดยมีสินค้าอะลูมิเนียมไม่เจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด 760110) เป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้

ตารางที่ 6.6 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากจีน

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
282731	คลอไรด์ของแมกนีเซียม	66	0.647	0.664
282749	อื่นๆ (คลอไรด์ออกไซด์และคลอไรด์ไฮดรอกไซด์)	45	0.101	0.103
282751	โบรไมด์ของโซเดียมหรือของโปแตสเซียม	83	0.946	0.971
282759	อื่นๆ (โบรไมด์และโบรไมด์ออกไซด์)	43	0.328	0.336
283692	สตรอนเซียมคาร์บอเนต	180	0.952	0.977
310310	ปุ๋ยซุเปอร์ฟอสเฟต	75	0.053	0.054
310390	อื่นๆ (ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุฟอสฟอรัส)	25	0.133	0.137
310430	โปแตสเซียมซัลเฟต	14	0.100	0.103
310490	อื่นๆ (ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโปแตสเซียม)	11	0.780	0.801
720241	สารเจือเหล็กมีคาร์บอนมากกว่าร้อยละ 4 โดยน้ำหนัก	50	0.121	0.124
720249	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	133	0.707	0.726
720270	เฟอร์โรโมลิบดีนัม	5,095	0.432	0.444
720291	เฟอร์โรไทเทเนียม และเฟอร์โรซิลิโคไทเทเนียม	63	0.273	0.280
720292	เฟอร์โรวานาเดียม	72	0.047	0.048
720299	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	285	0.300	0.308
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	81	0.432	0.443
720836	เหล็กหนาเกิน 10 มม.(เป็นม้วน ไม่ทำมากไปกว่ารีดร้อน)	20	0.010	0.010
720851	เหล็กหนาเกิน 10 มม.(ไม่เป็นม้วน ไม่ทำมากไปกว่ารีดร้อน)	4,702	0.597	0.613
720852	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	475	0.503	0.516
720890	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดร้อน)	723	0.426	0.437
720918	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	37	0.143	0.147
720990	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดเย็น)	105	0.529	0.543
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	17	0.091	0.094
721050	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโครเมียมออกไซด์ หรือด้วยโครเมียม	26	0.984	1.010
721061	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	51	0.857	0.879
721410	ท่อนและเส้นเหล็กตี	51	0.450	0.461
721420	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ชี ร่อง หรือมีลักษณะอื่น	2,290	0.361	0.370
721590	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	92	0.385	0.395
721621	หน้าตัดรูป L	13	0.026	0.027
721650	มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ อย่างอื่น	15	0.061	0.062

ตารางที่ 6.6 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากจีน (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721899	อื่นๆ (เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่เป็นอินกอต)	81	0.748	0.768
721922	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	79	0.716	0.735
722100	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ	281	0.903	0.927
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	419	0.376	0.386
722490	อื่นๆ (เหล็กกล้าเจืออื่นๆ ที่เป็นอินกอต)	47	0.624	0.640
722540	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ไม่เป็นม้วน	115	0.881	0.904
722691	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน	26	0.195	0.200
722692	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดวิสต์)	96	0.652	0.669
722699	อื่นๆ (แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	11	0.290	0.298
722790	อื่นๆ (ท่อนและเส้นจากการรีดร้อนขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ)	33	0.166	0.170
722860	ท่อนและเส้นอื่นๆ	94	0.358	0.368
722870	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	52	0.529	0.543
740822	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นหลัก	34	0.723	0.742
740921	ทองเหลืองเป็นม้วน	343	0.549	0.563
740931	ทองบรอนซ์เป็นม้วน	223	0.240	0.246
741021	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	4,997	0.854	0.876
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	959	0.316	0.324
741529	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	14	0.281	0.288
741820	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของของดังกล่าว	861	0.575	0.590
741991	ของอื่นๆ ที่ได้จากการหล่อ "หล่อแบบ" ดอกพิมพ์หรือดี	103	0.239	0.245
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	1,400	0.989	1.015
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	17,772	0.843	0.865
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	1,572	0.206	0.211
760519	อื่นๆ (ลวดอะลูมิเนียม)	20	0.240	0.247
760521	ลวดอะลูมิเนียมเจือมี ภาคตัดขวางส่วนใหญ่สุดเกิน 7 มม.	41	0.899	0.922
760691	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	51	0.166	0.171
760711	พอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	759	0.626	0.642
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	529	0.898	0.922
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	104	0.417	0.428
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	1,074	0.608	0.624

ตารางที่ 6.6 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากจีน(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	1,039	0.324	0.333
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	291	0.369	0.379
761410	ลวดเกลียว เคเบิล และของที่คล้ายกัน ที่มีแกนทำด้วยเหล็กกล้า	58	0.137	0.141
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	284	0.048	0.049
761520	เครื่องสุขภัณฑ์ และส่วนประกอบของของดังกล่าว	10	0.062	0.064
761691	ของที่มีลักษณะแบบผ้า ตาข่ายและ รั้ว ทำด้วยลวดอะลูมิเนียม	16	0.112	0.114
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ	2,179	0.413	0.424
รวม		51,005		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.2 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับอินเดีย

6.2.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

อินเดียเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญที่มีการค้ากับไทยมาเป็นเวลานาน ซึ่งในส่วนการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยมาไปยังจีนนั้น มีมูลค่าส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 1,268 พันเหรียญสหรัฐฯ รวมทั้งสิ้น 111 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 29 รายการ มูลค่าประมาณ 80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 41 รายการ มูลค่า 54.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 41 รายการมูลค่า 5.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.7-6.9 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกไปยังอินเดีย โดยที่สินค้าไทยที่ส่งออกไปนั้นมีภาวะการแข่งขันอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ จึงถือว่าสินค้านี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังอินเดียอยู่ในระดับสูง และมีโอกาสอนาคตที่สดใสในตลาดนี้ ซึ่งสินค้าในกลุ่มนี้มีจำนวน 29 รายการคิดเป็นมูลค่าประมาณ 80 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ประกอบด้วยสินค้าในหมวดต่างๆ ดังนี้

- *สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี* *1* *รายการ*
ได้แก่ แคลเซียมคาร์บอเนต (พิกัด 283650) ซึ่งถือครองส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 6.424 ของมูลค่าการส่งออกสินค้าชนิดนี้จากทุกประเทศทั่วโลกที่ส่งออกไปยังอินเดีย
- *สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์* *13* *รายการ*
โดยมีสินค้าเหล็กกล้าเจือที่มีลักษณะเป็นท่อนและเส้นที่ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบซึ่งได้จากการรีดร้อน (พิกัด 722790) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดของหมวดนี้ กล่าวคือมีมูลค่าส่งออก 8,804 พันเหรียญสหรัฐฯ รองลงมาคือสินค้าเหล็กชนิดผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือที่ได้จากการรีดร้อนมีลักษณะ เป็นม้วนซึ่งมีความหนา น้อยกว่า 3 มม. และมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป (พิกัด 720827) ซึ่ง มีมูลค่าส่งออก 6,073 พันเหรียญสหรัฐฯ ในขณะที่ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำ ด้วยเหล็กกล้าไม่เจือที่ได้จากการรีดเย็น มีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไปและมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1 มม. (พิกัด 721934) เป็นสินค้าส่งออกของไทยที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาด สูงสุดในหมวดนี้
- *สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ* *4* *รายการ*
โดยสินค้าที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดในหมวดนี้ 2 อันดับแรกคือหลอดหรือท่อทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 741110) และ ทองแดงไม่บริสุทธิ์ (พิกัด 740200) ตามลำดับ
- *สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม* *11* *รายการ*
สินค้าในหมวดนี้ถือเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย โดยมีอะลูมิเนียม เจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด 760120) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดของ กลุ่มสินค้าที่ไทยส่งออกไปอินเดีย กล่าวคือมีมูลค่า 16,421 พันเหรียญ สหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีสินค้าที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุด ของกลุ่มสินค้าส่งออกอีกด้วยนั่นคือสินค้าพวกอุปกรณ์ติดตั้งทำด้วย อะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ (พิกัด 760900) และยังมีอีกหลายรายการที่ สินค้าไทยมีความสามารถในการแข่งขันในตลาดนี้อยู่มาก

ตารางที่ 6.7 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังอินเดีย

STARS (หรือ กลุ่มดาว)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	414	7.908	6.424
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	1,190	8.637	7.015
720827	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	6,073	7.031	5.711
720837	เหล็กมีความหนาแน่นตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	3,922	8.965	7.282
721061	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	771	7.975	6.478
721069	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไปหุ้มติด ชุบ)	1,611	13.560	11.015
721070	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	1,817	9.551	7.758
721240	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	36	6.479	5.263
721914	แผ่นรีดมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	999	21.352	17.344
721931	แผ่นรีดมีความหนาแน่นตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	2,328	7.462	6.061
721933	แผ่นรีดมีความหนาแน่น 1 มม. ถึง 3 มม.	2,880	10.944	8.889
721934	แผ่นรีดมีความหนาแน่นตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	2,378	23.032	18.708
722619	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ น้อยกว่า 600 มม.	124	10.528	8.552
722790	อื่นๆ (ท่อนและเส้นจากการรีดร้อนขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ)	8,804	15.182	12.332
740200	ทองแดงไม่บริสุทธิ์	3,833	25.697	20.873
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	728	8.081	6.564
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	6,738	48.340	39.266
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	1,723	8.697	7.064
760120	อะลูมิเนียมเจือ	16,421	22.977	18.664
760720	ฟอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	1,006	6.451	5.240
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	518	6.251	5.077
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	4,176	87.687	71.226
761210	พลาสติก ตรีม กระจบ ีบ และภาชนะที่คล้ายกัน	909	66.532	54.043
761290	อื่นๆ (กระจบ ีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	4,353	45.741	37.154
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	772	30.521	24.791
761610	ตะปู ตะปูไม่มีหัว ตะปูสองขา สลักเกลียว และของที่คล้ายกัน	62	8.035	6.526
760120	อะลูมิเนียมเจือ	5,281	9.679	7.862
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	210	10.251	8.327
761511	ของที่ใส่ซัดหม้อ แผ่น ด้งมือและของที่คล้ายกัน	56	7.825	6.356
รวม		80,133		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกมายังอินเดียแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆที่ไทยส่งออก แต่อย่างไรก็ตามภาวะการแข่งขันในตลาดนี้ยังถือว่าอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอยู่ ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง โดยสินค้าในกลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 1,339 พันเหรียญสหรัฐฯ อันประกอบด้วยสินค้า 41 รายการคิดเป็นมูลค่าประมาณ 54.8 ล้านเหรียญสหรัฐฯ กล่าวคือสินค้านำเข้าหมวดสินแร่ไปเตช (พิกัด 253090) และสินค้านำเข้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี (ไปเตชเซียมคาร์บอเนต พิกัด283640) อย่างละ 1 รายการ สำหรับ 3 หมวดที่เหลือ คือ หมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ หมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ และหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม นั้นมีจำนวน 20 , 4 และ 15 รายการตามลำดับ โดยมีสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดในแต่ละหมวดคือสินค้านำเข้าพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม (พิกัด720421) สินค้าจำพวกท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด740710) และอะลูมิเนียมไม่เจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด760110) ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ทั้งสามหมวดนี้ยังมีสินค้านำเข้าจับตามองเนื่องจากมีค่า ดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดในแต่ละหมวด ได้แก่ สินค้าจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม (พิกัด720421) เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของทองแดง (พิกัด741820) และสินค้านำเข้าเรเซอร์วัวร์ แท็งก์ แว็ด และภาชนะที่คล้ายกันที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761100) ตามลำดับ ซึ่งสินค้านำเข้าเหล่านี้ยังมีโอกาสที่จะเปิดตลาดมากยิ่งขึ้น

ตารางที่ 6.8 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังอินเดีย

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
253090	อื่นๆ (ไปเตช)	319	3.497	2.840
283640	ไปเตชเซียมคาร์บอเนต	231	2.854	2.319
720421	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	15,577	6.169	5.011
720441	เศษที่ได้จากการกลึง ไซ แต่งขอบ ดอก พิมพ์ จะมัดหรือท่อ	45	1.759	1.429
720890	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดร้อน)	15,043	2.617	2.125
720917	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	5,072	5.749	4.670
720927	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	239	1.140	0.926
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	51	1.025	0.833
721090	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป หุ้มติด ชุบ)	2,337	5.574	4.528
721114	เหล็กอื่นๆ มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	51	1.468	1.193
721129	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	101	1.891	1.536

ตารางที่ 6.8 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังอินเดีย(ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปรตณี)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
721320	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าดัดง่าย	592	5.197	4.221
721399	อื่นๆ (ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วน)	1,501	4.742	3.852
721590	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	55	1.047	0.851
721911	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	429	1.652	1.342
721912	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	42	1.395	1.133
721921	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	405	1.716	1.394
721935	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	248	3.110	2.526
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป)	828	2.070	1.681
722012	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 4.75 มม.	33	2.067	1.679
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	306	3.860	3.135
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	307	2.322	1.886
740710	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	1,476	1.451	1.179
740721	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	423	3.515	2.855
741490	อื่นๆ (ของที่มีลักษณะแบบผ้า ตะแกรง และตาข่าย)	11	4.007	3.254
741820	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของดังกล่าว (ทองแดง)	94	5.323	4.324
760719	อื่นๆ (พอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	407	1.644	1.335
761520	เครื่องสุขภัณฑ์ และส่วนประกอบของดังกล่าว (อะลูมิเนียม)	42	4.450	3.614
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	3,349	2.921	2.373
760310	ผงที่มีโครงสร้างแบบนอนลามลลา	31	1.983	1.610
760320	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	142	4.150	3.371
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ(รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าและจตุรัส)	1,318	3.276	2.661
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	2,252	3.939	3.200
760691	อื่นๆ แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	14	1.111	0.902
760720	พอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	385	1.687	1.370
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	98	5.632	4.575
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	117	1.082	0.879
761100	เรเซอร์วีร์ แท่งก๊ว๊ต และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม	22	6.005	4.878

ตารางที่ 6.8 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังอินเดีย(ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	89	2.619	2.127
761410	ลวดเกลียว เคเบิล และของที่คล้ายกัน ที่มีแกนทำด้วยเหล็กกล้า	177	2.902	2.357
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ	622	1.548	1.258
รวม		54,881		

ที่มา : World Trade Atlas และการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกไปยังอินเดียด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ และไม่มีอนาคตทางการค้าเท่าที่ควร โดยมีมูลค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 139 พันเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 41 รายการมูลค่าประมาณ 5.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ได้แก่สินค้านำเข้าผลิตภัณฑ์เคมี 1 รายการ (พิกัด283699) สำหรับ 3 หมวดหลักคือหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ หมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ และหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียมนั้นมีจำนวน 19 6 และ 15 รายการตามลำดับ โดยสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดในแต่ละหมวดคือสินค้าจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก (พิกัด720449) สินค้าจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นทองแดง (พิกัด740400) และ ฟอยล์อะลูมิเนียมที่ได้จากการรีดและไม่มีวัตถุรองรับ (พิกัด760711) ตามลำดับ

ตารางที่ 6.9 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังอินเดีย

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
283699	อื่นๆ (คาร์บอน เพอร์ออกไซด์คาร์บอน)	12	0.550	0.446
720410	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กหล่อ เหล็กกล้าเจือ	430	0.729	0.592
720429	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	133	0.280	0.227
720430	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กหรือเหล็กกล้า และอื่นๆ	66	0.072	0.058
720449	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	3,193	0.381	0.310
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	24	0.390	0.316
720825	เหล็กที่มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	35	0.084	0.068
720990	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดเย็น)	86	0.222	0.180
721012	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	34	0.054	0.044
721050	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโครเมียมออกไซด์ หรือด้วยโครเมียม	14	0.145	0.118
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	196	0.387	0.315
721550	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ	15	0.206	0.167
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	51	0.293	0.238
721899	อื่นๆ (เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่เป็นอินกอต)	52	0.294	0.239
722100	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ	146	0.428	0.348
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	31	0.614	0.498
722620	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดเหล็กกล้าเจืออื่นๆ กว้างน้อยกว่า 600 มม.	55	0.444	0.361
722810	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	36	0.235	0.191
722860	ท่อนและเส้นอื่นๆ	45	0.204	0.166
722880	ท่อนกลวงและเส้นกลวงที่ใช้ในการเจาะ	31	0.605	0.491
740400	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง	168	0.072	0.059
740811	ลวดทองแดง ที่มีขนาดภาคตัดขวางใหญ่ที่สุดเกิน 6 มม.	28	0.062	0.050
740819	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	16	0.109	0.088
741021	ฟอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	112	0.636	0.516
741819	อื่นๆ (ของสำหรับขัด ขัดถู เครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง)	10	0.271	0.220
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	33	0.449	0.365
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	117	0.053	0.043
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	12	0.142	0.115

ตารางที่ 6.9 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังอินเดีย (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760529	อื่นๆ (ลาวอะลูมิเนียม)	11	0.346	0.281
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	12	0.068	0.055
760711	พอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	138	0.561	0.456
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	11	0.077	0.062
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมและอื่นๆ	101	0.803	0.652
760410	ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	30	0.940	0.763
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	13	0.063	0.051
760711	พอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	55	0.715	0.580
760719	อื่นๆ (พอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	28	0.166	0.135
761210	คาสก์ ครัม ครอบหีบ และภาชนะที่คล้ายกัน	17	0.421	0.342
761490	อื่นๆ (ลาวเกลียว เคเบิล และของที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	27	0.149	0.121
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	51	0.175	0.142
761610	ตะปู ตะปูไม่มีหัว ตะปูสองขา สลักเกลียว และของที่คล้ายกัน	18	0.470	0.381
รวม		5,711		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.2.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากอินเดียทั้งสิ้น 123 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 30 รายการ มูลค่า 153.6 ล้านเหรียญสหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 58 รายการ มูลค่า 31.1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 35 รายการมูลค่า 10.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.10-6.12 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่อินเดียส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ สินค้านำเข้ากลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทยจากอินเดียในระดับสูง โดยสินค้านำเข้ากลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 5,123 พันเหรียญสหรัฐฯ อันประกอบด้วย

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 4 รายการ
อาทิ ไคโซเดียมคาร์บอเนต(พิกัด 283620) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้ และเป็นสินค้าที่อินเดียมีศักยภาพในการแข่งขันสูง
- **สินค้าหมวดปุ๋ย** 1 รายการ
คือ ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโปแตสเซียม (พิกัด310490)
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 16 รายการ
อาทิ เหล็กถลุงไม่เจือที่มีฟอสฟอรัส(พิกัด720110) ซึ่งเป็นสินค้าที่ไทยนำเข้ามามากที่สุด ในขณะที่ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ที่ชุบหรือเคลือบด้วยโครเมียมออกไซด์ หรือด้วยโครเมียมและโครเมียมออกไซด์ (พิกัด721050) เป็นสินค้าที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดในบรรดาสินค้าที่ไทยนำเข้ามาจากอินเดีย
- **สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ** 6 รายการ
สินค้าที่สำคัญอาทิทองแดงบริสุทธิ์จำพวกแคโทด และส่วนของแคโทด (พิกัด 740311) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดจากสินค้าที่ไทยนำเข้าทั้งหมด โดยมีมูลค่า 80,180 พันเหรียญสหรัฐฯ ส่วนลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก (พิกัด740821) เป็นสินค้าที่อินเดียมีความสามารถในการแข่งขันสูงสุดในหมวดนี้
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม** 3 รายการ
ได้แก่อะลูมิเนียมเจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด760120) หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ (พิกัด760810) และของที่ทำด้วยอะลูมิเนียมสำหรับใช้ขัดห่อ แผ่นถลุงมือ (พิกัด761511)

ตารางที่ 6.10 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากอินเดีย

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
282739	อื่นๆ (คลอไรด์อื่นๆ)	905	7.973	8.323
282749	อื่นๆ (คลอไรด์ออกไซด์และคลอไรด์ไฮดรอกไซด์)	10	11.404	11.905
283620	ไดโซเดียมคาร์บอเนต	3,910	10.627	11.094
283660	แบเรียมคาร์บอเนต	91	6.253	6.528
310490	อื่นๆ (ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโปแตสเซียม)	21	12.652	13.208
720110	เหล็กถลุงไม่เจือที่มีฟอสฟอรัสร้อยละ 0.5 หรือน้อยกว่า	23,749	22.951	23.959
720150	เหล็กถลุงเจือ รวมทั้งเหล็กสปีเกล	699	7.131	7.444
720221	สารเจือเหล็กมีซิลิคอนมากกว่าร้อยละ 55 โดยน้ำหนัก	642	13.283	13.866
720719	อื่นๆ (ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	8,735	7.251	7.570
720927	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	394	12.886	13.452
721050	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโครเมียมออกไซด์ หรือด้วยโครเมียม	25	88.699	92.593
721113	เหล็กรีดทั้งสี่ด้านหรือรีดผ่านโคลสบล็อกซ์	444	55.744	58.191
721114	เหล็กอื่นๆ มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ขึ้นไป	487	10.666	11.134
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	10,883	28.225	29.464
721399	อื่นๆ (ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วน)	13,976	35.353	36.905
721510	ท่อนและเส้นเหล็กทำด้วยเหล็กกล้าดัดง่าย	64	12.667	13.223
722012	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 4.75 มม.	172	6.220	6.493
722599	อื่นๆ (แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือ กว้าง 600 มม. ขึ้นไป)	35	20.198	21.084
722720	ท่อนและเส้นทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคแมงกานีส	487	28.343	29.587
722790	อื่นๆ (ท่อนและเส้นจากการรีดร้อนขดเป็นม้วน ไม่เป็นระเบียบ)	633	14.840	15.492
722880	ท่อนกลวงและเส้นกลวงที่ใช้ในการเจาะ	193	5.663	5.911
740311	แคโทด และส่วนของแคโทด	80,180	11.339	11.837
740322	โลหะเจือที่มีทองแดงและดีบุกเป็นหลัก(ทองบรอนซ์)	464	9.962	10.399
740821	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	67	14.014	14.629
740911	ทองแดงเป็นม้วน	483	9.581	10.002
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	167	6.381	6.661

ตารางที่ 6.10 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากอินเดีย (ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
740990	แผ่นทำด้วยทองแดงเจืออื่น ๆ	224	8.628	9.007
760120	อะลูมิเนียมเจือ	5,281	7.531	7.862
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	210	7.977	8.327
761511	ของที่ใช้ขัดหม้อ แผ่น ถูมือและของที่คล้ายกัน	56	6.089	6.356
รวม		153,687		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่อินเดียส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆที่ส่งออกมายังไทย แต่ยังอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ นั่นแสดงว่าสินค้าของอินเดียยังมีโอกาสที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ และสามารถเข้ามาขยายตลาดในไทยได้อีกในอนาคต ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง โดยสินค้าในกลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 537 พันเหรียญสหรัฐฯ อันประกอบไปด้วยสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จำนวน 58 รายการดังนี้

- **สินค้านำเข้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 5 รายการ
อาทิ ไอโอดีและไอโอดีออกไซด์(พิกัด 282760) และคลอไรด์ของแมกนีเซียม (พิกัด282731) เป็นต้น
- **สินค้านำเข้าหมวดปุ๋ย** 2 รายการ
คือ ปุ๋ยโปแตสเซียมคลอไรด์(พิกัด310420) และปุ๋ยอื่นๆที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุปุ๋ยในโตรเจน ฟอสฟอรัสและโปแตสเซียม (พิกัด310590) ซึ่งสินค้าในหมวดนี้มีมูลค่านำเข้าไม่สูงมากนัก
- **สินค้านำเข้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 31 รายการ
สินค้าน่าสนใจในหมวดนี้คือสินค้าที่ค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดของกลุ่ม Question Marks 2 อันดับแรกของหมวดนี้คือ ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่ได้จากการรีดร้อน และไม่เป็นม้วน (พิกัด721921) และผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือและหุ้มดีด (พิกัด721260) ในขณะที่สินค้านำเข้าพวกก่อนและเส้นที่ทำด้วย

เหล็กกล้าที่ได้จากการขึ้นรูปขณะเย็นหรือตกแต่งขณะเย็นในพิกัด 722220 นั้นมีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้

- **สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ 9 รายการ**
อาทิ ลวดทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด740811) และหลอดหรือท่อทำด้วยทองแดงเจือ (พิกัด741129) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม 11 รายการ**
อาทิ อะลูมิเนียมไม่เจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด760110) และเรเซอร์วีร์แท็งก์ แว๊ต และภาชนะที่คล้ายกันที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761100) เป็นต้น

ตารางที่ 6.11 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากอินเดีย

Question Marks (หรือ กลุ่มประศนี)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ¹	RCA	Mkt.
282731	คลอไรด์ของแมกนีเซียม	17	5.375	5.611
282732	คลอไรด์ของอะลูมิเนียม	110	1.256	1.311
282759	อื่นๆ (โบรไมด์และโบรไมด์ออกไซด์)	19	2.500	2.610
282760	ไอโอไดด์และไอโอไดด์ออกไซด์	246	2.225	2.323
282890	อื่นๆ (ไฮโปคลอไรด์ แคลเซียมไฮโปคลอไรด์)	38	1.891	1.974
310420	โปแตสเซียมคลอไรด์	92	5.268	5.499
310590	อื่นๆ (ปุ๋ยเคมีอื่นๆ ที่มีไนโตรเจนและฟอสฟอรัส)	30	1.088	1.136
720211	สารเจือเหล็กมีคาร์บอนมากกว่าร้อยละ 2 โดยน้ำหนัก	235	1.847	1.929
720230	เฟอร์โรซิลิโคแมงกานีส	908	1.289	1.345
720241	สารเจือเหล็กมีคาร์บอนมากกว่าร้อยละ 4 โดยน้ำหนัก	2,026	1.249	1.304
720925	เหล็กที่มีความหนาตั้งแต่ 3 มม.ขึ้นไป	21	1.882	1.964
721011	เหล็กที่มีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม.ขึ้นไป	52	1.503	1.569
721012	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	1,292	3.683	3.845
721119	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มฉนวนไม่ชุบ)	63	3.332	3.479
721123	เหล็กมีคาร์บอนน้อยกว่าร้อยละ 0.25 โดยน้ำหนัก	182	4.021	4.197
721129	อื่นๆ ไม่ได้ทำมาไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	467	3.530	3.685
721190	อื่นๆ (นำเข้าวันที่1/1/49และ1/1/50)	33	1.123	1.173
721250	เหล็กชุบหรือเคลือบอย่างอื่น	32	2.747	2.867
721260	เหล็กหุ้มฉนวน	46	5.328	5.562

ตารางที่ 6.11 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากอินเดีย (ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
721310	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ซี่ ร่อง หรือมีลักษณะอื่นๆ	292	4.943	5.160
721491	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	42	1.050	1.096
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	190	2.690	2.809
721730	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	50	4.176	4.359
721911	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	587	2.412	2.518
721912	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	51	2.822	2.946
721921	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	154	5.361	5.596
721934	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	198	1.096	1.144
722011	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	98	1.226	1.280
722100	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ	570	1.682	1.756
722211	ท่อนและเส้นอย่างอื่น มีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	65	1.052	1.098
722219	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอย่างอื่น)	43	2.881	3.007
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	3,980	1.833	1.914
722230	ท่อนและเส้นอื่นๆ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ	90	3.023	3.156
722240	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	1,529	1.703	1.777
722619	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดเหล็กกล้าเจืออื่นๆ กว้างน้อยกว่า 600 มม.	24	3.442	3.593
722699	อื่นๆ (แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	33	1.173	1.225
722830	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อน	134	2.509	2.619
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	177	3.233	3.375
740321	โลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก(ทองเหลือง)	1,341	4.223	4.408
740620	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	132	2.317	2.419
740811	ลวดทองแดง ที่มีขนาดภาคตัดขวางใหญ่ที่สุดเกิน 6 มม.	5,649	1.312	1.370
740819	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	89	1.420	1.483
740822	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นหลัก	34	4.192	4.376
740921	ทองเหลืองเป็นม้วน	1,075	2.052	2.142
740939	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	34	3.722	3.886
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	101	4.477	4.674
741420	ลวดทองแดงที่มีลักษณะแบบผ้า	15	2.435	2.542
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	3,349	2.273	2.373
760310	ผงที่มีโครงสร้างแบบนอนลามลลา	31	1.543	1.610

ตารางที่ 6.11 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากอินเดีย(ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
760320	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	142	3.230	3.371
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	1,318	2.549	2.661
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	2,252	3.065	3.200
760720	พอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	385	1.312	1.370
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	98	4.383	4.575
761100	เรเซอร์แว้วร์ แท้งก์ แว้วต และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม	22	4.673	4.878
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	89	2.038	2.127
761410	ลวดเกลียว เคเบิ้ล และของที่คล้ายกัน ที่มีแกนทำด้วยเหล็กกล้า	177	2.258	2.357
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม อื่นๆ	622	1.205	1.258
รวม		31,171		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศอินเดียส่งออกมายังไทย ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ โดยมีมูลค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 306 พันเหรียญสหรัฐ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 35 รายการ ได้แก่

- **สินค้ำหมวดสินแร่โปแตช** 1 รายการ ได้แก่แร่โปแตช (พิกัด 253090)
- **สินค้ำหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 17 รายการ โดยมีสินค้ำผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ที่มีการชุบหรือ เคลือบด้วยสังกะสี (พิกัด721049) เป็นสินค้ำที่มีมูลค่าสูงสุดของหมวดนี้ ในขณะที่สินค้ำรายการอื่นๆ มีมูลค่านำเข้าไม่ถึง 1,000 พันเหรียญสหรัฐ
- **สินค้ำหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ** 7 รายการ โดยมีสินค้ำจำพวกสิ่งของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง (พิกัด741999) เป็นสินค้ำที่มีมูลค่าสูงสุด

- *สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม* 10 รายการ โดยมีสินค้าสิ่งก่อสร้างและส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้างที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761090) เป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้

ตารางที่ 6.12 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากอินเดีย

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
253090	แร่โปแตช	12	0.246	0.257
720219	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	28	0.956	0.998
720711	เหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และสี่เหลี่ยมจัตุรัส	24	0.470	0.490
720839	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	793	0.177	0.184
720915	เหล็กมีความหนาแน่นตั้งแต่ 3 มม.ขึ้นไป	34	0.075	0.078
720917	เหล็กมีความหนาแน่นตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	44	0.201	0.209
720918	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 0.5 มม.	55	0.050	0.052
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	20	0.592	0.618
721049	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป หุ้มติด ชุบ)	7,404	0.670	0.699
721550	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ	10	0.109	0.114
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	146	0.562	0.587
721914	แผ่นรีดมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	274	0.136	0.142
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป)	63	0.736	0.768
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	98	0.361	0.377
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	413	0.361	0.377
722490	อื่นๆ (เหล็กกล้าเจืออื่นๆ ที่เป็นอินกอต)	62	0.356	0.372
722520	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ กว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป	383	0.499	0.521
722810	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	133	0.627	0.654
740200	ทองแดงไม่บริสุทธิ์	23	0.074	0.077
740721	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	17	0.498	0.520
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	11	0.612	0.638
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	10	0.269	0.281
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	55	0.804	0.839
741300	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง	32	0.237	0.247
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	209	0.135	0.141
760410	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	30	0.731	0.763

ตารางที่ 6.12 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากอินเดีย(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	13	0.049	0.051
760691	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	14	0.864	0.902
760711	ฟอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	55	0.556	0.580
760719	อื่นๆ (ฟอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	28	0.129	0.135
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	117	0.842	0.879
761210	คาสก์ ครอบ กระจับปี่ และภาชนะที่คล้ายกัน	17	0.328	0.342
761490	อื่นๆ (ลวดเกลียว เกเบิล และของที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	27	0.116	0.121
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	51	0.136	0.142
761610	ตะปู ตะปูไม่มีหัว ตะปูสองขา สลักเกลียว และของที่คล้ายกัน	18	0.365	0.381
รวม		10,723		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.3 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับออสเตรเลีย

6.3.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังออสเตรเลียทั้งสิ้น 64 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 19 รายการ มูลค่า 56.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 18 รายการ มูลค่า 97.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 27 รายการ มูลค่า 21.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.13-6.15 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ส่งออกไปยังออสเตรเลียและสินค้าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ จึงถือว่าสินค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังออสเตรเลียอยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งประกอบด้วย สินค้า 3 ประเภทใหญ่ๆ คือ

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์จากเหล็กและเหล็กกล้า** 12 รายการ
ได้แก่ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ- หน้าตัดรูป U I หรือ H ไม่ได้ทำมากไปกว่า ริดร้อน ดึงร้อน หรืออัดรีด ที่มีความสูงตั้งแต่ 80 มม.ขึ้นไป หน้าตัดรูป U (พิกัด 721631) มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ หน้าตัดรูป U I หรือ H ไม่ได้ทำมากไปกว่า ริดร้อน ดึงร้อน หรืออัดรีด ที่มีความสูงตั้งแต่ 80 มม.ขึ้นไป หน้าตัดรูป I (พิกัด 721632) และ อื่นๆ ที่มีรูปทรงและหน้าตัดรูปต่างๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ (พิกัด 721699) เป็นต้น ซึ่งสินค้าทั้ง 3 รายการนี้ไทยส่งออกไปยังออสเตรเลียมูลค่ามากกว่า พันล้านเหรียญสหรัฐฯในแต่ละปี
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์ในกลุ่มของทองแดงจำนวน** 3 รายการ
ได้แก่ ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ และทองแดงเจือ อื่นๆ (พิกัด 740701 และ 740729) และแผ่นหรือแถบที่ทำด้วยทองแดง (พิกัด 740919)
- **สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียมจำนวน** 4 รายการ
ได้แก่ สิ่งก่อสร้าง (ไม่รวมถึงอาคารสำเร็จรูปตามประเภทที่ 94.06) และ ส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง (เช่น สะพานและส่วนของสะพาน หอคอย เสาที่มีโครงประสานกัน หลังคา โครงหลังคา ประตูหน้าต่าง กรอบของ ประตูหน้าต่างและธรณีประตู ระเบียง เสาชนิดฟิลลาร์และคอลัมน์) ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761090) และของใช้บนโต๊ะอาหาร ของใช้ในครัว หรือของใช้ตามบ้านเรือนอื่นๆ และส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยอะลูมิเนียม ของที่ใช้ขัดหมี้อ แผ่น ถุงมือและของที่คล้ายกันสำหรับ ขัด หรือขัดถู ทำด้วยอะลูมิเนียม เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของ เครื่องสุขภัณฑ์ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761519)

ตารางที่ 6.13 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังออสเตรเลีย

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
720825	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	368	3.738	11.558
721041	เหล็กเป็นลูกฟูก	42	5.326	16.471
721610	เหล็กหน้าตัดรูป U I หรือ H หน้าตัดรูป L หรือ T	372	5.253	16.245
721631	เหล็กหน้าตัดรูป U	9,134	15.988	49.440
721632	เหล็กหน้าตัดรูป I	12,714	11.216	34.682
721633	เหล็กหน้าตัดรูป H	3,688	7.335	22.681
721650	เหล็กมุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ อย่างอื่น	1,646	3.254	10.062
721699	อื่นๆ (มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ)	10,335	29.659	91.712
721710	เหล็กถวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	2,577	5.791	17.906
721935	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	291	3.331	10.301
722020	เหล็กแผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	1,890	5.269	16.292
740710	ท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	1,708	7.302	22.581
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	801	8.271	25.575
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	742	4.145	12.817
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	164	6.329	19.570
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	6,148	5.475	16.931
761210	คาสก์ ครอบ ครอบป้องกัน และภาชนะที่คล้ายกัน	455	11.876	36.723
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	3,110	3.310	10.236
รวม		56,185		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปยังออสเตรเลียมีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ถึงแม้ว่าจะยังมีมูลค่าการค้าที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกของไทยก็ยังอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้าและผลิตภัณฑ์แร่ 18 รายการด้วยกัน คือ

- สินค้าหมวดคาร์บอน เพอร์ออกไซด์คาร์บอน (เพอร์คาร์บอน) รวมทั้งแอมโมเนียมคาร์บอนชนิดที่ใช้ในทางการค้า ซึ่งมีแอมโมเนียมคาร์บามาต- โปแตสเซียมคาร์บอน จำนวน 2 รายการ

- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 8 รายการ
- สินค้าหมวดทองคำ จำนวน 1 รายการ
(รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป หรือเป็นผงไม่ใช่เงินตราอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป (พิกัด 710813) ซึ่งมีมูลค่าส่งออกสูงถึง 83,418 พันเหรียญสหรัฐฯ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 4 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 รายการ

เป็นที่น่าสังเกตว่าสินค้าส่งออกของไทยในกลุ่มนี้ยังอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบในการแข่งขัน แสดงว่าสินค้าในกลุ่มนี้ยังมีโอกาสที่จะขยายการส่งออกไปยังตลาดนี้ได้อีกหากมีการปรับกลยุทธ์ทางการค้าเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 6.14 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังออสเตรเลีย

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
283640	โปแตสเซียมคาร์บอเนต	68	1.340	4.144
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	117	1.123	3.472
710813	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	83,418	2.452	7.582
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	155	1.536	4.750
720827	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	1,375	1.687	5.217
720852	เหล็กมีความหนาแน่นตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	790	1.251	3.867
721240	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	491	1.085	3.354
721410	ท่อนและเส้นเหล็กตี	181	1.035	3.202
721933	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	4,765	1.667	5.155
721934	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	2,918	2.307	7.134
722300	เหล็กถลุงทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	854	1.890	5.845
740990	เหล็กแผ่นทำด้วยทองแดงเจืออื่นๆ	392	2.487	7.691
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	954	1.160	3.586
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	451	1.388	4.292
741819	อื่นๆ (ของสำหรับขัด ขัดถู เครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง)	76	1.257	3.887
760120	อะลูมิเนียมเจือ	363	1.193	3.688
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	404	1.217	3.763
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	215	1.253	3.875
รวม		97,987		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปออสเตรเลียด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก นั่นแสดงว่าสินค้าไทยยังไม่สามารถเข้าถึงตลาดนี้ได้มากนัก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ ซึ่งมีจำนวน 27 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดทองคำ จำนวน 1 รายการ
(รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ไม่ได้ขึ้นรูปหรือในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผงไม่ใช่เงินตรา-อื่นๆ ในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด 710812)
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 12 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 6 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 8 รายการ

ตารางที่ 6.15 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังออสเตรเลีย

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
710812	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป	12,422	0.390	1.205
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	15	0.116	0.359
720826	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม.ขึ้นไป แต่น้อยกว่า 4.75 มม.	22	0.307	0.950
720851	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม.	1,681	0.891	2.755
721049	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป หุ้มติด ชุบ)	34	0.004	0.011
721070	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	179	0.265	0.818
721420	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ซี่ ร่อง หรือมีลักษณะอื่น	804	0.508	1.570
721499	อื่นๆ (ท่อนและเส้น ที่ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อน)	280	0.484	1.497
721931	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	51	0.189	0.584
721932	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	729	0.618	1.912
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป)	32	0.216	0.667
722830	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อน	100	0.104	0.321
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าแข็งอื่นๆ)	189	0.791	2.445
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	70	0.504	1.560
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงแข็ง	104	0.083	0.256
741521	แหวนรอง (รวมถึงแหวนสปริง)	10	0.823	2.545
741532	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขา	50	0.657	2.031

ตารางที่ 6.15 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังออสเตรเลีย(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
741820	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของดังกล่าว	12	0.052	0.161
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	220	0.328	1.014
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	428	0.921	2.848
760421	โพรไฟล์กลวง	143	0.188	0.581
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	724	0.141	0.436
760711	ฟอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	220	0.292	0.901
760719	อื่นๆ (ฟอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	29	0.034	0.105
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	208	0.611	1.890
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	305	0.701	2.167
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ	2,338	0.570	1.761
รวม		21,399		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.3.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากออสเตรเลียทั้งสิ้น 61 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 18 รายการซึ่งมีมูลค่าถึง 1.2 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 19 รายการ มีมูลค่า 248.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 24 รายการ มูลค่า 11.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.16-6.18 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ออสเตรเลียส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ นั่นแสดงว่าสินค้านี้เป็นที่ต้องการของไทยอย่างมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าสินค้านี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทยจากออสเตรเลียซึ่งอยู่ในระดับสูงหรืออีกนัยหนึ่งคือ ออสเตรเลียมีศักยภาพในการส่งออกสินค้านี้ อันประกอบด้วย

- **สินค้าหมวดทองคำ จำนวน 1 รายการ**
(รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผง- ไม่ใช่เงินตรา- อื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป (พิกัด 710813) ซึ่งมีมูลค่าในการนำเข้าถึง 774,233 พันเหรียญสหรัฐฯ
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า จำนวน 11 รายการ**
ได้แก่ ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป ได้จากการรีดร้อน ไม่หุ้มติด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบอื่นๆ เป็นม้วน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน มีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม. (พิกัด 720839) และเศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก รวมทั้งอินกอตที่หลอมจากเศษและของที่ใช้ไม่ได้อื่นๆ เศษที่ได้จากการกลึงเศษที่ได้จากการไส ชิ้นเล็กชิ้นน้อย เศษชุดผิวจี้เลื่อย จี้ตะไบ เศษที่ได้จากการแต่งขอบ เศษที่ได้จากการตอกพิมพ์ จะมัดหรือห่อหรือไม่ก็ตาม (พิกัด 720441) เป็นต้น
- **สินค้าหมวดทองแดง จำนวน 2 รายการ**
ได้แก่ ทองแดงบริสุทธิ์ และทองแดงเจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต) ทองแดงบริสุทธิ์ แคโทด และส่วนของแคโทด ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้าสูงถึง 235,554 พันเหรียญสหรัฐฯ
- **สินค้าหมวดอะลูมิเนียม จำนวน 4 รายการ**
ได้แก่ อะลูมิเนียมเจือ (พิกัด 760120) แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ (พิกัด 760612) เป็นต้น

ตารางที่ 6.16 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากออสเตรเลีย

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
710813	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	774,233	5.876	17.477
720390	อื่นๆ (ผลิตภัณฑ์จำพวกเหล็กที่ได้จากสินแร่เหล็ก)	16	33.619	100.000
720441	เศษที่ได้จากการกลึง ไซ แต่งขอบ ตอก พิมพ์ จะมัดหรือห่อ	8,510	8.847	26.317
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	315	25.704	76.456
720839	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	22,916	3.864	11.492
721260	เหล็กหุ้มดัด	1,791	18.764	55.812
721810	อินกอตและลักษณะขั้นปฐมอื่นๆ	148	4.794	14.258
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	181	4.656	13.849
722519	อื่นๆ (ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคนอิเล็คทริก)	12	3.955	11.765
722540	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ไม่เป็นม้วน	2,032	4.873	14.496
722720	ท่อนและเส้นทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคแมงกานีส	62	16.543	49.206
722830	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน คิงร้อน	5,853	11.798	35.092
740311	แคโทด และส่วนของแคโทด	235,554	6.883	20.474
740322	โลหะเจือที่มีทองแดงและดีบุกเป็นหลัก(ทองบรอนซ์)	97	8.862	26.359
760120	อะลูมิเนียมเจือ	121,456	4.607	13.702
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	437	4.160	12.373
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	40,550	4.939	14.690
760720	ฟอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	1,232	6.713	19.968
รวม		1,215,395		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ออสเตรเลียส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย แต่อยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ นั่นแสดงว่าปัจจุบันการส่งออกของออสเตรเลียมายังไทยอาจจะไม่สูงมากนักแต่ก็ยังมีโอกาสที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ และเข้ามาขยายตลาดในไทยได้ ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้า 19 รายการซึ่งประกอบด้วย

- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 9 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 4 รายการ
- สินค้าอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 6 รายการ

ตารางที่ 6.17 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากออสเตรเลีย

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
720429	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	5,855	2.048	6.091
720890	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดร้อน)	54	2.077	6.178
720925	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม.ขึ้นไป	286	2.981	8.868
721699	อื่นๆ (มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ)	36	3.381	10.056
722240	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	11	2.032	6.044
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	643	1.646	4.896
722860	ท่อนและเส้นอื่นๆ	46	2.113	6.284
722870	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	17	2.598	7.727
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	37	2.860	8.506
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	57	1.383	4.113
740829	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	26	1.973	5.869
741300	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง	55	1.553	4.618
741510	ตะปู ตะปูสั้น หัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขาและของที่คล้ายกัน	17	2.931	8.718
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	240,107	3.726	11.084
760711	ฟอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	97	2.217	6.594
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	62	1.010	3.005
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	53	1.076	3.200
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	290	1.306	3.884
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ	625	1.163	3.459
รวม		248,374		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศออสเตรเลียส่งออกมายังไทย ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ โดยสินค้าส่วนใหญ่ของไทยนำเข้ามาเพียงเล็กน้อย ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 24 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดสารแร่ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นๆจำนวน 1 รายการ ได้แก่ โปแตช (พิกัด 253090)
- สินค้าหมวดสินแร่และหัวแร่ทองแดงจำนวน 1 รายการ ได้แก่ (พิกัด 260300)
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 9 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 7 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 6 รายการ

ตารางที่ 6.18 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากออสเตรเลีย

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
253090	แร่โปแตช	69	0.101	0.301
260300	สินแร่และหัวแร่ทองแดง	9,093	0.164	0.488
720421	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	157	0.067	0.199
720449	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	1,699	0.967	2.877
720990	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป จากการรีดเย็น)	11	0.065	0.194
721114	เหล็กอื่นๆ มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	10	0.478	1.420
721491	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	11	0.405	1.205
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป)	19	0.596	1.772
722211	ท่อนและเส้นอย่างอื่น มีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	10	0.725	2.155
722692	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	40	0.200	0.594
722880	ท่อนกลวงและเส้นกลวงที่ใช้ในการเจาะ	137	0.585	1.739
740610	ผงที่มีโครงสร้างแบบนอนลามลลา	107	0.707	2.104
740710	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	19	0.004	0.012
740721	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	367	0.855	2.542
740819	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	14	0.024	0.070

ตารางที่ 6.18 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากออสเตรเลีย(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	589	0.383	1.139
741532	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขา	17	0.721	2.144
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	60	0.785	2.335
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	5,999	0.902	2.683
760310	ผงที่มีโครงสร้างแบบน็อนลามลลา	583	0.837	2.489
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	30	0.157	0.468
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	83	0.411	1.223
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หนีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	27	0.619	1.842
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	19	0.220	0.653
รวม		11,763		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

กล่าวโดยสรุปแล้วการค้าระหว่างไทยกับออสเตรเลียในกลุ่มของสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จะกระจุกตัวอยู่ในสินค้า 4 กลุ่มใหญ่ๆ คือ ทองคำ เหล็กและเหล็กกล้า ทองแดง และอะลูมิเนียม โดยไทยจะได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกผลิตภัณฑ์ของสินค้าแร่เหล่านี้ ในขณะที่ออสเตรเลียจะได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกวัตถุดิบที่เป็นประเภทสินแร่ต่างๆ

6.4 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับนิวซีแลนด์

6.4.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังนิวซีแลนด์จำนวนไม่มากนักเพียง 34 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 8 รายการ มูลค่า 12.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 7 รายการมูลค่า 0.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 19 รายการมูลค่า 1.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.19-6.21 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มคารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ส่งออกไปยังนิวซีแลนด์และสินค้าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ จึงถือว่าสินค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังนิวซีแลนด์ อยู่ในระดับสูงมาก ซึ่งในนิวซีแลนด์จำนวน 8 รายการที่มีศักยภาพนั้น จะพบว่า 7 รายการเป็นสินค้าในกลุ่มของผลิตภัณฑ์จากเหล็กและเหล็กกล้า โดยมีสินค้าในพิกัด 721632 คือ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ หน้าตัดรูป U I หรือ H ไม่ได้ทำมากไปกว่า ริดร้อน ดิ่งร้อน หรืออัดรีด ที่มีความสูงตั้งแต่ 80 มม. ขึ้นไป หน้าตัดรูป I เป็นสินค้าที่ส่งออกไปนิวซีแลนด์ที่มีมูลค่าสูงสุดในกลุ่มนี้

ส่วนสินค้าอีก 1 รายการที่มีศักยภาพมาก แม้ว่าจะมีมูลค่าการส่งออกไม่สูงมากนักก็ตามแต่ก็เป็นสินค้าที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและส่วนแบ่งทางการตลาดสูงมากคือ สินค้าในพิกัด 761100 สิ่งก่อสร้าง (ไม่รวมถึงอาคารสำเร็จรูปตามประเภทที่ 94.06) และส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง (เช่น สะพานและส่วนของสะพาน หอคอย เสาที่มีโครงประสานกัน หลังคา โครงหลังคา ประตูหน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู ระเบียง เสาชนิดฟิลลาร์และคอลัมน์) ทำด้วยอะลูมิเนียม รวมทั้ง แผ่น เส้น โพรไฟล์ หลอดหรือท่อ และของที่คล้ายกัน ที่จัดทำไว้เพื่อใช้ทำเป็นสิ่งก่อสร้าง ทำด้วยอะลูมิเนียม

ตารางที่ 6.19 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังนิวซีแลนด์

STARS (หรือ กลุ่มคารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	91	7.168	18.310
721420	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ซี่ ร่อง หรือมีลักษณะอื่น	15	5.387	13.761
721430	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	79	3.905	9.975
721631	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่ายหน้าตัดรูป U	2,998	9.221	23.554
721632	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่ายหน้าตัดรูป I	4,406	13.281	33.926
721633	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่ายหน้าตัดรูป H	3,494	7.980	20.384
721669	อื่นๆ (มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ)	1,054	19.281	49.252
761100	เรเซอร์วีร์ แท่ง กว้าง และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม	704	38.816	99.155
รวม		12,841		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปยังนิวซีแลนด์มีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ถึงแม้ว่าจะยังมีมูลค่าการค้าที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกของไทยก็ยังคงอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้าและผลิตภัณฑ์แร่ 7 รายการด้วยกัน คือ

- สินค้าหมวดคลอไรด์ คลอไรด์ออกไซด์ และคลอไรด์ไฮดรอกไซด์ โบรไมด์และโบรไมด์ออกไซด์ ไอโอไดด์และไอโอไดด์ออกไซด์ คลอไรด์และอื่นๆ จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดคาร์บอเนต เพอร์ออกไซด์คาร์บอเนต (เพอร์คาร์บอเนต) รวมทั้งแอมโมเนียมคาร์บอเนตชนิดที่ใช้ในทางการค้า ซึ่งมีแอมโมเนียมคาร์บามेट โปแตสเซียมคาร์บอเนต จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์จากเหล็กและเหล็กกล้า จำนวน 3 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 2 รายการ

ตารางที่ 6.20 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังนิวซีแลนด์

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
282733	คลอไรด์ของเหล็ก	20	1.021	2.608
283640	โปแตสเซียมคาร์บอเนต	20	3.082	7.874
720840	เหล็กไม่เป็นมันวาม ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน มีลวดลาย	58	3.686	9.416
721119	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	31	1.980	5.057
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	336	1.322	3.376
761210	กาสค์ ครัม กระจ่อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน	18	2.553	6.522
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	223	1.477	3.772
รวม		706		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกป็นิวซีแลนด์ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก นั้นแสดงว่าสินค้าไทยยังไม่สามารถเข้าถึงตลาดนี้ได้นัก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ ซึ่งมีจำนวน 19 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 12 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 3 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 4 รายการ

ตารางที่ 6.21 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังนิวซีแลนด์

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐ ¹	RCA	Mkt.
720851	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม.	108	0.183	0.468
720852	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	96	0.311	0.795
720853	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	27	0.464	1.186
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	195	0.799	2.041
721061	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	75	0.246	0.627
721621	เหล็กหน้าตัดรูป L	13	0.108	0.275
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	130	0.557	1.424
721730	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ	28	0.289	0.739
721933	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	353	0.608	1.554
721934	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	298	0.782	1.998
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	54	0.398	1.016
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่สนิม	42	0.494	1.262
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	66	0.327	0.835
741532	ตะปู ตะปูส้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขา	15	0.956	2.443
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	11	0.228	0.583
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	18	0.128	0.328
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	13	0.016	0.042
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	43	0.240	0.613
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม อื่นๆ	341	0.551	1.408
รวม		1,926		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.4.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากนิวซีแลนด์ทั้งสิ้น 13 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 3 รายการ มูลค่า 1.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 7 รายการ มูลค่าประมาณ 3.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 3 รายการ มูลค่าเพียง 0.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่นิวซีแลนด์ส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ นั้นแสดงว่าสินค้าในกลุ่มนี้เป็นที่ต้องการของไทยอย่างมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าสินค้านี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทยจากนิวซีแลนด์ซึ่งอยู่ในระดับสูงหรืออีกนัยหนึ่งคือ นิวซีแลนด์มีศักยภาพในการส่งออกสินค้าในกลุ่มนี้มี 3 รายการโดยเป็นสินค้านำเข้าในกลุ่มเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กทั้งหมด โดยเฉพาะพิกัด 721699 มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจืออื่นๆ

ตารางที่ 6.22 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากนิวซีแลนด์

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721631	เหล็กหน้าตัดรูป U	68	38.312	41.975
721699	อื่นๆ (เหล็กมุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ)	1,027	90.566	99.227
722880	เหล็กท่อนกลวงและเส้นกลวงที่ใช้ในการเจาะ	471	83.799	91.813
รวม		1,566		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่นิวซีแลนด์ส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้านำเข้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย แต่อยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยมายังไทยอาจจะไม่สูงมากนักแต่ก็ยังมีโอกาสที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ และเข้ามาขยายตลาดในไทยได้ ดังนั้นสินค้านี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้า 7 รายการซึ่งประกอบด้วย

โครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบพการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

- สินค้าหมวดโปแตช จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 3 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 3 รายการ

ตารางที่ 6.23 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากนิวซีแลนด์

Question Marks (หรือ กลุ่มปรตณี)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
253090	แร่โปแตช	43	3.909	4.283
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	120	1.900	2.081
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	129	3.993	4.374
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	67	14.090	15.438
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	2,560	5.680	6.223
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	27	5.060	5.544
760720	พอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	662	4.295	4.706
รวม		3,608		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศนิวซีแลนด์ส่งออกมายังไทย ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ โดยสินค้าส่วนใหญ่ไทยนำเข้ามาเพียงเล็กน้อย ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 3 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 2 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 รายการ

ตารางที่ 6.24 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากนิวซีแลนด์

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
741021	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	19	0.332	0.364
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	13	0.109	0.120
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	123	0.020	0.022
รวม		155		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

กล่าวโดยสรุปแล้วการค้าระหว่างไทยกับนิวซีแลนด์ในกลุ่มของสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่นั้นจะกระจุกตัวอยู่ในสินค้า 3 กลุ่มใหญ่ๆ คือ เหล็กและเหล็กกล้า ทองแดง และอะลูมิเนียม แต่มูลค่าการค้าระหว่างกันยังมีจำนวนไม่มากนัก

6.5 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับญี่ปุ่น

6.5.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังญี่ปุ่นจำนวน 78 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 20 รายการ มูลค่าประมาณ 341.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 6 รายการ มูลค่า 22.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 52 รายการ มูลค่า 12.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.25-6.27 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ส่งออกไปยังญี่ปุ่นและสินค้าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ จึงถือว่าสินค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังญี่ปุ่น โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สินค้าหมวดคาร์บอนเพอร์ออกไซด์คาร์บอน (เพอร์คาร์บอน) รวมทั้งแอมโมเนียมคาร์บอนชนิดที่ใช้ในทางการค้า ซึ่งมีแอมโมเนียมคาร์บามต แคลเซียมคาร์บอน จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุไนโตรเจน-แอมโมเนียมไนเตรด จะเป็นสารละลายในน้ำหรือไม่ก็ตาม จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดเศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 6 รายการ โดยเฉพาะพิกัด 720421 คือ เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก รวมทั้งอินกอตที่หลอมจากของ เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นเหล็กกล้าเจือ เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดในกลุ่มนี้
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 6 รายการ สินค้าในกลุ่มนี้ที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดคือ พิกัด 740400 เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง

- **สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 6 รายการ**
 สินค้าในกลุ่มนี้ที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุดคือ พิกัด 761010 สิ่งก่อสร้าง (ไม่รวมถึงอาคารสำเร็จรูปตามประเภทที่ 94.06) และส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง (เช่น สะพานและส่วนของสะพาน หอคอย เสาที่มีโครงประสานกัน หลังคา โครงหลังคา ประตูหน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่าง และธรณีประตู ระเบียง เสาชนิดฟิลลาร์และคอลัมน์) ทำด้วยอะลูมิเนียม ซึ่งมีการส่งออกเป็นมูลค่าถึง 174,763 พันเหรียญสหรัฐฯ ในปี 2548

ตารางที่ 6.25 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังญี่ปุ่น

STARS (หรือ กลุ่มคารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	291	3.790	11.430
310230	แอมโมเนียมไนเตรตจะเป็นสารละลายในน้ำหรือไม่ก็ตาม	370	3.719	11.216
720421	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	18,255	3.197	9.642
720810	เหล็กเป็นม้วน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อนมีลวดลาย	4,079	27.490	82.907
721430	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	14	33.158	100.000
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	639	3.699	11.156
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	7,867	3.183	9.599
722619	อื่นๆ (ผลิตภัณฑ์แผ่นรีด ทำด้วยเหล็กกล้าซิลิกอนอิเล็กทริก)	33	2.504	7.551
740400	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง	46,375	4.840	14.598
740710	ท่อน เส้น และโปรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	1,398	3.067	9.251
741021	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	5,455	3.863	11.650
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	178	2.827	8.525
741532	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขา	1,237	4.207	12.687
741820	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของของดังกล่าว	2,970	8.633	26.037
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	462	3.288	9.916
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	174,763	21.857	65.917
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	42,603	10.506	31.686

ตารางที่ 6.25 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังญี่ปุ่น (ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
761210	พลาสติก ครอบป้องกัน และภาชนะที่คล้ายกัน	6,197	21.364	64.431
761290	อื่นๆ (ครอบป้องกัน ครอบป้องกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	2,038	2.792	8.420
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ	26,685	3.396	10.243
รวม		341,909		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปยังญี่ปุ่นมีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ถึงแม้ว่าจะยังมีมูลค่าการค้าที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกของไทยก็ยังอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้าและผลิตภัณฑ์แร่ 6 รายการด้วยกัน คือ

- สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์จากเหล็กและเหล็กกล้า จำนวน 2 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 2 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 รายการ

ตารางที่ 6.26 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังญี่ปุ่น

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721250	เหล็กชุบหรือเคลือบอย่างอื่น	327	2.455	7.403
721510	ท่อนและเส้นเหล็กทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	11	1.036	3.125
740311	แคโทด และส่วนของแคโทด	11,188	1.400	4.221
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	3,249	2.401	7.240
741210	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์	864	1.468	4.428
760200	เศษและของที่ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	7,022	1.425	4.296
รวม		22,661		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปยังญี่ปุ่นด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก นั่นแสดงว่าสินค้าไทยยังไม่สามารถเข้าถึงตลาดนี้ได้มากนัก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ ซึ่งมีจำนวน 52 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดปุ๋ย จำนวน 2 รายการ
- สินค้าหมวดทองคำ จำนวน 1 รายการ
(รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผงไม่ใช่เงินตราหรืออื่นๆในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 29 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 7 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 13 รายการ

ตารางที่ 6.27 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังญี่ปุ่น

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
310100	ปุ๋ยจากสัตว์หรือปุ๋ยจากพืช	130	0.491	1.482
310520	ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุปุ๋ยสามชนิด	92	0.036	0.109
710813	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	46	0.014	0.044
720429	อื่นๆ(เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าเจือ)	723	0.371	1.117
720449	อื่นๆ(เศษที่ได้จากการ ใส ชุผิว แต่งขอบ)	29	0.336	1.012
720521	เม็ดและผง ของเหล็กกล้าเจือ	12	0.007	0.022
720826	เหล็กมีความหนา 3 - 4.75 มม.	433	0.148	0.448
720827	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม. ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน	787	0.172	0.518
720839	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม. เฉพาะที่เอ็มบีพี	35	0.003	0.010
720851	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม.	406	0.071	0.213
720852	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	377	0.495	1.494
720854	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	40	0.346	1.045
720915	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ขึ้นไป	27	0.074	0.223
720916	เหล็กมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	100	0.010	0.030

ตารางที่ 6.27 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังญี่ปุ่น (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
720917	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	244	0.023	0.069
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	155	0.071	0.215
721070	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	32	0.051	0.154
721119	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มดัดไม่ชุบ)	22	0.230	0.695
721220	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	29	0.452	1.362
721240	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	13	0.088	0.265
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	644	0.181	0.545
721499	อื่นๆ (ท่อนและเส้น ที่ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน คึงร้อน)	24	0.064	0.192
721550	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ	28	0.276	0.834
721650	มูม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ อย่างอื่น	12	0.105	0.315
721710	ลวด ไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	114	0.172	0.519
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	227	0.133	0.403
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	194	0.973	2.934
721935	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	29	0.169	0.509
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	101	0.369	1.113
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	150	0.517	1.560
722230	ท่อนและเส้นอื่นๆ มูม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ	30	0.131	0.394
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	376	0.225	0.677
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	155	0.599	1.807
740819	อื่นๆ (ลวดทองแดง)	126	0.275	0.828
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	38	0.208	0.626
741011	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ไม่รองรับด้านหลัง	252	0.231	0.698
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	1,572	0.748	2.255
741819	อื่นๆ (ของสำหรับขัด ขัดถู เครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง)	34	0.633	1.910
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	181	0.110	0.331
760120	อะลูมิเนียมเจือ	2,526	0.045	0.137
760410	ท่อน เส้นและ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	13	0.189	0.569

ตารางที่ 6.27 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังญี่ปุ่น (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760421	โพรไฟล์กลวง	105	0.415	1.253
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	427	0.213	0.643
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	304	0.201	0.606
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	32	0.005	0.014
760691	อื่นๆ แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	37	0.126	0.380
760711	พอลิอะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	35	0.055	0.165
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	159	0.483	1.455
761300	ภาชนะอะลูมิเนียม สำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว	82	0.238	0.716
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	230	0.042	0.125
761610	ตะปู ตะปูไม่มีหัว ตะปูสองขา สลักเกลียว และของที่คล้ายกัน	196	0.626	1.888
761691	ของที่มีลักษณะแบบผ้า ตาข่ายและ รั้ว ทำด้วยลวดอะลูมิเนียม	14	0.598	1.804
รวม		12,279		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.5.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากญี่ปุ่นทั้งสิ้น 240 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 79 รายการ มูลค่าถึง 2.6 พันล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่ม Question Marks จำนวน 81 รายการ มูลค่า 538.4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 80 รายการ มูลค่า 188.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.28-6.30 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ญี่ปุ่นส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ นั่นแสดงว่าสินค้านี้เป็นสิ่งที่ต้องการของไทยอย่างมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าสินค้านี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทยจากญี่ปุ่นซึ่งอยู่ในระดับสูงหรืออีกนัยหนึ่งคือ ญี่ปุ่นมีศักยภาพในการส่งออกสินค้าในกลุ่มนี้มีถึง 79 รายการ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- สินค้าหมวดของคลอไรด์ จำนวน 6 รายการ
- สินค้าหมวดปุ๋ย จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 48 รายการ
ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับสินค้าในกลุ่มอื่นๆ โดยเฉพาะ พิกัด 720827 720838 และ 720839 ซึ่งมีมูลค่าการนำเข้ามากกว่า 200 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในแต่ละรายการสินค้า
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 14 รายการ
โดยมีพิกัด 740911 ที่มีการนำเข้ามากที่สุด
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 รายการ
โดยมีพิกัด 760612 และ 760711 มีการนำเข้ามากที่สุด

ตารางที่ 6.28 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากญี่ปุ่น

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
282720	แคลเซียมคลอไรด์	388	4.043	15.258
282731	คลอไรด์ของแมกนีเซียม	296	3.596	13.572
282732	คลอไรด์ของอะลูมิเนียม	335	5.622	21.216
283610	แอมโมเนียมคาร์บอเนตชนิดที่ใช้ในทางการค้า	121	4.380	16.530
283630	โซเดียมไฮโดรเจนคาร์บอเนต (โซเดียมไบคาร์บอเนต)	301	3.614	13.638
283699	อื่นๆ (คาร์บอเนต เพอร์ออกไซด์คาร์บอเนต)	1,632	4.357	16.443
310250	โซเดียมไนเตรด	636	12.521	47.251
720110	เหล็กกล้าที่ไม่เจือที่มีฟอสฟอรัสร้อยละ 0.5 หรือน้อยกว่า	3,384	10.286	38.816
720211	สารเจือเหล็กมีคาร์บอนมากกว่าร้อยละ 2 โดยน้ำหนัก	1,088	25.158	94.939
720229	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	824	3.547	13.385
720241	สารเจือเหล็กมีคาร์บอนมากกว่าร้อยละ 4 โดยน้ำหนัก	28	5.338	20.144
720270	เฟอร์โรโมลิบดีนัม	973	9.472	35.746
720292	เฟอร์โรวาเนเดียม	719	6.459	24.373
720293	เฟอร์โรไนโอเบียม	53	17.128	64.634
720825	เหล็กที่มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	42,416	18.505	69.832
720826	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 3 -4.75 มม.	179,438	17.597	66.406

ตารางที่ 6.28 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากญี่ปุ่น

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ ^๑	RCA	Mkt.
720827	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	211,541	13.523	51.032
720837	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	36,791	7.561	28.531
720838	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	250,350	6.644	25.074
720839	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม. เฉพาะที่เอ็ทบีพี	279,184	5.542	20.914
720915	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ขึ้นไป	3,016	6.463	24.389
720917	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	113,608	3.477	13.121
720918	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	192,633	4.273	16.127
720990	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป จากการรีดเย็น)	177	10.709	40.411
721049	อื่นๆ (ชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีอื่น)	492,487	8.235	31.076
721069	อื่นๆ (ชุบหรือเคลือบด้วยอะลูมิเนียม)	13,825	6.088	22.974
721070	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	42,883	7.140	26.942
721119	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้าง < 100 มม.)	2,782	4.523	17.069
721129	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้าง < 100 มม. นำเข้าก่อน 1/1/49 และ 1/1/50)	4,869	4.309	16.260
721260	เหล็กหุ้มดีด	3,876	4.964	18.733
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	63,475	4.005	15.112
721399	อื่นๆ (ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วน)	18,747	7.795	29.418
721410	ท่อนและเส้นเหล็กตี	36	3.278	12.371
721430	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	3,450	6.026	22.741
721499	อื่นๆ (ท่อนและเส้น ที่ไม่ได้ทำมากไปกว่าดี รีดร้อน ดึงร้อน)	86,022	11.820	44.604
721550	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ	6,056	5.216	19.684
721590	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	1,884	5.224	19.713
721899	อื่นๆ (เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่เป็นอินกอต)	156	5.922	22.350
721933	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	38,533	3.654	13.789
722211	ท่อนและเส้นอย่างอื่น มีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	25,795	16.407	61.915
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	39,609	8.521	32.156
722230	ท่อนและเส้นอื่นๆ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ	8,746	15.603	58.880

ตารางที่ 6.28 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากญี่ปุ่น(ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
722240	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	3,031	3.303	12.463
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	18,474	4.137	15.611
722550	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	44,793	3.115	11.755
722592	แผ่นรีดหุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีอื่น	28,765	4.712	17.782
722599	อื่นๆ (แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือ กว้าง 600 มม.ขึ้นไป)	11,896	3.205	12.093
722619	อื่นๆ (ทำด้วยเหล็กกล้าซิลิคอนอัลเลเกทริก)	2,440	3.353	12.653
722699	อื่นๆ (แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	14,407	10.179	38.413
722790	อื่นๆ (ท่อนและเส้นจากการรีดร้อนขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ)	46,186	5.126	19.343
722820	ท่อนและเส้น ทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคแมงกานีส	128	3.118	11.765
722830	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อน	70,642	5.766	21.760
722840	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่าการตี	8,262	4.538	17.126
722850	ท่อนและเส้นอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	13,793	5.663	21.370
722870	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	305	7.697	29.048
740321	โลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก(ทองเหลือง)	1,955	6.952	26.235
740322	โลหะเจือที่มีทองแดงและดีบุกเป็นหลัก(ทองบรอนซ์)	11,345	6.999	26.410
740500	มาสเตอร์แอลลอยของทองแดง	398	4.661	17.587
740610	ผงที่มีโครงสร้างแบบน็อนลามลลา	3,804	3.608	13.614
740721	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	16,553	6.714	25.337
740729	อื่นๆ (ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง)	1,513	3.052	11.518
740911	ทองแดงเป็นม้วน	42,541	4.292	16.195
740921	ทองเหลืองเป็นม้วน	18,092	5.205	19.644
740940	คิวโปรนิกเกิล และ เงินนิกเกิล	9,657	4.236	15.985
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	1,365	5.049	19.054
741210	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์	1,094	5.075	19.153
741300	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง	781	3.396	12.816
741490	อื่นๆ (ของที่มีลักษณะแบบผ้า ตะแกรง และตาข่าย)	174	8.667	32.707
741819	อื่นๆ (ของสำหรับขัด ขัดถู เครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง)	40	4.530	17.094

ตารางที่ 6.28 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากญี่ปุ่น (ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	18,032	18.429	69.546
760120	อะลูมิเนียมเจือ	5,629	3.169	11.958
760310	ผงที่มีโครงสร้างแบบน็อนลามเมลตา	429	6.099	23.015
760410	ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	3,362	4.536	17.116
760421	โพรไฟล์กลวง	1,220	7.344	27.715
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	6,462	6.332	23.896
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	64,621	4.481	16.910
760711	ฟอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	43,435	4.967	18.745
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	5,588	5.964	22.506
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	1,695	3.201	12.079
รวม		2,696,070		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปรศน์) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ญี่ปุ่นส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆที่ส่งออกมายังไทย แต่อยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ ถึงแม้ว่าการส่งออกมายังไทยอาจจะไม่สูงมากนักแต่ก็ยังมีโอกาสที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆและเข้ามาขยายตลาดในไทยได้ ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้า 81 รายการซึ่งประกอบด้วย

- สินค้าหมวดสารแร่ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น จำนวน 2 รายการ ได้แก่ โปแตซ (พิกัด 253010)และ(พิกัด 203090)
- สินค้าหมวดของคลอไรด์ จำนวน 8 รายการ
- สินค้าหมวดปุ๋ย จำนวน 1 รายการ
- สินค้าหมวดทองคำ จำนวน 1 รายการ (รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผงไม่ใช่เงินตราหรืออื่นๆ ในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 42 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดง จำนวน 19 รายการ

- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 8 รายการ

ตารางที่ 6.29 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากญี่ปุ่น

Question Marks (หรือ กลุ่มปรตณี)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
253010	เวอร์มิคิวไลต์ เพอร์ไลต์และคลอไรต์ ชนิดอันเอกซเพนเค็ด	93	1.956	7.381
253090	แร่โปแตช	882	2.944	11.111
282710	แอมโมเนียมคลอไรด์	186	1.894	7.148
282733	คลอไรด์ของเหล็ก	33	2.277	8.594
282735	คลอไรด์ของนิกเกิล	84	1.534	5.789
282739	อื่นๆ (คลอไรด์อื่นๆ)	565	1.681	6.342
282760	ไอโอไดด์และไอโอไดด์ออกไซด์	564	1.407	5.308
283620	ไซโตเดียมคาร์บอเนต	95	2.400	9.056
283640	โปแตสเซียมคาร์บอเนต	36	1.105	4.171
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	2,695	2.404	9.073
310221	แอมโมเนียมซัลเฟต	4,075	1.635	6.168
710812	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป	22,781	2.051	7.739
720221	สารเจือเหล็กมีซิลิกอนมากกว่าร้อยละ 55 โดยน้ำหนัก	274	2.353	8.879
720249	อื่นๆของเฟอร์โรโครเมียม	627	1.740	6.565
720299	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	776	1.856	7.003
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	219	1.237	4.668
720521	เม็ดและผง ของเหล็กกล้าเจือ	1,765	1.084	4.092
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	3,790	2.818	10.636
720854	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 3 มม.	210	1.010	3.810
720916	เหล็กมีความหนาแน่น 1 มม. ถึง 3 มม.	23,289	2.959	11.168
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	75,468	1.791	6.757
721061	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	3,862	2.380	8.981
721114	เหล็กอื่นๆ มีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	1,902	1.888	7.125
721123	เหล็กมีคาร์บอนน้อยกว่าร้อยละ 0.25 โดยน้ำหนัก	5,374	1.459	5.508
721190	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มฉนวนไม่ชุบ)	149	2.174	8.205
721220	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	2,390	2.368	8.937

ตารางที่ 6.29 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากญี่ปุ่น (ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มประศนี)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
721230	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีอื่น	675	1.451	5.476
721240	เหล็กทาสี ทาวาร์นิช หรือเคลือบด้วยพลาสติก	3,002	2.881	10.871
721320	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	5,271	1.301	4.910
721491	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า	4,735	2.804	10.581
721510	ท่อนและเส้นเหล็กทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	1,034	1.043	3.937
721669	อื่นๆ (มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ)	43	1.468	5.541
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	6,455	1.795	6.775
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	585	2.158	8.143
721730	ชุบหรือเคลือบด้วยโลหะสามัญอื่นๆ	3,574	2.780	10.491
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	524	1.855	7.001
721912	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	4,117	2.019	7.620
721913	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.(รีดร้อนม้วน)	23,820	1.205	4.546
721923	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.นำเข้าตั้งแต่ 1/1/51	855	2.002	7.555
721932	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	825	1.009	3.806
721934	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	32,116	2.121	8.004
721935	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	7,165	1.901	7.172
722011	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	266	2.138	8.068
722012	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 4.75 มม.	1,165	2.822	10.648
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	41,422	2.945	11.113
722100	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนไม่เป็นระเบียบ	20,745	2.237	8.444
722219	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอย่างอื่น)	1,181	1.934	7.297
722410	อินกอตและลักษณะขั้นปฐมอื่นๆ	910	1.050	3.964
722519	อื่นๆ (ทำด้วยเหล็กกล้าซิลิคอนอเล็กทริก)	31,919	1.925	7.265
722530	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน เป็นม้วน	22,618	1.542	5.819
722591	แผ่นรีดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	27,032	1.557	5.876

ตารางที่ 6.29 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากญี่ปุ่น(ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
722691	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน	4,704	2.277	8.594
722720	ท่อนและเส้นทำด้วยเหล็กกล้าซิลิโคแมงกานีส	1,686	1.168	4.408
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	11,438	2.127	8.028
740200	ทองแดงไม่บริสุทธิ์	2,358	1.296	4.891
740722	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นหลัก	66	1.399	5.280
740811	ลวดทองแดง ที่มีขนาดภาคตัดขวางใหญ่ที่สุดเกิน 6 มม.	3,434	1.060	3.999
740819	อื่นๆ (ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์)	4,115	2.020	7.623
740829	อื่นๆ (ทำด้วยทองแดงเจือ)	1,748	2.706	10.213
740919	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	1,549	1.188	4.481
740929	อื่นๆ (ทำด้วยโลหะเจือทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก)	1,632	2.105	7.944
740931	ทองบรอนซ์เป็นม้วน	6,822	1.554	5.864
740939	อื่นๆ (ทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและดีบุกเป็นหลัก)	401	1.158	4.370
740990	แผ่นทำด้วยทองแดงเจืออื่นๆ	4,744	1.372	5.176
741011	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ไม่รองรับด้านหลัง	6,525	1.014	3.828
741012	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงเจือ ไม่รองรับด้านหลัง	9,035	1.812	6.840
741021	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	38,390	2.307	8.705
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	2,112	2.769	10.449
741122	หลอดหรือท่อ ทำด้วยคิวโปรนิกเกิล และเงินนิกเกิล	1,399	1.519	5.731
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	4,489	2.180	8.227
741510	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขาและของที่คล้ายกัน	52	1.680	6.341
741529	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	265	2.909	10.978
760519	อื่นๆ (ลวดอะลูมิเนียม)	660	1.256	4.738
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	12,141	2.186	8.248
760720	พอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	3,603	2.174	8.205
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	3,895	1.912	7.215
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	824	2.931	11.059
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	495	1.356	5.116

ตารางที่ 6.29 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากญี่ปุ่น(ต่อ)

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนั)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	1,535	2.022	7.630
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมและ อื่นๆ	14,084	1.524	5.752
รวม		538,439		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศญี่ปุ่นส่งออกมายังไทย ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ โดยสินค้าบางรายการมีมูลค่าการนำเข้าเป็นหมื่นล้านแต่ก็มีจำนวนหลายรายการที่ไทยนำเข้าเพียงเล็กน้อย ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 80 รายการ ได้แก่

- สินค้าหมวดของคลอไรด์ จำนวน 4 รายการ
- สินค้าหมวดปุ๋ย จำนวน 4 รายการ
- สินค้าหมวดทองคำ จำนวน 1 รายการ
(รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผงไม่ใช่เงินตราและอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป
- สินค้าหมวดเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก จำนวน 45 รายการ
- สินค้าหมวดทองแดงและผลิตภัณฑ์จากทองแดงจำนวน 16 รายการ
- สินค้าหมวดอะลูมิเนียมและผลิตภัณฑ์ จำนวน 10 รายการ

ตารางที่ 6.30 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากญี่ปุ่น

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
282736	คลอไรด์ของสังกะสี	15	0.308	1.161
282759	อื่นๆ (โบรไมด์และโบรไมด์ออกไซด์)	19	0.401	1.514
282810	แคลเซียมไฮโปคลอไรด์ชนิดที่ใช้ในทางการค้า	284	0.411	1.552
282890	อื่นๆ (ไฮโปคลอไรด์ แคลเซียมไฮโปคลอไรด์)	32	0.134	0.505
310210	ปุ๋ยยูเรีย	25	0.172	0.648
310230	แอมโมเนียมไนเตรตจะเป็นสารละลายในน้ำหรือไม่ก็ตาม	13	0.590	2.226
310290	อื่นๆ (รวมถึงของผสมที่ไม่ได้ระบุไว้ตามประเภทย่อย)	11	0.522	1.971
310590	อื่นๆ (ปุ๋ยเคมีอื่นๆ ที่มีไนโตรเจนและฟอสฟอรัส)	17	0.268	1.013
710813	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	25,077	0.594	2.243
720219	อื่นๆ (สารเจือเหล็ก)	427	0.944	3.564
720421	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	72	0.008	0.030
720429	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าเจือ)	21	0.021	0.080
720441	เศษที่ได้จากการกลึง ไซ แต่งขอบ ตอก พิมพ์ จะมัดหรือห่อ	2,084	0.841	3.175
720449	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	4,835	0.070	0.266
720450	อินกอตที่หลอมจากของที่ใช้ไม่ได้	11	0.024	0.089
720711	เหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และสี่เหลี่ยมจัตุรัส	3,513	0.393	1.483
720810	เหล็กเป็นม้วน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อนมีลวดลาย	176	0.416	1.570
720836	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม. (เป็นม้วน ไม่มากไปกว่ารีดร้อน)	326	0.197	0.745
720851	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม.	53,121	0.786	2.967
720852	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	6,078	0.696	2.628
720853	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	257	0.799	3.014
720925	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ขึ้นไป	67	0.626	2.362
720926	เหล็กมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	130	0.279	1.055
720927	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	21	0.025	0.096
721011	เหล็กที่มีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ขึ้นไป	41	0.217	0.819
721012	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	13,923	0.880	3.319
721020	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยตะกั่ว รวมถึงเทอร์นเพลต	21	0.511	1.928

ตารางที่ 6.30 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากญี่ปุ่น(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721050	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโครเมียมออกไซด์ หรือด้วยโครเมียม	1,369	0.180	0.681
721090	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไปหุ้มติด ชุบ)	3,209	0.787	2.969
721210	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยดีบุก	71	0.171	0.647
721250	เหล็กชุบหรือเคลือบอย่างอื่น	1,366	0.229	0.863
721610	เหล็กหน้าตัดรูป U I หรือ H หน้าตัดรูป L หรือ T	18	0.065	0.244
721621	เหล็กหน้าตัดรูป L	407	0.211	0.798
721631	เหล็กหน้าตัดรูป U	43	0.034	0.129
721633	เหล็กหน้าตัดรูป H	2,140	0.762	2.877
721640	เหล็กหน้าตัดรูป L หรือ T มีความสูงตั้งแต่ 80 มม.ขึ้นไป	255	0.028	0.108
721650	มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ อย่างอื่น	1,149	0.990	3.737
721699	อื่นๆ (มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ)	34	0.841	3.175
721911	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.(รีดร้อนไม่ทำมากไปกว่ารีดร้อน)	107	0.463	1.746
721914	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.นำเข้าตั้งแต่ 1/1/51	553	0.536	2.022
721921	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	739	0.283	1.067
721922	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	483	0.238	0.899
721924	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	76	0.648	2.446
721931	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม.ขึ้นไป	178	0.680	2.564
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป)	3,208	0.839	3.167
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	2,087	0.899	3.394
722511	เหล็กกล้าซิลิกอนอิเล็กทริกกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป	10,955	0.544	2.052
722540	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ไม่เป็นม้วน	3,752	0.395	1.490
722611	เหล็กกล้าซิลิกอนอิเล็กทริกกว้างน้อยกว่า 600 มม.	1,780	0.492	1.855
722620	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดเหล็กกล้ารอบสูง มีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.	66	0.316	1.194

ตารางที่ 6.30 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากญี่ปุ่น(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
722692	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	1,104	0.199	0.752
722693	แผ่นรีดหุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	15	0.331	1.249
722810	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	708	0.548	2.069
722860	ท่อนและเส้นอื่นๆ	240	0.875	3.300
740311	แคโทด และส่วนของแคโทด	9,352	0.313	1.181
740313	บิลเล็ต	841	0.534	2.016
740319	อื่นๆ (ทองแดงบริสุทธิ์ และทองแดงเจือ ที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป)	80	0.028	0.106
740329	ทองแดงเจืออื่นๆ	100	0.058	0.220
740400	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง	819	0.052	0.195
740620	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	63	0.308	1.161
740710	ท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	1,270	0.545	2.056
740821	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	2,179	0.777	2.931
740822	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นหลัก	181	0.577	2.178
741022	ฟอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงเจือ รองรับด้านหลัง	442	0.249	0.939
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	4,868	0.624	2.353
741521	แหวนรอง (รวมถึงแหวนสปริง)	24	0.612	2.308
741539	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	99	0.446	1.684
741600	สปริงทองแดง	155	0.588	2.217
741991	ของอื่นๆ ที่ได้จากการหล่อ "หล่อแบบ" ตอกพิมพ์หรือตี	16	0.078	0.294
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	3,114	0.623	2.352
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	236	0.086	0.325
760320	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	35	0.455	1.716
760521	ลวดอะลูมิเนียมเจือมี ภาคตัดขวางส่วนใหญ่สุดเกิน 7 มม.	72	0.401	1.512
760529	อื่นๆ (ลวดอะลูมิเนียม)	156	0.521	1.966

ตารางที่ 6.30 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากญี่ปุ่น(ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ(เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า, จตุรัส)	2,799	0.576	2.174
760691	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	4,507	0.921	3.477
760719	อื่นๆ (พอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	9,815	0.781	2.946
761410	ลวดเกลียว เกลบิต และของที่คล้ายกัน ที่มีแกนทำด้วยเหล็กกล้า	29	0.137	0.518
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	79	0.559	2.109
761610	ตะปู ตะปูไม่มีหัว ตะปูสองขา สลักเกลียว และของที่คล้ายกัน	284	0.920	3.474
รวม		188,344		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

กล่าวโดยสรุปแล้วการค้าระหว่างไทยกับญี่ปุ่นซึ่งที่ผ่านมาไทยเป็นฝ่ายเสียเปรียบดุลการค้าในสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์ ซึ่งการค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จะอยู่ใน 6 หมวดด้วยกัน แต่ที่สำคัญที่สุดคือสินค้าในหมวดของเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็ก ซึ่งเป็นสินค้าขั้นกลางสำหรับอุตสาหกรรมต่างๆของไทย ดังนั้นการเปิดเสรี FTA ระหว่างไทยกับญี่ปุ่นซึ่งทำให้สินค้าในหมวดนี้มีอัตราภาษีนำเข้าลดลงจึงเป็นประโยชน์ต่ออุตสาหกรรมที่ใช้เหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าขั้นสุดท้าย แต่ในขณะเดียวกันก็จะส่งผลกระทบต่ออุตสาหกรรมการผลิตเหล็กในประเทศไทยด้วยเพราะจะทำให้การแข่งขันในตลาดสูงขึ้นและถ้าอุตสาหกรรมเหล็กของไทยยังไม่เข้มแข็งพอ อาจส่งผลให้อุตสาหกรรมเหล็กของไทยไม่สามารถแข่งขันกับสินค้านำเข้าได้

6.6 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับบาหลีเรน

6.6.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังบาหลีเรนทั้งสิ้น 14 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 3 รายการมีมูลค่าเพียง 3.1 แสนเหรียญสหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 10 รายการมูลค่า 2.3 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 1 รายการมูลค่า 1.4 หมื่นเหรียญสหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.31-6.33 ซึ่งมีรายละเอียดต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ส่งออกไปยังบาหลีเรน และสินค้าไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ จึงถือว่าสินค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังบาหลีเรนอยู่ในระดับสูง ซึ่งประกอบด้วยผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม. (พิกัด 721190) ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือชนิดไม่เป็นมัน (พิกัด 722540) และโพรไฟล์ที่ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 740710) จะเห็นได้ว่าค่าดัชนี RCA ของสินค้ากลุ่มนี้อยู่ในระดับที่สูงมาก ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงเป็นสินค้าที่มีแนวโน้มที่ไทยจะสามารถขยายการส่งออกได้อีกมากในอนาคต โดยเฉพาะผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือชนิดไม่เป็นมัน (พิกัด 722540) ซึ่งไทยเป็นประเทศผู้ส่งออกรายเดียวในตลาดนี้

ตารางที่ 6.31 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังบาหลีเรน

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721190	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	44	66.280	38.596
722540	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ไม่เป็นมัน	143	171.725	100.000
740710	ท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	126	64.206	37.389
รวม		313		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนีย์) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปยังบพาร์เรนมีส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย ถึงแม้ว่าจะยังมีมูลค่าการค้าที่ไม่สูงมากนักเมื่อเทียบกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ แต่อย่างไรก็ตามการส่งออกของไทยก็ยังอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆอยู่ สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไปทั้งชนิดเป็นม้วนและไม่เป็นม้วน (พิกัด 720810 และ 720840) เหล็กและเหล็กกล้าไม่เจือ เหล็กหรือเหล็กกล้าหน้าตัดรูป I และ H (พิกัด 721632 และ 721633) ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือที่ไม่ได้ชุบหรือเคลือบ (พิกัด 721710) หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 741110) ภาชนะที่สำหรับบรรจุที่ทำด้วยอะลูมิเนียม และของใช้ที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761290 และ 761519) เป็นที่น่าสังเกตว่าสินค้าส่งออกของไทยในกลุ่มนี้ยังอยู่ในฐานะที่ได้เปรียบในการแข่งขัน และในบางรายการมีค่าดัชนี RCA อยู่ในระดับที่สูงนั้นแสดงว่าสินค้าในกลุ่มนี้ยังมีโอกาสที่จะขยายการส่งออกไปยังตลาดนี้ได้อีกหากมีการปรับกลยุทธ์ทางการค้าเพิ่มขึ้น

ตารางที่ 6.32 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังบพาร์เรน

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนีย์)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
720810	เหล็กเป็นม้วน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อนมีลวดลาย	39	1.145	0.667
720840	เหล็กไม่เป็นม้วน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน มีลวดลาย	25	5.166	3.008
721510	ท่อนและเส้นเหล็กทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	13	3.327	1.937
721590	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	72	8.388	4.885
721632	เหล็กหน้าตัดรูป I	14	4.270	2.487
721633	เหล็กหน้าตัดรูป H	30	4.958	2.887
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	624	13.525	7.876
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	685	28.021	16.317
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หนีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	848	15.668	9.124
761519	อื่นๆ (ของใช้บ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	20	5.973	3.478
รวม		2,370		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศไทยส่งออกไปบพาร์เรนด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก นั่นแสดงว่าสินค้าไทยยังไม่สามารถเข้าถึงตลาดนี้ได้มากนัก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ ซึ่งมีเพียงรายการเดียวเท่านั้นคือท่อนและเส้นอื่นๆ ที่ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือซึ่งได้จากการตี (พิกัด 721410)

ตารางที่ 6.33 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังบพาร์เรน

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ ¹	RCA	Mkt.
721410	ท่อนและเส้นเหล็กตี	14	0.067	0.039
	รวม	14		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.6.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากบพาร์เรนทั้งสิ้น 4 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 3 รายการมูลค่า 79.7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และกลุ่ม Question Marks จำนวน 1 รายการ 2.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.34-6.35 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่บพาร์เรนส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ นั่นแสดงว่าสินค้าในกลุ่มนี้เป็นที่ต้องการของไทยอย่างมาก จึงอาจกล่าวได้ว่าสินค้านี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทยจากบพาร์เรนซึ่งอยู่ในระดับสูง อันประกอบด้วยปยูเรีย (พิกัด 310210) อะลูมิเนียมไม่เจือ (พิกัด 760110) และท่อน เส้น และโพรไฟล์ ที่ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ (พิกัด 760429) สินค้าเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะเติบโตอยู่มาก ซึ่งหากมีการเจรจาเปิดการค้าเสรีเพื่อลดภาษีในสินค้านี้ดังกล่าว โอกาสที่บพาร์เรนจะขยายการส่งออกมายังไทยก็ยังมีมากตามไปด้วย

ตารางที่ 6.34 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากบาหลีเรน

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
310210	ปุ๋ยยูเรีย	14,256	12.698	10.872
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	14,333	11.628	9.956
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	51,077	11.890	10.180
รวม		79,666		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่บาหลีเรนส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ส่งออกมายังไทย แต่อยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้านั้นๆ อยู่ นั่นแสดงว่าปัจจุบันการส่งออกของบาหลีเรนมายังไทยอาจจะไม่สูงมากนักแต่ก็ยังมีโอกาสที่จะแข่งขันกับประเทศคู่แข่งรายอื่นๆ และเข้ามาขยายตลาดในไทยได้ ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง อันประกอบด้วยสินค้าเพียงรายการเดียวคือท่อน เส้นและโพรไฟล์ ที่ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ (พิกัด 760410) ซึ่งการเจรจาทางการค้าจึงอาจเป็นหนทางหนึ่งที่จะช่วยให้เกิดการขยายตัวทางค้าระหว่างประเทศทั้งสองขึ้นได้เช่นกัน

ตารางที่ 6.35 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยจากบาหลีเรน

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760410	ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	2,902	2.735	2.342
รวม		2,902		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.7 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับเปรู

6.7.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ไปยังเปรูไม่สูงมากนัก เพียง 3 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS, กลุ่ม Question Marks และกลุ่ม DOGS อย่างละ 1 รายการ ซึ่งสินค้าในแต่ละกลุ่มคือแคลเซียมคาร์บอเนต (พิกัด 283650) ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม มีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 1 มม. (พิกัด 721934) และสิ่งของอื่นๆ ที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761699) ตามลำดับ ดังตารางที่ 6.36-6.38 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.36 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังเปรู

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	98	24.502	12.895
รวม		98		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

ตารางที่ 6.37 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังเปรู

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศนา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721934	เหล็กแผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	37	1.862	0.980
รวม		37		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

ตารางที่ 6.38 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังเปรู

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
761699	อื่นๆ (ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ)	14	0.963	0.507
รวม		14		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.7.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากเปรูทั้งสิ้น 2 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่ม STARS และกลุ่ม DOGS อย่างละ 1 รายการอันได้แก่ สินค้าทองแดงจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ (พิกัด 740400) และทองแดงบริสุทธิ์พวกแคโทด และ ส่วนของแคโทด (พิกัด 740311) ตามลำดับ ดังตารางที่ 6.39-6.40 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6.39 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากเปรู

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
740400	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง	180	39.014	5.639
รวม		180		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

ตารางที่ 6.40 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากเปรู

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
740311	แคโทด และส่วนของแคโทด	988	0.393	0.057
รวม		988		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

จะเห็นได้ว่าการค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของทั้งสองประเทศนั้นยังน้อยอยู่มาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากปัจจัยหลายๆด้านทั้งทางด้านระยะทาง ต้นทุนค่าขนส่ง การเข้าถึงตลาด ข้อจำกัดของทรัพยากร รวมถึงความต้องการสินค้าของทั้งสองประเทศที่ยังไม่สอดคล้องกันเท่าที่ควร อย่างไรก็ตามทั้งสินค้าส่งออกและนำเข้าของไทยในกลุ่ม STARS มีระดับค่าดัชนีที่สูงมาก อันสะท้อนให้เห็นถึงศักยภาพในการแข่งขันทางการค้า และโอกาสในการขยายตัวทางการค้าระหว่างประเทศทั้งสองได้ในอนาคต

6.8 การค้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยกับสหรัฐอเมริกา

6.8.1 กลุ่มสินค้าส่งออกของไทย

การส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ของประเทศไทยไปยังสหรัฐอเมริกานั้น มีมูลค่าโดยเฉลี่ยอยู่ที่ 5,713 พันเหรียญสหรัฐฯ และมีเพียง 59 รายการเท่านั้น ซึ่งสามารถจำแนกออกเป็น 3 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 14 รายการมูลค่า 296.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่ม Question Marks จำนวน 6 รายการมูลค่า 11.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 39 รายการมูลค่า 29.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.41-6.43 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยมีส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา อีกทั้งยังมีภาวะการแข่งขันอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ จึงถือว่าสินค้ากลุ่มนี้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการส่งออกของไทยไปยังสหรัฐอเมริกาอยู่ในระดับสูง และมีโอกาสในการขยายส่วนแบ่งตลาดได้อีกในอนาคต ซึ่งสินค้าในกลุ่มนี้ประกอบด้วยสินค้าในหมวดต่างๆ ดังนี้

- *สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์* 7 รายการ
โดยมีสินค้าผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป และมีความหนาเกิน 10 มม. ได้จากการรีดร้อน ไม่หุ้มติด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ และไม่เป็นม้วน (พิกัด 720851) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดของหมวดนี้ กล่าวคือมีมูลค่าส่งออก 61,202 พันเหรียญสหรัฐฯ รองลงมาคือสินค้าเหล็กชนิด ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือที่ได้จากการรีดร้อนมีลักษณะ เป็นม้วนซึ่งมีความหนาน้อยกว่า 3 มม. และมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไป (พิกัด 720827) ซึ่งมีมูลค่าส่งออก 14,770 พันเหรียญสหรัฐฯ สำหรับสินค้าพิกัด 720851 นอกจากจะเป็นสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดของหมวดนี้แล้วยังเป็นสินค้าที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดในหมวดนี้ อีกด้วย
- *สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ* 6 รายการ
โดยมีสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุดในหมวดนี้ 2 อันดับแรกคือสิ่งของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง (พิกัด 741999) และอุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อที่ทำด้วยทองแดงเจือ (พิกัด 741220) ตามลำดับ

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม** I รายการ
 แม้จะมีเพียงรายการเดียว แต่สินค้านี้ถือเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทย เนื่องจากมีสินค้าที่มีทั้งมูลค่าส่งออก ค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดที่เป็นอันดับหนึ่งของสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ทั้งหมดที่ไทยส่งออกไปสหรัฐอเมริกา นั่นคือสินค้าจำพวกของใช้ที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761519) โดยมีมูลค่าส่งออก 162,615 พันเหรียญสหรัฐ

ตารางที่ 6.41 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

STARS (หรือ กลุ่มดาว)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐ	RCA	Mkt.
720827	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	14,770	4.847	5.885
720840	เหล็กไม่เป็นมันวาม ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน มีลวดลาย	2,707	9.099	11.048
720851	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม.	61,202	16.360	19.865
720852	เหล็กมีความหนาดั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	4,947	3.905	4.742
720915	เหล็กมีความหนาดั้งแต่ 3 มม. ขึ้นไป	435	12.091	14.681
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	3,730	4.123	5.006
721935	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	1,928	2.968	3.604
741121	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองเหลือง	5,957	4.934	5.991
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	11,192	4.220	5.124
741819	อื่นๆ (ของสำหรับขัด ขัดถู เครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง)	3,913	4.019	4.880
741820	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของของดังกล่าว	4,341	3.491	4.239
741991	ของอื่นๆ ที่ได้จากการหล่อ "หล่อแบบ" ตอกพิมพ์หรือตี	1,832	2.777	3.371
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	16,610	4.073	4.945
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	162,615	17.627	21.403
รวม		296,179		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกมายังสหรัฐอเมริกา แล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆ ที่ไทยส่งออก แต่อย่างไรก็ตามภาวะการแข่งขันในตลาดนี้ยังถือว่าอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกอยู่ ดังนั้นสินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับปานกลาง โดยสินค้าในกลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 1,908 พันเหรียญสหรัฐฯ อันประกอบด้วยสินค้า 6 รายการกล่าวคือสินค้านวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์และสินค้านวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ ซึ่งทั้งสองหมวดนี้มีสินค้านำส่งออกหมวดละ 3 รายการ โดยสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดในแต่ละหมวดคือสินค้านวดเหล็กแผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ไม่หุ้มดัด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ มีลักษณะเป็นม้วนที่ได้จากการรีดร้อน และมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ขึ้นไป แต่ไม่เกิน 10 มม. (พิกัด 720837) และสินค้านำพวกสิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้างที่ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761010) ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าสินค้าในกลุ่มนี้มีค่าดัชนีที่ใกล้ 1 ซึ่งแม้จะมีความได้เปรียบในการแข่งขัน แต่ก็ไม่สูงมากนักและมีโอกาสที่จะสูญเสียความได้เปรียบในการแข่งขันได้ จึงเป็นกลุ่มที่พึงระวังเพื่อรักษาตลาดนี้ต่อไป

ตารางที่ 6.42 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม Question Marks ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

Question Marks (หรือ กลุ่มปริศน)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
720836	เหล็กมีความหนาเกิน 10 มม.	730	1.023	1.242
720837	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	3,225	1.034	1.256
721691	มูม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ขึ้นรูปขณะเย็น	164	1.447	1.758
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	4,638	1.436	1.744
761210	คาสก์ ตรีม กระจ้ออง หีบ และภาชนะที่	451	1.180	1.433
761290	อื่นๆ (กระจ้ออง และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	2,240	1.046	1.271
รวม		11,448		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

3) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ ด้วยมูลค่าส่งออกเฉลี่ยอยู่ที่ 755 พันเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 39 รายการ จาก 5 หมวดสินค้าได้แก่สินค้านวดผลิตภัณฑ์เคมี 1 รายการ หมวด

โลหะทองคำ 1 รายการ หมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์ 20 รายการ หมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ 8 รายการ และหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม 9 รายการ ซึ่งสินค้าที่มีมูลค่าส่งออกสูงสุดในแต่ละหมวดคือสินค้าเคลือบคาร์บอนเนต (พิกัด 283650) สินค้าจำพวกทองคำที่ลักษณะกึ่งสำเร็จรูป (พิกัด 710813) ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีลักษณะเป็นม้วน ซึ่งได้จากการรีดเย็น ที่มีความหนาเกิน 1 มม. แต่ไม่น้อยกว่า 3 มม. (พิกัด 720916) สินค้าจำพวกท่อนเส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ (พิกัด 740710) และสิ่งของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761699) ตามลำดับ

ตารางที่ 6.43 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
283650	เคลือบคาร์บอนเนต	23	0.134	0.163
710813	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	162	0.159	0.193
720838	เหล็กความหนาตั้งแต่ 3 -4.75 มม. (ไม่ทำมากกว่าการรีดร้อน)	1,081	0.213	0.259
720839	เหล็กมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	2,123	0.244	0.296
720853	เหล็กความหนาตั้งแต่ 3 -4.75 มม.	16	0.041	0.050
720916	เหล็กมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	3,748	0.618	0.751
720917	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	666	0.192	0.233
721210	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยดีบุก	55	0.479	0.581
721391	ท่อนและเส้นเหล็กมีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	1,477	0.099	0.120
721420	ท่อนและเส้นเหล็กมีรอยเว้า ซี่ ร่อง หรือมีลักษณะอื่น	41	0.006	0.007
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	1,435	0.379	0.460
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	637	0.215	0.261
721730	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือหรือเคลือบโลหะอื่นๆ	369	0.679	0.825
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	161	0.251	0.305
721921	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	653	0.783	0.951
721922	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ถึง 10 มม.	121	0.114	0.138
721933	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 มม. ถึง 3 มม.	1,396	0.410	0.498
721934	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	2,882	0.830	1.008
721990	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป)	18	0.016	0.019
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	1,880	0.857	1.041
722540	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ไม่เป็นม้วน	860	0.139	0.168
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	277	0.177	0.215

ตารางที่ 6.43 การส่งออกสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่าส่งออก พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
740710	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	982	0.483	0.586
740911	ทองแดงเป็นม้วน	94	0.060	0.073
741021	ฟอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	64	0.101	0.123
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	101	0.020	0.024
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	10	0.059	0.072
741521	แหวนรอง (รวมถึงแหวนสปริง)	52	0.919	1.116
741532	ตะปู หมุดกด ตะปูสองขา(นอกจากตามประเภทที่ 83.05)	147	0.379	0.460
741539	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	42	0.228	0.276
760410	ท่อน เส้นและ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	60	0.072	0.087
760691	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	155	0.070	0.085
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	70	0.045	0.054
760720	ฟอยล์อะลูมิเนียมมีวัตถุรองรับ	30	0.013	0.016
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	54	0.040	0.049
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	74	0.019	0.023
761490	อื่นๆ (ลวดเกลียว เคเบิล และที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	20	0.045	0.054
761610	อื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม (นอกจากของตามประเภทที่ 83.05)	11	0.040	0.049
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม อื่นๆ	7,395	0.439	0.533
รวม		29,442		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.8.2 การจัดกลุ่มสินค้านำเข้าของไทย

ประเทศไทยมีการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่จากสหรัฐอเมริกา คิดเป็นมูลค่า 2.046 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ อันประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 131 รายการ โดยสามารถจำแนกออกเป็น 2 กลุ่มคือกลุ่ม STARS จำนวน 38 รายการ มูลค่า 235.1 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และกลุ่ม DOGS จำนวน 93 รายการแต่มีมูลค่าเพียง 32.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังตารางที่ 6.44-6.45 ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1) STARS (หรือ กลุ่มดารา) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่สหรัฐอเมริกาส่งออกมายังไทยแล้วสามารถถือครองส่วนแบ่งทางการตลาดสูงกว่าเกณฑ์เฉลี่ยของกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่อื่นๆที่ส่งออกมายังไทย และอยู่ในฐานะที่มีความได้เปรียบโดย

เปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าอื่นๆ สินค้ากลุ่มนี้จึงเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพในการนำเข้าของไทย จากสหรัฐอเมริกาในระดับสูง โดยสินค้าในกลุ่มนี้มีมูลค่าการนำเข้าเฉลี่ยอยู่ที่ 6,186 พันเหรียญสหรัฐฯ อันประกอบไปด้วย

- **สินค้าหมวดสินแร่โปแตช** 1 รายการ
ได้แก่ แร่โปแตช (พิกัด 253090)
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 5 รายการ
อาทิ ไคโซเดียมคาร์บอเนต(พิกัด 283620) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้ และเป็นสินค้าที่สหรัฐอเมริกามีศักยภาพในการแข่งขันสูง
- **สินค้าหมวดโลหะทองคำ** 1 รายการ
คือ ทองคำที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (พิกัด710812) โดยมีมูลค่านำเข้าสูงถึง 85,434 พันเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งถือว่าสูงสุดในบรรดาสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ไทยนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 10 รายการ
อาทิ สินค้าเศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก (พิกัด720449) ซึ่งเป็นสินค้าที่ไทยนำเข้ามามีมูลค่ามากที่สุด คือมูลค่านำเข้าสูงถึง 71,307 พันเหรียญสหรัฐฯ อีกทั้งยังมีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดของหมวดนี้
- **สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ** 11 รายการ
สินค้าที่สำคัญอาทิฟอยล์ทองแดงบริสุทธิ์(พิกัด741021) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้ ส่วนสินค้าจำพวกแผ่น แผ่นบางและแถบ มีลักษณะเป็นม้วนที่ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์(พิกัด740911) เป็นสินค้าที่สหรัฐอเมริกามีความสามารถในการแข่งขันสูงสุดในหมวดนี้
- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม** 10 รายการ
อาทิ สินค้าจำพวกแผ่น แผ่นบางและแถบ ที่ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ(พิกัด 760612) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงของหมวดนี้ ในขณะที่สินค้าจำพวกของที่ทำด้วยอะลูมิเนียมสำหรับใช้ขัดห่มือ แผ่น ถูมือ(พิกัด 761511) เป็นสินค้าที่มีค่าดัชนี RCA และส่วนแบ่งตลาดสูงสุดของสินค้าที่ไทยนำเข้ามาจากสหรัฐอเมริกา

ตารางที่ 6.44 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
253090	แร่โปแตช	590	2.280	1.824
282749	อื่นๆ (คลอไรด์ออกไซด์และคลอไรด์ไฮดรอกไซด์)	275	1.732	1.385
282759	อื่นๆ (โบรไมด์และโบรไมด์ออกไซด์)	63	1.693	1.354
283610	แอมโมเนียมคาร์บอเนตชนิดที่ใช้ในทางการค้า	48	1.863	1.490
283620	ไดโซเดียมคาร์บอเนต	21,577	4.415	3.532
283691	ลิเทียมคาร์บอเนต	561	4.055	3.243
710812	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป	85,434	2.298	1.838
720429	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าเจือ)	6,856	1.870	1.495
720449	อื่นๆ (เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก)	71,307	4.714	3.770
720521	เม็ดและผง ของเหล็กกล้าเจือ	289	1.459	1.167
720918	เหล็กมีความหนาแน่นน้อยกว่า 0.5 มม.	191	1.116	0.893
721050	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโครเมียมออกไซด์หรือโครเมียม	343	1.881	1.505
721410	ท่อนและเส้นเหล็กตี	69	1.124	0.899
721691	มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ ขึ้นรูปขณะเย็น	113	3.942	3.153
721790	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ)	657	3.098	2.478
722511	แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ กว้างตั้งแต่ 600 มม. ขึ้นไป	3532	2.317	1.853
722870	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ	424	1.500	1.200
740322	โลหะเจือที่มีทองแดงและดีบุกเป็นหลัก(ทองบรอนซ์)	143	1.398	1.118
740610	ผงที่มีโครงสร้างแบบน็อนลามลลา	355	1.045	0.836
740721	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ที่มีทองแดงและสังกะสีเป็นหลัก	1,174	1.336	1.069
740911	ทองแดงเป็นม้วน	1,777	5.326	4.260
740931	ทองบรอนซ์เป็นม้วน	1,302	3.668	2.933
740940	คิวโปรนิกเกิล และ เงินนิกเกิล	110	1.490	1.192
741011	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ไม่รองรับด้านหลัง	140	1.277	1.022
741021	พอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ รองรับด้านหลัง	4,944	4.433	3.546
741129	อื่นๆ (หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง)	900	3.744	2.995

ตารางที่ 6.44 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม STARS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา(ต่อ)

STARS (หรือ กลุ่มดารา)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
741510	ตะปู ตะปูสั้้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขาและของที่คล้ายกัน	73	4.185	3.347
741529	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	193	1.473	1.178
760320	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	559	6.007	4.804
760429	อื่นๆ (ท่อน เส้นและโพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม)	4,685	1.953	1.562
760519	อื่นๆ (ลวดอะลูมิเนียม)	158	1.296	1.037
760612	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	21,312	1.235	0.988
761290	อื่นๆ (กระป๋อง หนีบ และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	1,583	1.045	0.836
761300	ภาชนะอะลูมิเนียม สำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว	1,160	2.303	1.842
761490	อื่นๆ (ลวดเกลียว เคเบิล และของที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม)	112	1.160	0.928
761511	ของที่ใช้ขัดหม้อ แผ่น ถูมือและของที่คล้ายกัน	35	6.691	5.352
761519	อื่นๆ (ของใช้ตามบ้านเรือนและส่วนประกอบ จากอะลูมิเนียม)	1,825	3.172	2.537
761691	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมหรืออื่นๆ	188	1.332	1.065
รวม		235,057		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

2) DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข) หมายถึง กลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกาส่งออกมายังไทย ด้วยส่วนแบ่งทางการตลาดที่ต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย และอยู่ในฐานะที่เสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออก สินค้าในกลุ่มนี้จึงถูกจัดให้เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางการค้ากับไทยในระดับต่ำ โดยมีมูลค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 354 พันเหรียญสหรัฐฯ ซึ่งประกอบด้วยสินค้าทั้งหมด 93 รายการ ได้แก่

- **สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์เคมี** 6 รายการ
อาทิสินค้าที่เป็นสารประกอบคลอไรด์ (พิกัด282739) ซึ่งเป็นสินค้าที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้
- **สินค้าหมวดโลหะทองคำ** 1 รายการ
คือ ทองคำที่อยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป(พิกัด710813)
- **สินค้าหมวดเหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์** 44 รายการ

โดยมีสินค้าจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม (พิกัด 720421) เป็นสินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดของหมวดนี้ ในขณะที่สินค้ารายการอื่น ๆ มีมูลค่านำเข้าไม่ถึง 1,000 พันเหรียญสหรัฐฯ

- *สินค้าหมวดทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ* 20 รายการ
สินค้าที่มีมูลค่าสูงสุดของหมวดนี้ คือสินค้าจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง (พิกัด 740400)
- *สินค้าหมวดผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม* 10 รายการ
โดยสินค้าสองอันดับแรกที่มีมูลค่านำเข้าสูงสุดของหมวดนี้ คือสินค้าจำพวกเศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม (พิกัด 760200) และสิ่งของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม (พิกัด 761699) ตามลำดับ

ตารางที่ 6.45 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
282732	คลอไรด์ของอะลูมิเนียม	22	0.154	0.123
282739	อื่นๆ (คลอไรด์อื่นๆ)	149	0.644	0.515
282810	แคลเซียมไฮโปคลอไรต์ชนิดที่ใช้ในทางการค้า	21	0.059	0.048
283630	โซเดียมไฮโดรเจนคาร์บอเนต (โซเดียมไบคาร์บอเนต)	84	0.372	0.298
283650	แคลเซียมคาร์บอเนต	39	0.128	0.103
283699	อื่นๆ (คาร์บอเนต เพอร์ออกไซด์คาร์บอเนต)	53	0.370	0.296
710813	ทองคำอื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป	105	0.070	0.056
720410	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กหล่อ เหล็กกล้าเจือ	54	0.026	0.021
720421	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	1,297	0.233	0.186
720510	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง	23	0.131	0.105
720529	อื่นๆ (เม็ดและผง ของเหล็ก)	513	0.793	0.634
720711	เหล็กมีภาคตัดขวางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า และสี่เหลี่ยมจัตุรัส	107	0.375	0.300
720810	เหล็กเป็นม้วน ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อนมีลวดลาย	18	0.050	0.040
720838	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 3 มม. ถึง 4.75 มม.	130	0.098	0.079
720917	เหล็กมีความหนาตั้งแต่ 0.5 มม. ถึง 1 มม.	25	0.023	0.018
721012	เหล็กที่มีความหนาน้อยกว่า 0.5 มม.	565	0.404	0.323
721030	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี โดยวิธีใช้ไฟฟ้า	296	0.223	0.178
721061	เหล็กชุบหรือเคลือบด้วยโลหะเจือของอะลูมิเนียมและสังกะสี	91	0.927	0.742
721090	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างตั้งแต่ 600 มม.ขึ้นไปหุ้มติด ชุบ)	168	0.370	0.296
721119	อื่นๆ (แผ่นรีดกว้างน้อยกว่า 600 มม. ไม่หุ้มติดไม่ชุบ)	82	0.087	0.070

ตารางที่ 6.45 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
721123	เหล็กมีคาร์บอนน้อยกว่าร้อยละ 0.25 โดยน้ำหนัก	169	0.221	0.177
721320	ท่อนและเส้นเหล็กอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าตัดง่าย	30	0.129	0.103
721710	ลวดไม่ได้ชุบหรือเคลือบ จะขัดมันหรือไม่ก็ตาม	30	0.071	0.057
721720	ลวดชุบหรือเคลือบด้วยสังกะสี	48	0.148	0.118
721730	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือหรือเคลือบโลหะสามัญอื่น	11	0.027	0.022
721810	อินกอตและลักษณะขึ้นปฐมนอื่นๆ	137	0.802	0.642
721899	อื่นๆ (เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่เป็นอินกอต)	45	0.257	0.206
721912	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 -10 มม. นำเข้าตั้งแต่ 1/1/51	61	0.190	0.152
721921	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 10 มม.	200	0.249	0.199
721922	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 -10 มม.	12	0.027	0.022
721923	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 3 -4.75 มม.	14	0.438	0.350
721924	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 3 มม.	16	0.295	0.236
721933	แผ่นรีดมีความหนาเกิน 1 -3 มม.	23	0.031	0.025
721934	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 0.5 -1 มม.	15	0.044	0.036
722011	แผ่นรีดมีความหนาตั้งแต่ 4.75 มม. ขึ้นไป	13	0.017	0.013
722012	แผ่นรีดมีความหนาน้อยกว่า 4.75 มม.	44	0.580	0.464
722020	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีด)	471	0.199	0.159
722090	อื่นๆ (แผ่นรีดมีความกว้างน้อยกว่า 600 มม.)	14	0.048	0.038
722211	ท่อนและเส้นอย่างอื่น มีภาคตัดขวางเป็นวงกลม	21	0.110	0.088
722219	อื่นๆ (ท่อนและเส้นอย่างอื่น)	12	0.114	0.091
722220	ท่อนและเส้น ไม่ได้ทำมากไปกว่าขึ้นรูปขณะเย็น	401	0.616	0.493
722230	ท่อนและเส้นอื่นๆ มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่างๆ	71	0.311	0.248
722240	ท่อนและเส้นอื่นๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	104	0.613	0.490
722300	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม	218	0.545	0.436
722410	อินกอตและลักษณะขึ้นปฐมนอื่นๆ	91	0.304	0.243
722540	แผ่นรีดอื่นๆ ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ไม่เป็นม้วน	60	0.047	0.038
722691	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน	13	0.026	0.021

ตารางที่ 6.45 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
722692	แผ่นรีดไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดเย็น (โคลด์รีดิวส์)	39	0.144	0.115
722699	อื่นๆ (แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจือกว่า 600 มม.)	64	0.214	0.171
722710	ท่อนและเส้นทำด้วยเหล็กกล้ารอบสูง	42	0.344	0.275
722990	อื่นๆ (ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่นๆ)	337	0.819	0.655
740200	ทองแดงไม่บริสุทธิ์	520	0.666	0.533
740323	โลหะเจือที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นหลัก	109	0.341	0.273
740329	ทองแดงเจืออื่นๆ	77	0.304	0.244
740400	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง	3,553	0.390	0.312
740620	ผงที่มีโครงสร้างแบบลามลลา รวมทั้งเกล็ด	28	0.512	0.410
740710	ท่อน เส้น และโพรไฟล์ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	372	0.775	0.619
740811	ลวดทองแดง ที่มีขนาดภาคตัดขวางใหญ่ที่สุดเกิน 6 มม.	63	0.014	0.011
740819	อื่นๆ (ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์)	423	0.665	0.532
740822	ลวดทองแดงทำด้วยโลหะเจือที่มีทองแดงและนิกเกิลเป็นหลัก	46	0.592	0.474
740829	อื่นๆ (ทำด้วยทองแดงเจือ)	54	0.228	0.182
740929	อื่นๆ (แผ่น ทำด้วยทองแดงทองแดงหนาเกิน 0.15 มม.)	51	0.766	0.613
740990	แผ่นทำด้วยทองแดงเจืออื่นๆ	115	0.173	0.139
741012	ฟอยล์ทองแดงทำด้วยทองแดงเจือ ไม่รองรับด้านหลัง	21	0.057	0.045
741110	หลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์ ทองแดงเจือ	24	0.022	0.018
741210	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงบริสุทธิ์	137	0.511	0.409
741220	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ ทำด้วยทองแดงเจือ	105	0.122	0.097
741300	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง	1,078	0.533	0.426
741539	อื่นๆ (ตะปู ทำด้วยทองแดงหรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า)	24	0.256	0.205
741991	ของอื่นๆ ที่ได้จากการหล่อ "หล่อแบบ" ดอกพิมพ์หรือตี	198	0.386	0.309
741999	อื่นๆ (ของอื่นๆ ทำด้วยทองแดง)	193	0.183	0.146
760110	อะลูมิเนียมไม่เจือ	14	0.015	0.012
760120	อะลูมิเนียมเจือ	1,913	0.364	0.291
760200	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม	7,515	0.697	0.558

ตารางที่ 6.45 การนำเข้าสินค้าในกลุ่ม DOGS ของไทยจากสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

DOGS (หรือ กลุ่มสุนัข)				
HS	รายการสินค้า	มูลค่านำเข้า พันเหรียญสหรัฐฯ	RCA	Mkt.
760410	ท่อน เส้นและ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	177	0.245	0.196
760421	โพรไฟล์กลวง	94	0.322	0.258
760521	ลวดอะลูมิเนียมเจือมี ภาคตัดขวางส่วนใหญ่สุดเกิน 7 มม.	205	0.686	0.549
760529	อื่นๆ (ลวดอะลูมิเนียม)	28	0.157	0.126
760611	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ(รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าและจตุรัส)	1,044	0.670	0.536
760691	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	22	0.079	0.063
760692	แผ่นทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	402	0.345	0.276
760711	ฟอยล์อะลูมิเนียมรีด แต่ไม่ได้ทำมากไปกว่านี้	772	0.372	0.297
760719	อื่นๆ (ฟอยล์อะลูมิเนียม มีความหนาไม่เกิน 0.2 มม.)	284	0.429	0.344
760720	ฟอยล์อะลูมิเนียมมีวัดถูรองรับ	895	0.900	0.720
760810	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมไม่เจือ	24	0.077	0.061
760820	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียมเจือ	60	0.050	0.040
760900	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ	71	0.121	0.097
761010	ประตู หน้าต่าง กรอบของประตูหน้าต่างและธรณีประตู	400	0.616	0.492
761090	อื่นๆ (สิ่งก่อสร้าง และส่วนประกอบทำด้วยอะลูมิเนียม)	870	0.597	0.478
761410	ลวดเกลียว เกล็บิล และของที่คล้ายกัน ที่มีแกนทำด้วยเหล็กกล้า	19	0.486	0.388
761520	เครื่องสุขภัณฑ์ และส่วนประกอบของของดังกล่าว	15	0.568	0.454
761610	อื่นๆทำด้วยอะลูมิเนียม (นอกจากของตามประเภทที่ 83.05)	66	0.086	0.069
761699	ของอื่นๆ ทำด้วยอะลูมิเนียมอื่นๆ	4,165	0.708	0.566
รวม		32,914		

ที่มา : World Trade Atlas และจากการคำนวณ

6.9 สรุปการจัดกลุ่มสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่มีศักยภาพของไทย

จากการศึกษาเกี่ยวกับสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ที่มีศักยภาพด้านการค้าระหว่างไทยกับประเทศคู่เจรจาการค้าเสรีทั้ง 8 ประเทศนั้น สามารถสรุปได้ว่าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ของไทยที่มีศักยภาพด้านการค้าในแต่ละประเทศต่างๆ ได้ดังตารางที่ 6.46 - 6.49

ตารางที่ 6.46 จำนวนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ส่งออกของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำการศึกษา

แร่ / ผลิตภัณฑ์จากแร่	กลุ่ม	จีน	อินเดีย	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	ญี่ปุ่น	บราซิล	เปรู	สหรัฐอเมริกา
ทองคำ (พิกัด 71)	STARS	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	n.a.	-
	Question Marks			1		-			-
	COWS			-		-			-
	DOGS			1		1			1
ทองแดง (พิกัด 74 และ 2603)	STARS	4	4	3	-	6	1	n.a.	6
	Question Marks	-	4	4	-	3	1		-
	COWS	3	-	-	-	-	-		-
	DOGS	15	6	6	3	7	-		8
เหล็ก (พิกัด 72 และ 2601)	STARS	10	13	12	7	6	2	-	7
	Question Marks	-	20	8	3	2	7	1	3
	COWS	7	-	-	-	-	-	-	-
	DOGS	40	19	12	12	29	1	-	20
อะลูมิเนียม (พิกัด 76 และ 2606)	STARS	1	11	4	1	6	-	-	1
	Question Marks	-	15	3	2	1	2	-	3
	COWS	3	-	-	-	-	-	-	-
	DOGS	12	15	8	4	13	-	1	9
อุตสาหกรรมเคมี (พิกัด 28 และ 31)	STARS	1	1	-	-	2	n.a.	1	-
	Question Marks	-	1	2	2	-		-	-
	COWS	1	-	-	-	-		-	-
	DOGS	2	1	-	-	2		-	1
โปแตช (พิกัด 2530)	STARS	-	-	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	Question Marks	-	1						
	COWS	-	-						
	DOGS	1	-						

หมายเหตุ: n.a. ไม่มีการค้าระหว่างกัน

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.47 มูลค่าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่ส่งออกของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำการศึกษา

หน่วย: พันเหรียญสหรัฐ

แร่ / ผลิตภัณฑ์ จากแร่	กลุ่ม	จีน	อินเดีย	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	ญี่ปุ่น	บราซิล	เปรู	สหรัฐอเมริกา
ทองคำ (พิกัด 71)	STARS	n.a.	n.a.	-	n.a.	-	n.a.	n.a.	-
	Question Marks			83,418		-			-
	COWS			-		-			-
	DOGS			12,422		46			162
ทองแดง (พิกัด 74 และ 2603)	STARS	9,626	31,022	3,251	-	57,613	126	n.a.	43,845
	Question Marks	-	2,004	1,873	-	15,301	685		-
	COWS	4,610	-	-	-	-	-		-
	DOGS	15,335	367	466	92	2,358	-		1,492
เหล็ก (พิกัด 72 และ 2601)	STARS	207,802	32,933	43,057	12,137	30,887	187	-	89,719
	Question Marks	-	43,262	11,529	425	338	817	37	4,119
	COWS	51,499	-	-	-	-	-	-	-
	DOGS	41,017	4,673	4,116	1,419	5,393	14	-	19,896
อะลูมิเนียม (พิกัด 76 และ 2606)	STARS	2,678	33,764	9,877	704	252,748	-	-	162,615
	Question Marks	-	9,065	982	241	7,022	868	-	7,329
	COWS	5,806	-	-	-	-	-	-	-
	DOGS	4,940	659	4,395	415	4,160	-	14	7,869
อุตสาหกรรม เคมี (พิกัด 28 และ 31)	STARS	183	414	-	-	661	n.a.	98	-
	Question Marks	-	231	185	40	-		-	
	COWS	34	-	-	-	-		-	
	DOGS	66	12	-	-	222		-	23
โปแตช (พิกัด 2530)	STARS	-	-	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	Question Marks	-	319						
	COWS	-	-						
	DOGS	656	-						

หมายเหตุ: n.a. ไม่มีการค้าระหว่างกัน

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.48 จำนวนแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่นำเข้าของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำการศึกษา

แร่ / ผลิตภัณฑ์ จากแร่	กลุ่ม	จีน	อินเดีย	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	ญี่ปุ่น	บราซิล	เปรู	สหรัฐอเมริกา
ทองคำ (พิกัด 71)	STARS	n.a.	n.a.	1	n.a.	-	n.a.	n.a.	1
	Question Marks			-		1			-
	COWS			-		-			-
	DOGS			-		1			1
ทองแดง (พิกัด 74 และ 2603)	STARS	2	6	2	-	14	n.a.	1	11
	Question Marks	20	9	4	3	19		-	-
	COWS	-	-	-	-	-		-	-
	DOGS	9	7	8	2	16		1	20
เหล็ก (พิกัด 72 และ 2601)	STARS	44	16	11	3	48	n.a.	n.a.	10
	Question Marks	33	31	9	-	42			-
	COWS	-	-	-	-	-			-
	DOGS	33	17	9	-	45			44
อะลูมิเนียม (พิกัด 76 และ 2606)	STARS	5	3	4	-	10	n.a.	n.a.	10
	Question Marks	10	11	6	3	8			-
	COWS	-	-	-	-	-			-
	DOGS	16	10	6	1	10			-
อุตสาหกรรม เคมี (พิกัด 28 และ 31)	STARS	10	5	n.a.	n.a.	7	1	n.a.	5
	Question Marks	16	7			9	-		-
	COWS	-	-			-	-		-
	DOGS	9	-			8	-		6
โปแตช (พิกัด 2530)	STARS	-	-	-	-	-	n.a.	n.a.	1
	Question Marks	2	-	-	1	2			-
	COWS	-	-	-	-	-			-
	DOGS	-	1	1	-	-			-

หมายเหตุ: n.a. ไม่มีการค้าระหว่างกัน

ที่มา: จากการคำนวณ

ตารางที่ 6.49 มูลค่าแร่และผลิตภัณฑ์จากแร่ที่นำเข้าของไทย เรียงตามกลุ่มที่ทำการศึกษา

หน่วย: พันเหรียญสหรัฐ

แร่ / ผลิตภัณฑ์ จากแร่	กลุ่ม	จีน	อินเดีย	ออสเตรเลีย	นิวซีแลนด์	ญี่ปุ่น	บราซิล	เปรู	สหรัฐอเมริกา
ทองคำ (พิกัด 71)	STARS	n.a.	n.a.	774,233	n.a.	-	n.a.	n.a.	85,434
	Question Marks			-		22,781			-
	COWS			-		-			-
	DOGS			-		25,077			105
ทองแดง (พิกัด 74 และ 2603)	STARS	2,129	81,585	235,651	-	109,312	n.a.	180	11,111
	Question Marks	27,539	8,470	155	316	89,567		-	-
	COWS	-	-	-	-	-		-	-
	DOGS	8,934	357	10,266	32	23,603		988	7,191
เหล็ก (พิกัด 72 และ 2601)	STARS	915,096	61,618	41,836	1566	2,432,576	n.a.	n.a.	83,781
	Question Marks	116,761	13,664	6,985	-	379,977			-
	COWS	-	-	-	-	-			-
	DOGS	15,730	9,984	2,094	-	121,236			6,195
อะลูมิเนียม (พิกัด 76 และ 2606)	STARS	25,326	5,547	163,675	-	150,473	65,410	n.a.	31,617
	Question Marks	22,947	8,485	241,234	3249	37,237	2,902		-
	COWS	-	-	-	-	-	-		-
	DOGS	25,799	370	6,741	123	18,012	-		19,055
อุตสาหกรรม เคมี (พิกัด 28 และ 31)	STARS	55,253	4,937	n.a.	n.a.	3,709	14,256	n.a.	22,524
	Question Marks	19,116	552			8,333	-		-
	COWS	-	-			-	-		-
	DOGS	542	-			316	-		368
โปแตช (พิกัด 2530)	STARS	-	-	-	-	-	n.a.	n.a.	590
	Question Marks	1,897	-	-	43	975			-
	COWS	-	-	-	-	-			-
	DOGS	-	12	69	-	-			-

หมายเหตุ: n.a. ไม่มีการค้าระหว่างกัน

ที่มา : จากการคำนวณ

6.9.1 ศักยภาพด้านการส่งออกสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ของไทย

ทองคำ (พิกัด 710813)

ประเทศไทยมีการส่งออกทองคำไปยังประเทศคู่เจรจาเพียง 3 ประเทศคือ ออสเตรเลีย ญี่ปุ่น และสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็น ทองคำ (รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผง ไม่ใช่เงินตรา อื่นๆ ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป ทั้งนี้ การส่งออกทองคำของไทยไปยังออสเตรเลียนั้น ทองคำ (พิกัด 710813) จัดเป็นสินค้าที่มีศักยภาพ ปานกลาง (Question Marks) ที่มีมูลค่าประมาณ 83.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่การส่งออกไปยัง ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกานั้นทองคำ (พิกัด 710813) จะเป็นสินค้าที่มีศักยภาพต่ำมาก (DOGS) ในการ ส่งออกและมูลค่าการส่งออกต่ำมาก

ทองแดง (พิกัด 74....)

ประเทศไทยมีการส่งออกทองแดงไปยังประเทศคู่เจรจาทั้ง 7 ประเทศ มีเพียงเปรู ประเทศเดียวที่ไม่มีการส่งออกไปเนื่องจากเปรูเป็นประเทศที่มีการส่งออกทองแดงรายใหญ่ของโลก อยู่แล้ว และใน 7 ประเทศที่ไทยส่งออกนั้นส่วนใหญ่แล้วทองแดงจัดเป็นสินค้าที่มีศักยภาพสูง (STARS) โดยเฉพาะในการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกาที่มีผลิตภัณฑ์ทองแดงที่มี ศักยภาพสูงถึง 6 รายการโดยมีมูลค่าการส่งออก 57.6 และ 43.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ และ ในขณะที่เดียวกันก็ยังมีผลิตภัณฑ์ทองแดงอีกหลายรายการที่ส่งออกไปยังประเทศเหล่านี้และถูกจัด ให้เป็นสินค้าที่มีศักยภาพต่ำ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผลิตภัณฑ์ทองแดงที่ส่งออกไปจีนมีถึง 15 รายการที่ มีศักยภาพต่ำแต่ก็มีมูลค่าส่งออกได้ถึง 15.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

เหล็ก (พิกัด 26....และ 72....)

เหล็กเป็นสินค้าอีกประเภทหนึ่งที่มีการส่งออกไปยังประเทศคู่เจรจาทั้ง 7 ประเทศ ยกเว้นเปรู โดยการส่งออกไปยังจีน ออสเตรเลียและอินเดีย การส่งออกเหล็กและผลิตภัณฑ์จาก เหล็กมีศักยภาพสูง (STARS) จำนวน 10 12 และ 13 รายการตามลำดับ โดยมีมูลค่าการส่งออกสูงสุด ไปยังจีนประมาณ 207.8 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ แต่เมื่อเทียบกับกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพต่ำ (DOGS) จะ พบว่าการส่งออกเหล็กและผลิตภัณฑ์จากเหล็กไปยังประเทศเหล่านี้มีหลายรายการมากที่มีศักยภาพ ต่ำโดยเฉพาะอย่างยิ่งการส่งออกไปยังประเทศจีนที่มีถึง 40 รายการมูลค่า 41 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ซึ่ง สะท้อนให้เห็นว่าสินค้าในกลุ่มเหล็กของไทยส่วนใหญ่ยังมีศักยภาพในการส่งออกต่ำ

อะลูมิเนียม (พิกัด 76....)

อะลูมิเนียมเป็นสินค้าอีกประเภทหนึ่งที่มีการส่งออกไปยังประเทศคู่เจรจาทั้ง 7 ประเทศ ยกเว้นเปรู โดยมีการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นเป็นส่วนใหญ่ สำหรับอะลูมิเนียมที่การ ส่งออกมีศักยภาพสูง (STARS) มีจำนวน 6 รายการที่ส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นซึ่งมีมูลค่าสูงถึง 252.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาคือส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกาจำนวนเพียง 1 รายการแต่มีมูลค่า

ถึง 162.6 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ กลุ่มที่มีศักยภาพปานกลางและต่ำส่วนใหญ่ก็จะส่งออกไปยังประเทศอินเดีย รองลงมาคือญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา ซึ่งการส่งออกอะลูมิเนียมของไทยยังมีศักยภาพต่ำในหลายรายการ

อุตสาหกรรมเคมี (พิกัด 28....และ31....)

ประเทศไทยมีการส่งออกอุตสาหกรรมเคมีไปยังประเทศคู่เจรจา 6 ประเทศ ได้แก่ จีน อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกา โดยสินค้าในหมวดอุตสาหกรรมเคมีที่มีศักยภาพการส่งออกสูง (STARS) จะอยู่ในประเทศ ญี่ปุ่นและอินเดีย โดยมูลค่าสูงสุดคือการส่งออกไปยังญี่ปุ่น 0.66 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนที่มีศักยภาพการส่งออกปานกลาง (Question Marks) คือ ประเทศ อินเดีย ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และที่มีศักยภาพการส่งออกต่ำ ส่วนใหญ่จะส่งออกไปยังประเทศจีนและญี่ปุ่น อย่างไรก็ตามการส่งออกสินค้าในหมวดนี้ยังมีมูลค่าค่อนข้างน้อย

โปแตช (พิกัด 25....)

ประเทศไทยมีการส่งออกโปแตชไปยังประเทศคู่เจรจาเพียง 2 ประเทศ คือ จีนและอินเดีย โดยการส่งออกโปแตชจะมีศักยภาพปานกลางในประเทศอินเดียมูลค่า 0.319 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และมีศักยภาพต่ำในประเทศจีน โดยมีมูลค่าส่งออก 0.656 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ

6.9.2 ศักยภาพด้านการนำเข้าสินค้าแร่และผลิตภัณฑ์แร่ของไทย

ทองคำ (พิกัด 710812 และ 710813)

ประเทศไทยมีการนำเข้าทองคำจาก 3 ประเทศในกลุ่มประเทศที่ทำการเจรจาการค้าเสรีทั้ง 8 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น ออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกา ซึ่งสินค้าทองคำ(พิกัด 710812) ที่นำเข้าจากออสเตรเลียและสหรัฐอเมริกาคจัดอยู่ในกลุ่มที่มีศักยภาพสูง โดยมีมูลค่าการนำเข้า 774.2 และ 85.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ ส่วนพิกัด 710813 ที่นำเข้าจากญี่ปุ่นและสหรัฐอเมริกจะเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพต่ำในประเทศไทย

ทองแดง (พิกัด74....)

ประเทศไทยมีการนำเข้าทองแดงจาก 7 ประเทศในกลุ่มประเทศที่ทำการเจรจาการค้าเสรี ยกเว้นประเทศบราซิล โดยทองแดงที่ไทยนำเข้าจากออสเตรเลีย และญี่ปุ่น เป็นทองแดงที่มีศักยภาพสูงในการส่งออกมายังประเทศไทยซึ่งมีมูลค่าถึง 235.6 และ 109.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ และอีกประมาณ 20 รายการเป็นกลุ่มของทองแดงที่มีศักยภาพปานกลางส่วนใหญ่นำเข้ามาจากประเทศจีนและญี่ปุ่น และบางส่วนที่มีศักยภาพต่ำส่วนใหญ่มาจากประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลียและจีน

เหล็ก (พิกัด 26...และ 72...)

ประเทศไทยมีการนำเข้าเหล็กจาก 7 ประเทศในกลุ่มประเทศที่ทำการเจรจาการค้าเสรี ยกเว้นประเทศบราซิล เช่นเดียวกับทองแดง แต่ส่วนใหญ่จะนำเข้าจากจีนและญี่ปุ่น โดยสินแร่เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กที่นำเข้าจากประเทศต่าง ๆ นั้นจะมีทั้งประเภทที่มีศักยภาพสูง ปานกลาง และต่ำ เช่นการนำเข้าจากจีนจะเป็นประเภทที่มีศักยภาพสูง 44 รายการมูลค่า 915 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปานกลาง 33 รายการ มูลค่า 116.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และต่ำ 33 รายการมูลค่า 15.7 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในขณะที่การนำเข้าจากญี่ปุ่นจะมีถึง 48 รายการที่มีศักยภาพสูงแต่มีมูลค่ามากถึง 2,432.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ปานกลาง 42 รายการ มูลค่า 379.9 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ และศักยภาพต่ำ 45 รายการมูลค่า 121.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ดังนั้นจะเห็นได้ว่าการนำเข้าสินแร่เหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กมีจำนวนหลากหลายมากเมื่อเทียบกับความสามารถในการส่งออกเหล็กและผลิตภัณฑ์เหล็กของไทยไปยังประเทศต่าง ๆ เหล่านี้

อะลูมิเนียม (พิกัด 76...)

ประเทศไทยมีการนำเข้าอะลูมิเนียมจาก 7 ประเทศในกลุ่มประเทศที่ทำการเจรจาการค้าเสรี ยกเว้นประเทศเปรู อะลูมิเนียมที่ส่งออกมายังประเทศไทยที่มีศักยภาพสูงส่วนใหญ่จะมาจากประเทศออสเตรเลีย และญี่ปุ่น โดยมีมูลค่าการนำเข้า 163.6 และ 150.4 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตามลำดับ ขณะเดียวกันการนำเข้าอะลูมิเนียมจากญี่ปุ่นที่จัดอยู่ในกลุ่มที่มีศักยภาพปานกลางมีมูลค่าสูงถึงกว่า 241.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ นอกจากนี้ยังมีอะลูมิเนียมอีกจำนวนหลายรายการที่นำเข้าจากจีนแต่เป็นกลุ่มที่มีศักยภาพต่ำ

อุตสาหกรรมเคมี (พิกัด 28.... และ 31....)

ประเทศไทยมีการนำเข้าผลิตภัณฑ์ในหมวดของอุตสาหกรรมเคมีจาก 5 ประเทศในกลุ่มประเทศที่ทำการเจรจาการค้าเสรี แต่ส่วนใหญ่จะนำเข้าจากประเทศหลักๆคือ จีน สหรัฐอเมริกา และบราซิล โดยสินค้าส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่ศักยภาพการส่งออกมายังประเทศไทยในระดับสูง กล่าวคือ การนำเข้าจากจีนมีมูลค่า 55.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ รองลงมาคือนำเข้าจากสหรัฐฯ 22.5 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ส่วนการนำเข้าอุตสาหกรรมเคมีในกลุ่มที่อยู่ในระดับปานกลางและระดับต่ำส่วนใหญ่เป็นการนำเข้ามาจากจีน

โปแตช (พิกัด 25....)

ประเทศไทยนำเข้าโปแตชจากหลายประเทศและในแต่ละประเทศที่ไทยนำเข้ามีมูลค่าไม่มากนัก ซึ่งโปแตชจากสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศเดียวที่มีศักยภาพสูง ส่วนโปแตชจากจีน ญี่ปุ่น และนิวซีแลนด์ จะมีศักยภาพปานกลาง และการนำเข้าจากอินเดียและออสเตรเลีย จะมีศักยภาพต่ำ

กล่าวโดยสรุปแล้วสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์ของไทยมีหลายประเภทที่มีศักยภาพ
ในการส่งออกสูงแต่เมื่อเปรียบเทียบกับสินค้านำเข้าแล้วจะพบว่าประเภทของสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์
นำเข้าจะมีจำนวนที่หลากหลายมากกว่าและส่วนใหญ่มีศักยภาพสูง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าศักยภาพการ
ส่งออกโดยรวมของสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์ของไทยยังดีกว่าของประเทศคู่เจรจาการค้าเสรี
ดังนั้นการเปิดเสรีทางการค้าในหมวดสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์นำเข้ากับประเทศต่างๆ เหล่านี้อาจส่งผลต่อ
ผู้ประกอบการไทยได้ ในขณะเดียวกันก็อาจจะเป็นผลดีกับผู้ให้นำเข้าสินค้านำเข้าและผลิตภัณฑ์มาเป็น
วัตถุดิบในการผลิตสินค้าต่อไป ซึ่งผลกระทบทางด้านภาษีที่ลดให้แก่กันในการเปิดเสรีทางการค้า
ระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่างๆ นั้นจะได้ทำการศึกษาในบทต่อไป

บทที่ 7

ผลกระทบทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

บทที่ 7

ผลกระทบทางเศรษฐกิจภายในประเทศ

ในการวิเคราะห์ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยจากการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่ค้านั้นได้นำเครื่องมือที่เรียกว่า “ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต” (Input – Output Tables : IO Tables) ซึ่งเครื่องมือดังกล่าวได้แสดงถึงการเปลี่ยนแปลงปัจจัยภายนอกที่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าผลผลิตในภาคการผลิตใดการผลิตหนึ่ง รวมถึงมูลค่าผลผลิตของภาคการผลิตที่เกี่ยวข้องในระบบ นอกจากนี้ยังส่งผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมของระบบเศรษฐกิจอีกด้วย ทั้งนี้เนื่องจากข้อมูลในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input – Output Tables : IO Tables) นั้นจะมาจากหลายส่วน จึงทำให้สามารถแสดงการหมุนเวียนของการผลิต รายได้ และรายจ่ายในระบบเศรษฐกิจส่วนรวม ซึ่งตารางดังกล่าวสามารถแสดงข้อมูลที่มีความสมบูรณ์มากกว่าข้อมูลที่แสดงอยู่ในบัญชีรายได้ประชาชาติ (National Income Accounts) นั้นเอง ดังนั้นการศึกษาผลกระทบจากการเจรจาทางการค้าระหว่างประเทศ โดยเน้นการศึกษาเรื่องการเปิดเสรีของอุตสาหกรรมพื้นฐานที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจด้านต่างๆ ของประเทศไทยในครั้งนี้ จะทำการศึกษาโดยใช้เครื่องมือตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต ซึ่งเป็นเครื่องมือที่แสดงให้เห็นการไหลเวียน (Flow) ของสินค้าและบริการระหว่างภาคการผลิตต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ ในช่วงระยะเวลาที่แน่นอน และยังสามารถวิเคราะห์หาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (Final Demand) ในระบบเศรษฐกิจ อันได้แก่การบริโภค การลงทุน การนำเข้า และการส่งออกของภาคการผลิตหนึ่งที่มีต่อภาคการผลิตอื่นๆ ที่เชื่อมโยงกันภายในระบบเศรษฐกิจ โดยในการศึกษานี้จะมุ่งเน้นการวิเคราะห์หาผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจภายในประเทศจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการนำเข้าและส่งออกจากการเปิดเสรีทางการค้า

7.1 กรอบการวิเคราะห์ผลกระทบ

7.1.1 กรอบการพิจารณาบัญชีดุลการ

ในการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวเป็นการวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน ซึ่งก็คือการปรับลดอัตราภาษีศุลกากรของแต่ละฝ่ายนั่นเองโดยผลการลดอัตราภาษีศุลกากรดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกของแต่ละประเทศ ซึ่งแบ่งออกได้เป็น 2 กรณี คือ

กรณีที่ 1 การลดอัตราภาษีนำเข้าของประเทศไทย

กรณีที่ 2 การลดอัตราภาษีนำเข้ารวมของประเทศคู่ค้า (ทั้งโลก)

ซึ่งในกรณีที่ 1 การปรับลดอัตราภาษีนำเข้าของประเทศไทย จะส่งผลให้ประเทศคู่ค้า (ทั้งโลก) สามารถส่งสินค้าออกมาที่ประเทศไทยได้มากขึ้น หรืออีกนัยหนึ่งก็คือประเทศไทยจะมีปริมาณการนำเข้าสินค้าเพิ่ม ส่วนในกรณีที่ 2 การลดอัตราภาษีนำเข้ารวมของประเทศคู่ค้า (ทั้งโลก) ย่อมจะส่งผลให้ประเทศไทยสามารถส่งออกสินค้าได้มากขึ้นนั่นเอง ทั้งนี้เกณฑ์ที่ใช้ในการปรับลดอัตราภาษีศุลกากรของแต่ละประเทศ จะพิจารณาจากการปรับลดจากอัตราภาษีเดิมในปัจจุบันให้เหลือร้อยละ 0

7.1.2 กรอบการพิจารณาสินค้า

ในส่วนนี้จะทำการจัดหมวดสินค้าในกลุ่มเหมืองแร่ที่ต้องการวิเคราะห์หาผลกระทบจากการเปิดเสรีการค้าจำนวน 6 รายการมาหาพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) เพื่อที่จะนำไปหาข้อมูลการส่งออกและการนำเข้าของประเทศไทย และรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code) เพื่อหาความเชื่อมโยงในระบบเศรษฐกิจของสินค้านั้น โดยจะพิจารณาในรูปของสินแร่ และสินค้า ซึ่งมีรายละเอียดแสดงในตารางที่ 7.1 และตารางที่ 7.2

ตารางที่ 7.1 การจัดหมวดสินค้าประเภทสินแร่ตามพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) และรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code)

	รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (Harmonize Code)	รหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code)
ประเภทสินแร่			
1	ทองคำ	7108	014
2	ทองแดง	2603	013
3	เหล็ก	2601	013
4	อะลูมิเนียม	2606	013
5	โปแตช	2530900062	014
6	เคมีภัณฑ์ (ปุ๋ย และเคมีอื่นๆ)		014
	- ปุ๋ยเคมี		
	- โซเดียมคาร์บอเนต	2836200009	
	- โซเดียมคลอไรด์	2828900201	
	- แมกนีเซียมคลอไรด์	2827310004	

ตารางที่ 7.2 การจัดหมวดสินค้าประเภทสินค้าตามพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) และรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code)

	รายการสินค้า	พิกัดศุลกากร (Harmonize Code)	รหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (I-O Code)
ประเภทสินค้า			
1	ทองคำ	7108	044
2	ทองแดง	74	036
3	เหล็ก	72	035
4	อะลูมิเนียม	76	036
5	โปแตช	3104	028
6	เคมีภัณฑ์ (ปุ๋ย และเคมีอื่นๆ)		028
	- ปุ๋ยเคมี	31	
	- โซเดียมคาร์บอเนต		
	- โซเดียมคลอไรด์		
	- แมกนีเซียมคลอไรด์		

7.2 ขั้นตอนการวิเคราะห์ผลกระทบ

สามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 หาผลกระทบของการลดอัตราภาษีนำเข้าที่มีต่อมูลค่านำเข้าของประเทศไทย หาผลกระทบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการนำเข้า ที่เกิดจากการที่ประเทศไทยปรับลดอัตราภาษีการนำเข้าจากอัตราที่จัดเก็บอยู่เดิมลดลงร้อยละ 1 โดยผลจากการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงระดับราคาสินค้านำเข้า ดังนั้นงานศึกษานี้จึงได้คำนวณสูตรเพื่อหาผลกระทบดังกล่าว โดยเริ่มจากสมการนำเข้า ซึ่งแสดงได้ดังนี้

สมการการนำเข้า

$$Q_M = f(P_{Mt}, Y)$$

โดยที่ Q_M คือปริมาณนำเข้า (กิโลกรัม)

P_{Mt} คือราคานำเข้าที่รวมภาษีศุลกากร (บาท/กิโลกรัม)

หรือเขียนได้ว่า $P_{Mt} = (1+t)P_M$

- t คืออัตราภาษีศุลกากร (ร้อยละ)
 P_M คือราคานำเข้าที่ไม่รวมภาษีศุลกากร (บาท/กิโลกรัม)
 Y คือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีศุลกากรที่มีต่อปริมาณและมูลค่านำเข้าโดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆคงที่ แสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} \frac{dQ_M}{dt} &= \frac{dQ_M}{dP_{Mt}} \frac{dP_{Mt}}{dt} \\ &= \frac{dQ_M}{dP_{Mt}} \frac{P_{Mt}}{Q_M} \frac{Q_M}{P_{Mt}} P_M \\ &= \varepsilon_P^D \frac{Q_M}{P_{Mt}} P_M \\ &= \varepsilon_P^D \frac{Q_M}{(1+t)P_M} P_M \\ &= \varepsilon_P^D \frac{Q_M}{(1+t)} \end{aligned} \quad (1)$$

โดย ε_P^D คือความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคานำเข้าที่รวมภาษีศุลกากร

สมการที่ (1) แสดงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีศุลกากรที่มีต่อปริมาณนำเข้า

ส่วนผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีศุลกากรที่มีต่อมูลค่านำเข้านั้นพิจารณาได้ดังนี้

$$V_M = P_{Mt} Q_M = (1+t)P_M Q_M \quad (2)$$

โดย V_M คือมูลค่าการนำเข้าที่รวมภาษีศุลกากร

เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเล็ก เราจึงสมมติให้ราคานำเข้าของประเทศไทยนั้นถูกกำหนดจากตลาดโลก ดังนั้นสมการที่ (2) เราสามารถเขียนได้ดังนี้

$$\begin{aligned} dV_M &= P_M \{(1+t)dQ_M + Q_M dt\} \\ dQ_M &= \frac{dV_M - P_M Q_M dt}{P_M (1+t)} \end{aligned} \quad (3)$$

จากสมการที่ (1) สามารถเขียนได้เป็น

$$dQ_M = \varepsilon_P^D \frac{Q_M}{(1+t)} dt \quad (4)$$

แทนค่าสมการที่ (3) ใน (4) จะได้

$$\begin{aligned} \frac{dV_M - P_M Q_M dt}{P_M (1+t)} &= \varepsilon_P^D \frac{Q_M}{(1+t)} dt \\ \frac{dV_M - \frac{P_{Mt}}{(1+t)} Q_M dt}{P_{Mt}} &= \varepsilon_P^D \frac{Q_M}{(1+t)} dt \\ dV_M - \frac{P_{Mt}}{(1+t)} Q_M dt &= \varepsilon_P^D \frac{P_{Mt} Q_M}{(1+t)} dt \\ dV_M &= \left(\varepsilon_P^D \frac{P_{Mt} Q_M}{(1+t)} + \frac{P_{Mt} Q_M}{(1+t)} \right) dt \\ \frac{dV_M}{dt} &= (\varepsilon_P^D + 1) \frac{P_{Mt} Q_M}{(1+t)} \end{aligned} \quad (5)$$

สมการที่ (5) แสดงถึงผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีศุลกากรที่มีต่อมูลค่านำเข้า

สมการการส่งออก

ส่วนในด้านการวิเคราะห์การส่งออกนั้น เนื่องจากประเทศไทยมิได้มีการจัดเก็บภาษีการส่งออกสินค้า ดังนั้นในงานวิจัยนี้จึงศึกษาถึงผลกระทบเฉพาะด้านการเปลี่ยนแปลงทางราคาส่งออกที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้านั้น โดยสมการการส่งออกที่พิจารณา

$$Q_x = f(P_x, ER) \quad (6)$$

โดยที่ Q_x คือปริมาณส่งออก (กิโลกรัม)

P_x คือราคาส่งออกสินค้า (บาทต่อกิโลกรัม)

ER คืออัตราแลกเปลี่ยน (บาทต่อเหรียญสหรัฐฯ)

การวิเคราะห์ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงราคาส่งออกที่มีต่อมูลค่าการนำเข้าโดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ คงที่ แสดงได้ดังนี้

$$\begin{aligned} TR &= P_x Q_x \\ \frac{dTR}{dP_x} &= P_x \frac{dQ_x}{dP_x} + Q_x \\ &= \left(\frac{P_x}{Q_x} \frac{dQ_x}{dP_x} + 1 \right) Q_x \\ &= (\eta_P^D + 1) Q_x \end{aligned} \quad (7)$$

โดย η_P^D คือความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกต่อราคาส่งออก

ขั้นตอนที่ 2 เป็นการส่งผลกระทบสืบเนื่องมาจากขั้นตอนแรก กล่าวคือเป็นการหาผลกระทบที่เกิดภายในระบบเศรษฐกิจในด้านเศรษฐกิจภายในประเทศ โดยในการวิเคราะห์ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต (Input – Output Tables: IO Tables) โดยใช้ Inverse Matrix $(1-A)^{-1}$ หรือเรียกว่า Leontiff Inverse Matrix ซึ่งตั้งชื่อให้ตาม Prof. Wassily W. Leontiff ผู้คิดค้นทฤษฎี Input Output Inverse Matrix นี้ซึ่งถือเป็นหัวใจสำคัญในการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจด้วยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

ทั้งนี้ เนื่องจากตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตที่นำมาใช้ในการวิเคราะห์เป็นตารางที่มีขนาดใหญ่ ดังได้แสดงไว้ในภาคผนวกที่ 4 ซึ่งไม่สะดวกในการนำมาอธิบายจึงขอแบ่งตารางดังกล่าวออกเป็นส่วนสำคัญ รวมถึงได้แทนตัวเลขมูลค่าภายในตารางให้อยู่ในรูปสัญลักษณ์เพื่อให้ง่ายแก่การเข้าใจ (ตารางที่ 7.3)

ตารางที่ 7.3 โครงสร้างตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต

OUTPUT INPUT		Intermediate Demand				Final Demand (F)						Supply
		(1) Agr.	(2) Min.	(3) Mfg.	(4) Ser.	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(13) -IM.	(20) Total Out put
(1)	Agr.	x11	x12	x13	x14	C1	G1	F1	S1	E1	-M1	X1
(2)	Min.	x21	x22	x23	x24	C2	G2	F2	S2	E2	-M 2	X2
(3)	Mfg.	x31	x32	x33	x34	C3	G3	F3	S3	E3	-M 3	X3
(4)	Ser.	x41	x42	x43	x44	C4	G4	F4	S4	E4	-M 4	X4
(15)	Wages	W1	W2	W3	W4	VA (Value Added)						
(16)	O.S.	O1	O2	O3	O4							
(17)	Dep.	D1	D2	D3	D4							
(18)	I.T.	T1	T2	T3	T4							
(20)	Total Input	X1	X2	X3	X4							

ที่มา : ศูนย์พยากรณ์เศรษฐกิจและธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

โดยที่ Agr. = เกษตรกรรม (Agriculture)
 Min. = เหมืองแร่ (Mining)
 Mfg. = อุตสาหกรรม (Manufacturing)
 Ser. = การบริการ (Serving)
 PCE (Cn) = รายจ่ายเพื่อการบริโภค อุปโภคภาคเอกชน
 (Private Consumption Expenditure)

GCE (Gn)	=	รายจ่ายเพื่อการบริโภค อุปโภคภาครัฐ (Government Consumption Expenditure)
FCE (Fn)	=	การสะสมทุน (Fixed Capital Formation)
C.S. (Sn)	=	ส่วนเปลี่ยนแปลงของสินค้าคงเหลือ (Change in Stock)
EX. (En)	=	การส่งออก (Export)
IM. (Mn)	=	การนำเข้า (Import)
Wages	=	ค่าจ้าง, เงินเดือน, ค่าตอบแทน (Wages and Salaries)
OS	=	ผลตอบแทนการผลิต (Operating Surplus)
Dep.	=	ค่าเสื่อมราคา (Depreciation)
I.T.	=	ภาษีทางอ้อมสุทธิ (Net Indirect Taxes)
VA	=	มูลค่าเพิ่ม (Value Added)

จากตารางที่ 7.3 เมื่อนำข้อมูลในส่วนของการใช้ปัจจัยการผลิต (Intermediate Demand) มาคำนวณสัดส่วนโดยตรงกับมูลค่าผลผลิต (Output) แล้วจะได้ค่าสัมประสิทธิ์การผลิต (Input of Technical Coefficients) ของแต่ละปัจจัย ซึ่งใช้ในการผลิตสินค้าอุตสาหกรรมหนึ่งๆและจากความสัมพันธ์ในตารางข้างต้นสามารถอธิบายในรูปเมตริกซ์ (Matrix Form) ได้ดังนี้

$$\begin{aligned}
 AX + F &= X \\
 AX - X &= -F \\
 X - AX &= F \\
 X(1-A) &= F \\
 \text{หรือ } X &= (1-A)^{-1} F
 \end{aligned}$$

ซึ่ง $(1-A)^{-1}$ หรือเรียกว่า Leontiff Inverse Matrix เป็นเมตริกซ์ผกผันของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง หรือก็คือค่าตัวทวีคูณของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายต่อมูลค่าผลผลิตนั่นเอง โดยการคำนวณค่า A แสดงในภาคผนวกที่ 5 และ $(1-A)^{-1}$ แสดงในภาคผนวกที่ 6

จากการคำนวณในขั้นตอนที่ 1 ทำให้เราทราบมูลค่าการส่งออกและการนำเข้าที่เปลี่ยนแปลงไป ภายหลังจากการลดอัตราภาษีนำเข้าสินค้าของประเทศไทยและประเทศคู่ค้า จากนั้นนำค่าการส่งออกและการนำเข้าดังกล่าวไปแทนในสูตร

	X_n	=	$(1 - A_n)^{-1} F_n$
โดยที่	F_n	=	เมตริกซ์แสดงการเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย (ในที่นี้คือการส่งออก และการนำเข้า)
	X_n	=	เมตริกซ์แสดงผลกระทบของกิจกรรมที่เกิดขึ้นจากการ เปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้าย

7.3 ผลการวิเคราะห์ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ

7.3.1 ผลของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าของประเทศไทยกับประเทศคู่ค้ารวม (โลก)

จากรูปแบบฟังก์ชันการนำเข้า งานศึกษานี้จะใช้รูปแบบ Double Log ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$\ln Q_M = \beta_0 + \beta_1 \ln P_M + \beta_2 \ln GDP_{TH} + \varepsilon$$

ซึ่งจากรูปแบบข้างต้น เราสามารถสรุปได้ว่า β_1 และ β_2 คือค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าต่อระดับราคานำเข้าที่รวมภาษี และ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าต่อระดับรายได้ ตามลำดับ ส่วนข้อมูลที่น่ามาใช้เป็นไปตามพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) จากกรมศุลกากร โดยเป็นข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี 2534 – 2549 การประมาณค่า β_0 , β_1 และ β_2 จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาแบ่งเป็นสองส่วนดังนี้

ผลการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าสินค้าแร่

ตารางที่ 7.4 แสดงผลการประมาณสมการการนำเข้าประเภทแร่ชนิดต่างๆ ซึ่งทำให้ได้ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์ต่อราคานำเข้าที่รวมภาษี แต่เนื่องจากข้อมูลการนำเข้าของแร่ทองแดง เหล็ก โปแตช ปุ๋ยเคมี และโซเดียมคลอไรด์ มีเพียงบางปีเท่านั้น ขณะที่ปริกษาจึงไม่ประมาณค่าสมการดังกล่าว และจะประมาณสมการการนำเข้าแร่เฉพาะที่มีข้อมูลการนำเข้าครบถ้วนตั้งแต่ปี 2534-2549 เท่านั้น ซึ่งได้แก่แร่ทองคำ อะลูมิเนียม โซเดียมคาร์บอเนต และแมกนีเซียมคลอไรด์

จากตารางที่ 7.4 พบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์นำเข้าต่อราคานำเข้าที่รวมภาษี (β_1) ของสินค้าแร่ทองคำ อะลูมิเนียม โซเดียมคาร์บอเนต และแมกนีเซียมคลอไรด์ มีค่า -0.8894 -0.1624 -0.3785 และ -0.1696 ตามลำดับ นั่นคือหากระดับราคานำเข้าที่รวมภาษีลดลงร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณนำเข้าแร่ทองคำ อะลูมิเนียม โซเดียมคาร์บอเนต และแมกนีเซียมคลอไรด์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.8894 0.1624 0.3785 และ 0.1696 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดีพบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์นำเข้าต่อราคานำเข้าที่รวมภาษีของแร่ทองคำเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ส่วนผลกระทบจากการลดอัตราภาษีนำเข้าที่มีต่อมูลค่านำเข้าแร่ทองคำ อะลูมิเนียม โซเดียมคาร์บอเนต และแมกนีเซียมคลอไรด์ สามารถหาได้จากสูตรในสมการที่ (5) ผลการคำนวณแสดงในตารางที่ 7.5 เนื่องจากทองคำไม่มีการเก็บภาษีนำเข้า ดังนั้นทางคณะที่ปรึกษาจึงไม่คำนวณผลกระทบของการลดอัตราภาษีนำเข้าทองคำ ส่วนสินค้าแร่อื่นพบว่ามีการเก็บอัตราภาษีนำเข้าทองคำ ณ ปี 2549 ในอัตราร้อยละ 1 นั่นคือ หากมีการลดอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 1 จะทำให้มูลค่าการนำเข้าแร่ อะลูมิเนียมสูงขึ้น 33.666 บาท และจะทำให้มูลค่านำเข้าโซเดียมคาร์บอเนต และแมกนีเซียมคลอไรด์ ลดลง 1,743.22 และ 36.258 บาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม อย่างไรก็ดีผลกระทบดังกล่าวไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7.4 สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการนำเข้าในรูปแบบของสินแร่

	ตัวแปรตาม	β_0	β_1	β_2	R ²	หมายเหตุ
1	ทองคำ (QGM)	6.1415 (0.6402)	-0.8894 (-13.961)*	2.0578 (1.6250)	0.9807	
2	ทองแดง (QC1M)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
3	เหล็ก (QI1M)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
4	อะลูมิเนียม (QA1M)	-1.4774 (9.9487)	-1.1624 (-0.5270)	2.5486 (1.2998)	0.2747	
5	โปแตช (QP1M)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
6.1	- ปูนซีเมนต์	-	-	-	-	ไม่มีข้อมูล
6.2	- โซเดียมคาร์บอเนต (QSAM)	9.6329 (2.3929)	-0.3785 (-0.7189)	1.3577 (2.3780)	0.3547	
6.3	- โซเดียมคลอไรด์ (QSCM)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
6.4	- แมกนีเซียมคลอไรด์ (QMAM)	-1.0193 (-0.1921)	-0.1696 (-0.7267)	1.9877 (2.8153)*	0.4323	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 7.5 เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบสินแร่ก่อนและหลังลดอัตราภาษีนำเข้าสินแร่

ประเภทสินแร่	ปี 2549				ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การนำเข้าต่อราคา	$\frac{dV_M}{dt}$ (บาท)	มูลค่านำเข้าหลังลดภาษีร้อยละ 1 (ล้านบาท)
	P_M (บาท/กิโลกรัม)	Q_M (กิโลกรัม)	อัตราภาษี (ร้อยละ)	มูลค่านำเข้า (ล้านบาท)			
ทองคำ	679,716	25,438	0	17,290.6	-0.8894	--	--
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	5.0	41,834,692	1	210.0	-1.1624	-33.766	210.000034
โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต	7.0	403,392,530	1	2,832.9	-0.3785	1743.22	2,832.8983
แมกนีเซียมคลอไรด์	10.1	4,367,337	1	44.1	-0.1696	36.258	44.099964

ที่มา : จากการคำนวณ

ผลการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าประเภทสินค้า

ตารางที่ 7.6 แสดงผลการประมาณสมการการนำเข้าแร่ประเภทสินค้า ได้แก่ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี ซึ่งทำให้ได้ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์นำเข้าต่อราคานำเข้าที่รวมภาษี

จากตารางที่ 7.6 พบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์นำเข้าต่อราคานำเข้าที่รวมภาษี (β_1) ของทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี มีค่า -1.1657 -0.4146 -0.0295 -0.0609 และ -1.6747 ตามลำดับ นั่นคือหากระดับราคานำเข้าที่รวมภาษีลดลงร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณนำเข้าแร่ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี เพิ่มขึ้นร้อยละ 1.1657 0.4146 0.0295 0.0609 และ 1.6747 ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดีพบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์นำเข้าต่อราคานำเข้าที่รวมภาษีของทองแดงและปุ๋ยเคมีเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ส่วนผลกระทบจากการลดอัตราภาษีนำเข้าที่มีต่อมูลค่านำเข้าสินค้านำเข้าทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี สามารถหาได้จากสูตรในสมการที่ (5) ผลการคำนวณแสดงในตารางที่ 7.7 ผลการศึกษาพบว่า หากมีการลดอัตราภาษีนำเข้าร้อยละ 1 จะทำให้มูลค่าการนำเข้าทองแดง และ ปุ๋ย เพิ่มขึ้น 18,086.302 และ 22,115.831 บาท และจะทำให้มูลค่านำเข้าเหล็ก อะลูมิเนียม และ โปแตช ลดลง 154,290.169 78,730.131 และ 2,968.361 บาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตามอย่างไรก็ดีมีเพียงผลกระทบที่มีต่อทองแดงและปุ๋ยเคมีเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7.6 สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการนำเข้าในรูปแบบของสินค้า

	ตัวแปรตาม	β_0	β_1	β_2	R^2	หมายเหตุ
1	ทองแดง (QC2M)	-2.8595 (-0.4095)	-1.1657 (-2.5028)*	3.4776 (3.1806)*	0.4419	
2	เหล็ก (QI2M)	9.5124 (1.7248)	-0.4146 (-0.7831)	1.8434 (2.2495)*	0.3765	
3	อะลูมิเนียม (QA2M)	3.5800 (0.7033)	-0.0295 (-0.0604)	2.0423 (2.3983)*	0.6148	
4	โปแตช (QP2M)	11.1203 (1.1759)	-0.0609 (-0.1624)	1.068 (0.95230)	0.8045	
5	ปุ๋ยเคมี (QFM)	6.0232 (0.8509)	-1.6747 (-2.6067)*	2.3679 (2.3580)*	0.3441	

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 7.7 เปรียบเทียบมูลค่าการนำเข้าในรูปแบบสินแร่ก่อนและหลังลดอัตราภาษีนำเข้าประเภทสินค้า

ประเภทสินค้า	ปี 2549				ความยืดหยุ่น ของอุปสงค์ การนำเข้าต่อ ราคา	$\frac{dV_M}{dt}$ (บาท)	มูลค่านำเข้า หลังลดภาษี ร้อยละ 1 (ล้านบาท)
	P_M (บาท/ กิโลกรัม)	Q_M (กิโลกรัม)	อัตรา ภาษี (ร้อยละ)	มูลค่านำเข้า (ล้านบาท)			
ทองแดงและของ ทำด้วยทองแดง	245.6	448,779,670	1	110,242.4	-1.1657	-- 18,086.302	110,242.418
เหล็กและ เหล็กกล้า	22.0	12,111,925,358	1	266,199.3	-0.4146	154,290.169	266,199.146
อะลูมิเนียมและ ของทำด้วย อะลูมิเนียม	125.2	654,613,410	1	81,934.5	-0.0295	78,730.131	81,934.421
โปแตช	8.9	373,814,933	5	3,318.9	-0.0609	2,968.361	3,318.897
ปุ๋ย	9.6	3,587,489,676	5	34,417.7	-1.6747	-- 22,115.831	34,417.722

ที่มา : จากการคำนวณ

7.3.2 ผลของการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกของประเทศไทยกับประเทศคู่ค้ารวม (โลก) จากรูปแบบฟังก์ชันการนำเข้า งานศึกษานี้จะใช้รูปแบบ Double log ซึ่งแสดงได้ดังนี้

$$\ln(Q_x) = \alpha_0 + \alpha_1 \ln(P_x) + \alpha_2 \ln(ER) + \varepsilon$$

ซึ่งจากรูปแบบข้างต้น เราสามารถสรุปได้ว่า α_1 และ α_2 คือค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกต่อระดับราคาส่งออก และ ความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกต่ออัตราแลกเปลี่ยน ตามลำดับ ส่วนข้อมูลที่นำมาใช้เป็นไปตามพิคตศุลกากร (Harmonize Code) จากกรมศุลกากร โดยเป็นข้อมูลรายปีตั้งแต่ปี 2534 – 2549 การประมาณค่า α_0 , α_1 และ α_2 จะใช้วิธีกำลังสองน้อยที่สุด ซึ่งผลการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ส่วนได้ดังนี้

ผลการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกสินค้าแร่

สินค้าประเภทแร่โดยส่วนใหญ่ไม่สามารถนำข้อมูลด้านการส่งออกมาคำนวณเพื่อสร้างสมการสำหรับการวิเคราะห์ได้ เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่นำเข้าวัตถุดิบประเภทแร่ แล้วมาแปรรูปเป็นสินค้าขั้นกลางเพื่อส่งออกไปอีกที ดังนั้นสินค้าประเภทสินแร่ส่วนใหญ่จึงเป็นการนำเข้ามากกว่าส่งออก รวมถึงสินค้าแร่บางตัวก็ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลอย่างต่อเนื่องสาเหตุดังกล่าวจึงทำให้ข้อมูลการส่งออกของสินค้าในประเภทแร่ขาดความสมบูรณ์ (ตารางที่ 7.8)

ตารางที่ 7.8 สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการส่งออกในรูปแบบของสินแร่

	ตัวแปรตาม	α_0	α_1	α_2	R ²	หมายเหตุ
1	ทองคำ	-	-	-	-	ไม่มีข้อมูล
2	ทองแดง (QC1X)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
3	เหล็ก (QI1X)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
4	อะลูมิเนียม (QA1X)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
5	โปแตช (QP1X)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
6.1	- บัญเคมี	-	-	-	-	ไม่มีข้อมูล
6.2	- โซเดียมคาร์บอเนต (QSAX)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
6.3	- โซเดียมคลอไรด์ (QSCX)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์
6.4	- แมกนีเซียมคลอไรด์ (QMAX)	-	-	-	-	ข้อมูลไม่สมบูรณ์

ที่มา : จากการคำนวณ

หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ผลการศึกษาด้านการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการส่งออกประเภทสินค้า

ตารางที่ 7.9 แสดงผลการประมาณสมการส่งออกประเภทสินค้าซึ่งได้แก่ ทองคำ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี ซึ่งทำให้ได้ค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกต่อราคาส่งออก

จากตารางที่ 7.9 พบว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกต่อราคาส่งออก (α_i) ของทองคำ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี มีค่า -0.4225 -0.7587 -1.0166 -0.4656 -1.9264 และ -0.3901 ตามลำดับ นั่นคือหากระดับราคาส่งออกลดลงร้อยละ 1 จะทำให้ปริมาณส่งออกสินค้าประเภท ทองคำ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี เพิ่มขึ้นร้อยละ 0.4225 0.7587 1.0166 0.4656 1.9264 และ 0.3901 ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม ปรากฏว่าค่าความยืดหยุ่นของอุปสงค์การส่งออกต่อราคาส่งออกของทองคำ เหล็ก และ โปแตชเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ส่วนผลกระทบจากการลดราคาส่งออกที่มีต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าทองคำ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม โปแตช และปุ๋ยเคมี สามารถหาได้จากสูตรในสมการที่ (7) ผลการคำนวณแสดงในตารางที่ 7.10 ผลการศึกษาพบว่า หากราคาส่งออกลดลงร้อยละ 1 จะทำให้มูลค่าการส่งออกทองคำ ทองแดง อะลูมิเนียม และปุ๋ย เปลี่ยนแปลง 29,474.445 44,755,827.89 109,075,511.9 และ 163,192,706.8 บาท ตามลำดับ และจะทำให้มูลค่าส่งออกเหล็ก และ โปแตช เพิ่มขึ้น 38,127,252.7 และ 89,139.134 บาท ตามลำดับ อย่างไรก็ตาม มีเพียงผลกระทบที่มีต่อทองคำ เหล็ก และ โปแตชเท่านั้นที่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตารางที่ 7.9 สรุปค่าสถิติที่ได้จากการสร้างสมการการส่งออกในรูปแบบของสินค้า

	ตัวแปรตาม	α_0	α_1	α_2	R^2	หมายเหตุ
1	ทองคำ (QGX)	8.9549 (1.5869)	-0.4225 (-3.1536)*	1.8915 (1.0422)	0.4633	
2	ทองแดง (QC2X)	8.5747 (1.9936)	-0.7587 (-1.2779)	3.7443 (4.5912)*	0.6578	
3	เหล็ก (QI2X)	3.6449 (1.0356)	-1.0166 (-2.6961)*	5.6383 (5.7207)*	0.7426	
4	อะลูมิเนียม (QA2X)	9.3610 (2.1940)	-0.4656 (-0.5199)	3.2384 (6.2039)*	0.7546	
5	โปแตช (QP2X)	11.0317 (1.6535)	-1.9264 (-6.1551)*	1.2627 (0.7005)	0.7831	
6	ปุ๋ยเคมี (QFX)	-1.5229 (-0.2299)	-0.3901 (-0.1836)	5.6601 (5.8032)*	0.8115	

ที่มา : จากการคำนวณ หมายเหตุ : * มีนัยสำคัญที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95

ตารางที่ 7.10 เปรียบเทียบมูลค่าการส่งออกในรูปแบบสินค้าก่อนและหลังลดราคาส่งออก

ประเภทสินค้า	ปริมาณการส่งออก ณ ปี 2549 (กิโลกรัม)	มูลค่าการส่งออก ณ ปี 2549 (ล้านบาท)	ความยืดหยุ่น ของอุปสงค์ การส่งออกต่อ ราคา	$\frac{dTR}{dP_x}$ (บาท)	มูลค่าส่งออกหลังลด ราคาส่งออกร้อยละ 1 (ล้านบาท)
ทองคำ	51,038.0	19,662.26	-0.4225	29,474.45	19,662.23
ทองแดง	185,477,944	40,708.01	-0.7587	44,755,827.89	40,663.25
เหล็ก	2,296,822,452	56,505.97	-1.0166	- 38,127,252.70	56,544.10
อะลูมิเนียม	204,108,368	34,044.41	-0.4656	109,075,511.86	33,935.33
โปแตช	96,221	1,225,900	-1.9264	- 89,139.13	1,225,900.09
ปุ๋ยเคมี	267,572,892	267,572,892.0	-0.3901	163,192,706.83	267,572,728.81

ที่มา : จากการคำนวณ

กล่าวโดยสรุปผลที่ได้จากการสร้างสมการทั้งในส่วนของการนำเข้าและการส่งออกสินค้าในรูปแบบของสินแร่และสินค้านั้น พบว่าระดับราคาสินค้าทั้งในส่วนของการนำเข้าและการส่งออกซึ่งรวมภาษีเข้าไปแล้วนั้น ส่วนใหญ่ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกไม่มากนัก ซึ่งหมายความว่าหากมีการเปลี่ยนแปลงระดับราคาซึ่งเกิดจากการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี หรืออาจกล่าวได้ว่าการเปลี่ยนแปลงระดับราคาทั้งในส่วนของการนำเข้าและการส่งออกจากการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีนั้น ส่งผลกระทบต่อมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกสินค้าต่างๆในระดับที่ไม่รุนแรงมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากอัตราภาษีเดิมที่มีการจัดเก็บอยู่แล้วนั้นอยู่ในระดับที่ต่ำ ประกอบกับความจำเป็นในการนำเข้าเองของประเทศไทยเพื่อใช้ภายในประเทศและแปรรูปเพื่อผลิตสินค้าในการส่งออกไปยังประเทศคู่ค้าอื่นๆ อย่างไรก็ตามปัญหาส่วนหนึ่งที่ทำให้สมการที่ได้ไม่สมบูรณ์เท่าที่ควร เนื่องมาจากจำนวนข้อมูลมาก่อนข้างจำกัดและขาดความสมบูรณ์ในบางสินค้า ซึ่งในอนาคตหากมีระบบการจัดเก็บที่ดี เราก็จะสามารถนำข้อมูลเหล่านั้นมาใช้ในการวิเคราะห์ที่มีประสิทธิภาพ และนำไปสู่แนวทางการปฏิบัติที่มีประสิทธิผลได้มากขึ้น

7.3.3 ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าและการส่งออก

โดยในขั้นตอนนี้เป็นการวิเคราะห์ผลกระทบโดยอาศัย “Leontiff Inverse Matrix” ซึ่งผลการวิเคราะห์ในขั้นตอนนี้ก็ได้แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ตามผลการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าและมูลค่าการส่งออกที่ได้แสดงไว้ก่อนหน้า ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีผ่านระดับราคาสินค้าทั้งในส่วนของการนำเข้าและการส่งออกนั้น ส่งผลกระทบต่อมูลค่าผลผลิตในสาขาการผลิตต่างๆ และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมาน้อยเพียงใด

ในส่วนของหมวดสินค้าที่แสดงอยู่ในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตนั้น เป็นการจัดกลุ่มที่มีความละเอียดน้อยกว่าการจัดกลุ่มสินค้าตามรหัสศุลกากร ดังนั้นในการนำผลกระทบวิเคราะห์จากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกมาทำการวิเคราะห์ต่อในขั้นตอนนี้ จึงจำเป็นต้องจัดกลุ่มสินค้าใหม่ เพื่อให้สามารถนำไปวิเคราะห์ด้วยตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตต่อไปได้ โดยผลของการจัดกลุ่มสินค้าทั้งสินค้าส่งออกและสินค้านำเข้า (ตารางที่ 7.2) จากนั้นเราจะทำการแบ่งการวิเคราะห์ออกตามกรณี คือกรณีมูลค่าการส่งออกสุทธิเดิม และอีกกรณีคือมูลค่าการส่งออกสุทธิเปลี่ยนแปลง โดยจะแบ่งผลกระทบออกมาเป็นด้านการผลิต และด้านผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ

เนื่องจากการวิเคราะห์ผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตนั้น การเปลี่ยนแปลงของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายซึ่งในที่นี้ก็คือการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกของแต่ละหมวดสินค้าตามพิกัดศุลกากร โดยเป็นการรวมมูลค่าการนำเข้าและการมูลค่าการส่งออกของทุกหมวดสินค้าที่เกี่ยวข้องกันหรืออยู่ในกลุ่มสินค้าตามรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตเดียวกันเข้าด้วยกัน ดังนั้นผลกระทบที่ได้จึงเป็นผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงการนำเข้าและการส่งออกสินค้ารวมทุกสินค้าในรหัสตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต แต่อย่างไรก็ตามเราสามารถแยกวิเคราะห์ผลกระทบของแต่ละหมวดสินค้าได้ โดยการกำหนดให้หมวดสินค้าอื่นมีมูลค่าการนำเข้าหรือมูลค่าการส่งออกคงที่ ซึ่งมูลค่าผลกระทบที่ได้จากการคำนวณจึงเป็นมูลค่าผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงของการนำเข้าหรือการส่งออกสินค้าในหมวดที่ต้องการเพียงอย่างเดียว

จากตารางที่ 7.11 ได้แสดงมูลค่าการส่งออกสุทธิเปรียบเทียบ โดยเทียบการส่งออกสุทธิเดิมเทียบกับการส่งออกสุทธิที่เปลี่ยนแปลงจากการที่ระดับอัตราภาษีนำเข้ามีการเปลี่ยนแปลงลดลง ร้อยละ 1 ซึ่งจะสังเกตเห็นได้ว่ามูลค่าการส่งออกสุทธิของสินค้าเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงที่น้อยมากเมื่อพิจารณาจากผลการคำนวณมูลค่าการส่งออกจากการหาความยืดหยุ่น แต่สำหรับการส่งออกสุทธิในประเภทสินค้าจะมีการเปลี่ยนแปลงของมูลค่าการส่งออกสุทธิที่แตกต่างกัน ทั้งนี้เป็นผลมาจากค่าความยืดหยุ่นที่แตกต่างกันในแต่ละกลุ่มสินค้านั้นเอง แต่อย่างไรก็ตามเนื่องจากการจัดกลุ่มในตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมีความละเอียดแตกต่างจากการจัดกลุ่มสินค้าตามพิกัดศุลกากร (Harmonize Code) ในการวิเคราะห์นี้จึงรวมสินค้ากลุ่มเดียวกันเข้าไว้ด้วยกัน เพื่อวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการส่งออกสุทธิที่เปลี่ยนแปลงไปของสินค้ากลุ่มนั้นๆ โดยกำหนดให้การนำเข้าและการส่งออกสินค้าอื่นๆในกลุ่มไม่มีการเปลี่ยนแปลง (ตารางที่ 7.12)

ตารางที่ 7.11 สรุปมูลค่าการส่งออกและการนำเข้าก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี โดยจัด
กลุ่มสินค้าตามพิกัดศุลกากร

หน่วย : ล้านบาท

สินค้า	2549			หลังการเปลี่ยนแปลง		
	มูลค่าการ ส่งออก	มูลค่าการ นำเข้า	มูลค่าการ ส่งออกสุทธิ	มูลค่าการ ส่งออก	มูลค่าการ นำเข้า	มูลค่าการ ส่งออกสุทธิ
ประเภทสินแร่						
ทองคำ	-	17,290.6	-17,290.6	-	17,290.6	-17,290.6
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	-	210.0	-210.0	-	210.0	-210.0
โซดาแอสหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	-	2,832.9	-2,832.9	-	2,832.9	-2,832.9
แมกนีเซียมคลอไรด์	-	44.1	-44.1	-	44.1	-44.1
ประเภทสินค้า						
ทองคำ	19,662.26		19,662.26	19,662.23		19,662.23
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดง	40,708.01	110,242.40	- 69,534.39	40,663.25	110,242.42	-69,579.17
เหล็กและเหล็กกล้า	56,505.97	266,199.30	- 209,693.33	56,544.10	266,199.15	-209,655.05
อะลูมิเนียมและของ ทำด้วยอะลูมิเนียม	34,044.41	81,934.50	- 47,890.09	33,935.33	81,934.42	-47,999.09
โปแตช	1,225,900.00	3,318.90	1,222,581.10	1,225,900.09	3,318.90	1,222,581.19
ปุ๋ย	267,572,892.00	34,417.70	267,538,474.3	267,572,728.81	34,417.72	267,538,311.09

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 7.12 มูลค่าการส่งออกสุทธิก่อนและหลังการเปลี่ยนแปลงอัตราภาษี โดยจัดกลุ่มสินค้าตามรหัสตารางบัญชีการผลิตและผลผลิต

สินค้า	IO Code	มูลค่าการส่งออกสุทธิเดิม (ล้านบาท)	มูลค่าการส่งออกสุทธิหลัง ปรับลดอัตราภาษี (ล้านบาท)
ประเภทสินแร่			
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	013	-210.00	-210.00
ทองคำ	014	-17,290.60	-17,290.60
โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต	014	-2,832.90	-2,832.90
แมกนีเซียมคลอไรด์	014	-44.10	-44.10
ประเภทสินค้า			
โปแตช	028	-1,222,581.10	-1,222,581.19
ปุ๋ย	028	-267,538,474.30	-267,538,311.09
เหล็กและเหล็กกล้า	035	209,693.33	209,655.05
ทองแดงและของทำด้วยทองแดง	036	69,534.39	69,579.17
อะลูมิเนียมและของทำด้วย อะลูมิเนียม	036	47,890.09	47,999.09
ทองคำ	044	-19,662.26	-19,662.23

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางข้างต้น เมื่อนำค่ามูลค่าการส่งออกสุทธิมาคำนวณหาผลกระทบในตารางบัญชีการผลิตและผลผลิตโดยใช้ $(I-A)^{-1}$ หรือเรียกว่า Leontiff Inverse Matrix (ภาคผนวกที่ 6) ซึ่งเป็นเมตริกซ์ผกผันของการใช้สินค้าและบริการขั้นกลาง หรือก็คือค่าตัวทวีคูณของอุปสงค์ขั้นสุดท้ายต่อมูลค่าผลผลิตนั่นเอง ประเด็นในการพิจารณาคือหากมูลค่าส่งออกสุทธิมีเครื่องหมายลบหมายความว่าประเทศไทยมีการนำเข้ามากกว่าการส่งออกสินค้านั้นๆ ส่งผลทำให้มูลค่าผลผลิตรวมภายในประเทศของสินค้านั้นๆ มีมูลค่าลดลง ขณะเดียวกันหากมูลค่าการส่งออกสุทธิมีค่าเป็นบวกหมายความว่าประเทศไทยมีการนำเข้าน้อยกว่าการส่งออกสินค้านั้นๆ ส่งผลทำให้ผลิตรวมภายในประเทศของสินค้านั้นๆ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น ซึ่งผลการคำนวณเป็นดังนี้ (ตารางที่ 7.13)

ตารางที่ 7.13 ผลกระทบต่อมูลค่าการผลิตและผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศจากการเปลี่ยนแปลงการส่งออกสุทธิก่อนและหลังเปลี่ยนแปลงอัตราภาษีนำเข้า

หน่วย : ล้านบาท

สาขาการผลิต	ก่อนเปลี่ยนแปลง	หลังการเปลี่ยนแปลง	ผลต่าง
ภาคเกษตร	-6,923,999.20	-6,923,994.12	5.07
ภาคอุตสาหกรรม	-744,749,810.09	-744,749,117.76	692.33
ภาคการค้า	-43.67	-43.67	0.00
ภาคบริการ	-38,659,281.43	-38,659,242.84	38.59
ผลกระทบโดยรวม	-790,333,134.39	-790,332,398.39	735.99
ผลกระทบทางตรง	-268,473,977.45	-268,473,698.80	278.65
ผลกระทบทางอ้อม	-521,859,156.94	-521,858,699.59	457.34

ที่มา : จากการคำนวณ

สำหรับการวิเคราะห์ในส่วนนี้จะแสดงถึงผลกระทบที่มีต่อสาขาการผลิตต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจจากการที่มีการเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งหากสาขาการผลิตใดมีการเชื่อมโยงกับสาขาการผลิตอื่นๆ มาก เมื่อสาขาการผลิตนั้นๆ ได้รับผลกระทบย่อมทำให้มูลค่าผลผลิตของตนลดลง และส่งผลกระทบต่อสาขาการผลิตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในระดับความรุนแรงที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าสาขาการผลิตนั้นมีความเชื่อมโยงกับสาขาการผลิตอื่นๆ มากน้อยเพียงใด ในที่นี้เราได้พิจารณาหาผลกระทบเฉพาะในด้านการนำเข้าและการส่งออก (ในรูปของการส่งออกสุทธิ) เพียงอย่างเดียว โดยกำหนดให้ปัจจัยอื่นๆ ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ซึ่งเมื่อสังเกตมูลค่าการส่งออกสุทธิของทุกสินค้าที่นำมาพิจารณาจะพบว่าทุกสินค้านี้มีเครื่องหมายลบแทบทั้งสิ้น แสดงให้เห็นว่าประเทศไทยมีการขาดดุลการค้าในสินค้านี้เหล่านี้ (ตารางที่ 7.13) สามารถพิจารณาได้ดังนี้

จากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าลงร้อยละ 1 ตามกลุ่มสินค้าที่พิจารณา เมื่อนำมาวิเคราะห์หาผลกระทบตามโครงสร้างของตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิต จะพบว่าทุกภาคการผลิตมีมูลค่าการส่งออกสุทธิขาดดุลการค้าลดลงกว่าเดิมหรือก่อนการเปลี่ยนแปลง กล่าวคือภาคเกษตรกรรมมีมูลค่าการส่งออกสุทธิขาดดุลลดลงเป็นมูลค่า 5.07 ล้านบาท ภาคอุตสาหกรรมมีมูลค่าการส่งออกสุทธิขาดดุลลดลงเป็นมูลค่า 692.33 ล้านบาท ภาคบริการมีมูลค่าการส่งออกสุทธิขาดดุลลดลงเป็นมูลค่า 38.59 ล้านบาท ขณะที่ภาคการค้าไม่ได้รับผลกระทบเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง นอกจากนั้นยังสามารถพิจารณาถึงรายละเอียดของผลกระทบที่เกิดขึ้นได้อีก โดยพิจารณาเปรียบเทียบมูลค่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นจากผลกระทบโดยตรง ซึ่งก็คือผลกระทบที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าการนำเข้าและการส่งออกโดยตรงของสาขาการผลิตนั้นๆ ก่อนและหลังการปรับลดอัตราภาษีนำเข้า

ซึ่งคิดเป็นมูลค่า 278.65 ล้านบาท และผลกระทบทางอ้อม คือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการเชื่อมโยงกันของสาขาการผลิตต่างๆ ในระบบเศรษฐกิจ คิดเป็นมูลค่า 457.34 ล้านบาท และเมื่อรวมการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งหมดทั้งจากผลกระทบทางตรงและทางอ้อม คิดเป็นมูลค่ารวมทั้งสิ้น 735.99 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 0.01 ของผลผลิตมวลรวมภายในประเทศ ซึ่งสามารถสรุปได้ว่าหากมีการเปิดเสรีทางการค้าของอุตสาหกรรมเหมืองแร่ โดยประเทศไทยต้องลดอัตราภาษีนำเข้าลงร้อยละ 1 จะส่งผลให้มีผลผลิตมวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นประมาณ ร้อยละ 0.01 นั้นเอง

บทสรุป

หลังจากที่ได้วิเคราะห์ประเมินผลกระทบจากการเปิดเสรีทางการค้าในอุตสาหกรรมเหมืองแร่ระหว่างประเทศไทยกับประเทศคู่ค้าต่างๆ จากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าภายใต้กรอบการวิเคราะห์ข้างต้น ซึ่งผลที่ได้จากการวิเคราะห์ทำให้เราสามารถบอกได้ว่าภายหลังจากการเปิดเสรีระหว่างกันนั้น ประเทศไทยได้รับประโยชน์เพิ่มขึ้นในด้านการค้าเมื่อพิจารณาในด้านของมูลค่าการส่งออกสุทธิ โดยพิจารณาจากผลการวิเคราะห์ที่ได้ซึ่งเป็นการพิจารณาทั้งสองด้าน กล่าวคือวิเคราะห์ผลกระทบที่เกิดจากการส่งออกมากขึ้นจากระดับราคาสินค้าที่ลดลง และผลกระทบที่เกิดจากการนำเข้ามากขึ้นเนื่องจากประเทศไทยปรับลดอัตราภาษีนำเข้า โดยจากการวิเคราะห์ดังที่ได้แสดงไว้ข้างต้นจะพบว่าภายหลังจากเปิดเสรีทางการค้าประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออกสุทธิเพิ่มขึ้น แม้ว่าจะยังมีการขาดดุลอยู่ก็ตาม ทั้งนี้เนื่องจากโครงสร้างตลาดในประเทศไทยเป็นการนำเข้าสินแร่เข้ามาเพื่อผลิตสินค้าสำหรับใช้ในประเทศและส่งออก แสดงให้เห็นว่าภายหลังจากการปรับลดอัตราภาษีนำเข้าของไทยแล้วนั้น ประเทศไทยสามารถสร้างมูลค่าจากการส่งออกสินค้าได้มากขึ้นกว่ามูลค่าจากการนำเข้าทั้งในส่วนของสินแร่และในรูปของสินค้า ส่งผลทำให้ระบบเศรษฐกิจภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นตามไปด้วย ไม่ว่าจะเป็นมูลค่าการผลิตของภาคเศรษฐกิจต่างๆ เช่น ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม ภาคการค้า และภาคบริการ ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่าผลการวิเคราะห์โดยรวมแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยน่าจะได้รับประโยชน์จากการเปิดเสรีทางการค้าในอุตสาหกรรมเหมืองแร่

แต่อย่างไรก็ตามผลกระทบที่ได้จากการวิเคราะห์ดังกล่าวเป็นเพียงผลกระทบที่วิเคราะห์จากปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทางด้านภาษีนำเข้าของแต่ละประเทศ ภายใต้ข้อสมมติฐานในการวิเคราะห์เท่านั้น ทั้งนี้เนื่องจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของการนำเข้าและการส่งออกของแต่ละประเทศยังอาจขึ้นอยู่กับปัจจัยอื่นๆ อีก เช่น ผลผลิตของสินค้านั้นๆ ภายในประเทศ ระดับราคาน้ำมัน ตลอดจนความผันผวนต่างๆ ภายในระบบเศรษฐกิจของแต่ละประเทศ ซึ่งปัจจัยต่างๆ เหล่านี้

ล้วนแต่ส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อการนำเข้าและส่งออกสินค้าระหว่างประเทศทั้งสิ้น และเนื่องจากการวิเคราะห์โดยใช้ตารางปัจจัยการผลิตและผลผลิตมาคำนวณหาผลกระทบนั้น แม้ว่า จะมีประโยชน์ในด้านของความละเอียดในส่วนของคุณข้อมูล แต่ก็มีข้อจำกัดในเรื่องของกลุ่มตัวอย่างที่ ไม่สามารถลงรายละเอียดเป็นรายสินค้าได้มากนัก

ทั้งนี้แม้ว่าจากการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าวจะไม่ได้้นำปัจจัยอื่นๆ นอกเหนือจากอัตรา ภาษีมาคำนวณ แต่ก็ทำให้ทราบถึงผลกระทบที่ประเทศไทยได้รับจากการปรับลดอัตราภาษีของทั้ง สองประเทศ ซึ่งผลกระทบที่ได้จากการวิเคราะห์จะสามารถนำไปพัฒนาต่อเพื่อเป็นแนวทางใน การเปิดเจรจาเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกัน ทั้งนี้อาจพิจารณาจากเอกสารนี้ในส่วนอื่นๆ เพื่อใช้ในการ การพิจารณาร่วมไปด้วย เพื่อให้เกิดความรอบคอบในการเจรจาและก่อให้เกิดผลประโยชน์ต่อ ประเทศไทยได้มากที่สุด

บทที่ 8

ทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

บทที่ 8

ทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ในการศึกษาถึงทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นั้น ทางคณะผู้วิจัยได้แบ่งการศึกษาดังกล่าวออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ 1 การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ส่วนที่ 2 การสำรวจทักษะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่โดยใช้แบบสอบถาม ซึ่งทั้ง 2 ส่วนนั้น จะทำการสอบถามถึงประเด็นหลักที่สำคัญก็คือทักษะเกี่ยวกับการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนในอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ รวมทั้งอุตสาหกรรมต่อเนื่อง ที่ได้รับผลกระทบ ซึ่งผลของสอบถามในแต่ละส่วนเป็นดังนี้

8.1 การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

ในการสัมภาษณ์เชิงลึกของผู้ผลิตอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ นั้น ได้ทำการสัมภาษณ์ผู้ผลิตใน 6 อุตสาหกรรมหลัก ได้แก่ ทองคำ ทองแดง เหล็ก อะลูมิเนียม อุตสาหกรรมเคมี และโปแตช ซึ่งผลของการสัมภาษณ์ในภาพรวม เป็นดังนี้

8.1.1 การวิเคราะห์ถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอุตสาหกรรม

ในการสัมภาษณ์ถึงจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ ทั้ง 6 อุตสาหกรรมหลัก สรุปได้ดังนี้

1) จุดแข็งของอุตสาหกรรม

- ภาครัฐให้ความสำคัญในการส่งเสริมให้มีการประกอบกิจการขึ้นภายในประเทศ เพื่อที่จะทดแทนการนำเข้าแร่จากต่างประเทศ ในกลุ่มอุตสาหกรรมแร่ที่ประเทศไทยยังคงมีศักยภาพสูง
- กฎหมายและระเบียบของประเทศไทยเอื้อให้แก่ผู้ประกอบการในการที่จะดำเนินการผลิตแร่ในประเทศ โดยเฉพาะการที่นักลงทุนเข้ามาทางด้านของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ซึ่งจะได้รับสิทธิพิเศษต่างๆ อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการถือหุ้นระหว่างคนไทย กับคนต่างประเทศ เป็นต้น
- เทคนิคการผลิต หรือความประณีตในการผลิตแร่ของประเทศไทยอยู่ในระดับดี เมื่อทำการเปรียบเทียบกับประอื่น ๆ

- ปริมาณแร่ที่มีอยู่ในประเทศไทยในบางชนิดยังคงมีความอุดมสมบูรณ์อย่างมาก เนื่องจากประเทศไทยยังไม่มี การขุดเจาะขึ้นมาใช้ เช่น โปแตช ที่ถือว่ามีปริมาณสำรองที่ค่อนข้างสูง

2) จุดอ่อนของอุตสาหกรรม

- ประเทศไทยมีขนาดเหมืองไม่ใหญ่ และมีศักยภาพด้านเหมืองแร่ต่ำ เมื่อทำการเปรียบเทียบกับประเทศต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นประเทศฟิลิปปินส์ และอินโดนีเซีย เป็นต้น

- สินแร่บางประเภทในประเทศไทยไม่มี เช่น แร่อะลูมิเนียม ทำให้ต้องนำเข้าอย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการผลิตในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง

- ในด้านการตรวจสอบและขั้นตอนการขออนุญาตต่างๆ มีความล่าช้า และยังมี การกระจายอยู่ในหลายหน่วยงาน ไม่มีการบริการในลักษณะของจุดเดียว (One stop service)

- มีผู้เชี่ยวชาญ และแรงงานที่มีศักยภาพในการที่จะดำเนินการผลิต อุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ จำนวนน้อย

- กฎหมายและกฎระเบียบในหลายด้านยังคงไม่ได้รับการปรับปรุงให้ครอบคลุม หรือทันสมัย จึงเป็นปัญหาต่อการพัฒนาอุตสาหกรรมเหมืองของประเทศไทย

3) โอกาสของอุตสาหกรรม

- แร่ถือเป็นวัตถุดิบพื้นฐานในการที่จะไปใช้ในการผลิตสินค้าชนิดอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก

- ความต้องการแร่ของตลาดโลกยังมีสูงอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะประเทศ จีน และอินเดีย ที่มีอัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ยังสูงอย่างต่อเนื่อง

- ประเทศต่างๆ เริ่มที่จะมองหาแหล่งวัตถุดิบจากประเทศต่างๆ มากขึ้น เนื่องจากแร่นั้นเมื่อมีการใช้แล้วก็จะหมดไป ดังนั้น ประเทศต่างๆ จึงให้ความสนใจที่จะมาลงทุนใน ประเทศที่มีแร่อุดมสมบูรณ์

- ประเทศไทยมีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุนกับประเทศต่างๆ ซึ่งจะ ทำให้เกิดการเข้ามาทำการลงทุนในประเทศไทยได้ง่าย และเสียต้นทุนต่ำ

- การส่งออกสินค้าทางด้านแร่ไปยังต่างประเทศมีต้นทุนที่ต่ำลงจากการใช้ สิทธิพิเศษทางด้านข้อตกลงเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศ

- การเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ ในการผลิต จากผู้ผลิตต่างประเทศที่จะเข้ามาทำการลงทุนในประเทศ

4) อุปสรรคของอุตสาหกรรม

- การให้สิทธิพิเศษทางการค้า โดยเฉพาะข้อตกลงเขตการค้าเสรี (FTA) โดยทำการลดภาษีเหลือ 0 ทันทีนั้น ส่งผลให้สินค้านำเข้าเข้ามาทำการแข่งขันกับสินค้าที่ผลิตได้ในประเทศไทย

- การชุมนุมประท้วงของกลุ่มประชาชนในพื้นที่ หรือ NGO ในการที่ภาคธุรกิจจะเข้าไปผลิตแร่ในพื้นที่ ถึงแม้จะมีผลการศึกษาทางด้านสิ่งแวดล้อมแล้วก็ตาม

- การเจรจาข้อตกลง เพื่อจัดทำเขตการค้าเสรีระหว่างกันนั้น ในบางครั้งทางภาคธุรกิจไม่ได้รับทราบข้อมูล ทำให้ไม่สามารถที่จะปรับตัวรับกับสถานการณ์ได้ทันทั่วถึง

- เทคโนโลยีของประเทศไทยที่ไม่สามารถทำการผลิตขึ้นได้เอง ดังนั้น จึงต้องมีการนำเข้าด้วยต้นทุนที่สูง จึงส่งผลให้ต้นทุนการผลิตในประเทศไทยสูงขึ้นตามเช่นกัน

- การกำหนดมาตรฐานของการผลิตที่ค่อนข้างสูงกว่าประเทศต่างๆ ทำให้ไม่จูงใจให้นักลงทุนเข้ามาทำการลงทุนในประเทศไทย

ซึ่งจากการวิเคราะห์ SWOT ของผู้ผลิตที่ได้จากการสัมภาษณ์นั้น จะเห็นได้ว่าประเทศไทยนั้นก็ยังมีศักยภาพในการผลิต และมีโอกาสอีกมากจากการดำเนินการในกรอบข้อตกลงเขตการค้าเสรี แต่ก็ยังมีจุดอ่อนที่ประเทศไทยต้องเร่งแก้ไข รวมทั้งอุปสรรคต่างๆ ที่เกิดขึ้น ถึงแม้ว่าประเทศไทยจะเป็นประเทศเล็ก ที่มีแร่ธาตุบางประเภทที่น้อย และการดำเนินการผลิตแร่ในประเทศไทยกระทำได้ไม่ถนัด ดังนั้น การบริหารและการจัดการทรัพยากรทางด้านแร่ของประเทศไทยจึงถือว่ามีความจำเป็นและสำคัญอย่างมาก ต่อประเทศไทย

8.1.2 ปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้ผลิตแต่ละอุตสาหกรรม และภาครัฐ ที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกในแต่ละอุตสาหกรรมนั้น พบว่า ผู้ประกอบการประสบกับปัญหาในด้านต่างๆ ดังนี้

1) อุตสาหกรรมทองคำ

1.1) ปัญหาที่ผู้ผลิตทองคำ มีดังนี้

- เทคโนโลยีในการผลิตนั้นยังไม่สามารถพัฒนาเองได้ โดยจะเห็นได้จากการผลิตทองคำในประเทศไทยยังต้องใช้น้ำประสานทอง สำหรับการเชื่อมทองเป็นเนื้อเดียว จึงทำให้ทองในประเทศมีเปอร์เซ็นต์ทองที่ต่ำ เป็นต้น
- ไทยมีโรงงานสกัดแร่ทองคำให้บริสุทธิ์ แต่ต่างชาติที่เข้ามาดำเนินการเหมืองแร่ทองคำพยายามนำแร่ทองคำออกไปสกัดยังต่างประเทศ เพื่อให้ได้ผลประโยชน์ที่สูงกว่า การที่ได้นำแร่ออกไปนั้น จึงมีส่วนที่นอกเหนือจากแร่ทองคำปะปนไปด้วย ซึ่งทางการไทยไม่ได้ตรวจตราควบคุมมากนัก
- ความต้องการทองคำในประเทศลดลงอย่างต่อเนื่อง ประกอบกับระดับราคาทองรูปพรรณ เริ่มมีแนวโน้มของการปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- มีการลักลอบการนำเข้าทองคำ โดยเฉพาะชาวต่างชาติที่พยายามเข้ามาทำกักตุน (Stock) ทองคำไว้ในประเทศไทย เพื่อสะดวกในยามที่ต้องการมีทองคำไปยังประเทศอื่นใกล้เคียง จึงยากต่อการดูแลและควบคุมจากกรมศุลกากร

1.2) ข้อเสนอแนะของผู้ผลิตทองคำ

- ภาครัฐควรสนับสนุนการผลิตทองคำให้เป็นทองรูปพรรณมากขึ้น เนื่องจากแรงงานของประเทศไทยมีความชำนาญและเป็นที่ยอมรับในด้านความประณีต
- ภาครัฐควรสนับสนุนให้ผู้ผลิตทองรูปพรรณมีการพัฒนารูปแบบลวดลายที่มีความหลากหลาย และทันสมัย ตรงต่อความต้องการของตลาด โดยอาจจะเป็นรูปแบบของการสนับสนุนให้มีการอบรม และพัฒนารูปแบบต่างๆ
- รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการส่งออกทองคำไปยังต่างประเทศเพิ่มขึ้น เนื่องจากตลาดในประเทศเริ่มที่จะอิ่มตัว

- รัฐบาลควรสนับสนุนให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นทางด้านของการขุดเจาะ หรือแม้แต่ว่าในด้านของการเชื่อมทองคำ

2) อุตสาหกรรมทองแดง

2.1) ปัญหาของผู้ผลิตทองแดง

- การให้การสนับสนุนหรือการปกป้องอุตสาหกรรมที่ผลิตในประเทศนั้นยังคงมีน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านของอากรขาเข้าที่มีการปรับลดลง
- ในการทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ นั้น ควรที่จะมีการตกลงในลักษณะที่เท่าเทียมกัน เช่น หากประเทศไทยปรับลดอัตราภาษีเหลือ 0 ประเทศที่ทำข้อตกลงจะต้องปรับลดลงเหลือ 0 ด้วยเช่นกัน ซึ่ง ณ ขณะนี้การทำข้อตกลงยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันอยู่ในบางประเทศ
- ความชัดเจนในการเจรจาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ ที่ภาคการผลิตทองแดงเห็นว่าการลดลงของภาษีของไทยนั้น หรือของประเทศคู่เจรจาโดยแบ่งเป็นขั้นบันไดนั้น สุดท้ายจะได้ประโยชน์สุทธิจริงหรือไม่
- ปริมาณการผลิตได้ ไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
- ค่าขนส่งไปยังต่างประเทศนั้นมีอัตราที่สูง เมื่อเทียบกับประเทศต่างๆ
- เทคโนโลยีในการผลิตแร่ในประเทศไทยยังคงต้องนำเข้า ไม่สามารถผลิตขึ้นใช้เองได้ เพราะเป็นเทคโนโลยีระดับสูง
- กฎหมายหลายฉบับที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรมแร่ การขุดเจาะ หรือการขนย้ายแร่ นั้นยังคงมีความล้าสมัยอยู่บ้าง ทำให้ในบางครั้งถือเป็นอุปสรรคต่ออุตสาหกรรม
- บุคลากรที่มีความรู้และความชำนาญในด้านอุตสาหกรรมแร่ทองแดงในประเทศมีจำนวนน้อย

2.2) ข้อเสนอแนะ

- ส่งเสริมด้านการทำเหมืองแร่ให้เป็นรูปธรรม มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการฝึกทักษะหรือการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ๆ

- รัฐบาลควรมีการประชาสัมพันธ์ให้กับประชาชนได้รับรู้ รับทราบถึงข้อดีและข้อเสีย และผลที่เกิดขึ้นสุทธิต่อการทำเหมืองแร่ในแต่ละแห่ง เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลที่ถูกต้อง เพื่อลดแรงปะทะหรือความขัดแย้งระหว่างผู้ประกอบการกับประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่
- รัฐบาลควรปกป้องอุตสาหกรรมการผลิตทองแดงในประเทศไทยให้มากขึ้น โดยพิจารณาอิงจากอัตราอากรจากประเทศต่างๆ ที่เรียกเก็บ และแนวทางการปกป้องอุตสาหกรรมจากประเทศต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในประเทศ

3) อุตสาหกรรมเหล็ก

3.1) ปัญหาที่ผู้ผลิตเหล็ก

- การผลิตแร่เหล็ก ประเทศไทยไม่ได้มีการผลิตแร่เหล็กในประเทศ เนื่องจากแร่เหล็กที่มีอยู่ในประเทศไทยนั้นมีจำนวนน้อย และกระจุกกระจายอยู่หลายพื้นที่ ทำให้ต้องนำเข้าแร่เหล็ก หรือเหล็กขั้นต้นจากต่างประเทศ
- กฎว่าด้วยแหล่งผลิต ถ้าหากประเทศไทยมีการเปิดเขตการค้าเสรี และมีการเจรจาในด้านของกฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า ประเทศไทยจะเสียเปรียบค่อนข้างมาก ทั้งนี้เนื่องจากวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตเหล็กนั้นประเทศไทยต้องนำเข้าจากต่างประเทศ
- การอุดหนุน (Subsidy) ในช่วงหลังๆ ประเทศไทยจะประสบกับปัญหาผู้ผลิตเหล็กรายใหญ่โดยเฉพาะประเทศจีน ที่มีการพัฒนาการผลิตขึ้นมาอย่างมาก ประกอบกับการที่รัฐบาลให้การอุดหนุน ส่งผลให้ผู้ผลิตเหล็กของประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันที่ต่ำกว่า
- การปรับลดอัตราภาษีตามกรอบข้อตกลงเขตการค้าเสรี กับอุตสาหกรรมเหล็กบางประเภทนั้น ส่งผลให้ไม่สามารถทำการแข่งขันกับคู่แข่งที่เข้ามาได้
- ขั้นตอนการขออนุญาตของเอกสารหรือการติดต่อกับส่วนราชการค่อนข้างล่าช้า ใช้เวลาในการออกเอกสารนาน

3.2) ข้อเสนอแนะของผู้ผลิตเหล็ก

- ก่อนการเจรจาตกลงทำเขตการค้าเสรีกับประเทศใด ควรที่จะทำการประชาสัมพันธ์ให้กับหน่วยธุรกิจได้ทราบ และเปิดเผยผลการเจรจาต่อรองก่อนที่จะทำการตอบรับในการเปิดเขตการค้าเสรีในแต่ละด้าน

- ภาครัฐควรเปิดเสรีกับกลุ่มประเทศที่อุตสาหกรรมเหล็กได้รับประโยชน์ อาทิ สหรัฐอเมริกา เนื่องจากสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศที่มีขนาดใหญ่และเป็นประเทศไม่มีสินแร่เหล็ก ดังนั้น โอกาสที่ประเทศไทยจะสามารถส่งออกเหล็กไปยังสหรัฐอเมริกา ได้จึงถือเป็นโอกาสที่ดี

- ควรมีการเจรจาหรือดำเนินการตกลงในรายละเอียดบางประการ เช่น สัดส่วนของอัตราภาษี กับแหล่งกำเนิดสินค้า เป็นต้น

4) อุตสาหกรรมอะลูมิเนียม

4.1) ปัญหาของผู้ผลิตอะลูมิเนียม

- ปัญหาด้านต้นทุน เนื่องจากแร่อะลูมิเนียมไม่สามารถที่จะทำการผลิตเองได้ เพราะประเทศไทยไม่มีแร่ชนิดนี้อยู่ในประเทศ ดังนั้น การนำเข้าอะลูมิเนียมจากต่างประเทศจึงเป็นต้นทุนที่ไม่แน่นอน ทั้งนี้เนื่องจากราคาแร่อะลูมิเนียมจะอิงอยู่กับราคาอะลูมิเนียมโลก ที่มีการขยับขึ้นและลงได้ตลอดเวลา

- ภาวะเศรษฐกิจของประเทศ โดยเฉพาะภาคอสังหาริมทรัพย์ ทั้งนี้เนื่องจากอะลูมิเนียมจะมีความสัมพันธ์กับภาคอสังหาริมทรัพย์อย่างมาก เนื่องจากการนำอะลูมิเนียมใช้เป็นจำนวนมาก ดังนั้น เมื่อใดก็ตามที่ภาวะเศรษฐกิจชะลอตัวภาคอุตสาหกรรมอะลูมิเนียมก็จะชะลอตามด้วยเช่นกัน

- มีคู่แข่งจำนวนมากที่เข้ามาทำการผลิตสินค้าประเภทอะลูมิเนียม ที่มีการผลิตในต้นทุน และระดับราคาที่ต่ำกว่า

- ระดับเทคโนโลยีในการผลิตนั้นอาจจะยังไม่ได้พัฒนาอย่างเต็มที่

4.2) ข้อเสนอแนะ

- ลดขั้นตอนของราชการ เพื่อให้เกิดความสะดวกในการติดต่อและทำการเจรจากับลูกค้า เนื่องจากในบางครั้งนั้นขั้นตอนของราชการค่อนข้างมากทำให้เกิดปัญหาความล่าช้า

- สนับสนุนให้มีการพัฒนาเทคโนโลยี รวมทั้งการฝึกอบรมบุคลากรในด้านการผลิตมากขึ้น

- การทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีนั้น ประเทศควรจะดำเนินการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับประเทศที่เป็นแหล่งวัตถุดิบ ซึ่งจะทำให้ผู้ผลิตสามารถที่จะปรับลดต้นทุนได้

5) อุตสาหกรรมเคมีภัณฑ์

5.1) ปัญหาของผู้ผลิตเคมีภัณฑ์

- ไม่มีวัตถุดิบที่ผลิตในประเทศไทย ทำให้ต้องมีการนำเข้าวัตถุดิบจากต่างประเทศ ซึ่งทำให้ควบคุมในเรื่องของต้นทุนได้ค่อนข้างยาก
- กฎระเบียบยังขาดความชัดเจนในด้านของการนำไปปฏิบัติ รวมทั้งการตรวจสอบ และการควบคุมของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- กฎระเบียบมีความเข้มงวดมาก ทำให้การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ เข้ามาก่อนข้างยาก เนื่องจากเมื่อนำเทคโนโลยีใหม่เข้ามาก็จะใช้ไม่ได้ตามกฎเดิม
- พ.ร.บ. ที่ควบคุมนั้นมีระยะเวลานาน อาจมีบางข้อกฎระเบียบต่างๆ ไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ในปัจจุบัน ซึ่งถือเป็นข้อปัญหาสำคัญประการหนึ่ง
- อุตสาหกรรมมีการแข่งขันกันค่อนข้างมาก โดยเฉพาะทางด้านของราคาสินค้าของอุตสาหกรรมเอง ทำให้บริษัทเล็กไม่สามารถที่จะทำการแข่งขันได้
- เทคโนโลยีในการผลิต หรือในการตรวจสอบต่างๆ นั้นอาจไม่ทันสมัย และมีความละเอียดไม่เพียงพอ และขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ต้องมีการนำเข้าจากต่างประเทศตลอดเวลา
- แรงงานของประเทศไทยที่มีความชำนาญ และทักษะในการประกอบอาชีพนั้นมีค่อนข้างน้อย

5.2) ข้อเสนอแนะ

- รัฐบาลต้องเข้ามาทำการควบคุมมาตรฐานทางด้านของระดับราคา รวมทั้งคุณภาพ เพื่อสร้างให้ธุรกิจในทุกขนาดสามารถที่จะทำการแข่งขันกันได้อย่างยุติธรรม
- รัฐบาลควรเร่งทำการปรับข้อกฎหมาย หรือระเบียบ ที่มีความล้าหลัง และไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน เพื่อที่จะทำให้ผู้ผลิตสามารถที่จะดำเนินการผลิต และทำการแข่งขันกันได้
- รัฐบาลควมส่งเสริมในการพัฒนาบุคลากรให้มีความสามารถและมีทักษะตรงกับความต้องการของอุตสาหกรรมให้มากยิ่งขึ้น เพื่อที่จะได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- รัฐบาลควรอำนวยความสะดวกในทุกๆ ด้านไม่ว่าจะเป็นในด้านของการขออนุญาตในการลงทุน หรือในด้านของเอกสารที่มีจำนวนมาก และมีหลายขั้นตอนหลายหน่วยงาน ทำให้การดำเนินการขออนุญาตหรือดำเนินการด้านต่างๆ มีความล่าช้า

6) อุตสาหกรรมโปแตช

6.1) ปัญหาของผู้ผลิตโปแตช

- การชุมนุมประท้วง ในด้านของสิ่งแวดล้อม ถึงแม้ว่าจะมีการจัดทำกรวิจัยแล้วก็ตาม แต่ก็ยังมีการชุมนุมประท้วงอยู่เสมอ เมื่อจะทำการขุดและผลิต
- ด้านกฎหมาย หรือระเบียบต่างๆ นั้น ยังขาดความทันสมัยต่อสถานการณ์ มีรายละเอียดที่มาก จนทำให้ในบางครั้งถือเป็นอุปสรรคต่อการผลิตในอุตสาหกรรมเหมืองแร่
- ความจริงจังในด้านการควบคุม หรือตรวจสอบในด้านต่างๆ อย่างจริงจัง โดยเฉพาะด้านของสิ่งแวดล้อม
- การเข้าร่วมทำเหมืองของต่างชาตินั้น ในบางครั้งก็ได้รับสิทธิพิเศษมากกว่าคนไทย ทำให้คนไทยเสียผลประโยชน์ได้ในบางครั้ง
- เทคโนโลยีในการผลิตแร่อุตสาหกรรมโปแตชนั้น อาจจะยังไม่มีความทันสมัยมากนัก ทั้งนี้เนื่องจากการดำเนินการผลิตแร่จะต้องมีเงินทุนที่สูง
- ความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศนั้น ยังมีน้อยถ้าหากรัฐบาลให้ต่างชาติเข้ามาทำการลงทุน ก็จะทำให้คนไทยที่พร้อมจะลงทุนไม่สามารถทำการแข่งขันได้

6.2) ข้อเสนอแนะ

- ถ้าหากเป็นไปได้ไม่ต้องการให้ภาครัฐทำการเปิดเขตการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ เพราะ ขณะนี้ผู้ประกอบการที่ต้องการเข้ามาทำการลงทุนกับประเทศไทย สามารถที่จะใช้ช่องทาง BOI ได้อยู่แล้ว
- ในการที่รัฐบาลจะทำการเจรจาเปิดเขตการค้าเสรีกับประเทศใด ขอให้ภาครัฐนั้นทำการประชาสัมพันธ์ถึงข้อตกลงในการเจรจาทั้งของฝ่ายเขาและฝ่ายเรา ก่อนที่จะทำการเซ็นสัญญา เพื่อให้ภาครัฐกิจได้ทำการพิจารณาว่าเป็นประโยชน์มากกว่าหรือน้อยกว่า

- รัฐบาลควรเร่งทำความเข้าใจถึงผลดีและผลเสียต่อประชาชนในพื้นที่ต่างๆ ที่มีแร่อยู่ เพื่อลดการชุมนุมประท้วงของประชาชน

8.2 การสำรวจทัศนะเกี่ยวกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่โดยใช้แบบสอบถาม

สรุปผลการสำรวจ

จากการสอบถามผู้ประกอบการเกี่ยวกับผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบตการลงทุนที่มีต่ออุตสาหกรรมเหมืองแร่โดยแยกพิจารณาออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่

8.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

8.2.2 ส่วนที่ 2 ทัศนะเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT)

8.2.3 ส่วนที่ 3 ทัศนะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิของประเทศไทยต่อการเปิด FTA

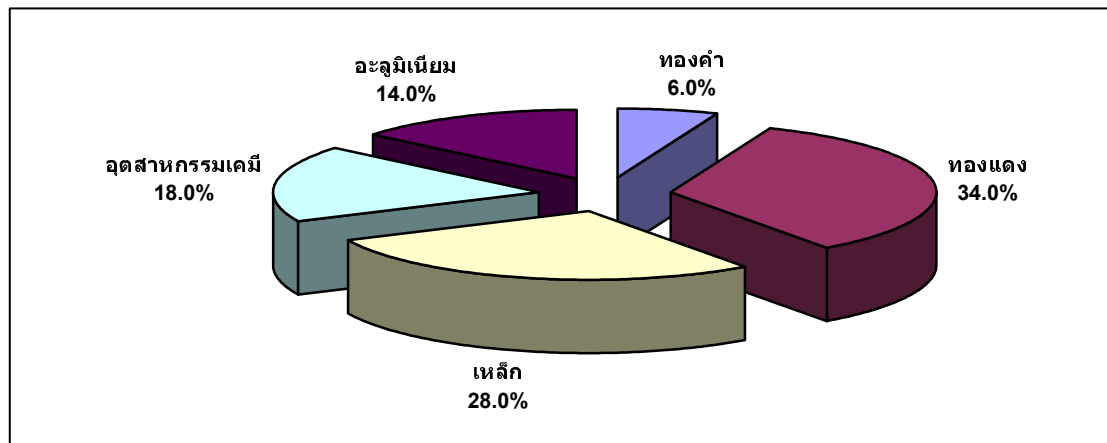
ซึ่งผลของการสำรวจและวิเคราะห์ในแต่ละประเด็น เป็นดังนี้

8.2.1 ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ในการสำรวจและสัมภาษณ์ผู้ประกอบการเกี่ยวกับโครงการศึกษาผลกระทบข้อตกลงการเปิดเสรี (FTA) ในบตการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย มีการสำรวจกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 123 ราย ที่เกี่ยวเนื่องกับอุตสาหกรรมพื้นฐานและอุตสาหกรรมเหมืองแร่ ในด้านของการผลิต หรือ การนำแร่ดังกล่าวไปผลิตเป็นสินค้าขั้นกลางและขั้นสุดท้าย ซึ่งผลการสำรวจเป็นดังนี้

1. ประเภทของอุตสาหกรรม

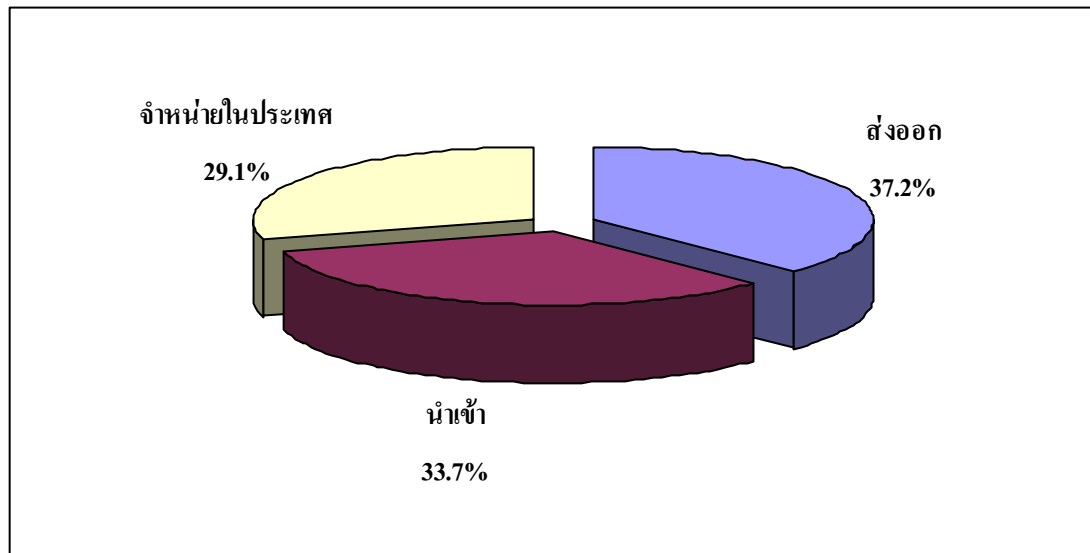
ในการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 123 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการเกี่ยวกับทองแดงร้อยละ 34.0 เหล็กร้อยละ 28.0 อะลูมิเนียมร้อยละ 14.0 อุตสาหกรรมเคมีร้อยละ 18.0 ทองคำร้อยละ 6.0 (ภาพที่ 8.1)

ภาพที่ 8.1 ประเภทของอุตสาหกรรม

2. ลักษณะของธุรกิจภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

ในการสำรวจกลุ่มตัวอย่าง 123 ราย พบว่า กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ประกอบการส่งออกร้อยละ 37.2 ผู้ประกอบการนำเข้า ร้อยละ 33.7 และเป็นผู้ประกอบการที่จำหน่ายผลผลิตในประเทศ ร้อยละ 29.1 (ภาพที่ 8.2)

ภาพที่ 8.2 ลักษณะของกิจการ

3. ประเทศที่ทำการค้าระหว่างประเทศ

กลุ่มตัวอย่างธุรกิจภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทยที่ เป็นผู้ส่งออกนั้น ส่วนใหญ่จะทำการส่งออกไปยังประเทศญี่ปุ่นมากที่สุดเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ประเทศจีน เวียดนาม และสหรัฐอเมริกา ตามลำดับ (ตารางที่ 8.1)

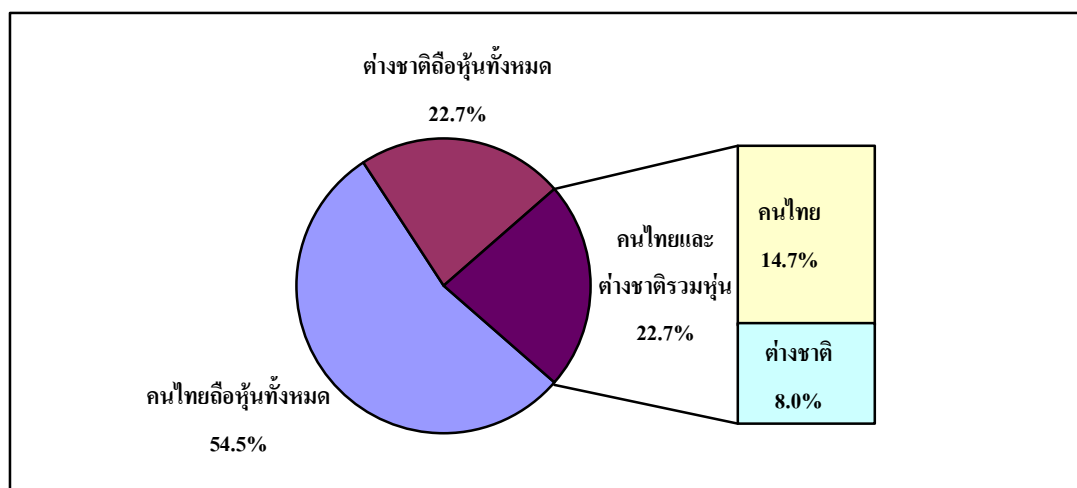
ส่วนผู้ประกอบการที่นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ พบว่า เป็นผู้ประกอบการที่นำเข้าจากประเทศญี่ปุ่นเป็นอันดับ 1 รองลงมาได้แก่ประเทศจีน ใต้หวัน และมาเลเซีย ตามลำดับ (ตารางที่ 8.1)

ตารางที่ 8.1 อันดับของประเทศที่ทำการส่งออกและนำเข้าของกลุ่มตัวอย่าง

อันดับ	ส่งออก		นำเข้า	
	ประเทศ	สัดส่วน (ร้อยละ)	ประเทศ	สัดส่วน (ร้อยละ)
1	ญี่ปุ่น	16.7	ญี่ปุ่น	22.2
2	จีน	10.6	จีน	20.8
3	เวียดนาม	9.1	ใต้หวัน	6.9
4	สหรัฐอเมริกา	9.1	มาเลเซีย	6.9
5	สิงคโปร์	9.1	สหรัฐอเมริกา	5.6
6	อินโดนีเซีย	6.1	สิงคโปร์	5.6
7	มาเลเซีย	4.6	เกาหลี	4.2
8	ออสเตรเลีย	4.6	ออสเตรเลีย	2.8
9	ฮ่องกง	4.6	มาเลเซีย	2.8
10	อินเดีย	4.6	เยอรมนี	2.8
	ประเทศอื่นๆ	21.2	ประเทศอื่นๆ	19.4
	รวม	100.0	รวม	100.0

4. สัญชาติผู้ถือหุ้นของบริษัทภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย

จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างของผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานของไทย พบว่า บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนสัญชาติไทยทั้งหมด คิดเป็น ร้อยละ 54.5 บริษัทที่มีผู้ถือหุ้นเป็นคนต่างชาติทั้งหมด ร้อยละ 22.7 และบริษัทที่มีการร่วมหุ้นระหว่างคนสัญชาติไทยกับต่างชาติ ร้อยละ 22.7 ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนการถือหุ้นเป็นคนสัญชาติไทยร้อยละ 14.7 และคนต่างชาติร้อยละ 8.0 (ภาพที่ 8.3)

ภาพที่ 8.3 สัดส่วนผู้ถือหุ้นของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง

ทั้งนี้ จากการสำรวจกลุ่มตัวอย่างที่มีผู้ถือหุ้นเป็นชาวต่างชาติ พบว่า ญี่ปุ่น เป็นผู้ถือหุ้นที่มีสัดส่วนสูงที่สุดของกลุ่มตัวอย่าง คิดเป็นร้อยละ 41.2 รองมาได้แก่ จีน ร้อยละ 26.5 และออสเตรเลียกับมาเลเซียร้อยละ 5.9 (ตารางที่ 8.2)

ตารางที่ 8.2 สัดส่วนผู้ถือหุ้นชาติต่างชาติของบริษัทกลุ่มตัวอย่าง

ประเทศ	สัดส่วน ผู้ถือหุ้นชาวต่างชาติ (ร้อยละ)
ญี่ปุ่น	41.2
จีน	26.5
มาเลเซีย	5.9
ออสเตรเลีย	5.9
สหรัฐอเมริกา	5.8
ชิลี	2.9
ไต้หวัน	2.9
อังกฤษ	2.9
แอฟริกาใต้	2.9
ฮ่องกง	2.9

8.2.2 ส่วนที่ 2 ทักษะเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค (SWOT)

จากการสอบถามผู้ประกอบการเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยให้ผู้ประกอบการให้นำหน้าของผลกระทบจากปัจจัยต่างๆ ในด้านของจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของอุตสาหกรรมแร่ของประเทศไทย ซึ่งผลของการสำรวจวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. จุดแข็ง จุดอ่อน

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 ราย เกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน ในด้านของปริมาณแร่โดยรวมของประเทศไทย กฎหมายและกฎระเบียบการค้าและการลงทุนของประเทศ การส่งเสริมการลงทุนของ BOI หน่วยงานภาครัฐที่ให้การสนับสนุน เทคโนโลยี เงินลงทุน ทักษะของบุคลากรของประเทศ ปัจจัยการผลิต ความต้องการใช้แร่ในประเทศ การรวมตัวของผู้ประกอบการ โดยการให้คะแนนตั้งแต่ -5¹ จนถึง 5² ซึ่งผลของการสำรวจ พบว่า

1.1 จุดแข็ง

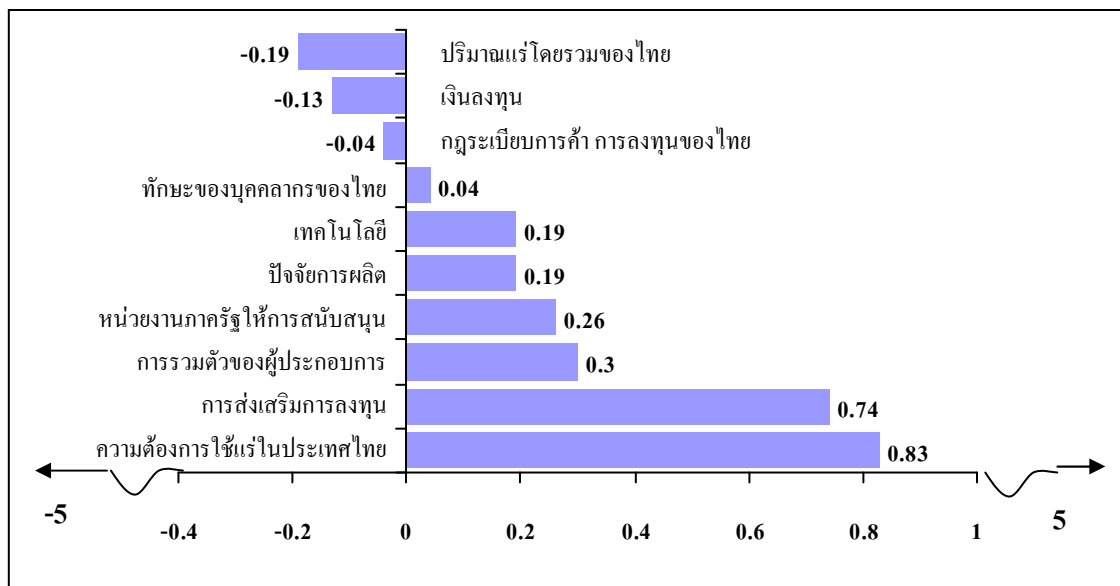
จากการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการมองว่าเป็นจุดแข็ง ได้แก่ ทักษะของบุคลากรของไทย (+0.04) เทคโนโลยี (+0.19) ปัจจัยการผลิต (+0.19) หน่วยงานภาครัฐที่ให้การสนับสนุน (0.26) การรวมตัวของผู้ประกอบการ(0.30) การส่งเสริมการลงทุนของ BOI (0.74) และความต้องการใช้แร่ในประเทศไทย (0.83) ซึ่งถ้าหากพิจารณาถึงจุดแข็งดังกล่าวในภาพรวม จะเห็นได้ว่าจุดแข็งดังกล่าว ไม่ได้เป็นจุดแข็งที่ประเทศไทยได้เปรียบมากนัก ทั้งนี้จะเห็นได้จากระดับคะแนนที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มคือ 5

1.2 จุดอ่อน

จากการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการมองว่าเป็นจุดอ่อน ได้แก่ ปริมาณแร่โดยรวมของประเทศไทย (-0.19) ปริมาณเงินทุน (-0.13) และกฎระเบียบการค้าการลงทุนของไทย (-0.04) ซึ่งหากพิจารณาถึงจุดอ่อนดังกล่าวในภาพรวม จะเห็นได้ว่าจุดอ่อนดังกล่าวไม่ได้เป็นจุดอ่อนมากที่ผู้ประกอบการมองว่าเป็นปัญหามากนัก

¹ -5 หมายถึง เป็นจุดอ่อนอย่างมาก

² 5 หมายถึง เป็นจุดแข็งอย่างมาก

ภาพที่ 8.4 จุดแข็ง จุดอ่อน

2. โอกาส และอุปสรรค

จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 123 ราย เกี่ยวกับอุปสรรค และโอกาส ในด้านของความต้องการใช้แร่ของประเทศไทย และต่างประเทศ การลงทุนของนักลงทุนต่างประเทศไทย การลงทุนของนักลงทุนไทยในต่างประเทศ การลดอัตราภาษีศุลกากรลง ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง การเมือง การตระหนักของสิ่งแวดล้อมภายในประเทศ การทำข้อตกลงเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศ เช่น ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย เป็นต้น โดยการให้คะแนนตั้งแต่ -5^3 จนถึง 5^4 ซึ่งผลของการสำรวจ พบว่า

2.1 อุปสรรค

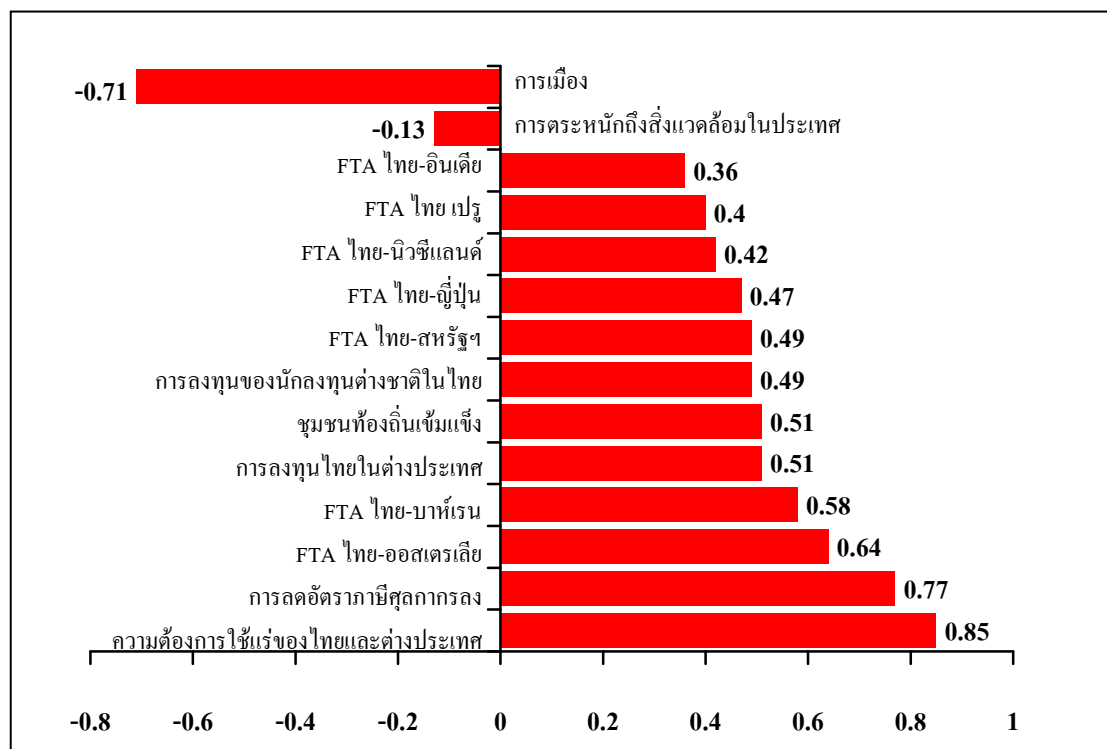
จากการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการมองว่าเป็นอุปสรรค ได้แก่ อุปสรรคทางด้านการเมือง (-0.71) และการตระหนักถึงสิ่งแวดล้อมในประเทศ (-0.13) ซึ่งหากพิจารณาถึงอุปสรรคดังกล่าวในภาพรวม จะเห็นได้ว่าอุปสรรคดังกล่าวไม่ได้เป็นอุปสรรคมากที่ผู้ประกอบการมองว่าเป็นปัญหามากนัก

³ -5 หมายถึง เป็นอุปสรรคอย่างมาก

⁴ 5 หมายถึง เป็นโอกาสอย่างมาก

2.2 โอกาส

จากการสำรวจ พบว่า ปัจจัยที่ผู้ประกอบการมองว่าเป็นโอกาส ได้แก่ การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างไทย-อินเดีย (0.36) FTA ไทย-เปรู (0.40) FTA ไทย-นิวซีแลนด์ (0.42) FTA ไทย-ญี่ปุ่น (0.47) FTA ไทย-สหรัฐฯ (0.49) การลงทุนของนักลงทุนต่างชาติในไทย (0.49) ชุมชนท้องถิ่นเข้มแข็ง (0.51) การลงทุนไทยในต่างประเทศ (0.51) FTA ไทย-บาร์เรน (0.58) FTA ไทย-ออสเตรเลีย (0.64) การลดอัตราภาษีศุลกากรลง (0.77) และความต้องการใช้แร่ของไทยและต่างประเทศ (0.85) ซึ่งหากพิจารณาถึงโอกาสดังกล่าวในภาพรวม จะเห็นได้ว่าโอกาสดังกล่าวไม่ได้เป็นโอกาสที่ประเทศไทยได้เปรียบมากนัก ทั้งนี้จะเห็นได้จากระดับคะแนนที่ค่อนข้างต่ำ เมื่อเทียบกับคะแนนเต็มคือ 5

ภาพที่ 8.5 โอกาส

ซึ่งจากการสำรวจปัจจัยที่มีผลต่อจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมเหมืองแร่ นั้น จะเห็นได้ว่าปัจจัยต่างๆ นั้นถือว่ามีผลกระทบต่อธุรกิจของอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องนั้น ไม่ได้มากนัก ถึงแม้ว่าจะมีการเปิดเขตการค้าเสรี ที่หลายฝ่ายมองว่าจะเป็นโอกาส ก็ตาม

8.2.3 ส่วนที่ 3 ทศนะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิของประเทศไทยต่อการเปิด FTA

จากการสอบถามเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิที่ได้รับจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) นั้น ได้แยกออกเป็น 2 ประเด็นหลัก ได้แก่

1. ประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในแต่ละประเทศ
2. ผลประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในด้านต่างๆ

ซึ่งผลของการสำรวจในแต่ละด้าน เป็นดังนี้

1. ประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในแต่ละประเทศ

ในการสอบถามทศนะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิของการเปิดเขตการค้าเสรี(FTA) ในแต่ละประเทศนั้นได้ทำการสอบถามถึงผลประโยชน์สุทธิกับประเทศออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น บาร์เรน และเปรู นั้น ได้ผลดังนี้

1.1 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-ออสเตรเลีย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 54.2 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 37.5 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 8.3 (ตารางที่ 8.3)

1.2 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-นิวซีแลนด์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 78.3 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 17.4 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 4.3 (ตารางที่ 8.3)

1.3 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-อินเดีย พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 65.9 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 22.7 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 11.4 (ตารางที่ 8.3)

1.4 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-สหรัฐอเมริกา พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 75.6 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 17.8 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 6.7 (ตารางที่ 8.3)

1.5 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-ญี่ปุ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 55.1 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 36.7 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 8. (ตารางที่ 8.3)

1.6 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-บราซิล พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 78.3 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 19.6 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 2.2 (ตารางที่ 8.3)

1.7 การเปิดเขตการค้าเสรีระหว่างประเทศไทย-เปรู พบว่า กลุ่มตัวอย่างไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ คิดเป็นร้อยละ 84.4 ได้รับประโยชน์ร้อยละ 8.9 และเสียประโยชน์ ร้อยละ 6.7 (ตารางที่ 8.3)

ตารางที่ 8.3 ทิศนะต่อประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในแต่ละประเทศ

	ได้ประโยชน์	เสียประโยชน์	ไม่ได้/ไม่เสีย	รวม
ออสเตรเลีย	37.5	8.3	54.2	100.0
นิวซีแลนด์	17.4	4.3	78.3	100.0
อินเดีย	22.7	11.4	65.9	100.0
สหรัฐอเมริกา	17.8	6.7	75.6	100.0
ญี่ปุ่น	36.7	8.2	55.1	100.0
บราซิล	19.6	2.2	78.3	100.0
เปรู	8.9	6.7	84.4	100.0

2. ผลประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในด้านต่างๆ

จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่างถึงทิศนะต่อผลประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในประเด็นเหล่านี้ พบว่า

2.1 ต้นทุนการผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64.6 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 8.3 เสียประโยชน์ และร้อยละ 27.1 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.2 ปริมาณการผลิตในประเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 47.9 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 12.5 เสียประโยชน์ และร้อยละ 39.6 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.3 ปริมาณการผลิตสินค้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 64.6 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 8.3 เสียประโยชน์ และร้อยละ 43.8 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.4 ราคาวัตถุดิบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.2 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 4.1 เสียประโยชน์ และร้อยละ 34.7 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.5 ปริมาณการนำเข้าสินค้า พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 52.1 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 6.3 เสียประโยชน์ และร้อยละ 41.7 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.6 ปริมาณการนำเข้าวัตถุดิบ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 54.2 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี และร้อยละ 45.8 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.7 ปริมาณการนำเข้าสินค้าชนิดเดียวกันกับท่าน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 38.3 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 21.4 เสียประโยชน์ และร้อยละ 40.4 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.8 ปริมาณการส่งออก พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 43.8 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 4.2 เสียประโยชน์ และร้อยละ 52.1 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.9 ราคาสินค้าส่งออก พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 37.5 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 12.5 เสียประโยชน์ และร้อยละ 50.0 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.10 ปริมาณการจำหน่ายในประเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.7 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 19.2 เสียประโยชน์ และร้อยละ 36.2 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.11 ราคาจำหน่ายในประเทศ พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 45.8 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 18.6 เสียประโยชน์ และร้อยละ 35.4 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.12 การจ้างงาน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 34.0 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 2.1 เสียประโยชน์ และร้อยละ 63.8 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.13 การถ่ายทอดเทคโนโลยี พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 42.6 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 2.1 เสียประโยชน์ และร้อยละ 55.3 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.14 ประสิทธิภาพการผลิต พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 44.7 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 4.3 เสียประโยชน์ และร้อยละ 51.1 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

2.15 กำไร พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 61.2 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 10.2 เสียประโยชน์ และร้อยละ 28.6 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

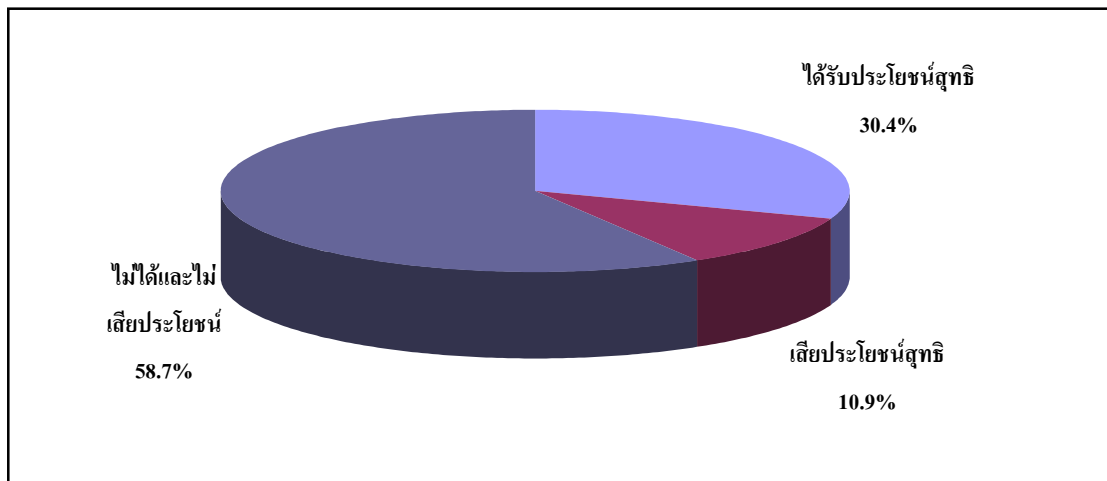
2.16 ภาวะการแข่งขัน พบว่า กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 46.8 ได้รับประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี ร้อยละ 21.3 เสียประโยชน์ และร้อยละ 31.9 ไม่ได้/ไม่เสียประโยชน์ (ตารางที่ 8.4)

ตารางที่ 8.4 ทศนะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิจากการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) ในด้านต่างๆ

	ได้ประโยชน์	เสียประโยชน์	ไม่ได้/ไม่เสีย	รวม
ต้นทุนการผลิต	64.6	8.3	27.1	100.0
ปริมาณการผลิตในประเทศ	47.9	12.5	39.6	100.0
ปริมาณการผลิตสินค้า	47.9	8.3	43.8	100.0
ราคาวัตถุดิบ	61.2	4.1	34.7	100.0
ปริมาณการนำเข้าสินค้า	52.1	6.3	41.7	100.0
ปริมาณนำเข้าวัตถุดิบ	54.2	0.0	45.8	100.0
ปริมาณการนำเข้าสินค้านิตเดียวกันกับผู้ให้สัมภาษณ์	38.3	21.3	40.4	100.0
ปริมาณการส่งออก	43.8	4.2	52.1	100.0
ราคาสินค้าส่งออก	37.5	12.5	50.0	100.0
ปริมาณการจำหน่ายในประเทศ	44.7	19.2	36.2	100.0
ราคาจำหน่ายในประเทศ	45.8	18.8	35.4	100.0
การจ้างงาน	34.0	2.1	63.8	100.0
การถ่ายทอดเทคโนโลยี	42.6	2.1	55.3	100.0
ประสิทธิภาพการผลิต	44.7	4.3	51.1	100.0
กำไร	61.2	10.2	28.6	100.0
ภาวะการแข่งขัน	46.8	21.3	31.9	100.0

อย่างไรก็ตามเมื่อทำการพิจารณาผลประโยชน์ทั้ง 2 ด้าน กลุ่มตัวอย่าง เห็นว่าการเปิดเขตการค้าเสรี (FTA) นั้น ไม่ได้และไม่เสียประโยชน์จากการเปิดเขตการค้าเสรี คิดเป็นร้อยละ 58.7 ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด ทั้งนี้เนื่องจากกลุ่มตัวอย่างไม่ได้ใช้ประโยชน์จากการเปิด

FTA เพราะไม่ทราบว่าช่องทางการใช้เป็นอย่างไ และได้รับสิทธิประโยชน์ด้านใดบ้าง หรือบางกลุ่มตัวอย่างเห็นว่ามีความยุ่งยากในการที่จะขอใช้สิทธิ ร้อยละ 30.4 ได้รับประโยชน์สุทธิ และร้อยละ 10.9 เสียประโยชน์สุทธิ (ภาพที่ 8.6)

ภาพที่ 8.6 ทักษะเกี่ยวกับผลประโยชน์สุทธิในการเปิดเขตการค้าเสรี

สรุปและข้อเสนอแนะในทักษะของคณะที่ปรึกษา

จากการศึกษาผลกระทบข้อตกลง การเปิดเสรี (FTA) ในบทางการลงทุนที่มีต่อภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานนั้น สรุปได้ดังนี้

1. สินแร่ในประเทศไทยที่มีศักยภาพในการลงทุน คือ สินแร่โปแตช เนื่องจากการสำรวจพบปริมาณสำรองแร่โปแตชที่มีความอุดมสมบูรณ์มาก อีกทั้งไทยยังเป็นแหล่งแร่โปแตชที่มีคุณภาพสูง แต่เพราะสถานการณ์การค้าค้านการดำเนินงานของประชาชนในพื้นที่ จึงทำให้ประเทศไทยประสบปัญหาด้านการผลิต และยังไม่สามารถทำการผลิตแร่โปแตชได้ในปัจจุบัน

2. การเปิดการค้าเสรี (FTA) ไม่กระทบต่อการค้าระหว่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานมากนัก เนื่องจากในปัจจุบันอัตราภาษีการค้าของสินค้าในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน อยู่ในระดับที่ต่ำมาก หรือไม่มีการเก็บภาษีขาเข้าอยู่แล้ว ดังนั้นเมื่อมีการเปิดการค้าเสรีจะช่วยลดหย่อนภาษีได้บางสินค้าเท่านั้น

3. ส่วนทางด้านของกฎหมายหรือกฎระเบียบต่างๆ ของประเทศไทยในด้านการลงทุนเหมืองแร่นั้น พบว่า ไม่มีกฎหมายใดที่ปิดกั้นการลงทุนในเหมืองแร่ และกฎหมายเหมืองแร่ก็ไม่ขัดกับการเปิดเสรีทางการลงทุน พิจารณาได้จากพรบ.ต่างด้าวเหมืองแร่บัญชีสอง เปิดให้ผู้ประกอบการจากต่างชาติเข้ามาลงทุนในอัตราที่เป็นหุ้นส่วนที่สูงขึ้น ถ้าได้รับการอนุมัติจาก

รัฐมนตรี กล่าวคือผู้ประกอบการจากต่างชาติสามารถถือหุ้นได้ถึงร้อยละ 75 ของจำนวนหุ้นทั้งหมด รวมถึงการส่งเสริมการลงทุนจากต่างชาติของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุน (BOI) ที่เปิดช่องทางการเข้ามาลงทุนไว้อยู่แล้ว และในส่วนของนำเข้าสินค้าแร่ของประเทศไทยไม่มีข้อจำกัดทางด้านกฎหมายแต่อย่างใด

4. ถ้ามีการเปิดการค้าเสรี จะทำให้อัตราภาษีระหว่างประเทศในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานบางสินค้าลดลง ซึ่งส่งผลให้มีการนำเข้าเพิ่มขึ้น ราคาส่งออกถูกลงทำให้การส่งออกเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ ในการลดภาษีในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐานทุกๆ 1% จะส่งผลกระทบต่อทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อประเทศไทย คิดเป็นรายได้เข้าสู่ประเทศ 700 ล้านบาท ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การเปิดการค้าเสรีน่าจะมีผลทำให้เกิดผลประโยชน์สุทธิในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน

5. ในการสำรวจกลุ่มผู้ประกอบการ พบว่าทัศนคติของผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมเหมืองแร่และอุตสาหกรรมพื้นฐาน ไม่ได้ปฏิเสธการเปิดการค้าเสรีแต่อย่างใด โดยเห็นว่าการเปิดการค้าเสรีจะทำให้เกิดผลประโยชน์มากกว่าเสียประโยชน์ ซึ่งในแง่ของผลประโยชน์ที่จะได้รับ ได้แก่ ต้นทุนการผลิตที่ถูกลง ราคาวัตถุดิบที่ถูกลง ดังนั้น ในทัศนคติของผู้ประกอบการ โดยรวมสนับสนุนให้มีการเปิดเสรีทางการค้าและการลงทุน

ข้อเสนอแนะ

สำหรับข้อควรระวังในการเปิดเสรีการค้าและการลงทุนของไทย โดยสังเกตได้จากกรณีการเปิดการค้าเสรีของสหรัฐอเมริกา ที่ใช้กรอบของกฎหมายประเทศคู่ภาคีเดียวกัน กับประเทศอื่นๆ นำมาอ้างอิงเป็นกรอบกับประเทศไทย ซึ่งอาจส่งผลให้เกิดข้อขัดแย้งระหว่างสองประเทศได้ ดังนั้น ประเทศไทยจึงควรศึกษากรอบข้อตกลงให้ชัดเจน และให้รัฐสภาพกป้องและดูแลความมั่นคงของประเทศอีกส่วนหนึ่ง นอกจากนี้แล้วอาจจะต้องระมัดระวังในการตีความทางด้านกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ รวมทั้งข้อตกลง เพื่อให้เกิดความชัดเจนและไม่ให้เกิดความเสียเปรียบขึ้นได้

นอกจากนี้แล้วการทำข้อตกลงการค้าเสรีกับประเทศต่างๆ จำเป็นที่จะต้องเน้นการประชาสัมพันธ์และสร้างความเข้าใจให้กับนักลงทุนภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมในการรับมือโดยผ่านสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ให้มากขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน เพราะจากการศึกษา ยังพบว่าผู้ประกอบการยังไม่เข้าใจถึงสิทธิต่างๆ ที่จะได้รับจากการทำข้อตกลงเปิดเขตการค้าเสรี

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ . เขตการค้าเสรีไทย-เปรูความเป็นไปได้และประโยชน์ต่อประเทศไทย . สำนักอเมริกาและแปซิฟิก . 2546

กรมทรัพยากรธรณี . ทรัพยากรแร่ในประเทศไทย . สำนักทรัพยากรแร่ . อัดสำเนา . 2543

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ . แนวโน้มการพึ่งพาการนำเข้าแร่ของไทยในอนาคต . สำนักพัฒนาและส่งเสริม . อัดสำเนา . 2548

กระทรวงพาณิชย์ . ความตกลงว่าด้วยการเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดระหว่างไทย – นิวซีแลนด์ . กรมเจรจาการค้า . 2548

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . โครงการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดเสรีการค้าอาเซียน-จีน . คณะเศรษฐศาสตร์ . 2548

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย . โครงการศึกษาผลกระทบที่เกิดจากการเปิดการค้าเสรี ไทย - ออสเตรเลีย . คณะเศรษฐศาสตร์ . 2548

นภดล มั่นทะจิตร . สักยภาพทางแร่และปริมาณสำรองของแร่ในประเทศไทย . สำนักทรัพยากรแร่ . 2541

มงคล วิมลรัตน์ . โครงการทำเหมืองแร่โปแตชของอาเซียน . กองเทคโนโลยีการทำเหมืองใต้ดิน

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI). โครงการศึกษาการลงทุนและการเปิดเสรีภาคบริการในการเจรจา JTEPA. 2548

มูลนิธิสถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI). โครงการวิจัยการค้าบริการและการลงทุนในกรอบความตกลงการค้าเสรีระหว่างไทย-สหรัฐ . 2549

มหาวิทยาลัยขอนแก่น . รายงานการศึกษาแผนกลยุทธ์การเจรจาภายใต้ความตกลงเป็นพันธมิตรทางเศรษฐกิจไทย-บาหลีเรน . คณะวิทยาการจัดการ . 2548

รศ.ดร. สุมาลี วงษ์วิจิตร . โครงการศึกษากลยุทธ์การเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีไทย-อินเดีย . มหาวิทยาลัยรามคำแหง . 2548

บรรณานุกรม (ต่อ)

ลัดดา ลาภจตุรภุช . อุตสาหกรรมเหมืองแร่ของกลุ่มประเทศอาเซียน . กองวิชาการและวางแผน.
กรมทรัพยากรธรณี. 2544

ศูนย์ศึกษาเอเปคและศึกษาความร่วมมือในภูมิภาคแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ . โครงการ
ศึกษาวิจัยที่ปรึกษาการวิเคราะห์เจาะภายใต้ความร่วมมือหุ้นส่วนเศรษฐกิจที่ใกล้ชิด
ระหว่างไทย-ญี่ปุ่น . 2548

สุวิรัช สัมปตตะวนิช . เอกสารเศรษฐกิจธรณีวิทยา เล่ม11 . กองเศรษฐกิจธรณีวิทยา

อภินิชฐ์ สุวรรณสิงห์ . เอกสารเศรษฐกิจธรณีวิทยา เล่ม11 . กองเศรษฐกิจธรณีวิทยา. 2509

กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่

<http://www.dpim.go.th/>

กรมศุลกากร

<http://www.customs.go.th/>

กระทรวงพาณิชย์

<http://www.moc.go.th/>

ธนาคารแห่งประเทศไทย

http://www.bot.or.th/bothomepage/index/index_e.asp

วิกิพีเดีย

<http://th.wikipedia.org/wiki/%E0%B8%97%E0%B8%AD%E0%B8%87%E0%B8%84%E0%B8%B3>

ศูนย์วิจัยไทยพาณิชย์

<http://www.scb.co.th/html/th/main.shtml>

สถาบันเหล็กและเหล็กกล้าแห่งประเทศไทย

<http://www.isit.or.th/index.asp>

บรรณานุกรม (ต่อ)

สำนักงานสถิติแห่งชาติ

<http://portal.nso.go.th/otherWS-world-context-root/index.jsp>

- กรกฎ ผดุงจิตต์. 10 พฤษภาคม 2550.รองผู้อำนวยการ บริษัท สหวิริยา สติล กรุ๊ป จำกัด.สัมภาษณ์
จิตติ ตั้งสิทธิ์ภักดี . 2 พฤษภาคม 2550 . นายกสมาคม สมาคมค้าทองแห่งประเทศไทย . สัมภาษณ์
พนม ไพรยณทิพย์. 24 เมษายน 2550. ผู้จัดการฝ่ายขาย บริษัท ไทย คอปเปอร์. สัมภาษณ์
ฉัตรภพ พรธรรม . 3 พฤษภาคม 2550 . ผู้จัดการบริษัท เอส ซี.ที จำกัด . สัมภาษณ์
วรพงศ์ ศิริกุลชยานนท์ . 2 พฤษภาคม 2550 .บริษัท ไนเตรทไทย. สัมภาษณ์
วรพจ โพธิ์แก้ว . 4 พฤษภาคม 2550 . บริษัท ไทยน็อคซ์ สเตนเลส จำกัด (มหาชน) . สัมภาษณ์
สุพัฒน์ รัตนศิริวิไล . 24 เมษายน 2550.รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท ไทยเม็ททอล. สัมภาษณ์
อดิศักดิ์ รักวงศ์ประยูร . 3 พฤษภาคม 2550 . ผู้จัดการทั่วไป ซิเบลโก้ มิเนอร์รัลส์ (ประเทศไทย)
จำกัด . สัมภาษณ์
อนุรักษ์ ภูวนิชกุล . 26 เมษายน 2550. ผู้จัดการทั่วไป บริษัท เมืองทองอุตสาหกรรมอลูมิเนียม.
สัมภาษณ์

ภาษาอังกฤษ

Bureau of Primary Industries . Thailand Metal Statistics Year 2006(Jan-Jun). Department of
Primary Industries and Mines

U.S. Geological Survey, Mineral Commodity Summaries

<http://minerals.usgs.gov/minerals/pubs/commodity/>

International Fertilizer Industry Association (IFA) 1996-2007

<http://www.fertilizer.org/ifa/statistics.asp>

KITCO Bullion Dealers

http://www.kitco.com/scripts/hist_charts/yearly_graphs.plx

บรรณานุกรม (ต่อ)

The International Copper Study Group (ICSG)

<http://www.icsg.org/>

Annual Report 2005, Copper Development Association Inc.

<http://acronyms.thefreedictionary.com/Copper+Development+Association+Inc.>

Bureau of Primary Industries, Department of Primary Industries and Mines

<http://www.dpi.nsw.gov.au/minerals/resources/coal/coal-industry>

International Iron and Steel Institute

<http://www.worldsteel.org/>

International Aluminium Institute

<http://www.world-aluminium.org/>

Macquarie Research

http://www.macquarie.com.au/au/corporations/research/research_home.htm

London Metal Exchange (LME)

<http://www.lme.co.uk/>

FAO

<http://www.fao.org/>

ภาคผนวก 1

(สูตรโมเลกุล)

ภาคผนวกที่ 1 สูตรโมเลกุล

KCl	คือ	โปแตสเซียมคลอไรด์
K ₂ SO ₄	คือ	โปแตสเซียมซัลเฟต
KOH	คือ	โปแตสเซียมไฮดรอกไซด์
K ₂ CO ₃	คือ	โปแตสเซียมคาร์บอเนต
KClO ₃	คือ	โปแตสเซียมคลอเรต
KNO ₃	คือ	โปแตสเซียมไนเตรต
K ₂ O	คือ	โปแตสเซียมออกไซด์
CO	คือ	คาร์บอนมอนอกไซด์
CO ₂	คือ	คาร์บอนไดออกไซด์
CO ₃ ²⁻	คือ	เกลือคาร์บอเนต
N	คือ	ธาตุไนโตรเจน
P	คือ	ธาตุฟอสฟอรัส
K	คือ	ธาตุโปแตสเซียม
Na ₂ CO ₃	คือ	โซเดียมคาร์บอเนต หรือ โซดา แอช
Na ₂ CO ₃	คือ	โซเดียมโซเดียมคาร์บอเนต
NaOH	คือ	โซเดียมไฮดรอกไซด์
HCL	คือ	กรดไฮโดรคลอริก
Cl ₂	คือ	คลอรีน
NaOCl	คือ	โซเดียมไฮโปคลอไรด์

ภาคผนวก 2
(คำอธิบายพิกัดศุลกากร)

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
1.01	มี้า ลาและล่อ มีชีวิต
1.02	สัตว์จำพวกโคกระบือ มีชีวิต
1.03	สุกรมีชีวิต
1.04	แกะและแพะ มีชีวิต
1.05	สัตว์ปีกเลี้ยงมีชีวิต ได้แก่ ไก่ชนิดเกล็ดสโตเมสติกส์ เป็ด ห่าน ไก่วง และ ไก่ต๊อก
1.06	สัตว์มีชีวิตอื่น ๆ
2.01	เนื้อสัตว์จำพวกโคกระบือ สดหรือแช่เย็น
2.02	เนื้อสัตว์จำพวกโคกระบือ แช่เย็นจนแข็ง
2.03	เนื้อสุกร สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง
2.04	เนื้อแกะหรือเนื้อแพะ สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง
2.05	เนื้อมี้า เนื้อลาหรือเนื้อล่อ สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง
2.06	ส่วนอื่นที่บริโภคได้ของสัตว์จำพวกโคกระบือ สุกร แกะ แพะ มี้า ลาหรือล่อ สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง
2.07	เนื้อและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของสัตว์ปีกเลี้ยงตามประเภทที่ 01.05 สด แช่เย็นหรือแช่เย็นจนแข็ง
2.08	เนื้อและส่วนอื่นที่บริโภคได้ของสัตว์อื่น ๆ สด แช่เย็นหรือแช่เย็นจนแข็ง
2.09	มันหมูไม่มีเนื้อติดและมันสัตว์ปีก ยังไม่เจียวหรือสกัดโดยวิธีอื่น สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ใส่น้ำเกลือ หรือน้ำเกลือ ทำให้แห้งหรือรมควัน
2.10	เนื้อและส่วนอื่นของสัตว์ที่บริโภคได้ ใส่น้ำเกลือ หรือน้ำเกลือ แห้ง หรือรมควัน รวมทั้งเนื้อหรือส่วนอื่นของสัตว์ที่ป็นซึ่งบริโภคได้
3.01	ปลามีชีวิต
3.02	ปลา สดหรือแช่เย็น ไม่รวมถึงเนื้อปลาแบบฟิลเล และเนื้อปลาแบบอื่น ตามประเภทที่ 03.04
3.03	ปลา แช่เย็นจนแข็ง ไม่รวมถึงเนื้อปลาแบบฟิลเล และเนื้อปลาแบบอื่น ตามประเภทที่ 03.04
3.04	เนื้อปลาแบบฟิลเล และเนื้อปลาแบบอื่น (จะบดหรือไม่ก็ตาม) สด แช่เย็น หรือแช่เย็นจนแข็ง
3.05	ปลาแห้ง ใส่น้ำเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ ปลารมควัน จะทำให้สุกก่อน รมควันหรือในขณะรมควันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งปลาที่ป่นและที่ทำเป็น เพลเลตซึ่งเหมาะสำหรับมนุษย์บริโภค
3.06	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใส่น้ำเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ และสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียที่ยังไม่เอาเปลือกออกซึ่งทำให้สุกโดยการนึ่งหรือต้ม จะแช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใส่น้ำเกลือ หรือแช่น้ำเกลือหรือไม่ก็ตาม
3.07	สัตว์น้ำจำพวกโมลลัสก์ จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใส่น้ำเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังนอกจากสัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซียและโมลลัสก์ มีชีวิต สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง แห้ง ใส่น้ำเกลือ หรือแช่น้ำเกลือ รวมทั้ง
4.01	นมและครีม ที่ไม่ทำให้เข้มข้น และไม่เติมน้ำตาล หรือสารทำให้หวานอื่น ๆ
4.02	นมและครีม ที่ทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาล หรือสารทำให้หวานอื่น ๆ
4.03	บัตเตอร์มิลค์ นมและครีมชนิดเคอร์เนล โยเกิร์ต เคเฟอร์ รวมทั้งนมและครีมที่หมักหรือทำให้เปรี้ยวอย่างอื่น จะทำให้เข้มข้น เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ ปรุงกลิ่นรส เติมน้ำผลไม้ ลูกนัต หรือโกโก้ หรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
4.04	หางนม (เวย์) จะทำให้เข้มข้น หรือเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือไม่ก็ตาม ผลิตภัณฑ์ที่มีองค์ประกอบของนมธรรมชาติ จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
4.05	เนย ไขมันและน้ำมันอื่นๆ ที่ได้จากนม รวมทั้งเคิร์ดสเปรด
4.06	เนยแข็งและเคิร์ด
4.07	ไข่สัตว์ปีก ทั้งเปลือก สด ทำไว้ไม่ให้เสียหรือทำให้สุก
4.08	ไข่สัตว์ปีกที่เอาเปลือกออกแล้วและไข่แดง สด แห้ง ทำให้สุกโดยการนึ่งหรือต้ม หล่อหรืออัดเป็นรูป แช่เย็นจนแข็ง หรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นจะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ หรือไม่ก็ตาม
4.09	น้ำผึ้งธรรมชาติ
4.10	ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ที่บริโภคได้ ซึ่งไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
5.01	ผมนคนที่ยังไม่ได้จัดทำ จะล้างหรือแปรงแล้วหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเศษผมนคน
5.02	ขนหมู ขนเบคเจอร์ และขนสัตว์อื่น ๆ ที่ใช้ทำแปรง รวมทั้งเศษของขนดังกล่าว
5.03	ขนม้าและเศษขนม้า จะทำเป็นแผงโดยมีหรือไม่มีวัตถุรองรับหรือไม่ก็ตาม
5.04	ไส้ ลูกกระพาะ (แบลคเคอร์) และกระพาะอาหารของสัตว์ (นอกจากของปลา) ทั้งอันหรือแบ่งเป็นชิ้น สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง ใส่น้ำเกลือ แช่น้ำเกลือ แห้งหรือรมควัน
5.05	หนังและส่วนอื่นของสัตว์ปีก ที่มีขนแข็งหรือขนอ่อนติด ขนแข็งและส่วนของขนแข็ง (จะแต่งริมหรือไม่ก็ตาม) และขนอ่อนที่ไม่ได้จัดทำมากไปกว่าทำความสะอาด ฆ่าเชื้อโรค หรือทำไว้ไม่ให้เสีย รวมทั้งผง และเศษของขนแข็งหรือส่วนของขนแข็ง
5.06	กระดูกและแก่นเขาสัตว์ ที่ยังไม่ได้จัดทำ เอาไขมันออก จัดทำอย่างง่าย (แต่ไม่ได้ตัดเป็นรูปทรง) ผ่านกรรมวิธีโดยใช้กรด หรือเอาเยลาคินออก รวมทั้งผงและเศษของผลิตภัณฑ์เหล่านี้
5.07	เขี้ยว กระดูกงูสัตว์จำพวกเต่า เบลโบน เบลโบนแฮร์ เขา กีบ เล็บ กงเล็บ และงอยปาก ที่ยังไม่ได้จัดทำหรือจัดทำอย่างง่าย แต่ไม่ได้ตัดเป็นรูปทรง รวมทั้งผงและเศษของผลิตภัณฑ์เหล่านี้
5.08	หินปะการังและสิ่งที่ยึดกัน ที่ยังไม่ได้จัดทำหรือจัดทำอย่างง่าย แต่ต้องไม่จัดทำมากไปกว่านี้ เปลือกของสัตว์น้ำจำพวก โมลลัสก์ ครัสตาเซีย หรือเอคไคโนเดิร์ม และลิ้นทะเล ที่ยังไม่ได้จัดทำหรือจัดทำอย่างง่าย แต่ไม่ได้ตัดเป็นรูปทรง รวมทั้งผงและเศษของสิ่งดังกล่าว
5.09	ฟองน้ำธรรมชาติที่ได้จากสัตว์
5.10	อำพันขี้ปลา คาสโตเรียม ฆะมดเช็ด ฆะมดเขียง แมลงวันสเปน ดิสต์วีจะแห้งหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งต่อมและผลิตภัณฑ์อื่นๆ ของสัตว์ที่ใช้ในการทำผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรม สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือทำไว้ไม่ให้เสียชั่วคราว โดยวิธีอื่น
5.11	ผลิตภัณฑ์สัตว์ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น รวมทั้งสัตว์ในตอนที่ 1 หรือ 3 ที่ไม่มีชีวิตและไม่เหมาะสำหรับมนุษย์บริโภค
6.01	หัว หน่อ แขนง เหง้า ราก และแง่ง ที่ยังไม่งอก ที่งอก หรือมีดอก ดิบและรากชิโครีนนอกจากรากตามประเภทที่ 12.12
6.02	พืชมีชีวิตอื่น ๆ (รวมถึงราก) กิ่งชำ กิ่งตอนและส่วนที่ตัด

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
6.03	ดอกไม้ชนิดที่เหมาะสมสำหรับจัดทำเป็นช่อดอกไม้หรือเพื่อการประดับ สดแห้ง ข้อมลี ฟอก อาบซิมหรือจัดทำโดยวิธีอื่น
6.04	ใบไม้ กิ่งไม้ และส่วนอื่น ๆ ของพืช ที่ไม่มีดอกติด หน่อก้าน และใบดก ที่เหมาะสมสำหรับจัดทำเป็นช่อดอกไม้หรือเพื่อการประดับ สดแห้ง ข้อมลี ฟอก อาบซิมหรือจัดทำโดยวิธีอื่น
7.01	มันฝรั่ง สดหรือแช่เย็น
7.02	มะเขือเทศ สดหรือแช่เย็น
7.03	หอมหัวใหญ่ หอมหัวเล็ก กระเทียม ลูกและพืชผักจำพวกหอมกระเทียมอื่นๆ สดหรือแช่เย็น
7.04	กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก กะหล่ำปม เคลและพืชที่คล้ายกัน ในตระกูลบรอกโคลีซึ่งบริโภคได้ สดหรือแช่เย็น
7.05	ผักกาดหอม (เล็กคูกาซาควา) และชิโครี (ชนิดชิโครีเริ่ม) สดหรือแช่เย็น
7.06	แครอท เทอร์นิป หัวบีตที่ใช้ทำสลัด ซัลซิฟาย เซเลริแอค หัวผักกาดขาว และหัวของพืชที่คล้ายกัน ซึ่งบริโภคได้ สดหรือแช่เย็น
7.07	แตงร้านและแตงกวา สดหรือแช่เย็น
7.08	พืชผักตระกูลถั่ว เอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม สดหรือแช่เย็น
7.09	พืชผักอื่น ๆ สดหรือแช่เย็น
7.10	พืชผัก (ดิบหรือทำให้สุกโดยการนึ่งหรือต้ม) แช่เย็นจนแข็ง
7.11	พืชผักที่ทำไว้ไม่ให้เสียชั่วคราว (เช่น รมด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แช่น้ำเกลือ แช่น้ำกำมะถัน หรือแช่น้ำยากันเสียอื่นๆ) ในสภาพที่ไม่เหมาะสมสำหรับบริโภคทันที
7.12	พืชผักแห้ง ทั้งต้นหรือทั้งหัว ตัด ผาน ทำให้แตก หรือเป็นผง แต่ต้องไม่จัดท่ามากไปกว่านี้
7.13	พืชผักตระกูลถั่ว แห้งและเอาเปลือกออก จะลอกเชื้อหรือทำให้แยกจากกันหรือไม่ก็ตาม.
7.14	มันสำปะหลัง รากสามสิบ สาเลป เจริญชาเลมอาร์ดิโซก มันเทศ และรากหรือหัวที่คล้ายกัน ซึ่งมีปริมาณของสตาร์ชหรืออินูลินสูง สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็ง หรือแห้ง จะผานหรือทำเป็นเพลเลต หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเนื้อในของต้นสาอู
8.01	มะพร้าว บราซิลนัตและเมล็ดมะม่วงหิมพานต์ สดหรือแห้ง จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม
8.02	ลูกนัตอื่น ๆ สดหรือแห้ง จะเอาเปลือกออกหรือไม่ก็ตาม
8.03	กล้วยรวมถึงกล้วย สดหรือแห้ง
8.04	อินทผลัม มะเดื่อ สับปะรด อโวคาโด ฝรั่ง มะม่วงและมังคุด สดหรือแห้ง
8.05	ผลไม้จำพวกส้ม สดหรือแห้ง
8.06	องุ่น สดหรือแห้ง
8.07	แตง (รวมถึงแตงโม) และมะละกอ สด
8.08	แอปเปิ้ล แพร์และควินซ์ สด
8.09	แอปริคอต เชอร์รี่ ท้อ (รวมทั้ง เนกทาริน) พลัมและสโโล สด
8.10	ผลไม้อื่น ๆ สด
8.11	ผลไม้และลูกนัต ดิบหรือทำให้สุกโดยการนึ่งหรือต้ม แช่เย็นจนแข็ง จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
8.12	ผลไม้และลูกนัตที่ทำไว้ไม่ให้เสียชั่วคราว (เช่น รมด้วยก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ แช่น้ำเกลือ แช่น้ำกำมะถัน หรือน้ำยากันเสียอื่นๆ) ในสภาพที่ไม่เหมาะสำหรับบริโภคทันที
8.13	ผลไม้แห้ง นอกจากผลไม้ตามประเภทที่ 08.01 ถึง 08.06 รวมทั้งลูกนัตหรือผลไม้แห้งในตอนนี้ผสมกัน
8.14	เปลือกผลไม้จำพวกส้มหรือเปลือกแดง (รวมถึงแดงโม) สด แช่เย็นจนแข็ง แห้ง หรือทำไว้ไม่ให้เสียชั่วคราวโดยแช่น้ำเกลือ แช่น้ำกำมะถันหรือน้ำยากันเสียอื่นๆ
9.01	กาแฟ จะคั่วหรือแยกกาแฟออกแล้วหรือไม่ก็ตาม เปลือกและเยื่อของกาแฟ รวมทั้งของที่ใช้แทนกาแฟที่มีกาแฟผสมอยู่ในอัตราส่วนเท่าใดก็ตาม
9.02	ชา จะปรุงกลิ่นรสหรือไม่ก็ตาม
9.03	ชามาเต้
9.04	พริกในตระกูลไปเปอร์ รวมทั้งพริกในตระกูลแคปซิกัม หรือตระกูลพิเมนตาที่แห้งหรืออบหรือป่น
9.05	วานิลลา
9.06	อบเชยและดอกอบเชย
9.07	กานพลู (ผล ดอกและก้านดอก)
9.08	ลูกจันทน์เทศ ดอกจันทน์เทศ และกระวาน
9.09	เมล็ดยี่ห่วย เมล็ดโป๊ยกั๊ก เมล็ดเทียนข้าวเปลือก เมล็ดผักชี เมล็ดเทียนขาว หรือเมล็ดคาราเวย์ และจุนิเปอร์เบอร์รี่
9.10	จิง หนุ่ยฝรั่ง ขมิ้น ไม้ไผ่ ใบเบย์ หอมแขกและเครื่องเทศอื่นๆ
10.01	ข้าวสาลีและเมสลิน
10.02	ข้าวไรย์
10.03	ข้าวบาร์เลย์
10.04	ข้าวโอต
10.05	ข้าวโพด
10.06	ข้าว
10.07	ข้าวซอร์กัม
10.08	บักก๊วด ข้าวฟ่างนกเขาและข้าวนก รวมทั้งเมล็ดธัญพืชอื่นๆ
11.01	แป้งข้าวสาลีหรือแป้งเมสลิน
11.02	แป้งธัญพืชอื่นๆ นอกจากแป้งข้าวสาลีหรือแป้งเมสลิน
11.03	เมล็ดหัก แป้งหยาบ และเพลเลตของธัญพืช
11.04	เมล็ดธัญพืชที่จัดทำโดยวิธีอื่น ๆ (เช่น เอาเปลือกออก ทำให้แบน ทำเป็นเกล็ด ทำเป็นเม็ดกลม ผาน หรืออบแตก) เว้นแต่เมล็ดข้าวตามประเภทที่ 10.06 นอกจากนี้ให้รวมถึงเยิร์มของธัญพืช ทั้งอันหรือที่ทำให้แบน ทำเป็นเกล็ด หรืออบ
11.05	แป้ง แป้งหยาบ ผง เกล็ด เม็ด และเพลเลต ที่ทำจากมันฝรั่ง
11.06	แป้ง แป้งหยาบและผง ที่ทำจากพืชผักตระกูลถั่วที่แห้งตามประเภทที่ 07.13 ทำจากสาหร่ายหรือจากรากหรือหัวของพืชตามประเภทที่ 07.14 หรือทำจากผลิตภัณฑ์ในตอนที่ 8
11.07	มอลต์ จะคั่วหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
11.08	สตาร์ช และอินูลิน
11.09	กลูเทนจากข้าวสาลี จะแห้งหรือไม่ก็ตาม
12.01	ถั่วเหลือง จะทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม
12.02	ถั่วลิสง ที่ไม่ได้คั่วหรือทำให้สุกโดยวิธีอื่น จะเอาเปลือกออกหรือทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม
12.03	เนื้อมะพร้าวแห้ง (โคปรา)
12.04	ลินินสด จะทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม
12.05	เมล็ดเรปหรือเมล็ดโคลซา จะทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม
12.06	เมล็ดดอกทานตะวัน จะทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม
12.07	เมล็ดพืชและผลไม้อื่น ๆ ที่มีน้ำมัน จะทำให้แตกหรือไม่ก็ตาม
12.08	แป้งและแป้งหยาบ ที่ทำจากเมล็ดพืชและผลไม้ ที่มีน้ำมัน นอกจากที่ทำจากมันสำปะหลัง
12.09	เมล็ด ผลและสปอร์ ชนิดที่ใช้สำหรับการเพาะปลูก
12.10	ดอกช้อป สดหรือแห้ง จะบด ทำเป็นผง หรือทำเป็นเพลเลต หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งผงยางดอกช้อป (ลูปูลิน)
12.11	พรรณไม้และส่วนของพรรณไม้ (รวมถึงเมล็ดและผล) ชนิดที่ใช้ประโยชน์หลักในการทำเครื่องหอม ในทางเภสัชกรรมหรือสำหรับฆ่าแมลง ฆ่ารา หรือวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน สดหรือแห้ง จะตัด บด หรือทำเป็นผงหรือไม่ก็ตาม
12.12	โลคัสต์บิน สาหร่ายทะเลและสาหร่ายอื่น ๆ ชูการ์บีตและอ้อย สด แช่เย็น แช่เย็นจนแข็งหรือแห้ง จะบดหรือไม่ก็ตาม เมล็ดแข็งและเนื้อในของเมล็ดผลไม้และผลิตภัณฑ์อื่นๆ จากพืชผัก (รวมถึงรากชิโครีพันธุ์ชิโคเรียมินไทบัสชาติวมที่ไม่ได้คั่ว)
12.13	ฟางและเกลบของธัญพืชที่ไม่ได้จัดทำ จะสับ บด อัด หรือทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม
12.14	สวีต แมงโกลด์ รากพืชที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ เฮย์ ดูเซอร์น (แอลฟาฟา) โคลเวอร์ เซนฟอน เคลที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ ดูฟีน เวตซ์ และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกันที่ใช้เป็นอาหารสัตว์ จะทำเป็นเพลเลตหรือไม่ก็ตาม
13.01	ครั่ง กัมธรรมชาติ เรซิน กัมเรซิน และออลีโอเรซิน (เช่น ชันหอม)
13.02	น้ำเลี้ยง (แชป) และสิ่งสกัดจากพืช สารจำพวกเพกติก เกลลี่ของกรดเพกติก (เพกติน) และเกลลี่ของกรดเพกติก (เพกเตต) รวมทั้งวุ้นที่ได้จากสาหร่ายทะเลและวุ้นและยางชั้นอื่นๆ ที่ได้จากผลิตภัณฑ์จากพืช จะคัดแปลงหรือไม่ก็ตาม
14.01	วัตถุดิบจากพืชชนิดที่ใช้ประโยชน์หลักสำหรับถักสาน (เช่น ไม้ไผ่ หวาย อ้อ กก ปาล์ม ฟางของธัญพืชที่ทำให้สะอาด ฟอก หรือย้อมสี และเปลือกต้นไผ่)
14.02	วัตถุดิบจากพืชชนิดที่ใช้ประโยชน์หลักสำหรับยัดหรืออัดใส่ใน (เช่น นุ่น ปุยพืช และพืชจำพวกสาหร่ายทะเล) จะจัดทำขึ้นเป็นชั้นที่มีหรือไม่มีวัตถุรองรับหรือไม่ก็ตาม
14.03	วัตถุดิบจากพืชชนิดที่ใช้ประโยชน์หลักสำหรับทำไม้กวาดหรือแปรง (เช่น ช้างข้าวฟ่าง ไยไปปาล์ม รากหญ้าและและใยที่ได้จากต้นป่าน) จะเป็นเช็ดหรือเป็นมัดหรือไม่ก็ตาม
14.04	ผลิตผลจากพืช ซึ่งไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
15.01	ไขมันหมู (รวมถึง น้ำมันหมู (ลาร์ด)) และไขมันสัตว์ปีกเลี้ยง นอกจากไขมันตามประเภทที่ 02.09 หรือ 15.03
15.02	ไขมันของสัตว์จำพวกโคกระบือ แกะ หรือแพะ นอกจากไขมัน ตามประเภทที่ 15.03

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
15.03	ไขมัน (สเตียรีน) และไขมันเหลว (ออยล์) ของน้ำมันหมู (ลา์รด) และของไขมันสัตว์อื่นๆ น้ำมันไขสัตว์ (แทลโลออยล์) ที่ไม่ทำให้กระจายตัว (อิมัลซิไฟด์) หรือไม่ผสมหรือจัดทำโดยวิธีอื่น
15.04	ไขมันและน้ำมัน และแฟรกชันของของดังกล่าว ที่ได้จากปลาหรือสัตว์ทะเลจำพวกเลี้ยงลูกด้วยนม จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.05	ไขมันสัตว์ และสารจำพวกไขมันที่ได้จากไขมันสัตว์ (รวมถึงลาโนลิน)
15.06	ไขมันและน้ำมันอื่นๆ ที่ได้จากสัตว์และแฟรกชันของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.07	น้ำมันถั่วเหลืองและแฟรกชันของน้ำมันถั่วเหลือง จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.08	น้ำมันถั่วลิสงและแฟรกชันของน้ำมันถั่วลิสง จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.09	น้ำมันมะกอก (โอลีฟออยล์) และแฟรกชันของน้ำมันมะกอก จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.10	น้ำมันอื่นๆ ที่ได้จากมะกอกและแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี รวมถึงน้ำมันหรือแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าวผสมกับน้ำมันหรือแฟรกชันของน้ำมัน ตามประเภทที่ 15.09
15.11	น้ำมันปาล์มและแฟรกชันของน้ำมันปาล์ม จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.12	น้ำมันที่ได้จากเมล็ดทานตะวัน จากเมล็ดดอกคำฝอยหรือเมล็ดฝ้าย และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.13	น้ำมันมะพร้าว น้ำมันเนื้อในเมล็ดปาล์ม น้ำมันบาบาสู และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.14	น้ำมันเรป น้ำมันโคลซา น้ำมันมัสตาร์ด และแฟรกชันของน้ำมันดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.15	ไขมันและน้ำมันชนิดระเหยยากอื่นๆ ที่ได้จากพืช (รวมถึงน้ำมัน โจโจบา) และแฟรกชันของของดังกล่าว จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ตัดแปลงทางเคมี
15.16	ไขมันหรือน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช และแฟรกชันของของดังกล่าว ที่ผ่านกรรมวิธีไฮโดรจิเนชันเพียงบางส่วนหรือทั้งหมด ที่ผ่านกรรมวิธีอินเตอร์เอสเทอริฟิเคชัน รีเอสเทอริฟิเคชันหรือกรรมวิธีโอเลดีนเซชัน จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตามแต่ต้องไม่จัดทำมากไปกว่านี้
15.17	เนยเทียม ของผสมหรือของปรุงแต่งที่บริโภคนได้ที่ได้จากไขมันหรือน้ำมันของสัตว์หรือของพืชหรือจากแฟรกชันของไขมันหรือน้ำมันต่างชนิดกันในตอนนี้ นอกจากไขมัน น้ำมันหรือแฟรกชันของของดังกล่าวที่บริโภคนได้ตามประเภทที่ 15.16
15.18	ไขมันและน้ำมันที่ได้จากสัตว์หรือพืช และแฟรกชันของของดังกล่าว ที่ผ่านกรรมวิธีเคียว ออกซิเดชัน แยกเอาน้ำออก ชัลเฟอร์ไรเซชัน เป่าลม โพลีเมอไรเซชัน โดยใช้ความร้อนในสูญญากาศหรือในก๊าซเฉื่อย หรือผ่านกรรมวิธีตัดแปลงทางเคมีโดยวิธีอื่น ยกเว้นของตามประเภทที่ 15.16
15.20	กลีเซอรอล ดิบ รวมทั้งน้ำกลีเซอรอลและค้างกลีเซอรอล

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
15.21	ไขที่ได้จากพืช (นอกจากไตรกลีเซอไรด์) ที่ผึ้ง ไขที่ได้จากแมลงอื่น ๆ และไขปลาจะทำให้บริสุทธิ์หรือแต่งสีหรือไม่ก็ตาม
15.22	ไขเค็กราส กากที่เหลือจากการนำสารไขมันหรือไขที่ได้จากสัตว์หรือพืชไปผ่านกรรมวิธี
16.01	ไส้กรอกและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ทำด้วยเนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ รวมทั้งอาหารปรุงแต่งที่มีส่วนผสมของผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลัก
16.02	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์หรือเลือดสัตว์ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้อื่นๆ
16.03	สิ่งสกัดและน้ำคั้น ที่ได้จากเนื้อสัตว์ ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ
16.04	ปลาที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้อื่นๆ คาร์เวียร์และของที่ใช้แทนคาร์เวียร์ที่ทำจากไขปลา
16.05	สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์และสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำให้ไม่ให้อื่นๆ
17.01	น้ำตาลที่ได้จากอ้อยหรือหัวบีต และซูโครสที่บริสุทธิ์ในทางเคมีในลักษณะของแข็ง
17.02	น้ำตาลอื่นๆ รวมถึงแล็กโทส มอลโทส กลูโคสและฟรักโทส ที่บริสุทธิ์ในทางเคมี ในลักษณะของแข็ง น้ำเชื่อมที่ไม่เติมสารปรุงกลิ่นรสหรือสารแต่งสี น้ำผึ้งเทียมจะผสมน้ำผึ้งธรรมชาติหรือไม่ก็ตาม การามเมล
17.03	กากน้ำตาลที่เหลือจากการสกัดหรือการทำน้ำตาลให้บริสุทธิ์
17.04	ขนมที่ทำจากน้ำตาล (รวมถึงซ็อกโกแลตขาว) ที่ไม่มีโกโก้ผสม
18.01	เมล็ด โกโก้ ทั้งเมล็ดหรือที่แตก ดิบหรือคั่ว
18.02	เปลือกนอก เปลือกใน เยื่อและส่วนอื่นที่ใช้ไม่ได้ของเมล็ด โกโก้
18.03	โกโก้เพสต์ จะเอาไขมันออกหรือไม่ก็ตาม
18.04	โกโก้บัตเตอร์ ไขมันและน้ำมันของโกโก้
18.05	ผงโกโก้ ที่ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ
18.06	ซ็อกโกแลตและอาหารปรุงแต่งอื่น ๆ ที่มีโกโก้
19.01	สิ่งสกัดจากมอลต์ รวมทั้งอาหารปรุงแต่งที่ทำจากแป้ง เมล็ดหักแป้งหยาบ จากสตาร์ชหรือสิ่งสกัดจากมอลต์ ไม่มีโกโก้หรือมีโกโก้ น้อยกว่าร้อยละ 40 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณโดยเอาไขมันออกทั้งหมดแล้วที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น และอาหารปรุงแต่ง
19.02	พาสต้า จะทำให้สุกหรือยัดไส้ (ด้วยเนื้อหรือสิ่งอื่น ๆ) หรือปรุงแต่งโดยวิธีอื่นหรือไม่ก็ตาม เช่น สปาเก็ตตี้ มังกะ โรนิกัวยเดียว ลาซานยา น็อกกี ราวิโอลิ คาเนลโลนี รวมทั้งคัสคัสที่ปรุงแต่งแล้วหรือไม่ก็ตาม
19.03	ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังและของที่ใช้แทนผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังทำจากสตาร์ช เป็นเกล็ด เป็นเม็ด หรือลักษณะที่คล้ายกัน
19.04	อาหารปรุงแต่งที่ทำจากธัญพืชหรือผลิตภัณฑ์ธัญพืชที่ทำให้พองฟู คั่ว อบ หรือปิ้ง (เช่น คอร์นเฟล็ก) รวมทั้งธัญพืช (นอกจากข้าวโพด) ในลักษณะเป็นเม็ด เป็นเกล็ดหรือเม็ดที่ทำเป็นลักษณะอื่นๆ (เว้นแต่แป้งเมล็ดหัก และแป้งหยาบ) ซึ่งทำให้สุกมาก่อนแล้วหรือปรุงแต่ง
19.05	ขนมปัง เพสทรี เค้ก บิสกิตและขนมจำพวกเบเกอรี่อื่น ๆ จะมีโกโก้หรือไม่ก็ตาม คอมมิวนิเยนเวเฟอร์ แกลซูลชนิดที่เหมาะสมสำหรับบรรจุยา ซิลลิงเวเฟอร์ โรซเปเปอร์ และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
20.01	พืชผัก ผลไม้ ถูกล้าง และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืช ที่ปรุงแต่งหรือ ทำไว้ไม่ให้เสียโดยใช้น้ำส้มสายชู หรือกรดอะซิติก
20.02	มะเขือเทศที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น นอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก
20.03	เห็ดชนิดมีขรุมและชนิดรฟเฟิล ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก
20.04	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก แห้งเย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 20.06
20.05	พืชผักอื่นๆ ที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่นนอกจากใช้น้ำส้มสายชูหรือกรดอะซิติก ไม่ได้แช่เย็นจนแข็ง นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 20.06
20.06	พืชผัก ผลไม้ ถูกล้าง เปลือกผลไม้และส่วนอื่นของพืชที่ทำไว้ไม่ให้เสียโดยใช้น้ำตาล (แช่แข็ง แช่เย็นหรืออบ)
20.07	แยม เยลลี่ผลไม้ แยมผิวส้ม ฟรุ้ดพิวเรหรือนัตพิวเร และผลไม้กวน หรือลูกนัตกวน ซึ่งเป็นของที่ได้โดยการทำให้สุก จะเติมน้ำตาลหรือ สารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม
20.08	ผลไม้ ถูกล้าง และส่วนอื่นที่บริโภคได้ของพืชที่ปรุงแต่งหรือทำไว้ไม่ให้เสียโดยวิธีอื่น จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือสุราหรือไม่ก็ตาม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
20.09	น้ำผลไม้ (รวมถึงเกรปมัสต์) และน้ำพืชผักที่ไม่ได้หมักและไม่เติมน้ำตาล จะเติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือไม่ก็ตาม
21.01	สิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของกาแฟ ของชาหรือชามาเต้ และของปรุงแต่งที่มีผลิตภัณฑ์เหล่านี้เป็นหลักหรือที่มีกาแฟ ชาหรือชามาเต้เป็นหลัก รวมทั้งชิโครีคั่วและของอื่นๆ คั่วที่ใช้แทนกาแฟ และสิ่งสกัด หัวเชื้อและสิ่งเข้มข้นของของดังกล่าว
21.02	ยีสต์ (ชนิดที่ทวีตัวได้หรือทวีตัวไม่ได้) จุลินทรีย์เซลล์เดียวอื่น ๆ ที่ตายแล้ว (แต่ไม่รวมถึงวัคซีน ตามประเภทที่ 30.02) ผงฟูปรุงแต่ง
21.03	ซอสและของปรุงแต่งสำหรับทำซอส ของผสมที่ใช้ปรุงรส และของผสม ที่ใช้ปรุงรส ผงละเอียดและผงหยาบของ มัสตาร์ด และมัสตาร์ดปรุงแต่ง
21.04	ซूप ซุปข้น และของปรุงแต่งสำหรับทำซูปดังกล่าว อาหารปรุงแต่งที่มีส่วนผสมรวมเข้าเป็นเนื้อเดียวกัน
21.05	ไอศกรีมและน้ำแข็งอื่น ๆ ที่บริโภคได้ จะมีโกโก้หรือไม่ก็ตาม
21.06	อาหารปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
22.01	น้ำ รวมถึงน้ำแร่ธรรมชาติหรือน้ำแร่เทียม และน้ำอัดลม ที่ไม่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่น ๆ และไม่ปรุงกลิ่นรส รวมทั้งน้ำแข็งและหิมะ
22.02	น้ำ รวมถึงน้ำแร่และน้ำอัดลม ที่เติมน้ำตาลหรือสารทำให้หวานอื่นๆ หรือที่ปรุงกลิ่นรส และเครื่องดื่มอื่น ๆ ที่ไม่มีแอลกอฮอล์ แต่ไม่รวมถึงน้ำผลไม้หรือน้ำพืชผักตามประเภทที่ 20.09
22.03	เบียร์ที่ทำจากมอลต์
22.04	ไวน์ที่ทำจากองุ่นสด รวมถึงไวน์ที่เติมแอลกอฮอล์ เกรปมัสต์นอกจากเกรปมัสต์ตามประเภทที่ 20.09
22.05	เวอรุ่มท์และไวน์อื่น ๆ ที่ทำจากองุ่นสด ปรุงกลิ่นรสด้วยพืชหรือสารหอม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
22.06	เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ได้จากการหมัก (เช่น ไชเดอร์ เพอร์รี่และมิด) รวมทั้งของผสมของเครื่องดื่มที่ได้จากการหมัก และของผสมของเครื่องดื่มที่ได้จากการหมักผสมกับเครื่องดื่มที่ไม่มีแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
22.07	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพ มีความแรงแอลกอฮอล์โดย ปริมาตรตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไป รวมทั้งเอทิลแอลกอฮอล์และสุราอื่นๆ ที่แปลงสภาพแล้ว จะมีความแรงแอลกอฮอล์เท่าใดก็ตาม
22.08	เอทิลแอลกอฮอล์ที่ไม่ได้แปลงสภาพ มีความแรงแอลกอฮอล์โดยปริมาตรน้อยกว่าร้อยละ 80 สุรา ลิเกียร์และเครื่องดื่มอื่นๆ ที่เป็นสุรา
22.09	น้ำส้มสายชูและของที่ใช้แทนน้ำส้มสายชูที่ได้จากกรดอะซิติก
23.01	เนื้อสัตว์ ส่วนอื่นของสัตว์ ปลา สัตว์น้ำจำพวกครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่น ๆ ที่ป็นและที่ทำเป็นเพเลตซึ่งไม่เหมาะสำหรับมนุษย์บริโภค กากมันสัตว์ที่เจียน้ำมันออกแล้ว
23.02	รำ เศษหักหรือเศษอื่นๆ ของธัญพืชและพืชผักตระกูลถั่ว ที่ได้จากการร่อน สี หรือโดยวิธีอื่น จะทำเป็นเพเลตหรือไม่ก็ตาม
23.03	กากเหลือจากการผลิตสตาร์ชและกากที่คล้ายกัน กากหัวบีต ชานอ้อยและเศษอื่นๆ ที่ได้จากการผลิตน้ำตาล ชีตะกอน และเศษจากการต้มกลั่น จะทำเป็นเพเลตหรือไม่ก็ตาม
23.04	กากน้ำมัน (ออกส์เล็ก) และกากแข็งอื่นๆ ที่ได้จากการสกัดน้ำมันถั่วเหลือง จะบดหรือทำเป็นเพเลตหรือไม่ก็ตาม
23.05	กากน้ำมัน (ออกส์เล็ก) และกากแข็งอื่นๆ ที่ได้จากการสกัดน้ำมันถั่วลิสง จะบดหรือทำเป็นเพเลตหรือไม่ก็ตาม
23.06	กากน้ำมัน (ออกส์เล็ก) และกากแข็งอื่นๆ ที่ได้จากการสกัดไขมันหรือน้ำมันพืช จะบดหรือทำเป็นเพเลตหรือไม่ก็ตาม นอกจากของตามประเภทที่ 23.04 หรือ 23.05
23.07	ตะกอนที่ได้จากการหมักและบ่มไวน์ รวมทั้งอาร์กอล
23.08	วัตถุที่ได้จากพืช เศษพืช กากและผลพลอยได้จากพืช จะทำเป็นเพเลตหรือไม่ก็ตาม ชนิดที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
23.09	ของปรุงแต่งชนิดที่ใช้ในการเลี้ยงสัตว์
24.01	ยาสูบที่ยังไม่เป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เศษของยาสูบ
24.02	ซิการ์ เซอรูต ซิการิลโลและบุหรี ที่ทำจากยาสูบ หรือทำจากของที่ใช้แทนยาสูบ
24.03	ผลิตภัณฑ์ยาสูบและผลิตภัณฑ์ที่ใช้แทนยาสูบอื่น ๆ ยาสูบชนิด "โฮโมจีไนส์" หรือชนิด "รีคอนสตีติวเต็ด" รวมทั้งสิ่งสกัดและหัวเชื้อที่ได้จากยาสูบ
25.01	เกลือ (รวมถึงเกลือป่นสำหรับรับประทานและเกลือแปลงสภาพ) และโซเดียมคลอไรด์บริสุทธิ์ จะเป็นสารละลายในน้ำหรือเค็มสารกันการจับตัวหรือสารทำให้วัตถุไหลคล่องหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งน้ำทะเล
25.02	ไอออนไฟไรต์ ที่ไม่ได้ย้งหรืออบ
25.03	กำมะถันทุกชนิด นอกจากชนิดระเหิด ชนิดตกตะกอน และชนิดคอลลอยด์
25.04	กราไฟต์ธรรมชาติ
25.05	ทรายธรรมชาติทุกชนิด จะแต่งสีหรือไม่ก็ตาม นอกจากทรายที่มีโลหะปน ในตอนที่ 26
25.06	ควอร์ตซ์ (นอกจากทรายธรรมชาติ) ควอร์ตซ์ไซต์จะแต่งอย่างหยาบๆ หรือเพียงแต่เลื่อยหรือตัด โดยวิธีอื่น ให้เป็นก้อนเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
25.07	เคโอลินและดินอื่นที่มีเคโอลินปนอยู่ จะผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชันหรือไม่ก็ตาม
25.08	ดินอื่นๆ (ไม่รวมถึง เอ็กสแพนเด็คเคิลต์ตามประเภทที่ 68.06) แอนดาลูไซต์ โดยาไนต์และซิลลิมาไนต์ จะผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชันหรือไม่ก็ตาม มูลไลต์ ซามออคต์เอิร์ทหรือดีนาสเอิร์ท
25.09	ซอล์ก
25.10	แคลเซียมฟอสเฟตธรรมชาติ อะลูมิเนียมแคลเซียมฟอสเฟตธรรมชาติ และฟอสเฟดิกซอล์ก
25.11	แบเรียมซัลเฟตธรรมชาติ (แบไรต์) แบเรียมคาร์บอเนตธรรมชาติ(วิทเอโรต์) จะผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชันหรือไม่ก็ตาม นอกจากแบเรียมออกไซด์ตามประเภทที่ 28.16
25.12	ดินซากหอย (เช่น ทีเซลกูห์ ไทรโพลด์ และ ไดอะโตไมต์) และดินทรายที่คล้ายกัน จะผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชันหรือไม่ก็ตาม ที่มีความต่างจำเพาะปรากฏไม่เกิน 1
25.13	หินพัมมิส เอเมอริ รวมทั้งคอร์ันดัมธรรมชาติ การ์เนตธรรมชาติ และวัตถุขัดถูธรรมชาติอื่นๆ จะผ่านการกรรวิธีใช้ความร้อนหรือไม่ก็ตาม
25.14	หินชนวน จะแต่งอย่างหยาบๆ หรือเพียงแต่เลื่อยหรือตัดโดยวิธีอื่นให้เป็นก้อนเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตาม
25.15	หินอ่อน ทรานเวอร์ทิน อีคอสซิน และหินอื่น ๆ ที่มีแคลเซียมคาร์บอเนต สำหรับใช้ทำอนุสาวรีย์หรือใช้ในการก่อสร้างที่มีความต่างจำเพาะ ปรากฏตั้งแต่ 2.5 ขึ้นไปและหินอะลาบาสเตอร์จะแต่งอย่างหยาบๆ หรือเพียงแต่เลื่อยหรือตัดโดยวิธีอื่น ให้เป็นก้อนเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นรูป
25.16	หินแกรนิต พอร์ไฟริ บาซอลต์ หินทราย และหินอื่นๆ สำหรับใช้ทำอนุสาวรีย์หรือใช้ในการก่อสร้าง จะแต่งอย่างหยาบๆ หรือเพียงแต่เลื่อยหรือตัด โดยวิธีอื่นให้เป็นก้อนเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตาม
25.17	กรวด หินที่ย่อยหรือโมแล้ว ชนิดที่โดยปกติใช้ผสมคอนกรีต ใช้โรยถนน ทางรถไฟ หรือโรยทางอย่างอื่น กรวดหินจากชายฝั่งและหินฟลินต์ จะผ่านการกรรวิธีใช้ความร้อนหรือไม่ก็ตาม แมกคาดีมที่ได้จากจีแร่ จากจีตะกอนหรือเศษที่คล้ายกันจากอุตสาหกรรม
25.18	โดโลไมต์จะผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชันหรือผ่านการเผาแบบซินเตอร์ หรือไม่ก็ตาม รวมถึงโดโลไมต์ที่แต่งอย่างหยาบๆ หรือเพียงแต่เลื่อยหรือตัด โดยวิธีอื่น ให้เป็นก้อนเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) โดโลไมต์แรมมิงมิกซ์
25.19	แมกนีเซียมคาร์บอเนตธรรมชาติ (แมกนีไซต์) ไพต์แมกนีเซีย เดคเบอร์น (ซินเตอร์) แมกนีเซียซึ่งจะมีออกไซด์อื่นที่เติมก่อนการเผาอยู่จำนวนเล็กน้อยหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งแมกนีเซียออกไซด์อื่นๆ จะบริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม
25.20	ยิปซัม แอนไฮไดรต์ รวมทั้งพลาสติก (ซึ่งประกอบด้วยยิปซัมที่ผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชัน หรือแคลเซียมซัลเฟต) จะแต่งสีหรือไม่ก็ตาม ไม่มีหรือมีตัวเร่งหรือตัวหน่วงในปริมาณเล็กน้อย
25.21	ไลม์สโตนฟลักซ์ หินปูนและหินอื่น ๆ ที่มีแคลเซียมคาร์บอเนต ชนิดที่ใช้สำหรับการผลิตปูนขาวหรือซีเมนต์
25.22	ควิกไลม์ สแลกไลม์และไฮดรอลิกไลม์ นอกจากแคลเซียมออกไซด์และแคลเซียมไฮดรอกไซด์ ตามประเภทที่ 28.25
25.23	พอร์ตแลนด์ซีเมนต์ อะลูมินัสนซีเมนต์ สแลกซีเมนต์ ซูเปอร์ซัลเฟต-ซีเมนต์และไฮดรอลิกซีเมนต์ที่คล้ายกัน จะแต่งสีหรือเป็นซีเมนต์เม็ด(คลิงเกอร์) หรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
25.24	แอสเบสทอส
25.25	ไมกา รวมถึงไมกาที่แตก เศษไมกา
25.26	สติปต์ธรรมชาติ จะแต่งอย่างหยาบๆ หรือเพียงแต่เลื่อยหรือตัดโดยวิธีอื่น ให้เป็นก้อนเหลี่ยมหรือเป็นแผ่นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตามรวมทั้งทอลล์
25.28	โบเรตธรรมชาติและหัวแร่โบเรต (จะผ่านการเผาโดยวิธีคาลซิเนชันหรือไม่ก็ตาม) แต่ไม่รวมถึงโบเรตที่แยกได้จากน้ำเกลือธรรมชาติ กรดโบริกธรรมชาติที่มีกรดโบริกไม่เกินร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก เมื่อกำหนดในสภาพแห้ง
25.29	เฟลสปาร์ ลูไซต์ เนฟิลินและเนฟิลินโซเอไนต์ รวมทั้งฟลูออรีสปาร์
25.30	สารแร่ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
26.01	สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว
26.02	สินแร่และหัวแร่แมงกานีส รวมถึงสินแร่และหัวแร่เฟอร์รูจินัสแมงกานีส ที่มีแมงกานีสตั้งแต่ร้อยละ 20 ขึ้นไปโดยน้ำหนักเมื่อกำหนดในสภาพแห้ง
26.03	สินแร่และหัวแร่ทองแดง
26.04	สินแร่และหัวแร่ निकิล
26.05	สินแร่และหัวแร่โคบอลต์
26.06	สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม
26.07	สินแร่และหัวแร่ตะกั่ว
26.08	สินแร่และหัวแร่สังกะสี
26.09	สินแร่และหัวแร่ดีบุก
26.10	สินแร่และหัวแร่โครเมียม
26.11	สินแร่และหัวแร่ทั้งสเดน
26.12	สินแร่และหัวแร่ยูเรเนียมหรือทอเรียม
26.13	สินแร่และหัวแร่โมลิบดีนัม
26.14	สินแร่และหัวแร่ไทเทเนียม
26.15	สินแร่และหัวแร่ใน โอเบียม แทนทาลัม วานเดียม หรือเซอร์โคเนียม
26.16	สินแร่และหัวแร่ของโลหะมีค่า
26.17	สินแร่และหัวแร่อื่น ๆ
26.18	เม็ดยี่แร่ (สแลกแซนด์) ซึ่งได้จากการผลิตเหล็กหรือเหล็กกล้า
26.19	ขี้แร่ ขี้ตะกอน (นอกจากเม็ดยี่แร่) สเกลลิงและเศษอื่นๆ ที่ได้จากการผลิตเหล็กหรือเหล็กกล้า
26.20	เถ้าและกาก (นอกจากที่ได้จากการผลิตเหล็กหรือเหล็กกล้า) ที่มีอาร์เซนิก โลหะหรือสารประกอบของของของดังกั่ว
26.21	ขี้แร่และเถ้าอื่น ๆ รวมถึงเถ้าสาหร่ายทะเล (เคลป์) เถ้าและกากที่ได้จากการเผาขยะเทศบาล
27.01	ถ่านหิน ผงถ่านหินอัดเป็นก้อนรูปเหลี่ยม รูปไข่ และเชื้อเพลิงแข็งที่คล้ายกันซึ่งผลิตจากถ่านหิน
27.02	ลิกไนต์จะทำให้เกาะหรือติดรวมกันหรือไม่ก็ตาม
27.03	พีต (รวมถึงพีตลิตเตอร์) จะทำให้เกาะหรือติดรวมกันหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
27.04	โค้กและเซมิโค้กที่ได้จากถ่านหิน จากลิกไนต์หรือพีต จะทำให้เกาะหรือติดรวมกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งรีทอร์ตคาร์บอน
27.05	ก๊าซถ่านหิน วอเตอร์ก๊าซ โพรคิวเซอร์ก๊าซ และก๊าซที่คล้ายกัน นอกจากก๊าซปิโตรเลียมและก๊าซไฮโดรคาร์บอนอื่น ๆ
27.06	ทาร์ที่กลั่นจากถ่านหิน จากลิกไนต์หรือพีต และทาร์อื่นๆ ที่ได้จากแร่ จะแยกเอาน้ำออกหรือกลั่นเพียงบางส่วนหรือไม่ก็ตาม รวมถึงรีคอนสตีติวเตดทาร์
27.07	น้ำมันและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ได้จากการกลั่นทาร์ชนิดที่กลั่นจากถ่านหินที่อุณหภูมิสูง รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกันซึ่งมีน้ำหนักของส่วนที่เป็นอะโรมาติกมากกว่าส่วนที่ไม่เป็นอะโรมาติก
27.08	พิตช์และพิตช์โค้ก ที่ได้จากทาร์ที่กลั่นจากถ่านหิน หรือจากทาร์อื่นๆ ที่ได้จากแร่
27.09	น้ำมันปิโตรเลียมดิบและน้ำมันดิบที่ได้จากแร่บิทูมินัส
27.10	น้ำมันปิโตรเลียมและน้ำมันที่ได้จากแร่บิทูมินัส นอกจากที่เป็นน้ำมันดิบ รวมทั้งสิ่งปรุงแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ซึ่งมีน้ำมันปิโตรเลียม หรือน้ำมันที่ได้จากแร่บิทูมินัสตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก ซึ่งน้ำมันเหล่านี้เป็นองค์ประกอบหลักของสิ่งปรุงแต่งนั้น ; เศษน้ำมัน
27.11	ก๊าซปิโตรเลียมและก๊าซไฮโดรคาร์บอนอื่น ๆ
27.12	ปิโตรเลียมเฮลลี่ รวมทั้งไซพาราฟิน ไชไมโครคริสเตลไลน์ปิโตรเลียม ไชแอสติก โอโซเตไรด์ ไชลิกไนต์ ไชพิต ไชแรร่อื่นๆ และผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ซึ่งได้จากการสังเคราะห์หรือโดยกรรมวิธีอื่นจะแต่งสีหรือไม่ก็ตาม
27.13	ปิโตรเลียมโค้ก ปิโตรเลียมบิทูเมนและกากอื่นๆ ที่ได้จากน้ำมันปิโตรเลียมหรือจากน้ำมันที่ได้จากแร่บิทูมินัส
27.14	บิทูเมนธรรมชาติและแอสฟัลต์ธรรมชาติ หินดินดานบิทูมินัสหรือหินน้ำมัน และทาร์แซนด์ แอสฟัลต์ และหินแอสฟัลต์
27.15	ของผสมบิทูมินัส ซึ่งมีแอสฟัลต์ธรรมชาติ บิทูเมนธรรมชาติ ปิโตรเลียมบิทูเมน ทาร์ที่ได้จากแร่ หรือมีทาร์พิตช์ที่ได้จากแร่ (เช่น บิทูมินัสแมสติก คัดแบก) เป็นหลัก
27.16	พลังงานไฟฟ้า
28.01	ฟลูออรีน คลอรีน โบรมีน และไอโอดีน
28.02	กำมะถันชนิดระเหิดหรือชนิดตกตะกอน กำมะถันชนิดคอลลอยด์
28.03	คาร์บอน (คาร์บอนแบล็กและคาร์บอนในรูปแบบอื่นที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น)
28.04	ไฮโดรเจน แร่ก๊าซและอโลหะอื่นๆ
28.05	โลหะแรร์เอิร์ท สแกนเดียมและอิตเทรียม จะผสมระหว่างกันหรือ ระหว่างโลหะเจือของโลหะดังกล่าวหรือไม่ก็ตาม โลหะแอลคาไลหรือโลหะแอลคาไลน์เอิร์ท รวมทั้งปรอท
28.06	ไฮโดรเจนคลอไรด์ (กรดเกลือ) กรดคลอโรซัลฟูริก
28.07	กรดซัลฟูริก และ โอเลียม
28.08	กรดไนตริก กรดซัลโฟไนตริก
28.09	ไดฟอสฟอรัสเพนตะออกไซด์ กรดฟอสฟอริก รวมทั้งกรดโพลีฟอสฟอริกจะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
28.10	ออกไซด์ของโบรอน กรดโบริก
28.11	กรดอนินทรีย์อื่น ๆ และสารประกอบออกซิเจนอนินทรีย์อื่น ๆ ของอโลหะ

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
28.12	ฮาไลด์และฮาไลด์ออกไซด์ของโลหะ
28.13	ซัลไฟด์ของโลหะ รวมทั้งฟอสฟอไรต์และซัลไฟด์ชนิดที่ใช้ในทางการค้า
28.14	แอมโมเนียมชนิดที่ปราศจากน้ำ หรือชนิดที่เป็นสารละลายในน้ำ
28.15	โซเดียมไฮดรอกไซด์ (คอสติกโซดา) โพแทสเซียมไฮดรอกไซด์ (คอสติกโพแทช) เพอร์ออกไซด์ของโซเดียมหรือของโพแทสเซียม
28.16	ไฮดรอกไซด์และเพอร์ออกไซด์ของแมกนีเซียม รวมทั้งออกไซด์ไฮดรอกไซด์และเพอร์ออกไซด์ของสตรอนเชียมหรือแบเรียม
28.17	สังกะสีออกไซด์ และสังกะสีเพอร์ออกไซด์
28.18	คอร์ันดัมประดิษฐ์ จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม อะลูมิเนียมออกไซด์ อะลูมิเนียมไฮดรอกไซด์
28.19	โครเมียมออกไซด์และโครเมียมไฮดรอกไซด์
28.20	แมงกานีสออกไซด์
28.21	เหล็กออกไซด์และเหล็กไฮดรอกไซด์ รวมทั้งดินสีที่มีธาตุเหล็กเมื่อ คำนวณเป็นค่าของเฟอร์ริกออกไซด์แล้วมีน้ำหนักตั้งแต่ร้อยละ 70 ขึ้นไป
28.22	โคบอลต์ออกไซด์และโคบอลต์ไฮดรอกไซด์ รวมทั้งโคบอลต์ออกไซด์ชนิดที่ใช้ในทางการค้า
28.23	ไทเทเนียมออกไซด์
28.24	ตะกั่วออกไซด์ รวมทั้งตะกั่วแดงและตะกั่วส้ม
28.25	ไฮดราซีนและไฮดรอกซิดามีน และเกลืออนินทรีย์ของของดังกล่าว เบสอนินทรีย์อื่นๆ รวมทั้งออกไซด์ไฮดรอกไซด์และเพอร์ออกไซด์ของโลหะอื่นๆ
28.26	ฟลูออไรด์ ฟลูออโรซิลิเกต ฟลูออโรอะลูมินेट และเกลือฟลูออรีนเชิงซ้อนอื่นๆ
28.27	คลอไรด์ คลอไรด์ออกไซด์ และคลอไรด์ไฮดรอกไซด์ โบรไมด์และโบรไมด์ออกไซด์ ไอโอไดด์และไอโอไดด์ออกไซด์
28.28	ไฮโปคลอไรต์ แคลเซียมไฮโปคลอไรต์ชนิดที่ใช้ในทางการค้า คลอไรต์ ไฮโปโบรไมด์
28.29	คลอเรตและเพอร์คลอเรต โบรเมตและเพอร์โบรเมต ไอโอเดตและเพอร์ไอโอเดต
28.30	ซัลไฟด์ โพลีซัลไฟด์จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
28.31	ไดโทไอน์และซัลโฟไซด์
28.32	ซัลไฟด์ ไทโอซัลเฟต
28.33	ซัลเฟต อะลัม เพอร์ออกโซซัลเฟต (เพอร์ซัลเฟต)
28.34	ไนไตรด์ ไนเตรต
28.35	ฟอสฟิเนต (ไฮโปฟอสไฟต์) ฟอสโฟเนต (ฟอสไฟต์) และฟอสเฟตรวมทั้งโพลีฟอสเฟตจะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
28.36	คาร์บอเนต เพอร์ออกโซคาร์บอเนต (เพอร์คาร์บอเนต) รวมทั้งแอมโมเนียมคาร์บอเนตชนิดที่ใช้ในทางการค้า ซึ่งมีแอมโมเนียมคาร์บามาต
28.37	ไซยาไนด์ ไซยาไนด์ออกไซด์และไซยาไนด์เชิงซ้อน
28.38	ฟูลมิเนต ไซยานेटและไทโอไซยานेट

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
28.39	ซัลไฟด์ ซัลไฟด์ของโลหะแอลคาไลชนิดที่ใช้ในทางการค้า
28.40	บอเรต เพอร์ออกไซด์บอเรต (เพอร์บอเรต
28.41	เกลือของกรดออกโซเมทัลลิกหรือของกรดเพอร์ออกโซเมทัลลิก
28.42	เกลืออื่นๆ ของกรดอนินทรีย์หรือของเพอร์ออกไซด์อนินทรีย์ (รวมถึงอะลูมิเนียมซัลไฟด์จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม) นอกจากอะไซด์
28.43	โลหะมีค่าชนิดคอลลอยด์ รวมทั้งสารประกอบอนินทรีย์หรือสารประกอบอนินทรีย์ของโลหะมีค่า จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม โลหะมีค่าเจือปรอท
28.44	ธาตุเคมีกัมมันตรังสีและไอโซโทปกัมมันตรังสี (รวมถึงธาตุทางเคมีและไอโซโทป ชนิดฟิสิกส์หรือเฟอร์ไรท์) และสารประกอบของของดังกล่าว รวมทั้งของผสมและกากที่มีผลิตภัณฑ์เหล่านี้
28.45	ไอโซโทปนอกจากของตามประเภทที่ 28.44 สารประกอบอนินทรีย์หรือสารประกอบอนินทรีย์ของไอโซโทปดังกล่าว จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
28.46	สารประกอบอนินทรีย์หรือสารประกอบอนินทรีย์ของโลหะแรร์เอิร์ท ของอิตเทรียม ของสแกนเดียมหรือของของผสมของโลหะเหล่านี้
28.47	ไฮโดรเจนเพอร์ออกไซด์จะทำให้แข็งด้วยยูเรียหรือไม่ก็ตาม
28.48	ฟอสไฟด์ จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่รวมถึงเฟอร์โรฟอสฟอรัส
28.49	คาร์ไบด์ จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
28.50	ไฮไดรด์ ไนไตรด์ อะไซด์ ซิลิไซด์ และโบไรด์ จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม นอกจากสารประกอบดังกล่าวที่จัดเป็นทั้งคาร์ไบด์ตามประเภทที่ 28.49 ไปด้วย
28.51	สารประกอบอนินทรีย์อื่นๆ (รวมถึงน้ำกลั่นหรือน้ำที่เป็นสื่อกระแสไฟฟ้าและน้ำที่มีความบริสุทธิ์คล้ายกัน) อากาศเหลว (จะเอาแรร์ก๊าซออกแล้วหรือไม่ก็ตาม) อากาศอัด โลหะเจือปรอท นอกจากโลหะมีค่าเจือปรอท
29.01	อะซาลิกไฮโดรคาร์บอน
29.02	ไฮคลิกไฮโดรคาร์บอน
29.03	อนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ดของไฮโดรคาร์บอน
29.04	อนุพันธ์ชนิดซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของไฮโดรคาร์บอน จะเป็นชนิดฮาโลเจนเต็ดด้วยหรือไม่ก็ตาม
29.05	อะซาลิกแอลกอฮอล์ และอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของอะซาลิกแอลกอฮอล์
29.06	ไฮคลิกแอลกอฮอล์ และอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของไฮคลิกแอลกอฮอล์
29.07	ฟีนอล และฟีนอล-แอลกอฮอล์
29.08	อนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ด หรือชนิดไนโตรเซเต็ด ของฟีนอลหรือฟีนอล-แอลกอฮอล์
29.09	อีเทอร์ อีเทอร์-แอลกอฮอล์ อีเทอร์-ฟีนอล อีเทอร์-แอลกอฮอล์-ฟีนอล แอลกอฮอล์เพอร์ออกไซด์ อีเทอร์เพอร์ออกไซด์ คีโตนเพอร์ออกไซด์ (จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม) และอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ดซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของดังกล่าว

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
29.10	อีพอกไซด์ อีพอกซีแอลกอฮอล์ อีพอกซีฟินอล และอีพอกซีอีเทอร์ ที่มีโครงสร้างเป็นทรี-เมมเบอร์ริง และอนุพันธ์ ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.11	อะซีทัลและเฮมิอะซีทัล จะมีออกซิเจนฟังก์ชันอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.12	แอลดีไฮด์ จะมีออกซิเจนฟังก์ชันอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม ไซคลิกโพลิเมอร์ของแอลดีไฮด์ พาราฟอร์มัลดีไฮด์
29.13	อนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตร-เซเต็ด ของผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 29.12
29.14	คีโตนและควิโนน จะมีออกซิเจนฟังก์ชันอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม และอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.15	กรดอะไซคลิกโมโนคาร์บอกซิลิกชนิดอิ่มตัว และแอนไฮไดรด์ ฮาไลด์ เพอร์ออกไซด์และเพอร์ออกซิแอซิด ของกรดอะไซคลิกโมโนคาร์บอก-ซิลิกชนิดอิ่มตัว รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.16	กรดอะไซคลิกโมโนคาร์บอกซิลิกชนิดไม่อิ่มตัว กรดไซคลิกโมโน-คาร์บอกซิลิก และแอนไฮไดรด์ ฮาไลด์ เพอร์ออกไซด์และเพอร์ออกซิแอซิด ของกรดอะไซคลิกโมโนคาร์บอกซิลิกชนิดไม่อิ่มตัวหรือของกรดไซคลิกโมโนคาร์บอกซิลิก รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ด
29.17	กรดโพลีคาร์บอกซิลิก และแอนไฮไดรด์ ฮาไลด์ เพอร์ออกไซด์ และเพอร์ออกซิแอซิด ของกรดโพลีคาร์บอกซิลิก รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.18	กรดคาร์บอกซิลิกที่มีออกซิเจนฟังก์ชันอื่นอยู่ด้วย และแอนไฮไดรด์ ฮาไลด์ เพอร์ออกไซด์ และเพอร์ออกซิแอซิดของกรดดังกล่าว รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ด หรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.19	ฟอสฟอริกเอสเทอร์ เกลือของฟอสฟอริกเอสเทอร์ และแกล็กโทฟอสเฟต รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.20	เอสเทอร์ของกรดอนินทรีย์อื่นๆ ของโลหะ (ไม่รวมถึงเอสเทอร์ของไฮโดรเจนฮาไลด์) และเกลือของเอสเทอร์ของกรดอนินทรีย์ของโลหะดังกล่าว รวมทั้งอนุพันธ์ชนิดฮาโลเจนเต็ด ซัลโฟเนเต็ด ไนเตรเต็ดหรือชนิดไนโตรเซเต็ดของของดังกล่าว
29.21	สารประกอบอะมีน-ฟังก์ชัน
29.22	สารประกอบอะมีนที่มีออกซิเจนฟังก์ชัน
29.23	เกลือควอเตอร์นารีแอม โมเนียม และควอเตอร์นารีแอม โมเนียม ไฮดรอกไซด์ เลซิทีนและฟอสโฟอะมิโนไลปิดอื่น ๆ จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
29.24	สารประกอบคาร์บอกซิอิมิด-ฟังก์ชัน สารประกอบ อะอิมิด-ฟังก์ชันของกรดคาร์บอนิก
29.25	สารประกอบคาร์บอกซิอิมิด-ฟังก์ชัน (รวมถึงแซกคาริน และเกลือของแซกคาริน) และสารประกอบอิมิน-ฟังก์ชัน
29.26	สารประกอบไนไทรล์-ฟังก์ชัน
29.27	สารประกอบไคอะโซ สารประกอบอะโซ
29.28	อนุพันธ์อินทรีย์ของไฮดราซีนหรือของไฮดรอกซิลามีน

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
29.29	สารประกอบที่มีไนโตรเจนฟังก์ชันอื่น
29.30	สารประกอบออร์แกโน-ซิลเฟอร์
29.31	สารประกอบออร์แกโน-อินออร์แกนิกอื่น ๆ
29.32	สารประกอบสเตเทอโรไลด์ที่มีออกซิเจนสเตเทอโรอะดอมเท่านั้น
29.33	สารประกอบสเตเทอโรไลด์ที่มีไนโตรเจนสเตเทอโรอะดอมเท่านั้น
29.34	กรดนิวคลีอิกและเกลือของกรดนิวคลีอิก จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งสารประกอบสเตเทอโรไลด์อื่น ๆ
29.35	ซิลโฟนาไมด์
29.36	โพรไวตามินและไวตามิน ที่ได้จากรธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ (รวมถึงไวตามินธรรมชาติที่เข้มข้น) และอนุพันธ์ของของดังกล่าว ที่ใช้ประโยชน์หลักเป็นไวตามิน รวมทั้งสิ่งผสมระหว่างของดังกล่าว ซึ่งจะอยู่ในตัวทำละลายใดหรือไม่ก็ตาม
29.37	ฮอร์โมน พรอสตาแกลนดิน ทรอมโบเซน และลิโคทริน ที่ได้จากรธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ อนุพันธ์และของที่มีโครงสร้างคล้ายกันของของดังกล่าว รวมถึงเซโนโมดิไฟเคิลโพลีเปปไทด์ ที่ใช้ประโยชน์หลักเป็นฮอร์โมน
29.38	กลีโคไซด์ที่ได้จากรธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ รวมทั้งเกลือ อีเทอร์ เอสเทอร์และอนุพันธ์อื่น ๆ ของของดังกล่าว
29.39	แอลคาลอยด์จากพืชที่ได้จากรธรรมชาติหรือจากการสังเคราะห์ รวมทั้งเกลือ อีเทอร์ เอสเทอร์ และอนุพันธ์อื่น ๆ ของของดังกล่าว
29.40	น้ำตาลที่บริสุทธิ์ในทางเคมี (นอกจากซูโครส แล็กโทส มอลโทส กลูโคส และฟรักโทส) ซูการ์อีเทอร์ ซูการ์อะซีทัล และซูการ์เอสเทอร์ และเกลือของซูการ์อีเทอร์ ซูการ์อะซีทัล และซูการ์เอสเทอร์ นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 29.37 29.38 หรือ 29.39
29.41	ปฏิชีวนะ
29.42	สารประกอบอินทรีย์อื่น ๆ
30.01	ค่อมและอวัยวะอื่น ที่แห้ง จะทำเป็นผงหรือไม่ก็ตามสำหรับใช้รักษาโรคสิ่งสกปรกที่ได้จากค่อมหรืออวัยวะอื่น หรือที่ได้จากสิ่งที่ยับออกจากค่อมหรือจากอวัยวะดังกล่าว สำหรับใช้รักษาโรค เหาพารินและเกลือของเหาพาริน สารอื่นที่ได้จากมนุษย์หรือจากสัตว์
30.02	เลือดมนุษย์ เลือดสัตว์ที่จัดทำสำหรับใช้รักษาโรค ป้องกันโรคหรือ วินิจฉัยโรค แอนติซีราและแฟรกชันอื่นๆ ของเลือด และผลิตภัณฑ์ ภูมิคุ้มกันวิทยาตัดแปลงที่ได้โดยกระบวนการทางเทคโนโลยีชีวภาพ หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งวัคซีน ทอกซิน จุลินทรีย์ที่ได้จากการเพาะเลี้ยง
30.03	ยารักษาหรือป้องกันโรค (ไม่รวมถึงของตามประเภท ที่ 30.02 30.05 หรือ 30.06) ที่ประกอบด้วยองค์ประกอบตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปผสมเข้าด้วยกันสำหรับใช้รักษาหรือป้องกันโรคที่ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ตามขนาดที่กำหนดหรือในลักษณะหรือบรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก
30.04	ยารักษาหรือป้องกันโรค (ไม่รวมถึงของตามประเภทที่ 30.02 30.05 หรือ 30.06) ที่ประกอบด้วยผลิตภัณฑ์ผสมหรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ผสมสำหรับใช้รักษาหรือป้องกันโรค ที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ตามขนาดที่กำหนด (รวมถึงของที่ทำขึ้นในลักษณะเพื่อให้ผ่านทางผิวหนัง)

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
30.05	แวนดิ่ง ผ้ากอกซ์ ผ้าพันแผลและของที่คล้ายกัน (เช่น ของที่ใช้แต่งแผล พลาสติกปิดแผล ผ้าตัดยาพอก) ที่อาบซึมหรือเคลือบด้วยสารที่เป็นเภสัชภัณฑ์ หรือที่จัดทำขึ้นในลักษณะหรือบรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก สำหรับใช้ในทางเวชกรรม ศัลยกรรม ทันตกรรม หรือ สัตวแพทย์
30.06	ผลิตภัณฑ์ทางเภสัชกรรมที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 4 ในตอนนี้
31.01	ปุ๋ยจากสัตว์หรือปุ๋ยจากพืช จะผสมกันหรือจะผ่านกรรมวิธีทางเคมีหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งปุ๋ยที่ผลิตโดยการผสมผลิตภัณฑ์จากสัตว์หรือพืช
31.02	ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุไนโตรเจน
31.03	ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุฟอสฟอรัส
31.04	ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุโพแทสเซียม
31.05	ปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมี ที่มีธาตุปุ๋ยไนโตรเจน ฟอสฟอรัสและโพแทสเซียม สองหรือสามชนิดผสมกัน ปุ๋ยอื่นๆ รวมทั้งของในตอนนี้ที่ทำเป็นเม็ดหรือลักษณะที่คล้ายกัน หรือที่บรรจุภาชนะซึ่งมีน้ำหนักรวมภาชนะไม่เกิน 10 กิโลกรัม
32.01	สิ่งสกัดที่ใช้ฟอกหนังซึ่งได้จากพืช รวมทั้งแทนนิน เกลือ อีเทอร์ เอสเทอร์และอนุพันธ์อื่นๆ ของแทนนิน
32.02	สารอินทรีย์สังเคราะห์ที่ใช้ฟอกหนัง สารอนินทรีย์ที่ใช้ฟอกหนัง สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ฟอกหนังจะมีสารธรรมชาติที่ใช้ฟอกหนังอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม สิ่งปรุงแต่งจำพวกเอนไซม์สำหรับใช้แช่หรือหมักหนังก่อนฟอก
32.03	วัตถุแต่งสีที่ได้จากพืชหรือสัตว์ (รวมถึงสิ่งสกัดที่ใช้ย้อมสี แต่ไม่รวมถึงแอนิมอลแบล็ก) จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งสิ่งปรุงแต่งที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 3 ของตอนนี้ที่มีวัตถุแต่งสีซึ่งได้จากพืชหรือสัตว์เป็นหลัก
32.04	วัตถุแต่งสีที่เป็นอินทรีย์สังเคราะห์ จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม สิ่งปรุงแต่งที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 3 ของตอนนี้ที่มีวัตถุแต่งสีอินทรีย์สังเคราะห์เป็นหลัก รวมทั้งผลิตภัณฑ์อินทรีย์สังเคราะห์ชนิดที่ใช้เป็นตัวให้ความขาวสว่างชนิดฟลูออเรสเซนต์หรือใช้เป็นลูม
32.05	คัลเลอร์เลก สิ่งปรุงแต่งที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 3 ของตอนนี้ที่มีคัลเลอร์เลกเป็นหลัก
32.06	วัตถุแต่งสีอื่น ๆ สิ่งปรุงแต่งตามที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 3 ของตอนนี้ นอกจากของตามประเภทที่ 32.03 32.04 หรือ 32.05 รวมทั้งผลิตภัณฑ์อินทรีย์ชนิดที่ใช้เป็นลูมิโนฟอร์จะนิยามไว้ในทางเคมีหรือไม่ก็ตาม
32.07	สารสีปรุงแต่ง สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ทำให้ทึบแสง และสีปรุงแต่ง เอนามัลและเกลซ เอนโกบ (สลิป) น้ำยาชักเงา และสิ่งปรุงแต่งที่คล้ายกัน ชนิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมเซรามิก อุตสาหกรรมเครื่องเคลือบ หรืออุตสาหกรรมแก้ว รวมทั้งกลาสพริตและแก้วอื่น ๆ ในลักษณะเป็นผง เม็ด หรือเกล
32.08	สีทาและวาร์นิช (รวมถึงเอนามัลและแล็กเกอร์) ที่มีโพลิเมอร์สังเคราะห์หรือโพลิเมอร์ธรรมชาติที่ดัดแปลง โครงสร้างทางเคมีเป็นส่วนผสมหลักซึ่งกระจายหรือละลายอยู่ในตัวกลางที่ไม่ใช่น้ำ รวมทั้งสารละลายที่นิยามไว้ในหมายเหตุ 4 ของตอนนี้
32.09	สีทาและวาร์นิช (รวมถึงเอนามัลและแล็กเกอร์) ที่มีโพลิเมอร์สังเคราะห์หรือโพลิเมอร์ธรรมชาติที่ดัดแปลง โครงสร้างทางเคมีเป็นส่วนผสมหลักซึ่งกระจายหรือละลายอยู่ในตัวกลางที่เป็นน้ำ
32.10	สีทาอื่น ๆ และวาร์นิชอื่น ๆ (รวมถึงเอนามัล แล็กเกอร์ และคิตเทมเปอร์) สารสีน้ำปรุงแต่งชนิดที่ใช้ตกแต่งหนังฟอก
32.11	ไครเออร์ปรุงแต่ง

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
32.12	สารสี (รวมถึงโลหะที่เป็นผงและเกล็ด) ที่กระจายอยู่ในตัวกลางที่ไม่ใช่ น้ำ ในสภาพเหลวหรือเป็นเพสต์ ชนิดที่ใช้ผลิตสีทา (รวมถึงเอนาเมล) แสตมป์ฟอยล์ สีย้อมและวัตถุแต่งสีอื่น ๆ ที่จัดทำขึ้นในลักษณะหรือบรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก
32.13	สีที่จิตรกรหรือนักเรียนหรือช่างเขียนป้ายใช้ สีเติม สีที่ใช้ระบายและสีที่คล้ายกัน ที่เป็นเม็ด บรรจุหลอด กระปุก ขวด กล่องแบน หรือในลักษณะหรือบรรจุภาชนะที่คล้ายกัน
32.14	พัตตีสำหรับยากระจก พัตตีสำหรับยาแนวต่อ เรซินซีเมนต์ สารประกอบที่ใช้ในการดอกหมันและมาสดิกอื่นๆ สีโป๊สีปรุงแต่งชนิดไม่ทนไฟที่ใช้ฉาบพื้นผิวด้านนอกอาคาร ผงดำใน พื้น เพดาน หรือพื้นผิวอื่นๆ ที่คล้ายกัน
32.15	หมึกพิมพ์ หมึกเขียนหรือหมึกวาดภาพและหมึกอื่น ๆ จะเข้มข้นหรือเป็นของแข็งหรือไม่ก็ตาม
33.01	เอสเซนเชียลออยล์ (จะมีเทอร์พีนหรือไม่ก็ตาม) รวมถึงคอนกรีตและแอบไซลูต เรซินอยด์ ออลิโอเรซินที่สกัดแล้ว สิ่งเข้มข้นของเอสเซนเชียลออยล์ในลักษณะเป็นไขมัน เป็นน้ำมันระเหยยาก เป็นไขหรือของแข็งที่คล้ายกัน ซึ่งได้จากกรรมวิธีเอ็นฟลูเรจหรือมาเซอร์ชัน
33.02	ของผสมของสารที่มีกลิ่นหอม และของผสม (รวมถึงสารละลายในแอลกอฮอล์) ที่มีสารดังกล่าวตั้งแต่หนึ่งชนิดขึ้นไปเป็นหลัก ชนิดที่ใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม รวมทั้งของปรุงแต่งอื่นๆ ที่มีสารที่มีกลิ่นหอมเป็นหลักชนิดที่ใช้สำหรับผลิตเครื่องสำอาง
33.03	หัวน้ำหอมและน้ำหอม
33.04	สิ่งปรุงแต่งที่ใช้แต่งเสริมความงามหรือแต่งหน้าและสิ่งปรุงแต่งสำหรับบำรุงรักษาผิว (นอกจากยารักษาหรือป้องกันโรค) รวมถึงสิ่งปรุงแต่งที่ใช้ทาถิ่นแสงแดดหรือทำให้ผิวคล้ำ สิ่งปรุงแต่งที่ใช้แต่งเล็บมือหรือเล็บเท้า
33.05	สิ่งปรุงแต่งสำหรับใช้กับผม
33.06	สิ่งปรุงแต่งที่ใช้เพื่ออนามัยของช่องปากหรือฟัน รวมถึงเพสต์และผงสำหรับขัดฟันปลอม รวมทั้งด้ายใช้ทำความสะอาดซอกฟัน (เดนทัลฟloss) ที่บรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก
33.07	สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ก่อน ระหว่างหรือหลังการ โกนหนวด สิ่งที่ใช้ดับกลิ่นตัว สิ่งปรุงแต่งที่ใช้อาบน้ำ สิ่งที่ใช้ทำให้ขนร่วงและเครื่องหอมอื่น ๆ เครื่องสำอางหรือสิ่งปรุงแต่งสำหรับประพินร่างกายหรือประพินโฉม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ดับกลิ่น
34.01	สบู่ ผลิตภัณฑ์อินทรีย์และสารอินทรีย์ปรุงแต่งที่มีคุณสมบัติแรงดึงผิวสำหรับใช้เป็นสบู่ซึ่งมีลักษณะเป็นแท่ง เป็นก้อน หล่อหรืออัดเป็นชิ้น หรือเป็นรูปทรง จะมีสบู่หรือไม่ก็ตาม ผลิตภัณฑ์อินทรีย์และสารอินทรีย์ปรุงแต่งที่มีคุณสมบัติแรงดึงผิวสำหรับทำความสะอาด
34.02	สารอินทรีย์ที่เป็นตัวลดแรงดึงผิว (นอกจากสบู่) รวมทั้งสิ่งปรุงแต่งที่มีคุณสมบัติแรงดึงผิว สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ซักล้าง (รวมถึงสิ่งปรุงแต่งสำหรับช่วยในการซักล้าง) และสิ่งปรุงแต่งที่ใช้ทำความสะอาด จะมีสบู่หรือไม่ก็ตาม นอกจากของตามประเภทที่ 34.01
34.03	สิ่งปรุงแต่งที่ใช้หล่อลื่น (รวมถึงสิ่งปรุงแต่งที่เป็นน้ำมันซึ่งใช้ในการตัดวัตถุ สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ในการกลายสักรัดเกลียวหรือเป็นเกลียว สิ่งปรุงแต่งที่ใช้กันสนิมหรือกันการผุกร่อน และสิ่งปรุงแต่งที่ใช้สำหรับถอดแม่แบบซึ่งมีสารหล่อลื่นเป็นหลัก) และสิ่งปรุงแต่งขน
34.04	ไขเทียมและไขปรุงแต่ง

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
34.05	ยาสีฟันและครีมขัดฟัน สำหรับใช้กับรองเท้า เฟอร์นิเจอร์ พื้น ครัวถึงรถ แก้วหรือโลหะ เพสค์หรือผงสำหรับขัดถูและสิ่งปรุ้งแต่งที่คล้ายกัน (จะมีลักษณะเป็นกระดาษ แวคคิง สักหลาด ผ้าไม่ทอ เป็นพลาสติกชนิดเซลลูโลสหรือยางชนิดเซลลูโลส ที่อวบซึ่ม เคลือบหรือหุ้มด้วยสิ่ง
34.06	เทียนไข เทเพอร์ และสิ่งทีคล้ายกัน
34.07	เพสค์สำหรับทำแบบ รวมถึงเพสค์ที่จัดทำขึ้นเพื่อความเพลิดเพลิน ของเด็ก สิ่งปรุ้งแต่งที่เรียกว่า "ไขที่ใช้ทางทันตกรรม" หรือ "สารประกอบ สำหรับพิมพ์แบบที่ใช้ทางทันตกรรม" ที่จัดทำขึ้นเป็นชุด ที่บรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก หรือที่เป็นแผ่น เป็นรูปเกือกม้า เป็นแท่ง
35.01	เคซีอิน เคซีอินเต และอนุพันธ์อื่น ๆ ของเคซีอิน กาวเคซีอิน
35.02	แอลบูมิน (รวมถึงสิ่งเข้มข้นที่ได้จากโปรตีนของหางนม (เวย์) ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป โดยมีโปรตีนของหางนม (เวย์) เกินร้อยละ 80 โดยน้ำหนักซึ่งคำนวณในสภาพแห้ง) แอลบูมินเตและอนุพันธ์อื่น ๆ ของแอลบูมิน
35.03	เยลาติน (รวมถึงเยลาตินที่เป็นแผ่นสีเหลืองสีน้ำตาล และสีเหลืองจัดรัส จะแต่งผิวหรือแต่งสีหรือไม่ก็ตาม) และอนุพันธ์ของเยลาติน อีซิงกลาส กาวอื่นๆ ที่ได้จากสัตว์ ไม่รวมถึงกาวเคซีอิน ตามประเภทที่ 35.01
35.04	เพปโทนและอนุพันธ์ของเพปโทน สารโปรตีนอื่นๆ และอนุพันธ์ของสาร โปรตีนเหล่านั้นที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ผงแห้งคิบจะใส่โครม-อลัมด้วยหรือไม่ก็ตาม
35.05	เดกซ์ทริน และโมดิไฟด์สตาร์อื่นๆ (เช่น พรีเยลาตินในสตาร์หรือเอสเตอริไฟด์สตาร์) กาวที่มีสตาร์ เดกซ์ทริน หรือมีโมดิไฟด์สตาร์อื่นๆเป็นหลัก
35.06	กาวปรุ้งแต่งและสารยึดติดอื่นๆ ที่ปรุ้งแต่ง ซึ่งไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น รวมทั้งผลิตภัณฑ์ที่เหมาะสมสำหรับใช้เป็นกาวหรือเป็นสารยึดติด ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกเป็นกาวหรือเป็นสารยึดติดโดยมีน้ำหนักสุทธิไม่เกิน 1 กิโลกรัม
35.07	เอนไซม์ เอนไซม์ปรุ้งแต่งที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
36.01	ดินขับ
36.02	วัตถุระเบิด นอกจากดินขับ
36.03	สายขนวนจุดระเบิด ขนวนระเบิด แก๊ปกั้นกระสุนปืน หรือแก๊พหัวขนวนระเบิด เชื้อจุดระเบิด เชื้อปะทุไฟฟ้า สำหรับจุดระเบิด
36.04	ดอกไม้เพลิง พลุสัญญาณ พลุสัญญาณตัดฝน พลุสัญญาณตัดหมอก และของจำพวกดอกไม้เพลิงอื่น ๆ
36.05	ไม้ขีดไฟ นอกจากของจำพวกดอกไม้เพลิงตามประเภทที่ 36.04
36.06	เฟอร์โรซีเรียมและแอลลอยที่ทำให้เกิดประกายไฟอื่นๆ ในลักษณะต่างๆ รวมทั้งของทำจากวัตถุที่สันดาปได้ตามที่ระบุในหมายเหตุ 2 ของตอนนี้
37.01	แผ่นไวแสงและฟิล์มแผ่นไวแสง ใช้ในการถ่ายรูป ที่ยังไม่ได้ถ่าย ทำด้วยวัตถุใดก็ตาม นอกจากกระดาษ กระดาษแข็งหรือสิ่งทอ รวมทั้งฟิล์มแผ่นไวแสงชนิดถ่ายแล้วให้ภาพทันที ที่ยังไม่ได้ถ่าย จะบรรจุเป็นแพ็คเกจหรือไม่ก็ตาม
37.02	ฟิล์มม้วนไวแสง ใช้ในการถ่ายรูป ที่ยังไม่ได้ถ่าย ทำด้วยวัตถุใดก็ตาม นอกจากกระดาษ กระดาษแข็งหรือสิ่งทอ รวมทั้งฟิล์มม้วนไวแสงชนิดถ่ายแล้วให้ภาพทันที ยังไม่ได้ถ่าย
37.03	กระดาษไวแสง กระดาษแข็งไวแสงและสิ่งทอไวแสง ใช้ในการถ่ายรูป ที่ยังไม่ได้ถ่ายหรืออัด

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
37.04	แผ่นฟิล์ม กระดาษ กระดาษแข็งและสิ่งทอ ใช้ในการถ่ายรูป ที่ถ่ายหรืออัดแล้ว แต่ยังไม่ได้ล้าง
37.05	แผ่นและฟิล์ม ใช้ในการถ่ายรูป ที่ถ่ายและล้างแล้ว นอกจากฟิล์มภาพยนตร์
37.06	ฟิล์มภาพยนตร์ที่ถ่ายและล้างแล้ว จะบันทึกเสียงด้วยหรือไม่ก็ตาม หรือที่บันทึกแต่เสียงเท่านั้น
37.07	เคมีปรุงแต่งสำหรับการถ่ายรูป (นอกจากควาร์นิช กาว สารยึดติดและสิ่งปรุงแต่งที่คล้ายกัน) รวมทั้งผลิตภัณฑ์ใหม่ผสมสำหรับการถ่ายรูปที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ตามสัดส่วนที่กำหนดหรือจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกในลักษณะที่ใช้ได้ทันที
38.01	กราไฟต์เทียม กราไฟต์ชนิดคอลลอยด์หรือกึ่งคอลลอยด์ สิ่งปรุงแต่งที่มีกราไฟต์หรือคาร์บอนอื่น ๆ เป็นหลัก ในลักษณะเป็นเพสต์ เป็นก้อนเหลี่ยม เป็นแผ่นหรือลักษณะกึ่งสำเร็จรูปอื่น ๆ
38.02	คาร์บอนกัมมันต์ ผลิตภัณฑ์ธรรมชาติกัมมันต์ แอนิมอลแบล็ก รวมถึงแอนิมอลแบล็กที่ใช้แล้ว
38.03	ทอลล์ออยด์ จะทำให้บริสุทธิ์หรือไม่ก็ตาม
38.04	ค้างที่เหลืองจากการผลิตเชื้อไม้ จะทำให้เข้มข้น แยกเอาน้ำตาลออก หรือจะผ่านกรรมวิธีทางเคมีหรือไม่ก็ตาม รวมถึงลิกนินซัลโฟเนต แต่ไม่รวมถึงทอลล์ออยด์ตามประเภทที่ 38.03
38.05	น้ำมันกัมเทอร์เพนไทน น้ำมันวูดเทอร์เพนไทนหรือน้ำมันซัลเฟตเทอร์เพนไทน และน้ำมันเทอร์พีนอื่น ๆ ที่ได้จากการกลั่นไม้จำพวกสนหรือจากการนำไม้จำพวกสนไปผ่านกรรมวิธีอย่างอื่น ไคเพนทีนดิบ ซัลไฟด์เทอร์เพนไทน และพาราไซมินดิบอื่นๆ
38.06	โรซินและกรดเรซิน และอนุพันธ์ของสิ่งดังกล่าว โรซินสปีริตและน้ำมันโรซิน รันกัม
38.07	วูดทาร์ น้ำมันวูดทาร์ วูดครีโอโซต วูดแนฟทา พิตซ์ที่ได้จากพืชผักบิวเวอริพิตซ์ และสิ่งปรุงแต่งที่คล้ายกันที่มีโรซิน กรดเรซินหรือพิตซ์ที่ได้จากพืชผักเป็นหลัก
38.08	สารฆ่าแมลง สารฆ่าสัตว์ทะเล สารฆ่ารา สารฆ่าวัชพืช ผลิตภัณฑ์ที่ใช้ป้องกันการงอกของพืช และผลิตภัณฑ์ที่ใช้ควบคุมการเจริญเติบโตของพืช สารทำลายเชื้อและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน จัดทำขึ้นในลักษณะหรือบรรจุภาชนะเพื่อการขายปลีก หรือทำเป็นสิ่งปรุงแต่งหรือเป็นของสำเร็จรูป
38.09	ฟีนิกซ์เจเนด ไคยแคร์ริเออร์ที่ใช้เร่งการย้อมสีหรือเร่งการติดของสี รวมทั้งผลิตภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งอื่น ๆ (เช่น สารตกแต่งและสารช่วยยึดติด) ชนิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมสิ่งทอ กระดาษ หนังสือ ในอุตสาหกรรมที่คล้ายกัน ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
38.10	สิ่งปรุงแต่งสำหรับกัดล้างผิวโลหะ ฟลักซ์และสิ่งปรุงแต่งอื่น ๆ ที่ใช้ช่วยในการบัดกรี เป่าแผ่นหรือการเชื่อม ผงและเพสต์ที่ประกอบด้วยโลหะและวัตถุอื่น ๆ สำหรับใช้ในการบัดกรี เป่าแผ่นหรือการเชื่อม สิ่งปรุงแต่งชนิดที่ใช้เป็นไส้หรือใช้เคลือบลวดเชื่อม
38.11	สิ่งปรุงแต่งกันเครื่องยนต์เคาะ ตัวยับยั้งออกซิเดชัน ตัวยับยั้งกัม ตัวปรับความหนืด สิ่งปรุงแต่งกันการกัดกร่อน และสารเติมแต่ง (แอดดิทีฟ) อื่น ๆ ที่ปรุงแต่งแล้ว สำหรับใช้เติมน้ำมันแร่ (รวมถึงแกสโซลีน) หรือใช้เติมของเหลวอื่น ๆ ที่ใช้เพื่อวัตถุประสงค์อื่น
38.12	สิ่งปรุงแต่งที่ใช้เป็นตัวเร่งสำหรับยาง คอมพาวนด์พลาสติกไซเซออร์-สำหรับยางหรือพลาสติก ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น สิ่งปรุงแต่งกันออกซิไดส์และคอมพาวนด์สเตบิไลเซออร์อื่น ๆ สำหรับยางหรือพลาสติก
38.13	สิ่งปรุงแต่งและสิ่งดับเพลิง (ชาร์จ) สำหรับเครื่องดับเพลิง ตู้ระเบิดดับเพลิงที่บรรจุสิ่งดับเพลิงแล้ว

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
38.14	ตัวทำละลายและทินเนอร์ที่เป็นสารอินทรีย์ผสม ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น สิ่งปรุงแต่งที่ใช้ลอกสีหรือลอกวารนิช
38.15	ตัวก่อปฏิกิริยา ตัวเร่งปฏิกิริยาและสิ่งปรุงแต่งคะตะไลส์ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
38.16	ซีเมนต์ มอร์ตาร์ คอนกรีต และของที่มีส่วนผสมคล้ายกันที่ทนไฟ นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 38.01
38.17	แอลคิลเบนซีนผสม และแอลคิลเนฟทาไลน์ผสม นอกจากที่ระบุไว้ตามประเภทที่ 27.07 หรือ 29.02
38.18	ธาตุเคมีที่ได้อุปแล้วสำหรับใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์ มีลักษณะเป็นแผ่น-กลม เป็นเวเฟอร์หรือลักษณะที่คล้ายกัน สารประกอบเคมีที่ได้อุปแล้วสำหรับใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์
38.19	น้ำมันเบรกไฮดรอลิก และของเหลวปรุงแต่งอื่น ๆ ที่ใช้สำหรับการส่งกำลังไฮดรอลิก ที่ไม่มีหรือมีน้ำมันปิโตรเลียมหรือน้ำมันจากแร่ปิโตรลินน้อยกว่าร้อยละ 70 โดยน้ำหนัก
38.20	สิ่งปรุงแต่งกันการเยือกแข็ง และของเหลวปรุงแต่งขจัดน้ำแข็ง
38.21	อาหารเพาะเชื้อปรุงแต่งสำหรับเลี้ยงจุลินทรีย์
38.22	รีเอเจนต์ที่มีวัตถุประสงค์หรือรีเอเจนต์ปรุงแต่งแล้วจะมีวัตถุประสงค์หรือไม่ก็ตามสำหรับใช้ในการวินิจฉัยหรือใช้ตามห้องปฏิบัติการ นอกจากที่ระบุไว้ตามประเภทที่ 30.02 หรือ 30.06 วัตถุประสงค์ที่รับรองแล้ว
38.23	โมโนคาร์บอนซิกลิคแพคต์แอสซิดที่ใช้ในทางอุตสาหกรรม แอซิดออกไซด์ที่ได้จากการกลั่นน้ำมัน รวมทั้งแพคต์แอลกอฮอล์ที่ใช้ในทางอุตสาหกรรม
38.24	สารยึดปรุงแต่งสำหรับทำแบบหล่อหรือแกนหล่อ เคมีภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งที่ได้จากอุตสาหกรรมเคมีหรือจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน (รวมถึงเคมีภัณฑ์และสิ่งปรุงแต่งที่ประกอบด้วยของผสมของผลิตภัณฑ์ธรรมชาติ) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
38.25	ผลิตภัณฑ์ที่เหลือจากอุตสาหกรรมเคมีหรือจากอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกัน ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ขยะเทศบาล ตะกอนจากน้ำเสียของเสียอื่น ๆ ตามที่ระบุไว้ในหมายเหตุ (6) ของตอนนี้
39.01	โพลีเมอร์ของเอทิลีน ในลักษณะขั้นปฐม
39.02	โพลีเมอร์ของโพรพิลีนหรือของโอลิฟินอื่น ๆ ในลักษณะขั้นปฐม
39.03	โพลีเมอร์ของสไตรีน ในลักษณะขั้นปฐม
39.04	โพลีเมอร์ของไวนิลคลอไรด์หรือของฮาโลเจนเต็ด โอลิฟินอื่น ๆ ในลักษณะขั้นปฐม
39.05	โพลีเมอร์ของไวนิลอะซิเตตหรือของไวนิลเอสเตอร์อื่น ๆ ในลักษณะขั้นปฐม รวมทั้งไวนิลโพลีเมอร์อื่น ๆ ในลักษณะขั้นปฐม
39.06	อะคริลิกโพลีเมอร์ ในลักษณะขั้นปฐม
39.07	โพลีอะซีทิล โพลีอีเทอร์อื่น ๆ และอีพอกไซด์เรซิน ในลักษณะขั้นปฐม โพลีคาร์บอนเนต แอลคิเดเรซิน โพลีแอลคิลเอสเตอร์ และโพลีเอสเตอร์-อื่นๆ ในลักษณะขั้นปฐม
39.08	โพลีอะไมด์ ในลักษณะขั้นปฐม
39.09	อะมิโนเรซิน ฟีนอลิกเรซิน และโพลียูรีเทน ในลักษณะขั้นปฐม
39.10	ซิลิโคน ในลักษณะขั้นปฐม
39.11	ปิโตรเลียมเรซิน คิวมาโรนอินดีนเรซิน โพลีเทอร์พีน โพลีซัลไฟด์ โพลีซัลโฟน และผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ที่ระบุไว้ในหมายเหตุ 3 ของตอนนี้ ซึ่งไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ในลักษณะขั้นปฐม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
39.12	เซลลูโลสและอนุพันธ์เคมีของเซลลูโลส ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ในลักษณะขั้นปฐม
39.13	โพลีเมอร์ธรรมชาติ (เช่น กรดแอลจินิก) และโพลีเมอร์ธรรมชาติ ที่ดัดแปลงโครงสร้าง (เช่น โพรตีนแข็ง อนุพันธ์เคมีของยางธรรมชาติ) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ในลักษณะขั้นปฐม
39.14	ไอออนเอกซ์เชนเจอร์ ที่มีโพลีเมอร์ตามประเภทที่ 39.01 ถึง 39.13 เป็นหลัก ในลักษณะขั้นปฐม
39.15	เศษ เศษตัดและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นพลาสติก
39.16	ใยยาวเดี่ยวทำด้วยพลาสติก ที่มีขนาดภาคตัดขวางใดเกิน 1 มิลลิเมตร เส้น แ่ง และรูปทรงโพรไฟล์ทำด้วยพลาสติก จะแต่งผิวหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่ทำมากไปกว่านี้
39.17	หลอดหรือท่อและท่ออ่อน รวมทั้งอุปกรณ์ติดตั้งของของดังกล่าว (เช่น ข้อต่อ ข้องอ เป็นข้อต่อ) ทำด้วยพลาสติก
39.18	พลาสติกปูพื้นจะเป็นชนิดยึดติดได้ในตัวหรือไม่ก็ตาม เป็นม้วนหรือมีลักษณะเป็นแผ่นกระเบื้อง รวมทั้งพลาสติกปิดผนังหรือเพดาน ตามที่นิยามไว้ในหมายเหตุ 9 ของตอนนี้
39.19	แผ่น แผ่นบาง พิล์ม ฟอยล์ เทป แล็บ และรูปทรงแบบอื่น ๆ ชนิดยึดติดได้ในตัว ทำด้วยพลาสติก จะเป็นม้วนหรือไม่ก็ตาม
39.20	แผ่น แผ่นบาง พิล์ม ฟอยล์และแล็บ ชนิดอื่น ทำด้วยพลาสติก ที่ไม่ทำเป็นแบบเซลลูลาร์และไม่เสริมให้แข็งแรง ไม่อัดเป็นชั้น
39.21	แผ่น แผ่นบาง พิล์ม ฟอยล์และแล็บ ชนิดอื่น ทำด้วยพลาสติก
39.22	อ่างอาบน้ำ ที่อาบน้ำชนิดฝักบัว อ่างล้างชาม อ่างล้างหน้า บิด โถส้วม ที่รองนั่งและฝักปิดโถส้วม ถังน้ำชักโครกและเครื่องสุขภัณฑ์ที่คล้ายกัน ทำด้วยพลาสติก
39.23	ของที่ใช้ล้างสิ่งสกปรกหรือบรรจุสินค้า รวมทั้งจุก ฝา และที่ปิดครอบ-อื่นๆ ทำด้วยพลาสติก
39.24	เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร เครื่องครัว ของใช้ในบ้านเรือนอื่น ๆ และของใช้ในห้องน้ำ ทำด้วยพลาสติก
39.25	เครื่องประกอบของอาคาร ทำด้วยพลาสติก ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
39.26	ของอื่น ๆ ทำด้วยพลาสติก และของที่ทำด้วยวัสดุอื่น ๆ ตามประเภทที่ 39.01 ถึง 39.14
40.01	ยางธรรมชาติ บาลาตา กัตตาเปอร์ชา กวายูล ซิลิโคน และกัมธรรมชาติที่คล้ายกัน ในลักษณะขั้นปฐม หรือเป็นแผ่น แผ่นบางหรือเป็นแล็บ
40.02	ยางสังเคราะห์ และพลาสติกที่ได้จากน้ำมัน ในลักษณะขั้นปฐม หรือเป็นแผ่น แผ่นบางหรือเป็นแล็บ รวมทั้งของผสมที่ได้จากผลิตภัณฑ์ใด ๆ ตามประเภทที่ 40.01 ผสมกับผลิตภัณฑ์ใด ๆ ตามประเภทนี้ ในลักษณะขั้นปฐม หรือเป็นแผ่น แผ่นบางหรือเป็นแล็บ
40.03	ยางปรับสภาพ (รีเคลม) ในลักษณะขั้นปฐมหรือเป็นแผ่น แผ่นบางหรือเป็นแล็บ
40.04	เศษ เศษตัด และของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นยาง (นอกจากยางแข็ง) รวมทั้งผงและเม็ดที่ได้จากสิ่งดังกล่าว
40.05	ยางผสม (คอมพาวนด์) ชนิดอันวัลแคนไนซ์ในลักษณะขั้นปฐม หรือเป็นแผ่น แผ่นบางหรือเป็นแล็บ
40.06	ยางอันวัลแคนไนซ์ในลักษณะอื่น (เช่น เส้น หลอดหรือท่อและรูปทรงโพรไฟล์) และที่เป็นของสำเร็จรูป (เช่น แผ่นกลมและวงแหวน)
40.07	ค้ายและค้ายชนิดคอร์ด ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์
40.08	แผ่น แผ่นบาง แล็บ เส้น และรูปทรงโพรไฟล์ ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์ นอกจากยางแข็ง

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
40.09	หลอดหรือท่อและท่ออ่อน ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์นอกจากยางแข็ง มีหรือไม่มีอุปกรณ์ติดตั้ง (เช่น ข้อต่อ ข้องอ เป็นข้อต่อ)
40.10	สายพานลำเลียง สายพานส่งกำลัง หรือของที่ใช้เป็นสายพาน ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์
40.11	ยางนอกชนิดอัดลม ที่เป็นของใหม่
40.12	ยางนอกชนิดอัดลม ที่หล่อคอกใหม่หรือที่ใช้แล้ว ยางคัน หรือยางลูชนัน ดอกยางและยางรองยางใน
40.13	ยางใน
40.14	ของใช้เพื่อการรอนามัยหรือใช้ในทางเภสัชกรรม (รวมถึงหัวนม) ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์นอกจากยางแข็ง มีหรือไม่มีอุปกรณ์ติดตั้งที่ทำด้วยยางแข็ง
40.15	เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกาย (รวมถึงถุงมือทุกชนิด) ใช้เพื่อวัตถุประสงค์ใดก็ตาม ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์ นอกจากยางแข็ง
40.16	ของอื่น ๆ ทำด้วยยางวัลแคนไนซ์นอกจากยางแข็ง
40.17	ยางแข็ง (เช่น เอ โบ ไนต์) ทุกลักษณะ รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้ และของทำด้วยยางแข็ง
41.01	หนังดิบของสัตว์จำพวกโคกระบือ หรือจำพวกม้า (สด ไล่เกลือ แห้ง ไล่ปูนขาว หมักหรือทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น แต่ต้องไม่ฟอก ไม่ตกแต่ง แบบพาร์ชเมนต์ หรือไม่จัดทำมากไปกว่านี้) จะเอาขนออกหรือผ่าหรือไม่ก็ตาม
41.02	หนังดิบของสัตว์จำพวกแกะหรือลูกแกะ (สด ไล่เกลือ แห้ง ไล่ปูนขาว หมักหรือทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น แต่ต้องไม่ฟอก ไม่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์หรือไม่จัดทำมากไปกว่านี้) จะมีขนติดหรือผ่าหรือไม่ก็ตาม นอกจากหนังดิบที่ยกเว้นไว้ตามหมายเหตุ 1 (ค) ของตอนนี้
41.03	หนังดิบอื่น ๆ (สด ไล่เกลือ แห้ง ไล่ปูนขาว หมัก หรือทำให้ไม่เสียหายโดยวิธีอื่น แต่ต้องไม่ฟอก ไม่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์หรือไม่จัดทำมากไปกว่านี้) จะเอาขนออกหรือผ่าหรือไม่ก็ตาม นอกจากหนังดิบที่ยกเว้นไว้ ตามหมายเหตุ 1 (ข) หรือ 1 (ค) ของตอนนี้
41.04	หนังที่ฟอกแล้วหรือหนังครีสต์ ของสัตว์จำพวกโคกระบือ หรือจำพวกม้า ไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่จัดทำมากไปกว่านี้
41.05	หนังที่ฟอกแล้วหรือหนังครีสต์ ของสัตว์จำพวกแกะหรือลูกแกะ ไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่จัดทำมากไปกว่านี้
41.06	หนังที่ฟอกแล้วหรือหนังครีสต์ ของสัตว์อื่น ๆ ไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่จัดทำมากไปกว่านี้
41.07	หนังฟอกที่จัดทำเพิ่มเติมภายหลังการฟอกหรือครีสต์ดีง รวมถึงหนังฟอกที่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์ ของสัตว์จำพวกโคกระบือ หรือจำพวกม้าไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม นอกจากหนังฟอกตามประเภทที่ 41.14
41.12	หนังฟอกที่จัดทำเพิ่มเติมภายหลังการฟอกหรือครีสต์ดีง รวมถึงหนังฟอกที่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์ ของสัตว์จำพวกแกะหรือลูกแกะ ไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม นอกจากหนังฟอกตามประเภทที่ 41.14
41.13	หนังฟอกที่จัดทำเพิ่มเติมภายหลังการฟอกหรือครีสต์ดีง รวมถึงหนังฟอกที่ตกแต่งแบบพาร์ชเมนต์ ของสัตว์อื่น ๆ ไม่มีขนติด จะผ่าหรือไม่ก็ตาม นอกจากหนังฟอกตามประเภทที่ 41.14
41.14	หนังฟอกชนิดซามัว (รวมถึงชนิดคอมบิเนชันซามัว) หนังฟอกชนิดเพแทนต์และชนิดเพแทนต์ลามิเนต รวมทั้งหนังฟอกที่เคลือบด้วยโลหะ

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
41.15	หนังสัตว์ที่มีหนังฟอกหรือเส้นใยหนังฟอกเป็นหลัก ที่เป็นแผ่นหนา แผ่นบางหรือเป็นแถบ จะเป็นม้วนหรือไม้ก็ตาม เศษตัดและเศษอื่น ๆ ของหนังฟอกหรือของหนังสัตว์ที่ไม่เหมาะสำหรับการผลิตเครื่องหนัง รวมทั้งฝุ่นหนัง ผงหนัง และหนังป่น
42.01	เครื่องอ่านและเครื่องเขียนลาก สำหรับสัตว์ทุกชนิด (รวมถึงสายโยง เชือกจูง สนับเข้า ตะกร้อสวมปาก ผ้ารองอ่าน กระเป๋ารองอ่าน เสื้อสำหรับสุนัข และของที่คล้ายกัน) ทำด้วยวัสดุใดก็ตาม
42.02	หีบเดินทางขนาดใหญ่ กระเป๋าใส่เสื้อผ้า กระเป๋าใส่ของกระจุกกระจิก กระเป๋านักบริหาร กระเป๋าเอกสาร กระเป๋านักเรียน ของแวนตา ที่ใส่กล่องส่องทางไกล ที่ใส่กล่องถ่ายรูป ที่ใส่เครื่องดนตรี กระเป๋าปืน ของปืน และภาชนะที่คล้ายกัน ทำด้วยวัสดุใดก็ตาม กระเป๋าติดตัวผู้โดยสาร และภาชนะคล้ายกันทำด้วยหนังฟอก
42.03	เครื่องแต่งกายและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกาย ทำด้วยหนังฟอกหรือหนังสัตว์
42.04	ของทำด้วยหนังฟอกหรือหนังสัตว์ ชนิดที่ใช้ในเครื่องจักร หรือในเครื่องใช้กล หรือเพื่อใช้ทางเทคนิคอย่างอื่น
42.05	ของอื่น ๆ ทำด้วยหนังฟอกหรือหนังสัตว์
42.06	ของทำด้วยไส้สัตว์ (นอกจากไส้ตัวไหม) กระพุ้งลำไส้ใหญ่ ถุงกระเพาะ หรือทำด้วยเอ็นสัตว์
43.01	หนังเฟอร์ริบ (รวมถึงหัว หาง อุ้งเท้า และชิ้นหรือส่วนตัดอื่น ๆ) ที่เหมาะสำหรับใช้ประโยชน์ในกิจการหนังเฟอร์ริบ นอกจากหนังดิบตามประเภทที่ 41.01 41.02 หรือ 41.03
43.02	หนังเฟอร์ริบที่ฟอกหรือตกแต่งแล้ว (รวมถึงหัว หาง อุ้งเท้า และชิ้นหรือส่วนตัดอื่น ๆ) ที่ยังไม่ประกอบ หรือที่ประกอบเข้าด้วยกันแล้ว (โดยไม่มีวัสดุอื่นประกอบรวมอยู่ด้วย) นอกจากของตามประเภทที่ 43.03
43.03	เครื่องแต่งกาย ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกาย และของอื่น ๆ ทำด้วยหนังเฟอร์ริบ
43.04	เฟอร์ริบเทียมและของทำด้วยเฟอร์ริบเทียม
44.01	ไม้พื้น เป็นท่อน ค้อน กิ่ง มัด หรือมีลักษณะที่คล้ายกัน ไม้เป็นชิ้นหรือ สะเก็ด รวมทั้งขี้เลื่อย เศษไม้ และของที่ใช้ไม่ได้ ทำด้วยไม้ จะเกาะหรือติดรวมกัน เป็นท่อน ก้อน เป็นเปลเลดหรือลักษณะที่คล้ายกัน หรือไม้ก็ตาม
44.02	ถ่านไม้ (รวมถึงถ่านที่ทำจากเปลือกแข็งหรือนัต) จะเกาะหรือติด รวมกันหรือไม่ก็ตาม
44.03	ไม้ที่ยังไม่แปรรูป จะถากเปลือกหรือกระที่ออกแล้ว หรือทำเป็นสี่เหลี่ยมอย่างหยาบ ๆ หรือไม้ก็ตาม
44.04	ไม้รััดถึง ไม้ซีก รวมทั้งไม้เสาเข็ม ไม้เสารั้วและไม้เสาหลักที่เสียมปลาย แต่ไม่ได้เลื่อยตามยาว ไม้ท่อนเล็กที่ตกแต่งอย่างหยาบ ๆ แต่ยังไม่กลึงไม่ตัด หรือยังไม่ทำอย่างอื่น เหมาะสำหรับการผลิตไม้เท้า รั้ว ค้ำมือเครื่องมือหรือผลิตของที่คล้ายกัน ชิบวูดและของที่คล้ายกัน
44.05	ฝอยไม้และผงไม้
44.06	ไม้หมอนรถไฟหรือรถราง
44.07	ไม้ที่เลื่อยหรือถากตามยาว ผานหรือลอก จะไส ขัดหรือต่อปลายหรือไม่ก็ตาม มีความหนาเกิน 6 มิลลิเมตร
44.08	แผ่นไม้สำหรับทำไม้วีเนียร์ (รวมถึงแผ่นไม้ที่ได้จากการผานลามิเนตเค็ดวูด) แผ่นไม้สำหรับทำไม้อัดพลาซวูด หรือแผ่นไม้สำหรับทำลามิเนตเค็ดวูดที่คล้ายกันอื่นๆ และไม้อื่นๆ ที่เลื่อยตามยาว ผานหรือลอก จะไส ขัด ต่อริมหรือต่อปลายหรือไม่ก็ตาม ที่มีความหนาไม่เกิน 6 มิลลิเมตร
44.09	ไม้ (รวมถึงแถบไม้และไม้สวดลายสำหรับปูพื้นแบบปาร์เกต์) ยังไม่ประกอบเข้าด้วยกัน ที่มีขอบ ปลายหรือหน้าไม้ ทำเป็นรูปทรงอย่างต่อเนื่อง (ทำเป็นลิ้น ร่อง บังใบ มุมเฉียง ข้อต่อรูปตัววี คิ้ว กรอบ ทำให้งมนหรือลักษณะที่คล้ายกัน) จะไส ขัดหรือต่อปลายหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
44.10	แผ่นชิ้นไม้อัด (พาร์ติเคิลบอร์ด) และแผ่นไม้ที่คล้ายกัน (เช่น แผ่นชิ้นไม้อัดเรียงแถวและแผ่นซีกบอัด) ทำด้วยไม้หรือวัสดุอื่น ๆ จำพวกไม้ จะเกาะหรือติดรวมกันด้วยเรซินหรือสารยึดอื่น ๆ ที่เป็นอินทรีย์วัตถุหรือไม้ก็ตาม
44.11	ไฟเบอร์บอร์ดที่ทำด้วยไม้หรือวัสดุอื่น ๆ จำพวกไม้ จะยึดติดกันด้วยเรซินหรือสารอินทรีย์อื่น ๆ หรือไม้ก็ตาม
44.12	ไม้อัดหลายจุด ไม้อัดวีเนียร์และลามิเนตที่คล้ายกัน
44.13	ไม้เพิ่มความแน่น ที่เป็นก้อนเหลี่ยม แผ่น แลบหรือเป็นรูปทรงโพรไฟล์
44.14	กรอบไม้สำหรับรูปวาด รูปถ่าย กระจกเงาหรือสำหรับของที่คล้ายกัน
44.15	หีบ กล่อง หีบโปรง ด้งทรงกระบอกและบรรจุภัณฑ์ที่คล้ายกัน ทำด้วยไม้ แกนม้วนสายเคเบิลทำด้วยไม้ พัลเลต บ็อกซ์พัลเลต และแผ่นอย่างอื่นที่ใช้ขนย้ายของทำด้วยไม้ รวมทั้งพัลเลตคอลลาร์ทำด้วยไม้
44.16	ถังไม้แบบคาสก์ บาร์เรล แวต ทัพและผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ของช่างทำถังไม้ และส่วนประกอบของของดังกล่าวทำด้วยไม้ รวมถึงไม้ทำถัง
44.17	เครื่องมือ ตัวเครื่องมือ ค้ำเครื่องมือ ตัวและค้ำของไม้กวาดหรือ แปรง หุ่นทำรองเท้าและหุ่นอัดรองเท้าทำด้วยไม้
44.18	เครื่องประกอบอาคารทำด้วยไม้ และเครื่องมือที่ใช้ในการก่อสร้าง รวมถึงแผงไม้เซลลูลาร์ แผงไม้ปาร์เกต์ ที่ประกอบแล้ว กระเบื้องไม้แบบซิงเกิลและแบบเชก
44.19	เครื่องใช้บนโต๊ะอาหารและเครื่องใช้ในครัวทำด้วยไม้
44.20	ไม้ที่ฝังหรือประดับด้วยมุก ด้วงงาช้างหรือวัสดุอื่น ๆ หีบและกล่อง สำหรับเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณหรือของมีคม และของที่คล้ายกัน ทำด้วยไม้ รูปแกะสลัก เครื่องประดับอื่น ๆ ทำด้วยไม้ รวมทั้งเฟอร์นิเจอร์ทำด้วยไม้ที่ไม่ได้จัดเข้าตอนที่ 94
44.21	ของอื่น ๆ ทำด้วยไม้
45.01	ไม้ก๊อกธรรมชาติ ยังไม่ได้จัดทำหรือจัดทำอย่างง่าย ๆ เศษไม้ก๊อก รวมทั้งไม้ก๊อกที่ทำให้แตก ทำเป็นเม็ดหรือที่บดแล้ว
45.02	ไม้ก๊อกธรรมชาติ ที่เอาเปลือกออกหรือทำเป็นรูปสี่เหลี่ยมอย่างหยาบๆ เป็นก้อน แผ่น แผ่นบางหรือแถบที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าหรือสี่เหลี่ยมจัตุรัส (รวมถึงไม้ก๊อกที่เพียงแต่ขึ้นรูปโดยยังไม่ลบเหลี่ยมสำหรับทำจุกหรือที่อุด)
45.03	ของทำด้วยไม้ก๊อกธรรมชาติ
45.04	ไม้ก๊อกอัด (มีหรือไม่มีสารยึด) และของทำด้วยไม้ก๊อกอัด
46.01	สิ่งถักตามยาวและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ทำด้วยวัตถุดิบสาน จะประกอบกันเข้าเป็นแถบหรือไม้ก็ตาม รวมทั้งวัตถุดิบสาน สิ่งถักตามยาวและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกันทำด้วยวัตถุดิบสาน ที่ยึดเข้าด้วยกันเป็นแนวขนานหรือที่ทอในลักษณะเป็นผืน จะเป็นของสำเร็จรูปหรือไม้ก็ตาม
46.02	เครื่องจักสาน เครื่องสาน และของอื่นๆ ที่ทำเป็นรูปทรงโดยตรงจากวัตถุดิบสาน หรือที่สร้างขึ้นจากของตามประเภทที่ 46.01 รวมทั้งของทำด้วยรังวับ
47.01	เยื่อ ไม้บด
47.02	เยื่อ ไม้เคมีชนิดละลายได้
47.03	เยื่อ ไม้เคมี ที่เป็นเยื่อ ไม้โซดาหรือเยื่อ ไม้ซัลเฟต นอกจากชนิดละลายได้
47.04	เยื่อ ไม้เคมีที่เป็นเยื่อ ไม้ซัลไฟด์ นอกจากชนิดละลายได้

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
47.05	เยื่อไม้ที่ได้จากกรรมวิธีทำเยื่อไม้เชิงกลรวมกับกรรมวิธีทำเยื่อไม้เคมี
47.06	เยื่อจากเส้นใยที่ได้จากกระดาษหรือกระดาษแข็งที่นำกลับคืนมาใช้ได้อีก(เศษและของที่ใช้ไม่ได้) หรือเยื่อที่ได้จากวัตถุดิบจากเส้นใยเซลลูโลสอื่นๆ
47.07	กระดาษหรือกระดาษแข็งที่นำกลับคืนมาใช้ได้อีก (เศษและของที่ใช้ไม่ได้)
48.01	กระดาษพิมพ์หนังสือพิมพ์ เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น
48.02	กระดาษและกระดาษแข็ง ที่ไม่เคลือบ ชนิดที่ใช้สำหรับเขียน พิมพ์หรือ วัตถุประสงค์อื่นทางกราฟิก บัตรเจาะและกระดาษที่ใช้ทำแทปเจาะที่ยังไม่ปรูรู เป็นม้วนหรือเป็นแผ่นสีเหลืองผืนผ้า (รวมถึงสีเหลืองจัดรัส) ขนาดเท่าใดก็ตาม (นอกจากกระดาษตามประเภทที่ 48.01 หรือ48.03)
48.03	กระดาษชนิดที่ใช้สำหรับทำกระดาษชำระหรือกระดาษเช็ดหน้า ทำกระดาษเช็ดมือหรือกระดาษเช็ดปาก และทำกระดาษที่คล้ายกัน ชนิดที่ใช้ตามบ้านเรือนหรือเพื่อการอนามัย เซลลูโลสแวคคิงและแผ่นเยื่อของเส้นใยเซลลูโลส จะทำให้อ่อน ทำเป็นลอนหรือเป็นจีบ ทำลายคุณ ปรูรู แต่งสีพื้นผิว
48.04	กระดาษคราฟต์ ที่ไม่เคลือบ เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น นอกจากกระดาษ ตามประเภทที่ 48.02 หรือ 48.03
48.05	กระดาษและกระดาษแข็งอื่น ๆ ที่ไม่เคลือบ เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น ไม่ได้จัดทำหรือผ่านกรรมวิธีมากไปกว่าที่ระบุไว้ตามหมายเหตุ 3 ในตอนนี้
48.06	พาร์ชเมนต์ที่ทำจากพืช กระดาษชนิดกันน้ำมัน กระดาษลอกลาย กระดาษแก้วและกระดาษมันอื่น ๆ ชนิดโปร่งใสหรือโปร่งแสง เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น
48.07	กระดาษอัดและกระดาษแข็งอัด (ทำโดยการติดกระดาษหรือกระดาษแข็งที่เป็นแผ่นเรียบเข้าด้วยกันเป็นชั้นด้วยสารยึดติด) ไม่เคลือบผิวหรืออาบซึม จะเสริมข้างในให้แข็งแรงหรือไม่ก็ตาม เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น
48.08	กระดาษและกระดาษแข็ง ทำเป็นลูกฟูก (จะติดกับแผ่นเรียบด้วยสารยึดติดหรือไม่ก็ตาม) ทำให้อ่อน ทำให้เป็นลอนหรือเป็นจีบ ทำลายคุณหรือปรูรู เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น นอกจากกระดาษชนิดที่ระบุไว้ในประเภทที่ 48.03
48.09	กระดาษคาร์บอน กระดาษทำสำเนาในตัว และกระดาษอื่นๆ ที่ใช้ทำสำเนาหรือใช้ถ่ายถอดต้นแบบ (รวมถึงกระดาษที่เคลือบหรืออาบซึมสำหรับใช้ทำกระดาษไขหรือแผ่นพิมพ์ออฟเซต) จะพิมพ์หรือไม่ก็ตาม เป็นม้วนหรือเป็นแผ่น
48.10	กระดาษและกระดาษแข็ง เคลือบด้านเดียวหรือสองด้านด้วยดินขาว (ไชน่าเคลย์) หรือด้วยสารอนินทรีย์อย่างอื่น จะมีสารยึดหรือไม่ก็ตามและไม่ได้เคลือบด้วยสิ่งอื่นอีก จะแต่งสีพื้นผิว ตกแต่งพื้นผิวหรือจะพิมพ์ด้วยหรือไม่ก็ตาม เป็นม้วนหรือเป็นแผ่นสีเหลืองผืนผ้า
48.11	กระดาษ กระดาษแข็ง เซลลูโลสแวคคิงและแผ่นเยื่อของเส้นใยเซลลูโลสที่เคลือบ อาบซึม หุ้ม แต่งสีพื้นผิว ตกแต่งพื้นผิวหรือพิมพ์ เป็นม้วนหรือเป็นแผ่นสีเหลืองผืนผ้า (รวมถึงสีเหลืองจัดรัส) ขนาดเท่าใดก็ตาม นอกจากของชนิดที่ระบุไว้ในประเภทที่ 48.03 48.09 หรือ
48.12	แท่งกรองและแผ่นกรอง ทำด้วยเยื่อกระดาษ
48.13	กระดาษมวนบุหรี่ จะตัดตามขนาด หรือทำเป็นเล่มเล็ก หรือเป็นหลอด หรือไม่ก็ตาม
48.14	กระดาษปิดผนึกและสิ่งปิดผนึกที่คล้ายกัน กระดาษโปร่งใสใช้ติดกระดาษ
48.15	สิ่งปูพื้นที่มีกระดาษหรือกระดาษแข็งเป็นฐาน จะตัดตามขนาดหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
48.16	กระดาษคาร์บอน กระดาษทำสำเนาในตัว และกระดาษอื่นๆ ที่ใช้ทำสำเนาหรือใช้ถ่ายทอดต้นแบบ (นอกจากกระดาษตามประเภทที่ 48.09) กระดาษไขและแผ่นพิมพ์ออฟเซต ทำด้วยกระดาษ จะบรรจุกล่องหรือไม่กี่ตาม
48.17	ซองจดหมาย ไปรษณียบรรณ ไปรษณียบัตรและบัตรเขียนจดหมาย ทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง รวมทั้งกล่อง กระเป่า ซอง และแฟ้มทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง ที่มีกระดาษจำพวกเครื่องเขียนบรรจุอยู่ด้วย
48.18	กระดาษชำระและกระดาษที่คล้ายกัน เซลลูโลสแวกด์ดิ่งหรือแผ่นเยื่อของเส้นใยเซลลูโลส ชนิดที่ใช้ตามบ้านเรือนหรือเพื่อการอนามัย เป็นม้วนมีความกว้างไม่เกิน 36 เซนติเมตรหรือตัดตามขนาดหรือตัดเป็นรูปทรง รวมทั้งกระดาษเช็ดหน้า กระดาษทำความสะอาด กระดาษเช็ดมือ กระดาษปูโต๊ะ
48.19	หีบ กล่อง ซอง ถุงและภาชนะบรรจุอื่นๆ ทำด้วยกระดาษ กระดาษแข็ง เซลลูโลสแวกด์ดิ่ง หรือทำด้วยแผ่นเยื่อของเส้นใยเซลลูโลส เพิ่มชนิดกล่อง ถาดใส่จดหมายและซองที่คล้ายกัน ชนิดที่ใช้ในสำนักงาน ร้านค้าหรือสถานที่ที่คล้ายกัน ทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง
48.20	สมุดทะเบียน สมุดบัญชี สมุดบันทึก สมุดสั่งของ สมุดใบเสร็จรับเงิน สมุดฉีกเขียนจดหมาย สมุดฉีกบันทึกความจำ ไดอารี่และของที่คล้ายกันสมุดแบบฝึกหัด กระดาษขับ ปกชนิดไบน์เดอร์ (สำหรับแผ่นปลิวหรืออย่างอื่น) ปกพับ แฟ้มแบบพิมพ์ทางธุรกิจที่พับหลายทบ
48.21	ป้ายทุกชนิดทำด้วยกระดาษหรือกระดาษแข็ง จะพิมพ์หรือไม่ก็ตาม
48.22	กระดาษ หลอด กรวย และสิ่งรองรับที่คล้ายกันสำหรับม้วน ทำด้วยเยื่อกระดาษ กระดาษหรือกระดาษแข็ง (จะปรุรูหรือทำให้แข็งหรือไม่ก็ตาม)
48.23	กระดาษ กระดาษแข็ง เซลลูโลสแวกด์ดิ่ง และแผ่นเยื่อทำด้วยเส้นใย เซลลูโลสชนิดอื่น ๆ ที่ตัดตามขนาดหรือตัดเป็นรูปทรง ของอื่น ๆ ทำด้วยเยื่อกระดาษ กระดาษ กระดาษแข็ง ทำด้วยเซลลูโลสแวกด์ดิ่ง หรือแผ่นเยื่อของเส้นใยเซลลูโลส
49.01	หนังสือที่พิมพ์เป็นเล่ม โบรชัวร์ แผ่นปลิวและสิ่งพิมพ์ที่คล้ายกัน จะเป็นแผ่นเดี่ยวหรือไม่ก็ตาม
49.02	หนังสือพิมพ์ วารสารและนิตยสาร จะมีภาพประกอบหรือมีสิ่งโฆษณาหรือไม่ก็ตาม
49.03	หนังสือภาพ สมุดวาดเขียนหรือสมุดระบายสีสำหรับเด็ก
49.04	บทเพลงที่พิมพ์หรือเขียน จะรวมเข้าเป็นเล่มหรือมีภาพประกอบหรือไม่ก็ตาม
49.05	แผนที่ แผนที่ภูมิอุทกศาสตร์ หรือแผนที่ที่คล้ายกันทุกชนิด รวมถึงแผนที่โลก แผนที่แขวนผนัง แพลนแสดงภูมิประเทศและลูกโลกที่ได้จากการพิมพ์
49.06	แพลนและภาพถ่ายเส้น ที่เป็นต้นฉบับเขียนด้วยมือ เพื่อวัตถุประสงค์ ทางสถาปัตยกรรม วิศวกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ทางภูมิประเทศหรือวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน หนังสือที่เขียนด้วยมือ สำเนาของสิ่งดังกล่าวที่ได้จากการถ่ายด้วยกระดาษไวแสง
49.07	ไปรษณียากร อารการแสตมป์หรือแสตมป์ที่คล้ายกัน ที่ยังไม่ขีดฆ่า ทั้งชนิดที่ใช้อยู่ในปัจจุบันหรือที่ออกใช้ใหม่ในประเทศ ซึ่งมีหรือจะมีราคาตามที่กำหนดไว้หน้าแสตมป์ กระดาษที่มีตราแสตมป์ ธนบัตร สมุดเช็ค ใบสต็อก ใบหุ้น หรือพันธบัตร และใบเอกสารสิทธิที่คล้ายกัน
49.08	รูปลอก
49.09	ไปรษณียบัตรที่มีข้อความหรือมีภาพประกอบ รวมทั้งบัตรพิมพ์ที่มีข้อความอวยพร แจ้งข่าวหรือประกาศ จะมีภาพประกอบ มีซองหรือมีสิ่งตกแต่งหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
49.10	ปฏิทินทุกชนิดที่ได้จากการพิมพ์ รวมถึงปฏิทินชนิดฉีกเป็นรายวัน
49.11	สิ่งพิมพ์อื่น ๆ รวมถึงภาพพิมพ์และภาพถ่าย
50.01	รังไหมที่เหมาะสมสำหรับการสาวไหม
50.02	ไหมดิบ (ยังไม่เข้าเกลียว)
50.03	เศษไหม (รวมถึงรังไหมที่ไม่เหมาะสมสำหรับการสาวไหม เศษด้ายไหมและกลุ่มใยที่สาวจากเศษวัตถุดิบที่ทำด้วยไหม)
50.04	ด้ายไหม (นอกจากด้ายที่ปั่นจากเศษไหม) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
50.05	ด้ายที่ปั่นจากเศษไหม ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
50.06	ด้ายไหมและด้ายที่ปั่นจากเศษไหม จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก รวมทั้งใส่ตัวไหม
50.07	ผ้าทอ ทำด้วยไหมหรือเศษไหม
51.01	ขนแกะ ไม่ได้สาวหรือหวี
51.02	ขนละเอียดหรือขนหยาบของสัตว์ ไม่ได้สาวหรือหวี
51.03	เศษขนแกะ เศษขนละเอียดหรือเศษขนหยาบของสัตว์ รวมถึงเศษด้ายขนแกะหรือขนสัตว์ แต่ไม่รวมถึงกลุ่มใยที่สาวจากเศษวัตถุดิบที่ทำด้วยขนแกะหรือขนสัตว์
51.04	กลุ่มใยที่สาวจากเศษวัตถุดิบที่ทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียด หรือขนหยาบของสัตว์
51.05	ขนแกะและขนละเอียดหรือขนหยาบของสัตว์ สาวหรือหวีแล้ว (รวมถึงขนแกะที่หวีแล้วทำเป็นเส้นสั้น (แฟรกเมนต์))
51.06	ด้ายทำด้วยขนแกะที่สาวแล้ว ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
51.07	ด้ายทำด้วยขนแกะที่หวีแล้ว ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
51.08	ด้ายทำด้วยขนละเอียดของสัตว์ (สาวหรือหวีแล้ว) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
51.09	ด้ายทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียดของสัตว์ จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
51.10	ด้ายทำด้วยขนหยาบของสัตว์หรือขนม้า (รวมถึงด้ายกิมพ์ ที่ทำด้วยขนม้า) จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
51.11	ผ้าทอทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียดของสัตว์ที่สาวแล้ว
51.12	ผ้าทอทำด้วยขนแกะหรือขนละเอียดของสัตว์ที่หวีแล้ว
51.13	ผ้าทอทำด้วยขนหยาบของสัตว์หรือขนม้า
52.01	ฝ้าย ไม่ได้สาวหรือหวี
52.02	เศษฝ้าย (รวมถึงเศษด้ายและกลุ่มใยที่สาวจากเศษวัตถุดิบที่ทำด้วยฝ้าย)
52.03	ฝ้าย สาวหรือหวีแล้ว
52.04	ด้ายเย็บทำด้วยฝ้าย จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
52.05	ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
52.06	ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ที่มีฝ้ายน้อยกว่า ร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
52.07	ด้ายฝ้าย (นอกจากด้ายเย็บ) จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
52.08	ผ้าทอทำด้วยฝ้ายที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก และหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
52.09	ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีฝ้ายตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไป โดยน้ำหนัก และหนักเกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
52.10	ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีฝ้ายน้อยกว่าร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ผสมด้วยเส้นใยประดิษฐ์ล้วนหรือเป็นส่วนใหญ่ และหนักไม่เกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
52.11	ผ้าทอทำด้วยฝ้าย ที่มีฝ้ายน้อยกว่าร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ผสมด้วยเส้นใยประดิษฐ์ล้วนหรือเป็นส่วนใหญ่ และหนักเกิน 200 กรัมต่อตารางเมตร
52.12	ผ้าทออื่น ๆ ทำด้วยฝ้าย
53.01	ป่านลินิน ดิบหรือผ่านกรรมวิธีแล้วแต่ไม่ได้ปั่น เส้นใยที่ไม่ได้ขนาดและเศษของป่านลินิน (รวมถึงเศษด้ายและเส้นใยที่สางจากเศษวัตถุทำด้วยป่านลินิน)
53.02	ป่านแท้ (แคนนาบิสซาติวา) ดิบหรือผ่านกรรมวิธีแล้ว แต่ไม่ได้ปั่น เส้นใยที่ไม่ได้ขนาดและเศษของป่านแท้ (รวมถึงเศษด้ายและกลุ่มใยที่สางจากเศษวัตถุทำด้วยป่านแท้)
53.03	ปอกระเจาและเส้นใยสิ่งทอจากเปลือกในของต้นไม้อื่น ๆ (ไม่รวมถึงป่านลินิน ป่านแท้ และป่านรามิ) ดิบหรือผ่านกรรมวิธีแล้วแต่ไม่ได้ปั่น เส้นใยที่ไม่ได้ขนาดและเศษของเส้นใยเหล่านี้ (รวมถึงเศษด้ายและกลุ่มใยที่สางจากเศษวัตถุทำด้วยเส้นใยดังกล่าว)
53.04	ป่านสรนารายณ์และเส้นใยสิ่งทอของพืชอื่น ๆ ในตระกูลอะกาเว ดิบหรือผ่านกรรมวิธีแล้ว แต่ไม่ได้ปั่น เส้นใยที่ไม่ได้ขนาดและเศษของเส้นใยเหล่านี้ (รวมถึงเศษด้ายและกลุ่มใยที่สางจากเศษวัตถุทำด้วยเส้นใยดังกล่าว)
53.05	เส้นใยมะพร้าว เส้นใยอะบากา (ป่านมินลาหรือมุซาเทกซ์โพลีสนี) ป่านรามิและเส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่น ๆ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ดิบหรือผ่านกรรมวิธีแล้วแต่ไม่ได้ปั่น เส้นใยที่ไม่ได้ขนาด เศษใยสางหรือหวีและเศษของเส้นใยเหล่านี้
53.06	ด้ายป่านลินิน
53.07	ด้ายปอกระเจาหรือด้ายทำด้วยเส้นใยสิ่งทอจากเปลือกในของต้นไม้อื่น ๆ ตามประเภทที่ 53.03
53.08	ด้ายทำด้วยเส้นใยสิ่งทอจากพืชอื่น ๆ รวมทั้งด้ายกระดาศ
53.09	ผ้าทอทำด้วยป่านลินิน
53.10	ผ้าทอทำด้วยปอกระเจาหรือเส้นใยสิ่งทอจากเปลือกในของต้นไม้อื่น ๆ ตามประเภทที่ 53.03
53.11	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสิ่งทอ ที่ได้จากพืชอื่น ๆ ผ้าทอทำด้วยด้ายกระดาศ
54.01	ด้ายเย็บทำด้วยใยขาวประดิษฐ์ จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีกหรือไม่ก็ตาม
54.02	ด้ายใยขาวสังเคราะห์ (นอกจากด้ายเย็บ) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก รวมถึงใยขาวเดี่ยวสังเคราะห์ที่มีขนาดเล็กกว่า 67 เดซิเทกซ์
54.03	ด้ายใยขาวเทียม (นอกจากด้ายเย็บ) ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก รวมถึงใยขาวเดี่ยวเทียมที่มีขนาดเล็กกว่า 67 เดซิเทกซ์
54.04	ใยขาวเดี่ยวสังเคราะห์ที่มีขนาดตั้งแต่ 67 เดซิเทกซ์ขึ้นไป และไม่มีขนาดภาคตัดขวางใดเกิน 1 มิลลิเมตร รวมทั้งแถบและของที่คล้ายกัน (เช่น ฟางเทียม) ทำด้วยวัตถุสังเคราะห์ที่มีความกว้างปรากฏไม่เกิน 5 มิลลิเมตร
54.05	ใยขาวเดี่ยวเทียมที่มีขนาดตั้งแต่ 67 เดซิเทกซ์ขึ้นไป และไม่มีขนาด ภาคตัดขวางใดเกิน 1 มิลลิเมตร รวมทั้งแถบและของที่คล้ายกัน (เช่น ฟางเทียม) ทำด้วยวัตถุเทียมที่มีความกว้างปรากฏไม่เกิน 5 มิลลิเมตร
54.06	ด้ายใยขาวประดิษฐ์ (นอกจากด้ายเย็บ) จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
54.07	ผ้าทอทำด้วยด้ายใยขาวสังเคราะห์ รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุตามประเภทที่ 54.04

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
54.08	ผ้าทอทำด้วยด้ายใยยาวเทียม รวมถึงผ้าทอที่ได้จากวัตถุตามประเภทที่ 54.05
55.01	กลุ่มใยยาวสังเคราะห์
55.02	กลุ่มใยยาวเทียม
55.03	เส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่ไม่ได้สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย
55.04	เส้นใยสั้นเทียมที่ไม่ได้สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่น สำหรับการปั่นด้าย
55.05	เศษของเส้นใยประดิษฐ์ (รวมถึงเศษใยสางหรือหวี เศษด้ายและกลุ่มใยที่สางจากเศษวัตถุทำด้วยเส้นใยประดิษฐ์)
55.06	เส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่ได้สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่นสำหรับการปั่นด้าย
55.07	เส้นใยสั้นเทียมที่ได้สาง หวี หรือผ่านกรรมวิธีอย่างอื่น สำหรับการปั่นด้าย
55.08	ด้ายเย็บทำด้วยเส้นใยสั้นประดิษฐ์ จะจัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก หรือไม่ก็ตาม
55.09	ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ ไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
55.10	ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสั้นเทียมไม่ได้จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
55.11	ด้าย (นอกจากด้ายเย็บ) ทำด้วยเส้นใยสั้นประดิษฐ์ จัดทำขึ้นเพื่อการขายปลีก
55.12	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่มีเส้นใยสั้นสังเคราะห์ตั้งแต่ร้อยละ 85 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก
55.13	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่มีเส้นใยดังกล่าว น้อยกว่าร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ผสมด้วยฝ้ายล้วนหรือเป็นส่วนใหญ่ และหนักไม่เกิน 170 กรัมต่อตารางเมตร
55.14	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์ที่มีเส้นใยดังกล่าว น้อยกว่าร้อยละ 85 โดยน้ำหนัก ผสมกับฝ้ายล้วนหรือเป็นส่วนใหญ่ และหนักเกิน 170 กรัมต่อตารางเมตร
55.15	ผ้าทออื่น ๆ ทำด้วยเส้นใยสั้นสังเคราะห์
55.16	ผ้าทอทำด้วยเส้นใยสั้นเทียม
56.01	แฉดัดทำด้วยวัตถุทอและของทำด้วยแฉดัดดังกล่าว รวมทั้งเส้นใยสิ่งทอที่มีความยาวไม่เกิน 5 มิลลิเมตร (ฟล็อก) ผงสิ่งทอและมิลเน็ป
56.02	ดักหลาด จะอบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นหรือไม่ก็ตาม
56.03	ผ้าไม่ทอ จะอบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นหรือไม่ก็ตาม
56.04	ด้ายขางและด้ายขางชนิดคอร์ค ที่หุ้มด้วยสิ่งทอ รวมทั้งด้ายสิ่งทอและแถบและของที่คล้ายกันตามประเภทที่ 54.04 หรือ 54.05 ที่อบซึม เคลือบ หุ้มหรือหุ้มปกด้วยยางหรือพลาสติก
56.05	ด้ายที่มีโลหะอยู่ด้วย จะทำแบบกิมพ์หรือไม่ก็ตาม ที่เป็นด้ายสิ่งทอหรือแถบหรือของที่คล้ายกันตามประเภทที่ 54.04 หรือ 54.05 ประกอบเข้ากับโลหะที่มีลักษณะ เป็นเส้น แถบ หรือเป็นผง หรือหุ้มด้วยโลหะ
56.06	ด้ายกิมพ์ แถบและของที่คล้ายกันตามประเภทที่ 54.04 หรือ 54.05 ที่ทำแบบกิมพ์ (นอกจากของตามประเภทที่ 56.05 และด้ายกิมพ์ที่ทำด้วยขนม้า) ด้ายชนิดลัด (รวมถึงด้ายฟล็อกชนิดลัด) และลูปเวลยาร์น
56.07	เชือกชนิดทไวน์ คอร์ดเจ โรป และชนิดเคเบิ้ล จะถักตามยาวหรือถักแบบเปียหรือไม่ก็ตาม และจะอบซึม เคลือบ หุ้มหรือหุ้มปกด้วยยางหรือพลาสติกหรือไม่ก็ตาม
56.08	ตาข่ายแบบผูกปมทำด้วยเชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์ดเจ หรือโรป รวมทั้งตาข่ายจับปลาและตาข่ายอื่น ๆ ที่จัดทำแล้ว ทำด้วยวัตถุทอ

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
56.09	ของทำด้วยด้าย แถบหรือของที่คล้ายกันตามประเภทที่ 54.04 หรือ 54.05 และของทำด้วยเชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เดจ ชนิดโรป หรือเคเบิล ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ๆ
57.01	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ ทำโดยวิธีผูกปม จะจัดทำแล้วหรือไม่ก็ตาม
57.02	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ ทำโดยวิธีทอ ไม่ได้ทำปูแบบทพัตต์หรือฟล็อก จะจัดทำแล้วหรือไม่ก็ตาม รวมถึง "เคเลม" "ซูเม็ก" "คารามานี" และพรมผืนทอด้วยมือที่คล้ายกัน
57.03	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ ทำปูแบบทพัตต์ จะจัดทำแล้วหรือไม่ก็ตาม
57.04	พรมและสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ ทำด้วยสักหลาด ไม่ได้ทำปูแบบทพัตต์หรือแบบฟล็อก จะจัดทำแล้วหรือไม่ก็ตาม
57.05	พรมอื่นๆ และสิ่งทอปูพื้นอื่นๆ จะจัดทำแล้วหรือไม่ก็ตาม
58.01	ผ้าทอมิชนแบบไฟล์และแบบเชนิลล์ นอกจากผ้าตามประเภทที่ 58.02 หรือ 58.06
58.02	ผ้าทอแบบผ้าขนหนูและผ้าทอที่คล้ายกันนอกจากผ้าหน้าแคบตามประเภทที่ 58.06 ผ้าสิ่งทอที่ทำปูแบบทพัตต์ นอกจากผลิตภัณฑ์ตามประเภทที่ 57.03
58.03	ผ้าโปร่งนอกจากผ้าหน้าแคบตามประเภทที่ 58.06
58.04	ผ้าโปร่งชนิดทูลล์และผ้าตาข่ายอื่นๆ ไม่รวมถึงผ้าทอและผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ แต่รวมถึงผ้าลูกไม้ที่เป็นผืนเป็นแถบ หรือเป็นลวดลายสำหรับใช้ประดับ นอกจากผ้าตามประเภทที่ 60.02 ถึง 60.06
58.05	เทเพสทหรือด้วยมือชนิดโกบีลิน ฟลานเดอร์ ออบัสซัน บิวเวียส และชนิดที่คล้ายกัน รวมทั้งเทเพสทที่ปักลวดลาย (เช่น แบบเพทิดพ้อยต์ แบบครอสสตีตซ์) จะจัดทำแล้วหรือไม่ก็ตาม
58.06	ผ้าทอหน้าแคบนอกจากของตามประเภทที่ 58.07 ผ้าหน้าแคบที่มีด้ายยืนโดยไม่มีด้ายพุ่งประกอบเข้าด้วยกัน โดยใช้สารยึดติด (บอสดัก)
58.07	ป้าย ตรา และของที่คล้ายกัน ทำด้วยวัตถุทอเป็นผืน เป็นแถบ ตัดเป็นรูปทรงหรือตัดตามขนาด ไม่ได้ปัก
58.08	แถบถักแบบเปียเป็นผืน ผ้าที่ใช้ตกแต่งเป็นผืนซึ่งไม่ได้ปัก และไม่ได้ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ พู่ คุ้ม และของที่คล้ายกัน
58.09	ผ้าทอทำด้วยด้ายโลหะและผ้าทอทำด้วยด้ายที่มีโลหะอยู่ด้วยตามประเภทที่ 56.05 ชนิดที่ใช้กับเครื่องแต่งกาย ใช้เป็นผ้าตกแต่งหรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
58.10	ผ้าปัก เป็นผืน เป็นแถบหรือเป็นชิ้นลวดลาย
58.11	ผลิตภัณฑ์สิ่งทอที่บุนวม เป็นผืน มีวัตถุตกแต่งหนึ่งชั้นขึ้นไป ประกอบเข้ากับแผ่นนวม โดยการเย็บติดหรือโดยวิธีอื่น นอกจากผ้าปักตามประเภทที่ 58.10
59.01	ผ้าสิ่งทอที่เคลือบด้วยกัมหรือสารจำพวกอะมิเลเชียส ชนิดที่ใช้หุ้มปกหนังสือหรือที่คล้ายกัน ผ้าลอกลาย ผ้าใบที่จัดทำไว้สำหรับระบายสี รวมทั้งผ้าแข็งชันใน และผ้าแข็งที่คล้ายกัน ชนิดที่ใช้สำหรับทำพื้นทรงหมวก
59.02	ผ้าใบยางรด (ผ้าไทรคอร์ด) ทำด้วยด้ายทนแรงดึงสูง ซึ่งทำด้วยไนลอนหรือโพลีเอไมด์อื่น ๆ ทำด้วยโพลีเอสเตอร์หรือวิสโคสเรยอน
59.03	ผ้าสิ่งทอที่อาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้นด้วยพลาสติก นอกจากของตามประเภทที่ 59.02
59.04	พรมน้ำมัน จะตัดให้เป็นรูปทรงหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งสิ่งปูพื้นที่ทำโดยการเคลือบหรือหุ้มแผ่นรองรับที่เป็นสิ่งทอ จะตัดให้เป็นรูปทรงหรือไม่ก็ตาม
59.05	สิ่งปิดผนังทำด้วยสิ่งทอ

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
59.06	ผ้าสิ่งทอขน양 นอกจากของตามประเภทที่ 59.02
59.07	ผ้าสิ่งทอ ที่อาบซึม เคลือบหรือหุ้มด้วยของอื่น ๆ ผ้าใบที่ระบายสีเป็นฉากละคร ฉากในห้องศิลป์หรือที่คล้ายกัน
59.08	ไส้ที่เป็นสิ่งทอ ได้จากการทอ ถักตามยาวหรือถักแบบนิต สำหรับใช้กับตะเกียง เต่า เครื่องฉีดไฟ เทียน หรือที่คล้ายกัน รวมทั้งไส้ตะเกียงเจ้าพายุ และผ้าที่ถักแบบนิตเป็นทรงกระบอกสำหรับไส้ตะเกียง จะอาบซึมหรือไม่ก็ตาม
59.09	ท่ออ่อนและท่อที่คล้ายกัน ทำด้วยสิ่งทอ จะบุด้านในหรือหุ้มให้แข็งแรงด้วยวัสดุอื่น หรือจะมีอุปกรณ์ประกอบที่เป็นวัสดุอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม
59.10	สายพานส่งกำลัง สายพานลำเลียง หรือของที่ใช้เป็นสายพาน ทำด้วยวัตถุทอ จะอาบซึม เคลือบ หุ้มหรืออัดเป็นชั้น ด้วยพลาสติกหรือจะเสริมให้แข็งแรงด้วยโลหะหรือวัสดุอื่นหรือไม่ก็ตาม
59.11	ผลิตภัณฑ์และของที่ทำด้วยสิ่งทอ เพื่อใช้ทางเทคนิค ตามที่ระบุใน หมายเลข 7 ของตอนนี้
60.01	ผ้าที่มีขนแบบไฟต์ รวมถึงผ้ามีขนแบบ "ลองไฟต์" และผ้าแบบผ้าขนหนูที่ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
60.02	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ มีความกว้างไม่เกิน 30 เซนติเมตร และมีด้ายยัดหรือด้ายขางตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก นอกจากของตามประเภทที่ 60.01
60.03	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ มีความกว้างไม่เกิน 30 เซนติเมตรนอกจากของตามประเภทที่ 60.01 หรือ 60.02
60.04	ผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ มีความกว้างเกิน 30 เซนติเมตรและมีด้ายยัดหรือด้ายขางตั้งแต่ร้อยละ 5 ขึ้นไปโดยน้ำหนัก นอกจากของตามประเภทที่ 60.01
60.05	ผ้าถักแบบวาร์พนิต (รวมถึงผ้าดังกล่าวที่ทำจากเครื่องถักนิตแบบเกลกลุน) นอกจากของตามประเภทที่ 60.01 ถึง 60.04
60.06	ผ้าอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
61.01	เสื้อโอเวอร์ไซด์ คาร์โสด์ เคน โคลด์ อาโนรัก (รวมถึงแจ็กเก็ตที่ใส่เล่นสกี) เสื้อกันลม แจ็กเก็ตกันลม และเสื้อคลุมที่คล้ายกัน ของบุรุษหรือเด็กชาย ถักแบบนิต หรือแบบโครเชต์ นอกจากของตามประเภทที่ 61.03
61.02	เสื้อโอเวอร์ไซด์ คาร์โสด์ เคน โคลด์ อาโนรัก (รวมถึงแจ็กเก็ตที่ใส่เล่นสกี) เสื้อกันลม แจ็กเก็ตกันลม และเสื้อคลุมที่คล้ายกัน ของสตรีหรือเด็กหญิง ถักแบบนิต หรือแบบโครเชต์ นอกจากของตามประเภทที่ 61.04
61.03	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ กางเกงขายาว ชุดหมี ที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสั้น กางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษหรือเด็กชาย ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
61.04	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ เสื้อกระโปรงชุด กระโปรง กระโปรงกางเกง กางเกงขายาว ชุดหมีที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสั้น และกางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
61.05	ชุดของบุรุษหรือเด็กชาย ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
61.06	เสื้อเบลลาส์ ชุด และชุดเบลลาส์ของสตรีหรือเด็กหญิง ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์
61.07	กางเกงชั้นใน กางเกงชั้นในชนิดบริฟ ไนท์เซ็ท พิกามา เสื้อคลุมอาบน้ำ เสื้อคลุมแต่งตัวและของที่คล้ายกัน ของบุรุษหรือเด็กชาย ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
61.08	ชุดชั้นในชนิดสลีป กระโปรงชั้นใน กางเกงชั้นในชนิดบริฟ กางเกงชั้นใน ชุดนอนยาว พิกามา เสื้อคลุมชนิดเนกลิเช่ย์ เสื้อคลุมอาบน้ำ เสื้อคลุมแต่งตัวและของที่คล้ายกัน ของสตรีหรือเด็กหญิง ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.09	ที่เช็ด เสื้อชั้นในชนิดซิงเกลด และเสื้อชั้นในอย่างอื่น ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.10	เจอร์ซี พูลโอเวอร์ เสื้อชนิดคาร์ดิแกน เสื้อกั๊กและเสื้อที่คล้ายกัน ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.11	เสื้อผ้าและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายของเด็กเล็ก ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.12	ชุดวอร์ม ชุดสกี และชุดว่ายน้ำ ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.13	เสื้อผ้าที่ทำด้วยผ้าถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์ ตามประเภทที่ 59.03 59.06 หรือ 59.07
61.14	เสื้อผ้าอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.15	ถุงน่องกางเกง เสื้อกางเกงยืดแบบเนื้อ ถุงน่อง ถุงเท้าชนิดต่าง ๆ รวมถึงถุงน่องสำหรับช่วยรักษาเส้นเลือดขอด และรองเท้าที่ไม่มีพื้นเสริม ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.16	ถุงมือทุกชนิด ที่ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
61.17	ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่จัดทำแล้วอื่น ๆ ถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์ รวมทั้งส่วนประกอบของเสื้อผ้า หรือส่วนประกอบของของ ที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์
62.01	เสื้อโอเวอร์โค้ด คาร์โค้ด เบล โค้ด อาโนรัก (รวมถึงแจ็กเก็ตที่ใส่เล่นสกี) เสื้อกันลม แจ็กเก็ตกันลมและเสื้อคลุมที่คล้ายกัน ของบุรุษหรือเด็กชาย นอกจากของตามประเภทที่ 62.03
62.02	เสื้อโอเวอร์โค้ด คาร์โค้ด เบล โค้ด อาโนรัก (รวมถึงแจ็กเก็ตที่ใส่เล่นสกี) เสื้อกันลม แจ็กเก็ตกันลมและเสื้อคลุมที่คล้ายกัน ของสตรีหรือเด็กหญิง นอกจากของตามประเภทที่ 62.04
62.03	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ กางเกงขายาว ชุดหมี่ที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสวมส่วน และ กางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของบุรุษและเด็กชาย
62.04	สูท เครื่องแต่งตัวเป็นชุด แจ็กเก็ต เสื้อเบลเซอร์ เสื้อกระโปรงชุด กระโปรง กระโปรงกางเกง กางเกงขายาว ชุดหมี่ที่มีเอี๊ยมและสายโยง กางเกงขาสวมส่วน และกางเกงขาสั้น (นอกจากชุดว่ายน้ำ) ของสตรีหรือเด็กหญิง
62.05	เชิ้ตของบุรุษหรือเด็กชาย
62.06	เสื้อเบลลาส์ เชิ้ต และเชิ้ตเบลลาส์ ของสตรีหรือเด็กหญิง
62.07	เสื้อชั้นในชนิดซิงเกลดและชนิดอื่น ๆ กางเกงชั้นใน กางเกงชั้นในชนิดบริฟ ไนท์เชิ้ต พิกามา เสื้อคลุมอาบน้ำ เสื้อคลุมแต่งตัวและของที่คล้ายกัน ของบุรุษหรือเด็กชาย
62.08	เสื้อชั้นในชนิดซิงเกลดและชนิดอื่น ๆ ชุดชั้นในชนิดสลีป กระโปรงชั้นใน กางเกงชั้นในชนิดบริฟ กางเกงชั้นใน ชุดนอนยาว พิกามา เสื้อคลุมชนิดเนกลิเช่ย์ เสื้อคลุมอาบน้ำ เสื้อคลุมแต่งตัว และของที่คล้ายกัน ของสตรีหรือเด็กหญิง
62.09	เสื้อผ้าและของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายของเด็กเล็ก
62.10	เสื้อผ้าที่ทำด้วยผ้าตามประเภทที่ 56.02 56.03 59.03 59.06 หรือ 59.07
62.11	ชุดวอร์ม ชุดสกีและชุดว่ายน้ำ รวมทั้งเสื้อผ้าอื่น ๆ
62.12	เครื่องยกทรง เครื่องรัดเอวและตะโพก เครื่องรัดทรง สายโยงกางเกง สายโยงถุงน่อง สายรัดถุงน่องและของที่คล้ายกัน รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว จะถักแบบนิตหรือแบบโครเซต์หรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
62.13	ผ้าเช็ดหน้า
62.14	ผ้าคลุมไหล่ ผ้าพันคอชนิดสี่เหลี่ยม ผ้าพันคอ ผ้าโปรงคลุมศีรษะ ผ้าคลุมหน้าและของที่คล้ายกัน
62.15	ผ้าผูกคอ ผ้าผูกคอหุกระต่ายและผ้าผูกคอแบบกราวด์
62.16	ถุงมือทุกชนิด
62.17	ของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกายที่จัดทำแล้วอื่น ๆ รวมทั้งส่วนประกอบของเสื้อผ้าหรือส่วนประกอบของของที่ใช้ประกอบกับเครื่องแต่งกาย นอกจากของตามประเภทที่ 62.12
63.01	ผ้าห่มและผ้าคลุมตัวที่ใช้ในเวลาเดินทาง
63.02	ผ้าที่ใช้กับเตียง โต๊ะ ห้องน้ำและห้องครัว
63.03	ม่าน (รวมถึงม่านชนิดจับจีบ) และม่านบังตา รวมทั้ง กะบังม่านหรือกะบังเตียง
63.04	ของอื่น ๆ ที่ใช้ตกแต่ง ไม่รวมถึงของตามประเภทที่ 94.04
63.05	กระสอบและถุง ชนิดที่ใช้บรรจุของ
63.06	ผ้าใบคลุมของ ผ้าใบบังแดดและม่านกันแดด เต็นท์ ใบริือสำหรับเรือ ใบริือสำหรับเซลบอร์ด หรือใบริือสำหรับเรือใบ รวมทั้งเครื่องแคมป์
63.07	ของที่จัดทำแล้วอื่น ๆ รวมถึงแบบสำหรับตัดเสื้อผ้า
63.08	ของเป็นชุดที่ประกอบด้วยผ้าทอและด้าย จะมีอุปกรณ์ประกอบหรือไม่ก็ตามสำหรับจัดทำเป็นพรมพื้น เทพสตรี ผ้าปักที่ทำเป็นผ้าปูโต๊ะหรือผ้าเช็ดมือ หรือจัดทำเป็นของทำด้วยสิ่งทอที่คล้ายกัน บรรจุกาชนะเพื่อการขายปลีก
63.09	เสื้อผ้าที่ใช้แล้วและของอื่น ๆ ที่ใช้แล้ว
63.10	ผ้าชีวัวร์หรือเศษผ้าใหม่ เชือกชนิดทไวน์ ชนิดคอร์เดจ ชนิด โรปและเคเบิล ที่ใช้ไม่ได้ และของที่ใช้จนหมดสภาพแล้ว ที่ทำด้วยเชือกดังก้าว บรรดาที่ทำด้วยวัตถุทอ
64.01	รองเท้ากันน้ำที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกและส่วนบนของรองเท้า ทำด้วยยางหรือพลาสติก ซึ่งส่วนบนไม่ได้ยึดติด หรือไม่ได้ประกอบเข้ากับพื้นรองเท้า โดยการเย็บ ย่ำหมุด ดอกตะปู ขันเกลียว สวมเข้าด้วยกันหรือโดยกรรมวิธีที่คล้ายกัน
64.02	รองเท้าอื่น ๆ ที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกและส่วนบนของรองเท้าทำด้วยยางหรือพลาสติก
64.03	รองเท้าที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกทำด้วยยาง พลาสติก หนังฟอกหรือหนังอัด และส่วนบนของรองเท้าทำด้วยหนังฟอก
64.04	รองเท้าที่มีพื้นรองเท้าด้านนอกทำด้วยยาง พลาสติก หนังฟอกหรือหนังอัด และส่วนบนของรองเท้าทำด้วยวัตถุทอ
64.05	รองเท้าอื่น ๆ
64.06	ส่วนประกอบของรองเท้า (รวมถึงส่วนบนของรองเท้าจะติดกับพื้นรองเท้า (นอกจากพื้นรองเท้าด้านนอก) ด้วยหรือไม่ก็ตาม) พื้นด้านในที่ถอดออกได้ เบาะรองสันและของที่คล้ายกัน รวมทั้งสนับแข้ง เครื่องหุ้มขาและของที่คล้ายกัน และส่วนประกอบของของดังกล่าว
65.01	ทรงหมวก ตัวหมวก และฮู้ด ทำด้วยสักหลาด ไม่ได้อัดเป็นรูปทรงหรือไม่ได้ทำปีก รวมทั้งพลาโตและมังของ (รวมถึงสลิดมังของ) ทำด้วยสักหลาด

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
65.02	ทรงหมวก ที่สานหรือทำโดยการประกอบแถบเข้าด้วยกันทำด้วยวัสดุใดก็ตาม ไม่ได้อัดเป็นรูปทรงหรือไม่ได้ทำปีก ไม่ได้ขึ้นภายในหรือไม่ได้ตกแต่ง
65.03	หมวกและเครื่องสวมศีรษะอื่น ๆ ที่ทำด้วยสักหลาด ทำจากตัวหมวก จากฮู้ดหรือพลาโตตามประเภทที่ 65.01 จะนุภายในหรือตกแต่งหรือไม่ก็ตาม
65.04	หมวกและเครื่องสวมศีรษะอื่น ๆ ที่สานหรือทำโดยการประกอบแถบ เข้าด้วยกัน ทำด้วยวัสดุใดก็ตาม จะนุภายในหรือตกแต่งหรือไม่ก็ตาม
65.05	หมวกและเครื่องสวมศีรษะอื่น ๆ ที่ถักแบบนิตหรือแบบโครเชต์ หรือทำจากฝืนผ้าลูกไม้ ฝืนสักหลาดหรือผ้าสิ่งทออื่น ๆ ที่เป็นฝืน (แต่ไม่เป็นแถบ) จะนุภายในหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งร่างแหคลุมผมทำด้วยวัสดุใดก็ตามจะนุภายในหรือตกแต่งหรือไม่ก็ตาม
65.06	เครื่องสวมศีรษะอื่น ๆ จะนุภายในหรือตกแต่งหรือไม่ก็ตาม
65.07	แถบรองขอบใน ซับใน สิ่งหุ้ม พื้นทรงหมวก โครงหมวก กระบังหน้า และแถบรัดคาง สำหรับเครื่องสวมศีรษะ
66.01	ร่ม และร่มพับกันแดด (รวมถึงร่มที่เป็นไม้เท้า ร่มปักในสวนและร่มที่คล้ายกัน)
66.02	ไม้เท้า ไม้เท้าที่เป็นที่นั่ง แล้ (วิป) แล้ขี้น้ำและของที่คล้ายกัน
66.03	ส่วนประกอบ สิ่งที่ใช้ตกแต่ง และอุปกรณ์ประกอบของของตามประเภทที่ 66.01 หรือ 66.02
67.01	หนังและส่วนอื่นของสัตว์ปีกที่มีขนแข็งหรือขนอ่อนดัด ขนแข็ง ส่วนของขนแข็ง ขนอ่อน และของทำด้วยของดังกล่าว (นอกจากของตามประเภทที่ 05.05 และก้านขนนกที่จัดทำแล้ว)
67.02	ดอกไม้เทียม ใบไม้เทียม ผลไม้เทียม ส่วนประกอบของของดังกล่าวรวมทั้งของทำด้วยดอกไม้เทียม ใบไม้เทียมหรือผลไม้เทียม
67.03	ผมคนที่ตกแต่ง สาง ฟอก หรือจัดทำอย่างอื่น รวมทั้งขนแกะ ขนสัตว์อื่นๆ หรือวัตถุทออื่น ๆ ที่จัดเตรียมเพื่อใช้ทำผมปลอมหรือของที่คล้ายกัน
67.04	ผมปลอม เคราปลอม ขนคิ้วปลอมและขนตาปลอม แผงผมและของที่คล้ายกัน ทำด้วยผมคน ขนสัตว์ หรือทำด้วยวัตถุทอ รวมทั้งของทำด้วยผมคนที่ไม่ได้ระนุหรือรวมไว้ในที่อื่น
68.01	หินปูถนน หินขอบถนนและหินปูพื้น ทำด้วยหินธรรมชาติ (ยกเว้นหินชนวน)
68.02	หินที่ใช้ทำอนุสาวรีย์หรือหินก่อสร้าง ที่จัดทำแล้ว (ยกเว้นหินชนวน) และของทำด้วยหินดังกล่าว นอกจากของตามประเภทที่ 68.01 รวมทั้งหินโมเสกและของที่คล้ายกันทำด้วยหินธรรมชาติ (รวมถึงหินชนวน) จะมีแผ่นรองรับหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเม็ด ชื้น และผงของหินธรรมชาติ
68.03	หินชนวนที่จัดทำแล้ว และของทำด้วยหินชนวนหรือทำด้วยหินชนวนอัด
68.04	หินโม้ หินบด งานเจียรไนและของที่คล้ายกัน ไม่มีโครง ใช้สำหรับบด ลับ ชัด แต่งให้ได้ขนาดหรือตัด หินลับหรือหินขัดที่ใช้ด้วยมือ และส่วนประกอบของของดังกล่าวทำด้วยหินธรรมชาติ วัตถุขัดถูธรรมชาติอัด หรือวัตถุขัดถูเทียมอัด หรือทำด้วยเซรามิก มีหรือไม่มี ส่วนประกอบ
68.05	ผงขัดถูหรือเม็ดขัดถู ธรรมชาติหรือเทียม ดิบบนแผ่นรองรับที่ทำด้วยวัตถุทอ กระดาษ กระดาษแข็งหรือวัตถุอื่น ๆ จะตัดให้เป็นรูปทรง เย็บหรือจัดทำอย่างอื่นหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
68.06	ใยจิ๋ว ใยหินและใยแร่ที่คล้ายกัน รวมทั้งเอกซ์โฟลีโอเตตต์เวอรั่มิวโลด์ เอกซ์เปเนตต์เคลย์ โฟมสแลกและวัตถุจำพวกแร่ชนิดเอกซ์เปเนตต์ที่คล้ายกัน ของผสมและของที่ทำด้วยวัตถุจำพวกแร่ซึ่งเป็นฉนวนกันความร้อน ฉนวนกันเสียงหรือเป็นตัวดูดคลื่นเสียง
68.07	ของที่ทำด้วยแอสฟัลต์หรือทำด้วยวัตถุที่คล้ายกัน (เช่น ปีโตรเลียมบิทูเมนหรือโคลทาร์พิตซ์)
68.08	แผง แผ่น กระเบื้อง ก้อนเหลี่ยมและของที่คล้ายกัน ที่ทำด้วยเส้นใยพืช ฟาง หรือทำด้วยซิปป์ ซีนไม้ สะเก็ดไม้ ไม้เลื้อย หรือเศษไม้อื่น ๆ เกาะหรือติดรวมกัน ด้วยซีเมนต์ พลาสติกหรือสารยึดจำพวกแร่อื่น ๆ
68.09	ของที่ทำด้วยพลาสติกหรือที่มีส่วนผสมของพลาสติกเป็นหลัก
68.10	ของที่ทำด้วยซีเมนต์ คอนกรีต หรือทำด้วยหินเทียม จะเสริมให้แข็งแรงหรือไม่ก็ตาม
68.11	ของที่ทำด้วยแอสเบสทอสซีเมนต์ เซลลูโลสไฟเบอร์ ซีเมนต์ หรือทำด้วยของที่คล้ายกัน
68.12	เส้นใยแอสเบสทอสที่จัดทำแล้ว ของผสมที่มีแอสเบสทอสเป็นหลักหรือมีแอสเบสทอสกับแมกนีเซียมคาร์บอเนตเป็นหลัก รวมทั้งของที่ทำด้วยของผสมดังกล่าวหรือทำด้วยแอสเบสทอส (เช่น ค้าย ผ้าทอ เสื้อผ้า เครื่องสวมศีรษะ รองเท้า ปะเก็น) จะเสริมให้แข็งแรงหรือไม่ก็ตาม
68.13	วัตถุเสียดทานและของที่ทำด้วยวัตถุดังกล่าว (เช่น แผ่นบาง ม้วน แถบ เซกเมนต์ จาน แหวนรอง แพ็ค) ยังไม่ได้ติดตั้งสำหรับใช้กับเบรก คลัช หรือของที่คล้ายกันที่มีแอสเบสทอส มีสารจำพวกแร่อื่น ๆ หรือมีเซลลูโลสเป็นหลัก จะมีสิ่งทอหรือวัตถุอื่นรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม
68.14	ไมกาที่จัดทำแล้ว และของที่ทำด้วยไมกา รวมถึงไมกาที่ เกาะหรือติดรวมกันหรือที่ทำขึ้นใหม่ จะมีสิ่งรองรับที่เป็นกระดาษ กระดาษแข็งหรือวัตถุอื่นหรือไม่ก็ตาม
68.15	ของที่ทำด้วยหินหรือสารจำพวกแร่อื่น ๆ (รวมถึงใยคาร์บอน ของที่ทำด้วยใยคาร์บอน และของที่ทำด้วยถ่านฟีด) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
69.01	อิฐ บล็อก กระเบื้อง และผลิตภัณฑ์เซรามิกอื่น ๆ ทำด้วยดินซากหอย (เช่น กิเซลกูร์ ทรอพโพลด์ หรือโคอะทอไมด์) หรือทำด้วยดินทรายที่คล้ายกัน)
69.02	อิฐ บล็อก กระเบื้อง ชนิดทนไฟ และผลิตภัณฑ์เซรามิกทนไฟที่คล้ายกัน สำหรับใช้ในการก่อสร้าง นอกจากของทำด้วยดินซากหอยหรือดินทรายที่คล้ายกัน
69.03	ผลิตภัณฑ์เซรามิกทนไฟอื่น ๆ (เช่น รีทอร์ต เบ้า เตาอบ หัวฉีด ปลั๊ก ฐานรอง เบ้าหลอม โลหะมีค่า หลอดหรือท่อ ปลอกและเส้น) นอกจากของทำด้วยดิน ซากหอยหรือดินทรายที่คล้ายกัน
69.04	อิฐก่อสร้าง บล็อกปูพื้น กระเบื้องที่ใช้รองหรือใช้เสริมที่เป็นเซรามิก และของที่คล้ายกัน
69.05	กระเบื้องมุงหลังคา ท่อยอดปล่องไฟ บัวยอดปล่องไฟ สิ่งปลูกปล่องไฟ สิ่งประดับทางสถาปัตยกรรมและผลิตภัณฑ์เซรามิกอื่น ๆ สำหรับใช้ในการก่อสร้าง
69.06	หลอดหรือท่อ ท่อน้ำ ราง และอุปกรณ์ติดตั้งสำหรับหลอดหรือท่อ หรือที่เป็นเซรามิก
69.07	กระเบื้องปูพื้นและทางเดิน กระเบื้องปูพื้นเตาหรือติดผนัง ที่เป็นเซรามิกไม่ได้เคลือบ รวมทั้งหิน โมเสกและของที่คล้ายกัน ที่เป็นเซรามิกไม่ได้เคลือบ จะมีสิ่งรองรับหรือไม่ก็ตาม
69.08	กระเบื้องปูพื้นและทางเดิน กระเบื้องปูพื้นเตาหรือติดผนัง ที่เป็นเซรามิกเคลือบแล้ว รวมทั้งหิน โมเสกและของที่คล้ายกันที่เป็นเซรามิกเคลือบแล้ว จะมีสิ่งรองรับหรือไม่ก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
69.09	ผลิตภัณฑ์เซรามิกสำหรับใช้ตามห้องปฏิบัติการ ใช้ในทางเคมีหรือใช้ในทางเทคนิคอื่นๆ อ่างและภาชนะรองรับที่คล้ายกัน ที่เป็นเซรามิกชนิดที่ใช้ในทางเกษตรกรรม รวมทั้งหม้อ กระทงและของที่คล้ายกัน ที่เป็นเซรามิกชนิดที่ใช้สำหรับล้างหรือบรรจุของ
69.10	อ่างล้างชาม อ่างล้างหน้า ฐานตั้งอ่างล้างหน้า อ่างอาบน้ำ บิเด โถส้วม โถชักโครก โถปัสสาวะ และเครื่องสุขภัณฑ์ติดตั้งถาวรที่คล้ายกัน ที่เป็นเซรามิก
69.11	เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร เครื่องครัว ของใช้ในบ้านเรือนอื่นๆ และของใช้ในห้องน้ำ ชนิดพอร์ซเลนหรือชนิดเนื้อละเอียด (ไชน่า)
69.12	เครื่องใช้บนโต๊ะอาหาร เครื่องครัว ของใช้ในบ้านเรือนอื่นๆ และของใช้ในห้องน้ำ ที่เป็นเซรามิก นอกจากชนิด พอร์ซเลนหรือชนิดเนื้อละเอียด (ไชน่า)
69.13	รูปปั้นขนาดเล็กและของประดับอื่นๆ ที่เป็นเซรามิก
69.14	ผลิตภัณฑ์เซรามิกอื่นๆ
70.01	culoset เศษแก้วอื่นๆ และของที่ใช้ไม่ได้อื่นๆ ทำด้วยแก้ว รวมทั้งแก้วที่เป็นก้อน
70.02	แก้วทำเป็นลูกกลม (นอกจากลูกกลมขนาดเล็กตามประเภทที่ 70.18) เป็นเส้น เป็นหลอดหรือท่อ ที่ไม่ได้ตกแต่ง
70.03	แก้วที่ได้จากการหล่อหรือการรีด เป็นแผ่นหรือเป็นโพรไฟล์ จะมีชั้นผิวสำหรับดูดกลืนแสง สะท้อนแสงหรือไม่ สะท้อนแสงหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ตกแต่งอย่างอื่น
70.04	แก้วที่ได้จากการดึงหรือเป่า เป็นแผ่น จะมีชั้นผิวสำหรับดูดกลืนแสง สะท้อนแสงหรือไม่ สะท้อนแสงหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ตกแต่งอย่างอื่น
70.05	โพลติกลาสและแก้วที่ขัดผิวหรือขัดมัน เป็นแผ่น จะมีชั้นผิวสำหรับดูดกลืนแสง สะท้อนแสงหรือไม่ สะท้อนแสงหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ตกแต่งอย่างอื่น
70.06	แก้วตามประเภทที่ 70.03 70.04 หรือ 70.05 ที่ทำให้โค้ง แต่งขอบ สลัก เจาะรู เคลือบเอนาเมล หรือตกแต่งอย่างอื่น แต่ต้องไม่มีกรอบหรือติดกับวัตถุอื่นๆ
70.07	กระจกนิรภัยชนิดแตกแล้วไม่มีคม (เทมเปอร์) หรือชนิดแตกแล้วไม่กระจาย (ลามิเนต)
70.08	ฉนวนแบบมัลติเพล็กซ์ที่ทำด้วยแก้ว
70.09	กระจกเงา จะมีกรอบหรือไม่ก็ตามรวมถึงกระจกมองหลัง
70.10	คาร์บอย ขวด ขวดคอคอด กระทง หม้อ ขวดยา แอมพูลและภาชนะอื่นๆ ทำด้วยแก้วชนิดที่ใช้ล้างหรือบรรจุของ รวมทั้งขวดโหลแก้ว ที่ใช้ถนอมอาหาร จุก ฝาและที่ปิดอื่นๆ ทำด้วยแก้ว
70.11	กระเปาะแก้ว (รวมถึงที่เป็นรูปกลมและเป็นหลอด) ที่มีปลายเปิด และส่วนประกอบของกระเปาะดังกล่าวที่ทำด้วยแก้ว ไม่มีอุปกรณ์ติดตั้ง (ติดตั้ง) สำหรับใช้ทำหลอดไฟฟ้า หลอดแคโทดเรย์ หรือหลอดที่คล้ายกัน
70.12	แก้วใสสำหรับกระดิกสุญญากาศหรือสำหรับภาชนะสุญญากาศอื่น ๆ
70.13	เครื่องแก้วชนิดที่ใช้บนโต๊ะอาหาร ในครัว ในห้องน้ำ ในสำนักงาน ใช้ตกแต่งภายในหรือเพื่อวัตถุประสงค์ที่คล้ายกัน (นอกจากของตามประเภทที่ 70.10 หรือ 70.18)
70.14	เครื่องแก้วที่ใช้ให้สัญญาณและวัตถุเชิงทัศนศาสตร์ทำด้วยแก้ว (นอกจากของตามประเภทที่ 70.15) ที่ไม่ได้ตกแต่งเพื่อใช้งานทางทัศนศาสตร์

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
70.15	กระจกนาฬิกาชนิดล็อกหรือชนิดควอตซ์ และกระจกที่คล้ายกัน กระจกแว่นตาชนิดธรรมดาหรือชนิดปรับสายตาที่โค้ง งอ กลวงหรือที่คล้ายกัน ไม่ได้ตกแต่งเพื่อใช้งานทางทัศนศาสตร์ รวมทั้งแก้วทรงกลมกลวงและเซกเมนต์ของแก้วทรงกลมกลวง สำหรับใช้ในการผลิตกระจกดังกล่าว
70.16	บล็อกปูพื้น แผ่นหนา อิฐ แผ่นสี่เหลี่ยมจัตุรัส กระเบื้องและของอื่นๆ ทำด้วยแก้วอัดหรือแก้วหล่อ จะเสริมด้วยลวดหรือไม่ก็ตาม ชนิดที่ใช้กับอาคารหรือเพื่อการก่อสร้าง ลูกบาศก์แก้ว และแก้วทำเป็นของขนาดเล็กอื่นๆ จะมีสิ่งรองรับหรือไม่ก็ตาม สำหรับใช้เป็นโมเสก
70.17	เครื่องแก้วที่ใช้ตามห้องปฏิบัติการ ในทางอนามัยหรือในทางเภสัชกรรม จะทำเครื่องหมายแบ่งส่วนหรือแบ่งขนาดหรือไม่ก็ตาม
70.18	ลูกบิด ไข่มุกเทียม รัตนชาติเทียมหรือกึ่งรัตนชาติเทียมและแก้ว ทำเป็นของขนาดเล็กที่คล้ายกัน และของทำด้วยของดังกล่าวนอกจากเครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่เป็นของเทียม ลูกตาแก้วนอกจากที่เป็นอวัยวะเทียม รูปปั้นขนาดเล็กและเครื่องประดับอื่นๆ ทำด้วยแก้ว
70.19	ใยแก้ว (รวมถึงปุยแก้ว) และของทำด้วยใยแก้ว (เช่น ด้าย ผ้าทอ)
70.20	ของอื่น ๆ ทำด้วยแก้ว
71.01	ไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยง จะตกแต่งหรือคัดแล้วหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ร้อยเข้าด้วยกันหรือประกอบกับตัวเรือน รวมทั้งไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยง ซึ่งร้อยเข้าด้วยกันชั่วคราวเพื่อสะดวกแก่การขนส่ง
71.02	เพชร จะตกแต่งหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ประกอบกับตัวเรือน
71.03	รัตนชาติ (นอกจากเพชร) และกึ่งรัตนชาติ จะตกแต่ง หรือคัดแล้วหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ร้อยเข้าด้วยกันหรือประกอบกับตัวเรือน รวมทั้งรัตนชาติ (นอกจากเพชร) และกึ่งรัตนชาติที่ไม่ได้คัด ซึ่งร้อยเข้าด้วยกันชั่วคราวเพื่อสะดวกแก่การขนส่ง
71.04	รัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติที่ได้จากการสังเคราะห์หรือทำขึ้นใหม่ จะตกแต่งหรือคัดแล้วหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่ได้ร้อยเข้าด้วยกันหรือประกอบกับตัวเรือน รวมทั้งรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติที่ได้จากการสังเคราะห์หรือทำขึ้นใหม่ที่ไม่ได้คัด ซึ่งร้อยเข้าด้วยกันชั่วคราวเพื่อสะดวก
71.05	ฝุ่นและผงของรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติที่ได้จากธรรมชาติ หรือจากการสังเคราะห์
71.06	เงิน (รวมถึงเงินชุบด้วยทองคำหรือแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอด) หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผง
71.07	โลหะสามัญที่หุ้มติดด้วยเงิน ที่ไม่ได้จัดทำมากไปกว่าขั้นกึ่งสำเร็จรูป
71.08	ทองคำ (รวมถึงทองคำชุบด้วยแพลทินัม) ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูปหรือเป็นผง
71.09	โลหะสามัญหรือเงิน ที่หุ้มติดด้วยทองคำ ไม่ได้จัดทำมากไปกว่าขั้นกึ่งสำเร็จรูป
71.10	แพลทินัม ยังไม่ได้ขึ้นรูป หรืออยู่ในลักษณะกึ่งสำเร็จรูป หรือเป็นผง
71.11	โลหะสามัญ เงินหรือทองคำ ที่หุ้มติดด้วยแพลทินัม ที่ไม่ได้จัดทำมากไปกว่าขั้นกึ่งสำเร็จรูป
71.12	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ทำด้วยโลหะมีค่าหรือโลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า รวมทั้งเศษและของที่ใช้ไม่ได้อื่นๆ ที่มีโลหะมีค่าหรือสารประกอบโลหะมีค่าชนิดที่ส่วนใหญ่ใช้สำหรับสกัดโลหะมีค่า
71.13	เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณและส่วนประกอบของดังกล่าว ทำด้วยโลหะมีค่า หรือทำด้วยโลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
71.14	เครื่องทองหรือเครื่องเงินและส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยโลหะมีค่าหรือทำด้วยโลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า
71.15	ของอื่น ๆ ทำด้วยโลหะมีค่าหรือทำด้วยโลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า
71.16	ของทำด้วยไข่มุกธรรมชาติหรือไข่มุกเลี้ยง ทำด้วยรัตนชาติหรือกึ่งรัตนชาติ (ธรรมชาติ สังเคราะห์หรือทำขึ้นใหม่)
71.17	เครื่องเพชรพลอยและรูปพรรณที่เป็นของเทียม
71.18	เหรียญกษาปณ์
72.01	เหล็กถลุงและเหล็กสปีเกล เป็นแท่งถลุง ก้อนเหลี่ยม หรือลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ
72.02	สารเจือเหล็ก (เฟอร์โรอัลลอย)
72.03	ผลิตภัณฑ์จำพวกเหล็กที่ได้จากสินแร่เหล็กโดยวิธีไดรีกซ์ชัน และผลิตภัณฑ์จำพวกเหล็กอื่น ๆ ที่มีเนื้อพรุน เป็นก้อน เป็นเพลเลตหรือลักษณะที่คล้ายกัน รวมทั้งเหล็กที่มีความบริสุทธิ์อย่างน้อยร้อยละ 99.94 โดยน้ำหนัก เป็นก้อน เป็นเพลเลตหรือลักษณะที่คล้ายกัน
72.04	เศษและของที่ใช้ไม่ได้จำพวกเหล็ก รวมทั้งอินกอตที่หลอมจากของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นเหล็กหรือเหล็กกล้า
72.05	เม็ดและผง ของเหล็กถลุง ของเหล็กสปีเกล ของเหล็ก หรือเหล็กกล้า
72.06	เหล็ก และเหล็กกล้าไม่เจือ เป็นอินกอตหรือมีลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ (ไม่รวมถึงเหล็กตามประเภทที่ 72.03)
72.07	ผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูป ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ
72.08	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดร้อน ไม่หุ้มติด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ
72.09	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป ได้จากการรีดเย็น (โคลด์รีดิวส์) ไม่หุ้มติด ไม่ชุบหรือไม่เคลือบ
72.10	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป หุ้มติด ชุบหรือเคลือบ
72.11	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร ไม่หุ้มติด ไม่ชุบ หรือไม่เคลือบ
72.12	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร หุ้มติด ชุบหรือเคลือบ
72.13	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ
72.14	ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ ที่ไม่ได้ทำมากไปกว่ารีดร้อน ดึงร้อนหรืออัดรีดร้อน แต่รวมถึงของดังกล่าวที่บิดตัวหลังจากการรีด
72.15	ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ
72.16	มุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่าง ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ
72.17	ลวดทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่เจือ
72.18	เหล็กกล้าไม่เป็นสนิม ที่เป็นอินกอตหรือมีลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ รวมทั้งผลิตภัณฑ์กึ่งสำเร็จรูปทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม
72.19	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป
72.20	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
72.21	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม
72.22	ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม รวมทั้งมุม รูปทรง และหน้าตัดรูปต่าง ๆ ทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม
72.23	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าไม่เป็นสนิม
72.24	เหล็กกล้าเจืออื่น ๆ ที่เป็นอินกอตหรือมีลักษณะขั้นปฐมอื่น ๆ ผลิตภัณฑ์ที่สำเร็จรูปทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ
72.25	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ มีความกว้างตั้งแต่ 600 มิลลิเมตรขึ้นไป
72.26	ผลิตภัณฑ์แผ่นรีดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ มีความกว้างน้อยกว่า 600 มิลลิเมตร
72.27	ท่อนและเส้นที่ได้จากการรีดร้อน ขดเป็นม้วนอย่างไม่เป็นระเบียบ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ
72.28	ท่อนและเส้นอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ มุม รูปทรงและหน้าตัดรูปต่าง ๆ ทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ ท่อนกลวงและเส้นกลวงที่ใช้ในการเจาะทำด้วยเหล็กกล้าเจือหรือเหล็กกล้าไม่เจือ
72.29	ลวดทำด้วยเหล็กกล้าเจืออื่น ๆ
73.01	ซिटไฟลิงทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า จะเจาะรู ตอกรู หรือทำโดยการประกอบส่วนต่างๆ เข้าด้วยกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเหล็กหรือเหล็กกล้าที่เชื่อมให้เป็นมุม เป็นรูปทรงและเป็นหน้าตัดรูปต่างๆ
73.02	วัตถุก่อสร้างรางรถไฟหรือรางรรางทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าดังต่อไปนี้ ราง รางบังคับและรางที่ติดเพ็องหัว ลีน ประแจเหล็ก หัวตะเข้ คันยึดเครื่องประแจและเครื่องสับรางอื่น ๆ หมอน เหล็กประกบราง แท่นจับราง ลิมยึดแท่นจับราง แผ่นรองราง เหล็กจับฐานราง แผ่นฐาน
73.03	หลอดหรือท่อ และ โพรไฟล์กลวง ทำด้วยเหล็กหล่อ
73.04	หลอดหรือท่อ และ โพรไฟล์กลวง ไร้ตะเข้บ ทำด้วยเหล็ก (นอกจากเหล็กหล่อ) หรือเหล็กกล้า
73.05	หลอดหรือท่ออื่นๆ (เช่น ชนิดเชื่อมตะเข้บ ย้ำหมุดหรือติดตะเข้บในลักษณะที่คล้ายกัน) ที่มีภาคตัดขวางเป็นวงกลม เส้นผ่าศูนย์กลางรอบนอกเกิน 406.4 มิลลิเมตร ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.06	หลอดหรือท่อ และ โพรไฟล์กลวงอื่นๆ (เช่น ชนิดตะเข้บเปิด หรือเชื่อมตะเข้บ ย้ำหมุดหรือติดตะเข้บในลักษณะที่คล้ายกัน) ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.07	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ (เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอดภัย) ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.08	สิ่งก่อสร้าง (ไม่รวมถึงอาคารสำเร็จรูปตามประเภทที่ 94.06) และส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง (เช่น สะพานและส่วนของสะพาน ประตูน้ำ หอคอย เสาที่มีโครงประสานกัน หลังคา โครงหลังคา ประตูหน้าต่างกรอบของประตูหน้าต่าง และธรณีประตู บานเลื่อน ลูกกรง เสาแบบพิลลาร์และคอลัมน์
73.09	เรเซอร์วัวร์ แท็งก์ แวก์และภาชนะที่คล้ายกันสำหรับใช้บรรจุวัตถุใดก็ตาม (นอกจากก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว) ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าที่มีความจุเกิน 300 ลิตร จะบุด้านในหรือหุ้มฉนวนความร้อนหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่มีเครื่องอุปกรณ์กลหรือเครื่องอุปกรณ์ความร้อนประกอบติดอยู่
73.10	แท็งก์ คาสก์ ครัม กระจบ้อง หีบและภาชนะที่คล้ายกันสำหรับใช้บรรจุวัตถุใดก็ตาม (นอกจากก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว) ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าที่มีความจุไม่เกิน 300 ลิตร จะบุด้านในหรือหุ้มฉนวนความร้อนหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่มีเครื่องอุปกรณ์กล
73.11	ภาชนะสำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.12	ลวดเกลียว โรบ เคมบิล แถบถัก สลิง และของที่คล้ายกัน ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าไม่หุ้มฉนวนไฟฟ้า

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
73.13	ลวดหนามทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า แถบหรือลวดเดี่ยวที่บิดเป็นเกลียวมีหรือไม่มีหนามและลวดคู่ที่เกลียวหลวมๆ ชนิดที่ใช้ทำรั้ว ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.14	ของที่มีลักษณะแบบผ้า (รวมถึงแถบที่เป็นวง) ตะแกรง ตาข่ายและรั้ว ทำด้วยลวดเหล็กหรือลวดเหล็กกล้า เอกซ์แพน เต็ดเมทัลทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.15	โซ่และส่วนประกอบของโซ่ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.16	สมอ สมอเกา และส่วนประกอบของของดังกล่าวทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.17	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูชนิดคอร์รูเกต ตะปูสองขา (นอกจากของตามประเภทที่ 83.05) และของที่คล้ายกัน ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า จะมีหัวทำด้วยวัสดุอื่นหรือไม่ก็ตาม แต่ไม่รวมถึงของ ดังกล่าวที่มีหัวทำด้วยทองแดง
73.18	ตะปูควาง สลักเกลียว เป็นเกลียว ตะปูเกลียวหัวเหลี่ยม ตะปูเกลียว หัวตะขอ หมุดย้ำ สลัก สลักผ่า แหวนรอง (รวมถึงแหวนสปริง) และของที่คล้ายกัน ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.19	เข็มเย็บ เข็มถักนิต เข็มบอดคิน เข็มถักโครเชต์ เข็มเจาะรูเพื่อการปัก และของที่คล้ายกัน สำหรับใช้งานด้วยมือ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า รวมทั้งเข็มช้อนปลายและเข็มอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
73.20	สปริงและแผ่นที่ใช้เป็นสปริง ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.21	เตา เตาชุด เตาข้าง เตาที่มีภาชนะหุงต้มในตัว (รวมถึงเตาที่มีบอยเลอร์สำหรับการทำความร้อนจากส่วนกลาง) เตาบาร์บีคิว เตาบราเซียร์ หัวเตาแก๊ส แผ่นใช้สำหรับอุ่นอาหาร และเครื่องใช้ที่คล้ายกันสำหรับใช้ในครอบครัว ไม่ใช่ไฟฟ้า และส่วนประกอบของของดังกล่าว
73.22	เครื่องกระจายความร้อนสำหรับการทำความร้อนจากส่วนกลาง ไม่ได้ทำความร้อนด้วยไฟฟ้า และส่วนประกอบของเครื่องดังกล่าว ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า เครื่องทำอากาศร้อนและเครื่องจ่ายอากาศร้อน (รวมถึงเครื่องที่จ่ายได้ทั้งอากาศธรรมชาติหรืออากาศที่ปรับสภาพแล้ว)
73.23	ของใช้บนโต๊ะอาหาร ของใช้ในครัวหรือของใช้ตามบ้านเรือนอื่น ๆ และส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า ฝอยเหล็กหรือฝอยเหล็กกล้า รวมทั้งของที่ใช้ขัดหม้อ แผ่น ถูมือและของที่คล้ายกัน สำหรับขัดหรือขัดถู ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.24	เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของของดังกล่าวทำด้วยเหล็ก หรือเหล็กกล้า
73.25	ของอื่น ๆ ที่ได้จากการหล่อ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
73.26	ของอื่น ๆ ทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้า
74.01	คอปเปอร์เมตต์ รวมทั้งซีเมนต์คอปเปอร์ (พริซิพิเตเต็ดคอปเปอร์)
74.02	ทองแดงไม่บริสุทธิ์ รวมทั้งแอโนดทองแดงสำหรับการทำให้บริสุทธิ์โดยวิธีทางไฟฟ้า
74.03	ทองแดงบริสุทธิ์ และทองแดงเจือที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)
74.04	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ที่เป็นทองแดง
74.05	มาสเตอร์แอลลอยของทองแดง
74.06	ผงทองแดงและเกล็ดทองแดง
74.07	ท่อน เส้น และ โพรไฟล์ ทำด้วยทองแดง

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
74.08	ลวดทองแดง
74.09	แผ่น แผ่นบางและแถบ ทำด้วยทองแดง มีความหนาเกิน 0.15 มิลลิเมตร
74.10	พอยล์ทองแดง (จะพิมพ์ หรือรองรับด้านหลังด้วย กระดาษ กระดาษแข็ง พลาสติกหรือวัสดุรองรับที่คล้ายกันหรือไม่ก็ตาม) มีความหนา (ไม่รวมถึงวัสดุรองรับ) ไม่เกิน 0.15 มิลลิเมตร
74.11	หลอดหรือท่อทำด้วยทองแดง
74.12	อุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ (เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอกเลื่อน)ทำด้วยทองแดง
74.13	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง ไม่มีฉนวนไฟฟ้า
74.14	ของที่มีลักษณะแบบผ้า (รวมถึงแถบที่เป็นวง) ตะแกรง และตาข่าย ทำด้วยลวดทองแดง รวมทั้งเอกซ์แพนเดเบิลที่ทำด้วยทองแดง
74.15	ตะปู ตะปูสั้นหัวใหญ่ หมุดกด ตะปูสองขา (นอกจากของตามประเภทที่ 83.05) และของที่คล้ายกัน ทำด้วยทองแดง หรือทำด้วยเหล็กหรือเหล็กกล้าที่มีหัวเป็นทองแดง รวมทั้งตะปูควง สลักเกลียว เป็นเกลียวตะปูเกลียวหัวตะขอ หมุดย้ำ สลัก สลักผ่า แหวนรอง (รวมถึงแหวนสปริง) และของที่คล้ายกันทำด้วยทองแดง
74.16	สปริงทองแดง
74.17	ชุดอุปกรณ์หุงต้มหรือทำความร้อนชนิดที่ใช้ตามครอบครัว ไม่ใช่ไฟฟ้า และส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยทองแดง
74.18	ของใช้บนโต๊ะอาหาร ของใช้ในครัวหรือของใช้ตามบ้านเรือนอื่น ๆ และส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยทองแดง ของที่ใช้ขัดหม้อ แผ่น ถูมือและของที่คล้ายกันสำหรับขัดหรือขัดถู ทำด้วยทองแดง เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของเครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง ของที่คล้ายกันสำหรับขัดหรือขัดถูทำด้วยทองแดง เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของเครื่องสุขภัณฑ์ ทำด้วยทองแดง
74.19	ของอื่น ๆ ทำด้วยทองแดง
75.01	นิกเกิลแมตต์ นิกเกิลออกไซด์ซินเตอร์ และผลิตภัณฑ์ขั้นกลางอื่น ๆ ของโลหะกรรมทางนิกเกิล
75.02	นิกเกิลที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)
75.03	เศษและของที่ไม่ได้ที่เป็นนิกเกิล
75.04	ผงนิกเกิลและเกล็ดนิกเกิล
75.05	ท่อน เส้น โพรไฟล์และลวด ทำด้วยนิกเกิล
75.06	แผ่น แผ่นบาง แถบและพอยล์ ทำด้วยนิกเกิล
75.07	หลอดหรือท่อ และอุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ (เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอก) ทำด้วยนิกเกิล
75.08	ของอื่น ๆ ทำด้วยนิกเกิล
76.01	อะลูมิเนียมที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)
76.02	เศษและของที่ไม่ได้ที่เป็นอะลูมิเนียม
76.03	ผงอะลูมิเนียม และเกล็ดอะลูมิเนียม
76.04	ท่อน เส้นและ โพรไฟล์ ทำด้วยอะลูมิเนียม
76.05	ลวดอะลูมิเนียม
76.06	แผ่น แผ่นบางและแถบ ทำด้วยอะลูมิเนียม มีความหนาเกิน 0.2 มิลลิเมตร

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
76.07	พ้อยล์อะลูมิเนียม (จะพิมพ์หรือรองรับด้านหลังด้วยกระดาษ กระดาษ-แข็ง พลาสติก หรือวัสดุรองรับที่คล้ายกัน หรือไม่ก็ตาม) มีความหนา (ไม่รวมถึงวัสดุรองรับ) ไม่เกิน 0.2 มิลลิเมตร
76.08	หลอดหรือท่อ ทำด้วยอะลูมิเนียม
76.09	อุปกรณ์ติดตั้งทำด้วยอะลูมิเนียม ของหลอดหรือท่อ(เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอกเลื่อน)
76.10	สิ่งก่อสร้าง (ไม่รวมถึงอาคารสำเร็จรูปตามประเภทที่ 94.06) และส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง (เช่น สะพานและส่วนของสะพาน หอคอย เสาที่มีโครงประสานกัน หลังคา โครงหลังคา ประตูหน้าต่าง กรอบของปีที่คล้ายกัน ที่จัดทำไว้เพื่อใช้ทำเป็นสิ่งก่อสร้าง ทำด้วยอะลูมิเนียม
76.11	เรเซอร์วีร์ แท็งก์ แวก์ และภาชนะที่คล้ายกัน สำหรับใช้บรรจุวัตถุใดก็ตาม (นอกจากก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว) ทำด้วยอะลูมิเนียม ที่มีความจุเกิน 300 ลิตร จะบุด้านในหรือหุ้มฉนวนความร้อนหรือไม่ก็ตาม แต่ต้องไม่มีเครื่องอุปกรณ์กลหรือเครื่องอุปกรณ์ความร้อนประกอบติดอยู่ด้วย
76.12	คาสก์ คริม กระจบ้อง หีบ และภาชนะที่คล้ายกัน (รวมถึงภาชนะ-รูปทรงกระบอกแบบแข็งหรือแบบบีบพับได้) สำหรับบรรจุวัตถุใดก็ตาม (นอกจากก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว) ทำด้วยอะลูมิเนียม ที่มีความจุไม่เกิน 300 ลิตร จะบุด้านในหรือหุ้มฉนวนความร้อนหรือไม่ก็ตาม
76.13	ภาชนะอะลูมิเนียม สำหรับบรรจุก๊าซอัดหรือก๊าซเหลว
76.14	ลวดเกลียว เคเบิล แถบถัก และของที่คล้ายกัน ทำด้วยอะลูมิเนียม ไม่มีฉนวนไฟฟ้า
76.15	ของใช้บนโต๊ะอาหาร ของใช้ในครัวหรือของใช้ตามบ้านเรือนอื่นๆ และส่วนประกอบของของดังกล่าว ทำด้วยอะลูมิเนียม ของที่ใช้ขัดหม้อ แผ่น ถูมือและของที่คล้ายกันสำหรับขัด หรือขัดถู ทำด้วยอะลูมิเนียม เครื่องสุขภัณฑ์และส่วนประกอบของเครื่องสุขภัณฑ์ทำด้วยอะลูมิเนียม
76.16	ของอื่น ๆ ทำด้วยอะลูมิเนียม
77.00	ไม่พบ
78.01	ตะกั่วที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)
78.02	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นตะกั่ว
78.03	ท่อน เส้น โพรไฟล์และลวด ทำด้วยตะกั่ว
78.04	แผ่น แผ่นบาง แถบและฟอยล์ ทำด้วยตะกั่ว รวมทั้งผงดตะกั่วและเกล็ดตะกั่ว
78.05	หลอดหรือท่อ และอุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ (เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอกเลื่อน) ทำด้วยตะกั่ว
78.06	ของอื่น ๆ ทำด้วยตะกั่ว
79.01	สังกะสีที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)
79.02	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นสังกะสี
79.03	ฝุ่นสังกะสี ผงสังกะสี และเกล็ดสังกะสี
79.04	ท่อน เส้น โพรไฟล์ และลวด ทำด้วยสังกะสี
79.05	แผ่น แผ่นบาง แถบและฟอยล์ ทำด้วยสังกะสี
79.06	หลอดหรือท่อ และอุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ (เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอกเลื่อน) ทำด้วยสังกะสี
79.07	ของอื่น ๆ ทำด้วยสังกะสี
80.01	ดีบุกที่ยังไม่ได้ขึ้นรูป (อันรอต)

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
80.02	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ที่เป็นดีบุก
80.03	ท่อน เส้น โพรไฟล์และลวด ทำด้วยดีบุก
80.04	แผ่น แผ่นบางและแถบ ทำด้วยดีบุก มีความหนาเกิน 0.2 มิลลิเมตร
80.05	ฟอยล์ดีบุก (จะพิมพ์หรือรองรับด้านหลังด้วยกระดาษ กระดาษแข็ง พลาสติก หรือวัสดุรองรับที่คล้ายกันหรือไม่ก็ตาม) มีความหนา (ไม่รวมถึงวัสดุรองรับ) ไม่เกิน 0.2 มิลลิเมตร รวมทั้งผงดีบุกและเกล็ดดีบุก
80.06	หลอดหรือท่อ และอุปกรณ์ติดตั้งของหลอดหรือท่อ (เช่น ข้อต่อ ข้องอ ปลอกเลื่อน) ทำด้วยดีบุก
80.07	ของอื่น ๆ ทำด้วยดีบุก
81.01	ทั้งสแตน (วุลแฟรม) และของทำด้วยทั้งสแตน รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.02	โมลิบดีนัมและของทำด้วยโมลิบดีนัม รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.03	แทนทาลัมและของทำด้วยแทนทาลัม รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.04	แมกนีเซียมและของทำด้วยแมกนีเซียม รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.05	โคบอลต์แมตต์และผลิตภัณฑ์ชั้นกลางอื่น ๆ ของโลหะกรรมทางโคบอลต์ โคบอลต์และของทำด้วยโคบอลต์รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.06	บิสมีทและของทำด้วยบิสมีท รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.07	แคดเมียมและของทำด้วยแคดเมียม รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.08	ไทเทเนียมและของทำด้วยไทเทเนียม รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.09	เซอร์โคเนียมและของทำด้วยเซอร์โคเนียม รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.10	พลวงและของทำด้วยพลวง รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.11	แมงกานีสและของทำด้วยแมงกานีส รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.12	เบริลเลียม โครเมียม เจอร์เมเนียม วาเนเดียม แกลเลียม แฮฟเนียม อินเดียม ไนโอเบียม (โคลัมเบียม) รีนีเยียม และเทลลูเรียม และของทำด้วยโลหะดังกล่าว รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
81.13	เซอร์เมตและของทำด้วยเซอร์เมต รวมถึงเศษและของที่ใช้ไม่ได้
82.01	เครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ ดังต่อไปนี้ คือ เสียม พลั่ว แมตทอก อีเด้อ จอบ สามง่ามและคราด ขวาน มีดขอ และเครื่องมือสำหรับตัดที่คล้ายกัน รวมทั้งกรรไกรตัดลิดและกรรไกรตัดเล็มทุกชนิด เคียวด้ามยาว เคียว-เกี่ยวข้าว มีดตัดหญ้า กรรไกรแต่งพุ่มไม้ ลืมผ่าไม้ และเครื่องมืออื่นๆ ชนิดที่ใช้ในการเกษตร การทำสวนหรือการป่าไม้
82.02	เลื่อยมือ ใบเลื่อยทุกชนิด (รวมถึงใบเลื่อยที่ใช้สำหรับเฉือน ทำร่อง หรือใบเลื่อยที่ไม่มีฟัน)
82.03	ตะไบ บุ้ง คีม (รวมถึงคีมตัด) คีมปากนกแก้ว ปากคิบ กรรไกรตัด โลหะ เครื่องมือตัดท่อ เครื่องมือตัดสติก เครื่องมือคอกกู และเครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือที่คล้ายกัน
82.04	ประแจปากตายเป็นประแจเลื่อนที่ใช้งานด้วยมือ (รวมถึงประแจตอร์ก แต่ไม่รวมถึงค้ำจับดอกกัทเกิลยวไน) รวมทั้งประแจบ็อกซ์ชนิดถอดสับเปลี่ยนได้ มีหรือไม่มีค้ำจับ
82.05	เครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ (รวมถึงเครื่องมือตัดกากเพชรใช้สำหรับตัดกระจก) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น ตะเกียงฟู่ ปากกาจับ ที่จับยึด และของที่คล้ายกัน(นอกจากอุปกรณ์ประกอบและส่วนประกอบของ เครื่องมือกล) ทั้ง เตมเผาโลหะชนิดหัวได้ งานเจียรระไนที่ประกอบด้วย โครงที่ใช้งานด้วยมือหรือเท้า
82.06	เครื่องมือตามประเภทที่ 82.02 ถึง 82.05 ตั้งแต่สองประเภทพิกัดขึ้นไป ที่จัดทำขึ้นเป็นชุดเพื่อการขายปลีก

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
82.07	เครื่องมือชนิดถอดสับเปลี่ยนได้ สำหรับเครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ ซึ่งจะขับเคลื่อนด้วยกำลังอย่างอื่นหรือไม่ก็ตาม หรือ สำหรับเครื่องมือกล (เช่น สำหรับอัด ดอกพืชมัด ดอกกรู ทำเกลียวใน ทำเกลียวนอก เจาะ คว้าน ตกแต่ง ขุดผิว กลึงหรือ ไชตะปูล่าง) รวมถึงแม่พิมพ์ (ตาย) สำหรับดิ่ง
82.08	มีดและใบมีด สำหรับใช้กับเครื่องจักรหรือเครื่องใช้กล
82.09	แผ่น แท่ง ปลาย และของที่คล้ายกัน ทำด้วยเซอร์เมต ที่ใช้กับเครื่องมือแต่ยังไม่ได้ประกอบติดกับเครื่องมือ
82.10	เครื่องใช้กลที่ใช้แรงคน มีน้ำหนัก 10 กิโลกรัมหรือน้อยกว่า ใช้ในการเตรียมหรือทำอาหารหรือเครื่องคัม
82.11	มีดที่มีใบมีด มีลักษณะเป็นฟันหรือไม่ก็ตาม (รวมถึงมีดที่ใช้ตัดแต่งต้นไม้) และใบมีดสำหรับมีดดังกล่าว นอกจากมีดตามประเภทที่ 82.08
82.12	มีดโกนและใบมีดโกน (รวมถึงแถบใบมีดโกนที่เพียงแต่ขึ้นรูป)
82.13	กรรไกร กรรไกรสำหรับช่างตัดเสื้อ และกรรไกรที่คล้ายกัน รวมทั้งใบกรรไกร
82.14	ของมีคมอื่น ๆ (เช่น ปัดตาเลียน มีดสำหรับคนขายเนื้อหรือสำหรับใช้ในครัวเพื่อใช้ผ่า สับ หรือสับให้ละเอียด มีดตัดกระดาษ) รวมทั้งชุดเครื่องตกแต่งและเครื่องมือใช้สำหรับตกแต่งเล็บมือและเล็บเท้า (รวมถึงตะไบแต่งเล็บ)
82.15	ช้อน ส้อม ทัพพี ทัพพีโปร่ง มีดเสิร์ฟเล็ก มีดปลา มีดเนย คีมคิบน้ำตาล และเครื่องครัวหรือเครื่องใช้บนโต๊ะอาหารที่คล้ายกัน
83.01	กุญแจสายยูและกุญแจอื่น ๆ (ชนิดที่ใช้ลูกกุญแจ ใช้รหัสหรือใช้ไฟฟ้า) ทำด้วยโลหะสามัญ แคลสป์และโครงพร้อมแคลสป์ซึ่งมีกุญแจอยู่ด้วย ทำด้วยโลหะสามัญ ลูกกุญแจสำหรับของข้างต้นทำด้วยโลหะสามัญ
83.02	อุปกรณ์สำหรับยึด อุปกรณ์ติดตั้ง (ฟิตติ้ง) และของที่คล้ายกัน ทำด้วยโลหะสามัญ เหมาะสำหรับใช้กับเฟอร์นิเจอร์ ประตู บันได หน้าต่าง มู่ลี่ ตัวถังรถ เครื่องอาน หีบเดินทางขนาดใหญ่ หีบเก็บของ กล่องเก็บของมีค่า หรือใช้กับของที่คล้ายกัน ที่วางหรือแขวนหมวก เ้าแขน
83.03	ตู้นิรภัย กำปั้น ประตูห้องมั่นคง และล็อกเกอร์นิรภัยใช้เก็บของในห้องมั่นคง ที่หุ้มเกราะหรือเสริมให้แข็งแรง หีบใส่เงินหรือหีบใส่เอกสารสิทธิ์และของที่คล้ายกัน ทำด้วยโลหะสามัญ
83.04	ตู้เอกสาร ตู้บัตรดัชนี ถาดเอกสาร ที่วางกระดาษ ถาดใส่ปากกา ขาดังสำหรับแขวนตราประทับ และเครื่องอุปกรณ์ที่คล้ายกันที่ใช้ในสำนักงานหรือโต๊ะทำงาน ทำด้วยโลหะสามัญ นอกจากเฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในสำนักงานตามประเภทที่ 94.03
83.05	อุปกรณ์ติดตั้ง (ฟิตติ้ง) สำหรับเพิ่มเอกสาร คลิบนีบจดหมาย มุมเสียบจดหมาย คลิบนีบกระดาษ ป้ายดัชนี และของใช้ในสำนักงานที่คล้ายกัน ทำด้วยโลหะสามัญ รวมทั้งแถบลวดเย็บ (เช่น ใช้ในสำนักงานในกิจการเครื่องเบาะ ในการบรรจุหีบห่อ) ทำด้วยโลหะสามัญ
83.06	ระฆัง ฆ้องและของที่คล้ายกัน ไม่ใช่ไฟฟ้า ทำด้วยโลหะสามัญ รูปหล่อขนาดเล็กและเครื่องประดับอื่น ๆ ทำด้วยโลหะสามัญ กรอบรูปถ่ายกรอบรูปภาพหรือกรอบที่คล้ายกัน ทำด้วยโลหะสามัญ รวมทั้งกระจกเงาทำด้วยโลหะสามัญ
83.07	หลอดหรือท่อที่อ่อนงอได้ ทำด้วยโลหะสามัญ มีหรือไม่มีอุปกรณ์ติดตั้ง (ฟิตติ้ง)

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
83.08	แคลมป์ โครมพร้อมแคลมป์ หัวเข็มขัด หัวเข็มขัดชนิดแคลมป์ ตาขอ ห่วง ตาไก่ และของที่คล้ายกัน ทำด้วยโลหะสามัญ ชนิดที่ใช้กับเสื้อผ้า รองเท้า ผ้าใบบังแดด กระเป๋าถือ ของที่ใช้ในการเดินทาง หรือของอื่นที่จัดทำแล้ว รวมทั้งหมุดย้ำที่เป็นรูปทรงกระบอกหรือสองขาทำด้วยโลหะสามัญ
83.09	จุกและฝา (รวมถึง จุกจิบ ฝาเกลียวและจุกริน) ปดอกหุ้มปากขวด ฝาลังชนิดเกลียว ฝาคอปก ปากถัง ลิ้นที่ใช้ปิดผนึก และอุปกรณ์ประกอบอย่างอื่นที่ใช้ในการบรรจุ ทำด้วยโลหะสามัญ
83.10	ป้ายเครื่องหมาย ป้ายชื่อ ป้ายที่อยู่ และป้ายที่คล้ายกัน ตัวเลข ตัวอักษรและสัญลักษณ์อื่น ๆ ทำด้วยโลหะสามัญ แต่ไม่รวมถึงของตามประเภทที่ 94.05
83.11	ลวด เส้น หลอด แผ่น อิเล็กโทรดและผลิตภัณฑ์ที่คล้ายกัน ทำด้วยโลหะสามัญหรือโลหะคาร์ไบด์ เคลือบหรือทำแกนกลางด้วยวัสดุจำพวกพลาสติกชนิดที่ใช้ในการบัดกรี เป่าแผ่น เชื่อมหรือพอกโลหะหรือโลหะคาร์ไบด์รวมทั้งลวดและเส้นที่ทำด้วยผงโลหะสามัญซึ่งเกาะหรือติดรวมกัน ใช้ในการพันโลหะ
84.01	เครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ แท่งเชื้อเพลิง (คาร์ทริจ) ที่ยังไม่ได้ใช้ ของเครื่องปฏิกรณ์นิวเคลียร์ รวมทั้งเครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์สำหรับการแยกไอโซโทป
84.02	บอยเลอร์กำเนิดไอน้ำหรือไออื่น ๆ (นอกจากบอยเลอร์สำหรับการทำความร้อนจากส่วนกลาง ซึ่งสามารถผลิตไอน้ำความดันต่ำได้ด้วย) รวมทั้งบอยเลอร์ทำน้ำร้อนยิ่งยวด
84.03	บอยเลอร์สำหรับการทำความร้อนจากส่วนกลาง นอกจากของตามประเภทที่ 84.02
84.04	เครื่องจักร โรงงานที่เป็นเครื่องช่วยสำหรับใช้งานร่วมกับบอยเลอร์ตามประเภทที่ 84.02 หรือ 84.03 (เช่น เครื่องอุ่นน้ำเลี้ยง เครื่องทำไอน้ำเครื่องซักผ้า เครื่องเก็บก๊าซเพื่อนำมาใช้ใหม่) เครื่องควบแน่นสำหรับหน่วยจ่ายกำลังไอน้ำหรือไออื่น ๆ
84.05	เครื่องกำเนิดโพรมิเตอร์ก๊าซหรือวอเตอร์ก๊าซ มีหรือไม่มีเครื่องทำให้ก๊าซบริสุทธิ์ รวมทั้งเครื่องกำเนิดก๊าซอะเซทิลีน และเครื่องกำเนิดก๊าซ ชนิดใช้น้ำที่คล้ายกัน มีหรือไม่มีเครื่องทำให้ก๊าซบริสุทธิ์
84.06	เครื่องกังหันไอน้ำและเครื่องกังหันไออื่น ๆ
84.07	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบเคลื่อนตรงหรือลูกสูบหมุนชนิดจุดระเบิดด้วยประกายไฟ
84.08	เครื่องยนต์สันดาปภายในแบบลูกสูบชนิดจุดระเบิดด้วยการอัด (เครื่องยนต์ดีเซลหรือกึ่งดีเซล)
84.09	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะ หรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องยนต์ ตามประเภทที่ 84.07 หรือ 84.08
84.10	เครื่องกังหันไฮดรอลิก ลื่อน้ำ และเครื่องควบคุม (เรกูเลเตอร์) ของเครื่องดังกล่าว
84.11	เครื่องกังหันไอพ่น เครื่องกังหันใบพัดและเครื่องกังหันก๊าซอื่น ๆ
84.12	เครื่องยนต์และมอเตอร์อื่น ๆ
84.13	เครื่องสูบของเหลว จะมีอุปกรณ์สำหรับวัดคิอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเครื่องดักยกของเหลว
84.14	เครื่องสูบลมหรือสูบลมสุญญากาศ เครื่องอัดลมหรืออัดก๊าซอื่น ๆ และพัดลม รวมทั้งเครื่องระบายอากาศหรือเครื่องหมุนเวียนอากาศที่มีพัดลมประกอบรวมอยู่ด้วยจะมีตัวกรองติดอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม
84.15	เครื่องปรับอากาศที่ประกอบด้วยพัดลมซึ่งขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์และมีส่วนที่ใช้สำหรับเปลี่ยนอุณหภูมิและความชื้น รวมถึงเครื่องจักรดังกล่าวที่ไม่สามารถแยกควบคุมความชื้นต่างหากได้

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
84.16	เครื่องพ่นหรือฉีดเชื้อเพลิงของเตาเผา (เพอร์เนซเบอร์เนอร์) สำหรับใช้กับเชื้อเพลิงเหลว หรือเชื้อเพลิงปนหรือก๊าซ เครื่องเติมเชื้อเพลิงที่เป็นเครื่องกล รวมถึงตะกรับ เครื่องขบขี้เถ้าที่เป็นเครื่องกล และเครื่องใช้ที่คล้ายกันของเครื่องเติมเชื้อเพลิงดังกล่าว
84.17	เตาเผาและเตาอบชนิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมหรือตามห้องปฏิบัติการ รวมถึงเตาเผาขยะ ไม้ใช้ไฟฟ้า
84.18	ตู้เย็น ตู้แช่แข็ง และเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ สำหรับทำความเย็นหรือทำให้เย็นจนแข็ง ใช้ไฟฟ้าหรือใช้สิ่งอื่นรวมทั้งฮีตปั๊ม นอกจากเครื่องปรับอากาศ ตามประเภทที่ 84.15
84.19	เครื่องจักร เครื่องจักรโรงงาน หรือเครื่องอุปกรณ์ห้องปฏิบัติการ จะทำความร้อนด้วยไฟฟ้าหรือไม่ก็ตาม (ไม่รวมถึงเตาเผา เตาอบ และเครื่องอุปกรณ์อื่น ตามประเภทที่ 85.14) สำหรับใช้กระทำกับวัตถุโดยกรรมวิธีที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนอุณหภูมิ เช่น การทำให้ร้อน การทำให้สุก
84.20	เครื่องรีดชนิดคาเลนเดอริงหรือเครื่องรีดอื่นๆ ที่ใช้ลูกกลิ้ง และลูกกลิ้งของเครื่องดังกล่าว นอกจากเครื่องรีดโลหะหรือแก้ว
84.21	เครื่องเซ็นตริฟิวจ์ รวมถึงเครื่องทำให้แห้งโดยวิธีหมุนเหวี่ยง เครื่องจักรหรือเครื่องอุปกรณ์ที่ใช้กรองของเหลวหรือก๊าซหรือทำให้ของเหลว หรือก๊าซบริสุทธิ์
84.22	เครื่องล้างจาน เครื่องจักรสำหรับทำให้ขวดหรือภาชนะบรรจุอื่น ๆ สะอาดหรือแห้ง เครื่องจักรสำหรับบรรจุ ปิด ผนีก หรือปิดป้ายสลากขวดกระป๋อง ก่อถลุง ดึงหรือภาชนะบรรจุอื่นๆ เครื่องจักรสำหรับหุ้มปกขวด กระปุก หลอดและภาชนะบรรจุที่คล้ายกัน เครื่องจักรอื่นๆ ที่ใช้ในการบรรจุหรือห่อหุ้ม รวมทั้งเครื่องจักรสำหรับเครื่องดื่มอัดลม
84.23	เครื่องขัง (ไม่รวมถึงเครื่องขังที่มีความไว 5 เซนติกรัมหรือไวกว่า) รวมถึงเครื่องนับหรือตรวจสอบจำนวน โดยวิธีขัง และค้อนน้ำหนักทุกชนิดของเครื่องขัง
84.24	เครื่องใช้กด (จะใช้แรงคนหรือไม่ก็ตาม) สำหรับฉีดพ่นของเหลวหรือผงให้พุ่งเป็นลำ เป็นฝอยหรือเป็นละออง เครื่องดับเพลิงจะบรรจุสิ่งดับเพลิง (ชาร์จ) หรือ ไม่ก็ตาม หัวฉีด (สเปรย์กัน) และเครื่องใช้ที่คล้ายกันรวมทั้งเครื่องพ่นไอน้ำหรือพ่นทรายและเครื่องจักรที่คล้ายกัน
84.25	เครื่องผ่อนแรงที่ใช้ลูกกรอกและเครื่องชักกรอกนอกจากเครื่องชักกรอก แบบสกีป เครื่องกวนแบบนอนและแบบตั้ง แม่แรง
84.26	ชิปส์เคอร์ริก ปั่นจั่นรวมถึงปั่นจั่นแบบเคเบิล รวมทั้งโครงยกของชนิดเคลื่อนที่ได้ เครื่องขนย้ายแบบสแตเรดเคิล และรถใช้งาน (เวริคแทรก) ที่มีปั่นจั่นติดอยู่ด้วย
84.27	รถฟอร์กลิฟต์ รวมทั้งรถใช้งาน (เวริคแทรก) อื่น ๆ ที่มีเครื่องอุปกรณ์สำหรับยกหรือขนย้ายติดอยู่ด้วย
84.28	เครื่องจักรอื่นๆ สำหรับยก ขนย้าย บรรทุกหรือขนถ่าย (เช่น ลิฟต์ บันไดเลื่อน เครื่องลำเลียง เครื่องเทเลเฟอริก)
84.29	บูล โดเซอร์ แองเกิล โดเซอร์ เครื่องเกรด เครื่องเกลี่ย เครื่องขุด เครื่องตักเชิงกล เครื่องขุด เครื่องตักย้าย เครื่องกระทุ้ง และเครื่องบดถนน ชนิดขับเคลื่อนได้ในตัว
84.30	เครื่องจักรอื่นๆ สำหรับเคลื่อนย้าย เกรด เกลี่ย ขุด ขุด กระทุ้ง อัดแน่น สกัด หรือเจาะคว้าน ที่ใช้กับดิน แร่ธาตุหรือสินแร่ รวมทั้งเครื่องตอกเสาเข็ม เครื่องถอนเสาเข็ม เครื่องกวาดหิมะและเป่าหิมะ
84.31	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักรตามประเภทที่ 84.25 ถึง 84.30

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
84.32	เครื่องจักรที่ใช้ในการเกษตร การทำสวนหรือการป่าไม้ สำหรับการ เตรียมดินหรือเพาะปลูก เครื่องบดสนามหญ้าหรือสนามกีฬา
84.33	เครื่องจักรสำหรับเก็บเกี่ยวหรือขนาด รวมถึงเครื่องทำฟ่อนฟางหรือ ฟ่อนหญ้า เครื่องตัดหญ้า รวมทั้งเครื่องจักรสำหรับทำความสะอาด คัดหรือแยกขนาดไข่ ผลไม้ หรือผลิตภัณฑ์อื่น ๆ ทางการเกษตร นอกจากเครื่องจักรตามประเภทที่ 84.37
84.34	เครื่องรีดนมและเครื่องจักรทำผลิตภัณฑ์นม
84.35	เครื่องอัด เครื่องคั้น และเครื่องจักรที่คล้ายกัน ใช้ในการผลิตไวน์ ไชเดอร์ น้ำผลไม้หรือเครื่องดื่มที่คล้ายกัน
84.36	เครื่องจักรอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตร การทำสวน การป่าไม้ การเลี้ยงสัตว์ปีกเลี้ยง หรือการเลี้ยงผึ้ง รวมถึงเครื่องเพาะชำที่มีเครื่องอุปกรณ์กลหรือเครื่องอุปกรณ์ความร้อนติดอยู่ด้วย รวมทั้งเครื่องปักไข่ และเครื่องกกลูกสัตว์ปีกเลี้ยง
84.37	เครื่องจักรสำหรับทำความสะอาด คัดหรือแยกขนาดเมล็ดพืช เมล็ดธัญพืช หรือเมล็ดแห้งของพืชผักตระกูลถั่ว รวมทั้งเครื่องจักรที่ใช้ในอุตสาหกรรมการ โมสี หรือที่ใช้กับเมล็ดธัญพืชหรือเมล็ดแห้งของพืชผักตระกูลถั่ว นอกจากเครื่องจักรแบบที่ใช้ในฟาร์ม
84.38	เครื่องจักรที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้ สำหรับใช้ในอุตสาหกรรมปรุงแต่งหรือผลิตอาหารหรือเครื่องดื่ม นอกจากเครื่องจักรสำหรับใช้สกัดหรือปรุงแต่งไขมันหรือน้ำมันสัตว์ หรือไขมันหรือน้ำมันพืชชนิดระเหยยาก
84.39	เครื่องจักรสำหรับทำเยื่อจากวัตถุดิบพวกเส้นใยเซลลูโลส หรือสำหรับทำหรือตกแต่งกระดาษหรือกระดาษแข็ง
84.40	เครื่องจักรสำหรับเข้าเล่มหนังสือ รวมถึงเครื่องจักรเย็บหนังสือ
84.41	เครื่องจักรอื่นๆ รวมถึงเครื่องตัดทุกชนิด สำหรับจัดทำของจากเยื่อกระดาษ กระดาษหรือกระดาษแข็ง
84.42	เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์ (นอกจากเครื่องมือกลตามประเภทที่ 84.56 ถึง 84.65) สำหรับหล่อตัวพิมพ์หรือเรียงพิมพ์สำหรับเตรียมหรือทำบล็อก เพลต ลูกกลิ้งหรือองค์ประกอบอื่นๆ ที่ใช้ในการพิมพ์ รวมทั้ง ตัวพิมพ์ บล็อก เพลต ลูกกลิ้งและองค์ประกอบอื่นๆ ที่ทำรอยพิมพ์แล้ว และบล็อก เพลต ลูกกลิ้งและหินพิมพ์ภาพที่ได้เตรียมไว้เพื่อการพิมพ์ (เช่น ทำให้เรียบ ทำเป็นลายเม็ดยัดหมัน)
84.43	เครื่องพิมพ์ใช้สำหรับการพิมพ์ โดยวิธีใช้ตัวพิมพ์ บล็อก เพลต ลูกกลิ้ง และองค์ประกอบอื่นๆ ที่ทำรอยพิมพ์แล้ว ตามประเภทที่ 84.42 เครื่องพิมพ์แบบอิงค์เจ็ท นอกจากของตามประเภทที่ 84.71 รวมทั้งเครื่องจักรที่ใช้ประกอบการพิมพ์
84.44	เครื่องจักรสำหรับอัดรีด ดึง ทำให้เกิดผิวสัมผัส (เท็กซ์เจอร์) หรือตัดวัตถุพลาสติค
84.45	เครื่องจักรสำหรับเตรียมเส้นใยสิ่งทอ เครื่องปั่น เครื่องตีเกลียวคู่ หรือเครื่องตีเกลียว และเครื่องจักรอื่นๆ สำหรับผลิตด้ายสิ่งทอ รวมทั้งเครื่องทำเช็ดหรือกรองสิ่งทอ (รวมถึงเครื่องกรองด้ายพุ่ง) และเครื่องจักรสำหรับเตรียมด้ายสิ่งทอเพื่อใช้กับเครื่องจักรตามประเภทที่ 84.46 หรือ 84.47
84.46	เครื่องทอผ้า
84.47	เครื่องถักนิต เครื่องสตีตซ์บอนด์ และเครื่องจักรสำหรับทำด้ายกิมพ์ ผ้าทูลล์ ผ้าลูกไม้ ผ้าปัก ผ้าที่ใช้ตกแต่ง แอบถักแบบเปีย หรือทำผ้าตาข่าย และเครื่องจักรสำหรับทำปูแบบทพต์

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
84.48	เครื่องจักรที่เป็นเครื่องช่วยสำหรับใช้งานร่วมกับเครื่องจักรตามประเภทที่ 84.44 84.45 84.46 หรือ 84.47 (เช่น เครื่องคอบบี้ เครื่องเจ็กรีด เครื่องหุุดอัตโนมัติ เครื่องกลไกเปลี่ยนกระสวยพุ่ง) ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักรตามประเภทนี้หรือประเภทที่ 84.44, 84.45, 84.46 หรือ 84.47
84.49	เครื่องจักรสำหรับผลิตหรือตกแต่งสักหลาดหรือผ้าไม่ทอเป็นผืนหรือเป็นรูปทรง รวมถึงเครื่องจักรสำหรับทำหมวกสักหลาด บล็อกทำหมวก
84.50	เครื่องซักผ้าชนิดที่ใช้ตามบ้านเรือนหรือใช้ในกิจการซักรีด รวมถึงเครื่องซักผ้าที่มีเครื่องทำให้แห้ง
84.51	เครื่องจักร (นอกจากเครื่องจักรตามประเภทที่ 84.50) สำหรับซักทำความสะอาด บิดหรือเหวี่ยงเอาน้ำออก ทำให้แห้ง รีด อัด (รวมถึงเครื่องอัดแบบฟิวซิง) ฟอก ซ้อม ตกแต่ง เคลือบหรืออบซึมด้วยสิ่งทอผ้า หรือของที่จัดทำแล้วทำด้วยสิ่งทอ เครื่องจักรสำหรับทาสีลงบนผ้าที่ใช้เป็นฐานหรือสิ่งรองรับอื่นๆ ซึ่งใช้ในการผลิตสิ่งปูพื้น
84.52	เครื่องจักรสำหรับเย็บนอกจากเครื่องจักรเย็บหนังสือตามประเภทที่ 84.40 เฟอ์นเจอร์ ฐานและฝาครอบ ที่ออกแบบเป็นพิเศษเพื่อใช้กับเครื่องจักรดังกล่าว เข็มจักร
84.53	เครื่องจักรสำหรับเตรียม ฟอกหรือตกแต่งหนังดิบ หรือหนังฟอก หรือสำหรับทำหรือซ่อมรองเท้าหรือของอื่นๆ ที่ทำด้วยหนังดิบหรือหนังฟอก นอกจากเครื่องจักรสำหรับเย็บ
84.54	เตาแปรสภาพ (คอนเวอร์เตอร์) เป้า (แลคเคิล) แบบหล่ออินกอต และเครื่องหล่อชนิดที่ใช้ในทางโลหกรรม หรือในการหล่อโลหะ
84.55	เครื่องรีดโลหะที่ใช้ลูกกลิ้งและลูกกลิ้งของเครื่องดังกล่าว
84.56	เครื่องมือกลสำหรับใช้งานกับวัตถุใดก็ตาม โดยเอาเนื้อวัตถุออกด้วยกรรมวิธีใช้ลำแสงเลเซอร์หรือลำแสงอื่นๆ หรือใช้ไฟดอนบีม อัลตราโซนิค อิเล็กโทรดิสชาร์จ เคมีไฟฟ้า อิเล็กตรอนบีม ไอออนบีม หรือพลาสมาอาร์ก
84.57	เครื่องจักรแบบศูนย์รวม เครื่องจักรแบบโครงสร้างเดี่ยว (ฐานเดี่ยว) และเครื่องจักรแบบหลายฐาน สำหรับใช้ตกแต่งโลหะ
84.58	เครื่องกลึงโลหะ (รวมถึงเทอร์นิงเซนเตอร์) สำหรับเอาเนื้อโลหะออก
84.59	เครื่องมือกล (รวมถึงเครื่องจักรชนิดเวียโทปียูนิตสด) สำหรับเจาะ คว้าน เซาะ ทำเกลียวนอกหรือเกลียวใน โดยเอาเนื้อโลหะออก นอกจาก เครื่องกลึง (รวมถึงเทอร์นิงเซนเตอร์) ตามประเภทที่ 84.58
84.60	เครื่องมือกลสำหรับเกลาคะเข็บ ทำให้คม เจียรระไน ลับ ขัด ขัดมันหรือตกแต่งอย่างอื่น ใช้กับโลหะหรือเซอร์เมต โดยการใช้หินลับ สิ่งขัดถู หรือผลิตภัณฑ์สำหรับขัดมัน นอกจากเครื่องกัดเฟือง เครื่องเจียรระไนเฟืองหรือตกแต่งเฟืองตามประเภทที่ 84.61
84.61	เครื่องมือกล ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น สำหรับไส ขึ้นรูป ทำร่อง แต่งรู กัดเฟือง เจียรระไนเฟืองหรือตกแต่งเฟือง เลื่อย ตัด และ เครื่องมือกลอื่นๆ ที่ทำงาน โดยเอาเนื้อโลหะหรือเซอร์เมตออก
84.62	เครื่องมือกล (รวมถึงเครื่องอัด) สำหรับใช้งานกับโลหะโดยการตี ทูบหรือตอกแบบ เครื่องมือกล (รวมถึงเครื่องอัด) สำหรับใช้งานกับโลหะโดยการตัดโค้ง พับ คัดตรง ทำให้แบน ตัดเนียน (เชียวรีง) ตอกรูหรือบาก รวมทั้งเครื่องอัด สำหรับใช้งานกับโลหะหรือโลหะคาร์ไบด์ที่ไม่ได้ระบุไว้ข้างต้น
84.63	เครื่องมือกลอื่นๆ สำหรับงานแปรรูปโลหะหรือเซอร์เมต โดยไม่เอาเนื้อวัตถุออก

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
84.64	เครื่องมือกลสำหรับงานแปรรูปหิน เซรามิก คอนกรีต แอสเบสทอสซีเมนต์หรือวัสดุจำพวกแร่ที่คล้ายกัน หรือสำหรับใช้ในงานแปรรูปอื่นของแก้ว
84.65	เครื่องมือกล (รวมถึงเครื่องจักรสำหรับตอกตะปู ตอกลวดเย็บ ดัดกาบหรือการประกอบอย่างอื่น) สำหรับใช้ในงานแปรรูปไม้ ไม้ก๊อก กระจก ขางแข็ง พลาสติกแข็งหรือวัสดุแข็งที่คล้ายกัน
84.66	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักรตามประเภทที่ 84.56 ถึง 84.65 รวมถึงหัวจับชิ้นงานหรือหัวจับเครื่องมือ หัวจับคานชนิดเปิดได้เอง ดิวคิงส์เฮด และอุปกรณ์เสริมพิเศษอื่นๆ ที่ใช้กับเครื่องมือกล รวมทั้งหัวจับเครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ
84.67	เครื่องมือที่ใช้งานด้วยมือ แบบนิวเมติก แบบไฮดรอลิก หรือแบบมีมอเตอร์ที่ใช้ไฟฟ้าหรือที่ไม่ใช้ไฟฟ้าอยู่ในตัว
84.68	เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์สำหรับบัดกรี เป่าแผ่น หรือเชื่อม จะใช้ตัดได้ด้วยหรือไม่ก็ตาม นอกจากของตามประเภทที่ 85.15 รวมทั้งเครื่องจักรและเครื่องใช้ สำหรับการอบคินตัว (เทมเปอร์ริง) ของคิววิตูโดยใช้ก๊าซ
84.69	เครื่องพิมพ์ดีดนอกจากเครื่องพิมพ์ ตามประเภทที่ 84.71 รวมทั้งเครื่องประมวลค่า
84.70	เครื่องคำนวณ และเครื่องบันทึก ถอดและแสดงข้อมูลพร้อมทำหน้าที่คำนวณขนาดกระเป๋ารวมทั้งเครื่องทำบัญชี เครื่องประทับไปรษณียากร เครื่องจ่ายตัวและเครื่องจักรที่คล้ายกัน ที่มีอุปกรณ์การคำนวณรวมอยู่ด้วย และเครื่องบันทึกการรับเงิน
84.71	เครื่องประมวลผลข้อมูลอัตโนมัติและหน่วยต่าง ๆ ของเครื่องดังกล่าว รวมทั้งเครื่องอ่านข้อมูลระบบแม่เหล็กหรือแสง เครื่องจักรถ่ายถอดข้อมูลให้เป็นรหัสลงบนสื่อบันทึกข้อมูลและเครื่องจักรสำหรับประมวลผลข้อมูลดังกล่าว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น
84.72	เครื่องจักรสำนักงานอื่น ๆ (เช่น เครื่องเอกซเรย์ เครื่องอัดสำเนาชนิดใช้กระดาษไข เครื่องพิมพ์ที่อยู่ เครื่องจ่ายธนบัตรอัตโนมัติ เครื่องคัดเหรียญ เครื่องนับหรือห่อเหรียญ เครื่องเหลาดินสอ เครื่องปรูรู หรือเครื่องเย็บกระดาษ)
84.73	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบ (นอกจากสิ่งคลุม กระเป๋าบรรจุและที่คล้ายกัน) ที่เหมาะสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักร ตามประเภทที่ 84.69 ถึง 84.72
84.74	เครื่องจักรสำหรับคัด ร่อน แยก ล้าง ข่อย บด ผสมหรือขนาดหิน หิน สีนแร่หรือสารจำพวกแร่อื่น ๆ ที่มีลักษณะเป็นของแข็ง (รวมถึงผงหรือเพสต์) เครื่องจักรสำหรับทำให้เป็นก้อน ให้เป็นรูปทรงหรือหล่อแบบแร่เชื้อเพลิงแข็ง เซรามิก เพสต์ อันฮาร์ดเดนซิเมนต์ วัสดุจำพวกพลาสติก
84.75	เครื่องจักรสำหรับประกอบหลอดไฟ หลอดหรือวาล์ว หรือหลอดไฟแฟลช ที่เป็นหลอดแก้ว ซึ่งใช้ในทางไฟฟ้าหรือทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งเครื่องจักรสำหรับผลิตหรือใช้ในงานแปรรูปร้อนของแก้วหรือเครื่องแก้ว
84.76	เครื่องขายอัตโนมัติ (เช่น เครื่องขายไปรษณียากร เครื่องขายบุหรี่ เครื่องขายอาหารหรือเครื่องดื่ม) รวมถึงเครื่องแลกเปลี่ยนตรา
84.77	เครื่องจักรสำหรับใช้ในงานแปรรูปยางหรือพลาสติกหรือสำหรับทำผลิตภัณฑ์จากวัสดุดังกล่าว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนี้
84.78	เครื่องจักรสำหรับเตรียมหรือจัดทำยาสูบ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนี้
84.79	เครื่องจักรและเครื่องใช้กลที่มีหน้าที่การทำงานเป็นเอกเทศ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนี้

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
84.80	หีบแบบหล่อสำหรับใช้ในงานหล่อโลหะ ฐานแบบหล่อ หุ่นแบบหล่อ รวมทั้งแบบหล่อสำหรับใช้กับโลหะ (นอกจากแบบหล่ออินกอต) โลหะคาร์ไบด์ แก้ว วัตถุจำพวกแร่ ยางหรือพลาสติก
84.81	แท็บ ก๊อ กวาล์ว และเครื่องใช้ที่คล้ายกัน สำหรับใช้กับหลอดหรือท่อ เปลือกบอยเลอร์ แท็งก์ แว็ด หรือใช้กับของที่คล้ายกัน รวมถึงวาล์วลดความดันและวาล์วที่ควบคุมโดยอุณหภูมิ
84.82	บอลล์เบริงหรือโรลเลอร์เบริง
84.83	เพลาสั่งกำลัง (รวมถึงเพลาลูกเบี้ยว และเพลาช้อเหวี่ยง) และช้อเหวี่ยง ตู๊กคาและเพลนชาฟต์เบริง เกียร์และเครื่องเกียร์ บอลล์สกรูหรือโรลเลอร์สกรู กระจุกเกียร์และเครื่องเปลี่ยนความเร็วอื่น ๆ รวมถึงทอร์คคอนเวอร์เตอร์ สื่อดุนแรง และพูลเลย์ รวมทั้งพูลเลย์บล็อก คลัตช์
84.84	ปะเก็นและแผ่นกันรั่วที่คล้ายกัน ทำด้วยแผ่นโลหะประกอบร่วมกับวัตถุอื่น หรือทำด้วยโลหะตั้งแต่สองชั้นขึ้นไป ปะเก็นและแผ่นกันรั่วที่คล้ายกัน ทำด้วยวัตถุต่างชนิด ที่จัดทำขึ้นเป็นชุดหรือคละกันอยู่ในถุง ซองหรือบรรจุภัณฑ์ที่คล้ายกัน รวมทั้งตัวผนึกเชิงกล
84.85	ส่วนประกอบของเครื่องจักร ที่ไม่มีขั้วต่อไฟฟ้า ฉนวนไฟฟ้า ขดลวดไฟฟ้า ขั้วสัมผัสไฟฟ้าหรือของอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับไฟฟ้า ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้
85.01	มอเตอร์ไฟฟ้าและเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (ไม่รวมถึงชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้า)
85.02	ชุดเครื่องกำเนิดไฟฟ้า และเครื่องเปลี่ยนไฟฟ้าชนิดหมุน (โรตารีคอนเวอร์เตอร์)
85.03	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับเครื่องจักร ตามประเภทที่ 85.01 หรือ 85.02
85.04	หม้อแปลงไฟฟ้า เครื่องเปลี่ยนไฟฟ้าชนิดอยู่กับที่ (สแตติกคอนเวอร์เตอร์) (เช่น เครื่องกลับกระแสไฟฟ้า) และตัวเหนี่ยวนำ
85.05	แม่เหล็กไฟฟ้า แม่เหล็กถาวรและของที่เจตนาให้เป็นแม่เหล็กถาวรหลังจากผ่านการทำให้เป็นแม่เหล็ก หัวจับ แคลมป์ และอุปกรณ์จับยึดที่คล้ายกัน ที่เป็นแม่เหล็กไฟฟ้าหรือแม่เหล็กถาวร ประกับ คลัตช์และเบรก ที่เป็นแม่เหล็กไฟฟ้า หัวยกที่เป็นแม่เหล็กไฟฟ้า
85.06	เซลล์ปฐมภูมิและแบตเตอรี่ปฐมภูมิ
85.07	หม้อสะสมไฟฟ้า รวมถึงแผ่นกันของของดังกล่าวจะเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า (รวมถึงสี่เหลี่ยมจัตุรัส) หรือไม่ก็ตาม
85.09	เครื่องใช้กลไฟฟ้าสำหรับใช้ตามบ้านเรือน ที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว
85.10	เครื่องโกนหนวด ปัดตาเลี่ยนและเครื่องขจัดขน ที่มีมอเตอร์ไฟฟ้าในตัว
85.11	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับจุดระเบิดหรือสตาร์ทเครื่องยนต์ชนิดสันดาปภายในที่จุดระเบิดด้วยประกายไฟหรือด้วยการอัด (เช่น แมกนีโตจุดระเบิด แมกนีโตไดนาโม คอยล์จุดระเบิด หัวเทียน หัวเผา สตาร์ทเตอร์มอเตอร์) รวมทั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้า (เช่น ไดนาโม เครื่องกำเนิดไฟฟ้ากระแสสลับ) และคัตเอาต์ ชนิดที่เข้าร่วมกับเครื่องยนต์ดังกล่าว
85.12	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับให้แสงสว่างหรือให้สัญญาณ (ไม่รวมถึงของตามประเภทที่ 85.39) เครื่องปิดน้ำฝน เครื่องละลายน้ำแข็ง และเครื่องกำจัดฝ้า ชนิดที่ใช้กับรถจักรยานหรือยานยนต์
85.13	โคมไฟฟ้านชนิดมือถือที่ออกแบบให้ทำงานโดยใช้แหล่งพลังงานในตัว (เช่น แบตเตอรี่แห้ง หม้อสะสมไฟฟ้า แมกนีโต) นอกจากเครื่องอุปกรณ์สำหรับให้แสงสว่างตามประเภทที่ 85.12

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
85.14	เตาเผาไฟฟ้าและเตาอบไฟฟ้าที่ใช้ในอุตสาหกรรมหรือตามห้องปฏิบัติการ (รวมถึงของเหล่านั้นที่ทำงานโดยการเหนี่ยวนำหรือโดยการสูญเสียไดอิเล็กทริก) รวมทั้งเครื่องอุปกรณ์อื่นๆ ชนิดที่ใช้ในอุตสาหกรรมหรือตามห้องปฏิบัติการ สำหรับให้ความร้อนกับวัตถุโดยการเหนี่ยวนำหรือโดยการสูญเสียไดอิเล็กทริก
85.15	เครื่องจักรและเครื่องอุปกรณ์สำหรับบัดกรี เป่าแผ่นหรือเชื่อมโดยใช้ไฟฟ้า (รวมถึงใช้ก๊าซที่ทำให้ร้อนด้วยไฟฟ้า) ใช้ลัดแสงเลเซอร์หรือลำแสงอื่นๆ โฟตอนีมิม อัลตราโซนิค อิเล็กตรอนีมิม ใช้แมกเนติกพัลส์หรือพลาสมาอาร์ก ไม่ว่าจะใช้ตัดได้ด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเครื่องจักร
85.16	เครื่องทำน้ำร้อนด้วยไฟฟ้าแบบทำน้ำร้อนช่วงขณะที่ใช้ หรือแบบทำน้ำร้อนเก็บสะสม และเครื่องทำความร้อนด้วยไฟฟ้าแบบจุ่ม เครื่อง-อุปกรณ์ทำความร้อนด้วยไฟฟ้าให้แก่บรรยากาศรอบๆ และเครื่อง-อุปกรณ์ทำความร้อนด้วยไฟฟ้าให้แก่ดิน เครื่องอุปกรณ์แต่งผม (เช่น เครื่องเป่าผม เครื่องม้วนผม เครื่องทำให้ครีมม้วนผมร้อน)
85.17	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับโทรศัพท์หรือโทรเลขแบบใช้สาย รวมถึงเครื่องโทรศัพท์แบบใช้สายพร้อมด้วยปากพูดหูฟัง (แฮนด์เซต) ไร้สาย และเครื่องอุปกรณ์โทรคมนาคมสำหรับใช้กับระบบแคร์ริเออร์เคอร์เรนต์ไลน์หรือระบบดิจิทัลไลน์ รวมทั้งโทรศัพท์ภาพ (วิดีโอโฟน)
85.18	ไมโครโฟนและขาคตั้งไมโครโฟน ลำโพงจะติดตั้งในตู้ลำโพงหรือไม่ก็ตาม หูฟังชนิดครอบหัวและหูฟังชนิดเสียบหูจะประกอบรวมกับไมโครโฟนหรือไม่ก็ตาม และชุดที่ประกอบด้วยไมโครโฟนหนึ่งตัวและลำโพงตั้งแต่หนึ่งตัวขึ้นไป เครื่องขยายสัญญาณไฟฟ้าในช่วงความถี่สัญญาณเสียง
85.19	เครื่องหมุนแผ่นเสียง (เรคคอร์ดเดก) เครื่องเล่นแผ่นเสียง เครื่องเล่น-เทปคาสเซต และเครื่องอุปกรณ์สำหรับถอดเสียงอื่นๆ ไม่มีอุปกรณ์บันทึกเสียงประกอบรวมอยู่ด้วย
85.20	เครื่องบันทึกเทปแม่เหล็กและเครื่องอุปกรณ์สำหรับบันทึกเสียงอื่นๆ จะมีอุปกรณ์ถอดเสียงประกอบรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม
85.21	เครื่องบันทึกหรือถอดวิดีโอ จะมีภาครับวิดีโอประกอบรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม
85.22	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับของตามประเภทที่ 85.19 ถึง 85.21
85.23	สื่อบันทึกที่ยังไม่ได้บันทึกที่จัดทำไว้เพื่อการบันทึกเสียง หรือการบันทึก ปรากฏการณ์อื่นๆ ด้วยวิธีที่คล้ายกัน นอกจากผลิตภัณฑ์ในตอนที่ 37
85.24	แผ่นบันทึก เทป และสื่อบันทึกอื่นๆ ที่ได้บันทึกเสียงหรือปรากฏการณ์อื่นๆ ด้วยวิธีที่คล้ายกัน รวมถึงแม่แบบและต้นแบบสำหรับการผลิตแผ่นบันทึก แต่ไม่รวมถึงผลิตภัณฑ์ในตอนที่ 37
85.25	เครื่องส่งสำหรับวิทยุโทรศัพท์ วิทยุโทรเลข วิทยุกระจายเสียง หรือโทรทัศน์ จะมีเครื่องรับหรือเครื่องบันทึกเสียงหรือถอดเสียงประกอบรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งกล้องถ่ายโทรทัศน์ กล้องถ่ายบันทึกวิดีโอภาพนิ่งและกล้องถ่ายบันทึกวิดีโออื่นๆ รวมทั้งกล้องถ่ายบันทึกภาพดิจิทัล
85.26	เครื่องเรดาร์ เครื่องวิทยุช่วยการเดินเรือหรือเดินอากาศและเครื่องวิทยุควบคุมระยะไกล
85.27	เครื่องรับสำหรับวิทยุโทรศัพท์ วิทยุโทรเลขหรือวิทยุกระจายเสียง ซึ่งในเรือนเดียวกันจะมีเครื่องบันทึกหรือถอดเสียงหรือนาฬิกาประกอบอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม
85.28	เครื่องรับโทรทัศน์ จะมีเครื่องรับวิทยุกระจายเสียงหรือเครื่องบันทึกเสียงหรือถอดเสียงหรือเครื่องบันทึกภาพวิดีโอและถอดภาพวิดีโอประกอบ รวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งวิดีโอโมนิเตอร์และเครื่องฉายวิดีโอ

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
85.29	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับของตาม ประเภทที่ 85.25 ถึง 85.28
85.30	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับให้สัญญาณ ให้ความปลอดภัย หรือควบคุม การจราจร สำหรับใช้กับทางรถไฟ ทางรถราง ถนน แม่น้ำ ท่าคลองสถานที่จอดรถ ท่าเรือ หรือสนามบิน (นอกจากของตามประเภทที่ 86.08)
85.31	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับให้สัญญาณเสียงหรือให้สัญญาณที่เห็นได้ (เช่น กระดิ่ง ไชเรน แผงสัญญาณ เครื่องสัญญาณแจ้งโจรกรรมหรืออ็อกลิภัย) นอกจากของตามประเภทที่ 85.12 หรือ 85.30
85.32	ตัวเก็บประจุไฟฟ้า ชนิดค่าคงที่ เปลี่ยนค่าได้หรือ ปรับตั้งค่าได้ (พีรีเซด)
85.33	ตัวต้านทานไฟฟ้า (รวมถึงรีโอสแตต และโพเทนซิโอมิเตอร์) นอกจากตัวต้านทานสำหรับทำความร้อน
85.34	วงจรมิมพ์
85.35	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้าหรือสำหรับต่อกับวงจรไฟฟ้าหรือต่อภายในวงจรไฟฟ้า (เช่น สวิตช์ ฟิวส์ เครื่องป้องกันฟ้าผ่า เครื่องจำกัดแรงดันไฟฟ้า เครื่องจำกัดกระแสเซอร์จ ปลั๊ก กล่องขุมสายไฟฟ้า) สำหรับแรงดันไฟฟ้าเกิน 1,000 โวลต์
85.36	เครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าสำหรับตัดต่อหรือป้องกันวงจรไฟฟ้าหรือสำหรับต่อกับวงจรไฟฟ้าหรือต่อภายในวงจรไฟฟ้า (เช่น สวิตช์ รีเลย์ ฟิวส์ เครื่องจำกัดกระแสเซอร์จ ปลั๊ก เ้ารับ กระจุบหลอดไฟฟ้า กล่องขุมสายไฟฟ้า) สำหรับแรงดันไฟฟ้าไม่เกิน 1,000 โวลต์
85.37	แป้น แผง คอนโซล โด๊ะ ตู้ และฐานรองรับอื่นๆ ที่ติดตั้งด้วยเครื่องอุปกรณ์ตามประเภทที่ 85.35 หรือ 85.36 ตั้งแต่สองชนิดขึ้นไป เพื่อควบคุมไฟฟ้าหรือเพื่อจ่ายกระแสไฟฟ้า รวมถึงของดังกล่าวที่มีอุปกรณ์หรือเครื่องอุปกรณ์ในตอนที่ 90 ประกอบรวมอยู่ด้วย และเครื่องอุปกรณ์ตัดต่อสัญญาณตามประเภทที่ 85.17
85.38	ส่วนประกอบที่เหมาะสมสำหรับใช้เฉพาะหรือส่วนใหญ่ใช้กับของตามประเภทที่ 85.35 85.36 หรือ 85.37
85.39	หลอดไฟฟ้าแบบมีไส้หรือแบบดิสชาร์จ รวมถึงหลอดไฟฟ้าแบบซิลิมี และหลอดอัลตราไวโอเลตหรือหลอดอินฟราเรด รวมทั้งอาร์กแลมป์
85.40	หลอดเทอร์มิโอนิก หลอดโคลด์แคโทด หรือหลอดโฟโตแคโทด (เช่น หลอดสัญญาณ หลอดบรรจุไอหรือก๊าซ หลอดเมอร์คิววีร์รอกสำหรับกลับกระแสไฟฟ้า หลอดแคโทดเรย์ หลอดของกล้องถ่ายภาพโทรทัศน์)
85.41	ไดโอด ทรานซิสเตอร์และกลอุปรณ์กึ่งตัวนำที่คล้ายกัน กลอุปรณ์กึ่งตัวนำแบบไวแสงและ โฟโตวอลตาอิกเซล จะประกอบขึ้นเป็น โมดูลหรือทำเป็นแผงหรือไม้ก็ตาม ไดโอดเปล่งแสงและผลึกพีเอโซอิเล็กทริกที่ประกอบแล้ว
85.42	วอร์จรวมและไมโครแอสเซมบลีที่ใช้ในทางอิเล็กทรอนิกส์
85.43	เครื่องจักรไฟฟ้า และเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้า ซึ่งมีหน้าที่การทำงานเป็นเอกเทศ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี
85.44	ลวดและเคเบิล (รวมถึงเคเบิลร่วมแกน) ที่หุ้มฉนวน (รวมถึงชนิดเคลือบหรือชนิดเอนโคโนดส์) และตัวนำไฟฟ้าอื่นๆ ที่หุ้มฉนวนจะติดกับขั้วต่อหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งเคเบิลใยนำแสง (ออปติคัลไฟเบอร์เคเบิล) ที่ทำขึ้นจากกลุ่มเส้นใยที่หุ้มปลอกแต่ละเส้น จะประกอบกับตัวนำไฟฟ้าหรือติดกับขั้วต่อหรือไม่ก็ตาม
85.45	คาร์บอนอิเล็กโทรด แปร่งถ่าน คาร์บอนใช้กับหลอดไฟ คาร์บอนใช้กับแบตเตอรี่ และของอื่นๆ ทำด้วยกราไฟต์หรือคาร์บอนอื่นๆ มีหรือไม่มีโลหะชนิดที่ใช้ในทางไฟฟ้า
85.46	ฉนวนไฟฟ้า ทำด้วยวัตถุใดก็ตาม

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
85.47	อุปกรณ์ติดตั้ง (ติดตั้ง) ที่เป็นฉนวนสำหรับเครื่องจักรไฟฟ้า เครื่องใช้ไฟฟ้าหรือเครื่องอุปกรณ์ไฟฟ้าทำด้วยวัสดุที่เป็นฉนวนล้วนๆ หรือมีส่วนเป็นโลหะซึ่งเป็นองค์ประกอบย่อย (เช่น เคเบิลแบบมีเกลียว) ที่ประกอบเข้าด้วยกันในระหว่างการหล่อเพื่อใช้ในการประกอบติดตั้ง
85.48	เศษและของที่ใช้ไม่ได้ ของเซลปรุมนภูมิ แบตเตอรี่ปรุมนภูมิและหม้อสะสมไฟฟ้า เซลปรุมนภูมิที่ใช้แล้ว แบตเตอรี่ปรุมนภูมิที่ใช้แล้วและหม้อสะสมไฟฟ้าที่ใช้แล้ว รวมทั้งส่วนประกอบทางไฟฟ้าของเครื่องจักรหรือเครื่องอุปกรณ์ ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้
86.01	หัวรถจักรที่ใช้กำลังจากแหล่งจ่ายไฟฟ้าภายนอกหรือจากหม้อสะสมไฟฟ้า
86.02	หัวรถจักรอื่น ๆ รวมทั้งรถสัปดาห์ของหัวรถจักร
86.03	รถโดยสาร รถสินค้าชนิดตู้และชนิดกระบะ ที่เดินบนรางรถไฟหรือรางรถราง ชนิดขับเคลื่อนได้ในตัว นอกจากของตามประเภทที่ 86.04
86.04	ยานซ่อมบำรุงทางรถไฟหรือทางรถราง จะขับเคลื่อนได้ในตัวหรือไม่ก็ตาม (เช่น โรงซ่อมเคลื่อนที่ รถปั้นจั่น รถอัดหินโรยทาง รถสำหรับวางราง รถทดสอบ และรถตรวจสอบราง)
86.05	รถโดยสารที่เดินบนรางรถไฟหรือรางรถราง ไม่ใช่ชนิดขับเคลื่อนได้ในตัวรวมทั้งรถบรรทุกสัปดาห์ รถที่ทำการไปรษณีย์ และรถที่ใช้ในกิจการพิเศษอื่นๆ ที่เดินบนรางรถไฟหรือรางรถรางไม่ใช่ชนิดขับเคลื่อนได้ในตัว (ไม่รวมถึงรถตามประเภทที่ 86.04)
86.06	รถสินค้าชนิดตู้ทึบและตู้โปร่งที่เดินบนรางรถไฟหรือรางรถราง ไม่ใช่ชนิดขับเคลื่อนได้ในตัว
86.07	ส่วนประกอบของหัวรถจักรของรถไฟหรือรถรางหรือรถที่เดินบนราง
86.08	สิ่งติดตั้งถาวรและอุปกรณ์ติดตั้งสำหรับรางรถไฟหรือรางรถราง รวมทั้งเครื่องอุปกรณ์กล (รวมถึงที่เป็นเครื่องกลไฟฟ้า) สำหรับให้สัญญาณ ให้ความปลอดภัยหรือควบคุมการจราจรสำหรับทางรถไฟ ทางรถรางถนน แม่น้ำลำคลอง สถานีจอดรถไฟ หรือสนามบิน รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว
86.09	คอนเทนเนอร์ (รวมถึงคอนเทนเนอร์สำหรับขนส่งของไหล) ที่ออกแบบและติดตั้งเป็นพิเศษสำหรับการขนส่งตั้งแต่หนึ่งวิธีขึ้นไป
87.01	แทรกเตอร์ (นอกจากแทรกเตอร์ตามประเภทที่ 87.09)
87.02	ยานยนต์สำหรับขนส่งบุคคลตั้งแต่สี่คนขึ้นไป (รวมถึงคนขับ)
87.03	รถยนต์และยานยนต์อื่นๆ ที่ออกแบบสำหรับขนส่งบุคคลเป็นหลัก (นอกจากของตามประเภทที่ 87.02) รวมถึงสแตชันแวกอนและรถแข่ง
87.04	ยานยนต์สำหรับขนส่งของ
87.05	ยานยนต์สำหรับใช้งานพิเศษ นอกจากยานยนต์ที่ออกแบบสำหรับขนส่งบุคคลหรือของเป็นหลัก (เช่น รถยกลากรถเลี้ยว รถปั้นจั่น รถดับเพลิง รถผสมคอนกรีต รถกวาดถนน รถสำหรับฉีดพ่น โรงซ่อมเคลื่อนที่ หน่วยรังสีวิทยาเคลื่อนที่)
87.06	แชสชีส์ที่มีเครื่องยนต์ติดตั้ง สำหรับยานยนต์ตามประเภทที่ 87.01 ถึง 87.05
87.07	ตัวถัง (รวมถึงแค็บ) สำหรับยานยนต์ตามประเภทที่ 87.01 ถึง 87.05
87.08	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานยนต์ตามประเภทที่ 87.01 ถึง 87.05

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
87.09	รถใช้งาน (วีร์กทริก) ชนิดขับเคลื่อนได้ในตัว ไม่ติดตั้งเครื่องอุปกรณ์สำหรับยกหรือขนย้าย ชนิดที่ใช้ในโรงงาน โรงพักสินค้า บริเวณท่าเรือหรือท่าอากาศยานเพื่อขนส่งของในระยะใกล้ แทรกเตอร์ชนิดที่ใช้บน ชานชาลาสถานีรถไฟ รวมทั้งส่วนประกอบของยานดังกล่าว
87.10	รถถังและยานรบหุ้มเกราะอื่น ๆ ที่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ จะติดตั้งอาวุธด้วยหรือไม่ก็ตาม และส่วนประกอบของยานดังกล่าว
87.11	รถจักรยานยนต์ (รวมถึงโมเพ็ด) และรถจักรยานที่ติดตั้งมอเตอร์ช่วย (มีหรือไม่มีรถพ่วงข้าง) รวมทั้งรถพ่วงข้าง
87.12	รถจักรยานสองล้อและรถจักรยานอื่น ๆ (รวมถึงรถสามล้อส่งของ) ที่ไม่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์
87.13	รถสำหรับคนพิการ จะขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์หรือขับเคลื่อนทางกลโดยวิธีอื่นหรือไม่ก็ตาม
87.14	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของยานตามประเภทที่ 87.11 ถึง 87.13
87.15	รถเข็นเด็ก และส่วนประกอบของรถดังกล่าว
87.16	รถพ่วงและรถกึ่งรถพ่วง (เซมิแทรลเลอร์) ยานอื่น ๆ ที่ไม่ได้ขับเคลื่อนทางกล รวมทั้งส่วนประกอบของยานดังกล่าว
88.01	บอลลูกและโปมยยาน รวมทั้งเครื่องบินร่อน เครื่องร่อน และอากาศยานอื่น ๆ ที่ไม่ใช่กำลังขับ
88.02	อากาศยานอื่น ๆ (เช่น เฮลิคอปเตอร์ เครื่องบิน) ยานอวกาศ (รวมถึงดาวเทียม) ยานปล่อยของในวงโคจรย่อย และยานปล่อยยานอวกาศ
88.03	ส่วนประกอบของของตามประเภทที่ 88.01 หรือ 88.02
88.04	ร่มชูชีพ (รวมถึงร่มชูชีพที่ใช้ใน โปมยยาน และเครื่องร่อนร่ม) และชูชีพปีกหมุน รวมทั้งส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของของดังกล่าว
88.05	เครื่องปล่อยอากาศยาน อุปกรณ์บนเรือบรรทุกเครื่องบินสำหรับลดความเร็วของอากาศยานหรืออุปกรณ์ที่คล้ายกัน เครื่องฝึกการบินภาคพื้นดิน รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว
89.01	เรือโดยสาร เรือทัศนจาร เรือข้ามฟาก เรือสินค้า เรือพ่วงและยานน้ำที่คล้ายกัน สำหรับขนส่งบุคคลหรือของ
89.02	เรือประมง รวมทั้งเรือโรงงานและยานน้ำอื่น ๆ ที่ใช้เพื่อการแปรรูป หรือถนอมผลิตภัณฑ์ประมง
89.03	เรือยอชต์ และยานน้ำอื่น ๆ ที่ใช้เพื่อความสำราญหรือเกมกีฬา รวมทั้งเรือกรรเชียงและเรือพาย
89.04	เรือลากจูง และเรือที่ใช้สำหรับเดิน
89.05	ยานประภาคาร เรือดับเพลิง เรือขุด บันจันลอยและยานน้ำอื่น ๆ ซึ่งการแล่นได้เป็นหน้าที่รองจากหน้าที่หลักของยานนั้น รวมทั้งอู่ลอย แท่นเจาะหรือแท่นผลิตแบบลอยน้ำหรือแบบใต้น้ำ
89.06	ยานน้ำอื่น ๆ รวมถึงเรือรบและเรือช่วยชีวิตนอกรือเรือกรรเชียง
89.07	สิ่งก่อสร้างลอยน้ำอื่น ๆ (เช่น แพ แท็งก์ ปล่องกั้นน้ำ ท่าจอดเรือ ท่นลอย และท่นสัญญาณ)
89.08	ยานน้ำและสิ่งก่อสร้างลอยน้ำอื่น ๆ สำหรับเรือ
90.01	เส้นใยนำแสง และกลุ่มเส้นใยนำแสง เคเบิลใยนำแสงนอกจากเคเบิลใยนำแสงตามประเภทที่ 85.44 แผ่นบางและแผ่นทำด้วยวัสดุโพลาริสต์ รวมทั้งเลนส์ (รวมถึงคอนแทกเลนส์) ปริซึม กระจกเงาและวัตถุเชิงทัศนศาสตร์อื่น ๆ ทำด้วยวัสดุใดก็ตาม ไม่ได้ประกอบ นอกจากของดังกล่าวทำด้วยแก้วที่ไม่ได้ตกแต่งเพื่อใช้งานทางทัศนศาสตร์

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
90.02	เลนส์ ปริซึม กระจกเงา และวัตถุเชิงทัศนศาสตร์อื่น ๆ ทำด้วยวัสดุใดก็ตาม ที่ประกอบแล้วและเป็นส่วนประกอบหรือเป็นอุปกรณ์ติดตั้งของเครื่องมือเครื่องใช้หรือเครื่องอุปกรณ์ นอกจากของดังกล่าวทำด้วยแก้วที่ไม่ได้ตกแต่งเพื่อใช้งานทางทัศนศาสตร์
90.03	กรอบและโครงสำหรับแว่นตาและแว่นตากันลมกันฝุ่นหรือสำหรับแว่นตาที่คล้ายกัน และส่วนประกอบของของดังกล่าว
90.04	แว่นตา แว่นตากันลมกันฝุ่น และแว่นตาที่คล้ายกัน ที่ใช้ปรับสายตาใช้ป้องกันหรืออื่น ๆ
90.05	กล้องส่องตา กล้องตาเดี่ยว กล้องส่องทางไกลเชิงทัศนศาสตร์อื่น ๆ และโครงติดตั้งของกล้องดังกล่าว รวมทั้งอุปกรณ์ทางดาราศาสตร์อื่น ๆ และโครงติดตั้งของอุปกรณ์ดังกล่าว แต่ไม่รวมถึงอุปกรณ์สำหรับวิทยาศาสตร์
90.06	กล้องถ่ายรูป (นอกจากกล้องถ่ายภาพยนตร์) เครื่องไฟแฟลชใช้ในการถ่ายรูปและหลอดไฟแฟลช นอกจากหลอดไฟฟ้าแบบดิสชาร์จตามประเภทที่ 85.39
90.07	กล้องถ่ายภาพยนตร์และเครื่องฉายภาพยนตร์ จะมีเครื่องบันทึกเสียงหรือถอดเสียงประกอบรวมอยู่ด้วยหรือไม่ก็ตาม
90.08	เครื่องฉายภาพนิ่งนอกจากเครื่องฉายภาพยนตร์ เครื่องขยายและเครื่องย่อภาพถ่าย (นอกจากที่ใช้ในทางภาพยนตร์)
90.09	เครื่องทำสำเนาโดยใช้แสง ที่มีระบบทางทัศนศาสตร์ประกอบรวมอยู่ด้วย หรือเครื่องทำสำเนาโดยใช้แสงแบบทาบติด (คอนแทกต์) และเครื่องทำสำเนาโดยใช้ความร้อน
90.10	เครื่องอุปกรณ์ที่ใช้ตามห้องปฏิบัติการภาพถ่าย (รวมถึงภาพยนตร์) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้ (รวมถึงเครื่องอุปกรณ์สำหรับฉายหรือเขียนแผนวงจรบนวัตถุกึ่งตัวนำไวแสง) เครื่องเนกาโตสโกปและจอฉายภาพ
90.11	กล้องจุลทรรศน์แบบใช้เลนส์เชิงประกอบ รวมถึงกล้องจุลทรรศน์สำหรับใช้ในการถ่ายรูป ถ่ายภาพยนตร์หรือการฉายภาพของจุลวัตถุ
90.12	กล้องจุลทรรศน์นอกจากกล้องจุลทรรศน์แบบใช้เลนส์ รวมทั้งเครื่องดิฟแฟรกชัน
90.13	กลอุปกรณ์ทำด้วยผลึกเหลว ที่ไม่ได้ทำเป็นของซึ่งระบุไว้ในประเภทอื่น เลเซอร์นอกจากเลเซอร์ไดโอด รวมทั้งเครื่องใช้และอุปกรณ์อื่น ๆเชิงทัศนศาสตร์ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้
90.14	เข็มทิศสำหรับหาทิศทาง รวมทั้งอุปกรณ์และเครื่องใช้อื่น ๆ ที่ใช้ในการเดินเรือและเดินอากาศ
90.15	อุปกรณ์และเครื่องใช้ในการสำรวจ (รวมถึงการสำรวจโดยวิธีถ่ายรูป) ใช้ในทางอุทกศาสตร์ สมุทรศาสตร์ อุทกวิทยา อุตุนิยมวิทยาหรือทางธรณีฟิสิกส์ (ไม่รวมถึงเข็มทิศ) รวมทั้งเครื่องหาพิสัย
90.16	เครื่องชั่ง (บาลานซ์) ที่มีความไว 5 เซนติกรัมหรือไวกว่า มีหรือไม่มีค้อนน้ำหนัก
90.17	อุปกรณ์ที่ใช้ในการเขียนแบบ การทำเครื่องหมาย หรือการคำนวณทางคณิตศาสตร์ (เช่น เครื่องเขียนแบบ แพนโทกราฟ โพรแทรกเตอร์ชุดเขียนแบบ สไลด์รูล เครื่องคำนวณแบบจาน) อุปกรณ์วัดความยาวที่ใช้งานด้วยมือ (เช่น เส้นหรือแถบสำหรับวัด ไมโครมิเตอร์ แคลลิเปอร์) ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้
90.18	อุปกรณ์และเครื่องใช้ที่ใช้ในทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ ศัลยกรรม ทันตกรรม หรือวิทยาศาสตร์สัตวแพทย์ รวมถึงเครื่องซินติกราฟิก เครื่องอุปกรณ์การแพทย์ทางไฟฟ้าอื่น ๆ และอุปกรณ์สำหรับตรวจสายตา

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
90.19	เครื่องใช้ในการบำบัดโรคโดยวิธีทางกล (เมคาโนเทอร์ราที) เครื่องนวด เครื่องทดสอบความถนัดในทางจิตวิทยา รวมทั้งเครื่องบำบัดโรคด้วยไอโซน ด้วยออกซิเจน ด้วยละอองน้ำยา เครื่องช่วยการหายใจ หรือเครื่องอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ใช้บำบัดโรคทางเดินหายใจ
90.20	เครื่องใช้ในการหายใจอื่นๆ และหน้ากากป้องกันไอพิษ แต่ไม่รวมถึงหน้ากากป้องกันที่ไม่มีส่วนประกอบเชิงกลและไม่มีตัวกรองแบบถอดเปลี่ยนได้
90.21	เครื่องใช้ทางสัตวศาสตร์กระดูก รวมถึงไม้ยันรักแร้ สายรัดทางศัลยกรรมและเครื่องกดไล่เดือน ฝือกและเครื่องใช้อื่นๆ ในการรักษากระดูกหักอวัยวะเทียม เครื่องช่วยฟัง และเครื่องใช้อื่นๆ ที่ใช้สวม พกหรือฝังในร่างกายเพื่อทดแทนความคิดปกติหรือความพิการ
90.22	เครื่องอุปกรณ์ที่ใช้การแผ่เอกซเรย์หรือการแผ่รังสีแอลฟา เบตา หรือแกมมาเป็นหลัก จะใช้ประโยชน์ทางการแพทย์ ศัลยกรรม ทันตกรรมหรือสัตวแพทย์ หรือไม่กี่ตาม รวมถึงเครื่องบันทึกภาพรังสีหรือเครื่องรังสีบำบัด หลอดเอกซเรย์ และเครื่องกำเนิดเอกซเรย์อื่น ๆ เครื่องกำเนิดไฟ
90.23	อุปกรณ์ เครื่องอุปกรณ์และแบบจำลอง ที่ออกแบบเพื่อวัตถุประสงค์ในการสาธิต (เช่น ในการศึกษาหรือในธุรกิจการ) ซึ่งไม่เหมาะสำหรับใช้ประโยชน์ทางด้านอื่น ๆ
90.24	เครื่องจักรและเครื่องใช้สำหรับทดสอบความแข็ง ความแข็งแรง ความคงทนต่อการอัด ความยืดหยุ่นหรือคุณสมบัติเชิงกลอื่น ๆ ของวัตถุ (เช่น โลหะ ไม้ สิ่งทอ กระดาษ พลาสติก)
90.25	ไฮโดรมิเตอร์และอุปกรณ์ที่คล้ายกัน เทอร์โมมิเตอร์ ไพโรมิเตอร์ บารอมิเตอร์ ไฮโดรมิเตอร์ ไฮโครมิเตอร์ จะบันทึกได้หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งอุปกรณ์ดังกล่าวตั้งแต่สองชนิดขึ้นไปที่ประกอบรวมกัน
90.26	อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์สำหรับวัดหรือตรวจสอบการไหล ระดับ ความดันหรือตัวแปรอื่น ๆ ของของเหลวหรือก๊าซ (เช่น เครื่องวัดการไหล เกจระดับ มาโนมิเตอร์ เครื่องวัดความร้อน) ไม่รวมถึงอุปกรณ์ และเครื่องอุปกรณ์ตามประเภทที่ 90.14 90.15 90.28 หรือ 90.32
90.27	อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์สำหรับการวิเคราะห์ทางฟิสิกส์หรือเคมี (เช่น โพลาริเมเตอร์ รีแฟรกโตมิเตอร์ สเปกโตรมิเตอร์ เครื่องวิเคราะห์ก๊าซหรือควัน) อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์สำหรับวัดหรือตรวจสอบ ความหนืดความพรุน การขยายตัว แรงดึงผิวหรือที่คล้ายกัน อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์สำหรับวัดหรือตรวจสอบปริมาณความร้อน เสียงและแสง รวมทั้งไมโครตอม
90.28	เครื่องวัดปริมาณการจ่ายหรือการผลิต ก๊าซ ของเหลวหรือไฟฟ้า รวมถึงคาลิเบรตติ้งมิเตอร์ของเครื่องดังกล่าว
90.29	เครื่องนับรอบ เครื่องนับผลผลิต แท็กซีมิเตอร์ ไมลีโอมิเตอร์ เครื่องนับก้าวและที่คล้ายกัน รวมทั้งเครื่องบอกความเร็ว เครื่องวัดรอบ (นอกจากของตามประเภทที่ 90.14 หรือ 90.15) และสตรอบโกป
90.30	ออสซิลโลสโกป เครื่องวิเคราะห์สเปกตรัม อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์อื่นๆ สำหรับวัดหรือตรวจสอบปริมาณทางไฟฟ้าไม่รวมถึงเครื่องวัดตามประเภทที่ 90.28 อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์สำหรับวัดหรือตรวจหาการแผ่รังสีแอลฟา เบตา แกมมา เอกซเรย์ คอสมิก หรือรังสีอื่นๆ ที่ทำให้เกิดไอออนเซชัน
90.31	อุปกรณ์ เครื่องใช้และเครื่องจักรสำหรับวัดหรือตรวจสอบที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้อย่างไรก็ตาม รวมทั้งเครื่องฉายโปรไฟล์ (โปรไฟล์โปรเจกเตอร์)
90.32	อุปกรณ์และเครื่องอุปกรณ์สำหรับบังคับหรือควบคุมโดยอัตโนมัติ

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
90.33	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบ (ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี้) สำหรับเครื่องจักร เครื่องใช้ อุปกรณ์ หรือเครื่องอุปกรณ์ในตอนที่ 90
91.01	นาฬิกาข้อมือ นาฬิกาพกและนาฬิกาข้อมือชนิดอื่น ๆ รวมถึงนาฬิกาข้อมือ ที่มีตัวเรือนทำด้วยโลหะมีค่าหรือโลหะที่หุ้มติดด้วยโลหะมีค่า
91.02	นาฬิกาข้อมือ นาฬิกาพกและนาฬิกาข้อมือชนิดอื่น ๆ รวมถึงนาฬิกาข้อมือ นอกจากนาฬิกาตามประเภทที่ 91.01
91.03	นาฬิกาชนิดคล็อกที่มีเครื่องนาฬิกาชนิดวอตซ์ ไม่รวมถึงนาฬิกาชนิดคล็อกตามประเภทที่ 91.04
91.04	นาฬิกาชนิดคล็อกแบบที่ใช้กับแผงหน้าปัดอุปกรณ์และนาฬิกาชนิดคล็อกที่คล้ายกัน สำหรับยานบก อากาศยาน ยานอวกาศหรือยานน้ำ
91.05	นาฬิกาชนิดคล็อกอื่น ๆ
91.06	เครื่องบันทึกเวลา และเครื่องอุปกรณ์สำหรับวัดหรือบันทึกหรือบอกช่วงของเวลา มีเครื่องนาฬิกาชนิดคล็อกหรือชนิดวอตซ์หรือมิซิน โครนสมอเตอร์ (เช่น เครื่องลงเวลา เครื่องบันทึกเวลา)
91.07	สวิตช์ตั้งเวลาที่มิเครื่องนาฬิกาชนิดคล็อกหรือชนิดวอตซ์หรือมิซิน โครนสมอเตอร์
91.08	เครื่องนาฬิกาชนิดวอตซ์ที่สมบูรณ์และประกอบแล้ว
91.09	เครื่องนาฬิกาชนิดคล็อกที่สมบูรณ์และประกอบแล้ว
91.10	เครื่องนาฬิกาชนิดวอตซ์หรือชนิดคล็อกที่สมบูรณ์แล้ว ซึ่งยังไม่ประกอบหรือประกอบเพียงบางส่วน (ชุดเครื่องนาฬิกา) เครื่องนาฬิกาชนิดวอตซ์หรือชนิดคล็อกที่ยังไม่สมบูรณ์ซึ่งประกอบแล้ว รวมทั้งเครื่องนาฬิกาชนิดวอตซ์หรือชนิดคล็อกที่ทำอย่างคร่าว ๆ
91.11	ตัวเรือนนาฬิกาชนิดวอตซ์และส่วนประกอบของตัวเรือนดังกล่าว
91.12	ตัวเรือนนาฬิกาชนิดคล็อกและตัวเรือนแบบที่คล้ายกันสำหรับของอื่น ๆ ในตอนนี้ และส่วนประกอบของตัวเรือนดังกล่าว
91.13	สายนาฬิกาของนาฬิกาชนิดวอตซ์ และส่วนประกอบของสายนาฬิกาดังกล่าว
91.14	ส่วนประกอบอื่น ๆ ของนาฬิกาชนิดคล็อกหรือชนิดวอตซ์
92.01	เปียโนรวมถึงเปียโนอัตโนมัติ ฮาร์ปซิคอร์ดและเครื่องสายอื่น ๆ ที่มีคีย์บอร์ด
92.02	เครื่องสายอื่น ๆ (เช่น กีตาร์ ไวโอลิน พิณ)
92.03	ออร์แกนแบบท่อลมที่มีคีย์บอร์ด รวมทั้งฮาร์โมนีอิมและเครื่องดนตรีแบบมีลิ้น โลหะและคีย์บอร์ดที่คล้ายกัน
92.04	หีบเพลงชักและเครื่องดนตรีที่คล้ายกัน รวมทั้งหีบเพลงเป่า
92.05	เครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่ใช้เป่า (เช่น คลาริเน็ต ทรัมเป็ต ปีสก็อต)
92.06	เครื่องดนตรีที่ใช้ตี (เช่น กลอง ระนาด ฉิ่งหรือฉาบ กรับ มารากัส)
92.07	เครื่องดนตรีที่ใช้ไฟฟ้าให้เกิดเสียงหรือขยายเสียง (เช่น ออร์แกน กีตาร์ หีบเพลงชัก)
92.08	กลองดนตรี ออร์แกนชนิดที่ใช้ตามสวนสนุก (แฟร์กราวด์ออร์แกน) ออร์แกนกลชนิดเล่นตามถนน นกกลที่ร้องเพลงได้ เลื่อยดนตรีและเครื่องดนตรีอื่น ๆ ที่ไม่จัดเข้าประเภทใดในตอนนี้ เครื่องเลียนเสียงสัตว์ทุกชนิด รวมทั้งนกหวีด แตรและอุปกรณ์อื่น ๆ ที่ให้สัญญาณเสียงโดยใช้ปาก

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
92.09	ส่วนประกอบ (เช่น กลไกสำหรับกล่องดนตรี) และอุปกรณ์ประกอบของเครื่องดนตรี (เช่น บัทร จานและม้วน สำหรับเครื่องดนตรี) รวมทั้งเครื่องให้จังหวะดนตรี (เมโทร โนม) ส้อมและหลอดเป่าทุกชนิดสำหรับเทียบเสียง
93.01	อาวุธที่ใช้ทางทหารนอกจากปืนลูกโม้ ปืนพกและอาวุธตามประเภทที่ 93.07
93.02	ปืนลูกโม้และปืนพก นอกจากของตามประเภทที่ 93.03 หรือ 93.04
93.03	อาวุธปืนอื่นๆ และกลอุกรณ์ที่คล้ายกันซึ่งทำงานโดยการขับเคลื่อนด้วยประจุระเบิด (เช่น ปืนลูกซองและปืนเล็กยาวที่ใช้ในการกีฬา ปืนแก๊ป ปืนพลู-สัญญาณ และอุกรณ์อื่นๆ ที่ออกแบบเพื่อใช้ยิงพลูสัญญาณเท่านั้น ปืนพกและปืนลูกโม้สำหรับใช้ยิงกระสุนหลอก ปืนพกยิงเข็มกลัดปืนยิงส
93.04	อาวุธอื่นๆ (เช่น ปืนและปืนพกที่ใช้สปริง ใช้ลมหรือใช้ก๊าซ กระบองตำรวจ) ไม่รวมถึงของตามประเภทที่ 93.07
93.05	ส่วนประกอบและอุปกรณ์ประกอบของของตามประเภทที่ 93.01 ถึง 93.04
93.06	ระเบิด ระเบิดมือ ตอร์ปิโด หุ่นระเบิด จีปนาวุธและยุทธโปกรณ์ที่คล้ายกัน และส่วนประกอบของของดังกล่าว รวมทั้งลูกปืน กระสุนปืนอื่นๆ และจรวดและส่วนประกอบของของดังกล่าว รวมถึงลูกปรายและหมอนลูกปืน
93.07	กระบี่ ดาบ ดาบปลายปืน ทวนและอาวุธที่คล้ายกัน ส่วนประกอบของของดังกล่าว รวมทั้งปลอกและฝักสำหรับของดังกล่าว
94.01	ที่นั่ง (นอกจากของตามประเภทที่ 94.02) จะปรับเป็นเตียงได้หรือไม่ก็ตาม และส่วนประกอบของของดังกล่าว
94.02	เฟอร์นิเจอร์ที่ใช้ในการแพทย์ ศัลยกรรม ทันตกรรมหรือสัตวแพทย์ (เช่น เตียงผ่าตัด เตียงตรวจโรค เตียงโรงพยาบาลที่มีอุปกรณ์กล เก้าอี้-ทำฟัน) เก้าอี้ตัดผมและเก้าอี้ที่คล้ายกันที่มีกลไกสำหรับหมุน เอนและเลื่อนขึ้นลงได้ รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าวข้างต้น
94.03	เฟอร์นิเจอร์อื่น ๆ และส่วนประกอบของเฟอร์นิเจอร์
94.04	ฐานรองพูก รวมทั้งของที่เป็นเครื่องเตียงและของตกแต่งเตียงที่คล้ายกัน (เช่น พูก ผ้าคลุม ผ้าวมขนนก เบาะ พูฟ์ที่และหมอน) มีสปริง ยัดไส้หรือติดภายในด้วยวัสดุใดก็ตาม หรือทำด้วยยางเซลลูลาร์ หรือพลาสติก จะหุ้มหรือไม่ก็ตาม
94.05	เครื่องประทีปโคมไฟรวมถึงเซรัชไลต์ สปอตไลต์ และส่วนประกอบของของดังกล่าว ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่น รวมทั้งเครื่องหมายที่มีแสงสว่าง ป้ายชื่อที่มีแสงสว่างและของที่คล้ายกัน ซึ่งมีแหล่งกำเนิดแสงติดอยู่อย่างถาวร และส่วนประกอบของของดังกล่าว ที่ไม่ได้ระบุ
94.06	อาคารสำเร็จรูป
95.01	ของเด็กเล่นที่มีล้อซึ่งออกแบบเพื่อให้เด็กขี่ (เช่น รถจักรยานสามล้อ สตูดเตอร์ รถยนต์ที่ใช้เท้าถีบ) รวมทั้งรถเข็นสำหรับเด็ก
95.02	ตุ๊กตารูปคน
95.03	ของเล่นอื่นๆ หุ่นจำลองย่อขนาด ("มาตราส่วน") และหุ่นจำลองที่คล้ายกันเพื่อนันทนาการ จะเคลื่อนไหวได้หรือไม่ก็ตาม รวมทั้งของเล่นสำหรับฝึกสมองทุกชนิด
95.04	ของสำหรับใช้เล่นเกมในสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ บนโต๊ะ หรือในห้องรวมถึงพินเทเบิล บิลเลียด โต๊ะพิเศษสำหรับเล่นการพนันและเครื่องอุปกรณ์โบลิ่งอัตโนมัติ
95.05	ของที่ใช้งานในงานเทศกาล งานรื่นเริงหรืองานบันเทิงอื่น ๆ รวมถึงของที่ใช้ในการแสดงกลและการแสดงขานหัว

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
95.06	ของและเครื่องอุปกรณ์สำหรับการออกกำลังกายทั่วไป การเล่นยิมนาสติก กรีฑาและกีฬาอื่นๆ (รวมถึงเทเบิลเทนนิส) หรือเกมกลางแจ้ง ที่ไม่ได้ระบุหรือรวมไว้ในที่อื่นในตอนนี รวมทั้งสระว่ายน้ำ และสระเล่นเรือ
95.07	คันเบ็ด เบ็ดและอุปกรณ์อื่นๆ สำหรับตกเบ็ด สวิงจับปลา สวิงจับผีเสื้อและสวิงที่คล้ายกัน รวมทั้งนกเทียมสำหรับล่อนก (นอกจากของตามประเภทที่ 92.08 หรือ 97.05) และของจำเป็นที่คล้ายกันสำหรับล่าสัตว์หรือยิงสัตว์
95.08	ม้าหมุน ชิงช้า เครื่องเล่นชิงเป้า และเครื่องเล่นอื่น ๆ ในสวนสนุกรวมทั้งของและสัตว์ที่ใช้ในการแสดงละครสัตว์เร่ การแสดงสัตว์เร่ และการแสดงละครเร่
96.01	เขี้ยว กระจุก กระจุดองเต่า เขาสัตว์ เขากวาง ปะการัง เปลือกหอยมุกและวัตถุสำหรับแกะสลักอื่น ๆ ที่ได้จากสัตว์ ซึ่งจัดทำแล้ว รวมทั้งของที่ทำได้ด้วยวัตถุเหล่านี้ (รวมถึงของที่ได้โดยการหล่อแบบ)
96.02	วัตถุสำหรับแกะสลักที่ได้จากพืชหรือแร่ ซึ่งจัดทำแล้วและของที่ทำด้วยวัตถุเหล่านี้ รวมทั้งของที่ได้โดยการหล่อแบบหรือการแกะสลัก ซึ่งทำด้วยไข สเตียริน กัมธรรมชาติหรือเรซินธรรมชาติ หรือทำด้วยพลาสติกแบบและของอื่น ๆ ที่ได้จากการหล่อแบบหรือการแกะสลัก ที่ไม่ได้ระบุ
96.03	ไม้กวาด แปรง (รวมถึงแปรงที่เป็นส่วนประกอบของเครื่องจักร เครื่องใช้หรือยานบก) เครื่องกลสำหรับกวาดพื้นโดยใช้แรงคนที่ไม่ขับเคลื่อนด้วยมอเตอร์ ไม้ถูพื้น (มือป) ไม้ปัดฝุ่นทำด้วยขนสัตว์ปีก ปมและปุยที่จัดเตรียมสำหรับทำไม้กวาดหรือแปรง แปรงและลูกกลิ้งสำหรับทาสี
96.04	แรงและตะแกรงใช้ร่อนด้วยมือ
96.05	ของใช้ส่วนตัวที่ใช้ในการประพิน โคม การเย็บหรือใช้ในการทำความสะอาดรองเท้าหรือเสื้อผ้าที่จัดทำขึ้นเป็นชุดสำหรับเดินทาง
96.06	กระดุม กระดุมกดชนิดต่าง ๆ หุ่นกระดุม และส่วนประกอบอื่น ๆ ของของเหล่านี้ รวมทั้งกระดุมที่เพียงแต่ขึ้นรูป
96.07	ซิปรีหรือของที่ใช้รัดปิด และส่วนประกอบของของดังกล่าว
96.08	ปากกาถูกลิ้น ปากกาและมาร์กเกอร์ที่มีปลายปากทำด้วยสัทิลหรือวัตถุพูนอื่น ๆ ปากกาหมึกซึม ปากกาสไตโล กราฟและปากกาอื่นๆ คูพลิเคตติ้งสไตโลส ดินสอแบบหมุนและแบบกด ด้ามปากกา ด้ามจับดินสอและด้ามที่คล้ายกัน รวมทั้งส่วนประกอบ (รวมถึงปลอกและแหวน) ของของดังกล่าว นอกจ
96.09	ดินสอ (นอกจากดินสอตามประเภทที่ 96.08) เครยอน ไม้ดินสอ พาสเทล ถ่านวาดเขียน ชอล์กสำหรับเขียนหรือวาด และชอล์กสำหรับช่างตัดเสื้อ
96.10	กระดานชนวนและกระดาน ที่มีพื้นผิวสำหรับเขียนหรือวาด จะมีกรอบหรือไม่ก็ตาม
96.11	ตราประทับวันที่ ตราประทับหรือตราประทับเลขที่ และตราที่คล้ายกัน (รวมถึงกลอุปกรณ์สำหรับพิมพ์หรือทำลายนูนบนป้าย) ที่ออกแบบสำหรับใช้งานด้วยมือ รวมทั้งแท่งเรียงตัวพิมพ์ (คอมโพสิทิงสติกค์) ด้วยมือ และชุดเครื่องใช้ในการพิมพ์ด้วยมือที่มีแท่งเรียงตัวพิมพ์ดังกล่าวประกอบรวมด้วย
96.12	รีบบิ้นเครื่องพิมพ์ดีดหรือรีบบิ้นที่คล้ายกัน ที่มีหมึกหรือจัดทำอย่างอื่นเพื่อให้เกิดรอยจากการพิมพ์ จะอยู่บนแกนหมุนหรือในดรัมหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งแท่นประทับตรา จะมีหมึกหรือไม่ก็ตาม มีหรือไม่มีกล่อง
96.13	ไฟแช็กและเครื่องจุดไฟอื่นๆ จะเป็นแบบกลไกหรือแบบไฟฟ้าหรือไม่ก็ตาม และส่วนประกอบของของดังกล่าว นอกจากหินเหล็กไฟและไส้
96.14	กล่องยาเส้น (รวมถึงหัวกล่อง) และกล่องซิการ์หรือกล่องบุหรี่ รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าว

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
96.15	หวี ที่จับผมและของที่คล้ายกัน กิ๊บหนีบผม สีม้วนผม กิ๊บปากเป็ด ที่มีวนผมและของที่คล้ายกัน (นอกจากของตามประเภทที่ 85.16) และส่วนประกอบของของดังกล่าว
96.16	ที่ลีดน้ำหอมและที่ลีดเครื่องประพินร่างกายหรือประพินโคมที่คล้ายกัน คอต้อและหัวลีดของของดังกล่าว รวมทั้งฟัฟทาเป็งและแป็คสำหรับใช้กับเครื่องสำอางหรือสิ่งปรุงแต่งสำหรับประพินร่างกายหรือประพินโคม
96.17	กระดิกสุญญาภาสและภาชนะสุญญาภาสอื่น ๆ รวมทั้งส่วนประกอบของของดังกล่าวนอกจากแก้วใสใน
96.18	หุ่นสำหรับช่างตัดเสื้อ และหุ่นรูปคนอื่นๆ รวมทั้งหุ่นยนต์และหุ่นตั้ง-แสดงอื่น ๆ ที่ทำคล้ายมีชีวิต ใช้สำหรับตกแต่งหน้าร้าน
97.01	ภาพระบาย ภาพลายเส้นและภาพพาสเทล ที่เขียนด้วยมือทั้งหมด (นอกจากแบบเขียนตามประเภทที่ 49.06 และผลิตภัณฑ์ที่ระบายสีหรือประดับตกแต่งด้วยมือ) ภาพประดิษฐ์ชนิดคอลลาจและแผ่นประดับที่คล้ายกัน
97.02	ภาพต้นแบบที่ทำจากรอยแกะสลัก จากแผ่นพิมพ์หรือพิมพ์หิน
97.03	ประติมากรรมวัตถุหรือรูปปั้นหรือรูปหล่อที่เป็นต้นแบบ ทำด้วยวัตถุใดก็ตาม
97.04	ไปรษณียากรหรือการแสดมปี สิ่งที่มีตราประทับแทนไปรษณียากร ไปรษณียากรที่ประทับตราวันออกใช้ กระดาษที่มีตราไปรษณีย์และของที่คล้ายกัน ใช้แล้วหรือยังไม่ได้ใช้ นอกจากของตามประเภทที่ 49.07
97.05	ของสะสมและของที่นักสะสมรวบรวม ซึ่งเกี่ยวกับสัตวศาสตร์ พฤษศาสตร์ วิทยาแร่ ภายวิภาคศาสตร์ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี โบราณชีววิทยา ชาติพันธุ์วรรณะ หรือเหรียญโบราณ
97.06	โบราณวัตถุที่มีอายุเกิน 100 ปี
98.00	ไม่พบ
99.01	ของที่ส่งออก รวมทั้งของที่ส่งกลับออกไป ซึ่งนำกลับเข้ามาภายในหนึ่งปี โดยไม่เปลี่ยนแปลงลักษณะหรือรูปแต่ประการใด และในเวลาที่ส่งออกนั้น ได้รับใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามาแล้ว
99.02	ของที่นำเข้ามาในประเทศไทยซึ่งได้เสียอากรไว้ครบถ้วนแล้ว และภายหลังส่งกลับออกไปซ่อม ณ ต่างประเทศ หากนำกลับเข้ามาภายในหนึ่งปี หลังจากที่ได้รับใบสุทธิสำหรับนำกลับเข้ามาซึ่งได้ออกให้ในขณะที่ได้ส่งออกแล้ว
99.03	ของที่นำเข้ามาพร้อมกับคนหรือนำเข้ามาชั่วคราวและจะส่งกลับออกไปภายในไม่เกินหกเดือนนับตั้งแต่วันที่นำเข้ามา
99.05	ของส่วนตัวและของใช้ในบ้านเรือนที่ใช้แล้วที่เจ้าของนำเข้ามาพร้อมกับคน เนื่องในการย้ายภูมิลำเนาและมีจำนวนพอสมควรแก่ฐานะ
99.10	ของที่ได้รับเอกสิทธิ ตามข้อผูกพันที่ประเทศไทยมีอยู่ต่อองค์การสหประชาชาติหรือตามกฎหมายระหว่างประเทศ หรือตามสัญญา กับนานาประเทศหรือทางการทูตซึ่งได้ปฏิบัติต่อกัน โดยอัยาศัยไมตรี
99.11	นอกจากกรณีตามประเภทที่ 8703.10 8703.21 8703.22 8703.229 8703.232 8703.239 8703.242 8703.249 8703.312 8703.319 8703.322 8703.329 8703.332 8703.339 8703.90 8704.211 8704.311 และ 8704.901 ในภาค 2 ของที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังว่าเป็นของที่นำเข้ามาหรือส่งออกไปเพื่อบริจาการเป็นการสาธารณกุศลแก่ประชาชน โดยผ่านส่วนราชการหรือองค์การสาธารณกุศล หรือเป็นของที่นำเข้ามาเพื่อให้แก่ส่วนราชการหรือองค์การสาธารณกุศล

ตารางภาคผนวกที่ 2 : คำอธิบายพิกัดศุลกากร

HS	รายการ
99.13	ยุทธภัณฑ์ที่ใช้ในทางราชการ
99.14	ตัวอย่างสินค้าที่ใช้ได้แต่เพียงเป็นตัวอย่างและไม่มีราคาในทางการค้า
99.17	ของที่นำเข้ามาสำหรับคนพิการใช้โดยเฉพาะ หรือใช้ในการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรกำหนด ด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
99.18	ของที่นำเข้าที่พิสูจน์ให้เห็นที่พอใจอธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายว่าเป็นของที่จำเป็นต้องนำเข้ามาเพื่อใช้ในการประชุมระหว่างประเทศและมีปริมาณพอสมควรแก่การนั้น ทั้งนี้ผู้นำเข้าจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่อธิบดีกรมศุลกากรหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมศุลกากรมอบหมายกำหนด
99.41	ของเบ็ดเตล็ด
99.42	ของซึ่งนำเข้ามาแล้วส่งกลับออกไปภายใต้บทบัญญัติมาตรา 19 แห่งพระราชบัญญัติศุลกากร (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2482

ภาคผนวก 3

(ปริมาณและมูลค่าการค้าแร่ และผลิตภัณฑ์จากแร่)

ตารางภาคผนวกที่ 3.1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังจีน

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	13	0	0	0	0	0	0	0	22
	มูลค่า (บาท)	1,255,181	5,926	4,602	0	59,329	0	30,820	0	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,593,990	6,866,428	16,263,305	7,829,249	20,759,790	23,077,377	31,037,372	33,622,275	2
	มูลค่า (บาท)	433,533,098	874,651,911	940,799,673	776,797,513	1,512,070,316	2,289,699,776	3,822,133,147	6,357,694,453	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	28,611,603	121,059,267	98,254,405	202,429,946	402,931,282	164,564,839	383,093,090	206,143,416	10
	มูลค่า (บาท)	657,616,604	2,359,880,480	2,161,237,073	3,627,882,921	7,473,880,727	4,262,714,765	8,897,235,494	1,952,499,030	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	22,000,000	0	0	79,334,948	44,702,791	230,464,350	1
	มูลค่า (บาท)	0	0	4,844,730	0	0	112,232,719	65,241,532	343,046,909	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.1 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังจีน (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ป๋วย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	3,380	20	117,600	89,949	60,000	781,053	74,625	49,144	18
	มูลค่า (บาท)	210,426	847	1,138,000	9,559,811	1,377,129	20,204,682	1,870,773	1,662,750	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	186,869	0	0	0	0	23
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	1,607,696	0	0	0	0	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์ อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,480,002	1,075,342	1,905,140	3,498,958	6,799,913	8,708,391	6,958,473	3,887,007	14
	มูลค่า (บาท)	89,932,610	84,084,112	187,871,139	261,744,709	416,343,416	628,367,889	659,131,866	458,588,272	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.2 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากจีน

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	11	0	0	217	507	234	602	43	20
	มูลค่า (บาท)	3,839,340	0	0	50,847,587	200,483,281	124,225,700	337,631,990	27,793,945	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	3,707,642	2,385,099	2,538,545	2,730,935	5,274,110	8,283,641	11,060,702	20,108,261	8
	มูลค่า (บาท)	382,633,437	379,384,333	461,577,655	432,355,982	740,279,659	1,388,309,043	2,116,744,730	5,551,433,193	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	357,971,783	733,818,827	254,151,462	299,330,262	362,395,797	1,433,580,091	2,505,374,122	2,368,405,116	2
	มูลค่า (บาท)	3,429,557,116	6,371,090,426	3,041,065,454	3,731,550,484	5,252,939,963	26,631,381,387	45,782,470,606	39,671,082,374	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไรต์ที่ขังแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	1,010	13	0	42,000	6
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	49,932	130,905	0	132,456	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.2 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากจีน (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	5,791,753	43,451,075	20,522,125	37,150,464	66,703,608	321,016,282	150,072,433	253,870,488	7
	มูลค่า (บาท)	58,128,988	316,339,167	164,451,132	279,978,247	525,024,057	3,146,727,003	1,568,632,858	2,159,051,622	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	128,949,500	148,853,300	129,975,961	145,077,523	118,902,401	151,387,501	176,726,890	165,805,100	1
	มูลค่า (บาท)	718,162,294	744,944,385	816,959,631	842,360,032	667,291,805	813,437,037	1,337,089,456	1,137,640,011	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	5,025	195,200	660,897	1
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	166,143	5,113,439	15,406,709	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	504,400	407,000	176,000	349,004	504,400	610,100	587,501	2,566,993	2
	มูลค่า (บาท)	2,813,406	2,344,760	1,228,416	2,132,890	2,947,693	4,073,345	3,592,654	12,965,197	
ผลิตภัณฑ์ อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	4,301,190	4,508,680	7,562,921	9,686,641	44,987,825	38,741,692	43,519,690	52,345,240	3
	มูลค่า (บาท)	827,160,286	1,015,921,740	1,181,857,224	1,302,180,824	3,546,575,470	5,078,953,185	5,485,213,232	7,933,326,620	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	21,527,445	21,845,344	21,143,200	23,356,974	26,506,970	25,906,731	28,873,655	27,944,692	1
	มูลค่า (บาท)	76,472,518	87,374,893	91,830,420	93,737,304	107,186,586	143,118,083	189,712,659	178,292,609	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	1	0	23	1
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	244	0	6,237	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547*	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0.0004	0	300	65	14
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	8,688	0	160,255,678	493,702	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	940,625	1,723,050	2,916,586	2,694,456	3,548,695	4,156,414	2,660,136	4,502,065	10
	มูลค่า (บาท)	85,617,549	184,773,291	294,584,383	288,814,656	386,853,203	594,086,577	466,074,936	1,184,982,116	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	14,007,113	13,826,804	29,096,016	17,182,220	25,932,362	50,149,269	119,573,117	108,789,203	2
	มูลค่า (บาท)	381,976,275	516,757,795	703,126,594	591,043,429	898,187,013	1,851,698,398	3,303,715,736	3,851,060,841	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ที่ ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.3 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังอินเดีย (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547*	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,000,000	0	200	0	0	4,580	76,765	10,518	20
	มูลค่า (บาท)	7,812,714	0	42,955	0	0	660,954	6,087,469	1,532,789	
โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,000	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
	มูลค่า (บาท)	22,604	0	0	0	0	0	0	0	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	521,339	1,044,542	985,325	2,164,605	2,372,906	3,371,207	11,320,365	21,307,644	3
	มูลค่า (บาท)	45,412,402	109,648,445	127,969,670	190,905,746	226,985,080	405,951,663	1,131,925,045	2,328,655,707	
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.4 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากอินเดีย

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547*	2548	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	125	0	0	358	0	0	6	2	24
	มูลค่า (บาท)	43,592,141	0	32,419	150,396,524	0	0	1,873,011	669,210	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,663,040	1,770,358	6,837,730	29,536,629	39,484,226	31,227,714	27,747,394	16,763,365	11
	มูลค่า (บาท)	130,006,203	138,004,697	569,064,232	2,139,570,488	2,873,604,758	3,690,418,812	4,032,080,640	4,063,650,182	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	32,640,977	125,335,563	271,661,652	389,582,902	421,506,335	311,955,670	233,318,099	359,073,014	8
	มูลค่า (บาท)	476,097,539	1,104,823,945	2,671,713,820	3,441,015,033	4,913,750,274	5,774,141,866	4,829,914,387	5,649,887,607	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไฟรัศที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.4 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากอินเดีย (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547*	2548	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	63,300	5,239,519	20,042	1	6,789,023	222,301	1,031,680	488,400	35
	มูลค่า (บาท)	598,167	30,943,543	134,509	200	41,868,921	1,229,590	6,480,449	3,390,027	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	600	311	29,019,510	43,855,750	32,123,106	36,979,000	19,501,325	5
	มูลค่า (บาท)	0	102,009	58,939	155,345,122	231,792,472	178,495,410	276,729,794	125,928,378	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	22,522	67,723	5
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	1,021,018	2,088,022	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	40,000	0	3,000	0	0	20,000	5
	มูลค่า (บาท)	0	0	212,485	0	186,369	0	0	1,286,184	
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	4,222,711	3,669,475	6,081,041	7,222,767	14,722,388	4,567,969	7,430,017	3,918,611	18
	มูลค่า (บาท)	261,544,421	286,401,846	479,128,217	513,859,804	994,356,749	377,589,081	668,210,787	443,886,353	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	1	0	5
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	106	0	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	2	0	4
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	309	0	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.5 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังออสเตรเลีย

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	300	65	14
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	8,688	0	160,255,678	493,702	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่นๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	940,625	1,723,050	2,916,586	2,694,456	3,548,695	4,156,414	2,660,136	4,502,065	10
	มูลค่า (บาท)	85,617,549	184,773,291	294,584,383	288,814,656	386,853,203	594,086,577	466,074,936	1,184,982,116	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	14,007,113	13,826,804	29,096,016	17,182,220	25,932,362	50,149,269	119,573,117	108,789,203	2
	มูลค่า (บาท)	381,976,275	516,757,795	703,126,594	591,043,429	898,187,013	1,851,698,398	3,303,715,736	3,851,060,841	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.5 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังออสเตรเลีย (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,000,000	0	200	0	0	4,580	76,765	10,518	20
	มูลค่า (บาท)	7,812,714	0	42,955	0	0	660,954	6,087,469	1,532,789	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,000	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
	มูลค่า (บาท)	22,604	0	0	0	0	0	0	0	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	521,339	1,044,542	985,325	2,164,605	2,372,906	3,371,207	11,320,365	21,307,644	3
	มูลค่า (บาท)	45,412,402	109,648,445	127,969,670	190,905,746	226,985,080	405,951,663	1,131,925,045	2,328,655,707	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.6 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากออสเตรเลีย

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	9,559	11,206	13,062	35,901	25,838	37,153	65,120	27,433	2
	มูลค่า (บาท)	3,257,626,687	4,079,460,017	5,258,565,303	15,561,283,772	12,334,828,128	20,090,435,278	36,617,541,950	20,568,672,589	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	12,982,804	22,214,744	36,551,875	39,207,251	41,023,708	52,820,405	64,496,366	55,845,856	2
	มูลค่า (บาท)	836,887,701	1,713,709,544	2,874,442,049	2,813,110,397	3,104,549,653	6,184,917,032	9,588,978,026	13,264,479,955	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	35,468,292	28,493,000	0	2
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	962,117,464	704,388,329	0	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	260,656,896	218,379,214	280,238,182	387,808,027	470,320,020	530,831,364	390,749,364	584,939,433	6
	มูลค่า (บาท)	1,865,592,665	1,875,801,611	2,289,144,007	3,303,493,785	5,043,096,229	8,547,054,134	7,399,776,144	8,256,222,542	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไฟรัที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	80,100	40,000	106,820	3
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	902,204	465,732	1,161,747	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.6 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากออสเตรเลีย (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
ปิว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	15,683,986	32,771,369	64,316,191	56,266,212	49,390,855	105,488,876	51,847,077	63,763,570	16
	มูลค่า (บาท)	50,693,153	191,210,580	443,750,993	340,113,952	314,381,062	889,160,530	469,071,354	613,599,679	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	285,890	142,510	425,850	467,800	590,300	839,470	806,400	3,367,680	6
	มูลค่า (บาท)	2,563,685	1,188,740	3,355,710	3,815,860	4,676,610	6,818,847	7,601,987	27,014,672	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	6	66	0	0	112	60	8
	มูลค่า (บาท)	0	0	2,720	5,609	0	0	87,775	32,586	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	100	0	100	250	0	450	0	12
	มูลค่า (บาท)	0	15,333	0	15,137	51,792	0	99,129	1,292	
ผลิตภัณฑ์ อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	66,112,048	81,597,007	120,263,528	133,947,823	152,698,356	150,463,739	198,725,053	218,983,494	1
	มูลค่า (บาท)	4,099,344,033	5,958,202,561	9,197,238,852	8,798,982,113	10,367,100,010	11,576,677,959	16,556,364,533	22,321,826,685	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	12,000	0	0	0	0	0	0	0	n.a.
	มูลค่า (บาท)	37,868	0	0	0	0	0	0	0	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.7 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังนิวซีแลนด์

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ทองแดงและของทำด้วย ทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	27,435	8,747	3,959	7,209	16,370	31,122	6,206	38,965	42
	มูลค่า (บาท)	3,030,788	2,582,688	820,188	1,986,095	3,731,107	7,591,667	2,186,921	13,153,343	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	94,081,923	12,624,961	15,115,475	19,698,895	18,396,628	19,459,468	23,502,838	18,208,429	25
	มูลค่า (บาท)	169,017,121	157,033,819	193,648,700	311,561,401	297,098,068	464,449,038	561,722,262	450,673,608	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึง แร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.7 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังนิวซีแลนด์ (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	17,600	0	0	27	0	49
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	538,541	0	0	773	0	
โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	557,789	207,843	293,756	82,476	41,005	62,927	129,564	110,833	33
	มูลค่า (บาท)	37,718,148	21,051,993	26,013,970	12,995,798	13,827,039	35,143,787	63,319,899	36,472,384	
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	9	0	0	0	0	0	0	50
	มูลค่า (บาท)	0	6,076	0	0	0	0	0	0	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.8 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากนิวซีแลนด์

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ทองแดงและของทำด้วย ทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	160,959	385,426	292,245	186,643	146,147	109,448	95,494	167,528	42
	มูลค่า (บาท)	15,874,284	35,612,910	30,283,756	21,473,848	14,568,900	13,469,472	13,029,909	38,434,450	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	988,750	3,667,072	3,810,120	3,155	8,160,277	485,420	681	2,353,327	51
	มูลค่า (บาท)	6,500,358	28,998,658	33,562,554	1,373,130	92,244,097	3,426,158	452,984	28,431,261	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่าง แล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.8 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากนิวซีแลนด์ (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
ปุย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,550	6,771	550	7,738	0	7,703	3,466	5,620	47
	มูลค่า (บาท)	276,968	402,506	205,547	434,911	0	492,846	256,129	340,009	
โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,411,048	1,851,277	854,647	2,822,738	613,568	2,779,256	1,991,317	2,493,927	22
	มูลค่า (บาท)	129,324,674	152,781,589	93,507,312	198,927,422	59,361,080	201,303,631	149,052,195	212,925,388	
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.9 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังญี่ปุ่น

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	1,225	512	291	326	537	244	21	842	8
	มูลค่า (บาท)	5,443,979	24,833,681	27,392,685	24,533,218	33,046,359	18,048,794	1,794,241	141,484,293	
ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	32,078,285	23,058,259	23,855,665	28,051,100	10,467,175	10,281,162	10,599,701	11,981,428	1
	มูลค่า (บาท)	1,513,869,568	2,946,575,958	3,676,672,814	7,311,256,176	852,511,208	1,686,398,814	1,089,079,568	1,450,476,126	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	22,558,861	48,166,645	44,308,000	46,885,031	50,184,160	62,056,692	57,408,134	37,967,092	16
	มูลค่า (บาท)	863,980,317	1,163,036,300	803,669,100	751,958,383	961,284,545	1,267,832,707	1,704,686,835	1,457,940,519	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.9 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังญี่ปุ่น (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	517,014	566,400	1,150,100	1,422,910	5,771,834	7,875,319	2,051,855	2,082,736	8
	มูลค่า (บาท)	4,795,600	5,910,931	12,531,944	15,644,676	103,120,137	143,887,973	19,474,235	24,995,406	
โซดาแอสหรือโซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	26,328,384	37,307,379	32,547,911	37,444,082	48,428,704	59,569,336	66,658,162	81,476,804	1
	มูลค่า (บาท)	3,474,051,501	4,469,601,853	5,029,852,003	5,720,485,439	7,300,788,858	10,230,753,004	11,401,943,143	14,213,454,825	
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.10 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากญี่ปุ่น

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	62,300	25,320	924	579	760	2,060	2,674	8,491	4
	มูลค่า (บาท)	84,116,922	214,093,382	403,860,097	204,423,829	329,456,950	1,065,646,726	1,627,408,021	5,994,360,769	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	31,916,569	39,476,455	32,442,255	36,047,999	49,369,659	44,595,260	39,923,434	61,097,282	1
	มูลค่า (บาท)	4,884,669,534	6,591,222,422	6,883,713,599	6,612,805,782	8,924,279,964	10,636,598,034	11,400,336,743	18,857,046,838	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	0	0	6
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	13,260	0	0	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,308,720,552	2,707,998,420	2,557,646,162	3,234,411,381	3,494,617,989	3,674,418,004	4,068,921,185	3,604,487,691	1
	มูลค่า (บาท)	46,174,350,859	52,229,464,439	49,128,120,516	56,334,531,891	67,379,841,228	89,289,883,229	129,179,991,801	109,787,030,439	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	30	85	0	9
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	403,631	254,336	0	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.10 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากญี่ปุ่น (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	126,401,213	29,689,677	73,267,590	25,915,487	42,765,442	13,038,933	55,163,969	255,026	27
	มูลค่า (บาท)	225,718,542	102,126,006	250,188,045	97,288,523	262,759,580	66,315,864	286,736,695	24,963,307	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	163,800	77,502	232,145	575,803	1,010,420	802,210	196,276	716,290	8
	มูลค่า (บาท)	1,559,727	826,057	5,912,585	6,776,159	9,725,457	8,019,116	2,848,994	9,981,466	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	125	700	32,000	80,020	202	620	7
	มูลค่า (บาท)	0	0	8,644	47,079	839,377	2,037,797	41,470	74,406	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	10,740	16,640	21,760	28,163	38,400	34,502	35,516	31,270	1
	มูลค่า (บาท)	6,273,091	11,464,856	13,322,853	15,841,779	17,998,085	15,761,751	14,374,580	13,159,460	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	95,914,171	38,414,631	34,299,286	34,277,091	52,369,496	63,630,810	64,071,494	55,553,841	2
	มูลค่า (บาท)	7,426,771,194	9,403,602,027	8,377,892,586	8,349,610,224	10,624,414,526	12,286,889,606	13,061,413,313	12,253,111,048	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	5,291,000	5,357,000	0	105,000	42,000	3
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	11,529,210	11,813,122	0	1,004,977	414,718	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.11 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังบาห์เรน

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545*	2546	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ทองแดงและของทำด้วย ทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	272,718	288,201	389,163	361,300	47,152	151,113	425,984	78,373	34
	มูลค่า (บาท)	30,372,485	41,413,165	78,573,036	105,802,004	4,994,293	18,770,581	56,746,864	9,177,703	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	47,934	171,408	10,243	565,135	341	42,663	51,365	83
	มูลค่า (บาท)	0	1,973,356	5,272,991	1,358,407	10,632,512	85,660	1,295,974	1,865,321	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึง แร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.11 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังบาหลีเรน (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545*	2546	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	545	0	0	55	141	33
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	9,008	0	0	4,146	3,662	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์ อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	29,479	15,666	13,449	27,736	12,234	57,050	160,689	31,866	51
	มูลค่า (บาท)	9,362,905	3,930,388	3,460,324	1,656,099	2,711,453	8,745,869	46,075,195	5,712,061	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.12 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากบราซิล

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545*	2546	2547	2548	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ทองแดงและของทำด้วย ทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	19,854	15,982	58
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	2,613,989	3,159,791	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	4,111	23,190	117,156	19,894	357,893	62
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	94,642	1,244,651	3,925,284	763,356	4,231,704	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึง แร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.12 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากบราซิล (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545*	2546	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	144,906,022	25,073,490	25,694,280	49,281,801	14,717,143	17,866,965	60,987,671	86,684,608	13
	มูลค่า (บาท)	627,756,040	140,836,280	133,492,637	266,410,581	98,182,026	140,483,336	686,112,886	851,428,183	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	10,679,492	20,267,249	22,677,937	21,847,980	21,173,966	18,578,503	32,764,906	35,637,993	7
	มูลค่า (บาท)	638,606,173	1,437,030,881	1,673,579,336	1,391,377,333	1,466,955,557	1,428,733,545	2,766,560,677	3,664,543,375	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.13 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังเปรู

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ทองแดงและของทำด้วย ทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	95	2,713	0	1,339	13	1,660	67
	มูลค่า (บาท)	0	0	43,950	610,220	0	579,606	9,359	723,821	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	200	0	21,716	0	0	3	20,901	0	129
	มูลค่า (บาท)	4,902	0	1,064,050	0	0	600	2,226,015	0	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึง แร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.13 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังเปรู (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับการส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	2,800	4,605	444	1,024	162	0	0	22,584	67
	มูลค่า (บาท)	162,764	760,424	68,726	403,746	69,871	15	0	1,933,404	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.14 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากเปรู

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ทองแดงและของทำด้วย ทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	599,999	624,903	0	0	301,521	2,647,859	440,160	199,815	40
	มูลค่า (บาท)	39,398,786	42,080,615	0	0	23,264,712	285,478,349	54,637,224	39,901,039	
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	329,922	0	0	0	118
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	4,880,324	0	0	0	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึง แร่เหล็กไฟไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	4,000	2,000	4
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	1,288,229	685,304	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.14 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากเปรู (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546*	2547	2548	2549	อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	5	0	0	0	0	0	0	n.a.
	มูลค่า (บาท)	0	2,621	0	380	0	0	0	0	
โซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	94,200	20,380	0	0	0	119
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	4,635,751	1,218,374	0	0	0	
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: * ปีที่เริ่มเปิดการค้าเสรีระหว่างประเทศ

n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.15 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับ การส่งออก (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	10	3	28	0	12	47	2,345	7,481	6
	มูลค่า (บาท)	1,019,213	2,395,880	1,486,261	1	5,880,754	24,358,667	101,520,562	282,297,830	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	6,385,604	14,166,711	9,625,345	9,527,699	32,078,285	23,058,259	23,855,665	28,051,100	1
	มูลค่า (บาท)	1,122,093,040	1,410,113,745	1,543,171,868	1,480,452,103	1,513,869,568	2,946,575,958	3,676,672,814	7,311,256,176	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	134,322,927	407,942,972	48,466,438	220,499,928	37,967,563	223,248,670	166,258,079	456,598,234	1
	มูลค่า (บาท)	1,790,461,222	5,379,300,857	849,487,255	3,517,360,260	849,435,602	5,557,916,171	3,716,947,137	9,528,825,776	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไรต์ที่ย่างแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.15 ปริมาณและมูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของไทยไปยังสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับ การส่งออก (ปี 2549)
ปุ๋ย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	108	2,425	11	34	5	635	0	0	50
	มูลค่า (บาท)	31,052	36,539	452	550	144	39,596	0	0	
โซดาแอสหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
ผลิตภัณฑ์อลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	14,945,078	17,895,517	18,586,017	15,422,463	14,138,790	16,507,365	23,244,181	24,808,505	2
	มูลค่า (บาท)	3,398,945,166	4,724,822,541	4,960,208,530	3,937,963,826	3,442,695,631	3,780,157,993	5,355,551,995	5,675,106,563	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.16 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากสหรัฐอเมริกา

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
โลหะทองคำ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	10,182	503,008	5,057	505	357	318	8,562	991	12
	มูลค่า (บาท)	60,970,216	700,443,881	1,876,126,446	163,073,532	182,216,718	164,828,339	4,890,061,273	734,527,108	
ทองแดงและของทำ ด้วยทองแดงอื่น ๆ	ปริมาณ (กิโลกรัม)	11,032,911	2,810,577	3,748,152	3,465,790	2,974,208	5,083,712	3,336,537	2,652,924	16
	มูลค่า (บาท)	426,194,030	312,673,357	475,877,343	379,775,457	371,990,919	791,832,655	685,705,531	944,301,616	
สินแร่และหัวแร่ ทองแดง	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	9,953,139	0	7
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	410,681,215	0	
เหล็ก เหล็กกล้าและ ผลิตภัณฑ์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	110,192,728	188,257,399	129,325,535	127,175,313	930,059,097	859,652,867	549,252,428	423,572,095	9
	มูลค่า (บาท)	628,176,122	1,236,536,054	1,044,475,999	979,488,613	7,762,776,427	9,888,872,354	7,014,855,674	5,206,467,726	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก รวมถึงแร่เหล็กไฟ ไฟที่ขังแล้ว	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	0	0	0	4,816	4,884	5
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	0	0	0	193,396	186,180	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.16 ปริมาณและมูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของไทยจากสหรัฐอเมริกา (ต่อ)

ผลิตภัณฑ์	รายการ	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	อันดับ การนำเข้า (ปี 2549)
ปุย	ปริมาณ (กิโลกรัม)	555,988,012	464,061,589	374,775,308	314,537,352	245,251,939	166,204,617	172,444,053	116,876,761	11
	มูลค่า (บาท)	2,948,562,842	3,129,292,965	2,646,765,662	2,126,473,850	2,079,154,518	1,940,936,181	2,118,413,431	1,440,181,137	
โซดาแอชหรือ โซเดียมคาร์บอเนต	ปริมาณ (กิโลกรัม)	184,204,129	168,666,000	155,610,000	134,320,000	140,993,008	170,880,006	171,710,531	118,506,900	2
	มูลค่า (บาท)	1,168,169,490	1,015,139,639	1,035,444,412	865,964,968	831,904,300	980,640,403	1,341,151,092	906,980,723	
โซเดียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	0	0	0	4,988	0	11,505	206	0	14
	มูลค่า (บาท)	0	0	0	430,464	0	660,829	11,164	0	
แมกนีเซียมคลอไรด์	ปริมาณ (กิโลกรัม)	202	569	320	640	0	0	215	0	11
	มูลค่า (บาท)	17,224	64,476	86,581	144,552	0	3,479	79,219	2,099	
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	7,483,348	13,856,134	16,431,066	13,991,644	10,431,118	8,802,291	17,010,391	19,769,534	9
	มูลค่า (บาท)	1,572,920,726	1,994,205,456	2,483,573,811	2,206,146,906	2,217,687,272	1,430,920,178	2,465,793,107	2,789,203,455	
สินแร่และหัวแร่ อะลูมิเนียม	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	
สินแร่โปแตช	ปริมาณ (กิโลกรัม)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.
	มูลค่า (บาท)	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	n.a.	

ที่มา: ข้อมูลการค้าระหว่างประเทศของไทย, กระทรวงพาณิชย์ (Ministry of Commerce Thailand)

หมายเหตุ: n.a. ไม่ปรากฏข้อมูล

ตารางภาคผนวกที่ 3.17 มูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาไปยังออสเตรเลีย

รายการสินค้า	มูลค่า (พันดอลลาร์สหรัฐ)									อันดับการส่งออก (ปี 2549)
	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก	229	74	14	0	0	25	15	17	0	44
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	64	24	35	14	39	6	21	11	27	22
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	22	8	51	0	0	297	0	0	3	20
โลหะทองคำ	459,893	200,249	103,851	21	48	170	72,657	29,945	124,461	6
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	14,664	11,346	12,938	8,750	6,578	8,347	11,308	21,400	14,719	37
ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ	8,983	8,229	8,779	6,497	8,485	6,981	9,140	10,168	11,081	29
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	33,860	28,269	27,565	23,066	21,070	19,934	24,406	28,239	31,675	22
ปิ๋ย	276,926	240,116	192,797	206,628	185,751	191,685	289,994	278,877	163,406	7

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

ตารางภาคผนวกที่ 3.18 มูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาจากออสเตรเลีย

รายการสินค้า	มูลค่า (พันดอลลาร์สหรัฐ)									อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548*	2549	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก	6,850	8,427	6,181	4,843	5,386	1,109	24	11	135	10
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	2,892	3,100	4,195	8,127	5,732	7,956	10,471	14,371	18,791	7
โลหะทองคำ	490,357	80,766	1,886	1,250	1,241	993	27,008	48,830	1,232	29
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	264,776	198,620	223,978	162,215	167,758	174,335	283,347	257,814	486,452	18
ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ	10,807	12,961	17,485	13,026	7,192	6,685	8,095	7,640	16,057	29
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	89,984	97,447	49,889	194,031	146,343	76,078	130,578	148,932	168,390	16
ปุ๋ย	49	180	345	405	618	795	1,321	774	1,178	42

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

ตารางภาคผนวกที่ 3.19 มูลค่าการส่งออกแร่ชนิดต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาไปยังเม็กซิโก

รายการสินค้า	มูลค่า (พันดอลลาร์สหรัฐ)									อันดับการส่งออก (ปี 2549)
	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก	191	190	256	250	770	714	406	2,606	10,579	3
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	1,104	22,126	25,856	8,010	18,772	21,818	11,096	15,913	139,699	3
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	1,622	5,753	1,864	643	573	2,260	3,882	1,238	1,170	2
โลหะทองคำ	242,177	273,455	376,494	266,232	178,542	136,636	157,698	111,387	151,627	4
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	988,528	946,494	1,138,368	1,202,621	1,098,128	1,169,679	1,521,135	1,836,103	2,070,910	3
ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่นๆ	470,483	481,074	720,176	550,601	584,533	606,954	947,744	1,137,982	1,753,096	2
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	1,021,457	1,069,030	1,216,525	1,016,998	1,095,994	1,043,674	1,348,792	1,780,862	2,405,179	2
ปิโตร	142,992	147,422	157,670	160,684	195,906	226,500	308,519	323,901	393,690	2

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

ตารางภาคผนวกที่ 3.20 มูลค่าการนำเข้าแร่ชนิดต่างๆ ของสหรัฐอเมริกาจากเม็กซิโก

รายการสินค้า	มูลค่า (พันดอลลาร์สหรัฐ)									อันดับการนำเข้า (ปี 2549)
	2541	2542	2543	2544	2545	2546	2547	2548	2549	
สินแร่และหัวแร่เหล็ก	228	201	226	0	1,273	504	1,221	1,602	440	6
สินแร่และหัวแร่ทองแดง	8,557	1,012	0	2,679	0	7,641	23,777	458	0	7
สินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม	0	0	0	0	0	0	0	0	0	-
โลหะทองคำ	88,273	67,925	45,702	30,870	60,910	130,052	132,406	267,970	936,728	3
เหล็ก เหล็กกล้าและผลิตภัณฑ์	1,055,984	1,034,381	1,068,018	800,751	1,104,286	1,058,192	2,171,196	2,291,476	2,156,958	5
ทองแดงและของทำด้วยทองแดงอื่น ๆ	660,264	541,319	656,061	665,300	408,876	333,190	512,637	790,319	1,076,942	3
ผลิตภัณฑ์อะลูมิเนียม	319,818	341,464	339,189	319,050	363,625	380,375	499,241	634,434	746,191	5
ปุ๋ย	25,048	17,695	9,000	9,192	10,647	12,061	16,190	16,770	13,864	23

ที่มา: กระทรวงพาณิชย์ประจำประเทศสหรัฐอเมริกา (U.S. Department of Commerce)

ภาคผนวก 4

(ปัจจัยการผลิต และผลผลิต ปี 2000)

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	001	002	003	004	005
001	4,005,870	0	0	0	314,039
002	0	1,574,443	0	0	0
003	0	0	980,140	0	0
004	0	0	0	1,217,877	477,411
005	0	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	8,612,205	2,212,712	1,675,569	1,313,205	13,447,569
009	0	0	0	0	0
010	4,455	291	0	227	77,178
011	0	0	0	0	0
012	0	0	0	0	0
013	0	0	0	0	0
014	0	0	0	0	7,838
015	0	0	0	0	0
016	0	0	0	0	0
017	0	0	0	0	19,527
018	0	0	0	0	0
019	0	0	0	0	0
020	0	0	0	0	0
021	0	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0
023	0	0	0	0	0
024	29,391	126,120	496	35,644	174,860
025	0	0	0	0	154,560
026	0	0	0	0	0
027	0	0	0	0	1,841,220
028	17,985,517	2,052,341	889,263	487,186	11,521,127
029	0	0	0	0	0
030	1,501,597	172,772	86,213	332,952	2,751,439
031	1,801	362	0	171	192,709
032	15,636	24,664	7,645	19,722	1,639,482
033	3,743	0	0	1,589	16,188

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	001	002	003	004	005
034	0	0	0	0	0
035	1,746	758	0	0	0
036	0	0	0	0	0
037	838,994	60,673	135,328	160,135	2,042,877
038	399,889	229,680	29,877	69,598	1,044,323
039	0	0	0	0	19,359
040	11,383	36,459	1,169	5,331	1,544,539
041	0	0	0	0	0
042	0	0	0	0	0
043	4,573	1,980	420	21,777	494,053
044	0	0	0	0	97,299
045	8,625	466	0	1,676	111,049
046	0	0	0	0	0
047	7,580	5,903	699	2,318	30,334
048	12	0	324	0	0
049	0	0	0	0	0
050	0	0	0	0	224,410
051	1,901	435	6,607	4,165	541,724
052	0	0	0	0	551,631
053	1,703,420	213,094	391,447	108,100	1,930,404
054	0	674	0	152	497,618
055	0	0	0	0	203,349
056	0	0	0	0	0
057	19,916	14,005	0	24,529	84,643
058	1,372	5,944	197	1,941	1,048,918
190	35,159,626	6,733,776	4,205,394	3,808,295	43,101,677
201	27,509,443	6,206,079	3,175,032	1,296,787	13,497,576
202	50,468,136	4,072,931	4,364,942	3,813,740	58,650,957
203	2,338,354	49,125	121,826	56,198	8,852,879
204	11,262	1,664	1,157	875	15,651
209	80,327,195	10,329,799	7,662,957	5,167,600	81,017,063
210	115,486,821	17,063,575	11,868,351	8,975,895	124,118,740
220	115,486,821	17,063,575	11,868,351	8,975,895	124,118,740

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	006	007	008	009	010
001	0	0	157,830	2,380,578	0
002	0	0	0	1,649	0
003	0	0	0	4,334	0
004	0	0	0	392,030	0
005	0	0	2,511	796,677	0
006	1,992,212	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	1,295,627	593,543	2,428,904	233,685	105,792
009	0	0	0	3,329,280	0
010	34	0	10,115	93,285	193,502
011	0	0	0	2,851,461	0
012	0	0	0	0	0
013	0	0	0	0	0
014	0	0	13,324	43,228	0
015	0	0	0	61,183	0
016	0	0	0	350,084	0
017	0	0	933	6,589,673	35
018	0	0	0	0	0
019	0	1,712	0	0	0
020	0	0	0	36,189,150	0
021	0	0	109	0	0
022	0	0	0	0	0
023	0	0	0	6,915	0
024	0	82,001	135,060	18,680	28,332
025	0	0	10,208	101,300	1,924
026	0	0	46,456	1,541	870
027	0	517,581	0	2,700	0
028	3,496,352	4,091,034	3,271,155	10,079	35,054
029	0	0	65,711	3,864,053	0
030	481,766	20,839	6,936,559	855,178	67,051
031	43	2,761	1,681	429	33
032	1,198	16,801	461,909	357,351	7,039
033	0	76	31,836	15,404	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	006	007	008	009	010
034	0	73,806	143,626	2,221	55,197
035	0	0	0	1,028	3,352
036	0	2,617	0	0	0
037	461,762	713,980	1,187,924	479,275	228,817
038	323,179	88,743	891,105	189,204	95,284
039	0	2,401	95,750	96,820	9,946
040	14,795	22,484	334,634	254,054	51,134
041	0	0	0	0	0
042	0	0	0	0	0
043	0	714	250,722	100,760	47,386
044	0	7,075	36,220	92,185	19,969
045	0	0	163,109	741,239	2,192
046	0	0	2,454	3,563	183
047	438	1,243	8,996	155,538	3,354
048	0	0	0	1,153	0
049	0	0	0	0	0
050	0	2,047	336,055	2,090	57,212
051	61,881	10,405	271,747	153,461	16,707
052	0	0	231,451	35,972	1,821
053	578,451	580,142	591,954	1,018,399	48,298
054	0	0	534	272	79
055	0	0	14,023	9,298	393
056	0	0	390	0	0
057	249,333	1,041	10,609	38,421	24,874
058	1,544	1,245	40,251	227,419	5,039
190	8,958,615	6,834,291	18,185,855	62,152,299	1,110,869
201	8,203,926	7,815,063	7,541,920	8,985,531	1,977,296
202	7,222,776	28,240,202	25,506,363	37,393,720	3,416,895
203	583,693	2,044,096	2,819,142	1,958,419	174,438
204	201,705	4,382	2,924	11,570	138,890
209	16,212,100	38,103,743	35,870,349	48,349,240	5,707,519
210	25,170,715	44,938,034	54,056,204	110,501,539	6,818,388
220	25,170,715	44,938,034	54,056,204	110,501,539	6,818,388

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	011	012	013	014	015
001	0	0	0	0	0
002	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0
005	0	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	225,564	0	0	0	0
009	0	0	0	0	90,546,153
010	1,786	191	1,454	92,880	107,612
011	2,891,065	0	0	0	0
012	0	3,300,764	0	0	0
013	0	0	0	0	0
014	11,952	41,439	0	0	0
015	0	0	0	0	0
016	0	0	0	0	0
017	220,567	0	0	0	0
018	0	0	0	0	0
019	3,433,241	0	0	0	73,380
020	13,999,603	0	0	0	0
021	132	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0
023	103	0	0	0	0
024	431,054	319	40	13,514	55,289
025	30,411	20,721	300	8,267	63,535
026	0	26,323	12,710	3,772	157,581
027	1,796,990	39,772	28,041	318,716	163,062
028	5,660	0	0	0	0
029	166,072	94,041	34,020	153,689	307,543
030	22,127,743	10,937,845	136,165	2,826,651	681,497
031	1,722	9,029	13	32,967	0
032	2,746,016	57,246	21,441	2,248	699,268
033	81,268	0	0	1,124	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	011	012	013	014	015
034	351	70	196	8,724	1,775
035	60	172	1,317	11,347	34,745
036	0	0	0	0	0
037	22,341	7,995	15,949	761,992	1,118,480
038	829,760	1,273,305	30,318	803,890	97,289
039	35,402	112,434	1,958	59,283	5,965
040	31,073	527,962	78,730	3,348,418	371,048
041	3,060,994	139,014	958	0	0
042	194	0	0	0	0
043	24,800	0	0	46,869	83,466
044	19,256	245,230	1,686	59,792	68,070
045	340,533	483,225	19,373	794,982	620,140
046	684	1,322	44	626	2,132
047	127,944	20,019	848	94,967	6,371
048	0	12,019	0	0	949
049	0	0	0	0	0
050	1,547	113,848	6,129	204,809	109,041
051	1,789	1,623,780	148,831	1,292,075	4,304
052	4,168	64,323	24,446	98,979	63,705
053	1,235,282	327,404	26,646	624,221	542,061
054	0	174,664	389	46,849	18,341
055	249,525	14,278,232	9,903	72,907	22,465
056	0	2,364	1,060	344	28,243
057	18,134	66,446	481	53,005	86,229
058	1,508,172	70,130	2,331	15,412	325,310
190	55,682,958	34,071,648	605,777	11,853,319	96,465,049
201	16,994,879	19,525,161	336,106	6,548,269	9,118,135
202	46,753,738	32,788,579	874,074	15,153,058	17,155,684
203	10,684,136	16,922,560	100,453	2,257,655	1,307,710
204	22,448	13,866,053	24,937	466,009	582,175
209	74,455,201	83,102,353	1,335,570	24,424,991	28,163,704
210	130,138,159	117,174,001	1,941,347	36,278,310	124,628,753
220	130,138,159	117,174,001	1,941,347	36,278,310	124,628,753

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	016	017	018	019	020
001	0	116,788,094	0	0	2,387
002	136,528	1,772,368	0	0	14,030,945
003	0	9,373,723	0	583,457	73,523
004	10,679,897	1,367,444	0	2,281,308	188,927
005	28,062,977	0	28,190	1,511,899	295,043
006	0	0	27,924,609	0	0
007	0	0	0	0	0
008	8,210,200	5,408,919	269,158	3,782,185	201,097
009	3,315,417	0	0	1,332,479	0
010	316,032	16,935	43,808	464,947	22,617
011	90,368,885	0	0	2,296,680	4,388,461
012	0	0	13,410	750	194
013	0	0	0	0	0
014	475,892	0	0	886,758	8,344
015	18,617,427	0	0	369,548	555,301
016	54,107,797	17,263	1,295	5,166,087	13,926,311
017	409,671	13,461,598	655,551	14,720,774	2,276,572
018	5,115,782	2,829	1,272,373	5,241,711	22,147
019	3,115,722	100,676	0	17,977,923	48,158
020	0	0	0	0	8,521,234
021	8,926	4,612	320	81,845	3,237
022	1,677	1,743	0	3,244	46
023	67,530	8,811	0	394	20
024	30,211	271,160	112,855	14,708	14,394
025	5,081,775	116,502	27,707	1,297,308	129,391
026	73,516	13,691	16,058	50,735	2,418
027	1,740,537	164,235	742,602	1,307,704	402,924
028	0	0	0	13,054	0
029	120,358	8,072	16,668	312,654	545,744
030	3,625,063	777,543	561,804	1,878,231	193,971
031	2,282	3,209	0	2,254	0
032	4,266,370	535,670	608,373	2,891,672	395,964
033	207	0	64,318	0	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	016	017	018	019	020
034	43,599	0	59,295	897,763	0
035	216,529	0	0	0	0
036	130,379	2,010	0	47,175	0
037	18,702,245	59,797	294,532	964,151	1,900
038	1,180,692	759,362	1,931,761	998,242	188,772
039	65,375	34,313	6,943	94,976	2,857
040	741,258	96,721	114,645	292,699	69,541
041	0	0	0	0	0
042	0	0	0	0	0
043	47,333	11,334	6,513	86,379	8,431
044	173,883	62,957	21,396	116,150	149,023
045	3,291,012	1,917,259	530,012	4,508,600	643,225
046	311,866	40,000	78,817	468,540	54,974
047	185,309	14,169	8,292	87,806	35,589
048	88	3,700	1,720	47	0
049	0	0	0	0	0
050	491,224	58,994	71,328	150,487	17,579
051	369,116	625,112	116,453	404,945	54,192
052	861,277	229,759	71,325	449,625	318,113
053	2,801,141	1,483,853	572,906	831,406	594,830
054	946,557	50,408	27,554	464,939	316,672
055	1,833,310	218,299	216,806	1,578,319	154,011
056	20,104	7,381	25,055	116,110	5,401
057	230,508	20,739	90,156	215,160	29,679
058	2,429,664	61,218	66,331	1,251,176	60,895
190	273,023,148	155,972,482	36,670,939	78,495,004	48,955,054
201	25,230,282	13,310,805	7,115,086	11,883,257	1,679,395
202	49,577,482	17,853,207	15,643,453	24,631,569	4,553,066
203	5,830,633	2,566,648	4,674,532	6,626,827	231,391
204	1,328,248	957,427	430,615	1,019,714	198,925
209	81,966,645	34,688,087	27,863,686	44,161,367	6,662,777
210	354,989,793	190,660,569	64,534,625	122,656,371	55,617,831
220	354,989,793	190,660,569	64,534,625	122,656,371	55,617,831

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	021	022	023	024	025
001	0	0	0	0	147,284
002	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0
004	397,103	0	0	0	0
005	520,316	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	738,196	1,784,201	20,468,228	467,948	700,540
009	0	0	1,499,455	151,543	0
010	227	39,858	177	0	551,739
011	0	0	0	0	0
012	33,731	49,202	86,117	0	332,608
013	0	0	0	0	0
014	1,557	0	42,487	0	212,932
015	0	0	0	0	0
016	869,929	0	0	0	0
017	463,101	0	716,692	0	513,998
018	8,633,933	1,199	0	0	965,246
019	1,850,108	0	0	0	17,751
020	0	0	0	0	0
021	16,120,686	0	0	0	0
022	1,524	4,954,602	0	0	0
023	0	13	74,603,466	217,249,854	812
024	120,064	1,401	735,655	18,861,776	120,084
025	1,802,263	2,693,301	1,297,764	4,840,632	57,131,490
026	10,577	4,545	83,157	59,873	23,729
027	5,099,987	98,431	45,948,830	3,770,198	1,045,293
028	227	0	0	0	0
029	5,606,839	6,922	7,777,543	4,350,989	2,638,149
030	1,712,082	108,668	4,444,846	2,322,343	1,094,961
031	867	116	28,921	288,405	0
032	1,276,242	37,232	1,423,214	4,279,185	959,864
033	1,346	0	0	0	18,902

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	021	022	023	024	025
034	3,080,858	4	0	89,144	0
035	0	0	7,953	0	4,693
036	0	121,462	0	0	0
037	14,271,906	11,671	1,785,982	512,486	420,110
038	903,387	233,759	2,456,460	1,066,256	598,037
039	34,896	1,233	46,213	267,186	7,471
040	850,500	3,451	126,899	567,440	84,214
041	0	0	0	0	0
042	36,149	0	34,023	323,113	0
043	64,678	1,507	185,212	28,570	56,651
044	29,680	7,195	643,814	12,897,443	39,178
045	820,177	119,425	22,066,493	9,545,909	1,901,465
046	160,680	7,182	35,741	220,930	62,232
047	13,177	323	23,328	166,092	16,870
048	321	78	567	1,625	295
049	0	0	0	0	0
050	159,109	9,794	175,405	686,936	82,479
051	469,574	37,871	539,788	1,166,945	177,731
052	201,782	8,262	475,813	1,097,533	80,133
053	1,199,363	96,695	3,750,357	5,319,928	1,309,012
054	108,176	6,091	426,427	952,938	46,266
055	2,458,779	112,269	1,759,915	3,376,443	439,489
056	143,625	0	86,698	173,714	30,584
057	177,852	26,726	508,162	1,896,368	29,041
058	1,567,010	25,033	772,047	2,456,370	429,704
190	72,012,584	10,609,722	195,063,849	299,456,115	72,291,037
201	10,521,083	3,144,007	33,111,102	42,776,827	5,703,917
202	21,200,210	5,127,522	38,380,591	62,237,450	32,900,699
203	8,199,138	646,550	23,277,115	15,118,454	4,675,328
204	39,418,505	23,059,580	4,271,744	3,848,351	1,493,663
209	79,338,936	31,977,659	99,040,552	123,981,082	44,773,607
210	151,351,520	42,587,381	294,104,401	423,437,197	117,064,644
220	151,351,520	42,587,381	294,104,401	423,437,197	117,064,644

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	026	027	028	029	030
001	0	0	0	562	0
002	0	0	0	141,199	0
003	0	0	0	0	0
004	0	0	13,354	0	0
005	0	0	0	0	0
006	0	0	0	70	0
007	0	0	0	0	0
008	0	0	2,389	2,632,371	0
009	0	0	13,668	1,577,980	0
010	0	272	17,347	1,057,290	81
011	0	0	0	1,670,256	0
012	0	183,599	17,798	5,899,379	292,634,845
013	0	67,665	0	430,243	0
014	0	273,414	646,074	1,677,224	3,559
015	0	0	0	5,294	0
016	0	61,651	0	3,496,678	18,471
017	2,743	224,325	0	891,882	0
018	0	6,445	3,721	233,028	0
019	0	0	0	287,973	0
020	0	0	0	23,945	0
021	0	0	0	38,683	0
022	0	0	0	0	0
023	156,727	6,346,504	1,048	113,058	0
024	62,081	2,227,701	54,057	827,068	16,053
025	19,597,878	2,133,596	58,750	3,078,425	162,948
026	13,949	63,686	3,284	75,808	2,497
027	228,712	107,820,114	2,752,302	25,890,067	1,278,972
028	0	0	4,287,645	0	0
029	11,412,895	51,178	828,071	20,878,930	106,340
030	202,834	13,925,577	20,243	1,207,511	41,525,306
031	47,394	91,985	0	42,858	0
032	393,098	1,329,369	63,913	2,825,290	44,763
033	0	0	38	0	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	026	027	028	029	030
034	0	74,554	37,453	819,867	43
035	0	8,526	0	74,217	0
036	96,360	7,172	0	1,671	1,145
037	782,239	525,964	4,354	1,511,470	388,138
038	233,758	1,342,503	76,267	769,606	530,186
039	9,755	108,791	4,005	60,443	11,325
040	60,298	384,022	18,895	322,046	225,277
041	0	0	0	0	0
042	36,364	8,110	0	2,493	0
043	4,471	273,073	2,230	312,316	2,820
044	124,576	161,682	12,777	506,538	106,315
045	539,363	15,474,588	206,670	2,696,628	5,707,013
046	4,877	80,337	164,804	324,690	49,795
047	33,910	73,931	21,669	73,772	21,464
048	188	167	1,248	1,457	240
049	0	0	0	0	0
050	59,992	297,680	10,439	264,975	168,623
051	109,560	752,073	48,957	1,159,275	373,382
052	117,539	581,884	107,058	645,888	855,803
053	233,848	4,168,983	187,652	1,218,140	788,974
054	9,965	912,867	11,876	191,694	162,377
055	243,664	779,417	88,526	1,551,222	1,579,634
056	1,431	23,695	1,345	281,874	76,699
057	37,833	382,455	25,583	211,607	350,127
058	54,350	391,426	82,808	244,610	126,777
190	34,912,652	161,620,981	9,898,318	88,249,571	347,319,992
201	3,279,177	19,350,343	961,532	11,973,607	9,059,867
202	7,372,685	37,226,747	2,255,545	21,657,362	25,333,370
203	2,068,619	15,360,689	745,567	4,011,101	15,449,770
204	161,646	838,356	56,258	1,011,173	64,641,306
209	12,882,127	72,776,135	4,018,902	38,653,243	114,484,313
210	47,794,779	234,397,116	13,917,220	126,902,814	461,804,305
220	47,794,779	234,397,116	13,917,220	126,902,814	461,804,305

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	031	032	033	034	035
001	0	0	0	56	0
002	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0
005	0	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	42,634,738	0	0	0	0
008	0	0	0	0	0
009	0	0	0	0	0
010	194,484	1,426	683	551,521	8,925
011	0	0	0	3,643	0
012	0	0	3,163,173	883	6,257
013	0	0	132	164,235	3,489
014	176,910	3,027	10,036,411	7,957,578	150,096
015	0	0	0	0	0
016	0	41,814	0	0	0
017	5,536	0	0	458,972	0
018	0	0	0	0	0
019	0	0	0	0	0
020	0	0	0	0	0
021	0	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0
023	6,257,454	92,625	7,034	348,814	0
024	168,727	28,611	89,335	215,616	22,502
025	315,290	638,879	2,095,504	574,647	211,717
026	16,175	83,062	26,276	64,166	23,105
027	15,842,627	53,356,413	815,830	7,573,611	2,832,049
028	0	0	0	35	0
029	843,844	1,872,258	2,211,466	6,519,426	461,969
030	2,182,414	791,631	4,569,496	3,980,711	2,509,167
031	19,303,906	1,692,034	56	46,873	2,176
032	3,174,281	4,049,907	149,211	493,967	38,190
033	0	0	9,971,976	3,066,835	17,769

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	031	032	033	034	035
034	0	235	20,051	2,833,053	177,574
035	42,464	0	3,557,410	91,629	46,018,895
036	4,849	12,306	0	6,758	1,534,110
037	1,251,719	324,711	99,342	573,954	438,766
038	306,817	428,595	1,272,827	895,467	1,082,829
039	40,760	14,762	10,353	152,845	29,716
040	197,673	345,708	568,760	197,552	68,420
041	0	0	0	180	0
042	66,208	0	1,214	41,088	1,368
043	38,192	118,070	106,153	276,028	52,875
044	414,941	348,267	112,701	93,013	70,758
045	3,221,764	5,206,128	8,595,390	4,529,083	6,548,892
046	7,753	105,624	330,817	50,185	135,242
047	65,311	19,821	36,114	59,254	70,572
048	2,277	11	630	16,635	185
049	0	0	0	0	0
050	72,512	101,443	249,519	111,448	65,125
051	130,496	188,739	354,981	285,006	196,796
052	303,534	232,394	485,253	146,348	194,806
053	1,040,014	743,972	1,596,442	1,426,293	948,806
054	96,282	141,277	21,662	150,832	45,504
055	892,157	566,981	533,645	1,144,025	187,740
056	16,521	2,699	218,924	60,541	106,824
057	287,936	17,792	73,936	86,597	137,848
058	93,727	102,744	95,962	280,540	144,018
190	99,710,293	71,673,966	51,478,669	45,529,943	64,545,080
201	13,601,440	5,953,610	10,423,875	7,250,975	11,342,385
202	18,994,639	9,606,350	23,415,167	10,560,433	17,219,608
203	5,895,989	4,578,294	8,705,914	5,201,021	6,337,320
204	944,268	329,559	337,496	710,378	459,727
209	39,436,336	20,467,813	42,882,452	23,722,807	35,359,040
210	139,146,629	92,141,779	94,361,121	69,252,750	99,904,120
220	139,146,629	92,141,779	94,361,121	69,252,750	99,904,120

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	036	037	038	039	040
001	0	0	0	0	0
002	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0
005	0	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	0	0	0	0	0
009	0	0	0	0	0
010	7,394	15,845	1,941	0	0
011	0	0	0	0	0
012	771,524	0	0	0	10,454
013	6,594,077	0	0	0	0
014	337,934	47,491	290,948	178,834	644,816
015	0	0	0	0	0
016	87	0	0	0	0
017	0	0	0	32,684	0
018	0	0	0	0	0
019	0	0	0	0	0
020	0	0	0	0	0
021	0	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0
023	0	4,914	0	5,230	180,454
024	0	92,207	111,540	1,601,992	1,082,328
025	32,446	532,449	488,251	4,515,998	1,006,294
026	2,598	91,136	136,273	363,720	357,161
027	422,273	1,850,315	1,520,127	17,801,132	4,830,611
028	0	0	0	0	0
029	173,180	3,174,049	1,228,995	9,400,854	9,595,956
030	790,034	1,875,683	3,596,623	5,091,238	3,653,537
031	4,686	74,760	442,901	2,929,310	21,434,469
032	81,658	1,777,190	653,548	23,040,489	1,878,093
033	137,115	0	245	0	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	036	037	038	039	040
034	0	308,322	1,780,339	8,765,547	2,118,254
035	4,510	44,041,410	10,596,521	22,156,658	33,877,507
036	9,968,225	13,866,328	2,569,621	26,979,363	4,820,937
037	11,940	4,926,130	7,608,659	13,056,527	10,323,953
038	321,320	689,242	41,638,446	5,822,654	42,493,575
039	4,050	94,325	3,888,084	773,862,645	31,133,165
040	51,828	168,259	905,424	1,678,400	146,225,697
041	0	0	0	0	0
042	0	4,194	582	51,616	184,224
043	6,790	1,027,208	583,223	2,033,971	760,316
044	31,825	98,683	552,287	3,899,050	1,602,737
045	1,268,546	1,639,890	2,165,680	12,607,175	6,486,302
046	15,962	69,176	23,848	1,591,978	208,655
047	64,141	21,959	64,046	188,351	77,045
048	275	695	484	1,344	3,799
049	0	0	0	0	0
050	55,701	170,082	548,303	1,127,978	1,263,547
051	34,631	654,773	879,294	3,365,313	1,826,690
052	104,163	385,733	954,381	4,608,136	1,797,621
053	465,654	1,355,381	1,762,702	4,912,570	3,243,526
054	133,221	170,030	556,325	1,393,457	505,279
055	64,366	528,534	690,796	4,718,354	1,003,466
056	12,805	48,856	17,472	399,924	225,597
057	65,260	224,064	173,765	1,764,652	427,602
058	90,697	135,970	343,668	1,124,360	554,056
190	22,130,916	80,165,283	86,775,342	961,071,504	335,837,723
201	4,284,781	11,663,881	9,675,890	55,892,815	34,055,778
202	7,213,659	27,565,030	13,579,798	96,710,291	47,114,870
203	2,040,349	4,169,182	7,287,812	44,296,567	19,142,621
204	128,036	443,529	421,113	8,814,212	18,747,346
209	13,666,825	43,841,622	30,964,613	205,713,885	119,060,615
210	35,797,741	124,006,905	117,739,955	1,166,785,389	454,898,338
220	35,797,741	124,006,905	117,739,955	1,166,785,389	454,898,338

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	041	042	043	044	045
001	0	0	0	424,945	0
002	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0
005	0	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	0	32,253	3,641	69,453	0
009	0	2,183,688	0	31,781	0
010	28,281	87,442	13,452,570	162,418	0
011	0	0	0	414,630	0
012	0	0	0	13,261	72,553,814
013	0	0	0	932,510	0
014	67,751	69,357	0	1,215,925	0
015	0	6,104,467	0	3,372,042	0
016	0	319	0	0	0
017	3,421	115,157	9,010	0	0
018	0	0	0	0	0
019	0	0	0	403	0
020	0	0	0	0	0
021	0	0	0	0	0
022	0	0	0	0	0
023	3,344	6,598,857	69,041	7,520,240	0
024	619,369	4,950,620	253,150	3,269,480	108,843
025	35,312	1,411,771	1,051,463	4,238,416	343,192
026	16,463	29,804	43,087	215,276	164,859
027	334,393	13,371,796	781,235	13,937,374	581,417
028	0	0	2,952	1,912	0
029	974,484	7,541,671	3,390,539	1,503,503	27,862
030	533,834	885,548	591,986	2,207,513	27,255,553
031	82,564	6,527,438	30,440	2,083,952	0
032	359,550	2,823,734	3,567,534	8,536,640	169,302
033	0	6,009	0	0	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	041	042	043	044	045
034	327,118	0	289,250	5,420,086	0
035	2,414,587	240	11,897	2,251,998	0
036	302,841	0	46,790	54,470,842	0
037	1,477,449	2,918,386	1,832,448	3,042,369	530,903
038	2,908,453	805,117	974,692	936,678	963,027
039	1,090,734	93,654	46,952	990,956	4,695,200
040	125,848	408,680	264,035	1,748,080	457,054
041	16,915,107	0	0	0	0
042	65,202	25,502,484	580,787	710,655	0
043	535,469	19,381	23,607,254	2,636,084	3,562
044	43,427	7,649,954	160,665	130,119,242	201,887
045	425,937	928,276	2,213,812	4,148,713	72,489,889
046	5,851	75,062	68,462	73,400	23,668
047	18,874	50,106	24,194	49,364	223,938
048	0	3,847	283	22	15,373
049	0	0	0	0	0
050	101,708	2,685,618	159,252	913,790	552,660
051	301,622	246,535	355,617	3,274,415	630,857
052	107,167	253,150	177,324	3,236,287	613,212
053	389,083	1,349,872	1,521,306	4,499,973	9,151,117
054	75,735	264,995	151,801	607,787	136,964
055	381,720	500,630	471,401	2,647,300	820,528
056	106	9,072	3,194	44,711	300,178
057	88,671	57,830	104,984	797,226	246,338
058	134,152	245,282	114,943	578,445	418,781
190	31,295,627	96,808,102	56,427,991	273,350,097	193,679,978
201	4,444,194	22,687,888	14,712,918	39,277,355	66,048,692
202	6,210,179	36,999,116	24,311,891	62,872,400	55,305,458
203	1,221,872	7,297,131	5,194,559	13,673,052	51,897,797
204	231,179	1,587,505	837,763	4,851,397	13,752,384
209	12,107,424	68,571,640	45,057,131	120,674,204	187,004,331
210	43,403,051	165,379,742	101,485,122	394,024,301	380,684,309
220	43,403,051	165,379,742	101,485,122	394,024,301	380,684,309

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	046	047	048	049	050
001	0	0	0	0	0
002	0	0	0	0	922,971
003	0	0	0	0	666,730
004	0	0	0	0	1,952,105
005	0	0	0	0	33,097,830
006	0	0	0	0	26,351
007	0	0	0	0	0
008	23	8,272	142,037	4,970	973,643
009	0	0	0	0	1,580,686
010	0	1,224,358	142,357	0	1,751,082
011	0	0	0	0	23,293,783
012	0	0	0	0	0
013	0	0	0	0	0
014	683	9,544,738	26,480,014	0	8,774
015	0	0	0	0	39,838,785
016	0	0	0	0	18,860,143
017	0	0	0	0	12,307,159
018	0	0	0	0	1,065,215
019	0	0	0	2,946,381	22,309,196
020	0	0	0	0	1,312,110
021	0	0	0	828,308	41,526,567
022	0	0	0	5,587	2,824,006
023	67	18,536	0	618,228	158,744
024	24,596	264,230	33,230	7,737,540	6,356,382
025	41,124	240,566	59,144	3,595,659	741,576
026	4,266	26,217	79,687	6,507,634	621,300
027	795,548	230,903	476,569	0	771
028	260	1,104	57,504	0	1,465
029	6,568	4,959,103	1,021,516	2,587,588	4,053,551
030	91,866	743,635	8,471,971	10,232,876	7,436,169
031	2,120	2,168,525	98,379	282,555	19,379
032	193,999	1,262,926	467,292	20,030,696	1,637,401
033	42,418	33,368,398	36,289,269	0	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	046	047	048	049	050
034	632	21,295,667	3,576,726	869,063	1,714,026
035	10,449	16,346,413	23,621,697	40,719	1,350
036	4,195	1,570,545	2,003,022	0	8,511
037	87,973	8,704,054	6,438,842	675,601	1,215,694
038	40,804	792,239	2,349,810	65,295	158,351
039	75,794	20,095,924	8,295,518	4,577,834	4,126,725
040	34,701	723,950	1,062,829	4,808,544	256,494
041	0	0	6,435	0	0
042	1,215	16,203	0	5,477,954	14,192
043	469	11,344,475	2,072,713	2,807,018	292,187
044	121,339	165,855	416,014	1,932,585	300,299
045	3,260,236	495,430	305,578	26,893,467	27,148,206
046	737,543	16,662	4,211	767,705	671,917
047	9,301	67,997	122,789	752,604	339,810
048	34	0	0	167	1,468
049	0	0	0	0	0
050	31,694	932,934	1,189,268	38,789,106	755,601
051	42,738	7,121,817	15,372,228	30,434,900	401,630
052	41,865	258,765	183,794	12,713,145	5,910,760
053	2,073,930	2,211,904	2,073,231	50,621,567	4,246,115
054	3,810	159,936	31,297	7,492,903	1,134,164
055	170,334	904,759	2,255,596	7,237,444	2,156,652
056	103,502	106,366	123	61,806	472,585
057	15,547	478,885	133,854	1,413,531	507,616
058	175,636	268,890	113,068	18,781,665	73,898
190	8,247,279	148,141,181	145,447,612	272,592,645	277,252,125
201	7,092,670	14,960,130	28,739,319	196,692,718	49,932,843
202	8,639,366	11,355,977	44,486,775	813,783,287	87,899,307
203	5,020,807	8,306,903	17,250,521	110,587,147	27,905,936
204	1,849,828	3,257,688	4,205,240	81,091,462	32,537,572
209	22,602,671	37,880,698	94,681,855	1,202,154,614	198,275,658
210	30,849,950	186,021,879	240,129,467	1,474,747,259	475,527,783
220	30,849,950	186,021,879	240,129,467	1,474,747,259	475,527,783

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	051	052	053	054	055
001	0	0	0	0	0
002	0	0	0	0	0
003	0	0	0	0	0
004	0	0	0	0	0
005	515,856	0	0	0	0
006	0	0	0	0	0
007	0	0	0	0	0
008	4,564	0	155,486	270,840	73,534
009	0	0	0	0	0
010	3,049	0	268	162	0
011	6,513	0	0	0	0
012	0	0	0	0	0
013	0	0	0	0	0
014	76,586	0	0	178	0
015	0	0	0	0	0
016	145,114	0	0	0	0
017	144,867	0	0	0	0
018	32,543	0	0	160	0
019	962,425	0	84,976	1,371	1,085
020	0	0	0	0	0
021	2,174,951	547	324,586	27,064	11,251
022	0	0	13,590	0	0
023	5,028	0	0	0	0
024	4,215,589	2,903	1,532,248	98,718	69,954
025	1,968,194	376,304	5,165,944	98,847	2,980,848
026	1,821,960	246,941	994,061	32,156	14,865,054
027	2,883	409	0	1,488	0
028	95	0	0	5,077	0
029	1,671,529	70,950	1,388,144	52,656	400,065
030	175,634,903	756,520	1,191,513	540,894	2,119,610
031	16,528,776	6,166	5,737	0	543,260
032	282,062	22,725	164,190	96,103	44,453
033	6,786	0	0	93,090	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	051	052	053	054	055
034	19,610	0	46,535	23,056	1,643
035	171,902	0	0	7,161	0
036	0	0	0	0	0
037	1,860,599	196,337	90,383	166,338	74,909
038	2,730,007	42,142	1,089	45,317	32,961
039	2,730,123	1,340,652	1,873,429	373,089	654,823
040	89,449,376	480,480	576,173	117,450	224,962
041	11,633,370	0	0	0	0
042	9,966	0	20,304	0	0
043	373,907	0	126,014	6,650	153,117
044	1,555,755	139,520	1,081,848	77,711	1,153,902
045	4,875,008	3,557,018	2,473,919	4,376,317	661,615
046	226,654	366,554	44,224	167,173	139,027
047	224,970	124,089	439,758	652,079	55,591
048	7,896	0	470	46,939	1,444
049	8,867	0	0	0	0
050	5,440,479	601,286	1,965,496	297,942	771,926
051	58,590,552	3,114,663	2,484,710	220,958	796,278
052	4,383,341	17,006,067	5,072,336	114,056	2,453,373
053	11,714,224	3,706,458	10,679,119	8,435,506	386,768
054	2,411,400	268,842	1,722,472	451,038	294,290
055	8,545,500	3,379,411	3,632,796	2,096,006	786,629
056	373,154	210,398	635,892	298,032	161,726
057	1,771,342	704,960	2,317,832	281,845	29,126,181
058	4,238,674	2,698,924	2,619,923	587,958	413,953
190	419,550,949	39,421,266	48,925,465	20,161,425	59,454,232
201	85,977,053	29,934,908	59,609,636	14,815,892	8,931,504
202	86,508,003	43,610,351	80,294,114	64,903,944	19,556,653
203	45,064,056	22,107,015	15,967,805	76,066,044	4,019,925
204	3,096,344	2,141,356	9,514,535	23,056,183	289,635
209	220,645,456	97,793,630	165,386,090	178,842,063	32,797,717
210	640,196,405	137,214,896	214,311,555	199,003,488	92,251,949
220	640,196,405	137,214,896	214,311,555	199,003,488	92,251,949

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	056	057	058	190	301
001	1,820	1,132	89,811	124,314,408	105,162
002	255	0	0	18,580,358	306,197
003	0	0	446,453	12,128,360	238,513
004	69,799	0	97,332	19,134,587	2,090,109
005	3,232,545	148,963	4,051,017	72,263,824	152,494,406
006	8,704	257	47,802	30,000,005	2,737
007	0	0	0	42,634,738	0
008	73,447	234,020	909,778	79,765,768	5,377,140
009	286,911	5,363	514,567	106,368,971	18,293,631
010	38,019	30,814	93,030	20,910,409	3,765,458
011	1,066,658	27,019	49,164	129,328,218	53,849,873
012	0	0	94,405	379,166,168	0
013	0	0	330,722	8,523,073	0
014	13,250	499	516,406	62,164,228	104,739
015	739,687	31,824	980,801	70,676,359	73,929,542
016	1,234,596	21,935	1,418,391	99,737,965	102,141,996
017	725,262	79,207	2,546,554	57,595,471	102,202,098
018	318,685	3,296	106,453	23,024,766	14,123,533
019	1,651,836	10,530	584,062	55,458,909	71,361,757
020	104,131	161,921	469,352	60,781,446	1,883,262
021	38,874	71,440	2,255,784	63,517,922	190,818,950
022	0	355	325,957	8,132,331	43,292,629
023	38,063	484,691	1,358,665	322,325,284	3,547,587
024	1,828,257	853,044	2,755,449	62,986,528	281,088,265
025	10,967,732	786,227	2,228,513	146,583,263	7,031,985
026	5,866,190	545,725	68,084	34,059,212	25,515,876
027	2,494,676	678,537	2,550,024	346,082,001	514,355
028	57	544,095	525,982	49,286,232	1,347,662
029	43,001,958	9,244,192	5,813,995	182,538,352	154,935,633
030	4,158,504	2,087,209	512,114	398,010,002	104,498,658
031	408,957	278,798	16,970,239	92,720,468	15,831,369
032	769,604	995,426	809,493	104,977,549	17,223,238
033	25,702	1,187	904,501	84,167,339	390,375

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	056	057	058	190	301
034	125,165	39,737	1,696,879	56,837,114	7,987,411
035	3,633	133,225	1,855,388	207,624,106	0
036	61,583	469,718	723,730	119,834,265	0
037	1,495,001	1,531,085	3,341,578	122,769,117	31,563,623
038	109,072	312,631	2,151,595	130,035,544	1,834,214
039	2,017,523	16,106,299	11,909,044	891,520,078	128,122,817
040	2,311,880	272,633	538,925	264,860,934	158,040,689
041	840	0	0	31,756,898	40,666
042	21,373	840,290	1,812,100	35,863,665	95,411,349
043	505,113	541,487	181,236	52,378,000	27,871,511
044	6,467,528	3,152,199	3,406,373	181,069,754	127,146,429
045	12,932,253	5,596,942	818,705	299,124,619	73,491,364
046	130,534	272,796	11,852	8,419,008	19,581,300
047	382,241	102,328	117,217	5,666,117	904,829
048	2,046	15,049	471	148,042	0
049	0	0	0	8,867	3,346,092
050	3,245,045	950,722	1,219,041	68,131,458	326,987,421
051	1,489,570	597,170	3,993,232	147,930,997	166,066,272
052	2,262,915	6,931,414	1,478,887	79,588,517	52,934,921
053	849,434	844,580	5,825,827	172,551,785	43,594,459
054	167,790	402,941	951,416	25,317,829	175,378,237
055	1,442,410	979,825	130,244	80,119,447	1,968,728
056	1,056,435	50,705	575,839	6,600,104	142,900,138
057	1,101,411	12,448,692	1,135,654	60,915,513	65,512,299
058	679,761	2,428,320	3,880,292	54,692,951	70,629,647
190	118,024,735	72,348,494	98,180,425	6,471,709,243	3,169,621,151
201	431,047,888	30,395,635	2,174,915	1,609,453,078	0
202	49,664,251	20,680,109	2,310,525	2,493,198,304	0
203	37,908,472	10,249,186	6,929,704	734,076,047	0
204	-2,548,685	11,752,406	3,211,089	384,137,758	0
209	516,071,926	73,077,336	14,626,233	5,220,865,187	0
210	634,096,661	145,425,830	112,806,658	11,692,574,430	3,169,621,151
220	634,096,661	145,425,830	112,806,658	11,692,574,430	3,169,621,151

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	302	303	304	305	306
001	131,330	0	-5,568,370	116	0
002	196,995	0	430,371	337,906	0
003	118	0	0	1,919	0
004	33,934	0	344,720	1,845,169	1,187
005	362,661	0	0	7,941,548	4,888,598
006	0	0	0	0	0
007	65,665	0	-2,850,888	9,520,462	0
008	684,435	0	-1,575,183	6,836,759	7,253
009	257,931	835,938	213,178	2,308,001	29,081
010	0	0	-4,027,759	1,978,667	21,505
011	385,347	0	0	1,463,158	95,148
012	0	0	-8,485,562	15,627,418	0
013	0	0	-485,482	454,471	0
014	0	20,509	-5,428,652	3,289,457	0
015	385,347	0	0	60,216	93,877
016	481,742	0	15,046,792	240,076,536	6,676,944
017	489,222	0	-14,675,831	76,429,266	162,036
018	1,483	0	5,543,035	27,432,436	16,591
019	667,053	0	4,305,199	26,633,159	3,247,377
020	3,241	0	-845,912	11,350,656	1,173
021	4,422	0	-50,426,660	4,071,676	11,794,540
022	0	0	6,684,896	2,397,683	3,932,475
023	105,781	0	-7,664,853	68,654,627	4,452,738
024	473,425	1,555,630	4,846,406	154,327,734	36,342,293
025	10,611,176	0	1,435,810	30,964,559	524,164
026	9,295,481	0	261,206	1,706,895	8,910,991
027	7,139	0	28,459,949	115,381,438	493
028	2,544,922	0	2,235,025	2,671,730	1,857
029	12,749,392	0	2,483,148	32,102,682	342,170
030	6,571,892	0	6,318,154	61,818,481	32,093,365
031	162	1,483,647	-4,757,007	93,171,576	14,291
032	117,432	3,277,933	13,626,128	38,822,566	1,482,083
033	138,147	0	11,986,953	12,209,890	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	302	303	304	305	306
034	110,840	4,968,191	10,205,643	34,289,733	6,417
035	195,622	0	5,418,915	39,361,418	0
036	0	774,660	13,769,813	22,469,249	0
037	2,246,598	29,404,662	2,548,854	55,835,227	9,927,595
038	1,261,628	239,305,228	-13,105,292	50,797,389	0
039	2,678,430	248,267,183	-35,266,115	1,030,268,521	7,893,033
040	2,599,586	108,643,308	-13,630,403	107,558,365	93,851
041	103,288	85,376,215	0	4,399,759	4,690,625
042	889	44,708	9,272,211	70,165,698	8,317,790
043	83,327	25,660,452	-4,402,975	50,939,309	1,822,563
044	9,822,652	86,138,728	53,420,645	160,045,934	29,846,809
045	9,940,339	0	218,786	11,210,230	57,155
046	2,861,024	0	0	0	19,300
047	992,473	178,155,652	0	494,427	0
048	367,078	239,614,347	0	0	0
049	0	0	0	0	2,856
050	7,166,303	0	0	0	115,151,883
051	5,972,449	0	0	0	149,051,587
052	4,080,819	0	0	0	19,996,546
053	939,889	0	0	0	786,048
054	990	1,494,267	0	0	23,388,247
055	6,510,542	0	0	0	4,958,347
056	479,545,438	0	0	0	20,731,302
057	3,576,782	0	0	0	35,174,958
058	912,135	0	0	83,438	8,955,858
190	588,734,996	1,255,021,258	25,878,893	2,689,807,554	556,005,000
201	0	0	0	0	0
202	0	0	0	0	0
203	0	0	0	0	0
204	0	0	0	0	0
209	0	0	0	0	0
210	588,734,996	1,255,021,258	25,878,893	2,689,807,554	556,005,000
220	588,734,996	1,255,021,258	25,878,893	2,689,807,554	556,005,000

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	309	310	401	402	403
001	-5,331,762	118,982,646	-22	0	0
002	1,271,469	19,851,827	-1,520,573	-22,723	-6
003	240,550	12,368,910	0	0	0
004	4,315,119	23,449,706	-12,170,342	-90,848	-3,202
005	165,687,213	237,951,037	-2,452,798	-483,160	-4,545
006	2,737	30,002,742	0	0	0
007	6,735,239	49,369,977	-35,728	-19	-2,155
008	11,330,404	91,096,172	-26,319,793	-972,376	-90,515
009	21,937,760	128,306,731	-2,677,694	-52,982	-69,519
010	1,737,871	22,648,280	-6,639,996	-181,799	-403,669
011	55,793,526	185,121,744	-1,280,363	-47,712	-818
012	7,141,856	386,308,024	-250,750,703	-47,454	-17,430,605
013	-31,011	8,492,062	-6,072,270	-19,569	-318,340
014	-2,013,947	60,150,281	-4,729,508	-223,656	-300,558
015	74,468,982	145,145,341	-5,872,434	-9,259	-1,303
016	364,424,010	464,161,975	-57,921,038	-2,180,688	-1,308,799
017	164,606,791	222,202,262	-583,032	-130,084	-42,489
018	47,117,078	70,141,844	-360,447	-68,772	-28,866
019	106,214,545	161,673,454	-7,693,396	-1,665,189	-540,155
020	12,392,420	73,173,866	-7,601,454	-703,631	-6,514
021	156,262,928	219,780,850	-5,712,588	-2,338,434	-4,360,998
022	56,307,683	64,440,014	-4,866,351	-744,209	-5,006,337
023	69,095,880	391,421,164	-50,993,578	-1,140,737	-1,933,035
024	478,633,753	541,620,281	-22,834,934	-1,297,197	-817,232
025	50,567,694	197,150,957	-38,121,046	-1,921,519	-2,343,325
026	45,690,449	79,749,661	-3,965,982	-276,372	-109,324
027	144,363,374	490,445,375	-154,534,268	-5,291,056	-6,867,035
028	8,801,196	58,087,428	-25,513,430	-57,650	-80,149
029	202,613,025	385,151,377	-81,409,123	-6,249,671	-4,702,318
030	211,300,550	609,310,552	-51,158,922	-1,183,507	-5,589,661
031	105,744,038	198,464,506	-14,193,751	-1,481,964	-586,032
032	74,549,380	179,526,929	-57,764,225	-3,090,673	-1,356,272
033	24,725,365	108,892,704	-140,408	-15,306	-10,156

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	309	310	401	402	403
034	57,568,235	114,405,349	-19,865,005	-1,024,462	-639,657
035	44,975,955	252,600,061	-117,496,042	-5,082,405	-5,960,751
036	37,013,722	156,847,987	-82,108,420	-1,190,561	-2,943,690
037	131,526,559	254,295,676	-95,332,344	-4,569,148	-2,501,069
038	280,093,167	410,128,711	-183,331,877	-7,578,472	-7,874,806
039	1,381,963,869	2,273,483,947	-789,528,666	-11,592,803	-12,122,864
040	363,305,396	628,166,330	-94,916,021	-20,949,865	-12,658,471
041	94,610,553	126,367,451	-74,221,350	-18,606	-858,808
042	183,212,645	219,076,310	-14,212,628	-673,070	-285,956
043	101,974,187	154,352,187	-11,790,439	-357,695	-774,218
044	466,421,197	647,490,951	-121,139,998	-2,846,892	-3,735,735
045	94,917,874	394,042,493	-8,593,832	-989	-307,532
046	22,461,624	30,880,632	0	0	0
047	180,547,381	186,213,498	-182,867	-3,423	-3,713
048	239,981,425	240,129,467	0	0	0
049	3,348,948	3,357,815	0	0	0
050	449,305,607	517,437,065	0	0	0
051	321,090,308	469,021,305	0	0	0
052	77,012,286	156,600,803	0	0	0
053	45,320,396	217,872,181	0	0	0
054	200,261,741	225,579,570	0	0	0
055	13,437,617	93,557,064	0	0	0
056	643,176,878	649,776,982	0	0	0
057	104,264,039	165,179,552	0	0	0
058	80,581,078	135,274,029	-10,479,217	-65,491	-96,462
190	8,285,068,852	14,756,778,095	-2,529,088,903	-87,942,098	-105,077,664
201	0	1,609,453,078	0	0	0
202	0	2,493,198,304	0	0	0
203	0	734,076,047	0	0	0
204	0	384,137,758	0	0	0
209	0	5,220,865,187	0	0	0
210	8,285,068,852	19,977,643,282	-2,529,088,903	-87,942,098	-105,077,664
220	8,285,068,852	19,977,643,282	-2,529,088,903	-87,942,098	-105,077,664

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	404	409	501	502	503
001	-16	-38	-2,562,653	-43,885	-889,249
002	-675	-1,543,977	-687,491	-170,977	-385,807
003	-902	-902	-133,756	-10,444	-355,457
004	-1,887	-12,266,279	-977,565	-1,065,798	-164,169
005	-2,238,964	-5,179,467	-39,960,953	-57,031,056	-11,660,821
006	-5	-5	-2,616,496	-3,020	-2,212,506
007	0	-37,902	-3,686,716	0	-707,325
008	-11,803	-27,394,487	-4,644,946	-2,859,334	-2,141,201
009	-51,639	-2,851,834	-11,818,238	-1,609,217	-1,525,903
010	-3,577,447	-10,802,911	-2,384,618	-1,923,136	-719,227
011	-151,259	-1,480,152	-28,475,333	-21,424,905	-3,603,195
012	0	-268,228,762	-209,642	0	-695,619
013	0	-6,410,179	-123,557	0	-16,979
014	-87	-5,253,809	-3,111,122	-723,473	-14,783,567
015	-149,238	-6,032,234	-4,350,790	-9,175,169	-958,395
016	-4,550,462	-65,960,987	-15,834,393	-20,418,240	-6,958,562
017	-258,656	-1,014,261	-8,593,381	-15,252,620	-6,681,431
018	-26,375	-484,460	-2,085,114	-1,555,930	-1,481,715
019	-1,875,949	-11,774,689	-7,703,918	-15,117,060	-4,421,416
020	-1,865	-8,313,464	-2,270,320	-6,285,371	-686,880
021	-20,507,719	-32,919,739	-15,007,766	-12,990,561	-7,511,264
022	-4,013,069	-14,629,966	-4,064,766	-2,350,561	-807,340
023	-506,273	-54,573,623	-24,483,770	-15,387,822	-2,871,548
024	-22,579,333	-47,528,696	-28,718,112	-38,646,533	-3,289,743
025	-12,811	-42,398,701	-19,775,190	-13,394,560	-4,517,862
026	-13,104,267	-17,455,945	-4,838,553	-8,055,065	-1,605,319
027	-784	-166,693,143	-65,599,202	-12,618,333	-11,137,581
028	-2,953	-25,654,182	-9,071,244	-5,646,773	-3,798,009
029	-20,995,467	-113,356,579	-76,216,623	-60,701,252	-7,974,109
030	-20,333,900	-78,265,990	-29,359,719	-30,334,072	-9,546,466
031	-22,718	-16,284,465	-26,794,874	-10,227,183	-6,011,355
032	-25,724	-62,236,894	-12,592,096	-9,623,287	-2,932,873
033	-805	-166,675	-4,435,228	-5,170,715	-4,758,965

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	404	409	501	502	503
034	-10,199	-21,539,323	-10,755,351	-7,938,896	-4,919,029
035	0	-128,539,198	-10,034,759	-9,489,846	-4,632,138
036	0	-86,242,671	-23,925,778	-8,876,766	-2,005,031
037	-572,884	-102,975,445	-8,245,292	-16,346,240	-2,721,794
038	-8,745	-198,793,900	-67,039,805	-14,322,807	-12,232,244
039	-10,120,600	-823,364,933	-157,609,910	-86,012,695	-39,711,020
040	-149,198	-128,673,555	-10,842,550	-31,725,296	-2,026,591
041	-4,348,368	-79,447,132	-2,681,284	-319,952	-516,032
042	-6,949,206	-22,120,860	-12,531,230	-17,015,287	-2,029,191
043	-2,920,403	-15,842,755	-18,701,260	-14,573,455	-3,749,595
044	-22,195,340	-149,917,965	-39,671,006	-57,898,753	-5,978,926
045	-2,090,861	-10,993,214	0	-1,826,729	-538,241
046	-30,682	-30,682	0	0	0
047	0	-190,003	0	0	-1,616
048	0	0	0	0	0
049	0	0	825,226,370	646,163,074	0
050	-41,909,282	-41,909,282	0	0	0
051	-37,698,206	-37,698,206	0	0	208,873,306
052	-19,385,907	-19,385,907	0	0	0
053	-3,560,626	-3,560,626	0	0	0
054	-26,576,082	-26,576,082	0	0	0
055	-1,305,115	-1,305,115	0	0	0
056	-15,680,321	-15,680,321	0	0	0
057	-19,753,722	-19,753,722	0	0	0
058	-11,826,201	-22,467,371	0	0	0
190	-342,095,000	-3,064,203,665	0	0	0
201	0	0	0	0	0
202	0	0	0	0	0
203	0	0	0	0	0
204	0	0	0	0	0
209	0	0	0	0	0
210	-342,095,000	-3,064,203,665	0	0	0
220	-342,095,000	-3,064,203,665	0	0	0

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

INPUT \ OUTPUT	509	600	700
001	-3,495,787	115,486,821	118,982,646
002	-1,244,275	17,063,575	19,851,827
003	-499,657	11,868,351	12,368,910
004	-2,207,532	8,975,895	23,449,706
005	-108,652,830	124,118,740	237,951,037
006	-4,832,022	25,170,715	30,002,742
007	-4,394,041	44,938,034	49,369,977
008	-9,645,481	54,056,204	91,096,172
009	-14,953,358	110,501,539	128,306,731
010	-5,026,981	6,818,388	22,648,280
011	-53,503,433	130,138,159	185,121,744
012	-905,261	117,174,001	386,308,024
013	-140,536	1,941,347	8,492,062
014	-18,618,162	36,278,310	60,150,281
015	-14,484,354	124,628,753	145,145,341
016	-43,211,195	354,989,793	464,161,975
017	-30,527,432	190,660,569	222,202,262
018	-5,122,759	64,534,625	70,141,844
019	-27,242,394	122,656,371	161,673,454
020	-9,242,571	55,617,831	73,173,866
021	-35,509,591	151,351,520	219,780,850
022	-7,222,667	42,587,381	64,440,014
023	-42,743,140	294,104,401	391,421,164
024	-70,654,388	423,437,197	541,620,281
025	-37,687,612	117,064,644	197,150,957
026	-14,498,937	47,794,779	79,749,661
027	-89,355,116	234,397,116	490,445,375
028	-18,516,026	13,917,220	58,087,428
029	-144,891,984	126,902,814	385,151,377
030	-69,240,257	461,804,305	609,310,552
031	-43,033,412	139,146,629	198,464,506
032	-25,148,256	92,141,779	179,526,929
033	-14,364,908	94,361,121	108,892,704

ตารางภาคผนวกที่ 4 ปัจจัยการผลิตและผลผลิต ปี 2000

OUTPUT INPUT	509	600	700
034	-23,613,276	69,252,750	114,405,349
035	-24,156,743	99,904,120	252,600,061
036	-34,807,575	35,797,741	156,847,987
037	-27,313,326	124,006,905	254,295,676
038	-93,594,856	117,739,955	410,128,711
039	-283,333,625	1,166,785,389	2,273,483,947
040	-44,594,437	454,898,338	628,166,330
041	-3,517,268	43,403,051	126,367,451
042	-31,575,708	165,379,742	219,076,310
043	-37,024,310	101,485,122	154,352,187
044	-103,548,685	394,024,301	647,490,951
045	-2,364,970	380,684,309	394,042,493
046	0	30,849,950	30,880,632
047	-1,616	186,021,879	186,213,498
048	0	240,129,467	240,129,467
049	1,471,389,444	1,474,747,259	3,357,815
050	0	475,527,783	517,437,065
051	208,873,306	640,196,405	469,021,305
052	0	137,214,896	156,600,803
053	0	214,311,555	217,872,181
054	0	199,003,488	225,579,570
055	0	92,251,949	93,557,064
056	0	634,096,661	649,776,982
057	0	145,425,830	165,179,552
058	0	112,806,658	135,274,029
190	0	11,692,574,430	14,756,778,095
201	0	1,609,453,078	1,609,453,078
202	0	2,493,198,304	2,493,198,304
203	0	734,076,047	734,076,047
204	0	384,137,758	384,137,758
209	0	5,220,865,187	5,220,865,187
210	0	16,913,439,617	19,977,643,282
220	0	16,913,439,617	19,977,643,282

ภาคผนวก 5

(ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง)

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	001	002	003	004	005	006	007
001	0.03469	0.00000	0.00000	0.00000	0.00253	0.00000	0.00000
002	0.00000	0.09227	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00000	0.08258	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00000	0.00000	0.00000	0.13568	0.00385	0.00000	0.00000
005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.07915	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.07457	0.12967	0.14118	0.14630	0.10834	0.05147	0.01321
009	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
010	0.00004	0.00002	0.00000	0.00003	0.00062	0.00000	0.00000
011	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
012	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
013	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
014	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00006	0.00000	0.00000
015	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
016	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
017	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00016	0.00000	0.00000
018	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
019	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00004
020	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
021	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
022	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
024	0.00025	0.00739	0.00004	0.00397	0.00141	0.00000	0.00182
025	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00125	0.00000	0.00000
026	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
027	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.01483	0.00000	0.01152
028	0.15574	0.12028	0.07493	0.05428	0.09282	0.13891	0.09104
029	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
030	0.01300	0.01013	0.00726	0.03709	0.02217	0.01914	0.00046
031	0.00002	0.00002	0.00000	0.00002	0.00155	0.00000	0.00006
032	0.00014	0.00145	0.00064	0.00220	0.01321	0.00005	0.00037

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	001	002	003	004	005	006	007
033	0.00003	0.00000	0.00000	0.00018	0.00013	0.00000	0.00000
034	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00164
035	0.00002	0.00004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
036	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00006
037	0.00726	0.00356	0.01140	0.01784	0.01646	0.01835	0.01589
038	0.00346	0.01346	0.00252	0.00775	0.00841	0.01284	0.00197
039	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00016	0.00000	0.00005
040	0.00010	0.00214	0.00010	0.00059	0.01244	0.00059	0.00050
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
042	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
043	0.00004	0.00012	0.00004	0.00243	0.00398	0.00000	0.00002
044	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00078	0.00000	0.00016
045	0.00007	0.00003	0.00000	0.00019	0.00089	0.00000	0.00000
046	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
047	0.00007	0.00035	0.00006	0.00026	0.00024	0.00002	0.00003
048	0.00000	0.00000	0.00003	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00181	0.00000	0.00005
051	0.00002	0.00003	0.00056	0.00046	0.00436	0.00246	0.00023
052	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00444	0.00000	0.00000
053	0.01475	0.01249	0.03298	0.01204	0.01555	0.02298	0.01291
054	0.00000	0.00004	0.00000	0.00002	0.00401	0.00000	0.00000
055	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00164	0.00000	0.00000
056	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
057	0.00017	0.00082	0.00000	0.00273	0.00068	0.00991	0.00002
058	0.00001	0.00035	0.00002	0.00022	0.00845	0.00006	0.00003

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	008	009	010	011	012	013	014
001	0.00292	0.02154	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
002	0.00000	0.00001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00000	0.00355	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
005	0.00005	0.00721	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.04493	0.00211	0.01552	0.00173	0.00000	0.00000	0.00000
009	0.00000	0.03013	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
010	0.00019	0.00084	0.02838	0.00001	0.00000	0.00075	0.00256
011	0.00000	0.02580	0.00000	0.02222	0.00000	0.00000	0.00000
012	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.02817	0.00000	0.00000
013	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
014	0.00025	0.00039	0.00000	0.00009	0.00035	0.00000	0.00000
015	0.00000	0.00055	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
016	0.00000	0.00317	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
017	0.00002	0.05963	0.00001	0.00169	0.00000	0.00000	0.00000
018	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
019	0.00000	0.00000	0.00000	0.02638	0.00000	0.00000	0.00000
020	0.00000	0.32750	0.00000	0.10757	0.00000	0.00000	0.00000
021	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
022	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00000	0.00006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
024	0.00250	0.00017	0.00416	0.00331	0.00000	0.00002	0.00037
025	0.00019	0.00092	0.00028	0.00023	0.00018	0.00015	0.00023
026	0.00086	0.00001	0.00013	0.00000	0.00022	0.00655	0.00010
027	0.00000	0.00002	0.00000	0.01381	0.00034	0.01444	0.00879
028	0.06051	0.00009	0.00514	0.00004	0.00000	0.00000	0.00000
029	0.00122	0.03497	0.00000	0.00128	0.00080	0.01752	0.00424
030	0.12832	0.00774	0.00983	0.17003	0.09335	0.07014	0.07792
031	0.00003	0.00000	0.00000	0.00001	0.00008	0.00001	0.00091
032	0.00854	0.00323	0.00103	0.02110	0.00049	0.01104	0.00006

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	008	009	010	011	012	013	014
033	0.00059	0.00014	0.00000	0.00062	0.00000	0.00000	0.00003
034	0.00266	0.00002	0.00810	0.00000	0.00000	0.00010	0.00024
035	0.00000	0.00001	0.00049	0.00000	0.00000	0.00068	0.00031
036	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
037	0.02198	0.00434	0.03356	0.00017	0.00007	0.00822	0.02100
038	0.01648	0.00171	0.01397	0.00638	0.01087	0.01562	0.02216
039	0.00177	0.00088	0.00146	0.00027	0.00096	0.00101	0.00163
040	0.00619	0.00230	0.00750	0.00024	0.00451	0.04055	0.09230
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.02352	0.00119	0.00049	0.00000
042	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
043	0.00464	0.00091	0.00695	0.00019	0.00000	0.00000	0.00129
044	0.00067	0.00083	0.00293	0.00015	0.00209	0.00087	0.00165
045	0.00302	0.00671	0.00032	0.00262	0.00412	0.00998	0.02191
046	0.00005	0.00003	0.00003	0.00001	0.00001	0.00002	0.00002
047	0.00017	0.00141	0.00049	0.00098	0.00017	0.00044	0.00262
048	0.00000	0.00001	0.00000	0.00000	0.00010	0.00000	0.00000
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00622	0.00002	0.00839	0.00001	0.00097	0.00316	0.00565
051	0.00503	0.00139	0.00245	0.00001	0.01386	0.07666	0.03562
052	0.00428	0.00033	0.00027	0.00003	0.00055	0.01259	0.00273
053	0.01095	0.00922	0.00708	0.00949	0.00279	0.01373	0.01721
054	0.00001	0.00000	0.00001	0.00000	0.00149	0.00020	0.00129
055	0.00026	0.00008	0.00006	0.00192	0.12185	0.00510	0.00201
056	0.00001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00002	0.00055	0.00001
057	0.00020	0.00035	0.00365	0.00014	0.00057	0.00025	0.00146
058	0.00074	0.00206	0.00074	0.01159	0.00060	0.00120	0.00042

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	015	016	017	018	019	020	021
001	0.00000	0.00000	0.61254	0.00000	0.00000	0.00004	0.00000
002	0.00000	0.00038	0.00930	0.00000	0.00000	0.25227	0.00000
003	0.00000	0.00000	0.04916	0.00000	0.00476	0.00132	0.00000
004	0.00000	0.03009	0.00717	0.00000	0.01860	0.00340	0.00262
005	0.00000	0.07905	0.00000	0.00044	0.01233	0.00530	0.00344
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.43271	0.00000	0.00000	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.00000	0.02313	0.02837	0.00417	0.03084	0.00362	0.00488
009	0.72653	0.00934	0.00000	0.00000	0.01086	0.00000	0.00000
010	0.00086	0.00089	0.00009	0.00068	0.00379	0.00041	0.00000
011	0.00000	0.25457	0.00000	0.00000	0.01872	0.07890	0.00000
012	0.00000	0.00000	0.00000	0.00021	0.00001	0.00000	0.00022
013	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
014	0.00000	0.00134	0.00000	0.00000	0.00723	0.00015	0.00001
015	0.00000	0.05244	0.00000	0.00000	0.00301	0.00998	0.00000
016	0.00000	0.15242	0.00009	0.00002	0.04212	0.25039	0.00575
017	0.00000	0.00115	0.07061	0.01016	0.12002	0.04093	0.00306
018	0.00000	0.01441	0.00001	0.01972	0.04273	0.00040	0.05705
019	0.00059	0.00878	0.00053	0.00000	0.14657	0.00087	0.01222
020	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.15321	0.00000
021	0.00000	0.00003	0.00002	0.00000	0.00067	0.00006	0.10651
022	0.00000	0.00000	0.00001	0.00000	0.00003	0.00000	0.00001
023	0.00000	0.00019	0.00005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
024	0.00044	0.00009	0.00142	0.00175	0.00012	0.00026	0.00079
025	0.00051	0.01432	0.00061	0.00043	0.01058	0.00233	0.01191
026	0.00126	0.00021	0.00007	0.00025	0.00041	0.00004	0.00007
027	0.00131	0.00490	0.00086	0.01151	0.01066	0.00724	0.03370
028	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00011	0.00000	0.00000
029	0.00247	0.00034	0.00004	0.00026	0.00255	0.00981	0.03705
030	0.00547	0.01021	0.00408	0.00871	0.01531	0.00349	0.01131
031	0.00000	0.00001	0.00002	0.00000	0.00002	0.00000	0.00001
032	0.00561	0.01202	0.00281	0.00943	0.02358	0.00712	0.00843

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	015	016	017	018	019	020	021
033	0.00000	0.00000	0.00000	0.00100	0.00000	0.00000	0.00001
034	0.00001	0.00012	0.00000	0.00092	0.00732	0.00000	0.02036
035	0.00028	0.00061	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
036	0.00000	0.00037	0.00001	0.00000	0.00038	0.00000	0.00000
037	0.00897	0.05268	0.00031	0.00456	0.00786	0.00003	0.09430
038	0.00078	0.00333	0.00398	0.02993	0.00814	0.00339	0.00597
039	0.00005	0.00018	0.00018	0.00011	0.00077	0.00005	0.00023
040	0.00298	0.00209	0.00051	0.00178	0.00239	0.00125	0.00562
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
042	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00024
043	0.00067	0.00013	0.00006	0.00010	0.00070	0.00015	0.00043
044	0.00055	0.00049	0.00033	0.00033	0.00095	0.00268	0.00020
045	0.00498	0.00927	0.01006	0.00821	0.03676	0.01157	0.00542
046	0.00002	0.00088	0.00021	0.00122	0.00382	0.00099	0.00106
047	0.00005	0.00052	0.00007	0.00013	0.00072	0.00064	0.00009
048	0.00001	0.00000	0.00002	0.00003	0.00000	0.00000	0.00000
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00087	0.00138	0.00031	0.00111	0.00123	0.00032	0.00105
051	0.00003	0.00104	0.00328	0.00180	0.00330	0.00097	0.00310
052	0.00051	0.00243	0.00121	0.00111	0.00367	0.00572	0.00133
053	0.00435	0.00789	0.00778	0.00888	0.00678	0.01069	0.00792
054	0.00015	0.00267	0.00026	0.00043	0.00379	0.00569	0.00071
055	0.00018	0.00516	0.00114	0.00336	0.01287	0.00277	0.01625
056	0.00023	0.00006	0.00004	0.00039	0.00095	0.00010	0.00095
057	0.00069	0.00065	0.00011	0.00140	0.00175	0.00053	0.00118
058	0.00261	0.00684	0.00032	0.00103	0.01020	0.00109	0.01035

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	022	023	024	025	026	027	028
001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00126	0.00000	0.00000	0.00000
002	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00096
005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.04190	0.06960	0.00111	0.00598	0.00000	0.00000	0.00017
009	0.00000	0.00510	0.00036	0.00000	0.00000	0.00000	0.00098
010	0.00094	0.00000	0.00000	0.00471	0.00000	0.00000	0.00125
011	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
012	0.00116	0.00029	0.00000	0.00284	0.00000	0.00078	0.00128
013	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00029	0.00000
014	0.00000	0.00014	0.00000	0.00182	0.00000	0.00117	0.04642
015	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
016	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00026	0.00000
017	0.00000	0.00244	0.00000	0.00439	0.00006	0.00096	0.00000
018	0.00003	0.00000	0.00000	0.00825	0.00000	0.00003	0.00027
019	0.00000	0.00000	0.00000	0.00015	0.00000	0.00000	0.00000
020	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
021	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
022	0.11634	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00000	0.25366	0.51306	0.00001	0.00328	0.02708	0.00008
024	0.00003	0.00250	0.04454	0.00103	0.00130	0.00950	0.00388
025	0.06324	0.00441	0.01143	0.48803	0.41004	0.00910	0.00422
026	0.00011	0.00028	0.00014	0.00020	0.00029	0.00027	0.00024
027	0.00231	0.15623	0.00890	0.00893	0.00479	0.45999	0.19776
028	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.30808
029	0.00016	0.02644	0.01028	0.02254	0.23879	0.00022	0.05950
030	0.00255	0.01511	0.00548	0.00935	0.00424	0.05941	0.00145
031	0.00000	0.00010	0.00068	0.00000	0.00099	0.00039	0.00000
032	0.00087	0.00484	0.01011	0.00820	0.00822	0.00567	0.00459

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	022	023	024	025	026	027	028
033	0.00000	0.00000	0.00000	0.00016	0.00000	0.00000	0.00000
034	0.00000	0.00000	0.00021	0.00000	0.00000	0.00032	0.00269
035	0.00000	0.00003	0.00000	0.00004	0.00000	0.00004	0.00000
036	0.00285	0.00000	0.00000	0.00000	0.00202	0.00003	0.00000
037	0.00027	0.00607	0.00121	0.00359	0.01637	0.00224	0.00031
038	0.00549	0.00835	0.00252	0.00511	0.00489	0.00573	0.00548
039	0.00003	0.00016	0.00063	0.00006	0.00020	0.00046	0.00029
040	0.00008	0.00043	0.00134	0.00072	0.00126	0.00164	0.00136
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
042	0.00000	0.00012	0.00076	0.00000	0.00076	0.00003	0.00000
043	0.00004	0.00063	0.00007	0.00048	0.00009	0.00117	0.00016
044	0.00017	0.00219	0.03046	0.00033	0.00261	0.00069	0.00092
045	0.00280	0.07503	0.02254	0.01624	0.01128	0.06602	0.01485
046	0.00017	0.00012	0.00052	0.00053	0.00010	0.00034	0.01184
047	0.00001	0.00008	0.00039	0.00014	0.00071	0.00032	0.00156
048	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00009
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00023	0.00060	0.00162	0.00070	0.00126	0.00127	0.00075
051	0.00089	0.00184	0.00276	0.00152	0.00229	0.00321	0.00352
052	0.00019	0.00162	0.00259	0.00068	0.00246	0.00248	0.00769
053	0.00227	0.01275	0.01256	0.01118	0.00489	0.01779	0.01348
054	0.00014	0.00145	0.00225	0.00040	0.00021	0.00389	0.00085
055	0.00264	0.00598	0.00797	0.00375	0.00510	0.00333	0.00636
056	0.00000	0.00029	0.00041	0.00026	0.00003	0.00010	0.00010
057	0.00063	0.00173	0.00448	0.00025	0.00079	0.00163	0.00184
058	0.00059	0.00263	0.00580	0.00367	0.00114	0.00167	0.00595

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	029	030	031	032	033	034	035
001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
002	0.00111	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.30640	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.02074	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
009	0.01243	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
010	0.00833	0.00000	0.00140	0.00002	0.00001	0.00796	0.00009
011	0.01316	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00005	0.00000
012	0.04649	0.63368	0.00000	0.00000	0.03352	0.00001	0.00006
013	0.00339	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00237	0.00003
014	0.01322	0.00001	0.00127	0.00003	0.10636	0.11491	0.00150
015	0.00004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
016	0.02755	0.00004	0.00000	0.00045	0.00000	0.00000	0.00000
017	0.00703	0.00000	0.00004	0.00000	0.00000	0.00663	0.00000
018	0.00184	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
019	0.00227	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
020	0.00019	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
021	0.00030	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
022	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00089	0.00000	0.04497	0.00101	0.00007	0.00504	0.00000
024	0.00652	0.00003	0.00121	0.00031	0.00095	0.00311	0.00023
025	0.02426	0.00035	0.00227	0.00693	0.02221	0.00830	0.00212
026	0.00060	0.00001	0.00012	0.00090	0.00028	0.00093	0.00023
027	0.20401	0.00277	0.11386	0.57907	0.00865	0.10936	0.02835
028	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
029	0.16453	0.00023	0.00606	0.02032	0.02344	0.09414	0.00462
030	0.00952	0.08992	0.01568	0.00859	0.04843	0.05748	0.02512
031	0.00034	0.00000	0.13873	0.01836	0.00000	0.00068	0.00002
032	0.02226	0.00010	0.02281	0.04395	0.00158	0.00713	0.00038

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	029	030	031	032	033	034	035
033	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.10568	0.04428	0.00018
034	0.00646	0.00000	0.00000	0.00000	0.00021	0.04091	0.00178
035	0.00058	0.00000	0.00031	0.00000	0.03770	0.00132	0.46063
036	0.00001	0.00000	0.00003	0.00013	0.00000	0.00010	0.01536
037	0.01191	0.00084	0.00900	0.00352	0.00105	0.00829	0.00439
038	0.00606	0.00115	0.00220	0.00465	0.01349	0.01293	0.01084
039	0.00048	0.00002	0.00029	0.00016	0.00011	0.00221	0.00030
040	0.00254	0.00049	0.00142	0.00375	0.00603	0.00285	0.00068
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
042	0.00002	0.00000	0.00048	0.00000	0.00001	0.00059	0.00001
043	0.00246	0.00001	0.00027	0.00128	0.00112	0.00399	0.00053
044	0.00399	0.00023	0.00298	0.00378	0.00119	0.00134	0.00071
045	0.02125	0.01236	0.02315	0.05650	0.09109	0.06540	0.06555
046	0.00256	0.00011	0.00006	0.00115	0.00351	0.00072	0.00135
047	0.00058	0.00005	0.00047	0.00022	0.00038	0.00086	0.00071
048	0.00001	0.00000	0.00002	0.00000	0.00001	0.00024	0.00000
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00209	0.00037	0.00052	0.00110	0.00264	0.00161	0.00065
051	0.00914	0.00081	0.00094	0.00205	0.00376	0.00412	0.00197
052	0.00509	0.00185	0.00218	0.00252	0.00514	0.00211	0.00195
053	0.00960	0.00171	0.00747	0.00807	0.01692	0.02060	0.00950
054	0.00151	0.00035	0.00069	0.00153	0.00023	0.00218	0.00046
055	0.01222	0.00342	0.00641	0.00615	0.00566	0.01652	0.00188
056	0.00222	0.00017	0.00012	0.00003	0.00232	0.00087	0.00107
057	0.00167	0.00076	0.00207	0.00019	0.00078	0.00125	0.00138
058	0.00193	0.00027	0.00067	0.00112	0.00102	0.00405	0.00144

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	036	037	038	039	040	041	042
001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
002	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00020
009	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.01320
010	0.00021	0.00013	0.00002	0.00000	0.00000	0.00065	0.00053
011	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
012	0.02155	0.00000	0.00000	0.00000	0.00002	0.00000	0.00000
013	0.18420	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
014	0.00944	0.00038	0.00247	0.00015	0.00142	0.00156	0.00042
015	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.03691
016	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
017	0.00000	0.00000	0.00000	0.00003	0.00000	0.00008	0.00070
018	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
019	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
020	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
021	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
022	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00000	0.00004	0.00000	0.00000	0.00040	0.00008	0.03990
024	0.00000	0.00074	0.00095	0.00137	0.00238	0.01427	0.02993
025	0.00091	0.00429	0.00415	0.00387	0.00221	0.00081	0.00854
026	0.00007	0.00073	0.00116	0.00031	0.00079	0.00038	0.00018
027	0.01180	0.01492	0.01291	0.01526	0.01062	0.00770	0.08086
028	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
029	0.00484	0.02560	0.01044	0.00806	0.02109	0.02245	0.04560
030	0.02207	0.01513	0.03055	0.00436	0.00803	0.01230	0.00535
031	0.00013	0.00060	0.00376	0.00251	0.04712	0.00190	0.03947
032	0.00228	0.01433	0.00555	0.01975	0.00413	0.00828	0.01707

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	036	037	038	039	040	041	042
033	0.00383	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00004
034	0.00000	0.00249	0.01512	0.00751	0.00466	0.00754	0.00000
035	0.00013	0.35515	0.09000	0.01899	0.07447	0.05563	0.00000
036	0.27846	0.11182	0.02182	0.02312	0.01060	0.00698	0.00000
037	0.00033	0.03972	0.06462	0.01119	0.02270	0.03404	0.01765
038	0.00898	0.00556	0.35365	0.00499	0.09341	0.06701	0.00487
039	0.00011	0.00076	0.03302	0.66324	0.06844	0.02513	0.00057
040	0.00145	0.00136	0.00769	0.00144	0.32145	0.00290	0.00247
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.38972	0.00000
042	0.00000	0.00003	0.00000	0.00004	0.00040	0.00150	0.15421
043	0.00019	0.00828	0.00495	0.00174	0.00167	0.01234	0.00012
044	0.00089	0.00080	0.00469	0.00334	0.00352	0.00100	0.04626
045	0.03544	0.01322	0.01839	0.01081	0.01426	0.00981	0.00561
046	0.00045	0.00056	0.00020	0.00136	0.00046	0.00013	0.00045
047	0.00179	0.00018	0.00054	0.00016	0.00017	0.00043	0.00030
048	0.00001	0.00001	0.00000	0.00000	0.00001	0.00000	0.00002
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00156	0.00137	0.00466	0.00097	0.00278	0.00234	0.01624
051	0.00097	0.00528	0.00747	0.00288	0.00402	0.00695	0.00149
052	0.00291	0.00311	0.00811	0.00395	0.00395	0.00247	0.00153
053	0.01301	0.01093	0.01497	0.00421	0.00713	0.00896	0.00816
054	0.00372	0.00137	0.00473	0.00119	0.00111	0.00174	0.00160
055	0.00180	0.00426	0.00587	0.00404	0.00221	0.00879	0.00303
056	0.00036	0.00039	0.00015	0.00034	0.00050	0.00000	0.00005
057	0.00182	0.00181	0.00148	0.00151	0.00094	0.00204	0.00035
058	0.00253	0.00110	0.00292	0.00096	0.00122	0.00309	0.00148

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	043	044	045	046	047	048	049
001	0.00000	0.00108	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
002	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.00004	0.00018	0.00000	0.00000	0.00004	0.00059	0.00000
009	0.00000	0.00008	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
010	0.13256	0.00041	0.00000	0.00000	0.00658	0.00059	0.00000
011	0.00000	0.00105	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
012	0.00000	0.00003	0.19059	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
013	0.00000	0.00237	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
014	0.00000	0.00309	0.00000	0.00002	0.05131	0.11027	0.00000
015	0.00000	0.00856	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
016	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
017	0.00009	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
018	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
019	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00200
020	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
021	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00056
022	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00068	0.01909	0.00000	0.00000	0.00010	0.00000	0.00042
024	0.00249	0.00830	0.00029	0.00080	0.00142	0.00014	0.00525
025	0.01036	0.01076	0.00090	0.00133	0.00129	0.00025	0.00244
026	0.00042	0.00055	0.00043	0.00014	0.00014	0.00033	0.00441
027	0.00770	0.03537	0.00153	0.02579	0.00124	0.00198	0.00000
028	0.00003	0.00000	0.00000	0.00001	0.00001	0.00024	0.00000
029	0.03341	0.00382	0.00007	0.00021	0.02666	0.00425	0.00175
030	0.00583	0.00560	0.07160	0.00298	0.00400	0.03528	0.00694
031	0.00030	0.00529	0.00000	0.00007	0.01166	0.00041	0.00019
032	0.03515	0.02167	0.00044	0.00629	0.00679	0.00195	0.01358

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	043	044	045	046	047	048	049
033	0.00000	0.00000	0.00000	0.00137	0.17938	0.15112	0.00000
034	0.00285	0.01376	0.00000	0.00002	0.11448	0.01489	0.00059
035	0.00012	0.00572	0.00000	0.00034	0.08787	0.09837	0.00003
036	0.00046	0.13824	0.00000	0.00014	0.00844	0.00834	0.00000
037	0.01806	0.00772	0.00139	0.00285	0.04679	0.02681	0.00046
038	0.00960	0.00238	0.00253	0.00132	0.00426	0.00979	0.00004
039	0.00046	0.00251	0.01233	0.00246	0.10803	0.03455	0.00310
040	0.00260	0.00444	0.00120	0.00112	0.00389	0.00443	0.00326
041	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00003	0.00000
042	0.00572	0.00180	0.00000	0.00004	0.00009	0.00000	0.00371
043	0.23262	0.00669	0.00001	0.00002	0.06098	0.00863	0.00190
044	0.00158	0.33023	0.00053	0.00393	0.00089	0.00173	0.00131
045	0.02181	0.01053	0.19042	0.10568	0.00266	0.00127	0.01824
046	0.00067	0.00019	0.00006	0.02391	0.00009	0.00002	0.00052
047	0.00024	0.00013	0.00059	0.00030	0.00037	0.00051	0.00051
048	0.00000	0.00000	0.00004	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00157	0.00232	0.00145	0.00103	0.00502	0.00495	0.02630
051	0.00350	0.00831	0.00166	0.00139	0.03828	0.06402	0.02064
052	0.00175	0.00821	0.00161	0.00136	0.00139	0.00077	0.00862
053	0.01499	0.01142	0.02404	0.06723	0.01189	0.00863	0.03433
054	0.00150	0.00154	0.00036	0.00012	0.00086	0.00013	0.00508
055	0.00465	0.00672	0.00216	0.00552	0.00486	0.00939	0.00491
056	0.00003	0.00011	0.00079	0.00336	0.00057	0.00000	0.00004
057	0.00103	0.00202	0.00065	0.00050	0.00257	0.00056	0.00096
058	0.00113	0.00147	0.00110	0.00569	0.00145	0.00047	0.01274

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	050	051	052	053	054	055	056
001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
002	0.00194	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
003	0.00140	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
004	0.00411	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00011
005	0.06960	0.00081	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00510
006	0.00006	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00001
007	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
008	0.00205	0.00001	0.00000	0.00073	0.00136	0.00080	0.00012
009	0.00332	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00045
010	0.00368	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00006
011	0.04899	0.00001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00168
012	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
013	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
014	0.00002	0.00012	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00002
015	0.08378	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00117
016	0.03966	0.00023	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00195
017	0.02588	0.00023	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00114
018	0.00224	0.00005	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00050
019	0.04691	0.00150	0.00000	0.00040	0.00001	0.00001	0.00261
020	0.00276	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00016
021	0.08733	0.00340	0.00000	0.00151	0.00014	0.00012	0.00006
022	0.00594	0.00000	0.00000	0.00006	0.00000	0.00000	0.00000
023	0.00033	0.00001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00006
024	0.01337	0.00658	0.00002	0.00715	0.00050	0.00076	0.00288
025	0.00156	0.00307	0.00274	0.02410	0.00050	0.03231	0.01730
026	0.00131	0.00285	0.00180	0.00464	0.00016	0.16114	0.00925
027	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00001	0.00000	0.00393
028	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00003	0.00000	0.00000
029	0.00852	0.00261	0.00052	0.00648	0.00026	0.00434	0.06782
030	0.01564	0.27435	0.00551	0.00556	0.00272	0.02298	0.00656
031	0.00004	0.02582	0.00004	0.00003	0.00000	0.00589	0.00064
032	0.00344	0.00044	0.00017	0.00077	0.00048	0.00048	0.00121

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	050	051	052	053	054	055	056
033	0.00000	0.00001	0.00000	0.00000	0.00047	0.00000	0.00004
034	0.00360	0.00003	0.00000	0.00022	0.00012	0.00002	0.00020
035	0.00000	0.00027	0.00000	0.00000	0.00004	0.00000	0.00001
036	0.00002	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00010
037	0.00256	0.00291	0.00143	0.00042	0.00084	0.00081	0.00236
038	0.00033	0.00426	0.00031	0.00001	0.00023	0.00036	0.00017
039	0.00868	0.00426	0.00977	0.00874	0.00187	0.00710	0.00318
040	0.00054	0.13972	0.00350	0.00269	0.00059	0.00244	0.00365
041	0.00000	0.01817	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
042	0.00003	0.00002	0.00000	0.00009	0.00000	0.00000	0.00003
043	0.00061	0.00058	0.00000	0.00059	0.00003	0.00166	0.00080
044	0.00063	0.00243	0.00102	0.00505	0.00039	0.01251	0.01020
045	0.05709	0.00761	0.02592	0.01154	0.02199	0.00717	0.02039
046	0.00141	0.00035	0.00267	0.00021	0.00084	0.00151	0.00021
047	0.00071	0.00035	0.00090	0.00205	0.00328	0.00060	0.00060
048	0.00000	0.00001	0.00000	0.00000	0.00024	0.00002	0.00000
049	0.00000	0.00001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00159	0.00850	0.00438	0.00917	0.00150	0.00837	0.00512
051	0.00084	0.09152	0.02270	0.01159	0.00111	0.00863	0.00235
052	0.01243	0.00685	0.12394	0.02367	0.00057	0.02659	0.00357
053	0.00893	0.01830	0.02701	0.04983	0.04239	0.00419	0.00134
054	0.00239	0.00377	0.00196	0.00804	0.00227	0.00319	0.00026
055	0.00454	0.01335	0.02463	0.01695	0.01053	0.00853	0.00227
056	0.00099	0.00058	0.00153	0.00297	0.00150	0.00175	0.00167
057	0.00107	0.00277	0.00514	0.01082	0.00142	0.31572	0.00174
058	0.00016	0.00662	0.01967	0.01222	0.00295	0.00449	0.00107

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	057	058
001	0.00001	0.00080
002	0.00000	0.00000
003	0.00000	0.00396
004	0.00000	0.00086
005	0.00102	0.03591
006	0.00000	0.00042
007	0.00000	0.00000
008	0.00161	0.00806
009	0.00004	0.00456
010	0.00021	0.00082
011	0.00019	0.00044
012	0.00000	0.00084
013	0.00000	0.00293
014	0.00000	0.00458
015	0.00022	0.00869
016	0.00015	0.01257
017	0.00054	0.02257
018	0.00002	0.00094
019	0.00007	0.00518
020	0.00111	0.00416
021	0.00049	0.02000
022	0.00000	0.00289
023	0.00333	0.01204
024	0.00587	0.02443
025	0.00541	0.01976
026	0.00375	0.00060
027	0.00467	0.02261
028	0.00374	0.00466
029	0.06357	0.05154
030	0.01435	0.00454
031	0.00192	0.15044
032	0.00684	0.00718

ตารางภาคผนวกที่ 5 **ค่าสัมประสิทธิ์ของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง**

A	057	058
033	0.00001	0.00802
034	0.00027	0.01504
035	0.00092	0.01645
036	0.00323	0.00642
037	0.01053	0.02962
038	0.00215	0.01907
039	0.11075	0.10557
040	0.00187	0.00478
041	0.00000	0.00000
042	0.00578	0.01606
043	0.00372	0.00161
044	0.02168	0.03020
045	0.03849	0.00726
046	0.00188	0.00011
047	0.00070	0.00104
048	0.00010	0.00000
049	0.00000	0.00000
050	0.00654	0.01081
051	0.00411	0.03540
052	0.04766	0.01311
053	0.00581	0.05164
054	0.00277	0.00843
055	0.00674	0.00115
056	0.00035	0.00510
057	0.08560	0.01007
058	0.01670	0.03440

ภาคผนวกที่ 6

(ตัวคูณเมตริกซ์ผกผันของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง)

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	001	002	003	004	005	006	007
001	1.03657	0.00086	0.00078	0.00084	0.00370	0.00059	0.00030
002	0.00015	1.10180	0.00011	0.00011	0.00019	0.00016	0.00009
003	0.00004	0.00005	1.09005	0.00004	0.00011	0.00005	0.00003
004	0.00033	0.00029	0.00020	1.15715	0.00472	0.00031	0.00018
005	0.00030	0.00036	0.00030	0.00032	1.00081	0.00036	0.00018
006	0.00011	0.00011	0.00008	0.00008	0.00014	1.08607	0.00007
007	0.00038	0.00052	0.00034	0.00043	0.00191	0.00050	1.00026
008	0.08218	0.15127	0.16207	0.17838	0.11597	0.05988	0.01475
009	0.00074	0.00077	0.00054	0.00054	0.00091	0.00077	0.00044
010	0.00083	0.00087	0.00064	0.00118	0.00211	0.00081	0.00046
011	0.00066	0.00067	0.00050	0.00050	0.00081	0.00071	0.00039
012	0.03374	0.03930	0.03326	0.06288	0.04790	0.03947	0.01288
013	0.00073	0.00089	0.00088	0.00130	0.00143	0.00135	0.00081
014	0.01200	0.01050	0.00684	0.00578	0.00791	0.01135	0.00690
015	0.00023	0.00029	0.00025	0.00027	0.00055	0.00027	0.00013
016	0.00095	0.00094	0.00068	0.00068	0.00114	0.00101	0.00057
017	0.00055	0.00058	0.00042	0.00043	0.00106	0.00059	0.00037
018	0.00023	0.00022	0.00018	0.00017	0.00028	0.00024	0.00014
019	0.00022	0.00025	0.00022	0.00022	0.00042	0.00025	0.00017
020	0.00040	0.00042	0.00030	0.00030	0.00053	0.00044	0.00024
021	0.00028	0.00035	0.00035	0.00033	0.00074	0.00035	0.00017
022	0.00002	0.00003	0.00002	0.00002	0.00007	0.00002	0.00001
023	0.00625	0.01171	0.00413	0.00718	0.00827	0.00611	0.00573
024	0.00313	0.01141	0.00234	0.00692	0.00465	0.00296	0.00373
025	0.00882	0.00909	0.00777	0.00765	0.01280	0.01005	0.00577
026	0.00163	0.00184	0.00165	0.00217	0.00235	0.00195	0.00086
027	0.10558	0.09737	0.06314	0.05877	0.11742	0.10199	0.08237
028	0.24072	0.20518	0.13257	0.10677	0.14605	0.22369	0.13306
029	0.02040	0.01899	0.01299	0.01254	0.01685	0.02123	0.01204
030	0.04350	0.05189	0.04511	0.08986	0.06394	0.05150	0.01409
031	0.00123	0.00171	0.00111	0.00139	0.00623	0.00162	0.00084

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	001	002	003	004	005	006	007
032	0.00409	0.00638	0.00451	0.00698	0.01875	0.00433	0.00272
033	0.00036	0.00046	0.00034	0.00064	0.00063	0.00034	0.00026
034	0.00162	0.00212	0.00146	0.00172	0.00207	0.00191	0.00259
035	0.01173	0.01543	0.01578	0.02452	0.02515	0.02402	0.01424
036	0.00332	0.00422	0.00436	0.00665	0.00698	0.00664	0.00399
037	0.01236	0.01174	0.01887	0.02883	0.02463	0.02623	0.01851
038	0.01360	0.03331	0.01284	0.02384	0.02542	0.02977	0.00730
039	0.00765	0.01141	0.00776	0.01042	0.01753	0.01410	0.00467
040	0.00505	0.00916	0.00491	0.00619	0.02465	0.00663	0.00338
041	0.00022	0.00024	0.00022	0.00029	0.00042	0.00033	0.00012
042	0.00011	0.00014	0.00010	0.00016	0.00035	0.00021	0.00007
043	0.00129	0.00199	0.00171	0.00564	0.00702	0.00145	0.00071
044	0.00186	0.00254	0.00175	0.00225	0.00403	0.00256	0.00142
045	0.01979	0.02072	0.01459	0.01683	0.02492	0.02192	0.01407
046	0.00312	0.00272	0.00179	0.00153	0.00209	0.00299	0.00176
047	0.00067	0.00096	0.00052	0.00070	0.00077	0.00065	0.00039
048	0.00003	0.00003	0.00005	0.00002	0.00002	0.00003	0.00002
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00159	0.00214	0.00208	0.00216	0.00401	0.00180	0.00086
051	0.00414	0.00469	0.00463	0.00501	0.00987	0.00752	0.00259
052	0.00472	0.00510	0.00449	0.00442	0.01011	0.00579	0.00274
053	0.02528	0.02452	0.04526	0.02271	0.02711	0.03586	0.01922
054	0.00119	0.00132	0.00107	0.00107	0.00551	0.00144	0.00082
055	0.00763	0.00838	0.00699	0.01050	0.01129	0.00882	0.00380
056	0.00027	0.00028	0.00029	0.00026	0.00037	0.00034	0.00019
057	0.00416	0.00526	0.00369	0.00819	0.00617	0.01636	0.00222
058	0.00263	0.00301	0.00217	0.00221	0.01127	0.00307	0.00163

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	008	009	010	011	012	013	014
001	0.00370	0.07869	0.00051	0.00853	0.00046	0.00061	0.00050
002	0.00020	0.11642	0.00017	0.03755	0.00015	0.00022	0.00019
003	0.00007	0.00536	0.00006	0.00114	0.00005	0.00007	0.00007
004	0.00021	0.01139	0.00012	0.00290	0.00007	0.00012	0.00011
005	0.00083	0.02036	0.00082	0.00517	0.00050	0.00075	0.00079
006	0.00012	0.00122	0.00009	0.00110	0.00017	0.00016	0.00012
007	0.00074	0.00082	0.00050	0.00133	0.00106	0.00265	0.00359
008	1.04855	0.03876	0.01762	0.01310	0.00118	0.00161	0.00120
009	0.00097	1.04204	0.00087	0.00406	0.00061	0.00096	0.00089
010	0.00163	0.00237	1.03088	0.00080	0.00051	0.00139	0.00343
011	0.00098	0.09553	0.00087	1.04556	0.00068	0.00120	0.00099
012	0.11999	0.04758	0.01871	0.15581	1.11900	0.09091	0.09118
013	0.00152	0.00130	0.00185	0.00098	0.00099	1.00157	0.00250
014	0.00584	0.00436	0.00211	0.00200	0.00111	0.00133	1.00162
015	0.00080	0.01177	0.00092	0.00399	0.00047	0.00063	0.00081
016	0.00113	0.12891	0.00088	0.04215	0.00088	0.00160	0.00114
017	0.00077	0.08701	0.00067	0.01315	0.00061	0.00087	0.00072
018	0.00026	0.00260	0.00018	0.00232	0.00036	0.00033	0.00025
019	0.00058	0.00510	0.00062	0.03315	0.00034	0.00065	0.00064
020	0.00055	0.41521	0.00050	0.13449	0.00042	0.00058	0.00052
021	0.00092	0.00047	0.00101	0.00062	0.00054	0.00101	0.00105
022	0.00006	0.00004	0.00007	0.00006	0.00003	0.00005	0.00006
023	0.00588	0.00605	0.00487	0.00810	0.00246	0.00504	0.00435
024	0.00460	0.00397	0.00543	0.00647	0.00138	0.00246	0.00242
025	0.01065	0.01767	0.00493	0.01373	0.03125	0.01680	0.01048
026	0.00427	0.00230	0.00106	0.00451	0.02324	0.01061	0.00351
027	0.06265	0.07210	0.01949	0.07877	0.01754	0.06690	0.04361
028	0.09290	0.04614	0.00960	0.01126	0.00078	0.00090	0.00096
029	0.01470	0.05712	0.00639	0.01194	0.01535	0.03109	0.01554
030	0.17517	0.05789	0.02429	0.22939	0.13101	0.12683	0.12363
031	0.00243	0.00267	0.00162	0.00434	0.00347	0.00865	0.01172

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	008	009	010	011	012	013	014
032	0.01266	0.01522	0.00374	0.02859	0.00341	0.01532	0.00442
033	0.00110	0.00092	0.00071	0.00129	0.00023	0.00034	0.00089
034	0.00446	0.00180	0.00991	0.00189	0.00113	0.00207	0.00324
035	0.02797	0.01837	0.03469	0.01647	0.01061	0.03191	0.05515
036	0.00773	0.00571	0.00965	0.00464	0.00489	0.00771	0.01307
037	0.02880	0.01844	0.04003	0.00892	0.00465	0.01612	0.03225
038	0.03496	0.01767	0.02753	0.02406	0.02341	0.04153	0.06122
039	0.01885	0.01520	0.01450	0.01929	0.03061	0.03273	0.05014
040	0.01503	0.00974	0.01401	0.00548	0.01340	0.08065	0.14792
041	0.00059	0.00397	0.00022	0.04078	0.00281	0.00368	0.00153
042	0.00019	0.00023	0.00019	0.00048	0.00047	0.00022	0.00024
043	0.00743	0.00294	0.01045	0.00200	0.00118	0.00135	0.00357
044	0.00363	0.00552	0.00596	0.00430	0.00887	0.00460	0.00594
045	0.02371	0.03450	0.01163	0.02746	0.01847	0.03278	0.04809
046	0.00150	0.00153	0.00036	0.00076	0.00054	0.00049	0.00049
047	0.00058	0.00230	0.00069	0.00147	0.00046	0.00077	0.00297
048	0.00002	0.00003	0.00001	0.00002	0.00012	0.00002	0.00002
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00791	0.00190	0.00949	0.00177	0.00337	0.00547	0.00783
051	0.01061	0.00663	0.00486	0.00595	0.02029	0.08908	0.04420
052	0.00932	0.00729	0.00248	0.00527	0.00932	0.01900	0.00793
053	0.01944	0.02808	0.01172	0.02058	0.00818	0.02308	0.02666
054	0.00133	0.00399	0.00069	0.00248	0.00286	0.00188	0.00291
055	0.01843	0.01127	0.00406	0.02542	0.14010	0.02081	0.01706
056	0.00033	0.00046	0.00019	0.00041	0.00049	0.00101	0.00048
057	0.00783	0.00601	0.00615	0.01045	0.04974	0.00892	0.00895
058	0.00284	0.00678	0.00173	0.01505	0.00316	0.00367	0.00250

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	015	016	017	018	019	020	021
001	0.05738	0.01005	0.68347	0.00755	0.09928	0.03819	0.00546
002	0.08464	0.01849	0.01116	0.00024	0.00526	0.33884	0.00060
003	0.00393	0.00098	0.05771	0.00065	0.01451	0.00499	0.00060
004	0.00832	0.04342	0.00919	0.00027	0.02907	0.01849	0.00431
005	0.01503	0.09690	0.00036	0.00085	0.02061	0.03594	0.00581
006	0.00094	0.00903	0.00012	0.47945	0.02474	0.00315	0.03130
007	0.00091	0.00156	0.00047	0.00063	0.00161	0.00112	0.00147
008	0.02856	0.05432	0.09791	0.03249	0.06471	0.07445	0.01332
009	0.75729	0.06036	0.00067	0.00060	0.01981	0.02783	0.00214
010	0.00284	0.00241	0.00082	0.00130	0.00576	0.00195	0.00167
011	0.06966	0.32039	0.00064	0.00058	0.04100	0.19375	0.00454
012	0.04343	0.08544	0.03811	0.03626	0.06456	0.06893	0.04562
013	0.00142	0.00321	0.00076	0.00139	0.00164	0.00183	0.00458
014	0.00340	0.00458	0.00873	0.00587	0.01275	0.00594	0.00554
015	1.00871	0.06427	0.00028	0.00034	0.00754	0.03157	0.00115
016	0.09400	1.20119	0.00097	0.00080	0.06335	0.36132	0.01145
017	0.06353	0.01293	1.07657	0.01169	0.15525	0.05854	0.00833
018	0.00199	0.01919	0.00026	1.02032	0.05263	0.00668	0.06660
019	0.00451	0.02279	0.00091	0.00028	1.17421	0.01136	0.01679
020	0.30180	0.06415	0.00037	0.00035	0.01298	1.21638	0.00152
021	0.00054	0.00091	0.00038	0.00043	0.00173	0.00073	1.11998
022	0.00005	0.00008	0.00004	0.00003	0.00012	0.00006	0.00009
023	0.00567	0.00740	0.00642	0.00635	0.00712	0.00932	0.00914
024	0.00375	0.00442	0.00438	0.00406	0.00357	0.00681	0.00430
025	0.01664	0.04710	0.00978	0.01002	0.03997	0.02855	0.04364
026	0.00332	0.00441	0.00199	0.00251	0.00555	0.00372	0.00536
027	0.06607	0.08738	0.08383	0.08691	0.10042	0.10399	0.14103
028	0.03374	0.02897	0.17150	0.10122	0.04113	0.08175	0.01035
029	0.04640	0.01721	0.01598	0.01330	0.01783	0.02946	0.06517
030	0.05214	0.11559	0.04739	0.04460	0.07253	0.08837	0.05056
031	0.00298	0.00509	0.00154	0.00205	0.00525	0.00365	0.00480

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	015	016	017	018	019	020	021
032	0.01768	0.03028	0.00701	0.01348	0.03652	0.02436	0.01779
033	0.00075	0.00098	0.00035	0.00150	0.00118	0.00083	0.00177
034	0.00161	0.00233	0.00155	0.00296	0.01096	0.00222	0.02604
035	0.02206	0.06043	0.01234	0.02647	0.02409	0.02876	0.08570
036	0.00651	0.01663	0.00360	0.00705	0.00797	0.00893	0.02280
037	0.02363	0.07637	0.01159	0.02099	0.02303	0.02982	0.11793
038	0.01577	0.02484	0.01879	0.06322	0.03063	0.02924	0.02533
039	0.01478	0.02032	0.00984	0.01640	0.02449	0.01793	0.02015
040	0.01206	0.01182	0.00630	0.00784	0.01222	0.01104	0.01538
041	0.00294	0.01275	0.00034	0.00031	0.00203	0.00783	0.00056
042	0.00026	0.00046	0.00012	0.00018	0.00047	0.00033	0.00078
043	0.00328	0.00338	0.00147	0.00151	0.00313	0.00264	0.00330
044	0.00540	0.00494	0.00251	0.00301	0.00560	0.00854	0.00424
045	0.03510	0.04372	0.03072	0.02999	0.08109	0.04785	0.04295
046	0.00121	0.00207	0.00252	0.00278	0.00567	0.00302	0.00216
047	0.00178	0.00155	0.00064	0.00057	0.00144	0.00184	0.00059
048	0.00003	0.00002	0.00005	0.00005	0.00003	0.00002	0.00002
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00253	0.00402	0.00208	0.00272	0.00393	0.00316	0.00331
051	0.00562	0.00789	0.00791	0.00716	0.01069	0.00765	0.00988
052	0.00657	0.00923	0.00594	0.00581	0.01064	0.01439	0.00711
053	0.02645	0.02812	0.03013	0.02928	0.02598	0.03616	0.02293
054	0.00330	0.00566	0.00143	0.00182	0.00642	0.00971	0.00281
055	0.01003	0.02179	0.00913	0.01110	0.02768	0.01849	0.02892
056	0.00065	0.00062	0.00033	0.00071	0.00164	0.00064	0.00176
057	0.00601	0.01047	0.00471	0.01182	0.01379	0.00946	0.01358
058	0.00794	0.01600	0.00271	0.00329	0.01599	0.00951	0.01471

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	022	023	024	025	026	027	028
001	0.00090	0.00415	0.00287	0.00936	0.00619	0.00198	0.00191
002	0.00006	0.00114	0.00084	0.00040	0.00136	0.00022	0.00075
003	0.00006	0.00035	0.00027	0.00061	0.00047	0.00019	0.00022
004	0.00004	0.00026	0.00023	0.00024	0.00058	0.00012	0.00189
005	0.00018	0.00088	0.00105	0.00077	0.00159	0.00067	0.00124
006	0.00060	0.00024	0.00031	0.00789	0.00371	0.00027	0.00055
007	0.00022	0.00095	0.00158	0.00091	0.00141	0.00112	0.00157
008	0.05103	0.10185	0.05724	0.01630	0.01547	0.00730	0.00669
009	0.00021	0.00844	0.00588	0.00126	0.00526	0.00108	0.00387
010	0.00198	0.00118	0.00116	0.01044	0.00731	0.00092	0.00374
011	0.00024	0.00227	0.00203	0.00170	0.00797	0.00084	0.00334
012	0.01613	0.10215	0.07732	0.04905	0.06648	0.14347	0.07790
013	0.00114	0.00156	0.00310	0.00105	0.00328	0.00151	0.00168
014	0.00081	0.00256	0.00236	0.00520	0.00704	0.00310	0.07086
015	0.00014	0.00068	0.00120	0.00051	0.00122	0.00057	0.00085
016	0.00033	0.00324	0.00282	0.00249	0.01172	0.00145	0.00496
017	0.00087	0.00566	0.00383	0.01056	0.00775	0.00293	0.00273
018	0.00127	0.00051	0.00065	0.01677	0.00789	0.00056	0.00115
019	0.00013	0.00055	0.00061	0.00084	0.00169	0.00041	0.00085
020	0.00013	0.00363	0.00264	0.00078	0.00318	0.00059	0.00204
021	0.00017	0.00064	0.00085	0.00059	0.00079	0.00069	0.00090
022	1.13167	0.00005	0.00007	0.00005	0.00005	0.00005	0.00007
023	0.00131	1.36320	0.73672	0.00671	0.01746	0.08369	0.03313
024	0.00078	0.00964	1.05351	0.00434	0.00741	0.02033	0.01422
025	0.14276	0.03227	0.04855	1.96476	0.82905	0.04613	0.03952
026	0.00132	0.00527	0.00542	0.00345	1.00494	0.00562	0.00534
027	0.01715	0.44024	0.28453	0.08570	0.18599	1.90363	0.61073
028	0.00490	0.01052	0.00644	0.00567	0.00439	0.00157	1.44725
029	0.00611	0.05158	0.04565	0.05841	0.31623	0.01086	0.11344
030	0.01793	0.09876	0.07345	0.04489	0.05420	0.16378	0.07752
031	0.00072	0.00309	0.00515	0.00298	0.00461	0.00364	0.00512

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	022	023	024	025	026	027	028
032	0.00346	0.01406	0.02169	0.02048	0.02695	0.01445	0.01619
033	0.00016	0.00041	0.00055	0.00068	0.00075	0.00039	0.00116
034	0.00057	0.00196	0.00264	0.00145	0.00352	0.00180	0.00667
035	0.00521	0.01883	0.01612	0.01402	0.02702	0.01331	0.01681
036	0.00599	0.00658	0.01462	0.00427	0.01142	0.00481	0.00568
037	0.00358	0.01700	0.01313	0.01246	0.02980	0.00934	0.01037
038	0.01355	0.03045	0.02398	0.02220	0.02547	0.02510	0.02901
039	0.00478	0.02218	0.02485	0.01348	0.01728	0.02367	0.02626
040	0.00204	0.00775	0.00906	0.00642	0.01000	0.01028	0.02012
041	0.00012	0.00058	0.00056	0.00038	0.00079	0.00067	0.00077
042	0.00007	0.00050	0.00155	0.00027	0.00120	0.00037	0.00045
043	0.00075	0.00344	0.00290	0.00235	0.00314	0.00383	0.00288
044	0.00114	0.00848	0.05404	0.00365	0.00929	0.00615	0.00740
045	0.01128	0.17463	0.13404	0.05626	0.06702	0.17515	0.09805
046	0.00042	0.00086	0.00126	0.00152	0.00179	0.00102	0.01840
047	0.00013	0.00068	0.00097	0.00057	0.00138	0.00102	0.00306
048	0.00000	0.00002	0.00002	0.00001	0.00002	0.00003	0.00015
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00108	0.00375	0.00474	0.00290	0.00430	0.00434	0.00436
051	0.00268	0.00973	0.01110	0.00720	0.01174	0.01214	0.01626
052	0.00168	0.00885	0.01076	0.00506	0.00957	0.01031	0.01988
053	0.00675	0.03704	0.03893	0.03054	0.02831	0.04600	0.04378
054	0.00057	0.00494	0.00586	0.00203	0.00281	0.00885	0.00518
055	0.00626	0.02580	0.02712	0.01636	0.02354	0.02803	0.02601
056	0.00013	0.00101	0.00124	0.00095	0.00132	0.00074	0.00100
057	0.00329	0.01358	0.01779	0.00744	0.01124	0.01464	0.01474
058	0.00171	0.00663	0.01108	0.00897	0.00706	0.00574	0.01271

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	029	030	031	032	033	034	035
001	0.00896	0.00038	0.00087	0.00163	0.00085	0.00637	0.00049
002	0.00478	0.00012	0.00021	0.00030	0.00026	0.00072	0.00014
003	0.00078	0.00005	0.00009	0.00016	0.00009	0.00057	0.00006
004	0.00192	0.00006	0.00014	0.00017	0.00013	0.00035	0.00007
005	0.00440	0.00043	0.00042	0.00079	0.00073	0.00116	0.00049
006	0.00186	0.00014	0.00014	0.00030	0.00034	0.00040	0.00012
007	0.00151	0.00083	0.35652	0.00790	0.00114	0.00179	0.00067
008	0.03368	0.00095	0.01233	0.00593	0.00214	0.00674	0.00129
009	0.01859	0.00050	0.00114	0.00136	0.00112	0.00266	0.00059
010	0.01196	0.00040	0.00235	0.00131	0.00148	0.01143	0.00084
011	0.02947	0.00057	0.00080	0.00154	0.00144	0.00371	0.00068
012	0.14018	0.78513	0.05958	0.12134	0.14495	0.12662	0.09549
013	0.00600	0.00081	0.00141	0.00172	0.00155	0.00466	0.00846
014	0.01894	0.00086	0.00498	0.00273	0.12052	0.12857	0.00463
015	0.00313	0.00040	0.00041	0.00070	0.00068	0.00094	0.00039
016	0.04362	0.00076	0.00116	0.00267	0.00192	0.00530	0.00093
017	0.01309	0.00051	0.00121	0.00236	0.00114	0.00979	0.00070
018	0.00395	0.00029	0.00030	0.00064	0.00072	0.00083	0.00026
019	0.00505	0.00029	0.00030	0.00052	0.00058	0.00095	0.00031
020	0.01128	0.00034	0.00058	0.00079	0.00068	0.00161	0.00037
021	0.00127	0.00046	0.00040	0.00072	0.00077	0.00091	0.00049
022	0.00006	0.00003	0.00003	0.00005	0.00005	0.00007	0.00004
023	0.03187	0.00221	0.08784	0.05562	0.00486	0.02515	0.00652
024	0.01521	0.00119	0.00692	0.01362	0.00308	0.00890	0.00257
025	0.08209	0.02406	0.02098	0.04912	0.06190	0.04543	0.01846
026	0.00770	0.01704	0.00375	0.00660	0.00548	0.00823	0.00393
027	0.52268	0.01954	0.34451	1.17708	0.05576	0.30056	0.11795
028	0.00743	0.00062	0.04842	0.00230	0.00086	0.00294	0.00053
029	1.21184	0.01186	0.02070	0.03585	0.04085	0.13127	0.01678
030	0.09588	1.19355	0.06473	0.12520	0.11342	0.13910	0.09161
031	0.00492	0.00271	1.16356	0.02578	0.00372	0.00584	0.00217

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	029	030	031	032	033	034	035
032	0.03679	0.00278	0.03288	1.05729	0.00578	0.01636	0.00388
033	0.00096	0.00020	0.00038	0.00041	1.11863	0.05233	0.00122
034	0.00999	0.00091	0.00186	0.00187	0.00214	1.04556	0.00488
035	0.02705	0.00909	0.01924	0.01603	0.09765	0.03367	1.87180
036	0.00905	0.00400	0.00656	0.00655	0.00742	0.00873	0.04491
037	0.02566	0.00464	0.02141	0.01222	0.01039	0.02130	0.01356
038	0.02797	0.01888	0.01450	0.02642	0.03970	0.04125	0.03828
039	0.02442	0.02403	0.01453	0.02429	0.02567	0.03576	0.02102
040	0.01652	0.01065	0.00741	0.01422	0.03242	0.03045	0.00736
041	0.00204	0.00202	0.00033	0.00065	0.00079	0.00093	0.00049
042	0.00042	0.00036	0.00088	0.00036	0.00024	0.00113	0.00023
043	0.00636	0.00094	0.00196	0.00462	0.00305	0.00800	0.00240
044	0.01225	0.00691	0.00840	0.01110	0.00570	0.00782	0.00464
045	0.09573	0.03125	0.08051	0.18719	0.15327	0.13886	0.17156
046	0.00394	0.00055	0.00108	0.00207	0.00457	0.00184	0.00289
047	0.00139	0.00042	0.00101	0.00103	0.00118	0.00184	0.00175
048	0.00004	0.00009	0.00004	0.00003	0.00004	0.00028	0.00002
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00563	0.00295	0.00242	0.00459	0.00560	0.00543	0.00291
051	0.02086	0.01555	0.00618	0.01186	0.01505	0.01803	0.00919
052	0.01414	0.00936	0.00769	0.01132	0.01179	0.01048	0.00826
053	0.03351	0.00872	0.02783	0.04179	0.03307	0.04270	0.02953
054	0.00552	0.00251	0.00315	0.00758	0.00195	0.00533	0.00248
055	0.03819	0.10241	0.01919	0.02951	0.02828	0.03986	0.01843
056	0.00324	0.00058	0.00055	0.00075	0.00323	0.00189	0.00245
057	0.01786	0.03735	0.01101	0.01403	0.01236	0.01774	0.01048
058	0.00672	0.00277	0.00337	0.00566	0.00359	0.00777	0.00469

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	036	037	038	039	040	041	042
001	0.00052	0.00074	0.00111	0.00113	0.00106	0.00125	0.00629
002	0.00018	0.00026	0.00034	0.00030	0.00038	0.00042	0.00627
003	0.00008	0.00009	0.00014	0.00012	0.00012	0.00015	0.00051
004	0.00010	0.00013	0.00019	0.00015	0.00019	0.00020	0.00091
005	0.00069	0.00065	0.00125	0.00083	0.00101	0.00114	0.00307
006	0.00013	0.00019	0.00026	0.00027	0.00024	0.00024	0.00045
007	0.00134	0.00111	0.00367	0.00409	0.02625	0.00286	0.01770
008	0.00125	0.00216	0.00251	0.00295	0.00364	0.00426	0.01345
009	0.00078	0.00109	0.00156	0.00134	0.00168	0.00192	0.05321
010	0.00106	0.00264	0.00275	0.00215	0.00202	0.00618	0.00232
011	0.00090	0.00143	0.00177	0.00156	0.00200	0.00217	0.00819
012	0.10618	0.07664	0.09193	0.06437	0.06649	0.06720	0.05278
013	0.25632	0.03350	0.01535	0.02071	0.01105	0.00895	0.00494
014	0.01485	0.00501	0.00977	0.00615	0.00709	0.00759	0.00357
015	0.00057	0.00055	0.00120	0.00081	0.00101	0.00108	0.04706
016	0.00118	0.00200	0.00225	0.00216	0.00268	0.00299	0.01053
017	0.00074	0.00105	0.00157	0.00158	0.00150	0.00180	0.00771
018	0.00026	0.00040	0.00054	0.00056	0.00050	0.00050	0.00094
019	0.00047	0.00049	0.00087	0.00059	0.00076	0.00080	0.00192
020	0.00048	0.00066	0.00093	0.00080	0.00099	0.00112	0.02174
021	0.00077	0.00062	0.00135	0.00080	0.00101	0.00108	0.00234
022	0.00005	0.00004	0.00010	0.00006	0.00007	0.00008	0.00016
023	0.00418	0.00734	0.00929	0.01472	0.01704	0.02535	0.10979
024	0.00183	0.00341	0.00489	0.00797	0.00757	0.02811	0.04296
025	0.01411	0.02504	0.03292	0.04101	0.02763	0.02460	0.04088
026	0.00551	0.00475	0.00713	0.00590	0.00539	0.00644	0.00362
027	0.06281	0.11806	0.11699	0.20345	0.13936	0.11896	0.30264
028	0.00067	0.00081	0.00142	0.00144	0.00440	0.00154	0.00675
029	0.02024	0.04481	0.03879	0.04403	0.05643	0.06359	0.07988
030	0.08937	0.07696	0.10616	0.06359	0.06856	0.07359	0.05457
031	0.00436	0.00362	0.01199	0.01335	0.08568	0.00935	0.05776

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	036	037	038	039	040	041	042
032	0.00898	0.02071	0.01903	0.06785	0.02190	0.02537	0.03232
033	0.00670	0.00152	0.00226	0.00209	0.00137	0.00160	0.00059
034	0.00170	0.00550	0.02820	0.02546	0.01523	0.01902	0.00303
035	0.01799	0.69969	0.34743	0.14242	0.29584	0.26087	0.02760
036	1.39090	0.18052	0.08165	0.11061	0.05821	0.04668	0.02361
037	0.00821	1.05017	0.11349	0.04225	0.06034	0.07846	0.03093
038	0.03489	0.03079	1.56706	0.03670	0.22961	0.18595	0.02106
039	0.02255	0.02037	0.17539	2.99080	0.33699	0.15959	0.01744
040	0.02832	0.01126	0.02799	0.01542	1.48479	0.01825	0.01097
041	0.00128	0.00068	0.00090	0.00071	0.00069	1.63945	0.00068
042	0.00024	0.00034	0.00046	0.00053	0.00108	0.00350	1.18281
043	0.00150	0.01291	0.01314	0.00890	0.00737	0.03010	0.00290
044	0.00499	0.00513	0.01585	0.01910	0.01483	0.00978	0.08729
045	0.08037	0.10221	0.09554	0.09161	0.08921	0.07589	0.06336
046	0.00100	0.00205	0.00161	0.00498	0.00216	0.00142	0.00134
047	0.00294	0.00135	0.00172	0.00121	0.00115	0.00150	0.00097
048	0.00003	0.00003	0.00003	0.00002	0.00004	0.00002	0.00004
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	0.00474	0.00392	0.01003	0.00533	0.00757	0.00722	0.02151
051	0.02805	0.01495	0.02161	0.01708	0.01599	0.02126	0.00860
052	0.01229	0.01036	0.02182	0.01964	0.01571	0.01304	0.00832
053	0.03062	0.03103	0.04202	0.02951	0.03128	0.03344	0.02788
054	0.00659	0.00393	0.00992	0.00614	0.00512	0.00598	0.00475
055	0.02006	0.01924	0.02721	0.02574	0.01961	0.02992	0.01663
056	0.00107	0.00169	0.00131	0.00175	0.00175	0.00096	0.00069
057	0.01098	0.01138	0.01469	0.01588	0.01141	0.01672	0.00863
058	0.00582	0.00467	0.00834	0.00619	0.00575	0.00900	0.00521

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	043	044	045	046	047	048	049
001	0.00106	0.00349	0.00032	0.00040	0.00174	0.00076	0.00149
002	0.00038	0.00142	0.00010	0.00010	0.00046	0.00024	0.00051
003	0.00011	0.00017	0.00004	0.00007	0.00018	0.00009	0.00025
004	0.00017	0.00024	0.00006	0.00006	0.00024	0.00014	0.00039
005	0.00076	0.00104	0.00044	0.00056	0.00125	0.00098	0.00279
006	0.00027	0.00029	0.00010	0.00009	0.00031	0.00019	0.00033
007	0.00124	0.00427	0.00062	0.00073	0.00634	0.00227	0.00155
008	0.00592	0.00652	0.00071	0.00090	0.00390	0.00224	0.00210
009	0.00181	0.01118	0.00045	0.00046	0.00197	0.00112	0.00259
010	0.17907	0.00352	0.00029	0.00024	0.02040	0.00342	0.00076
011	0.00195	0.00369	0.00047	0.00041	0.00250	0.00129	0.00246
012	0.03965	0.06392	0.33660	0.04751	0.08905	0.09723	0.02481
013	0.00218	0.05774	0.00087	0.00079	0.00835	0.00580	0.00064
014	0.00238	0.01140	0.00065	0.00069	0.09020	0.13208	0.00075
015	0.00102	0.01374	0.00041	0.00041	0.00117	0.00094	0.00284
016	0.00270	0.00279	0.00057	0.00055	0.00334	0.00156	0.00253
017	0.00148	0.00232	0.00044	0.00055	0.00255	0.00108	0.00217
018	0.00058	0.00061	0.00021	0.00019	0.00065	0.00040	0.00068
019	0.00061	0.00069	0.00030	0.00030	0.00102	0.00081	0.00422
020	0.00101	0.00487	0.00029	0.00029	0.00118	0.00067	0.00149
021	0.00071	0.00093	0.00052	0.00060	0.00138	0.00132	0.00385
022	0.00005	0.00006	0.00004	0.00005	0.00009	0.00007	0.00024
023	0.01128	0.05824	0.00203	0.00484	0.01186	0.00514	0.00792
024	0.00692	0.01665	0.00145	0.00273	0.00633	0.00296	0.00758
025	0.03958	0.04868	0.01586	0.01296	0.03588	0.02288	0.01618
026	0.00347	0.00574	0.00846	0.00307	0.00565	0.00573	0.00662
027	0.11302	0.19258	0.01607	0.06596	0.12597	0.05739	0.03026
028	0.00263	0.00254	0.00044	0.00050	0.00221	0.00137	0.00145
029	0.06139	0.02442	0.00727	0.00505	0.07109	0.02423	0.00927
030	0.03736	0.06390	0.14050	0.02835	0.09066	0.11778	0.02670
031	0.00404	0.01394	0.00204	0.00239	0.02068	0.00741	0.00507

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	043	044	045	046	047	048	049
032	0.05290	0.04100	0.00319	0.00870	0.02458	0.00898	0.01669
033	0.00060	0.00273	0.00032	0.00184	0.20739	0.17043	0.00040
034	0.00700	0.02299	0.00110	0.00078	0.12503	0.01873	0.00169
035	0.03217	0.03772	0.00912	0.00712	0.24600	0.23945	0.00656
036	0.01029	0.29302	0.00443	0.00386	0.04195	0.03051	0.00292
037	0.03630	0.01935	0.00488	0.00522	0.06639	0.04017	0.00378
038	0.03049	0.02260	0.01360	0.00601	0.03741	0.04093	0.00478
039	0.01666	0.03154	0.05929	0.02243	0.34843	0.12885	0.02332
040	0.01169	0.02326	0.00761	0.00448	0.03668	0.04623	0.01152
041	0.00044	0.00104	0.00096	0.00026	0.00192	0.00274	0.00091
042	0.00901	0.00358	0.00022	0.00029	0.00108	0.00034	0.00478
043	1.30627	0.01471	0.00077	0.00064	0.08376	0.01378	0.00309
044	0.00737	1.49796	0.00470	0.00838	0.00852	0.00737	0.00482
045	0.06059	0.07200	1.24656	0.14551	0.09287	0.06417	0.03460
046	0.00144	0.00102	0.00040	1.02471	0.00239	0.00153	0.00084
047	0.00075	0.00121	0.00100	0.00067	1.00153	0.00148	0.00078
048	0.00001	0.00002	0.00009	0.00001	0.00005	1.00002	0.00001
049	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	1.00000
050	0.00523	0.00631	0.00345	0.00266	0.00957	0.00877	0.02775
051	0.00956	0.02424	0.00963	0.00501	0.05527	0.08220	0.02560
052	0.00663	0.02091	0.00704	0.00577	0.01160	0.00844	0.01326
053	0.03081	0.03579	0.03546	0.07961	0.03816	0.02691	0.04177
054	0.00349	0.00553	0.00186	0.00148	0.00411	0.00235	0.00621
055	0.01480	0.02393	0.04643	0.01439	0.02674	0.02802	0.01082
056	0.00051	0.00084	0.00132	0.00395	0.00217	0.00115	0.00044
057	0.00857	0.01399	0.01803	0.00705	0.01547	0.01264	0.00599
058	0.00360	0.00609	0.00318	0.00794	0.00593	0.00362	0.01493

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	050	051	052	053	054	055	056
001	0.02941	0.00132	0.00086	0.00112	0.00023	0.00253	0.00230
002	0.01383	0.00035	0.00023	0.00030	0.00007	0.00079	0.00078
003	0.00425	0.00018	0.00019	0.00017	0.00004	0.00027	0.00022
004	0.00977	0.00027	0.00015	0.00020	0.00004	0.00034	0.00055
005	0.07696	0.00245	0.00155	0.00155	0.00037	0.00226	0.00623
006	0.00563	0.00042	0.00018	0.00042	0.00006	0.00108	0.00069
007	0.00085	0.01512	0.00209	0.00134	0.00037	0.00401	0.00071
008	0.02559	0.00292	0.00136	0.00302	0.00187	0.00701	0.00449
009	0.07127	0.00159	0.00101	0.00139	0.00030	0.00299	0.00345
010	0.00520	0.00106	0.00039	0.00082	0.00020	0.00289	0.00144
011	0.07356	0.00176	0.00092	0.00140	0.00030	0.00354	0.00526
012	0.06429	0.25908	0.02813	0.02081	0.01286	0.05816	0.02784
013	0.00149	0.00289	0.00098	0.00107	0.00030	0.00367	0.00138
014	0.00350	0.00233	0.00080	0.00107	0.00060	0.00299	0.00193
015	0.08817	0.00141	0.00094	0.00128	0.00028	0.00200	0.00223
016	0.06380	0.00233	0.00127	0.00170	0.00037	0.00471	0.00641
017	0.04333	0.00190	0.00122	0.00153	0.00031	0.00332	0.00332
018	0.01183	0.00089	0.00036	0.00088	0.00013	0.00228	0.00143
019	0.05978	0.00296	0.00070	0.00140	0.00023	0.00138	0.00392
020	0.04023	0.00097	0.00068	0.00086	0.00019	0.00221	0.00225
021	0.09838	0.00578	0.00143	0.00329	0.00058	0.00209	0.00079
022	0.00677	0.00012	0.00013	0.00020	0.00003	0.00014	0.00005
023	0.01470	0.01325	0.00306	0.00832	0.00133	0.01203	0.00628
024	0.01664	0.01092	0.00196	0.00948	0.00128	0.00663	0.00487
025	0.02150	0.02890	0.01999	0.06254	0.00726	0.21389	0.05035
026	0.00501	0.01247	0.00809	0.00904	0.00268	0.16725	0.01090
027	0.06059	0.05236	0.01564	0.02145	0.00548	0.07947	0.05542
028	0.02421	0.00327	0.00118	0.00130	0.00045	0.00447	0.00224
029	0.02806	0.02328	0.00950	0.01796	0.00348	0.09290	0.08861
030	0.06728	0.38142	0.02824	0.02198	0.00995	0.06371	0.02404
031	0.00277	0.04935	0.00681	0.00437	0.00120	0.01310	0.00231

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผลกระทบของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	050	051	052	053	054	055	056
032	0.01465	0.00816	0.00312	0.00431	0.00142	0.01482	0.00601
033	0.00088	0.00060	0.00059	0.00075	0.00135	0.00074	0.00036
034	0.00779	0.00403	0.00143	0.00173	0.00087	0.00344	0.00162
035	0.02163	0.06172	0.00972	0.00764	0.00344	0.02157	0.00748
036	0.00722	0.01480	0.00464	0.00501	0.00143	0.01734	0.00552
037	0.02385	0.01900	0.00542	0.00423	0.00209	0.01553	0.00636
038	0.01344	0.05451	0.00598	0.00476	0.00183	0.01348	0.00546
039	0.04129	0.08667	0.05573	0.04582	0.01391	0.15360	0.01738
040	0.00840	0.23364	0.01398	0.00919	0.00224	0.01244	0.00839
041	0.00316	0.03364	0.00104	0.00059	0.00012	0.00080	0.00042
042	0.00033	0.00068	0.00066	0.00062	0.00015	0.00302	0.00020
043	0.00284	0.00345	0.00083	0.00173	0.00058	0.00583	0.00202
044	0.00481	0.01094	0.00550	0.01120	0.00197	0.03514	0.01714
045	0.09532	0.04466	0.04611	0.02682	0.03109	0.05634	0.03868
046	0.00260	0.00119	0.00345	0.00065	0.00098	0.00326	0.00067
047	0.00138	0.00093	0.00130	0.00240	0.00346	0.00143	0.00082
048	0.00002	0.00005	0.00001	0.00001	0.00024	0.00007	0.00001
049	0.00000	0.00001	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000	0.00000
050	1.00372	0.01253	0.00675	0.01098	0.00237	0.01315	0.00607
051	0.00662	1.11053	0.03194	0.01678	0.00293	0.01852	0.00553
052	0.01938	0.01700	1.14624	0.03198	0.00316	0.05502	0.00650
053	0.02498	0.03359	0.03845	1.05886	0.04684	0.02097	0.00730
054	0.00463	0.00661	0.00342	0.00935	1.00290	0.00602	0.00110
055	0.01911	0.05278	0.03435	0.02342	0.01364	1.02542	0.00848
056	0.00162	0.00139	0.00223	0.00350	0.00176	0.00264	1.00204
057	0.00965	0.02387	0.01950	0.02146	0.00703	0.35613	0.00558
058	0.00636	0.01084	0.02504	0.01539	0.00411	0.01462	0.00249

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผูกพันของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A) ⁻¹	057	058
001	0.00224	0.02086
002	0.00113	0.00411
003	0.00030	0.00621
004	0.00037	0.00279
005	0.00314	0.04090
006	0.00040	0.00237
007	0.00308	0.05788
008	0.00710	0.02736
009	0.00344	0.01691
010	0.00255	0.00373
011	0.00389	0.01047
012	0.05699	0.07370
013	0.00616	0.01180
014	0.00349	0.01312
015	0.00226	0.01306
016	0.00537	0.02386
017	0.00317	0.03037
018	0.00082	0.00403
019	0.00129	0.00858
020	0.00344	0.01309
021	0.00221	0.02528
022	0.00014	0.00352
023	0.01906	0.06251
024	0.01105	0.03390
025	0.03487	0.07122
026	0.00841	0.00572
027	0.10475	0.21981
028	0.00843	0.02945
029	0.09876	0.09240
030	0.05283	0.07891
031	0.01004	0.18890

ตารางภาคผนวกที่ 6 ตัวคูณเมตริกซ์ผกผันของการใช้สินค้าและบริการชั้นกลาง

(I-A)⁻¹	057	058
032	0.02241	0.03090
033	0.00095	0.01121
034	0.00576	0.02323
035	0.03628	0.09530
036	0.03050	0.04441
037	0.02305	0.05466
038	0.01568	0.05279
039	0.38201	0.35571
040	0.01058	0.02749
041	0.00067	0.00210
042	0.00818	0.02035
043	0.00793	0.00656
044	0.04214	0.05741
045	0.08608	0.07695
046	0.00350	0.00204
047	0.00134	0.00216
048	0.00013	0.00003
049	0.00000	0.00000
050	0.00990	0.01591
051	0.01365	0.05179
052	0.06620	0.02739
053	0.02203	0.08187
054	0.00539	0.01302
055	0.02195	0.02252
056	0.00130	0.00650
057	1.10379	0.02357
058	0.02273	1.04215

ภาคผนวกที่ 7

(สมการ)

สมการการส่งออกทองคำ

Dependent Variable: LOG(QGX)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	8.9549	5.6429	1.5869	0.1365
LOG(PGX)	-0.4225	0.1340	-3.1536	0.0076
LOG(ER)	1.8915	1.8150	1.0422	0.3163
R-squared	0.4633	Mean dependent var		11.2534
Adjusted R-squared	0.3808	S.D. dependent var		1.6718
S.E. of regression	1.3155	Akaike info criterion		3.5537
Sum squared resid	22.4986	Schwarz criterion		3.6986
Log likelihood	-25.4299	F-statistic		5.6120
Durbin-Watson stat	1.8448	Prob(F-statistic)		0.0175

สมการการนำเข้าทองคำ

Dependent Variable: LOG(QGM)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	6.1415	9.5931	0.6402	0.5332
LOG(GDPT)	2.0578	1.2663	1.6250	0.1281
LOG(PGM)	-0.8894	0.0637	-13.9608	0.0000
R-squared	0.9807	Mean dependent var		13.8136
Adjusted R-squared	0.9778	S.D. dependent var		2.8785
S.E. of regression	0.4293	Akaike info criterion		1.3142
Sum squared resid	2.3964	Schwarz criterion		1.4591
Log likelihood	-7.5140	F-statistic		330.6066
Durbin-Watson stat	1.4917	Prob(F-statistic)		0.0000

สมการการส่งออกทองแดงและของทำด้วยทองแดง

Dependent Variable: LOG(QC2X)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	8.5747	4.3010	1.9936	0.0676
LOG(PC2X)	-0.7587	0.5937	-1.2779	0.2236
LOG(ER)	3.7443	0.8155	4.5912	0.0005
R-squared	0.6578	Mean dependent var		18.1314
Adjusted R-squared	0.6052	S.D. dependent var		1.1783
S.E. of regression	0.7404	Akaike info criterion		2.4042
Sum squared resid	7.1269	Schwarz criterion		2.5490
Log likelihood	-16.2334	F-statistic		12.4954
Durbin-Watson stat	0.7686	Prob(F-statistic)		0.0009

สมการการนำเข้าทองแดงและของทำด้วยทองแดง

Dependent Variable: LOG(QC2M)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-2.8595	6.9826	-0.4095	0.6888
LOG(PC2M)	-1.1657	0.4657	-2.5028	0.0264
LOG(GDPT)	3.4776	1.0934	3.1806	0.0072
R-squared	0.4419	Mean dependent var		19.5271
Adjusted R-squared	0.3560	S.D. dependent var		0.4900
S.E. of regression	0.3932	Akaike info criterion		1.1386
Sum squared resid	2.0103	Schwarz criterion		1.2834
Log likelihood	-6.1086	F-statistic		5.1457
Durbin-Watson stat	1.7350	Prob(F-statistic)		0.0226

สมการการส่งออกเหล็กและเหล็กกล้า

Dependent Variable: LOG(QI2X)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.6449	3.5195	1.0356	0.3193
LOG(PI2X)	-1.0166	0.3770	-2.6961	0.0183
LOG(ER)	5.6383	0.9856	5.7207	0.0001
R-squared	0.7426	Mean dependent var		20.7586
Adjusted R-squared	0.7029	S.D. dependent var		1.6531
S.E. of regression	0.9010	Akaike info criterion		2.7967
Sum squared resid	10.5528	Schwarz criterion		2.9415
Log likelihood	-19.3734	F-statistic		18.7476
Durbin-Watson stat	0.7051	Prob(F-statistic)		0.0001

สมการการนำเข้าเหล็กและเหล็กกล้า

Dependent Variable: LOG(QI2M)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.5124	5.5152	1.7248	0.1082
LOG(PI2M)	-0.4146	0.5294	-0.7831	0.4476
LOG(GDPT)	1.8434	0.8195	2.2495	0.0424
R-squared	0.3765	Mean dependent var		23.1785
Adjusted R-squared	0.2806	S.D. dependent var		0.4050
S.E. of regression	0.3435	Akaike info criterion		0.8681
Sum squared resid	1.5339	Schwarz criterion		1.0130
Log likelihood	-3.9449	F-statistic		3.9249
Durbin-Watson stat	0.9101	Prob(F-statistic)		0.0464

สมการการนำเข้าสินแร่และหัวแร่อะลูมิเนียม

Dependent Variable: LOG(QA1M)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.4774	9.9487	-0.1485	0.8842
LOG(PA1M)	-1.1624	0.5270	-2.2056	0.0460
LOG(GDPT)	2.5486	1.2998	1.9607	0.0717
R-squared	0.2747	Mean dependent var		17.6906
Adjusted R-squared	0.1632	S.D. dependent var		0.5545
S.E. of regression	0.5073	Akaike info criterion		1.6479
Sum squared resid	3.3455	Schwarz criterion		1.7928
Log likelihood	-10.1832	F-statistic		2.4622
Durbin-Watson stat	1.4836	Prob(F-statistic)		0.1240

สมการการส่งออกอะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม

Dependent Variable: LOG(QA2X)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.3610	4.2667	2.1940	0.0470
LOG(PA2X)	-0.4656	0.8955	-0.5199	0.6119
LOG(ER)	3.2384	0.5220	6.2039	0.0000
R-squared	0.7546	Mean dependent var		18.4517
Adjusted R-squared	0.7169	S.D. dependent var		0.8663
S.E. of regression	0.4609	Akaike info criterion		1.4563
Sum squared resid	2.7622	Schwarz criterion		1.6012
Log likelihood	-8.6504	F-statistic		19.9905
Durbin-Watson stat	0.7646	Prob(F-statistic)		0.0001

สมการการนำเข้าอะลูมิเนียมและของทำด้วยอะลูมิเนียม

Dependent Variable: LOG(QA2M)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	3.5800	5.0901	0.7033	0.4943
LOG(PA2M)	-0.0295	0.4882	-0.0604	0.9528
LOG(GDPT)	2.0423	0.8516	2.3983	0.0322
R-squared	0.6148	Mean dependent var		19.7993
Adjusted R-squared	0.5556	S.D. dependent var		0.4565
S.E. of regression	0.3043	Akaike info criterion		0.6259
Sum squared resid	1.2039	Schwarz criterion		0.7707
Log likelihood	-2.0070	F-statistic		10.3752
Durbin-Watson stat	1.4858	Prob(F-statistic)		0.0020

สมการการส่งออกปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโพแทสเซียม

Dependent Variable: LOG(QP2X)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	11.0317	6.6718	1.6535	0.1241
LOG(PP2X)	-1.9264	0.3130	-6.1551	0.0000
LOG(ER)	1.2627	1.8026	0.7005	0.4970
R-squared	0.7831	Mean dependent var		9.7398
Adjusted R-squared	0.7470	S.D. dependent var		3.0225
S.E. of regression	1.5204	Akaike info criterion		3.8527
Sum squared resid	27.7395	Schwarz criterion		3.9943
Log likelihood	-25.8951	F-statistic		21.6632
Durbin-Watson stat	1.0913	Prob(F-statistic)		0.0001

สมการการนำเข้าปุ๋ยที่ได้จากแร่หรือปุ๋ยเคมีที่มีธาตุโพแทสเซียม

Dependent Variable: LOG(QP2M)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	11.1204	9.4570	1.1759	0.2645
LOG(PP2M)	-0.0609	0.3750	-0.1624	0.8739
LOG(GDPT)	1.0683	1.1210	0.9530	0.3611
AR(1)	0.8061	0.1714	4.7021	0.0006
R-squared	0.8583	Mean dependent var		19.4385
Adjusted R-squared	0.8196	S.D. dependent var		0.4804
S.E. of regression	0.2040	Akaike info criterion		-0.1179
Sum squared resid	0.4579	Schwarz criterion		0.0709
Log likelihood	4.8841	F-statistic		22.2024
Durbin-Watson stat	1.7274	Prob(F-statistic)		0.0001

สมการการส่งออกปุ๋ย

Dependent Variable: LOG(QFX)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.5229	6.6238	-0.2299	0.8224
LOG(PFX)	-0.3901	2.1248	-0.1836	0.8577
LOG(ER)	5.6601	0.9754	5.8032	0.0001
LOG(PFX(-1))	0.2411	1.9247	0.1253	0.9026
R-squared	0.8115	Mean dependent var		18.1385
Adjusted R-squared	0.7601	S.D. dependent var		1.4751
S.E. of regression	0.7225	Akaike info criterion		2.4110
Sum squared resid	5.7422	Schwarz criterion		2.5998
Log likelihood	-14.0825	F-statistic		15.7840
Durbin-Watson stat	0.9168	Prob(F-statistic)		0.0003

สมการการนำเข้าปุ๋ย

Dependent Variable: LOG(QFM)				
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	6.0232	7.0782	0.8509	0.4102
LOG(PFM)	-1.6747	0.6425	-2.6067	0.0217
LOG(GDPT)	2.3679	1.0042	2.3580	0.0347
R-squared	0.3441	Mean dependent var		22.0547
Adjusted R-squared	0.2432	S.D. dependent var		0.3869
S.E. of regression	0.3366	Akaike info criterion		0.8276
Sum squared resid	1.4730	Schwarz criterion		0.9725
Log likelihood	-3.6209	F-statistic		3.4097
Durbin-Watson stat	2.3335	Prob(F-statistic)		0.0645

สมการการนำเข้าโซดาแอชหรือโซเดียมคาร์บอเนต

Dependent Variable: LOG(QSAM)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.6329	4.0257	2.3929	0.0325
LOG(PSAM)	-0.3785	0.5265	-0.7189	0.4849
LOG(GDPT)	1.3577	0.5705	2.3798	0.0333
R-squared	0.3547	Mean dependent var		19.8723
Adjusted R-squared	0.2555	S.D. dependent var		0.3371
S.E. of regression	0.2908	Akaike info criterion		0.5352
Sum squared resid	1.0996	Schwarz criterion		0.6801
Log likelihood	-1.2815	F-statistic		3.5735
Durbin-Watson stat	1.0175	Prob(F-statistic)		0.0580

สมการการนำเข้าแมกนีเซียมคลอไรด์

Dependent Variable: LOG(QMAM)

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-1.0193	5.3065	-0.1921	0.8506
LOG(PMAM)	-0.1696	0.2333	-0.7267	0.4803
LOG(GDPT)	1.9877	0.7060	2.8153	0.0146
R-squared	0.4323	Mean dependent var		14.4803
Adjusted R-squared	0.3450	S.D. dependent var		0.4644
S.E. of regression	0.3759	Akaike info criterion		1.0483
Sum squared resid	1.8369	Schwarz criterion		1.1932
Log likelihood	-5.3868	F-statistic		4.9495
Durbin-Watson stat	1.2131	Prob(F-statistic)		0.0252